

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027

(Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița,

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027

(Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a Orașului
Pucioasa, județul Dâmbovița,
pentru perioada 2021-2027)

CUPRINS

Descriere	Pag.
CUPRINS	1
CAPITOLUL 1: Zona geografică vizată de strategie	8
1.1 Aspecte generale privind Strategia și rolul ei	8
1.2 Zona geografică vizată de strategie	11
1.2.1 Aspecte generale privind zona geografică acoperită de strategie (Profil spațial și funcțional)	11
1.2.1.1 Zona urbană funcțională	11
1.2.1.2 Istoric	11
1.2.1.3 Relieful și geologia	15
1.2.1.4 Solurile, vegetația și fauna	18
1.2.1.5 Resurse naturale și importanța lor	19
1.2.2 Prezentarea geografică a zonei	20
1.2.3 Granițele administrative	23
1.2.4 Aspecte generale demografice	25
CAPITOLUL 2: Analiza nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv a interconexiunilor economice, sociale și de mediu	26
2.1 Informații despre politicile și strategiile relevante din arealul urban studiat	26
2.1.1 Concepte cheie și tendințe mondiale/globale/internaționale), europene, naționale, regionale, județene și locale	26
A. Contextul mondial/global/internațional	26
A.1 Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă	27
A.2 Acordul de la Paris privind schimbările climatice (Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice)	29
A.3 Acordul OMC privind agricultura	30
B. Contextul european	31
B.1 Pactul Verde (Ecologic) European („European Green Deal”)	31
B.2 Planul de Acțiune pentru Economia Circulară	34
B.3 Strategia „De la fermă la consumator”	36
B.4 Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030	37
B.5 Programul cadru pentru cercetare și inovare ”Orizont Europa”	42
B.6 Declarația de la Tallinn asupra e-guvernării	45
B.7 Declarația de la Davos (Către o cultură a arhitecturii (Baukultur) de foarte bună calitate pentru Europa)	47
B.8 Agenda urbană a UE (Pactul de la Amsterdam)	48
B.9 Noua cartă de la Leipzig	49
B.10 Noua politică de coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027	52
a) Politica de Coeziune a UE după 2020	52
b) Regulamente europene relevante	55
c) Principalele caracteristici ale noului Cadru Financiar Multianual pentru Politica de Coeziune 2021-2027	56
d) Obiectivele strategice ale Politicii de Coeziune 2021-2027	57
B.11 O nouă strategie industrială pentru Europa	58
B.12 O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală	60
B.13 Cartea verde privind coeziunea teritorială	63
B.14 Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă	67
B.15 Pilonul european al drepturilor sociale	68
B.16 Planul de acțiune pentru educația digitală	72
C. Contextul național-Strategii relevante la nivel național	73

(Programe și proiecte teritoriale)	
C.1 Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030	73
C.2 Strategia de dezvoltare teritorială a României (SDTR)	74
C.3 Master Planul General de Transport al României	80
C.4 Strategia de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2021-2025	83
C.5 Strategia națională de reducere a riscului seismic	85
C.6 Strategia de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență pentru perioada 2016-2025	85
C.7 Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2020-2024	86
C.8 Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050	89
C.9 Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030	89
C.10 Strategia națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050	93
C.11 Strategia națională pentru gestionarea siturilor contaminate din România	94
C.12 Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022	95
C.13 Strategia națională pentru sport 2016 - 2032	96
C.14 Strategia sportului școlar și universitar (2016 - 2032)	97
C.15 Strategia de dezvoltare a infrastructurii turistice a ministerului tineretului și sportului pentru perioada 2020-2025	98
C.16 Master planul investițiilor în turism	99
C.17 Strategia de dezvoltare turistică a României	100
C.18 Strategia pentru dezvoltarea turismului balnear	104
C.19 Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului - context, viziune și obiective - 2019-2029	106
C.20 Strategia privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023	107
C.21 Strategia privind digitalizarea educației din România (smart-edu) 2021-2027	108
C.22 Strategia națională de specializare inteligentă 2021-2027 (SNSI)	110
C.23 Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2021-2027 (SNCDI)	110
C.24 Strategia națională pentru ocuparea forței de muncă 2021-2027	112
C.25 Strategia națională de dezvoltare a formării profesionale inițiale în sistem dual din România pentru perioada 2020 - 2025	113
C.26 Strategia națională pentru incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2021-2027	115
C.27 Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021	116
C.28 Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027	118
C.29 Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2021-2027	120
C.30 Strategia națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024	121
C.31 Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018-2025	121
D. Contextul regional-Strategii relevante la nivel regional (Programe și proiecte teritoriale)	123
D.1 Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia 2021-2027	123

D.2 Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud Muntenia (include Strategia de Dezvoltare a Regiunii Sud Muntenia)	125
D.3 Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2021-2027	136
E. Contextul județean-Strategii relevante la nivelul județului Dâmbovița (Programe și proiecte teritoriale)	141
E.1 Strategia de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița pentru perioada 2021 - 2027	142
E.2 Strategia de dezvoltare și promovare turistică a județului Dâmbovița pentru perioada 2021 - 2027	144
E.3 Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Dâmbovița	154
F. Contextul local-Strategii relevante la nivel local - pentru orașul Pucioasa (Programe și proiecte teritoriale)	158
F.1 Strategia privind dezvoltarea durabilă a orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2014-2020	158
F.2 Planul de acțiune pentru energie durabilă - PAED al orașului Pucioasa pentru perioada 2014-2020	159
F.3 Planul de mobilitate urbană durabilă al orașului Pucioasa (PMUD)	161
2.1.2 Politici și programe de dezvoltare. Direcții de acțiune	165
2.1.2.1 Acordul de parteneriat 2021-2027	165
2.1.2.2 Arhitectura Programelor Operaționale	168
2.1.2.3 Politica de Coeziune - Fondurile alocate României	170
2.1.2.4 Programele Operaționale-generalități	172
2.1.2.5 Programe de finanțare	174
A. Programele operaționale	175
A.1 Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 (POR SM)	175
A.2 Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027 (POEO)	213
A.3 Programul Operațional Regional Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 (POIDS)	237
A.4 Programul Operațional Sănătate 2021-2027 (POS)	260
A.5 Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 (POCIDIF)	278
A.6 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (PODD)	291
A.7 Programul Operațional Transport 2021-2027 (POT)	297
A.8 Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 (POTJ)	312
A.9 Programul Operațional Asistență Tehnică 2021-2027 (POAT)	315
B. Programul Național de Redresare și Reziliență	317
C. Programe de finanțare aferente Politicii Agricole Comune	418
C.1 Programul pentru perioada de tranziție 2021-2022	421
C.2 Programul național strategic (PNS) PAC	425
D. Granturile Spațiului Economic European (SEE) și granturile norvegiene 2014 - 2021	429
D.1 Mecanismul Financiar SEE 2014-2021	430
D.2 Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021	433
E. Programe guvernamentale	435
E.1 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)	435
E.2 Programe derulate de Agenția Națională pentru Locuințe (ANL)	441
E.2.1 Programul de locuințe pentru tineri, destinate închirierii	441
E.2.2 Programul locuințe prin credit ipotecar	442
E.3 Programul de construcții de locuințe sociale	444
E.4 Programul de construcții de locuințe sociale destinate chiriașilor evacuați din casele naționalizate	445
E.5 Programul derulat de Compania Națională de Investiții "CNI" - S.A.	447
E.6 Programul național multianual privind creșterea performanței	456

energetice a blocurilor de locuințe	
E.7 Programul de reabilitare termică a clădirilor de locuit, cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală	464
E.8 Programul pentru stimularea înființării de întreprinderi mici și mijlocii (programul «start-up Nation - Romania)	465
E.9 Programe finanțate din Fondul pentru Mediu	467
E.10 Programul național de investiții Anghel Saligny	469
E.11 Alte programe guvernamentale	470
2.1.3 Proiecte în implementare	471
A. Proiecte cu finanțare UE - în curs de implementare la data de 14.12.2021	471
B. Proiecte cu finanțare UE - în curs de evaluare pentru obținerea finanțării la data de 14.12.2021	497
C. Proiecte finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL II) - în curs de implementare la data de 14.12.2021	499
D. Proiecte finanțate prin Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social (prin Compania Națională de Investiții (CNI) - în curs de implementare la data de 14.12.2021,	501
E. Proiecte pentru care s-a solicitat finanțare prin Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social (prin Compania Națională de Investiții (CNI)	502
F. Proiecte pentru care s-au semnat acorduri de parteneriat cu Consiliul Județean Dâmbovița	503
G. Proiecte finanțate prin Programul Județean de Dezvoltare Locală	503
H. Proiecte pentru care s-a solicitat finanțare prin Programul "Anghel Saligny", până la data de 14.12.2021	506
I. Alte proiecte	508
2.2 Aspecte demografice, sociale, economice, de mediu și climatice, bazate pe date statistice	509
2.2.1 Aspecte demografice (Analiza contextului demografic - profil demografic)	509
2.2.2 Aspecte sociale (Analiza contextului social; servicii publice - profil social)	519
2.2.2.1 Învățământul	519
2.2.2.2 Cultura	527
2.2.2.3 Sănătatea	530
2.2.2.4 Asistența socială	543
2.2.2.5 Sportul	548
2.2.2.6 Societăți comerciale care asigură servicii publice	548
2.2.2.7 Siguranța și ordinea publică	551
A. Poliția Română	551
B. Poliția locală a orașului Pucioasa	558
2.2.2.8 Situații de urgență	559
2.2.2.9 Servicii publice deconcentrate care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa	566
A. Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM) Dâmbovița punctul de lucru Pucioasa	566
B. Administrația Județeană a Finanțelor Publice Dâmbovița serviciul fiscal orășenesc Pucioasa	569
2.2.2.10 Sistemul judiciar	570
2.2.2.11 Administrația Națională "Apele Române"	571
2.2.2.12 Regia Națională a Pădurilor „Romsilva"	572
2.2.2.13 Administrația publică locală (Profil și capacitate administrativă)	573
A. Autoritățile administrației publice locale	573
B. Bugetul local al orașului Pucioasa	582
C. Relații externe - Înfrățiri	592

2.2.3 Aspecte economice (Analiza contextului economic-profil economic)	594
2.2.3.1 Forța de muncă	594
2.2.3.2 Echiparea tehnico-edilitară	598
A. Terenurile	598
B. Fondul locativ	599
C. Piața imobiliară	604
D. Alimentare cu apă și canalizare	613
E. Alimentare cu energie electrică	618
F. Alimentare cu gaze naturale	620
G. Alimentare cu energie termică	621
H. Sistemul de iluminat public	621
I. Managementul deșeurilor urbane	622
2.2.3.3 Infrastructura de transport și mobilitate	623
A. Infrastructura sistemului de transport	623
A1. Infrastructura rutieră	623
A2. Infrastructura feroviară	627
B. Rețeaua de transport trans-europeană (TEN-T)	629
C. Parcul auto din orașul Pucioasa	632
2.2.3.4 Agenți economici	633
2.2.4 Cercetare-Dezvoltare-Inovare	653
2.2.5 Diverse facilități disponibile în orașul Pucioasa	654
2.2.6 Turismul	655
2.2.7 Aspecte de mediu	679
2.2.7.1 Calitatea aerului	679
2.2.7.2 Calitatea apei	684
2.2.7.3 Solul	689
2.2.7.4 Utilizarea terenurilor	691
2.2.7.5 Protecția naturii și biodiversitate	692
2.2.7.6 Pădurile	692
2.2.7.7 Resursele materiale și deșeurile	695
2.2.7.8 Spații verzi și amenajare urbană	701
2.2.7.9 Mediul urban, sănătatea și calitatea vieții	702
2.2.8 Aspecte climatice	711
2.3 Analiza SWOT	713
2.3.1 Modalitatea de abordare	713
2.3.2 Analiza SWOT pe componente	715
A. Analiza SWOT pentru dimensiunea "Oameni"	715
A1. Analiza SWOT pentru sub-dimensiunea "Cetățeni"	715
A2. Analiza SWOT pentru sub-dimensiunea "Mediul de afaceri"	717
B. Analiza SWOT pentru dimensiunea "teritorii"	719
B1. Analiza SWOT pentru sub-dimensiunea "Urban"	719
B2. Analiza SWOT pentru sub-dimensiunea "Periurban"	724
2.3.3 Analiza contextului politicilor locale	726
2.3.3.1 Analiza deficiențelor de guvernare	726
2.3.3.2 Analiza strategiilor / intervențiilor implementate sau în curs de implementare, în orașul Pucioasa	729
2.3.4 Analiza teritorială	732
2.3.4.1 Aspecte generale	732
2.3.4.2 Disparități teritoriale și inegalități sociale	733
A. Disparități teritoriale	733
B. Inegalități sociale	733
2.3.4.3 Deficiențe structurale	734
2.3.5 Potențialul și nevoile de dezvoltare, reieșite din analiza SWOT	737
A. Dimensiunea urbană	738
B. Dimensiunea peri-urbană	739

CAPITOLUL 3: Descrierea abordării integrate care răspunde necesităților de dezvoltare și potențialului identificat	742
3.1 Viziunea pe termen lung (10-15 ani)	742
3.1.1 Aspecte cheie în formularea politicilor și programelor	742
3.1.1.1 Politici publice locale	742
3.1.1.2 Programe care contribuie la realizarea politicilor publice locale	744
3.1.2 Fundamentele abordării integrate care răspunde necesităților de dezvoltare și potențialului identificat	745
3.1.2.1 Corespondența cu Strategia Integrată de dezvoltare Teritorială Sud Muntenia	745
3.1.2.2 Conceptul de dezvoltare spațială	746
3.1.3 Viziunea de dezvoltare integrată pe termen lung	748
3.1.4 Dezvoltarea viziunii de dezvoltare integrată	750
3.1.4.1 Principii de planificare integrată (Elemente strategice și operaționale)	750
3.1.4.2 Colectarea de provocări și soluții urbane	751
3.1.4.3 Zone de intervenție: zonele urbane marginalizate	756
3.1.4.4 Elemente care stau la baza viziunii și obiectivelor strategice	759
3.1.4.5 Dezvoltarea durabilă integrată	760
I. Dezvoltarea durabilă	760
II. Dezvoltarea urbană durabilă integrată	762
3.1.4.6 Economia circulară	762
3.1.4.7 Eficiența energetică și reducerea emisiilor de CO2	763
A. Reacția UE la schimbările climatice: mai multă energie din surse regenerabile, o eficiență energetică mai bună	763
B. Atenuarea schimbărilor climatice	765
C. Cadrul European	766
D. „Legea europeană a climei”	769
E. Pachetul legislativ „pregătiți pentru 55”	771
F. Planul de investiții pentru Europa	772
G. Infrastructurile ecologice (IE) avute în vedere în Strategie	773
H. Infrastructura verde avută în vedere în Strategie	777
I. Infrastructura verde-albastră avută în vedere în Strategie	780
J. Sisteme alternative de producere a energiei (surse regenerabile)	784
3.1.4.8 Digitalizarea	785
3.1.4.9 Intervenții Smart City	787
3.1.5 Misiunea autorităților administrației publice locale	794
3.1.6 Valori	794
3.1.7 Obiectivele principalelor fonduri europene avute în vedere	795
3.1.8 Priorități (inclusiv cele 3 priorități cheie de îndeplinit până în 2030)	800
3.1.9 Corespondența Strategiei cu obiectivele de politică ale UE și cu Strategia de Dezvoltare Sud Muntenia	801
3.2 Obiectivul general, obiectivele strategice generale de dezvoltare, obiectivele specifice (direcțiile de acțiune), măsurile și acțiunile propuse și corespondența cu prioritățile strategiei	806
3.2.1 Obiectivul general	806
3.2.2 Obiectivele strategice generale de dezvoltare	806
3.2.3 Obiectivele specifice de dezvoltare (direcțiile de acțiune), măsurile și acțiunile propuse, aferente fiecărui obiectiv strategic	810
CAPITOLUL 4: Descrierea parteneriatului teritorial	857
4.1 Analiza părților interesate. Tipuri de parteneri	857
4.2 Metode de consultare publică	861
4.3 Descrierea implicării partenerilor (rolul acestora) în pregătirea, elaborarea, implementarea și evaluarea strategiei	863

4.4 Consultarea publică: procesul de consultare și implicare a factorilor interesați, inclusiv a partenerilor, în pregătirea strategiei	864
4.4.1 Cercetarea sociologică	864
4.4.2 Consultări tematice	865
4.4.3 Bugetare participativă	866
4.4.4 Plan de comunicare	866
4.4.5 Codul de conduită a parteneriatului	870
CAPITOLUL 5: Listele cu proiecte și prioritizarea lor	872
5.1 Lista cu proiecte în implementare, în diverse stadii (încheiere acorduri de parteneriat, întocmire documentații, evaluare, implementare etc.)	872
5.2 Lista cu potențiale proiecte, care urmează să fie sprijinite	905
5.3 Mecanismul de prioritizare și prioritizarea proiectelor	948
CAPITOLUL 6: Management: implementare, monitorizare, evaluare, comunicare	953
6.1 Planul de acțiune pentru implementarea strategiei și responsabilitățile	953
6.1.1 Planul de acțiune pentru implementarea strategiei	953
6.1.1.1 Aspecte generale	953
6.1.1.2 Managementul proiectelor	954
6.1.1.3 Metodologia Open PM ² a managementului de proiect	957
6.1.1.4 Managementul riscurilor	963
6.1.2 Responsabilități	967
6.2 Sistemul de monitorizare și evaluare	968
6.2.1 Monitorizare	968
6.2.2 Evaluare	969
6.2.3 Indicatori de monitorizare	970
6.3 Comunicarea cu beneficiarii proiectelor și promovarea strategiei	970
6.3.1 Comunicarea cu beneficiarii proiectelor	970
6.3.2 Promovarea strategiei	971

CAPITOLUL 1

ZONA GEOGRAFICĂ VIZATĂ DE STRATEGIE

1.1 Aspecte generale privind Strategia și rolul ei

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița (SDD) pentru perioada 2021-2027 este **Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Pucioasa pentru perioada 2021-2027**, o strategie de dezvoltare teritorială integrată, durabilă. Din acest motiv, ea este totodată și **Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027 (SIDT)**.

Aceasta este necesară pentru a analiza nevoile și potențialul zonei, pentru a dezvolta măsuri și acțiuni, a identifica proiecte cheie și a stabili guvernanta strategiei la nivel local.

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa este unul dintre principalele instrumente de care dispun autoritățile locale pentru a coordona resursele existente în vederea implementării viziunii lor și a realizării obiectivelor strategice. Strategia promovează acțiuni integrate pentru dezvoltarea durabilă urbană și pentru sprijinirea abordărilor integrate.

Instrumentul și totodată conceptul cheie de intervenție în perioada următoare îl constituie strategiile integrate de dezvoltare teritorială. Acestea sunt implementate prin portofolii de proiecte care abordează provocări diferite și contribuie la realizarea unuia sau mai multor obiective specifice.

Conform Articolului 28 Dezvoltarea teritorială integrată, din REGULAMENTUL (UE) 2021/1060 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (RDC):

”Atunci când un stat membru sprijină dezvoltarea teritorială integrată, acest lucru se realizează prin strategii de dezvoltare teritorială sau locală în oricare dintre următoarele forme:

(a) investiții teritoriale integrate;

(b) dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității; sau

(c) un alt instrument teritorial de sprijinire a inițiativelor concepute de statul membru.

Atunci când implementează strategii de dezvoltare teritorială sau locală în cadrul mai multor fonduri, statul membru asigură coerența și coordonarea între fondurile în cauză.”

Totodată, conform Articolului 29 Strategii teritoriale, din Regulament, Strategiile teritoriale integrate conțin următoarele elemente:

a) zona geografică vizată de strategie;

b) o analiză a nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv a interconexiunilor economice, sociale și de mediu;

c) o descriere a unei abordări integrate care răspunde nevoilor de dezvoltare identificate și potențialului zonei;

d) o descriere a implicării partenerilor, în conformitate cu articolul 8 Parteneriat și guvernanta pe mai multe niveluri, în pregătirea și implementarea strategiei.

Acestea pot să conțină, de asemenea, o listă a operațiunilor care urmează să fie sprijinite. Strategiile teritoriale se află sub responsabilitatea autorităților sau organismelor teritoriale competente.

Elementul central al dezvoltării urbane teritoriale durabile îl constituie finanțarea proiectelor de dezvoltare urbană în baza unor **Strategii Integrate de Dezvoltare Teritorială**, care abordează provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale din orașe.

Astfel, în propunerea pentru **Planul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 (PORSM)**, se menționează explicit:

”DUD (dezvoltarea urbană durabilă) **se va finanța prin SIDT la nivelul zonelor urbane** sau ZUF (zone urbane funcționale), urbane-rurale, care sunt interdependente privitor la provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale. Orașele, ZUF, precum și zonele rurale necesită o abordare specifică și integrată.”

”În PORSM 2021-2027, în continuare, elementul dezvoltării teritoriale îl constituie **finanțarea proiectelor de dezvoltare urbană în baza unor SIDT care abordează provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale din zonele urbane.**”

În concluzie, această strategie constituie cadrul pentru selectarea unor operațiuni (proiecte) individuale de dezvoltare urbană teritorială, întocmirea acesteia reprezentând condiția principală de finanțare a proiectelor individuale unor axe prioritare de finanțare din cadrul POR Sud Muntenia 2021-2027 sau, eventual a altor programe de finanțare.

Elaborarea unei Strategii Integrate de Dezvoltare Teritorială reprezintă o etapă preliminară pentru a accesa finanțare prin Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 (PORSM).

Acest proces necesită o coordonare bidirecțională:

- Coordonare **verticală**, cu politici și documente elaborate la nivel local, județean, regional, național și european, integrate prin Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a regiunii Sud Muntenia;
- Coordonare **orizontală**, la nivel inter-sectorial și inter-jurisdicțional. Strategiile Integrate de Dezvoltare Teritorială trebuie să fie coerente din punct de vedere strategic cu abordarea, viziunea și obiectivele Strategiei Integrate de Dezvoltare Teritorială a regiunii Sud Muntenia (SIDT SM) 2021-2027.

Totodată, strategia este documentul de programare care stă la baza dezvoltării orașului Pucioasa în următorii ani.

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița (SDD) pentru perioada 2021-2027, care este totodată și Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027, dezvoltată de către autoritățile publice locale din orașul Pucioasa, integrează elementele și principiile cheie ale dezvoltării teritoriale (articolul 29 din RDC) și sunt în conformitate cu Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a regiunii Sud Muntenia.

Abordarea teritorială se află la baza strategiei. În practică, aceasta este o strategie de dezvoltare care utilizează cel mai bine resursele endogene.

În același timp, solicită eforturi de coordonare și colaborare ale diferitelor părți interesate de la nivel regional și local (instituții guvernamentale, mediul privat, instituții de învățământ, cetățeni și diverse organizații neguvernamentale), situate la diferite niveluri de guvernare.

În primul rând, abordarea teritorială accentuează rolul activ al cetățenilor, antreprenorilor, angajaților, profesorilor și cercetătorilor și promovează noi tipuri de descoperire antreprenorială.

O abordare teritorială necesită participarea și colaborarea diferitelor părți interesate dintr-un anumit spațiu.

Contextul geografic contează cu adevărat pentru caracteristicile sale sociale, culturale, de mediu și instituționale.

Nu există o abordare unică, întrucât specificitatea locală este atât inevitabilă cât și dezirabilă pentru a dezvolta și implementa o strategie în cadrul unei regiuni.

Ceea ce funcționează într-un teritoriu nu poate fi transferat ca atare în alt teritoriu, oricât de asemănător ar fi contextul.

Deoarece activitățile economice sunt legate de identitatea teritoriului, nu doar economic, ci și prin factorii geografici, sociali, de mediu și culturali, interacțiunile dintre acești factori leagă activitățile economice de teritoriul respectiv.

Abordarea teritorială se concentrează pe cunoașterea nevoilor teritoriale, a potențialelor soluții, precum și a rolului părților interesate în elaborarea intervenției de politică, prin promovarea interacțiunilor dintre întreprinderi, grupuri locale și factorii de decizie politici.

Abordarea teritorială presupune că fiecare teritoriu are resurse diferite și, prin urmare, diferite structuri instituționale ce trebuie a fi dezvoltate.

Astfel, nu poate fi utilizat un singur nivel de guvernare.

Realizarea unei schimbări de guvernare este foarte specifică contextului și depinde de condițiile instituționale, administrative, juridice și organizaționale.

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa a fost întocmită sub responsabilitatea autorităților administrației publice locale din orașul Pucioasa și poate fi integrată în Strategia de Dezvoltare a Județului Dâmbovița.

Elementele cheie pentru elaborarea Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa sunt cele prevăzute în Ghidul practic pentru elaborarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Teritorială, Regiunea Sud Muntenia:

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Ghidul practic pentru elaborarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Teritorială, Regiunea Sud Muntenia, Draft august 2021, https://www.admuntenia.ro/download_file/article/557/Ghid-SIDT-05-08-2021.pdf, Informații accesate la data de 01.10.2021; Informații prelucrate)

1.2 Zona geografică vizată de strategie

1.2.1 Aspecte generale privind zona geografică acoperită de strategie (Profil spațial și funcțional)

1.2.1.1 Zona urbană funcțională

Zona geografică vizată de Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa este teritoriul administrativ al orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, din Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia, România.

Centrul urban polarizator este o unitate administrativ-teritorială de bază ce constituie nucleul unei zone urbane funcționale.

Zona urbană funcțională (ZUF) este teritoriul constituit dintr-unul sau mai multe centre urbane polarizatoare și una sau mai multe unități administrativ-teritoriale de bază contigue cuprinse în zona de navetism a acestuia/ acestora, în cadrul căreia s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri. O ZUF este formată dintr-un oraș nucleu și localitățile limitrofe de unde cel puțin 15% din forța de muncă face naveta către respectivul centru urban.

(Sursa: Politica Urbană a României, Ghid pentru elaborarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Urbană, <https://citadini.ro/wp-content/uploads/Ghid-elaborare-SIDU.pdf>. Informații accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate)

Având în vedere elementele de mai sus, s-a constatat că Pucioasa (localitatea-reședință de oraș) și Bela, Diaconești, Glodeni, Malurile, Miculești și Pucioasa-Sat (localitățile componente), constituite în unitatea administrativ teritorială Orașul Pucioasa, reprezintă în sine o zonă urbană funcțională, orașul Pucioasa, care reprezintă totodată și centrul urban polarizator.

Zona urbană funcțională cuprinde numai localitatea Pucioasa, însă pot exista proiecte care să fie implementate prin asocierea mai multor UAT-uri.

1.2.1.2 Istoric

Conform Legii nr. 2/16.02.1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, orașul Pucioasa are 7 localități componente: Pucioasa (localitatea-reședință de oraș), Bela, Diaconești, Glodeni, Malurile, Miculești și Pucioasa-Sat.

Fondul documentar descoperit și folosit în studiul istoric aferent Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa, este constituit, în cea mai mare parte, din zapisele legate de pământ, judecăți, danii și hotărnicii.

Localitatea s-a format în jurul anului 1760 prin contopirea așezărilor Șerbănești (atestată documentar la 26 septembrie 1538) cu Podurile de Jos și Podurile de Sus (menționate documentar în 1461) și cu satul Zărăfoaia.

Prima atestare documentară a orașului datează încă din 20 septembrie **1649**, apărând ca “Piatra Pucioasa”. Mai apare în documente în 1759 și în 1790. În 1791 localitatea figura pe o hartă austriacă, iar în 1835, pe una rusească.

După anul 1828, când izvoarele sulfuroase au fost descoperite de un medic militar rus ajuns aici în timpul ocupației țariste a Țării Românești, Pucioasa s-a dezvoltat ca stațiune balneoclimaterică, luând denumirea de Pucioasa, datorită apelor minerale sulfuroase concentrate de aici, numite popular pucioasă.

Procesul de amenajare a băilor de la Pucioasa a continuat în 1873 cu participarea la Expoziția de la Viena, prilej cu care apele au fost analizate de specialiști austrieci. Începând cu 1875, Consiliul Județean a cumpărat un teren pentru amenajarea unor spații publice și patru ani mai târziu l-a însărcinat pe arhitectul Kertsch din Galați să construiască stabilimentul.

Înainte ca acesta să fie construit, turiștii închiriau locuințe de la localnici și li se aducea apă pentru baie în butoaie la locuințele închiriate.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, Pucioasa era o stațiune balneară parte a satului Șerbănești, aflat în comuna Șerbănești-Podurile, reședința plaiului Ialomița-Dâmbovița, județul Dâmbovița.

Comuna Șerbănești-Podurile fusese recent formată, în 1886, prin unirea comunelor Șerbănești și Podurile; comuna Șerbănești avea în componere satele Șerbănești, Miculești și Diaconești, cu 2000 de locuitori.

Aici funcționau două biserici și o școală mixtă. Comuna Podurile a venit cu satele Podurile de Sus, Podurile de Jos, Malurile și Pucioasa, cu 2300 de locuitori.

Ea avea două biserici, șase mori de apă, 3 școli mixte și instituțiile de administrare a plaiului.

Pe teritoriul actual al orașului mai funcționa pe atunci în același plai și comuna Bela, cu satele Bela, Nistorești și Broștenii Noi având în total 1100 de locuitori. Și aici existau o moară de apă, o biserică și o școală.

La începutul secolului al XIX-lea, datorită finalizării băilor de la Pucioasa, comuna Șerbănești-Podurile a luat numele de *Pucioasa*, iar comuna Bela a fost desființată și inclusă în aceasta.

Astfel, Anuarul SOCEC din 1925 consemnează comuna Pucioasa cu 5201 locuitori, având în componere satele: Bela, Diaconești, Glodeni, Malurile, Podurile de Jos, Podurile de Sus (reședința), Pucioasa și Șerbănești.

În 1938, Enciclopedia României consemnează Pucioasa drept comună urbană (oraș), cu 5779 de locuitori.

În 1950, orașul a devenit reședința raionului Pucioasa din regiunea Prahova, dar în 1952 a pierdut acest statut, raionul fiind inclus în întregime în raionul Târgoviște al regiunii Ploiești.

În 1968, satele Podurile de Jos, Scarlenta și Șerbănești au fost desființate și incluse în orașul propriu-zis, tot atunci, regiunile au fost desființate, iar Pucioasa a redevenit oraș al județului Dâmbovița.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa,

www.primpuc.ro,

Informații accesate la data de 15.10.2020; Informații prelucrate)

Date privind atestarea documentară a așezărilor din care s-a format orașul Pucioasa:

ȘERBĂNEȘTI

Așezarea Șerbăneștilor este cea mai veche din grupul celor ce alcătuiesc Pucioasa de astăzi și a fost atestată prin hrisovul domnesc din 15 iunie 1538, emis la Târgșor de Radu Paisie, domn al Țării Românești (1535-1545), dar așezarea este, desigur, mai veche decât acest hrisov domnesc. De la 1538 și până astăzi se poate urmări fără întrerupere istoria acestei așezări, având ca dovadă foarte multe documente, care surprind aspecte de ordin economic, social, politic, cultural, administrativ, militar, geografic, toponimic, onomastic și lingvistic.

GLODENI

Satul Glodeni a fost identificat pentru prima dată la sfârșitul secolului al XVI-lea, la 1595. Zapisul ce atestă identificarea așezării Glodeni deține informații concludente, din care se desprinde ideea că așezarea este anterioară anului 1595. În jurul acestor sate de moșneni, cu un trecut istoric secular, se va mișca întreaga suflare a locuitorilor lor, ei influențând apariția și a altor așezări mai târziu, ca Podurile, Pucioasa, Diaconești, Bela, Miculești sau Malurile.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, au existat două sate: Glodeni din Vale (care s-a alipit la Podurile de Jos, apoi la Șerbănești-Podurile) și Glodeni din Deal (care, împreună cu satul Lăculețe, au format comuna Glodeni).

PODURILE

Pe terasa râului Ialomița, de la intrarea de pe podul rutier și de cale ferată situat la intrarea în orașul Pucioasa dinspre orașul Fieni, și până la confluența pârâului Bizdidel cu râul Ialomița, s-au dezvoltat două așezări: Podurile de Sus și Podurile de Jos.

Documentele ce atestă așezarea Podurile datează încă din secolul al XVII-lea, dar vechimea celor două așezări este mult mai mare. Podurile își vor pierde identitatea la începutul secolului al XX-lea, datorită imixtiunii Pucioasei, cătunul din dreapta Ialomiței, care se va întinde și se va dezvolta ca stațiune pe malul stâng al aceluiași râu, înglobând așezarea respectivă.

PUCIOASA

Prima mențiune documentară datează din 23 septembrie 1649, când este amintită "Piatra Pucioasa", aflată în hotarul satului Coțăieni. Este evident că acest toponim a dat numele respectivei așezări, el fiind menționat și într-un document din anul 1701.

Din documentele descoperite și publicate se evidențiază din nou, la anul 1759, "O mosie de la Pucioasa la "leal 7263, octombrie 1, care fac 41 ani până acum". Astfel, anul atestării moșiei din Pucioasa este 1759.

Pe Harta austriacă de la 1793, este localizat, cu precizie, pe partea dreaptă a Ialomiței, satul cu 17 gospodării și 85 locuitori.

Pucioasa este atestată documentar în perioada când în Țara Românească se produc mutații vizibile în planul dezvoltării noilor relații capitaliste, acestea fiind condiționate de existența și exploatarea materiilor prime prelucrate în manufacturi și introducerea apei în industrie.

Prima dovadă a folosirii izvoarelor la Pucioasa datează din anul 1828, când soldații ruși erau trimiși la cură, la apele sulfuroase de aici.

BELA

Actele împrumutării clăcașilor de la 1864 ne vorbesc despre comuna Sola și ne arată că aceasta se compune din trei cătune: Bela, Nistorești și Broșteni, ultimele două fiind și astăzi cătune ale satului Măgura, ce aparține administrativ de comuna Bezdead. În Anuarul Mitropoliei pe anul 1909 apare parohia Bela, comuna Bela, cu biserica parohială construită în zid în anul 1803. Această așezare făcea parte din comuna Bela, dar centrul administrativ al acesteia se afla la Măgura, unde au fost identificate cătunele de astăzi, Nistorești și Broșteni.

Deci Bela s-a creat ca așezare de clăcași pe moșia boierului Belu, la începutul secolului al XIX-lea sau sfârșitul secolului al XVIII-lea, înscriindu-se administrativ atât așezării Măgura, cât și Șerbăneștilor, iar mai apoi Pucioasei, unde se află și astăzi. Acest aspect este confirmat și de Enciclopedia României, ale cărei date au fost culese în 1936 și în care se arată că în plasa Pucioasa se aflau 21 de sate, printre care comuna Bela-Măgura.

DIACONEȘTI

Satul a fost creat pe fostele proprietăți ale familiilor Diaconescu, proprietăți ce se întindeau în Evul Mediu până în Valea Lungă și Brănești. În anul 1864 erau nu mai puțin de 10 familii de moșneni Diaconescu.

La 18 ianuarie 1863, satul Șerbănești apare separat de Diaconești, iar la sfârșitul sec. al XIX-lea este cătun al comunei Șerbănești-Poduri.

MALURILE

Așezarea s-a format prin părăsirea vetrei satului Glodeni de către câteva familii, la începutul secolului al XIX-lea. Acest lucru este atestat de către un zapis datat la 1 septembrie 1830. Dar satul este mai vechi decât atestarea documentară. El este menționat și pe Harta rusească din 1835.

Cătunul Maluri continuă să fie nominalizat în actele de împrumut de la 1864, când aflăm și numele clăcașilor care au primit pământ. Locul de întemeiere al acestei așezări a fost stabilit de primii locuitori între dealuri, dealul Corcodel, cu fața principală spre Pucioasa, pe platoul pe care localnicii l-au botezat "platoul lui Șerban".

A făcut parte administrativ, la 1865, din comuna Podurile Unite, apoi din Șerbănești-Poduri, din Pucioasa și din comuna Zărăfoaia, iar ulterior a intrat în componența administrativă a orașului Pucioasa.

MICULEȘTI

Satul Miculești apare în documente mai târziu, la recensământul populației din 1899. El este inițial integrat satului Diaconești, sătenii lui mergând la biserică din Șerbănești, iar elevii la școala de la Diaconești. Așezarea nu se înregistrează în niciun document cartografic important mai vechi și nici măcar în Legea rurală din 1864. În concluzie, în zona geografică încorsetată de Ialomița și Bizdidel, s-au format, în decurs de cinci secole, o serie de așezări umane, care s-au ierarhizat în funcție de dezvoltarea lor economică, socială, politică și culturală.

Șerbănești, fiind cea mai veche dintre așezările acestei zone, a cunoscut și cea mai mare dezvoltare, poziția sa privilegiată desemnând-o timp de un secol ca centru administrativ al Plaiului Ialomița, apoi ale Plaiurilor Unite Ialomița-Dâmbovița. Conform documentelor istorice, moșnenii din Șerbănești au stăpânit, până să apară așezările cele mai noi, și chiar și după aceea, pământuri din satele Podurile și Pucioasa, ei dând naștere satelor Diaconești și Maluri.

Șerbăneștiul a fost, deci, satul-mată, nucleul din care s-au născut și dezvoltat de-a lungul timpului toate satele care gravitează în jurul Pucioasei.

Din aceste considerente, se poate considera că **Pucioasa și-a început istoria la 1538**, când a fost atestată așezarea Șerbăneștilor.

Numele Pucioasa este datorat izvoarelor de apă sulfuroasă. Prima dovadă despre existența acestor izvoare datează din 1832, când soldații ruși erau trimiși la cură la apele sulfuroase de aici. Ca urmare a creșterii importanței satului Pucioasa, în 1911 comuna Șerbănești-Podurile a căpătat numele de Pucioasa.

Câteva aspecte din evoluția în timp a localității Pucioasa:

- În 1912 Pucioasa avea 4 școli cu local propriu.
- În 1929 se înființează la Pucioasa un gimnaziu mixt.
- În 1936 Pucioasa avea trei medici balneologi, vile dotate cu camere pentru baie și destinate închirierii către bolnavi, precum și un stabiliment balnear particular, cu încălzire centrală.
- În 1940 se înființează la Pucioasa un liceu teoretic mixt.
- În această perioadă, Pucioasa cunoștea însemnate progrese în viața economică și socială. În perioada interbelică existau două cariere, una de piatră de gips, cu o suprafață mică, cu o producție în continuă creștere, și alta pentru ciment.

Tot în perioada interbelică, Pucioasa avea un Oficiu Local de Turism, subordonat Oficiului Național de Turism din România, care populariza, printr-un pliant, în limba franceză, stațiunea balneoclimaterică. Acest oficiu a existat și după război, prin el fiind editat un alt

pliant în 4 limbi (română, franceză, rusă, engleză), care demonstrează interesul terapeutic de la Pucioasa și pentru străini. Pliantele conțineau datele de bază necesare pentru cei veniți în stațiune: istorie, apele minerale curative, așezare, vile, restaurante, mijloace de agrement și de circulație etc. Aspectele semnificative erau surprinse în fotografiile care însoțeau pliantele.

- În perioada postbelică, Pucioasa s-a transformat dintr-o localitate cu o economie preponderent agrară, cu unii germeni de industrializare, într-o localitate cu o puternică industrie. Dintr-o stațiune balneară cu instalații modeste, Pucioasa a ajuns o stațiune de prim rang, dotată cu cele mai perfecționate instalații de tratament și de proceduri terapeutice, dispunând de o modernă bază de tratament și de un numeros personal medico-sanitar de specialitate, de spații de cazare, alimentație și agrement.
- În anii '60-'70, Pucioasa cunoaște o perioadă de intensă industrializare în domeniul textilelor și al confecțiilor, precum și al industrializării lemnului (fabrică de mobilă).
- În anii 1980-1981, în orașul Pucioasa existau 18 unități școlare: 9 grădinițe, 8 școli generale, 4 case de cultură, un cinematograful, 23 biblioteci, un spital, o policlinică, o creșă, 17 unități turistice, un han turistic, 45 asociații sportive și 58 baze, 3 săli de sport, două bazine de înot etc.
- După 1989, industria cunoaște un mare regres, însă ulterior a început să-și revină, în prezent fiind un oraș în continuă dezvoltare.

(Sursa: Monitorul Oficial nr. 54/27.07.1981, Legea nr. 2/16.02.1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României;

Orașul Pucioasa, Planul Urbanistic General al orașului Pucioasa, HCL nr. 58/27.07.2006 privind aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa; Informații prelucrate;

Pucioasa – File de monografie, prof. Dumitru Stancu, Lucrare editată de Primăria Orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

1.2.1.3 Relieful și geologia

Relieful

Prezența teraselor, a văilor paralele cu Valea Ialomiței (Vulcana și Bizdidelul) sunt factori ce contribuie la individualizarea mai accentuată a acestei depresiuni intracolinare, considerată o continuare spre vest a depresiunii Valea-Lungă a Cricovului. Dinspre est și vest, Pucioasa este străjuită de o serie de dealuri, care sunt cele terminale ale Subcarpaților curburii.

Orașul Pucioasa - vedere de ansamblu

Dealurile zonei, Stârmina, Bela cu vârful Zăpodie, Brezeanca, Mușa, Pătrana, Băloiu, Curpeniș, Cornetu pe partea stângă a Ialomiței și a Bizdidelului, iar Spătăreleu-Mitropolie, Măldăreanca pe partea dreaptă, au înălțimi variind între 500-700 m, fiind fragmentate puternic de rețeaua de drenaj. Ele închid Depresiunea Pucioasei. Ialomița a realizat trei trasee (pe care poporul le-a numit "poduri"), dispuse pe direcția nord - sud și care au devenit vetrele așezărilor umane.

Cea mai importantă este cea centrală, care a devenit și cea mai aglomerată, prin popularea ei față de prima, rămasă o bază de exploatare a pietrei, a apei, a cultivării pământului (Lunca Ialomiței) și de agrement, în timp ce ultima, situată la cea mai mare înălțime față de cursul apei, a fost multă vreme zonă cu arboret, pomi fructiferi și fâneață, până când și ea s-a populat masiv cu locuințe.

Terasa centrală asigură aproape în întregime activitățile economice și social-culturale, aici fiind amplasate fabricile, atelierele, magazinele, școlile, bisericile, instituțiile publice etc. Ea este cunoscută cu toponimul de Podurile de Sus și de Jos și începe acolo unde Ialomița este traversată de calea ferată și se termină la confluența Bizdidelului cu Ialomița, având o lungime de 4 km și o lățime între 300 și 700 m.

Așezarea și-a pierdut numele de Podurile, însușindu-l pe cel al Pucioasei, nume datorat dezvoltării băilor de aici. Locul de unde țâșnesc izvoarele minerale de pucioasă și iod își păstrează în continuare numele și, spre a-l deosebi de cel al orașului stațiune, el s-a numit Pucioasa-Sat.

Pentru ocrotirea zonei agricole, în anul 1975 a fost construit în zonă un baraj pe râul Ialomița.

Orașul Pucioasa-Barajul de pe râul Ialomița
-mai 2021-

Lacul Pucioasa
-11.07.2021-

(Sursa: Pucioasa – File de monografie, prof. Dumitru Stancu, Lucrare editată de Primăria Orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

Considerații geomorfologice

Raionarea geomorfologică a reliefului țării încadrează zona Pucioasa în unitatea **dealurilor subcarpatice**, subunitatea Subcarpaților cuprinși între râul Prahova la est și râul Dâmbovița la vest. La modelarea formelor de relief, un rol deosebit l-au avut **arterele hidrografice principale** (râul Ialomița și pârâul Bizdidel) și secundare (văile torențiale), precum și natura petrografică specifică flișului.

Astfel, se pot individualiza următoarele **unități morfologice**: culmi deluroase, zone de versanți, terasa inferioară, terasa medie, terasa superioară, zona de racord terasă-zona deluroasă și zona de racord terasa medie-terasa superioară, albia majoră.

Culmile deluroase se dezvoltă paralel cu arterele hidrografice majore și sunt rezultatul acțiunii de eroziune a factorilor modelatori externi. Prezintă o altitudine de 664,7 m (Măgura Bela) și 615 m (dealul Glodeni). Pe partea dreaptă a râului sunt dealurile Moțăieni și Mitropoliei, iar pe partea stângă dealurile Miorcani, Zărăfoaia, Băloiu, Curpeniș, Cornetului, Glodeni.

Zonele de versanți se înglobează în unitatea culmilor deluroase, prezintă pante de 30-60% și sunt dispuse de-a lungul arterelor hidrografice.

Terasa inferioară este formată de-a lungul albiei râului Ialomița și sporadic de-a lungul pârâului Bizdidel, prezentând un salt față de zona albiei majore, de 2-3 m. Suprafața ei este redusă, uneori fiind înlocuită de terasa medie.

Terasa medie se dezvoltă de-a lungul râului Ialomița, sub forma unei benzi orientate nord-sud, pe care s-a dezvoltat orașul Pucioasa; este în general plană.

Terasa superioară este dezvoltată în special pe malul stâng și prezintă o înclinare nord-sud și spre râu. Este o zonă stabilă, în general plană, cu saltul față de terasa medie de cca. 10 m.

Zona de contact terasă-versant bordează zona deluroasă la contactul acesteia cu zona de terasă medie sau inferioară a râului Ialomița și pârâului Bizdidel sau bordează racordul dintre terasa medie și superioară. Zona de racord s-a format ca o consecință a acumulării materialului aluvionar erodat și transportat de apele cu caracter torențial ce străbat zona colinară, cu depunere la baza pantei. Terenul, în general, este stabil. Apar alunecări de teren datorita litologiei și acțiunii apelor torențiale și au caracter local sau sunt generate de acțiunea necontrolată a omului.

Considerații tectonice

Tectonic, zona orașului Pucioasa este cunoscută sub numele de "Unitatea de Tarcău", constituită din cute anticlinale și sinclinale, formate prin cutarea în timp a unității și a sedimentării depozitelor pliocene noi, dispuse transgresiv pe unitățile majore.

Aceste cute sunt orientate E-V și sunt secționare de falii transversale. Existența sinclinalelor și a formațiunilor cu rezistență mică la eroziune au influențat și aspectul reliefului.

Considerații hidrografice și hidrogeologice

Rețeaua hidrografică principală a zonei este reprezentată prin râul Ialomița, ce străbate perimetrul de la nord la sud și care are un bazin de recepție mare, bine dezvoltat în nordul perimetrului, având o serie de afluenți cu caracter permanent.

Albia majoră a râului Ialomița se dezvoltă paralel cu albia minoră, cu o pantă medie de 7-11%. Debitele și nivelurile pe râu înregistrează variații în funcție de cantitățile de precipitații căzute pe bazin. Lățimea medie a albiei majore este de 200-400 m, iar la debite catastrofale pe râu, întreaga ei suprafață este acoperită de ape.

Orașul Pucioasa - râul Ialomița - mai 2021

Orașul Pucioasa - pârâul Bizdidel - mai 2021

În zona orașului Pucioasa, principalul afluent pe stânga al râului Ialomița este pârâul Bizdidel, cu un curs permanent.

Rețeaua hidrografică secundară este formată dintr-o serie de văi cu caracter torențial, nepermanente, văi alimentate de apele din precipitații.

Aceste văi au în general aport mare de material deluvial, cu depunere la baza pantei, sub forma de mici conuri de dejecție, peste depozitele terasei medii a râului Ialomița.

Albia majoră a pârâului Bizdidel, afluent pe stânga al râului Ialomița, prezintă o lungime a cursului de 26 km și o direcție paralelă cu a cursului râului Ialomița. Deși se prezintă ca o arteră bine dezvoltată, caracterul subcarpatic este evident, marcând variații mari de debite și nivele, în strânsă corelație cu regimul precipitațiilor căzute pe bazin local. În funcție de petrografie, pârâul și-a creat terase cu suprafețe mici, dar stabile.

Orizontul acvifer freatic este situat în depozitele aluvionare finite și grosiere ale râului Ialomița, din baza teraselor, situându-se la adâncimi variabile, în funcție de morfologia terenului. Direcția de curgere a freaticului este conform pantei generale a terenului, el fiind drenat de albia râului Ialomița.

(Sursa: Orașul Pucioasa, Planul Urbanistic General al orașului Pucioasa, HCL nr. 58/27.07.2006 privind aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

1.2.1.4 Solurile, vegetația și fauna

Solurile

Etajarea componentelor mediului geografic și, în special, a climei și vegetației, a avut o influență directă și asupra procesului de formare și repartizare spațială a învelișului de sol.

Nașterea solurilor este puternic influențată de nașterea rocilor, de apa freatică și de activitatea omului.

Zonei Pucioasa îi sunt specifice solurile brune și brune podzolite, care dau nota dominantă.

Ele corespund condițiilor climaterice din zona fagului, urcând uneori până la limita superioară a pădurii.

Vegetația

Vegetația este corespunzătoare acestei etajări a reliefului.

În zona deluroasă a orașului Pucioasa cresc esențe de goruni pe dealurile însoțite și de fag pe cele umbrite.

Pădurile au fost tăiate nemilos la finele secolului trecut, când s-a făcut o exploatare nerațională, lăsând dealurile golașe.

Măsurile de refacere au început să dea roade unde arboretul de gorun pune în evidență tendința de regenerare.

De-a lungul apelor se întâlnesc specii de anin alb și negru, plop și salcie.

Arboretul pădurilor este format din alun, sânțer, lemn câinesc, corn, măceș, păducel; pătura erbacee din carex pilosa, melica uniforma, asperula odorata.

Această zonă ocupă între 30-45% din suprafața așezării, iar terasele agricole, plantațiile și pajiștile circa 35%.

Fauna

În păduri întâlnim porci mistreți, care au început să coboare mult sub zona lor specifică de conviețuire, înmulțindu-se vizibil, odată cu legislația de protejare a faunei țării.

Dealul Spătăreleu-Mitropolie a fost de câteva ori populat cu mistreți și căprioare, mărindu-se astfel zestrea cinegetică.

Iepurii și veverițele sunt des întâlnite în păduri, ultimele fiind văzute de vizitatori în parcuri și chiar în nucii locuitorilor. Păsări, ca graurul, ciocănițoarea, coțofana, eretele și uliul, pupăza, cucul și guguștiucul, populează pădurile și chiar curțile gospodariilor.

Ultimul îl întâlnim atât de mult în zonă încât ești tentat să-l confunzi cu porumbelul de curte. Gușterii și șerpii sunt întâlniți și ei în pădurile din zonă, iar pești ca mreana, cleanul și chiar păstrăvul, care a coborât mult din zona de munte, populează râul Ialomița.

Bogăția fondului cinegetic de altădată s-a diminuat vizibil, odată cu industrializarea zonei, mișcarea populației și vânătoarea, toate contribuind la ruperea echilibrului ecologic.

(Sursa: Pucioasa – File de monografie, prof. Dumitru Stancu, Lucrare editată de Primăria Orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

1.2.1.5 Resurse naturale și importanța lor

Subsolul

Din punct de vedere al resurselor subsolului, în zonă se întâlnește o mare varietate a resurselor minerale utile, legate de vârsta faciesurilor întâlnite, precum și de poziția lor structurală, astfel:

- zăcăminte de hidrocarburi sau gaze libere în axul anticlinalului Vulcana Băi-Vârfuri, și stârmini;
- formațiuni gipsifere și depozite de sulf pe malul drept al râului Ialomița;
- facies marnos-argilos;
- izvoare sulfuroase, cloruro-sodice, sulfatate și bicarbonate; se exploatează organizat și sunt folosite în scop terapeutic;
- pietrișuri, bolovănișuri, nisipuri.

a. Paleogenul, cu formațiunile oligocene situate în principal în axul anticlinalului Vulcana Băi-Pucioasa, cantonează zăcăminte de hidrocarburi sau gaze libere.

b. Neogenul. Prezența formațiunilor miocene, alcătuite din marne, argile, gresii cu intercalații de gipsuri, precum și marnocalcare bituminoase cu conținut de sulf, străbătute de apele de infiltrație sau de apele de zăcământ care ajung la suprafață prin exploatarea zăcămintelor de petrol, conduc la mineralizarea acestora și apariția izvoarelor la contactul dintre miocen și pliocen. Aceste izvoare sunt sulfuroase, cloruro-sodice și bicarbonate. Formațiunile helveticene (miocen inferior) sunt gipsifere și apar la Pucioasa, unde sunt exploatate de fabrica de ciment. Asociate cu ele, mai exact în baza lor, se găsesc formațiuni de sulf.

c. Pliocenul este reprezentat pe teritoriu prin primele două etaje, din care ponțianul argilos-marnos a fost studiat și exploatat în zona Pucioasa-Zărăfoaia. S-a folosit pentru exploatarea materialelor ceramice; datorită concrețiilor calcaroase existente în masa argilei, produsele obținute nu erau de calitate.

d. Cuaternarul este reprezentat pe văile principalelor cursuri de apă care străbat zona, prin pietrișuri cu bolovănișuri și nisip. Ele pot fi folosite în industria materialelor de construcții, la terasamentele drumurilor și pentru stadiul metalelor grele existente în fragmentele de pietriș. În zonă se găsește o mare varietate de resurse minerale utile, reprezentate prin: hidrocarburi, gips, sulf, marne și argile, argila comuna, gresii, ape minerale, zăcăminte ce au rezultat în urma proceselor de metamorfozare în diversele perioade geologice.

De zăcămintele de gips, sulf și marne este legată formarea apelor minerale sulfuroase și bicarbonate.

Zona Pucioasa a fost explorată printr-o sondă care a cercetat depozitele oligocene și a indicat prezența gazelor naturale.

Pe teritoriu apar formațiuni gipsifere, asociate cu formațiuni cu sulf de vârstă burdigalian-helvetian:

- formațiuni cu sulf
- formațiuni cu gips
- formațiuni de gips și anhidrit

Acestea s-au conturat pe teritoriul orașului Pucioasa și se completează pe malul drept al râului Ialomița.

Sunt exploatate și utilizate la obținerea cimentului.

Rezervele de argilă comună de vârstă ponțian, conturate pe teritoriul orașului Pucioasa, au fost exploatate pentru fabricarea materialelor ceramice, în special a teracotei.

Tipul de **ape minerale** este legat de structura monoclinala helvetiană de la Vulcana Băi-Pucioasa și prezintă caracterile unei ape sulfuroase, sulfatată, bicarbonată, calcică, sodică, magneziană, atermală. Izvoarele de apă minerală sulfuroasă se găsesc pe malul drept al râului Ialomița și apar la piciorul pantei, aproximativ la nivelul aluviunilor și a pânzei freatice.

Studiile întreprinse anterior în zonă au arătat că la formarea izvoarelor minerale un rol mare îl au apele meteorice, care se infiltrează pe la baza materialului diluvial prin toată zona de alunecări din malul drept al râului Ialomița, la care se adaugă și apele meteorice care se infiltrează pe la capetele de strat ale Helvetianului.

Rolul important al infiltrațiilor din apele meteorice pentru formarea izvoarelor de apă minerală reiese din faptul că în regiune apar izvoare sulfuroase în Helvetian la cote mult mai ridicate față de nivelul pânzei freatice (izvorul Oveza și alte izvoare necaptate din zonă).

Izvoarele își pot avea originea și în stratul freatic, care în amonte de zona Pucioasa vine în contact direct cu rocile din fundament oligocene și helvetiene.

Variația concentrației de hidrogen sulfurat arată că aceste ape primesc infiltrații din apele de suprafață slab mineralizate.

Dezvoltarea orașului Pucioasa este condiționată în mare măsură de valorificarea apelor minerale, fiind cea mai importantă resursă naturală de care dispune.

Dezvoltarea bazelor de tratament pentru cura internă și externă, conjugată cu investițiile în turism, constituie oportunități de care depinde evoluția viitoare a comunității, într-o strategie conjugată de valorificare a cadrului și a resurselor naturale.

Solul

Cea mai importantă resursă a solului este fondul forestier, în care predomină pădurile de foioase, specia predominantă fiind fagul.

Apele curgătoare, râul Ialomița și pârâul Bizdidel, constituie alte resurse naturale importante.

(Sursa: Orașul Pucioasa, Planul Urbanistic General al orașului Pucioasa, HCL nr. 58/27.07.2006 privind aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

1.2.2 Prezentarea geografică a zonei

Regiunea

Regiunea Sud Muntenia este amplasată în partea de sud a României și se învecinează la nord cu Regiunea Centru, la est cu Regiunea Sud-Est, la vest cu Regiunea Sud-Vest, iar la sud cu Bulgaria, limita de vecinătate fiind fluviul Dunărea.

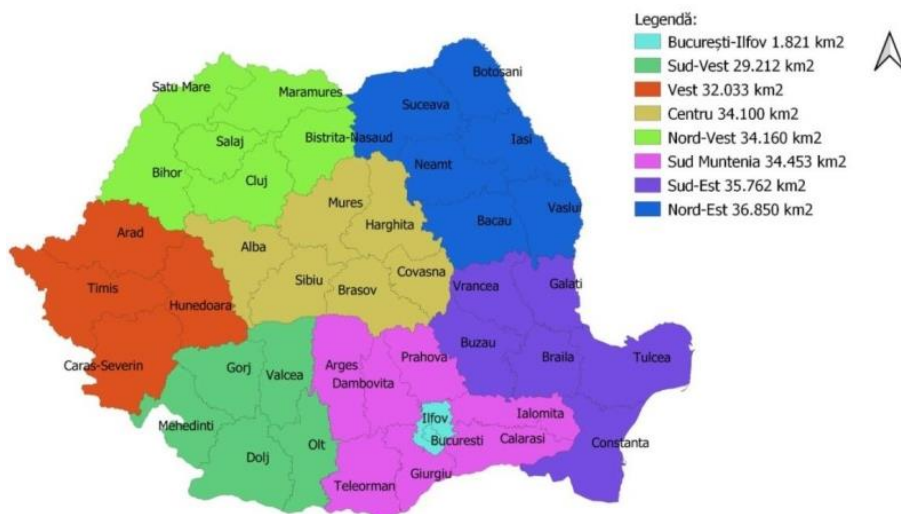
Cu o suprafață de 34.453 km², reprezentând 14,5% din suprafața României, regiunea Sud Muntenia ocupă locul al III-lea ca mărime din cele opt regiuni de dezvoltare (de nivel NUTS 2).

O caracteristică aparte, cu multiple implicații de ordin socio-economic, o reprezintă faptul că este singura regiune din țară care conține o regiune enclavă în partea mediană, și anume Regiunea București-Ilfov.

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud Muntenia, <https://www.adrmuntenia.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-20212027/static/1352>, Informații accesate la data de 12.11.2020; Informații prelucrate)

Regiunile de Dezvoltare din România

Din punct de vedere administrativ, regiunea Sud Muntenia este formată din șapte județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune, cu 2019 sate. În ceea ce privește suprafața regiunii, cele mai mari ponderi sunt ale județelor Argeș (19,8%), Teleorman (16,8%) și Călărași (14,8%), iar cea mai mică a județului Giurgiu (10,2%).

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud Muntenia,

<https://www.adrmuntenia.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-20212027/static/1352>,

Informații accesate la data de 12.11.2020; Informații prelucrate)

Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 al Regiunii Sud Muntenia,

<https://www.adrmuntenia.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-20212027/static/1352>,

Informații accesate la data de 12.11.2020; Informații prelucrate)

Județul

Situat în partea de sud a Carpaților Meridionali, în zona de contact a Câmpiei Române cu Subcarpații Munteniei, județul Dâmbovița are un relief variat, ce se desfășoară în trepte: la nord se înalță Munții Bucegi și Leaota, cărora le urmează spre sud zona dealurilor Subcarpaților Munteniei, platforma Cândești, și în continuare, Câmpia înaltă a Târgoviștei și Câmpia Titu.

Limitele administrative ale județului însumează 360 km (se învecinează la vest cu județul Argeș pe o distanță de 139 km, la est cu județul Prahova pe 120 km, la sud-est cu județul Ilfov pe 20 km, la sud cu județele Giurgiu și Teleorman pe 36 km, respectiv 30 km și la nord cu județul Brașov pe o distanță de 15 km).

Cu o suprafață de 4.056 km², județul Dâmbovița este unul din cele mai mici județe din țară, reprezentând 1,7% din teritoriul țării și situându-se ca întindere pe locul 37 între județele țării.

Pe teritoriul județului Dâmbovița se află 82 de comune și 7 localități urbane: municipiile Târgoviște și Moreni, și orașele Găești, Titu, Fieni, Răcari și Pucioasa. Reședința județului Dâmbovița este municipiul Târgoviște.

(Sursa: Consiliul Județean Dâmbovița, Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Dâmbovița 2021-2027, HCJ nr. 208/24.09.2020,

<http://sinteserv.cjd.ro/bld/files/HCI/2020/hot.208-2020.pdf>.

Informații accesate la data de 12.11.2020; Informații prelucrate)

Județul Dâmbovița

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia,

www.adrmuntenia.ro.

Informații accesate la data de 12.11.2020;)

Orașul

Orașul Pucioasa este situat pe cursul mijlociu al râului Ialomița, în regiunea dealurilor Subcarpatice, la circa 400 m diferență de nivel deasupra mării, situându-se în zona mediană, cea colinar-centrală, a județului Dâmbovița.

De limita sudică a județului îl despart 81 km, iar de cea nordică 42 km, ceea ce îi oferă un avantaj socio-economic. De asemenea, este favorizat și de poziția sa, la o distanță aproximativ egală (circa 100 km) de capitala țării, București și de Brașov, aflându-se la aproximativ 25° longitudine estică și 45° latitudine nordică. Orașul Pucioasa se întinde pe o distanță de 8,75 km, de-a lungul văii Ialomiței, între Miculești și Brănești, și pe o lățime de 7,375 km între Pucioasa Sat și Malurile.

(Sursa: Orașul Pucioasa, Planul Urbanistic General al orașului Pucioasa, HCL nr. 58/27.07.2006 privind aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa; Informații prelucrate; Pucioasa – File de monografie, prof. Dumitru Stancu, Lucrare editată de Primăria Orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

1.2.3 Granițele administrative

Orașul Pucioasa se învecinează cu următoarele localități din județul Dâmbovița:

- la nord - comuna Moțăieni, orașul Fieni și comuna Bezdead;
- la sud - comuna Brănești;
- la est - comuna Vârfuri, comuna Valea Lungă și comuna Glodeni Deal;
- la vest - comuna Vulcana Băi.

În rețeaua generală de localități a județului Dâmbovița, orașul Pucioasa ocupă locul al treilea ca mărime, după municipiul Târgoviște, reședința de județ, și municipiul Moreni.

În conformitate cu ierarhizarea localităților urbane existente pe ranguri din legea nr. 351/2001 - privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - "Rețeaua de localități", orașul Pucioasa dispune de **elemente și nivel de dotare caracteristice unei localități urbane de gradul al III-lea**.

(Sursa: Orașul Pucioasa, Planul Urbanistic General al orașului Pucioasa, HCL nr. 58/27.07.2006 privind aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa; Informații prelucrate; Pucioasa – File de monografie, prof. Dumitru Stancu, Lucrare editată de Primăria Orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

Căi de acces:

Rutier:

- DN 7 și DN 71 București-oraș Chitila-com. Tărtășești (sat Bâldana)-com. Răcari-com. Ulmi-mun. Târgoviște-com. Doicești-orașul Pucioasa-com. Moroeni-orașul Sinaia
- DN1 Orașul Breaza și DJ 710 DN1-Orașul Breaza (PH)-com. Adunați-com. Bezdead-orașul Pucioasa
- DN 72 și DJ 710A Municipiul Ploiești (PH)-Com. I.L. Caragiale-mun. Moreni-com. Valea Lungă-com. Vârfurile-orașul Pucioasa
- DJ 712 Mun. Târgoviște- com. Șotânga- com. Vulcana Pandele- com. Brănești-orașul Pucioasa

Intrare în orașul Pucioasa dinspre orașul Fieni

Feroviar:

- gara CF Pucioasa, situată pe ruta București-Titu-Târgoviște-Pucioasa-Pietroșița sau
- pe ruta Ploiești-I.L.Caragiale-Târgoviște-Pucioasa-Pietroșița

Orașul Pucioasa - zona stației CF

Aerian:

- Aeroportul Henri Coandă-București (la cca. 100 km) și apoi acces rutier sau acces feroviar
- Alte aeroporturi (mai depărtate): Sibiu, Craiova.

Prin Decretul Regal nr. 4036 din 7 decembrie 1929, localitatea Pucioasa a obținut titlul de **oraș**.

Orașul Pucioasa a căpătat statutul de **stațiune turistică de interes național** prin HG nr. 510/1999 pentru aprobarea atestării orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, ca stațiune turistică de interes național.

Acest statut a fost menținut în timp.

Astfel, orașul Pucioasa se găsește înscris în Anexa 5 la HG nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, cu modificările și completările ulterioare, **LISTA localităților atestate ca stațiuni turistice de interes național, respectiv local**, secțiunea I. **Stațiuni turistice de interes național:** „30. Pucioasa - județul Dâmbovița”.

Orașul Pucioasa are și statut de **stațiune balneoclimatică**, în conformitate cu prevederile OG nr. 109/2000, privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice, cu modificările și completările ulterioare, și se găsește înscrisă în Anexa 1 la HG nr. 1016/2011 privind acordarea statutului de stațiune balneară și balneoclimatică pentru unele localități și areale care dispun de factori naturali de cură, cu modificările și completările ulterioare (HG nr. 367/12.06.2013; HG nr. 1.072/11.12.2013 și HG nr. 926/08.12.2016), **Localitățile și arealele pentru care se acordă statutul de stațiune balneoclimatică:** „14. Orașul Pucioasa, județul Dâmbovița”.

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 305 din 30.06.1999, HG nr. 510/24.06.1999 pentru aprobarea atestării orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, ca stațiune turistică de interes național;

Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 613 din 20.07.2008, HG nr. 852/13.07.2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 743 din 24.10.2011, HG nr. 1.016/12.10.2011 privind acordarea statutului de stațiune balneară și balneoclimatică pentru unele localități și areale care dispun de factori naturali de cură;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 360 din 18.06.2013, HG nr. 367/12.06.2013 pentru modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.016/2011 privind acordarea statutului de stațiune balneară și balneoclimatică pentru unele localități și areale care dispun de factori naturali de cură;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 23.12.2013, HG nr. 1072/11.12.2013 pentru modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.016/2011 privind acordarea statutului de stațiune balneară și balneoclimatică pentru unele localități și areale care dispun de factori naturali de cură;

Informații accesate la data de 08.04.2020; Informații prelucrate)

1.2.4 Aspecte generale demografice

La 1 iulie 2020, **populația după domiciliu** a orașului Pucioasa era de 14.841 persoane, reprezentând circa 2,87% din populația totală a județului Dâmbovița și circa 9,04% din populația urbană a județului.

În anul 2020, la 1 iulie, în orașul Pucioasa numărul de locuitori a fost cu 1.132 mai mic față de anul 2010, reprezentând o scădere procentuală de 7,09%.

În rândul localităților urbane din județul Dâmbovița, la 1 iulie 2020, în Târgoviște se concentra cel mai mare număr de locuitori, cu 72.040 mai mult decât al doilea cel mai populat oraș, Moreni, și cu 76.606 mai mult decât orașul Pucioasa.

Orașul Pucioasa este a treia localitate urbană din județul Dâmbovița, după numărul de locuitori, și cea mai mare din categoria orașe, din județul Dâmbovița.

Densitatea populației la 1 iulie 2020 pe întreg teritoriul orașului Pucioasa (40,1 km²) era de 370,10 locuitori/km², cu mult peste cea de la nivel județean, unde densitatea era de 127,52 locuitori/km².

Componența etnică a populației orașului Pucioasa, conform recensământului realizat în anul 2011, este următoarea: 94,65% români, 0,90% romi, 0,09% alte etnii (acestea incluzând, maghiari și italieni) și 4,36% necunoscuți.

Structura pe sexe a populației relevă preponderența populației feminine, aceasta reprezentând 52,50% din populația totală a orașului, în timp ce persoanele de sex masculin reprezintă 47,50% din total.

Componența etnică a populației orașului Pucioasa, conform recensământului realizat în anul 2011, este următoarea: 94,65% români, 0,90% romi, 0,09% alte etnii (acestea incluzând maghiari și italieni) și 4,36% necunoscuți.

Componența confesională: 92,98% ortodocși; 0,77% adventiști de ziua a șaptea; 0,75% romano-catolici; 1,12% alte religii; 4,38% necunoscută.

Gradul de îmbătrânire al populației la 1 iulie 2020 era de 1.522,73‰, aceasta însemnând că la 1.000 de persoane tinere cu vârsta de până la 14 ani revin aproximativ 1.522 persoane vârstnice cu vârsta de 65 ani sau peste.

În perioada 2010-2019, **sporul natural** din orașul Pucioasa a fost negativ, contribuind astfel la scăderea efectivului populației stabile.

Rata natalității era în orașul Pucioasa, în anul 2019 de 6,8‰, ceea ce înseamnă că la 1.000 de persoane revin 6,8 născuți vii.

Rata mortalității în orașul Pucioasa, în anul 2019, a fost de 10,5‰.

Rata sporului natural în anul 2019 a fost de -3,7‰.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online,

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>.

INS,

<http://www.recensamantromania.ro/>.

Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

CAPITOLUL 2

ANALIZA NEVOILOR DE DEZVOLTARE ȘI A POTENȚIALULUI ZONEI, INCLUSIV A INTERCONEXIUNILOR ECONOMICE, SOCIALE ȘI DE MEDIU

2.1 Informații despre politicile și strategiile relevante din arealul urban studiat

2.1.1 Concepte cheie și tendințe mondiale/globale/internaționale, europene, naționale, regionale, județene și locale

Cadrul strategic (contextul) mondial/global/internațional, european, național, regional, județean și local influențează documentele strategice și programatice de la nivel local, inclusiv Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027.

A. Contextul mondial/global/internațional

Documentele strategice sau de programare întocmite la nivel mondial/global/internațional și european (la nivelul Uniunii Europene), sunt documentele de bază pe care se bazează documentele întocmite la nivel național, regional, județean și local.

Pentru a sprijini pregătirea viitoarelor proiecte, s-a considerat că este necesară prezentarea unor reprezentative documente și informații, care afectează cel mai mult deciziile pe plan local.

Documentele sunt prezentate în general pe scurt, în funcție de modul în care au putut fi sintetizate și în funcție de importanța unor elemente din acestea. Deoarece domeniile cuprinse de documentele respective sunt extrem de vaste, s-a considerat că factorii interesați de amănunte privind vreunul dintre documente le pot analiza în detaliu după ce le vor accesa prin Internet, în acest scop fiind prezentate sursele de unde au fost preluate.

A.1 AGENDA 2030 PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ. TRANSFORMAREA LUMII NOASTRE (Organizația Națiunilor Unite)

În anul 2015, în cadrul lucrărilor summit-ului ONU de la New York, a fost adoptată **Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă**. Prin acest document ONU a oferit o agendă universală, cu obiective clare și cuantificabile. Agenda 2030 include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) și un plan de acțiune pe următorii 15 ani, pentru eradicarea sărăciei extreme, combaterea inegalităților, a injustiției și protejării planetei până în anul 2030.

Această agendă prezintă un plan de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate, prin care se urmărește consolidarea păcii universale și asigurarea unei libertăți mai mari.

Planul va fi pus în aplicare de toate țările și toate părțile interesate, care vor acționa pe baza unui parteneriat de colaborare.

Obiectivele și țintele vor orienta acțiunile întreprinse în următorii ani, în domenii de importanță crucială pentru umanitate și planetă.

Obiective de dezvoltare durabilă (ODD)

Obiectivul 1. Eradicarea sărăciei în toate formele sale, pretutindeni;

Obiectivul 2. Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile;

Obiectivul 3. Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă;

Obiectivul 4. Asigurarea unei educații echitabile, favorabile incluziunii și de calitate și promovarea posibilităților de învățare pe tot parcursul vieții, pentru toți;

Obiectivul 5. Realizarea egalității de gen și emanciparea tuturor femeilor și fetelor;

Obiectivul 6. Asigurarea accesului tuturor la serviciile de distribuire a apei și de salubritate și gestionarea durabilă a acestora;

Obiectivul 7. Asigurarea accesului tuturor la servicii energetice fiabile, durabile, moderne și la prețuri accesibile;

Obiectivul 8. Promovarea unei creșteri economice susținute, favorabile incluziunii și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă, precum și a unor condiții de muncă decente pentru toți;

Obiectivul 9. Dezvoltarea unei infrastructuri reziliente, promovarea industrializării incluzive și durabile și încurajarea inovării;

Obiectivul 10. Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări;

Obiectivul 11. Dezvoltarea unor orașe și așezări umane favorabile incluziunii, sigure, reziliente și durabile;

Obiectivul 12. Asigurarea unor modele de consum și producție durabile;

Obiectivul 13. Luarea de măsuri urgente pentru a combate schimbările climatice și impactul acestora;

Obiectivul 14. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă;

Obiectivul 15. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și inversarea procesului de degradare a solului și stoparea declinului biodiversității;

Obiectivul 16. Promovarea unor societăți pașnice și favorabile incluziunii, pentru o dezvoltare durabilă, asigurarea accesului tuturor la justiție și crearea unor instituții eficiente, responsabile și favorabile incluziunii, la toate nivelurile;

Obiectivul 17. Consolidarea mijloacelor de punere în aplicare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

(Sursa: Guvernul României,

http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/08/Agenda-2030_RO.pdf,

Informații accesate la data de 07.04.2021; Informații prelucrate;

Organizația Națiunilor Unite,

<https://www.un.org/development/desa/dspd/2030agenda-sdgs.html>,

Informații accesate la data de 07.04.2021; Informații prelucrate)

Principalele măsuri pentru implementarea Agendei 2030:

- integrarea ODD în absolut toate politicile și inițiativele UE – dezvoltarea durabilă este principiul călăuzitor esențial pentru toate politicile Comisiei Europene;
- raportări periodice, începând din 2017, referitoare la progresul UE;
- promovarea Agendei 2030, astfel încât aplicarea acesteia să devină o prioritate și pentru guvernele statelor membre, Parlamentul European, celelalte instituții europene, diverse organizații internaționale și organizații ale societății civile și alte părți interesate;
- înființarea unei platforme multipartite la nivel înalt, care să sprijine schimbul de bune practici în vederea îndeplinirii obiectivelor în toate sectoarele și la toate nivelurile (național și european);
- lansarea unei viziuni pe termen mai lung, pentru perioada de după 2020.

Pentru a promova o dezvoltare durabilă în întreaga lume, UE va continua cooperarea cu partenerii externi, utilizând toate instrumentele disponibile în cadrul politicilor sale externe și sprijinind, în special, eforturile țărilor în curs de dezvoltare.

(Sursa: Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/sustainable-development-goals/eu-approach-sustainable-development_ro,

Informații accesate la data de 26.04.2021; Informații prelucrate)

A.2 ACORDUL DE LA PARIS PRIVIND SCHIMBĂRILE CLIMATICE (CONVENȚIA-CADRU A NAȚIUNILOR UNITE ASUPRA SCHIMBĂRILOR CLIMATICE)

În 2015, liderii mondiali au convenit asupra unor noi obiective ambițioase pentru lupta împotriva schimbărilor climatice.

Acordul de la Paris prezintă un **Plan de acțiune pentru limitarea încălzirii globale**.

Principalele elemente ale acestuia sunt:

- **un obiectiv pe termen lung:** guvernele au convenit să mențină creșterea temperaturii medii la nivel mondial cu mult sub 2°C peste nivelurile preindustriale și să continue eforturile de a o limita la 1,5°C;
- **contribuții:** înainte și în timpul Conferinței de la Paris, țările au prezentat planuri de acțiune naționale cuprinzătoare privind clima în vederea reducerii emisiilor lor;
- **ambiiție:** guvernele au convenit ca, la fiecare 5 ani, să comunice planurile lor de acțiune, stabilind, cu fiecare nou plan, obiective mai ambițioase;
- **transparență:** țările au acceptat să se informeze reciproc, precum și publicul cu privire la rezultatul eforturilor lor de realizare a obiectivelor pe care și le-au propus, pentru a asigura transparența și supravegherea;
- **solidaritate:** UE și alte țări dezvoltate vor continua să ofere finanțare pentru combaterea schimbărilor climatice, pentru a ajuta țările în curs de dezvoltare să reducă emisiile, dar și să își consolideze capacitatea de rezistență la efectele schimbărilor climatice.

Acordul de la Paris a intrat în vigoare la 4 noiembrie 2016, după ce a fost îndeplinită condiția care impunea ratificarea acestuia de cel puțin 55 de țări responsabile pentru cel puțin 55% din emisiile de gaze cu efect de seră.

Toate statele membre ale UE au ratificat acordul.

Domeniile de cooperare și facilitare pentru consolidarea înțelegerii, acțiunii și sprijinului pot include:

- (a) sistemele de avertizare timpurie;
- (b) pregătirea pentru situații de urgență;
- (c) evenimentele cu evoluție lentă;
- (d) evenimentele care pot implica pierderi și daune ireversibile și permanente;
- (e) o evaluare și o gestionare cuprinzătoare a riscurilor;
- (f) facilitățile de asigurare împotriva riscurilor, de gestionare în comun a riscurilor schimbărilor climatice și alte soluții de asigurare;
- (g) pierderi de natură non-economică;
- (h) rezistența comunităților, a mijloacelor de subsistență și a ecosistemelor.

Prima sa evaluare la nivel global se va realiza în 2023 și, ulterior, la fiecare cinci ani, cu excepția cazului în care decide altfel.

(Sursa: Consiliul European, Acordul de la Paris privind schimbările climatice,
<https://www.consiliul.europa.eu/ro/policies/climate-change/paris-agreement/>,
Informații accesate la data de 11.01.2021; Informații prelucrate;
Uniunea Europeană,
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A22016A1019%2801%29>,
Informații accesate la data de 11.01.2021; Informații prelucrate)

A.3 ACORDUL OMC PRIVIND AGRICULTURA

În prezent, politica agricolă comună (PAC) este încadrată la nivel extern de normele Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), în special de Acordul OMC din 15 aprilie 1994 privind agricultura.

Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT), semnat la Geneva în 1947, se aplica și agriculturii, însă în mod lacunar, astfel încât statele semnatare (sau „părțile contractante”) excluseseră în practică sectorul agricol din domeniul de aplicare al principiilor stabilite în acordul general. Prin intermediul Runderi Uruguay, inițiată la Punta del Este în 1986, acest sector a fost inclus în negocierile comerciale multilaterale. După opt ani de dezbateri dificile, odată cu semnarea Acordului de la Marrakech, în cadrul OMC a fost creat un nou cadru multilateral vizând liberalizarea progresivă a agriculturii.

Toate acordurile și memorandumurile de înțelegere ale OMC privind comerțul cu mărfuri încheiate în 1994 și intrate în vigoare la 1 ianuarie 1995 se aplică și agriculturii. Pentru sectorul agricol există însă un acord specific, și anume Acordul privind agricultura, ale cărui dispoziții prevalează. În plus, anumite dispoziții ale Acordului privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare (SPS) vizează producția agricolă și comerțul agricol. Dispoziții referitoare la sectorul agricol se regăsesc și în Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPS), acestea având legătură cu protecția indicațiilor geografice.

Aceste acorduri dispun de o anumită flexibilitate în punerea lor în aplicare în favoarea, pe de o parte, a țărilor în curs de dezvoltare membre ale OMC (tratament special și diferențiat) și, pe de altă parte, a țărilor cel mai puțin dezvoltate și a țărilor în curs de dezvoltare importatoare nete de produse alimentare (dispoziții speciale).

Pe baza Acordului privind agricultura, statele membre ale OMC s-au angajat să aplice un program de reformare a politicilor agricole în vigoare (în perioada 1995-2000 pentru țările dezvoltate și în perioada 1995-2004 pentru țările în curs de dezvoltare). Acest program a stabilit norme în trei domenii importante:

A. Accesul pe piață

Acordul privind agricultura vizează ameliorarea accesului pe piețe, impunând:

- transformarea tuturor măsurilor de protecție la frontiere în taxe vamale (echivalente tarifare) pentru a le reduce apoi treptat (cu 36% în 6 ani, în perioada 1995-2000, în raport cu perioada de referință 1986-1988, pentru țările dezvoltate; cu 24 % pentru țările în curs de dezvoltare);
- pentru produsele specifice care nu fac obiectul unei tarifări, angajamente de „acces minim” pentru țările terțe prin deschiderea de contingente tarifare (care reprezentau, pentru fiecare grup de produse, la sfârșitul anului 2000, 5% din consumul din perioada de referință 1986-1988);
- menținerea concesiilor tarifare la import cel puțin la nivelul lor din perioada 1986-1988 (așa-numitul „acces curent”); introducerea unei clauze speciale de salvagardare care să se declanșeze fie în cazul depășirii volumului importurilor în raport cu un anumit plafon, fie în cazul scăderii prețurilor importurilor sub un anumit prag.

În plus, dispozițiile Acordului privind agricultura sunt completate de Acordul privind barierele tehnice în calea comerțului (BTC), precum și de mecanismele de asistență tehnică.

B. Sprijinul intern

Acordul privind agricultura prevede o reducere a volumului sprijinului, diferențiată în funcție de natura ajutoarelor, care sunt împărțite în diferite „cutii” în funcție de capacitatea acestora de denaturare a piețelor agricole:

- „cutia portocalie”, numită și „măsura agregată de sprijin” (MGS), regrupează sprijinul acordat prin intermediul prețurilor și al ajutoarelor cuplate la producție, care nu sunt scutite de obligația de reducere. Această cutie trebuia să fie redusă cu 20 % în 6 ani în raport cu perioada de referință 1986-1988. Pe de altă parte, toți membrii OMC pot aplica „clauza de minimis”, care permite excluderea din MGS actuală a sprijinului a cărui valoare este sub 5 % din valoarea produsului

respectiv (ajutoare specifice) sau din producția agricolă totală (ajutoare nespecifice). Acest plafon este fixat la 10 % pentru țările în curs de dezvoltare;

- „cutia albastră” cuprinde ajutoarele legate de programele de control al ofertei, care sunt scutite de angajamente de reducere: de exemplu, ajutoarele directe acordate în funcție de suprafață și de randamente fixe sau acordate pentru un anumit număr de capete de animale (cazul „ajutoarelor compensatorii” aprobate în 1992 de PAC). Totuși, pentru fiecare produs, valoarea sprijinului în conformitate cu MGS și cu ajutoarele clasate în cutia albastră („MGS total”) nu trebuie să depășească sprijinul total acordat în timpul campaniei de comercializare din 1992;

- „cutia verde” cuprinde două grupuri de sprijin. Primul vizează programele* de servicii publice (de exemplu cercetarea, formarea, popularizarea, promovarea, infrastructurile, ajutorul alimentar intern sau stocurile publice create în scopuri de securitate alimentară). Cel de-al doilea grup include plățile directe către producători care sunt în totalitate decuplate de producție. Este vorba în principal de programe de garantare a veniturilor și de securitate (catastrofe naturale, participarea financiară a statului la asigurarea recoltei etc.), de programe destinate adaptării structurilor și de programe de protecție a mediului. Toate ajutoarele încadrate în „cutia verde”, considerate compatibile cu cadrul OMC, beneficiază de o scutire totală de obligația de reducere.

C. Subvențiile la export

Ajutoarele la export trebuiau reduse într-un interval de 6 ani cu 21 % ca volum și cu 36 % ca buget în raport cu perioada de referință 1986-1990 (cu excepția cărnii de vită: 1986-1992). În Uniunea Europeană, această reducere lineară s-a efectuat pe 20 de grupuri de produse. Pentru produsele prelucrate, se aplică doar reducerea referitoare la buget.

(Sursa: Parlamentul European,

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/fiches_techniques/2013/050207/04A_FT\(2013\)050207_RO.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/fiches_techniques/2013/050207/04A_FT(2013)050207_RO.pdf).

Informații accesate la data de 13.12.2021; Informații prelucrate)

B. Contextul european

B.1 PACTUL VERDE (ECOLOGIC) EUROPEAN („EUROPEAN GREEN DEAL”)

Pactul verde european își propune să îmbunătățească bunăstarea oamenilor.

Întreprinderea măsurilor necesare pentru ca Europa să devină neutră din punct de vedere al impactului asupra climei și pentru protejarea habitatului nostru natural va fi benefică pentru oameni, pentru planetă și pentru economie.

Schimbările climatice și degradarea mediului sunt o amenințare existențială pentru Europa și pentru întreaga lume. Pentru a găsi soluții la această amenințare, Europa are nevoie de o nouă strategie de creștere, care să transforme UE într-o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care:

- până în 2050, UE va ajunge să nu mai emită gaze cu efect de seră;
- creșterea economică va fi decuplată de utilizarea resurselor;
- nicio persoană și niciun loc nu va fi lăsat în urmă.

Este **foaia de parcurs a UE** pentru a ajunge la o **economie durabilă**.

Pactul verde european oferă un **plan de acțiune** menit:

- să stimuleze utilizarea eficientă a resurselor prin trecerea la o economie circulară, mai curată;
- să refacă biodiversitatea și să reducă poluarea.

Planul creionează investițiile necesare și instrumentele de finanțare disponibile. În același timp, arată cum se poate asigura o tranziție justă și incluzivă.

UE va fi **neutră din punct de vedere al impactului asupra climei în 2050**.

Prin actul legislativ european privind clima, acest angajament politic devine o obligație juridică și care va impulsiona investițiile.

Atingerea acestui obiectiv va necesita acțiuni în cadrul tuturor sectoarelor economiei UE:

ENERGIE

Decarbonizarea sectorului energetic

Producția și utilizarea energiei reprezintă peste **75 %** din emisiile de gaze cu efect de seră ale UE.

CLĂDIRI

Renovarea clădirilor, pentru a-i ajuta pe om să își reducă facturile la energie și consumul de energie

Clădirile sunt responsabile de **40 %** din consumul nostru de energie.

INDUSTRIE

Sprijinirea industriei, pentru a inova și pentru a deveni lideri mondiali în domeniul economiei verzi

Industria europeană utilizează materiale reciclate în proporție de doar **12 %**.

MOBILITATE

Introducerea unor forme de transport privat și public mai puțin poluante, mai ieftine și mai sănătoase

Transporturile reprezintă **25 %** din emisiile noastre.

Astfel, sunt necesare **acțiuni în toate sectoarele economiei**, inclusiv:

- investiții în tehnologii ecologice;
- sprijin pentru inovare în sectorul industrial;
- introducerea unor forme de transport privat și public mai puțin poluante, mai ieftine și mai sănătoase;
- decarbonizarea sectorului energetic;
- îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor;
- colaborarea cu partenerii internaționali pentru îmbunătățirea standardelor de mediu la nivel mondial.

Transformarea economiei UE pentru un viitor durabil

Pentru a pune în practică Pactul ecologic european, este necesară o regândire a politicilor în materie de aprovizionare cu energie curată în toate sectoarele economice și industriale, de-a lungul lanțului de producție și de consum, pentru proiectele de infrastructură de mare anvergură, în sectorul transporturilor, al alimentației și agriculturii, al construcțiilor, al fiscalității și al prestațiilor sociale.

Pentru a atinge aceste obiective, este esențial să se acorde o valoare mai mare protecției și refacerii ecosistemelor naturale, utilizării durabile a resurselor și îmbunătățirii sănătății umane.

Tocmai în aceste domenii este imperios să se realizeze o schimbare în profunzime, care poate fi extrem de benefică pentru economia, societatea și mediul natural al UE.

De asemenea, UE ar trebui să promoveze și să investească în transformarea digitală necesară și în instrumentele aferente acesteia, întrucât acestea sunt factori esențiali de stimulare a schimbărilor.

Deși toate aceste domenii de acțiune sunt strâns legate între ele și se consolidează reciproc, va trebui să se acorde o atenție deosebită eventualelor compromisuri între obiectivele economice, sociale și de mediu.

Pactul ecologic va recurge în mod consecvent la toate pârghiile în materie de politică pe care le are la dispoziție: reglementarea și standardizarea, investițiile și inovarea, reformele naționale, dialogul cu partenerii sociali și cooperarea internațională. Pilonul european al drepturilor sociale va orienta acțiunile întreprinse în acest sens, astfel încât nimeni să nu fie lăsat în urmă.

Noile măsuri nu vor fi suficiente în sine pentru a îndeplini obiectivele Pactului ecologic european. Pe lângă lansarea de noi inițiative, Comisia va colabora cu statele membre pentru a intensifica eforturile UE de asigurare a respectării și a punerii efective în aplicare a legislației și a politicilor actuale relevante din perspectiva Pactului ecologic.

1.Elaborarea unui set de politici profund transformatoare

1.1.Sporirea nivelului de ambiție al UE în materie de climă pentru 2030 și 2050

1.2.Furnizarea de energie curată, sigură și la prețuri abordabile

1.3.Mobilizarea sectorului industrial pentru o economie curată și circulară

1.4.Construirea și renovarea clădirilor într-un mod eficient din punct de vedere energetic și din punctul de vedere al utilizării resurselor

1.5.Accelerarea tranziției către o mobilitate durabilă și inteligentă

1.6.„De la fermă la consumator”: conceperea unui sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic

1.7.Conservarea și refacerea ecosistemelor și a biodiversității

1.8.Un obiectiv ambițios de reducere a poluării la zero pentru un mediu fără substanțe toxice

2.Integrarea durabilității în toate politicile UE

2.1.Continuarea finanțării și a investițiilor „verzi” și asigurarea unei tranziții echitabile

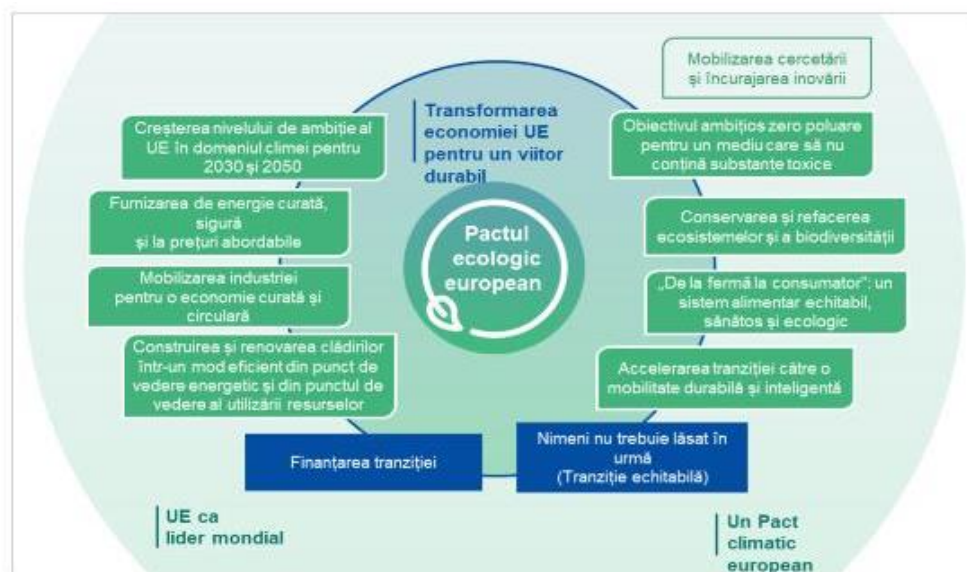
2.2.„Înverzirea” bugetelor naționale și trimiterea unor semnale de preț corecte

2.3.Mobilizarea cercetării și încurajarea inovării

2.4.Activarea educației și a formării profesionale

2.5.Legământul verde: „să nu faci rău”

UE va oferi sprijin financiar și asistență tehnică pentru a-i ajuta pe cei mai afectați de trecerea la economia verde. Pentru aceasta, a creat așa-numitul Mecanism pentru o tranziție justă. Mecanismul va contribui la mobilizarea a cel puțin 100 de miliarde EUR, în perioada 2021-2027, în regiunile cele mai afectate.

Domenii de acțiune

Biodiversitate

Măsuri menite să protejeze ecosistemul nostru fragil

De la fermă la consumator

Modalități de a asigura un lanț alimentar mai durabil

Agricultura durabilă

Susținerea durabilității agriculturii și a zonelor rurale din UE prin politica agricolă comună (PAC)

Energia curată

Energia curată

O industrie durabilă

Modalități de a asigura cicluri de producție mai durabile, care respectă mai mult mediul înconjurător

Construcții și renovare

Nevoia ca sectorul construcțiilor să devină mai curat

Mobilitate durabilă

Promovarea unor mijloace de transport mai durabile

Eliminarea poluării

Măsuri menite să reducă poluarea rapid și eficient

Politici climatice

Asigurarea neutralității climatice a UE până în 2050

(Sursa: Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_ro,

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate;

Uniunea Europeană,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0640&from=EN>,

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

B.2 PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU ECONOMIA CIRCULARĂ

(Închiderea buclei - un plan de acțiune al UE pentru economia circulară)

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Noul **Plan de acțiune privind economia circulară** prezintă noi inițiative de-a lungul întregului ciclu de viață al produselor, urmărind scopul de a moderniza și a transforma economia UE, protejând în același timp mediul.

Obiectivul ambițios urmărit de plan este de a furniza produse sustenabile, care să dureze, și de a permite cetățenilor UE să participe pe deplin la economia circulară și să beneficieze de schimbările pozitive aduse de aceasta.

Tranziția către o economie mai circulară, în care cadrul căreia valoarea produselor, a materialelor și a resurselor este menținută în economie cât mai mult timp posibil și generarea de deșeuri este redusă la minimum, reprezintă o contribuție esențială la eforturile UE de dezvoltare a unei

economii durabile, cu emisii scăzute de dioxid de carbon, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și competitivă. O astfel de tranziție constituie oportunitatea de a transforma economia UE și de a genera avantaje competitive noi și durabile în Europa.

Economia circulară va stimula competitivitatea UE prin protejarea întreprinderilor împotriva penuriei de resurse și a prețurilor volatile, contribuind la crearea unor noi oportunități de afaceri și a unor modalități inovatoare și mai eficiente de producție și consum.

Aceasta va crea locuri de muncă la nivel local pentru toate nivelurile de calificări și oportunități pentru integrarea și coeziunea socială.

În același timp, va permite economisirea de energie și va contribui la evitarea daunelor ireversibile în ceea ce privește clima și biodiversitatea, precum și poluarea aerului, a solului și a apei, cauzate de utilizarea resurselor într-un ritm care depășește capacitatea Pământului de a le reînnoi.

Planul de acțiune

1. Producția

- 1.1. Proiectarea produsului
- 1.2. Procesele de producție

2. Consumul

3. Gestionarea deșeurilor

4. Domenii prioritare

- 4.1. Materialele plastice
- 4.2. Deșeurile alimentare
- 4.3. Materiile prime critice
- 4.4. Activitățile de construcție și demolări
- 4.5. Biomasă și bioproduse

5. Inovarea, investițiile și alte măsuri orizontale

6. Monitorizarea progreselor realizate către o economie circulară

Exemple de măsuri propuse și modul în care acestea sunt aplicate în diferite sectoare:

PRODUSELE ELECTRONICE și TIC

Produsele introduse pe piața UE vor fi proiectate, astfel încât **să dureze mai mult și să fie mai ușor de reparat, de modernizat, de reciclat și de reutilizat.**

Oferirea de stimulente pentru modelele de afaceri de tip „**produs ca serviciu**”: întreprinderile vor păstra dreptul de proprietate și răspunderea în privința produsului de-a lungul întregului ciclu de viață al produsului.

PRODUSELE TEXTILE

Încurajarea unor noi modele de afaceri va stimula sortarea, reutilizarea și reciclarea textilelor și va permite consumatorilor să aleagă textile sustenabile.

Proiectarea ecologică se va aplica unei game mai largi de produse: hainele vor fi confecționate pentru a dura mai mult.

MATERIALELE PLASTICE

Produsele de unică folosință vor fi eliminate treptat, ori ce câte ori va fi posibil, și vor fi înlocuite cu produse sustenabile, cu utilizări multiple.

Măsuri privind particulele de microplastic: limitarea particulelor de microplastic adăugate în mod intenționat, îmbunătățirea captării particulelor de microplastic în toate etapele relevante ale ciclului de viață al produsului.

ALIMENTELE și AMBALAJELE

Vor fi propuse noi inițiative legislative privind reutilizarea, cu scopul de a **înlocui ambalajele**, vesela și tacâmurile **de unică folosință**, cu produse reutilizabile în cadrul serviciilor alimentare, precum și ținte de reducere a deșeurilor de ambalaje.

DEȘEURILE

Vor fi introduse măsuri pentru **prevenirea și reducerea deșeurilor**, pentru mărirea conținutului de materiale reciclate și pentru reducerea la minimum a exporturilor de deșeuri în afara UE. Va fi lansat un model UE pentru colectarea separată și etichetarea produselor. Va fi lansat un model UE pentru colectarea separată și etichetarea produselor.

(Sursa: Uniunea Europeană,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015DC0614&from=sl>,

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate;

Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu_ro.

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

B.3 STRATEGIA „DE LA FERMĂ LA CONSUMATOR” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic (Hrana noastră, sănătatea noastră, planeta noastră, viitorul nostru)

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Trecerea către un sistem alimentar mai sănătos și mai durabil, un element esențial al Pactului verde european

- Pentru ca cetățenii europeni să poată beneficia de alimente sănătoase, durabile și la prețuri accesibile;
  - Combaterea schimbărilor climatice;
  - Protecția mediului și conservarea biodiversității;
  - Câștiguri economice echitabile în cadrul lanțului alimentar;
  - Dezvoltarea agriculturii ecologice.
- ◆ **Utilizarea pesticidelor în agricultură** contribuie la poluarea solului, a apei și a aerului. Comisia va lua măsuri pentru:
- **a reduce cu 50%** utilizarea pesticidelor chimice și riscurile pe care acestea le reprezintă, până în 2030;
  - **a reduce cu 50%** utilizarea pesticidelor periculoase, până în 2030.
- ◆ **Excesul de nutrienți** în mediu este o sursă majoră de poluare a aerului, solului și apei și are un impact negativ asupra biodiversității și climei. Comisia va lua măsuri pentru:
- **a reduce cu cel puțin 50% pierderile de nutrienți**, fără a deteriora fertilitatea solului
  - **a reduce cu cel puțin 20% nivelul de utilizare a îngrășămintelor**, până în 2030.
- ◆ Se estimează că, în UE, rezistența la antimicrobiene legată de utilizarea agenților antimicrobieni în medicina veterinară și umană, cauzează, anual, aproximativ 33 000 de decese în rândul populației. Până în 2030, Comisia va **reduce cu 50% volumul vânzărilor de substanțe antimicrobiene pentru animalele de fermă și în acvacultură**.
- ◆ **Agricultura ecologică** este o practică favorabilă mediului, care trebuie dezvoltată în continuare. Comisia va relansa dezvoltarea agriculturii ecologice în UE și dorește ca, până în 2030, **acest sector să ocupe 25% din terenurile agricole**.

Facilitarea tranziției: alegeri în cunoștință de cauză și creșterea eficienței

Crearea unui cadru alimentar solid care să faciliteze alegerea unor produse sănătoase și durabile

O alimentație sănătoasă, pe bază de legume și fructe, reduce riscul de boli letale și impactul sistemului nostru alimentar asupra mediului.

Etichetarea alimentelor, pentru a le permite consumatorilor să adopte o alimentație sănătoasă și durabilă

Comisia va propune o etichetare nutrițională obligatorie armonizată pe fața ambalajului și va elabora un **cadru de etichetare a produselor alimentare durabile**, care să acopere aspectele nutriționale, climatice, de mediu și sociale ale produselor.

Intensificarea luptei împotriva risipei de alimente

Reducerea la jumătate a deșeurilor alimentare pe cap de locuitor la nivelul comerțului cu amănuntul și al consumatorilor până în 2030.

Comisia va propune **obiective** obligatorii din punct de vedere juridic, pentru a reduce risipa de alimente în UE până în 2023.

Cercetare și inovare

Investiții în cercetare și inovare în valoare de 10 miliarde EUR prin programul Orizont Europa: alimentație, bioeconomie, resurse naturale, agricultură, pescuit, acvacultură și mediu. **Transferul de cunoștințe** va fi esențial.

Serviciile de consiliere agricolă din cadrul PAC și rețeaua de date privind sustenabilitatea exploatațiilor agricole vor avea un rol primordial în sprijinirea agricultorilor în cadrul acestui proces de tranziție.

Pentru o tranziție la nivel global

Promovarea caracterului durabil al produselor alimentare europene poate reprezenta un avantaj comparativ și poate deschide noi oportunități economice pentru agricultorii europeni.

UE va colabora cu țările terțe și cu organismele internaționale competente pentru a favoriza o trecere la nivel global către sisteme alimentare durabile.

Crearea unui cadru privind etichetarea alimentelor durabile îi va ajuta pe consumatori să aleagă mai bine.

(Sursa: Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu_ro,

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

B.4 STRATEGIA UE PRIVIND BIODIVERSITATEA PENTRU 2030

(Readucerea naturii în viețile noastre)

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Pentru a aduce biodiversitatea Europei pe calea redresării, până în 2030, Europa trebuie să intensifice protecția și refacerea naturii. Acest lucru ar trebui realizat prin îmbunătățirea și **extinderea rețelei noastre de zone protejate** și prin elaborarea unui **plan ambițios al UE de refacere a naturii**.

1. O rețea coerentă de zone protejate

Pentru binele mediului și al economiei noastre și pentru a sprijini redresarea UE în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19, trebuie să protejăm natura mai mult.

În acest spirit, **în UE ar trebui protejate cel puțin 30% din uscat și 30% din mare**. Aceasta reprezintă cel puțin 4% pentru terenuri și 19% pentru zonele maritime, în plus, în comparație cu situația actuală.

În acest spirit, cel puțin o treime din zonele protejate – reprezentând **10% din zona terestră a UE și 10% din zona maritimă a UE – ar trebui să se afle sub o protecție strictă**. Acest lucru este, de asemenea, în concordanță cu ambiția globală propusă.

Ca parte a acestui accent pus pe protecția strictă, va fi esențial să se definească, să se cartografieze, să se monitorizeze și să se protejeze **cu strictețe toate pădurile primare și seculare ale UE, care încă mai există**.

Obiectivele se referă la UE în ansamblu și ar putea fi defalcate în funcție de regiunile biogeografice ale UE și de bazinele maritime, sau chiar la un nivel mai local.

În plus, pentru a avea o rețea transeuropeană pentru natură cu adevărat coerentă și rezilientă, va fi important să se instituie **coridoare ecologice** pentru a preveni izolarea genetică, pentru a permite migrarea speciilor și a menține și a consolida ecosistemele sănătoase.

În acest context, investițiile în infrastructura verde și albastră și cooperarea transfrontalieră între statele membre ar trebui promovate și sprijinite, inclusiv prin intermediul cooperării teritoriale europene.

În același timp, **țările și teritoriile UE de peste mări** găzduiesc „zone fierbinți”, importante din punctul de vedere al biodiversității, care nu sunt reglementate de normele UE în materie de mediu. Comisia încurajează statele membre relevante să ia în considerare promovarea unor norme echivalente pentru aceste țări și teritorii.

Protecția naturii: angajamentele principale până în 2030

1. Să protejeze în mod legal cel puțin 30% din suprafața terestră a UE și 30% din zona maritimă a UE și să integreze coridoare ecologice în cadrul unei veritabile rețele transeuropene pentru natură.
2. Să protejeze cu strictețe cel puțin o treime din zonele protejate ale UE, inclusiv toate pădurile primare și seculare care mai există în UE.
3. Să gestioneze în mod eficace toate zonele protejate, prin definirea unor obiective și măsuri de conservare clare și prin monitorizarea adecvată a acestora.

2. Planul UE de refacere a naturii: refacerea ecosistemelor terestre și maritime

Protejarea naturii nu va fi suficientă pentru a readuce natura în viața noastră. Pentru a inversa tendința de pierdere a biodiversității, omenirea trebuie să se angajeze pe calea ambițioasă a refacerii naturii. Europa va deschide calea cu un **nou Plan european de refacere a naturii**.

- Consolidarea cadrului juridic al UE pentru refacerea naturii;
- Reintroducerea naturii pe terenurile agricole;
- Remedierea artificializării terenurilor și refacerea ecosistemelor solului;
- Soluții reciproc avantajoase pentru producerea de energie;
- Restabilirea stării ecologice bune a ecosistemelor marine;
- Refacerea ecosistemelor de apă dulce;
- Înverzirea zonelor urbane și periurbane;
- Reducerea poluării;
- Combaterea speciilor alogene invazive.

Planul UE de refacere a naturii: angajamente principale până în 2030

1. În 2021, urmează să fie propuse obiective ale UE în materie de refacere a naturii, cu caracter juridic obligatoriu, în urma efectuării unei evaluări a impactului. Până în 2030, vor fi refăcute zone semnificative de ecosisteme degradate și bogate în carbon; habitatele și speciile nu înregistrează nicio deteriorare a tendințelor și a stării de conservare, și cel puțin

- 30% dintre acestea ating o stare de conservare favorabilă sau cel puțin prezintă o tendință pozitivă.
2. Tendința de declin al polenizatorilor este inversată.
  3. Riscul și utilizarea pesticidelor chimice se reduc cu 50%, iar utilizarea pesticidelor mai periculoase se reduce cu 50.
  4. Cel puțin 10% din suprafața agricolă se află în zone cu elemente de peisaj de mare diversitate.
  5. Cel puțin 25 % din terenurile agricole sunt gestionate prin agricultură ecologică, iar adoptarea practicilor agroecologice crește semnificativ.
  6. Alte trei miliarde de copaci sunt plantați în UE, cu respectarea deplină a principiilor ecologice.
  7. S-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește reabilitarea siturilor cu soluri contaminate.
  8. Au fost refăcute cel puțin 25 000 de km de râuri cu curs liber.
  9. Se înregistrează o reducere cu 50% a numărului de specii din Lista roșie a speciilor amenințate de specii alogene invazive.
  10. Pierderile de elemente nutritive din cauza utilizării îngrășămintelor chimice se reduc cu 50%, ceea ce duce la reducerea utilizării fertilizatorilor cu cel puțin 20%.
  11. Orașele cu cel puțin 20 000 de locuitori au un plan ambițios de înverzire urbană.
  12. În zone sensibile, cum ar fi zonele urbane verzi din UE, nu se utilizează niciun pesticid chimic.
  13. Impacturile negative asupra speciilor și habitatelor sensibile, inclusiv asupra fundului mării prin activități de pescuit și de extracție sunt reduse substanțial pentru a atinge o stare ecologică bună.
  14. Capturile accidentale de specii sunt eliminate sau reduse la un nivel care permite refacerea și conservarea speciilor.

3. Facilitarea schimbării transformăionale

Un nou cadru de guvernanta

Comisia va institui **un nou cadru european de guvernanta în materie de biodiversitate**. Acest lucru va permite definirea unor obligații și angajamente care trebuie respectate și va stabili o foaie de parcurs care să orienteze punerea lor în aplicare.

Ca parte a acestui nou cadru, Comisia va institui un mecanism de monitorizare și de revizuire. Acesta va include un **set clar de indicatori conveniți** permițând evaluarea periodică a progreselor înregistrate și stabilirea de măsuri corective, dacă este necesar.

Mecanismul va furniza elemente pentru evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu și va contribui la semestrul european.

Punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației din domeniul mediului

Aceasta se află în centrul strategiei, care va trebui să beneficieze cu prioritate de sprijin politic și de resurse financiare și umane.

Valorificarea unei abordări integrate care înglobează societatea ca întreg

- *Mediul de afaceri pentru biodiversitate;*
- *Investiții, prețuri și impozitare;*
- *Măsurarea și integrarea valorii naturii;*
- *Îmbunătățirea cunoștințelor, a educației și a competențelor.*

4. Creșterea nivelului de ambiție și angajament la nivel mondial

Comisia propune ca UE să se asigure că în cadrul global post-2020 sunt incluse cel puțin următoarele elemente:

- obiective globale ale biodiversității pentru 2050, în conformitate cu Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite pentru dezvoltare durabilă și cu viziunea de „a trăi în armonie cu natura”. Ambiția ar trebui să fie **refacerea, până în 2050, a tuturor**

ecosistemelor lumii, reziliente și protejate în mod adecvat. Omenirea ar trebui să se angajeze să aplice principiul câștigului net, redând naturii mai mult decât ia de la aceasta. Ca parte a acestei abordări, omenirea ar trebui să se angajeze să nu existe specii a căror dispariție să fie imputabilă oamenilor, cel puțin acolo unde acest lucru poate fi evitat.

- **obiective ambițioase la nivel mondial pentru 2030, în conformitate cu angajamentele UE** propuse în strategie. Acestea ar trebui să abordeze în mod clar cauzele pierderii biodiversității și să fie specifice, măsurabile, executabile, relevante și încadrate în timp.
- **un proces mult mai puternic de punere în aplicare, monitorizare și de revizuire.** Până în la sfârșitul anului 2021, părțile își vor revizui strategiile naționale și planurile de acțiune naționale privind biodiversitatea sau cel puțin vor prezenta angajamente naționale prealabile pentru obiectivele cele mai importante. Ar trebui să existe un **ciclu de revizuire periodică** pentru a analiza progresele înregistrate în ceea ce privește obiectivele, cu posibilitatea de a intensifica acțiunile, dacă este necesar. Aceste revizuiuri ar trebui să se bazeze pe o analiză independentă a lacunelor și pe un exercițiu de perspectivă, cu indicatori principali comuni pentru toate părțile.
- **un cadru favorabil** pentru concretizarea ambițiilor din toate domeniile, precum finanțarea, capacitățile, cercetarea, inovarea și tehnologia.
- **împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor** rezultate din utilizarea resurselor genetice legate de biodiversitate.
- **principiul egalității**

Acesta include respectarea drepturilor și participarea deplină și efectivă a populațiilor indigene și a comunităților locale. Ar trebui să existe o abordare incluzivă, cu participarea tuturor părților interesate, inclusiv a femeilor, a tinerilor, a societății civile, a autorităților locale, a sectorului privat, a mediului academic și a instituțiilor științifice.

5. Utilizarea acțiunii externe pentru a promova obiectivele UE

Guvernanța internațională a oceanelor

UE va aplica o **toleranță zero față de pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat** și va combate pescuitul excesiv, inclusiv prin negocierile din cadrul OMC privind un **acord global de interzicere a subvențiilor dăunătoare pentru pescuit.**

În cadrul negocierilor internaționale, UE ar trebui să apere ideea că mineralele marine din zona fundului mărilor internaționale nu pot fi exploatate până când nu au fost cercetate în mod suficient **efectele extracției de adâncime** asupra mediului marin, a biodiversității și a activităților umane, astfel încât să fie înțelese riscurile, și până nu se va putea demonstra că tehnologiile și practicile operaționale nu aduc prejudicii grave mediului, în conformitate cu principiul precauției și ținând seama de apelul Parlamentului European.

Politica comercială

Politica comercială va sprijini în mod activ tranziția ecologică și va face parte din aceasta.

Cooperarea internațională, politica de vecinătate și mobilizarea resurselor

Realizarea unui cadru global ambițios pentru biodiversitate pentru perioada de după 2020 va necesita o mai mare cooperare cu partenerii, creșterea sprijinului și a finanțării și eliminarea treptată a subvențiilor care dăunează biodiversității.

UE își va intensifica sprijinul pentru eforturile globale în materie de aplicare a abordării de tip „**O singură sănătate**”, care recunoaște legătura intrinsecă dintre sănătatea umană, sănătatea animalelor și o natură rezilientă și sănătoasă.

UE își va intensifica sprijinul acordat țărilor partenere din întreaga lume pentru a atinge noile obiective globale, pentru a combate infracțiunile împotriva mediului și pentru a combate factorii determinanți responsabili de pierderea biodiversității.

În toate activitățile sale, UE va consolida legăturile dintre **protejarea biodiversității și drepturile omului**, egalitatea de gen, sănătatea, educația, sensibilitatea la conflicte, abordarea bazată pe drepturi, proprietatea funciară și rolul popoarelor indigene și al comunităților locale.

Elemente-cheie ale strategiei privind biodiversitatea

- **Stabilirea unor zone protejate pentru cel puțin:**
  - **30% din suprafața terestră** din Europa
  - **30% din mările** din Europa

cu obiective de refacere a cadrului natural obligatorii din punct de vedere juridic în 2021, care prevăd o protecție mai strictă a pădurilor din UE.
- **Refacerea ecosistemelor terestre și marine degradate de pe întreg teritoriul Europei, prin:**
  - creșterea **ponderii agriculturii ecologice și a peisajelor bogate în biodiversitate** pe terenurile agricole
  - oprirea și inversarea declinului **polenizatorilor**
  - reducerea cu **50% până în 2030** a utilizării pesticidelor și a efectului nociv reprezentat de acestea
  - refacerea cursului natural a cel puțin **25 000 de km** din lungimea râurilor din UE
  - plantarea a **3 miliarde** de copaci până în 2030.
- **Deblocarea a 20 de miliarde EUR pe an pentru biodiversitate** din diferite surse, inclusiv fonduri UE și finanțare națională și privată. Aspectele legate de capitalul natural și de biodiversitate vor fi integrate în practicile comerciale.
- **Luarea măsurilor necesare pentru ca UE să devină lider mondial în abordarea crizei globale a biodiversității.** Comisia va mobiliza toate instrumentele de acțiune externă și parteneriatele internaționale pentru a obține un nou cadru ambițios al ONU privind biodiversitatea la Conferința părților la Convenția privind diversitatea biologică din 2021.

Argumente economice pentru biodiversitate

Peste jumătate din PIB-ul mondial (aproximativ 40 de mii de miliarde EUR) depinde de natură.

Refacerea naturii va constitui un element central al planului UE de redresare în urma pandemiei de coronavirus, oferind oportunități imediate de afaceri și de investiții pentru relansarea economiei europene.

3 sectoare economice cheie:

- construcțiile
- agricultura
- produsele alimentare și băuturile

Aceste sectoare depind în mare măsură de natură și generează **peste 7.000 de miliarde EUR.**

Beneficiile conservării biodiversității pentru economie

- creșterea cu peste **49 de miliarde EUR** a profiturilor anuale ale industriei fructelor de mare prin conservarea stocurilor marine
- economii de aproximativ **50 de miliarde EUR anual** pentru sectorul asigurărilor, prin reducerea pierderilor cauzate de inundații, asigurând protejarea zonelor umede costiere
- menținerea valorii a șase sectoare economice care se bazează pe natură în proporție de peste 50% din valoarea lor: substanțe chimice și materiale; aviație, călătorii și turism; bunuri imobiliare; industria extractivă și prelucrarea metalelor; lanțul de aprovizionare și transporturile; comerțul cu amănuntul, bunuri de consum și stil de viață
- **între 200 și 300 de miliarde EUR** pe valoarea anuală a rețelei Natura 2000 de protecție a naturii.

Costurile economice și sociale ale lipsei de inițiativă

- pierderea biodiversității și prăbușirea ecosistemului reprezintă două din cele mai mari amenințări cu care se va confrunta umanitatea în următorul deceniu.

- costurile economice și sociale. Se estimează că în perioada 1997-2011 lumea a pierdut 3,5-18,5 mii de miliarde EUR pe an în sectorul serviciilor ecosistemice și aproximativ 5,5-10,5 mii de miliarde EUR pe an din cauza degradării terenurilor. Biodiversitatea stă la baza securității alimentare în UE și la nivel mondial. Riscurile pierderii biodiversității ne pun în pericol sistemele alimentare și nutriția.
- reducerea randamentului culturilor și a capturilor de pește, pierderi economice mari cauzate de inundații și de alte dezastre, precum și pierderea de noi surse potențiale de medicamente.
- la nivel mondial, peste **75% din tipurile de culturi alimentare** se bazează pe zoogamie.
- în medie, se estimează că randamentul global al culturilor de orez, porumb și grâu va scădea cu un procent cuprins între **3 % și 10 % pe grad de încălzire** peste nivelurile istorice.

Crearea de noi locuri de muncă

Refacerea naturii înseamnă locuri de muncă directe și indirecte, care dau o nouă viață comunităților locale.

S-a estimat că rețeaua **Natura 2000 sprijină 104.000 de locuri de muncă directe** în activități de gestionare și conservare a zonelor protejate și alte **70.000 de locuri de muncă indirecte**. Toate acestea se bazează pe investiții anuale de 6 miliarde EUR pentru gestionarea și refacerea rețelei. Pe viitor, se preconizează că nevoile în materie de biodiversitate ar putea genera **până la 500.000 de locuri de muncă**.

În sectorul **agriculturii**, 1,3 milioane de locuri de muncă, din cele 9,6 milioane existente în UE, sunt legate direct sau indirect de Natura 2000.

Sectorul turismului are 12 milioane de angajați în Europa. Dintre aceștia, 3,1 milioane desfășoară activități legate de zone protejate, precum siturile Natura 2000.

O mare parte din procentul de 25 % din bugetul UE dedicat **acțiunilor în domeniul climei** se va investi în biodiversitate și în soluții bazate pe natură.

(Sursa: Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_en,

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații traduse, adaptate și prelucrate;

Uniunea Europeană,

[https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a3c806a6-9ab3-11ea-9d2d-](https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a3c806a6-9ab3-11ea-9d2d-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF)

[01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF](https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a3c806a6-9ab3-11ea-9d2d-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF),

Informații accesate la data de 13.12.2021; Informații prelucrate),

B.5 PROGRAMUL CADRU PENTRU CERCETARE ȘI INOVARE "ORIZONT EUROPA"

Orizont Europa constituie **Programul-cadru pentru cercetare și inovare** (C&I) al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027. Este inițiativa emblematică a UE, menită să sprijine C&I, din etapa de concept până la comercializare, și completează finanțarea națională și regională.

Orizont Europa reprezintă continuarea programului Orizont 2020 al UE.

Viitoarea creștere economică și viitoarea prosperitate a Europei depind de capacitatea acesteia de a rămâne un **lider mondial în domeniul cercetării și inovării**.

Orizont Europa oferă mijloacele necesare pentru atingerea acestui obiectiv.

Orizont Europa ar trebui să consolideze atât sectorul științei, cât și sectorul tehnologiei din UE, pentru a permite abordarea principalelor provocări globale din domenii vitale precum **sănătatea, îmbătrânirea populației, securitatea, poluarea și schimbările climatice.**

Programul ar trebui să creeze până la **100.000 de locuri de muncă** în domeniul C&I în perioada 2021-2027. De asemenea, se estimează că acest program va determina o creștere a produsului intern brut (PIB) al UE de **până la 0,19% în următorii 25 de ani.**

O secțiune transversală suplimentară ar urma să introducă măsuri de sprijin care să le permită statelor membre să-și valorifice la maximum potențialul național de cercetare și inovare. Acest lucru ar trebui să consolideze Spațiul european de cercetare.

(Sursa: Consiliul European, Consiliul Uniunii Europene, <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/horizon-europe/>, Informații accesate la data de 07.04.2021; Informații prelucrate)

Programul se desfășoară în baza **REGULAMENTULUI (UE) 2021/695 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013.**

Regulamentul stabilește obiectivele programului, bugetul pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele pentru furnizarea finanțării.

Obiectivul general al programului este ca investițiile UE în C&I să genereze un impact științific, tehnologic, economic și societal care să permită consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale UE și stimularea competitivității UE la nivelul tuturor statelor membre, inclusiv în mediul de afaceri al UE, de a îndeplini prioritățile strategice ale UE și de a contribui la realizarea obiectivelor și politicilor UE, de a aborda provocările globale, inclusiv ODD, prin aplicarea principiilor Agendei 2030 și ale Acordului de la Paris, precum și de a consolida SEC (Spațiul European de Cercetare).

Programul urmărește, astfel, să maximizeze valoarea adăugată a Uniunii, concentrându-se asupra obiectivelor și activităților care nu pot fi realizate efectiv numai prin acțiunea individuală a statelor membre, ci în cooperare.

Programul are următoarele **obiective specifice:**

(a) să dezvolte, să promoveze și să favorizeze excelența științifică, să sprijine crearea și difuzarea unor noi cunoștințe, competențe, tehnologii și soluții fundamentale și aplicate de înaltă calitate, să sprijine formarea și mobilitatea cercetătorilor, să atragă talente la toate nivelurile și să contribuie la implicarea deplină a rezervei de talente a Uniunii în acțiunile sprijinite în cadrul programului;

(b) să genereze cunoaștere, să consolideze impactul C&I în ceea ce privește elaborarea, sprijinirea și implementarea politicilor Uniunii și să sprijine accesul la soluții inovatoare și recurgerea la acestea în cadrul mediului de afaceri european, mai ales în IMM-uri și în societate, pentru a aborda provocările globale, inclusiv schimbările climatice și ODD;

(c) să stimuleze toate formele de inovare, să faciliteze dezvoltarea tehnologică, activitățile demonstrative și transferul de cunoștințe și de tehnologie, să consolideze implementarea și exploatarea unor soluții inovatoare;

(d) să optimizeze rezultatele programului în vederea accentuării și creșterii impactului și atractivității SEC (Spațiul European de Cercetare), să promoveze participarea pe bază de excelență a tuturor statelor membre la program, inclusiv a țărilor cu performanțe scăzute în domeniul C&I, și să faciliteze legături de colaborare în domeniul C&I europene.

Programul este alcătuit din următoarele **părți**:

- (a) Pilonul I, „Excelență științifică” (23 546 000 000 EUR), cu următoarele componente:
- (i) CEC-Consiliul European pentru Cercetare (15 027 000 000 EUR);
  - (ii) Acțiunile Marie Skłodowska-Curie (MSCA) 6 333 000 000 EUR;
  - (iii) Infrastructurile de cercetare (2 186 000 000 EUR).
- (b) Pilonul II, „Provocări globale și competitivitate industrială europeană”, cu următoarele componente, ținând seama că ȘSU (Științele Sociale și Umaniste) joacă un rol important în toate clusterelor:
- (i) Clusterul „Sănătate” (47 428 000 000 EUR);
  - (ii) Clusterul „Cultură, creativitate și societate favorabilă incluziunii” (1 386 000 000 EUR);
  - (iii) Clusterul „Securitatea civilă pentru societate” (1 303 000 000 EUR);
  - (iv) Clusterul „Dezvoltarea digitală, industria și spațiul” (13 462 000 000 EUR);
  - (v) Clusterul „Climă, energie și mobilitate” (13 462 000 000 EUR);
  - (vi) Clusterul „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu (8 952 000 000 EUR);
  - (vii) Acțiunile nenucleare directe ale JRC-Centrul Comun de Cercetare (1 970 000 000 EUR).
- (c) Pilonul III, „O Europă inovatoare”, cu următoarele componente:
- (i) CEI (Consiliul European pentru Inovare) (8 752 000 000 EUR);
  - (ii) Ecosistemele europene de inovare (459 000 000 EUR);
  - (iii) EIT-Institutul European de Inovare și Tehnologie (2 726 000 000 EUR).
- (d) Partea intitulată „Extinderea participării și consolidarea SEC”, cu următoarele componente:
- (i) Extinderea participării și răspândirea excelenței (3 212 000 000 EUR);
  - (ii) Reformarea și consolidarea sistemului european de cercetare și inovare (370 000 000 EUR).

Entitățile juridice sunt eligibile pentru finanțare dacă sunt stabilite într-un stat membru sau într-o țară asociată.

Pot fi rambursate până la 100 % din costurile eligibile totale ale unei acțiuni în cadrul programului, cu excepția:

- (a) acțiunilor de inovare, în cazul cărora pot fi rambursate până la 70 % din costurile eligibile totale, cu excepția entităților juridice non-profit, în cazul cărora pot fi rambursate până la 100 % din costurile eligibile totale;
- (b) acțiunilor de cofinanțare a programului, în cazul cărora cel puțin 30 % din costurile eligibile totale și, în cazuri specifice și justificate în mod corespunzător, până la 70 % din costurile eligibile totale pot fi rambursate.

Programul contribuie la creșterea investițiilor publice și private în C&I în statele membre, contribuind astfel la atingerea unui nivel global al investițiilor de cel puțin 3% din PIB-ul UE în domeniul cercetării și dezvoltării.

Ca parte a obiectivului general al UE de integrare a acțiunilor climatice în politicile sectoriale ale Uniunii și în fondurile acesteia, acțiunile din cadrul programului contribuie cu cel puțin 35% din cheltuieli la atingerea obiectivelor climatice, după caz.

Integrarea aspectelor legate de climă este inclusă în mod adecvat în conținutul C&I.

(Sursa: Uniunea Europeană,
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32021R0695>,
Informații accesate la data de 24.05.2021; Informații prelucrate)

B.6 DECLARAȚIA DE LA TALLINN ASUPRA E-GUVERNĂRII

Statele membre ale Uniunii Europene (inclusiv România) și statele membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb au semnat, în unanimitate, la data de 6 octombrie 2017, "Declarația de la Tallinn asupra e-Guvernării", în cadrul unei conferințe ministeriale.

Plecând de la alte inițiative precedente, declarația confirmă angajamentul statelor semnatare asupra unei viziuni comune în domeniul e-Guvernării, viziune care trebuie să fie deschisă, eficientă și incluzivă și să asigure furnizarea de servicii publice digitale transnaționale, interoperabile, personalizate, ușor de utilizat, complete și sigure, pentru toți cetățenii și întreprinderile, la toate nivelurile administrației publice.

Obiectivele (principiile coordonatoare) și acțiunile stabilite prin declarația asumată și care se implementează în administrația publică în perioada 2018-2022, de către statele semnatare, în vederea îndeplinirii viziunii comune în domeniul e-Guvernării, sunt:

1. Principiul "Digitalizare, includere și accesibilitate"

- asigurarea, la alegere, pentru cetățeni și mediul de afaceri, a opțiunii de a interacționa digital cu administrațiile publice;
- luarea de măsuri în vederea reducerii nevoii cetățenilor și mediului de afaceri de a interacționa, fără a fi strict necesar, cu administrațiile publice (de exemplu, prin reutilizarea datelor);
- luarea de măsuri în vederea creșterii în continuare a disponibilității cetățenilor și mediului de afaceri pentru accesarea digitală a serviciilor administrațiilor publice, prin dezvoltarea aptitudinilor digitale și promovarea serviciilor publice digitale existente (inclusiv cele transfrontaliere);
- asigurarea unei mai bune accesibilități digitale a serviciilor publice și a unei mai bune informări pentru cetățeni și mediul de afaceri, prin îmbunătățirea accesibilității website-urilor administrațiilor publice și dezvoltarea de aplicații mobile;
- luarea de măsuri pentru a asigura livrarea digitală continuă de servicii, între sectoare, precum și colaborarea intersectorială în furnizarea de servicii publice, prin permiterea instituțiilor UE, sectorului privat și societății civile de a asigura, în domeniile adecvate, legătura cu informațiile deținute în bazele de date și sistemele administrației publice.

2. Principiul "O singură dată"

- luarea de măsuri pentru identificarea sarcinilor administrative redundante în serviciile publice și introducerea opțiunii "o singură dată" pentru cetățeni și mediul de afaceri în cadrul serviciilor publice, prin colaborare și schimb de date între administrațiile publice de nivel local, regional și național, precum și între acestea și cele ale altor țări, în cazul serviciilor publice digitale transnaționale;
- luarea de măsuri pentru a crește disponibilitatea, calitatea și accesibilitatea tehnică a datelor din registrele de bază cheie și/sau baze de date similare, în scopul consolidării disponibilității acestora, în vederea aplicării principiului "o singură dată", pentru serviciile publice digitale naționale sau transfrontaliere;
- luarea de măsuri pentru a crea o cultură a reutilizării datelor, inclusiv reutilizarea responsabilă și transparentă a datelor între toate nivelele administrațiilor publice;
- utilizarea fondurilor disponibile pentru finanțarea digitalizării tuturor datelor cheie necesare și implementării de servicii de schimb de date între administrații în vederea aplicării principiului "o singură dată" atât la nivel național, cât și/sau transfrontalier.

3. Principiul "Încredere și securitate"

- grăbirea pregătirii țărilor semnatare în vederea asigurării la timp a implementării și promovarea cât mai curând posibil a utilizării la nivel larg, între sectoare, a Regulamentului privind identificarea electronică (eID) și a serviciilor de securitate pentru tranzacțiile electronice pe piața internă (eIDAS), inclusiv efectuarea notificării

voluntare a schemelor de identitate electronică utilizate pentru accesul la serviciile publice;

- luarea de măsuri pentru a face serviciile publice digitale sigure și în mod corespunzător identificabile, prin utilizarea sistemului serviciilor de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă (eIDAS), inclusiv prin avansarea preluării certificatelor de autentificare a site-urilor web calificate și a sigiliilor electronice calificate;
- asigurarea posibilității ca sectorul privat să utilizeze schemele naționale privind identificarea electronică (eID) și serviciile de securitate pentru tranzacțiile electronice pe piața internă (eIDAS) în asigurarea livrării propriilor servicii digitale, acolo unde acestea sunt benefice cetățenilor, inclusiv prin dezvoltarea în continuare a conexiunilor unice, mandatelor și delegărilor;
- asigurarea coordonării, schimbului și colaborării între statele semnatare în vederea creșterii capacității strategice, operaționale, de cercetare și dezvoltare în domeniul securității cibernetice, în particular prin implementarea directivei privind securitatea rețelelor și informațiilor (NIS), care să întărească securitatea și reziliența serviciilor administrațiilor publice.

4. Principiul "Deschidere și transparență"

- asigurarea posibilității ca cetățenii și mediul de afaceri să gestioneze digital datele lor personale deținute de administrațiile publice (ex: accesarea, verificarea și solicitarea de informații despre utilizarea datelor, corectarea datelor, autorizarea re-utilizării datelor), cel puțin pentru registrele de bază și/sau baze de date similare;
- creșterea disponibilității și calității datelor guvernamentale de interes public, care sunt de valoare pentru economie și societate, inclusiv prin adoptarea unei abordări "deschise implicit" asupra bazelor de date și permiterea unui mai mare număr de legături automate cu alte baze de date (de exemplu, prin intermediul unor interfețe de programare a aplicațiilor);
- luarea de măsuri pentru asigurarea păstrării pe termen lung a resurselor de informații publice, într-un mod rentabil, luând în considerare acest aspect în proiectarea soluțiilor IT ale administrației publice.

5. Principiul "Interoperabilitate implicită"

- îmbunătățirea reutilizării soluțiilor comune emergente în cadrul programului „Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)” sau a altor programe-cadru comune – în particular eID, eSignature, eDelivery, eProcurement și eInvoicing – și promovarea implementării acestora în mai multe domenii, evitând în același timp duplicarea sectorială a infrastructurilor de servicii;
- utilizarea pe scară mai largă a soluțiilor "open source" și/sau a standardelor deschise la construirea/ reconstruirea sistemelor și soluțiilor IT (printre altele, pentru evitarea blocajelor pentru furnizori), inclusiv cele dezvoltate și/sau promovate prin programele UE de interoperabilitate și standardizare;
- transformarea soluțiilor IT deținute de sau dezvoltate pentru administrațiile publice în soluții disponibile și mai ușor de reutilizat în sectorul privat și societatea civilă, de exemplu, prin dezvoltarea și publicarea termenilor și condițiilor în care terțele părți pot reutiliza soluțiile.

6. Principiul "Activare orizontală"

- luarea de măsuri pentru creșterea abilităților de leadership digital ale celor mai buni funcționari civili și publici, precum și creșterea la scară mai largă a abilităților digitale în cadrul administrațiilor publice de toate nivelurile, ca fiind o pre-condiție necesară oricărei transformări digitale de succes a administrației publice;
- pregătirea și implementarea inițiativelor de lărgire și adâncire a utilizării datelor/ bazelor de date și analizelor (inclusiv a bazelor de date mari) în țările semnatare, în vederea trecerii la asigurarea de servicii publice bazate pe date/ baze de date și pentru a folosi pe deplin datele/ bazele de date în îmbunătățirea procesului decizional;

- luarea de măsuri pentru extinderea și adâncirea schimbului și partajării bunelor practici în domeniul eGuvernare și a soluțiilor proprii de succes, în vederea accelerării transformării digitale la toate nivelurile de guvernare – inclusiv prin consolidarea structurilor comune de guvernare cu autoritățile locale și regionale;
- luarea de măsuri pentru asigurarea adecvată și la timp a surselor de finanțare pentru transformările digitale prioritare în cadrul administrațiilor publice, la toate nivelurile;
- asigurarea de resurse pentru mai multe și mai rapide procese de experimentare în domeniile emergente ale IT în cadrul administrațiilor publice, inclusiv prin oferirea de "locuri de testare" pentru cercetători și mediul de afaceri;
- luarea de măsuri pentru modernizarea structurilor ce asigură serviciile publice, achizițiile publice și contractarea publică, pentru a le face compatibile cu căile moderne și agile de dezvoltare și implementare a tehnologiei digitale.

(Sursa: Comisia Europeană,

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/ministerial-declaration-egovernment-tallinn-declaration>.

Informații accesate la data de 11.01.2021; Informații prelucrate)

B.7 DECLARAȚIA DE LA DAVOS

(Către o cultură a arhitecturii (**Baukultur**) de foarte bună calitate pentru Europa)

La data de 22 ianuarie 2018, miniștrii europeni ai culturii au adoptat Declarația de la Davos, o stațiune montană din Elveția, care găzduiește în fiecare an Forumul Economic Mondial.

Declarația de la Davos definește instrumentele de creștere a calității culturii mediului construit (**Baukultur**), recunoscând cultura și patrimoniul cultural ca fiind esențiale.

Acesta a fost contextul în care, pentru prima dată, miniștrii culturii din Europa recunosc viziunea integratoare a conceptului de **Baukultur**, nu doar din punct de vedere tehnic și profesionist, ci și în privința implicării societății, promovând astfel cultura în sensul său larg.

Declarația de la Davos scoate în evidență modul în care **Baukultur** (cultura mediului construit) de înaltă calitate poate fi protejată prin intermediul politicii și al strategiilor. Cultura joacă un rol central în mediul creat de oameni (care include arhitectura, patrimoniul, spațiul public și peisajul).

În conformitate cu Declarația de la Davos, „arhitectura de calitate” nu este definită doar de estetică și de funcționalitate, ci și de modul în care contribuie la calitatea vieții oamenilor și la dezvoltarea durabilă a orașelor și a zonelor noastre rurale.

Puncte relevante:

- Rolul central al culturii în construirea mediului
- Conceptul de *Baukultur*
- Viziunea pentru o calitate înaltă *Baukultur*
- Avantajele unui *Baukultur* de înaltă calitate pentru societate
- Către un *Baukultur* de înaltă calitate

(Sursa: Departamentul Federal pentru Afaceri Interne, Oficiul Federal al Culturii – Elveția,

http://davosdeclaration2018.ch/media/Brochure_Declaration-de-Davos-2018_WEB_2.pdf,

Informații accesate la 10.05.2021; Informații traduse, adaptate și prelucrate)

B.8 AGENDA URBANĂ A UE **(Pactul de la Amsterdam)**

Agenda urbană a UE („Pactul de la Amsterdam”) a fost adoptată la reuniunea informală a miniștrilor responsabili cu coeziunea teritorială și problemele urbane, la data de 30 mai 2016 la Amsterdam, Olanda.

Pactul de la Amsterdam stabilește agenda urbană a UE și enunță principiile sale fundamentale.

Obiective și sfera de aplicare a Agendei Urbane a UE

1. Agenda urbană a UE își propune să realizeze întregul potențial și contribuția zonelor urbane la realizarea obiectivelor Uniunii și a priorităților naționale conexe, cu respectarea deplină a subsidiarității și cu principiile și competențele de proporționalitate.
2. Agenda urbană a UE se străduiește să stabilească o abordare integrată și coordonată mai eficientă la politicile și legislația UE, cu un potențial impact asupra zonelor urbane și, de asemenea, să contribuie la coeziunea teritorială prin reducerea decalajelor socio-economice observate în zonele și regiunile urbane.
3. Agenda urbană a UE se străduiește să implice autoritățile urbane în proiectarea politicilor, să mobilizeze autoritățile urbane pentru punerea în aplicare a politicilor UE și pentru consolidarea dimensiunii urbane în aceste politici. Identificând și depunând eforturi pentru a depăși obstacolele inutile din politica UE, Agenda urbană a UE își propune să permită autorităților urbane să lucreze într-un mod mai sistematic și mai coerent către atingerea obiectivelor generale. Mai mult decât atât, va contribui pentru a face politicile UE mai prietenoase, eficiente și eficiente.
4. Agenda urbană a UE nu va crea noi surse de finanțare UE, sarcini administrative inutile, nici nu afectează distribuția actuală a competențelor juridice, precum și procesul de lucru și luarea deciziilor existente și nu va transfera competențele la nivelul UE.

Domeniul de aplicare

Agenda urbană a UE va respecta pe deplin principiul și competențele subsidiarității în temeiul tratatelor UE.

Agenda urbană a UE se concentrează în mod special pe **trei piloni ai elaborării și implementării politicilor UE**:

1. O mai bună reglementare
2. Finanțare mai bună
3. Cunoștințe mai bune (schimb de baze și cunoștințe)

Lista inițială a temelor prioritare

1. Includerea migranților și refugiaților
2. Calitatea aerului
3. Sărăcia urbană
4. Locuințe
5. Economie circulară
6. Locuri de muncă și abilități în economia locală
7. Adaptarea la climă (inclusiv soluții de infrastructură ecologică)
8. Tranziția energetică
9. Utilizarea durabilă a terenului și soluții bazate pe natură
10. Mobilitatea urbană
11. Tranziție digitală
12. Achiziții publice inovatoare și responsabile

Acțiunile din Agenda urbană a UE

1. Parteneriate
2. Îmbunătățirea coordonării de către Comisia Europeană a instrumentelor și inițiativelor existente, prin:

- a) Cartografierea inițiativelor urbane ale Comisiei în temele selectate ale Agendei urbane a UE, în vederea identificării lacunelor, suprapunerilor și sinergiilor;
  - b) Identificarea principalilor actori, rețele și platforme în cadrul temelor selectate în vederea eficientizării cooperării și schimbului de bune practici.
3. Va fi explorat, atunci când se evaluează impactul teritorial, dacă pot fi utilizate metode mai bune, precum și instrumente specifice pe probleme relevante pentru autoritățile urbane, luând în considerare mai mult posibilul impact al legislației UE asupra zonelor urbane, atât în procesul de elaborare a politicilor UE, cât și în procesul legislativ.
  4. Corelarea acțiunilor inovatoare urbane cu temele selectate pentru Agenda urbană a UE de către Comisia Europeană.
  5. Contribuția programului URBACT la temele prioritare, prin activitățile sale de schimb și învățare prin rețele transnaționale, consolidarea capacităților, valorificarea și diseminarea cunoștințelor urbane și a know-how.
  6. Alinierea activității rețelei de dezvoltare urbană (UDN) a Comisiei Europene la cadrul Agendei Urbane a UE de către Comisia Europeană.
  7. Munca științifică și soluțiile dezvoltate de Joint Programming Initiative Urban Europe în zona de cercetare și inovare vor fi utilizate pentru a promova și a face schimb de propuneri bazate pe dovezi pentru politică urbană pentru și proiecte urbane.
  8. Contribuția activităților specifice de cercetare ale European Observation Network, Territorial Development and Cohesion (ESPON) la temele selectate, acolo unde se consideră relevant.
  9. Organizarea de către Președinția Consiliului UE a Reuniunii ministeriale informale a miniștrilor pentru probleme urbane, despre progresul Agendei urbane a UE, care va avea loc, de preferință, cel puțin o dată în fiecare Trio Președinție, cu participarea Comisiei, a Parlamentului European, organisme consultative europene, BEI, reprezentanți ai autorităților urbane și părți interesate relevante.
  10. Continuarea organizării unui forum bienal CITIES de către Comisia Europeană pentru dezbateri și raportarea progresului privind Agenda urbană a UE către un public mai larg.
  11. Dezvoltarea instrumentelor și formatelor adecvate pentru a implementa un sistem transparent, incluziv și eficient pentru implementarea EUUA (Agenda Urbană a UE). Setul de acțiuni poate fi revizuit de reuniunea DG. Miniștrii responsabili pentru probleme urbane vor revizui ansamblul acțiunilor.

(Sursa: Comisia Europeană, Agenda urbană a UE, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_16_1924, Informații accesate la data de 10.05.2021; Informații traduse, adaptate și prelucrate; Comisia Europeană, Pactul de la Amsterdam, http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/urban-development/agenda/pact-of-amsterdam.pdf, Informații accesate la data de 10.05.2021; Informații traduse, adaptate și prelucrate)

B.9 NOUA CARTĂ DE LA LEIPZIG

(Puterea transformatoare a orașelor pentru binele comun)

”Noua Cartă de la Leipzig” actualizează în conținut și formă principiile Cartei de la Leipzig din 2007 pentru Orașe Europene Durabile și a fost adoptată la reuniunea ministerială informală pe probleme urbane din 30 noiembrie 2020.

”Carta de la Leipzig pentru Orașe Europene Durabile” a fost inițial aprobată cu ocazia reuniunii informale a miniștrilor europeni responsabili cu dezvoltarea urbană și coeziunea teritorială, de la Leipzig, 24-25 mai 2007.

”Carta de la Leipzig pentru Orașe Europene Durabile” reprezintă un document al Statelor Membre, care a fost întocmit cu o largă și transparentă participare din partea tuturor părților interesate europene.

Cunoscând provocările și oportunitățile precum și a diversele parcursuri istorice, economice, sociale și de mediu ale orașelor europene, miniștrii Statelor Membre responsabili cu Dezvoltarea Urbană au convenit asupra unor principii și strategii comune pentru politica de dezvoltare urbană.

Noua Cartă de la Leipzig recunoaște valabilitatea celor trei piloni (îmbunătățirea reglementării, a finanțării și a cunoștințelor) ai Agendei urbane a UE, identificați de Pactul de la Amsterdam.

PUTEREA TRANSFORMATOARE A ORAȘELOR EUROPENE

Europa deține o largă varietate de orașe mici, mijlocii și mari. Ca parte a unui sistem urban policentric, acestea sunt arii funcționale cu potențiale și provocări variate.

Orașele europene sunt mai mult decât spații cu construcții dense și aranjate, ele favorizând interacțiunea culturală, socială, ecologică și economică.

Cele mai multe orașe sunt unice, sunt centre dezvoltate istoric ale unor valori culturale remarcabile, care modelează moștenirea urbană a Europei și identitatea cetățenilor săi.

TREI NIVELURI SPAȚIALE ALE ORAȘELOR EUROPENE

Astăzi, cetățenii reacționează adesea la diferitele nivele spațiale în viața lor de zi cu zi.

Prin urmare, măsurile care se concentrează pe dezvoltarea locală trebuie să fie concepute la o scară spațială adecvată.

- **Provocările urbane sunt adesea mai pronunțate la nivel de cartier.**

Politicile de dezvoltare urbană specifice cartierelor trebuie să încurajeze implicarea locală pentru construcții comunitare și pentru incluzivitate.

Cartierele cu o multitudine de provocări complexe socioeconomice au nevoie de programe politice și finanțări personalizate, pentru a se stabili pe termen lung.

În plus, cartierele trebuie considerate ca fiind potențiale laboratoare pentru abordări inovatoare care acoperă toate domeniile dezvoltării urbane.

- **Autoritățile locale, în contextul lor național individual, sunt responsabile pentru dezvoltarea urbană locală.**

Factorii de decizie din autoritățile locale stabilesc orientări strategice și operațiuni specifice pentru întreaga zonă a orașului.

Ele acționează ca o legătură formală între cartierele de mici dimensiuni și zonele funcționale mai largi, cu un rol decisiv în stabilizarea zonelor rurale înconjurătoare.

- **Dezvoltarea urbană durabilă și rezistentă se desfășoară într-un context regional sau metropolitan și se bazează pe o rețea complexă de interdependențe funcționale și parteneriate.**

Pentru a adapta politicile urbane la viața de zi cu zi a oamenilor, orașele trebuie să coopereze și să își coordoneze politicile și instrumentele cu zonele lor suburbane și rurale înconjurătoare în ceea ce privește politicile de locuire, zonele comerciale, mobilitate, servicii, infrastructură verde și albastră, fluxuri de materiale, sisteme locale și regionale de alimentație și de furnizare a energiei, printre altele.

TREI DIMENSIUNI ALE ORASELOR EUROPENE

Transformarea urbană se bazează pe integrarea socială, ecologică și economică, dimensiuni ale dezvoltării durabile.

Orașul drept

Puterea transformatoare a orașelor oferă oportunități egale și dreptate urbanistică în ceea ce privește constrângerile de mediu, pentru toți, indiferent de sex, statut socioeconomic, vârstă și origine, nelăsând pe nimeni deoparte. Un oraș drept oferă oportunități de a se integra în societate pentru oricine. Toate grupurile sociale, inclusiv cele mai vulnerabile, trebuie să aibă acces egal la servicii de interes general, inclusiv educație, servicii sociale, asistență medicală și cultură. Condițiile de locuire și furnizarea de energie adecvate, accesibile, sigure și accesibile trebuie să îndeplinească nevoile diferitelor grupuri din societate, inclusiv ale unei populații îmbătrânite și tot mai diverse, ale persoanelor cu dizabilități, ale tinerilor și familiilor. Cartierele urbane echilibrate social, mixte și sigure, promovează integrarea tuturor grupurilor sociale și etnice și a generațiilor.

Orașul verde

Puterea transformatoare a orașelor contribuie la combaterea încălzirii globale și la o calitate ridicată a mediului pentru aer, apă, sol și utilizarea terenului. Dezvoltarea unor medii urbane de înaltă calitate, pentru toți, include un acces adecvat la spații verzi și recreative. Furnizarea de energie neutră din punct de vedere climatic, asigurarea de resurse regenerabile, implementarea măsurilor de eficiență energetică, precum și construirea de clădiri rezistente la climat și neutre în materie de carbon, vor contribui la reducerea semnificativă a emisiilor de gaze cu efect de seră și la sprijinirea orașelor europene în adaptarea la impactul schimbărilor climatice.

Orașul productiv

Puterea transformatoare a orașelor se bazează pe o economie diversificată, care asigură locuri de muncă și totodată o bază financiară solidă pentru dezvoltarea urbană durabilă. Orașele ca locații atractive, inovative și competitive de afaceri au nevoie de o forță de muncă calificată, infrastructură socială, tehnică și logistică, precum și un spațiu ieftin și accesibil.

Digitalizarea este o tendință transformatoare majoră, intersectorială, care afectează toate dimensiunile dezvoltării urbane durabile. În multe privințe, oferă o oportunitate pentru transformarea urbană. Soluțiile digitale pot oferi servicii inovatoare și de înaltă calitate către public și mediul de afaceri. Acestea includ mobilitatea urbană inteligentă, eficiența energetică, condiții de locuire sustenabile, servicii publice, comerț cu amănuntul, furnizarea de bunuri zilnice și guvernanta civică.

PRINCIPII CHEIE PENTRU BUNA GUVERNANȚĂ URBANĂ

Politica urbană pentru binele comun

Autoritățile publice ar trebui să acționeze în interesul bunăstării publice, oferind servicii și infrastructură pentru binele comun. Acestea trebuie să fie inclusive, ieftine, sigure și accesibile tuturor, inclusiv celor mai slabe și mai vulnerabile grupuri din societate, în special celor care locuiesc în zonele din orașe aflate în regresie și îndepărtate.

Acestea trebuie să acopere asistența medicală, serviciile sociale, educația, serviciile culturale, condițiile de locuire, furnizarea de energie și apă potabilă, gestionarea deșeurilor, transportul public, rețelele digitale și sistemele informaționale. În plus, calitatea spațiilor publice, inclusiv infrastructura verde și albastră, precum și conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural construit, sunt importante.

Abordare integrată

Toate domeniile politicii urbane trebuie coordonate într-o manieră spațială, sectorială și temporală. Abordarea integrată se bazează pe examinarea simultană și echitabilă a tuturor preocupărilor și intereselor relevante pentru dezvoltarea urbană.

Prin urmare, trebuie să armonizeze și să echilibreze interesele diferite, parțial conflictuale, precum și efectele reciproce ale diferitelor intervenții.

Orașele trebuie să stabilească strategii integrate și sustenabile de dezvoltare urbană și să asigure implementarea acestora pentru oraș ca ansamblu, de la zonele sale funcționale către cartierele sale.

Participare și co-creare

Abordarea integrată necesită implicarea publicului larg,, a partenerilor sociali, economici sau a altor părți interesate, pentru a lua în considerare preocupările și cunoștințele acestora. Participarea publicului la procesele de dezvoltare urbană trebuie să angajeze actori din toate zonele urbane, ceea ce întărește și democrația locală.

Guvernare pe mai multe niveluri

Fiecare nivel guvernamental - local, regional, metropolitan, național, european și global, are o responsabilitate specifică pentru viitorul orașelor noastre, pe baza principiilor subsidiarității și proporționalității.

Provocările complexe ar trebui abordate în comun de către toți, la toate nivelurile politicii urbane și spațiale. Acest lucru necesită cooperarea tuturor actorilor societății, inclusiv societatea civilă și sectorul privat.

Abordare bazată pe loc

Locurile ar trebui considerate ca puncte de referință pentru o abordare integrată pe orizontală și verticală.

Strategiile urbane și instrumentele de finanțare urbană trebuie să se bazeze pe o analiză solidă a situației locale specifice, în special a beneficiilor și riscurilor potențiale, părților interesate și restricțiilor, în timp ce urmează dezvoltarea bazată pe locuri.

Acest lucru va conduce la o transformare urbană endogenă capabilă și va reduce inegalitățile socio-economice locale.

PUTEREA DE TRANSFORMARE A ORAȘELOR

Autoritățile locale sunt cele mai apropiate de cetățeni și sunt în contact permanent cu viața și nevoile lor de zi cu zi.

Orașele sunt responsabile pentru alocarea serviciilor publice care permit cetățenilor să își exercite drepturile fundamentale și de a participa la societate.

Orașele sunt, de asemenea, responsabile pentru echilibrarea aspectelor și intereselor societale diferite, uneori conflictuale. Acest lucru conferă autorităților locale un rol crucial în garantarea și reprezentarea interesului public general.

1. consolidarea guvernancei urbane pentru asigurarea bunului comun
  - 1.1 Politică funciară activă și strategică și planificarea utilizării terenurilor
  - 1.2 Modelarea activă a transformării digitale
2. Asigurarea politicilor adecvate și a finanțării pentru orașe
  - 2.1 Un cadru politic național puternic și o finanțare națională susținută pentru politica urbană
  - 2.2 Instrumente coerente de reglementare și de finanțare ale UE

(Sursa: Comisia Europeană, Noua Cartă de la Leipzig,

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/brochure/new_leipzig_charter/new_leipzig_charter_en.pdf,

Informații accesate la data de 10.05.2021; Informații traduse, adaptate și prelucrate)

B.10 NOUA POLITICĂ DE COEZIUNE A UNIUNII EUROPENE PENTRU PERIOADA 2021-2027

a) POLITICA DE COEZIUNE A UE DUPĂ 2020

În mai 2018, Comisia a venit cu o serie de propuneri de regulamente privind politica de coeziune a UE după 2020. Unul dintre principalele obiective ale acestei reforme este simplificarea procedurilor și mărirea eficacității investițiilor UE.

Cele 11 obiective tematice ale politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 au fost înlocuite cu [cinci obiective în materie de politică pentru FEDR](#) (Fondul European pentru Dezvoltare Regională), [FSE+](#) (Fondul Social European plus, [FC](#) (Fondul de Coeziune) și [FEPAM](#) (Fondul European pentru Pescuit și Afaceri maritime):

- o Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă;
- o Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon;
- o Europă mai conectată – mobilitate și conectivitate TIC regională;
- o Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
- o Europă mai aproape de cetățeni – dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale.

Ca răspuns la pandemia de COVID-19, Comisia și-a modificat propunerea pentru a include noi instrumente care vor pregăti Uniunea Europeană pentru combaterea crizei economice preconizate. În iulie 2020, Consiliul European și-a stabilit poziția cu privire la propunerea modificată, pe baza căreia va deschide negocierile cu Parlamentul.

Comisia a propus finanțarea bugetului UE printr-un pachet amplu, care combină Cadrul Financiar Multianual (CFM) cu un efort extraordinar de redresare, „[Next Generation EU](#)” (NGEU). Politica de coeziune va fi finanțată parțial prin CFM și, în cazul anumitor programe, prin NGEU.

Resursele destinate obiectivului „investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” se vor ridica la un quantum total de 322,3 miliarde EUR și se vor aloca după cum urmează:

1. 202,3 miliarde EUR pentru regiunile mai puțin dezvoltate;
2. 47,8 miliarde EUR pentru regiunile de tranziție;
3. 27,2 miliarde EUR pentru regiunile mai dezvoltate;
4. 42,6 miliarde EUR pentru statele membre, sprijinite din Fondul de coeziune (dintre care 10 miliarde vor fi utilizate pentru instrumentul Mecanismul pentru interconectarea Europei);
5. 1 928 de milioane EUR ca finanțare suplimentară pentru regiunile ultraperiferice;
6. 500 de milioane EUR pentru investițiile interregionale pentru inovare.

Resursele destinate obiectivului „cooperare teritorială europeană” (Interreg) se vor ridica la un quantum total de 7 950 de milioane EUR și se vor distribui după cum urmează:

1. 5 713 de milioane EUR pentru cooperarea transfrontalieră maritimă și terestră;
2. 1 466 de milioane EUR pentru cooperarea transnațională;
3. 500 de milioane EUR pentru cooperarea interregională;
4. 271 de milioane EUR pentru cooperarea regiunilor ultraperiferice.
5. 970 de milioane EUR pentru componenta CTE – pentru investițiile interregionale privind inovarea.

În februarie 2020, Comisia a propus crearea unui nou [Fond pentru o tranziție justă](#) (FTJ), care sprijină teritoriile cele mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și care urmărește să prevină creșterea disparităților regionale. Alocarea propusă pentru FTJ este de **17,5 miliarde EUR**.

În mai 2020, Comisia a propus crearea [ReactEU](#), un nou instrument care va sprijini cele mai importante sectoare pentru o redresare solidă în urma crizei COVID-19. Alocarea propusă pentru ReactEU este de **47,5 miliarde EUR**.

Propunerile de regulamente fac obiectul procedurii legislative ordinare, în cadrul căreia Parlamentul European are aceeași pondere ca și Consiliul.

(Sursa: *Parlamentul European,*

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/93/coeziunea-economica-sociala-si-teritoriala>,

Informații accesate la data de 11.01.2021; Informații prelucrate)

Prin **Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)**, se pun la dispoziție 672,5 miliarde EUR sub formă de granturi și împrumuturi pentru a finanța măsuri naționale care atenuează consecințele economice și sociale ale pandemiei.

Se pot finanța prin MRR și proiecte conexe demarate la 1 februarie 2020 sau ulterior.

Finanțarea va fi disponibilă timp de trei ani, iar guvernele Uniunii pot cere o prefinanțare de până la 13% pentru planurile lor de redresare și reziliență.

Acesta este cel mai important element constitutiv al pachetului de stimulente aferent Instrumentului european de redresare „Next Generation EU”.

Fondurile vor fi folosite pentru a sprijini domenii de politică esențiale, dar și tranziția către o economie verde, transformarea digitală, pregătirea pentru situații de criză, precum și copiii și tineretul

Respectarea statului de drept și a valorilor fundamentale ale Uniunii este o condiție prealabilă pentru a putea beneficia de finanțare

Pentru a putea să beneficieze de finanțare, planurile naționale de redresare și reziliență trebuie să se concentreze pe domenii-cheie de politică ale Uniunii: tranziția spre o economie verde, inclusiv biodiversitatea, transformarea digitală, coeziunea economică și competitivitatea, precum și coeziunea socială și teritorială.

Sunt eligibile pentru finanțare și planurile care ajută instituțiile să se pregătească pentru crize și să reacționeze la ele.

Mai pot fi finanțate politicile pentru copii și tineret, inclusiv pentru învățământ și formarea de competențe.

Fiecare plan trebuie să consacre climei cel puțin 37% din buget, iar acțiunilor din domeniul digital cel puțin 20%.

Planurile trebuie să aibă un impact social și economic de durată și să includă reforme cuprinzătoare și un pachet robust de investiții. Ele nu pot prejudicia în mod semnificativ obiectivele de mediu.

Doar statele membre care s-au angajat să respecte statul de drept și valorile fundamentale ale Uniunii pot primi fonduri din MRR.

Comisia Europeană este responsabilă pentru aplicarea MRR.

Ea poate fi convocată de comisiile de resort ale Parlamentului o dată la două luni pentru a discuta situația Uniunii din perspectiva redresării și modul în care obiectivele și etapele au fost respectate de statele membre.

Comisia va mai pune la dispoziția statelor membre și un sistem integrat de informare și monitorizare.

Prin acesta, le va furniza informații comparabile referitoare la modul în care sunt folosite fondurile.

(Sursa: Parlamentul European, <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/press-room/20210204IPR97105/parlamentul-aproba-un-mecanism-de-redresare-si-rezilienta-de-672-5-miliarde-eur>, Informații accesate la data de 13.12.2021; Informații prelucrate)

b) REGULAMENTE EUROPENE RELEVANTE

Au fost adoptate:

REGULAMENTUL (UE) 2020/2094:

- AL CONSILIULUI din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19

REGULAMENTUL (UE) 2020/2221 :

- AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 23 decembrie 2020 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește resursele suplimentare și măsurile de implementare cu scopul de a oferi asistență pentru sprijinirea ameliorării efectelor provocate de criză în contextul pandemiei de COVID-19 și al consecințelor sale sociale și pentru pregătirea unei redresări verzi, digitale și reziliente a economiei (REACT-EU)

REGULAMENTUL (UE) 2021/241 :

- AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență

REGULAMENTUL (UE) 2021/523:

- AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017

REGULAMENTUL (UE) 2021/1056:

- AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă

REGULAMENTUL (UE) 2021/1057:

- AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013

REGULAMENTUL (UE) 2021/1058:

- AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune

REGULAMENTUL (UE) 2021/1059:

- AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind dispoziții specifice pentru obiectivul Cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă

REGULAMENTUL (UE) 2021/1060:

- AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

(Sursa: Uniunea Europeană,

<https://eur-lex.europa.eu>,

Informații accesate la data de 14.12.2021; Informații prelucrate)

c) PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE NOULUI CADRU FINANCIAR MULTIANUAL PENTRU POLITICA DE COEZIUNE 2021-2027

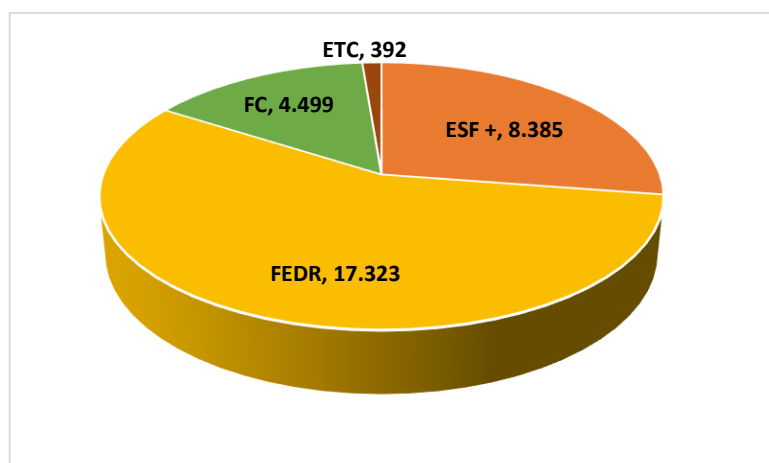
Concentrare tematică (CFM-Cadrul financiar multianual)

- ✓ 35% din FEDR pentru OP 1 (o Europă mai inteligentă)
- ✓ 30% din FEDR pentru OP 2 (o Europă mai verde)
- ✓ FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice
- ✓ FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice
- ✓ Min. 6% din FEDR pentru dezvoltare urbană
- ✓ 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate
- ✓ 25% din FSE+ pentru incluziune socială
- ✓ 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă

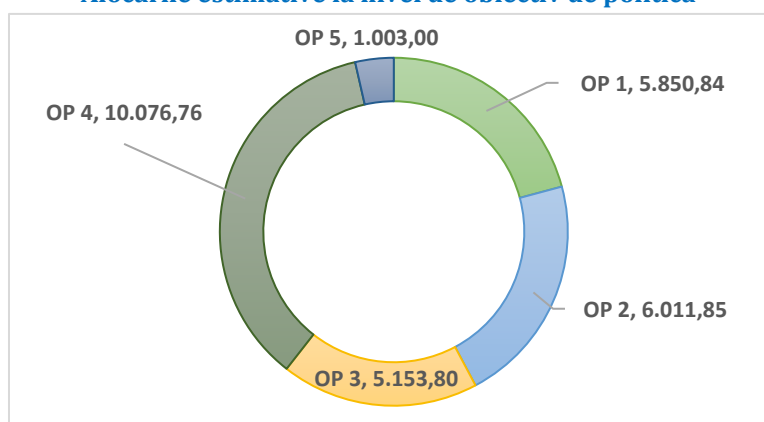
Aspecte financiare (CFM)

- Cofinanțarea la nivel național:
  - 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune
  - 40% pentru regiunile mai dezvoltate.
  - Prefinanțare anuală - 0,5 % din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor
- TVA - nu este eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor, cu excepția operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5 000 000 EUR.
- Dezangajarea - regula „N + 2”.

Propunerea actuală a CFM de alocare pentru România este de 30,60 miliarde euro, distribuită la nivel de fond astfel:

Alocările estimate la nivel de obiectiv de politică

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene,
www.mfe.gov.ro,
Informații accesate la data de 15.01.2021; Informații prelucrate)

d) OBIECTIVELE STRATEGICE ALE POLITICII DE COEZIUNE 2021-2027

OP 1 - O Europă mai inteligentă - o transformare economică inovatoare și inteligentă

- OP 1.1. Cercetare și inovare
- OP 1.2. Digitalizare
- OP 1.3. Competitivitate
- OP 1.4. Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

OP 2 - O Europă mai verde - mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon

- OP 2.1. Energie - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- OP 2.2. Schimbări climatice, riscuri, apă
- OP 2.3. Economia circulară
- OP 2.4. Biodiversitate
- OP 2.5. Aer
- OP 2.6. Situri contaminate
- OP 2.7. Mobilitate urbană

OP 3 - O Europă mai conectată - mobilitate și conectivitate TIC

- OP 3.1. Conectivitate
- OP 3.2. Digitalizare de bandă largă (Broadband)

OP 4 - O Europă mai socială

- OP 4.1. Politicile pieței muncii
- OP 4.2. Educație
- OP 4.3. Incluziune, sărăcie
- OP 4.4. Sănătate

OP 5 - O Europă mai aproape de cetățeni

- OP 5.1. Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană
- OP 5.2. Dezvoltarea teritorială sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale

(Sursa: Comisia Europeană,

<https://ec.europa.eu>,

Informații accesate la data de 15.01.2021;

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene,

www.mfe.gov.ro,

Informații accesate la data de 15.01.2021; Informații prelucrate)

Pentru întreprinderile și antreprenorii care beneficiază de sprijinul UE, noul cadru oferă **mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților**, prin utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri. Pentru facilitarea sinergiilor, **un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre** („gestionare partajată”). Comisia propune, de asemenea, **controale mai relaxate** la programele cu istoric bun, o mai mare încredere în sistemele naționale și extinderea **principiului „auditului unic”**, pentru a evita suprapunerea verificărilor.

(Sursa: Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/2021_2027/,

Informații accesate la data de 07.06.2021; Informații prelucrate)

B.11 O NOUĂ STRATEGIE INDUSTRIALĂ PENTRU EUROPA

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Noua strategie este o revizuire a strategiei propuse de Comisie în martie 2020, înainte de anunțarea oficială, de către Organizația Mondială a Sănătății, a pandemiei de COVID-19.

Criza provocată de COVID-19 a afectat puternic economia UE.

Impactul său variază de la un ecosistem la altul și de la o dimensiune de întreprindere la alta.

Criza a arătat cât de interdependente sunt lanțurile valorice mondiale și a demonstrat rolul major al unei piețe unice care este integrată pe plan mondial și funcționează cum trebuie.

Deși impactul crizei variază de la un ecosistem la altul și de la o întreprindere la alta, problemele majore evidențiate de criză sunt:

- frontierele care restricționează libera circulație a persoanelor, bunurilor și serviciilor;
- întreruperea lanțurilor globale de aprovizionare care afectează disponibilitatea produselor esențiale;
- întreruperea cererii.

Pentru a găsi soluții la aceste probleme, strategia industrială actualizată propune noi măsuri pentru a ține seama de învățămintele desprinse din criză și pentru a susține investițiile. Se axează în special pe:

- Consolidarea rezilienței pieței unice
- Sprijinirea autonomiei strategice deschise a Europei prin reducerea dependențelor
- Sprijinirea argumentelor economice pentru dubla tranziție

Reziliența pieței unice

Piața unică este cel mai important activ al UE, oferindu-le companiilor europene certitudine, amploare și o rampă de lansare în lume.

Însă pandemia de COVID-19 a afectat oportunitățile oferite de piața unică.

Întreprinderile și cetățenii au suferit de pe urma închiderii frontierelor, a perturbărilor aprovizionării și a lipsei de previzibilitate.

Pentru a soluționa aceste aspecte, Comisia a propus:

Instrumentul de urgență al pieței unice: către o soluție structurală care să garanteze disponibilitatea și libera circulație a persoanelor, bunurilor și serviciilor în contextul unor posibile crize viitoare.

Aprofundarea pieței unice: explorarea armonizării standardelor pentru serviciile esențiale pentru întreprinderi; digitalizarea mai amplă a supravegherii pieței și a altor măsuri specifice pentru IMM-uri.

Monitorizarea pieței unice: o analiză anuală a situației pieței unice, defalcată pe 14 ecosisteme industriale.

Cele 14 ecosisteme industriale sunt: construcțiile, sectorul digital, sănătatea, sectorul produselor agroalimentare, sursele regenerabile de energie, industriile energointensive, transporturile și industria autovehiculelor, sectorul produselor electronice, industria textilă, sectorul aerospațial și de apărare, industriile culturale și creative, turismul, economia socială și de proximitate și comerțul cu amănuntul.

Creșterea autonomiei strategice deschise a UE

Pentru UE, care este un actor principal pe piața importurilor și a exporturilor, deschiderea către comerț și investiții este o forță și o sursă de creștere și reziliență.

Însă pandemia de COVID-19 a scos la lumină perturbări în lanțul global de aprovizionare, care au dus la penurii de produse critice în Europa.

De aceea trebuie să ne îmbunătățim în continuare autonomia strategică deschisă în domeniile esențiale, așa cum am stabilit deja în Strategia industrială a UE 2020.

Comisia propune:

Parteneriate internaționale diversificate: pentru a garanta că investițiile și comerțul continuă să joace un rol esențial în consolidarea rezilienței noastre economice.

Alianțele industriale: vor fi sprijinite alianțele care pot să accelereze activitățile care nu s-ar putea dezvolta altfel, să atragă investitori privați pentru a discuta noi parteneriate și modele de afaceri într-un mod deschis, transparent și pe deplin conform cu normele în materie de concurență și să creeze locuri de muncă valoroase.

Alianțele oferă o platformă amplă și deschisă în principiu și vor acorda o atenție deosebită incluziunii firmelor nou-înființate și IMM-urilor.

Comisia pregătește lansarea Alianței pentru procesoare și tehnologiile semiconductorilor și a Alianței pentru date industriale, tehnologii de vârf și tehnologii de tip cloud și are în vedere pregătirea unei Alianțe pentru vehicule de lansare spațială, precum și a unei Alianțe pentru un sector aviatic cu emisii zero.

Analiza dependențelor strategice:

- 137 de produse din ecosisteme sensibile, pentru care UE este foarte dependentă de furnizori străini, dintr-un total de 5 200 de produse analizate.
- Aceste produse reprezintă 6 % din valoarea tuturor produselor importate în Europa.
- Dintre ele, peste jumătate provin din China, urmată de Vietnam și Brazilia.
- 34 de produse sunt mai vulnerabile, cu un potențial scăzut de diversificare și înlocuire cu producția UE. Ele includ diverse materii prime și substanțe chimice utilizate în industriile mari consumatoare de energie și în sănătate.
- Aceste produse reprezintă 0,6 % din valoarea tuturor produselor importate în Europa.

Accelerarea dublei tranziții

Strategia industrială din 2020 includea o listă de acțiuni menite să sprijine tranziția verde și tranziția digitală a industriei UE. Multe dintre ele au fost deja adoptate sau lansate.

Dar pandemia a redus drastic viteza și amploarea acestei transformări. Întreprinderile care caută să devină mai durabile și mai digitalizate au șanse mai mari să devină liderii pieței de mâine.

Pentru a accelera dubla tranziție, Comisia a propus:

- **Parcursuri de tranziție**
Definirea unor parcursuri de tranziție împreună cu industria și cu alte părți interesate, pentru a identifica acțiunile necesare pentru realizarea dublei tranziții și pentru a înțelege mai bine amploarea, avantajele și condițiile necesare.
- **Proiecte multinaționale**
Pentru a sprijini eforturile de redresare și de dezvoltare a capacităților digitale și ecologice, Comisia va ajuta statele membre să deruleze proiecte comune care să maximizeze investițiile prin intermediul Mecanismului de redresare și reziliență.
- **Analiza sectorului siderurgic**
Comisia analizează provocările din acest sector și caută soluții pentru a face industria siderurgică mai curată și mai competitivă.
- **Parteneriatele Orizont Europa**
Un mix de fonduri publice și private care să finanțeze cercetarea și inovarea în domeniul tehnologiilor și proceselor cu emisii reduse de CO₂.
- **Energie decarbonizată abundentă, accesibilă și abordabilă**
Comisia va colabora cu statele membre pentru a accelera investițiile în surse de energie regenerabilă și în rețele și pentru a înlătura obstacolele din acest sector.

(Sursa: Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-industrial-strategy_ro,

Informații accesate la data de 14.06.2021; Informații prelucrate)

Uniunea Europeană,

[https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/AUTO/?uri=CELEX:52020DC0102&qid=1623670748725&rid=2)

[content/AUTO/?uri=CELEX:52020DC0102&qid=1623670748725&rid=2](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/AUTO/?uri=CELEX:52020DC0102&qid=1623670748725&rid=2),

Informații accesate la data de 14.06.2021; Informații prelucrate)

B.12 O STRATEGIE PENTRU IMM-URI PENTRU O EUROPĂ SUSTENABILĂ ȘI DIGITALĂ

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Obiectivul este valorificarea potențialului IMM-urilor europene de toate tipurile de a conduce dubla tranziție. Strategia urmărește creșterea considerabilă a numărului de IMM-uri angajate în practici comerciale sustenabile, precum și a numărului de IMM-uri care utilizează tehnologii digitale.

În cele din urmă, obiectivul este ca Europa să devină locul cel mai atractiv pentru a înființa o întreprindere mică și pentru a o face să se dezvolte și să se extindă pe piața unică.

Pentru a obține rezultate, strategia trebuie să se bazeze atât pe acțiuni la nivelul UE, cât și pe un angajament ferm din partea statelor membre.

Implicarea activă a comunității IMM-urilor și a întreprinderilor individuale va fi esențială.

Prin urmare, strategia va fi susținută de un **parteneriat solid pentru implementare** între UE și statele membre, inclusiv autoritățile regionale și locale.

La rândul lor, antreprenorii ar trebui să profite de oportunitatea pe care o oferă programele de investiții ale UE pentru a crește nivelul de digitalizare și sustenabilitate al activității lor, dar și pentru a se dezvolta în cadrul pieței unice și în afara acesteia.

Strategia propune acțiuni bazate pe următorii **trei piloni**:

1. Consolidarea capacităților și sprijinirea tranziției către sustenabilitate și digitalizare

Acțiuni-cheie

- Comisia va moderniza **Rețeaua întreprinderilor europene**, inclusiv cu ajutorul **consilierilor specializați în materie de sustenabilitate** și al altor servicii legate de sustenabilitate.
- Comisia va elabora o serie de **cursuri intensive în domeniul digital** cu ajutorul cărora angajații IMM-urilor să poată dobândi competențe avansate în domenii precum IA, securitatea cibernetică sau tehnologia blockchain.
- Comisia va lansa un program pentru „**voluntari în domeniul digital**” care să le permită tinerilor calificați și persoanelor în vârstă experimentate să împărtășească din competențele lor digitale întreprinderilor tradiționale.
- Comisia va actualiza **Agenda pentru competențe în Europa**, incluzând un Pact pentru competențe cu o componentă specifică pentru IMM-uri, și va propune o recomandare a Consiliului care vizează modernizarea educației și formării profesionale.
- Comisia va extinde **centrele de inovare digitală** în legătură cu inițiativa Startup Europe și rețeaua întreprinderilor europene și va furniza un serviciu neîntrerupt în cadrul ecosistemelor locale și regionale.
- Comisia va aloca cel puțin 300 de milioane EUR pentru a încuraja inovațiile radicale legate de Pactul verde în cadrul **EIC** (European Innovation Council).
- Pentru IMM-urile care își concentrează activitățile pe servicii de închiriere de locuințe pe termen scurt, Comisia va continua să exploreze o posibilă **inițiativă pentru economia colaborativă**.

2. Reducerea sarcinii de reglementare și îmbunătățirea accesului pe piață

Acțiuni-cheie

- Reprezentantul UE pentru IMM-uri și rețeaua de reprezentanți naționali pentru IMM-uri vor contribui la activitatea Grupului operativ al Comisiei pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică, care urmează să fie înființat ca urmare a Planului de acțiune pentru asigurarea respectării normelor, pentru a aborda, printre altele, **problema suprareglementării** în cadrul procesului de transpunere, cu scopul de a menține sarcina de reglementare asupra IMM-urilor la un nivel minim.
- Comisia va încuraja statele membre să implementeze portalul digital unic într-un mod favorabil IMM-urilor. Statele membre ar trebui să își interconecteze serviciile cu ajutorul unui **ghiseu unic**.
- Reprezentantul UE pentru IMM-uri va **filtra** inițiativele UE pentru a le semnala Comisiei pe cele care merită o atenție deosebită din perspectiva IMM-urilor și va avea un rol specific în cadrul noii platforme „Pregătiți pentru viitor”.
- Comisia va mobiliza statele membre în sprijinul unui **standard „Start-up Nations” la nivelul UE**, prin intermediul căruia acestea își vor împărtăși și vor adopta cele mai bune practici pentru a accelera dezvoltarea IMM-urilor și a start-up-urilor de înaltă tehnologie.
- Comisia invită statele membre și autoritățile lor contractante să utilizeze flexibilitatea oferită de noul **cadru al UE privind achizițiile publice** pentru a spori oportunitățile pentru IMM-uri, inclusiv prin utilizarea instrumentelor și a platformelor digitale pentru a crește numărul achizițiilor transfrontaliere. Comisia va oferi **orientări și sprijin autorităților contractante**.
- Comisia va încuraja statele membre să elaboreze propuneri de **spații de testare în materie de reglementare** prin lansarea unui proiect-pilot.
- Comisia va lansa o cerere de exprimare a interesului pentru încheierea unor **parteneriate „pioniere” între regiunile de frontieră**, pentru a consolida cooperarea în ceea ce privește asigurarea respectării normelor pieței unice și înlăturarea barierelor administrative.
- Comisia va sprijini statele membre pentru punerea în aplicare a **Directivei privind întârzierea în efectuarea plăților** prin instituirea unor instrumente de monitorizare și

de îmbunătățire a asigurării respectării normelor și prin explorarea fezabilității unor mecanisme alternative de soluționare a litigiilor/de mediere pentru IMM-uri.

- Comisia va facilita cooperarea transfrontalieră cu și între IMM-uri în cadrul **Fondului european de apărare și va identifica punctele forte** ale ecosistemului său de cercetare și inovare.
- Comisia va lansa **inițiativa privind antreprenoriatul în domeniul spațial „CASSINI”**.
- Comisia va sprijini statele membre pentru transpunerea Directivei recent adoptate privind **cadrele de restructurare preventivă și a doua șansă**, ajutându-le să instituie mecanisme de alertă rapidă, astfel încât întreprinderile care se confruntă cu dificultăți financiare să evite falimentul.
- Comisia va analiza împreună cu statele membre măsurile care pot fi luate pentru crearea unui mediu propice pentru **transferul IMM-urilor**.
- Comisia va continua să **îmbunătățească accesul IMM-urilor la piețele țărilor terțe**, inclusiv prin capitole dedicate IMM-urilor, prin recursul la dialog pentru a face schimb de bune practici cu partenerii comerciali și prin crearea unui nou portal de informare. Comisia va facilita accesul IMM-urilor la instrumentele de apărare comercială.
- Delegațiile UE vor oferi sprijin răspunzând la întrebările IMM-urilor legate de acordurile de liber schimb.
- Comisia va extinde **programul global Erasmus pentru tinerii antreprenori**.

3. Îmbunătățirea accesului la finanțare

Acțiuni-cheie

- Comisia va **sprijini ofertele publice inițiale (OPI) ale IMM-urilor** cu investiții canalizate prin intermediul unui nou fond public-privat, care urmează să fie creat în cadrul Programului InvestEU începând cu 2021, în contextul uniunii piețelor de capital.
- Comisia va introduce un mecanism inedit de risc/randament pentru a crește dimensiunea fondurilor cu capital de risc și a atrage investiții private pentru extinderea întreprinderilor prin **inițiativa ESCALAR** (The European Scale-up Action for Risk capital).
- Comisia va lansa o inițiativă privind **finanțarea inteligentă din perspectiva egalității de gen**, menită să stimuleze finanțarea pentru întreprinderile și fondurile conduse de femei și să consolideze antreprenoriatul în rândul femeilor.
- Comisia va lansa o **inițiativă privind investițiile în tehnologii verzi**, pentru a pune în comun finanțarea din partea UE, a statelor membre și a sectorului privat și a spori accesul la finanțare prin capitaluri proprii pentru IMM-urile și start-up-urile inovatoare care dezvoltă și adoptă soluții tehnologice verzi.
- Comisia va lansa o **inițiativă bazată pe tehnologia blockchain** care să permită emiterea și tranzacționarea obligațiunilor IMM-urilor în întreaga Europă, utilizând infrastructura europeană de servicii bazate pe tehnologia blockchain.
- Comisia va cofinanța **servicii de diligență tehnică** în cadrul unui proiect-pilot al UE care să permită evaluări mai precise ale start-up-urilor din domeniul înaltei tehnologii și pregătirea acestora pentru a beneficia de investiții.
- Comisia va continua să **simplifice normele existente privind ajutoarele de stat** aplicabile combinării fondurilor naționale cu fonduri alocate programului InvestEU și programului Orizont. Astfel, IMM-urile vor putea beneficia mai ușor de resursele puse în comun pentru a face față dublei tranziții. În plus, în cadrul revizuirii în curs a normelor privind ajutoarele de stat, Comisia va revizui **normele privind ajutoarele de stat pentru finanțarea de risc și comunicarea PIIEC** (proiecte importante de interes european comun), pentru a sprijini și mai mult implicarea IMM-urilor și a asigura atragerea investițiilor private, evitând, în același timp, denaturarea concurenței.

(Sursa: Uniunea Europeană,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52020DC0103>,

Informații accesate la data de 14.06.2021; Informații prelucrate)

B.13 CARTEA VERDE PRIVIND COEZIUNEA TERITORIALĂ

(Transformarea diversității teritoriale într-un avantaj)

COMUNICARE DIN PARTEA COMISIEI CĂTRE CONSILIU, PARLAMENTUL EUROPEAN, COMITETUL REGIUNILOR ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

O PERSPECTIVĂ TERITORIALĂ ASUPRA COEZIUNII ECONOMICE ȘI SOCIALE

Din ce în ce mai mult, competitivitatea și prosperitatea depind de capacitatea persoanelor și firmelor localizate în acele regiuni de a utiliza în mod optim toate valorile de la nivel teritorial.

Totuși, într-o economie mondială interconectată și în curs de globalizare, competitivitatea depinde, de asemenea, de crearea de legături cu alte teritorii, pentru a asigura că valorile comune sunt utilizate într-o manieră coordonată și sustenabilă. Cooperarea, împreună cu fluxul de tehnologie și idei, precum și de bunuri, servicii și capital, devine un aspect tot mai vital al dezvoltării teritoriale și un factor cheie de susținere a performanței creșterii, durabile și pe termen lung, a UE ca întreg.

Politica publică poate ajuta teritoriile să își utilizeze valorile într-un mod optim. În plus, ele le pot ajuta să răspundă solidar la provocări comune, să atingă masa critică și să realizeze beneficii progresive prin combinarea activităților, exploatarea complementarităților și a sinergiilor dintre ele, precum și să depășească diviziunile generate de granițele administrative.

Multe din problemele întâmpinate de către teritorii se extind în mai multe sectoare, iar soluțiile eficiente necesită o abordare integrată și o cooperare între diverse autorități și părțile implicate. În acest sens, conceptul de coeziune teritorială creează legături între eficacitatea economică, coeziunea socială și echilibrul ecologic, plasând dezvoltarea durabilă în centrul procesului de concepere a politicilor.

Recunoașterea importanței dimensiunii teritoriale nu este nouă. Ea se află în centrul politicilor structurale ale UE încă de la apariția ei. De asemenea, o serie de politici sectoriale au un impact teritorial specific, iar unele au elemente care se adresează unor probleme teritoriale specifice.

SPRE O DEZVOLTARE MAI ECHILIBRATĂ ȘI MAI ARMONIOASĂ

O dezvoltare mai echilibrată și mai durabilă, implicit în ceea ce privește coeziunea teritorială, ar duce la o utilizare mai uniformă și mai sustenabilă a valorilor, determinând avantaje economice de pe urma congestiei reduse și a presiunii reduse asupra costurilor, generându-se beneficii atât în ce privește mediul, cât și în ce privește calitatea vieții.

În Raportul asupra dezvoltării mondiale pe anul 2009, Banca Mondială afirmă că densitatea, distanța și divizarea pot afecta ritmul dezvoltării economice și sociale. UE se confruntă *mutatis mutandis* cu întrebări similare. Răspunsurile de politică la toate acestea rezidă în acțiuni pe trei fronturi: concentrare, conectare și cooperare.

În plus, anumite regiuni au caracteristici geografice care pot determina provocări particulare în ce privește coeziunea teritorială.

1. Concentrarea: depășirea diferențelor de densitate

Activitatea economică este mai concentrată pe cuprinsul UE decât este populația. Există avantaje care decurg din această concentrare, și anume, beneficii progresive de pe urma aglomerării și de pe urma grupării unor activități particulare în locații specifice, inclusiv larga disponibilitate a serviciilor de sănătate și relativ facilul acces la instituții de învățământ superior și la facilități de instruire.

Acestea se reflectă în nivele înalte ale PIB-ului per cap de locuitor, ale productivității, ale încadrării în muncă și ale activităților de cercetare și inovare din capitale și din majoritatea altor zone metropolitane dens populate în raport cu media națională.

În același timp, există dezavantaje economice rezultate din congestie, iar o serie de zone interne din orașele mari întâmpină probleme acute de degradare urbană și excludere socială.

Acestea se reflectă în niveluri ale PIB-ului per cap de locuitor aflate sub medie, precum și în niveluri înalte de șomaj, dar și în zone marcate de privațiuni, crimă și tulburări sociale, în multe din orașele mari și prospere.

În acest caz, obiectivul ar trebui să fie reprezentat de reducerea consecințelor negative ale aglomerării și asigurarea că toate grupurile pot beneficia de economii înalt specializate și productive.

Regiunile intermediare, care au mai multe orașe de dimensiuni mici, pot beneficia, de asemenea, de beneficii progresive dacă ele dau naștere la o rețea puternică de orașe și orașe mari și dacă își dezvoltă punctele forte într-o manieră coordonată.

Orașele și orașele mari din zonele intermediare și din cele rurale oferă, de asemenea, servicii esențiale pentru zonele rurale înconjurătoare.

Într-adevăr, în zonele rurale care se află la depărtare de orașele de orice dimensiuni, orașele mici sau medii joacă adesea un rol mai important decât o sugerează dimensiunea lor.

Rolul pe care aceste orașe îl joacă în furnizarea de acces la servicii, inclusiv la infrastructura necesară pentru a investi în adaptabilitatea persoanelor și firmelor, reprezintă cheia evitării depopulării rurale și a asigurării că aceste zone rămân locuri de trăit atractive.

Provocarea esențială este asigurarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate și durabile a UE ca întreg, întărind competitivitatea economică și capacitatea ei de creștere, respectând în același timp nevoia de a conserva valorile sale naturale și asigurând coeziunea socială.

Acestea implică evitarea concentrării excesive a creșterii și facilitarea accesului la beneficii progresive de pe urma aglomerării, în toate teritoriile.

2. Conectând teritorii: depășirea factorului distanță

În ziua de azi, conectarea teritoriilor înseamnă mai mult decât asigurarea unor conexiuni bune de transport intermodal.

De asemenea, ea necesită acces adecvat la servicii precum îngrijire medicală, educație și energie sustenabilă, acces la internet în bandă largă, conexiuni fiabile la rețele de energie și legături puternice între firme și centrele de cercetare.

Acestea sunt esențiale și pentru abordarea nevoilor speciale ale grupurilor dezavantajate.

Accesul la sisteme de transport integrate implică construirea de drumuri sau de legături feroviare între orașele mari, de canale navigabile interne, dezvoltarea căilor de transport intermodal și a sistemelor avansate de gestionare a traficului.

Accesul fiabil la energie este la fel de important, iar situația particulară a rețelelor izolate de piața UE din motive geografice (zonele rurale sau îndepărtate, insulele) sau istorice (de exemplu țările baltice) necesită abordare suplimentară, pentru a asigura o aprovizionare robustă și eficientă. Energia regenerabilă și măsurile privind eficiența energetică pot oferi oportunități de diversificare și dezvoltare durabilă.

Accesul la servicii de interes economic general, cum ar fi asistența medicală sau educația, reprezintă adesea o problemă în zonele rurale.

În special pentru zonele îndepărtate, potențialul TIC de a oferi acces la asistență medicală și la educație prin intermediul telemedicinii și al teleeducației necesită a fi dezvoltat.

Totuși, accesul la internet în bandă largă, care a devenit esențial pentru multe firme și persoane, este încă incomplet.

3. Cooperare: depășirea factorului divizare

Problema conectivității și a concentrării poate fi abordată eficient doar printr-o cooperare puternică la diverse niveluri.

De asemenea, problemele de mediu asociate schimbărilor climei, inundațiilor, pierderii de biodiversitate, poluării sau navetării, nu respectă niciun fel de graniță și necesită, în mod similar, cooperare.

Este posibil ca schimbarea climei să crească frecvența și severitatea secetelor, incendiilor și inundațiilor care afectează toate regiunile și țările în grade diferite.

Chiar și probleme percepute ca pur locale, cum este poluarea solurilor, au adesea originea în procese transfrontaliere de anvergură mult mai mare.

În mod similar, navetarea regională sau chiar transfrontalieră necesită adesea cooperare interadministrativă pentru a găsi soluții (de exemplu, transportul public) de a minimaliza consecințele negative.

Creșterea economică într-o economie mondială globalizată este tot mai mult determinată de structuri de cooperare multiple care implică diverse tipuri de protagoniști din sectorul public și privat. Acest aspect este în special adevărat pentru politicile privind inovarea, care necesită angajamentul unor noi grupuri, inclusiv al unor noi părți interesate din afara sferei afacerilor.

În consecință, politicile de creștere la nivel local necesită o ajustare în modul în care sunt puse în aplicare, pentru a reflecta noua realitate.

Pentru a aborda în mod eficient aceste probleme, precum și altele, e necesar un răspuns din sfera politicilor, la o scară variabilă din punct de vedere geografic, implicând cooperarea, în unele cazuri, între autorități locale învecinate, în altele între țări, iar în altele între UE și țările învecinate.

Într-o serie de state membre au fost create organisme metropolitane reunind autorități de la niveluri diferite pentru abordarea unor chestiuni, precum dezvoltarea economică, transportul public, accesul la asistență medicală și la facilități de educație și instruire de nivel înalt, calitatea aerului și deșeurile, care se extind dincolo de granițele regionale.

Unele regiuni metropolitane se întind nu doar dincolo de granițe locale sau regionale, dar și de granițe naționale, cum ar fi eurometropola Lille (Franța) - Kortrijk-Tournai (Belgia), care include orașe mari de ambele părți ale frontierei.

Regiunile din interiorul granițelor țărilor care compun UE 15 au beneficiat timp de mai mulți ani de pe urma politicii de coeziune destinată îmbunătățirii cooperării transfrontaliere, cum ar fi EUREGIO Rhein-Waal, creată de autorități locale germane și olandeze situate de ambele părți ale frontierei, pentru a îmbunătăți, printre altele, accesibilitatea, calitatea și eficiența asistenței medicale transfrontaliere din această regiune. Acestea sunt în mod particular importante datorită lipsei unor norme clare privind accesul transfrontalier la asistență medicală.

4. Regiuni cu caracteristici geografice specifice

Trei tipuri specifice de regiuni se confruntă, în unele cazuri, cu dificultăți de dezvoltare specifice:

- regiunile montane, care adesea sunt regiuni de frontieră și unde mai mult de o treime din populație trăiește în regiuni rurale;
- regiunile insulare, care în multe cazuri sunt muntoase și unde mai mult de jumătate din populație trăiește, de asemenea, într-o zonă de frontieră; insulele includ 6 din cele 7 cele mai izolate regiuni;
- cele 18 regiuni rar populate, toate fiind rurale și aproape toate fiind regiuni de frontieră.

COEZIUNEA TERITORIALĂ ÎN DEZBATERI ȘI ÎN PRACTICĂ, LA NIVEL COMUNITAR ȘI NAȚIONAL

Cu toate că există unele excepții, natura regiunilor nu reprezintă, în cea mai mare parte, un factor specific în determinarea sprijinului din partea UE. În vreme ce politicile structurale ale UE s-au adresat regiunilor mai puțin favorizate, cu scopul de a le dezvolta valorile și zonele potențiale de avantaje comparative sau de a depăși posibilele restricționări ale creșterii impuse de caracteristicile lor specifice, este mai puțin clar modul în care majoritatea celorlalte politici comunitare au afectat coeziunea teritorială.

Coordonarea între politicile sectoriale și cele teritoriale este importantă pentru a maximaliza sinergiile și pentru a evita posibilele conflicte. Dezbateră coeziunii teritoriale este importantă pentru a evidenția chestiunile implicate și pentru a încuraja analizarea lor mai detaliată, nu doar în ce privește domeniile de politică mai evidente indicate în continuare, ci și în mod mai general.

- Politica privind transportul are implicații evidente pentru coeziunea teritorială, prin efectul ei asupra localizării activității economice și asupra modelului de dispunere a localităților. Ea joacă un rol deosebit de important în ameliorarea conexiunilor externe și interne ale regiunilor mai puțin dezvoltate.
- Politica privind energia contribuie la coeziunea teritorială prin dezvoltarea unei piețe interne, pe deplin integrate, a gazului și energiei electrice. În plus, măsurile de eficientizare a energiei și politica privind energiile regenerabile contribuie la dezvoltarea durabilă în întreaga UE și pot oferi soluții pe termen lung pentru regiunile izolate.
- Asigurarea conectării la internetul de mare viteză joacă un rol la fel de semnificativ, dată fiind importanța sa tot mai mare pentru competitivitate și coeziune socială.
- Primul pilon al Politicii Agricole Comune și sprijinul pe care acesta îl oferă fermierilor are, de asemenea, un impact important asupra teritoriilor, prin activitățile și veniturile pe care le menține în zonele rurale și prin promovarea gestionării judicioase a terenurilor.
- Strategia europeană privind ocuparea forței de muncă, o parte integrantă a strategiei de la Lisabona, își aduce o contribuție importantă la dezvoltarea capitalului uman, printr-o mai bună educație și prin dobândirea de noi competențe în diverse domenii. În plus, orientările privind ocuparea forței de muncă includ coeziunea teritorială ca unul din cele trei obiective fundamentale.
- Bazinele maritime se confruntă cu cereri concurente de utilizare a mării. Regimurile separate pentru pescuit, acvacultură, conservarea mamiferelor marine, transport naval, petrol și gaze și minerit sunt concepute pentru a soluționa conflictele din interiorul sectoarelor respective, dar nu dintre sectoare. Se află în curs de elaborare la nivelul UE o politică maritimă integrată care să abordeze aceste probleme de coordonare, pentru a asigura dezvoltarea durabilă a zonelor maritime.
- Politica privind mediul are impact, în mai multe moduri, asupra localizării activității economice. Cerințele reglementative pot avea o dimensiune spațială și pot influența planificarea utilizării terenurilor. Pentru a îndeplini efectiv obiectivele politicilor și standardelor, regiunile și părțile implicate conlucrează, de exemplu în contextul planului de acțiune privind biodiversitatea comunitară și al gestionării comune a rețelei Natura 2000.
- Accesul la cercetarea de calitate și posibilitatea de a participa la proiecte transnaționale au un efect tot mai important asupra dezvoltării regionale. Dimensiunea teritorială a politicii privind cercetarea este încorporată în stabilirea Spațiului European de Cercetare (SEC), în care cercetătorii se pot deplasa, pot interacționa și pot coopera într-o manieră deschisă.
- Politica privind concurența poate afecta distribuția teritorială a activității economice prin asigurarea concentrării ajutorului regional în zonele cele mai dezavantajate și prin ajustarea dimensiunii ajutorului în funcție de natura și amploarea problemelor.

(Sursa: Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/regional_policy/archive/consultation/terco/paper_terco_ro.pdf,

Informații accesate la data de 14.06.2021; Informații prelucrate)

B.14 STRATEGIA PENTRU O MOBILITATE SUSTENABILĂ ȘI INTELIGENTĂ (Înscrierea transporturilor europene pe calea viitorului)

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Etape principale:

Până în 2030:

- cel puțin 30 milioane de vehicule cu emisii zero vor fi în funcțiune pe drumurile europene,
- 100 de orașe europene vor fi neutre din punct de vedere climatic,
- traficul feroviar de mare viteză se va dubla,
- călătoriile colective programate cu o lungime de sub 500 de km vor trebui să fie neutre din punctul de vedere al carbonului în interiorul UE,
- mobilitatea automatizată va fi implementată la scară largă,
- navele cu emisii zero vor fi pregătite pentru lansarea pe piață.

Până în 2035:

- aeronavele de mare capacitate cu emisii zero vor fi pregătite pentru lansarea pe piață.

Până în 2050:

- aproape toate autoturismele, camionetele, autobuzele, precum și vehiculele grele noi vor avea emisii zero,
- traficul feroviar de marfă se va dubla,
- traficul feroviar de mare viteză se va tripla,
- rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) multimodală, echipată pentru un transport sustenabil și inteligent cu conectivitate de mare viteză, va fi operațională pentru rețeaua globală.

I. Mobilitatea sustenabilă – o reorientare ireversibilă către mobilitatea cu emisii zero

Trebuie să facem toate modurile de transport mai sustenabile

Inițiativa emblematică nr. 1 – Stimularea adoptării vehiculelor cu emisii zero, a combustibililor din surse regenerabile și a celor cu emisii scăzute de dioxid de carbon, precum și a infrastructurii aferente

Inițiativa emblematică nr. 2 – Crearea de aeroporturi și porturi cu emisii zero

Etape principale ale reducerii dependenței actuale de combustibilii fosili

- 1) Până în 2030, vor fi în funcțiune cel puțin 30 de milioane de autoturisme cu emisii zero și 80 000 de camioane cu emisii zero.
- 2) Până în 2050, aproape toate autoturismele, camionetele, autobuzele și vehiculele grele noi vor avea emisii zero.
- 3) Navele oceanice cu emisii zero și aeronavele mari cu emisii zero vor fi pregătite pentru lansarea pe piață până în 2030, respectiv până în 2035.

Trebuie să punem la dispoziție alternative sustenabile pe scară largă, pentru a permite efectuarea de alegeri modale mai bune

Inițiativa emblematică nr. 3 – O mobilitate interurbană și urbană mai sustenabilă și mai sănătoasă

Inițiativa emblematică nr. 4 – Crearea unui transport de marfă verde

Etape principale ale reorientării unui număr crescut de activități către moduri de transport mai sustenabile:

- 1) Călătoriile colective programate cu o lungime de sub 500 de km vor trebui să fie neutre din punctul de vedere al carbonului până în 2030 în interiorul UE.
- 2) Traficul pe calea ferată de mare viteză se va dubla până în 2030 și se va tripla până în 2050.
- 3) Până în 2030, în Europa vor exista cel puțin 100 de orașe neutre din punct de vedere climatic.
- 4) Traficul feroviar de marfă va crește cu 50 % până în 2030 și se va dubla până în 2050.
- 5) Transportul pe căile navigabile interioare și transportul maritim pe distanțe scurte vor crește cu 25 % până în 2030 și cu 50 % până în 2050.

Trebuie să creăm stimulente adecvate pentru a impulsiona tranziția către mobilitatea cu emisii zero

Inițiativa emblematică nr. 5 – Tarifarea carbonului și oferirea unor stimulente mai bune utilizatorilor

Etape principale ale internalizării costurilor externe ale transporturilor, inclusiv prin intermediul EU ETS:

- 1) Până în 2030, transportul intermodal feroviar și naval va fi în măsură să concureze pe picior de egalitate cu transportul exclusiv rutier din UE.
- 2) Toate costurile externe ale transporturilor din UE vor fi acoperite de utilizatorii transporturilor cel târziu până în 2050.

II. Mobilitate inteligentă – realizarea unei conectivități fluide, sigure și eficiente

Inițiativa emblematică 7 – Inovare, date și inteligență artificială pentru o mobilitate mai inteligentă

Etape principale în direcția unei mobilități inteligente:

- 1) Până în 2030, transportul multimodal de călători fluid va fi facilitat prin sisteme electronice integrate de emiterie a biletelor, iar transportul de mărfuri va fi informatizat.
- 2) Până în 2030, mobilitatea automatizată va fi implementată la scară largă.

III. Mobilitate rezilientă – Un spațiu european unic al transporturilor mai rezilient: pentru o conectivitate incluzivă

Inițiativa emblematică nr. 8 – Consolidarea pieței unice

Inițiativa emblematică nr. 9 – O mobilitate echitabilă și justă pentru toți

Inițiativa emblematică nr. 10 – Îmbunătățirea siguranței și a securității transporturilor

Etape principale în direcția unei mobilități reziliente:

- 1) O rețea transeuropeană de transport multimodală, echipată pentru un transport sustenabil și inteligent cu conectivitate de mare viteză, va fi operațională pentru rețeaua centrală până în 2030 și pentru rețeaua globală până în 2050.
- 2) Până în 2050, numărul deceselor pentru toate modurile de transport din UE va fi aproape egal cu zero.

(Sursa: Comisia Europeană,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52020DC0789>,

Informații accesate la data de 29.10.2021; Informații prelucrate)

B.15 PILONUL EUROPEAN AL DREPTURILOR SOCIALE

Documentul privind Pilonul european al drepturilor sociale a fost semnat de către Consiliul UE, Parlamentul European și Comisia Europeană, în cadrul Summit-ului social pentru creștere și locuri de muncă echitabile de la Göteborg, la 17 noiembrie 2017. Acesta este menit să ofere drepturi noi și mai eficiente pentru cetățeni, având la bază 20 de principii esențiale, structurate în trei categorii: egalitatea de șanse și accesul la piața muncii; condiții de muncă echitabile; protecția socială și incluziunea socială.

Primul pas în aplicarea Pilonului a fost Directiva privind echilibrul între viața profesională și cea privată, adoptată în timpul Președinției române a Consiliului UE.

În context, la 4 martie 2021, Comisia Europeană (COM) a publicat Planul de Acțiune privind implementarea Pilonului European al Drepturilor Sociale.

(Sursa: Ministerul Afacerilor Externe,

<https://www.mae.ro/node/55130>.

Informații accesate la data de 08.11.2021; Informații prelucrate)

Cele 20 de principii ale Pilonului european al drepturilor sociale constituie cadrul de orientare pentru construirea unei Europe sociale puternice, echitabile, incluzive și bogate în oportunități.

Cele 20 de principii ale Pilonului european al drepturilor sociale sunt menite să ne ghideze către construirea unei Europe sociale puternice, echitabile, incluzive și bogate în oportunități.

Comisia a prezentat deja mai multe acțiuni bazate pe fiecare principiu al pilonului, o serie de alte acțiuni suplimentare fiind planificate pentru o și mai mare consolidare a drepturilor sociale în UE.

Prin Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale, Comisia a stabilit inițiative concrete pentru realizarea acestor obiective. Este vorba de un efort comun al instituțiilor UE, al autorităților naționale, regionale și locale, al partenerilor sociali și al societății civile.

Capitolul I: Egalitatea de șanse și de acces pe piața forței de muncă

1. Educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții

Orice persoană are dreptul la educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții, incluzivă și de înaltă calitate, pentru a dobândi și a menține competențe care să îi permită să participe deplin în societate și să gestioneze cu succes tranzițiile pe piața forței de muncă.

2. Egalitatea de gen

Egalitatea de tratament și de șanse între femei și bărbați trebuie asigurată și promovată în toate domeniile, inclusiv în ceea ce privește participarea pe piața forței de muncă, condițiile de angajare și evoluția carierei. Femeile și bărbații au dreptul la remunerare egală pentru muncă de valoare egală.

3. Egalitatea de șanse

Indiferent de gen, origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală, orice persoană are dreptul la egalitate de tratament și de șanse în ceea ce privește încadrarea în muncă, protecția socială, educația și accesul la bunuri și servicii disponibile publicului. Egalitatea de șanse a grupurilor subreprezentate trebuie încurajată.

4. Sprijin activ pentru ocuparea forței de muncă

Orice persoană are dreptul la asistență rapidă și adaptată pentru îmbunătățirea perspectivelor de încadrare în muncă sau de desfășurare a unor activități independente. Aceasta include dreptul de a beneficia de sprijin pentru căutarea unui loc de muncă, formare profesională și recalificare. Orice persoană are dreptul de a transfera drepturile la protecție socială și la formare profesională cu ocazia tranzițiilor profesionale. Tinerii au dreptul la continuarea studiilor, ucenicie, stagiu sau o ofertă de muncă de bună calitate în termen de patru luni de la intrarea în șomaj sau de la terminarea studiilor. Persoanele aflate în șomaj au dreptul la un sprijin personalizat, continuu și consistent. Șomerii de lungă durată au dreptul la o evaluare aprofundată individuală cel târziu la 18 luni de la intrarea în șomaj.

Capitolul II: Condiții de muncă echitabile

5. Locuri de muncă sigure și adaptabile

Indiferent de tipul și de durata raportului de muncă, lucrătorii au dreptul la un tratament corect și egal în ceea ce privește condițiile de muncă, accesul la protecție socială și formare profesională. Tranziția către forme de muncă pe durată nedeterminată trebuie încurajată. Trebuie asigurată flexibilitatea necesară pentru ca angajatorii să se adapteze rapid la modificările contextului economic, în conformitate cu legislația și cu contractele colective de muncă. Trebuie promovate formele de muncă inovatoare, în cadrul cărora se asigură condiții de muncă de calitate. Trebuie încurajate antreprenoriatul și activitățile independente. Trebuie facilitată mobilitatea ocupațională. Raporturile de muncă ce au ca rezultat condiții de muncă precare trebuie prevenite, inclusiv prin interzicerea utilizării abuzive a contractelor atipice. Orice perioadă de probă trebuie să aibă o durată rezonabilă.

6. Salarii

Lucrătorii au dreptul la salarii echitabile, care să le asigure un nivel de trai decent. Trebuie asigurate salarii minime adecvate, care să poată răspunde necesităților lucrătorului și ale familiei acestuia, ținând cont de condițiile economice și sociale existente la nivel național și protejând totodată accesul la un loc de muncă și stimulentele pentru căutarea unui loc de muncă.

Sărăcia persoanelor încadrate în muncă trebuie preîntâmpinată.

Toate salariile trebuie fixate într-un mod transparent și previzibil, în conformitate cu practicile naționale și cu respectarea autonomiei partenerilor sociali.

7. Informații despre condițiile de angajare și protecția în caz de concediere

La încadrarea în muncă, lucrătorii au dreptul de a fi informați în scris în legătură cu drepturile și obligațiile lor care decurg din raportul de muncă, inclusiv în legătură cu perioada de probă.

Înainte de concediere, lucrătorii au dreptul de a fi informați în legătură cu motivele acesteia și de a beneficia de o perioadă de preaviz rezonabilă.

Lucrătorii au dreptul de acces la mecanisme imparțiale de soluționare a litigiilor și, în caz de concediere nejustificată, au dreptul la o cale de atac, inclusiv la o compensație adecvată.

8. Dialogul social și participarea lucrătorilor

Partenerii sociali trebuie consultați cu privire la conceperea și punerea în aplicare a politicilor economice, sociale și de ocupare a forței de muncă, în conformitate cu practicile naționale. Aceștia trebuie încurajați să negocieze și să încheie acorduri colective referitoare la chestiuni relevante pentru ei, respectându-li-se autonomia și dreptul la acțiuni colective.

Atunci când este cazul, acordurile încheiate între partenerii sociali trebuie puse în aplicare la nivelul Uniunii și al statelor membre.

Lucrătorii sau reprezentanții acestora au dreptul de a fi informați și consultați în timp util cu privire la chestiuni relevante pentru ei, în special cu privire la transferul, restructurarea și fuziunea întreprinderilor și la concedierile colective. Trebuie încurajat sprijinul pentru sporirea capacității partenerilor sociali de a promova dialogul social.

9. Echilibrul dintre viața profesională și cea personală

Părinții și persoanele cu responsabilități de îngrijire au dreptul la un concediu adecvat, la formule flexibile de lucru și dreptul de acces la servicii de îngrijire.

Femeile și bărbații au drepturi egale de acces la concedii speciale în vederea îndeplinirii responsabilităților de îngrijire și trebuie încurajați să utilizeze aceste concedii în mod echilibrat.

10. Un mediu de lucru sănătos, sigur și adaptat și protecția datelor

Lucrătorii au dreptul la un nivel ridicat de protecție a sănătății și securității în muncă.

Lucrătorii au dreptul la un mediu de lucru adaptat la nevoile lor profesionale și care le permite să își prelungească participarea pe piața muncii.

Lucrătorii au dreptul la protecția datelor cu caracter personal în cadrul raporturilor de muncă.

Capitolul III: Protecția și incluziunea socială

11. Îngrijirea copilului și sprijin pentru copii

Copiii au dreptul la servicii de educație și de îngrijire a copiilor preșcolari de calitate și abordabile financiar. Copiii au dreptul la protecție împotriva sărăciei. Copiii care provin din medii defavorizate au dreptul la măsuri specifice de sporire a egalității de șanse.

12. Protecție socială

Indiferent de tipul și de durata raportului de muncă, lucrătorii și, în condiții comparabile, persoanele care desfășoară activități independente au dreptul la o protecție socială adecvată.

13. Indemnizații de șomaj

Șomerii au dreptul la un sprijin de activare adecvat din partea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă în vederea (re)integrării pe piața muncii și la indemnizații de șomaj adecvate cu o durată rezonabilă, în concordanță cu cotizațiile plătite și cu normele naționale în materie de eligibilitate.

Aceste indemnizații nu trebuie să constituie un contrastimulent care să descurajeze reîncadrarea rapidă în muncă.

14. Venit minim

Orice persoană care nu dispune de resurse suficiente are dreptul la un venit minim adecvat care să îi asigure un trai demn în toate etapele vieții și dreptul de acces efectiv la bunuri și servicii de facilitare.

Pentru persoanele care sunt apte de muncă, venitul minim ar trebui să fie combinat cu stimulente în vederea (re)integrării pe piața muncii.

15. Veniturile și pensiile pentru limită de vârstă

Pensionarii (foști lucrători sau independenți) au dreptul la o pensie proporțională cu cotizațiile plătite și care să le asigure un venit adecvat.

Bărbații și femeile trebuie să aibă șanse egale de dobândire a drepturilor de pensie. Orice persoană în vârstă are dreptul la resurse care să îi asigure o viață demnă.

16. Asistența medicală

Orice persoană are dreptul la un acces rapid la asistență medicală preventivă și curativă de bună calitate și accesibilă din punct de vedere financiar.

17. Incluziunea persoanelor cu handicap

Persoanele cu handicap au dreptul la un sprijin pentru venit care să le asigure o viață demnă, la servicii care să le permită să participe pe piața muncii și în societate și la un mediu de lucru adaptat nevoilor lor.

18. Îngrijire pe termen lung

Orice persoană are dreptul la servicii de îngrijire pe termen lung, de bună calitate și abordabile, în special la servicii medicale la domiciliu și servicii comunitare.

19. Locuințe și asistență pentru persoanele fără adăpost

a. Trebuie asigurat accesul la locuințe sociale sau la o asistență pentru locuințe de bună calitate pentru persoanele aflate într-o situație dificilă.

b. Persoanele vulnerabile au dreptul la asistență și protecție adecvată împotriva evacuării forțate.

c. Persoanelor fără adăpost trebuie să li se ofere adăpost și servicii adecvate, pentru a promova incluziunea lor socială.

20. Accesul la servicii esențiale

Orice persoană are dreptul de acces la servicii esențiale de bună calitate, inclusiv la apă, salubritate, energie, transporturi, servicii financiare și comunicații digitale.

Pentru persoanele aflate într-o situație dificilă, trebuie să existe un sprijin pentru accesul la aceste servicii.

(Sursa: Comisia Europeană:

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_ro,

Informații accesate la data de 08.11.2021; Informații prelucrate)

B.16 PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU EDUCAȚIA DIGITALĂ

Planul de acțiune pentru educația digitală (2021-2027) este o inițiativă politică reînnoită a Uniunii Europene (UE) de sprijinire a adaptării sustenabile și eficiente a sistemelor de educație și formare ale statelor membre ale UE la era digitală.

Planul de acțiune pentru educația digitală este un factor principal de stimulare pentru realizarea viziunii de a obține un spațiu european al educației până în 2025.

Acesta contribuie la atingerea obiectivelor Agendei pentru competențe în Europa, ale Planului de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale și ale „Busolei pentru dimensiunea digitală 2030: modelul european pentru deceniul digital”.

Planul de acțiune stabilește **două domenii prioritare:**

1. Încurajarea dezvoltării unui ecosistem de educație digitală de înaltă performanță
2. Dezvoltarea aptitudinilor și competențelor digitale relevante pentru transformarea digitală

Acțiunile prevăzute de Planul de acțiune pentru educația digitală:

Prioritatea 1: Încurajarea dezvoltării unui ecosistem de educație digitală de înaltă performanță

Acțiunea 1: Dialogul strategic cu statele membre cu privire la factorii favorizanți pentru o educație digitală reușită

Acțiunea 2: Recomandarea Consiliului privind formele de învățare mixtă pentru învățământul primar și secundar

Acțiunea 3: Cadrul european privind conținutul educației digitale

Acțiunea 4: Conectivitatea și echipamentele digitale pentru educație

Acțiunea 5: Planuri de transformare digitală pentru instituțiile de educație și formare

Acțiunea 6: Inteligența artificială și utilizarea datelor în domeniul educației și formării

Prioritatea 2: Dezvoltarea aptitudinilor și competențelor digitale relevante pentru transformarea digitală

Acțiunea 7: Orientările comune pentru profesori și formatori pentru a încuraja alfabetizarea digitală și pentru a combate dezinformarea prin educație și formare

Acțiunea 8: Actualizarea Cadrului european al competențelor digitale în vederea includerii competențelor în domeniul inteligenței artificiale și al datelor

Acțiunea 9: Certificatul european de competențe digitale (EDSC)

Acțiunea 10: Recomandarea Consiliului privind îmbunătățirea ofertei de cursuri de dezvoltare a competențelor digitale în educație și formare

Acțiunea 11: Colectarea datelor transnaționale cu privire la competențele digitale ale elevilor și introducerea unui obiectiv UE privind competențele digitale pentru elevi

Acțiunea 12: Stagiile „Oportunitatea digitală”

Acțiunea 13: Participarea femeilor în științe, tehnologie, inginerie și matematică (STIM)

Pentru a sprijini ambele domenii prioritare, Comisia va institui un centru pentru educație digitală care va consolida cooperarea și schimbul de informații în domeniul educației digitale la nivelul UE.

(Sursa: Comisia Europeană:

https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_ro.

Informații accesate la data de 12.11.2021; Informații prelucrate)

C. CONTEXTUL NAȚIONAL-STRATEGII RELEVANTE LA NIVEL NAȚIONAL (Programe și proiecte teritoriale)

În România au fost întocmite diverse strategii, master-planuri, planuri naționale și alte documentații similare, la nivel național, care trebuie să fie în concordanță cu documentațiile similare la nivel mondial/internațional/global și european, care trebuie să reprezinte o bază de referință, în special la conceperea programelor de finanțare. Unele erau aprobate, altele erau în faza de proiect (draft), iar altele în curs de elaborare la data întocmirii Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa 2021-2027.

Având în vedere acest lucru, multe din programele de finanțare care vor fi accesate sunt în faza de proiect, motiv pentru care s-a considerat necesar să se prezinte aceste documentații, întrucât informațiile din acestea pot sprijini pregătirea proiectelor și pot folosi la înțelegerea unor aspecte privind implementarea lor.

Documentele sunt prezentate în general pe scurt, în funcție de modul în care au putut fi sintetizate și în funcție de importanța unor elemente din acestea. Deoarece domeniile cuprinse de documentele respective sunt extrem de vaste, s-a considerat că factorii interesați de amănunte privind vreunul dintre documente le pot analiza în detaliu după ce le vor accesa prin Internet, în acest scop fiind prezentate sursele de unde au fost preluate.

C.1 STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ A ROMÂNIEI 2030

(aprobată prin HG nr. 877/09.11.2018)

Obiectivul 1: Fără sărăcie

Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

Obiectivul 2: Foamete zero

Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile

Obiectivul 3: Sănătate și bunăstare

Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Obiectivul 4: Educație de calitate

Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

Obiectivul 5: Egalitate de gen

Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate

Obiectivul 6: Apă curată și sanitație

Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți

Obiectivul 7: Energie curată și la prețuri accesibile

Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern

Obiectivul 8: Muncă decentă și creștere economică

Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

Obiectivul 9: Industrie, inovație și infrastructură

Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

Obiectivul 10: Inegalități reduse

Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

Obiectivul 11: Orașe și comunități durabile

Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile

Obiectivul 12: Consum și producție responsabile

Asigurarea unor modele de consum și producție durabile

Obiectivul 13: Acțiune în domeniul schimbărilor climatice

Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor

Obiectivul 14: Viață acvatică

Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

Obiectivul 15: Viață terestră

Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

Obiectivul 16: Pace, justiție și instituții eficiente

Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile

Obiectivul 17: Parteneriate pentru realizarea obiectivelor

Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 985 și 985bis din 21.11.2018, HG nr. 877//09.11.2018;

Ministerul Educației și Cercetării,

<https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf>

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

**C.2 STRATEGIA DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A ROMÂNIEI (SDTR)
ROMÂNIA POLICENTRICĂ 2035 - COEZIUNE ȘI COMPETITIVITATE
TERITORIALĂ, DEZVOLTARE ȘI ȘANSE EGALE PENTRU OAMENI**

(proiect de lege adoptat de către Guvernul României la data de 05.10.2016)

Strategia de dezvoltare teritorială a României (SDTR) este documentul programatic prin care sunt stabilite liniile directoare de dezvoltare teritorială a României la scară regională, interregională și națională precum și direcțiile de implementare, pentru o perioadă de peste 20 de ani, integrându-se aici și aspectele relevante la nivel transfrontalier și transnațional.

Strategia de dezvoltare teritorială a României este prevăzută în Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, republicată cu completările și modificările ulterioare.

Aceasta cuprinde viziunea de dezvoltare a teritoriului național pentru orizontul de timp 2035.

Perspectiva de dezvoltare a teritoriului național are la bază consolidarea poziției strategice a României în raport cu principalele axe de dezvoltare continentale și globale.

Acest lucru se va realiza prin valorificarea avantajelor naturale ale teritoriului național și prin proiectarea unei structuri funcționale a teritoriului capabilă să susțină o creștere economică durabilă.

Viziunea de dezvoltare a teritoriului național:

România în 2035 este o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi și are un rol important în dezvoltarea zonei de sud-est a Europei.

Viziunea de dezvoltare pentru orizontul de timp 2035 se concretizează într-un scenariu de dezvoltare care înglobează premisele de dezvoltare caracteristice ale teritoriului național și a cărui implementare are ca efect creșterea competitivității teritoriului odată cu reducerea disparităților importante dintre anumite zone de la nivelul teritoriului.

Urmărind întărirea coeziunii teritoriale, SDTR propune un set de politici de dezvoltare teritorială axate pe diferite tipuri de teritorii: zone montane, urbane, zone cu specific geografic, etc.

Scenariul **România Policentrică** urmărește dezvoltarea teritoriului național la nivelul unor nuclee de concentrare a resurselor umane, materiale, tehnologice și de capitaluri (orașe mari/medii).

În perspectiva anului 2035 și conectarea eficientă a acestor zone de dezvoltare cu teritoriile europene.

Astfel, sistemul policentric românesc va servi ca interfață funcțională între teritoriul european vestic și spațiul estic.

Pe măsură ce resursele se concentrează în jurul anumitor centre, economiile locale cresc accelerat, iar orașele intens populate propulsează economia.

În cadrul scenariului România policentrică dezvoltarea economică rapidă a teritoriului național are loc prin intermediul „zonelor cu mare potențial”, care concentrează o mare forță economică ca urmare a dinamicii pieței.

Soluția pentru zonele mai puțin dezvoltate, care rămân inevitabil în urmă, este de a crea infrastructura de bază pentru a încuraja mobilitatea pe termen scurt și pentru a descuraja depopularea zonelor în favoarea navetei intra și inter-județene.

Pe termen lung, convergența standardelor de viață se va realiza pe măsură ce avantajele conferite de zonele de vârf se vor distribui și către comunitățile din apropiere, iar oamenii care au părăsit zonele mai slab dezvoltate aduc înapoi cu ei capital, locuri de muncă și idei, contribuind la transformarea zonelor prin valorificarea potențialului specific și consolidarea funcției de locuire.

Scenariul România policentrică 2035 înglobează principiile cooperării, concentrării și conectivității prin prisma a **patru piloni de acțiune**:

Fiecare pilon este construit în armonie cu obiectivele Strategiei Europa 2020, respectiv creșterea inteligentă, durabilă și incluzivă, cu obiectivul de coeziune teritorială, precum și în corelare cu Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării.

SDTR este documentul strategic care orientează procesele de dezvoltare de la nivelul teritoriului în acord cu dinamicele teritoriale, tendințele pentru orizontul de timp 2035 și țintele europene de dezvoltare cu relevanță teritorială.

Având ca reper situația actuală a teritoriului național și oportunitățile de dezvoltare, SDTR propune o serie de obiective de dezvoltare cu relevanță pentru diferite zone de la nivelul teritoriului național, cu o sferă de impact diferită în funcție de specificul geografic și caracteristicile socio-economice, funcționale și culturale ale teritoriului.

Obiective generale și Obiective specifice:

OG. 1 Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband

OS 1.1 Dezvoltarea unei rețele de transport eficiente și diversificate, capabilă să asigure gestionarea fluxurilor de oameni și mărfuri generate de schimburile economice între teritoriul național și piețele din spațiul european.

OS 1.2 Dezvoltarea și extinderea infrastructurii portuare și aeroportuare, precum și a legăturii acestora cu centrele urbane naționale în scopul consolidării poziției României de nod logistic regional.

OS 1.3 Consolidarea infrastructurii de transport a energiei și conectarea acesteia la proiectele pan-europene cu impact regional și național.

OG. 2 Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive

OS 2.1 Asigurarea unei echipări complete cu infrastructură de utilități publice a localităților urbane și rurale.

OS 2.2 Asigurarea unei accesibilități crescute la nivelul teritoriului și a unei conectivități eficiente între orașele mari și zona urbană funcțională.

OS 2.3 Creșterea atractivității spațiilor urbane și rurale prin îmbunătățirea funcțiilor rezidențiale, dezvoltarea unor spații publice de calitate și a unor servicii de transport adaptate nevoilor și specificului local.

OS 2.4 Furnizarea unor servicii sociale de calitate prin asigurarea unei diversificări a acestor servicii la nivelul teritoriului și îmbunătățirea gradului de acces a populației.

OG. 3 Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane

OS 3.1 Dezvoltarea unor centre urbane specializate și inteligente cu vocație de poli internaționali și racordarea lor eficientă la rețeaua urbană europeană.

OS 3.2 Încurajarea dezvoltării zonelor urbane funcționale în jurul orașelor cu rol polarizator la nivelul teritoriului.

OS 3.3 Consolidarea rolului localităților rurale cu potențial de polarizare în scopul asigurării unei accesibilități crescute a populației rurale la servicii de interes general.

OS 3.4 Sprijinirea dezvoltării sistemelor urbane și axelor de dezvoltare de la nivelul teritoriului prin asigurarea unor intervenții integrate teritorial.

OG. 4 Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială

OS 4.1 Protejarea patrimoniului și promovarea măsurilor de regenerare a capitalului natural.

OS 4.2 Protejarea și reabilitarea patrimoniului construit în scopul conservării identității naționale și creșterii atractivității spațiilor culturale cu potențial turistic deosebit.

OS 4.3 Reducerea vulnerabilității zonelor supuse riscurilor naturale.

OS 4.4 Asigurarea echilibrului în dezvoltarea mediului rural și urban prin protejarea resurselor funciare agricole și forestiere și limitarea extinderii intravilanului localităților.

OG. 5 Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială

OS 5.1 Consolidarea capacității structurilor de guvernare la niveluri multiple și diversificarea formelor de cooperare între structurile administrației publice.

OS 5.2 Consolidarea instrumentelor de planificare spațială și a instituțiilor cu rol în gestionarea și planificarea proceselor de dezvoltare a teritoriului (sau de amenajare a teritoriului).

OS 5.3 Consolidarea capacității de cooperare și planificare în domeniul transfrontalier și transnațional.

Obiectivele generale sunt declinate într-un pachet de obiective specifice care formează cadrul strategic de obiective al SDTR. Monitorizarea și evaluarea SDTR raportat la evoluția stării teritoriului se bazează pe Indexul de Dezvoltare Teritorială. Astfel, se urmărește evoluția anumitor fenomene de la nivelul teritoriului prin raportare la următoarele dimensiuni:

Cele trei dimensiuni sunt indici compoziți în cadrul IDT, fiecare fiind constituit dintr-o serie de variabile/indicatori disponibili în statistica oficială, la nivel de UAT.

Indexul de Dezvoltare Teritorială (IDT) a fost creat ca index sintetic/compozit de măsurare a gradului de dezvoltare a unei localități, din perspectivă multidimensională, prin raportare la o serie de indicatori statistici colectați prin mecanismele oficiale, IDT ce permite măsurarea gradului de dezvoltare a unei unități administrativ - teritoriale, prin raportare la media de dezvoltare a unui anumit teritoriu alcătuit din mai multe unități administrativ - teritoriale similare (localități urbane de un anumit tip, localități rurale de un anumit tip).

Astfel, prin intermediul IDT pot fi evidențiate unitățile administrativ - teritoriale aflate sub media de dezvoltare sau peste media de dezvoltare a zonei respective, precum și clasificarea/ ierarhizarea localității în raport cu media de dezvoltare la nivel național și/sau dintr-un anumit teritoriu, precum și relevarea gradului de dezvoltare a teritoriului specific (ex. zone urbane - orașe mici) prin raportare la media indicelui de dezvoltare pentru perioada de referință anterioară.

Măsuri propuse:

1. Măsuri teritoriale la nivel național

1.1 Măsuri pentru sistemul teritorial conectiv

- Măsură – Creșterea conectivității teritoriului național la spațiul european.
- Măsură – Îmbunătățirea conectivității la nivelul teritoriului național

1.2 Măsuri pentru sistemul teritorial de așezări

- Măsură – Sprijinirea proceselor de dezvoltare localizate la nivelul axelor de dezvoltare de la nivel național și macroregional.
- Măsură – Consolidarea sistemelor urbane cu potențial de creștere și realizarea unei conectivități crescute a acestora cu localitățile din aria funcțională urbană.
- Măsură – Revizuirea modelului de clasificare a municipiilor și orașelor din România și dezvoltarea unor instrumente de sprijinire a dezvoltării specifice potențialului acestora.
- Măsură – Dezvoltarea infrastructurii culturale.

1.3. Măsuri pentru sistemul teritorial al componentelor naturale

- Măsură – Realizarea de amenajări tehnice pentru valorificarea potențialului de energie regenerabilă a teritoriului național.
- Măsură – Extinderea și reabilitarea infrastructurii de transport a energiei în scopul asigurării unei conectări eficiente a localităților și consolidarea capacității de export.
- Măsură – Inițierea de proiecte de modernizare și dezvoltare a unei oferte turistice competitive pe piața turistică europeană legată de exploatarea resurselor turistice ale munților Carpați (sporturi de iarnă, drumeția montană, vânătoare și pescuit sportiv, sporturi extreme, etc.), Dunării și Deltei Dunării (croaziere, turism ecologic și științific, etc.), Mării Negre (sejur, croaziere), stațiuni balneare și balneoclimatice.
- Măsură – Dezvoltarea rețelelor turistice în scopul valorificării peisajelor unice din cadrul siturilor Natura 2000.
- Măsură – Elaborarea unor planuri de management care să reglementeze inclusiv practicarea turismului în perimetrul și în proximitățile ariilor protejate în vederea stopării degradării peisajelor.
- Măsură – Extinderea și dezvoltarea infrastructurii de colectare a apelor uzate.
- Măsură – Protejarea habitatelor naturale în fața schimbărilor climatice.
- Măsură – Prevenirea riscurilor naturale.
- Măsură – Consolidarea planificării și a managementului integrat în zona costieră.
- Măsură – Dezvoltarea spațiilor verzi la nivel urban și a centurilor verzi în jurul marilor orașe.
- Măsură – Protecția, valorificarea și dezvoltarea socio-economică a „regiunii Deltei Dunării”.

2. Măsuri teritoriale integrate la nivel zonal

2.1 Măsuri teritoriale pentru zonele urbane

- Măsură – Dezvoltarea și diversificarea infrastructurii de transport între orașele mari (cu o populație peste 100.000 de locuitori) și zona urbană funcțională.
- Măsură – Extinderea și dezvoltarea infrastructurii de utilități publice în vederea conectării și asigurării accesului populației din zonele urbane și zonele urbane funcționale la servicii de calitate.
- Măsură – Reabilitarea patrimoniului urban construit și punerea în valoare a identității arhitecturale.
- Măsură – Asigurarea accesului populației urbane la servicii de interes general.
- Măsură – Realizarea unei politici în domeniul locuirii.
- Măsură – Asigurarea unei mobilități urbane crescute prin crearea unor sisteme integrate de transport care să gestioneze în mod eficient fluxurile de persoane.
- Măsură – Transformarea capitalei într-un pol de importanță macroregională.
- Măsură – Protejarea orașelor împotriva vulnerabilităților naturale și diminuarea riscurilor generate de schimbările climatice.
- Măsură – Sprijinirea dezvoltării aglomerărilor economice de tip cluster.

- Măsură – Crearea unei politici funciare adaptate la dinamicile urbane actuale.
- Măsură – Consolidarea rolului de centre locale al orașelor mici în vederea menținerii profilului urban al orașelor din zonele izolate.

2.2 Măsurile teritoriale pentru zonele rurale

- Măsură – Conectarea localităților rurale greu accesibile sau izolate la rețeaua principală de așezări și infrastructura majoră de transport.
- Măsură – Protejarea localităților rurale împotriva vulnerabilităților naturale și diminuarea riscurilor generate de schimbările climatice.
- Măsură – Extinderea accesului la Internet în bandă largă.
- Măsură – Echiparea localităților rurale cu infrastructură tehnico-edilitară.
- Măsură – Creșterea competitivității spațiilor rurale și crearea locurilor de muncă.
- Măsură – Asigurarea accesului echitabil în zone rurale la serviciile de interes general
- Măsură – Dezvoltarea unor spații rurale atractive și creșterea calității vieții cetățenilor.
- Măsură – Valorificarea potențialului teritorial local al zonelor rurale, prin dezvoltarea infrastructurii turistice și de agrement și includerea acestora în circuitele turistice.
- Măsură – Consolidarea cooperării administrative între autoritățile publice locale în vederea realizării unor atribuții de putere publică pentru care resursele sunt insuficiente (planificare teritorială, politici fiscale etc.).
- Măsură – Întărirea rolului teritorial al localităților cu rol de polarizare rurală și revitalizarea economică a ariilor rurale prin susținerea localităților rurale cu funcție de loc central – comune poli rurale (din punct de vedere al mărimii demografice, al serviciilor oferite, care determină forța de polarizare a acestor așezări, al potențialului economic local).

2.3. Măsurile teritoriale pentru zonele montane

- Măsură – Conectarea localităților montane la infrastructura de transport.
- Măsură – Facilitarea accesului la Internet și telefonie mobilă pentru localitățile montane.
- Măsură – Echiparea localităților montane cu infrastructură tehnico-edilitară.
- Măsură – Asigurarea dotărilor cu infrastructură în scopul prevenirii riscurilor naturale.
- Măsură – Conectarea localităților montane cu orașele mari din proximitatea acestora
- Măsură – Creșterea calității spațiilor urbane și rurale din zonele montane și consolidarea relațiilor funcționale dintre acestea.
- Măsură – Facilitarea accesului populației din zonele montane la servicii sociale diversificate.
- Măsură – Diversificarea activităților economice în zona montană.
- Măsură – Conservarea ariilor naturale protejate și a biodiversității zonelor montane.
- Măsură – Reabilitarea patrimoniului construit și includerea acestuia în trasee turistice coerente/circuite.

2.4 Măsurile teritoriale pentru zonele transfrontaliere

I. Măsurile teritoriale pentru frontiera de sud, Bulgaria în zona fluvială

II. Măsurile teritoriale pentru granița de sud cu Bulgaria în zona terestră

III. Măsurile teritoriale pentru granița de vest, Ungaria

IV. Măsurile teritoriale pentru zone de frontieră externă UE

-Frontiera de nord cu Ucraina

-Frontiera de est cu Republica Moldova

-Frontiera de est cu Ucraina (sectorul Giurgiu-lești-Dunăre-Marea Neagră)

-Frontiera de sud-vest fluvială cu Serbia

-Frontiera de sud-vest terestră cu Serbia

2.5 Măsurile teritoriale pentru Zona costieră

(Sursa: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,

<https://www.mlpsd.ro/pages/sdtr>,

Informații accesate la data de 28.04.2021; Informații prelucrate)

C.3 MASTER PLANUL GENERAL DE TRANSPORT AL ROMÂNIEI

(aprobata prin HG nr. 666/14.09.2016 pentru aprobarea documentului strategic Master Planul General de Transport al României)

Obiectivele strategice ale Master Planului

- **Eficiența economică:** sistemul de transport trebuie să fie eficient în ce privește operațiunile de transport și utilizatorii acestuia. În mod specific, beneficiile sistemului de transport ar trebui să depășească costurile investițiilor,
- **Sustenabilitatea:** sistemul de transport trebuie să fie sustenabil din punct de vedere economic, financiar și al mediului. Modurile de transport așa numite durabile, care sunt mai eficiente energetic și au un grad mai scăzut de emisii ar trebui dezvoltate în mod prioritar,
- **Siguranța:** investițiile în transporturi ar trebui să conducă la un sistem de transport mai sigur. Costul economic al accidentelor este transformat în valori monetare în cadrul evaluării economice dar, deoarece unul din obiectivele principale ale Guvernului și ale UE este reducerea accidentelor din sectorul transporturilor; siguranța trebuie să rămână un obiectiv separat,
- **Impactul asupra mediului:** sistemul de transport nu trebuie să aibă un impact negativ asupra mediului fizic,
- **Dezvoltare Economică Echilibrată:** sistemul de transport trebuie configurat astfel încât să permită dezvoltarea economică atât la nivel național cât și regional. Investițiile trebuie, de asemenea, să favorizeze echitatea în privința cetățenilor României,
- **Finanțare:** Disponibilitatea fondurilor europene prin intermediul Fondurilor Structurale (FC, FEDR, Connecting Europe Facility (CEF) și PPP) va afecta oportunitatea implementării proiectelor și prioritizarea lor. Programul general va trebui să se înscrie într-o estimare realistă a fondurilor naționale și a celorlalte surse de finanțare pentru perioada planificată.

Obiectivele specifice ale Master Planului

- **Eficiență economică:** un sistem de transport care generează beneficii mai mari decât costurile înregistrate,
- **Echitate:** costurile și veniturile unui sistem de transport ar trebui să fie distribuite corect între cetățeni, industrii și zone geografice,
- **Siguranță:** infrastructura și serviciile de transport ar trebui furnizate astfel încât să protejeze persoanele împotriva deceselor sau vătămării,
- **Integrare:** sistemul de transport ar trebui să permită persoanelor să călătorească confortabil și sigur utilizând o varietate de moduri de transport, și să minimizeze costurile de transport de mărfuri,
- **Mediu:** sistemul de transport ar trebui să protejeze mediul înconjurător sprijinind, astfel, dezvoltarea socială și economică în folosul prezentei generații și a celor viitoare.

Obiective de mediu ale MPGT

Obiectivul strategic

- OM1: Dezvoltarea unei infrastructuri moderne de transport, cu luarea în considerare a efectelor asupra mediului.

Obiective specifice

- OM1-1: Promovarea proiectelor de investiții în transporturi care contribuie la realizarea unui sistem de transport durabil, cu măsuri de evitare și reducere a efectelor adverse, cum sunt, emisiile de poluanți în atmosferă, poluarea fonică în zonele urbane și, pe rutele cu circulație intensă, poluarea apelor și a solului datorată surselor difuze, impactul asupra peisajului și patrimoniului cultural,
- OM1-2: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din sectorul transporturilor,
- OM1-3: Protecția sănătății populației prin îmbunătățirea condițiilor de mediu și de siguranță a transportului,

- OM1-4: Reducerea impactului asupra biodiversității cu asigurarea de măsuri pentru protecția și conservarea biodiversității, cât și asigurarea coerenței rețelei naționale de arii naturale protejate.

Obiectivele strategice pentru sectorul de transport feroviar:

- Sustenabilitate,
- Eficiență economică.

Obiectivele operaționale pentru sectorul de transport feroviar

- OR 1: Îmbunătățirea radicală a sistemului cu scopul de a stabili un cadru sustenabil de dezvoltare,
- OR 2: Concentrarea puținelor lucrări de întreținere și resursele de dezvoltare pe o parte mai puțin sustenabilă a rețelei,
- OR 3: Stabilirea unui cadru competitiv și comercial pentru transportul de călători,
- OR 4: Stabilirea unui sistem bine pus la punct de responsabilizare în ceea ce privește performanța,
- OR 5: Îmbunătățirea eficienței în ceea ce privește managementul companiilor feroviare și implicit a sustenabilității financiare a sistemului.

Obiectivele strategice pentru sectorul de transport rutier:

- Îmbunătățirea mobilității populației și a traficului aferent transportului de mărfuri în cadrul rețelei TEN-T de bază și a rețelei extinse, prin construcția unei rețele de autostrăzi și drumuri expres,
- Asigurarea accesului pentru populație și pentru mediul de afaceri la rețeaua TEN-T de bază și la rețeaua extinsă, prin construcția coridoarelor de legătură națională,
- Asigurarea unei rețele de transport rutier sigure și operaționale, care să contribuie la reducerea numărului de accidente rutiere, precum și la reducerea timpilor de călătorie,
- Asigurarea accesului internațional prin intermediul legăturilor cu țările vecine,
- Asigurarea unei rețele de transport propice mediului înconjurător, prin implementarea proiectelor de variantă de ocolire.

Obiectivele operaționale pentru sectorul de transport rutier

- OR 1: Îmbunătățirea întreținerii pentru a asigura un standard bun de calitate al suprafeței carosabile (așa cum este acesta definit de studiul de viabilitate CESTRIN-Centrul de Studii Tehnice Rutiere și Informatică), cel puțin pe rețeaua economică primară și la un nivel bun/mediu pentru restul rețelei naționale,
- OR 2: Stabilitate instituțională și organizațională îmbunătățită și capacitatea de a asigura un management eficient și eficace al activităților din sectorul rutier pe parcursul tuturor fazelor de proiect (planificare și pregătire, implementare, operare și întreținere),
- OR 3: Limitarea procesului de deteriorare a drumurilor cauzat de supraîncărcarea camioanelor,
- OR 4: Viteze de circulație îmbunătățite pe coridorul București – Centru (București-Brașov),
- OR 5: Îmbunătățirea vitezelor de circulație pe Coridorul București- Vest (București - Sibiu),
- OR 6: Îmbunătățirea vitezelor de circulație pe coridorul București- Nord Est (București - Bacău- Iași),
- OR 7: Îmbunătățirea vitezelor de circulație pe Coridorul București - SudVest (București - Craiova),
- OR 8: Îmbunătățirea vitezelor de circulație pe coridorul Nord Est - Centru - Vest (Iași - Brașov/ Cluj - Granița HU),
- OR 9: Îmbunătățirea vitezelor de circulație pe Coridorul București- Vest (București - Sibiu)
- OR 10: Agregarea tuturor obiectivelor pentru coridoare naționale,
- OR 11: Îmbunătățirea vitezelor de circulație pe segmentul Brăila - Galați – Focșani,

- OR 12: Îmbunătățirea vitezelor de circulație în vecinătatea zonelor Suceava, Botoșani și Siret,
- OR 13: Îmbunătățirea vitezelor de circulație pe tronsonul Cluj – Dej,
- OR 14: Îmbunătățirea vitezelor de circulație pe tronsonul Craiova – Lugoj,
- OR 15: ConstanțaTulceaBrăila/Galați,
- OR 16: Urmează a fi confirmat – rute identificate în urma testării opțiunilor de nivel 1 și opțiunilor de nivel 2,
- OR 17: Urmează a fi confirmat – rute identificate în urma testării opțiunilor de nivel 1 și opțiunilor de nivel 2 Testarea variantelor de ocolire,
- OR 18: Minimizarea poverii administrative pentru toate aspectele ce țin de procedurile guvernamentale sau ale industriei de transport, referitor la taxarea vehiculelor de transport mărfuri,
- OR 19: Reducerea întârzierilor la punctele de trecere a frontierei astfel încât timpul maxim de așteptare pentru orice vehicul să fie de 40 de minute, așa cum este prevăzut în Standardele Europene, TTFSE,
- OR 20: Îmbunătățirea accesibilității către piețele occidentale a regiunii NordEst (Iași/Suceava/ Bacău),
- OR 21: Îmbunătățirea accesibilității către piețele occidentale a regiunii Brăila – Galați,
- OR 22: Îmbunătățirea accesibilității către piețele occidentale a regiunii Sud-Est (Constanța),
- OR 23: Îmbunătățirea accesibilității către piețele occidentale a regiunii Sud (Craiova),
- OR 24: Minimizarea impactului asupra mediului local (zgomot, calitatea aerului) asociate cu infrastructura națională de transport,
- OR 25: Scăderea la jumătate a ratei accidentelor până în 2020 și la nivelul UE până în 2030,
- OR 26: Creșterea gradului de siguranță și securitate a operării vehiculelor de marfă la nivelul cerințelor și practicilor europene.

Obiectivele strategice pentru sectorul de transport naval:

- Dezvoltare economică,
- Eficiență economică,
- Sustenabilitate,
- Impact asupra mediului.

Obiectivele operaționale pentru sectorul de transport naval

- OW1 - Îmbunătățirea navigabilității Dunării,
- OW2 - Îmbunătățirea legăturilor rutiere și feroviare cu Dunărea pentru a reduce costurile și timpul,
- OW3 - Deblocarea barierelor pentru eficiență operațională,
- OW4 - Reducerea costurilor prin eficiență operațională,
- OW5 - Îmbunătățirea coordonării la nivel guvernamental și înlesnirea investițiilor,
- OW6 - Revizuirea activelor existente pentru concentrarea pe creșterea capacității,
- OW7 - Reducerea întârzierilor procedurale pentru transportul naval,
- OW8 - Reducerea numărului de accidente pe Dunăre și a costurilor generate de acestea,
- OW9 - Reducerea emisiilor de dioxid de carbon și dioxid de sulf,
- OW10 - Creșterea volumului de mărfuri transportate prin moduri de transport sustenabile,
- OW11 - Utilizarea eficientă a porturilor și a facilităților acestora,
- OW12 - Creșterea gradului de utilizare a transportului multimodal.

Obiectivul strategic pentru sectorul de transport aerian:

- Să se asigure o rețea de aeroporturi neredundantă pe teritoriul României care să permită conectivitatea tuturor regiunilor economice, precum și o competiție transparentă în condiții de maximă siguranță și securitate pentru pasageri.

Obiectivele operaționale pentru sectorul de transport aerian

- Realizarea până în anul 2025 a unei rețele de aeroporturi compusă din patru categorii de aeroporturi, și anume aeroport major internațional, aeroport internațional, aeroport regional și aeroport mic,
- Atingerea, până în anul 2025 a unui set de parametri minimi pentru fiecare categorie de aeroport în ceea ce privește infrastructura de bază compuse din terminale, piste de decolare-aterizare, platforme de staționare, dar și echipamente de asistență a navigației, siguranță și securitate a transportului aerian, precum și conectivitatea aeroporturilor și realizarea facilităților cargo,
- Finanțarea în baza unor standarde de cost normale a necesarului de intervenții pentru atingerea parametrilor limită pentru fiecare categorie de aeroport.

Strategia de implementare a Master Planului General de Transport al României pentru perioada 2014-2030 constituie cadrul general de prioritizare și implementare a proiectelor de infrastructură de transport, constituit în baza valorilor estimative necesare pentru execuția lucrărilor. Strategia se actualizează periodic, astfel încât finanțarea proiectelor de infrastructură de transport să se asigure cu încadrarea în creditele de angajament și creditele bugetare aprobate prin legile bugetare anuale.

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 778 și 778bis din 04.10.2016, HG nr. 666/14.09.2016;
Informații accesate la data de 08.04.2020; Informații prelucrate)

C.4 STRATEGIA DE DEZVOLTARE A INFRASTRUCTURII FERROVIARE 2021-2025

(aprobate prin HG nr. 985/12.11.2020 pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2021-2025)

Obiectivul strategic: A. Creșterea competitivității transportului feroviar pe piața internă

Obiectivul specific A.1 Creșterea vitezei de circulație pe infrastructura feroviară

Acțiuni strategice

- A.1.1 Reînnoirea infrastructurii feroviare
- A.1.2 Reparațiile curente ale elementelor de infrastructură
- A.1.3 Întreținerea curentă a infrastructurii feroviare
- A.1.4 Creșterea vitezei proiectate a infrastructurii feroviare

Obiectivul specific A.2 Creșterea vitezelor comerciale realizate, prin reducerea ecartului față de viteza permisă de infrastructura feroviară. Creșterea punctualității trenurilor

Acțiuni strategice

- A.2.1 Creșterea eficienței managementului operativ al circulației trenurilor
- A.2.2 Creșterea eficienței managementului tactic al circulației trenurilor
- A.2.3 Creșterea eficienței planificării circulației trenurilor pe orizont de timp strategic
- A.2.4 Planificarea strategică a infrastructurii și a serviciilor feroviare
- A.2.5 Creșterea eficienței procedurilor de siguranță pentru comunicarea cu trenurile în mișcare

Obiectivul specific A.3 Creșterea eficienței economice a activităților de administrare a infrastructurii feroviare

Acțiuni strategice

- A.3.1 Creșterea gradului de mecanizare a activităților de mentenanță a infrastructurii
- A.3.2 Creșterea nivelului de centralizare a instalațiilor de semnalizare feroviară
- A.3.3 Concentrarea centrelor de decizie privind managementul traficului feroviar
- A.3.4 Creșterea eficienței utilizării resurselor financiare destinate administrării infrastructurii feroviare
- A.3.5 Optimizarea gradului de divizare a rețelei feroviare și a distribuției punctelor de secționare

Obiectivul specific A.4 Menținerea la nivel ridicat a siguranței circulației trenurilor

Acțiuni strategice

- A.4.1 Menținerea nivelului ridicat de siguranță al sistemelor de semnalizare feroviară
- A.4.2 Creșterea nivelului de protecție a traficului rutier la trecerile la nivel cu calea ferată

Obiectivul specific A.5 Creșterea eficienței energetice și reducerea nivelului de poluare

Acțiuni strategice

- A.5.1 Creșterea gradului de electrificare a rețelei feroviare
- A.5.2 Creșterea eficienței managementului distribuției energiei electrice

Obiectivul specific A.6 Îmbunătățirea conectivității rețelei feroviare

Acțiuni strategice

- A.6.1 Construirea unor linii noi
- A.6.2 Interconectarea cu alte moduri de transport

Obiectivul specific A.7 Creșterea competitivității transportului feroviar de pasageri

Acțiuni strategice

- A.7.1 Promovarea unor servicii cu grad ridicat de atractivitate pentru transportul pasagerilor
- A.7.2 Susținerea logistică a serviciilor cadențate de transport feroviar al pasagerilor
- A.7.3 Integrarea transportului feroviar de pasageri în fluxuri intermodale destinate creșterii mobilității
- A.7.4 Creșterea accesibilității transportului feroviar de pasageri
- A.7.5 Creșterea nivelului de calitate și eficiență a serviciilor de transport feroviar de pasageri

Obiectivul specific A.8 Creșterea competitivității transportului feroviar de marfă

Acțiuni strategice

- A.8.1 Promovarea transportului intermodal feroviar-auto containerizat
- A.8.2 Promovarea transportului de semi-trailere și a transportului RO-LA
- A.8.3 Promovarea transportului feroviar de marfă în vagoane izolate
- A.8.4 Creșterea nivelului de calitate și eficiență a serviciilor de transport feroviar de marfă

Obiectivul strategic: B. Integrarea în spațiul feroviar unic european

Obiectivul specific B.1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii coridoarelor feroviare internaționale

Acțiuni strategice

- B.1.1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii coridorului Rin-Dunăre
- B.1.2 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii coridorului Orient / East-Med

Obiectivul specific B.2 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rețelei TEN-T

Acțiuni strategice

- B.2.1 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rețelei TEN-T Centrale
- B.2.2 Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rețelei TEN-T Globale

Obiectivul specific B.3 Integrarea în rețeaua feroviară europeană de mare viteză

Acțiuni strategice

- B.3.1 Axa de mare viteză Est - Vest
- B.3.2 Axa de mare viteză Nord - Sud

Obiectivul specific B.4 Susținerea mobilității militare

Acțiuni strategice

- B.4.1 Axa de mobilitate Vest - Est
- B.4.2 Axa de mobilitate Nord - Sud

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1236 din 16.12.2020, HG nr. 985/12.11.2020; Informații accesate la data de 07.12.2021; Informații prelucrate)

C.5 STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REDUCERE A RISCULUI SEISMIC

(în curs de elaborare)

La data de 19.12.2021 strategia era în curs de elaborare, de către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MLPDA), cu sprijinul Băncii Mondiale și în parteneriat cu INCĐ Urban-Incerc București (Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă „URBAN-INCERC”).

(Sursa: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,
<https://www.mdlpa.ro/pages/proiectpoca>,
 Informații accesate la data de 19.12.2021; Informații prelucrate)

C.6 STRATEGIA DE CONSOLIDARE ȘI DEZVOLTARE A INSPECTORATULUI GENERAL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ PENTRU PERIOADA 2016-2025

(aprobată prin HG nr. 951/15.12.2016 privind aprobarea Strategiei de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență pentru perioada 2016-2025)

Obiectivele generale și specifice

Obiectivul general nr. 1: Consolidarea rolului de autoritate în domeniul situațiilor de urgență

Obiective specifice

- 1.1. Perfecționarea legislației în domeniu
- 1.2. Îmbunătățirea capacității personalului de aplicare a legii

Obiectivul general nr. 2: Consolidarea capacității de pregătire în situații de urgență a populației, autorităților, precum și instituțiilor și operatorilor privați, în special a celor care gestionează infrastructura critică

Obiective specifice

- 2.1. Consolidarea activității de comunicare și informare preventivă
- 2.2. Consolidarea activității de pregătire a persoanelor cu atribuții în managementul situațiilor de urgență
- 2.3. Consolidarea rolului de instituție responsabilă cu formarea personalului serviciilor voluntare și private pentru situații de urgență, precum și de instituție care avizează sectorul de competență și dotarea serviciilor voluntare și private
- 2.4. Preluarea responsabilităților de alertare a populației prin modernizarea și eficientizarea sistemului național integrat de înștiințare-avertizare și alarmare

Obiectivul general nr. 3: Consolidarea și dezvoltarea capacității operaționale și de răspuns

Obiective specifice

- 3.1. Creșterea capacității de răspuns integrat în situații de urgență medicală, incendii și protecție civilă
- 3.2. Implementarea unor noi standarde, proceduri operaționale și tehnologii moderne
- 3.3. Dezvoltarea rețelei de puncte de lucru și creșterea mobilității
- 3.4. Consolidarea cooperării la nivel național și internațional
- 3.5 Creșterea participării voluntarilor în echipele de intervenție ale IGSU

Obiectivul general nr. 4: Consolidarea capacității umane, logistice și administrative

Obiective specifice

- 4.1. Îmbunătățirea dotării cu echipamente și mijloace tehnice, bunuri materiale și echipamente de protecție adaptate tuturor categoriilor de misiuni
- 4.2. Dezvoltarea patrimoniului imobiliar și îmbunătățirea condițiilor de pregătire, muncă, cazare, depozitare și garare
- 4.3. Modernizarea sistemului de comunicații și tehnologia informației

- 4.4. Îmbunătățirea politicii de personal pentru recrutare, selecționare, formare și asigurarea unei evoluții coerente și predictibile în carieră
- 4.5. Consolidarea și adaptarea la standardele internaționale a sistemului de formare profesională inițială și continuă
- 4.6. Promovarea și aplicarea managementului bazat pe performanță
- 4.7. Dezvoltarea comunicării și informării publice

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1247 din 17.12.2020, HG nr. 951/15.12.2016; Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, <https://www.igsu.ro/Resources/COJ/ProgrameStrategii/652019124406%20PM.pdf>, Informații accesate la data de 07.04.2021; Informații prelucrate)

C.7 STRATEGIA NAȚIONALĂ DE APĂRARE A ȚĂRII PENTRU PERIOADA 2020-2024

(aprobată prin Hotărârea nr. 22/30.06.2020 a Parlamentului României)

Obiective naționale de securitate

Din perspectivă internă, obiectivele naționale de securitate vizează:

- consolidarea capacității naționale de apărare, menită să asigure integritatea teritorială, suveranitatea, unitatea, indivizibilitatea, independența României, caracterul național al statului, precum și securitatea poporului român;
- creșterea eficienței sistemelor naționale de prevenire și gestionare a situațiilor de criză, interne și externe, militare sau de natură civilă, mecanismelor de cooperare interinstituțională și capacităților de combatere a amenințărilor asimetrice și hibride, capabile să asigure reziliența statului în situații de urgență ori de criză și să permită funcționarea continuă a instituțiilor și a serviciilor esențiale;
- asigurarea exercitării neîngrădite de către cetățeni a drepturilor și libertăților fundamentale;
- buna funcționare a justiției și asigurarea ordinii de drept;
- înlăturarea deficiențelor care afectează buna guvernare, întărirea capacității, eficienței și obiectivității sistemului administrativ;
- prevenirea și contracararea activităților cu impact negativ major în plan social și asupra intereselor economice ale României, derulate de grupuri de interese, grupări de criminalitate organizată transfrontalieră sau entități străine ostile, având ca scop alterarea procesului decizional statal sau vizând domenii relevante pentru securitatea națională;
- prevenirea și combaterea infraționalității de toate felurile;
- asigurarea unui mediu economic predictibil, competitiv, performant și atractiv în plan investițional și antreprenorial, precum și prevenirea și contracararea (in)acțiunilor cu potențial de afectare a capacității de finanțare sustenabilă a ansamblului sistemelor socio-economice, atragerea și gestionarea judicioasă a fluxurilor financiare aferente;
- prevenirea și contracararea amenințărilor generate de acțiunile informative ostile, precum și consolidarea sistemului de protecție a informațiilor clasificate la nivel național;
- dezvoltarea, precum și consolidarea securității și protecției infrastructurilor critice;
- asigurarea securității și protecției infrastructurilor de comunicații și tehnologia informațiilor cu valențe critice pentru securitatea națională, precum și cunoașterea, prevenirea și contracararea amenințărilor cibernetice derulate asupra acestora de către actori cu motivație strategică, de ideologie extremist-teroristă sau financiară. Redimensionarea și reconstrucția sistemului de comunicații, la nivel național, conform cerințelor de calitate internaționale, astfel încât zonele de eșec ale pieței (acolo unde operatorii consideră că nu este oportun să investească) să fie compensate prin infrastructuri de comunicații finanțate din fonduri publice;

- asigurarea securității alimentare și a calității mediului;
- dezvoltarea consolidată, durabilă și adaptată schimbărilor sociale a marilor sisteme publice (sănătate, educație, protecție socială);
- reducerea decalajelor inter și intra regionale interne și recuperarea celor existente față de statele UE din vestul continentului;
- asigurarea capacității, coerenței și eficienței sistemelor naționale de prevenire și gestionare a situațiilor de criză, interne și externe, militare sau de natură civilă;
- promovarea identității naționale, inclusiv prin prezervarea și valorificarea patrimoniului cultural și natural, precum și prin încurajarea responsabilă a domeniilor de excelență;
- prevenirea reacțiilor și tendințelor radicale sau extremiste, prin aplicarea strictă și nediscriminatorie a legii, prin respectarea pluralismului în societate și cultivarea toleranței la nivelul societății civile;
- creșterea nivelului de reziliență în raport cu riscurile și amenințările asimetrice și de tip hibrid, de natură a afecta securitatea națională a României;
- consolidarea culturii de securitate în instituțiile publice și private care gestionează informații strategice, a căror divulgare ar periclita interesele României sau ale aliaților săi;
- racordarea la evoluțiile tehnologice, ca premisă pentru o dezvoltare consolidată în domeniile de importanță strategică;
- cunoașterea, prevenirea și contracararea activităților care presupun încălcarea regimului de sancțiuni sau a embargoului internațional, respectiv a celor asociate traficului de armament convențional și produselor cu dublă utilizare, precum și a acțiunilor asociate activităților de proliferare a armelor de distrugere în masă și a vectorilor purtători;
- dezvoltarea continuă, consolidată, durabilă și adaptată schimbărilor sociale și mondiale, a marilor sisteme publice conexe sănătății populației;
- creșterea sprijinului statului român pentru diaspora și încurajarea diasporei românești să promoveze și să sprijine interesele României, inclusiv prin creșterea sprijinului statului român pentru aceste comunități;
- prevenirea și contracararea activităților de criminalitate organizată, inclusiv transfrontalieră, care, prin acțiuni de influențare a capacității de decizie, activități economice ilegale, trafic de droguri de mare risc și migrație ilegală, pot afecta securitatea națională;
- prevenirea și contracararea riscurilor de natură teroristă asociate activităților unor organizații de profil, prezenței pe teritoriul național a membrilor sau adepților unor astfel de entități, intensificării propagandei extremist-jihadiste, în special în mediul online, și a proceselor de radicalizare în România.

Din perspectiva politicii externe, obiectivele naționale de securitate vizează:

- consolidarea securității în regiunea Mării Negre și în regiunea Balcanilor, precum și cea a securității și stabilității celorlalte regiuni învecinate;
- consolidarea profilului țării noastre în NATO și UE și derularea în acord cu interesele României, prin implicarea noastră activă, a proceselor de adaptare și transformare în curs la nivelul acestora, atât în plan conceptual, cât și în planul îndeplinirii obiectivelor și misiunilor acestor organizații;
- consolidarea parteneriatului strategic cu SUA și a prezenței militare americane pe teritoriul României;
- aprofundarea cooperării cu ceilalți parteneri strategici ai României, precum și a cooperării în cadrul inițiativelor de cooperare regionale, inclusiv cu state de pe flancul estic al NATO și UE;
- creșterea nivelului de pregătire a personalului militar și a interoperabilității forțelor armate ale României în cadrul NATO;
- susținerea demersurilor NATO de consolidare a prezenței aliate unitare și echilibrate pe flancul estic, dar și în alte regiuni din aria de competență a NATO;

- consolidarea posturii NATO de descurajare și apărare în arealul Mării Negre, inclusiv prin dinamizarea parteneriatelor cu state interesate și îmbunătățirea capacității de cunoaștere a situației și avertizare timpurie;
- susținerea cooperării NATO-UE, cu asigurarea complementarității dintre cele două organizații în privința apărării și securității europene; în particular, se va urmări asigurarea coerenței inițiativelor UE (precum Procesul Anual de Analiză Coordonată a Apărării-CARD, Pooling and Sharing) cu instrumentele și procesele similare din cadrul NATO; susținerea noilor inițiative europene (Fondul European de Apărare-EDF, Cooperarea Structurată Permanentă-PESCO);
- sprijinirea implementării noului cadru de acțiune privind abordarea integrată a apărării și securității UE de-a lungul întregului ciclu de conflict;
- susținerea procesului de maturizare a acțiunii în domeniul Politicii de Securitate și Apărare Comună-PSAC, ca o componentă centrală a creșterii rolului global al UE;
- valorificarea poziției României de stat cu viziuni pro-atlantiste asumate și partener strategic al SUA pentru menținerea echilibrului în relația SUA-UE;
- respectarea și promovarea principiilor și valorilor fundamentale ale Uniunii Europene;
- susținerea parcursului european al Republicii Moldova;
- proiectarea profilului României ca factor de stabilitate și promovare a valorilor UE în regiune, prin susținerea parcursului european al statelor aspirante din Parteneriatul Estic și Balcanii de Vest;
- promovarea intereselor politice, economice și de securitate în regiuni de relevanță strategică pentru țara noastră;
- reducerea fenomenului de brain drain, concomitent cu implementarea unor programe de atragere de talent internațional (brain-gain);
- valorificarea oportunităților României în formate colaborative relativ recente, congruente cu obiectivele și practicile NATO și UE, dar cu perspectivă ridicată de dezvoltare (precum Inițiativa celor Trei Mări, formatul București 9).

Directii de actiune:

1. Dimensiuni de realizare a securității cetățeanului, comunităților și națiunii

- 1.1. Dimensiunea diplomatică
- 1.2. Dimensiunea de apărare
- 1.3. Dimensiunea de ordine publică
- 1.4. Dimensiunea de informații, contrainformații și de securitate
- 1.5. Dimensiunea economică și energetică
- 1.6. Dimensiunea managementul situațiilor de criză și protecție civilă
- 1.7. Dimensiunea securitatea mediului înconjurător, cu efecte directe în planul asigurării calității vieții
- 1.8. Dimensiunea educațională, de sănătate, socială și demografică (Dimensiunea societală)

2. Funcționalitatea sistemului național de securitate: relaționare și colaborare de tip integrat

- a) Coordonare și organizare
- b) Cooperare interinstituțională și implementare

3. Corelarea direcțiilor de acțiune cu obiectivele naționale de securitate, din perspectiva amenințărilor, riscurilor și vulnerabilităților

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 574 din 01.07.2020, HP nr. 22/30.06.2020; Administrația Prezidențială, https://www.presidency.ro/files/userfiles/Documente/Strategia_Nationala_de_Aparare_a_Tarii_2_020_2024.pdf.)

Informații accesate la data de 28.12.2020; Informații prelucrate)

C.8 STRATEGIA ENERGETICĂ A ROMÂNIEI 2019-2030, CU PERSPECTIVA ANULUI 2050

(proiect)

Obiectivele Strategiei Energetice:

1. Energie curată și eficiență energetică;
2. Asigurarea accesului la energie electrică și termică pentru toți consumatorii;
3. Protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice;
4. Piețe de energie competitive, baza unei economii competitive;
5. Modernizarea sistemului de guvernare energetică;
6. Creșterea calității învățământului în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane;
7. România, furnizor regional de securitate energetică;
8. Creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene prin valorificarea resurselor energetice primare naționale.

Obiectivele strategice vor fi îndeplinite în mod simultan printr-un set de obiective operaționale ce au subsumate o serie de acțiuni prioritare concrete.

Conform viziunii și celor opt obiective fundamentale ale Strategiei Energetice, dezvoltarea sectorului energetic este direct proporțională cu realizarea unor proiecte de investiții strategice de interes național.

Investiții strategice de interes național:

1. Finalizarea Grupurilor 3 și 4 de la CNE (Centrala Nucleo-Electrică) Cernavodă;
2. Realizarea Hidrocentralei cu Acumulare prin Pompaj de la Tarnița-Lăpuștești;
3. Realizarea Grupului de 600 MW de la Rovinari;
4. Realizarea Complexului Hidrotehnic Turnu - Măgurele-Nicopole.

(Sursa: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor,

http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Strategia_Energetica2019_2030.pdf,

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.9 PLANUL NAȚIONAL INTEGRAT ÎN DOMENIUL ENERGIEI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE 2021-2030 (PNIESC)

(aprobat prin HG nr. 1.076/04.10.2021)

În urma aderării UE la Acordul de la Paris și odată cu publicarea Strategiei Uniunii Energetice, Uniunea și-a asumat un rol important în privința combaterii schimbărilor climatice, prin cele 5 dimensiuni principale: securitate energetică, decarbonare, eficiență energetică, piața internă a energiei și cercetare, inovare și competitivitate. Astfel, Uniunea Europeană s-a angajat să conducă tranziția energetică la nivel global, prin îndeplinirea obiectivelor prevăzute în Acordul de la Paris privind schimbările climatice, care vizează furnizarea de energie curată în întreaga Uniune Europeană.

Pentru a îndeplini acest angajament, Uniunea Europeană a stabilit obiective privind energia și clima la nivelul anului 2030, după cum urmează:

- Obiectivul privind reducerea emisiilor interne de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% până în 2030, comparativ cu 1990;
- Obiectivul privind un consum de energie din surse regenerabile de 32% în 2030;
- Obiectivul privind îmbunătățirea eficienței energetice cu 32,5% în 2030;
- Obiectivul de interconectare a pieței de energie electrică la un nivel de 15% până în 2030.

Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) al României, pentru perioada 2021-2030, stabilește obiectivele și contribuțiile naționale la realizarea obiectivelor UE privind schimbările climatice.

PNIESC integrează cu prioritate obiectivele și direcțiile stabilite prin strategiile specifice în domeniul energetic, respectiv al schimbărilor climatice, bazându-se în același timp pe documentele programatice inițiate și de alte ministere/autorități.

Prezentare generală a principalelor obiective ale PNIESC 2021-2030, la nivelul anului 2030	
Emisii ETS (% față de 2005)	-43,9%
Emisii non-ETS (% față de 2005)	- 2%
Ponderea globală a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie	30,7%
Ponderea SRE-E	49,4%
Ponderea SRE-T	14,2%
Ponderea SRE-Î&R	33,0%
Eficiență energetică (% față de proiecția PRIMES 2007 la nivelul anului 2030)	
Consum primar de energie	-45,1%
Consum final de energie	-40,4%
Prezentare generală a principalelor obiective ale PNIESC 2021-2030, la nivelul anului 2030	
Consum primar de energie (Mtep)	32,3
Consum final de energie (Mtep)	25,7

Sursă: Analiză Deloitte pe baza documentelor oficiale elaborate de autoritățile implicate în elaborarea PNIESC

Obiectivele naționale și politicile pentru atingerea obiectivelor propuse:

Obiectivul național 1. Dimensiunea Decarbonare:

1.1. Emisiile și absorbțiile GES

Obiectivul general al României de reducere a emisiilor se ridică la aproximativ 44% până în 2030 față de anul 2005.

Politicile avute în vedere de România în domeniul emisiilor și absorbțiilor GES:

- Politici și măsuri trans-sectoriale:
  - 1) Emisiile și absorbțiile GES dimensiune principală;
  - 2) Emisiile și absorbțiile GES dimensiune secundară;
- Alte politici/măsuri specifice dimensiunii, în:
  - 1) Sectorul energetic;
  - 2) Sectorul transporturilor;
  - 3) Sectorul rezidențial;
  - 4) Industrie;
  - 5) Agricultură și dezvoltare rurală;
  - 6) Gestionarea deșeurilor;
  - 7) Silvicultură;
  - 8) Protecția calității aerului, a solului, a apei și a biodiversității;
  - 9) Turism și activități recreative;
  - 10) Sănătate publică și servicii de răspuns în situații de urgență;
  - 11) Asigurări ca instrument de adaptare la schimbările climatice.

1.2. Energia din surse regenerabile

Proiecțiile realizate indică atingerea unei ponderi globale de 30,7% SRE la nivelul anului 2030.

Politicile avute în vedere de România în domeniul energiei din surse regenerabile:

- Politici și măsuri trans-sectoriale:
  - 1) Energia din surse regenerabile dimensiune principală;
  - 2) Energia din surse regenerabile dimensiune secundară;

- Alte politici/măsurii specifice dimensiunii:

- 1) Promovarea utilizării de energie regenerabilă în producția de energie electrică (SRE-E);
- 2) Promovarea utilizării de energie regenerabilă în transporturi (SRE-T);
- 3) Promovarea utilizării de energie regenerabilă în încălzire și răcire (SRE-Î&R).

Obiectivul național 2. Dimensiunea Eficiență Energetică

România țintește la 2030 un consum primar de energie de 32,3 Mtep, respectiv un consum final de energie de 25,7 Mtep.

Politicile avute în vedere de România în domeniul eficienței energetice:

- Politici și măsuri trans-sectoriale:

- 1) Eficiență Energetică - Dimensiunea principală, în sectoarele Industrial și Transport;
- 2) Eficiență Energetică - Dimensiunea secundară, în sectoarele Industrial și Transport;

- Alte politici/măsurii specifice dimensiunii, în:

- 1) Economie (prevederi generale, aplicabile fiecărui sector economic);
- 2) Sectorul Industrial;
- 3) Sectorul Transporturi;
- 4) Sectorul Terțiar.

Obiectivul național 3. Dimensiunea "Securitate energetică"

România își propune menținerea unui mix energetic diversificat la orizontul anului 2030. În conexiune cu obiectivul de asigurare a unui mix energetic diversificat, România își propune să înlocuiască capacitățile de producție de energie electrică care vor ieși din exploatare cu capacități noi, eficiente și cu emisii reduse, la nivelul anului 2030.

În vederea asigurării consumului de energie, capacitatea instalată va crește cu aproximativ 35% în 2030 față de 2020, datorită instalării noilor capacități de energie eoliană și solară, asigurând astfel un grad de independență energetică mai ridicat. Este preconizată înlocuirea mai multor grupuri pe cărbune cu unități în ciclul combinat alimentate cu gaze naturale, rețehnologizarea unei unități nucleare, precum și construcția unei noi unități nucleare până în 2030. Impactul pozitiv se poate vedea în special în reducerea dependenței de importuri din țări terțe, de la un nivel de 20,8% preconizat în 2020, la 17,8% în 2030, reprezentând unul dintre cele mai scăzute niveluri de dependență a importurilor de energie din Uniunea Europeană.

În ceea ce privește aprovizionarea cu gaze naturale, România are în vedere în mod special dezvoltarea Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe coridorul Bulgaria - România - Ungaria - Austria (BRUA) și, de asemenea, dezvoltarea pe teritoriul României a Coridorului Sudic de transport pentru preluarea gazelor naturale de la țărmul Mării Negre. Interconectările existente vor continua să fie utilizate pe direcția Nord Vest (Medieșul Aurit), Sud Est (Isaccea) cu Ucraina, pe direcția Vest cu Ungaria, pe direcția Sud cu Bulgaria și pe direcția Est cu Republica Moldova.

România dispune încă de zăcăminte de resurse primare, astfel încât valorificarea acestora reprezintă un obiectiv al planului, cu scopul menținerii unui nivel scăzut de dependență energetică, precum și pentru siguranța în funcționare a SEN. Implementarea cu celeritate a cadrului legal necesar deciziilor finale de investiție în exploatarea resurselor de gaze naturale din zona Mării Negre reprezintă un obiectiv important pentru România.

Politicile avute în vedere de România în domeniul eficienței energetice:

- Politici și măsuri trans-sectoriale:

- 1) Securitate energetică dimensiune principală;
- 2) Securitate energetică dimensiune secundară;

- Alte politici/măsurii specifice dimensiunii:

- 1) Adecvanța și flexibilitatea sistemului;
- 2) Diversificarea surselor de energie și reducerea dependenței de țări terțe;
- 3) Încurajarea exploatarea resurselor din Marea Neagră;
- 4) Realizarea Proiectelor din domeniul transportului energiei electrice și a gazelor naturale;
- 5) Energia nucleară și rețehnologizarea unităților nucleare de la CNE Cernavodă;
- 6) Prevenirea și gestionarea riscurilor.

Obiectivul național 4. Dimensiunea "Piața internă a energiei"

4.1. Interconectivitatea rețelelor electrice

România îndeplinește indicatorii privind vârful de sarcină și puterea instalată de producere a energiei din surse regenerabile. România își propune să suplimenteze capacitățile de interconexiune la orizontul anului 2030, pentru atingerea unui grad de interconectare a rețelelor electrice de cel puțin 15,4% la nivelul anului 2030.

Politicile avute în vedere de România în domeniul interconectivității rețelelor electrice:

- Politici și măsuri trans-sectoriale:

1) Piața internă de energie (infrastructura pentru energie electrică) - dimensiune principală;

- Alte politici/măsuri specifice dimensiunii:

1) Capacitatea minimă disponibilă pentru comerțul transfrontalier.

4.2. Infrastructura de transport a energiei

România își propune realizarea proiectelor esențiale privind infrastructura de transport a energiei electrice și a gazelor naturale, precum a proiectelor de modernizare care sunt necesare pentru atingerea obiectivelor din cadrul celor cinci dimensiuni ale strategiei pentru uniunea energetică. Pentru funcționarea optimă a sistemului energetic, se va urmări dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.

Politicile avute în vedere de România în domeniul infrastructurii de transport a energiei:

- Asigurarea măsurilor necesare realizării proiectelor considerate esențiale pentru infrastructura de transport a energiei electrice

- Asigurarea măsurilor necesare realizării proiectelor majore prevăzute pentru infrastructura de transport a gazelor naturale.

4.3. Integrarea piețelor

România urmărește să de-reglementeze piețele interne de energie electrică și gaze naturale, astfel încât să se armonizeze cu acquis-ul comunitar. România va continua procesul de integrare a piețelor de energie electrică pentru ziua următoare și intra-zilnică în cadrul cuplării unice a piețelor de energie electrică (pan-European Single Day-Ahead Coupling, SDAC), respectiv Single Intra-Day Coupling, SIDC), având în vedere metodologia de alocare implicită a capacităților transfrontaliere "flow based" aplicabilă regiunii CORE din care face parte și fără a exclude implementarea timpurie a cuplării unice a piețelor de energie electrică pe baza de NTC.

România urmărește implementarea conceptului de rețele inteligente, inclusiv prin introducerea pe scară largă a contoarelor inteligente.

România a implementat toate prevederile legislative care dau clienților finali dreptul de a-și alege/schimba furnizorul fără costuri adiționale. În același timp, furnizorilor le este interzisă denunțarea unilaterală a contractelor de furnizare.

Politicile avute în vedere de România în domeniul integrării piețelor:

- Politici și măsuri trans-sectoriale

1) Piața internă - dimensiune principală

2) Piața internă - dimensiune secundară

- Alte politici/măsuri specifice dimensiunii

1) Liberalizarea piețelor de energie

2) Integrarea pieței interne de energie la nivel regional

3) Implementarea unui mecanism de capacitate

4) Elaborarea unui mecanism de sprijin de tipul Contracte pentru Diferență (Cfd)

5) Contracte de vânzare a energiei electrice pe termen lung cu clienții (PPA)

6) Îmbunătățirea calității actului administrativ în sectorul energetic

7) Sporirea flexibilității sistemului energetic în ceea ce privește producția de energie din surse regenerabile

8) Digitalizarea sistemului energetic românesc (rețelele inteligente)

9) Cuplarea piețelor de echilibrare transfrontaliere

10) Racordarea surselor de energie regenerabilă

4.4. Sărăcia energetică

Obiectivul României în această privință este reducerea gradului de sărăcie energetică și protecția consumatorului vulnerabil, în vederea garantării drepturilor omului.

Politicile avute în vedere de România în domeniul sărăciei energetice:

- Politici și măsuri trans-sectoriale
  - 1) Piața internă dimensiune principală
- Alte politici/măsuri specifice dimensiunii
  - 1) Asigurarea de sprijin de natură non-financiară pentru consumatorii vulnerabili cu venituri scăzute, prin posibilitatea unor eșalonări la plată (plata în tranșe a facturii de energie electrică);
  - 2) Punerea în aplicare a Sistemului Național Informatic al Asistenței Sociale;
  - 3) Ajutoare pentru încălzirea locuinței

Obiectivul național 5. Dimensiunea "cercetare, inovare și competitivitate"

Se propune reducerea decalajului României față de potențialul existent și față de media UE în domeniu. Activitatea de Cercetare-Inovare din sectorul Energetic va fi susținută și prin orientarea strategică a operatorului de transport.

Din perspectiva potențialului de energie din surse regenerabile, România ar putea opta pentru utilizarea hidrogenului în procesele industriale, în contextul în care gazul natural reprezintă 34% din mixul energetic utilizat actualmente în sectorul industrial, iar înlocuirea acestuia cu hidrogen din surse regenerabile sau cu conținut scăzut de carbon reprezintă o modalitate importantă pentru decarbonare.

Politicile avute în vedere de România în domeniul cercetării, inovării și competitivității:

- Politici și măsuri trans-sectoriale
  - 1) C-I dimensiune principală
  - 2) C-I dimensiune secundară
- Alte politici/măsuri specifice dimensiunii
  - 1) Susținerea educației și promovarea cercetării științifice, securitate și sănătate în muncă

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 963 și nr. 963 bis din 08.10.2020, HG nr. 1076/04.10.2021, Informații accesate la data de 07.12.2021; Informații prelucrate)

C.10 STRATEGIA NAȚIONALĂ DE RENOVARE PE TERMEN LUNG PENTRU SPRIJINIREA RENOVĂRII PARCULUI NAȚIONAL DE CLĂDIRI REZIDENȚIALE ȘI NEREZIDENȚIALE, ATÂT PUBLICE, CÂT ȘI PRIVATE, ȘI TRANSFORMAREA SA TREPTATĂ ÎNTR-UN PARC IMOBILIAR CU UN NIVEL RIDICAT DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ȘI DECARBONAT PÂNĂ ÎN 2050

(aprobată prin HG nr. 1034/27.11.2020 pentru aprobarea Strategiei naționale de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050)

Obiectivele principale

- Îmbunătățirea performanței energetice a fondului existent de clădiri prin reducerea consumului de energie și extinderea utilizării surselor regenerabile de energie la clădiri;
- Îmbunătățirea calității vieții pentru toți utilizatorii prin îmbunătățirea confortului termic, a condițiilor de igienă, a siguranței și calității aerului;
- Reducerea nivelului sărăciei energetice și asigurarea unei încălziri accesibile financiar pentru familiile cu venituri modeste;

- Eficientizarea mecanismelor de finanțare privind renovarea fondului construit;
- Dezvoltarea competențelor profesionale privind eficiența energetică în clădiri și susținerea inovării;
- Creșterea calității fondului construit prin îmbunătățirea siguranței clădirilor și asigurarea calității arhitecturale și de integrare în mediul urban a intervențiilor de renovare.

Direcții de acțiune

A. Clădiri rezidențiale cu mai multe apartamente existente:

- A.1. Clădiri multifamiliale existente racordate la sistemele de termoficare - subsol + parter + 10 etaje
- A.2. Clădiri multifamiliale rezidențiale existente neracordate la sistemele de încălzire centrală, cu centrale termice individuale care funcționează cu gaz pentru fiecare apartament - subsol + parter + patru etaje

B. Clădiri unifamiliale (individuale) existente:

- B.1. Clădiri alimentate prin centrală termică individuală, care funcționează cu gaz
- B.2. Clădiri cu sobe care funcționează cu biomasă solidă (lemn)

C. Clădiri sociale, de sănătate și ale instituțiilor de învățământ:

- C.1. Clădiri racordate la sistemele de încălzire centrală
- C.2. Clădiri alimentate prin centrală termică individuală, care funcționează cu gaz

D. Clădiri de birouri și alte clădiri comerciale:

- D.1. Clădiri racordate la sistemele de încălzire centrală
- D.2. Clădiri alimentate prin centrală termică individuală, care funcționează cu gaz

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1247 și 1247bis din 17.12.2020, HG nr. 1034/27.11.2020;

Informații accesate la data de 08.04.2021; Informații prelucrate)

C.11 STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU GESTIONAREA SITURILOR CONTAMINATE DIN ROMÂNIA

(aprobată prin HG nr. 683/19.11.2015)

Obiectivul general al strategiei este protejarea sănătății umane și mediului de efectele contaminanților rezultați din activitățile antropice cu respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă.

Obiective specifice

1.1. Obiective specifice de mediu

- a) reducerea suprafeței ocupate de situri contaminate;
- b) îmbunătățirea calității factorilor de mediu din zonele de amplasare și implementarea unei gestionări unitare la nivel național.

1.2. Obiective specifice socio-economice:

- a) remedierea siturilor contaminate trebuie astfel făcută încât să fie atinsă o stare corespunzătoare pentru folosința ulterioară planificată;
- b) asigurarea protecției resurselor de apă, a securității alimentare și a sănătății umane;
- c) promovarea utilizării viitoare a siturilor remediate pentru dezvoltarea economică și socială în detrimentul scoaterii din circuitul agricol și silvic a terenurilor productive.

1.3. Obiective specifice tehnice:

- a) dezvoltarea, armonizarea și punerea în aplicare a cadrului legislativ pentru remedierea siturilor contaminate și încurajarea reutilizării acestora cu prioritate;
- b) dezvoltarea capacității instituționale pentru gestionarea siturilor contaminate;
- c) dezvoltarea pieței serviciilor în domeniul investigării și remedierii siturilor contaminate;

d) dezvoltarea și aplicarea celor mai bune tehnici existente, ce nu generează costuri excesive, pentru investigarea și remedierea siturilor contaminate;

e) promovarea și implementarea conceptului privind riscul acceptabil.

Principii de bază

1. principiul „poluatorul plătește”;
2. conformitatea cu normele Uniunii Europene;
3. principiul subsidiarității;
4. tratamentul egal;
5. repartizarea sarcinilor;
6. judecată uniformă;
7. abordare pe baza riscului acceptabil;
8. revizuirii repetate ale deciziilor.

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 31.08.2015, HG nr. 683/19.11.2015; Informații accesate la data de 08.04.2020; Informații prelucrate)

C.12 STRATEGIA PENTRU CULTURĂ ȘI PATRIMONIU NAȚIONAL 2016-2022

(proiect)

AXA PRIORITARĂ 1: CULTURA - FACTOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ

Obiectiv general 1: Valorificarea resurselor culturale - elemente de identitate locală și regională - pentru dezvoltare teritorială durabilă și o calitate ridicată a vieții

Obiectiv general 2: O mai bună protejare a patrimoniului cultural, bazată pe o cunoaștere a situației și a angajării de parteneriate eficiente (local-central și public- privat)

AXA PRIORITARĂ 2: ECONOMIA CREATIVĂ

Obiectiv general 1: Dezvoltarea antreprenoriatului în SCC (Sectoare Culturale și Creative)

Obiectiv general 2: Valorificarea avantajelor competitive ale SCC pentru dezvoltare

Obiectiv general 3: Creșterea activității comerciale externe a operatorilor români din SCC

AXA PRIORITARĂ 3: ACCES LA CULTURĂ ȘI DIVERSITATEA EXPRESIILOR CULTURALE

Obiectiv general 1: Dezvoltarea publicului pentru cultură

Obiectiv general 2: Dezvoltarea creativității contemporane

Obiectiv general 3: Creșterea vitalității formelor culturale specifice minorităților naționale și ale noilor grupuri etnice de pe teritoriul României

Obiectiv general 4: Amplificarea intervențiilor culturale pentru grupurile vulnerabile

AXA PRIORITARĂ 4: CULTURA ROMÂNĂ ÎN CIRCUITUL CULTURAL INTERNAȚIONAL

Obiectiv general: Creșterea prezenței operelor, creatorilor și operatorilor culturali români la nivel internațional

AXA PRIORITARĂ 5: CAPACITATEA SECTOARELOR CULTURALE ȘI CREATIVE

Obiectiv general 1: Îmbunătățirea serviciului public în domeniul culturii

Obiectiv general 2: Extinderea și modernizarea infrastructurii culturale

Obiectiv general 3: Debirocratizarea și actualizarea cadrului de reglementare și a practicilor de finanțare a SCC

Obiectiv general 4: Îmbunătățirea statutului socio-profesional și a condiției creatorului

Obiectiv general 5: Creșterea rolului TIC în cultură

Obiectiv general 6: Dezvoltarea competențelor practicienilor culturali și a atractivității SCC ca arie ocupațională pentru alegerea unei profesii

(Sursa: Ministerul Culturii,

<http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/SCPN%202016-2022inavizare.pdf>;

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.13 STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT 2016 - 2032

(proiect)

Viziunea de dezvoltare (2014 - 2028):

În 2028 sportul românesc se va alinia standardelor de performanță internaționale și a celor de dezvoltare socială prin crearea unei infrastructuri sportive de calitate și a unei culturi a sportului prin unitate, solidaritate, etică și excelență.

Cei 3 piloni centrali ai strategiei naționale pentru sport:

Obiectivul I. Dezvoltarea sportului de masă în România

Direcții de acțiune

1. Creșterea nivelului de informare și educație a cetățenilor privind importanța și beneficiile practicării activității fizice și a sportului.
2. Eliminarea obstacolelor care frânează practicarea sporturilor de masă.
3. Elaborarea și formarea bazei organizaționale a managementului sportului de masă.
4. Creșterea nivelului de practicare a sportului pe diverse categorii de populație ținând cont de vârsta și statutul social al acestora.
5. Reinserția socială prin sport a persoanelor cu nevoi speciale și a celor defavorizate (sportul la persoanele cu dizabilități, copii proveniți din familii dezorganizate, centre de plasament, emigranți, șomeri etc.).
6. Revigorarea conceptului și a activităților de voluntariat în educație fizică și sport.
7. Extrapolarea valorilor etico-morale din sport în viața socială.

Obiectivul II. Dezvoltarea sportului românesc de performanță

Direcții de acțiune

1. Dezvoltarea sistemului de selecție și identificarea de talente.
2. Perfecționarea resurselor umane implicate direct în sportul de performanță.
3. Amplificarea relațiilor de colaborare internațională și creșterea vizibilității organizațiilor sportive naționale la nivel mondial.
4. Susținerea și dezvoltarea cercetării științifice cu aplicabilitate directă în sport.
5. Dezvoltarea practicii de voluntariat în sportul de înaltă performanță.
6. Promovarea fairplay-ului în sportul de performanță și măsuri de combatere conduite non-etice.

Obiectivul III. Dezvoltarea infrastructurii sportive

Direcții de acțiune:

1. Evaluarea precisă și detaliată de către MTS a infrastructurii existente la nivel național, și a gradului de funcționalitate al acesteia.
2. Elaborarea unor planuri de menținere și modernizare a bazelor și instalațiilor sportive la nivel național în vederea dezvoltării sportului de masă și a celui de performanță.
3. Sporirea gradului de disponibilitate a serviciilor și bazelor sportive de acces comunitar.
4. Eficientizarea bazelor sportive naționale existente și construirea altora noi.
5. Armonizarea bazei materiale sportive cu potențialul uman, geografic și material al fiecărei regiuni a țării.
6. Modernizarea și crearea de noi cabinete de medicină sportivă în baze sportive de antrenament.

(Sursa: Ministerul Tineretului și Sportului,

<http://mts.ro/wp-content/uploads/2016/02/Strategia-nationala-pentru-SPORT-v2016-v2.pdf>,

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.14 STRATEGIA SPORTULUI ȘCOLAR ȘI UNIVERSITAR (2016 - 2032)

(proiect)

Scop

Scopul acestui document este de a defini liniile directe de dezvoltare în cadrul unei Strategii a Sportului Școlar și Universitar pentru perioada 2016-2032, de a stabili căile unei dezvoltări continue, a unei organizări și funcționări performante, de aplicare corectă a prevederilor legislației europene în vigoare și de corelare a legislației noastre cu cea a UE în scopul obținerii următoarelor deziderate majore:

- România - o țară cu o populație sănătoasă și viguroasă;
- România - o țară cu o populație cu o educație și o capacitate de comunicare interumană exersată inclusiv prin educația fizică și practicarea sportului;
- România - o țară de excelență, vizibilă în lume prin valorile sale sportive de excepție.

Obiective generale

- a) îmbunătățirea stării de sănătate, creșterea nivelului de educație, socializarea elevilor și studenților, prin practicarea educației fizice și a sportului, ameliorarea potențialului psiho-biometric și intelectual al populației tinere prin dezvoltarea activităților de educație fizică și sport în mediul preuniversitar și universitar;
- b) perfecționarea organizării și funcționării sistemului național de educație fizică și sport, organizarea Olimpiadei Naționale a Sportului Școlar, a Olimpiadei Gimnaziilor, a Campionatelor Naționale Școlare și Universitare în parteneriat cu M.T.S. și C.O.S.R. (Comitetul Olimpic și Sportiv Român);
- c) promovarea valențelor cultural-educative ale sportului și educației fizice, a spiritului de toleranță și fair-play în rândul elevilor și studenților, promovarea măsurilor de prevenire, de educație și de sancționare a actelor de dopaj și violență în sport;
- d) optimizarea activităților sportive școlare și universitare în cadrul asociațiilor sportive școlare și universitare, precum și în unitățile de învățământ în care este organizat învățământul sportiv integrat și suplimentar;
- e) optimizarea activităților din cadrul „Programului Național Sportul pentru toți” la nivel național, regional și local, derulat de către M.T.S.;
- f) dezvoltarea și optimizarea activităților din cadrul „Programului Național de Promovare a Sportului de Performanță”, derulat de către M.T.S.;
- g) dezvoltarea și finanțarea adecvata a „Programului Național de Întreținere a Bazelor Sportive”, derulat de către M.T.S.;
- h) elaborarea unor programe speciale pentru dezvoltarea activităților sportive școlare în mediul rural, în corelație cu programele naționale de dezvoltare rurală;
- i) optimizarea formării și perfecționarea resurselor umane din domeniul educației fizice și a sportului;
- j) creșterea contribuției cercetării științifice și a medicinei sportive pentru susținerea și dezvoltarea domeniului;
- k) utilizarea eficientă și transparentă a fondurilor publice alocate finanțării programelor sportive școlare și universitare;
- l) construirea de noi baze sportive școlare și universitare și modernizarea bazelor sportive existente, precum și construirea unor baze sportive moderne pentru centrele de pregătire și pentru loturile naționale reprezentative școlare și universitare, construirea unor complexe sportive de interes național, stadioane, bazine de înot, patinoare, săli polivalente;
- m) dezvoltarea relațiilor și schimburilor internaționale în domeniul educației fizice și sportului, în concordanță cu solicitările I.S.F. (Federatia Internațională a Sportului Școlar), E.U.S.A. (Federatia Europeană a Sportului Universitar), F.I.S.U.(Federatia Mondială a Sportului Universitar), politica externă a României în acord cu solicitările C.E. pentru sport .

(Sursa: Ministerul Tineretului și Sportului,

<http://mts.ro/wp-content/uploads/2016/02/Strategia-nationala-pentru-SPORT-v2016-v2.pdf>,

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.15 STRATEGIA DE DEZVOLTARE A INFRASTRUCTURII TURISTICE A MINISTERULUI TINERETULUI ȘI SPORTULUI PENTRU PERIOADA 2020 - 2025

(aprobată prin HG nr. 872/14.10.2020 privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a infrastructurii turistice a Ministerului Tineretului și Sportului pentru perioada 2020-2025)

Obiectivul general:

Evaluarea opțiunilor de investiții într-un cadru general multidimensional și fundamentarea deciziilor privind investițiile din diferite surse de finanțare, în scopul creșterii calității infrastructurii și a serviciilor oferite în centrele de agrement.

Obiectivele specifice

O.S.1.1. Evaluarea situației juridice și a stării materiale a centrelor de agrement și planificarea investițiilor necesare îmbunătățirii infrastructurii existente

Măsuri concrete:

- centralizarea datelor cu privire la intabulări, drept de proprietate, drept de administrare, litigii
- stabilirea listelor cu centrele de agrement/bazele turistice
- centralizarea datelor și actualizarea informațiilor în inventarul domeniului public
- stabilirea necesarului de lucrări și dotări în 2 scenarii, unul pentru atingerea stării generale satisfăcătoare și al doilea pentru atingerea stării generale bune
- realizarea expertizelor tehnice și ale notelor conceptuale în vederea stabilirii bugetelor pentru lucrări și dotări
- identificarea surselor de finanțare și întocmirea dosarelor de aplicație

O.S.1.2. Derularea de lucrări de reabilitare/modernizare/reamenajare în centrele de agrement și dotarea lor

Măsuri concrete:

- realizarea documentațiilor tehnico-economice
- obținerea avizelor și acordurilor necesare
- contractarea lucrărilor, execuția lucrărilor și dotarea
- recepționarea lucrărilor
- să solicite și să obțină avize/autorizații de securitate la incendiu și protecție civilă, după caz.

O.S.1.3. Clasificarea centrelor de agrement ca structuri de primire turistice în baza standardelor dezvoltate de (sau în parteneriat cu) Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de afaceri/Direcția Generală Turism pentru a certifica nivelul de calitate a serviciilor de cazare și masă oferite

Măsuri concrete:

- alcătuirea și transmiterea documentației de clasificare
- completarea dotărilor și revizuirile spațiilor (după caz)

O.S.1.4. Dezvoltarea capacității de a gestiona activitatea generală în centrele de agrement prin asigurarea și/sau instruirea personalului de specialitate

Măsuri concrete:

- evaluarea necesarului de competențe profesionale necesare
- revizuirea organigramelor după caz
- recrutarea și angajarea de personal nou și voluntari
- instruirea personalului existent și nou, inclusiv a voluntarilor
- analiza opțiunilor de gestionare a activității centrelor de agrement/bazelor turistice și elaborarea procedurilor operaționale, în concordanță cu Strategia Națională în domeniul politicii de tineret

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 972 din 21.10.2020, HG nr. 872/14.10.2020; Informații accesate la data de 12.04.2021; Informații prelucrate)

C.16 MASTERPLANUL INVESTIȚIILOR ÎN TURISM (Programul pentru dezvoltarea investițiilor în turism)

(aprobat prin HG nr. 558/2017 privind aprobarea Programului pentru dezvoltarea investițiilor în turism - Masterplanul investițiilor în turism - și a criteriilor de eligibilitate a proiectelor de investiții în turism, modificat și completat prin HG nr. 1022/21.12.2018 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 558/2017 privind aprobarea Programului pentru dezvoltarea investițiilor în turism - Masterplanul investițiilor în turism - și a criteriilor de eligibilitate a proiectelor de investiții în turism)

Activități majore

a) dezvoltarea turismului de sănătate:

Construire/reabilitare/modernizare/extindere: parc balnear, traseu de cură, centru balnear, bază kinetoterapie, instalație de punere în valoare a mofetelor, aquaparc/parc acvatic, baie tradițională, amenajare plajă, amenajare în scop turistic a lacurilor naturale cu proprietăți terapeutice, creare/reabilitare facilități de utilizare a izvoarelor minerale.

b) dezvoltarea domeniului schiabil:

Construire/reabilitare/modernizare/extindere: pârtii de schi, instalație de transport pe cablu, instalație de iluminat nocturn, instalație de zăpadă artificială, utilaj de bătut zăpada, clădire administrativă, parcare și utilități aferente proiectului, pârtie/pistă sănius, infrastructură pentru alte activități recreative, bandă transport, trambulină, patinoar, parcuri tematice de iarnă.

c) dezvoltarea infrastructurii turistice de agrement:

Construire/reabilitare/modernizare/extindere: parcuri tematice, aquaparc, instalație sanie/tobogan/carusel pentru petrecerea timpului liber alternativă de vară, infrastructură pentru alte activități recreative, bandă transport, centru/zonă de agrement, patinoar, zonă de picnic/campare, camping, sat de vacanță, port de agrement/marină turistică/miniport turistic, amenajare în scop turistic a lacurilor pentru agrement.

d) dezvoltarea turistică echilibrată și integrată a zonei turistice din Delta Dunării și a litoralului Mării Negre:

Construire/reabilitare/modernizare/extindere: post de prim ajutor/foișor salvamar, Delfinariu, port de agrement/marină turistică/miniport turistic, cheu de acostare/ponton acostare, zonă de campare și pentru pescuit în Delta Dunării și litoralul Mării Negre, infrastructură ușoară de vizitare și observare în zonele protejate.

e) dezvoltarea infrastructurii turistice de-a lungul Dunării:

Construire/reabilitare/modernizare/extindere: port de agrement/marină turistică/miniport turistic, centru/zonă de agrement și amenajare în scop turistic a lacurilor/plajelor de agrement.

f) dezvoltarea infrastructurii turistice din zona montană înaltă.

Construire/reabilitare/modernizare/extindere: refugiu montan/centru/bază/punct salvamont și infrastructură de acces.

Nivelul fondurilor alocate în contractele de finanțare

- a) pentru investițiile de importanță națională contribuția Ministerului Turismului este de 100% din capitolul IV «Cheltuieli pentru investiția de bază»;
- b) pentru investițiile realizate în stațiunile turistice de interes național sau stațiunile balneare și balneoclimatice, atestate în condițiile legii, contribuția Ministerului Turismului este de 90% din capitolul IV «Cheltuieli pentru investiția de bază»;
- c) pentru investițiile realizate în stațiunile turistice de interes local, atestate în condițiile legii, cu excepția celor care au statut de stațiuni balneare sau balneoclimatice care se finanțează conform lit. b), contribuția Ministerului Turismului este de 85% din capitolul IV «Cheltuieli pentru investiția de bază»;

d) pentru investițiile în domeniul de aplicare al prezentei hotărâri, altele decât cele de la lit. b) și c), contribuția Ministerului Turismului este de 70% din capitolul IV «Cheltuieli pentru investiția de bază».

LISTA cuprinzând proiectele de investiții în turism

A. Lista cuprinzând proiectele de investiții în turism, cu contracte de finanțare aflate în derulare

Nu sunt proiecte în județul Dâmbovița.

B. Lista cuprinzând proiecte de investiții în turism de interes național și local

I. Lista cuprinzând proiecte de investiții în turism de importanță națională

Nu sunt proiecte în județul Dâmbovița.

II. Lista cuprinzând proiecte de investiții în turism de importanță locală

Județul Dâmbovița:

1. Construirea de pârtii de schi, în zona Padina-Peștera, comuna Moroieni
2. Construirea de pârtii de schi, în zona Padina-Peștera, comuna Padina-Peștera, comuna Moroieni
3. Refacere zonă de agrement și construire bază de tratament și valorificarea apei sulfuroase (existente în zonă) pe dealul Moțăianca și în zona „La sursă”, orașul Pucioasa
4. Amenajare zonă de agrement pe lacul de acumulare, orașul Pucioasa

Lista se actualizează anual prin hotărâre a Guvernului.

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 08.11.2017, HG nr. 558/08.08.2017; Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1104 din 27.12.2018, HG nr. 1022/21.12.2018; Informații accesate la data de 08.04.2020; Informații prelucrate)

C.17 STRATEGIA DE DEZVOLTARE TURISTICĂ A ROMÂNIEI

(proiect)

Obiective și sub-obiective:

1. Creșterea cheltuielilor turiștilor actuali

- 1.1 Creșterea accesibilității zonelor turistice și a calității infrastructurii turistice;
- 1.2 Sprijinirea dezvoltării inovatoare în sectorul privat;
- 1.3 Creșterea calității experiențelor și a serviciilor la nivelul destinațiilor turistice.

2. Atragerea mai multor turiști cu buget de cheltuieli ridicat

- 2.1 Consolidarea capacității de elaborare de politici în domeniul turismului, creșterea gradului de digitalizare și o mai bună adaptare a instrumentelor de marketing la specificul piețelor cu potențial mare.

Obiectivul 1. Creșterea cheltuielilor turiștilor actuali

Sub-Obiectivul 1.1. Creșterea accesibilității zonelor turistice și a calității infrastructurii turistice

Directții de acțiune

Transport

1. Îmbunătățirea drumurilor de acces către stațiuni, obiective și atracții turistice, așa cum sunt definite în secțiunea VIII a PATN (Planul de Amenajare a Teritoriului Național). Asigurarea continuității implementării Master Planului de Transport pentru a promova îmbunătățirea accesibilității;
2. Reabilitarea și dezvoltarea unor rute feroviare cu rol turistic, pentru a îmbunătăți accesibilitatea și pentru a diversifica ofertele turistice;
3. Îmbunătățirea transportului public ecologic pentru uz turistic;
4. Îmbunătățirea infrastructurii portuare, pentru a crește fluxurile de turiști de-a lungul Dunării și la Marea Neagră (porturi mici, Constanța, Tulcea, Brăila, Galați);
5. Crearea unei infrastructuri dedicate pentru piste de biciclete și trasee verzi;

6. Crearea sau sprijinirea creării unor sisteme inteligente pentru închirierea de biciclete.

Infrastructura locală

7. Îmbunătățirea calității spațiilor publice (spații verzi, parcuri, zone de recreere) în stațiunile turistice și în principalele centre urbane (inclusiv în stațiunile montane și pe litoral);
8. Adaptarea obiectivelor de patrimoniu cultural la uzul public și turistic (parcaje, dotări, peisagistică, bănci, coșuri de gunoi, semnalistică și semnalizare, panouri informative etc.);
9. Reabilitarea și promovarea patrimoniului cultural în zonele urbane pentru uz public și turistic (piețe, cartiere istorice cu fațade și monumente unice);
10. Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural prin adaptarea și/sau reabilitarea infrastructurii de eco-turism;
11. Îmbunătățirea calității peisajelor, a spațiilor publice și dezvoltarea de utilități turistice în zonele rurale de importanță turistică;
12. Dezvoltarea de strategii de vizitare în zonele naturale protejate și în siturile Natura 2000;
13. Dezvoltarea infrastructurii MICE (Meetings, Incentives, Conventions and Exhibitions) și a infrastructurii de evenimente - centre de reuniuni, săli de evenimente, săli multifuncționale (de exemplu, în Constanța, pentru a atenua sezonalitatea și în București și Cluj, întrucât acestea sunt deja destinații de evenimente bine dezvoltate, în conformitate cu statisticile ICCA-International Congress and Convention Association);
14. Renovarea infrastructurii și unităților de tratament balnear și modernizarea dotărilor acestora.

Sub-Obiectivul 1.2. Sprijinirea dezvoltării inovatoare în sectorul privat

Direcții de acțiune

Oportunități și stimulente pentru inovarea în afaceri, digitalizare

15. Sprijinirea digitalizării și comercializării la nivelul IMM-urilor din turism (pagini de internet pentru hoteluri, oferte digitale, cataloage etc.);
16. Susținerea *start-up*-urilor din domeniul turismului și a IMM-urilor inovatoare, prin înființarea de incubatoare naționale, regionale sau transfrontaliere în turism, precum, spre exemplu, Welcome City Lab din Franța;
17. Găzduirea unor forumuri și expoziții anuale de digitalizare, inovare și investiții, promovarea *networking*-ului și a oportunităților de colaborare în domeniu;
18. Sprijinirea dezvoltării unei platforme dedicate pentru a facilita rambursarea tratamentelor medicale și balneare pentru turiștii din UE, conform Directivei UE privind Asistența Medicală Transfrontalieră.

Sub-Obiectivul 1.3. Creșterea calității experiențelor și a serviciilor la nivelul destinațiilor turistice

Direcții de acțiune

Sprijinirea sectorului public și privat

19. Sprijinirea modernizării unităților turistice în vederea obținerii unui nivel de clasificare mai înalt (instrumente fiscale, granturi etc.), respectând în același timp reglementările tehnice urbanistice și arhitecturale pentru mediul construit;
20. Promovarea implementării unor măsuri de eficiență energetică, cu reglementări tehnice specifice, la nivelul obiectivelor turistice publice și private (muzee, patrimoniu cultural și natural, zone de petrecere a timpului liber, stațiuni de schi și stațiuni balneare etc);

Managementul obiectivelor turistice

21. Susținerea organizațiilor de management al destinației prin cursuri de formare în domeniul elaborării de strategii și planuri operaționale pentru managementul destinațiilor;
22. Crearea și/sau sprijinirea dezvoltării organizațiilor de management al destinației pentru a promova inițiativele regionale în domeniul turismului și pentru a crea instrumente comune pentru managementul turismului transfrontalier;
23. Elaborarea și adoptarea unor planuri de management al vizitatorilor în zonele de patrimoniu cultural, zonele naturale și zonele protejate, precum și pentru siturile de importanță turistică;
24. Sprijinirea proiectului „Timișoara - Capitală Europeană a Culturii” în 2021, a proiectului „Sibiu

- Regiune Gastronomică Europeană” și a altor evenimente internaționale prin finanțare și asistență tehnică pentru promovarea inițiativei și atragerea unui număr mai mare de vizitatori internaționali din piețele cu înaltă prioritate.

Dezvoltarea de produse și diversificarea ofertei

25. Sprijinirea și stimularea creării de produse autentice, promovarea gastronomiei locale și a producției meșteșugărești, prin organizarea de evenimente și activități speciale de promovare (expoziții, festivaluri etc.);

26. Crearea unor agende culturale anuale pentru principalele destinații (evenimente de divertisment și evenimente care să reprezinte, în sine, motive de vizitare, precum festivaluri, evenimente de nișă, etc.), promovarea internațională a acestora și furnizarea de informații în mai multe limbi, de opțiuni de achiziționare a biletelor, pachete de călătorie etc.;

27. Încurajarea dezvoltării unor pachete transnaționale de turism de sănătate și a consultanței de marketing în turism cu privire la dezvoltarea și livrarea produselor pe piețele europene prioritare;

28. Constituirea unui Birou de Evenimente, ca agenție în cadrul Ministerului Turismului sau în cadrul organizațiilor naționale sau regionale de management al destinației pentru a sprijini relațiile dintre firmele internaționale și cele naționale/locale în vederea promovării unor oportunități în domeniul MICE.

Acces la informații turistice

29. Modernizarea, acolo unde este posibil, sau înființarea unor centre de informare turistică prin utilizarea tehnologiei digitale, a produselor și serviciilor turistice moderne (*hotspot-uri, hub-uri* de comunicare, centre comunitare digitale). Asigurarea cel puțin a unui centru de informare turistică la fiecare destinație, inclusiv în centrul Bucureștiului și în toate aeroporturile;

30. Modificarea politicilor pentru a permite sustenabilitatea centrelor de informare turistică și abilitarea acestora pentru a vinde servicii de turism (rezervări, bilete etc.) pentru a genera venituri și pentru a-și asigura astfel sustenabilitatea;

31. Revizuirea standardelor în domeniul semnalisticii dedicate turismului (grafică, informații în două în mai multe limbi, informații standard etc.) și asigurarea respectării acestor standarde la toate nivelurile;

32. Creșterea mobilității turistice în centrele urbane prin crearea unor sisteme multi-modale de informații de mobilitate urbană pentru turiști (panouri de informare, bilete electronice, chioșcuri de bilete inteligente etc.);

33. Digitalizarea la nivelul tuturor obiectivelor turistice culturale, naturale, protejate, al altor destinații turistice și al rutelor pe hărțile publice, pentru a permite accesul și planificarea facilă a călătoriilor;

34. Crearea unei baze de date deschise naționale pentru turism, conform politicilor UE de *OpenData* (modelul francez) și punerea acesteia la dispoziția părților interesate din sectorul public și privat, prin dezvoltarea unor aplicații care să faciliteze accesul la informații și la resurse.

Resurse umane, servicii și experiențe

35. Elaborarea unor programe de formare a abilităților *soft* (limbi străine, comunicare, *leadership*, servicii pentru clienți etc.) pentru personalul care lucrează în destinații turistice (de exemplu organizații de management al destinației, APL (autorități publice locale/administrația publică locală), sectorul privat etc.);

36. Înființarea unor centre educaționale regionale în domeniul ospitalității și organizarea unor programe practice de formare, bazate pe o identificare clară a nevoilor, împreună cu actorii implicați (de ex. profesioniști în domeniul balnear, hotelier, al schiatului etc.);

37. Modernizarea unităților de învățământ tehnic și profesional și a dotărilor acestora, pentru a corespunde mai bine nevoilor pieței;

38. Crearea unui mecanism de consiliere pentru a crește gradul de conștientizare în licee cu privire la locurile de muncă disponibile în industria turismului;

39. Elaborarea unor programe de angajare pentru tineri pe perioada verii, de comun acord cu sectorul privat. Introducerea de credite (educaționale) suplimentare pentru elevii și studenții care participă la astfel de programe;

40. Elaborarea unor cursuri de dezvoltare profesională pentru personalul din organizațiile de management al destinației. Facilitarea dezvoltării unui profil ocupațional special pentru managerii de organizații de management al destinației;
41. Furnizarea unor oportunități de formare pentru IMM-uri și agenții de turism, în domeniul creării și promovării de produse turistice și digitalizare (formare practică, cu accent pe crearea de produse turistice și pe elaborarea și gestionarea unor instrumente specifice marketingului în turism);
42. Furnizarea de oportunități de formare în diverse domenii, precum servicii pentru clienți, limbi străine, interpretare, activitatea de ghid turistic etc., pentru personalul muzeelor și personalul din destinații;
43. Elaborarea și promovarea unor programe de formare pentru integrarea și reinsertia pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și promovarea participării active a femeilor pe piața muncii;
44. Sprijinirea dezvoltării economiei sociale și a întreprinderilor sociale (pentru grupurile vulnerabile) în domeniul turismului, în vederea creării de noi produse sustenabile, în special în zonele rurale;
45. Formarea antreprenorilor și a angajaților din întreprinderile sociale pentru utilizarea instrumentelor de marketing digital (de exemplu, înregistrarea și promovarea de produse și servicii pe portalurile naționale de turism sau pe platformele reprezentative pentru economia colaborativă);
46. Elaborarea unor sesiuni de formare comune pentru autoritățile publice relevante, în vederea creării unor planuri de gestionare transfrontalieră și a unor instrumente de promovare pentru patrimoniul natural și cultural.

Obiectivul 2. Atragerea mai multor turiști cu buget de cheltuieli ridicat

Sub-Obiectivul 2.1. Consolidarea capacității de elaborare de politici în domeniul turismului, creșterea gradului de digitalizare și o mai bună adaptare a instrumentelor de marketing la specificul piețelor cu potențial mare

Direcții de acțiune

Consolidarea capacității de elaborare de politici, colectare a datelor, monitorizare și evaluare

47. Îmbunătățirea capacității Ministerului Turismului de a elabora politici, precum și de a gestiona și implementa proiecte în mod eficient (inclusiv diverse activități și strategii), în coordonare cu ministerele de resort, agențiile, autoritățile locale și actorii din sectorul privat;
48. Dezvoltarea unui sistem digital de colectare și analiză centralizată a datelor primite de la structurile de cazare, inclusiv a datelor din domeniul economiei colaborative, pentru a avea date relevante cu privire la sosirile și încasările turistice la nivelul destinațiilor (exemplu: eVisitor - Sistemul informatic național utilizat în Croația în domeniul turismului);
49. Valorificarea sporită a Contului Satelit de Turism (CST), pentru a oferi în timp util informațiile necesare susținerii activităților comerciale, prin elaborarea unor reglementări privind colectarea datelor și stabilirea unor programe de colectare, în strânsă coordonare cu INCDT (Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Turism);
50. Realizarea unor sondaje anuale privind nivelul de satisfacție a clienților principalelor destinații (analizând deopotrivă turiștii interni și internaționali), cu scopul de a furniza informații pentru marketingul turistic și pentru adaptarea strategiilor în domeniu;
51. Coordonarea cu Ministerul Educației Naționale în vederea monitorizării și evaluării calității învățământului profesional și tehnic și a forței de muncă, pentru a adapta programele și a răspunde mai bine nevoilor sectorului.

Marketing și promovare

52. Sprijinirea activităților de cercetare-inovare în centrele publice de cercetare, în instituțiile de învățământ superior și în centrele de competență, în vederea creării și promovării instrumentelor necesare pentru studiile de piață, utilizând tehnologii inovatoare precum inteligența artificială (AI) și *Big Data* (instrumente de colectare, monitorizare, evaluare și prognoză pentru Ministerul Turismului și pentru actorii publici la nivel local, care să permită analiza fluxurilor de turiști și comportamentul acestora și adaptarea acțiunilor în mod corespunzător);
53. Elaborarea unei strategii de marketing pentru a furniza informații în vederea segmentării

pieței și a identificării piețelor care trebuie abordate cu prioritate, cu scopul de a atrage turiști cu buget de cheltuieli ridicat de pe aceste piețe;

54. Sprijinirea procesului de adoptare și modernizare a instrumentelor de marketing digital (conținut și instrumente) pentru uzul turiștilor (aplicații la nivel național și la nivel de orașe, calendare de evenimente etc.);

55. Promovarea rutelor culturale certificate de Consiliul Europei, a Mărcii Patrimoniului European, a Destinațiilor Europene de Excelență și a altor inițiative în cadrul unui instrument digital unic (platformă) pentru o promovare mai bună.

Cooperarea între instituțiile publice și între entitățile publice și cele private, în domeniul turismului

56. Capacitarea unei platforme de dialog public-privat (organismul consultativ existent al Ministerului) în cadrul căreia sectorul privat să aibă un cuvânt de spus cu privire la procesul de dezvoltare.

Modificarea legislației privind sprijinirea dezvoltării turistice

57. Punerea în aplicare a Planurilor Urbanistice Generale pentru a proteja peisajele culturale și alte atracții turistice;

58. Modificarea legislației pentru a permite reabilitarea fațadelor private cu ajutorul fondurilor publice, acestea având o valoare publică, în special în cazul clădirilor incluse în patrimoniul cultural;

59. Analizarea și, acolo unde este posibil, diversificarea sistemului de clasificare și standardizare, stabilind standarde simplificate de bază pentru IMM-urile care furnizează servicii (mici restaurante, pensiuni) și eventual, păstrarea unui regim mai strict doar pentru unitățile mai mari și mai bine cunoscute.

60. Coordonarea dezvoltării inițiativei de tip „ghișeu unic” pentru un proces inteligent de certificare și autorizare.

(Sursa: Secretariatul General al Guvernului,

<https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2020/09/Strategia-de-Dezvoltare-Turistica-C4%83-a-Rom%C3%A2niei-volum-2-Strategia-%C8%99i-Planul-de-Ac%C8%99iune.pdf>,

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.18 STRATEGIA PENTRU DEZVOLTAREA TURISMULUI BALNEAR

(aprobată prin HG nr. 571/08.08.2019 privind aprobarea Strategiei pentru dezvoltarea turismului balnear)

Acțiunea 1: Dezvoltarea unui cluster balneo-turistic la nivel național

Obiective:

- Crearea unui cluster balneo-turistic verde la nivel național care să asigure dezvoltarea și promovarea produselor de turism balnear și de ecoturism pe piața internațională

Acțiunea 2: Crearea unui OMD pentru turismul de sănătate din România

Obiective:

- Crearea unui OMD (Organizație de Management al Destinațiilor) - asociație a actorilor publici și privați interesați de dezvoltarea turismului medical din România, în special a componentei sale balneare (medicină fizică și de reabilitare) în contextul propice oferit de Directiva nr. 2011/24/UE privind drepturile pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere

Acțiunea 3: Dezvoltarea animării stațiunilor balneare

Obiective:

- Răspunde lipsei generale de animare și activității de prevenție adaptate turiștilor în stațiunile balneare
- Completarea ofertei de servicii bazată pe echipamente și infrastructuri cu o ofertă legată de patrimoniul cultural și natural din stațiunile balneare

- Crearea Profilului Ocupațional pentru Animator de stațiuni turistice și introducerea în COR (Clasificarea ocupațiilor din România) a ocupației «Animator de stațiuni turistice»
- Crearea Standardului Ocupațional pentru ocupația «Animator de stațiuni turistice»

Acțiunea 4: Identificarea măsurilor de stimulare fiscală și a oportunităților de finanțare pentru a sprijini modernizarea capacităților de cazare și a centrelor de tratament

Obiective:

- Favorizarea unui proces amplu de modernizare a capacității de cazare și a centrelor de tratamente, cu luarea în considerare a unor norme precise de accesibilitate și durabilitate
- Formularea unui răspuns la noile așteptări ale clientelor, în special a noilor clientele țintite, în termeni de calitate, confort, dar și de ecologie și integrare în peisaj

Acțiunea 5: Elaborarea și implementarea unui plan de comunicare

Obiective:

- Crearea unui «nou proces de comunicare» care să fie vizibilă și lizibilă noua poziționare a turismului balnear românesc pe mai multe sub-sectoare: medical, anti-ageing (anti-îmbătrânire), wellness, în sinergie cu eco-turismul etc.

Acțiunea 6: Stabilirea unui criteriu referitor la amenajarea urbană și turistică

Obiective:

- Ameliorarea cadrului urban și conferirea unei coerențe generale între produsele de turism de sănătate și cadrul în care acestea sunt furnizate în stațiuni
- Adoptarea unor opțiuni de amenajare care să fie în concordanță cu poziționarea generală a stațiunii: turism de sănătate verde (eco) etc.
- Favorizarea circulațiilor soft pentru pacienți/însoțitori și turiști în interiorul stațiunii

Acțiunea 7: Identificarea măsurilor necesare segmentului luptei împotriva îmbătrânirii

Obiective:

- Difuzie a tratamentelor anti-îmbătrânire existente sau create în cadrul clusterului la nivel național și promovarea ofertei României în sectorul respectiv
- Încurajarea măsurilor de mutualizare și concertare între actori
- Credibilizarea poziționării la nivel internațional pe acest segment a stațiunilor balneare din punct de vedere medical și științific

Acțiunea 8: Încurajarea dezvoltării de produse anti-ageing pe bază de apă termală sau de elemente naturale

Obiective:

- Furnizarea unui răspuns cererii reale a turiștilor care sunt beneficiarii unui tratament într-o stațiune balneară și care ar dori să poată prelungi «tratamentele» în afara perioadei de cură
- Crearea unei noi game de produse bazate pe virtuțile curative și sanogene ale apelor minerale și termale ale României, dar și introducerea altor produse specifice în sectorul balnear: produse homeopatice etc.
- Creșterea vizibilității stațiunii prin comercializarea pe scară largă a produselor sanogene

Acțiunea 9: Crearea și implementarea unei carte anti-ageing comune

Obiective:

- Dezvoltarea unei abordări care să privilegieze calitatea serviciilor în vederea satisfacerii clientelei primite, profesionalizarea actorilor privați și instituționali în jurul poziționării comune anti-ageing ca un atu central al stațiunilor balneare
- Mobilizarea ansamblului actorilor și profesioniștilor din sectorul balnear în jurul unui angajament ferm în favoarea noii poziționări a stațiunilor, în vederea îndeplinirii noii promisiuni de calitate și eficacitate a terapilor anti-ageing făcute noilor clientele

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 703 și 703bis din 27.08.2019, HG nr. 571/08.08.2019;

Informații accesate la data de 08.04.2020; Informații prelucrate)

C.19 STRATEGIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE A ECOTURISMULUI

- context, viziune și obiective – (2019-2029)

(aprobată prin HG nr. 358/30.05.2019 privind aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a ecoturismului-context, viziune și obiective- 2019-2029)

Obiectiv general

Crearea condițiilor de dezvoltare a ecoturismului la nivelul ariilor naturale protejate și în zonele din vecinătatea acestora, prin dezvoltarea unei rețele de destinații ecoturistice recunoscute și prin realizarea de produse ecoturistice competitive pe plan național și internațional.

Domeniul A - CADRUL INSTITUȚIONAL ȘI ASOCIATIV

Obiective strategice

1. Crearea cadrului de cooperare inter-instituțională pentru creșterea numărului de parteneriate în domeniul ecoturismului, la nivel local, regional și național;
2. Crearea cadrului necesar pentru recunoașterea la nivel național și internațional a Criteriilor pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice din România;
3. Întărirea capacității administrative a instituțiilor pentru implementarea politicilor și programelor de dezvoltare a ecoturismului.

Domeniul B - INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI

Obiective strategice

1. Crearea instrumentelor pentru dezvoltarea unei infrastructuri ecoturistice specifice la nivelul destinațiilor care să permită lărgirea gamei de servicii oferite, fără un impact negativ asupra mediului;
2. Crearea instrumentelor pentru protejarea și menținerea arhitecturii tradiționale și pentru limitarea procesului de urbanizare la nivelul destinațiilor ecoturistice/cu potențial ecoturistic (o destinație turistică în care să existe o arie naturală protejată și care are potențial să intre în cadrul rețelei de destinații ecoturistice).

Domeniul C - EDUCAȚIE ȘI CONȘTIENȚIZARE

Obiective strategice

1. Creșterea nivelului de conștientizare, apreciere și cunoaștere a valorilor naturale și culturale, a principiilor de ecoturism în rândul comunităților locale și a vizitatorilor pe de o parte, dar și în rândul administrațiilor publice centrale și locale, ONG-urilor, instituțiilor de învățământ, altor instituții și organizații pe de altă parte, pentru a orienta comportamentul acestora spre responsabilitate, participare, implicare în activitățile specifice ecoturismului.

Domeniul D - DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

Obiective strategice

1. Îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională, precum și dezvoltarea organizațională, profesională și a carierei pentru personalul implicat în activitățile de ecoturism din cadrul ariilor naturale protejate și a resurselor umane ce desfășoară o activitate lucrativă de turism și în special de ecoturism.

Domeniul E - DEZVOLTAREA AFACERILOR ȘI DEZVOLTAREA LOCALĂ

Obiective strategice

1. Dezvoltarea ofertei de produse ecoturistice realizată de comunitățile locale din cadrul destinațiilor ecoturistice/cu potențial ecoturistic;
2. Îmbunătățirea cadrului legal propice activităților din sfera ecoturismului pentru micii întreprinzători la nivel local.

Domeniul F - CONSERVAREA NATURII ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

Obiective strategice

1. Participarea activă la conservarea și gestionarea durabilă a biodiversității;

2. Aplicarea acțiunilor de protecția mediului și dezvoltare durabilă la nivelul destinațiilor ecoturistice sau cu potențial ecoturistic;
3. Identificarea unor instrumente pentru transportul turistic durabil în interiorul și către destinație.

Domeniul G - MARKETING ȘI PROMOVARE

Obiective strategice

1. Intensificarea activității de cercetare de piață și de monitorizare a fluxurilor turistice, în scopul fundamentării deciziilor viitoare de dezvoltare;
2. Îmbunătățirea calității experienței ecoturistice;
3. Realizarea unor branduri locale pentru destinațiile ecoturistice, înglobate într-un brand ecoturistic național;
4. Promovarea produsului ecoturistic la nivel național și internațional.

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 și 520bis din 26.06.2019; HG nr. 358/30.05.2019; Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, <http://turism.gov.ro/web/wp-content/uploads/2017/02/Strategia-na%C5%A3ional%C4%83-de-dezvoltare-a-ecoturismului-%C3%AEEn-Rom%C3%A2nia-context-viziune-%C5%9Fi-obiective-2017-2026.pdf>.)

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.20 STRATEGIA PRIVIND MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII EDUCAȚIONALE 2017-2023

(proiect)

Misiunea strategică: Asigurarea unui acces echitabil la medii de învățare sigure și flexibile, care facilitează inovarea în predare și învățare prin utilizarea unui model decizional transparent, bazat pe date concrete.

Viziune strategică: Deciziile privind investițiile în infrastructura de educație vor contribui la asigurarea accesului la medii de învățare care sprijină dezvoltarea personală, coeziunea socială și dezvoltarea sustenabilă.

Cadrul strategic privind investițiile în infrastructura de învățământ din România 2017-2023 este structurat pe 3 piloni strategici care cuprind direcții specifice de acțiune care contribuie la îndeplinirea obiectivelor strategice.

Pilon strategic	Obiective strategice	Indicator de rezultat
<i>Pilonul 1</i> Acces la serviciile de educație	Îmbunătățirea accesului la servicii de educație în zonele insuficient deservite Creșterea capacității de școlarizare în învățământul antepreșcolar Îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi și studenți	Indicator 1: Îmbunătățirea accesului la servicii de educație îmbunătățite
<i>Pilonul 2</i> Calitate, condiții de siguranță și funcționare	Dezvoltarea și actualizarea cadrului legislativ al infrastructurii școlare pentru asigurarea unui mediu propice pentru spațiile de învățare Îmbunătățirea calității condițiilor de siguranță și de funcționare a spațiilor de învățare	Indicator 2: Reducerea procentului unităților de învățământ care funcționează fără avize sau autorizații (indicele privind caracterul adecvat al utilităților)

		Indicator 3: Reducerea procentului unităților de învățământ vulnerabile la risc seismic mare
<i>Pilonul 3</i> Calitatea și relevanța mediilor de învățare	Asigurarea și dezvoltarea unor medii de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare Îmbunătățirea calității și relevanței mediilor de învățare pentru stimularea dezvoltării competențelor solicitate pe piața forței de muncă sau fundamentale pentru succesul în viață și în societate	Indicator 4: Reducerea procentului de unități de învățământ care nu dispun de facilități (biblioteci, laboratoare, săli de sport, ateliere de practică) Indicator 5: Creșterea calității și relevanței mediilor de învățare

(Sursa: Ministerul Educației și Cercetării,
https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategie%20SMIE_2017docx_0.pdf,
Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.21 STRATEGIA PRIVIND DIGITALIZAREA EDUCAȚIEI DIN ROMÂNIA (SMART-EDU) 2021-2027 (proiect)

ȚINTE ALE STRATEGIEI SMART-EDU PENTRU PERIOADA 2021-2027

Țintele Strategiei SMART.Edu derivă din prioritățile sistemului de educație și formare din România:

- Alfabetizarea digitală a **90%** din populația României;
- Infrastructură și resurse tehnologice adaptate pentru **toate** unitățile de învățământ din România;
- Inserție de succes pe piața muncii pentru **82%** din populația de vârstă 20-34 de ani formată pentru meserii emergente.

AXA PRIORITARĂ I - COMPETENȚE DIGITALE RELEVANTE PENTRU TRANSFORMAREA DIGITALĂ

I.1. DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DIGITALE ALE ELEVILOR ȘI STUDENȚILOR

Obiective operaționale

- I. Consolidarea dobândirii competențelor digitale de către toți elevii și studenții
- II. Dezvoltarea mecanismelor de evaluare și certificare a competențelor digitale ale elevilor și studenților
- III. Dezvoltarea de parteneriate publice-private care adresează transferul competențelor digitale în practică la nivelul elevilor și studenților

I.2. CURRICULUM ȘCOLAR PENTRU MESERII EMERGENTE

Obiective operaționale

- I. Anticiparea calificărilor și a competențelor specifice meseriilor emergente și corelarea cu oferta de formare (Ce?/Unde?)
- II. Guvernanța funcțională multi-nivel a curriculumului pentru meserii emergente
- III. Asigurarea soclului de competențe cheie, „competențe ale succesului”, competențe ale rezilienței și creativității
- IV. Adecvarea designului curricular la dinamica meseriilor emergente (flexibil și agil)
- V. Constituirea Colegiilor Comunității EDU.com (community based colleges + CoVE+ Applied Sciences Universities)
- VI. Urmărirea dobândirii de către studenți a unor competențe specifice meseriilor emergente, prin incentives acordate universităților și flexibilizarea traseelor de învățare
- VII. Creșterea inserției pe piața muncii a studenților, prin calificările obținute în urma absolvirii unui program de studiu

I.3 EDUCAȚIA DIGITALĂ PE TOT PARCURSUL VIEȚII

Obiective operaționale

- I. Sprijinirea formării și dezvoltării de competențe digitale, de la o vârstă fragedă și pe tot parcursul vieții, pentru toți cetățenii României, pentru transformarea digitală
- II. Dezvoltarea de măsuri adecvate pentru creșterea incluziunii sociale și economice în cazul persoanelor cu dizabilități, persoanelor din grupuri vulnerabile și a celor care au părăsit timpuriu sistemul educațional obligatoriu, precum și pentru egalitate de șanse
- III. Stimularea parteneriatelor cu stakeholderi relevanți pentru a crește gradul de digitalizare a cetățenilor, competențele de cetățenie digitală și capacitatea lor de a se proteja în fața riscurilor cibernetice și provocărilor aduse de tehnologiile viitorului

I.4 FORMAREA ÎNȚĂLĂ ȘI CONTINUĂ A CADRELOR DIDACTICE PENTRU EDUCAȚIE DIGITALĂ

Obiective operaționale

- I. Crearea unui sistem de auditare a nivelului de competențe pentru profesioniștii din educație
- II. Formare inițială de calitate pentru profesioniști în educație
- III. Formare continuă de calitate pentru cadrele didactice care desfășoară activitate de predare
- IV. Formarea continuă a altor specialiști din sistemul de educație

AXA PRIORITARĂ II - ECOSISTEM DIGITAL DE EDUCAȚIE, DE ÎNALTĂ PERFORMANȚĂ

II.1. INFRASTRUCTURĂ ȘI RESURSE TEHNOLOGICE DIGITALE

Obiective operaționale

- I: Crearea de conținut educațional digital ca resurse accesibile pentru trei niveluri de aprofundare diferențiată a cunoașterii: remedială, accesibilă, performanță (lecții digitale/interactive/video, aplicații multitouch, jocuri educaționale multiplayer etc.)
- II: Asigurarea infrastructurii și resurselor tehnologice în toate unitățile de învățământ, pentru toți elevii și cadrele didactice
- III: Încheierea de parteneriate public-private cu furnizorii de internet fix, cu societățile de telefonie mobilă care să asigure conectivitate pentru toți copiii/elevii și pentru toate cadrele didactice; cu societăți din domeniul tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor, cu organizații neguvernamentale pentru participarea pe bază de voluntariat la orele de informatică și TIC
- IV: Încadrarea administratorilor de rețea în unitățile de învățământ cu personalitate juridică, operaționalizarea unui sistem de tip Helpdesk și de asistare de la distanță a școlilor prin intermediul sistemului IoT
- V: Crearea laboratoarelor educaționale digitale inteligente ca spații creative de învățare pentru alfabetizare digitală și tehnologică (dotate cu imprimante 3D, roboți educaționali multifuncționali, scannere 3D, creioane 3D, ochelari de realitate virtuală, softuri și aplicații educaționale pentru toate materiile, mentenanță, instruirea cadrelor didactice, consumabile), SmartLab
- VI: Sprijinirea dotării instituțiilor de învățământ superior cu dispozitive și platforme digitale de e-learning și administrative

II.2 CONECTIVITATE

Obiective operaționale

- I. Îmbunătățirea infrastructurii digitale pentru reducerea decalajelor de conectivitate
- II. Susținerea accesului egal la educație de calitate prin asigurarea conectivității 24/7
- III. Încurajarea dezvoltării unui ecosistem dinamic și inovator de educație digitală de înaltă performanță prin corelarea fluxurilor privind infrastructura hard (echipamente) și cea soft (competențe)

II.3 CREAREA DE RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE

Obiective operaționale

- I. Operaționalizarea Bibliotecii Școlare virtuale/a unui Director digital de resurse educaționale deschise; Crearea unui bazin de RED
- II. Extinderea Ecosistemului de resurse educaționale deschise la nivel universitar

II.4. SECURITATE CIBERNETICĂ, PROTECȚIA DATELOR, SIGURANȚA ONLINE ȘI ETICA IT

Obiective operaționale

- I. Desfășurarea procesului de învățământ on-line în condiții de securitate/protecție a datelor personale
- II. Pregătirea elevilor, studenților și profesorilor pentru folosirea internetului/dispozitivelor/platformelor educaționale într-un mod sigur
- III. Gestionarea corectă, de către elevi și studenți, a relațiilor online, fără a se expune la riscuri de tip Cyberbullying, Sextingul, Groomingul, Phishingul
- IV: Crearea și încurajarea unui cadru național și/sau regional pentru inițierea schimbului de bune practici între conducerile universităților, cadre didactice și personalul administrativ
- V. Crearea unui set de principii/standard/protocol/regulament la nivel național de securitate, protecția datelor, a learning analytics pentru învățământul pre-universitar pentru a facilita același principiu, acces egal, cu toți pașii următori - crearea de modele de implementare, training, susținere și validare continuă
- VI. Crearea unui program național adaptat fiecărei vârste, cu aplicații prietenoase care să fie oferite și integrate în cadrul cursurilor TIC la nivel educațional și unele care să fie oferite gratuit și generalizat adulților într-un proces de educație continuă, pe toată durata vieții
- VII. Dezvoltarea unei infrastructuri capabile să susțină/faciliteze realizarea securității cibernetice
- VIII. Îmbunătățirea cadrului legislativ necesar realizării securității cibernetice

AXA PRIORITARĂ III. CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

Obiectiv operațional:

Îmbunătățirea capacității administrative la nivel central și local pentru transformarea digitală a educației

(Sursa: Ministerul Educației și Cercetării,

<https://www.edu.ro/sites/default/files/SMART.Edu%20-%20document%20consultare.pdf>,

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.22 STRATEGIA NAȚIONALĂ DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ 2021-2027 (SNSI)

și

C.23 STRATEGIA NAȚIONALĂ DE CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE 2021-2027 (SNCDI)

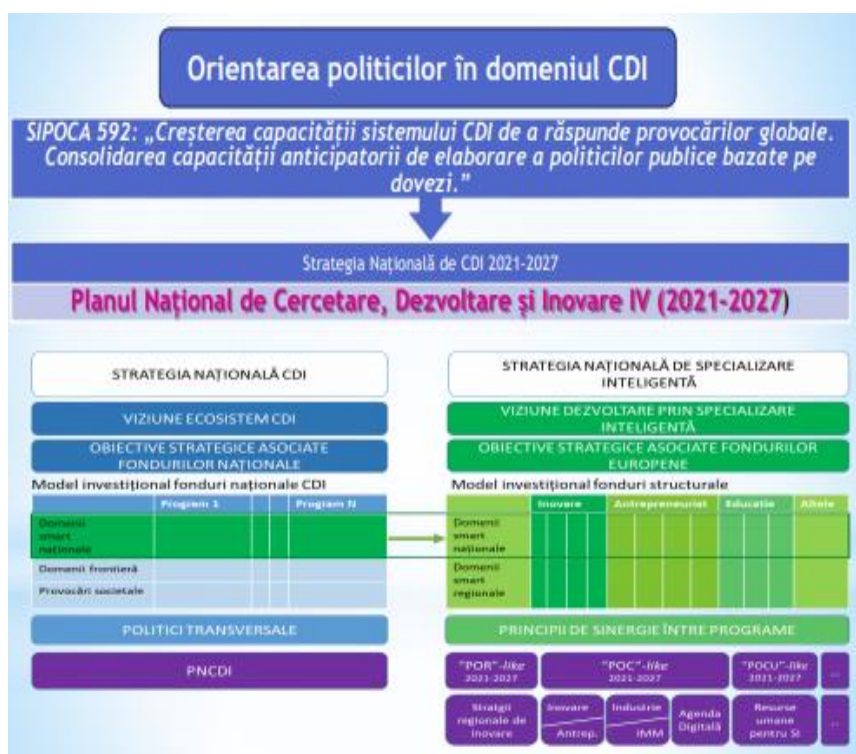
(ambele în curs de elaborare)

Cele două strategii sunt în curs de elaborare, acestea fiind printre rezultatele așteptate ale proiectului "Creșterea capacității sistemului CDI de a răspunde provocărilor globale. Consolidarea capacității anticipatorii de elaborare a politicilor publice bazate pe dovezi" (cod SIPOCA 592, cod MySMIS 127557).

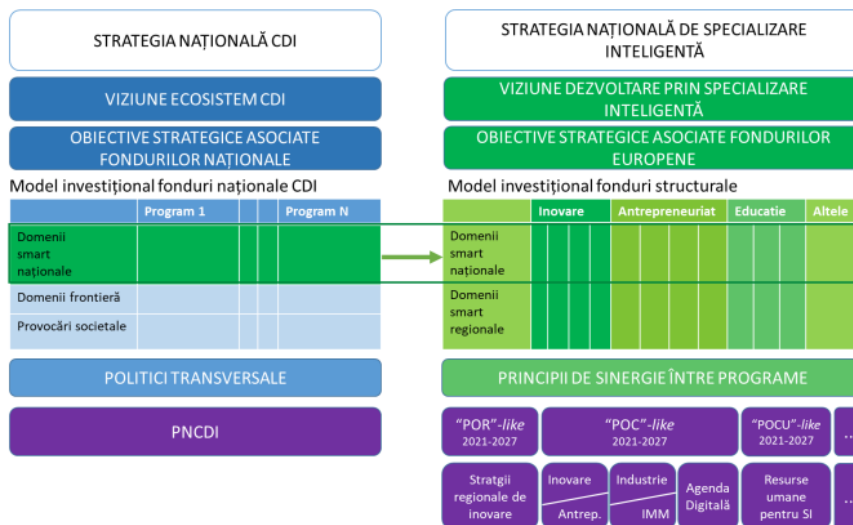
Implementat de Ministerul Educației și Cercetării (MEC) în parteneriat cu Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), în perioada mai 2019 – mai 2022.

Proiectul are valoarea de 26.040.012,30 Lei și este co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA).

O abordare integrata

(Sursa: Ministerul Educației și Cercetării, Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), <https://uefiscdi.gov.ro/resource-826985>, Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate; Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, <https://www.research.gov.ro/uploads/minister/rapoarte-de-activitate/raport-activitate-mci-2019.pdf>, <https://uefiscdi.gov.ro/sipoca-592>, Informații accesate la data de 20.12.2021; Informații prelucrate)

C.24 STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ 2021-2027

(aprobată prin HG nr. 558/19.05.2021 privind aprobarea Strategiei naționale pentru ocuparea forței de muncă 2021 - 2027 și a Planului de acțiuni pe perioada 2021 - 2027 pentru implementarea Strategiei naționale pentru ocuparea forței de muncă 2021 - 2027)

Obiectiv general

Creșterea ocupării de calitate, în condiții de sustenabilitate, astfel încât, până la sfârșitul anului 2027, rata de ocupare a populației 20-64 ani să fie de 75%.

Atingerea obiectivului general se va realiza prin măsuri de activare a persoanelor inactice apte de muncă, a șomerilor, în special a celor de lungă durată, a tinerilor, inclusiv NEETs (Not in Education, Employment, or Training), prin asigurarea unor tranziții rapide și de calitate în ocupare pentru tinerii absolvenți, prin dezvoltarea resurselor umane, prin stimularea culturii și a inițiativei antreprenoriale și prin stimularea creării de noi oportunități și locuri de muncă.

Totodată, vor fi implementate măsuri de creștere a calității ocupării, promovare a unei forțe de muncă competente, calificate și adaptabile.

Procesul de realizare a obiectivului general se va baza pe inovarea socială, respectiv idei, servicii și modele noi de servicii publice și private, inclusiv în cadrul oferit de parteneriate care să genereze soluții adaptate și să abordeze de o manieră cuprinzătoare complexitatea societală crescută a României contemporane.

Ținta generală

Rata de ocupare a populației 20-64 ani de 75% la orizontul anului 2027.

Obiective specifice și direcții de acțiune

Obiectivul specific 1: Integrarea durabilă pe piața muncii a forței de muncă disponibile

Direcția de acțiune 1:

Promovarea de noi abordări în furnizarea măsurilor active pentru îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă

Direcția de acțiune 2:

Promovarea, dezvoltarea și consolidarea inițiativelor/oportunităților de antreprenariat și economie socială vizând crearea de locuri de muncă de calitate

Direcția de acțiune 3:

Dezvoltarea de măsuri pentru identificarea și reducerea deficitelor de forță de muncă, în special a celor de la nivel local/regional

Direcția de acțiune 4:

Reducerea disparității de gen privind ocuparea forței de muncă

Direcția de acțiune 5:

Furnizarea unor măsuri de sprijin pentru menținerea activității economice în contextul COVID-19 sau a altor situații excepționale

Obiectivul specific 2: Creșterea gradului de valorificare a potențialului economic al tinerilor (inclusiv a tinerilor NEET)

Direcția de acțiune:

Creșterea ocupării tinerilor și promovarea unei ocupări durabile, inclusiv prin implementarea Garanției pentru Tineret consolidate

Obiectivul specific 3. Modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii în vederea creării unui mediu care să conducă la susținerea unei piețe a muncii flexibile, funcționale și reziliente

Dirrecția de acțiune 1:

Reconcilierea flexibilității pieței muncii cu securitatea ocupării și coeziunea socială

Dirrecția de acțiune 2:

Crearea unui sistem de monitorizare și evaluare a politicilor publice și de anticipare a modificărilor de pe piața muncii în vederea unei mai bune corelări între cerere și ofertă

Dirrecția de acțiune 3:

Consolidarea dialogului social în vederea îmbunătățirii implicării partenerilor sociali în elaborarea și implementarea politicilor cu impact pe piața muncii

Dirrecția de acțiune 4:

Transformarea muncii nedeclarate în muncă declarată

Obiectivul specific 4. Consolidarea sistemului de formare profesională a adulților pentru o mai bună conectare la cerințele pieței muncii

Dirrecția de acțiune 1:

Promovarea formării profesionale pentru redresare economică

Dirrecția de acțiune 2:

Sprrijinirea participării adulților la educație și formare profesională de calitate, favorabilă incluziunii, atractivă, mai flexibilă și adecvată erei digitale și tranziției ecologice

Dirrecția de acțiune 3:

Implicarea entităților relevante pentru a oferi adulților oportunități de formare de calitate și pentru deblocarea investițiilor publice și private care să stimuleze realizarea unui echilibru dintre cererea și oferta de competențe

Dirrecția de acțiune 4:

Stimularea dobândirii de noi competențe în vederea ocupării unui loc de muncă și gestionarea cu succes a tranzițiilor profesionale

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 31.05.2021, HG nr. 558/19.05.2021; Informații accesate la data de 07.12.2021; Informații prelucrate)

C.25 STRATEGIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE A FORMĂRII PROFESIONALE ÎN SISTEM DUAL DIN ROMÂNIA PENTRU PERIOADA 2020 - 2025

(proiect)

Obiective strategice

1. Asigurarea calității și sustenabilității formării profesionale inițiale în sistem dual prin armonizare și completare legislativă, prin monitorizare și evaluare de etapă

Creșterea retenției elevilor școlarizați în învățământul dual de la un an școlar la altul de la 75% în 2018 la o valoare anuală de 90% până în 2025 și menținerea la acest minim nivel după 2025

Creșterea procentului de absolvenți în învățământul dual care își obțin certificatul de calificare la o valoare de peste 90% începând cu anul 2024, pornind de la o medie de 74,44% înregistrată în 2012-2017 (clase cu elemente de dual)

2. Asigurarea accesului egal la educație și formare profesională inițială de calitate, cu accent pe identificarea și incluziunea potențialilor beneficiari, inclusiv a celor aparținând grupurilor vulnerabile/dezavantajate

Creșterea ratei de realizare a planului de școlarizare în învățământul dual de la 75% (o medie pe anii 2017-2019) la o valoare de 90% în 2024

Creșterea numărului de unități de învățământ de tip școală profesională specială în care se organizează clase de tip dual*

Creșterea numărului de elevi proveniți din mediile defavorizate, aparținând grupurilor vulnerabile școlarizați în învățământul dual*

3. Dezvoltarea învățământului dual atât din punct de vedere transversal prin creșterea numărului de domenii, de calificări și a numărului de absolvenți, cât și longitudinal prin adaptarea cadrului legislativ pentru calificările de nivel 4 și 5, precum și la nivel universitar

Completarea cadrului metodologic în vederea implementării învățământului dual pentru calificări profesionale de nivel 4 pentru anul de școlarizare 2021-2022, respectiv de nivel 5 până în 2025

Îndeplinirea în totalitate a cerințelor venite din piața forței de muncă privind includerea în ofertă a solicitărilor, actualizarea calificărilor, respectiv autorizarea/acreditarea pe noi calificări

4. Elaborarea și derularea de proiecte și programe care să fundamenteze deciziile cu privire la organizarea și dezvoltarea formării profesionale inițiale în sistem dual

Actualizarea și armonizarea legislației în domeniu ca răspuns prompt al contextelor socio-economice

5. Cooperarea națională, regională și internațională, prin parteneriate și proiecte prin asigurarea unui cadru de dezvoltare necesar formării profesionale inițiale în sistem dual și facilitarea relaționării directe cu sisteme similare din alte țări

Consolidarea poziției Autorității la nivel național și internațional ca principal organism de dezvoltare și organizare a învățământului dual

Declararea învățământului dual ca obiectiv de țară

Creșterea anuală a numărului de unități de învățământ în sistem dual cu personalitate juridică*

6. Dezvoltarea instituțională în vederea atingerii obiectivelor naționale în domeniul formării profesionale inițiale în sistem dual

Acoperirea națională a problematicii învățământului dual printr-o funcționare eficientă a birourilor regionale

Abordarea procedurală a tuturor activităților și la toate nivelurile învățământului dual

*Nivelul de creștere pentru ținte va fi stabilit în urma consultării cu partenerii economici și structurile de dialog social, prin raportare la nevoi și capacități sistemice.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

1. Programul de informare, consiliere și promovare

Obiectiv general

Asigurarea promovării conceptului de formare profesională inițială în sistem dual și consilierea beneficiarilor direcți, indirecti și a partenerilor.

2. Programul de cercetare și inovare

Obiectiv general

Realizarea de baze de date, sisteme informatice, studii, strategii, prognoze, precum și alte lucrări strategice necesare, care să fundamenteze deciziile cu privire la organizarea și dezvoltarea formării profesionale inițiale în sistem dual.

3. Programul de asigurare a calității

Obiectiv general

Asigurarea cadrului legislativ unitar și coerent precum și a metodologiilor necesare dezvoltării formării profesionale inițiale în sistem dual și implementarea unor sisteme/procese de monitorizare și evaluare eficiente.

4. Programul de cooperare națională, regională și internațională

Obiectiv general

Dezvoltarea de parteneriate și proiecte strategice cu instituții, organisme și organizații naționale și internaționale care să asigure o abordare multisectorială și o mai bună absorbție a fondurilor externe, precum și facilitarea transferului de bune practici.

5. Programul de asigurare a sustenabilității

Obiectiv general

Creșterea relevanței formării profesionale inițiale în sistem dual prin asigurarea unei continuități a ofertei, adaptată la nevoile pieței forței de muncă și prin realizarea unui sistem de monitorizare a indicatorilor de performanță privind inserția și retenția absolvenților din acest tip de învățământ.

6. Programul de dezvoltare instituțională

Obiectiv general

Organizarea, funcționarea și coordonarea activității Autorității, în vederea asigurării îndeplinirii misiunii și a obiectivelor strategice.

(Sursa: Autoritatea Națională pentru Formare Profesională Inițială în Sistem Dual din România, http://anfpisdr.gov.ro/w/wp-content/uploads/2020/01/Strategie-DUAL_ANFPISDR_07.01.2020-2.pdf

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.26 STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU INCLUZIUNEA SOCIALĂ ȘI REDUCEREA SĂRĂCIEI PENTRU PERIOADA 2021-2027

(proiect)

Obiectiv general

Reducerea cu cel puțin 10% față de anul 2020 a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială, până în anul 2027.

Obiectivul strategic 1: Un trai decent pentru toți, în temeiul principiului „Nimeni nu este lăsat în urmă”

Obiectivul specific 1.1. Asigurarea unor cantumuri adecvate ale veniturilor minime pentru o viață demnă și un trai decent

Obiectivul specific 1.2. Dezvoltarea și concertarea unor măsuri economice, sociale și administrative care să contribuie la reducerea sărăciei și creșterea incluziunii sociale

Obiectivul strategic 2: Investiții sociale pentru promovarea coeziunii

Obiectivul specific 2.1. Educație și formare eficiente, echitabile și incluzive

Obiectivul specific 2.2. Ocupare deplină, echitabilă și incluzivă în contextul promovării creșterii economice competitive

Obiectivul strategic 3: Protecție socială pe tot parcursul vieții unei persoane

Obiectivul specific 3.1. Un sistem de sănătate mai eficace, mai accesibil și mai rezilient

Obiectivul specific 3.2. Locuințe și servicii de bază adecvate, sigure, într-un mediu sănătos și la prețuri accesibile

Obiectivul specific 3.3. Servicii sociale, integrate, orientate spre promovarea unui trai independent în comunitate

Obiectivul strategic 4: Îmbunătățirea capacității administrative pentru coordonarea politicilor în plan național în acord cu exigențele europene

Obiectivul specific 4.1 Consolidarea capacității instituționale a autorităților și instituțiilor din sectorul muncă și protecție socială

Obiectivul specific 4.2 Eficientizarea coordonării politicilor naționale în acord cu exigențele UE

Obiectivul specific 4.3 Promovarea implicării active a părților interesate în procesul elaborării politicilor publice naționale și locale

(Sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale,

http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/Transparenta_decizionala/20201222-proiecthg-sn-incluziune-sociala21-27_anexa1.pdf,

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.27 STRATEGIA NAȚIONALĂ PRIVIND PROMOVAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE ȘI DE TRATAMENT ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI ȘI PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI DOMESTICE PENTRU PERIOADA 2018-2021

(aprobată prin HG nr. 365/24.05.2018 pentru aprobarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021)

A. Pilonul Egalitate de șanse și de tratament între femei și bărbați

Arii de intervenție, obiective specifice și direcții de acțiune:

1. EDUCAȚIA

Obiective specifice:

1.1. Creșterea gradului de conștientizare a copiilor și tinerilor cu privire la prevederile legale din domeniul egalității de șanse între femei și bărbați

1.2. Combaterea stereotipurilor de gen în rândul tinerilor

2. SĂNĂTATE

Obiectiv specific:

2.1. Sănătatea sexuală și reproductivă a femeilor și bărbaților

3. PIAȚA MUNCII

Obiective specifice:

- 3.1. Încurajarea antreprenorialului în rândul femeilor și tinerilor proveniți din medii defavorizate
- 3.2. Îmbunătățirea situației femeilor pe piața muncii
- 3.3. Concilierea vieții profesionale cu viața de familie și cea privată

4. PARTICIPAREA ECHILIBRATĂ LA DECIZIE

Obiectiv specific:

- 4.1. Creșterea nivelului de participare a femeilor la procesul de decizie

5. ABORDAREA INTEGRATOARE DE GEN

Obiectiv specific:

- 5.1. Introducerea perspectivei de gen în politicile naționale

6. MONITORIZARE

Obiectiv specific:

- 6.1. Raportarea anuală a gradului de implementare a activităților asumate în cadrul Pilonului Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați

B. Pilonul Prevenirea și combaterea violenței domestice

Obiective generale

- I. Consolidarea cadrului legislativ din domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice
- II. Dezvoltarea unor măsuri adecvate de sprijin și protecție pentru victime
- III. Prevenirea violenței domestice și a recidivei acesteia precum și a violenței sexuale
- IV. Monitorizarea și evaluarea activităților întreprinse în vederea prevenirii și combaterii violenței domestice

Obiective specifice

1. Îmbunătățirea cadrului legislativ actual și asigurarea implementării unitare a legislației primare prin adoptarea legislației secundare și terțiare
2. Dezvoltarea serviciilor sociale adecvate nevoilor identificate și care să asigure acces facil, asistență de calitate tuturor victimelor și măsuri pentru agresori
3. Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesionale prin formarea și pregătirea necesară și adaptată pentru intervenția diferitelor categorii de specialiști
4. Întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale de gestionare a violenței domestice
5. Dezvoltarea relațiilor de colaborare între partenerii interni și între statul român și statele sau organismele internaționale implicate în prevenirea și combaterea violenței domestice
6. Creșterea eficacității măsurilor de prevenire a violenței domestice și a recidivei acesteia
7. Dezvoltarea de atitudini și comportamente nonviolente pentru atingerea obiectivului „toleranță zero” față de violența domestică
8. Raportarea anuală a gradului de implementare a activităților asumate în cadrul Pilonului Prevenirea și Combaterea Violenței Domestice
9. Evaluarea finală a Pilonului Prevenirea și Combaterea Violenței Domestice

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 465 din 06.06.2018, HG nr. 365/24.05.2018; Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați,

<https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2018/06/Strategia-Nationala-ES-si-VD.pdf>,

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.28 STRATEGIA NAȚIONALĂ PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI 2021-2027

Obiectivul general al Strategiei 2021-2027 este de a asigura participarea deplină și efectivă a persoanelor cu dizabilități, bazată pe libertatea de decizie, în toate domeniile vieții și într-un mediu accesibil și rezilient.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

1. ACCESIBILITATE ȘI MOBILITATE

Obiectiv general:

Persoanele cu dizabilități să aibă acces fizic, informațional și comunicațional la produsele, serviciile și programele pe care societatea le pune la dispoziția membrilor săi.

Obiectiv specific 1: Îmbunătățirea accesului la mediul fizic

Obiectiv specific 2: Îmbunătățirea accesului la mediul informațional și comunicațional

Obiectiv specific 3: Îmbunătățirea accesului la mijloacele de transport

Obiectiv specific 4: Reducerea vulnerabilității la situații de risc și urgențe umanitare

2. PROTECȚIA EFECTIVĂ A DREPTURILOR PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Obiectiv general:

Persoanele cu dizabilități trebuie să beneficieze de recunoaștere egală în fața legii pentru a-și exercita toate drepturile fundamentale, precum dreptul de a munci, de a se căsători, de a-și întemeia o familie sau de a vota, și astfel de a lua decizii în toate aspectele vieții lor; recunoașterea egală în fața legii este necesară pentru a asigura faptul că deciziile oricărei persoane produc efecte juridice.

Persoanele cu dizabilități trebuie să aibă acces egal la justiție în situația în care le sunt încălcate drepturile și trebuie să obțină un remediu efectiv.

Doar prin îndeplinirea celor două condiții, persoanele cu dizabilități vor putea participa într-o societate cu adevărat incluzivă.

Obiectiv specific 1: Îmbunătățirea posibilității persoanelor cu dizabilități de a lua decizii

Obiectiv specific 2: Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la etapele procedurale ale sistemului de justiție

3. OCUPARE

Obiectiv general:

Toate persoanele cu dizabilități trebuie să aibă oportunitatea de a-și pune în aplicare și de a-și dezvolta calificarea și competențele, precum și potențialul creativ și productiv, într-o ocupație liber aleasă și într-un loc de muncă incluziv, accesibil și, dacă este necesar, adaptat, care să asigure un nivel decent de trai.

Obiectiv specific 1: Creșterea accesului la ocupare pentru persoanele cu dizabilități

Obiectiv specific 2: Creșterea calității ocupării pentru persoanele cu dizabilități

Obiectiv specific 3: Creșterea accesului la programe de formare profesională

4. PROTECȚIE SOCIALĂ, INCLUSIV ABILITARE/REABILITARE

Obiectiv general:

Persoanele cu dizabilități trebuie să aibă un standard de viață adecvat, cu șanse egale cu toate celelalte persoane. Cetățenii au acces egal la un standard adecvat de viață atunci când își pot acoperi atât nevoile de bază pentru traiul zilnic (hrană, îmbrăcăminte, sănătate, locuire), precum și cheltuielile necesare pentru participarea activă la toate aspectele vieții din comunitate (precum educație, ocupare, timp liber sau participare civică), în condiții egale, neinfluențate nicidecum de dizabilitate sau de alte situații specifice de vulnerabilitate.

Obiectiv specific 1: Îmbunătățirea accesului la programele de reducere a sărăciei pentru populația generală

Obiectiv specific 2: Îmbunătățirea acoperirii costului suplimentar al dizabilității prin programele existente

5. VIAȚĂ INDEPENDENTĂ ȘI INTEGRARE ÎN COMUNITATE, INCLUSIV ACCESUL LA SERVICII PUBLICE

Obiectiv general:

Viața independentă constituie un drept fundamental al omului, esențial pentru dezvoltarea identității personale și realizarea potențialului uman și recunoscut prin *Convenție* în mod egal persoanelor cu dizabilități.

Obiectiv specific 1: Îmbunătățirea cadrului de reglementare în domeniul serviciilor sociale

Obiectiv specific 2: Dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități

Obiectiv specific 3: Îmbunătățirea accesului la servicii sociale în comunitate necesare pentru o viață independentă

Obiectiv specific 4: Asigurarea accesului la locuințe sociale

6. EDUCAȚIE

Obiectiv general:

Copiii și tinerii cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale (CES) trebuie să aibă acces la o educație incluzivă de calitate în comunitate, în condiții de egalitate cu ceilalți elevi, astfel încât să își poată atinge potențialul lor maxim de dezvoltare.

Obiectiv specific 1: Îmbunătățirea accesului la educație de calitate pentru toate nivelurile de învățământ preuniversitar

Obiectiv specific 2: Îmbunătățirea accesului la educație terțiară

7. SĂNĂTATE

Obiectiv general:

Persoanele cu dizabilități, ca cele fără dizabilități, au dreptul la bunăstare, la o viață activă și la oportunitatea de a participa la viața socială.

Obiectiv specific 1: Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități la serviciile curative și de sănătate publică

Obiectiv specific 2: Asigurarea exercitării dreptului la sănătate sexuală și reproductivă

Obiectiv specific 3: Îmbunătățirea accesului la tratament cu demnitate și respect

8. PARTICIPARE POLITICĂ ȘI PUBLICĂ

Obiectiv general:

Persoanele cu dizabilități trebuie să poată participa activ ca membri deplin ai societății, cu drepturi egale.

Obiectiv specific 1: Creșterea accesului la activități culturale

Obiectiv specific 2: Creșterea accesului la activități sportive și de recreere și turism

Obiectiv specific 3: Creșterea accesului la procesul electoral

Obiectiv specific 4: Creșterea participării la viața publică

(Sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adoptii,

<http://andpdca.gov.ro/w/stategia-nationala-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati-2021-2027-proiect>,

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.29 STRATEGIA GUVERNULUI ROMÂNIEI DE INCLUZIUNE A CETĂȚENILOR ROMÂNI APARTINÂND MINORITĂȚII ROME PENTRU PERIOADA 2021-2027

(Draft nr. 4, la 05/11/2020)

Viziunea SNIR (*Strategia Națională de Incluziune a Romilor*) se axează pe instituirea unei abordări orientate către obținerea de rezultate durabile în timp referitoare la incluziunea cetățenilor români aparținând minorității rome, prin ajustarea rezilientă, particularizată a măsurilor de sprijin, de îndrumare și de motivare.

Viziunea SNIR 2021-2027 urmărește perspectiva următoarelor direcții strategice principale:

- 1) Consolidarea dimensiunii cetățeniei active a grupului reprezentat de cetățenii români aparținând minorității rome, cu accent pe cei aflați în situație de vulnerabilitate, ținând seama de diversitatea și particularitățile neamurilor de romi, în scopul de-a pune în valoare potențialul acestora din perspectiva contribuției la viața publică, socială, economică și culturală a țării;
- 2) Identificarea cauzelor ce conduc la vulnerabilități, astfel încât intervențiile să fie eficiente și complementare;
- 3) Includerea măsurilor propuse pentru atingerea obiectivelor specifice în Strategiile sectoriale, respectiv în Programele Naționale existente sau propunerea de noi programe naționale cu adresabilitate specifică, acolo unde este cazul;
- 4) Împuternicirea autorităților publice locale în dezvoltarea și punerea în aplicare, în colaborare cu instituțiile deconcentrate și cele descentralizate, a măsurilor distincte de incluziune socială a romilor în strategiile de dezvoltare locală.

Obiectiv general: Creșterea calității vieții cetățenilor români aparținând minorității rome, fundamentată pe cetățenie activă, incluziune socio-economică și valorizarea patrimoniului cultural rom.

Obiective specifice:

1. Îmbunătățirea condițiilor de locuire și a infrastructurii în comunitățile vulnerabile cu romi;
2. Asigurarea accesului cetățenilor români de etnie romă la educație inclusivă de calitate;
3. Impulsionarea gradului de ocupare a romilor în concordanță cu cerințele pieții, încât să se evite segmentarea competențelor și a oportunităților și să se permită evoluția profesională a acestora;
4. Îmbunătățirea stării de sănătate a membrilor comunităților vulnerabile de romi;
5. Susținerea cercetării, conservării și promovării patrimoniului cultural rom și al identității rome.

Obiectivele specifice sunt susținute de următoarele două **obiective orizontale:**

- Îmbunătățirea cadrului legislativ și normativ existent în materia combaterii discriminării, a discursului și atitudinilor antirome generatoare de discurs incitator la ură sau infracțiuni motivate de ură;
- Asigurarea unui flux financiar sustenabil măsurilor de incluziune a romilor în vederea implementării planurilor locale de incluziune socială, precum și a măsurilor distincte de incluziune a romilor prevăzute în strategiile de dezvoltare locală.

Domenii:

- Locuire,
- Infrastructură,
- Educație,
- Ocupare,
- Sănătate.

(Sursa: Secretariatul General al Guvernului,

http://sgglegis.gov.ro/legislativ/docs/2020/11/152nftks6zbd3vpw8_jr.pdf,

Informații accesate la data de 05.03.2021; Informații prelucrate)

C.30 STRATEGIA NAȚIONALĂ DE REINTEGRARE SOCIALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE 2020-2024

(aprobată prin HG nr. 430/27.05.2020 privind aprobarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024)

OBIECTIVUL STRATEGIC I

Dezvoltarea capacității instituționale și interinstituționale în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate

- I.1. Formarea și perfecționarea profesională a personalului cu atribuții în domeniul reintegrării sociale a persoanelor private de libertate
- I.2. Dezvoltarea infrastructurii instituțiilor cu atribuții în domeniul reintegrării sociale
- I.3. Analizarea și, după caz, modificarea și completarea cadrului normativ pentru asigurarea continuității serviciilor acordate persoanelor private de libertate
- I.4. Implementarea, revizuirea și completarea Manualului de proceduri interinstituționale, referitoare la implicarea și colaborarea instituțiilor și autorităților administrației publice centrale și ale administrației publice locale în procesul de reintegrare socială

OBIECTIVUL STRATEGIC II

Creșterea eficienței și eficacității intervenției specializate derulate în perioada de executare a sancțiunilor privative de libertate

- II.1. Optimizarea intervenției recuperative adresate persoanelor private de libertate
- II.2. Stimularea accesului persoanelor private de libertate la activități de instruire școlară și formare profesională, în acord cu cerințele pieței muncii
- II.3. Sensibilizarea comunității cu privire la problematica reintegrării sociale a persoanelor private de libertate și prevenirea infrafracționalității
- II.4. Dezvoltarea și consolidarea de parteneriate, în vederea facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au executat pedepse sau măsuri privative de libertate

OBIECTIVUL STRATEGIC III

Facilitarea asistenței postdetenție la nivel sistemic

- III.1. Asigurarea continuității intervenției destinate persoanelor care au executat pedepse sau măsuri privative de libertate, prin preluarea cazurilor și acordarea asistenței în perioada postdetenție

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 11.06.2020, HG nr. 430/27.05.2020; Informații accesate la data de 08.04.2020; Informații prelucrate)

C.31 STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU LOCURI DE MUNCĂ VERZI 2018-2025

(aprobată prin HG nr. 594/02.08.2018 privind aprobarea Strategiei naționale pentru locuri de muncă verzi 2018-2025 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale pentru locuri de muncă verzi 2018-2025)

OBIECTIVUL GENERAL: Asigurarea unei ocupări durabile prin stimularea și valorificarea potențialului generator de locuri de muncă verzi al sectoarelor competitive.

Obiectivul Specific 1: Stimularea antreprenoriatului și creării de locuri de muncă verzi cu accent pe sectoarele de competitivitate crescută identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate 2014 - 2020 și Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014 - 2020.

Principalele direcții de acțiune vizează:

- 1. Creșterea competitivității economiei românești prin inovare;

2. Creșterea inovării în firme prin susținerea entităților de inovare și transfer tehnologic în domenii de specializare inteligentă;
3. Crearea de mari infrastructuri de cercetare-dezvoltare (CD);
4. Crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale programului-cadru ORIZONT 2020 al Uniunii Europene și alte programe CDI internaționale;
5. Atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității CD;
6. Sprijinirea creșterii valorii adăugate generate de sectorul TIC și a inovării în domeniu prin dezvoltarea de clustere;
7. Promovarea și consolidarea inițiativelor antreprenoriale pentru crearea de locuri de muncă verzi;
8. Facilitarea diversificării activităților economice, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă în mediul rural;
9. Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de silvicultură și îmbunătățirea viabilității pădurilor;
10. Promovarea tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon și a utilizării eficiente a resurselor;
11. Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice de noi idei și prin stimularea creării de firme noi, inclusiv prin intermediul incubatoarelor de afaceri;
12. Promovarea turismului durabil.

Obiectivul Specific 2: Dezvoltarea competențelor forței de muncă în vederea asigurării unei ocupări de calitate în sectoarele competitive, generatoare de locuri de muncă verzi.

Principalele direcții de acțiune vizează:

1. Formarea și dezvoltarea competențelor verzi;
2. Creșterea contribuției românești la progresul cunoașterii;
3. Creșterea rolului științei în societate;
4. Consolidarea cooperării internaționale pentru a genera excelența în CDI;
5. Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier;
6. Promovarea îmbunătățirii competențelor în ceea ce privește eficiența energetică în clădiri și în sistemele majore de infrastructură urbană;
7. Dezvoltarea competențelor privind gestionarea deșeurilor;
8. Promovarea îmbunătățirii nivelului tehnologiilor curate și a energiei cu emisii reduse sau zero de carbon;
9. Sprijinirea parteneriatelor dintre universități și sectorul privat, pentru a facilita tranziția de la educație la angajare în domeniul schimbărilor climatice sau domenii conexe;
10. Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și la programe de învățare pe tot parcursul vieții;
11. Creșterea relevanței învățământului terțiar universitar în relație cu piața muncii și sectoarele economice competitive.

Obiectivul Specific 3: Consolidarea cooperării cu actorii relevanți și a dialogului cu partenerii sociali din sectoarele cu potențial pentru crearea de locuri de muncă verzi.

Principalele direcții de acțiune vizează:

1. Facilitarea cooperării între actorii implicați în dezvoltarea rurală;
2. Consolidarea participării partenerilor sociali și a altor actori relevanți în politicile publice care vizează crearea de locuri de muncă verzi.

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 704 și 704bis din 13.08.2018, HG nr. 594/02.08.2018;

Ministerul Muncii și Protecției Sociale,

<http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMJS/Transparenta-decizionala/20171128-Anexa--Strategie-SNLMV-21112017.pdf>

Informații accesate la data de 08.04.2020; Informații prelucrate)

D. CONTEXTUL REGIONAL-STRATEGII RELEVANTE LA NIVEL REGIONAL (Programe și proiecte teritoriale)

Orice document strategic sau de programare întocmit la nivel regional trebuie să se încadreze în documentele similare la nivel mondial/global/internațional, european și național.

Tot pentru a sprijini pregătirea viitoarelor proiecte, s-a considerat că este necesar să se țină cont și de documentele întocmite la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud-Muntenia, din care Orașul Pucioasa face parte.

Documentele sunt prezentate în general pe scurt, în funcție de modul în care au putut fi sintetizate și în funcție de importanța unor elemente din acestea. Pentru o parte dintre acestea, considerate relevante într-o măsură mai mare, au fost prezentate mai multe amănunte. Deoarece nu se pot menționa în mod exhaustiv toate aspectele din materialele și documentele analizate, că factorii interesați de amănunte privind vreunul dintre documente le pot analiza în detaliu după ce le vor accesa prin Internet, în acest scop fiind prezentate sursele de unde au fost preluate.

D.1 STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ SUD MUNTENIA 2021-2027

(Draft în consultare publică-04.06.2021)

Viziunea generală a Strategiei Integrate de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia

Abordarea adoptată de Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia (SIDT SM) derivă din abordarea teritorială, dar include elemente cheie din cadrul teoretic recent propus de OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) pentru elaborarea strategiilor circulare locale, care sunt integrate prin definiție.

Un nou cadru de strategie locală și regională

Abordarea teritorială adoptată de SIDT SM are la bază modelul celor 3P (People, Places, Policies) - **Oameni** (integrat), **Teritorii** (teritorial) și **Politici** (strategii).

- **Oameni.** Aceștia se află în centrul unei schimbări culturale îndreptate către noi modele de afaceri și guvernare în cadrul unei strategii teritoriale integrate locale sau regionale. O strategie este integrată atunci când oamenii: trăiesc și lucrează într-un teritoriu specific, deci sunt actori activi ai unui context specific ca și cetățeni și lucrători; interacționează reciproc (de exemplu, relațiile dintre mediul de afaceri și cel de cercetare); joacă un rol activ în elaborarea politicilor, împărtășesc responsabilitatea între diferitele niveluri guvernamentale, precum și în calitate de părți interesate, fiind, în același timp, ținta politicilor. Pentru dimensiunea **Oameni**, abordarea SIDT SM ia în considerare, în afară de societatea civilă și mediul privat.

- **Teritorii.** Într-o abordare integrată, inițiativele pot avea loc la diferite scări teritoriale, variind de la un nivel mic (cartier) până la niveluri mari (metropolitane și regionale) și creând legături între zonele urbane și rurale. În acest sens, OCDE a elaborat în anul 2012, conceptul de „zone urbane funcționale” pentru a defini zonele metropolitane care reflectă zonele de navetă, în ceea ce privește conexiunile între orașe și zonele înconjurătoare. Analizând „funcțiile” dincolo de granițele administrative ale orașelor, politicile pot răspunde mai eficient problemelor specifice identificate într-un teritoriu.

Pentru dimensiunea **Teritorii**, abordarea SIDT SM ia în considerare, următoarele tipuri de teritorii:

- *Zone urbane;*
- *Zone non-urbane.*

• **Politici.** O strategie integrată necesită o abordare holistică și sistemică, transversală diferitelor politici sectoriale, oferind oportunitatea de a stimula complementaritățile dintre politici, cum ar fi cele de mediu, dezvoltare economică, incluziune socială, industriale, urbane și non-urbane.

Oameni, Teritorii și Politici sunt principalele trei dimensiuni transversale întrucât caracterizează contextul teritorial: sunt „intrările” strategiei, dar și ținta („beneficiarii” schimbării sistemice).

Analizele SWOT pentru dimensiunile **Oameni și Teritorii** stau la baza **analizei teritoriale**, al cărei scop este de a descrie **nevoile teritoriale** (amenințările ca și obstacole pentru punctele forte) și **potențialul** (oportunitățile care oferă soluții ce diminuează punctele slabe ale teritoriului). Compararea analizelor SWOT pentru dimensiunea **Teritorii** permite identificarea disparităților teritoriale și a inegalităților sociale. Acestea oferă informații suplimentare pentru identificarea nevoilor și soluțiilor. Analiza deficiențelor de guvernare este utilizată pentru elaborarea structurii de guvernare. Compararea punctelor slabe și a amenințărilor permite identificarea **deficiențelor structurale**, care vor fi abordate prin diferite programe.

Pe baza analizei teritoriale, SIDT SM identifică **soluțiile de politică** în cadrul viziunii sale generale pe termen lung și a priorităților cheie la nivel regional. Se preconizează ca aceste soluții să producă o **schimbare sistemică** - reducerea inegalităților și disparităților teritoriale - în regiune în ceea ce privește dimensiunile **Oameni, Teritorii**, precum și modul în care sunt puse în aplicare **Politicele**.

Pe baza rezultatelor analizei deficiențelor de guvernare, **SIDT SM creează structura generală de guvernare** a strategiei, responsabilă de elaborarea și implementarea soluțiilor identificate.

În urma efectuării Analizei SWOT, au fost constatate o serie de disparități teritoriale și inegalități sociale.

Strategia regională a fost concepută pentru a fi complementară cu Strategia de Specializare Inteligentă Sud Muntenia 2021 - 2027 și are ca scop implementarea obiectivelor Programului Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 și a Planului de Dezvoltare Regională 2021 - 2027.

Logica intervenției

Strategia regională a fost dezvoltată ca un instrument de politică regională complementar pentru soluționarea disparităților și inegalităților. După cum s-a menționat în capitolele anterioare, inegalitățile și disparitățile sunt legate de:

- deficiențe structurale, adică probleme care sunt ancorate istoric în caracteristicile economice și sociale specifice ale regiunii. Deficiențele structurale pot fi abordate și soluționate numai prin investiții la scară națională sau regională.
- nevoile și potențialul sunt elemente care reprezintă, de fapt, opțiuni pentru dezvoltarea endogenă. Se manifestă la un nivel financiar mai mic, dar, în același timp, au nevoie de implicarea locală pentru a asigura o schimbare durabilă.

Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia 2021 - 2027 se adresează direct acestora din urmă, în timp ce Programul Operațional Regional Sud Muntenia și alte programe operaționale naționale finanțate de fonduri europene structurale și de investiții sunt mai direct implicate în eliminarea deficiențelor structurale. SIDT SM împreună cu strategiile integrate de dezvoltare teritorială, precum și alături de procesul de întărire a capacității administrative, vor furniza autorităților teritoriale cadrul instituțional și instrumentele necesare pentru ca acestea să devină promotorii dezvoltării locale.

În cadrul SIDT SM sunt prezentate nevoile identificate, soluțiile, intervențiile și obiectivele specifice sub care vor fi finanțate intervențiile în cadrul strategiei regionale pentru zonele urbane și non-urbane din regiunea Sud Muntenia.

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia, https://www.adrmuntenia.ro/download_file/article/493/Strategia%20Integrata%20Dezv%20Teritoriala%20SM%202021%20-%202027_draft.pdf, Informații accesate la data de 10.06.2021, Informații prelucrate)

D.2 PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 2021-2027 AL REGIUNII SUD MUNTENIA

(include STRATEGIA DE DEZVOLTARE A REGIUNII SUD MUNTENIA)

(Draft în consultare publică-04.06.2021)

PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 2021-2027 AL REGIUNII SUD MUNTENIA

Planul de Dezvoltare Regională al regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2021 - 2027 propune o nouă abordare în elaborarea de politici regionale și anume trecerea la noua generație de politici integrate de dezvoltare, cu o puternică componentă de durabilitate.

Astfel, pe lângă reformularea obiectivelor și instrumentelor, noua politică vizează și o mai bună corelare cu documentele strategice europene (Pactul Ecologic European, Noua Strategie Industrială, Strategia pentru IMM-uri, Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă etc.) și naționale (Programul Național de Reformă 2020, Planul Național de Redresare și Reziliență, Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă), precum și cu acțiunile vizate de politicile naționale sectoriale de dezvoltare.

Atât Uniunea Europeană, cât și România se confruntă cu provocări legate de schimbările climatice, precum și efectele generate de pandemia globală COVID 19.

În ceea ce privește strategiile alese pentru ieșirea din criză la nivel european și național, acestea implică restabilirea unor finanțe publice solide, reforme structurale de stimulare a creșterii, bazate pe o utilizare mai eficientă a resurselor și schimbarea modelului economic prin trecerea la o economie verde, bazată pe cunoaștere, precum și investiții orientate spre creștere economică și locuri de muncă, care să ajute firmele și societatea să facă față dublei tranziții - verzi și digitale.

Cum politica de coeziune economică, socială și teritorială a Uniunii Europene reprezintă o sursă importantă de finanțare a investițiilor esențiale pentru domeniile prioritare de dezvoltare a regiunii, structurarea strategiei de dezvoltare a regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2021-2027 s-a realizat prin raportarea la cele cinci obiective de politică europene, iar indicatorii de monitorizare ai strategiei au fost adaptați la cei menționați în propunerile noilor Regulamente europene pentru perioada 2021 - 2027.

De asemenea, reprezentând un document ce oferă baza strategică esențială pentru includerea măsurilor și a proiectelor implementate la nivel regional în viitoarele programe de finanțare, indiferent de sursele de finanțare ale acestora, Planul de Dezvoltare Regională 2021 - 2027 Sud Muntenia reflectă politicile de dezvoltare economice, sociale, de mediu etc., relevante la nivel național pentru nevoile regionale, motiv pentru care, în elaborarea acțiunilor indicative, s-a ținut seama și de acțiunile prevăzute de strategiile sectoriale, precum și de Programul Național de Reformă 2020, Planul Național de Redresare și Reziliență și Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A REGIUNII SUD MUNTENIA

VIZIUNEA

O regiune dinamică și prosperă, cu o economie modernă și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor și o societate echitabilă și incluzivă.

OBIECTIVUL STRATEGIC GENERAL

Stimularea unui proces de creștere economică durabilă și echilibrată a regiunii Sud Muntenia, bazată pe inovare și favorabilă incluziunii sociale, care să conducă la creșterea prosperității și calității vieții locuitorilor săi.

OBIECTIVELE STRATEGICE SPECIFICE

1. Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile;
2. Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane;
3. Creșterea economiei regionale prin consolidarea cercetării - dezvoltării - inovării, adoptarea tehnologiilor digitale și stimularea competitivității IMM-urilor autohtone;
4. Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural;
5. Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă;
6. Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale;
7. Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia.

OBIECTIVELE ORIZONTALE

- Dezvoltare Durabilă
- Oportunități Egale
- Inovare și Digitalizare

Cele trei obiective orizontale sunt inter-dependente, acest aspect fiind reflectat în abordarea integrată adoptată de strategia de dezvoltare.

Obiectivele orizontale vor fi luate în considerare în toate fazele de implementare ale planului, legătura dintre ele și priorități/măsuri variind de-a lungul acestuia.

PRIORITĂȚILE DE DEZVOLTARE ALE STRATEGIEI

Strategia se concentrează pe șapte priorități cheie, care individual sau în combinație, contribuie la implementarea acesteia, asigurând prin structură și conținut corelarea între acțiuni și obiectivele strategice.

Strategia va fi deci implementată pe baza următoarelor priorități cheie, ce sunt orientate spre nevoile specifice de dezvoltare ale regiunii.

- Prioritatea 1 - Dezvoltarea durabilă a infrastructurii locale și regionale
- Prioritatea 2 - Dezvoltare urbană durabilă
- Prioritatea 3 - Creșterea competitivității economiei regionale prin specializare inteligentă și digitalizare
- Prioritatea 4 - Protecția mediului prin creșterea eficienței energetice și tranziția către o economie circulară
- Prioritatea 5 - Susținerea educației și ocupării forței de muncă
- Prioritatea 6 - Susținerea sănătății și incluziunii sociale
- Prioritatea 7 - Dezvoltarea rurală și agricultura

Fiecare din prioritățile de mai sus conține un set de măsuri corespondente care prezintă tipurile de acțiuni care trebuie întreprinse.

Prioritatea 1. DEZVOLTAREA DURABILĂ A INFRASTRUCTURII LOCALE ȘI REGIONALE

Obiectiv: Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile.

Măsura 1.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport

Acțiuni indicative

- Dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere prin investiții care vizează stimularea mobilității naționale, regionale și locale durabile și intermodale și îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T centrală și globală în vederea stimulării mobilității transfrontaliere (autostrăzi, drumuri naționale, drumuri județene, drumuri regionale noi, șosele de centură, pasaje, poduri, lărgirea drumurilor la 4 benzi, descărcări autostradă, conectivitatea la rețeaua de bază).
- Dezvoltarea sistemelor de transport durabile, sigure și ecologice prin investiții destinate siguranței rutiere (marcare, semnalizare drumuri, construirea/modernizarea de stații și alveole, în cazul în care proiectul vizează un drum județean/traseu deservit de transportul public de călători, pentru transport public pe traseul drumului județean) și pentru protecția drumurilor respective față de efectele generate de condițiile meteorologice extreme (realizarea de aliniamente de arbori situate de-a lungul căilor de transport și parapeți pentru protecție, apărări de maluri și consolidări de versanți etc.).
- Construirea, dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii unui sistem feroviar interoperabil, modern și de înaltă calitate.
- Construirea, dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii portuare, de acces și suprastructură portuară.
- Investiții pentru crearea, dezvoltarea și modernizarea transportului pe cablu.
- Creșterea gradului de siguranță, securitate și eficientizarea transportului de tip rutier, feroviar, fluvial și pe cablu prin investiții soft (sisteme de telegestiune a traficului, soluții de interoperabilitate etc.).
- Dezvoltarea unui sistem de transport intermodal.

Măsura 1.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și de servicii publice

Acțiuni indicative

- Realizarea, reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare a utilităților publice (alimentare cu gaze, alimentare cu energie electrică).
- Construcție, reabilitare și modernizare de locuințe pentru tineri sau categorii socio-profesionale (medici, profesori etc.), locuințe sociale.
- Consolidarea locuințelor și clădirilor publice în vederea reducerii riscului seismic.
- Modernizarea serviciilor publice prin digitalizare (acces la rețele de mare viteză, dotare cu echipamente și adoptare soluții digitale de tip e-administrație, e-sănătate, e-educație etc.).

Măsura 1.3. Dezvoltarea infrastructurii digitale și de telecomunicații

Acțiuni indicative

- Investiții în rețele de internet în bandă largă în mediul urban și rural în folosul cetățenilor, administrației publice și mediului de afaceri.

Măsura 1.4. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice

Acțiuni indicative

- Construirea, reabilitarea și modernizarea structurilor de cazare.
- Amenajarea, reabilitarea, promovarea și valorificarea obiectivelor naturale cu potențial turistic (saline, peșteri, cursuri de ape, plaje etc.).
- Investiții privind dezvoltarea turismului în regiune (natură și aventură, balnear și wellness, cultural - religios).

Măsura 1.5. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale, sportive și recreative pentru creșterea calității vieții locuitorilor regiunii

Acțiuni indicative

- Realizarea, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii culturale (teatre, cinematografe, biblioteci, muzee, case de cultură, cămine culturale etc.).
- Realizarea, reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii sportive (baze, complexe sportive, parcuri active).
- Realizarea, reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii recreative (tabere, centre multidisciplinare de tineret, locuri de campare, locuri de joacă).

Măsura 1.6. Protejarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural

Acțiuni indicative

- Restaurarea, protecția și valorificarea siturilor, monumentelor (de tip A și B) și ansamblurilor culturale, istorice și de artă, inclusiv infrastructura de acces la acestea pentru a valorifica identitatea și personalitatea poporului român.
- Amenajarea, marcarea și promovarea traseelor turistice, tematice și itinerariilor culturale inclusiv prin digitalizare.

Prioritatea 2. DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ

Obiectiv: Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane.

Măsura 2.1. Consolidarea capacității de planificare strategică integrată, spațială și urbană, de inovare și preluare a tehnologiilor avansate în administrație publică

Acțiuni indicative

- Sprijin pentru îmbunătățirea competențelor de planificare strategică integrată/spațială urbană.
- Sprijin pentru elaborarea și implementarea de strategii, planuri spațiale și urbane integrate la nivel de zone urbane și zone urbane funcționale (de dezvoltare urbană/sectorială, amenajare peisagistică, amenajare a teritoriului periurban, planuri zonale pentru centrele civice, planuri de mobilitate urbană și strategii de transport public urban, strategii și planuri de mediu (PAED-Plan de Acțiune privind Energia Durabilă, PIEE-Program de îmbunătățire a eficienței energetice, PMCA-Plan de menținere a calității aerului etc.), planuri de acțiune pentru orașe verzi, planuri de amenajare a teritoriului regiunii etc.).
- Consolidarea capacității administrative prin îmbunătățirea competențelor de inovare și adoptare a soluțiilor inteligente pentru managementul orașelor.
- Dezvoltarea, testarea și pilotarea soluțiilor și aplicațiilor de tip smart-city și digitalizarea serviciilor publice la nivel local și regional prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante pentru siguranța publică, comunicații și tehnologia informației, centre de date, servicii și utilități publice, monitorizarea elementelor de mediu, energie, rețelelor de trafic și transport public, îmbunătățirea siguranței și securității pentru transportul public, iluminat public, GIS (Geographic Information System), bănci de date etc. aplicabile în zonele urbane, inclusiv în zonele funcționale urbane, cu asigurarea securității cibernetice și a interoperabilității.
- Crearea și dezvoltarea infrastructurii necesare digitalizării, prin dezvoltarea unor platforme digitale de comunicare și schimb de documente, baze de date și biblioteci virtuale, aplicații life streaming, infrastructură de projection și videomapping, mediu virtual distribuit.
- Punerea în valoare a patrimoniului natural și cultural prin crearea de platforme online, reabilitarea și dotarea obiectivelor de patrimoniu cu dispozitive și aplicații pentru crearea realității virtuale, dezvoltarea sistemelor de bilete și rezervări online.
- Promovarea mediilor virtuale colaborative de lucru în administrația publică.
- Sprijin pentru crearea unui sistem atractiv de inovare în administrația publică pentru toate tipurile de inovare (servicii, proces, organizațională etc.) și suport pentru acțiuni inovatoare (prin proiecte urbane pilot, dezvoltarea de soluții inovatoare/smart de guvernare locală și regională capabile să răspundă cel mai bine provocărilor și obiectivelor unei dezvoltări sustenabile și favorabile incluziunii economice și sociale a orașelor și zonelor urbane funcționale).

Măsura 2.2 Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, competitiv, ecologic și inteligent la nivelul zonei urbane funcționale

Acțiuni indicative

- Investiții destinate îmbunătățirii transportului public urban prin dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere, inclusiv prin facilitarea legăturii cu sistemele regionale/naționale de transport, dar și cu zonele urbane funcționale (modernizare/extindere străzi urbane, sensuri giratorii, parcuri, inclusiv parcuri Park and Ride și investiții pentru depouri/autobaze aferente transportului public etc.).
- Investiții destinate transportului ecologic și nemotorizat care să contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (inclusiv extindere/modernizare/reabilitare material rulant, dezvoltare culoare de mobilitate, construirea/modernizarea/reabilitarea pistelor/traseelor pentru bicicliști și a infrastructurii tehnice aferente, crearea de zone și trasee pietonale, inclusiv măsuri de reducere/întârziere/decalare a traficului auto în anumite zone, achiziționare de tramvaie, troleibuze și autobuze hibride și electrice, infrastructuri pentru combustibili alternativi).
- Investiții privind digitalizarea mobilității urbane prin adoptarea soluțiilor inteligente în domeniul transportului public etc. (aplicații pentru vizualizarea timpului de așteptare în stații, interconectivitatea diferitelor tipuri de transport, plata online abonamente și bilete etc.).

Măsura 2.3. Regenerarea durabilă a centrelor urbane și securitatea spațiilor publice

Acțiuni indicative

- Investiții destinate regenerării spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversiei funcționale a terenurilor virane degradate, neutilizate sau abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare urbană durabilă.
- Investiții destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, dezvoltării biodiversității, a infrastructurii verzi și albastre pentru reducerea poluării.
- Investiții destinate asigurării siguranței și securității în spațiile publice, digitalizării serviciilor publice locale (aplicații interoperabile de stare civilă, permise auto, pașapoarte etc.) și implementarea de soluții SMART City etc.

Măsura 2.4. Creșterea cooperării între mediul urban și rural

Acțiuni indicative

- Sprijinirea parteneriatelor între localitățile urbane și rurale mici și mijlocii în cadrul sistemelor urbane.
- Sprijinirea asocierilor între municipiile de rang superior și localitățile din aria de influență reciprocă (zone metropolitane).
- Sprijin pentru dezvoltarea unor forme de cooperare și asumare a rolului de centru urban, de către localitățile rurale cu loc central în relație cu teritoriul înconjurător rural, în zonele profund rurale.
- Sprijinirea cooperării teritoriale la nivel micro regional prin dezvoltarea de structuri de cooperare și implementarea de strategii teritoriale de dezvoltare.

Prioritatea 3. CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII PRIN SPECIALIZARE INTELIGENTĂ ȘI DIGITALIZARE

Obiectiv: Creșterea economiei regionale prin stimularea competitivității IMM-urilor autohtone și consolidarea cercetării - dezvoltării - inovării.

Măsura 3.1. Sprijinirea dezvoltării ecosistemului antreprenorial regional

Acțiuni indicative

- Dezvoltarea și implementarea programelor de capital de pre-inițiere și inițiere a afacerilor.

- Diversificarea și modernizarea infrastructurii de sprijin pentru afaceri (măsuri ce vizează atât crearea infrastructurilor și dotarea acestora), cât și diversificarea și promovarea serviciilor furnizate de acestea.
- Sprijin pentru investiții tangibile și intangibile, în special pentru modernizare tehnologică și adoptarea tehnologiilor avansate de către mediul de afaceri.
- Sprijin pentru accesarea de servicii adaptate nevoilor mediului de afaceri (în special instruire, consultanță, standardizare, certificare, obținerea drepturilor de proprietate intelectuală, internaționalizare și scale up).
- Sprijin pentru crearea de rețele de furnizori de capital de risc (business-angels).
- Dezvoltarea și adoptarea de modele inovative de afaceri, cu precădere în economia circulară și socială.

Măsura 3.2. Sprijinirea dezvoltării sistemului CDI cu precădere pentru specializare inteligentă

Acțiuni indicative

- Investiții în organizațiile CDI pentru dezvoltarea infrastructurilor proprii și a activității de cercetare.
- Inovare în domeniile RIS3.
- Activități de cercetare-inovare și investiții în organizațiile CDI în vederea pregătirii ofertei de cercetare pentru piață (marketing, obținerea, validarea și protejarea brevetelor etc.).
- Activități de cercetare-inovare și investiții necesare pentru crearea, dezvoltarea sau modernizarea capacității de cercetare-inovare și/sau valorificarea rezultatelor cercetării aferente nevoilor identificate în microîntreprinderi, IMM-uri și întreprinderi mari.
- Finanțarea proiectelor inovative ale IMM, care primesc marca Seal of Excellence în Programul Orizont Europa.

Măsura 3.3. Transferul inovării către mediul de afaceri regional

Acțiuni indicative

- Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii de inovare și transfer tehnologic, precum extinderea și diversificarea gamei de servicii furnizate către mediul de afaceri.
- Dezvoltarea de parteneriate între industrie și cercetare (dezvoltarea de proiecte de inovare-produs, proces, servicii, organizațională și de marketing în sectoarele de specializare inteligentă ale regiunii).
- Sprijin pentru crearea și dezvoltarea firmelor inovative de tip start-up și spin-off.
- Sprijin pentru accesarea serviciilor de inovare de către toți actorii Cvadruplu Helix.
- Programe de mobilitate între industrie și cercetare.

Măsura 3.4. Promovarea cooperării interne și internaționale

Acțiuni indicative

- Sprijin pentru participarea, aderarea, afilierea mediului de afaceri și a mediului academic în structuri, parteneriate, programe de colaborare și la rețele și platforme de inovare și specializare inteligentă regionale, naționale și europene.
- Sprijin pentru crearea și funcționarea clusterelor, cu precădere în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii.
- Sprijin pentru integrarea în cadrul lanțurilor de valoare naționale și internaționale.

Măsura 3.5. Digitalizarea economiei regionale

Acțiuni indicative

- Investiții necesare pentru transformarea digitală a sectorului public și privat regional.
- Investiții pentru adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri.
- Sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH).

Prioritatea 4. PROTECȚIA MEDIULUI PRIN CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI TRANZIȚIA CĂTRE O ECONOMIE CIRCULARĂ

Obiectiv: Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural.

Măsura 4.1. Amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii de mediu

Acțiuni indicative

- Investiții pentru amenajarea, extinderea, modernizarea și reabilitarea sistemului de alimentare, tratare și distribuție a apei potabile, cu precădere în mediul rural.
- Investiții pentru amenajarea, extinderea, modernizarea și reabilitarea sistemului de canalizare și epurare a apelor uzate, cu precădere în mediul rural.
- Amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii pentru colectare selectivă.
- Investiții pentru modernizarea și eficientizarea managementului integrat al deșeurilor la nivel local, județean, și regional, (se includ aici și deșeurile ce solicită măsuri specifice, cum ar fi cele municipale, de ambalaje, periculoase, de echipamente electrice și electronice, din construcții și demolări).
- Campanii de informare, educare și conștientizare a populației privind necesitatea racordării la sistemul de apă și canalizare, consumul rațional de apă potabilă, protecția mediului pentru evitarea poluării apelor uzate peste normele impuse, a solului cu produse chimice, uleiuri, alți solvenți, necesitatea selectării și reciclării deșeurilor, campanii privind normele legislative în domeniul mediului înconjurător și respectarea principiului „poluatorul plătește”.

Măsura 4.2. Protejarea și conservarea mediului și a biodiversității regionale

Acțiuni indicative

- Acțiuni de informare, educare și conștientizare a populației referitor la importanța și necesitatea protecției mediului înconjurător și conservarea biodiversității.
- Măsuri de îmbunătățire a calității apei, solului și a aerului.
- Reconstrucția ecologică a zonelor degradate (afectate de activități industriale și agricole poluante), terenuri degradate din cauza fenomenelor naturale și antropice.
- Refacerea zonelor/siturilor contaminate, degradate, neutilizate și/sau abandonate.
- Investiții în infrastructura verde și albastră, inclusiv zone protejate, coridoare ecologice, ecoducte sau pasaje ecologice.
- Crearea, amenajarea, extinderea, inclusiv dotarea spațiilor verzi.
- Investiții pentru gestionarea, restaurarea și monitorizarea ecosistemelor și habitatelor (inclusiv regenerări și amenajări silvice, refacerea fondului faunistic și floristic).
- Conservarea și protejarea habitatelor naturale și a speciilor sălbatice de floră și faună.
- Investiții pentru modernizarea și inovarea tehnologiilor și echipamentelor de protecție și conservarea mediului.

Măsura 4.3. Reducerea vulnerabilității la riscuri și adaptarea la schimbările climatice

Acțiuni indicative

- Investiții pentru creșterea capacității locale și regionale de prevenire a riscurilor (elaborarea de strategii și planuri de acțiuni, cartografierea riscurilor, îmbunătățirea competențelor în domeniu).
- Investiții pentru prevenirea dezastrelor naturale (consolidarea malurilor și regularizarea cursurilor de apă, crearea de zone de inundabilitate controlabile, consolidarea de versanți, lucrări de împădurire, construirea de perdele forestiere în apropierea căilor de transport și a plantațiilor agricole).
- Investiții pentru crearea, operaționalizarea, modernizarea și creșterea capacității de răspuns la nivel local, județean și regional în situații de urgență și dezastre naturale, în zonele vulnerabile sau acolo unde ecosistemele sunt expuse riscului unor asemenea efecte (inclusiv investiții pentru îmbunătățirea sistemelor de avertizare și alarmare a populației).

- Campanii pentru informarea, pregătirea și conștientizarea populației privind comportamentul în situații de urgență și dezastre naturale, generate de schimbările climatice și dezastre naturale.
- Investiții pentru prevenirea riscurilor și intervenții în caz de poluare accidentală a Dunării și râurilor interioare.
- Investiții pentru crearea și extinderea unor centre de pregătire a personalului operativ (salvări din medii ostile vieții, scafandri).

Măsura 4.4. Eficientizarea consumului de energie

Acțiuni indicative

- Investiții în programe și campanii de conștientizare și acceptabilitate a populației privind necesitatea eficientizării consumului de energie.
- Modernizarea sistemelor de încălzire termică, inclusiv prin trecerea la utilizarea centralelor de cogenerare (energie electrică și termică) pe combustibili fosili și alternativi.
- Retehnologizarea, automatizarea și digitalizarea sistemului de producție, transport și distribuție a energiei electrice.
- Sprijin pentru investiții în echipamente eficiente energetic în sectorul public și privat.
- Creșterea eficienței energetice a sistemului de iluminat public, a locuințelor și clădirilor publice, în special în comunitățile afectate de sărăcie energetică.
- Sprijin pentru elaborarea documentelor strategice pentru eficiența energetică și climă la nivel local, județean și regional.

Măsura 4.5. Stimularea investițiilor în energia regenerabilă

Acțiuni indicative

- Programe și campanii de conștientizare și acceptabilitate a populației privind necesitatea utilizării resurselor regenerabile în vederea realizării tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon.
- Realizarea, dezvoltarea și extinderea infrastructurii de generare, stocare, transport și distribuție a energiei din surse regenerabile (panouri fotovoltaice și solare, turbine eoliene, stații geotermale, microhidrocentrale, mici centrale electrice alimentate cu biomasă, biogaz, deșeuri și gaze de fermentare, nămoluri).
- Investiții pentru consumatorii casnici pentru a deveni prosumatori (Strategia Energetică 2019; Prosumatorul reprezintă consumatorul activ care are acces prioritar la rețea pentru a dezvolta propriile capacități de producție de energie din surse regenerabile, dimensionate astfel încât consumul lui propriu să fie egal cu capacitatea de producție a energiei).
- Realizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu combustibili alternativi.
- Realizarea zonelor de dezvoltare energetică, utilizând surse regenerabile (Strategia Energetică 2019).

Măsura 4.6. Promovarea economiei circulare

Acțiuni indicative

- Campanii de informare și conștientizare a consumatorilor cu privire la beneficiile alegerii produselor reutilizabile, durabile și reparabile (*Pactul Ecologic European*).
- Investiții pentru realizarea produselor durabile prin proiectarea circulară a acestora (prin acordarea de prioritate reducerii și reutilizării materialelor înainte de a fi reciclate).
- Sprijinirea mediului privat pentru adoptarea de noi modele de afaceri necesare trecerii la economia circulară bazate pe închirierea și utilizarea în comun a bunurilor și a serviciilor.
- Sprijin pentru cercetare și inovare în economia circulară.

Prioritatea 5. SUSTINEREA EDUCAȚIEI ȘI OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ

Obiectiv: Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă.

Măsura 5.1 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale și de cercetare fundamentală

Acțiuni indicative

- Realizarea, reabilitarea, extinderea și modernizarea infrastructurii educaționale, precum și dotarea cu echipamente și materiale didactice de ultimă generație (inclusiv pentru centrele de formare profesională continuă).
- Realizarea, reabilitarea, extinderea și modernizarea infrastructurii de cercetare fundamentală, inclusiv dotarea cu echipamente și materiale didactice de ultimă generație.

Măsura 5.2. Dezvoltarea capacității instituționale a sistemului educațional, de cercetare și formare continuă

Acțiuni indicative

- Programe de formare continuă a specialiștilor și a cercetătorilor.
- Programe ce vizează modernizarea și creșterea calității educației și cercetării (cu accent pe stimularea creativității, spiritului antreprenorial și inovării).
- Activități privind creșterea capacității instituțiilor și organizațiilor locale și regionale responsabile pentru dezvoltarea și implementarea politicilor legate de sistemul educațional, de cercetare, formare continuă și mobilitatea lucrătorilor.
- Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în procesul de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA).
- Crearea și dezvoltarea de parteneriate și rețele de cooperare în educație, cercetare și ocuparea forței de muncă.
- Programe de informare, educare și conștientizare a populației.

Măsura 5.3. Corelarea programelor educaționale cu cerințele pieței muncii

Acțiuni indicative

- Activități de sprijin privind educația și instruirea profesională.
- Programe de informare, consiliere și orientare profesională.
- Programe ce vizează creșterea nivelului pregătirii profesionale de bază (inclusiv stagii de ucenicie) și dezvoltarea sistemului de învățământ dual.
- Sprijin pentru dezvoltarea, funcționarea și cooperarea structurilor de furnizare a educației, instruirii și pregătirii profesionale cu partenerii economici și sociali.
- Elaborarea de studii, prognoze specifice privind educația și piața forței de muncă.

Măsura 5.4. Sprijinirea adaptabilității forței de muncă și promovarea antreprenoriatului

Acțiuni indicative

- Programe ce vizează instruirea, specializarea și perfecționarea angajaților și angajatorilor (cu precădere dezvoltarea de competențe pentru specializare inteligentă, digitalizare, inovare și antreprenoriat).
- Programe de orientare și consiliere profesională.
- Programe de instruire antreprenorială, consiliere și mentorat.

Măsura 5.5. Politici active pentru angajare

Acțiuni indicative

- Programe de instruire adresate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.
- Servicii de asistență și sprijin pentru persoanele supuse riscului șomajului pe termen lung.
- Programe de integrare și reintegrare pe piața forței de muncă.

Prioritatea 6. SUSTINEREA SĂNĂTĂȚII ȘI INCLUZIUNII SOCIALE

Obiectiv: Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale.

Măsura 6.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii serviciilor de sănătate și incluziune socială

Acțiuni indicative

- Crearea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii serviciilor de sănătate, inclusiv dotarea cu echipamente inovatoare, de ultimă generație.
- Dotarea cu mijloace de transport pentru asistență sanitară de urgență (ambulanțe terestre, navale și aeriene, autoutilitare sanitare, unități mobile de sănătate).
- Crearea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii serviciilor de asistență și incluziune socială, inclusiv dotarea cu echipamente inovatoare, de ultimă generație.
- Crearea, reabilitarea, amenajarea, extinderea și modernizarea infrastructurii pentru sprijinirea tranziției de la asistența instituțională la cea de proximitate, inclusiv dotarea cu echipamente inovatoare, de ultimă generație.

Măsura 6.2. Dezvoltarea capacității instituționale a sistemului sanitar și de asistență socială

Acțiuni indicative

- Formarea continuă pentru specialiștii din domeniu, cu accent pe specializările deficitare.
- Programe de cercetare în sănătate, cu precădere în domeniile cu impact crescut asupra sănătății populației regiunii.
- Strategii și planuri locale și regionale pentru dezvoltarea sistemului sanitar și de asistență socială.
- Crearea de servicii de asistență socială noi (pentru noi grupuri vulnerabile: copii aflați în situații de dificultate, tineri care ies din sistemul social de protecție, familii aflate în risc de destrămare cu foarte mulți copii, copii rămași în țară ai căror părinți sunt plecați în străinătate să muncească, persoane adulte și vârstnice dependente socio-medical).
- Derularea de programe (consiliere/mediere) în vederea prevenirii existenței unor situații de abuz sau neglijență în familie și/sau separarea de familie.
- Programe și campanii de educare și informare a populației (cu precădere programe de informare, pregătire și conștientizare a populației privind comportamentul în situații de pandemie, programe de educare pentru pacienții incluși în programele naționale de sănătate).

Măsura 6.3. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei

Acțiuni indicative

- Programe integrate de incluziune socială a persoanelor ce fac parte din categorii dezavantajate.
- Programe de dezvoltare comunitară integrată (pentru obținerea consensului și participării comunității asupra căreia se realizează intervenția).
- Susținerea economiei sociale și a întreprinderilor sociale.
- Formarea de competențe digitale de bază a persoanelor ce fac parte din categorii dezavantajate.
- Activități de informare și conștientizare cu privire la efectele excluziunii și discriminării sociale.

Prioritatea 7. DEZVOLTAREA RURALĂ ȘI AGRICULTURA

Obiectiv: Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia.

Măsura 7.1. Regenerarea comunităților rurale

Acțiuni indicative

- Programe integrate de dezvoltare ce vor combina măsuri de dezvoltare a infrastructurii, revigorare a activității economice, de soluționare a problemelor sociale și de mediu. Mecanismul de implementare recomandat este utilizarea dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității, prevăzută de Regulamentul General al CE, art. 28; O atenție deosebită se va acorda acțiunilor pentru reținerea și atragerea personalului specializat (profesori, medici, ingineri etc.).
- Acțiuni de dezvoltare a capacității de dezvoltare locală (investiții pentru crearea și funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală inclusiv a celor din sectorul de pescuit, crearea de competențe de planificare a dezvoltării, elaborarea, implementarea și monitorizarea strategiilor de dezvoltare locală, investiții pentru dezvoltarea componentei economice a structurilor asociative prin crearea de clustere).
- Acțiuni pentru dezvoltare integrată rural-urban.

Măsura 7.2. Conservarea și îmbunătățirea mediului înconjurător a comunităților rurale și protejarea moștenirii culturale (patrimoniul material și imaterial)

Acțiuni indicative

- Renovarea clădirilor, monumentelor culturale și istorice cu scopul de a promova și păstra imaginea tradițională a satelor.
- Modernizarea zonelor rurale unde există potențial cultural, istoric și recreativ.
- Activități artistice pentru păstrarea identității culturale a mediului rural.

Măsura 7.3. Diversificarea economiei rurale și creșterea competitivității acesteia

Acțiuni indicative

- Investiții pentru crearea, dezvoltarea și diversificarea mediului de afaceri în mediul rural.
- Investiții pentru producția, distribuția și promovarea produselor bazate pe valorificarea superioară a resurselor locale pentru îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric.
- Investiții pentru dezvoltarea agriculturii și a industriei alimentare, cu atenție sporită pentru agricultura de precizie, agricultura ecologică, agroecologia, agrosilvicultura, apicultura (Pact Ecologic European).
- Sprijinirea cercetării și inovării în domeniul agriculturii și industriei alimentare, sector de specializare inteligentă al regiunii.
- Sprijinirea întreprinzătorilor pentru adoptarea modelelor de afaceri ecologice și realizarea unei producții alimentare durabile.
- Sprijin pentru dezvoltarea turismului rural durabil.
- Dezvoltarea industriilor meșteșugărești/artizanale.
- Sprijinirea creării și dezvoltării formelor asociative ale fermierilor pentru producerea și comercializarea mărfurilor agricole.

Măsura 7.4. Dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de sprijin a agriculturii

Acțiuni indicative

- Crearea, reabilitarea și modernizarea drumurilor de exploatare, vicinale ce nu sunt clasificate într-o categorie publică de drum, acolo unde se dezvoltă activități economice.
- Investiții pentru producția și depozitarea produselor agricole.
- Sprijin financiar pentru producția, procesarea și promovarea produselor locale, tradiționale naturale și ecologice.
- Investiții pentru procesarea, prelucrarea și distribuția produselor agricole.
- Construirea de depozite ecologice pentru gestiunea eficientă a deșeurilor animaliere și

- vegetale.
- Realizarea și reabilitarea sistemului de irigații.
- Lucrări privind adaptarea la schimbările climatice, inclusiv prevenirea și gestionarea riscurilor.

Măsura 7.5. Instruire și consultanță în agricultură

Acțiuni indicative

- Cursuri de instruire, specializare și perfecționare în domeniul agricol.
- Sprijin pentru dezvoltarea gamei de servicii și furnizarea de servicii de consultanță în domeniul agricol (consolidarea capacității instituționale pentru desfășurarea de servicii de consultanță pentru micii fermieri).
- Sprijin pentru accesarea serviciilor de consultanță (antreprenoriat, inovare, economie circulară etc.).

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia,

https://www.adrmuntenia.ro/download_file/article/492/PDR%20Sud%20Muntenia%202021%20-%202027_draft_04-06-2021.pdf,

Informații accesate la data de 10.06.2021, Informații prelucrate)

D.3 STRATEGIA DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ A REGIUNII SUD MUNTENIA PENTRU PERIOADA 2021-2027

(aprobată prin Hotărârea nr. 10 din 16 iunie 2021 a Consiliului pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia)

Strategia de Specializare Inteligentă 2021-2027 furnizează un cadru coerent pentru dezvoltarea viitoare a regiunii Sud Muntenia, bazată pe conceptul de specializare inteligentă. În acest sens, acest document de programare reprezintă o bază strategică pentru elaborarea proiectelor de finanțare din fonduri externe/comunitare, naționale și locale ce au drept scop dezvoltarea durabilă a regiunii Sud Muntenia. Documentul urmărește ghidarea într-o manieră pragmatică, a actorilor relevanți din regiune, astfel încât intervențiile și activitățile necesare creării unei regiuni dinamice și competitive, bazate pe inovare și digitalizare să se concentreze asupra priorităților cheie aplicate sectoarelor de specializare inteligentă.

Specializarea inteligentă presupune măsuri specifice la nivelul anumitor sectoare și domenii de activitate cheie, care să conducă la creșterea valorii adăugate generată de regiune, valorificarea resurselor și a avantajelor competitive ale regiunii, înglobarea unui nivel crescând al inovării în procesele economice și implicit creșterea nivelului indicatorilor socio-economici și a calității vieții în regiune.

Viziunea

„Regiunea Sud Muntenia inovează și își dezvoltă competitivitatea economică pe plan intern și internațional, prin dezvoltarea ecosistemului regional de inovare, dezvoltarea competențelor pentru tranziția la economia bazată pe cunoaștere și îmbunătățirea condițiilor cadru pentru specializare inteligentă”.

Misiunea

În ceea ce privește misiunea regiunii Sud Muntenia, aceasta constă în mobilizarea și coordonarea actorilor implicați (mediul antreprenorial, instituțiile de cercetare-dezvoltare, instituțiile de învățământ superior, autoritățile publice locale și societatea civilă) în realizarea măsurilor, a acțiunilor și a proiectelor de investiții propuse, în vederea atingerii obiectivelor finale.

Au fost identificate la nivelul regiunii **opt domenii de specializare inteligentă**, cu cel mai ridicat potențial de inovare, dezvoltare și antrenare a celorlalte domenii de activitate din regiune. Fiecare domeniu poate fi valorificat prin intermediul nișelor de specializare.

Cele opt domenii de specializare inteligentă, priorități verticale la nivelul regiunii Sud Muntenia sunt:

DOMENIILE DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ	NIȘELE DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ
1. Construcția de mașini, componente și echipamente de producție	<ul style="list-style-type: none"> • Automobile inteligente și sigure, componente și echipamente pentru industria auto.
2. Agricultură și industria alimentară	<ul style="list-style-type: none"> • Agricultură de precizie; • Alimente funcționale – noi produse alimentare sănătoase și îmbogățite nutrițional.
3. Turismul și identitatea culturală	<ul style="list-style-type: none"> • Servicii de inovare în industria turismului; • Soluții inovative pentru valorizarea patrimoniului cultural; • Turismul integrat de tip cultural, spa/balnear, și oportunități de turism activ.
4. Bioeconomia: dezvoltarea economiei circulare	<ul style="list-style-type: none"> • Biotehnologii în agricultură; • Biotehnologii industriale; • Biotehnologii orientate către protecția mediului, reducerea poluării și recuperarea deșeurilor.
5. Localități inteligente ce oferă servicii inovative cetățenilor	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnologii de mediu pentru localități inteligente și verzi (eficiență energetică, energii regenerabile); • Servicii publice inteligente; • Locuire inteligentă.
6. Industria și Cercetarea de înaltă tehnologie	<ul style="list-style-type: none"> • Metode și tehnologii avansate de producție; • Materiale avansate; • Inovare în industria aerospațială; • Inovare în industria nucleară.
7. ITC	<ul style="list-style-type: none"> • Industria 4.0; • Securitate cibernetică; • Digitalizare; • Big data (Fintech și GIS); • Noi produse și servicii TIC.
8. Sănătate	<ul style="list-style-type: none"> • Biotehnologii și Bionanotehnologii medicale și farmaceutice; • Biosecuritate; • Medicină inteligentă. • Medicină de prevenție/ personalizată

Direcțiile strategice și de acțiune identificate:

1. Domeniul prioritar 1 - Îmbunătățirea condițiilor cadru pentru specializare inteligentă

Măsura 1.1 Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în programarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA).

Acțiuni indicative

1.1.1 Sprijin dedicat pentru creșterea capacității administrative a actorilor implicați în gestionarea procesului de specializare inteligentă la nivel regional (inclusiv instruire, ateliere de lucru, vizite de studiu, transfer de cunoaștere etc.).

1.1.2 Sprijin specializat pentru creșterea capacității instituționale a ADR Sud Muntenia și a membrilor Consorțiului Regional de Inovare în legătură cu gestionarea RIS3 Sud Muntenia (elaborare și revizuire metodologiei pentru programare și actualizare, implementare, monitorizare și evaluare RIS, validare și peer-review al RIS3 pe platforma RIS3, evaluare ex-ante a RIS3, transfer de cunoaștere și bune practici pentru elaborare și revizuire scheme de ajutor de stat pentru proiectele de specializare inteligentă).

Măsura 1.2 Dezvoltarea competențelor actorilor din Cvadruplu Helix (mediul de afaceri, cel academic și de cercetare, sectorul public și societatea civilă) implicați în procesul de descoperire antreprenorială.

Acțiuni indicative

1.2.1 Sprijin pentru realizare metodologie pentru analiza nevoilor de instruire al actorilor implicați în procesul de descoperire antreprenorială.

1.2.2 Cursuri de instruire în domeniul transferului tehnologic (evaluarea potențialului de inovare al ideilor de proiecte, încadrarea ideilor în etapele TRL, stabilirea indicatorilor pentru fiecare etapă TRL).

1.2.3 Cursuri de instruire pe tema utilizării altor forme de finanțare non-bancare (instrumente financiare inovative) și realizarea de campanii de crowdfunding, hackathon etc.

1.2.4 Cursuri de pitching pentru prezentarea ideilor de proiecte mature către finanțatori.

1.2.5 Cursuri de design innovation pentru promotorii de idei de proiecte cu potențial mare de inovare pentru a le putea dezvolta în continuare.

Măsura 1.3 Dezvoltarea și implementarea cu regularitate a mecanismului de descoperire antreprenorială la nivel regional.

Acțiuni indicative

1.3.1 Sprijin pentru revizuirea metodologiei de EDP (Entrepreneurial Discovery Process) în sensul realizării unei mase critice de proiecte capabile să aibă acces la finanțare.

1.3.2 Sprijin financiar pentru implicarea de experți relevanți (români sau din străinătate) în domeniile de specializare inteligentă a regiunii pentru a prezenta bune practici.

1.3.3 Sprijin pentru îmbunătățirea procesului de facilitare a grupurilor de lucru.

1.3.4 Sprijin pentru asistență oferită promotorilor de proiecte în cadrul etapei de Project Development Lab.

Măsura 1.4 Dezvoltarea sistemelor de implementare, monitorizare și evaluare a Strategiei de Specializare Inteligentă.

Acțiuni indicative

1.4.1 Sprijin pentru elaborare metodologie referitoare la rolul și sarcinile CRI (Consortiul Regional de Inovare) și stabilirea criteriilor standardizate pentru emiterea punctului de vedere științific asupra proiectelor.

1.4.2 Sprijin pentru elaborarea unei metodologii centralizate pentru colectarea, procesarea, validarea, monitorizarea și raportarea indicatorilor de implementare a RIS

1.4.3 Sprijin pentru realizarea unui sistem instituționalizat la nivel regional și național pentru monitorizarea RIS3 care să asigure posibilitatea colectării indicatorilor de implementare de la toate AM-urile (inclusiv pentru proiectele gestionate direct de către Comisia Europeană - proiectele COSME, Orizont Europe etc.).

2. Domeniul prioritar 2 - Dezvoltarea capitalului uman pentru tranziția la economia bazată pe cunoaștere

Măsura 2.1. Dezvoltarea curriculei școlare din perspectiva creativității și adaptării la noile tendințe tehnologice.

Acțiuni indicative

- 2.1.1 Sprijin pentru includerea în curricula școlară (ISCED 0 - 4) a unor discipline ce stimulează creativitatea.
- 2.1.2 Adaptarea curriculei preuniversitare la noile tendințe tehnologice (ISCED 3 - 4) și dezvoltarea competențelor antreprenoriale, de inovare și digitale ale elevilor și profesorilor.
- 2.1.3 Diversificarea curriculei universitare (ISCED 5-8) prin introducerea de programe de studii multidisciplinare, orientate spre adoptarea noilor tehnologii, inovare și managementul schimbării.

Măsura 2.2 Programe educaționale și activități extrașcolare de stimulare a aptitudinilor și competențelor de antreprenariat, inovare și digitalizare în învățământ (ISCED 1-8).

Acțiuni indicative

- 2.2.1 Organizarea de concursuri, zile tematice și competiții de idei pentru stimularea creativității și inovării (olimpiade, Concursul Micii Inventatori, Ziua Cercetătorilor etc.).
- 2.2.2 Burse și stimulente pentru participarea elevilor și studenților la competiții de idei inovative la nivel regional, național și internațional.
- 2.2.3 Campanii de conștientizare cu privire la importanța și beneficiile meseriilor din științele exacte și ingineresti.
- 2.2.4 Participarea la programe educaționale naționale și internaționale pentru stimularea antreprenoriatului, inovării și digitalizării (firme de exercițiu, incubatoare virtuale, întreprinderi simulate).
- 2.2.5 Stimularea procesului educațional prin jocuri și aplicații online.
- 2.2.6 Digitalizarea procesului educațional prin dezvoltarea și adoptarea de instrumente digitale, inclusiv dotarea cu echipamente.

Măsura 2.3 Sprijinirea forței de muncă pentru dobândirea de competențe pentru antreprenariat, inovare, tranziție industrială și transformare digitală.

Acțiuni indicative

- 2.3.1 Programe de mobilitate cu industria pentru profesori și cercetători în vederea dobândirii de competențe antreprenoriale și de inovare.
- 2.3.2 Programe pentru dobândirea și perfecționarea competențelor de antreprenariat, inovare și digitalizare (de bază și avansate) ale forței de muncă.
- 2.3.3 Aderarea și afilierea instituțiilor educaționale și de cercetare la diferite rețele, alianțe și platforme de cercetare-inovare în domeniile de specializare inteligentă a regiunii.
- 2.3.4 Creșterea participării la programe de cooperare interregională și intersectorială pentru transfer de cunoaștere, stimularea antreprenoriatului, inovării și digitalizării (Erasmus+, Horizon Europe, COSME).

Măsura 2.4 Dezvoltarea și consolidarea sistemului de învățământ dual.

Acțiuni indicative

- 2.4.1 Facilități pentru întreprinderile inovative din sectoarele de specializare inteligentă ale regiunii pentru organizarea de stagii de practică pentru elevi, studenți sau masteranzi.
- 2.4.2 Parteneriate între întreprinderile inovative din sectoarele de specializare inteligentă ale regiunii și sistemul de învățământ pentru realizarea stagiilor de practică.

3. Domeniul prioritar 3 - Dezvoltarea și maturizarea ecosistemului regional de inovare

Măsura 3.1 Îmbunătățirea capacității ecosistemului antreprenorial de a crea și dezvolta rapid start-up-uri și spin-off-uri în domeniile de specializare inteligentă.

Acțiuni indicative

- 3.1.1 Investiții pentru crearea și dezvoltarea structurilor de sprijin ale afacerilor (incubatoare, acceleratoare, centre de afaceri și parcuri industriale), precum și pentru dezvoltarea, diversificarea și promovarea serviciilor furnizate de acestea (asistență

financiară și non- financiară pentru crearea, dezvoltarea, pre-accelerarea și accelerarea dezvoltării firmelor și a produselor și serviciilor inovatoare oferite de acestea).

3.1.2 Sprijin pentru crearea de start-up-uri, spin-off-uri în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii.

3.1.3 Sprijin pentru furnizarea de servicii de tip „soft landing” pentru atragerea în regiune de firme din alte regiuni sau țări.

3.1.4 Sprijin pentru furnizarea de servicii de accelerare și scalare pentru start-up-uri și spin-off-uri.

Măsura 3.2 Sprijin pentru dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri prin inovare, modernizare tehnologică și digitalizare.

Acțiuni indicative

3.2.1 Investiții pentru dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri și tranziția la o economie verde, cu emisii scăzute de carbon prin adoptarea tehnologiilor avansate și digitalizare (inclusiv instrumente digitale, soluții de securitate cibernetică și interoperabilitate).

3.2.2 Sprijin financiar pentru proiecte de inovare în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii.

3.2.3 Sprijin financiar pentru proiectele de inovare ce au primit SEAL OF EXCELLENCE în programul Horizon Europe.

3.2.4 Sprijinirea mediului de afaceri pentru tranziția la o economie verde prin adoptarea mecanismelor economiei circulare.

3.2.5 Sprijinirea mediului de afaceri pentru transformare digitală prin înființarea și dezvoltarea de Hub-uri de Inovare Digitală și a serviciilor oferite de acestea.

Măsura 3.3 Întărirea capacității sistemului de cercetare-inovare și colaborării acestuia cu mediul de afaceri.

Acțiuni indicative

3.3.1 Investiții în infrastructurile proprii ale organizațiilor CDI/companiilor, pentru crearea, dezvoltarea sau modernizarea capacității de cercetare-inovare.

3.3.2 Sprijin pentru activități de CDI în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii în beneficiul firmei.

3.3.3 Sprijin pentru fundamentarea, protejarea și promovarea ofertei de cercetare pe piață prin achiziționarea de servicii suport (transfer de know-how, obținerea, validarea și protejarea brevetelor și marketing).

Măsura 3.4 Dezvoltarea capacității regionale de transfer tehnologic.

Acțiuni indicative

3.4.1 Sprijin pentru entitățile de transfer tehnologic acreditate prin crearea și modernizarea infrastructurii și dezvoltarea serviciilor de ITT (inovare și transfer tehnologic), inclusiv formarea competențelor echipei, promovarea serviciilor și afilierea la rețele internaționale.

3.4.2 Sprijin pentru IMM-uri în vederea realizării, tehnologic.

Măsura 3.5 Instrumente financiare pentru creșterea accesului la finanțare al ecosistemului regional de inovare.

Acțiuni indicative

3.5.1 Sprijin pentru crearea și dezvoltarea rețelelor de business-angels.

3.5.2 Sprijin pentru finanțarea proiectelor inovatoare cu grad scăzut de bancabilitate prin intermediul instrumentelor financiare (fondurilor de capital de risc, scheme de garantare și creditare etc.).

Măsura 3.6 Creșterea eficienței serviciilor publice prin digitalizare și interoperabilitate.

Acțiuni indicative

3.6.1 Digitalizarea serviciilor publice (e-guvernare, e-educație, e-sănătate, e-cultură) - se va ține seama de aspectul asigurării securității cibernetică și al interoperabilității, elaborarea și implementarea strategiilor de securitate cibernetică.

3.6.2 Inovare în serviciile publice (soluții de smart city).

Măsura 3.7 Sprijinirea dezvoltării și funcționării clusterelor, polilor de competitivitate și rețelelor de afaceri.

Acțiuni indicative

3.7.1 Sprijin pentru înființarea, dezvoltarea și funcționarea clusterelor, polilor de competitivitate și a celor de excelență, precum și a rețelelor de afaceri în domeniile de specializare inteligentă.

3.7.2 Sprijin pentru dezvoltarea și implementarea parteneriatelor de inovare de tip living lab.

Măsura 3.8 Creșterea cooperării interregionale și internaționale.

Acțiuni indicative

3.8.1 Sprijin financiar pentru aderarea și participarea la proiecte din cadrul platformelor tematice de specializare inteligentă, inclusiv pentru crearea alianțelor interregionale în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii în vederea depunerii de proiecte.

3.8.2 Sprijin pentru crearea și aderarea la consorții în vederea participării la parteneriate transnaționale pentru proiecte în cadrul inițiativelor Institutului European pentru Inovare și Tehnologie (EIT) - Comunitățile pentru Inovare și Cunoaștere (KICs) etc.

3.8.3 Sprijin financiar pentru crearea și aderarea la consorții pentru implementarea de proiecte inovative finanțate prin programele de cooperare interregională și internațională (Interreg Europe, Danube, Orizont Europa, COSME etc.).

3.8.4 Sprijin financiar pentru furnizarea de servicii de asistență pentru internaționalizarea și scalarea activității din domeniile cu potențial de specializare inteligentă, oferite prin platforma europeană Enterprise Europe Network.

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, https://www.adrmuntenia.ro/download_file/article/532/4-RIS3-RO-final-07-06-2021_1.pdf. Informații accesate la data de 28.10.2021; Informații prelucrate)

E. STRATEGII RELEVANTE LA NIVELUL JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA (Programe și proiecte teritoriale)

Orice document strategic sau de programare întocmit la nivel județean trebuie să se încadreze în documentele similare la nivel mondial, european, național și regional.

Pentru a sprijini pregătirea viitoarelor proiecte, s-a considerat necesar să prezentăm și documentele întocmite la nivelul Județului Dâmbovița, din care Orașul Pucioasa face parte.

Documentele sunt prezentate în general pe scurt, în funcție de modul în care au putut fi sintetizate și în funcție de importanța unor elemente din acestea. Pentru o parte dintre acestea, considerate relevante într-o măsură mai mare, au fost prezentate mai multe amănunte. Deoarece nu se pot menționa în mod exhaustiv toate aspectele din materialele și documentele analizate, că factorii interesați de amănunte privind vreunul dintre documente le pot analiza în detaliu după ce le vor accesa prin Internet, în acest scop fiind prezentate sursele de unde au fost preluate.

E.1 STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA PENTRU PERIOADA 2021 - 2027

(aprobată prin HCJ Dâmbovița nr. 208/24.09.2020 privind aprobarea Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița pentru perioada 2021 - 2027)

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița 2021-2027 a fost elaborată, în principal, pornind de la analiza socio-economică actuală a județului, de la nevoile identificate la nivel județean, documentele strategice județene, regionale, naționale, precum și cadrul de reglementare european 2021-2027, pentru a asigura complementaritatea în intervențiile publice.

Obiectivul strategic 1: Creșterea competitivității economice la nivelul județului, atât în industrie cât și în agricultură

Obiectivul specific 1.1: Sprijin pentru dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri

- M1.1.1 Susținerea inovării, cercetării, modernizării tehnologice și digitalizării, pentru mediul de afaceri de la nivelul județului
- M1.1.2 Sprijin pentru creșterea competențelor antreprenoriale

Obiectivul specific 1.2: Susținerea dezvoltării domeniului agricol pe întreg lanțul valoric

- M1.2.1 Eficientizarea activităților agricole prin dezvoltarea infrastructurii
- M1.2.2 Sprijinirea parteneriatelor/colaborărilor în vederea dezvoltării sectorului agricol
- M1.2.3 Susținerea activităților de valorificare a produselor și producției agricole (în special pomicole)
- M1.2.4 Dezvoltare Registru peisaj agricol
- M1.2.5 Reconsiderare potențial piscicol

Obiectivul strategic 2: Dezvoltarea infrastructurii publice din județ

Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea și creșterea accesului la infrastructura de utilități publice

- M2.1.1 Înființarea/extinderea/modernizarea rețelelor de infrastructură de bază: -rețea gaze naturale, -alimentare cu apă potabilă, -canalizare, -iluminat public.

Obiectivul specific 2.2: Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate în educație, la toate nivelurile

- M2.2.1 Construire/ reabilitare/ modernizare/ extindere/ dotare infrastructura educațională la toate nivelurile, inclusiv învățământ special
- M2.2.2 Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional, inclusiv prin digitalizare

Obiectivul specific 2.3: Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în sănătate și asistență socială

- M2.3.1 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (ex. centre de zi, centre rezidențiale, centre multifuncționale)
- M2.3.2 Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate de la nivel județean și local (inclusiv asigurarea infrastructurii minimale pentru servicii de sănătate în mediul rural)

Obiectivul specific 2.4: Dezvoltarea mobilității județene durabile, inteligente și intermodale pentru creșterea accesibilității și conectivității la nivel de județ

- M2.4.1 Accesibilitate și accesibilizare - dezvoltarea mobilității, a transportului alternativ și creșterea siguranței populației
- M2.4.2 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport pentru creșterea accesibilității în localitățile din județul Dâmbovița, inclusiv achiziția de material rulant

Obiectivul strategic 3: Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic și cultural al județului

Obiectivul specific 3.1: Diversificarea ofertei turistice a județului

- M3.1.1 Îmbunătățirea infrastructurii de turism, inclusiv a accesului către resursele și obiectivele turistice și sprijinirea turismului alternativ-integrat, inclusiv agroturismul

Obiectivul specific 3.2: Prezervarea și valorificarea durabilă a obiectivelor culturale și de patrimoniu

- M3.2.1 Restaurarea, conservarea, protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural - istoric
- M3.2.2 Reabilitare/modernizare/extindere/dotare obiective culturale
- M3.2.3 Creșterea eficienței serviciilor culturale prin dezvoltarea activităților de management și marketing cultural

Obiectivul strategic 4: Îmbunătățirea protecției mediului în județul Dâmbovița, a reducerii poluării și atenuarea efectelor schimbărilor climatice

Obiectivul specific 4.1: Ecologizarea și regenerarea spațiilor reziduale, refacerea terenurilor degradate, creșterea suprafeței spațiilor verzi

- M4.1.1 Promovarea și implementarea măsurilor de regenerare a spațiilor urbane și rurale degradate, inclusiv conversia funcțională a terenurilor virane degradate/neutilizate/abandonate
- M4.1.2 Sprijin pentru consolidarea măsurilor de reducere a poluării și de atenuare a efectelor schimbărilor climatice
- Reconversia și/sau reutilizarea terenurilor neutilizate și abandonate și transformarea lor în zone de agrement și recreere pentru populație (parcuri, grădini publice, locuri de joacă, spații verzi, zone pietonale etc.), au ca scop îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor din județ.
- Măsuri de îmbunătățire a calității aerului și reducerea zgomotului prin instalarea sistemelor de reducere/interzicere a circulației autoturismelor în anumite zone, plantarea de aliniamente de arbori și arbuști, configurarea/reconfigurarea infrastructurii rutiere pentru reducerea de CO2 prin eficientizarea transportului și utilizarea de rute ocolitoare pentru vehiculele mari.

Obiectivul specific 4.2: Promovarea și implementarea soluțiilor de creștere a eficienței energetice și a proceselor de producție în vederea reducerii emisiilor de carbon

- M4.2.1 Creșterea eficienței energetice, inclusiv consolidarea clădirilor publice și rezidențiale, precum și a clădirilor de patrimoniu de la nivelul județului
- M4.2.2 Susținerea și promovarea surselor alternative, regenerabile pentru producerea energiei electrice
- Crearea/extinderea infrastructurii pentru combustibili alternativi.

Obiectivul strategic 5: Creșterea eficienței serviciilor publice din județul Dâmbovița prin digitalizare și interoperabilitate

Obiectivul specific 5.1: Eficientizarea activității autorităților publice locale din județ și creșterea calității serviciilor publice furnizate

- M5.1.1 Dezvoltarea infrastructurii TIC și îmbunătățirea conectivității digitale în mediul urban și cel rural
- M5.1.2 Extinderea digitalizării serviciilor administrației publice locale
- M5.1.3 Implementarea de soluții SMART City

Obiectivul strategic 6: Management criză - risc - hazard

Obiectivul specific 6.1: Consolidarea capacității la nivel județean de a reacționa în situații de criză

- M6.1.1 Echiparea și dotarea unităților din sistemul de intervenție operativă
- M6.1.2 Asigurarea instrumentelor necesare pentru gestionarea de către actorii locali a situațiilor de criză

(Sursa: Consiliul Județean Dâmbovița, Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Dâmbovița 2021-2027, HCJ nr. 208/24.09.2020,

<http://sinteserv.cjd.ro/bld/files/HCI/2020/hot.208-2020.pdf>,

Informații accesate la data de 22.12.2020; Informații prelucrate)

E.2 STRATEGIA DE DEZVOLTARE ȘI PROMOVARE TURISTICĂ A JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA PENTRU PERIOADA 2021 – 2027

(aprobată prin HCJ Dâmbovița nr. 127/30.06.2020 privind aprobarea Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Dâmbovița pentru perioada 2021 – 2027)

Direcțiile de dezvoltare a turismului, care pot să contribuie la crearea unei mărci puternice, sunt axate pe următoarele forme de turism:

- turism montan;
- turism cultural/de patrimoniu/religios;
- turism de tineret;
- turism balnear;
- agroturism/turism rural;
- turism de odihnă, recreere și agrement;
- turism de nișă (ecoturism, ecvestru, turism de aventură, vânătoare, turism sportiv, turism ezoteric, afaceri și reuniuni).

Strategia „Maxi-Maxi”

(care folosește punctele forte pentru a maximiza oportunitățile)

O1: Folosirea surselor de finanțare din fonduri europene sau naționale pentru dezvoltarea turismului în zonă, valorificând punctele forte

Acțiuni posibile:

- identificarea priorităților de investiții în amenajarea zonelor naturale și în infrastructura turistică specifică;
- identificarea priorităților de investiții în restaurarea și valorificarea sustenabilă a elementelor de patrimoniu cultural, religios etc. și în infrastructura turistică specifică;
- identificarea priorităților de investiții în dezvoltarea infrastructurii specifice turismului de tineret;
- identificarea priorităților de investiții în dezvoltarea infrastructurii rutiere intra și inter-județene;
- identificarea priorităților de investiții pentru susținerea activităților cu caracter agricol ce pot contribui la dezvoltarea agroturismului în județ;
- identificarea priorităților de investiții pentru creșterea conștientizării și a gradului de pregătire a populației locale pentru inițierea de activități turistice de nișă.

O2: Valorificarea existenței voucherelor de vacanță pentru atragerea turiștilor în zonă

Acțiuni posibile:

- încurajarea operatorilor de turism din județ pentru a accepta voucherile de vacanță ca modalitate de plată;
- acțiuni de informare și atragere a turiștilor către obiectivele turistice din județ.

O3: Direcționarea interesului în creștere al turiștilor români și străini pentru turism de nișă și forme neconvenționale de turism către atracții turistice existente și dezvoltarea infrastructurii turistice specifice

Acțiuni posibile:

- încurajarea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice de nișă și pentru turismul de masă (ecoturismul, echitația, turismul de aventură, turismul pentru vânătoare și turism sportiv, turismul ezoteric, turismul itinerant cu valențe culturale, turismul pentru practicarea sporturilor de iarnă, drumețiile montane, turismul balnear, turismul rural, turismul de tranzit, turismul de afaceri și reuniuni, turismul de odihnă, recreere și agrement);
- acțiuni de informare și atragere a turiștilor cu privire la activitățile cu caracter agroturistic;
- acțiuni de informare și atragere a turiștilor cu privire la ospitalitatea locală.

04: Valorificarea schimbărilor demografice și ale obiceiurilor de consum turistic pentru atragerea turiștilor și dezvoltarea turismului în județ

Acțiuni posibile:

- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice adaptate diferitelor categorii de vârstă;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice destinate grupurilor de turiști;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte care să valorifice noile tendințe în consumul turistic, cum ar fi: diminuarea duratei sejurului și fragmentarea vacanțelor, orientarea către vacanțe cu experiență multiplă - dobândirea de noi cunoștințe și trăirea de emoții autentice, rezervarea călătoriei cu puțin timp înainte de plecare etc.

05: Valorificarea imaginii României, în general, ca destinație turistică fără probleme de securitate, pentru atragerea turiștilor și dezvoltarea turismului în județ

Acțiuni posibile:

- acțiuni de promovare a turismului subliniind mesajul legat de securitatea pe care o oferă zona;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea și promova oferte turistice adresate turiștilor străini.

06: Valorificarea tendinței de creștere a cererii pentru vacanțe personalizate, pentru atragerea turiștilor și dezvoltarea turismului în județ

Acțiuni posibile:

- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea și promova oferte personalizate.

07: Valorificarea facilităților pe care le oferă tehnologia pentru promovarea turismului în rândul tuturor segmentelor de turiști

Acțiuni posibile:

- studierea impactului diferitelor modalități de comunicare pe categorii de turiști;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a utiliza tehnologia în acțiunile de promovare a turismului;
- construirea unui portal de prezentare integrată a tuturor serviciilor turistice din zonă;
- promovare turistică și prin tururi virtuale ale obiectivelor și destinațiilor turistice din zonă;
- oferirea de ghiduri audio-video care să însoțească turistul în vizitele la obiectivele din județ;
- implementarea posibilității de a face și plata online sau POS, alături de posibilitatea unor rezervări online pentru accesul la obiectivele turistice din județ.

08: Valorificarea tendinței turiștilor străini de a călători în special în țările învecinate (călătorii regionale)

Acțiuni posibile:

- acțiuni de promovare a turismului în țări învecinate;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice destinate turiștilor din țările învecinate.

09: Valorificarea trendului crescător al circulației turistice de incoming în România, asociat cu promovarea tot mai intensă a destinației România pe diverse canale internaționale

Acțiuni posibile:

- crearea unei oferte turistice integrate la nivel de cazare și atracții, mergând mai departe de clasicele obiective turistice din zonă;
- acțiuni de promovare a județului Dâmbovița în contextul turismului de incoming;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice destinate turismului de incoming.

Strategia „Mini-Maxi”

(care reduce la minimum punctele slabe, profitând de oportunități)

01: Folosirea surselor de finanțare din fonduri europene sau naționale pentru eliminarea/reducerea la maxim a punctelor slabe ale turismului în Județul Dâmbovița

Acțiuni posibile:

- construirea unui brand turistic de impact;
- elaborarea unui plan de promovare a turismului din județ pe plan național;
- înființarea unui parteneriat public-privat real și funcțional;
- contactarea specialiștilor pentru implementarea unui management al destinației;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura rutieră, pe termen mediu și lung;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura specifică, pe termen mediu și lung;
- campania de promovare turistică trebuind însoțită de o acoperire fizică cu indicatoare și semnalistică pentru obiectivele turistice;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura balneară, pe termen mediu și lung;
- adoptarea unor măsuri care să stimuleze implicarea activă a locuitorilor zonei, care trebuie să simtă că pot face parte din deciziile luate la nivel administrativ;
- acțiuni de pregătire a forței de muncă pentru turism;
- gândirea unei remunerații atractive (financiare și non-financiare) pentru angajații din turism.

02: Valorificarea existenței voucherelor de vacanță pentru atragerea turiștilor în zonă și îmbunătățirea, în acest fel, a imaginii județului pe plan național

Acțiuni posibile:

- încurajarea operatorilor de turism din județ pentru a accepta voucherele de vacanță ca modalitate de plată;
- acțiuni de informare și atragere a turiștilor către obiectivele turistice din județ.
- acțiuni de promovare a turismului în județ pe canalele de informații dedicate turiștilor români deținători de vouchere (bloguri, forumuri, social media).

03: Valorificarea interesului în creștere al turiștilor români și străini pentru turism de nișă și forme neconvenționale de turism prin acțiuni de construire a brandului turistic, de îmbunătățire a imaginii și de promovare, bazate pe forme de turism de nișă

Acțiuni posibile:

- încurajarea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice de nișă (ecoturismul, echitația, turismul de aventură, turismul pentru vânătoare și turism sportiv, turismul ezoteric, turismul itinerant cu valențe culturale, turismul pentru practicarea sporturilor de iarnă, drumețiile montane, turismul balnear, turismul rural, turismul de tranzit, turismul de afaceri și reuniuni, turismul de odihnă, recreere și agrement);
- acțiuni informare și atragere a turiștilor cu privire la activitățile cu caracter agro-turistic;
- acțiuni de informare și atragere a turiștilor cu privire la ospitalitatea locală.

04: Valorificarea schimbărilor demografice și ale obiceiurilor de consum turistic pentru atragerea turiștilor și dezvoltarea turismului în județ, prin acțiuni de construire a brandului turistic, de îmbunătățire a imaginii și de promovare care să vizeze aceste schimbări

Acțiuni posibile:

- promovarea Județului Dâmbovița ca destinație de weekend (2-3 zile);
- campanie de informare/educare a turiștilor în vederea includerii wellbeing-ului în pachetul turistic;
- mesaje din campaniile de promovare adaptate publicului țintă, pentru a evidenția ceea ce caută fiecare în parte;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice adaptate diferitelor categorii de vârstă;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice destinate grupurilor de turiști;

- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte care să valorifice noile tendințe în consumul turistic, cum ar fi: diminuarea duratei sejurului și fragmentarea vacanțelor, orientarea către vacanțe cu experiență multiplă - dobândirea de noi cunoștințe și trăirea de emoții autentice, rezervarea călătoriei cu puțin timp înainte de plecare etc.

05: Valorificarea imaginii României, în general, ca destinație turistică fără probleme de securitate, pentru atragerea turiștilor și dezvoltarea turismului în județ

Acțiuni posibile:

- acțiuni de promovare a turismului subliniind mesajul legat de securitatea pe care o oferă zona;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea și promova oferte turistice adresate turiștilor români.

06: Valorificarea tendinței de creștere a cererii pentru vacanțe personalizate, pentru atragerea turiștilor și dezvoltarea turismului în județ

Acțiuni posibile:

- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea și promova oferte personalizate;
- campanie de promovare a județului Dâmbovița prin evidențierea multiplelor oportunități pentru turismul cultural;
- promovarea ecoturismului pentru a atrage turiștii interesați cu precădere de cadrul natural.

07: Valorificarea facilităților pe care le oferă tehnologia pentru construirea brandului turistic, pentru întărirea imaginii pe plan național și pentru promovare

Acțiuni posibile:

- studierea impactului diferitelor modalități de comunicare pe categorii de turiști;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a utiliza tehnologia în acțiunile de promovare a turismului;
- construirea unui portal de prezentare integrată a tuturor serviciilor turistice din zonă;
- promovare turistică și prin tururi virtuale ale obiectivelor și destinațiilor turistice din zonă;
- oferirea ghiduri audio-video care să însoțească turistul în vizitele la obiectivele din județ;
- implementarea posibilității de a face și plata online sau POS, alături de posibilitatea unor rezervări online pentru accesul la obiectivele turistice din județ.

08: Valorificarea tendinței turiștilor străini de a călători în special în țările învecinate (călătorii regionale)

Acțiuni posibile:

- acțiuni de promovare a turismului în țări învecinate;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice destinate turiștilor din țările învecinate;
- înființarea unui parteneriat public-privat real și funcțional;
- contactarea specialiștilor pentru implementarea unui management al destinației și crearea organizației de management al destinației Dâmbovița.

09: Valorificarea trendului crescător al circulației turistice de incoming în România, asociat cu promovarea tot mai intensă a destinației România pe diverse canale internaționale

Acțiuni posibile:

- crearea unei oferte turistice integrate la nivel de cazare și atracții, mergând mai departe de clasicele obiective turistice din zonă;
- acțiuni de promovare a județului Dâmbovița în contextul turismului de incoming;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice destinate turismului de incoming.

ST: Strategia „Maxi-Mini”

(care folosește punctele forte pentru a minimiza amenințările)

T1: Strategii ce vizează utilizarea punctelor forte pentru a face față concurenței în creștere între regiuni și lipsei de colaborare între acestea

Acțiuni posibile:

- prezentarea cadrului natural ca nucleu al produsului turistic, construind oferta în jurul acestuia, mai ales că acesta favorizează județul Dâmbovița în comparație cu alte județe învecinate;
- promovarea ecoturismului pentru a atrage turiștii interesați cu precădere de cadrul natural;
- acțiuni de încurajare a operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice de nișă sau pentru turismul de masă (ecoturismul, echitația, turismul de aventură, turismul pentru vânătoare și turism sportiv, turismul ezoteric, turismul itinerant cu valențe culturale, turismul pentru practicarea sporturilor de iarnă, drumețiile montane, turismul balnear, turismul rural, turismul de tranzit, turismul de afaceri și reuniuni, turismul de odihnă, recreere și agrement);
- acțiuni de informare și atragere a turiștilor cu privire la activitățile cu caracter agroturistic;
- acțiuni de informare și atragere a turiștilor cu privire la ospitalitatea locală;
- campanie de promovare a județului Dâmbovița prin evidențierea multiplelor oportunități pentru turismul cultural;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura balneară, pe termen mediu și lung;
- adoptarea unor măsuri care să stimuleze implicarea activă a locuitorilor zonei, care trebuie să simtă că pot face parte din deciziile luate la nivel administrativ;
- acțiuni de dezvoltare responsabilă și sustenabilă a infrastructurii, prin încorporarea surselor de energie alternativă, de exemplu;
- înființarea unui parteneriat public-privat real și funcțional;
- contactarea specialiștilor pentru implementarea unui management al destinației și crearea organizației de management al destinației Dâmbovița.

T2: Strategii ce vizează utilizarea punctelor forte pentru a contracara înclinația crescută a turiștilor români către turismul de outgoing

Acțiuni posibile:

- conceperea unei oferte turistice pentru județul Dâmbovița care să evidențieze ceea ce turiștii pot găsi mai ușor în țară, fără a fi nevoiți să călătorească departe de casă;
- conceperea unei oferte turistice pentru tineri;
- valorificarea proiectelor privind infrastructura rutieră și specifică în județ;
- inițierea unor campanii de promovare a turismului pe baza ideii centrale de descoperire a autenticului, a „României profunde”.

T3: Strategie de reducere a efectelor generate de instabilitatea politicilor guvernamentale privind turismul și fiscalitatea

Acțiuni posibile:

- măsuri la nivel local care să ofere actorilor implicați o anumită certitudine, cel puțin în ceea ce privește deciziile autorităților locale;
- acțiuni de lobby în favoarea turismului.

T4: Strategii de îmbunătățire a imaginii nefavorabile a României în privința calității serviciilor turistice

Acțiuni posibile:

- conceperea unei oferte turistice integrate, „tangibile”, cu mesaj de promovare transparent și care să confere turiștilor români încredere în calitatea produsului turistic;
- crearea, pe site-ul organizației de management al destinației, a unui blog dedicat impresiilor turiștilor care au vizitat județul Dâmbovița și încurajarea acestora de a-și împărtăși impresiile.

T5: Strategii de atenuare a efectului pe care îl are ritmul modest de dezvoltare a turismului în România, în general

Acțiuni posibile:

- conceperea unor oferte care să accentueze potențialul natural și antropic al județului;
- valorificarea rezultatelor proiectelor de infrastructură;
- măsuri la nivel local de stimulare a dezvoltării turismului.

T6: Strategii de întâmpinare a așteptărilor tot mai mari ale turiștilor români cu privire la calitatea serviciilor turistice și la raportul calitate-preț

Acțiuni posibile:

- acțiuni adresate operatorilor din turism pentru a-i ajuta să îmbunătățească oferta și calitatea acesteia și să își pregătească forța de muncă;
- acțiuni de informare a turiștilor cu privire la punctele forte ale turismului în județ.

T7: Strategii de răspuns favorabil la presiunile tehnologice tot mai ridicate pentru a dobândi/păstra caracterul competitiv al activității turistice

Acțiuni posibile:

- acțiuni de ajutorare a operatorilor din turism pentru a avea un acces mai facil la noile tehnologii, prin inițierea unei competiții de proiecte la nivel local, finanțate de autoritatea locală;
- selectarea atentă a noilor tehnologii de implementat pentru a optimiza investițiile în acest domeniu.

T8: Strategii de atenuare a influenței puternice a prețului asupra deciziei de cumpărare

Acțiuni posibile:

- campanii de promovare a turismului care să accentueze calitatea serviciilor turistice;
- acțiuni destinate operatorilor din turism pentru a identifica surse sustenabile de reducere a costurilor și crearea unor oferte cu prețuri competitive;
- dezvoltarea turismului pentru tineret;
- crearea de oferte care să includă elemente de tradiție, autentic, prin implicarea gospodăriilor locale.

Strategia „Mini-Mini”

(care reduce la minimum punctele slabe și evită amenințările)

T1: Strategii menite să elimine punctele slabe și să evite amenințarea pe care o poate aduce creșterea concurenței între regiuni și lipsa de colaborare inter-regională

Acțiuni posibile:

- construirea unui brand turistic de impact în rândul turiștilor români;
- construirea și consolidarea unei imagini puternice a turismului dâmbovițean pe plan național;
- înființarea unui parteneriat public-privat real și funcțional;
- contactarea specialiștilor pentru implementarea unui management al destinației și crearea Organizației de Management al Destinației Dâmbovița;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura rutieră, pe termen mediu și lung;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura specifică, pe termen mediu și lung;
- campania de promovare turistică trebuind însoțită de o acoperire fizică cu indicatoare și semnalistică pentru obiectivele turistice;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura balneară, pe termen mediu și lung;
- adoptarea unor măsuri care să stimuleze implicarea activă a locuitorilor zonei, care trebuie să simtă că pot face parte din deciziile luate la nivel administrativ;
- acțiuni de pregătire a forței de muncă pentru turism;
- analizarea, împreună cu mediul privat a căilor de asigurare a unei remunerații atractive (financiare și non-financiare) pentru angajații din turism.

T2: Strategii ce vizează eliminarea punctelor forte și contracararea înclinăției crescute a turiștilor români către turismul de outgoing

Acțiuni posibile:

- conceperea unei oferte turistice pentru județul Dâmbovița care să evedențieze ceea ce turiștii pot găsi mai ușor în țară, fără a fi nevoiți să călătorească departe de casă;
- construirea unui brand turistic de impact în rândul turiștilor români;
- construirea și consolidarea imaginii puternice a turismului dâmbovițean pe plan național;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura rutieră, pe termen mediu și lung;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura specifică, pe termen mediu și lung;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura balneară, pe termen mediu și lung;
- adoptarea unor măsuri care să stimuleze implicarea activă a locuitorilor zonei, care trebuie să simtă că pot face parte din deciziile luate la nivel administrativ;
- acțiuni de pregătire a forței de muncă pentru turism.

T3: Strategii de reducere a efectelor generate de instabilitatea politicilor guvernamentale privind turismul și fiscalitatea și a lipsei unei politici locale privind turismul

Acțiuni posibile:

- înființarea unui parteneriat public-privat real și funcțional;
- contactarea specialiștilor pentru implementarea unui management al destinației și crearea Organizației de Management al Destinației Dâmbovița;
- măsuri la nivel local care să ofere actorilor implicați o anumită certitudine, cel puțin în ceea ce privește deciziile autorităților locale;
- acțiuni de lobby în favoarea turismului.

T4: Strategii de îmbunătățire a imaginii nefavorabile a României în privința calității serviciilor turistice și de eliminare a aspectelor nefavorabile ale turismului dâmbovițean

Acțiuni posibile:

- conceperea unei oferte turistice integrate, „tangibile”, cu mesaj de promovare transparent și care să confere turiștilor români încredere în calitatea produsului turistic;
- construirea unui brand turistic de impact în rândul turiștilor români;
- construirea și consolidarea unei imaginii puternice a turismului dâmbovițean pe plan național;
- crearea pe site-ul Organizației de Management al Destinației Dâmbovița a unui blog dedicat impresiilor turiștilor care au vizitat județul Dâmbovița și încurajarea acestora de a-și împărtăși impresiile;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura rutieră, pe termen mediu și lung;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura specifică, pe termen mediu și lung;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura balneară, pe termen mediu și lung;
- adoptarea unor măsuri care să stimuleze implicarea activă a locuitorilor zonei, care trebuie să simtă că pot face parte din deciziile luate la nivel administrativ;
- acțiuni de pregătire a forței de muncă pentru turism.

T5: Strategii de atenuare a efectului pe care îl are ritmul modest de dezvoltare a turismului în România, în general și de eliminare a punctelor slabe ale turismului dâmbovițean

Acțiuni posibile:

- înființarea unui parteneriat public-privat real și funcțional;
- contactarea specialiștilor pentru implementarea unui management al destinației și crearea Organizației de Management al Destinației Dâmbovița;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura rutieră, pe termen mediu și lung;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura specifică, pe termen mediu și lung;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura balneară, pe termen mediu și lung;
- adoptarea unor măsuri care să stimuleze implicarea activă a locuitorilor zonei, care trebuie să simtă că pot face parte din deciziile luate la nivel administrativ;
- acțiuni de pregătire a forței de muncă pentru turism.

T6: Strategii de întâmpinare a așteptărilor tot mai mari ale turiștilor români cu privire la calitatea serviciilor turistice și la raportul calitate-preț

Acțiuni posibile:

- construirea unui brand turistic de impact în rândul turiștilor români;
- construirea și consolidarea unei imagini puternice a turismului dâmbovițean pe plan național;
- crearea pe site-ul Organizației de Management al Destinației Dâmbovița a unui blog dedicat impresiilor turiștilor care au vizitat județul Dâmbovița și încurajarea acestora de a-și împărtăși impresiile;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura rutieră, pe termen mediu și lung;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura specifică, pe termen mediu și lung;
- elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura balneară, pe termen mediu și lung;
- adoptarea unor măsuri care să stimuleze implicarea activă a locuitorilor zonei, care trebuie să simtă că pot face parte din deciziile luate la nivel administrativ;
- acțiuni de pregătire a forței de muncă pentru turism.

T7: Strategii de răspuns favorabil la presiunile tehnologice tot mai ridicate pentru a dobândi/păstra caracterul competitiv al activității turistice și de eliminare a punctelor slabe

Acțiuni posibile:

- selectarea atentă a noilor tehnologii de implementat pentru a optimiza investițiile în acest domeniu;
- utilizarea celor mai potrivite tehnologii pentru construirea unui brand turistic de impact în rândul turiștilor români;
- utilizarea celor mai potrivite tehnologii pentru construirea și consolidarea unei imagini puternice a turismului dâmbovițean pe plan național;
- utilizarea celor mai potrivite tehnologii pentru promovarea obiectivelor turistice din Județul Dâmbovița;
- utilizarea celor mai potrivite tehnologii specifice turismului balnear;
- utilizarea celor mai potrivite tehnologii care să adauge valoare muncii angajaților și să le facă acestora activitatea mai eficientă și mai atractivă.

T8: Strategii de atenuare a influenței puternice a prețului asupra deciziei de cumpărare și eliminarea minusurilor aduse de lipsa brandului turistic și a unei imagini puternice

Acțiuni posibile:

- campanii de promovare a turismului care să accentueze calitatea serviciilor turistice;
- acțiuni destinate operatorilor din turism pentru a identifica surse sustenabile de reducere a costurilor și crearea unor oferte cu prețuri competitive.

Sinteza acțiunilor privind dezvoltarea și promovarea turismului în județul Dâmbovița

Acțiuni pe Termen scurt 2020-2021:

- identificarea priorităților de investiții în amenajarea zonelor naturale și în infrastructura turistică specifică;
- identificarea priorităților de investiții în restaurarea și valorificarea sustenabilă a elementelor de patrimoniu cultural, religios etc. și în infrastructura turistică specifică;
- identificarea priorităților de investiții în dezvoltarea infrastructurii specifice turismului de tineret;
- identificarea priorităților de investiții în dezvoltarea infrastructurii rutiere intra și inter-județene;
- identificarea priorităților de investiții pentru susținerea activităților cu caracter agricol ce pot contribui la dezvoltarea agroturismului în județ;
- identificarea priorităților de investiții pentru creșterea conștientizării și a gradului de pregătire a populației locale pentru inițierea de activități turistice de nișă;
- selectarea atentă a noilor tehnologii de implementat pentru a optimiza investițiile în acest domeniu;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice

- destinate grupurilor de turiști;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte care să valorifice noile tendințe în consumul turistic, cum ar fi: diminuarea duratei sejurului și fragmentarea vacanțelor, orientarea către vacanțe cu experiență multiplă - dobândirea de noi cunoștințe și trăirea de emoții autentice, rezervarea călătoriei cu puțin timp înainte de plecare etc.;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice adaptate diferitelor categorii de vârstă;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea și promova oferte personalizate;
- încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a utiliza tehnologia în acțiunile de promovare a turismului;
- acțiuni adresate operatorilor din turism pentru a-i ajuta să îmbunătățească oferta și calitatea acesteia și să își pregătească forța de muncă;
- încurajarea operatorilor de turism din județ pentru a accepta voucherele de vacanță ca modalitate de plată;
- implementarea posibilității de a face și plata online sau POS, alături de posibilitatea unor rezervări online - pentru accesul la obiectivele turistice din județ;
- promovarea județului Dâmbovița ca destinație de weekend (2-3 zile);
- acțiuni de informare și atragere a turiștilor către obiectivele turistice din județ;
- acțiuni de informare și atragere a turiștilor cu privire la activitățile cu caracter agroturistic;
- acțiuni de informare și atragere a turiștilor cu privire la ospitalitatea locală;
- campanie de informare/educare a turiștilor în vederea includerii wellbeing-ului în pachetul turistic;
- promovarea ecoturismului pentru a atrage turiștii interesați cu precădere de cadrul natural;
- promovarea turistică și prin tururi virtuale ale obiectivelor și destinațiilor turistice din zonă;
- oferirea de ghiduri audio-video care să însoțească turistul în vizitele la obiectivele din județ;
- mesaje din campaniile de promovare adaptate publicului țintă, pentru a evidenția ceea ce caută fiecare în parte;
- acțiuni de promovare a turismului subliniind mesajul legat de securitatea pe care o oferă zona;
- campanie de promovare a județului Dâmbovița prin evidențierea multiplelor oportunități pentru turismul cultural;
- construirea unui portal de prezentare integrată a tuturor serviciilor turistice din zonă;
- acțiuni de informare a turiștilor cu privire la punctele forte ale turismului în județ.

Acțiuni pe Termen mediu 2020-2023

- ⇒ valorificarea proiectelor privind infrastructura rutieră și specifică în județ;
- ⇒ valorificarea rezultatelor proiectelor de infrastructură;
- ⇒ măsuri la nivel local de stimulare a dezvoltării turismului;
- ⇒ acțiuni de ajutorare a operatorilor din turism pentru a avea un acces mai facil la noile tehnologii, prin inițierea unei competiții de proiecte la nivel local, finanțate de autoritatea locală;
- ⇒ selectarea atentă a noilor tehnologii de implementat pentru a optimiza investițiile în acest domeniu;
- ⇒ elaborarea unor planuri de investiții în infrastructura balneară, termen mediu și lung;
- ⇒ utilizarea celor mai potrivite tehnologii specifice turismului balnear;
- ⇒ încurajarea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice de nișă și pentru turismul de masă (ecoturismul, echitația, turismul de aventură, turismul pentru vânătoare și turism sportiv, turismul ezoteric, turismul itinerant cu valențe culturale, turismul pentru practicarea sporturilor de iarnă, drumețiile montane, turismul balnear, turismul rural, turismul de tranzit, turismul de afaceri și reuniuni, turismul de odihnă,

- recreere și agrement);
- ⇒ crearea unei oferte turistice integrate la nivel de cazare și atracții, mergând mai departe de clasicele obiective turistice din zonă;
- ⇒ conceperea unei oferte turistice pentru județul Dâmbovița care să evidențieze ceea ce turiștii pot găsi mai ușor în țară, fără a fi nevoiți să călătorească departe de casă;
- ⇒ conceperea unei oferte turistice pentru tineri;
- ⇒ încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice destinate turismului de incoming;
- ⇒ încurajarea și pregătirea operatorilor de turism din județ pentru a crea oferte turistice destinate turiștilor din țările învecinate;
- ⇒ inițierea unor campanii de promovare a turismului pe baza ideii centrale de descoperire a autenticului, a „României profunde”;
- ⇒ utilizarea celor mai potrivite tehnologii pentru promovarea obiectivelor turistice din județul Dâmbovița;
- ⇒ acțiuni de promovare a turismului în țări învecinate;
- ⇒ acțiuni de promovare a județului Dâmbovița în contextul turismului de incoming;
- ⇒ studierea impactului diferitelor modalități de comunicare pe categorii de turiști;
- ⇒ înființarea unui parteneriat public-privat real și funcțional;
- ⇒ contactarea specialiștilor pentru implementarea unui management al destinației și crearea organizației de management al destinației Dâmbovița;
- ⇒ adoptarea unor măsuri care să stimuleze implicarea activă a locuitorilor zonei, care trebuie să simtă că pot face parte din deciziile luate la nivel administrativ;
- ⇒ măsuri la nivel local care să ofere actorilor implicați o anumită certitudine, cel puțin în ceea ce privește deciziile autorităților locale;
- ⇒ acțiuni de lobby în favoarea turismului;
- ⇒ crearea, pe site-ul organizației de management al destinației, a unui blog dedicat impresiilor turiștilor care au vizitat județul Dâmbovița și încurajarea acestora de a-și împărtăși impresiile;
- ⇒ analiza, împreună cu mediul privat, a căilor de asigurare a unei remunerații atractive (financiare și non-financiare) pentru angajații din turism;
- ⇒ utilizarea celor mai potrivite tehnologii care să adauge valoare muncii angajaților și să le facă acestora activitatea mai eficientă și mai atractivă.

Acțiuni pe Termen lung 2020-2027

- ⇒ acțiuni de dezvoltare responsabilă și sustenabilă a infrastructurii, prin incorporarea surselor de energie alternativă, de exemplu;
- ⇒ crearea de oferte care să includă elemente de tradiție, autentic, prin implicarea gospodăriilor locale;
- ⇒ conceperea unei oferte turistice integrate, „tangibile”, cu mesaj de promovare transparent și care să confere turiștilor români încredere în calitatea produsului turistic;
- ⇒ acțiuni destinate operatorilor din turism pentru a identifica surse sustenabile de reducere a costurilor și crearea unor oferte cu prețuri competitive;
- ⇒ dezvoltarea turismului pentru tineret;
- ⇒ campanii de promovare a turismului care să accentueze calitatea serviciilor turistice;
- ⇒ construirea unui brand turistic de impact în rândul turiștilor români;
- ⇒ construirea și consolidarea imaginii puternice a turismului dâmbovițean pe plan național;
- ⇒ utilizarea celor mai potrivite tehnologii pentru construirea unui brand turistic de impact în rândul turiștilor români;
- ⇒ utilizarea celor mai potrivite tehnologii pentru construirea și consolidarea unei imaginii puternice a turismului dâmbovițean pe plan național;

(Sursa: Consiliul Județean Dâmbovița, HCJ nr. 127/30.06.2020,
<http://sinteserv.cjd.ro/bld/files/HCJ/2020/hot.127-2020.pdf>,
 Informații accesate la data de 22.12.2020; Informații prelucrate)

E.3 PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR PENTRU JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

(versiunea 7 – mai 2021)

(aprobată prin HCJ Dâmbovița nr. 145/09.06.2021 pentru aprobarea Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru Județul Dâmbovița)

Scopul PJGD întocmit pentru județul Dâmbovița este de a stabili cadrul pentru asigurarea unui sistem durabil de gestionare a deșeurilor, care să asigure îndeplinirea obiectivelor și țințelor:

- Definierea obiectivelor și țințelor aferente județului Dâmbovița în conformitate cu obiectivele și țințele Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, precum și obiectivelor și țințelor existente la nivel național și european;
- Abordarea tuturor aspectelor privind gestionarea deșeurilor care fac obiectul planificării la nivel județean;
- Bază pentru stabilirea necesarului de investiții și a politicii în domeniul gestionării deșeurilor care fac obiectul planificării;
- Bază pentru elaborarea proiectelor pentru obținerea finanțării.

Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor stabilește obiectivele și țințele pentru județul Dâmbovița în domeniul gestionării deșeurilor pentru perioada 2020-2025.

Deșeurile care fac obiectul PJGD sunt: deșeurile municipale nepericuloase și periculoase (deșeurile menajere și similare din comerț, industrie și instituții) inclusiv uleiuri alimentare uzate și fluxurile speciale parte a deșeurilor municipale (deșeuri de ambalaje, deșeurile de echipamente electrice și electronice), precum și deșeurile din construcții și desființări și nămoluri de la epurarea apelor uzate.

Planul Național de Gestionare a Deșeurilor a fost supus procedurii de evaluarea strategică de mediu în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe care transpune Directiva 2001/42/CE (Directiva SEA).

În urma consultărilor Ministerul Mediului a eliberat Avizul de mediu nr. 46/14.12.2017.

OBIECTIVE ȘI ȚINTE PRIVIND GESTIONAREA DEȘEURILOR

Obiectivul general îl reprezintă creșterea standardului de viață al populației și îmbunătățirea calității mediului din județul Dâmbovița, prin realizarea unui sistem durabil de gestionare al deșeurilor conform cu cerințele legislative naționale și europene din sector și cu prevederile pachetului economiei circulare.

Obiective și ținte privind gestionarea deșeurilor municipale

Nr. crt.	Obiectiv	Ținta/Termen
Obiective tehnice		
1.	Asigurarea serviciului de salubritate pentru toți generatorii de deșeuri municipale din județul Dâmbovița	Permanent
2.	Creșterea gradului de pregătire pentru reutilizare și reciclare prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor	50% din cantitatea de deșeuri din hârtie, metal, plastic, sticlă și lemn din deșeurile menajere și deșeurile similare, inclusiv din servicii publice Termen: 2022 50% din cantitatea totală de

		<p>deșeuri municipale generate Termen: 2024</p> <p>60% din cantitatea total de deșeuri municipale generate Termen: 2030</p> <p>65% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate Termen: 2035</p>
3.	Biodeșeurile sunt fie separate și reciclate la sursă, fie colectate separat și nu se amestecă cu alte tipuri de deșeuri.	Termen: 31 decembrie 2023
4.	Reducerea cantității depozitate de deșeuri biodegradabile municipale	La 35% din cantitatea totală, exprimată gravimetric, produsă în anul 1995 Termen: 2024
5.	Depozitarea numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operații de tratare	Depozitarea deșeurilor municipale este permisă numai dacă acestea sunt supuse în prealabil unor operații de tratare fezabile tehnic Termen: 2023
6.	Creșterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale	Minim 15% din cantitatea totală de deșeuri municipale valorificată energetic
7.	Depozitarea deșeurilor numai în depozite conforme	Termen: permanent
8.	Interzicerea la depozitare a deșeurilor municipale colectate separat	Termen: permanent
9.	Depozitarea a maxim 10% din întreaga cantitate de deșeuri municipale generate	Termen: 2035
10.	Asigurarea capacității de depozitare a întregii cantități de deșeuri care nu pot fi valorificate	Permanent
11.	Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase menajere	Termen: permanent începând din 2022
12.	Colectarea separată, pregătirea pentru reutilizare sau, după caz, tratarea corespunzătoare a deșeurilor voluminoase	Termen: permanent începând din 2022
13.	Încurajarea utilizării în agricultură a materialelor rezultate de la tratarea biodeșeurilor	Termen: permanent
14.	Colectarea separată a uleiurilor uzate alimentare de la populație și agenți economici în vederea valorificării ulterioare	Termen: 2022
15.	Colectarea separată a deșeurilor textile de la populație	Termen: 2022

Obiective instituționale și organizaționale		
16.	Creșterea capacității instituționale a autorităților locale și a ADI	Termen: 2022
17.	Intensificarea controlului privind modul de desfășurare a activităților de gestionare a deșeurilor municipale atât din punct de vedere al respectării prevederilor legale, cât și din punct de vedere al respectării prevederilor din autorizația de mediu	Termen: permanent
18.	Determinarea prin analize a principalilor indicatori privind deșeurile municipale (indici de generare și compoziție pentru fiecare tip de deșeuri municipale)	Termen: anual începând cu anul 2021

Obiective și ținte privind gestionarea deșeurilor de ambalaje

Nr. crt.	Obiectiv	Ținta/termen
Obiective tehnice		
1.	Creșterea gradului de valorificare/reciclare a deșeurilor de ambalaje	<p>Valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu valorificare de energie a minimum 60% din greutatea deșeurilor de ambalaje.</p> <p>Reciclarea a minimum 55% din greutatea totală a materialelor de ambalaj conținute în deșeurile de ambalaje, cu realizarea valorilor minime pentru reciclarea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 60% pentru sticlă și hârtie/carton; • 50% pentru metal; • 15% pentru lemn; • 22,5% din greutate pentru plastic, considerându-se numai materialul reciclat sub formă de plastic. <p>Termen: anual până în 2024 inclusiv.</p> <p>Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a minimum 65% din greutatea tuturor deșeurilor de ambalaje.</p> <p>Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea următoarelor materiale specifice conținute în deșeurile de ambalaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50% pentru plastic

		<ul style="list-style-type: none"> • 25% pentru lemn • 70% pentru metale feroase • 50% pentru aluminiu • 70% pentru sticlă • 75% pentru hârtie și carton <p>Termen: 31.12.2025</p> <p>Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a minimum 70% din greutatea tuturor deșeurilor de ambalaje.</p> <p>Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea următoarelor materiale specifice conținute în deșeurile de ambalaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 55% pentru plastic • 30% pentru lemn • 80% pentru metale feroase • 60% pentru aluminiu • 75% pentru sticlă • 85% pentru hârtie și carton <p>Termen: 31.12.2030</p>
--	--	--

Obiective și ținte privind deșeurile de echipamente electrice și electronice

Nr. crt.	Obiectiv	Ținta/termen
Obiective tehnice		
1.	Creșterea ratei de colectare separată a DEEE	65% din 2021 (masa totală a DEEE colectate în anul respectiv și masa medie a cantității totale de EEE introduse pe piață în cei 3 ani precedenți)

Obiective și ținte privind deșeurile din construcții și desființări

Nr. crt.	Obiectiv	Ținta/termen
Obiective tehnice		
1.	Asigurarea colectării întregii cantități de DCD generate	Termen: Permanent
2.	Colectarea separată a DCD	Termen: începând 2021
3.	Creșterea gradului de reutilizare și reciclare a DCD	Minimum 70% din cantitatea de deșeuri provenite din activitățile de construcții. Termen: permanent începând cu 2020
4.	Asigurarea de capacități de eliminare pentru DCD care nu pot fi valorificate	Termen: permanent

(Sursa: Consiliul Județean Dâmbovița, PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR PENTRU JUDEȚUL DÂMBOVIȚA, HCJ nr. 145/09.06.2021, <http://sinteserv.cjd.ro/bld/files/HCJ/2021/hot.145-2021.pdf>, Informații accesate la data de 11.06.2021; Informații prelucrate)

F. CONTEXTUL LOCAL-STRATEGII RELEVANTE LA NIVEL LOCAL – PENTRU ORAȘUL PUCIOASA)

(Programe și proiecte teritoriale)

Orice document strategic sau de programare întocmit la nivel local trebuie să se încadreze în documentele similare la nivel mondial/global/internațional, european, național, regional și județean.

Pentru a sprijini pregătirea viitoarelor proiecte, s-a considerat necesar să se prezinte și documentele existente la nivelul Orașului Pucioasa, chiar dacă unele nu au fost încă actualizate.

Documentele sunt prezentate în general pe scurt, în funcție de modul în care au putut fi sintetizate și în funcție de importanța unor elemente din acestea. Deoarece domeniile cuprinse de documentele respective sunt extrem de vaste, s-a considerat că factorii interesați de amănunte privind vreunul dintre documente le pot analiza în detaliu după ce le vor accesa prin Internet, în acest scop fiind prezentate sursele de unde au fost preluate.

Având în vedere faptul că sunt în implementare foarte multe proiecte, aflate în diverse etape de realizare, proiecte cuprinse în STRATEGIA PRIVIND DEZVOLTAREA DURABILĂ A ORAȘULUI PUCIOASA, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA 2014-2020, PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU ENERGIE DURABILĂ - PAED AL ORAȘULUI PUCIOASA PENTRU PERIOADA 2014-2020 și în PLANUL DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ AL ORAȘULUI PUCIOASA, este necesar să se țină cont și de aceste documente, întrucât prezenta Strategie este și o continuare a celorlalte strategii/planuri/documente elaborate în perioada anterioară.

Această strategie se bazează pe un concept nou, adaptat la realitatea din acești ani, iar proiectele din strategia de dezvoltare privind perioada anterioară de programare se regăsesc și în prezenta strategie, aceasta demonstrând continuitatea strategiilor de la nivelul orașului.

F.1 STRATEGIA PRIVIND DEZVOLTAREA DURABILĂ A ORAȘULUI PUCIOASA, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA, PENTRU PERIOADA 2014-2020

(aprobată prin HCL Pucioasa nr. 31/26.03.2015 privind necesitatea aprobării documentului „STRATEGIA PRIVIND DEZVOLTAREA DURABILĂ A ORAȘULUI PUCIOASA, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA, pentru perioada 2014-2020” și modificată ulterior, ultima variantă revizuită fiind aprobată prin HCL Pucioasa nr. 132/29.09.2018 privind aprobarea revizuirii „STRATEGIEI PRIVIND DEZVOLTAREA DURABILĂ A ORAȘULUI PUCIOASA, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA, pentru perioada 2014-2020”)

Viziunea de dezvoltare

Până în anul 2020, Orașul Pucioasa va consolida poziția de **centru al turismului zonal și va fi un model al dezvoltării durabile la nivel regional și național.**

Misiunea

Orașul Pucioasa va oferi bunăstare locuitorilor săi și turiștilor, devenind un spațiu atractiv pentru locuire, activități economice, educative și social-culturale.

Obiectivul general al Strategiei constă în dezvoltarea socio-economică, prin crearea unei comunități dinamice și performante, un oraș cu care localnicii să se identifice și în care turiștii să se simtă bine.

În vederea realizării obiectivului general, se va urmări atingerea următoarelor **obiective specifice**:

Domeniul economie – industrie

- Dezvoltarea industriei, în acord cu specificul zonei, în vederea creării de noi locuri de muncă.

Domeniul economie – agricultură

- Modernizarea agriculturii ce vizează îmbunătățirea nivelului de trai al agricultorilor.

Domeniul economie – turism și alte servicii conexe

- Dezvoltarea turismului și a altor servicii conexe în acord cu resursele specifice zonei, în vederea creării de noi locuri de muncă și a creșterii numărului de turiști atrași în stațiune.

Domeniul mediu

- Promovarea activă a măsurilor de protecție a mediului și menținerea unui mediu curat.

Domeniul dezvoltare socială

- Creșterea calității vieții și a stării de sănătate a populației.

Domeniul „Amenajarea teritoriului și infrastructura de transport”

- Utilizarea optimă a teritoriului orașului și îmbunătățirea continuă a infrastructurii de transport.

Domeniul administrație publică locală

- Îmbunătățirea relației administrație-cetățean.

Domeniul educație și formare

- Modernizarea infrastructurii educaționale și asigurarea accesului la diferite forme de educație.

Domeniul cultură, sport și agrement

- Dezvoltarea infrastructurii pentru cultură, sport și agrement.

Domeniul eficiență energetică și reducerea emisiilor de CO₂

- Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de CO₂.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa, HCL Pucioasa nr. 31/26.03.2015; HCL Pucioasa nr. 132/29.09.2018; Informații prelucrate)

F.2 PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU ENERGIE DURABILĂ - PAED AL ORAȘULUI PUCIOASA PENTRU PERIOADA 2014-2020

(aprobate prin HCL Pucioasa nr. 190/10.11.2016 privind aprobarea „Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă - PAED al Orașului Pucioasa pentru perioada 2014-2020”)

Planul de acțiune a fost elaborat în scopul etapizării măsurilor identificate pentru creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de CO₂ la nivelul orașului Pucioasa.

Acțiuni și măsuri planificate până în anul 2020

1. Clădiri publice și rezidențiale

Măsuri propuse: Creșterea eficienței energetice în clădirile publice și rezidențiale.

Măsura propusă se aliniază cerinței specifice a Directivei de eficiență energetică a UE, ce prevede obligația Autorității Locale de a reabilita termic anual, aproximativ 3% din suprafața totală a clădirilor administrației publice din oraș.

2. Iluminat public

3. Sistemul de management al deșeurilor

4. Alimentare cu apă și canalizare

5. Alte măsuri complementare

Plan de Acțiuni și Monitorizare

Nr. crt.	Măsura	Acțiune	Rezultat
1.1	Asumarea răspunderii la cel mai înalt nivel privind politica energetică locală - Crearea postului de Manager Energetic privind managementul energetic al orașului Pucioasa, în cadrul Primăriei Orașului Pucioasa, sau încheierea unui contract de management energetic cu un manager atestat/firmă de management energetic externi	Primăria Orașului Pucioasa va crea un post de manager energetic, care va activa în subordinea Administratorului Public. Se poate opta și pentru încheierea unui contract de management energetic cu un manager atestat/firmă de management energetic externi.	Manager Energetic
1.2	Monitorizarea de către managerul energetic a activităților energetice la nivelul orașului, raportarea consumurilor energetice la Autoritățile competente, realizarea programelor de eficiență energetică	Realizarea și actualizarea unor baze de date cu consumuri energetice anuale pentru fiecare domeniu de activitate la nivel de oraș pe baza rapoartelor de consumuri energetice primite de la Operatorii serviciilor publice; Realizarea și transmiterea la ANRE a programelor de eficiență energetică.	Bază de date realizată și actualizată Programe de eficiență energetică realizate
2.1	Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și rezidențiale	Realizarea pentru clădirile publice și rezidențiale selectate anual a documentațiilor tehnice necesare realizării lucrărilor de reabilitare termică: Audit energetic, expertiză tehnică, DALI, documentație de licitație. Realizarea lucrărilor de consolidare și reabilitare termică a cca. 50% din totalul clădirilor publice și rezidențiale; Procentul de 50% poate varia până la 100% în funcție de disponibilitatea și angajamentul factorilor, implicați.	Documentații tehnice pentru reabilitarea termică realizate Reabilitare termică și consolidare realizate

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa, HCL Pucioasa nr. 190/10.11.2016; Informații prelucrate)

F.3 PLANUL DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ AL ORAȘULUI PUCIOASA (PMUD)

(aprobat prin HCL Pucioasa nr. 98/30.05.2018 privind aprobarea „Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al Orașului Pucioasa”)

Arealul planului de mobilitate este reprezentat de teritoriul Orașului Pucioasa și al comunelor limitrofe Bezdead, Brănești, Glodeni, Moțăieni și Vârfuri, localități situate în zona de nord a județului Dâmbovița, în Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia a României.

Viziunea de dezvoltare a mobilității din Orașul Pucioasa la orizontul anului 2023 este descrisă prin următoarele atribute esențiale:

- Sistem de transport viabil, durabil și accesibil;
- Sistem de transport care sprijină dezvoltarea și economia locală;
- Sistem de transport care nu afectează sănătatea locuitorilor;
- Sistem de transport care conduce la creșterea gradului de siguranță a locuitorilor;
- Sistem de transport care contribuie la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.

Obiective strategice:

- Accesibilitate
- Dezvoltare economică
- Siguranță
- Protejarea mediului
- Calitatea vieții

Măsurile/ acțiunile de intervenție la scara localității

Tematică	Măsură / acțiune de intervenție
1. Intervenții majore asupra rețelei stradale	1.6. Modernizare/ reabilitare și amenajare cale de rulare a infrastructurii rutiere pe care circulă transportul public
	1.7. Realizare variantă de ocolire de-a lungul DN 71
	1.8. Realizarea unui Plan multianual pentru lucrări necesare de întreținere/mentenanță a rețelei pietonale/stradale, cu prioritizare în funcție de zonă, complexitate și resurse financiare necesare
	1.9. Plantarea de perdele verzi (aliniamente de arbori și arbuști) pentru reducerea emisiilor de CO2
2. Transport public	2.1. Studiu privind organizarea sistemului de transport public cu mijloace ecologice
	2.2. Achiziție autobuze ecologice
	2.3. Amenajarea/ modernizarea stațiilor de transport public
	2.4. Dezvoltare infrastructură pentru transportul public zonal
	2.5. Implementare sistem de management informatizat pentru transportul public
	2.6. Realizare terminal de transport public intermodal (urban/ județean/ interjudețean) - stație de capăt
	2.7. Derularea de campanii de informare publică referitoare la utilizarea transportului public
3. Transport de marfă	3.1. Reglementare logistica de aprovizionare
	3.2./1.7. Realizare variantă de ocolire de-a lungul DN 71

4. Sisteme alternative de mobilitate	4.1. Dezvoltarea rețelei de piste dedicate circulației bicicletelor
	4.2. Sistem de închiriere biciclete (bike-sharing)
	4.3. Amenajare zonă cu prioritate pentru pietoni ("shared space" - spații partajate)
	4.4. Dezvoltarea infrastructurii necesare utilizării autovehiculelor electrice și electrice hibride
	4.5. Accesibilizarea spațiilor publice pentru persoanele cu dizabilități
	4.6. Adaptarea regulamentelor de transport urban cu taxi în vederea stimulării achiziționării de vehicule electrice/hibrid în cadrul furnizorilor de servicii de taxi
	4.7. Modernizare zonă pietonală - Piața centrală
5. Managementul traficului	5.1. Implementare sisteme de management al traficului
	5.2. Amenajare parcare colectivă supraetajată
	5.3. Elaborare politica de parcare la nivel urban
	5.4. Studiu de trafic/ circulație aferent proiectelor pentru care se va solicita finanțare în cadrul POR 2014-2020, P.I. 3.2
	5.5. Elaborare și implementare de reglementări privind introducerea de restricții ale vitezei de circulație în zonele vulnerabile
	5.6. Elaborare și implementare reglementări privind programul de realizare a serviciilor de utilități publice
	5.7. Derulare campanii de educație rutieră adresate tinerilor
	5.8. Derulare campanii de educație rutieră adresate tuturor categoriilor de participanți la trafic (conducători auto, pietoni, bicicliști)
	5.9. Amenajare parcare colectivă (Park&Ride) pe Str. Florin Popescu
	5.10. Amenajare parcare zona bibliotecii orașenești și extinderea sistemului de supraveghere video
6. Zone cu nivel ridicat de complexitate	6.1./4.1. Dezvoltarea rețelei de piste dedicate circulației bicicletelor
	6.2./4.2. Sistem de închiriere biciclete (bike-sharing)
	6.3./4.3. Amenajare zonă cu prioritate pentru pietoni ("shared space" - spații partajate)
	6.4./4.7. Modernizare zonă pietonală - Piața centrală
7. Structură intermodală și operațiuni urbanistice necesare	7.1./2.6. Realizare terminal de transport public urban/ județean/ interjudețean
8. Aspecte instituționale	8.1. Dezvoltarea unei structuri interne având responsabilități de monitorizare a implementării PMUD al Orașului Pucioasa
	8.2. Încheierea unui contract de servicii publice conform Regulamentului CE 1370 pentru transportul public de călători

Măsuri/ acțiuni de intervenție la scara cartierelor/ zonelor cu nivel ridicat de complexitate

Tematică	Obiective strategice	Intervenție
1. Intervenții majore asupra rețelei stradale	<ul style="list-style-type: none"> • Eficiență economică • Siguranță • Protejarea mediului 	1.1. Modernizare străzi în Orașul Pucioasa. Pachet 1
		1.2. Modernizare străzi în Orașul Pucioasa. Pachet 2
		1.3. Modernizare străzi cartier blocuri C1-C8 și Str. Pieței
		1.4. Reabilitare străzi cartier Micro 3
		1.5. Modernizare Str. Independenței, Str. Caloiești și Punte Bizdidel
		1.6. Modernizare/reabilitare și amenajare cale de rulare a infrastructurii rutiere pe care circulă transportul public
		1.7. Realizare variantă de ocolire de-a lungul DN71
		1.8. Realizarea unui Plan multianual pentru lucrări necesare de întreținere/mentenanță a rețelei pietonale/stradale, cu prioritizare în funcție de zonă, complexitate și resurse financiare necesare
		1.9. Plantarea de perdele verzi (aliniamente de arbori și arbuști) pentru reducerea emisiilor de CO ₂
2. Transport public	<ul style="list-style-type: none"> • Accesibilitate • Protejarea mediului • Siguranță • Eficiență economică 	2.1. Studiu privind organizarea sistemului de transport public cu mijloace ecologice
		2.2. Achiziție autobuze ecologice
		2.3. Amenajarea/modernizarea stațiilor de transport public
		2.4. Dezvoltare infrastructură pentru transportul public zonal
		2.5. Implementare sistem de management informatizat pentru transportul public
		2.6. Realizare terminal de transport public intermodal (urban/ județean/ interjudețean) - stație de capăt
		2.7. Derularea de campanii de informare publică referitoare la utilizarea transportului public
3. Transport de marfă	<ul style="list-style-type: none"> • Protejarea mediului • Siguranță • Eficiență economică 	3.1. Reglementare logistica de aprovizionare
		3.2. Realizare variantă de ocolire de-a lungul DN 71. Proiectul se regăsește și la punctul 1.7
4. Sisteme alternative de mobilitate	<ul style="list-style-type: none"> • Accesibilitate • Protejarea mediului • Siguranță 	4.1. Dezvoltarea rețelei de piste dedicate circulației bicicletelor
		4.2. Sistem de închiriere biciclete (bike-sharing)
		4.3. Amenajare zonă cu prioritate pentru pietoni („shared space” - spații partajate)
		4.4. Dezvoltarea infrastructurii necesare utilizării autovehiculelor electrice și electrice hibride
		4.5. Accesibilizarea spațiilor publice pentru persoanele cu dizabilități

		4.6. Adaptarea regulamentelor de transport urban cu taxi în vederea stimulării achiziționării de vehicule electrice/hibrid în cadrul furnizorilor de servicii de taxi 4.7. Modernizare zonă pietonală - Piața centrală
5. Managementul traficului	<ul style="list-style-type: none"> • Siguranță • Protejarea mediului • Eficiență economică	5.1. Implementare sisteme de management al traficului
		5.2. Amenajare parcare colectivă supraetajată
		5.3. Elaborare politica de parcare la nivel urban
		5.4. Studiu de trafic/circulație aferent proiectelor pentru care se va solicita finanțare în cadrul POR 2014-2020, P.I. 3.2
		5.5. Elaborare și implementare de reglementări privind introducerea de restricții ale vitezei de circulație în zonele vulnerabile
		5.6. Elaborare și implementare reglementări privind programul de realizare a serviciilor de utilități publice
		5.7. Derulare campanii de educație rutieră adresate tinerilor
		5.8. Derulare campanii de educație rutieră adresate tuturor categoriilor de participanți la trafic (conducători auto, pietoni, bicicliști)
		5.9. Amenajare parcare colectivă (Park&Ride) pe Str. Florin Popescu
		5.10. Amenajare parcare zona bibliotecii orășenești și extinderea sistemului de supraveghere video
6. Zone cu nivel ridicat de complexitate	<ul style="list-style-type: none"> • Accesibilitate • Siguranță • Protejarea mediului	6.1. Dezvoltarea rețelei de piste dedicate circulației bicicletelor. Proiectul se regăsește și la punctul 4.1.
		6.2. Sistem de închiriere biciclete (bike-sharing). Proiectul se regăsește și la punctul 4.2.
		6.3. Amenajare zonă cu prioritate pentru pietoni („shared spate” - spații partajate). Proiectul se regăsește și la punctul 4.3.
		6.4. Modernizare zonă pietonală - Piața centrală. Proiectul se regăsește și la punctul 4.7.
7. Structură intermodală și operațiuni urbanistice necesare	<ul style="list-style-type: none"> • Accesibilitate • Eficiență economică • Protejarea mediului	7.1. Realizare terminal de transport public urban/județean/interjudețean. Proiectul se regăsește și la punctul 2.6.
8. Aspecte instituționale	<ul style="list-style-type: none"> • Eficiență economică • Accesibilitate	8.1. Dezvoltarea unei structuri interne având responsabilități de monitorizare a implementării PMUD al Orașului Pucioasa.
		8.2. Încheierea unui contract de servicii publice conform Regulamentului CE 1370 pentru transportul public de călători.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa, HCL Pucioasa nr. 98/30.05.2018; Informații prelucrate)

2.1.2 Politici și programe de dezvoltare. Direcții de acțiune

2.1.2.1 Acordul de parteneriat 2021-2027 (versiunea decembrie 2021)

Statele membre trebuie să elaboreze și să pună în aplicare **planuri strategice, cuprinzând priorități de investiții** pentru fondurile europene.

Acordurile de parteneriat (AP) **se negociază între Comisia Europeană și autoritățile naționale**, în urma consultării diferitelor niveluri de guvernare, a reprezentanților grupurilor de interese, a societății civile și a reprezentanților locali și regionali.

Comisia colaborează cu statele membre și la elaborarea „**programelor operaționale**” (PO), care detaliază prioritățile de investiții și obiectivele acordurilor de parteneriat, împărțindu-le pe acțiuni concrete. PO se pot referi la state membre și/sau la regiuni în ansamblu sau pot fi programe de cooperare care să implice mai multe țări. Comisia negociază conținutul final al planurilor de investiții cu autoritățile naționale și regionale. Toate nivelurile de guvernare, inclusiv societatea civilă, ar trebui consultate și implicate în programarea și gestionarea PO.

PO sunt **puse în aplicare de statele membre și de regiuni**. Aceasta implică **selectarea, punerea în execuție, monitorizarea și evaluarea proiectelor individuale, în funcție de prioritățile și obiectivele convenite pentru programe împreună cu Comisia**. Activitatea este organizată de **autoritățile de management** din fiecare țară și/sau regiune, conform principiilor gestiunii partajate și subsidiarității. Noile norme impun o mult mai mare atenție acordată rezultatelor și obiectivelor, care trebuie măsurate, monitorizate și publicate pe întreaga durată a proiectului.

Acordul de Parteneriat este documentul elaborat de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, în colaborare cu actorii socio-economici, care stabilește strategia, prioritățile și cadrul instituțional pentru implementarea fondurilor europene în perioada 2021-2027.

Obiective, Programe Operaționale și Fonduri europene

Obiectiv	Program	Fond
Obiectivul de Politică 1 O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente	Program Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)	FEDR
	Program Operațional Sănătate (POS)	FEDR
	Program Operațional Regional București-Ilfov (POR BI)	FEDR
	Program Operațional Regional Nord-Vest (POR NV)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Est (POR SE)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Muntenia (POR SM)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Vest Oltenia (POR SV)	FEDR
	Program Operațional Regional Vest (POR V)	FEDR
	Program Operațional Regional Centru (POR Centru)	FEDR
	Program Operațional Regional Nord-Est (POR NE)	FEDR

Obiectiv	Program	Fond
Obiectivul de Politică 2 O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și Justă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor	Program Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)	FEDR FC
	Program Operațional Transport (POT)	FEDR FC
	Program Operațional Regional București-Ilfov (POR BI)	FEDR
	Program Operațional Regional Nord-Vest (POR NV)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Est (POR SE)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Muntenia (POR SM)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Vest Oltenia (POR SV)	FEDR
	Program Operațional Regional Vest (POR V)	FEDR
	Program Operațional Regional Centru (POR Centru)	FEDR
	Program Operațional Regional Nord-Est (POR NE)	FEDR
Program Acvacultura și Pescuit (PAP)	FEAMPA	

Obiectiv	Program	Fond
Obiectivul de Politică 3 O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale	Program Operațional Transport (POT)	FEDR FC
	Program Operațional Regional București-Ilfov (POR BI)	FEDR
	Program Operațional Regional Nord-Vest (POR NV)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Est (POR SE)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Muntenia (POR SM)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Vest Oltenia (POR SV)	FEDR
	Program Operațional Regional Vest (POR V)	FEDR
	Program Operațional Regional Centru (POR Centru)	FEDR
	Program Operațional Regional Nord-Est (POR NE)	FEDR

Obiectiv	Program	Fond
Obiectivul de Politică 4	Program Operațional Educație și Ocupare (POEO)	FSE
	Program Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	FSE FEDR
	Program Operațional Sănătate	FSE

O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale	Program Operațional Regional București-Ilfov (POR BI)	FEDR
	Program Operațional Regional Nord-Vest (POR NV)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Est (POR SE)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Muntenia (POR SM)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Vest Oltenia (POR SV)	FEDR
	Program Operațional Regional Vest (POR V)	FEDR
	Program Operațional Regional Centru (POR Centru)	FEDR
	Program Operațional Regional Nord-Est (POR NE)	FEDR

Obiectiv	Program	Fond
Obiectivul de Politică 5 O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale	Program Operațional Regional București-Ilfov (POR BI)	FEDR
	Program Operațional Regional Nord-Vest (POR NV)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Est (POR SE)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Muntenia (POR SM)	FEDR
	Program Operațional Regional Sud-Vest Oltenia (POR SV)	FEDR
	Program Operațional Regional Vest (POR V)	FEDR
	Program Operațional Regional Centru (POR Centru)	FEDR
	Program Operațional Regional Nord-Est (POR NE)	FEDR
	Program Operațional Regional București-Ilfov (POR BI)	FEDR
	Program Operațional Incluziune si Demnitate Sociala (POIDS)	FEDR
Programul Acvacultura și Pescuit (PAP)	FEAMPA	

Obiectiv	Program	Fond
Obiectivul aferent Tranziției Echitabile	Program Operațional pentru Tranziție Justă (POTJ)	FTJ

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Acord de Parteneriat pentru Perioada de Programare 2021-2027, <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/12/9228976b823fb47e58cac141d03c422e.pdf>, Informații accesate la data de 17.12.2021; Informații prelucrate)

2.1.2.2 Arhitectura Programelor Operaționale

(draft la 01.10.2020)

Programe operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național:

1. Programul Operațional **Dezvoltare Durabilă (PODD)**
2. Programul Operațional **Transport (POT)**
3. Programul Operațional **Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)**
4. Programul Național de **Sănătate (multifond) (PNS)**
5. Programul Operațional **Capital Uman (POCU)**
6. Programul Operațional **Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)**
7. Programul Operațional de **Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)**
8. Programele Operaționale **Regionale** – implementate la nivel de regiune (**8 POR**)
9. Programul Operațional **Asistență Tehnică (multifond) (POAT)**

Programele operaționale și obiectivele de politică UE aferente

Program	OP
Program Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare	OP 1
Programul Operațional Sănătate	OP 1, OP 4
Program Operațional Educație și Ocupare	OP 4
Program Operațional Incluziune și Demnitate Socială	OP 4, OP 5
Program Operațional Dezvoltare Durabilă	OP 2
Program Operațional Transport	OP 3
8 Programe Operaționale Regionale	OP 1, OP 2, OP 3, OP 4, OP 5
Programul Acvacultura și Pescuit	OP 2, OP 5
Programul Operațional pentru Tranziție Justă	OS FTJ
Programul Operațional Asistență Tehnică	-

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene,

www.mfe.gov.ro,

Informații accesate la data de 15.01.2021; Informații prelucrate)

Arhitectura Programelor Operaționale Politica de Coeziune 2021-2027

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

ROMÂNIA - 2021-2027

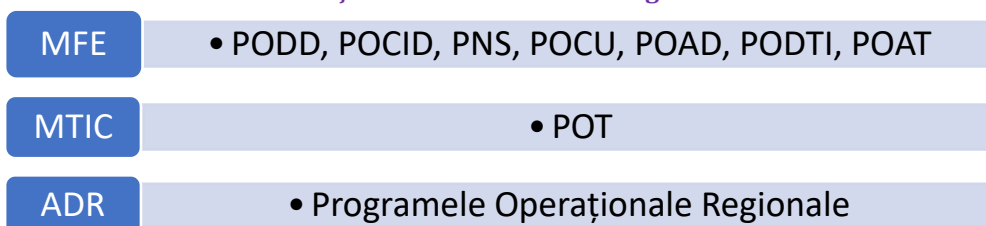

Arhitectura instituțională

Funcția de autoritate de management

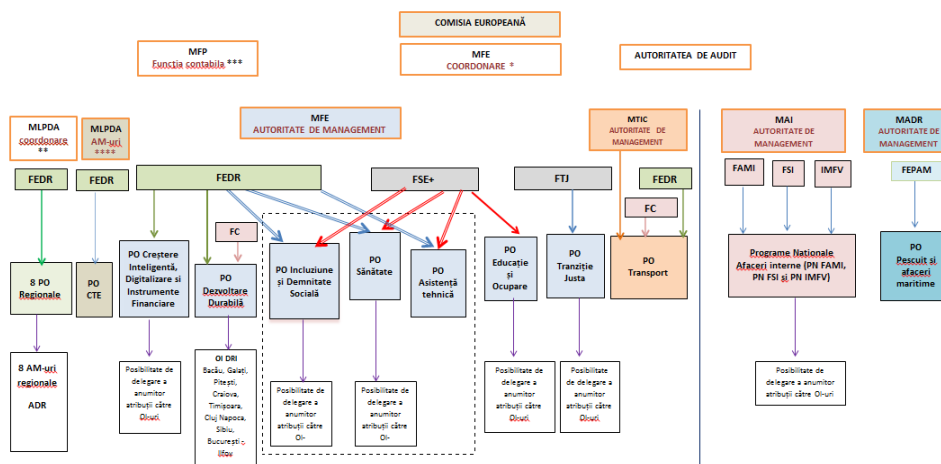

Funcția contabilă

- **Autoritatea de Certificare și Plată** din cadrul Ministerului Finanțelor Publice - pentru programele operaționale regionale
Pentru toate programele, inclusiv cele regionale, ACP va îndeplini atribuțiile ce derivă din relația cu Comisia Europeană (primirea fondurilor de la CE, asigurarea schimburilor valutare și alimentarea conturilor AM, ținerea evidențelor contabile privind sumele primite și efectuarea reconcilierilor bancare, elaborarea previziunilor cererilor de plată ce urmează a fi transmise CE prin intermediul SFC, în colaborare cu MFE).
- **Autoritățile de Management pentru alte programe decât cele regionale vor îndeplini și funcția contabilă aferentă programului gestionat.**

Funcția de audit

- **Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României**, organism independent din punct de vedere operațional față de Curtea de Conturi și față de celelalte autorități responsabile cu managementul și implementarea fondurilor externe nerambursabile, va îndeplini funcția de audit.

*Funcție de coordonare la nivel central pentru Autoritățile de Management ale programelor operaționale 2021-2027

**Coordonare operațională pentru elaborarea și implementarea Programelor Operaționale Regionale

***Funcția contabilă pentru toate programele operaționale (exccepție PO CTE) și funcțiile financiare orizontale ce derivă din relația cu CE

****Funcții specifice după caz - Autoritate de Management, Autoritate Națională, Punct Național de Contact, Autoritate de Certificare, Control de Prim Nivel, de Secretariat pentru strategia Dunării

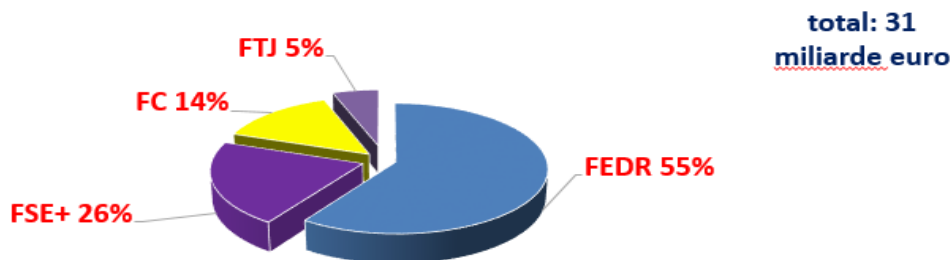
2.1.2.3 Politica de Coeziune – Fondurile alocate României (propunere)

Conform pachetului legislativ 2021-2027 propus de Comisia Europeană, alocările dedicate României din fondurile aferente Politicii de Coeziune însumează aprox. **31 miliarde euro** (prețuri curente) și sunt distribuite pe fonduri astfel:

- **Fondul European de Dezvoltare Regională - 19,000 miliarde euro,**
- **Fondul Social European Plus - 6,708 miliarde euro,**
- **Fondul de Coeziune - 4,499 miliarde euro, inclusiv alocarea de transferat către Mecanismul pentru Interconectarea Europei (Connecting Europe Facility - CEF) - 1,091 miliarde euro, din care doar 70% la dispoziția Statului Membru),**
- **Fondul pentru o Tranziție Justă - 1,766 miliarde euro.**

Alocarea a avut în vedere un transfer de 20% din anvelopa financiară FSE+ către FEDR.

Alocarea României
Politica de Coeziune

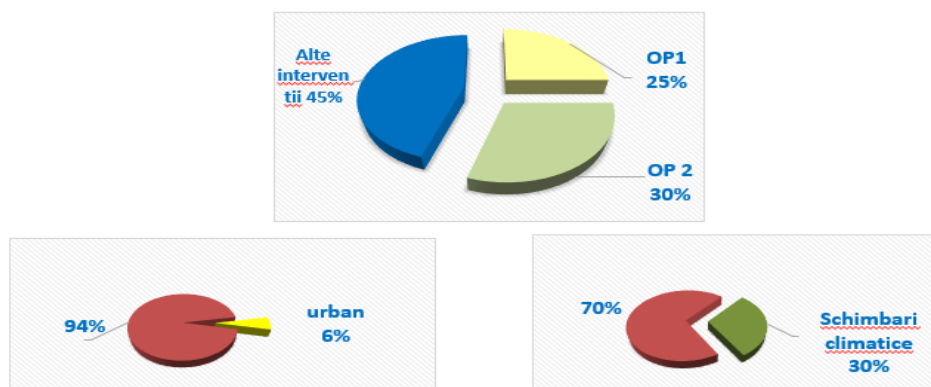
FEDR: 19,000	FSE+: 6,708	FC: 4,499*	FTJ: 1,766
--------------	-------------	------------	------------

Alocările prevad un transfer de 20% din alocarea initiala FSE+ catre FEDR
*1,091 transfer catre CEF

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

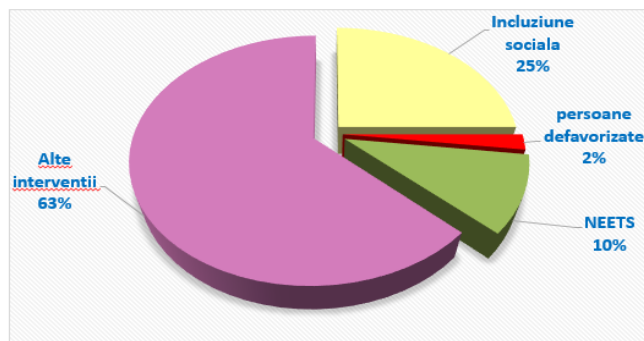
Concentrarea tematică la nivel național FEDR

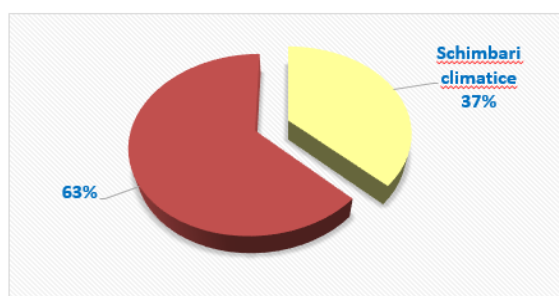
MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

Concentrarea tematică la nivel național FSE+

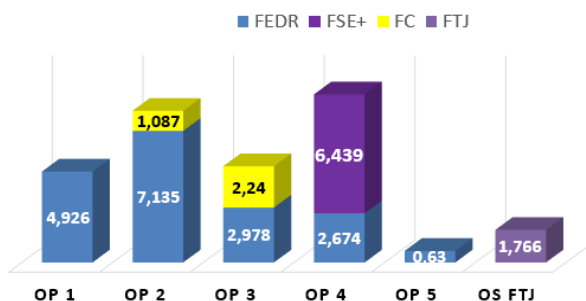
MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

Concentrarea tematică la nivel național FC

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

Alocare pe Obiective de Politică și Obiectiv Specific FTJ* (mld. euro)

*Transfer 20% din alocarea FSE+ catre FEDR

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene,
<https://mfe.gov.ro>,
 Informații accesate la data de 30.09.2020; Informații prelucrate)

Pachetul legislativ aferent Politicii de Coeziune 2021-2027 reprezintă unul dintre cele mai importante dosare în contextul negocierilor referitoare la viitorul Cadru Financiar Multianual.

Acesta cuprinde cinci Regulamente:

- Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă
- Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013
- Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune
- Regulamentul (UE) 2021/1059 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind dispoziții specifice pentru obiectivul Cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă
- Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene,

<https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/>,

Informații accesate la data de 12.07.2021;

Uniunea Europeană, EUR-lex,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2021:231:TOC>,

Informații accesate la data de 12.07.2021)

2.1.2.4 Programele Operaționale - generalități

Programele Operaționale Regionale

- Urban mare/mic – infrastructura – socială, educațională, mobilitate etc., eficiența energetică în clădiri, turism, patrimoniu cultural, digitalizare servicii publice locale/soluții smart city
- Smart specialization și transfer tehnologic, inovare
- IMM, digitalizare
- Rețea de transport județeană, regională (descărcări autostradă, conectivitatea la rețeaua de bază - CORE TEN-T, doar în condițiile respectării concentrării tematice și a existenței sumelor disponibile pentru OP 3)
- ITI (Regiunea Vest - Valea Jiului, Regiunea Sud-Est)
- Capacitatea administrativă pentru beneficiari (parțial OP 1: descoperire antreprenorială, pregătire proiecte)
- Asistență Tehnică

Programul National de Sănătate (FEDR + FSE)

- Infrastructură cele 3 spitale regionale (faza II)
- Construcția și dotarea Institutului Național de Hematologie
- Construcție și dotare pentru un Laborator de Referință Național
- Reabilitare/construcție 22 de spitalele județene și dotarea lor pentru cel puțin următoarele standarde: Laborator lucru; Centru transfuzie; Morga; Circuite deșeurii medicale; Unități pentru stroke - prevenirea dizabilității; unități parte a rețelei naționale de prevenție
- Reabilitarea/Construcția de spitale prioritare naționale

- Intervenții de eficiență energetică pentru infrastructura de sănătate și consolidare pentru riscul seismic - *de negociat infrastructura nouă și/sau reabilitată în funcție de alocări și planurile regionale de servicii medicale*
- E-sănătate, digitalizare în sistemul de sănătate
- Servicii medicale (formare, familie - specializare, programe naționale, prevenție etc.)
- Pregătire și perfecționare resursa umană
- Cercetare în domeniul medical

Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare

- Specializare inteligentă național (Danubius, cercetare-sinergie Horizon internaționalizare, tranziție industrială)
- E-guvernare, sisteme soluții digitale în administrația publică centrală, interoperabilitate, cyber-security
- Broad-Band
- Instrumente financiare

Programul Operațional Dezvoltare Teritorială Integrată

- Infrastructura și servicii CLLD (sociale, educaționale, sănătate etc.)
- Turism
- Cultura
- Patrimoniu cultural
- Investiții pentru siguranța cetățeanului
- Administrare și suport CLLD (strategii etc.) și ITI

(NOTĂ: ITI se finanțează din fiecare PO corespunzător tipurilor de intervenții OP1-OP4)

Programul Operațional Capital Uman

- NEETs
- Educație (inclusiv e-educație)
- Ocupare
- Incluziune (inclusiv e-incluziune)
- Servicii sociale sistemice (dezinstituționalizare, combatere sărăcie, migranți)
- ITI (combinație între prioritățile de investiții, în funcție de strategiile de dezvoltare integrate)
- Capacitatea administrativă
- Asistență Tehnică

(NOTĂ: În axele 1-5 ar trebui să avem obiective specifice/apel dedicat pentru urban mare, mic complementar cu PO Regionale)

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă

- Energie (eficiența energetică, regenerabile, transport energie)
- Mediu (deșeuri, apă, biodiversitate, situri contaminate)
- Riscuri (sistemice naționale, eroziune costieră)
- ITI Delta Dunării/ITI Valea Jiului (în funcție de strategiile de dezvoltare integrate și de alocările financiare)

Programul Operațional Transport

- Transport TEN-T CORE
- ITI Delta Dunării/ITI Valea Jiului (în funcție de strategiile de dezvoltare integrate și de alocările financiare)

Programul Operațional Asistență Tehnică

Este un program de sprijin.

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Arhitectura programelor operaționale – politica de coeziune 2021-2027, <https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/>, Informații accesate la data de 12.01.2021; Informații prelucrate)

2.1.2.5 Programe de finanțare

Întrucât bugetul foarte mic al orașului Pucioasa nu permite o dezvoltare accelerată fără sprijinul major al granturilor/fondurilor nerambursabile, la elaborarea Strategiei au fost avute în vedere principalele programe europene și naționale de finanțare:

A. Programele operaționale

- A.1 Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 (PORSM)
- A.2 Programul Operațional Educație Și Ocupare 2021-2027 (POEO)
- A.3 Programul Operațional Regional Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 (POIDS)
- A.4 Programul Operațional Sănătate 2021-2027 (POS)
- A.5 Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 (POCIDIF)
- A.6 Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (PODD)
- A.7 Programul Operațional Transport 2021-2027 (POT)
- A.8 Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 (POTJ)
- A.9 Programul Operațional Asistență Tehnică 2021-2027 (POAT)

B. Planul Național de Redresare și Reziliență

C. Programe de finanțare aferente Politicii Agricole Comune

- C.1 Programul pentru Perioada de Tranziție 2021-2022
- C.2 Programul Național Strategic (PNS) PAC

D. Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Granturile Norvegiene 2014 – 2021

- D.1 Mecanismul Financiar SEE 2014-2021
- D.2 Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021

E. Programe guvernamentale

- E.1 Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)
- E.2 Programe Derulate de Agenția Națională pentru Locuințe (ANL)
  - E.2.1 Programul de locuințe pentru tineri, destinate închirierii
  - E.2.2 Programul locuințe prin credit ipotecar
- E.3 Programul de construcții de locuințe sociale (conform legii nr. 114/1996)
- E.4 Programul de construcții de locuințe sociale destinate chiriașilor evacuați din casele naționalizate
- E.5 Programul derulat de Compania Națională de Investiții „CNI” - S.A.: Programul național de construcții de interes public sau social
- E.6 Programul național multianual privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe
- E.7 Programul de reabilitare termică a clădirilor de locuit, cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală
- E.8 Programul pentru stimularea înființării de întreprinderi mici și mijlocii (Programul «Start-up Nation – România)
- E.9 Programe finanțate din Fondul pentru Mediu
- E.10 Programul Anghel Saligny
- E.11 Alte programe guvernamentale

A. PROGRAMELE OPERAȚIONALE

A.1 PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL SUD MUNTENIA 2021-2027 (PORMS)

Întrucât acest program de finanțare este pentru orașele mici și mijlocii cea mai mare sursă de finanțare externă nerambursabilă, el va fi prezentat pe larg, cu accent pe secțiunile care ar putea prezenta interes pentru Orașul Pucioasa.

Sursa de finanțare UE:

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)

Obiectivul general:

Stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate a Regiunii Sud Muntenia, care să conducă la îmbunătățirea calității vieții comunităților locale prin sprijinirea capacității de inovare și digitalizare a administrației publice locale și economiei regionale, dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii și a serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.

Investițiile pentru dezvoltarea regională durabilă vor fi realizate prin urmărirea a șase obiective strategice (OST) corespunzătoare celor 5 OP stabilite de CE pentru perioada 2021–2027.

Correspondența dintre obiectivele politicii europene și obiectivele specifice ale POR:

Obiectivul politicii europene	Obiectiv specific
(a) „O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale”	a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate
	a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice
	a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive
	a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat
(b) „O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile”	b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
	b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare
	b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

(c) „O Europă mai conectată prin creșterea mobilității”	c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
(d) „O Europă mai socială și mai inclusivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”	d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online
(e) „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale”	e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane;
	e(ii) Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane.

Priorități și Obiective specifice ale POR SM:

ID	Priorități POR Regiunea Sud Muntenia	Obiectivele Specifice
1	Prioritatea 1 O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	OS: a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate
		OS: a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice
		OS: a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive
		OS: a(iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat
2	Prioritatea 2 O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	OS: b(i) - Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
		OS: b(vii) - Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

3	Prioritatea 3 O regiune cu mobilitate urbană durabilă	OS: b(viii) - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon
4	Prioritatea 4 O regiune mai accesibilă	OS: c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
5	Prioritatea 5 O regiune educată	OS: d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online
6	Prioritatea 6 O regiune atractivă	OS: e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane;
		OS: e(ii) - Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât zonele urbane;
7	Prioritatea 7 Asigurarea funcționării sistemului de management al PORSM	NA

Prioritatea 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

OS: a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

RSM (Regiunea Sud Muntenia) consideră inovarea o componentă importantă a creșterii economice durabile și a tranziției spre economia bazată pe cunoaștere. În acest sens, a promovat inovarea ca și politică regională încă din 2007, când a elaborat prima RIS3 2008 – 2013. Aceste eforturi au continuat în perioada 2015 și 2016 când, printr-un larg cadru partenerial s-a elaborat RIS3 2015 – 2020 care a identificat sectoarele de specializare inteligentă ale regiunii prin activarea MDA (Mecanismul de Descoperire Antreprenorială) și utilizând implicarea actorilor Cvadruplu Helix (mediul antreprenorial, universitar și de cercetare, autorități publice și societatea civilă), proces continuat și actualizat și pentru perioada 2021 – 2027. Proiectele de specializare inteligentă identificate prin intermediul focus grupurilor de descoperire antreprenorială, organizate cu sprijinul JRC, vizează realizarea de activități de inovare, cu precădere de produse și servicii în domeniile de specializare inteligentă a regiunii. Cele opt domenii de specializare inteligentă sunt: Construcția de mașini, componente și echipamente de producție, Agricultură și industria alimentară, Bioeconomia (dezvoltarea economiei circulare), Turismul și identitatea culturală, Localități inteligente și Industria și cercetarea de înaltă tehnologie, ITC și Sănătate. Regiunea este puternic specializată în agricultură, datele Eurostat situând regiunea pe locul 3 în Europa, cu un procent de 20,4% din valoarea adăugată brută a regiunii provenind din acest domeniu.

Cu toate acestea, analiza din cadrul RIS3 2021-2027 (Strategia pentru Specializare Inteligentă a Regiunii Sud Muntenia) evidențiază capacitatea limitată de transfer tehnologic a regiunii,

performanțele scăzute de inovare ale firmelor, nivelul scăzut de colaborare dintre mediul de afaceri și cel de cercetare, precum și stadiul incipient de dezvoltare și maturizare al ecosistemului regional de inovare.

Astfel, în cadrul acestui obiectiv specific, în vederea întăririi colaborării dintre mediul de cercetare și industrie, investițiile vor sprijini transferul tehnologic în beneficiul IMM-urilor prin crearea și dezvoltarea entităților de transfer tehnologic în regiune, precum și a serviciilor de suport ale transferului tehnologic (inclusiv servicii pentru inovarea bazată pe design).

Investițiile vor viza și dezvoltarea infrastructurii de cercetare a organizațiilor de CDI, a IMM-urilor și a întreprinderilor mari (doar în colaborare cu IMM-uri pentru activități de cercetare-inovare) în vederea stimulării activității de cercetare internă de noi produse și servicii (pentru proiectele aflate în stadii de maturitate tehnologică mai mare de TRL3). O atenție deosebită se va acorda finanțării proiectelor de specializare inteligentă ce propun activități de inovare de produs, proces, servicii, inovare organizațională și de model de afaceri. De altfel, promovarea cercetării private și a colaborării între mediul de afaceri și cel de cercetare reprezintă o prioritate a regiunii.

Acțiuni indicative:

- Investiții pentru dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare-inovare și colaborare cu mediul academic, de afaceri și cu autorități și instituții publice locale/centrale prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante, activități de cercetare-dezvoltare și pregătirea ofertei de cercetare pentru piață și/sau valorificarea rezultatelor cercetării aferente nevoilor identificate în întreprinderi și alte organizații de tip public și privat;
- Sprijinirea transferului tehnologic în beneficiul IMM-urilor prin crearea și dezvoltarea (reabilitarea, modernizarea, extinderea) infrastructurii entităților de transfer tehnologic, dotarea acestora cu utilaje, echipamente, linii pilot, de testare, validare și certificare, tehnologii automatizate și digitale și dezvoltarea și/sau achiziționarea de servicii necesare transferului tehnologic;
- Investiții în activități de cercetare – inovare în microîntreprinderi pentru proiecte de inovare de produs, proces, servicii, inovare organizațională și de model de afaceri pentru creșterea nivelului de maturitate tehnologică în domeniile de specializare inteligentă;
- Investiții în activități de cercetare – inovare în IMM-uri pentru proiecte de inovare de produs, proces, servicii, inovare organizațională și de model de afaceri pentru creșterea nivelului de maturitate tehnologică în domeniile de specializare inteligentă.

Pentru acțiunile indicative de mai sus, se va finanța inclusiv participarea în parteneriate și rețele de inovare, în domeniile de specializare inteligentă de la nivel regional.

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt actorii locali și regionali din cadrul Cvadruplu Helix și anume:

- Mediul de afaceri
- Mediul academic și de cercetare
- Autoritățile și instituțiile publice locale și centrale
- Societatea civilă, adică consumatorii noilor produse și servicii.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RC001	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care micro, mici, medii, mari)	Număr întreprinderi	29
RC002	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi	29
RC007	Organizații de cercetare care participă la proiecte de cercetare comune	Organizații de cercetare	3

ID	Indicatori de rezultat	UM	Ținta
RCR02	Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	Euro	25.205.266
RCR03	Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese	Număr întreprinderi	7

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
009 - Activități de cercetare și inovare în microîntreprinderi, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	5.500.000
010 - Activități de cercetare și inovare în IMM-uri, inclusiv colaborarea în rețea	20.000.000
011 - Activități de cercetare și inovare în întreprinderi mari, inclusiv colaborarea în rețea	10.000.000
012 - Activități de cercetare și inovare în centre publice de cercetare, în învățământul superior și în centre de competențe, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	40.000.000
028 - Transfer de tehnologie și cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și sectorul învățământului superior	5.000.000
TOTAL	80.500.000

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	80.500.000

Teritorii

Activități	EUR
33 - Nicio orientare teritorială	80.500.000

OS: a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

Digitalizarea în administrația publică

Potrivit Strategiei Europene de Digitalizare, statele membre trebuie să valorifice digitalizarea pentru a realiza o schimbare de paradigmă a modului în care cetățenii și întreprinderile interacționează cu administrația publică. Serviciile publice trebuie să fie pe deplin accesibile online, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități și să beneficieze de instrumente ușor de utilizat, cu standarde ridicate de securitate și confidențialitate și să asigure interoperabilitatea la toate nivelurile de guvernare.

Serviciile publice digitale eficiente sau guvernarea electronică pot oferi o mare varietate de avantaje. Acestea includ mai multă eficiență și economii pentru guverne și întreprinderi, transparență sporită și o participare mai mare a cetățenilor la viața publică. TIC este deja utilizat pe scară largă de către organismele guvernamentale, dar guvernarea electronică implică mai mult decât instrumente: implică regândirea organizațiilor și proceselor și schimbarea comportamentului, astfel încât serviciile publice să fie furnizate mai eficient oamenilor. Implementată corect, guvernarea electronică permite cetățenilor, întreprinderilor și organizațiilor să își desfășoare interacțiunile cu administrația publică mai ușor, mai rapid și la costuri mai mici.

Totodată, conform Strategiei Europene pentru Date (SED), volumul în creștere de date industriale și personale, publice și private în Europa, combinat cu schimbarea tehnologică a modului în care datele sunt stocate și prelucrate, va constitui o sursă potențială de creștere și inovație care ar trebui exploatată.

Mai mult, cetățenii ar trebui să fie ajutați să ia decizii mai bune pe baza unor informații obținute din date non-personale. UE poate deveni un model de lider pentru o societate abilitată de date pentru a lua decizii mai bune - în afaceri și sectorul public.

În acest scop, unul din cei patru piloni ai SED vizează investiții în colectarea de date și consolidarea capacităților și infrastructurilor de găzduire, prelucrare și utilizare a datelor și asigurarea interoperabilității.

În acest context european și național, este nevoie de investiții la nivel regional pentru a crea baza pentru digitalizarea serviciilor publice locale care vor fi furnizate online, într-un mod unitar, asigurând totodată resurse tehnologice pentru dezvoltarea sistemelor informaționale care să fie utilizate în beneficiul autorităților publice locale, cetățenilor și IMM-urilor din regiune.

De asemenea, importanța orașelor în viața socială justifică acțiunile necesare pentru crearea de orașe inteligente. Orașul inteligent trebuie analizat mai puțin prin cantitatea de aplicații IT implementate și mai mult prin optimizarea funcțiilor sale. Ideea de oraș inteligent nu se poate separa de conceptul de e-Guvernare și trebuie să conțină centrarea soluțiilor pe nevoile cetățenilor și companiilor. Totodată, două dintre cele opt domenii de specializare inteligentă, identificate în RIS3 SM vizează acest concept: "Localitățile inteligente" și "TIC".

Acțiuni indicative:

- Valorificarea avantajelor digitalizării prin dezvoltarea de servicii pentru siguranța și în beneficiul cetățenilor, al mediului de afaceri și de cercetare și al autorităților și instituțiilor publice locale/centrale, inclusiv asigurarea securității cibernetice și interoperabilității acestora, prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante, precum și prin achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații;
- Întărirea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul digitalizării administrației publice.

Intervențiile sprijinite vor contribui la furnizarea de servicii noi sau îmbunătățite către cetățeni și companii, participând astfel la dezvoltarea inteligentă și transformare economică inovatoare a regiunii. Totodată, se va finanța operațiunea de importanță strategică "Centrul de Date Regional Sud Muntenia".

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Mediul de afaceri;
- Mediul academic și de cercetare;
- Autoritățile și instituțiile publice locale și centrale;
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RCO14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale	Număr instituții publice	5

ID	Indicatori de rezultat	UM	Ținta
RCR11	Utilizatori de servicii, produse și procese digitale publice noi și optimizate	Utilizatori anuali	70.000

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
016 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații pentru administrația publică	78.485.000
TOTAL	78.485.000

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	78.485.000

Teritorii

Activități	EUR
33 – Nicio orientare teritorială	78.485.000

OS: a(iii) - Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

Analiza realizată în cadrul RȚ 2020 (Raportul de Țară) ilustrează că unul dintre punctele vulnerabile ale economiei românești derivă dintr-un ritm al transformărilor mai lent decât cel necesar pentru ca RO să depășească statutul de țară mai puțin dezvoltată, având o structură a economiei în care predomină IMM-uri concentrate în domenii cu valoare adăugată mică și specializate în activități cu utilizare intensivă de forță de muncă. Se estimează că economia națională se va contracta în urma impactului pandemiei COVID-19, acest lucru afectând puternic competitivitatea regională.

În RSM (Regiunea Sud Muntenia), tendința de creștere economică este relevantă de analiza socio-economică a PDR 2021 – 2027. În 2018 PIB-ul regional a atins 23,9 mld. euro, cu o contribuție de 11,7% la PIB-ul național. Analizând în timp, în intervalul 2011–2018, economia regiunii a fost caracterizată printr-o evoluție fluctuantă, ușor ascendentă începând cu anul 2014, reflectată în valorile principalilor indicatori de evaluare a creșterii economice.

Întreprinderile au un rol hotărâtor în dezvoltarea economică a RSM, în determinarea potențialului acesteia. Din analiza indicatorilor referitori la activitatea întreprinderilor din regiune se constată, în 2019, o revenire în zona pozitivă, însă cu o stabilitate fragilă care se manifestă diferențiat la nivelul claselor de mărime și al sectoarelor de activitate economică, de la un județ la altul. În 2019, în RSM, existau 66.199 de întreprinderi active în toate sectoarele economice, poziționând regiunea pe locul 4 la nivel național. Ponderea este încă suboptimă pentru competitivitatea economiei regionale. Din întreprinderi 89,48% se încadrau în categoria microîntreprinderilor, 8,83% fac parte din clasa întreprinderilor mici, 1,42% sunt întreprinderi mijlocii și numai 0,27% intră în categoria întreprinderilor mari. Referitor la aria de localizare a IMM-urilor în regiune, acestea se găsesc preponderent în mediul urban, adâncind astfel discrepanțele dintre mediul urban și cel rural.

Disparitățile interjudețene se mențin în continuare, distribuția întreprinderilor active pe sectoare de activitate accentuând dezechilibrele referitoare la concentrarea teritorială a întreprinderilor. De ex., 34% dintre întreprinderile active din sectorul „Servicii” erau localizate în AG, în timp ce județul CL deținea doar 5% dintre acestea. Analizând distribuția întreprinderilor active pe sectoare de activitate și teritorial se relevă o specializare a județelor în industrie, îndeosebi a celor din nordul regiunii și în agricultură în județele din sud.

Între județele regiunii există încă diferențe foarte mari în ceea ce privește gradul de diversificare economică. Astfel, județele cu cel mai mare grad de diversificare economică au fost PH și AG, care au înregistrat cele mai mari ponderi ale numărului de întreprinderi pentru 15 din cele 18 sectoare

de activitate. La polul opus, s-au situat IL și GR cu cel mai mic număr de întreprinderi active pentru 6 din domeniile de activitate, fiind astfel județele cu cel mai scăzut grad de diversificare economică. Mai mult, analiza economică din cadrul RIS3 a regiunii evidențiază faptul că exporturile regiunii se fac cu preponderență în sectoare cu intensitate tehnologică medie spre înaltă (industria auto, industrie ce are și cel mai mare potențial de inovare la nivel național și regional și e localizată în Pitești, Mioveni și Titu).

La nivel regional, structurile de sprijinire a afacerilor sunt încă slab dezvoltate și insuficient funcționale, un nr. limitat de IMM-uri fiind localizat în cadrul acestor structuri. În 2019, la nivel național exista un număr de 76 de parcuri industriale, din care 26 (cca. 34%) erau localizate în RSM, ce ocupa astfel locul 1 la nivel național. În ceea ce privește localizarea parcurilor industriale din regiune, mai mult de jumătate dintre acestea sunt situate în mediul rural, cu o polarizare puternică în nordul regiunii, jud. PH(16). Serviciile oferite de către parcurile industriale sunt concentrate pe oferirea dreptului de folosință asupra infrastructurii, a utilităților și serviciilor necesare desfășurării activității. Incubatoarele de afaceri sunt slab reprezentate, în RSM existând doar două (Pitești și Ploiești).

Capacitatea de inovare a economiei regionale este redusă, analiza indicatorilor Tabloului de Bord 2019 indicând un scor foarte scăzut la nr. firmelor ce inovează intern. În prezent, digitalizarea afectează toate sectoarele economice și alături de cercetare, inovare și conectivitate, contribuie la creșterea competitivității firmelor pe piețele globale, îmbunătățește calitatea vieții, asigură incluziunea socială și determină creștere economică durabilă.

Studiile de specialitate arată că accelerarea digitalizării și convergența spre o economie bazată pe tehnologie au un potențial semnificativ de a alimenta noul motor de creștere economică de care are nevoie RO (Mc Kinsey, 2018). Astfel, adoptarea digitalizării va contribui la combaterea lipsei de forță de muncă și la pregătirea economiei și a populației pentru viitoarea transformare a pieței muncii, analizele arătând că până la 54% din activități ar putea fi automatizate până în 2030, folosind tehnologie care există deja. Această situație creează, pe de o parte, o oportunitate de creștere a productivității iar, pe de altă parte, provocări legate de tranziția pieței muncii către noi locuri de muncă, datorită nivelului scăzut de competențe digitale al populației.

RSM se confruntă cu aceleași provocări ca și la nivel național în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, un număr foarte scăzut de firme realizând schimburi electronice de informații, lucrând cu volume mari de date, utilizând tehnologia de tip cloud și realizând vânzări online. Astfel, intervențiile vor viza atât investiții de servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a firmelor, dar și adoptarea de noi soluții și tehnologii ce conduc la inovarea modelului de afaceri.

În cadrul RIS3 (Strategia pentru Specializare Inteligentă a Regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2021-2027) un rol important îl are sprijinirea clusterelor ca instrument al creșterii economice durabile. Astfel, în 2014 – 2020, clusterelor au jucat un rol de catalizare și de fertilizare încrucișată a experiențelor sectoriale. Au contribuit semnificativ atât la configurarea parteneriatului regional de tip Cvadruplu Helix, cât și la diseminarea ulterioară a informațiilor și cunoașterii dobândite prin participarea activă în PDA (Procesul de Descoperire Antreprenorială). Sprijinul se va îndrepta și către clusterelor și rețele de afaceri ce mobilizează principalii actori din cadrul ecosistemului antreprenorial de inovare.

Investițiile propuse a fi finanțate doresc să determine creșterea masei critice a întreprinderilor regionale, să le ofere sprijin țintit pentru a crește reziliența acestora pe piață, în special pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici, aceste două categorii de firme înregistrând cele mai mici rate de supraviețuire în primii 5 ani de activitate.

Totodată, intervențiile vizează sprijinirea IMM-urilor prin operațiuni care să crească capacitatea lor de a avansa în lanțul valoric prin furnizarea accesului la finanțare, asistență și piațe, precum și a accesului la know-how pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri.

Aceste intervenții vor fi însoțite de investiții în bunuri intangibile, de tipul: metodologii și proceduri de management și producție, de adaptare a noilor tehnologii la fluxurile de producție, dobândirea și utilizarea drepturilor de proprietate intelectuală, utilizarea tehnologiei informației, dezvoltarea competențelor și abilităților legate de utilizarea noilor tehnologii.

În ceea ce privește economia circulară, aceasta este parte componentă a dezvoltării durabile, aducând în prim plan nevoia de optimizare a consumurilor de resurse pentru a preveni, a reduce risipa și a se promova reutilizarea.

Acțiuni indicative:

- Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv în vederea adoptării tehnologiilor și a instrumentelor digitale, în activități specifice economiei circulare, internaționalizării, certificării și omologării produselor și serviciilor, în vederea updatării tehnologice, ceea ce va conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii;
- Promovarea antreprenoriatului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri și parcurilor industriale, cu posibilitatea de a acorda granturi companiilor localizate în cadrul acestor structuri de afaceri;
- Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare prin sprijinirea clusterelor și rețelelor de afaceri, inclusiv pentru dezvoltarea colaborării interregionale, internaționale și intersectoriale.

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Mediul de afaceri,
- Autoritățile publice locale,
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care micro, mici, medii, mari)	Număr întreprinderi	179
RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi	179
RCO15	Capacități create pentru pepinierele de afaceri (inclusiv IMM-uri localizate în parcuri industriale)	Întreprinderi	154

ID	Indicatori de rezultat	UM	Ținta
RCR02	Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	Euro	152.414.126
RCR18	IMM-uri care utilizează servicii ale unor pepiniere de afaceri după crearea pepinierele	Număr întreprinderi	508

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
020 - Infrastructuri de afaceri pentru IMM-uri (inclusiv parcuri și situri industriale)	40.000.000
021 - Dezvoltarea comercială și internaționalizarea IMM-urilor, inclusiv investiții productive	150.000.000
026 - Sprijin pentru clusterelor de inovare, inclusiv între întreprinderi, organizații de cercetare și autorități publice și rețele de afaceri, în primul rând în beneficiul IMM-urilor	5.000.000
TOTAL	195.000.000

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	170.000.000
03 - Sprijin prin intermediul instrumentelor financiare: împrumut	5.000.000
05 - Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	20.000.000

Teritorii

Activități	EUR
33 - Nicio orientare teritorială	195.000.000

OS: a(iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Specializarea inteligentă are ca argument principal faptul că, prin concentrarea resurselor științifice și conectarea acestora la un număr limitat de activități economice prioritare, regiunile și țările pot deveni mai competitive în economia mondială și se pot menține mai mult pe piața internațională. Acest tip de specializare permite regiunilor să profite de avantajele de scară, de specificul domeniilor de aplicare și de efectele colaterale generate în procesele de producere și folosire a cunoașterii - care sunt factori determinanți importanți ai productivității.

Specializarea inteligentă abordează problema critică de identificare a priorităților și a deciziilor de alocare a resurselor, oferind posibilitatea mediului antreprenorial să demonstreze și să propună domenii cu potențial pentru dezvoltarea regională viitoare, prin mecanismul de descoperire antreprenorială (MDA). MDA implementat la nivelul RSM s-a desfășurat în baza Metodologiei elaborate de JRC (Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene) și a implicat o mare varietate de actori din ecosistemul regional, abordând conceptul Cvadruplu Helix. Această abordare este una de "bottom-up" și urmărește identificarea unor idei de proiecte inovatoare, care să contribuie la creșterea competitivității regiunii. Pentru ca PDA să funcționeze, este foarte important ca actorii din Cvadruplu Helix să fie capabili să identifice oportunități care să valorifice avantajele competitive ale regiunii și să dezvolte proiecte inovative.

În urma experienței din perioada anterioară de programare, în ceea ce privește procesul de specializare inteligentă, s-a remarcat faptul că atelierele de descoperire antreprenorială au declanșat și facilitat un proces mai sistematic de învățare organizațională, ceea ce constituie o bază pentru continuarea eforturilor instituționale de sprijinire a actorilor regionali, parte din Cvadruplu Helix implicați în PDA. Astfel, acțiunea pentru dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor, organizațiilor CDI, entităților implicate în PDA va viza activități de instruire și sprijin pentru dezvoltarea de proiecte și schimb de experiență, legate de stimularea inovării în regiune, specializare inteligentă și de facilitare a interacțiunii între actori.

Aceste activități vor contribui la creșterea diseminării de cunoștințe și va permite reluarea procesului de descoperire antreprenorială și în perioada 2021-2027.

PDA desfășurat continuu va implica o comunicare strânsă și periodică, capabilă să strângă laolaltă toți actorii relevanți din sectoarele cu potențial de specializare, să crească încrederea și să asigure o coerență a PDA și gestionarea eficientă a RIS3.

În procesul de tranziție industrială un rol important revine tuturor actorilor din Cvadruplu Helix (IMM-uri, universități și organizații de CDI, autorități publice și societatea civilă), care vor avea nevoie să își actualizeze competențele digitale, de inovare și specifice tranziției industriale. În acest sens, intervențiile vor viza și activități de instruire în inovare, competențe digitale și

specifice tranziției industriale. Astfel, investițiile din cadrul acestui obiectiv specific se vor îndrepta spre sprijinirea dezvoltării competențelor și abilităților pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat la nivelul IMM-urilor din domeniile regionale de specializare inteligentă.

Structura partenerială RIS 3 SM cuprinde și CRI, care este o structură consultativă, fără personalitate juridică, coordonat de către ADR și care are rolul de avizare și monitorizare a RIS3 a RSM. CRI are în componența sa reprezentanți ai ADRSM, institutelor de cercetare-dezvoltare, institutelor de învățământ superior de stat, acreditate sau structuri de cercetare-dezvoltare ale acestora, institutelor, centrelor sau stațiunilor de cercetare-dezvoltare ca instituții publice ori de drept public din RSM și regiunea București-Ilfov, ai clusterelor, entităților de transfer tehnologic, companiilor mijlocii și mari care au activitate de CDI, patronatelor care își desfășoară activitatea în domeniile competitive ale RSM, precum și ai CJ.

Dat fiind că asigurarea structurii instituționale de guvernare a RIS3 este condiție favorizantă pentru următoarea perioadă de programare 2021-2027, investițiile se vor concentra și asupra activității de creștere a capacității administrative a structurii de guvernare regională în vederea atingerii obiectivelor stabilite pentru gestionarea și monitorizarea RIS3.

Acțiunea va contribui la buna guvernare a strategiei de specializare și implicarea activă a structurilor de parteneriat regional în cadrul proceselor de planificare, implementare, monitorizare, evaluare și revizuire a RIS3 și a MDA, având drept obiectiv să stimuleze inovarea pentru a face regiunea competitivă la nivel internațional.

Acțiuni indicative:

- Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor / universităților și organizațiilor de CDI / autorităților publice/entităților implicate în PDA pentru specializare inteligentă;
- Dezvoltarea competențelor și abilităților pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat la nivelul IMM-urilor din domeniile regionale de specializare inteligentă;
- Dezvoltarea abilităților personalului din instituțiile de cercetare și învățământ superior, pentru a crește fezabilitatea comercială și relevanța pentru piață a proiectelor de cercetare, precum și capacitatea de a lua parte la procese de tip open innovation;
- Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea RIS3 și a MDA.

În conformitate cu prevederile art 6, litera d din *Regulamentul (UE) 2021/1058 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune*, proiectele finanțate vor include activități de informare, comunicare și studii.

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- IMM-uri
- Mediul academic și de cercetare
- Autoritățile publice locale
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RCO16	Participarea părților interesate instituționale la procese de descoperire antreprenorială	Participări ale părților interesate instituționale	30
RCO101	IMM-uri care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenariat	Întreprinderi	245

ID	Indicatori de rezultat	UM	Ținta
RCR98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: competențe tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	Persoane	196

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
023 - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenoriat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare	5.000.000
TOTAL	5.000.000

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	5.000.000

Teritorii

Activități	EUR
33 - Nicio orientare teritorială	5.000.000

Prioritatea 2. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

OS: b(i) - Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Deși România a depus eforturi pentru a spori eficiența energetică a fondului său de clădiri publice și private, rezidențiale și nerezidențiale, rămâne în continuare un segment considerabil al fondului de clădiri existent, ce va trebui renovat până în anul 2050, pentru a îndeplini obiectivele de eficiență energetică stabilite în directivele europene.

Conform SNTRL (Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung) la nivel național, consumul final de energie în clădiri reprezintă 42% din totalul consumului final de energie, din care 34% reprezintă clădiri rezidențiale, iar restul (aproximativ 8%) clădiri comerciale și publice. Sectorul rezidențial are cea mai mare pondere a consumului de energie (aproximativ 81%), în timp ce toate celelalte clădiri la un loc (birouri, școli, spitale, și alte clădiri nerezidențiale) reprezintă restul de 19% din consumul total de energie finală. SNTRL menționează că în sectorul rezidențial consumul final de energie a scăzut cu 8,4%, de la 8,10 Mtep la 7,42 Mtep, trend de scădere ce se menține și datorită implementării intervențiilor pentru creșterea eficienței energetice la nivelul clădirilor și scăderea emisiilor de GES.

În regiunea Sud Muntenia, în conformitate cu datele RPL2011 (Recensământul Populației și Locuințelor) (ultimele date statistice disponibile), numărul total al locuințelor convenționale situate în clădiri rezidențiale aflate în proprietate privată particulară se cifrează la 1.320.327, în care locuiau 3.090.570 de persoane. Din acest total, 968.433 erau locuințe convenționale **situate în case individuale aflate în proprietate privată particulară** și care erau locuite de 2.327.667 persoane (**74,21% din populația regiunii**). În același timp, 328.900 erau locuințe situate în blocuri de apartamente aflate în proprietate privată particulară, acestea fiind locuite de 715.160 persoane (22,80% din populația regiunii). Majoritatea caselor de locuit individuale au fost construite între 1940-1980, au în medie o suprafață de 50 mp și peste 80% sunt locuite de proprietari.

În regiune, 90% din clădirile rezidențiale au fost construite înainte de 2000 și majoritatea au o lipsă parțială sau totală de izolație termică, tehnologie și materiale învechite în uși și ferestre, lipsă de protecție solară pe fețele sudice și de apus, utilizarea inadecvată a potențialului solar ridicat din regiune și întreținerea inadecvată a sistemelor de încălzire / climatizare.

În scopul atingerii obiectivelor SNRTL, în RSM, în perioada 2017-2020, au fost reabilitate termic, prin PNDL, un număr de 243 clădiri publice (școli, dispensare, sedii administrative), din care 209 în mediul rural. Distribuția teritorială a fost: 20 în AG, 66 în CL, 26 în DB, 24 în GR, 35 în IL, 31 în PH și 41 în TR.

Prin POR 2014-2020 urmează a fi reabilitate termic 2492 apartamente (17,54% din alocarea financiară pentru RSM). Distribuția teritorială a apartamentelor în curs de reabilitare prin POR 2014-2020 este: 147 în AG, 892 în DB, 683 în GR și 770 în PH. Tot prin POR 2014-2020 vor fi reabilitate termic 48 de clădiri publice.

RSM deține un patrimoniu important de clădiri publice clasate drept monumente istorice, a căror reabilitare termică este necesar să includă și activități de renovare pentru consolidarea acestora, pentru prevenirea riscului în caz de cutremur.

Acest tip de clădiri nu au fost eligibile a fi finanțate în perioada anterioară de programare.

OS b(i) al POR SM 2021-2027 va contribui la SNRTL prin finanțarea lucrărilor de eficientizare energetică a clădirilor catalogate în strategie de tip:

- A. Clădiri rezidențiale, cu mai multe apartamente, existente;
- B. Clădiri unifamiliale (individuale) existente;
- C. Clădiri sociale, de sănătate și ale instituțiilor de învățământ;
- D. Clădiri de birouri (sedii administrative aparținând autorităților și instituțiilor publice locale).

Pentru a atinge o clasă energetică A, pentru tipurile de clădiri menționate și respectând recomandările din RWS (Renovation Wave Strategy) și din SNRTL, se vor finanța atât pachetul mediu de renovare –P2-renovare aprofundată, pentru a se evita realizarea de lucrări care vor trebui refăcute ulterior sau înlocuite pentru a răspunde cerințelor viitoare NZEB (NEARLY ZERO ENERGY BUILDINGS), și cu o utilizare minimă a soluțiilor de energie din surse regenerabile, cât și pachetul maximal de renovare - Pachetul P3-standard de renovare aprofundată sau NZEB, inclusiv toate opțiunile privind energia din surse regenerabile, cum ar fi panouri fotovoltaice pe acoperiș, prepararea apei calde menajere cu ajutorul energiei solare sau pompe de căldură geotermale.

Vor avea prioritate la finanțare:

- clădirile de tip C (clădiri și locuințe sociale, de sănătate și ale instituțiilor de învățământ)
- clădirile cu performanța energetică cea mai scăzută, stabilită în baza unui audit energetic
- clădirile cu anul de construcție înainte de 2000 (sau durată de viață de mai mare de 20 de ani de la data construcției)
- clădirile publice ce au documentații tehnice pregătite cu sprijinul inițiativei ELENA (facilitatea de asistență europeană pentru energie locală), ce este menționată în RWS și promovată de BEI și CE.

Va fi încurajată utilizarea soluțiilor ecologice de izolare (ex. acoperișuri verzi, pereți verzi, etc.).

Lucrările de izolare termică vor fi făcute în conformitate cu SNRTL și cu normativele în vigoare la data elaborării documentației tehnico-economice (certificatul energetic al clădirii și altele). Auditul energetic va fi realizat înainte, dar și la terminarea lucrărilor de reabilitare termică.

Acțiunile strategice, privind eficiența energetică și GES, vor trebui să fie în conformitate cu strategiile și documentele de planificare de la nivel regional/național, dar și cu PAED/PIEE/SIDU pentru 2030, realizate la nivelul municipiilor și orașelor.

Pentru perioada 2021-2030, au fost elaborate 30 (PIEE/PAED), restul de 18 fiind în curs de actualizare. În cadrul acestor planuri sunt prevăzute măsuri ce vor contribui la îndeplinirea țintei de 30,7% pentru ponderea globală a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, până în 2030 pentru RO, în conformitate cu PNIESC (Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice) 2021-2030.

Mai mult, în RSM au fost elaborate Planuri de menținere a calității aerului, cu orizont 2050, în scopul scăderii sau menținerii concentrațiilor de poluanți în atmosferă, prin măsuri și scenarii corespunzătoare, conform Legii 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător.

Aceste planuri propun scenarii ce au rolul de a reduce poluarea în regiune, de a proteja sănătatea persoanelor și totodată de a menaja fațadele construcțiilor. În plus, acțiunile vor contribui la obiectivul național al PNIESC (și al SNTRL), care constă în reducerea gradului de sărăcie energetică și protecția consumatorului vulnerabil.

Acțiuni indicative:

- Investiții în clădirile publice, inclusiv în monumente istorice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie;
- Investiții în clădirile rezidențiale (inclusiv locuințe individuale și sociale) în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie;
- Întărirea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul eficienței energetice.

ADR SM va sprijini potențialii beneficiari din regiune, în procesul de pregătire a documentațiilor aferente proiectelor de investiții, pentru îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice, din mediul urban și rural, implementând facilitatea ELENA.

Pentru investițiile ce vor fi pregătite de APL, cu ajutorul facilității ELENA, ce vor viza clădirile publice sau rezidențiale, se vor deschide apeluri de proiecte non competitive.

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Autoritățile și instituțiile publice locale
- Mediul academic și de cercetare
- Unități educaționale, sanitare și de asistență socială
- Mediul de afaceri
- Populația municipiilor, orașelor și comunelor.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RCO18	Locuințe cu o performanță energetică îmbunătățită	Nr. locuințe	1.108
RCO19	Clădiri publice cu o performanță energetică îmbunătățită	Mp	229.447

ID	Indicatori de rezultat	UM	Ținta
RCR26	Consum anual de energie primară (din care: al locuințelor, clădirilor publice, întreprinderilor etc.)	Mwh/an	42.348
RCR29	Emisii de gaze cu efect de seră estimate	Tone CO2 eq/an	7.637

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
041 - Renovarea fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice, proiecte de demonstrare și măsuri de sprijin	60.000.000
044 - Renovarea în vederea creșterii eficienței energetice sau măsuri de eficiență energetică legate de infrastructurile publice, proiecte de demonstrare și măsuri de sprijin	144.344.000
TOTAL	204.344.000

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	154.344.000
05 - Sprijin prin instrumente financiare: granturi în cadrul unei operațiuni de instrument financiar	50.000.000

Teritorii

Activități	EUR
33 - Nicio orientare teritorială	204.344.000

OS: b(vii) - Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Protecția biodiversității, alături de cea a naturii, reprezintă un factor deosebit de important pentru dezvoltarea durabilă a regiunilor, pentru ca acestea să aibă orașe prietenoase cu mediul. Recentele măsuri de limitare a deplasării persoanelor din cauza pandemiei de COVID-19 au arătat valoarea spațiilor urbane verzi pentru bunăstarea fizică și mentală. Deși protecția anumitor spații verzi urbane a crescut, spațiile verzi pierd adesea competiția pentru teren, întrucât ponderea populației care trăiește în zonele urbane continuă să crească. Strategia UE privind Biodiversitatea 2030 urmărește inversarea acestor tendințe și stoparea pierderii ecosistemelor urbane verzi.

Pentru a readuce natura înapoi în orașe și a recompensa acțiunile comunitare, CE face apel la orașele europene de cel puțin 20 000 de locuitori să elaboreze planuri ambițioase de înverzire urbană până la sfârșitul anului 2021. Planurile ar trebui să includă măsuri de creare a unor păduri, parcuri și grădini urbane bogate în biodiversitate și accesibile, acoperișuri și ziduri verzi, străzi pe care sunt plantați copaci, pajiști și păduri urbane. Acestea ar trebui să contribuie la îmbunătățirea conexiunilor dintre spațiile verzi.

În orașe și zone urbane, beneficiile potențiale derivate din infrastructura verde-albastră pot include atenuarea efectelor insulelor de căldură urbane, reducerea riscului de inundații, furnizarea de opțiuni de transport durabile și îmbunătățirea sănătății și a bunăstării.

În RO, situația spațiilor verzi urbane este mult sub nivelul standardelor europene, media fiind de doar 21,57 mp/locuitor, din cauza diminuării suprafeței acestora în ultimii 15 ani. Ținând cont că norma OMS este de 50 mp/locuitor, iar standardele UE prevăd 26 mp/loc., CE a tras unele semnale de alarmă în legătură cu orașele poluate din RO care nu îndeplinesc acest criteriu.

La nivelul RSM suprafața spațiilor verzi din zonele urbane reprezintă 2894 ha (2019), adică 10,74% din suprafața totală existentă la nivel național. Suprafața medie a spațiilor verzi urbane amenajate pe cap de locuitor este de 21,24 mp/loc, fiind apropiată de media națională. Adâncind analiza, amplasarea spațiilor verzi în municipiile și orașele RSM se prezintă astfel: PH - 34% (984

ha), AG – 21,49 (622 ha), TR – 12,30% (356 ha), CL – 11,02% (319 ha), DB – 9,54% (276 ha), IL – 9,23% (267 ha) și GR – 2,42% (70 ha).

Comparativ cu anul 2011, suprafața spațiilor verzi a crescut cu 30,83%, respectiv 682 ha (din care 263 ha în PH și 208 ha în AG). Pentru a atinge ținta de 26 mp/loc, suprafața totală a spațiilor verzi amenajate din mediul urban ar trebui să ajungă la 3542 ha (în raport cu populația domiciliată în mediul urban în 2019).

Conform INS, în RO, doar 6 dintre MRJ (municipiile reședință de județ) îndeplinesc cerința de 26 de mp de spațiu verde pentru fiecare locuitor. În RSM, Calarași este singurul MRJ care depășește cu puțin limita impusă, având 26,27 mp/loc.

În conformitate cu prevederile Directivei nr. 1999/22/CE privind animalele sălbatice din grădini zoologice, rolul grădinilor zoologice este acela de a proteja fauna sălbatică și de a conserva biodiversitatea. În RO, prin L. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare, grădinile zoologice sunt definite ca fiind spații verzi publice de folosință specializată, în scopul promovării și conservării biodiversității și pentru a furniza mijloace de educație, informare și petrecere a timpului liber, în relație cu prezentarea și conservarea vieții sălbatice. Pe teritoriul RSM există 4 grădini zoologice localizate în Călărași, Târgoviște, Pitești, Ploiești, care însumează o suprafață de 26 ha spații verzi și adăpostesc 369 de specii. În ultimii 10 ani o singură grădină zoologică (Călărași) a beneficiat de reabilitare, modernizare din fonduri europene pentru 10% din suprafața de spațiu verde deținută. În 2019 cele 4 grădini au fost vizitate de cca. 1 mil de persoane. Vizitarea unei grădini zoologice are un efect benefic asupra populației, în special asupra copiilor, dezvoltându-le acestora interesul atât pentru lumea animalelor, cât și pentru habitatul în care acestea viețuiesc. Potrivit SDTR (Strategia de Dezvoltare Teritorială a României), OMS (Organizația Mondială a Sănătății) recomandă ca spațiile verzi la nivel urban, unde să se poată desfășura și activități sportive, să fie la cel puțin 15 min de mers pe jos de zonele de locuit. Din păcate, procesele de retrocedare a spațiilor verzi dintre blocuri, urmate de construirea intensă în orase, concomitent cu invadarea spațiului public și a spațiilor verzi cu mașini pentru care nu există locuri de parcare, au dus la diminuarea drastică a spațiilor verzi, cu precădere în marile ansambluri de locuit.

În acest sens, sunt necesare investiții la nivel regional în crearea și extinderea spațiilor verzi urbane, care au o contribuție importantă la epurarea chimică a atmosferei și la atenuarea poluării fonice.

IVA (infrastructuri verzi albastre) reprezintă soluții proiectate care imită natura, conectând funcțiile hidrologice urbane (infrastructură albastră) și spațiile verzi (infrastructură verde) permeabile, cu beneficii de proiectare și planificare urbană mai largi, generând valoare socială și de mediu pentru zonele vizate, abordând în același timp provocările creșterii urbane și schimbările climatice.

Investițiile în IVA vor viza lucrări, servicii și facilități privind riscul de inundații, poluarea și atenuarea impactului schimbărilor climatice și care în același timp să ofere servicii ecosistemice suplimentare (îmbunătățirea calității apei și a aerului, reținerea carbonului, activități recreative, răcire urbană, reducerea poluării fonice, creșterea biodiversității și valori recreative adăugate).

Acțiuni indicative:

- Realizarea/amenajarea/dotarea de parcuri și grădini publice, inclusiv „parcuri de buzunar”, păduri urbane, grădini botanice, zone verzi existente (de ex. grădini zoologice) care ar putea fi reabilitate ca și IVA, inclusiv cu componente verzi și albastre și de biodiversitate semnificative (peste 50% spații verzi permeabile);
- Sisteme urbane durabile de drenaj, inclusiv, dar fără a se limita la pavaje permeabile, acoperișuri și pereți verzi; campie mlăștinoasă, iazuri de retenție, zone umede construite folosind soluțiile bazate pe natură;

- Colectarea apei pluviale și realizarea de bazine de retenție sau alte forme de stocare a apei pentru gestionarea inundațiilor și a secetei;
- Îmbunătățirea calității apei prin realizarea de insule plutitoare/zone umede plutitoare/grădini plutitoare în râuri/lacuri/pâraie existente;
- Amenajarea terenurilor slab utilizate sau abandonate prin aducerea terenului la starea inițială în vederea refacerii ecosistemului sub formă de spații verzi naturale și semi-naturale urbane (păduri, tufișuri, pajiști, zone umede (mlaștini), lacuri și râuri/pâraie, zone stâncoase etc.);
- Împădurirea și reîmpădurirea zonelor expuse la alunecări de teren care înconjoară orașele și sunt localizate în intravilanul localităților;
- Crearea de coridoare verzi – albastre prin:
  - reabilitarea, regularizarea, dragarea și amenajarea râurilor, lacurilor și canalelor, inclusiv a malurilor acestora. Măsurile ar putea include lucrări pentru managementul sedimentelor din amonte, reținerea/îndepărtarea elementelor mari din plastic, realizarea de terasamente naturale pentru managementul și protecția împotriva inundațiilor, retragerea controlată a apelor care creează noi spații și infrastructură pentru utilizarea activă a malurilor de apă pentru pietoni, bicicliști, activități educaționale etc. și crearea spațiilor de biodiversitate;
  - realizarea de străzi, treceri/pasarele pentru pietoni/bicicliști, trasee de ciclism/pietonale, „ecoducte”, spații verzi de-a lungul: drumurilor, liniilor de cale ferată/tramvai, etc. folosind soluții tehnice bazate pe natură;
  - conversia/reabilitarea coridoarelor de transport abandonate/dezafectate (linii de cale ferată) în căi de acces permeabile/piste de biciclete, combinate cu refugii.
- Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică, inclusiv a facilităților/infrastructurii de acostare pentru nave turistice fluviale;
- Întărirea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul planificării și dezvoltării infrastructurii verzi-albastre;
- Elaborarea Planurilor pentru infrastructura verde-albastră.

Investițiile pot fi realizate atât în zona urbană cât și în zona rurală.

Pentru toate acțiunile indicative de mai sus se va finanța și infrastructura edilitară și de siguranță (de ex. iluminat public).

Principalele grupuri țintă sunt:

- autoritățile și instituțiile publice locale și centrale
- mediul de afaceri
- populația municipiilor, orașelor și comunelor.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RCO36	Infrastructuri verzi care beneficiază de sprijin pentru alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice	Ha	150,34

ID	Indicatori de rezultat	UM	Ținta
RCR95	Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau îmbunătățite	Nr. persoane	46.986

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
079 - Protecția naturii și a biodiversității, patrimoniul natural și resursele naturale, infrastructura verde și cea albastră	86.329.000
TOTAL	86.329.000

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	86.329.000

Teritorii

Activități	EUR
19 - Zone urbane funcționale	66.329.000
20 - Zone rurale	20.000.000

Prioritatea 3 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă**OS: b(viii) - Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon**

Orașele din RSM se confruntă cu probleme ce țin de uzura fizică a mijloacelor de transport public, de o infrastructură slab dezvoltată pentru transportul alternativ și o proiectare neadecvată a acestora, de o flotă insuficientă de vehicule care să asigure un transport public confortabil și eficient, stații de autobuze nemodernizate, lipsite de puncte de informare pentru călători, precum și de lipsa de conectivitate între aceste tipuri de transport.

Transportul este una dintre principalele surse de emisii de CO₂ la nivelul UE și la nivel global. Aproximativ 23% din emisiile de CO₂ din transport sunt generate în orașe. Conform documentului „Analiza mobilității și transportului urban în România”, nu există valori detaliate privind emisiile GES pe moduri de transport la nivel național, sectorul transportului urban generând 16% din totalul emisiilor GES. Cantitatea totală de emisii GES din transport a crescut cu 43% din 1990 până în 2018. Lipsa valorilor detaliate se aplică și orașelor, pentru care datele despre emisiile GES sunt inconsecvente sau neactualizate.

În 2019, transportul public local era asigurat în orașele din RSM în principal de autobuze și microbuze. În perioada 2011 – 2019 majoritatea MRJ au înregistrat scăderi ale flotei de microbuze și autobuze (50 de autovehicule mai puțin), cea mai mare scădere fiind înregistrată în orașul Alexandria, cu 71,43% față de anul 2011.

Transportul public ecologic asigurat de troleibuze și tramvaie se regăsește doar în orașul Ploiești, înregistrându-se o scădere de 49% în 2019 față de anul 2011 în cazul troleibuzelor. Lungimea liniei simple aferente transportului public ecologic din orașul Ploiești a înregistrat, de asemenea, scăderi. Linia simplă pentru tramvaie a scăzut cu 15% în anul 2019 față de anul 2011, iar linia simplă pentru troleibuze a scăzut cu 9% pentru aceeași perioadă.

În ceea ce privește infrastructura de transport public și transport alternativ, analiza PMUD-urilor 2014-2020 a evidențiat probleme comune pentru o parte din MRJ cu privire la semaforizarea cu prioritate și proiectarea stațiilor de autobuz. Totodată, PMUD aferente celor 7 MRJ arată faptul că doar în 5 municipii (Pitești, Ploiești, Călărași, Târgoviște și Giurgiu) există infrastructură pentru transportul alternativ, cu un număr redus de km de piste de biciclete, o conectivitate scăzută sau chiar inexistentă și o amenajare inadecvată, majoritatea pistelor de biciclete regăsindu-se în parcuri și fiind folosite doar în scop recreativ.

Cerințele privind mobilitatea populației sunt într-o continuă creștere, iar atitudinea față de mobilitate se modifică, aceasta fiind privită tot mai mult ca un serviciu, populația dorind să se bucure de acces facil și să poată trece fără efort de la un mod de transport la altul.

Promovarea unei mobilități urbane durabile se traduce printr-un spectru larg de beneficii pentru cetățeni, cum ar fi îmbunătățirea calității vieții și a siguranței rutiere, calitate mai bună a aerului și poluare fonică redusă. Mobilitatea este un factor important pentru dezvoltarea economiei locale. Un trafic fluent, fără blocaje semnificative ajută la diminuarea substanțială a costurilor pentru comunitatea locală și atrage noi afaceri.

Îmbunătățirea parcului mijloacelor de transport în comun (material rulant) prin înlocuirea celor vechi cu vehicule noi electrice reprezintă o alternativă prietenoasă cu mediul și eficientă din punct de vedere al resurselor pentru deplasarea de zi cu zi a cetățenilor, iar dezvoltarea infrastructurii aferente va spori confortul, viteza de deplasare și va contribui la scăderea emisiilor de CO₂.

Extinderea liniilor de tramvai și modernizarea celor existente vor contribui la dezvoltarea unui transport civilizat, cu scopul de a crește accesibilitatea la zonele înconjurătoare, la rețeaua de transport națională și stimularea locuitorilor să utilizeze acest mod de transport.

Realizarea de culoare de mobilitate și dezvoltarea infrastructurii specifice pentru mijloacele de transport în comun va crește semnificativ frecvența serviciilor de transport, va reduce timpul de călătorie și va ajuta la decongestionarea traficului. Dezvoltarea transportului alternativ, prin crearea de piste pentru biciclete va promova utilizarea bicicletelor ca metodă de deplasare zilnică și nu folosirea ei doar în scop recreativ.

Prin extinderea infrastructurii pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare) se urmărește atât actualizarea și modernizarea parcului auto și aducerea la standarde europene a serviciilor de alimentare, cât și scăderea nivelului de poluare, inclusiv fonică, din centrele urbane.

Realizarea sistemelor de tip Park&Ride va facilita transferul de la autoturismul personal la mijloacele de transport în comun persoanelor care se deplasează în scop recreativ, social sau pentru a munci și va contribui la scăderea blocajelor din trafic.

Investițiile în material rulant, vehicule etc. vor fi realizate în condițiile existenței unui CSP (contract de servicii publice) corespunzător Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului.

Acțiuni indicative:

- Înființarea, dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public, inclusiv prin investiții în material rulant, mijloace de transport urban ecologice și infrastructura de transport necesară acestora (configurarea/modernizarea/lărgirea/reconfigurarea străzilor din orașe și din zona urbană funcțională în vederea dezvoltării transportului public și implementării măsurilor de siguranță rutieră (pasarele pietonale, intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseului reabilitat) pentru reducerea de CO₂ prin eficientizarea transportului datorată logisticii urbane și restricționare/limitare/control acces a vehiculelor private sau de marfă, inclusiv dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management a traficului, aplicații mobility as a service, sisteme park & ride și terminale intermodale etc.);
- Înființarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate, inclusiv configurarea/modernizarea/lărgirea/reconfigurarea străzilor din orașe și din zona urbană funcțională, inclusiv intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseului reabilitat în vederea dezvoltării infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc;
- Achiziționarea de autobuze/microbuze pentru transport școlar;
- Dezvoltarea unor culoare de mobilitate, inclusiv prin intervenții în depourile/autobazele pentru transport public și infrastructura tehnică aferentă precum și pentru re tehnologizarea lor;
- Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare punerii în practică a politicilor de parcare de la nivelul fiecărui oraș;

- Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi, inclusiv infrastructură de producere de energie din surse regenerabile;
- Întărirea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul mobilității urbane;
- Elaborarea/actualizarea PMUD și a SIDU.

Menționăm că pentru toate acțiunile indicative de mai sus, se va finanța și infrastructura edilitară necesară.

Investițiile pentru îmbunătățirea transportului public urban sunt destinate doar pentru achiziționarea mijloacelor de transport electrice, ecologice (tramvaie, troleibuze, autobuze electrice etc.).

Investițiile pentru realizarea sistemelor de tip 'park and ride' se vor realiza la periferia sau în afara orașelor.

Principalele grupuri țintă

- Autoritățile publice locale și centrale;
- Mediul de afaceri;
- Populația municipiilor, orașelor și comunelor;
- Utilizatori ai mijloacelor de transport în comun;
- Preșcolari și elevi;
- Bicicliști.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RCO57	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv	Pasageri	4.936
9S1	Municipii și orașe cu sisteme de transport public noi sau modernizate sau cu sisteme de mobilitate nemotorizate	Municipii și orașe	12
RCO59	Infrastructuri pentru carburanți alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare)	Puncte de reîncărcare	124
RCO60	Orașe și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate	Orașe și localități	4

ID	Indicatori de rezultat	UM	Ținta
RRC62	Număr anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate	Nr. utilizatori	26.348.135

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
081 - Infrastructuri de transport urban curate	113.594.000
082 - Material rulant de transport urban curat	40.000.000
083 - Infrastructuri pentru bicicliști	35.000.000
084 - Digitalizarea transportului urban	10.000.000
086 - Infrastructuri pentru combustibili alternativi	5.000.000
TOTAL	203.594.000

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	203.594.000

Teritorii

Activități	EUR
19 – Zone urbane funcționale	203.594.000

Prioritatea 4 - O regiune mai accesibilă

OS: c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Analiza PDR 2021-2027 privind transportul rutier arată faptul că deși RSM deține o rețea de drumuri publice destul de mare, calitatea acestora este precară din cauza capacității portante scăzute și a stării de degradare existente. Astfel, conform datelor statistice, rețeaua de drumuri a regiunii măsura în anul 2019, 12.956 km de drumuri publice, din care 21,97% erau drumuri naționale, iar 78,03% drumuri județene și comunale.

Starea tehnică a rețelei regionale de drumuri publice, la finele anului 2019, era în general nesatisfăcătoare, cu 7.468 km nemodernizați (mai mult de 50%). De asemenea, rețeaua de drumuri județene și comunale din regiune măsura o lungime totală de 10.110 km, dintre care doar 26,92% modernizată. La nivel de județ, cele mai mici ponderi ale rețelei de drumuri județene și comunale modernizată au fost înregistrate în județele Argeș (2,88%), urmat de județele Prahova (13,46%). În cazul județelor Argeș și Prahova, una dintre provocările modernizărilor de drumuri este dată de relieful montan din partea nordică a celor 2 județe.

În ceea ce privește accesibilitatea rutieră, partea de sud a regiunii și anume județele Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița, dețin o densitate a drumurilor scăzută comparativ cu partea de nord, cele mai mici valori fiind înregistrate în județele Călărași (26,5 km/100 km²) și Ialomița (26 km/100 km²).

În cele 7 județe ale regiunii au fost identificați peste 533 km cu conectivitate directă sau indirectă la rețeaua TEN-T, ce au nevoie de investiții în complexul rutier. Investițiile în drumuri vor contribui la creșterea accesului forței de muncă și a tinerilor din zonele rurale marginalizate către mediul urban și instituțiile de învățământ.

Siguranța rutieră reprezintă încă o mare provocare și conform RȚ 2019, RO înregistrează unul dintre cele mai slabe rezultate în materie de siguranță rutieră din UE.

Datele statistice pentru anul 2019, situează regiunea pe locul 2 la nivel național în ceea ce privește numărul persoanelor accidentate în accidente de circulație rutieră (6.321 persoane accidentate), din care un procent de 5,08% reprezintă decese. SNSR menționează că drumurile cu o singură bandă pe sens, sunt recunoscute ca fiind cel mai periculos tip de drum în Europa, cu medii de risc mult mai mari decât pentru autostrăzi. În acest sens, recomandările Anexei D a RȚ 2019 specifică că investițiile în modernizarea drumurilor vor contribui la reducerea ratei ridicate a fatalităților rutiere și vor atenua daunele aduse mediului.

În perioadele anterioare de programare autoritățile județene au făcut investiții pentru reabilitarea sau modernizarea drumurilor județene din fonduri proprii, fonduri naționale prin programe guvernamentale (PNDL 1 și PNDL 2), respectiv fonduri europene (POR 2007–2013, prin care s-au reabilitat 327 de km, respectiv prin POR 2014-2020, prin care se vor moderniza peste 462 de km).

Astfel, intervențiile actuale vor viza extinderea, modernizarea și lărgirea anumitor categorii de drumuri, construirea de pasaje, inclusiv diverse structuri, instalații de semnalizare, marcaje și

sisteme electrice necesare având ca scop mărirea vitezei de deplasare, creșterea portanței, fluidizarea traficului și asigurarea unui trafic sigur.

RSM are o poziție geografică strategică, fiind regiune de graniță cu Bulgaria, iar drumurile de înaltă calitate trebuie să asigure o bună deschidere internă și transfrontalieră, reprezentând cel mai utilizat mod de transport din regiune.

Gradul de dezvoltare a infrastructurii rutiere va avea un impact asupra mai multor domenii, printre care dezvoltarea turismului și afluxul investițiilor străine.

Acțiuni indicative:

- Investiții (construire, reabilitare, modernizare, extindere) în rețeaua de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă, precum și măsuri pentru reducerea impacturilor semnificative asupra IVA și refacerea conectivității coridoarelor ecologice, realizarea de investiții suplimentare pentru protecția drumului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme;
- Investiții pentru decongestionarea și fluidizarea traficului prin investiții în infrastructura rutieră (pasaje, extinderi la 4 benzi, variante ocolitoare etc.), inclusiv sisteme de management al traficului;
- Realizarea de investiții destinate siguranței rutiere pentru participanții la trafic. Măsurile orientative enumerate mai jos se vor aplica în funcție de specificul și necesitatea fiecărui drum județean:
  - amenajări de tip intersecție giratorie pentru intersecțiile la nivel;
  - introducerea sectoarelor de drum de 2+1 benzi de circulație (unde este cazul);
  - parapeti de siguranță, acostament;
  - pasarele pietonale;
  - iluminarea drumului public pe timp de noapte, în special în intersecții și în zonele cu activitate pietonală, precum și a trecerilor pentru pietoni;
  - materiale retro-reflectorizante pentru a asigura vizibilitatea;
  - marcaje rezonatoare, orizontale și verticale;
  - limitatoare de viteză în localități rurale cu drumuri cu o singură bandă;
  - trotuare (unde este cazul);
  - benzi dedicate pentru viraje la stânga (unde este cazul) etc.
- Următoarele principii orientative vor fi luate în considerare pentru selectarea proiectelor:
  - conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă;
  - concordanța cu documentele strategice relevante;
  - numărul de persoane (populație aflată în localitățile traversate) deservit de drumul județean respectiv, pentru asigurarea conexiunii cu rețeaua TEN-T;
  - capacitatea financiară și administrativă de realizare și menținere a investiției preconizate de către UAT(urile) beneficiar(e);
  - calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectelor;
  - complementaritatea cu alte investiții realizate din alte surse de finanțare (POT, PNRR, PNDL etc.);
  - respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de gen și nediscriminarea.

Nu vor fi finanțate lucrări și investiții ce privesc mentenanța/întreținerea drumurilor județene. Criteriile privind prioritizarea investițiilor vor fi detaliate în Ghidul Solicitantului.

Principalele grupuri țintă

- Autoritățile publice;
- Mediul de afaceri;
- Populația din cadrul municipiilor, orașelor și comunelor;
- Participanții la trafic.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RCO44	Lungimea drumurilor noi sau reabilitate – din afara TEN-T	km	17
RCO46	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – din afara TEN-T	km	261,60

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RCR55	Număr anual de utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite, reabilitate sau modernizate	Pasageri/km/an	291.296.512

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
090 - Alte drumuri de acces naționale, regionale și locale nou construite sau reabilitate	20.000.000
093 - Alte drumuri reconstruite sau modernizate (autostrăzi, drumuri naționale, regionale sau locale)	171.375.000
TOTAL	191.375.000

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	191.375.000

Teritorii

Activități	EUR
33 – Nicio orientare teritorială	191.375.000

Prioritatea 5. O regiune educată

OS: d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Monitorul Educației și Formării – RO (CE, 2019) precum și strategiile elaborate la nivel național (SRPTS, SEFP, SNÎT, SMIE, SDER, SNDFPI) evidențiază necesitatea investițiilor în infrastructura educațională și, implicit, în sistemul de educație, afectat profund de schimbările demografice. Sistemul educațional regional se confruntă cu probleme legate de infrastructura subdimensionată, degradată, greu accesibilă în mediul rural și care nu asigură condiții egale de participare la o educație incluzivă și de calitate tuturor elevilor.

În 2011-2019, numărul unităților școlare a scăzut cu 43 (IL și TR), ceea ce a impus relocarea elevilor la școli aflate la distanțe mai mari de domiciliu, conducând astfel la fenomenul de supraaglomerare, elevii învățând în 2 schimburi. Dacă în cazul învățământului preșcolar, primar și gimnazial, numărul elevilor este mare în mediul rural (55%), în învățământul liceal, postliceal și profesional numărul elevilor este preponderent concentrat în mediul urban-peste 85%. Acest fenomen afectează toate categoriile de învățământ din mediul urban (AG, CL, IL, PH, TR, în special în MRJ-uri și orașele cu populația între 7.000-36.000 pers.) și școlile din mediul rural (DB și GR). Supraaglomerarea determină fenomenul de abandon și rata scăzută de participare la procesul de educație.

Capacitatea insuficientă a sălilor de clasă conduce la creșterea riscului de părăsire timpurie a școlii, adâncind probleme precum repetenția, discriminarea și segregarea minorităților. Conform IRSE, în anul școlar 2018-2019, în RSM existau 664 de unități școlare cu risc socio-educational, din care 169 în urban și 495 în rural.

Totodată, un număr mare de școli din RSM necesită lucrări de reabilitare, consolidare, modernizare și dotare. Aceste intervenții sunt justificate de lipsuri privind utilitățile și facilitățile. Conform datelor furnizate de MEC, în RSM în 2019, existau 3.524 de unități școlare nereabilitate, din care cele mai multe în DB (109) și AG (107). Lipsa utilităților afectează în special școlile din mediul rural: nu sunt racordate la gaze, termoficare și canalizare (în special în DB, PH și TR); lipsa grupurilor sanitare la interior (cu precădere în școlile din TR, DB și GR); accesul la internet (în special școlile din TR, PH și CL). Lipsa facilităților (biblioteci, laboratoare, săli de sport, ateliere) se manifestă în special în PH, DB, AG, TR.

Infrastructura este greu accesibilă în mediul rural, în special pentru elevii cu dizabilități fizice. Astfel, în ceea ce privește accesibilitatea scăzută a transportului școlar, RSM are un număr mare de așezări rurale, cu o slabă accesibilitate și puține opțiuni de transport; DB fiind printre județele cu cel mai mare nivel de inaccesibilitate din țară. Este urmat de PH și județele din sudul regiunii (cf. SMIE - Indice Inaccesibilitate la Transport, BM).

Problema accesibilității la alternative de transport se agravează pe măsură ce elevii avansează de la un nivel de învățământ la altul, în special pentru ÎPT. Mai mult, costurile ridicate ale transportului și/sau lipsa serviciilor de transport, timpul de navetă și posibilele îngrijorări legate de siguranța în timpul transportului – în special pentru elevii de vârstă mică și pentru fete – au ca rezultat o rată mai mare de părăsire timpurie a școlii și absenteism, afectează performanța și atenția elevilor, cu efect disproporționat asupra zonelor marginalizate. În acest sens, în cazul școlilor din mediul rural în care învață un număr redus de elevi, se va realiza o analiză a necesității achiziționării de microbuze școlare pentru a facilita transportul elevilor la și dinspre școală.

Elevii cu dizabilități sunt afectați în mod disproporționat de timpul de navetă și de distanța până la școală, de lipsa utilităților și a facilităților de acces, în special în mediul rural și pot conduce la abandon. Referitor la dotarea unităților școlare cu rampă de acces, CL prezintă cel mai scăzut nivel de dotare-58%, urmat de GR -46% și AG -43%.

Discrepanțe majore între elevii romi și restul elevilor sunt înregistrate în ceea ce privește participarea școlară, nivelul de performanță și abandon, precum și referitor la tratamentul diferențiat, atât în privința calității actului didactic, cât și al discriminării și segregării.

Conform RPL 2011, procentul populației de etnie romă este mai ridicat în RSM (3.89%), comparativ cu media RO (3,09%). Județele CL, GR, IL, DB dețin procente ridicate privind etnicii romi. Conform PDR SM 2021-2027, accesul la educație în rândul populației de etnie romă este foarte redus, 25% dintre aceștia sunt analfabeți iar numărul persoanelor cu dizabilități este foarte ridicat-114.000 la nivelul RSM, cu o rată a analfabetismului de circa 6 ori mai mare decât media națională.

Scopul O.S d(ii) vizează asigurarea calității infrastructurii educaționale prin construirea, reabilitarea, modernizarea, extinderea, dotarea creșelor, grădinițelor, a școlilor și liceelor, a campusurilor școlare, precum și a centrelor pentru formare profesională, în vederea asigurării unui proces educațional de calitate.

Acțiuni indicative:

- Construirea/reabilitarea/modernizarea/consolidarea/extinderea/dotarea infrastructurii educaționale destinate educației pentru nivelul antepreșcolar și preșcolar (creșe, grădinițe și învățământ special);
- Construirea/reabilitarea/modernizarea/consolidarea/extinderea/dotarea infrastructurii educaționale și a campusurilor școlare pentru învățământul general

obligatoriu (învățământul primar și secundar, inclusiv asigurarea de spații pentru Programul Școală după Școală (SDS), liceal și postliceal, centre de excelență și învățământ special, palatele și cluburile copiilor);

- Construirea/reabilitarea/modernizarea/consolidarea/extinderea/dotarea unităților de învățământ și a campusurilor școlare pentru formarea profesională prin învățământ profesional și tehnic (școli profesionale), învățământ dual și special;
- Construirea/reabilitarea/modernizarea/consolidarea/extinderea și dotarea infrastructurii sportive asociate unităților de învățământ publice, inclusiv a centrelor de pregătire sportivă stabilite pe lângă școli sau instituții de învățământ publice;
- Reabilitarea/modernizarea/dotarea infrastructurii aferente centrelor regionale de formare profesională a adulților;
- Achiziționarea de autobuze/microbuze școlare pentru școlile din mediul rural, din localități greu accesibile și care se confruntă cu un declin al populației școlare.

Prioritate la finanțare vor avea unitățile școlare al căror program de funcționare se desfășoară în 2 schimburi, unitățile școlare aflate în mediul rural, cele aflate în zonele cu populație marginalizată și cele a căror infrastructură necesită în mod imperativ lucrări de consolidare. Nu vor fi eligibile proiectele ce vizează doar dotări, ci proiectele integrate ce presupun lucrări cu autorizație de construire. În vederea îmbunătățirii condițiilor de studiu impuse de pandemia SARS-CoV-2 în 2020, POR SM sprijină acțiuni de digitalizare a învățământului preuniversitar, profesional și tehnic/dual în vederea dezvoltării de aplicații și soluții pentru digitalizarea procesului educațional, precum și dotarea cu echipamentele necesare.

Intervențiile nu vor viza acțiunile care fac referire la infrastructura învățământului dual, școlile și liceele agricole localizate în mediul rural.

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice;
- Mediul de afaceri;
- Preșcolari, elevi, personal didactic și nedidactic implicat în procesul de învățământ;
- Populația din cadrul municipiilor, orașelor și comunelor.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RCO66	Capacitatea sălilor de clasă din structurile noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	Nr. persoane	2.092
RCO67	Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	Nr. persoane	9.726

ID	Indicatori de rezultat	UM	Ținta
RCR70	Număr anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	Nr. utilizatori /an	1.849
RCR71	Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate	Nr. utilizatori /an	8.598

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
121 - Infrastructuri pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari	12.662.000
122 - Infrastructuri pentru învățământul primar și secundar	31.330.000
124 - Infrastructuri pentru învățământul profesional și tehnic și educația adulților	20.662.000
TOTAL	64.654.000

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	64.654.000

Teritorii

Activități	EUR
33 – Nicio orientare teritorială	64.654.000

Prioritatea 6. O regiune atractivă**OS: e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane**

În RO, expansiunea urbană necontrolată și nesustenabilă precum și distrugerea patrimoniului cultural și industrial generează probleme atât de ordin social, cât și de mediu.

În RSM peisajul cultural urban a fost agresat în lipsa unor strategii sau politici integrate ale zonelor protejate ale orașelor sau din lipsa de viziune a proiectelor urbane. Presiunile economice au dus la degradarea zonelor protejate și a centrelor orașelor prin intervenții arhitecturale care răspund nevoilor de moment ale pieței imobiliare, în detrimentul unei strategii de dezvoltare durabile, pe termen lung.

În SM se remarcă prezența unor zone a căror dezvoltare este limitată de caracteristicile geografice sau de profilul monoindustrial, precum și existența unor orașe de mici dimensiuni, amplasate în partea de sud a regiunii, caracterizate de un risc ridicat de sărăcie și excluziune socială, fapt ce impune adoptarea unor măsuri specifice pentru aceste zone, dar și pentru cele defavorizate geografic sau economic.

Intensificarea tendinței de depopulare a localităților generează implicații multiple asupra dezvoltării teritoriale: dezechilibre din punct de vedere a disponibilității teritoriale a sistemului de așezări, creșterea presiunii urbane corelată cu degradarea spațiului urban.

În ceea ce privește patrimoniul cultural, este important ca acesta să fie protejat, conservat și valorificat, dar și gestionat într-o manieră riguroasă, în privința condițiilor de vizitare, a gradului de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, care, în prezent, călătoresc în scopuri turistice într-un număr tot mai mare.

În contextul în care obiectivele de patrimoniu cultural din regiune se află într-un stadiu precar de conservare și degradare sau nu sunt introduse în circuitul turistico-economic, principalele acțiuni care vor fi finanțate trebuie să se concentreze asupra unor activități precum protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu care să conducă la salvarea acestora de la o dispariție iminentă și la diminuarea gradului de degradare. În ceea ce privește localizarea acestor obiective de patrimoniu, potrivit Studiului de Impact asupra situației monumentelor istorice, realizat de ANARMI (2019), în regiune există un număr de 311 monumente istorice de tip A, ce sunt situate în mediul urban, în special în AG (129) și PH (94).

Valorificarea atracțiilor turistice din regiune poate contribui la creșterea economică a unor centre urbane în declin, prin favorizarea apariției și dezvoltării firmelor locale, transformând areale cu competitivitate economică scăzută (situate uneori în zonele centrale ale unor localități urbane) în zone atractive pentru investitori.

Infrastructura deficitară pentru agrement (inclusiv tabere școlare) determină un număr redus de turiști, vizitatori, care să petreacă un sejur cât mai îndelungat și care să efectueze cheltuieli în scop turistic. O destinație turistică viabilă trebuie să dispună de o infrastructură turistică de agrement cât mai variată, care să acopere cererea de-a lungul întregului sezon turistic. În regiune, în mediul urban există 7 tabere/centre de agrement situate în localitățile: Amara (IL), Pitești (AG), Bușteni, Sinaia (PH), Giurgiu (GR), Alexandria, Zimnicea (TR). Acestea se află într-o stare de degradare avansată a clădirilor și a utilităților aferente (sistem de încălzire, de iluminat, sistem de canalizare etc.) și necesită investiții de reabilitare și dotare.

În perioada 2007–2013 au fost reabilitate 9 infrastructuri turistice, ce au fost vizitate de peste 120 000 de turiști, iar în 2014–2020 au fost depuse 12 proiecte. Totodată, în perioada 2007–2013 au fost reabilitate 13 obiective de patrimoniu, iar în perioada 2014–2020 au fost depuse 50 de proiecte.

Astfel, PORSM 2021-2027 va finanța protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu cultural și natural și a serviciilor culturale în mediul urban și infrastructura turistică.

Vor avea prioritate la finanțare acele obiective de patrimoniu localizate în zone conectate la creșterea economică, a căror restaurare va contribui în mod direct la creșterea competitivității arealului în care sunt localizate.

Având în vedere faptul că majoritatea stațiunilor turistice din regiune sunt localizate la munte, sunt necesare, inclusiv, măsuri de dezvoltare a turismului montan, arealele cu cea mai mare intensitate a turismului fiind cele din zona de nord a regiunii (Valea Prahovei), stațiunile turistice din zonele montane (Sinaia, Bușteni, Azuga), precum și anumite zone cu obiective turistice și culturale dispersate.

Implementarea acestor tipuri de acțiuni va contribui la conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural bazate pe o abordare durabilă, echilibrat distribuite între latura comercială și cea de protecție a mediului, cu beneficii majore pentru mediul și comunitățile locale. Fiind o regiune bogată în destinații culturale și turistice, intervențiile din perioada următoare pot descătușa potențialul de dezvoltare, dat fiind efectul multiplicator, pe care investițiile în turism și patrimoniu cultural îl au de regulă. Aceste măsuri de sprijin vor ajuta la diversificarea economiei regionale, la stimularea antreprenoriatului, în special în cadrul IMM-urilor, la crearea de locuri de muncă durabile și la sprijinirea dezvoltării locale.

În consecință, acțiunile propuse pentru acest obiectiv specific se referă atât la investiții pentru îmbunătățirea mediului urban prin conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural și a serviciilor culturale, investiții pentru îmbunătățirea infrastructurii de turism, precum și pentru taberele de elevi și preșcolari/centrelor multidisciplinare de tineret.

Acțiuni indicative:

- Protecția, conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural prin activități de restaurare, consolidare, extindere și dotare (pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural imobil) a monumentelor istorice de categoria A, inclusiv servicii de digitizare, precum și activități de marketing și promovare turistică;
- Investiții (reabilitare/modernizare/extindere și dotare) în clădiri destinate utilizării publice pentru activități culturale și recreative, socio-culturale, cu scopul de a crea, îmbunătăți sau extinde serviciile publice de bază;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de turism și de agrement în vederea punerii în valoare a patrimoniului turistic natural;
- Înființarea și amenajarea traseelor turistice și a locurilor de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea taberelor de elevi și preșcolari/

- centrelor multidisciplinare de tineret;
- Investiții de regenerare urbană (creare/modernizare/reabilitare/extindere/dotare) în spațiile destinate utilizării publice (parcuri, zone verzi de mici dimensiuni, piațete, scuaruri, piețe publice, locuri de joacă pentru copii etc.) prin demolarea clădirilor/structurilor situate pe terenurile supuse intervențiilor, amenajarea spațiilor verzi (aducerea terenului la starea inițială; modelarea terenului; montarea elementelor constructive de tipul alei, foișoare, pergole, grilaje etc.; plantarea/gazonarea suprafețelor, inclusiv plantare arbori), precum și crearea de facilități pentru activități sportive și recreative de mici dimensiuni (ex. terenuri de sport etc.), instalare rețele Wi-Fi și iluminat public, în spațiile publice, dotare cu mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi etc.). De asemenea, sunt eligibile pe amplasamentul proiectului de regenerare urbană și înlocuirea și/sau racordarea la utilități publice, inclusiv realizare alei pietonale, trotuare, piste de biciclete, parcări, căi de acces, modernizarea străzilor urbane adiacente terenurilor supuse intervențiilor (în situații excepționale, numai în măsura în care astfel de investiții sunt necesare pentru a asigura funcționalitatea proiectului integrat de regenerare urbană);
  - Elaborare/actualizare SIDT (SIDU și SDJ).

Menționăm că pentru toate acțiunile indicative de mai sus, se va finanța și infrastructura edilitară necesară, ce face parte din amplasamentul proiectului.

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice locale și centrale;
- Mediul de afaceri;
- Populația din zonele urbane;
- Vizitatori și turiști;
- Clerul și enoriașii;
- Preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RC074	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	Persoane	85.802
RC075	Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin	Contribuții la strategii	7
RC077	Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Număr	11

ID	Indicatori de rezultat	UM	Ținta
RCR77	Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Vizitatori/ an	108.249

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
165 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice	12.663.341
166 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale	22.497.550
167 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului, altul decât sit-urile Natura 2000	26.900.100
168 - Regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice	32.089.827
169 - Inițiative privind dezvoltarea teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	700.000
TOTAL	94.850.818

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	84.850.818
05 - Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	10.000.000

Teritorii

Activități	EUR
19 - Zone urbane funcționale	94.850.818

OS: e(ii) - Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât zonele urbane

Zonele rurale se confruntă adesea cu provocările multiple ale unei populații îmbătrânite (și în scădere), performanțe economice scăzute, nivel redus de resurse umane calificate, acces mai scăzut la anumite piețe sau servicii și rate mai ridicate ale sărăciei.

Presiunile economice au dus la agresiunea zonelor protejate prin intervenții arhitecturale care răspund nevoilor de moment ale pieței imobiliare, în detrimentul unei strategii de dezvoltare durabile, pe termen lung. De asemenea, peisajul cultural rural și industrial a cunoscut o lungă perioadă de distrugeri și alterări, fie din abandon sau din cauza presiunilor imobiliare.

În RSM, există diferențe de mărime medie a comunelor de la un județ la altul, în funcție de modul de organizare al acestora (comunele din zona montană sunt de tip răsfirat sau împrăștiat, în timp ce în zona de câmpie există comune de tip adunat, compact). Astfel, spațiul rural este fragmentat din punct de vedere administrativ, situație ce accentuează disparitățile dintre diferitele localități, în detrimentul unei dezvoltări economico-sociale echilibrate. În acest sens, așezările rurale izolate, cum sunt satele împrăștiate din zonele montane, tind să rămână și mai izolate.

De asemenea, sub aspect spațial din punct de vedere al suprafețelor, județele cu cea mai mare pondere a suprafeței spațiului rural sunt AG (6.428 km²) și TR (5.294 km²), în timp ce pe ultimele două poziții se află DB (3.772 km²) și GR (3.367 km²). Spațiul rural prezintă o mare diversitate dar, în general, prezintă aceleași caracteristici și probleme, cum ar fi: venituri mai scăzute, populație în declin demografic (cu precădere în județele TR și IL), dependență ridicată de agricultură, mai puține opțiuni de angajare și, nu în ultimul rând, servicii mai slab plătite. În ceea ce privește schimbările demografice, îmbătrânirea populației din mediul rural (rata îmbătrânirii fiind mai accentuată în județele TR și GR) are efecte directe și asupra pieței muncii și nivelului de ocupare.

Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și a turismului sustenabil reprezintă elemente esențiale în dezvoltarea durabilă integrată și echilibrată a teritoriului național cu implicații asupra calității vieții și securității în afara zonelor urbane.

Existența unei oferte artistice accesibile cetățenilor, aprecierea și punerea în valoare a patrimoniului sunt indicatori ai vitalității culturale și trebuie integrate în planificările teritoriale pentru creșterea calității vieții și ca resurse pentru antreprenariat creativ în mediul rural.

Astfel, pentru RSM, este esențial ca patrimoniul cultural să fie protejat, conservat și valorificat, dar și promovat într-o modalitate riguroasă, aceasta dispunând de o diversitate de obiective de patrimoniu cultural și obiective turistice.

Dezvoltarea turismului trebuie să țină cont de principiile dezvoltării durabile, în sensul conservării și protejării patrimoniului natural și cultural, dar și al reducerii presiunii antropice asupra mediului, inerentă în condițiile practicării turismului pe scară largă.

Regiunea mai dispune și de un patrimoniu semnificativ de centre de agrement și baze turistice în afara zonelor urbane (tabere școlare) a căror capacitate a scăzut mult în ultimii ani, în principal din cauza degradării infrastructurii acestora, ceea ce determină un număr redus de turiști și vizitatori. Astfel, în mediul rural există 7 tabere/centre de agrement situate în localitățile: Moroieni și Mărgineanca (DB), Corbeni și Nucșoara (AG), Cheia (PH). Acestea se află într-o stare de degradare avansată a clădirilor și a utilităților aferente (sistem de încălzire, de iluminat, sistem de canalizare etc.) și necesită investiții de reabilitare și dotare.

Astfel, prin POR vor fi finanțate acțiuni privind protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu cultural și natural și a serviciilor culturale în afara mediului urban și acțiuni în infrastructura turistică, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros. Deși RSM deține un patrimoniu construit protejat deosebit de bogat, în ultimii ani, un număr mic de obiective de patrimoniu din regiune au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic a acestora, multe dintre acestea aflându-se acum într-o stare avansată de degradare. Astfel, principalele acțiuni care vor fi finanțate trebuie să vizeze activități precum protecția, conservarea și valorificarea sustenabilă a obiectivelor de patrimoniu care să ducă la evitarea diminuării valorii de patrimoniu și a accentuării degradării acestora.

În ceea ce privește localizarea acestor obiective de patrimoniu, potrivit Studiului de Impact asupra situației monumentelor istorice, realizat de ANARMI (2019), în regiune există un număr de 807 monumente istorice de tip A, din care 496 monumente istorice de clasa A sunt situate în mediul rural, în special în AG (187) și PH (133).

Zonele cu intensitate importantă a turismului sunt cele din zona de nord a regiunii (Valea Doftanei, Valea Teleajenului, Valea Slănicului, prima parte a Văii Prahova), zonele cu agroturism (județul Argeș – pe primul loc în regiune la numărul pensiunilor agroturistice), zona montană (turismul montan – în jumătatea de nord a județului DB, respectiv în arealul montan (Masivele Leaota și Bucegi, cu Parcul Natural Bucegi, Văile Dâmboviței și Ialomiței, Peștera Ialomicioara, Cheile Zănoagei, Cheile Tătarului etc.), precum și anumite zone cu obiective turistice și culturale dispersate.

Totodată, APL vizează ca și restul zonei de nord a regiunii (zona montană a județelor DB și AG) să devină destinații turistice cu valențe naționale în domeniul schiabil. Astfel, stațiunea Peștera – Padina este atestată ca stațiune de interes național din martie 2018 în vederea dezvoltării unui turism montan durabil și ecologic.

Implementarea acestor acțiuni va conduce la conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, cu importante îmbunătățiri pentru comunitățile locale, precum și la creșterea dinamicii turistice și a eficienței economice.

Astfel, intervențiile vor viza atât investiții pentru îmbunătățirea infrastructurii de turism, investiții pentru conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului natural și cultural și servicii culturale, precum și pentru taberele școlare/centrelor multidisciplinare de tineret din afara zonelor urbane.

Totodată, trebuie menționat că în urma consultărilor cu grupurile tematice regionale a reieșit nevoia de finanțare a obiectivelor de patrimoniu cultural construit de categorie A localizate în mediul rural.

Acțiuni indicative:

- Protecția, conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural prin activități de restaurare, consolidare, extindere și dotare (pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural imobil) a monumentelor istorice de categoria A, inclusiv servicii de digitizare precum și activități de marketing și promovare turistică;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de turism și agrement în vederea punerii în valoare a patrimoniului turistic natural;

- Înființarea și amenajarea traseelor turistice și a locurilor de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea taberelor de elevi și preșcolari/centrelor multidisciplinare de tineret;
- Elaborarea/actualizarea SIDT (SDJ).

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice locale și centrale;
- Mediul de afaceri;
- Populația din afara zonelor urbane;
- Vizitatori și turiști;
- Clerul și enoriașii;
- Preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RC075	Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin	Contribuții la strategii	7
RC077	Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Număr	14

ID	Indicatori de rezultat	UM	Ținta
RCR77	Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Vizitatori/an	27.152

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
165 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice	8.815.829
166 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale	23.986.229
167 - Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului, altul decât sit-urile Natura 2000	44.694.124
169 - Inițiative privind dezvoltarea teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	700.000
TOTAL	78.196.182

Forma de finanțare

Activități	EUR
01 - Grant	58.196.182
05 - Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	20.000.000

Teritorii

Activități	EUR
20 - Zone rurale	78.196.182

Prioritatea 7 - Asigurarea funcționării sistemului de management al PORSM

AT la nivelul POR va avea în vedere un plan de măsuri pentru finanțarea cheltuielilor necesare implementării PORSM, cu accent pe profesionalizarea personalului, asigurarea funcționării sistemului de management și control, comunicare și informare, îmbunătățirea capacității administrative a potențialilor beneficiari și a beneficiarilor, precum și asigurarea unui cadru partenerial transparent și participativ.

Așa cum reiese atât din experiența anterioară, cât și din studiile și evaluările realizate, disponibilitatea resurselor necesare sprijinirii funcționării sistemului de implementare POR în perioada de programare 2014-2020 s-a dovedit a fi de o deosebită importanță. În acest sens, este necesară sprijinirea activităților specifice implementării POR (pregătirea de proiecte, programarea, evaluarea, selecția, verificarea și plata cheltuielilor, auditul și monitorizarea proiectelor finanțate etc.), precum și susținerea sistemului de management și control al acestuia. Sistemul de management și control al PORSM este format din Autoritatea de Management constituită la nivel regional, în cadrul ADR Sud Muntenia, ACP din cadrul MFP și AA din cadrul CCR, totodată existând posibilitatea, conform HG nr. 936/2020 de delegare a unor atribuții unor organisme intermediare.

Delegarea atribuțiilor pentru organismele intermediare (dacă este cazul) va fi realizată prin intermediul acordurilor de delegare a atribuțiilor, ce vor fi încheiate pe toată durata programului de către Autoritatea de Management a PORSM cu fiecare organism intermediar.

De asemenea în contextul art. 29 al RDC, la nivelul municipiilor reședință de județ și la nivelul consiliilor județene se vor înființa autorități teritoriale, structuri funcționale care au responsabilitatea îndeplinirii selecției operațiunilor, în conformitate cu prevederile regulamentului.

În acest sens, se acordă o atenție deosebită măsurilor de întărire a capacității administrative, inclusiv la nivelul instituțiilor și/sau autorităților publice potențial beneficiare, având în vedere că activitatea acestora este direct proporțională cu performanța programului. Aceste măsuri vor conferi instituțiilor și/sau autorităților publice posibilitatea de a atrage, respectiv menține în activitate resurse umane cu calificare și experiență relevantă.

Capacitatea administrativă a beneficiarilor publici în a pregăti proiecte mature și a le implementa eficient trebuie susținută având în vedere ponderea acestei categorii de beneficiari la nivelul alocării POR SM.

Comunicarea și cooperarea inter-instituțională s-au dovedit aspecte esențiale pentru succesul implementării. În acest sens, este nevoie de asigurarea unor mecanisme funcționale între beneficiarii proiectelor și autoritățile/instituțiile cu atribuții de politică publică (de ex. în domeniul educației).

Acțiuni indicative:

- **Asigurarea funcționării sistemului de management și control pentru implementarea și monitorizarea eficientă a PORSM, inclusiv:**
  - sprijinirea AMPOR SM și a OI (dacă este cazul) inclusiv prin costuri administrative, respectiv de personal pentru implementarea diferitelor etape ale POR (identificarea și dezvoltarea proiectelor, pregătirea și întocmirea de documentații tehnico-economice pentru proiecte, programare, pregătire/lansare ghiduri, selecție, evaluare tehnică și financiară, contractare, monitorizare, management financiar, control și audit proiecte);
  - achiziția de bunuri și servicii necesare desfășurării activităților specifice AM POR SM/OI POR;
  - achiziția/modernizarea/reabilitarea/consolidarea de spații de birouri/arhivă pentru AM POR SM (inclusiv costuri legate de amortizarea acestor spații);

- sprijin (organizatoric/logistic) pentru asigurarea cadrului partenerial al POR SM: Comitet de Monitorizare, comitete/grupuri de lucru implicate în implementarea programului cu participarea reprezentanților din mediul privat, ai organizațiilor neguvernamentale, reprezentanților autorităților publice locale și regionale etc.;
  - sprijinirea activităților Organismului Intermediar (inclusiv costuri de personal) necesare pentru închiderea Programului Operațional Regional 2014-2020 (monitorizare ex-post, închidere de program etc.) având în vedere inclusiv asigurarea tranziției personalului către AM PORSM.
- **Asigurarea evaluării programului și elaborarea de studii relevante pentru o bună implementare a programului**
- elaborare studii/analize/expertize specifice pentru POR 2014-2020, POR Sud Muntenia și PDR Sud Muntenia 2021-2027 (inclusiv ca suport pentru evaluarea cadrului de performanță, elaborarea rapoartelor de progres, costuri simplificate etc.);
  - sprijinirea pregătirii PORSM, PDR Sud Muntenia, RIS3 și a oricărei altei strategii/studii necesare pentru perioada de programare post 2027 (studii, analize, pregătirea de proiecte, cadru partenerial/consultări publice, lansare POR SM etc.).
- **Întărirea capacității administrative a AM POR SM, beneficiarilor și partenerilor regionali de a pregăti și implementa proiecte și asigurarea informării corespunzătoare a acestora, inclusiv prin:**
- sprijinirea dezvoltării capacității administrative a instituțiilor implicate în sistemul de management și control al POR SM prin organizarea de întâlniri de lucru, schimburi de experiență și bune practici și sesiuni specifice de instruire pe domenii de interes în implementarea fondurilor: achiziții publice, managementul proiectelor cu finanțare europeană, ajutor de stat, nereguli, prevenirea corecțiilor financiare, managementul neregulilor, antifraudă, dezvoltarea abilităților tehnice ale personalului etc.;
  - întărirea capacității de implementare la nivelul potențialilor beneficiari, a entităților beneficiare de finanțare și a organismelor care concură la implementarea programului, inclusiv prin asigurarea informării prin structuri de tip Help-desk;
  - sprijinirea dezvoltării capacității administrative a beneficiarilor și a potențialilor beneficiari ai POR SM prin organizarea de sesiuni specifice de instruire în scopul îmbunătățirii cunoștințelor și a competențelor acestora (conferințe, mese rotunde, seminarii, ateliere etc.);
  - susținerea activităților structurii de sprijinire a dezvoltării urbane/teritoriale, în vederea furnizării de sprijin autorităților locale.
- **Asigurarea transparenței și promovării PORSM, inclusiv prin:**
- sprijin pentru elaborarea și implementarea Strategiei/Planului de comunicare;
  - organizarea de evenimente de comunicare, informare și promovare, campanii mass-media;
  - dezvoltarea și gestionarea instrumentelor/campaniilor de comunicare;
  - alte activități de informare și comunicare specifice POR Sud Muntenia, realizarea și distribuția de materiale informative și publicitare, vizite la proiecte etc.

Principalele grupuri țintă:

- Autorități publice;
- Angajații din cadrul entităților implicate în sistemul de management și control POR;
- Potențiali beneficiari;
- Mediul de afaceri;
- Mediul academic și de cercetare;
- Mediul educațional – preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic;
- Publicul larg.

Indicatori:

ID	Indicatori de output	UM	Ținta
RCO95	Personal finanțat de FEDR și Fondul de coeziune	Echivalent normă întreagă/an	90

Domeniul de intervenție

Activități	EUR
179 - Informare și comunicare	1.738.470
180 - Pregătire, implementare, monitorizare și control	52.154.100
181 - Evaluare și studii, colectare de date	1.883.343
182 - Consolidarea capacităților autorităților statelor membre, ale beneficiarilor și ale partenerilor relevanți	2.173.087
TOTAL	57.949.000

Teritorii

Activități	EUR
03 – Neutralitate de gen	57.949.000

Parteneriat

Principiul parteneriatului reprezintă un aspect esențial în procesul de programare și gestionare a fondurilor aferente PC fiind o precondiție pentru elaborarea unor politici economice, sociale și teritoriale realiste, eficiente, eficace și cu impact pozitiv. Mai mult decât atât, importanța parteneriatului rezultă atât din nevoia de a asigura transparența procesului de programare și implementare, cât și pentru a oferi posibilitatea de implicare și responsabilizare tuturor actorilor interesați. În conformitate cu prevederile Regulamentelor UE aplicabile fondurilor ESI, prin Acordul de Parteneriat 2014-2020 a fost stabilit un mecanism de coordonare a implementării fondurile ESI.

La nivel strategic, această coordonare este realizată prin intermediul Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat (CCMAP), organism interinstituțional coordonat de MIPE, constituit în luna octombrie 2014, printr-o procedură publică de selecție, cu respectarea prevederilor Reg. delegat (UE) nr. 240/2014 al Comisiei Europene din 7 ianuarie 2014 privind Codul european de conduită referitor la parteneriat.

Pentru perioada de programare 2021-2027, MIPE îndeplinește în continuare calitatea de coordonator național al elaborării documentelor de programare, respectiv a Acordului de Parteneriat și a programelor subsecvente, asigurând totodată cadrul partenerial prin implicarea tuturor părților interesate reprezentative pentru programarea și implementarea fondurilor aferente PC.

Primele consultări parteneriale au avut loc în prima jumătate a anului 2019, fiind constituite 5 grupuri parteneriale aferente celor 5 Obiective de Politică prevăzute la nivelul propunerii de Regulament general.

Componența grupurilor de lucru a fost stabilită plecând de la membrii Comitetelor de Monitorizare ale Programelor Operaționale 2014-2020 și membri/observatori /invitați CCMAP, cărora li s-au alăturat o serie de parteneri care și-au exprimat interesul pentru a face parte din aceste grupuri.

În perioada 2019-2020, au avut loc numeroase consultări, atât prin organizarea de reuniuni parteneriale, cât și prin intermediul corespondenței electronice, fiind solicitate observații/propuneri pe marginea priorităților de finanțare post 2020.

În perioada mai-septembrie 2019 au fost realizate reuniuni de informarea a structurilor parteneriale, în care au fost prezentate, pe de o parte, schimbările majore de la nivelul Regulamentelor UE ale Politicii de Coeziune, și, pe de altă parte, nevoile de intervenție (pornind de la concluziile Raportului de Țară – Anexa D) și prioritățile de investiție care au derivat din acestea aferente domeniilor de interes.

În luna noiembrie 2019, MIPE a organizat mai multe reuniuni parteneriale, atât la nivelul Grupurilor parteneriale, cât și pe grupuri tehnice de lucru, în care au fost dezbătute logicile de intervenție pe domenii, corespunzător celor 5 obiective de politică.

Acestea au fost publicate pe site-ul MIPE, la secțiunea Perioada de Programare 2021-2027, astfel încât să se asigure transparența dezbaterilor și posibilitatea de consultare cât mai largă a tuturor părților interesate.

În data de 28.11.2019 a avut loc un prim eveniment de amploare vizând consultarea asupra viitoarei perioade de programare – 2021-2027, eveniment la care au participat reprezentanți ai mediului de afaceri, societății civile, autorităților publice centrale și locale, beneficiari de fonduri europene.

În cadrul acestui eveniment au fost prezentate: stadiul negocierilor documentelor de programare 2021-2027, logica intervențiilor pe domenii de intervenție, dar și arhitectura viitoarelor programe operaționale și mecanismul de consultare partenerială pentru viitor.

Odată cu definitivarea arhitecturii viitoarelor Programe Operaționale prin Memorandum la nivelul Guvernului în luna februarie 2020, grupurile de lucru organizate la nivelul celor 5 obiective de politică au fost restructurate la nivel de program ca urmare a unui *Apel Național pentru exprimarea interesului și pentru selecția partenerilor în cadrul structurilor parteneriale aferente Programelor Operaționale* care a fost organizat în perioada mai – iulie 2020.

Totodată, MIPE implementează un proiect de Asistență Tehnică „*Sprijin pentru implementarea principiului parteneriatului în coordonarea și gestionarea fondurilor europene privind coeziunea*”, care își propune crearea unui sistem coordonat de informare și comunicare pentru parteneri și elaborarea *Codului Național de Conduită privind Parteneriatul pentru Fondurile Europene aferente Politicii de Coeziune*.

Dincolo de activitatea concretă a structurilor parteneriale, transparența în procesul de programare este asigurată prin intermediul secțiunii dedicate la nivelul site-ului MIPE, în cadrul căreia sunt postate cu regularitate documentele relevante pentru procesul de programare supuse consultării: logicile intervențiilor, diversele versiuni ale Programelor Operaționale, precum și calendarul consultărilor publice.

(link web: <http://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>).

Astfel, după publicarea la 31.07.2020 a primelor versiuni ale Programelor Regionale 2021-2027, în data de 19.08.2020 a avut loc o consultare publică în sistem de videoconferință la care au participat prin intermediul platformei Webex aproximativ 180 de reprezentanți ai partenerilor.

Observațiile/propunerile formulate în timpul reuniunii și/sau transmise ulterior în scris au fost analizate și, după caz, integrate în versiunea revizuită a programelor de către ADRSM.

În paralel, pentru pregătirea POR 2021-2027, la nivelul RSM au fost desfășurate consultări cu autoritățile publice locale competente, partenerii economici și sociali, precum și alte organisme

relevante care reprezintă societatea civilă, inclusiv parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea integrării sociale, egalității de gen și nediscriminării care, în conformitate cu abordarea bazată pe guvernanta pe mai multe niveluri se implică pe durata programării și, ulterior în implementare, inclusiv prin participarea la comitetul de monitorizare.

Astfel, începând cu anul 2019, au avut loc consultări publice cu structurile partenariale de referință la nivel regional, implicate în programarea și implementarea fondurilor europene, după cum urmează:

- Întrunirea Comitetului Regional pentru elaborarea PDR 2021 – 2027 – 7.11.2019;
- Întâlniri ale Grupurilor de Parteneriat Locale pentru elaborarea PDR 2021 – 2027 - 12 – 26.11.2019;
- Întâlniri ale Grupurilor Tematice Regionale pentru elaborarea PDR 2021 – 2027 – 28.01 – 14.04.2020;
- Întâlniri de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții CJ din RSM-6.05.2020;
- Întâlnire de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții MRJ – 7.05 - 10.06.2020;
- Întâlnire de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții orașelor și municipiilor din RSM - 22 iunie 2020;
- Focus-grupuri de descoperire antreprenorială – 26.06 – 8.07.2020;
- Întâlniri ale Comisiei regionale pentru stabilirea criteriilor de selecție a proiectelor strategice ale RSM – 30.06. - 8.09.2020;
- Sesiune de lucru online cu reprezentanții mediului public și ai mediului privat „Parteneriat pentru dezvoltare durabilă și inovare socială” – 10.07.2020;
- Întâlniri de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții CJ și ai orașelor și municipiilor din RSM- 28.07.2020;
- Întâlnire de lucru privind pregătirea pentru perioada de programare 2021-2027 cu reprezentanții orașelor și municipiilor din RSM – 7.08.2020;
- Întâlniri de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții municipiilor și CJ din RSM în 15.09.2020 – 21.01.2021.

În plus, autoritățile publice centrale județene și locale, partenerii economico-sociali (inclusiv universități, institute de cercetare, asociații profesionale, bănci), de mediu (inclusiv ANANP și serviciile teritoriale, APM-urile din fiecare județ), precum și alte organisme relevante care reprezintă societatea civilă, inclusiv parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea integrării sociale, egalității de gen și nediscriminării au fost implicați activ în elaborarea studiilor ce fundamentează POR SM (Analiza regională a IVA și Oportunitatea introducerii IF în PORSM), a Evaluării Strategice de Mediu a PORSM, precum și la elaborarea Foii regionale de parcurs pentru întărirea capacității administrative prin participarea la grupurile de lucru create în scopul validării analizelor și concluziilor, identificării de idei de proiecte și elaborării de planuri de acțiune.

Consultările cu partenerii au fost organizate utilizând un mix de canale de comunicare.

Astfel, au fost organizate atât întâlniri față în față și vizite la fața locului (pentru discutarea ideilor de proiecte privind IVA și specializarea inteligentă), precum și întâlniri/seminarii online (pentru consultări privind IF pentru eficiență energetică, infrastructură de afaceri și turism și întărirea capacității administrative). Schițele studiilor și versiunile finale sunt disponibile și ușor de accesat și consultat pe site-ul ADRSM, fiind publicate la secțiunea dedicată perioadei 2021-2027.

În vederea asigurării unei mai bune coordonări a implementării programului cu SUERD și a stabilirii unei colaborări complementare la nivel transnațional, care să răspundă nevoilor zonei dunărene și să fie în conformitate cu politica de coeziune europeană, ADR SM este membră a Rețelei SUERD dedicată Autorităților de Management pentru FEDR și FC.

Totodată, la nivel regional se intenționează stimularea implicării cetățenilor și participării active a beneficiarilor pe întreg ciclul de programare.

Astfel, în afara dezbaterilor și consultărilor publice organizate în perioada de programare pentru prioritizarea și rafinarea intervențiilor, în perioada de implementare și monitorizare se vor elabora și publica pe site-ul dedicat programului, informări periodice cu privire la stadiul implementării POR SM, în vederea colectării de propuneri și sugestii de îmbunătățire de la persoanele afectate de implementarea programului.

În perioada de evaluare a programului, se vor organiza grupuri pentru evaluarea impactului strategiei programului. În cadrul activității de evaluare se vor utiliza chestionare adresate beneficiarilor pentru a se evalua rezultatele și impactul intervențiilor programului.

În cadrul site-ului dedicat programului, 2021-2027.adrmuntenia.ro va fi creată o secțiune sub forma unui forum de discuție, unde se va permite participarea cetățenilor și partenerilor sociali pe parcursul întregului proces de implementare a POR (planificare, lansare ghiduri, monitorizare program). Forumul va avea mai mulți moderatori, în funcții de specificul topicurilor.

De asemenea, utilizatorii forumului vor avea la dispoziție posibilitatea de a se înregistra la newsletter-ul Agenției ce are o frecvență săptămânală, pentru a primi periodic, informații despre Program.

În același timp, va fi pus la dispoziție un formular on-line pentru a putea fi transmise solicitări de informații în timp real pentru helpdesk.

Pentru a asigura transparența utilizării fondurilor, pe site-ul 2021-2027.adrmuntenia.ro va fi publicat un formular special pentru semnalarea neregulilor și suspiciunilor în implementarea proiectelor, cu destinatar direct structura din AM ce are atribuții specifice.

Comunicare și vizibilitate

La nivelul ADR SM, va fi desemnat un Ofițer de Comunicare responsabil de activitățile de vizibilitate, transparență și comunicare în legătură cu sprijinul din partea FEDR (POR SM).

Acesta va fi o persoană cu experiență în domeniul comunicării politicii de coeziune, va activa în cadrul Direcției Dezvoltare și Comunicare (direcție suport pentru AM POR), păstrând legătura cu coordonatorul de comunicare de la nivel național.

Totodată, va exista o abordare unitară în ceea ce privește comunicarea și vizibilitatea Programului Operațional Regional Sud-Muntenia 2021-2027, urmând să fie realizată o Strategie de Comunicare (SC). Aceasta va conține definirea obiectivelor, a publicului-țintă și a canalelor de comunicare.

Obiectivul general al SC este acela de a promova rolul și contribuția Programului Operațional Regional 2021-2027 la dezvoltarea RSM prin asigurarea transparenței și diseminarea informațiilor referitoare la sursele de finanțare, în vederea contractării fondurilor alocate prin program către toate categoriile de potențiali beneficiari din RSM și a publicului țintă.

Acțiunile de informare și publicitate vor fi realizate pe categorii de publicuri țintă, pentru un impact sporit al mesajului transmis. Fiecare tip de public al Programului va beneficia de un anumit gen de acțiuni, în funcție de nevoile și preferințele sale de informare.

Grupul țintă vizat de activitățile de informare și publicitate este format din: potențialii beneficiari, beneficiarii, publicul general, publicul intern, jurnaliștii, stakeholderi (Comisia Europeană,

Parlamentul European, Reprezentanța Comisiei Europene la București, Centrele de informare Europe Direct, autorități ale administrației publice centrale și locale, instituții academice/de cercetare academică de la nivelul RSM, societatea civilă din RSM).

Pentru realizarea dezideratelor unei comunicări eficiente și eficace vor fi folosite toate instrumentele de comunicare disponibile: site web, newsletter, social media, evenimente, caravane, expoziții, obiecte promoționale, Biroul de comunicare, Serviciul Helpdesk, activități destinate jurnaliștilor, campanii mass-media, publicații, rețeaua comunicatorilor Regio SM și comunicarea internă.

De asemenea, va fi continuată activitatea rețelei de informare Regio SM (aceasta fiind activă încă de la momentul aderării României la UE) în vederea asigurării transparenței și vizibilității utilizării fondurilor.

Va fi elaborat un Manual de Identitate Vizuală pentru POR SM 2021-2027, document ce va fi pus la dispoziția beneficiarilor, aceștia având obligativitatea de a respecta măsurile de informare și publicitate cuprinse în manual, document ce va conține în mod obligatoriu cerințele de informare și publicitate din Regulamentele europene.

Toate materialele de comunicare și vizibilitate, inclusiv cele de la nivelul beneficiarilor, vor fi puse la dispoziția instituțiilor, organismelor sau agențiilor Uniunii, la cererea acestora.

Va fi asigurată vizibilitatea sprijinului financiar european în toate activitățile care privesc operațiunile sprijinite de POR Sud Muntenia 2021-2027.

În ceea ce privește proiectele de importanță strategică, AM va conlucra direct cu beneficiarii pentru a aduce o valoare adăugată mai mare vizibilității.

Vor fi organizate evenimente în comun și se va realiza o publicitate adecvată.

În termen de șase luni de la primirea deciziei de aprobare a programului, toate informațiile (obiectivele, activitățile, oportunitățile de finanțare, calendarul lansărilor, rezultatele implementării) vor fi publicate pe site-ul web dedicat programului, acesta îndeplinind și criteriile W3C pentru accesibilitate. Informațiile publicate vor fi actualizate periodic și vor respecta cerințele art. 49 din Regulamentul UE 2021/1060.

De asemenea, în sprijinul asigurării bunei guvernante, va fi realizată o secțiune de forum interactiv pe site-ul programului, lucru ce va conduce și la menționarea unui dialog constant cu cetățenii.

Pentru implementarea Strategiei de Comunicare și a măsurilor de informare și publicitate va fi alocat un buget de 0,3% din totalul programului, implementarea acestuia monitorizându-se prin indicatori adecvați (sondaje de opinie ce vor reflecta gradul de cunoaștere al programului din partea publicului general, număr de vizitatori pe site-ul programului, număr de documente descărcate, număr evenimente organizate și participanți, număr persoane ce beneficiază de helpdesk, monitorizare impact social-media etc.).

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, versiunea 3 a PORSM, la 01.11.2021, https://www.adrmuntenia.ro/download_file/article/646/POR-Sud-Muntenia-vers-3-01-11-2021-final.docx.

Ministerul Educației, Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI), https://uefiscdi.gov.ro/userfiles/file/PNCDI%20III/P2_Cresterea%20competitivitatii%20economiei%20romanesti/TRL.pdf.

Informații accesate la data de 08.12.2021; Informații prelucrate)

A.2 PROGRAMUL OPERAȚIONAL EDUCAȚIE ȘI OCUPARE 2021-2027 (POEO)

POEO se încadrează în obiectivul de politică 4 „O Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”.

Viziunea de dezvoltare cuprinde 2 obiective majore:

(i) „Consolidarea funcționării eficiente a pieței muncii și facilitarea accesului și a participării incluzive și egale la ocupare de calitate și durabilă pentru resursa de forță de muncă”

și

(ii) „Optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii, concomitent cu promovarea accesului egal la educație și stimularea învățării pe tot parcursul vieții”.

Surse de finanțare UE:

FSE+ (Fondul Social European+)

Obiectiv general: În contextul obiectivului de politică 4 - „O Europă mai socială” obiectivul general al POEO este de a contribui la ***o Românie mai socială cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii, stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții, o societate bazată pe solidaritate și condiții de viață mai bune pentru toți cetățenii.***

Priorități și Obiective specifice

Nr. crt.	Priorități	Obiective specifice
1	Prioritatea 1 Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii	(a) Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale;
2	Prioritatea 2 Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară	(f) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități;
3	Prioritatea 3 Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională	(f) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități;

4	Prioritatea 4 Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic	(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor;
5	Prioritatea 5 Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic	(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor;
		(f) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități;
6	Prioritatea 6 Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți	(a) îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale;
		(c) promovarea unei participări echilibrate din perspectiva genului la piața muncii, condiții de muncă egale și un echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin intermediul accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate în întreținere, la prețuri abordabile;
		(d) promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății;
7	Prioritatea 7 Antreprenariat și economie socială	(a) îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale;

8	Prioritatea 8 Modernizarea instituțiilor pieței muncii	(b) modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipeze necesitățile în materie de competențe, să asigure o asistență promptă și personalizată și să sprijine corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii;
9	Prioritatea 9 Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității	(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor; (g) promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și recalificare pentru toți, ținând seama de competențele antreprenoriale și digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională;
10	Prioritatea 10 Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului Programului	NA

Prioritatea 1 - Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Obiectiv specific: (a) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

Domenii de intervenție

1.a.1. Crearea unui ecosistem dedicat tinerilor:

- înființarea/dezvoltarea de centre (fixe și mobile)/cluburi de tineret la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor, dar și activități culturale educative (ex.: consiliere deschisă și individuală pentru tineri, ateliere de lucru, de creativitate, dezvoltarea competențelor sociale, civice, instruire pentru utilizarea tehnologiei moderne, sesiuni de educație digitală, de management al carierei, de comunicare și muncă în echipă, pentru participare la instruire în ocupații cerute pe piața muncii, informare privind drepturi și obligații pe piața muncii și interacțiunea cu instituții din domeniul muncii: ITM, AJOFM-uri etc.), inclusiv activități de promovare a acestora.
- asigurarea lucrătorilor/consilierilor de tineret la nivelul centrelor/cluburilor/furnizorilor de servicii de tineret publice sau private sau de alți actori interesați, selectați și din rândul tinerilor și instruiți pentru furnizarea de servicii de identificare a tinerilor în vederea înregistrării acestora la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și oferirea serviciilor de ocupare.
- utilizarea infrastructurii existente și neutilizate la nivelul UAT (construcții folosite anterior pentru școli sau case/cămine culturale) ca resurse primare pentru dezvoltarea activităților pentru tineret sau pentru inițierea de activități economice independente de către tineri.

1.a.2. Servicii de identificare înregistrare, pregătire și furnizarea ofertei propriu-zise pentru tineri, inclusiv tineri NEET, prin:

- servicii de identificare în vederea înregistrării la ANOFM, precum și servicii personalizate de informare, consiliere și orientare în carieră;
- furnizarea de pachete integrate de măsuri personalizate în funcție de profilul tinerilor, inclusiv NEET (management de caz);
- acordarea de prime ca urmare a angajării/subvenții acordate angajatorilor, inclusiv pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile;
- programe de formare profesională/ucenicie/stagii/internship-uri/stagii scurte la diferiți angajatori pentru a lua contact cu domeniul respectiv de activitate, stimulare angajatori post-ucenicie;
- instruire, formare competențe cheie, dezvoltare competențe transversale, cu accent pe competențe digitale de bază, competențe culturale și creativitate, management al carierei, competențe de comunicare și muncă în echipă, competențe verzi;
- servicii de evaluare și certificare a competențelor obținute în contexte informale sau nonformale;
- dezvoltarea de competențe transversale și de implicare proactivă vizând teme, precum: învățarea nonformală; mediu și educație ecologică; cetățenie activă, educație civică și democrație participativă; educație pentru un stil de viață sănătos și activ, stagii de voluntariat național și internațional, inclusiv prin programe de tip „Tânăr voluntar”, schimburi interculturale internaționale de tineri; democrație digitală și contracararea știrilor false; artă și cultură;
- dezvoltarea de competențe specifice pentru a face față provocărilor viitorului vizând teme precum industrii creative; soluții digitale pentru comunitate; robotică; inventică;
- furnizarea de servicii de acompaniere socio-profesională, alături de cele de ocupare: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă etc., subvenționarea costurilor aferente obținerii permisului de șofer (pe diverse clase, în funcție de necesități);
- desfășurarea la nivel național a unor campanii de informare și conștientizare privind măsurile de identificare, înregistrare, pregătire și furnizarea ofertei propriu-zise, derulate de ANOFM și partenerii acesteia.

1.a.3. Activarea potențialului antreprenorial al tinerilor: formare competențe antreprenoriale, tutorat/mentorat, asistență/consiliere/coaching pentru tineri cu inițiativă în organizații, role models, formare în management de proiect, organizațional sau strategic, schimb de experiență cu tineri români din diaspora, acordarea de granturi pentru inițierea de noi afaceri (start-up) sau incubatoare de afaceri, inclusiv prin punerea la dispoziție de spații în cadrul construcțiilor lipsite de folosință, aflate în proprietatea publică a UAT, asistență și consultanță post-înființare.

1.a.4. Înființarea/dezvoltarea întreprinderilor sociale de inserție, pentru susținerea tinerilor cu accent pe tineri NEET, inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată, inclusiv prin:

- acoperirea costurilor de calificare la locul de muncă
- consiliere și orientare profesională
- subvenționarea contractelor de muncă și plasarea pe piața muncii la finalul perioadei de sprijin, inclusiv cu acordarea de servicii de acompaniere socio-profesională și sociale.

Principalele grupuri țintă:

- Structuri/entități specializate în furnizarea de servicii pentru tineri;
- Tineri sub 30 ani.

Prioritatea 2 - Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară

Obiectiv specific: (f) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități;

Domenii de intervenție

2.f.1. Dezvoltarea și asigurarea calității sistemului de ÎETC, prin:

- completarea cadrului de asigurare a calității educației timpurii, prin definirea unor standarde minime de program (activitatea psiho-pedagogică și activitățile suport), precum și pentru revizuirea standardelor ocupaționale pentru personalul din IETC (didactic și nedidactic) și dezvoltarea de standarde ocupaționale pentru funcții noi (profesor pentru educația timpurie, ajutor de educatoare);
- formarea personalului implicat în evaluarea și monitorizarea asigurării calității;
- realizarea monitorizării formării continue a cadrelor didactice și raportarea la progresul copiilor, îndeosebi la progresul copiilor din grupurile vulnerabile (cu dizabilități, de etnie romă, din mediul rural etc.);
- elaborare și editare ghiduri cu bune practici pentru sprijinirea implementării noului curriculum și a principiilor de bază ale educației incluzive, cu un accent deosebit pe strategii didactice inovatoare (inclusiv predare online și formarea competențelor digitale).

2.f.2. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational prin susținerea de acțiuni/măsurii strategice la nivel local pentru îmbunătățirea accesului copiilor cu vârste de la naștere la 6 ani la educația timpurie:

- înființarea, dezvoltarea și furnizarea serviciilor standard și complementare de educație, îngrijire și supraveghere, în funcție de nevoi (acoperirea localităților unde asemenea servicii lipsesc/creșterea capacității serviciilor existente/asigurarea participării copiilor provenind din grupuri dezavantajate);
- dezvoltarea serviciilor integrate standard de educație timpurie în cadrul grădinițelor;
- dezvoltarea/extinderea serviciilor complementare (centre de joacă și mișcare, ludotecă etc.) în vederea asigurării numărului de locuri necesar participării la IETC și facilitării accesului copiilor care provin din grupuri dezavantajate;
Operațiunile vor avea în vedere prioritar furnizarea serviciilor integrate de educație, îngrijire și supraveghere, inclusiv cu asigurarea mesei copiilor, precum și măsuri complementare sau acompaniere care să faciliteze participarea copiilor provenind din grupuri dezavantajate și prevenirea abandonului, precum:
- asigurarea materialelor educaționale pentru toți copiii antepreșcolari și preșcolari din comunitate (jocuri educative, cărți de colorat, caiete de lucru, plastilină, acuarele etc.);
- asigurarea serviciilor/cheltuielilor de transport;
- măsuri de acompaniere în funcție de nevoi pentru copiii care aparțin grupurilor vulnerabile (vouchere, îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, echipamente IT, obiecte de strictă necesitate);
- activități pentru stimularea participării la educația timpurie și prevenirea abandonului: programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții/reprezentanții legali/tutorii copiilor de vârstă antepreșcolară și preșcolară, cu focalizare pe părinții/persoanele care au în grijă copiii provenind din grupuri vulnerabile etc.

2.f.3. Dezvoltarea sistemului de formare inițială și continuă a cadrelor didactice pentru ÎETC (inclusiv dezvoltarea mentoratului didactic):

- formarea continuă în vederea aplicării curriculumului;

- implementarea unui sistem de granturi la nivelul unităților de învățământ pentru dezvoltarea profesională la nivel de unitate și dezvoltarea comunităților de învățare; Acestea vor viza inclusiv pilotarea și implementarea unor strategii/abordări de predare, inovatoare și eficiente.
- susținerea formării inițiale din liceele pedagogice prin acordarea de burse de studiu elevilor;
- susținerea formării inițiale din programele de studiu care vizează formarea cadrelor didactice pentru IETC prin oferirea de burse de studiu studenților, în vederea susținerii activităților practice din program.

Principalele grupuri țintă:

- Unități de învățământ și unități conexe: ce oferă servicii educaționale IETC;
- Copii 0-6 ani, neînscrisi în programe de educație timpurie, cu accent pe cei proveniți din medii sau grupuri dezavantajate;
- Antepreșcolari și preșcolari, cu accent pe cei proveniți din medii sau grupuri dezavantajate;
- Personal didactic: personal didactic de predare, personal didactic auxiliar (inclusiv mediatori școlari) și personal didactic de conducere, de îndrumare și control (LEN Art. 88);
- Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic: personal de îngrijire/sprijin din sistemul de îngrijire și educație timpurie a copiilor (IETC);
- Părinți/reprezentanți legali/tutori ai copiilor din medii sau grupuri dezavantajate, inclusiv persoane care au în grijă copilul cu părinți plecați la muncă în străinătate, aflat în risc de părăsire timpurie a școlii;

Mediile dezavantajate vizate sunt: mediul rural sau urban mic, zone izolate sau segregate rezidențial.

Grupurile dezavantajate vizate sunt: copiii/elevii cu cerințe educaționale speciale, cu dizabilități, de etnie romă, cu părinți plecați la muncă în străinătate, din familii numeroase ori monoparentale, cu statut socio-economic scăzut sau cu nivel educațional al părinților scăzut.

Prioritatea 3 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Obiectiv specific: (f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități;

Intervențiile integrate vor viza în special grupurile dezavantajate, prin:

3.f.1. Susținerea participării elevilor în programe de tip SDS, complementar cu masă caldă, în vederea consolidării competențelor, învățării remediale și accelerării învățării prin activități educative:

- **asigurarea serviciilor educaționale în cadrul programului SDS pentru:**
  - activități cu sprijin specializat (supraveghere și îndrumare în efectuarea temelor, recuperare pentru elevii cu dificultăți cognitive, emoționale, tulburări de limbaj prin activități remediale, consiliere, logopedice, activități de încurajare a lecturii independente etc.), ateliere/activități tematice, activități culturale sau care folosesc resursele culturale și alte activități de tip recreativ;
  - pachete de activități pentru accelerarea învățării și performanță (pregătirea pentru participarea la competiții și olimpiade școlare, concursuri sportive, artistice, pe discipline, participarea/organizarea de festivaluri, expoziții, realizarea de publicații școlare, participarea la activități de cooperare europeană), pachete de activități de sprijin (asigurarea de asistență psihopedagogică pentru recuperarea decalajelor în învățare, activități de suport pentru efectuarea temelor, consiliere psihologică) și

pachete de pregătire pentru viață (organizarea de activități de dezvoltare personală, activități care vizează dezvoltarea atitudinii active și implicarea elevului, stil de viață sănătos, educație pentru carieră etc.

- **asigurarea personalului didactic și de îngrijire**, precum și a spațiilor și resurselor pentru realizarea procesului educațional, a celor destinate servirii mesei, precum și practicării unor activități sportive sau a activităților cultural-artistice, inclusiv a celor care presupun deplasarea din școală (asigurare transport, bilete de acces etc.);
- sprijinirea parteneriatelor dintre unitățile de învățământ și mediul privat pentru organizarea și diversificarea ofertei de optionale, inclusiv în domeniul sportiv și cel cultural.
- **organizarea programelor remediale, prin:**
  - organizarea și finanțarea orelor/programelor remediale și a măsurilor de suport individual și de grup (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, abilități digitale, educație pentru dezvoltare durabilă, educație prin sport și oferirea posibilității practicării unor activități sportive, educație prin cultură etc.), pentru dezvoltare competențe cheie, în vederea asigurării succesului școlar - sprijin prin măsuri integrate, pentru școli cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ, inclusiv prin organizare și finanțare scheme de granturi;
  - asigurarea accesului elevilor la o varietate de activități și servicii de consiliere și orientare profesională, pentru dezvoltare personală, înzestrare cu competențe necesare pentru un management eficient al propriei persoane/parcurs educațional/carieră;
  - organizarea și finanțarea de programe de sprijin individualizat, pentru asigurarea oportunităților egale pentru copiii expuși riscului de abandon școlar, inclusiv prin aplicarea datelor de cercetare și generalizarea bunelor practici;
  - dezvoltarea unor programe regionale/locale de susținere a tranziției de la gimnaziu la învățământul secundar superior, care să includă pachete de sprijin individualizat pentru copiii identificați la risc și care să înceapă cel puțin din clasa a VII-a și să fie extins până cel puțin în clasa a X-a.

3.f.2 Pachete personalizate de măsuri în vederea sprijinirii accesului și participării la educație:

- **Facilitarea transportului elevilor către/de la unitățile școlare**, prin măsuri adaptate fiecărei comunități, respectiv elaborarea de planuri de intervenție și acordarea de sprijin financiar pentru aplicarea măsurilor, inclusiv asigurarea resursei umane și a finanțării costurilor operaționale și de mentenanță ale mijloacelor de transport, inclusiv pentru asigurarea participării acestora la activități sportive organizate în școală sau cluburi sportive.
- **Măsuri de acompaniere** în funcție de nevoi pentru copiii care aparțin grupurilor vulnerabile.
- **Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare privind participarea la educație, educația incluzivă** prin derularea de programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții/reprezentanții legali/tutorii copiilor și tinerilor din învățământul preuniversitar, cu focalizare pe părinții/persoanele care au în grijă copiii provenind din grupuri vulnerabile, campanii de conștientizare derulate la nivelul actorilor educaționali și a opiniei publice, în general, cu privire la importanța educației, rolul acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului.
- **Asigurarea accesului la servicii de educație culturală și artistică copiilor din grupurile dezavantajate din mediul rural și mic-urban** (unde accesul la asemenea servicii de bază este deosebit de restrâns iar riscul de excludere totală a copiilor este major).
- **Sprijinirea/încurajarea mobilității cadrelor didactice către zonele în care se înregistrează deficit**, în special în zonele rurale, prin: acordarea de stimulente financiare, asigurarea cazării și a transportului.

3.f.3. Îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale (CES), inclusiv la activități sportive și culturale adaptate

- achiziție echipamente și tehnologii asistive și alte mijloace de învățare adaptate diferitelor categorii de dizabilitate/nevoi pentru copiii/elevii/ tinerii cu dizabilități/CES;
- accesibilizarea clădirilor/spațiilor unităților de învățământ pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități/CES la educație în comunitățile în care trăiesc;
- achiziția de echipamente și aparatură sportivă adaptată;
- încurajarea utilizării unor metode alternative de educație prin sport, cultură și creativitate (SCC), inclusiv prin parteneriate cu entități private și publice care activează în zona de cultură și audiovizual;
- măsuri privind susținerea și dezvoltarea unei rețele de ateliere protejate destinate copiilor cu dizabilități sau CES;
- sprijinirea/încurajarea cadrelor didactice de sprijin prin acordarea de stimulente financiare.

3.f.4. Organizarea unor oportunități variate de dezvoltare profesională pentru personalul didactic, în vederea asigurării unui sistem de educație inclusiv

- dezvoltare programe de formare continuă pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării (adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, inclusiv la nevoile copiilor cu dizabilități/CES (inclusiv cursuri de formare destinate cadrelor didactice, profesorilor de sprijin sau mediatorilor școlari în utilizarea limbajului mimico-gestual, în vederea abordării copiilor cu dizabilități auditive), mecanisme de lucru online, inclusiv pentru asigurarea asistării/predării la clase virtuale („profesor virtual”), revizuirea/adaptarea sistemului de evaluare, dezvoltarea competențelor cadrelor didactice pentru valorificarea în plan educațional a contextelor nonformale și informale etc.;
- dezvoltare/extindere programe pentru formarea/utilizarea/valorificarea personalului cu rol educativ/didactic din cadrul organizațiilor culturale publice și private;
- programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile, inclusiv cele cu populație romă.

3.f.5. Dezvoltarea și extinderea Programului „A doua șansă” (ADS), pentru facilitarea finalizării învățământului obligatoriu, de către persoanele care au părăsit timpuriu școala

- informare, consiliere și orientare potențiali beneficiari, pentru conștientizarea beneficiilor și optarea informată pentru participarea la Program;
- înscriere și participare la programe ADS flexibile, inclusiv diversificarea modulelor de pregătire profesională și a formelor de organizare a activităților de învățare (de exemplu, online);
- furnizare servicii suport personalizate pentru susținerea participării la programul ADS, pentru diminuarea riscului de părăsire a programului înainte de finalizare (de ex. servicii de transport/decontare transport, asigurare hrană, servicii de îngrijire pentru persoane dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medicale, materiale educaționale, sprijin material pentru situații de urgență etc.);
- informare, consiliere și orientare școlară și profesională a cursanților, pentru identificarea realistă a alternativelor de acțiune la finalizarea programului ADS: continuare studii, continuare pregătire în sistemul de formare profesională a adulților, ocupare loc de muncă etc.

3.f.6. Intervenții pentru învățământul terțiar

Măsuri de prevenire și combatere a abandonului universitar pentru grupurile dezavantajate/subreprezentate de studenți

- susținerea unor activități specifice în cadrul centrelor de consiliere și orientare în carieră (sesiuni, tabere, training-uri, workshop-uri etc.), inclusiv prin organizarea unor activități de schimb de bune practici și studii, coordonate la nivel național (comunitate bune practici etc.);

- servicii de consiliere relevante, mentorat, inclusiv cu studenți voluntari din ani mai mari, tutoriat;
- granturi pentru universități pentru dezvoltarea capacității de sprijinire a studenților cu risc de abandon prin operaționalizarea mecanismelor instituționale de identificare și monitorizare a nevoilor studenților în cadrul centrelor de consiliere și orientare profesională (inclusiv pentru dezvoltarea de strategii instituționale de atragere a studenților din medii defavorizate), precum și acordarea serviciilor de sprijin studenților cu risc de abandon (ex. burse sociale, facilitarea participării la burse ale locurilor de muncă, acordarea unor pachete de sprijin: cazare și masă gratuite, decontare transport etc.).

Măsuri de sprijin în vederea creșterii accesului la studii universitare

- acordarea de granturi la nivelul școlilor pentru: organizarea unor programe dedicate de pregătire și facilitare a tranziției la învățământul superior cu posibilitatea de a identifica copiii la risc de a nu finaliza cu absolvirea examenului de bacalaureat și susținerea acestora cu programe remediale și de suport, programe adecvate de suport educațional și social; inclusiv prin parteneriate pentru oferire servicii educaționale adaptate categoriilor de elevi în risc, între licee, universități și alți actori relevanți pentru sistemul de educație;
- implementarea unui sistem de stimulare a universităților pentru a realiza acțiuni specifice în vederea atragerii elevilor din grupuri defavorizate (caravane, cursuri demonstrative în școlile din mediul rural, materiale de informare cu privire la facilitățile sociale pentru studenți etc.)
- sprijinirea inițiativelor de accesibilizare a universităților, inclusiv prin achiziția de echipamente IT și dezvoltarea de instrumente specifice pentru admiterea studenților cu dizabilități la programele universitare (ghid de admitere, platformă online etc.).

Principalele grupuri țintă:

- Unități de învățământ și unități conexe: ce oferă servicii educaționale (ÎPG, ADȘ, ȘDS, ÎSS), care necesită sprijin pentru asigurarea echității în serviciile oferite, care necesită sprijin pentru asigurarea tuturor condițiilor necesare pentru elevii cu dizabilități/CES;
- Instituții de învățământ superior: ce oferă servicii educaționale, care necesită sprijin pentru asigurarea echității în serviciile oferite sau care necesită sprijin pentru asigurarea tuturor condițiilor necesare pentru studenții cu dizabilități;
- Copii și adulți cu vârsta 24-64 ani: persoane care au părăsit timpuriu școala sau care nu au fost vreodată înmatriculați în sistemul de învățământ;
- Elevi și studenți din grupuri dezavantajate, inclusiv participanți la programe de tip „Școală după Școală” (ȘDS) și elevi din ani terminali sprijiniți pentru accesul în învățământul terțiar;
- Personal didactic: personal didactic de predare, personal didactic auxiliar (inclusiv mediatori școlari) și personal didactic de conducere, de îndrumare și control (LEN Art. 88);
- Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic: reprezentanți ai instituțiilor de sprijin pentru implementarea mecanismului de monitorizare și avertizare timpurie a fenomenului de abandon școlar (Autorități Publice Locale - APL, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului - DGASPC); personal din Ministerul Educației (ME) și din instituțiile subordonate sau în coordonare, altul decât cel didactic; personalul din instituțiile publice de cultură și organizațiile culturale de drept privat cu rol în educația culturală;
- Părinți/reprezentanți legali/tutori ai copiilor din medii sau grupuri dezavantajate, inclusiv persoane care au în grijă copilul cu părinți plecați la muncă în străinătate, aflat în risc de părăsire timpurie a școlii.

Grupurile dezavantajate vizate sunt:

- Copiii/elevii cu cerințe educaționale speciale, cu dizabilități, de etnie romă, cu părinți plecați la muncă în străinătate, din familii numeroase ori monoparentale, cu statut socio-economic scăzut sau cu nivel educațional al părinților scăzut;
- Studenți cu dizabilități, de etnie romă, din familii numeroase ori monoparentale, cu statut socio-economic scăzut sau cu nivel educațional al părinților scăzut, cu copii în întreținere.

Mediile dezavantajate vizate sunt: mediul rural sau urban mic, zone izolate sau segregate rezidențial.

Prioritatea 4 - Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Obiectiv specific: (e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor

Domenii de intervenție

4.e.1. Realizarea unui mecanism eficient de recunoaștere a rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale în învățământul preuniversitar și terțiar, pentru o mai bună integrare pe piața muncii. Definierea pentru sistemul de învățământul preuniversitar al unui nucleu al competențelor/standardelor de evaluare pe niveluri, în baza curriculumului național în vigoare. Elaborarea probelor de evaluare standardizată

4.e.2. Măsuri privind asigurarea calității educației pentru toți, în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale etc.) și societății

Tipuri de subacțiuni:

- elaborare/revizuire standarde de performanță pe niveluri de educație (inclusiv realizarea de standarde de performanță pe niveluri);
- revizuirea/dezvoltarea curriculumului național;
- actualizarea/îmbunătățirea mecanismului de anticipare a nevoilor de competențe, în vederea adaptării permanente a ofertei educaționale;
- actualizarea/îmbunătățirea mecanismului de monitorizare a absolvenților de învățământ secundar și terțiar;
- formarea cadrelor didactice (inclusiv prin masterat didactic/programe de conversie/reconversie profesională și programe de formare care asigură dubla specializare), mobilități și schimburi de bune practici, cu accent pe didactica specialității, în special pentru discipline STEAM;
- monitorizarea și evaluarea calității serviciilor oferite în unitățile de învățământ preuniversitar.

4.e.3 Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație, în acord cu interesele și competențele elevilor/studentilor, cât și cu nevoile pieței muncii

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere și orientare profesională oferite de CJRAE/CMBRAE/Centrele de orientare și consiliere/Cabinetelor de consiliere și orientare de la nivelul școlilor (formarea personalului, suplimentarea personalului, asigurarea dotărilor/echipamentelor, bateriilor de teste, softurilor, platformelor digitale și a altor materiale necesare, diversificarea serviciilor oferite etc.);
- cooptarea angajatorilor, partenerilor sociali și organizațiilor nonguvernamentale, în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, precum și implicarea rețelelor alumni în vederea facilitării accesului pe piața muncii a noilor absolvenți și a monitorizării integrării acestora pe piața muncii;
- dezvoltarea și furnizarea serviciilor de informare, consiliere, coaching individual, îndrumare și evaluări vocaționale pentru elevii și familiile acestora (părinți, tutori), pentru o realistă identificare a intereselor și a competențelor elevilor, a opțiunilor de continuare a studiilor și a planului de carieră, pentru asigurarea relevanței pregătirii socio-profesionale.

4.e.4. Măsurile privind flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltare/revizuire/diversificare curriculum la decizia școlii (inclusiv materiale suport pentru implementare și evaluare), cu implicarea activă a elevilor/părinților/reprezentanților legali/tutorilor; dezvoltare parteneriate între unități de învățământ și agenți economici/organizații publice și private relevante;
- finanțarea programelor colaborative cu micii antreprenori locali/deținători de competențe practice și cu muzeele/așezămintele culturale pentru dezvoltarea aptitudinilor profesionale;
- crearea și/sau furnizarea suportului necesar (materiale educaționale, cursuri, softuri educaționale, echipamente, dotarea unităților școlare cu sisteme de teleșcoală și învățământ deschis la distanță etc.), pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor elevilor (în mod particular a competențelor digitale și antreprenoriale), pentru asigurarea premiselor formării profesionale în acord cu cerințele și tendințele manifestate în societatea contemporană. Materialele suport vor avea în vedere și integrarea învățării față în față cu învățarea online/la distanță.

4.e.5. Promovarea dezvoltării programelor de studii terțiare de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii

Tipuri de sub-acțiuni:

- programe de dezvoltare a competențelor antreprenoriale (întreprinderi simulate, târguri IS, programe antreprenoriale în acord cu cerințele pieței și cu cele ale studenților etc.);
- încheierea unor parteneriate sustenabile cu potențiali angajatori pentru facilitarea tranziției de la educație la un loc de muncă, prin instituirea unui sistem funcțional de stagii de practică la potențiale locuri de muncă, programe de internship etc., adresate studenților și cursanților colegiilor organizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior (ISCED 4-7), inclusiv prin încurajarea implicării angajatorilor în dezvoltarea/actualizarea programelor de studii;
- susținerea angajabilității absolvenților de învățământ terțiar prin realizarea de analize (pe baza datelor din procesul de monitorizare) în vederea identificării unor nevoi orizontale de dezvoltare a ofertei educaționale (ex.: AI, digitalizare, big data etc.).

4.e.6. Dezvoltarea și implementarea unor programe universitare, la solicitarea agenților economici, organizațiilor de CDI, pentru adaptarea ofertei universităților la solicitările pieței muncii

Tipuri de sub-acțiuni:

- dezvoltarea programelor de masterat aplicate/masterat didactic, doctorate profesionale, școli doctorale interdisciplinare inclusiv în domeniile de specializare inteligentă;
- atragerea de studenți/doctoranzi/postdoctoranzi în domeniile relevante pentru piața muncii, prin diverse mecanisme: burse, susținere mobilități etc.;
- susținerea excelenței, prin oferirea de burse doctorale și postdoctorale în domeniile de specializare inteligentă;
- dezvoltarea de cursuri deschise, online, platforme e-learning pentru competențe cerute de către piața muncii și digitalizarea de cursuri în varianta blended.

4.e.7. Implementarea unui program pentru internaționalizarea învățământului superior, în vederea creșterii calității, eficienței și relevanței acestuia

Tipuri de sub-acțiuni:

- sprijinirea atragerii de studenți din străinătate, în special în domeniile în care România are lipsă de specialiști, inclusiv prin dezvoltarea de mecanisme specifice pentru debirocratizarea procesului de admitere-digitalizarea procesului;

- granturi pentru instituțiile de învățământ superior membre ale rețelelor de universități europene/universități și/sau care doresc să acceadă la astfel de rețele (mobilități studenți, proiecte colaborative privind dezvoltarea relațiilor cu mediul economic european).

4.e.8. Sprijinirea mobilității internaționale de tip Erasmus+ prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+, pentru instituțiile cu acreditare, în scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională

Principalele grupuri țintă:

- Unități de învățământ și unități conexe: ce oferă servicii educaționale (ÎPG, ADȘ, ȘDS, ÎSS), Instituții de învățământ superior: ce oferă servicii educaționale;
- Instituții centrale, regionale și locale cu responsabilități în gestiunea sistemului de învățământ;
- Elevi și studenți (ISCED 1-8), postdoctoranzi;
- Personal didactic: personal didactic de predare, personal didactic auxiliar și personal didactic de conducere, de îndrumare și control (LEN Art. 88);
- Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic: reprezentanți ai instituțiilor de sprijin pentru implementarea mecanismului de monitorizare și avertizare timpurie a fenomenului de abandon școlar (Autorități Publice Locale - APL, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului - DGASPC); personal din Ministerul Educației (ME) și din instituțiile subordonate sau în coordonare, altul decât cel didactic; persoane cu responsabilități în monitorizarea și evaluarea calității sistemului de învățământ;
- Părinți/reprezentanți legali/tutori.

Prioritatea 5 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Obiectiv specific: (e) îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor

Tipuri de acțiuni:

5.e.1. Optimizarea mecanismului de monitorizare și evaluare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem

Tipuri de sub-acțiuni:

- **formarea actorilor relevanți pentru implementarea mecanismului**, care contribuie la implementarea mecanismului, de la nivel regional/județean/local (școli IPT, companii, structuri regionale și locale de parteneriat, inspectorate școlare);
- **optimizarea și aplicarea metodologiei de colectare și analiză a datelor, a instrumentelor și indicatorilor stabiliți**, astfel încât fie posibilă analiza măsurii în care oferta de programe de formare profesională este adaptată cererii de forță de muncă și nevoilor individuale ale formabililor/realizarea rapoartelor naționale în scopul fundamentării deciziilor privind actualizări sau modificări legislative/metodologice la nivel de sistem;
- **dezvoltarea unei platforme/modul al unei platforme cu privire la contractele individuale de pregătire practică a elevilor la operatorii economici.**

5.e.2. Crearea și aplicarea unui mecanism privind asigurarea calității învățării la locul de muncă (WBL) și certificarea rezultatelor învățării în formarea profesională inițială pentru a crește relevanța calificărilor pentru piața muncii

Tipuri de sub-acțiuni:

- **dezvoltarea metodelor** de aplicare a mecanismului și a **standardelor asociate**;
- dezvoltarea și implementarea unei metodologii de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor din învățământul dual care să asigure spațiile, tehnologiile și personalul calificat, pe principalele sectoare/zone cu necesități și capacități în domeniu;
- **formarea actorilor implicați** în implementarea mecanismelor de asigurare a calității în învățarea la locul de muncă și de certificare a rezultatelor învățării din ÎPT (tutori de practică, profesorii coordonatori de practică, evaluatorii de competențe, inspectori școlari pentru IPT etc.). Formarea va include tutorii de practică pentru dezvoltarea competențelor pedagogice, didactice și metodice, în lucru cu elevii;
- **vizite de monitorizare a calității învățării la locul de muncă**, la operatorii economici parteneri ai unităților de învățământ care furnizează componenta de învățare la locul de muncă;
- **îmbunătățirea mecanismului de certificare a calificărilor profesionale din IPT (implementarea unui sistem național de monitorizare inclusiv prin actualizarea sistemelor informatice cu aceste informații).**

5.e.3. Creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare în ÎPT

Tipuri de sub-acțiuni:

- **stagii de formare a cadrelor didactice** din școlile înscrise în rețelele partenoriale la operatorii economici parteneri, pentru dezvoltarea caracterului practic – aplicativ al disciplinelor/modulelor;
- susținerea unor rețele partenoriale între școlile din IPT (vizite de studiu, schimb de experiență evaluare reciprocă, învățare colegială etc.) în vederea extinderii sistemului de colaborare a personalului didactic.

5.e.4 Sprijinirea dezvoltării școlilor pentru susținerea și recunoașterea excelenței în IPT

Tipuri de sub-acțiuni:

- culegerea datelor pentru aplicarea metodologiei de identificare/recunoaștere a excelenței în IPT pe baza criteriilor de performanță instituțională și acordarea unei Diplome/Certificat de excelență în IPT;
- acordarea unor granturi pentru susținerea dezvoltării școlilor identificate pentru susținerea excelenței;
- implicarea organizațiilor culturale publice și private pentru dezvoltarea unor centre de excelență profesională în meșteșuguri vechi și rare (cu mare căutare în domeniul patrimoniului), cât și în ocupații inovative, în care competențele culturale și creative joacă un rol de bază.

5.e.5. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic din ÎPT, în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile

Tipuri de sub-acțiuni:

- **îmbunătățirea și aplicarea mecanismului de anticipare a nevoilor de competențe în ÎPT** prin elaborarea de studii în rândul operatorilor economici pentru a identifica nevoile pentru anumite calificări, inclusiv calificări emergente și noi competențe;
- **actualizarea documentelor de planificare strategică** a ÎPT la nivel regional, județean și local (Planul de acțiune regională pentru ÎPT - PRAI, Planul de acțiune local pentru ÎPT-PLAI, Planul de acțiune școlar - PAS);
- **elaborarea de standarde** de pregătire profesională și curricula pentru calificări profesionale noi pentru ÎPT și/sau revizuirea celor existente, ca urmare a evoluțiilor tehnologice care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde (IT&C, inteligență artificială, robotică, 3d printing);

- **formarea cadrelor didactice** pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice ale operatorilor economici. Formarea va include inclusiv competențe transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale;
- **formarea personalului didactic asociat** (specialiști din partea operatorilor economici, care urmează module de formare pe teme de metodică și didactică specialității);
- implementarea **programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale** ale elevilor (firme de exercițiu, târguri, concursuri, certificări ale firmelor de exercițiu etc.);
- **finanțarea stagiilor de practică**, pentru sprijinirea dezvoltării competențelor profesionale ale elevilor (finanțarea costurilor asociate organizării participării elevilor la învățarea la locul de muncă);
- **finanțarea costurilor asociate organizării examenelor de certificare** a calificărilor profesionale.

5.e.6. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE, inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere, dirigenți), pentru îmbunătățirea accesului informat la programe de educație și formare profesională, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale, precum și susținerea furnizării serviciilor de consiliere în carieră pentru alegerea de trasee profesionale prin ÎPT

5.e.7. Asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile acreditate, în scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională (sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru ÎPT)

Principalele grupuri țintă:

- **Unități și instituții de învățământ ce oferă servicii educaționale (ÎPT);**
- **Elevi din învățământul profesional și tehnic;**
- **Elevi de gimnaziu;**
- **Personal didactic din învățământul profesional și tehnic:** personal didactic de predare, personal didactic auxiliar și personal didactic de conducere, de îndrumare și control (LEN Art. 88);
- **Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic:** reprezentanți ai instituțiilor de sprijin pentru implementarea mecanismului de monitorizare și avertizare timpurie a fenomenului de abandon școlar (Autorități Publice Locale - APL, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului - DGASPC); personal din Ministerul Educației și Cercetării (MEC) și din instituțiile subordonate sau în coordonare, altul decât cel didactic; operatori economici (tutori de practică - angajat al unui agent economic unde practicantul își desfășoară pregătirea practică în condiții reale, specialiști etc.); personal din structurile partenoriale de la nivel regional și județean din ÎPT.

Obiectiv specific: (f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități

Tipuri de acțiuni:

5.f.1 Măsuri pentru facilitarea accesului la programele de formare profesională, precum și pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii la nivelul ÎPT

Tipuri de acțiuni:

- acordarea de sprijin financiar pentru cazare, masă și transport, pentru elevii din grupuri sau medii defavorizate (aparținând etniei romă, persoanelor cu dizabilități sau deficiențe sau din mediul rural etc.), identificarea nevoilor educaționale specifice ale elevilor din grupurile vulnerabile și centrarea pe elev a demersului educațional;
- formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate/cu dizabilități;
- extinderea/generalizarea intervențiilor complementare de sprijin, pentru elevii din grupuri vulnerabile (programe de sprijin individualizat).

5.f.2. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (inclusiv pentru persoane care au în grijă copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate), pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii

Tipuri de sub-acțiuni:

- dezvoltarea unei campanii naționale de informare-conștientizare privind oportunitățile oferite de IPT. Campania va viza:
  - a) actorii educaționali (elevi, profesori, părinți etc.) cu privire la necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile și extinderii/ generalizării intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile
  - b) întreaga societate cu privire la importanța educației, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică, servicii de consiliere, educație parentală).

5.f.3. Dezvoltarea și furnizarea de programe remediale în vederea sprijinirii elevilor din clasa a IXa, pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică și științe:

Tipuri de sub-acțiuni:

- furnizarea programelor remediale cu asigurarea condițiilor suport necesare pentru derularea programelor remediale (masă caldă, transport pentru elevi, materiale didactice etc.

Principalele grupuri țintă:

- Elevi din învățământul profesional și tehnic;
- Elevi din învățământul profesional, din grupuri sau medii dezavantajate (elevi cu dizabilități/ CES, aparținând etniei romă, din mediul rural, urban mic etc.);
- Elevi din clasa a IX-a ÎPT;
- Personal didactic din învățământul profesional și tehnic: personal didactic de predare, personal didactic auxiliar și personal didactic de conducere, de îndrumare și control (LEN Art. 88);
- Personal cu atribuții în domeniul educației, altul decât cel didactic: reprezentanți ai instituțiilor de sprijin pentru implementarea mecanismului de monitorizare și avertizare timpurie a fenomenului de abandon școlar (Autorități Publice Locale - APL, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului - DGASPC); personal din Ministerul Educației (ME) și din instituțiile subordonate sau în coordonare, altul decât cel didactic; operatori economici (tutori de practică - angajat al unui agent economic unde practicantul își desfășoară pregătirea practică în condiții reale, specialiști etc.); personal din structurile partenoriale de la nivel regional și județean din ÎPT;
- Părinți/reprezentanți legali/tutori, în special ai copiilor din medii și grupuri dezavantajate: persoane cu copii, provenind din medii și grupuri dezavantajate (din mediul rural sau urban mic, zone izolate sau segregate rezidențial, cu cerințe educaționale speciale, cu dizabilități, de etnie romă, din familii numeroase ori monoparentale, cu statut socio-economic scăzut sau cu nivel educațional al părinților scăzut), inclusiv persoane care au în grijă copilul cu părinți plecați la muncă în străinătate, aflat în risc de părăsire timpurie a școlii.

Prioritatea 6 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Obiectiv specific: (a) îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactice, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale

Tipuri de acțiuni:

6.a.1. Furnizarea serviciilor de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupuri dezavantajate, inclusiv prin crearea unor echipe mobile mixte, în vederea facilitării accesului pe piața muncii, inclusiv campanii de informare cu privire la beneficiile oferite de înregistrarea ca persoană în căutarea unui loc de muncă, de obținerea unei calificări profesionale și/sau a unui loc de muncă

6.a.2 Furnizarea de pachete prestabilite de măsuri de ocupare, în vederea integrării socioprofesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii, urmare a rezultatului profilării, inclusiv prime și subvenții:

- servicii personalizate de informare, consiliere și orientare (management de caz);
- servicii de sprijin în găsirea unui loc de muncă/mediere/integrare pe piața muncii;
- programe de formare profesională/ucenicie la locul de muncă/stagii/alte programe de pregătire în vederea îmbunătățirii nivelului de competențe;
- servicii de evaluare și certificare a competențelor obținute în contexte informale sau nonformale;
- furnizarea de servicii de acompaniere socio-profesională, alături de cele de ocupare, pentru categorii de persoane dezavantajate în piața muncii;
- furnizarea de prime ca urmare a ocupării, inclusiv subvenții pentru angajatori;
- furnizarea de pachete de măsuri pentru stimularea mobilității, inclusiv pentru relocare;
- acordarea de granturi furnizorilor acreditați de servicii de ocupare dimensionate în funcție de perioada pentru care persoana rămâne ocupată (cel puțin 6/12 luni după semnarea unui contract de muncă).

6.a.3 Finanțarea de intervenții integrate în zone cu deficit de forță de muncă și migrație sezonieră, care să cuprindă printre altele și următoarele acțiuni:

- identificarea dimensiunii fenomenului de deficit de forță de muncă și migrație sezonieră prin inițierea de studii;
- identificarea persoanelor care se supun migrației sezoniere și a celor ocupate în agricultura de subzistență, motivarea acestora prin acțiuni specifice;
- proiectarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor în parteneriat cu comunitatea locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori etc.), inclusiv cu diaspora în perspectiva migrației de întoarcere;
- furnizarea de pachete de măsuri adaptate.

Principalele grupuri țintă:

- Persoane inactice,
- Tineri cu vârsta de peste 30 ani,
- Șomeri, șomeri de lungă durată, șomeri cu nivel redus de competențe,
- Persoane cu dizabilități, persoane din comunități marginalizate, persoane din zone rurale, persoane cu vârsta peste 55 de ani,
- Persoane reîntoarse în țară,
- Persoane aparținând minorităților,
- Persoane eliberate din detenție,
- Persoane beneficiare ale unei forme de protecție internațională.

Obiectiv specific: (c) promovarea unei participări echilibrate din perspectiva genului la piața muncii, condiții de muncă egale și un echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin intermediul accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate în întreținere, la prețuri abordabile

6.c.1. Sprijin acordat angajatorilor/consorțiilor de angajatori pentru amenajarea unor spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă preșcolară (0-6 ani) sau pentru crearea de parteneriate cu entități specializate care oferă servicii de îngrijire copii, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie

6.c.2. Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă noi sau flexibile, inclusiv prin finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme

Obiectiv specific: (d) promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății

6.d.1. Măsuri de sprijin pentru păstrarea locurilor de muncă în activitățile/sectoarele economice afectate de probleme sistemice:

- sprijin pentru întreprinderile a căror activitate este afectată direct/indirect ca urmare a unor crize sistemice/sectoriale/declarații de urgență/alertă (ex. Pandemia COVID – 19), inclusiv subvenții;
- subvenții acordate profesioniștilor și celor care au încheiate convenții individuale de muncă în cazul reducerii activității;
- subvenții acordate angajatorilor pentru plata unei părți din salariu, în vederea menținerii locurilor de muncă, pentru angajații care au beneficiat de șomaj tehnic;
- sprijin acordat angajatorilor pentru desfășurarea activității în regim de telemuncă sau muncă la domiciliu (Ex. programe de muncă redusă sau programe flexibile de muncă de tipul „Kurzarbeit”);
- facilitarea procesului de outplacement, respectiv tranziția către noi locuri de muncă a lucrătorilor care urmează să fie disponibilizați/concediați, inclusiv prin programe de formare care să asigure reconversia profesională, coaching individual, îndrumare și evaluări vocaționale în perioadele de tranziție în carieră, care să susțină alegerea corectă a unui nou parcurs profesional și efectuarea unui plan de carieră;
- sprijin pentru participarea la programe de formare care vizează îmbunătățirea abilităților de bază și transversale, a competențelor antreprenoriale, precum și evaluarea și certificarea competențelor obținute în contexte informale sau nonformale.

6.d.2. Sprijinirea angajatorilor pentru condiții de muncă adaptate nevoilor lucrătorilor:

- Sprijin pentru îmbunătățirea activității de management al resurselor umane în companii (ex. practici pentru integrarea/adaptarea noilor angajați la locul de muncă, mecanisme de planificare prospectivă a ocupării forței de muncă și a competențelor etc.);
- Dezvoltarea de instrumente (orientări/ghiduri) specifice în scopul creșterii calității locurilor de muncă și prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale, cu un accent deosebit pe grupurile vulnerabile cele mai afectate de pandemie;
- Îmbunătățirea programelor de formare în domeniul securității și sănătății în muncă pentru sporirea competențelor de evaluare și de prevenire a riscurilor prin revizuirea standardelor ocupaționale aferente ocupațiilor specifice din domeniul securității și sănătății în muncă;
- Introducerea unor modele inovatoare de organizare a muncii, productive și „verzi” în întreprinderi, practici care să asigure sănătatea și securitatea la locul de muncă, care îmbunătățesc statutul profesional și de sănătate al angajaților, care asigură un tratament egal la locul de muncă, inclusiv pentru nevoile lucrătorilor vârstnici.

6.d.3. Campanii de promovare pentru conștientizarea angajatorilor și lucrătorilor cu privire la drepturile și obligațiile angajatorilor și salariaților, precum și cu privire la rolul activităților de SSM

6.d.4. Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici în programe de tip shadow/tutelă/tutoriat/mentorat pentru formarea și integrarea lucrătorilor noi

Principalele grupuri țintă:

- Persoane angajate, angajatori și personal specializat în management resurse umane, antreprenori;
- Persoane care au fost în șomaj tehnic, cu contractul de muncă suspendat, angajați ai întreprinderilor din sectoare economice în dificultate, profesioniști și cei care au încheiate convenții individuale de muncă;
- Persoane angajate cu risc de disponibilizare/concediere;
- Lucrători vârstnici 55+.

Prioritatea 7 - Antreprenariat și economie socială

Obiectiv specific: (a) îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactice, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale

7.a.1 Dezvoltarea unor instrumente și structuri colaborative/participative, cu rol în:

- sensibilizarea și promovarea economiei sociale și a antreprenariatului, inclusiv cel social, (de ex.: promovarea de politici publice naționale și locale favorabile dezvoltării economiei sociale, bazate pe „dovezi” rezultate din monitorizare, organizarea de conferințe, forumuri, reuniuni și de evenimente de recunoaștere publică a modelelor de antreprenariat social de succes, la nivel național, regional sau local, generice sau specific), inclusiv prin acordarea de premii;
- monitorizarea și evaluarea evoluției economiei sociale în România pentru o mai bună cunoaștere a sectorului și îmbunătățirea vizibilității economiei sociale (colectarea periodică de date cu privire la potențialul de dezvoltare sau la impactul economic și social pe care îl au întreprinderile sociale, realizarea de studii, analize – „Observator național al economiei sociale”);
- sprijinirea entităților de economie socială, inclusiv prin sprijin reciproc/cooperare, schimb de bune practici și suport în relaționarea cu celelalte sectoare – public și privat (de ex.: rețele de „ambasadori” ai antreprenariatului social, spații și servicii de tip co-working, inclusiv incubatoare sociale, „centre de cunoștințe online”, portaluri care să susțină interacțiunea și sinergia dintre actorii din țară sau din SM, interesați de ecosistemul de economie socială din România, portaluri de evenimente cu newsletter-uri dedicate, piețe virtuale (platforme) de produse și servicii/lucrări produse/executate de întreprinderile sociale etc.).

7.a.2. Programe de sprijin antreprenorial (formare în competențe antreprenoriale, tutorat/mentorat, asistență/consiliere, role models, programe de formare în management de proiect programe de formare pentru administratorii schemelor de antreprenariat etc.), inclusiv prin activarea potențialului antreprenorial al unor persoane aparținând grupurilor dezavantajate

7.a.3. Acordarea de granturi pentru inițierea de noi afaceri (start-up) și incubatoare de afaceri

7.a.4. Asistență și consultanță în afaceri post înființare pentru depășirea dificultăților economice, inclusiv prin programe de pregătire a managerilor și sprijin pentru inovare

7.a.5. Sprijin prin granturi și instrumente de microcreditare cu partajarea riscului pentru înființare/dezvoltare/inovare/scalare/extindere/de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție, inclusiv în domeniul oferirii de servicii sociale și prin promovarea patrimoniului cultural și a sectoarelor culturale și creative ca domenii cu potențial pentru dezvoltarea economiei sociale

7.a.6. Asistență și consultanță post înființare pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, inclusiv programe de pregătire a resurselor umane din cadrul acestor entități și sprijin pentru digitalizarea activității

7.a.7. Sprijinirea angajatorilor/ocupării în întreprinderi sociale de inserție pentru insertia socioprofesională a lucrătorilor defavorizați, prin acoperirea costurilor de calificare la locul de muncă

- contracte de muncă subvenționate pe perioade cuprinse între 6 – 24 luni cu plasarea pe piața muncii la finalul perioadei.

Principalele grupuri țintă:

- Persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, tineri cu vârsta de peste 30 ani, șomeri, șomeri de lungă durată, persoane din grupuri dezavantajate pe piața muncii, persoane inactice;
- Administratori de grant;
- Microîntreprinderi, IMM-uri;
- Antreprenori, manageri, personal angajat;
- Parteneri sociali;
- Întreprinderi sociale, structuri specializate în adresarea nevoilor pe care le au întreprinderile sociale;
- Antreprenori și personal angajat în sectorul economiei sociale.

Prioritatea 8 – Modernizarea instituțiilor pieței muncii

Obiectiv specific: (b) modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipeze necesitățile în materie de competențe, să asigure o asistență promptă și personalizată și să sprijine corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii

8.b.1. Îmbunătățirea instrumentelor, proceselor și mecanismelor de monitorizare a informațiilor din piața muncii, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională sau adăugarea de noi dezvoltări privind:

- colectarea, prelucrarea, analiza datelor și diseminarea informațiilor relevante pentru piața muncii, în baza protocoalelor/parteneriatelor cu actorii relevanți;
- elaborarea prognozelor pe termen scurt, mediu și lung privind nevoia de competențe;
- adaptarea programelor de formare/educație la nevoia de competențe identificate;
- implementarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților sistemului de învățământ;
- creșterea capacității instituțiilor relevante de a monitoriza și evalua politicile publice și de a utiliza sistemele informatice suport prin formarea de specialiști, seminarii, instruire, formare continuă;
- realizarea unor evaluări aprofundate ale șomajului, dar și a inactivității în vederea reducerii și a prevenirii șomajului de lungă durată și a șomajului structural, prin analize ale pieței muncii, prognoze;
- evaluarea politicilor și revizuirea în consecință.

8.b.2. Actualizarea și dezvoltare de instrumente la nivelul ANOFM, care să permită debirocratizarea și digitalizarea activității în vederea furnizării către clienții SPO a unor servicii dedicate, accesibile și integrate (în sensul realizării adaptării acestora la nevoile persoanelor dezavantajate, inclusiv persoanelor cu dizabilități), prin:

- dezvoltarea/actualizarea de funcționalități pentru platforma dezvoltată prin proiectul eSPOR în vederea furnizării integrate a noilor servicii;
- consolidarea metodologiilor și procedurilor de lucru;
- Dezvoltarea și implementarea unei strategii specifice de dezvoltare a RU;
- Dezvoltarea de parteneriate cu servicii de ocupare private.

8.b.3. Consolidarea dialogului social și a parteneriatelor pentru ocupare și formare

- Consolidarea parteneriatului pentru formarea profesională continuă prin operaționalizarea, consolidarea și înființarea comitetelor sectoriale în toate sectoarele de activitate și dezvoltarea capacității administrative a acestora, inclusiv prin formarea profesională a specialiștilor;
- Consolidarea rolului partenerilor sociali în tranziția de la educație la ocuparea forței de muncă, prin dezvoltarea parteneriatelor în sistemul de învățământ dual și subvenționarea dezvoltării în parteneriat a Centrelor de tranziție și outplacement;
- Consolidarea autonomiei de organizare și acțiune a organizațiilor partenerilor sociali și dezvoltarea capacității acestora de a deveni furnizoare de servicii de asistență, consiliere și informare acordată membrilor și lucrătorilor în general, respectiv firmelor prin instituirea/dezvoltarea birourilor/centrelor de servicii/resurse la sediul organizațiilor partenerilor sociali sau la nivel teritorial/sectorial/regional;
- Furnizarea de pachete integrate pentru partenerii sociali în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii prin:
  - Sprijinirea partenerilor sociali pentru a colecta și analiza informații cu privire la tendințele manifestate la nivel de național, de sector sau regional, în legătură cu aspecte precum: evoluții economice, condiții de muncă, organizarea muncii, necesar de formare, negocieri colective etc., inclusiv prin susținerea centrelor de cercetare la nivelul partenerilor sociali;
  - Sprijinirea partenerilor sociali în a încheia acorduri de cooperare bipartite la nivel de grup de unități, sectorial sau național, prin organizarea unor sesiuni de dezbateri/workshop-uri/conferințe, inclusiv în context European, pentru a identifica teme ce pot constitui baza revitalizării contractelor colective de muncă sectoriale;
  - Creșterea calității reprezentării de către partenerii sociali prin furnizarea de programe de formare sau crearea unor oportunități pentru schimb de informații la nivelul partenerilor sociali, atât la nivel național, dar și inter-sectorial sau regional;
  - Îmbunătățirea calității expertizei partenerilor sociali reprezentativi pentru a furniza servicii de calitate membrilor săi, precum și pentru a îmbunătăți implicarea efectivă a acestora în dialogul social, indiferent de nivel;
  - Consolidarea expertizei partenerilor sociali în acord cu tematicile europene și naționale cu care se operează în contextul Semestrului European și Pilonului European al Drepturilor Sociale, inclusiv prin derularea unor activități de cercetare relevante;
  - Dezvoltarea și implementarea de acorduri transnaționale și preluarea unor bune practici în ceea ce privește dialogul social și piața muncii la nivel European, inclusiv prin subvenționarea afilierii organizațiilor reprezentative național la organizațiile similare în plan european;
  - Sprijinirea implementării acordurilor cadru europene (framework agreement);
  - Acțiuni de creștere a capacității partenerilor sociali pentru a contribui eficient la dezvoltarea și implementarea politicilor de ocupare (instrumente de lucru/procedurarea și standardizarea activității, consolidare expertiză în acord cu tematicile europene, adaptare tematici europene în dialogul social național).
- Crearea și asigurarea transparenței unei baze de date naționale care să conțină informații privind rezultatele dialogului social (structurile partenerilor sociali, organizațiile

sindicale și patronale reprezentative, contractele colective de muncă încheiate la diferite niveluri, acordurile bipartite).

Principalele grupuri țintă:

- Personal din autorități și instituții publice, universități și institute de cercetare, furnizori de servicii de ocupare și formare, angajatori și membrii/specialiști ai comitetelor sectoriale și ai partenerilor sociali;
- Organizații sindicale și patronale reprezentative;
- ONG-uri cu competențe în domeniu;
- Angajatori.

Prioritatea 9 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității

Obiectiv specific: (e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor

9.e.1. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor, prin:

- dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați;
- dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților;
- formarea specialiștilor pentru asigurarea calității în formarea profesională a adulților;
- îmbunătățirea programelor de formare și a instrumentelor de evaluare, inclusiv dezvoltarea de noi instrumente de evaluare.

9.e.2. Dezvoltarea capacității Comisiilor județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională și extinderea și îmbunătățirea sistemului și infrastructurii necesare monitorizării și raportării situației privind formarea profesională a adulților în România, inclusiv prin formarea profesională a personalului, specialiștilor și evaluatorilor de furnizori și programe

9.e.3. Formarea continuă a formatorilor/instructorilor/coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile, prin:

- programe de actualizare/dezvoltare a competențelor profesionale ale formatorilor/instructorilor în domeniul de activitate în care lucrează;
- efectuarea de stagii la angajatori din domeniul respectiv;
- programe de formare în domeniul pedagogiei, andragogiei, tehnicilor de formare pentru coordonatorii de ucenicie.

9.e.4. Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale/calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii

Principalele grupuri țintă:

- Instituții centrale, regionale și locale cu responsabilități în gestiunea sistemului de învățământ;
- Absolvenți ISCED 6-8;

- Personal din organizații instituții care se ocupă de formarea profesională a adulților (formatori, specialiști, evaluatori, experți în administrare, monitorizare etc.), furnizori de servicii de formare sau de orientare și consiliere profesională;
- Personal din comisiile județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională;
- Membrii și experți ai comitetelor sectoriale, furnizori de servicii de ocupare sau formare;
- Angajatori, angajați, antreprenori, parteneri sociali.

Obiectiv specific: (g) promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și recalificare pentru toți, ținând seama de competențele antreprenoriale și digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională

9.g.1. Încurajarea participării la învățarea pe tot parcursul vieții prin extinderea/diversificarea oportunităților de formare, prin:

- formarea unei atitudini favorabile învățării pe tot parcursul vieții prin consiliere și orientare, inclusiv prin **campanii de informare și conștientizare**;
- dezvoltarea **sistemelor de consiliere a carierei pentru adulți** prin: elaborarea unui studiu pentru identificarea nevoilor actuale; dezvoltarea/preluarea de instrumente de consiliere și utilizarea tehnologiilor informatice și de comunicare în consilierea carierei pentru adulți; formarea profesională a practicienilor prin programe de master; dezvoltarea unor standarde de calitate pentru consilierea carierei pentru adulți; implementarea unui sistem de furnizare de servicii de consiliere a carierei pentru adulți, inclusiv prin vouchere;
- sprijinirea înființării și funcționării **centrelor comunitare de învățare permanentă (CCIP)**, inclusiv prin implicarea instituțiilor așezămintelor culturale, și asigurarea resurselor umane și a resurselor materiale necesare acestora, care să răspundă nevoilor de formare identificate la nivelul comunităților și continuarea cointereseării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- dezvoltarea unor programe de actualizare a competențelor cheie pentru alfabetizarea funcțională;
- sprijinirea **parteneriatelor între furnizori de formare** (din învățământul secundar și terțiar) **și reprezentanți ai mediului de afaceri** pentru dezvoltarea și implementarea unor programe de formare continuă (în special în domeniile de specializare inteligentă) care să răspundă nevoilor de competențe identificate la nivelul sectoarelor economice; acțiunea poate să includă și autorizarea unităților de învățământ și a instituțiilor de învățământ superior ca centre de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale.

9.g.2. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru educația adulților prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională

9.g.3. Dezvoltarea și testarea de instrumente inovative de evaluare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal pentru facilitarea mobilității în ocupare a forței de muncă, inclusiv instrumente digitale, la nivel sectorial. Se pot finanța parteneriate public-privat (centre de evaluare a competențelor în parteneriat cu SPO/ONG/instituții care lucrează cu grupuri țintă specifice, organizații culturale publice și private, pentru o mai mare recunoaștere și validare a competențelor dobândite în contextul non-formal și informal al activităților educative derulate de acestea)

9.g.4. Implementarea programului „Pachet de bază pentru persoanele fără/cu nivel scăzut de formare” care include 3 servicii:

- servicii de orientare în carieră și consiliere profesională;
- servicii de evaluare a competențelor deținute;
- programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare.

9.g.5. Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe, însoțite de serviciile de consiliere profesională

9.g.6. Furnizarea de către angajatori, inclusiv clustere de angajatori, de programe de formare pentru progresul în carieră al angajaților defavorizați (supuși riscului disponibilizării, angajați parttime, angajați supuși sărăciei în muncă, angajați care și-au reluat activitatea după o perioadă de inactivitate etc.), inclusiv formare colaborativă, care poate să includă următoarele servicii:

- servicii de orientare în carieră și consiliere profesională;
- programe de dobândire a competențelor profesionale și transversale care permit evoluția în carieră;
- dezvoltarea competențelor relaționale.

9.g.7. Implementarea programului „Competențe digitale pentru piața muncii” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat), precedate de o evaluare a nivelului de competențe digitale

9.g.8 Sprijinirea sportivilor aflați la final de carieră pentru dobândirea de competențe în vederea reintegrării pe piața muncii

Principalele grupuri țintă:

- Adulți (25-64 ani) - potențiali formabili;
- Angajatori, clustere de angajatori;
- Personal centre comunitare de învățare permanentă;
- Instituții implicate în mobilități internaționale de învățare/Adulți (25-64 ani), sprijiniți pentru participarea la mobilități ERASMUS+;
- Persoane inactive, tineri, șomeri, șomeri de lungă durată,
- Persoane cu dizabilități,
- Persoane din comunități marginalizate,
- Persoane din zone rurale,
- Sportivi aflați la final de carieră,
- Persoane aparținând minorităților,
- Persoane eliberate din detenție,
- Tineri post-instituționalizați;
- Persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, lucrători, persoane angajate;
- Furnizori de servicii de formare profesională,
- Furnizori de servicii de informare și consiliere profesională, acreditați conform legii.

Prioritatea 10 - Asistență tehnică pentru facilitarea și eficientizarea managementului Programului

Tipuri de acțiuni:

10.1. Asigurarea funcționării sistemului privind coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor:

- Sprijinirea Autorității de Management și a Organismelor Intermediare pentru implementarea diferitelor etape ale PO, inclusiv identificarea și elaborarea de proiecte, selecția, monitorizarea, evaluarea și autorizarea, controlul și auditul (ex. cheltuieli salariale, inclusiv pentru angajații în afara organigramei, sprijin logistic și organizatoric pentru ambele categorii de personal etc.);
- Sprijin logistic pentru funcționarea Autorității de Management, organismelor intermediare și a altor organisme cu atribuții delegate în implementarea Programului, inclusiv cheltuieli de funcționare, costurile legate de organizarea de

reuniuni, întâlniri și evenimente, asigurarea materialelor consumabile și de birou, mobilier, arhivare și depozitare, achiziția echipamentelor TIC și soft-uri specializate necesare desfășurării eficiente a implementării POEO (soft-uri contabile, legislative etc.), securitate cibernetică a aplicațiilor informatice, dezvoltarea și întreținerea sistemelor și infrastructurii TIC, participarea personalului la reuniuni/evenimente/întâlniri/conferințe/grupuri de lucru/rețele/comitete etc. legate de problematica sau cu impact asupra PO etc.;

- Simplificarea și inovarea procedurilor de management, administrative și financiare ale PO și consolidarea capacității administrative a AM și a organismelor intermediare;
- Asigurarea formării profesionale și instruirea personalului structurilor de management ale Programului;
- Sprijin pentru activarea și întărirea capacității și a schimbului de bune practici pentru membrii Comitetului de Monitorizare, în vederea eficientizării activității și întăririi capacității partenerilor socio-economici de a contribui semnificativ la procesul de monitorizare al PO, inclusiv sprijinul specific pentru întărirea capacității, organizarea și funcționarea CM pentru PO (sub formă de programe de formare care să acopere temele de interes pentru eficientizarea activității CM, sesiuni de instruire dedicate, participarea la alte activități de instruire/diseminare cu privire la PO, noile regulamente etc.);
- Sprijinirea activităților Autorității de Management și a Organismelor Intermediare (inclusiv cheltuieli salariale) necesare pentru închiderea PO.

10.2. Facilitarea implementării, monitorizării, comunicării și vizibilității Programului:

- Sprijin pentru implementarea unor aspecte specifice: ex. opțiuni simplificate privind costurile, scheme de ajutor de stat, implementarea instrumentelor financiare prevăzute în PO, inclusiv analiza ex-ante pentru dezvoltarea acestora etc.;
- Planificarea și implementarea sistemului informatic de monitorizare și raportare complementar SMIS, în vederea îmbunătățirii eficienței AM și a organismelor intermediare;
- Studiarea, identificarea, selecția și stabilirea indicatorilor pentru monitorizarea intervențiilor și a cheltuielilor în funcție de obiectivele POEO;
- Realizarea de evaluări, raportări, studii și analize specifice necesare pentru a permite implementarea eficientă și eficace a acțiunilor finanțate prin POEO (realizarea evaluărilor prevăzute în planul de evaluare al PO, inclusiv actualizarea acestui plan, formarea profesională a actorilor relevanți implicați în evaluarea PO);
- Sprijinirea beneficiarilor POEO pentru implementarea proiectelor finanțate prin POEO, inclusiv prin sesiuni de instruire;
- Elaborarea și implementarea strategiei și a planului de comunicare pentru POEO, a campaniilor de comunicare și informarea potențialilor beneficiari POEO cu privire la intervențiile finanțate din program și beneficiile investițiilor FSE+ în domeniile Ocupării și Educației;
- Diseminarea practicilor și modelelor inovatoare pentru managementul PO;
- Sprijin pentru pregătirea perioadei 2027+.

Principalele grupuri țintă:

- Structurile POEO;
- Personalul de management/implementare a POEO;
- Membrii Comitetului de Monitorizare.

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, varianta POEO la 05.11.2021, <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/11/2849fedad130dd1ac76b7769ee5bf1fe.pdf>, Informații accesate la data de 08.12.2021; Informații prelucrate)

A.3 PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL INCLUZIUNE ȘI DEMNITATE SOCIALĂ 2021-2027 (POIDS)

POIDS se încadrează în **Obiectivul de politica 4: O Europă mai socială**, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale.

Surse de finanțare UE:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)
- Fondul Social European (FSE+)

Priorități și Obiective specifice:

Nr.	Priorități	Obiective specifice
1	PRIORITATEA 1 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	FSE (d) Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății;
		FSE (e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor;
		FSE (f) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități;
		FSE (k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire centrată pe persoană, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, cu un accent deosebit pe copii și grupurile dezavantajate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
		FSE (j) promovarea integrării socio-economice a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
		FEDR d (i) creșterea eficacității și incluziunii piețelor muncii și accesul la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii sociale și promovarea economiei sociale;
		FEDR d (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și favorabile incluziunii în domeniul educației, formării și învățării pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online;
		FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale;

		FEDR e (i) promovarea dezvoltării sociale, economice și de mediu integrate și favorabile incluziunii, a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane;
2	PRIORITATEA 2 Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității – zona rurală	FSE (l) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;
3	PRIORITATEA 3 Protejarea dreptului la demnitate socială	FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale;
4	PRIORITATEA 4 Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces limitat la serviciile primare	FSE (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
		FEDR d (III) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale;
5	PRIORITATEA 5 Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii	FSE+ (c) promovarea unei participări echilibrate din punctul de vedere al genului pe piața forței de muncă, a unor condiții de muncă egale și a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin accesul la servicii de îngrijire a copiilor la prețuri accesibile și îngrijirea persoanelor dependente;
		FSE (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
		FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale;
6	PRIORITATEA 6 Servicii de suport pentru persoane vârstnice	FSE (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;

		FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale;
7	PRIORITATEA 7 Sprijin pentru persoanele cu dizabilități	FSE (h) - încurajarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse, nediscriminarea și participarea activă și a îmbunătăți angajabilitatea, în special pentru grupurile defavorizate;
		FSE (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
		FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale;
8	PRIORITATEA 8 Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile	FSE (i) promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migranților;
		FSE (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
		FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate care să vizeze locuințele și serviciile sociale;
		FEDR d (iv) promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migranților, prin acțiuni integrate care să includă locuințele și serviciile sociale;
9	PRIORITATEA 9 Ajutorarea persoanelor defavorizate	FSE (xi) reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor celor mai defavorizate, inclusiv prin măsuri auxiliare;
		FSE (m) reducerea privațiunilor materiale prin furnizarea de alimente și/sau de asistență materială de bază celor mai defavorizate persoane, inclusiv copiilor, și aplicarea de măsuri auxiliare care să sprijine incluziunea socială a acestora;
10	PRIORITATEA 10 Asistență tehnică pentru facilitarea și fluidizarea managementului de program	NA

Prioritatea 1: Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Obiectiv specific: FSE (d) promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății

Tipuri de acțiuni:

1. Asistarea persoanelor vulnerabile pentru a dobândi abilitățile și experiența de lucru necesare pentru a avea acces la locuri de muncă sănătoase și bine adaptate, precum și la locuri de muncă verzi este o investiție cu un potențial ridicat de rentabilitate și un instrument promițător pentru incluziunea socială.

2. În cadrul acestui obiectiv specific FSE, vor fi finanțate proiecte care vor permite lucrătorilor să lucreze într-un mediu mai sănătos, vor promova un mediu de lucru sănătos și se vor adresa lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor de pe teritoriul GAL, prin realizarea de evaluări adecvate a riscurilor pentru specificul activității și a pericolelor, introducerea de controale pentru reducerea sau eliminarea pericolelor identificate și instruirea angajaților cu privire la sarcinile lor de lucru.

3. Proiectele (instruirile, studiile etc.) vor fi însoțite de măsurile FEDR privind schimbarea echipamentelor care produc cele șase categorii principale de pericole:

- **Biologice.** (virusi, bacterii, insecte, animale etc., care pot provoca efecte negative asupra sănătății. De exemplu, mușgai, sânge și alte fluide corporale, plante dăunătoare, canalizare, praf și paraziți).
- **Chimice.** (substanțe care pot avea efecte atât asupra sănătății cât și fizice, cum ar fi iritații de piele, ale sistemului respirator, orbirea, coroziunea și exploziile).
- **Fizice.** (factori de mediu care pot dăuna unui angajat fără a-l atinge neapărat, inclusiv înălțimea, zgomotul, radiațiile și presiunea).
- **De siguranță.** (creează condiții de lucru nesigure: cabluri neizolate, pardoseli deteriorate).
- **Ergonomice.** (sunt rezultatul unor factori fizici care pot duce la leziuni musculo-scheletale: configurarea proastă a stației de lucru într-un birou, postură incorectă și manipulare manuală).
- **Psihosociale.** (care pot avea un efect negativ asupra sănătății mintale sau bunăstării unui angajat: hărțuire sexuală, victimizare, stres și violență la locul de muncă).

În ceea ce privește îmbătrânirea activă și sănătoasă, vor fi propuse proiecte de finanțare a măsurilor care să stimuleze activități în aer liber pentru seniori, sporturi ușoare, activități de mentorat, dar și suportarea costurilor aferente tratamentelor stomatologice pentru seniori cu venituri foarte mici.

Măsurile care vizează serviciile de angajare și sprijin educațional sunt complementare celor din PO Educație și Ocupare, precum și celor din PO Tranziție Justă legate de calificare, recalificare, recalificare și formare profesională și măsurile din Planul de Redresare și Reziliență privind venitul minim pentru incluziune.

Principalele grupuri țintă:

- Lucrătorii și întreprinderile care au nevoie să schimbe echipamentele pentru a elimina pericolele sau să se doteze cu echipamente noi la locul de muncă care preîntâmpină/reduc riscurile pentru sănătate;
- Persoanele în vârstă.

Obiectiv specific: FSE - (e) îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor

Tipuri de acțiuni:

Competențele digitale sunt necesare la locul de muncă de zeci de ani. De când există computere, servere și mijloace de comunicare electronică. În prezent, competențele digitale necesare la locul de muncă sunt puțin mai avansate, iar companiile se așteaptă ca marea majoritate a angajaților lor să le dețină. Tehnologia este în centrul vieții noastre și, pe măsură ce crește dependența noastră de internet și de comunicarea digitală, angajații trebuie să țină pasul cu creșterea cererii de competențe. Transformarea digitală este în creștere și afectează fiecare tip de industrie.

Atunci când se combină alfabetizarea digitală cu cea tradițională, studenții nu învață doar să citească și să scrie, ci și cum să-și extindă abilitățile de comunicare, lingvistice și de utilizare a mijloacelor media.

Proiectele finanțate în cadrul acestui obiectiv specific se vor concentra pe dezvoltarea competențelor digitale ale copiilor și adulților.

Principalele grupuri țintă:

- Copii care au nevoie de dezvoltarea competențelor digitale;
- Adulți care au nevoie de dezvoltarea competențelor digitale.

Obiectiv specific: FSE (f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități

Tipuri de acțiuni:

Programele before și after school pot reduce numărul de elevi care abandonează școala, activitățile desfășurate în cadrul acestor programe ajutând elevii să se simtă mai conectați la comunitatea lor și îmbunătățind prezența regulată la școală.

Recalificarea profesională nu mai este considerată un eșec, ci mai degrabă o conștientizare, un nou început, o alegere curajoasă de a schimba viața profesională, mai ales atunci când profesia nu este căutată pe piața muncii sau nu conduce la un loc de muncă stabil.

În cadrul acestui obiectiv specific se vor dezvolta:

1. servicii before și after school ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar;
2. educație profesională pentru copii și adulți care au nevoie de recalificare profesională, persoanele vulnerabile.

Principalele grupuri țintă:

- Copii în risc de abandon școlar;
- Tineri și adulți în curs de formare sau recalificare profesională.

Obiectiv specific: FSE (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile, inclusiv servicii care promovează accesul la locuințe și îngrijire centrată pe persoană, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, cu un accent deosebit pe copii și grupurile dezavantajate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Tipuri de acțiuni:

1. În cadrul acestui obiectiv specific, accentul va fi pus pe serviciile sociale pentru copii, pentru a menține copilul în familie, a reduce riscul de abandonare a acestuia în sistemul instituționalizat. Protecția socială a copiilor va fi însoțită de măsuri, unde este cazul, precum mici ajutoare financiare pentru reparații urgente ale locuinței, rechizite școlare etc.;
2. Având în vedere numărul mic sau, în unele zone urbane sărace și marginalizate, chiar lipsa

serviciilor sociale, a cabinetelor medicale și a educației medicale, măsurile aferente acestui obiectiv specific vor finanța proiecte prin care:

- se asigură furnizarea de servicii medicale și acțiuni de conștientizare cu privire la importanța sănătății persoanei și prevenirea diferitelor probleme medicale (screeninguri pentru diabet, boli cardiovasculare și boli pulmonare, în special pentru persoanele care au trecut prin boala provocată de Corona Virus);

3. asigurarea protecției sociale a persoanelor din alte grupuri defavorizate, cum ar fi protecția persoanelor care sunt victime ale violenței domestice sau a altor familii în excluziune.

Măsurile privind dezvoltarea serviciilor sociale în GAL-urile urbane permit crearea sau extinderea serviciilor de asistență socială, servicii de sănătate, care să fie adresate în mod specific nevoilor persoanelor din comunitate cu acces redus la servicii.

Principalele grupuri țintă:

- Comunități urbane pentru care este necesară îmbunătățirea accesibilității la serviciile sociale, îngrijirea sănătății.

Obiectiv specific: FSE (j) promovarea integrării socio-economice a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

Tipuri de acțiuni:

Cercetările din întreaga Europă arată că starea de sănătate a persoanelor aflate în sărăcie este semnificativ mai precară decât cea a altor categorii socio-economice de populație și că nu se pune suficient accent pe programele de prevenire, educație pentru sănătate și promovare a sănătății pentru persoanele vulnerabile și alte grupuri marginalizate.

Starea civilă nereglementată pentru unele dintre acestea (inclusiv lipsa documentelor personale, certificate de naștere, asigurări) îngreunează în mod deosebit accesul la serviciile de sănătate pentru grupurile marginalizate.

Sunt avute în vedere măsuri prin care va fi sprijinit accesul persoanelor marginalizate, precum romii, la servicii de sănătate și educație pentru sănătate.

Principalele grupuri țintă:

- Persoane vulnerabile.

Obiectiv specific: FEDR d (i) creșterea eficacității și incluziunii piețelor muncii și accesul la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii sociale și promovarea economiei sociale

Tipuri de acțiuni:

Schimbările tehnologice, ecologizarea economiilor, globalizarea și factorii demografici, inclusiv migrația și impactul crizei COVID- 19 în curs de desfășurare, au influențat profund piețele forței de muncă și locul de muncă și impun noi seturi de competențe pentru ca indivizii să folosească cât mai bine oportunitățile, atenuând în același timp noile riscuri emergente și riscurile pentru sănătate.

Scopul intervenției armonizate între obiectivul specific FSE (d) și obiectivul specific FEDR d (i) este de a stabili politici și practici care sporesc rolul dezvoltării capitalului uman în sustenabilitate și incluziune socială, punând accent pe dimensiunea civică, socială, echitate și sănătate, susținută de finanțarea de noi echipamente pentru lucrători și întreprinderi, în vederea îmbunătățirii mediului de lucru.

Multe dintre practicile care promovează drepturile și protecția lucrătorilor, precum și echipamentele implicate au un cost ridicat, dar acestea vor fi recuperate pe termen lung prin câștiguri de productivitate.

Pe lângă echipamentele sanitare și echipamentele mai puțin poluante, mai puțin iradiante, care asigură un mediu de lucru mai sănătos, în cadrul acestui obiectiv specific va fi finanțată și infrastructura pentru incubatoarele de economie socială (unde unitățile nou înființate pot fi ajutate până la un an prin asigurarea de spații fără chirie, după care vor trebui să cedeze spațiul unei alte inițiative sociale și așa mai departe).

În cadrul acestui obiectiv specific vor fi finanțate și următoarele:

- a) sprijinul pregătit pentru elaborarea Strategiilor Locale Urbane (art. 29 (6) CPR);
- b) sprijinul pentru funcționarea, managementul și evaluarea (studii de impact) a GAL-urilor urbane, conform prevederilor din RDC art. 34 (1) – c;

În cadrul Priorității 1, în cadrul acestui obiectiv specific sunt incluse activitățile de cooperare între GAL-uri în vederea consolidării legăturilor dintre mediul urban și cel rural.

Identificarea și transferul de practici noi și inovatoare este o parte esențială a cooperării, permițând GAL-urilor să vadă noi oportunități din perspective noi.

Principalele grupuri țintă:

- Lucrătorii și întreprinderile care au nevoie de echipamente noi, pentru a menține o activitate decentă, pentru a crea condiții bune de sănătate, siguranță și de muncă, pentru a se angaja să îmbunătățească calitatea mediului și educația pentru mediu și pentru a promova dezvoltarea durabilă în industria construcțiilor.

Obiectiv specific: FEDR d (ii) îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și favorabile incluziunii în domeniul educației, formării și învățării pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Tipuri de acțiuni:

Clădirile, sălile de clasă, laboratoarele și echipamentele – infrastructura educațională – sunt elemente esențiale ale mediilor de învățare din școli. Există dovezi solide că infrastructura de înaltă calitate facilitează o mai bună instruire, îmbunătățește rezultatele studenților și reduce ratele de abandon școlar, printre alte beneficii (prin trei factori interconectați: factorii de mediu (de exemplu, lumina, calitatea aerului), stimularea (de exemplu, complexitatea, culoarea) și individualizarea (de exemplu, flexibilitatea spațiului de învățare).

Din păcate, infrastructura educațională din România este slab dezvoltată sau, așa cum a declarat Banca Mondială pe site-ul lor online, deciziile privind investițiile în infrastructura educațională au fost luate în mod tradițional în baza unui model necoordonat și descentralizat, determinat de nevoi ad hoc și disponibilitate limitată a finanțării, mai degrabă decât de o abordare strategică. În cadrul acestui obiectiv specific vor fi finanțate proiecte care asigură modernizarea și construcția infrastructurii școlilor și grădinițelor și furnizarea de tehnologii pentru a ajuta elevii și profesorii să desfășoare procesul educațional online.

Principalele grupuri țintă:

- Comunitățile urbane care au nevoie de o infrastructură educațională modernizată.

Obiectiv specific: FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale

Tipuri de acțiuni:

În Prioritatea 1, măsura privind infrastructura socială va direcționa sprijinul financiar către locuințele sociale și construirea de noi centre de zi sau modernizarea celor mai vechi.

În consecință, proiectele vor fi finanțate în scopul realizării/reabilitării infrastructurii sociale (centre de zi sau centre integrate), astfel încât acestea să fie la standarde europene (inclusiv să

permite accesul persoanelor cu handicap) și proiecte care vizează dezvoltarea infrastructurii locale.

Principalele grupuri țintă:

- Comunitățile urbane care au nevoie de locuințe sociale și de alte infrastructuri sociale.

Obiectiv specific: FEDR e (i) promovarea dezvoltării sociale, economice și de mediu integrate și favorabile incluziunii, a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

Tipuri de acțiuni:

Măsurile incluse în această prioritate sprijină finanțarea infrastructurii pentru dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural, natural și turistic local (identificarea obiectivelor turistice relevante, dezvoltarea meșteșugurilor sau tradițiilor locale) care pot contribui la activarea comunităților urbane și la generarea de venituri pentru bugetele locale.

Unul dintre rezultatele preconizate este contribuția acestor măsuri la reducerea șomajului în zona GAL-urilor. În ciuda abundenței resurselor culturale din teritorii, multe comunități nu au reușit să își valorifice potențialul de dezvoltare a turismului cultural. DLRC va contribui la creșterea turismului prin diversificarea ofertelor turistice și va asigura implicarea comunității în conservarea și valorificarea patrimoniului cultural.

Prin intermediul strategiilor de dezvoltare locală, GAL-urile vor propune proiecte precum transformarea clădirilor/siturilor vechi/abandonate în muzee, restaurarea vechilor biserici, biblioteci, lucrări de conservare a siturilor istorice.

Măsurile din cadrul P1 din cadrul DLRC urban care sprijină dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural local și a turismului sunt complementare măsurilor din cadrul programelor operaționale regionale pentru dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii turistice și conservarea, protejarea, restaurarea și valorificarea dezvoltării durabile a patrimoniului cultural, precum și cu componenta turistică și culturală a PDR.

Principalele grupuri țintă:

- Comunitățile urbane care beneficiază de proiecte culturale și turistice, turiști, vizitatori.

Prioritatea 2: Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității – zona rurală

Obiectiv specific: FSE (I) de promovare a integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor

Tipuri de acțiuni:

Din păcate, România este una dintre țările care au inspirat Garanția pentru copii, deoarece sărăcia în rândul copiilor este cea mai mare din UE, 1 din 3 copii fiind expuși riscului de sărăcie sau excludere socială. În perioada 2021-2027 avem o șansă reală de a aborda sărăcia în rândul copiilor și excluderea socială în România. Pe lângă măsurile finanțate prin Planul de reziliență și redresare și prin PO Educație și Ocuparea Forței de Muncă, toate măsurile avute în vedere în cadrul priorității dedicate copiilor în cadrul acestui program și măsurile pentru copii puse în aplicare prin intermediul mecanismului DLRC în cadrul acestui program, cea de-a doua prioritate a DLRC va viza combaterea sărăciei în rândul copiilor în zonele rurale.

GAL-urile rurale vor fi finanțate prin Planul Național Strategic (Fondul FEADR) în cadrul căruia se înființează Autoritatea de Management la Ministerul Agriculturii din România și cu fonduri FSE din acest program, fonduri care vor fi dedicate copiilor din mediul rural.

Măsura nr. 1.

Prin intermediul acestui mecanism, GAL-urile rurale vor pune în aplicare o parte a măsurii care permite copiilor săraci să meargă la tabere de creație sau sport (numai copiii din zonele rurale; măsura pentru cei din zonele urbane va fi pusă în aplicare prin prioritatea 5, în cadrul unui apel competitiv).

Măsura privind accesul copiilor săraci la tabere este complementară măsurii legate de reabilitarea infrastructurii taberelor școlare finanțate prin Programele Operaționale Regionale.

Măsura nr. 2.

O a doua măsură pentru copiii din mediul rural, implementată de GAL-urile rurale, va fi cea care sprijină copiii cu părinți plecați în străinătate pentru muncă.

Copiii rămași acasă, după ce părinții au plecat la muncă în străinătate, lipsiți de afecțiune și supraveghere, sunt expuși la mai multe riscuri: abandonul școlar, autoizolarea, apariția tulburărilor emoționale și comportamentale. În plus, lipsa atât a părinților, cât și a reprezentanților legali limitează accesul copiilor la servicii de sănătate și educație, la protecție juridică sau la prestații sociale.

Datele din ANDPDCA pentru decembrie 2020 arată că 75.136 de copii au cel puțin un părinte plecat la muncă în străinătate, dintre care 23 000 au ambii părinți sau singurul părinte în străinătate. Pentru acești copii vor fi elaborate măsuri pentru pregătirea școlară suplimentară și servicii sociale, psihologice și juridice pentru copii.

Prin această măsură va fi finanțat un pachet de măsuri integrate pentru copiii din mediul rural cu următoarele componente:

- a) Sprijin psiho-social și material/financiar adresat direct elevilor (activități după școală, activități educative de remediere, activități de prevenire și combatere a comportamentelor negative (bullying etc.), consiliere psiho-socială pentru copiii cu părinți în străinătate, informare, școala mediere, consiliere și orientare educațională și/sau în carieră etc.);
- b) Măsuri care vizează unitatea de învățământ (implementarea de programe precum grădiniță, școală după școală, educație de recuperare, activități non-formale etc.);
- c) Măsuri care vizează mediul familial, adresate părinților și reprezentanților copiilor (consiliere psiho-socială adresată reprezentanților copiilor, persoanelor care îngrijesc copiii cu părinți în străinătate), asistență privind delegarea temporară a autorității părintești, după caz, program de educație parentală etc.).

Durata acestei măsuri va fi de 3 ani.

Principalele grupuri țintă:

- Copiii din grupurile vulnerabile;
- Copiii rămași în țară, cu cel puțin un părinte care lucrează în străinătate.

Prioritatea 3: Protejarea dreptului de demnitate socială

Obiectiv specific: FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale

Tipuri de acțiuni:

Se va finanța construirea de locuințe sociale. Această măsură vizează îmbunătățirea condițiilor de locuit pentru populație. Aceste intervenții vor fi implementate în unitățile administrative-teritoriale cu nevoi urgente, potențialii beneficiari fiind autoritățile publice locale.

După cum se menționează în proiectul Strategiei Naționale pentru Locuințe 2018-2030 (această strategie este în prezent în curs de recalculare a țințelor și datelor, pentru a fi relansată în cadrul

consultării publice), locuințele publice reprezintă aproximativ 2 % din fondul imobiliar, procent insuficient, astfel cum reiese și din listele de așteptare pentru închirierea locuințelor sociale (date transmise de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației).

„Locuința socială” este definită în Legea locuințelor nr. 114/1996 după cum urmează: „Locuința care este alocată cu chirie subvenționată persoanelor sau familiilor a căror situație economică nu le permite accesul la o locuință imobiliară sau închirierea unei locuințe în condiții de piață”.

La selectarea unităților de măsură s-a utilizat legislația în domeniul normelor privind construcția de locuințe sociale, precum și prețurile practicate de Agenția Națională pentru Locuințe.

Principalele grupuri țintă:

- Comunități urbane cu o accesibilitate redusă la locuințe.

Prioritatea 4: Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii primare

Obiectiv specific: (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Tipuri de acțiuni:

În continuarea proiectelor care vizează servicii comunitare integrate implementate până în prezent în cadrul PO Capital Uman și în acord cu cerințele legislative, această prioritate se concentrează asupra serviciilor sociale primare locale. Cooperarea dintre serviciile sociale, sistemul de sănătate și educație este, de asemenea, o cerință legală.

În acest sens, intervenția principală propusă ca parte a acestei priorități va conduce la dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local și la consolidarea colaborării cu sistemul de sănătate și educație.

- Operațiunea 4.1 Sprijin pentru identificarea nevoilor locale și evaluarea dezvoltării serviciilor sociale în cadrul fiecărei autorități locale rurale.

Această operațiune va ajuta autoritățile locale să evalueze problemele sociale ale comunității și să dezvolte strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale.

Aceasta reprezintă punctul de pornire pentru ca toate autoritățile locale din mediul rural să beneficieze de celelalte operațiuni din cadrul POIDS. Cerințele pentru evaluarea nevoilor sociale trebuie să îndeplinească cerințele legale în vigoare și să fie corelate cu strategia locală. Principalul grup țintă al acestei operațiuni sunt autoritățile locale din mediul rural.

- Operațiunea 4.2 Dezvoltarea serviciilor sociale primare pe modelul comunitar în comunitățile rurale.

Aceasta este una dintre cele mai importante măsuri din cadrul acestui program, care vizează dezvoltarea serviciilor sociale în mediul rural, acoperind astfel unul dintre cele mai mari lacune ale sistemului social din țară. Pe baza rezultatelor operațiunii 4.1, această operațiune va contribui la creșterea numărului de profesioniști din domeniul serviciilor sociale la nivel local, al sănătății și al educației legate de evaluarea nevoilor sociale (Asistent social/tehnician de asistență socială, asistent medical comunitar, îngrijitor pentru persoanele în vârstă, mediator școlar, consilier pentru ocuparea forței de muncă, în funcție de nevoile comunității). Unii dintre specialiști vor fi instruiți în proiect.

Serviciile dezvoltate în cadrul acestei operațiuni vor fi identificarea, evaluarea și planificarea intervenției pentru toate tipurile de categorii vulnerabile, iar pentru persoanele în vârstă vor fi dezvoltate servicii de îngrijire la domiciliu. Solicitanții vor depune proiecte care vor dezvolta cele mai eficiente servicii pentru o singură autoritate locală sau pentru un grup de autorități locale bazat pe strategia locală și pe nevoile locale.

Potențialii beneficiari vor fi furnizorii acreditați de servicii sociale în parteneriat sau asociați cu autoritățile locale.

- **Operațiunea 4.3** Sprijinirea autorităților locale în vederea reglementării situației așezărilor informale.

Reglementarea așezărilor informale va ajuta comunitățile vulnerabile cele mai marginalizate. În cadrul acestei măsuri, vor fi sprijinite cel puțin 200 de așezări informale. Solicitanții vor fi autorități locale în parteneriat cu ONG-uri cu experiență în acest domeniu.

- **Operațiunea 4.4** Creșterea accesului profesioniștilor la programul de formare continuă.

Această operațiune va ajuta profesioniștii din domeniul serviciilor sociale din mediul rural să aibă acces la un program de formare continuă. În cadrul acestei operațiuni, specialiștii eligibili vor primi o subvenție pentru acoperirea costurilor de formare.

Măsura privind serviciile comunitare integrate este complementară Componentei V.1 Investiții în infrastructura medicală prespitală în vederea creșterii accesului la serviciile medicale de bază în Planul Național de Redresare și Reziliență, care prevede construirea și/sau dotarea a 200 de centre medicale integrate în zonele rurale și urbane vulnerabile. În același timp, PO Sănătate finanțează construcția de centre comunitare integrate sau reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii existente și/sau dotarea acestora.

Serviciile comunitare integrate, inclusiv sprijinul educațional acordat de un mediator școlar, sunt complementare celor din POEO în ceea ce privește operațiunile orizontale (intervenții integrate la nivel școlar/comunitar) care vizează programe de informare și sensibilizare cu privire la participarea la educație, consiliere și educație parentală, cu accent pe grupurile vulnerabile. Activitatea consilierului pentru ocuparea forței de muncă este complementară furnizării de servicii de identificare, orientare, sprijin și gestionare a cazurilor pentru persoanele din grupuri defavorizate, precum și venitului minim garantat din PNRR.

Formarea (învățarea pe tot parcursul vieții) pentru asistenții sociali care lucrează în comunitățile rurale este complementară măsurii POEO de sprijinire a formării la locul de muncă a angajaților în conformitate cu nevoile identificate de angajatori pentru a face față provocărilor din domeniul de activitate.

Principalele grupuri țintă:

- Familiile sau rudele lor apropiate;
- Specialiști care lucrează în cadrul serviciilor care se adresează grupului țintă;
- Vârstnici;
- Copii;
- Tineri;
- Persoane cu handicap;
- Persoane care locuiesc în așezări informale.

Obiectiv specific: FEDR d (III) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale

Tipuri de acțiuni:

În cadrul operațiunii 4.2, va fi posibilă finanțarea activităților de construcție sau renovare a spațiilor mici pentru serviciile dezvoltate și achiziționarea de echipamente și mobilier necesare.

Principalele grupuri țintă:

- Specialiștii care lucrează cu acești oameni;
- Familiile sau rudele lor apropiate;
- Specialiști care lucrează în servicii sociale pentru grupul țintă;
- Vârstnici;
- Copii;
- Tineri;
- Persoane cu handicap.

Prioritatea 5: Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

Obiectiv specific: FSE+ (c) promovarea unei participări echilibrate din punctul de vedere al genului pe piața forței de muncă, a unor condiții de muncă egale și a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin accesul la servicii de îngrijire a copiilor la prețuri accesibile și îngrijirea persoanelor dependente

Tipuri de acțiuni:

Obiectivul specific (c) se regăsește la prioritatea 5 – Reducerea disparităților dintre copiii expuși riscului de sărăcie/excludere socială și alți copii. Prioritatea 4 include măsuri care contribuie la un acces mai bun al femeilor la piața muncii, precum și la un echilibru mai bun între viața profesională și cea privată.

Sprijinul acordat familiilor monoparentale se adresează în principal mamelor singure. Ele reprezintă procentul dominant de părinți singuri.

Măsura oferă sprijin personalizat, adaptat la nevoile mamelor, pentru a spori capacitatea de inserție profesională și autonomia părintelui unic: acordarea de vouchere before și after school, tichete pentru activități de weekend pentru copii (sport, creație, artă), finanțarea cursurilor de recalificare pentru părintele singur cu venituri mici, care dorește să-și schimbe domeniul profesional etc.

Măsura legată de acordarea tichetelor before și after school, tichetele pentru activitățile de weekend ale copiilor, finanțarea cursurilor de reconversie profesională pentru părinții singuri cu venituri mici, care doresc să schimbe domeniul profesional, sunt complementare măsurilor POEO pentru intervenții în învățământul primar și secundar, prin dezvoltarea/extinderea și creșterea calității programului „școală după școală”, complementar programului „masa caldă” și dezvoltarea și extinderea Programului „A doua șansă”, precum și acțiuni de încurajare a angajatorilor să utilizeze forme flexibile de muncă și pentru finanțarea investițiilor care permit utilizarea acestor forme, pentru a asigura echilibrul dintre viața profesională și viața de familie și măsurile legate de formarea în POEO și calificare, recalificare, reconversie și formare în PO pentru Tranziție Justă.

Principalele grupuri țintă:

- Părinți singuri care au grijă de copii (0-18 ani).

Obiectiv specific: FSE (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Tipuri de acțiuni:

Prioritatea 5 include mai multe operațiuni care contribuie la îmbunătățirea accesului copiilor și tinerilor la servicii de calitate în comunitate, cât mai aproape de domiciliu:

- Operațiunea 5.1 Dezvoltarea a 8 centre pilot regionale pentru copii cu tulburări de comportament.

Centrul va asigura evaluarea și intervențiile copiilor cu vârste cuprinse între 10-18 ani. Accentul principal va fi pus pe tulburări de comportament (violență, hărțuire etc.), probleme nonpsihiatrice ale copiilor care provin din familii sau din sistemul de protecție a copilului. Capacitatea centrului va fi pentru 30 de copii, care pot beneficia de servicii pentru o perioadă de 6 luni. Centrul va dispune de toate resursele pentru evaluare și intervenție de recuperare (resurse umane și materiale), inclusiv structuri tip „respiro” (pentru o perioadă scurtă de timp, în conformitate cu reglementările naționale). Solicitanții eligibili vor fi furnizori de servicii sociale acreditați în/sau fără parteneriat cu autoritățile locale.

- Operațiunea 5.2 Acces egal pentru copiii afectați de sărăcie sau de excludere socială în tabere. Această operațiune va sprijini copiii (din învățământul primar și secundar) din familii cu venituri mici sau afectați de alte forme de excludere socială, din zonele urbane (pentru copiii din zonele rurale există o măsură similară în cadrul priorității 2). Va exista un voucher care va acoperi cheltuielile necesare legate de accesul la tabără și alte cheltuieli aferente. Candidații eligibili vor fi ONG-uri în parteneriat sau nu cu alte autorități relevante (autorități locale etc.).

- Operațiunea 5.3 Incluziunea socială a copiilor vulnerabili prin implicarea în activități sportive sau culturale.

Această operațiune va crea oportunități astfel încât copiii vulnerabili să fie implicați în activități sportive sau culturale, ceea ce va sprijini incluziunea socială și reducerea abandonului școlar. Candidații eligibili vor fi ONG-urile: asociații culturale, institute de cult, cluburi sportive, asociație sportivă, federație sportivă în parteneriat sau nu cu furnizori acreditați de servicii sociale. 50 000 de copii vor beneficia de acest program timp de 3 ani, în 24 de centre culturale sau sportive pentru copii (3 pentru fiecare regiune a României), stabilite în comunități marginalizate (exemplu: Centrul KAYAK pentru copii din Delta Dunării, una dintre cele mai sărace zone din România).

- Operațiunea 5.4 Sprijinirea tinerilor în procesul de dezinstituționalizare.

Beneficiarii acestei operațiuni vor fi tineri, cu vârste cuprinse între 18 și 26 de ani, care beneficiază de un sistem de protecție a copilului (plasarea în centre de îngrijire a copiilor, plasamente substitutive sau beneficiari ai serviciilor de dezvoltare a competențelor de viață). Sprijinirea tinerilor care sunt pe punctul de a părăsi sistemul de protecție specială și a celor care au părăsit sistemul, prin furnizarea de servicii integrate: consiliere, orientare profesională, dezvoltarea personală și dezvoltarea abilităților de viață independentă, monitorizarea post-intervenție pentru a asigura sustenabilitatea măsurilor, asigurarea gratuită a locuinței prin acordarea unui voucher pentru chirie și plata utilităților pentru 12 luni. Solicitanții eligibili vor fi furnizori de servicii sociale acreditați în parteneriat sau nu cu ONG-urile relevante și cu autoritățile locale.

- Operațiunea 5.5 Servicii comunitare pentru copii și familii – prevenirea separării.

Beneficiarii acestei operațiuni sunt familiile cu copii expuși riscului separării. Aceștia vor primi sprijin financiar, pe baza evaluării de la caz la caz, în corelare cu serviciile de suport, cum ar fi consilierea. Solicitanții eligibili vor fi furnizori de servicii sociale acreditați în parteneriat sau nu cu autoritățile locale.

- Operațiunea 5.6 Sprijin financiar pentru familiile monoparentale.

Această măsură va sprijini familiile monoparentale sărace să își sporească capacitatea de inserție profesională, dar și autonomia părintelui unic care nu își poate permite să își trimită copilul/copiii la un curs înainte/după școală sau la cursuri opționale și nu își poate permite costurile cursurilor de reconversie profesională (dacă se dorește).

- **Operațiunea 5.7** Creșterea accesului profesioniștilor la programul de formare continuă. Această măsură va sprijini profesioniștii din domeniul serviciilor sociale pentru copii și familii să aibă acces la programul de formare continuă. În cadrul acestei operațiuni, specialiștii eligibili vor primi o subvenție pentru acoperirea costurilor de formare alese de aceștia. Solicitanții acestei operațiuni pot fi ONG-uri, furnizori de servicii sociale etc.

Sprijinul acordat tinerilor în procesul de dezinstituționalizare prin furnizarea de servicii integrate prin POIDS sunt complementare celor din domeniul educației și ocupării forței de muncă legate de „școală după școală”, cu intervenții pentru învățământul terțiar, prin măsuri de prevenire și combatere a abandonului universitar pentru grupurile defavorizate/subreprezentate de studenți, diversificarea și flexibilitatea serviciilor de sprijin socio-educational, inclusiv prin măsuri de însoțire, și măsuri de acompaniere pentru ca elevii să crească participarea la Învățământul Profesional și Tehnic și să prevină părăsirea timpurie a școlii.

Formarea specialiștilor care lucrează cu tinerii este complementară sprijinirii formării continue a angajaților furnizată prin POEO.

Principalele grupuri țintă:

- Familiile sau rudele lor apropiate;
- Specialiști care lucrează în servicii sociale pentru grupul țintă;
- Copii;
- Asistenți personali pentru copiii cu dizabilități (care îi vor însoți în tabere);
- Tineri.

Obiectiv specific: FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale

Tipuri de acțiuni:

- Sprijin pentru dezvoltarea, dotarea cu servicii specializate și suport pentru copii și tineri cu tulburări comportamentale prin finanțarea infrastructurii pentru minim 8 centre pilot, cel puțin unul pe regiune de dezvoltare (capacitate de aproximativ 30 de persoane);
- Sprijin pentru dezvoltarea, dotarea cu servicii specializate și de sprijin pentru copiii vulnerabili expuși riscului de sărăcie/excludere socială/abandon școlar prin finanțarea infrastructurii pentru minim 24 de centre sportive pentru aceștia în zonele sărace, cel puțin trei pentru fiecare regiune de dezvoltare. Vor fi finanțate 3 centre în zonele mai dezvoltate și 21 în zonele mai puțin dezvoltate;
- Sprijin pentru dezvoltarea, dotarea serviciilor comunitare pentru copii prin finanțarea infrastructurii pentru servicii care vor oferi consiliere copiilor și familiilor acestora (aceste servicii vor fi legate de furnizarea de sprijin financiar pentru copiii expuși riscului de separare).

Principalele grupuri țintă:

- Copii;
- Adolescenți;
- Familiile sau rudele apropiate ale copiilor.

Prioritatea 6: Servicii de suport pentru persoane vârstnice

Obiectivul specific - (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Tipuri de acțiuni:

- **Operațiunea 6.1** Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice. Beneficiarii acestei operațiuni vor fi persoane vârstnice din mediul urban (vârstnici conform legislației naționale), aflate în situații de dependență și cu un venit lunar mai mic decât salariul minim pe economie. Aceștia vor beneficia de servicii de îngrijire la domiciliu oferite de furnizori de servicii sociale acreditați. Solicitanții eligibili vor fi furnizori de servicii sociale acreditați în parteneriat sau nu cu autoritățile locale.

- **Operațiunea 6.2** Comunități de seniori.

Această operațiune va oferi sprijin persoanelor în vârstă, afectate de problemele locative. În acest sens, la cererea și cu acordul lor, aceștia pot beneficia de aceste facilități de conviețuire cu alți vârstnici într-o formă de locuință socială asistată. Solicitanții eligibili vor fi servicii sociale acreditate în parteneriat sau nu cu autoritățile locale.

- **Operațiunea 6.3** Îmbunătățirea accesului specialiștilor care lucrează cu vârstnici la programe de formare continuă.

Această operațiune va ajuta profesioniștii din domeniul serviciilor sociale pentru vârstnici să aibă acces la programul de formare continuă. În cadrul acestei operațiuni, specialiștii eligibili vor primi o subvenție pentru acoperirea costului pregătirii alese de ei. Solicitanții eligibili pot fi ONG-uri, furnizori de servicii sociale etc.

Acțiunea dedicată dezvoltării de servicii pentru persoanele vârstnice cu risc ridicat de excluziune locativă este complementară măsurii destinate finanțării serviciilor de sprijin pentru îmbătrânirea activă prin implicarea lucrătorilor în vârstă de peste 60 de ani în programe de umbră/tutelă/tutorat/mentorat pentru formarea și integrarea noilor lucrători și cu măsura aferentă venitului minim garantat din PNRR.

Pregătirea specialiștilor care lucrează cu vârstnici este complementară formării (învățare pe tot parcursul vieții) pentru specialiștii care lucrează cu vârstnici din POEO.

Principalele grupuri țintă:

- Persoane vârstnice;
- Specialiștii care lucrează cu persoane vârstnice;
- Specialiștii care lucrează în serviciile destinate persoanelor vârstnice.

Obiectiv specific: FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale

Tipuri de acțiuni:

Există multe persoane în vârstă în zonele urbane care nu își pot permite chirie din pensiile reduse.

În cadrul acestui obiectiv specific va fi finanțată infrastructura pentru persoanele vârstnice aflate în pericol de excluziune locativă în cadrul Operațiunii 6.2. Casele vor avea o capacitate maximă de 6 locuri. Ele pot fi grupate sau dispersate în comunitate, în conformitate cu reglementările naționale. Acest sprijin va fi temporar (maximum 5 ani), până când persoana își stabilizează situația financiară.

Principalele grupuri țintă:

- Persoane vârstnice aflate în situație de excluziune locativă.

Prioritatea 7: Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Obiectivul specific - FSE (h) încurajarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse, nediscriminarea și participarea activă și a îmbunătăți angajabilitatea, în special pentru grupurile defavorizate

Tipuri de acțiuni:

Măsura privind ocuparea și menținerea pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități presupune furnizarea unui pachet integrat de măsuri de sprijin, pentru angajarea sau creșterea capacității de angajare a persoanelor cu dizabilități, asigurată printr-un mecanism competitiv, de către furnizorii publici sau privați de servicii de sprijin pentru angajare. Aceste servicii includ: campanie media, informare/diseminare, identificarea angajatorilor și a persoanelor cu dizabilități, evaluarea competențelor profesionale și sociale, de către o echipă de specialiști (consilier vocațional, psiholog etc.), organizarea de stagii de muncă pentru persoanele cu dizabilități, precum și măsuri de sprijin pre și postangajare (mediere pentru angajare, coaching pentru locuri de muncă, consiliere pentru persoane cu dizabilități, precum și pentru personalul angajatorului, consiliere a membrilor familiei pentru consolidarea unui mediu de sprijin și pro-activ în jurul persoanei cu handicap care accesează un nou loc de muncă etc.), cel puțin 6 luni de la data angajării.

Rata de ocupare a persoanelor cu dizabilități în România este mult mai mică decât cea a persoanelor fără dizabilități și mult sub media altor țări din Uniunea Europeană. În România, dacă 74% dintre persoanele în vârstă de 20 și 64 de ani fără dizabilități sunt angajate, procentul este de doar 51% pentru persoanele cu dizabilități ușoare și scade dramatic la persoanele cu dizabilități severe (doar 12% dintre acestea sunt ocupate).

Dacă rata de ocupare a crescut între 2010 și 2018 pentru persoanele cu dizabilități ușoare, aceasta a rămas aproape constantă pentru persoanele cu dizabilități severe. România are cea mai scăzută rată de ocupare în comparație cu alte țări din Uniunea Europeană pentru persoanele cu dizabilități severe (cu o diferență de peste trei ori mai mare între România și țările cel mai bine plasate) (sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Banca Mondială, „Diagnosticarea situației persoanelor cu dizabilități din România”, decembrie 2020).

Persoanele cu dizabilități din mediul rural, cu educație redusă sau tinerii (20-34 de ani) au un risc mai mare de a nu fi angajați. Tinerii cu dizabilități severe au cea mai scăzută rată de ocupare (7%). Situația tinerilor care nu au un loc de muncă este mai problematică întrucât aceștia sunt într-o măsură mult mai mică acoperiți de sistemul de pensii (inclusiv pensiile de invaliditate), astfel încât aceștia sunt mult mai vulnerabili la o situație de excluziune socială accentuată. Femeile cu dizabilități au o rată de ocupare mai mică decât bărbații; ca și în cazul femeilor fără dizabilități, acestea au o povara casnică de 20% sau responsabilități de îngrijire. În general, persoanele cu un nivel de educație mai înalt au rate de ocupare mai mari, dar diferențe semnificative de nivel de ocupare (peste 50 de puncte procentuale) se mențin între persoanele cu și fără dizabilități care au același nivel de educație. Persoanele cu dizabilități din municipii au o rată de ocupare ceva mai mare decât cele din orașe și zonele rurale, dar diferența este similară cu cea înregistrată pentru persoanele fără dizabilități, ceea ce înseamnă că persoanele cu dizabilități nu primesc aici semnificativ mai multe oportunități.

- Operațiunea 6.1 – Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii - această acțiune se referă la furnizarea unui pachet integrat de măsuri de sprijin pentru ocuparea forței de muncă, adresat persoanelor cu dizabilități, precum și familiilor acestora, angajatorului și publicului.

Include: identificarea angajatorilor și a persoanelor cu dizabilități, evaluarea competențelor profesionale și sociale ale persoanelor cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă, de către o echipă de specialiști (consilier profesional, psiholog etc.), consilierea familiilor, organizarea de stagii de muncă pentru persoanele cu dizabilități, precum și măsuri de sprijin pre și postangajare (mediere pentru angajare, coaching pentru locuri de muncă, consiliere pentru persoane cu dizabilități, precum și pentru personalul angajatorului, consiliere a membrilor familiei pentru un mediu de susținere și pro-activ în jurul persoanei cu dizabilități care accesează un nou loc de muncă etc.), cel puțin 6 luni de la data angajării. Operațiunea include, de asemenea, organizarea de campanii media și diseminarea de informații, pentru persoanele cu dizabilități și pentru publicul larg, cu privire la angajabilitatea acestor persoane. Aceste acțiuni sunt menite să schimbe percepția societății cu privire la participarea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii.

Operațiunea este asigurată printr-un mecanism competitiv, de către furnizori publici sau privați de măsuri de sprijin pentru ocuparea forței de muncă.

Principalele grupuri țintă:

- Persoane cu dizabilități în căutarea unui loc de muncă.

În România, numărul persoanelor cu dizabilități care sunt incluse pe piața muncii este extrem de scăzut.

Majoritatea șomerilor cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani sunt inactivi din punct de vedere economic, ceea ce îi face cel mai dificil grup de integrare pe piața muncii. Astfel, 88% dintre persoanele cu dizabilități severe și 66% dintre cele cu dizabilități ușoare erau inactice din punct de vedere economic în 2018, comparativ cu doar 26% pentru persoanele fără dizabilități. În cadrul grupului de persoane cu dizabilități severe, care înregistrează cel mai mare procent de persoane decuplate de piața muncii, există anumite subcategorii care se confruntă cu un set cumulativ de factori de excludere de pe piața muncii. Astfel, persoanele aflate în intervalele de la extremele distribuției de vârstă înregistrează valori critice: 88% dintre tinerii 16-34 de ani sunt inactivi economic și 94% dintre cei 50-64 de ani. De asemenea, 90% dintre persoanele cu dizabilități severe din mediul rural și 90% dintre cei cu dizabilități severe care nu au absolvit studiile primare sunt inactice. (sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Banca Mondială, „Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități din România”, decembrie 2020 – datele sunt calculate de Banca Mondială din EU SILC 2018 pentru statele membre UE, cu excepția Germaniei).

Măsurile de sprijinire a angajării sau de creștere a capacității de angajare a persoanelor cu dizabilități sunt complementare măsurilor de sprijinire a antreprenoriatului și a economiei sociale în cadrul POEO și măsurii de introducere a tichetelor de muncă și de oficializare a muncii în domeniul lucrătorilor casnici prin operaționalizarea introducerii tichetelor de masă în domeniul lucrătorilor casnici.

Obiectiv specific: (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;

Tipuri de acțiuni:

Accesul la serviciile de asistență socială este fundamental pentru viața independentă în comunitate și este evidențiat de asemenea în Recomandările de țară, în cadrul semestrului european. Orice persoană are dreptul de a trăi independent în societate. Pentru persoanele cu dizabilități, exercitarea acestui drept implică posibilitatea de a decide și controla toate aspectele vieții lor, accesul atât la servicii și facilități pentru populația generală, cât și la serviciile de sprijin specifice handicapului. Aceste servicii trebuie să fie disponibile, accesibile, adecvate și cu un cost accesibil. În același timp, serviciile trebuie să fie suficient de diverse pentru a răspunde nevoilor persoanelor cu dizabilități, a satisface preferințele acestora și a fi controlate de acestea. Lipsa serviciilor sociale poate duce la: (i) instituționalizarea și reinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități, în lipsa unor alternative la mediul rezidențial, (ii) perpetuarea segregării persoanelor cu dizabilități care locuiesc în prezent în instituții. În România, serviciile sociale comunitare care răspund nevoilor persoanelor cu dizabilități sunt încă rare și nu s-a observat nicio îmbunătățire în ultimii ani. În România, numărul serviciilor comunitare este insuficient pentru a acoperi nevoile: serviciile respiro și centrele de criză sunt aproape inexistente, la fel ca și serviciile de îngrijire la domiciliu, locuințe sociale și protejate. Echipe mobile există în doar 20 de localități, cu o capacitate de doar 800 de persoane până acum. Dintre serviciile nerezidențiale, cele mai numeroase sunt centrele de zi, dezvoltate în principal de sectorul privat. Dacă serviciile rezidențiale sunt bine reprezentate de sectorul public (în special centrele rezidențiale), serviciile publice comunitare sunt subdezvoltate. Din 2015, numărul serviciilor publice nerezidențiale nu

doar că a rămas la același nivel, dar numărul total de beneficiari chiar a scăzut, de la aproximativ 1900 la 1600 ((sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Banca Mondială, „Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități din România”, decembrie 2020).

Următoarele măsuri vor contribui la realizarea Obiectivului (k):

- Operațiunea 6.2 - Măsuri de asigurare a sprijinului pentru luarea deciziilor, pentru persoanele care își exercită dreptul pentru capacitate juridică (UN CDPD articolul 12), respectiv pentru persoanele care nu au trecut încă la statutul de capacitate juridică deplină, conform legislației naționale. Aceste persoane pot avea sau nu un tutore legal. Acțiunea finanțează 47 (cel puțin una pe județ) echipe de profesioniști, compuse în medie din 2 persoane (de exemplu un consilier juridic și un consilier/facilitator social, sau orice alt profesionist care va fi definit prin viitoarea lege a deciziei asistate, în prezent în curs de elaborare). Echipa de profesioniști va oferi asistență personală și îndrumare în luarea deciziilor, în urma unei evaluări a situației și alegerilor persoanei cu dizabilități care are nevoie de acest sprijin.

Asigurarea dreptului de a lua decizii pentru persoanele care au fost plasate sub sistemul de tutelă, în condiții de egalitate cu ceilalți, reprezintă un proces major de reformă în România, în conformitate cu articolul 12 din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată în România prin Legea nr. 221/2010. Pe 16 iulie 2020, Curtea Constituțională din România a decis că sistemul de tutelă nu este constituțional. În consecință, România trebuie să întreprindă de urgență acțiuni pentru crearea unui sistem adecvat de servicii asistate de luare a deciziilor, pentru a oferi persoanelor cu dizabilități sprijinul necesar pentru exercitarea deplină a acestui drept în conformitate cu voința și preferințele acestora.

- Operațiunea 6.3 - Dezvoltarea de servicii de îngrijire de zi/reabilitare pentru copiii cu dizabilități (fie în centre sau servicii mobile), care să permită accesul copiilor la un spectru larg de servicii de îngrijire și (re)reabilitare de calitate, adaptate nevoilor fiecărei categorii de copii, în special celor care provin din familii care de obicei nu au resursele necesare pentru a accesa aceste servicii. Organizarea de cursuri pentru părinții copiilor cu dizabilități, în vederea dezvoltării abilităților parentale specifice.

- Operațiunea 6.4 - Accesul persoanelor cu dizabilități la echipamente, dispozitive și tehnologii de asistență, pentru incluziunea socială și participarea activă la viața comunității.

- Operațiunea 6.5 - Dezvoltarea serviciilor de reabilitare în comunitate, prin echipe de servicii mobile (47 echipe mobile de specialiști, câte una pe județ și sectoarele Bucureștiului), conform modelului pilotat cu succes în județul DOLJ, echipe care asigură servicii specializate de abilitare/reabilitare, acasă - asistent social, kinetoterapeut, specialist, psiholog și șofer.

- Operațiunea 6.6 - Furnizarea de servicii de viață independentă pentru persoanele cu dizabilități care părăsesc instituțiile, precum și a serviciilor de sprijin foarte necesare în comunitate, pentru un trai decent și participarea activă în societate.

- Operațiunea 6.7 - Dezvoltarea de servicii de îngrijire și suport de calitate pentru persoanele cu dizabilități și îngrijitorii acestora, în centrele respiro.

- Operațiunea 6.8 - Finanțarea cursurilor de Asistent Personal Profesional, în vederea îmbunătățirii calității vieții independente a persoanelor cu dizabilități și a ratei de întreținere a familiei acestor persoane.

- Operațiunea 6.9 - Măsuri de instruire a personalului din serviciile dedicate persoanelor cu dizabilități

Măsurile pentru copiii cu dizabilități sunt complementare celor din POEO Prioritatea 2 - Îmbunătățirea participării copiilor la învățământul preșcolar și preșcolar, legate de adaptarea serviciilor la nevoile copiilor cu dizabilități/CES precum și Operațiuni orizontale (intervenții integrate la nivel de școală/comunitate), prin îmbunătățirea accesului și participării la educație a

copiilor cu dizabilități și/sau nevoi educaționale speciale (CES), programe de informare și conștientizare privind participarea la educație, consiliere și educație parentală, cu accent pe grupuri vulnerabile, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, în vederea asigurării unui sistem de educație incluziv.

Măsurile din PNRR legate de punerea în funcțiune și modernizarea noilor servicii comunitare: centre de zi, centre de servicii de recuperare neuro-motorie și centre de servicii de asistență și suport pentru persoanele cu dizabilități sunt complementare serviciilor de sprijin oferite prin POIDS.

Formarea specialiștilor care lucrează cu persoane cu dizabilități este complementară sprijinirii formării continue a angajaților din POEO.

Principalele grupuri țintă:

- Persoane cu dizabilități (copii și adulți);
- Profesioniști care lucrează în serviciile destinate persoanelor cu dizabilități;
- Familiile și îngrijitorii persoanelor cu dizabilități.

Obiectiv specific: FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale

Tipuri de acțiuni:

Renovarea și dotarea centrelor de (re)reabilitare pentru copiii cu dizabilități, în comunități.

Achiziționarea de echipamente asistive, dispozitive asistive pentru persoane cu dizabilități.

Sprijinirea infrastructurii echipelor mobile de reabilitare (autoturisme, truse fizio-medicale etc.).

Renovarea/dotarea serviciilor comunitare și/sau serviciilor de îngrijire de zi și reabilitare, în comunități, pentru persoanele cu dizabilități care părăsesc instituțiile și sunt sprijinite să trăiască independent.

Renovare/cumpărare/construire centre respiro pentru persoanele cu dizabilități și familiile/îngrijitorii acestora.

Principalele grupuri țintă:

- Persoane cu dizabilități;
- Profesioniști care lucrează în serviciile destinate persoanelor cu dizabilități;
- Familiile și îngrijitorii persoanelor cu dizabilități.

Prioritatea 8: Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile

Obiectiv specific: FSE (i) promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migranților

Tipuri de acțiuni:

În această prioritate, măsurile privind serviciile integrate pentru incluziunea socio-profesională a migranților includ:

- un pachet de servicii integrate pentru adulți (facilitarea accesului la servicii medicale, consiliere și orientare psihologică, organizarea de cursuri de limba română, îndrumare și asistență pentru proceduri administrative, profilare, consiliere și îndrumare pentru accesul la serviciile de angajare, certificarea competențelor - activitățile vor se desfășura în cel puțin 12 centre de integrare;
- un pachet de servicii integrate pentru copii (facilitarea accesului la servicii medicale, consiliere și orientare psihologică, organizare de cursuri de limba română, servicii educaționale) - activitățile se vor desfășura în cel puțin 12 centre de integrare.

Pachetele de servicii integrate pentru migranți sunt complementare măsurilor de educație și ocupare a forței de muncă pentru adulți, oferind servicii de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupuri defavorizate și oferind pachete personalizate de măsuri active pentru persoanele din grupurile dezavantajate pentru a facilita accesul la muncă, integrarea pe piață și socio-profesională și creșterea accesului și participării adulților la programe de formare pentru dezvoltarea/creșterea nivelului de competențe cheie.

Intervențiile legate de pachetul pentru copiii migranți sunt complementare măsurilor de însoțire, în funcție de nevoile copiilor aparținând grupurilor vulnerabile; adaptarea serviciilor la nevoile copiilor cu dizabilități/CES, informare, consiliere, educație parentală și operațiuni orizontale (intervenții integrate la nivel de școală/comunitate).

Principalele grupuri țintă:

- Migranți și resortisanții țărilor terțe.

Obiectiv specific: (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Tipuri de acțiuni:

- Servicii integrate pentru victimele traficului de persoane și victimele violenței domestice: cazare în centre atât pentru victime, cât și pentru minori aflați în îngrijire, vouchere pentru locuințe protejate/chirie, consiliere psihologică, consiliere profesională, consiliere juridică, sprijin material pentru asigurarea nevoilor de bază (îmbrăcăminte, alimente, materiale sanitare, medicamente, transport);
- Servicii de sprijin și reabilitare pentru reintegrarea socială a persoanelor care se confruntă cu dependența de droguri sau alcool (servicii de îngrijire integrată: consiliere medicală, psihologică, socială, juridică, prevenirea recăderilor, terapii specifice în comunitate și în mediul privat de libertate);
- Servicii de asistență socială, consiliere, sprijin pentru incluziune, oferite persoanelor care sunt eliberate din închisoare;
- Servicii de sprijin pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost (consiliere, asistență socială, asistență medicală, servicii de sprijin pe stradă, servicii de consiliere și mediere pentru angajare etc.);
- Formarea profesională a specialiștilor care lucrează cu grupuri vulnerabile;
- Consilierea profesională a victimelor violenței domestice, traficului de ființe umane este complementară măsurilor legate de furnizarea de servicii de identificare, îndrumare, servicii de sprijin și management de caz pentru persoanele din grupurile defavorizate identificate în PO Educație și Ocupare, precum și acțiunii de furnizare a pachetelor personalizate de măsuri active pentru persoanele din grupuri defavorizate în vederea facilitării accesului pe piața muncii și integrării socio-profesionale;
- Pregătirea specialiștilor care lucrează cu aceste grupuri vulnerabile este complementară sprijinirii formării continue a angajaților în cadrul PO Educație și Ocupare.

Principalele grupuri țintă:

- Victimele violenței domestice;
- Victimele traficului de persoane;
- Persoanele care se confruntă cu adicții (droguri, alcool) și familiile lor;
- Persoane eliberate din închisoare, în perioada post-detenție;
- Persoane fără adăpost;
- Specialiștii care lucrează cu acești oameni;
- Familiile sau rudele persoanelor vulnerabile.

Obiectiv specific: FEDR d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate care să vizeze locuințele și serviciile sociale

Tipuri de acțiuni:

- Dezvoltarea infrastructurii de locuințe protejate pentru victimele violenței domestice;
- Dezvoltarea infrastructurii de locuințe protejate pentru victimele traficului de persoane.

Principalele grupuri țintă:

- Migranți/cetățeni.

Obiectiv specific: FEDR d (iv) promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migranților, prin acțiuni integrate care să includă locuințele și serviciile sociale

Tipuri de acțiuni:

Reabilitarea spațiilor disponibile pentru cazare temporară, aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne (MAI) sau structuri coordonate ale MAI, pentru migranți (6 centre mici de cazare, de câte 150 de persoane și un centru mare, pentru 500 de persoane) sau autorități publice locale (6 centre mici de cazare, a câte 150 de persoane fiecare, pentru migranți cu nevoi speciale: - familii monoparentale, persoane incapabile de muncă etc.).

Dezvoltarea infrastructurii centrelor de integrare din 12 orașe ale țării, reprezentative din punct de vedere al numărului de migranți, prin reabilitarea și modernizarea unor spații aflate în administrarea autorităților locale.

Investițiile de tip FEDR se vor concentra în primul rând pe renovarea/reabilitarea spațiilor existente, dotarea cu utilaje și mobilier.

Principalele grupuri țintă:

- Migranți/cetățeni.

Prioritatea 9: Ajutorarea persoanelor defavorizate

Obiectiv specific: deprivarea materială FSE (m) reducerea privațiunilor materiale prin furnizarea de alimente și/sau de asistență materială de bază celor mai defavorizate persoane, inclusiv copiilor, și aplicarea de măsuri auxiliare care să sprijine incluziunea socială a acestora

Tipuri de acțiuni:

Acest obiectiv este selectat pentru a răspunde unui grup semnificativ de persoane vulnerabile din România, care se află într-o situație de deprivare materială severă.

Prioritatea 9 (ajutorarea persoanelor defavorizate) include măsuri de sprijin pentru reducerea ratei deprivării materiale a cetățenilor, atât pentru reducerea sărăciei copiilor și familiilor cu mulți copii (vouchere pentru nou-născuți, vouchere pentru școlari clasa 0), precum și sprijin prin vouchere pentru alimente și masă caldă/cantină.

Intervențiile prevăzute prin această Prioritate urmăresc sprijinul material al persoanelor defavorizate.

În acest sens, măsurile preconizate sunt:

1. Masa caldă/cantine

- Această măsură se va adresa unui număr total de 200.000 de persoane;
- Operațiunea va dura 5 ani;
- Valoarea țintei a fost calculată și ținând cont de prevederile legale din România, privind funcționarea cantinelor sociale (o persoană poate primi sprijin sub formă de mese calde pentru maximum 90 de zile într-un an).

2. Vouchere pentru achiziții de alimente

- Această măsură se va adresa unui număr de cel puțin 730.000 de persoane pe an, măsură prin care se vor distribui vouchere pentru alimente de bază sau mese calde, în valoare de 100 de euro anual, timp de 4 ani.

3. Vouchere pentru copii

- Această măsură se va adresa familiilor la naștere dar și pentru a sprijini copilul la începutul școlii (clasa zero);
- Această măsură va oferi suport material sub formă de vouchere „kit nou-născuți” sau pachet „debut școlar”, în valoare de 175 de euro, de care vor beneficia aproximativ 1.200.000 de copii (200.000 de copii pe an, pe o perioadă de 6 ani (2022-2027).);
- În implementarea acestei măsuri, distribuirea acestui tip de ajutor va fi îndreptată către familiile ale căror venituri sunt sub media națională.

4. Cartografierea tuturor serviciilor sociale existente în zonă

- (41 de județe și 6 sectoare ale Capitalei);
- tipărirea de broșuri care vor informa toți beneficiarii și vor fi livrate împreună cu voucherele.

Principalele grupuri țintă:

- 280.000 de persoane aflate în situații de extremă vulnerabilitate care vor primi mese calde prin intermediul cantinelor sociale;
- 2,9 milioane de adulți aflați într-o situație de deprivare materială severă care vor primi vouchere pentru achiziționarea de alimente
- 1,2 milioane de copii (nou-născuți sau la începutul ciclului de învățământ primar) - 200.000 pe an;
- 4,1 milioane de persoane care vor primi o broșură cu toate serviciile sociale existente în zona lor de locuit.

Prioritatea 10: Asistență tehnică pentru facilitarea și fluidizarea managementului de program

Tipuri de acțiuni:

1. Asigurarea funcționării sistemului de coordonare, management și control al fondurilor:

- Sprijinirea Autorității de Management și a Organismelor Intermediare pentru implementarea diferitelor etape ale PO, inclusiv identificarea și dezvoltarea proiectelor, selecția, monitorizarea, evaluarea și autorizarea, controlul și auditul (ex. cheltuieli salariale, inclusiv pentru angajații din afara organigramei, logistică și sprijin organizatoric pentru ambele categorii de personal etc.);
- Suport logistic pentru funcționarea Autorității de Management, a organismelor intermediare și a altor organisme implicate în implementarea Programului, inclusiv costuri de funcționare, costuri legate de organizarea întâlnirilor, întâlniri și evenimente, furnizarea de consumabile și rechizite de birou, mobilier, arhivare și stocare, achiziția de echipamente TIC și software specializat necesar

implementării eficiente a POIDS (software contabil, legislativ etc.), securitate cibernetică a aplicațiilor IT, dezvoltarea și întreținerea sistemelor și infrastructurii TIC, participarea personalului la întâlniri/evente/întâlniri/ conferințe/grupuri de lucru/rețele/comitete etc. referitoare la PO sau cu impact asupra PO etc.;

- Simplificarea și inovarea managementului PO, a procedurilor administrative și financiare și consolidarea capacității administrative a AM și a organismelor intermediare;
- Asigurarea pregătirii și pregătirii profesionale a personalului structurilor de management ale Programului;
- Sprijin pentru activarea și consolidarea capacității și a schimbul de bune practici pentru membrii Comitetului de Monitorizare, pentru a eficientiza activitatea și a consolida capacitatea partenerilor socio-economici de a contribui semnificativ la procesul de monitorizare a PO, inclusiv sprijin specific pentru consolidarea capacității, organizarea și funcționarea Comitetului de Monitorizare a PO (sub formă de programe de formare care acoperă teme de interes pentru eficientizarea activității Comitetului, sesiuni de instruire dedicate, participare la alte activități de formare/diseminare a PO, noi reglementări etc.);
- Sprijinirea activităților Autorității de Management și a Organismelor Intermediare (inclusiv cheltuieli salariale) necesare închiderii PO.

2. Facilitarea implementării, monitorizării, comunicării și vizibilității Programului:

- Sprijin pentru implementarea unor aspecte specifice: ex. opțiuni de costuri simplificate, scheme de ajutor de stat, implementarea instrumentelor financiare prevăzute în PO, inclusiv analiza ex-ante pentru dezvoltarea acestora etc.;
- Planificarea și implementarea sistemului informatic complementar de monitorizare și raportare SMIS, în vederea îmbunătățirii eficienței Autorității de Management și a organismelor intermediare;
- Studiul, identificarea, selecția și stabilirea indicatorilor pentru monitorizarea intervențiilor și a cheltuielilor conform obiectivelor POIDS;
- Efectuarea de evaluări, rapoarte, studii și analize specifice necesare pentru a permite implementarea eficientă a acțiunilor finanțate din POIDS (efectuarea evaluărilor prevăzute în planul de evaluare a PO, inclusiv actualizarea acestui plan, instruirea/ formarea actorilor relevanți implicați în evaluarea PO);
- Sprijinirea beneficiarilor POIDS pentru implementarea proiectelor finanțate din POIDS, inclusiv sesiuni de instruire;
- Elaborarea și implementarea strategiei și planului de comunicare pentru POIDS, campanii de comunicare și informare a potențialilor beneficiari POIDS cu privire la intervențiile finanțate prin program și beneficiile investițiilor FSE + în domeniile Ocupare și Educație;
- Diseminarea practicilor și modelelor inovatoare pentru managementul PO;
- Sprijin în vederea pregătirii perioadei de programare 2027+.

Principalele grupuri țintă:

- Structuri management și implementare a POIDS;
- Personalul de management și implementare a POIDS;
- Membrii Comitetului de Monitorizare;
- Beneficiari.

(Sursa: www.mfe.gov.ro, varianta POIDS la 29.10.2021,

<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/aba9633890e56323fad041a44babef26.pdf>,

Informații accesate la data de 02.11.2021, Informații prelucrate)

A.4 PROGRAMUL OPERAȚIONAL SĂNĂTATE 2021-2027 (POS)

Programul Operațional Sănătate se încadrează în următoarele obiective ale politicii de coeziune 2021-2027:

- Obiectiv de Politică 4: **O Europă mai socială**, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale
- Obiectiv de Politică 1: **O Europă mai inteligentă**, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente

Surse de finanțare UE:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)
- Fondul Social European (FSE+)

Priorități și Obiective specifice

ID	Priorități	Obiective specifice
1	Prioritatea 1: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și serviciilor oferite în regim ambulatoriu	FEDR - OS (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate
		FSE+ - OS (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung
2	Prioritatea 2: Servicii de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului epidemiologic al morbidității	FEDR - OS (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate
		FSE+ OS (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung
3	Prioritatea 3: Creșterea eficacității sistemului medical pentru prevenție, diagnostic și tratament	FEDR - OS (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate

	precoce al bolilor prioritare prin investiții în servicii și infrastructură	FSE+ OS (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung
4	Prioritatea 4: Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major	FEDR - OS (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate FSE+ OS (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung
5	Prioritatea 5: Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical	FEDR - OS (i) dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate
6	Prioritatea 6: Digitalizarea sistemului medical	FEDR - OS (ii) valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice
7	Prioritatea 7: Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament	FEDR - OS (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate FSE+ OS (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Prioritatea 1: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și a serviciilor oferite în regim ambulatoriu

Obiectiv specific: FEDR - OS (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate

Tipuri de acțiuni vizate:

Investiții în infrastructura:

a) Cabinetelor medicilor de familie (inclusiv puncte de lucru pentru medicii de familie, diferite forme de asociere a cabinetelor în grupuri de practică medicală și centre de permanență) cu prioritate cele din mediul rural, zone marginalizate, zone greu accesibile, inclusiv în zonele neacoperite cu servicii de MdF (medicină de familie) sau în care infrastructura existentă este precară sau lipsește

Exemple acțiuni eligibile:

- dotare/modernizare/reabilitare

b) Structurilor publice responsabile cu distribuția vaccinurilor la nivel teritorial

Exemple acțiuni eligibile:

- dotare (mijloace de transport adaptate care să asigure menținerea lanțului de frig)

c) Publică în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică (ex: cabinete medicale, inclusiv cabinete medicale stomatologice organizate în unități de învățământ, dotarea cu unități mobile pentru asigurarea accesului copiilor și tinerilor care urmează o formă de învățământ la servicii de calitate)

Exemple acțiuni eligibile:

- dotare/modernizare/reabilitare

d) Publică a unităților sanitare/altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/acordă asistență medicală ambulatorie

Se va acorda prioritate:

- unităților sanitare publice care vor implementa **programe de screening populațional/diagnosticare precoce și tratament** (OIS: cancer, hepatite, tuberculoză etc.)
- structurilor sanitare/altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/acordă asistență medicală ambulatorie de **obstetrică ginecologie**, inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening/diagnosticare și tratament, în vederea creșterii capacității acestora de a oferi servicii de screening prenatal și de îngrijire a gravidei
- unităților sanitare publice integrate **spitalelor de pediatrie**, inclusiv investiții în infrastructura publică în care se furnizează servicii de asistență medicală stomatologică acordată copiilor cu nevoi speciale (categorie care include și pe cea a copiilor cu boli rare)
- înființarea/reabilitarea/dotarea de cabinete de asistență medicală stomatologică în structura ambulatoriilor integrate spitalelor de pediatrie și spitalelor publice care au secții de pediatrie, care să furnizeze servicii de asistență medicală stomatologică acordată copiilor, inclusiv copiilor cu nevoi speciale
- ambulatoriilor sau structurilor de tip ambulatoriu care furnizează **servicii de sănătate mintală**
- dispensare TBC (care furnizează servicii destinate persoanelor suspecte/confirmate cu tuberculoză)
- ambulatoriilor sau structurilor de tip ambulatoriu care furnizează servicii ambulatorii

Exemple de acțiuni eligibile:

- dotare/extindere/modernizare/reabilitare

Principalele grupuri țintă

- Cabinete de medicină de familie/diferite forme de asociere a cabinetelor în grupuri de practică și centre de permanență
- Structuri publice responsabile cu distribuția vaccinurilor la nivel teritorial
- Unități școlare publice unde se vor furniza servicii de asistență medicală școlară, inclusiv

- servicii de asistență stomatologică
- Unități sanitare publice/alte structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/acordă asistență medicală ambulatorie
- Unități sanitare publice cu paturi de acuzi care se reorganizează/reconvertesc secții în paturi de spitalizare de zi

Obiectiv specific: FSE+ - OS (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Tipuri de acțiuni vizate:

A. Îmbunătățirea accesibilității și eficacității asistenței medicale primare și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară

a) dezvoltarea de **instrumente de suport** care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară

Exemple de acțiuni eligibile:

- ghiduri, proceduri/protocoale de lucru/acreditare, management de caz, metodologii/standarde etc.
- procedura de acreditare a cabinetelor de medicină de familie ca și furnizori de AMC (asistență medicală comunitară); definirea încadrării medicului în echipa medicală comunitară
- dezvoltarea de metodologii/tandarde/ proceduri de „parcurs terapeutic” pentru cele mai frecvente patologii cu care se confruntă medicii de familie și sprijin pentru asigurarea implementării acestora, inclusiv asigurarea legăturii cu celelalte nivele - asistență oferită în regim ambulatoriu sau spitalizare continuă
- dezvoltarea de proceduri și protocoale de lucru în sistem integrat pentru asistența medicală comunitară cu medicina de familie, inclusiv mecanisme care asigură accesul la îngrijire medicală de înaltă calitate

b) dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii de asistență medicală primară, inclusiv pentru echipa medic de familie- asistent medical comunitar) (ex. dezvoltare curriculum/materiale de instruire; furnizare programe de instruire

c) furnizarea de servicii medicale:

- furnizarea de servicii privind diagnosticul, monitorizarea, tratamentul și recuperarea acordate pacientului cronic (ex. HTA, diabet etc) în comunitate
- furnizarea de servicii de **asistență medicală primară**, cu accent pe servicii preventive acordate

B. Îmbunătățirea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu:

a) dezvoltarea de **instrumente de suport** care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu

Exemple de acțiuni eligibile:

- studii/analize/ghiduri, proceduri/protocoale de lucru/acreditare, management de caz, metodologii/standarde
- analiză de impact privind tipurile de afecțiuni (diagnostice) medicale și cazurile rezolvate cu procedură chirurgicală, care pot fi mutate din spitalizare continuă în spitalizare de zi și din spitalizare de zi în ambulatoriu
- actualizarea/elaborarea costurilor reale ale serviciilor/procedurilor etc. medicale și chirurgicale oferite în regim ambulatoriu, dezvoltarea de pachete de servicii medicale oferite în ambulatoriu, cu indicarea duratelor estimative ale serviciilor medicale furnizate în ambulatoriu pentru afecțiunile (diagnosticele) identificate și ale serviciilor medicale furnizate în ambulatoriu pentru cazurile rezolvate cu procedură chirurgicală identificate

b) dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor în regim ambulatoriu (ex. dezvoltare curriculum/materiale de instruire; furnizare programe de instruire; măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale de tip ambulatoriu, inclusiv prin furnizarea de modele, implementarea de proiecte pilote etc.)

C. Implementarea de programe de sănătatea reproducerii, inclusiv stimularea natalității prin măsuri de suport a cuplurilor infertile

a) dezvoltarea de instrumente de suport

Exemple de acțiuni eligibile:

- dezvoltarea și implementarea unor protocoale în domeniul reproducerii și a unui plan integrat de investigații pentru cuplul infertil
- elaborarea de ghiduri, estimarea nevoilor de servicii de îngrijire perinatală și de sănătate a femeii și a nou născuților bazate inclusiv pe moașă, în vederea integrării acestora, protocoale și criterii de transfer între specialiști
- dezvoltarea rețelei de servicii bazate inclusiv pe moașă, care să faciliteze interconectarea acestora cu ceilalți
- specialiști furnizori de servicii pentru sănătatea reproductivă

b) dezvoltarea competențelor personalului implicat în implementarea de programe de sănătatea reproducerii, inclusiv a celor implicați în furnizarea de servicii medicale de prevenție în domeniul sănătății prenatale (ex. dezvoltare curriculum/materiale de instruire; furnizare programe de instruire; măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale de tip ambulatoriu, inclusiv prin furnizarea de modele, implementarea de proiecte pilote etc.)

c) furnizarea de servicii integrate de diagnostic pentru cuplul infertil

d) campanii de educare a personalului medical și a publicului larg privind rolul moașei în îngrijirea prenatală și reproductivă

D. Implementarea de măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări psihice

Exemple de acțiuni eligibile:

a) dezvoltarea **competențelor personalului** implicat în tratarea persoanelor cu tulburări psihice, inclusiv programe de formare destinate părinților ai căror copii suferă de tulburări psihice sau altor aparținători

b) **furnizarea de servicii/măsuri de sprijin** destinate recuperării persoanelor cu tulburări psihice

E. Îmbunătățirea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice, ca parte a asistenței medicale primare adresate copiilor și tinerilor care urmează o formă de învățământ, atât din mediul urban, cât și din mediul rural

a) dezvoltarea de **instrumente de suport** care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice

Exemple de acțiuni eligibile:

- definirea cadrului strategic și de reglementare pentru asigurarea asistenței medicale în unitățile de învățământ
- evaluarea necesarului de servicii medicale pentru unitățile de învățământ
- dezvoltarea de instrumente de suport/norme/standarde etc. privind condițiile de mediu din unitățile de învățământ
- dezvoltarea unui pachet minimal de servicii pentru unitățile de învățământ în funcție de numărul de copii
- elaborarea costului pachetului de servicii;
- dezvoltarea instrumentelor de practică pentru a asigura sănătatea copiilor și tinerilor în unitățile de învățământ
- campanii de conștientizare

b) asigurarea de personal suficient din punct de vedere numeric și **dezvoltarea competențelor personalului** pentru furnizarea serviciilor de sănătate în unități de învățământ

Exemple de acțiuni eligibile:

- definirea categoriilor profesionale implicate în furnizarea asistenței medicale în unitățile de învățământ, definirea responsabilității și a complementarității cu pachetul de servicii de bază pentru copii, furnizat de medicul de familie
- definirea modalităților de furnizare, modalităților de plată și a standardelor minime de cost
- dezvoltare curriculum/materiale de instruire; furnizare programe de instruire, inclusiv dezvoltarea de noi competențe și asigurarea graduală a nevoii de servicii,

c) asigurarea accesului copiilor/tinerilor la servicii de medicina școlară și/sau stomatologică

Exemple de acțiuni eligibile:

- furnizarea de servicii de medicină școlară și/sau stomatologică copiilor/tinerilor care urmează o formă de învățământ

Principalele grupuri țintă

- Personal din APC (inclusiv servicii deconcentrate) și locală a sistemului public de sănătate
- Personal implicat în furnizarea de **servicii medicale/medico-sociale la nivelul comunității**
- Personal implicat în furnizarea de **servicii de asistență medicală primară** (ex. MdF, asistente medicale/AMC/ mediatori sanitari, inclusiv paramedici, personal din jandarmeria montană)
- Persoane care beneficiază de **servicii de asistență primară/comunitară***
- Personal implicat în furnizarea de **servicii medicale în regim ambulatoriu** (ex. medici, asistente medicale, moașe etc.)/personal superior din structuri paraclinice (ex. biologi, chimiști etc.)/personal implicat în furnizarea de servicii conexe actului medical în regim ambulatoriu (ex. tehnicieni de laborator, kineoterapeuți, tehnicieni imagistică, psihologi etc.)/personal suport (ex. personal administrativ, IT, registratori medicali etc.)
- Personal implicat în furnizarea de programe de sănătatea reproducerii, inclusiv stimularea natalității
- Persoane/cupluri infertile
- Personal implicat în tratarea persoanelor cu tulburări psihice/din spectrul autist, inclusiv părinți
- Persoane care beneficiază de servicii de diagnosticare/sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări psihice/din spectrul autist
- Persoane care oferă **servicii de medicină școlară, inclusiv servicii stomatologice** (ex. medici de familie, medici din asistența medicală școlară, asistente medicale, asistenți medicali comunitari/ mediatori sanitari, personal care asigură asistența medicală primară acordată copiilor și tinerilor, medici stomatologi, asistente medicale din cabinetele medicale stomatologice etc.)
- Copii/tineri care beneficiază de **servicii de medicină școlară***
- Copii/tineri care beneficiază de **servicii stomatologice***

*se va acorda prioritate persoanelor/copii/tineri:

- din mediul rural
- din zone greu accesibile
- populație vulnerabilă (ex. neasigurați/cu părinți neasigurați, beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost, mame minore, persoane cu tulburări psihice/de spectru autist etc.)

Conform Legii nr. 292/2011, Legea Asistenței Sociale, „**grupul vulnerabil** desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială”.

Prioritatea 2: Servicii de rehabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului epidemiologic al morbidității

Obiectiv specific: FEDR - OS (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate

Tipuri de acțiuni vizate:

a) Investiții în infrastructura publică a:

- unităților sanitare care furnizează servicii de **reabilitare/recuperare**, inclusiv rețeaua balneară pe profile de patologie
- unităților sanitare care furnizează servicii de **paliative și îngrijiri medicale pe termen lung**
- unităților sanitare acuți în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de reabilitare/recuperare, servicii de paliative și îngrijiri medicale pe termen lung
- unităților medico-sociale care furnizează servicii medicale specifice persoanelor vulnerabile, inclusiv îngrijiri de lungă durată

Exemple de acțiuni eligibile:

- Dotare/extindere/modernizare/reabilitare

b) Investiții în infrastructura centrelor/unităților/unităților sanitare/unităților medico-sociale care furnizează servicii de paliative și îngrijiri medicale pe termen lung

Exemple de acțiuni eligibile:

- Dotare/extindere/modernizare/reabilitare

Principalele grupuri țintă

- Unități sanitare publice de recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică
- Unități sanitare publice acuți care beneficiază de sprijin în vederea transformării în unități sanitare care furnizează servicii de reabilitare/recuperare, servicii de paliative și îngrijiri medicale pe termen lung
- Unități medico-sociale publice
- Centre/unități care furnizează servicii de paliative și îngrijiri medicale pe termen lung

Obiectiv specific: FSE+ - OS (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Tipuri de acțiuni vizate:

A. Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de reabilitare/ recuperare

a) Dezvoltarea de **instrumente suport** care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare

Exemple de acțiuni eligibile:

- inventarierea furnizorilor de servicii și a capacității de furnizare de servicii de medicină fizică și reabilitare sub aspectul: infrastructură, dotare, resurse umane
- estimarea nevoilor viitoare de servicii de medicină fizică și reabilitare
- redefinirea politicilor de acces în funcție de severitatea afectării și de criteriile de vulnerabilitate și definirea traseului pacientului în sistem pentru îngrijirile de recuperare/reabilitare
- elaborarea unui plan național de dezvoltare a rețelei de servicii de medicină fizică și de reabilitare
- actualizarea pachetului de bază de servicii de medicină fizică și reabilitare
- ajustarea mecanismului de finanțare din sistemul de asigurări sociale de sănătate

b) dezvoltarea **competențelor personalului** implicat în furnizarea serviciilor de reabilitare/recuperare

Exemple de acțiuni eligibile:

- revizuirea curriculum-ului de pregătire în specialitate și definirea formelor de educație medicală continuă necesare pe categorii profesionale pentru asigurarea competențelor cheie necesare
- dezvoltarea unui plan de instruire pe termen mediu pentru personalul din domeniu, inclusiv personalul care lucrează în domeniul medical din serviciile sociale
- furnizarea de programe de formare

c) **furnizarea de servicii de reabilitare/recuperare**

B. Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de îngrijire paliativă și a îngrijirilor la domiciliu, prin:

a) Dezvoltarea de **instrumente suport** care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire paliativă și de îngrijiri la domiciliu

Exemple de acțiuni eligibile:

- standardizarea documentației medicale specifice îngrijirilor paliative, elaborarea și implementarea de protocoale și algoritmi pentru îngrijirile paliative, cu accent inclusiv pe colaborarea interdisciplinară și includerea terapilor inovative în protocoalele specifice pentru a asigura accesul egal al pacienților la aceste terapii
- adaptarea sistemului informatic pentru integrarea modificărilor în modalitățile de raportare și decontare a noilor servicii și includerea unui modul de monitorizare a dezvoltării serviciilor de sănătate inclusiv cele de îngrijiri paliative
- reglementarea prescrierii de medicamente esențiale de îngrijire paliativă (inclusiv medicamente analgezice puternice-opioide, astfel încât acestea să fie disponibile la toate nivelurile de îngrijire, atât pentru pacienții cu cancer, cât și pentru cei cu alte boli progresive cronice)

b) dezvoltarea **competențelor personalului** implicat în furnizarea de servicii de îngrijire paliativă

Exemple de acțiuni eligibile:

- elaborarea curriculumului de formare
- furnizarea de programe de formare adresate membrilor echipelor specializate de îngrijiri paliative din noile structuri de îngrijiri paliative, inclusiv prin abordare multidisciplinară și vizând terapiile inovative/complementare
- includerea modulului de îngrijiri paliative în curriculumul de rezidențiat în medicina de familie și oncologie

c) înființarea și funcționarea de **centre de îngrijire paliativă**, acolo unde nu există, inclusiv la domiciliu

C. Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung prin:

a) dezvoltarea de **instrumente suport** care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung

Exemple de acțiuni eligibile:

- definirea tipurilor de îngrijiri pe termen lung și a tipurilor de furnizori
- redefinirea politicilor de acces în funcție de severitatea afectării și de criterii de vulnerabilitate
- actualizarea pachetului de servicii și a cadrului de contractare în sistemul de asigurări sociale de sănătate
- ajustarea mecanismului de finanțare
- definirea traseului pacientului în sistem pentru îngrijirile pe termen lung
- elaborarea și implementarea de protocoale, algoritmi și instrumente pentru îngrijirile pe termen lung

b) **dezvoltarea competențelor personalului** implicat în furnizarea serviciilor de îngrijire pe termen lung

Exemple de acțiuni eligibile:

- definirea responsabilităților și competențelor privind îngrijirile pe termen lung pe tipuri de furnizori
- instruirea personalului implicat în îngrijirile pe termen lung în formă instituționalizată sau în comunitate

c) înființarea și funcționarea de centre publice de îngrijiri pe termen lung, acolo unde nu există

Principalele grupuri țintă

- Personal din APC (inclusiv servicii deconcentrate) și locală a sistemului public de sănătate
- Personal implicat în furnizarea de servicii de:
  - o reabilitare/recuperare
  - o îngrijire paliativă
  - o îngrijiri pe termen lungdin care:
  - medici, asistente medicale
  - servicii conexe actului medical (ex. fiziokinetoterapeuți, kinetoterapeuți, tehnicieni în ortezare și protezare, psihoterapeuți, psihologi, asistenți sociali, teologi-preoți, teologi, maseuri, băieși, profesori cultură fizică medicală, tehnicieni imagistică, echipamente de recuperare etc.)
  - personal suport (ex. personal administrativ, IT, registratori medicali etc.)
- Persoane care beneficiază de servicii de:
  - o reabilitare/recuperare
  - o îngrijire paliativă
  - o îngrijiri pe termen lungcu accent pe:
  - persoanele din zona rurală
  - populația vulnerabilă socio-economic (ex. neasigurați sau beneficiari de VMG persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc.)
  - persoanele vulnerabile din punct de vedere medical
    - ✓ servicii de reabilitare/recuperare - persoane cu afecțiuni cronice care afectează capacitatea funcțională (ex. afecțiuni cardiace, neurologice, ortopedice, degenerative, politraumă etc.)
    - ✓ servicii de îngrijire paliativă (ex. cu afecțiuni oncologice sau alte tipuri de afecțiuni grave, amenințătoare de viață etc.)

Conform Legii nr. 292/2011, Legea Asistenței Sociale, „grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială”.

Prioritatea 3: Creșterea eficacității sistemului medical pentru prevenție, diagnostic și tratament precoce al bolilor prioritare prin investiții în servicii și infrastructură

Obiectiv specific: FEDR - OS (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate

Tipuri de acțiuni vizate:**A. Investiții infrastructura publică a:****a) Unităților sanitare - serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe:**

- o dezvoltarea structurilor integrate de preluare și îngrijire a pacientului critic, inclusiv copii, prin asigurarea infrastructurii unităților dedicate de îngrijire

Se va acorda prioritate investițiilor în unități sanitare care tratează:

- o pacient critic cu patologie vasculară cerebrală acută

- pacient cardiac în stare critică
- mari arși, politraumă
- alți pacienți critici (ex. blocuri operatorii, ATI, inclusiv stațiile de oxigen care deservește aceste structuri, UPU etc.)

Exemple de acțiuni eligibile:

- extindere/modernizare/reabilitare/dotare (ex. structuri de imagistică medicală (ex. CT, angiografe, rezonanță magnetică nucleară etc.), laboratoare de analize medicale etc.)

B. Investiții în infrastructura publică a:

a) structurilor sanitare unde se realizează depistarea, diagnosticarea, tratarea și recuperarea pacienților cu afecțiuni genetice și a celor cu anomalii congenitale, estimarea riscului de recurență a bolilor genetice în familiile pacienților (ex. centrele regionale de genetică medicală, laboratoarele de genetică medicală pentru afecțiuni cronice (ex. oncologie, neurologie, endocrinologie și diabet, cardiologie, gastroenterologie etc.), monitorizarea evoluției bolii oncologice (ex. investigare fenotip tumoral, monitorizarea riscului de recurență prin ADN circulant sau celule tumorale circulante etc.)

b) structurilor sanitare unde se realizează examinări asupra persoanelor în viață care au suferit vătămări ale integrității corporale sau agresiuni sexuale sau solicită stabilirea vârstei și sexului; examene medico-legale traumatologice în cazuri de vătămări corporale grave; examinări medico-legale psihiatrice în materie penală și civilă; examinări/expertize în vederea amânării sau întreruperii executării pedepsei pe motive medicale; examinări/expertize în cazuri de acordare necorespunzătoare a asistenței medicale (ex. anatomie patologică, toxicologie, antropologie medico-legală, serologie medico-legală și genetică medico-legală etc.)

Exemple de acțiuni eligibile:

- modernizare/reabilitare/extindere/dotare

c) unităților sanitare care au autorizat centre de expertiză în boli rare și a unităților sanitare care furnizează servicii medicale pentru pacienții cu boli rare și genetice în colaborare cu centrele de expertiză în boli rare și cu centrele de genetică medicală

Exemple de acțiuni eligibile:

- extindere/modernizare/reabilitare/construire/dotare

C. Investiții în infrastructura publică a structurilor sanitare care au atribuții în prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv în epidemii, pandemii, controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate în sănătatea publică:

- laboratoarelor de microbiologie din cadrul spitalelor evidențiate ca potențiali beneficiari în cadrul documentelor programatice naționale sau ale altor instituții
- laboratorului național de referință/laboratoarelor de lucru regionale
- INSP București/centrele INSP regionale, inclusiv București
- alte laboratoare publice implicate în prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv în epidemii, pandemii, controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate în sănătatea publică (ex. Direcțiile de Sănătate Publică)

Exemple de acțiuni eligibile:

- extindere/modernizare/reabilitare/dotare, inclusiv unități mobile

D. Investiții în infrastructura publică a:

- Sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare, fracționare și stocare a plasmei

Exemple:

- centrele de transfuzie sanguină (ex Institutul Național de Hematologie și centrele de transfuzii care să permită controlul sângelui, inclusiv al bolilor rare)
- infrastructura de prelevare, testare a sângelui și/ sau procesare a plasmei

Exemple de acțiuni eligibile:

- construire/extindere/modernizare/reabilitare/dotare, inclusiv unități mobile

E. Investiții de mică amploare în infrastructura publică a spitalelor mici, altele decât institutele, spitalele județene

Exemple de acțiuni eligibile:

- extindere/modernizare/reabilitare/dotare

Principalele grupuri țintă

- Unități sanitare publice care tratează pacient critic cu patologie vasculară cerebrală acută
- Unități sanitare publice desemnate ca Unități de Supraveghere și Tratament Avansat al Pacienților Cardiaci Critici
- Unități sanitare publice care tratează mari arși
- Unități sanitare pentru servicii critice (ex. bloc operator, ATI, UPU sau conexiune cu UPU etc.)
- Centre regionale de genetică medicală
- Institute oncologice
- INML și structurile teritoriale
- Unități sanitare publice unde se realizează îngrijirea pacienților cu boli rare - centre publice de expertiză pentru boli rare
- Spitale evidențiate ca potențiali beneficiari în cadrul documentelor programatice naționale sau ale altor instituții
- Institutul Național de Sănătate Publică și structurile sale teritoriale
- Institutul Național de Hematologie și centrele de transfuzii
- Spitale publice mici, altele decât institutele, spitalele județene

Obiectiv specific: FSE+ - OS (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Tipuri de acțiuni vizate:

A. Implementarea de programe de:

a) screening populațional/diagnosticare și tratament precoce (ex. cancer col uterin, cancer mamar, cancer colorectal, hepatite/HIV SIDA/tuberculoză, screeningul factorilor de risc comuni ai bolilor cronice etc.)

b) diagnosticare precoce și tratament (ex. cancer pulmonar, cancer prostată, cancere ginecologice, cancere ale capului și gâtului, testare genetică, diagnosticare precoce a pacienților cu criterii de risc în patologia neurovasculară etc.)

c) Măsuri privind sănătatea mamei și nou-născutului:

➤ Implementarea de programe, de exemplu:

- urmărire, îngrijire a sarcinii și diagnosticare destinate gravidei și copilului
- screening și tratament pentru retinopatia de prematuritate
- hipoacuzia neurosenzorială
- displazie congenitală de șold
- malformații congenitale cardiace
- sindroame metabolice congenitale, etc.

d) Creșterea capacității de îngrijire medicală a pacienților cu boli rare

Exemple de acțiuni eligibile:

- furnizare servicii de informare, consiliere, mobilizare, servicii medicale de monitorizare/diagnostic și/sau tratament (al stadiilor incipiente)/tratament forme severe (pentru măsurile de la punctul c)/implementarea de metode moderne în medicina pediatrică
- măsuri de management și organizare program(e) de screening ex.:
  - activități logistică și organizare program (ex. costuri: call center, invitare/reinvitare, curierat/poștale, transport probe către laboratoare, distribuție materiale sanitare, deplasare personal medical, operare și întreținere unități mobile, materiale de protecție, curățenie și dezinfecție în context epidemic etc.)
  - campanii de informare, educare, conștientizare a populației și a subgrupurilor țintă

- măsuri suport (ex. costuri de transport/cazare, consiliere și suport psihologic etc.) de acces la servicii medicale specializate vizând persoanele din zona rurală/vulnerabile
- monitorizare și evaluare: dezvoltarea/mentenanța sistemelor de informații ale programelor de screening (registrele de screening (ex. achiziții echipamente, informatizare/digitizare, interoperabilitate cu alte sisteme de informații, inclusiv telemedicină etc.)
- elaborarea de studii, analize, rapoarte, etc.
- programe de formare în managementul, controlul și asigurarea calității programelor de sănătate: sesiuni de instruire, vizite de studiu, schimburi de experiență, participări la manifestări științifice naționale și internaționale, etc.
- dezvoltare de planuri și metodologii de implementare, actualizare SCO
- fundamentarea și elaborarea politicilor publice ale programelor de screening
- măsuri de asigurare și control al calității programului ex:
  - dezvoltarea capacității personalului implicat în implementarea programului de screening, inclusiv personal servicii conexe și personal suport (ex. dezvoltare/actualizare curriculum formare, derulare instruire, evaluare competente/ertificare, etc.)

Programele de formare includ sesiuni teoretice și sesiuni practice, vizite de studii, schimburi de experiență, participări la manifestări științifice naționale și internaționale; etc.

- dezvoltare/actualizare/suport în implementarea de ghiduri/protocoale etc.
- certificare servicii
- crearea de parteneriate/rețele de centre de expertiză/centre regionale de screening/ centru de referință etc.
- achiziții echipamente (în limita de crossfinancing)
- alte măsuri necesare implementării programelor de screening

B. Măsuri destinate creșterii capacității de îngrijire medicală a pacientului critic neonatal/postneonatal

Exemple de acțiuni eligibile:

- dezvoltarea capacității personalului implicat în implementarea măsurilor destinate pacientului critic neonatal/postneonatal, inclusiv personal servicii conexe și personal suport

C. Implementarea de programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase, inclusiv implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală și mentală în zone defavorizate sau greu accesibile)

D. Implementarea de măsuri destinate diagnosticării și tratamentului pacienților cu afecțiuni osteo-articulare (coloană vertebrală și alte articulații) cu potențial invalidant (domeniu: ortopedie, ortopedie pediatrică, neurochirurgie etc.)

Exemple de acțiuni eligibile:

- implementarea de programe de diagnosticare
- dezvoltarea capacității personalului implicat în măsurile de diagnosticare și tratament (inclusiv e-learning și schimb de experiență) cu accent pe metode moderne de tratament
- elaborarea de studii, analize
- achiziții echipamente (în limita de crossfinancing)
- alte măsuri necesare

E. Implementarea de programe/măsuri destinate controlului infecțiilor, inclusiv cele asociate actului medical (IAAM), vizând personal medical și epidemiologi, în special din secțiile cu risc de incidență crescută: ATI, UPU, ORL, oftalmologie, chirurgie, gastroenterologie etc.

Exemple de acțiuni eligibile:

- elaborarea de protocoale de controlul al infecțiilor asociate actului medical (IAAM)
- instruirea personalului: sesiuni de instruire/schimburi de experiență alte tipuri de măsuri etc.

- elaborarea planurilor de implementare al controlului IAAM în unitățile pacientului critic (ex. vizite de studiu, schimburi de experiență, peer-to-peer etc.) etc.
- monitorizare IAAM: informatizare, efectuarea de studii/analize

F. Măsuri pentru dezvoltarea capacității personalului din unitățile:

- de îngrijire a pacientului critic (inclusiv pacient critic neonatologie)
- boli infecțioase
- genetică medicală

Exemple de acțiuni eligibile:

- dezvoltarea capacității personalului
- înființarea de centre de instruire pentru personalul care oferă servicii medicale

G. Măsuri destinate creșterii eficacității serviciilor de laborator

Exemple de acțiuni eligibile:

- elaborarea de instrumente suport: ex. actualizarea ghidurilor, definițiilor de caz și/sau procedurilor/protocoalelor
- dezvoltarea capacității personalului medical și/sau a personalului care va lucra cu infrastructura reabilitată/modernizată

H. Sistemul național de transfuzii, inclusiv infrastructura de testare a sângelui și procesare a plasmelor

Exemple de acțiuni eligibile:

- elaborarea de instrumente suport: îmbunătățirea cadrului legislativ/normativ, elaborare proceduri de operare, AT pentru reorganizare și optimizare a sistemului național de transfuzii
- inițierea procesului de autorizare a instituțiilor din sistemul transfuzional conform cerințelor comunitare
- dezvoltarea capacității tehnice a personalului medical și nemedical care va lucra cu infrastructura reabilitată, inclusiv prin transfer de expertiză și bune practici de la nivel european, precum și prin dezvoltarea de instrumente și metodologii adecvate de pregătire

I. Redefinirea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale

Conform Legii nr. 292/2011, Legea Asistenței Sociale, „grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială”.

În contextul acțiunilor finanțabile din obiectivul specific k, serviciile medicale vor fi acordate cu prioritate: persoanelor din zona rurală și persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile conform definiției de mai sus (ex. neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost, pensionari cu venituri reduse etc.).

Principalele grupuri țintă

- Personal din administrația publică centrală (inclusiv servicii deconcentrate) și locală a sistemului public de sănătate
  - Personal implicat în furnizarea/implementarea de:
    - programe de screening (populațional) diagnosticare/tratament (precoce)
    - acțiuni de screening pentru boli cu potențial de depistare neonatală/diagnosticare
    - programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase/
    - măsuri adresate pacientului critic
- din care:
- medici/medici specialiști

- medici de familie, asistente, inclusiv asistente medicale comunitare
  - alt personal medico-sanitar
  - personal care oferă servicii conexe actului medical (ex. radiologi, tehnicieni de laborator, tehnicieni imagistică etc.)
  - personal superior din structuri paraclinice (biologi, chimiști etc.)
  - personal suport (ex. personal administrativ, IT, registratori medicali etc.)
  - Personal implicat în activități de: laborator/transfuzii/testare a sângelui și/sau procesare a plasmei
  - Persoane care beneficiază de programe de:
    - schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase
    - screening populațional/diagnosticare/tratament
- cu accent pe:
- ✓ persoane din zona rurală
  - ✓ cel din zona rurală, persoane vulnerabile (ex. neasigurați, beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, beneficiari de VMG, persoane fără adăpost, mame minore, (doar pentru anumite măsuri de screening) etc).
  - ✓ persoane cu factori de risc cardiovascular

Prioritatea 4: Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major

Obiectiv specific: FEDR - OS (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate

Tipuri de acțiuni vizate:

a) Continuarea investițiilor în spitalele regionale de urgență: Iași, Cluj, Craiova (faza II)

Exemple de acțiuni eligibile: construcție/dotare

b) Investiții în infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major

Exemple de acțiuni eligibile: construcție/dotare

Principalele grupuri țintă

- Spitalele regionale de urgență: Iași, Cluj, Craiova
- Unități sanitare publice cu impact teritorial major

Obiectiv specific: FSE+ - OS (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Tipuri de acțiuni vizate:

Dezvoltarea capacității personalului care va lucra în spitalele regionale nou construite (ex. elaborarea și implementarea de strategii de formare a personalului pentru fiecare dintre spitalele regionale vizate, elaborare curriculum, furnizare programe de formare a personalului, inclusiv schimburi de experiență)

Principalele grupuri țintă

- Personal din spitalele regionale/infrastructura nou sprijinită care furnizează servicii medicale (cu pregătire superioară medie și inferioară) (ex. medici, farmaciști, biologi, fizicieni, chimiști, asistente medicale, moașe, infirmiere etc.); personal implicat în furnizarea de servicii conexe actului medical (ex: tehnicieni de laborator, tehnicieni imagistică, logopezi, fizio-kineto-terapeuți, psihologi, profesori de cultură fizică medicală etc.)/personal administrativ (ex. manageri, personal administrativ, IT, registratori medicali etc.)

Prioritatea 5: Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

Obiectiv specific: FEDR - OS (i) dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Tipuri de acțiuni vizate:

Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

- **Cercetare și inovare prin implementarea de soluții de cercetare cu aplicabilitate în domeniul medical** (ex.: atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității CD; crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale Programul Orizont Europa; constituirea/promovarea de clustere având ca obiectiv principal dezvoltarea de mecanisme formale de transfer al rezultatelor cercetării în practica medicală, inclusiv infrastructură și dotare adecvate);
- **Adoptarea tehnologiilor medicale inovative și avansate** (ex: value based technologies pentru metode de prevenție, diagnostic multidisciplinat integrat, tratamente non-invazive, minim invazive și asistate robotic sau cu inteligența artificială, inclusiv infrastructură și dotare adecvate);
- **Programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de vaccinuri, seruri și alte medicamente biologice** (ex. dezvoltarea infrastructurii, modernizarea, reluarea producției de vaccin și dezvoltarea de noi produse farmaceutice – operațiuni de importanță strategică). Tipurile de acțiuni eligibile specifice cercetării acestei OIS ar putea include:
  - activități de cercetare pentru dezvoltarea de produse biologice profilactice și terapeutice inovative (ex. vaccin gripal tetravalent, seruri terapeutice, alte vaccinuri virale și bacteriene, probiotice și suplimente alimentare naturale);
  - activități de transfer tehnologic pentru candidații de produse biologice din ariile pilot;
  - transferul tehnologic către unitățile de producție în vederea obținerii produsului finit;
  - integrarea inteligenței artificiale ca parte a procesului de obținere a produsului inovativ;
  - dezvoltarea platformei de studii preclinice pe animale de laborator și certificarea acestora ca unitate în regim de bună practică de laborator (GLP);
  - dezvoltarea structurii pentru stocarea materialului biologic (biobancă) în condiții de calitate și cu respectarea principiilor de etică;
  - alte măsuri necesare.
- **Cercetare în domeniul bolilor netransmisibile (ex. combaterea cancerului)** – componenta inclusă în OIS dedicată. *Tipurile de acțiuni eligibile specifice cercetării acestei OIS ar putea include:*

Implementarea unor soluții de cercetare pentru tratarea cancerelor:

- dezvoltarea unui demonstrator, complet bazat pe laseri de mare putere și fasciculul gamma de mare intensitate pentru producerea de noi radiofarmaceutice;
  - dezvoltarea unui demonstrator pentru protonoterapie/hadronoterapie, complet bazat pe laseri de mare putere, care va combina într-un sistem unic, versatil, precizia spațială și expunerea rapidă la radiația ionizantă generată de laser susținute de o tehnică de imagistică cu raze X, de asemenea generată prin laser, cu sensibilitate de precizie foarte ridicată și doză mică de radiație;
  - alte măsuri necesare.
- **Realizarea unei infrastructuri de cercetare-dezvoltare în domeniul genomică** - componenta inclusă în OIS dedicată. Tipurile de acțiuni eligibile specifice cercetării acestei OIS ar putea include:
    - proiectarea și execuția infrastructurii de cercetare-dezvoltare;
    - realizarea activităților de cercetare-dezvoltare și inovare în genomică, proteomică, transcriptomică, metabolomică, bioinformatică și biotehnologie etc.;
    - secvențierea întregului genom (WGS) și a ADN-ului mitocondrial (mtDNA) la pacienți și persoane sănătoase și stocarea datelor împreună cu datele fenotipice și clinice în

vederea îmbunătățirii prevenției, diagnosticului și tratamentului patologiilor bolilor rare dar și comune; secvențierea întregului exom (WES); secvențierea ARN (RNA-seq) pentru studiul transcriptomului, a mecanismelor de modulare a expresiei genice și a miRNA;

- platformă Big Data securizată, de mare capacitate, inclusiv computație cuantică și algoritmi specifici;
- angajarea cercetătorilor științifici, medici specialiști și a personalului indirect productiv;
- alte măsuri necesare.

Principalele grupuri țintă

- Entități relevante (ex. Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-militară „Cantacuzino”, universități, unități medicale publice etc.) singure sau în parteneriat cu entități relevante;
- Unități medicale publice singure sau în parteneriat cu entități relevante (ex. organizații de cercetare, UMF etc.);
- Organizații de cercetare;
- Instituții partenere în activitățile de cercetare-dezvoltare.

Prioritatea 6: Digitalizarea sistemului medical

Obiectiv specific: FEDR - OS (ii) valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

Tipuri de acțiuni vizate:

Digitalizare în sănătate

- **Observatorul național pentru date în sănătate** - operațiune de importanță strategică. Tipuri de acțiuni eligibile specifice acestei operațiuni din componenta de digitalizare ar putea include:
  - proiectarea și execuția infrastructurii-suport și a soluțiilor informatice aferente (inclusiv dotări) pentru:
    - actualizarea progresivă de informații, în funcție de nevoile de informații de sănătate identificate diagnostic, tratament, evoluție, luarea deciziilor în situații de urgență etc.;
    - sistemul de prezentare care constă din mai multe sub-componente: Portal de sănătate (Portalul cetățenilor are ca scop funcționarea ca o poartă de comunicare și interacțiune cu sistemul sanitar), Sistem Administrativ și de Suport (în scopul monitorizării efective, al sprijinului sistemului informatic și al dezvoltării sale);
    - Sistemul de Depozit al Metadatelor.
- **Aplicații de telemedicină**
- **Dezvoltarea integrată a unor soluții de e-sănătate**, cu anvergură națională, care să încorporeze standarde de interoperabilitate pentru sarcini și funcții comune în sectorul sanitar (ex. pacient critic, ATI, transplant, digitalizarea laboratoarelor de sănătate publică INSP și centre regionale, centrele de transfuzii etc.) (ex: funcții legate de securitate, arhivare, schimbul de informații între unitățile de asistență medicală și între furnizorii de servicii medicale și comunitate; tele-medicină, inclusiv prin implementarea de soluții pentru tele-consultații, tele-monitorizarea pentru managementul bolilor cronice și post acut etc.).
- **Digitalizarea internă a unităților sanitare altele decât cele din subordinea MS pentru acuratețea datelor**

Principalele grupuri țintă

- Autorități și instituții publice din domeniul medical;
- Autorități și instituții publice relevante pentru implementarea de soluții informatice în domeniul de sănătate.

Prioritatea 7: Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament

Obiectiv specific: FEDR - OS (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate

Tipuri de acțiuni vizate:

A. Investiții în infrastructura publică a:

- unităților sanitare implicate în activități de prelevare și transplant acreditate, inclusiv a infrastructurii în domeniul terapiilor celulare, structurilor responsabile cu băncile de țesuturi/celule/stocarea țesuturilor, a unităților sanitare acreditate HLA, inclusiv a unităților care coordonează activitatea de transplant;
- structurilor sanitare unde se realizează depistarea, diagnosticarea, tratarea pacienților oncologici (ex. centrul de excelență în protonoterapie – acțiune inclusă în OIS tratament cancer).

Exemple de acțiuni eligibile:

- dotare/modernizare/reabilitare/extindere/construcție

B. Investiții în infrastructura publică a:

- institutelor oncologice

Exemple de acțiuni eligibile:

- dotare

Principalele grupuri țintă

- structuri sanitare unde se realizează depistarea, diagnosticarea, tratarea pacienților oncologici/institute oncologice;
- unități sanitare acreditate pentru prelevare organe/unități sanitare implicate în activități de prelevare și transplant acreditate, inclusiv în domeniul terapiilor celulare/spitale clinice acreditate pentru prelevare organe;
- unități care coordonează activitatea de transplant;
- structuri responsabile cu băncile de țesuturi/celule/stocarea țesuturilor;
- unități sanitare acreditate HLA

Obiectiv specific: FSE+ - OS (k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Tipuri de acțiuni vizate:

A. Măsuri pentru implementarea operațiunilor în domeniul cercetării medicale la toate nivelurile, cu accent pe cele 3 operațiuni de importanță strategică: tratament cancer, genomică, dezvoltarea capacității entității/entităților responsabile cu implementarea programelor dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de vaccinuri, seruri și alte medicamente biologice etc. (inclusiv pilotarea rezultatelor cercetării).

Exemple de acțiuni eligibile:

- derularea/participarea la programe de formare profesională (ex. cursuri, schimburi de experiență, stagii de pregătire la nivel de master, PhD, Post Doc) și organizarea de evenimente de cooperare între partenerii implicați în proiectele de cercetare, inclusiv vizite de studii și schimburi de experiență;
- pilotarea/testarea celor mai bune practici de cercetare în domeniul medical în domeniile prioritare finanțate din POS;
- alte măsuri necesare ex. dezvoltare mecanisme instituționale.

B. Măsuri pentru implementarea operațiunii în domeniul transplantului/terapii celulare**a) dezvoltarea de instrumente suport în domeniul transplantului***Exemple de acțiuni eligibile:*

- elaborare proceduri interne/ghiduri/metodologii în vederea stabilirii modalității de funcționare/colaborare etc.);
- elaborare/revizuire cadru legislativ/ ghiduri/protocoale etc. în domeniul transplantului, site ANT;
- crearea cadrului și implementarea de măsuri care să asigure utilizarea efectivă a tehnologiilor digitale în furnizarea de servicii medicale.

b) măsuri pentru dezvoltarea capacității personalului relevant implicat în activitatea de transplant*Exemple de acțiuni eligibile:*

- derularea/participarea la programe de formare profesională/schimburi de experiență/stagii de pregătire, peer to peer suport, etc.;
- organizarea de evenimente de cooperare cu participarea entităților implicate în activitatea de transplant, inclusiv vizite de studii și schimburi de experiență;
- dezvoltarea de centre de instruire – simulatoare;
- derularea de campanii de informare și conștientizare în domeniul transplantului;
- acordarea de sprijin pentru procesul de acreditare, inclusiv pentru elaborarea criteriilor pentru acreditarea a noi domenii de transplant;

c) pilotarea/testarea celor mai bune practici de tratament în domeniul transplant/ de terapii celulare;**d) alte măsuri necesare.****C. Măsuri pentru facilitarea implementării operațiunilor care vizează digitalizarea sistemului medical***Exemple de acțiuni eligibile:*

- dezvoltarea și implementarea unor mecanisme de coordonare/colaborare;
- crearea cadrului și implementarea de măsuri care să asigure utilizarea efectivă a tehnologiilor digitale în furnizarea de servicii medicale;
- măsuri pentru dezvoltarea capacității furnizorilor de servicii și a beneficiarilor de servicii.

D. Dezvoltarea capacității personalului medical și non medical - utilizare echipamente medicale inovative**E. Utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament***Exemple de acțiuni eligibile:*

- dezvoltarea de centre de formare;
- derularea de programe de instruire, cu accent pe utilizarea abordărilor inovative;
- sprijin în procesul de acreditare națională și internațională;
- furnizarea în regim pilot a terapiilor inovative sprijinite/furnizare de intervenții medicale inovative/complex, inclusiv cu implicare de specialiști internaționali;
- alte măsuri necesare.

F. Asigurarea accesului universal la diagnostic și tratament de calitate, inclusiv la transplant de țesuturi și celule, conform standardelor internaționale

G. Dezvoltarea de programe/module specifice și transversale de la nivelul universităților de medicină, care să permită perfecționarea sau reconversia profesională

H. Susținerea parteneriatelor dintre furnizorii de formare (de la nivelul învățământului terțiar) și instituțiile din domeniul medical, pentru dezvoltarea unor programe de formare continuă în domeniul medical și zonele conexe (ex. competențe digitale, specializare inteligentă etc.)

Principalele grupuri țintă

- Personal implicat în implementarea operațiunilor în domeniul cercetării medicale la toate nivelurile, cu accent pe cele 3 operațiuni de importanță strategică:
  - tratament cancere,
  - geomică,
  - dezvoltarea capacității Institutului Cantacuzino (inclusiv pilotarea rezultatelor cercetării)/personal care poate fi implicat în implementarea de măsuri în domeniile sprijinite;
- Personal ANT;
- Personal medical și non medical implicat în activitatea de transplant, ex:
  - medici,
  - asistente, inclusiv personalul din centrele de prelevare,
  - personal administrativ etc.);
- Personalul structurilor sprijinite în domeniul măsurilor de digitalizare;
- Personal implicat în implementarea de metode moderne de investigare/intervenție/tratament (personal medical și non medical);
- Pacienți care beneficiază de metode moderne de investigare/intervenție/tratament, ex:
  - tratament cancere,
  - geomică,
  - terapii celulare inovative în hematologie și transplant medular,
  - managementul complex al bolilor cronice hepatice/pancreatice și al cancerelor hepatobiliare/pancreatice,
  - urologie și transplant renal, etc.).

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, varianta POS la 11.11.2021, <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/11/eed35e4a5b15fb5707c4bb60c5b0195d.pdf>
Informații accesate la data de 20.12.2021; Informații prelucrate)

A.5 PROGRAMUL OPERAȚIONAL CREȘTERE INTELIGENTĂ, DIGITALIZARE ȘI INSTRUMENTE FINANCIARE 2021-2027 (POCIDIF)

Obiectivul politicii de coeziune 2021-2027 în care se încadrează POCIDIF:

OP1 O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale.

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) propune măsuri în domeniile cercetării, dezvoltării și inovării/specializării inteligente și în domeniul digitalizării, finanțate fie prin granturi, fie prin instrumente financiare cu respectarea regulilor de ajutor de stat, după caz, pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național.

Surse de finanțare UE: FEDR (Fondul European de Dezvoltare Regională).

Obiectiv general: Reducerea disparităților între RO și alte SM, dar și între regiunile din RO.

Priorități și Obiective specifice:

Nr.	Priorități	Obiective specifice
1.	P1 Susținerea și promovarea unui ecosistem de CDI atractiv și competitiv în RO	OS (i) dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
		OS (iv) dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat;
2.	P2 Digitalizarea în administrația publică, educație, cultură și mediul de afaceri	OS (ii) valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice;
3.	P3 Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare	OS (i) dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
		OS (iii) intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive;

P1 Susținerea și promovarea unui ecosistem de CDI atractiv și competitiv în RO

1.1 OS (i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

P1 se axează pe 3 tipuri de acțiuni, urmate de măsuri specifice, care se vor concentra pe susținerea potențialului inovator al întreprinderilor și, în același timp, pe crearea și dezvoltarea unui ecosistem competitiv prin punerea la dispoziție a expertizei organizațiilor de cercetare, inclusiv prin conectarea la Spațiul European de Cercetare.

Tipuri de acțiuni:

Acțiunea 1. Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional

Scopul acțiunii este de a sprijini proiectele de CDI care participă direct la competițiile Programului Orizont Europa (POE) și care sunt complementare prin activitățile propuse. Totodată, Parteneriatele Europene de CDI au capacitatea de a genera alinierea tematică a programelor naționale de CDI cu agendele strategice de cercetare și inovare europene, pe domeniile de interes pentru RO, pentru care a fost identificată nevoia de investiții la nivel național.

Măsurile propuse spre finanțare sunt:

- Finanțarea proiectelor care vizează sinergii cu acțiunile POE și alte programe europene pentru creșterea participării RO la programele europene și internaționale CDI;
  - Sinergii cu Catedrele ERA (ERA=aria europeană a cercetării), acțiunile Teaming (Widening);
  - Susținerea propunerilor de proiecte pentru mono-beneficiarii de tip întreprindere care au primit o marcă de excelență în cadrul programului Orizont Europa (aceste tipuri de propuneri de proiecte nu vor mai trece printr-un alt proces de evaluare științifică, ci se va face o verificare a contribuției și concordanței acestuia cu obiectivele programului de tipul Seal of excellence pentru Teaming, EIC-Consiliul European pentru Inovare etc.);
  - Sprijin pentru participarea la infrastructurile ESFRI-ERIC*, la acțiunile Institutului European de Inovare și Tehnologie (RO-EIT) etc.;
- Creșterea calității cercetării aplicative și a numărului de aplicații de succes la Programul Orizont Europa prin atragerea unor cercetători cu experiență din străinătate și crearea unor grupuri de excelență în jurul acestora, în vederea creării de nuclee de competență științifică și/sau tehnologică de înalt nivel, la standarde europene în cadrul unei instituții

CD/ institute de învățământ superior/întreprinderi gazdă (similar Acțiunii 1.1.4 - Secțiunea E din POC). Complementar acțiunilor finanțate prin PNRR, specialiștii străini vor crea nuclee de competență pentru cercetare aplicată, dezvoltare experimentală și inovare.

*ESFRI=Forumul strategic european privind infrastructurile de cercetare

*ERIC=Consortiu pentru o infrastructură europeană de cercetare

Acțiunea 2. Crearea și încurajarea colaborării actorilor din sistemul public și privat în domeniul CDI

Acțiunea coagulează interese comune ale business-ului și ale producătorilor de cunoaștere prin colaborări ce pot oferi răspunsuri la cererea de inovare deschisă.

Această prioritate vizează, totodată, proiecte complexe de cercetare-inovare cu implicarea mediului de afaceri și a organizațiilor publice de cercetare. Cercetarea și inovarea sunt resurse care pot fi mobilizate către oferirea unor soluții la probleme societale, cu impact național, identificate prin Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă. Activitățile din cadrul proiectelor vizate vor fi în concordanță cu obiectivele Pactului verde european de a transforma UE într-o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.

Gradul de specificitate al acestor provocări poate varia de la explorarea unor posibile soluții într-un spectru problematic, către cerințe tehnice specifice, care nu sunt încă îndeplinite de către piață și care sunt identificate ca fiind domenii cu potențial de creștere a competitivității cu ajutorul procesului de descoperire antreprenorială. Astfel, consolidarea capacității CDI, inclusiv a întreprinderilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri se va realiza și prin asigurarea accesului deschis la infrastructurile de cercetare existente. De asemenea, se susțin procesele de transfer de cunoștințe și tehnologie pentru creșterea gradului de cercetare și inovare a întreprinderilor, inclusiv prin sprijinirea acestor procese cu dotarea cu echipamente, aplicații și baze de date dedicate, acolo unde este necesar.

Măsurile susținute în cadrul acestei acțiuni vizează:

- Consolidarea capacității actorilor din sistemul de CDI (universități/INCD/ICAR/întreprinderi) care să asigure transferul optim de cunoștințe pentru sprijinul trecerii rezultatelor cercetării în piață, inclusiv industriile creative. Activitățile aferente acestor proiecte se vor poziționa pe scara TRL5 – TRL8, vizând în principal dezvoltarea tehnologică prin inovare, derivată din cercetare. Se vor sprijini atât proiecte în cadrul cărora organizațiile de cercetare vor avea oportunitatea de a pune la dispoziția întreprinderilor cunoștințele și experiența dobândite, cât și proiecte în cadrul cărora întreprinderile vor putea accesa expertiza organizațiilor publice de cercetare (similar Parteneriate pentru Transfer de Cunoștințe și Proiect Tehnologic Inovativ din POC 2014-2020).
- Creșterea gradului de colaborare public-privat (dintre organizațiile publice de cercetare și întreprinderi), care să susțină activitățile de CDI pe întregul traiect de la idee la piață (TRL2 - TRL8), prin intervenții în domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel național, prin sprijinirea și consolidarea inițiativelor integrate, respectiv colaborări multiactor și formarea unor rețele virtuale performante de cercetare, în jurul unei agende de cercetare și inovare comune, asigurându-se inclusiv utilizarea eficientă a infrastructurilor CDI existente, precum și asigurarea transferului tehnologic pentru a răspunde provocărilor cu impact național. Acestea se vor concretiza în consorții de inovare formate din organizații de cercetare cu expertiză și experiență în domeniul CDI și întreprinderi (minim 3 întreprinderi, minim 1 universitate și minim 1 INCD/ICAR), pentru dezvoltarea de soluții pe teme complexe ce derivă din necesitățile identificate de mediul privat pentru domenii de intervenție derivate din prioritățile SI, vitale pentru atingerea obiectivelor climatice, rezolvarea provocărilor de mediu și creșterea competitivității întreprinderilor care au un avantaj competitiv.

Organizațiile de cercetare din cadrul consorțiilor vor fi capabile să ofere pachete integrate de servicii de cercetare, inovare, transfer de expertiză, abilități și experiență, instruire și mentorat legate de tehnologie și achiziționarea de echipamente dedicate precum și utilizarea standardelor.

Acest tip de proiecte va viza proiectarea procesului, prototiparea, formularea, transferul de materiale și metode noi, îmbunătățirea și optimizarea produselor și a proceselor, demonstrarea, producția pilot și dezvoltarea de aplicații comerciale conexe de produse și tehnologii testate și validate. Intervenția urmează să ducă la crearea de noi locuri de muncă în sectoare economice cu valoare adăugată mare și cu competitivitate economică crescută. Prin sinergie cu fondurile de coeziune (POR), intervenția urmează să ducă la dezvoltare regională, în special în regiunile mai puțin dezvoltate, prin sprijinirea IMM-urilor din aceste regiuni de a se alătura consorțiilor sprijinite pentru absorbția de produse și tehnologii inovative și preluarea acestora în piață.

Consortiile de inovare vor permite valorificarea aptitudinilor și calificărilor potrivite ale resursei umane din CDI și antreprenorilor, investiții în noi tehnologii, o cooperare strânsă între mediul de afaceri, instituții de învățământ superior și cercetare pentru stimularea cercetării și inovării pentru o adaptare continuă la schimbările din mediul economic. Totodată va fi facilitată formarea de precursori ai tranziției industriale a României, prin sprijinirea și consolidarea inițiativelor integrate, propunând un instrument flexibil, menținând cât mai aproape posibil organizațiile publice și private cu un interes specific în găsirea soluțiilor CDI la problemele comunității locale.

Consortiile de inovare vor propune o abordare de business pentru implementarea SNCISI (Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă) 2021-2027, pentru domeniile de intervenție de importanță critică pentru tranziția verde și digitală, care să fie monitorizată prin Programul Național de Reformă în contextul Semestrului European și legată de Programul Operațional Tranziție Justă. Intervenția urmărește și constituirea unei mase critice de cercetători performanți cu abilități de rezolvare a unor probleme concrete ale societății și mediului de afaceri și direcționarea finanțării către cei mai performanți cercetători, cu cele mai viabile proiecte, rețelele devenind astfel magnet pentru alte grupuri de cercetare performante și companii inovative cu competențe complementare ce pot lărgi domeniul inițial de intervenție.

- Susținerea activităților pentru modernizarea ecosistemului de cercetare și inovare românesc prin oferirea unui mediu atractiv tinerilor cercetători, punându-le la dispoziție infrastructura și echipamente de ultimă oră. Consortiile de inovare vor reprezenta un vector mobilizator pentru ecosistemul de cercetare și inovare din România.
- Încurajarea susținerii proiectelor care vizează valorificarea potențialului infrastructurilor de cercetare deja finanțate, prin susținerea, inclusiv a modernizării/upgradării acestora, având în vedere dinamica evoluției tehnologiei, pentru a putea fi puse la dispoziție, în mod deschis, actorilor din sfera de CDI în sensul răspunderii cererii mediului de afaceri.
- Introducerea de noi inovații produs/proces/serviciu/inovare bazată pe cerere și asigurarea transferului tehnologic pentru a răspunde provocărilor cu impact național.

Acțiunea 3. Sprijin pentru proiecte în domeniul tehnologiilor avansate

Pentru a răspunde provocărilor la nivel european și internațional este necesară consolidarea realizărilor în domeniul tehnologiilor avansate prin măsuri și investiții pro-active în direcțiile de cercetare cu potențial aplicativ ridicat, care vizează produse cu înaltă valoare adăugată, asimilabile de către industria autohtonă aflată încă în proces de restructurare și/sau formare în sectoarele de interes național și european (vezi Memorandum nr. 20/9410/AT/06.05.2020 cu tema Stabilirea unor măsuri în scopul realizării obiectivelor naționale în domeniul tehnologiilor avansate).

Prin această prioritate va fi sprijinită coagularea eforturilor mediului academic, ale mediului economic și autorităților publice, în vederea realizării premiselor favorabile generării unor nuclee de cunoaștere și dezvoltare în domenii prioritare pentru Spațiul European al Cercetării precum inteligența artificială, tehnologii avansate și tehnologii emergente.

Ca rezultat al implementării etapizate a unor astfel de proiecte, echipate cu infrastructură de cercetare adecvată și personal corespunzător, se vor putea desfășura activități de cercetare-dezvoltare inclusiv prin proiecte finanțate în cadrul Orizont Europa și alte programe europene și internaționale, furnizare de consultanță tehnică/tehnologică, transfer tehnologic, activități de micro-producție, furnizare de servicii, precum și programe educaționale.

Mai mult, această prioritate va stimula dezvoltarea de platforme/HUB-uri în domenii prioritare pentru RO prin cofinanțarea de mari investiții în infrastructuri cu dezvoltare integrată care să asigure un spillover de cunoaștere și impact economic în contextul dezvoltării teritoriale și al specializării inteligente.

Rezultatele cercetărilor vor fi transferate în mediul public și privat românesc, contribuind la dezvoltarea socială și economică a RO și la reducerea decalajului de performanță atât între regiuni, cât și între RO și alte SM.

Proiectele prezentate mai jos propun dezvoltarea unor ecosisteme în domeniile vizate care vor aduce beneficiile tehnologiei pentru societatea și economia românească, acționând ca un catalizator:

Propuneri orientative de intervenții:

- Platforma Națională de Tehnologii Avansate;
- HUB Român de Inteligență Artificială;
- HUB Român de Hidrogen și Noi Tehnologii Energetice;
- Centrul Internațional de Studii Avansate pentru Sisteme Fluvii – Mări (DANUBIUS-RI).

Grupuri țintă

- Organizații publice de cercetare (instituții de învățământ superior/INCD/ICAR);
- IMM-uri;
- Întreprinderi mari;
- Consorții.

1.2 OS (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

În completarea finanțării propuse pentru dezvoltarea proiectelor de CDI (crearea/modernizarea și operaționalizarea infrastructurii CDI, achiziția de echipamente, derularea de activități specifice), este necesară asigurarea formării/specializării/perfecționării profesionale, pentru resursa umană implicată în activitățile CDI/transfer tehnologic. Acest instrument poate constitui nucleul care să genereze formarea unor poli de cunoaștere pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, prin identificarea și caracterizarea problemelor cu care se confruntă mediul de afaceri.

Măsuri:

- dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor prin susținerea financiară a unor stagii/detașări de personal CDI din institute și universități în întreprinderi (maxim 6 luni);
- susținerea dezvoltării capacităților instituționale în domeniul IPR (Intellectual property rights) și al proprietății industriale în vederea dobândirii de competențe pentru managementul și valorificarea DPI (drepturi de proprietate intelectuală) derivate din rezultatele CDI, pentru personalul din întreprinderi și organizații publice CD;
- pregătirea/creșterea competențelor în domeniile de specializare inteligentă și antreprenoriat a resursei umane din cadrul întreprinderilor;
- asigurarea formării/specializării/perfecționării profesionale, pentru resursa umană implicată în activitățile CDI/transfer tehnologic în vederea utilizării corespunzătoare a infrastructurii dezvoltate/modernizate prin proiect, a echipamentelor și bazelor de date achiziționate în cadrul proiectelor.

Principalele grupuri țintă

- Personalul din cadrul IMM;
- Întreprinderi mari.

P 2 Digitalizare în administrația publică centrală, educație, cultură și mediu de afaceri

2.1 OS(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

Digitalizarea în administrația publică

Dezvoltarea de noi instrumente digitale și procesul de digitalizare oferă noi perspective de inovare și deschidere, facilitând transformarea la nivelul guvernului într-un guvern mai eficient/eficace și transparent.

Evoluțiile tehnologice rapide au condus la o utilizare sporită a instrumentelor digitale, cu scopul de a crește colaborarea între cetățeni și guvern dar și în interiorul administrației. Instrumentele digitale contribuie la îmbunătățirea, transparentizarea și comunicarea își sporesc implicarea actorilor relevanți în proiectarea politicilor și în furnizarea de servicii publice.

Aceste practici de colaborare inovatoare și din ce în ce mai digitale vor funcționa ca motoare în administrația publică și vor contribui, mai ales, la eficacitatea administrației publice.

În urma procesului de consultare a diferitelor autorități publice centrale cu privire la nevoile de digitalizare, ADR a stabilit lista de priorități de investiții pentru viitoarea perioadă de programare 2021-2027. Demersul ADR (Autoritatea pentru Digitalizarea României) a luat în considerare atât nevoile reale ale instituțiilor, care sunt, din păcate, încă de bază (la nivelul de digitalizare a unor procese de back-office) și le-a inserat pe cât posibil într-un demers care să ia în considerare evoluțiile tehnologice și inovația digitală în furnizarea serviciilor publice la nivel european. Astfel, deși clasamentul DESI (Digital Economy and Society Index) unde disponibilitatea serviciilor publice digitale este scăzută, poziționează România printre ultimele locuri în Europa, prin intervențiile prezente se va încerca capitalizarea celor mai noi tehnologii în procesul de transformare digitală a serviciilor publice din România. Esențial în întregul demers al ADR și al prezentei priorități este de a orienta realizarea noilor servicii digitale în jurul beneficiarului final (cetățean, companie) și nu în jurul instituției și logicii strict birocratice. În acest sens ADR realizează un Catalog al serviciilor publice care va completa politica publică eGov9 în a sta la baza conceperii arhitecturii serviciilor publice electronice legate de „evenimentele de viață” ale cetățenilor și firmelor.

Luând în considerare cele de mai sus, se vor finanța: evenimente de viață ale cetățenilor și firmelor (cele nefinalizate din cele 36 incluse în POC 2014-2020, cele rămase din SNADR 2020 și neincluse în POC, cele asociate procedurilor administrative stabilite prin Regulamentul (UE) 2018/1724 și care nu sunt incluse în evenimentele de viață din SNADR 2020, cele care vor fi individualizate prin Catalogul serviciilor), proiecte de interoperabilitate, proiecte de susținere a procesului guvernamental de luare a deciziilor, proiecte Open Data.

Mai jos detalierea pe scurt a acestora:

a) EV prevăzute în SNADR sunt parțial realizate, iar cele rămase (fie dintre cele 36 selectate în POC 2014-2020, fie dintre cele neselectate) necesită sprijin FEDR în perioada 2021-2027. O serie de evenimente de viață cuprinse în SNADR nu au fost finanțate în 2014-2020, deși au fost incluse în POC și sunt absolut necesare funcționării digitale a serviciilor publice (ex. Obținerea cărții de identitate, Înscrierea la școală primară/liceu/universitate etc.).

Toate evenimentele de viață incluse în POC 2014-2020 fac obiectul politicii publice eGov menționate mai sus fiind detaliate atât tehnic (la nivel BPMN), cât și instituțional (ce instituții trebuie să fie implicate) și au astfel un grad înalt de maturitate.

Ele pot fi implementate într-un orizont de timp relativ scurt în condițiile asigurării unui sprijin tehnic de AT furnizat de ADR.

O altă parte din evenimentele de viață SNADR 2020 nu au fost incluse în POC 2014-2020 și trebuie finalizate.

Foarte importante sunt și sistemele informatice necesare pentru serviciile publice electronice asociate procedurilor administrative stabilite prin Regulamentul (UE) 2018/1724 și care nu au fost incluse în evenimentele de viață din SNADR. Identificate de politica publică eGov, acestea vor fi finanțate în acest cadru.

Aceste proceduri administrative sunt cele legate de:

- solicitarea finanțării studiilor în învățământul superior;
- stabilirea legislației aplicabile în conformitate cu titlul II din Regulamentul (CE) nr. 883/2004;
- acordarea unui card european de asigurări sociale de sănătate;
- solicitarea recunoașterii academice a diplomelor, a certificatelor sau a altor dovezi ale studiilor sau cursurilor,
- obținerea de autocolante pentru utilizarea infrastructurilor rutiere naționale: tarife în funcție de durată timp (viniete), taxe în funcție de distanța parcursă (taxe de trecere) emise de un organism sau o instituție publică;
- obținerea unui autocolant pentru emisii, eliberat de un organism sau o instituție publică;
- notificarea activității comerciale, autorizările de desfășurare a activității, modificări ale activităților economice și încetarea unei activități economice care nu implică proceduri de insolvență sau lichidare, excluzând înregistrarea inițială a unei activități comerciale la registrul comerțului și cu excepția procedurilor privind constituirea sau a oricăror alte cereri ulterioare depuse de către societăți sau firme în sensul articolului 54 al doilea paragraf din TFUE.

În plus față de cele de mai sus vor fi finanțate și transformarea digitală a serviciilor publice aferente altor evenimente de viață ale cetățenilor și firmelor, astfel cum sunt ele identificate în Catalogul serviciilor publice realizat de ADR. Acest catalog va fi nu doar un compendiu al serviciilor publice digitalizabile ci și un cadru de abordare nou care va pune în centru beneficiarul final și astfel va furniza și „blue-print-ul” arhitecturii electronice a sistemului electronic aferent fiecărui eveniment de viață, pe modelul celui furnizat de politica publică eGov pentru evenimentele de viață de mai sus. Astfel, catalogul va funcționa practic ca o extindere a politicii publice eGov actualizabilă conform necesităților, fiind verificat și validat de Comitetul de e-guvernare de la nivelul SGG. Se va asigura astfel nu doar flexibilitatea necesară ci și asumarea instituțională necesară digitalizării cu succes a serviciilor publice identificate.

b) În ce privește interoperabilitatea este vizată dezvoltarea unui ecosistem standardizat, interconectat digital, promovând reutilizarea informațiilor și a serviciilor care există deja și care pot fi disponibile din diferite surse prin agregarea de servicii pentru a permite implementarea tranzacțiilor transfrontaliere, intersectoriale sau între autoritățile și instituțiile administrației publice.

În acest moment interoperabilitatea sistemelor se face punct la punct chiar existând sisteme vechi care sunt complet izolate (fiind vechi ele nu sunt concepute să fie interoperabile, de exemplu aplicațiile moștenite din trecut). Sunt necesare instrumente și tehnologii specifice interoperabilității de tip registrul registrelor, hub de interoperabilitate, arhitectură bazată pe servicii. Se vor finanța proiectele digitale care presupun interoperabilitatea prin folosirea de building-blocks (eDelivery, eProcurement, eInvoice), conectarea la Single Digital Gateway.

c) Susținere a procesului guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții complexe (ex: Big Data, Inteligență artificială, soluții bazate pe cloud, Supercomputer, Blockchain, Quantum Computing etc.).

Modernizarea și investițiile în noile tehnologii precum Big Data, AI, Quantum Computing de către sectorul public sunt importante în stimularea adoptării de astfel de soluții inovatoare și de către societatea în ansamblu. Este necesar să fie utilizate astfel de tehnologii inovatoare care oferă noi instrumente și tehnici pentru a rezolva probleme care anterior nu puteau fi rezolvate și a utiliza capacități noi în extragerea de date din cantitatea tot mai mare de date (structurate sau nestructurate) existentă la dispoziția administrației publice. Se vor finanța acele proiecte care vor utiliza soluțiile și tehnologiile de vârf menționate pentru a obține o imagine nouă și inovativă a serviciilor publice, a efectelor socio-economice ale diferitelor politici publice și care vor avea ca rezultat date și analize care să crească eficacitatea și eficiența acestora.

d) Dezvoltare platforme informatice alimentate cu datele generate de administrația publică – Open Data - (cf. Directiva 2019/1024, PSI) în vederea punerii lor la dispoziția publicului și a reutilizării lor (ex: în economie).

Se are în vedere finanțarea dezvoltărilor necesare platformei naționale de date publice (data.gov.ro) pentru implementarea cerințelor directivei europene PSI (Public Sector Information) prin adăugarea de noi funcționalități (ex. căutarea avansată), agregarea datelor deschise disponibile pe diverse platforme dezvoltate la nivelul unor instituții publice, digitalizarea documentelor ce trebuie să fie disponibile pe platforma de date deschise.

De asemenea, se are în vedere finanțarea unor sesiuni de promovare a seturilor de date disponibile în platforma de date deschise și organizarea de concursuri/hackaton pentru stimularea identificării de către mediul privat (IMM/ONG) a mijloacelor de valorificare a datelor deschise.

Sprijin pentru realizarea proiectelor prin asistență tehnică.

Digitalizarea în educație

Creșterea nivelului de interoperabilitate al sistemelor informatice din administrația publică sprijină crearea unui sistem standardizat, interconectat și digital, încurajând reutilizarea informațiilor și a serviciilor care există deja și care sunt disponibile prin diferite surse.

- Investițiile în echipamentele de infrastructură digitală sunt necesare pentru creșterea interoperabilității în domeniul educației, pentru creșterea calității și a relevanței mediilor de învățare;
- Dezvoltarea unei infrastructuri educaționale unitară, la nivel național, care să deservească procesul educațional;
- Interconectarea bazelor de date educaționale existente și/sau în proces de dezvoltare;
- Sprijin pentru realizarea proiectelor prin OS(iv) sau prin asistență tehnică (în analiză).

Nevoile identificate la nivelul sistemului educațional.

- Dezvoltarea sistemului de management al școlarității prin intermediul unei platforme digitale integrate.
- Creșterea accesului la învățământul superior prin digitalizarea portofoliului educațional al studenților, dar și prin interconectarea nevoilor pieței muncii cu oferta educațională și de cercetare ce poate fi susținută de instituțiile de învățământ superior prin intermediul doctoranzilor și masteranzilor.
- Campusuri 3D în realitate virtuală, care vor permite colaborarea dintre cadrele didactice și studenți într-un mediu virtual multiutilizatori de tip metaverse, vizitarea replicilor virtuale a campusurilor universitare inclusiv desfășurarea activităților didactice (laboratoare interactive în mediu virtual).
- Asigurarea accesului la internet și la infrastructura wireless, în unitățile de învățământ preuniversitar.
- Necesitatea de a asigura conținut educațional interactiv (inclusiv simulări 3D, jocuri, filme, realitate virtuală și augmentată) pentru elevii din învățământul preuniversitar, inclusiv învățământul gimnazial și liceal.

Digitalizarea în cultură

În toată Europa și în RO, sectoarele culturale și creative (SCC) au fost printre cele mai afectate de criza COVID-19 din cauza caracteristicilor unice și a lipsei de contact cu publicul pentru o perioadă extinsă de timp. Restricțiile de mobilitate pentru creatori și conținuturi dăunează ireversibil dialogului și lanțurilor valorice transfrontaliere. Incertitudinea generată de evoluția pandemiei de Covid19 conduce la restricționarea în continuare a accesului la cultură (acces garantat prin Constituție), fapt cu consecințe semnificative pentru întreg sectorul, precum și pentru consumatori.

Pentru a depăși contextele actuale și viitoare de incertitudine este esențială consolidarea SCC abordând în mod direct vulnerabilitățile acestuia. În consecință, intervențiile propuse contribuie la redresarea și reziliența SCC, precum și la o creștere a competitivității acestora prin noi servicii inovatoare. Se vizează în principal:

- Creșterea accesului la cultură prin digitalizarea arhivelor, fapt ce poate conduce la crearea de noi servicii pentru publicul de toate generațiile și dezvoltarea unei atitudini sănătoase a consumatorilor față de o diversitate mai mare de producții culturale.
- Realizarea unei platforme naționale, comune pentru agregarea de informații de înaltă calitate, relevante, actualizate, ușor de înțeles și personalizate pentru monumentele istorice, permițând astfel autorităților publice, IMM-urilor, ONG-urilor și proprietarilor de patrimoniu să obțină informații rapid, să dezvolte noi servicii prin utilizarea noilor tehnologii în scopul reducerii birocrăției. În vederea protejării și punerii în valoare a monumentelor istorice, este necesară o abordare eficientă și practică, în concordanță cu tendințele europene în domeniu. În acest context, devine imperativă realizarea unei baze de date naționale, complete și actualizate privind starea monumentelor din RO, prin utilizarea de mijloace TIC (scanare 3D, istoric, regim juridic). Informațiile ce vor fi cuprinse în această bază de date, referitoare la identificarea, localizarea și descrierea obiectivelor de patrimoniu sunt necesare pentru o serie de scopuri, precum managementul, protecția și punerea în valoare a monumentelor, inclusiv pentru promovare.
- Dezvoltarea alfabetizării digitale și obținerea de date și cunoștințe aprofundate cu privire la nevoile specifice, caracteristicile și vulnerabilitățile sectorului, astfel încât prin instrumente inovatoare să se poată crește competitivitatea sectorului cultural și creativ.

Intervențiile vizează:

- Digitalizare pentru cultură (echipamente și infrastructură, baze de date, soft, platforme digitale, sisteme integrate, mijloace TIC, modele digitale 3D, infrastructuri informatice și soluții de tip cloud, exploatarea digitalizată).
- Sprijin pentru realizarea proiectelor prin asistență tehnică.

Scopul demersului este creșterea rolului TIC în cultură, promovarea principiului datelor deschise în (re)utilizarea materialului cultural digitalizat, atunci când este posibil; sprijinirea utilizării instrumentelor digitale pentru a crește nivelul de transparență și promovarea evenimentelor culturale online prin intermediul tehnologiei informației și comunicațiilor.

Mai exact:

- demararea inventarierii și catalogării colecțiilor cinematografice, digitizarea și arhivarea digitală, restaurarea și punerea la dispoziția publicului a filmelor, a spectacolelor (teatru, dans etc.) și a materialelor non-filmice.
- colaborarea cu instituții de cultură în ceea ce privește transmiterea live a spectacolelor, având ca scop crearea de reziliență pentru sector în momentele în care prezența fizică a publicului este restrânsă.
- promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cinematografic național îmbunătățind vizibilitatea, accesul și disponibilitatea conținutului audiovizual, atrăgând noi audiențe și oferind consumatorilor o cantitate vastă și o calitate a operelor audiovizuale foarte diverse.
- realizarea principalelor procese administrative cu referire la monumentele istorice și stakeholderii care interacționează cu acestea simplificând considerabil întreg procesul administrativ și interacțiunea Utilizator-Administrație permițându-se astfel atingerea dezideratului oricărui utilizator-cetățean de a rezolva nevoia/solicitarea sa on-line și pe principiul Prin-un-click (One-click-away).
- dezvoltarea teritorială care integrează componenta culturală, la turismul cultural cu beneficii directe pentru comunități și la dezvoltarea infrastructurii de servicii și a ofertei culturale pentru producție și consum cultural de proximitate.
- realizarea unei platforme deschise cu monumente istorice digitalizate - cu toate informațiile relevante listate și disponibile (online), permițând în același timp celor patru părți interesate principale (autorități publice, IMM-uri, ONG-uri și proprietari de patrimoniu, dar nu numai) să colaboreze cu privire la majoritatea procedurilor legale pentru acestea, online.
- creșterea vizibilității patrimoniului, printre care o hartă turistică cu toate monumentele istorice digitalizate, etichete - plasate pe monumente - cu coduri QR care vor direcționa

vizitatorul către site-ul web, precum și realitatea virtuală (VR) și instrumente media pentru noi moduri de povestire și interacțiune cu noul conținut.

- interconectarea bazelor de date existente referitoare la patrimoniu, asigurându-se în același timp că informațiile sunt disponibile și accesibile în diverse formate de către public.
- alfabetizarea digitală culturală prin colectarea și analiza datelor culturale pentru a oferi o oportunitate de adaptare a ofertei culturale și de creștere a eficienței, realizarea registrului operatorilor culturali și pregătirea profesională în domeniul digital și al analizei datelor pentru personalul instituțiilor publice de cultură.
- crearea unui instrument cuprinzător de colectare a datelor despre sectorul cultural, dezvoltând instrumente pentru obținerea de informații despre festivaluri, concerte, evenimente culturale din RO, un registru care implică activ mai mulți actori ai SCC cum ar fi operatorii culturali de pe piață, precum și artiști, creatori etc.
- procesarea și utilizarea datelor culturale colectate pentru a dezvolta noi politici dedicate SCC, pentru a viza noi segmente de public, pentru a dezvolta modele de afaceri bazate pe date, precum și soluții și aplicații inovatoare.

Lista orientativă de proiecte identificate de Ministerul Culturii va răspunde următoarelor nevoi concrete ale sectorului cultural:

1. E-patrimoniu - Protejarea, punerea în valoare și promovarea patrimoniului cultural imobil și a peisajelor culturale, cu accent pe patrimoniul vulnerabil la dezastre precum cutremure, alunecări de teren incendii, inundații, secetă. Totodată, se impune facilitarea realizării principalelor procese administrative cu referire la monumentele istorice și stakeholderii care interacționează cu acestea și simplificarea întregului proces administrativ, a interacțiunii Utilizator-Administrație cu scopul de atingere a dezideratului oricărui utilizator-cetățean de a rezolva nevoia sa on-line, pe principiul Prin un click (One click away). Intervenția va contribui semnificativ la dezvoltarea teritorială care integrează componenta culturală, la turismul cultural cu beneficii directe pentru comunități și la dezvoltarea infrastructurii de servicii și a ofertei culturale pentru producție și consum cultural de proximitate. Operațiunile se vor realiza complementar și în un mod continuator cu proiectele E-cultura: Biblioteca digitală a României, finanțat prin POC și Monumente istorice: abordare strategică și politici publice optimizate, finanțat prin POCA.
2. E-film: Promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cinematografic național prin demararea inventarierii și catalogării colecțiilor cinematografice, digitizarea, arhivarea digitală, restaurarea și punerea la dispoziția publicului a filmelor și a materialelor non-filmice pe platforma culturalia.ro. Arhivele de film trebuie să intre într-un amplu proces de revitalizare și re tehnologizare, legat, pe de o parte, de accesibilizarea colecțiilor, și, pe de altă parte, de racordarea la schimbările de paradigmă impuse de lumea digitală.
3. E-audiență: Sectoarele culturale și creative au nevoie de informații clare, complete și agregate corespunzător în scopul adaptării ofertei culturale, atragerii audienței și creșterii eficienței activității. Prin urmare este necesară realizarea registrului național al operatorilor culturali, colectarea și analiza de date din sector, precum și pregătire profesională în domeniul digital și al analizei datelor pentru lucrătorii culturali.

Digitalizarea în mediul de afaceri

Această acțiune are ca obiectiv să impulsioneze în mod decisiv digitalizarea economiei naționale, în special a IMM-urilor, care conform statisticilor prezentate în raportul DESI se află printre cele mai puțin digitalizate la nivel european aproape pe toate dimensiunile transformării digitale în întreprinderi. Cu peste 60% din întreprinderi afișând un indice al intensității digitale foarte scăzut în 2020, acest demers este unul pe cât de urgent, pe atât de dificil și complex.

Având în vedere aceasta și rezultatele analizei cu privire la barierele digitalizării în mediul privat realizată de către ADR, devine evident că este necesar un mix de măsuri care să asigure abordarea problemei din diferite perspective și vizând diferite aspecte ale digitalizării.

Astfel, prezenta axă POCIDIF este împărțită în două acțiuni, una care sprijină Huburile de Inovare Digitală Europene din România (EDIH) și una care finanțează direct investițiile în digitalizare ale IMM-urilor. Ea este în plus complementară cu intervențiile prevăzute în Programele Operaționale Regionale pentru digitalizarea întreprinderilor la nivel regional și cu cele prevăzute în PNRR. În ce privește investițiile din POR ele se bazează pe o prioritizare aferentă specializării inteligente regionale și nu au rolul de a asigura o acoperire a domeniilor cu relevanță națională.

În ce privește cele două acțiuni de față și care sunt detaliate mai jos, opțiunea pentru utilizarea EDIH-urilor ca intermediari în procesul de digitalizare a IMM-urilor a reieșit în mod clar din studiul cu privire la bariere citat mai sus. Există o nevoie certă de asistență și acompaniere a IMM-urilor și a management-ului acestora în procesul de transformare digitală, dată fiind educația digitală precară atât a angajaților, cât și a managerilor (evidentă tot din statisticile Eurostat și DESI). Cu toate acestea s-a considerat necesar că această măsură indirectă, direcționată către actorii economici cu capacități mai scăzute de a înțelege rolul și miza digitalizării propriilor procese de business, să fie completată cu o măsură care să țintească acele IMM-uri unde anumite nevoi de digitalizare sunt mai mature și unde cadrul indirect al DIH-urilor poate reprezenta o frână în calea procesului de transformare digitală.

Mai jos sunt prezentate pe scurt cele două acțiuni care se finanțează sub această prioritate:

a) Co-finanțarea EDIH selectate pentru finanțare din Digital Europe Programme

Așa cum se cunoaște, Huburile pentru inovare digitală europene sunt un instrument gândit la nivel european de către Comisia Europeană pentru a sprijini în mod cât mai eficace transformarea digitală a economiilor și societăților europene. Ele reprezintă eco-sisteme de firme, asociații și autorități publice care au ca obiectiv să ofere sprijin (consultanță, financiar, testare și integrare de soluții IT) în special IMM-urilor care doresc să se transforme digital, dar întâmpină diferite dificultăți sau probleme în acest proces, de la lipsa de finanțare până la lipsa de know-how cu privire la ce instrument IT e necesar pentru ce funcție a întreprinderii. Astfel, EDIH-urile provenind din huburi, clustere sau alte tipuri de asocieri, deseori centrate pe zona de industrie IT&C vor primi finanțare din Programul Europa Digitală (Digital Europe Programme – DEP) pentru planul lor de acțiune care vizează funcțiile menționate pe scurt mai sus. Acest plan de acțiune va consta în fapt în diferite programe și proiecte puse la dispoziția firmelor care doresc să înțeleagă cum își pot digitaliza funcționarea. Acest plan este co-finanțat până la 50% de către Comisia Europeană prin DEP.

Având în vedere articolul 16 din Regulamentul (UE) 2021/694 (DIGITAL), în primul an de implementare a Programului Europa Digitală se va institui această rețea de centre de inovare digitală (Digital Innovation Hubs) care să contribuie la accelerarea transformării digitale a mediului privat. În urma unei proces de selecție inițial, realizat la nivel național, 12 DIH-uri din RO vor avea posibilitatea de a participa la apelurile restricționate și de a deveni membre ale rețelei europene.

În conformitate cu dispozițiile Regulamentului DIGITAL și indicațiile prevăzute în programul de lucru, activitatea membrilor rețelei europene de DIH-uri va fi finanțată în proporție de 50% din suma solicitată prin granturile prevăzute în DIGITAL.

Prin derogare de la regula generală, finanțarea din fonduri europene poate acoperi până la 100% din costurile eligibile, motiv pentru care decizia autorităților române responsabile a fost utilizarea Fondului European pentru Dezvoltare Regională pentru cofinanțare.

Având în vedere nevoile urgente de digitalizare ale IMM-urilor românești, lipsa lor de know-how managerial cu privire la rolul și importanța digitalizării (deci nevoia de acompaniere în acest proces) ceea ce face din dispozitivul EDIH unul ideal pentru situația României, precum și nevoia de sprijinire chiar a ecosistemului EDIH aflat la început de drum, România a decis să co-finanțeze restul de până la 50% din aceste planuri de acțiune ale EDIH. Ele se adresează, așa cum indică și numele, doar acelor huburi de inovare digitală care vor fi selectate să primească finanțare la nivel european prin Programul Europa Digitală (DEP).

Finanțarea se va realiza pe baza aceluiași costuri eligibile ca și cele ale DEP și vor avea ca obiectiv imediat demararea cât mai rapidă a activității EDIH-urilor selectate de COM și vizibilitatea lor cât mai largă în cadrul economiei. În acest fel se urmărește și creșterea încrederii în acest nou instrument de sprijin indirect.

b) Finanțarea dezvoltării la nivelul IMM-urilor din domeniul TIC, de noi tehnologii/ servicii/ aplicații (Blockchain, IOT-Internet of Things, automatizare/robotizare etc.), cu impact asupra digitalizării și dezvoltării economice a IMM-urilor din toate domeniile.

Așa cum am indicat și mai sus, studiul cu privire la barierele digitalizării în mediul privat realizat de ADR indică nevoile IMM-urilor pentru a accelera și aprofunda procesul de transformare digitală. Astfel, este justificată finanțarea unor noi tehnologii, create de către IMM din domeniul IT&C, ce vor fi implementate pentru creșterea gradului de digitalizare a IMM-urilor.

Adoptarea transformării digitale este esențială pentru numeroase întreprinderi din UE dacă acestea doresc să rămână competitive. Întreprinderile din UE nu profită pe deplin de tehnologiile avansate pentru a inova. Sectorul IT&C este în măsură să furnizeze întreprinderilor servicii precum expertiză în domeniul tehnologiilor, al testării și al networking-ului, ceea ce constituie un avantaj pentru punerea în aplicare al procesului de transformare digitală a IMM-urilor care nu au această capacitate.

Pentru a sprijini IMM-urile să rezolve aceste probleme sunt necesare măsuri personalizate care pot fi oferite de sectorul IT.

Principalele grupuri țintă:

Digitalizare în administrația publică

Intervențiile vizează în mod specific beneficiarii serviciilor publice care sunt prestate deja în mediul online. Astfel, unele se adresează persoanelor fizice și au frecvență de accesare ridicată de la an la an (de ex. înregistrarea unei nașteri), iar altele se adresează persoanelor juridice private (de ex. înregistrarea unei companii).

Angajații administrației publice fac parte din grupul afectat prin prisma implicării acestora în dezvoltarea unor astfel de servicii, dar și prin necesitatea adaptării la fluxuri de lucru și noi modalități de interacțiune cu beneficiarii.

În general, grupul țintă poate reprezenta populația RO a cărei bunăstare este influențată de eficientizarea, standardizarea și transparentizarea administrației publice centrale datorită generalizării serviciilor publice electronice.

În altă ordine de idei, prioritizarea serviciilor publice care vor deveni electronice va ține cont și de numărul beneficiarilor potențiali, respectiv de dimensiunea populației care fi afectată pozitiv de această transformare.

Digitalizarea în educație

Grupurile țintă: populația, care beneficiază de servicii performante în cadrul administrației publice aferente domeniului educațional, și grupul elevilor/studentilor și cadrele didactice care au acces la un sistem educațional digital mai performant și ușor de utilizat.

Digitalizarea în cultură

Grupurile țintă sunt mediul de afaceri și populația care beneficiază de produse culturale digitizate și de servicii performante în contextul interacțiunii cu administrația publică. Grupurile țintă sunt în sens larg întreaga populație care poate deveni un utilizator-consumator de cultură – în diferitele ei forme – puse la dispoziția cetățenilor prin digitalizare iar în sens specific toți profesioniștii din sectorul cultural și din sectoarele complementare (i.e. educație, tineret și sport, protecția mediului, cercetare, comunicare și business etc.).

Digitalizarea în mediul de afaceri

- IMM-urile cu grad scăzut de digitalizare a căror maturitate digitală e foarte scăzută și au nevoie de sprijin pe tot parcursul procesului de digitalizare;
- IMM-uri din sectorul IT&C care identifică nevoi ale altor IMM-uri de digitalizare și oferă soluții personalizate.

P3. Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare

3.1 OS (i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Instrument financiar de tip capital de risc combinat cu grant:

- acceleratoare, seed și scale-up.

Alocare: 100 mil. euro FEDR.

Criterii de eligibilitate: Întreprinderi sub 7 ani vechime, cu proiecte într-unul din domeniile de specializare inteligentă identificate prin Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă (OS(i) FEDR).

Valoare finanțare: Max. 200.000 euro per proiect.

Combinăție grant+IF, grantul de max. 40% din valoarea instrumentului financiar.

Principalele grupuri țintă:

- Întreprinderi.

3.2 OS (iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

Instrument financiar de tip creditare cu partajarea riscului - returnarea unei părți a costurilor creditului (10%) la sfârșitul perioadei de rambursare.

Alocare: 150 Meuro.

Criterii de eligibilitate: Proiecte cu accent pe elementul de inovare sub condiția de a contribui la transformarea economică inteligentă și să răspundă nevoilor specifice ale IMM-urilor (OS(iii) FEDR).

Valoare finanțare: Max. 1.500.000 euro per proiect.

Instrumentul este un credit cu partajarea riscului pentru care, la sfârșitul perioadei de rambursare, beneficiarul primește un bonus (10% din împrumut), sub formă de grant.

Principalele grupuri țintă

- alte IMM-uri care beneficiază de rezultatele proiectelor finanțate prin IF/FESI sau cetățeni care beneficiază de produse/servicii inovative/performante.

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, varianta POCIDIF la 09.11.2021, <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/11/68100a5732a9b7a9c4ce6c17b42360a1.pdf>, Informații accesate la data de 20.12.2021; Informații prelucrate)

A.6 PROGRAMUL OPERAȚIONAL DEZVOLTARE DURABILĂ 2021-2027 (PODD)

Obiectivul strategic al Politicii de Coeziune 2021-2027 în care se încadrează PODD:

PODD 2021-2027 este elaborat în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de Conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului.

Prin PODD vor fi finanțate nevoile de dezvoltare din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvanței sistemului energetic; infrastructura de apă și apă uzată; economia circulară; conservarea biodiversității; calitatea aerului și decontaminarea siturilor poluate; managementul riscurilor.

Surse de finanțare UE:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)
- Fondul de Coeziune (FC)

Obiectiv general: Obiectivul general al PODD 2021-2027 urmărește în principal îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și standardelor de mediu, precum și îndeplinirea obligațiilor rezultate din directivele europene. Concomitent, PODD urmărește realizarea obiectivelor naționale de dezvoltare în domeniul eficienței energetice, protecției mediului și managementului riscurilor și reducerea decalajului existent între Statele Membre ale Uniunii Europene și România cu privire la infrastructura în aceste domenii, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ.

Priorități și Obiective specifice

Nr.	Priorități	Obiective specifice
1	Prioritatea 1 Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare	OS FEDR/FC (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
		OS FEDR/FC (iii) Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E
2	Prioritatea 2 Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	OS FEDR/FC (v) Promovarea managementului durabil al apei
		OS (vi) Promovarea tranziției către o economie circulară
3	Prioritatea 3 Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate	OS FEDR/FC (vii) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării/contaminării
4	Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor	OS FEDR/FC (iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

Prioritatea 1: Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare

Finanțare prin FEDR:

- Eficiență energetică și proiecte de demonstrare în IMM-uri și măsuri de sprijin;
- Eficiență energetică și proiecte de demonstrare în întreprinderi mari și măsuri de sprijin;
- Sprijin pentru întreprinderile care oferă servicii ce contribuie la economia cu emisii scăzute de carbon și la reziliența la schimbările climatice;
- Sisteme de distribuție inteligentă a energiei electrice la tensiuni joase și medii (inclusiv rețele inteligente și sisteme TIC) și stocarea aferentă.

Finanțare prin FC:

- Eficiență energetică și proiecte de demonstrare în IMM-uri și măsuri de sprijin;
- Eficiență energetică și proiecte de demonstrare în întreprinderi mari și măsuri de sprijin;
- Sprijin pentru întreprinderile care oferă servicii ce contribuie la economia cu emisii scăzute de carbon și la reziliența la schimbările climatice;
- Sisteme de distribuție inteligentă a energiei electrice la tensiuni joase și medii (inclusiv rețele inteligente și sisteme TIC) și stocarea aferentă.

Obiectiv specific FEDR/FC (i): Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Tipuri de acțiuni

1.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari

Intervențiile/măsurile propuse privind sprijinirea marilor întreprinderi, respectiv a IMM-urilor, în acțiunile de îmbunătățire a eficienței lor energetice contribuie la atingerea țintei de economii de energie menționată în PODD vor fi realizate prin intermediul instrumentelor financiare (posibil IF cu parte de grant) și **se referă la:**

1. Proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și măsuri de sprijin adiacente.
2. Proiecte de eficiență energetică în întreprinderile mari și măsuri de sprijin adiacente.

Principalele grupuri țintă

- Întreprinderi mari (HG 495/2014) și IMM-uri;
- Societăți comerciale din industrie, cu consumuri de peste 1.000 tep/an (definite drept mari consumatori de energie, conform ANRE), pentru care trebuie implementate aceste sisteme în vederea identificării rapide a soluțiilor imediate de reducere a consumurilor și pentru care trebuie să existe un instrument puternic de cuantificare a efectelor pozitive a aplicării măsurilor de creștere a eficienței energetice.

Obiectiv specific FEDR/FC (iii): Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.

Tipuri de acțiuni

1.2 Sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare

Proiectele de energie sprijinite prin PODD vor contribui la menținerea/dezvoltarea infrastructurii verzi. Au fost identificate următoarele **posibile acțiuni:**

1. Promovarea utilizării de echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice
2. Implementarea de soluții digitale pentru localizarea/izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban
3. Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA (Supervisory Control And Data Acquisition)
4. Măsuri de creștere a adecvanței SEN (Sistemului Energetic Național) prin investiții în soluții de flexibilitate
5. Implementarea de soluții privind stocarea energiei „behind the meter”

Principalele grupuri țintă

- Operatori naționali distribuție energie, Transelectrica, IMM-uri.
- Operatorii de distribuție concesionari ai serviciului public de energie electrică, care se supun obligațiilor de implementare a contorizării inteligente în proporție de 80% până în 2020 (conform Ordinului ANRE nr. 145/2014 privind implementarea sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice).

Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

Finanțare prin FEDR:

039 Furnizare de apă destinată consumului uman (infrastructuri de extracție, tratare, stocare și distribuție, măsuri de eficiență, aprovizionare cu apă potabilă);

040 Gospodărirea apelor și conservarea resurselor de apă (inclusiv managementul bazinelor hidrografice, măsuri specifice de adaptare la schimbările climatice, reutilizare, reducerea pierderilor).

Finanțare prin FC:

- Colectarea și tratarea apelor uzate;

- Furnizare de apă destinată consumului uman (infrastructuri de extracție, tratare, stocare și distribuție, măsuri de eficiență, aprovizionare cu apă potabilă);

- Gospodărirea apelor și conservarea resurselor de apă (inclusiv managementul bazinelor hidrografice, măsuri specifice de adaptare la schimbările climatice, reutilizare, reducerea pierderilor);

- Colectarea și tratarea apelor uzate;

- Gestionarea deșeurilor menajere: măsuri de prevenire, minimizare, sortare și reciclare;

- Gestionarea deșeurilor menajere: tratarea deșeurilor reziduale.

Obiectiv specific FEDR/FC (v): Promovarea managementului durabil al apei

Tipuri de acțiuni

2.1 Investiții în sectorul apei și apei uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

Având în vedere provocările majore cu care se confruntă sectorul de apă/apă uzată, se impune finanțarea următoarelor **acțiuni**:

1. Acțiuni integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, respectiv:

- construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizarea stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e., inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultate în cadrul procesului de epurare a apelor uzate; sisteme individuale adecvate de tratare a apelor uzate pot fi finanțate, în cadrul proiectelor regionale integrate de apă uzată, ca soluții tehnice aplicate punctual și justificat, la nivelul anumitor aglomerări, ulterior stabilirii și implementării cadrului legal și metodologic de către autoritățile responsabile la nivel național;

- construirea și reabilitarea și de sisteme de captare și aducțiune, stații de tratare, rețele de transport și distribuire a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă și apă uzată;

- măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, măsuri privind implementarea managementului activelor etc.);

2. Acțiuni de pregătirea și gestionarea proiectelor de investiții de apă și apă uzată;

3. Acțiuni de consolidare a capacității actorilor implicați în sector:

- sprijin pentru consolidarea suplimentară și extinderea operatorilor regionali astfel încât să se dezvolte capacitatea acestora de a realiza investițiile pentru conformare;

- sprijin pentru consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții implicate: ADI, ANRSC-Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, MMAP, MS (Institutul de Sănătate Publică), AM PODD.

Principalele grupuri țintă

Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară prin Operatorii Regionali (OR) de Apă finanțați prin POS M și POIM, iar pentru operațiunile de consolidare a capacității administrative a actorilor din sector vor fi eligibili operatorii regionali, ADI, ANRSC, MMAP, MS (Institutul de Sănătate Publică), AM PODD.

Obiectiv specific FEDR/FC (vi): Promovarea tranziției către o economie circulară

Tipuri de acțiuni

2.2 Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

În vederea conformării cu legislația și accelerarea tranziției spre economia circulară, PODD va viza următoarele **tipuri majore de acțiuni**, astfel:

- Îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în vederea asigurării tranziției spre economia circulară, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri, respectiv:
  - o Investiții în extinderea sistemelor de colectare separată atât în ceea ce privește colectarea din poartă în poartă a deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor, dar și colectarea deșeurilor textile și deșeurile periculoase menajere (echipamente mobile de colectare, mașini pentru colectarea separată, infrastructura suport pentru colectarea, transportul deșeurilor și stocarea temporară, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar);
  - o Investiții privind valorificarea materială a deșeurilor (stații de sortare, stații de compostare și instalații de digestie anaerobă);
  - o Investiții privind instalații de tratare a deșeurilor reziduale, inclusiv îmbunătățirea instalațiilor TMB (tratare mecano-biologică) existente.
- Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri neconforme.
- Întărirea capacității instituționale a actorilor din sector (MMAP, ANPM, UAT, ADI-uri, ANRSC) în vederea accelerării tranziției spre economia circulară.

Principalele grupuri țintă

Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară prin Consiliile Județene/Primăria Municipiului București/primăriile de sector, Autorități publice centrale (ex. MMAP, ANPM, ANRSC).

Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate

Finanțare prin FEDR:

- Protejarea, restaurarea și utilizarea sustenabilă a siturilor Natura 2000;
- Protecția naturii și a biodiversității, infrastructura verde;
- Calitatea aerului și măsuri de reducere a zgomotului;
- Reabilitarea siturilor industriale și a terenurilor contaminate.

Obiectiv Specific FEDR/FC (vii) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Tipuri de acțiuni

3.1 Conservarea biodiversității pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

În vederea asigurării unui management eficient al Rețelei Natura 2000, prin PODD se au în vedere următoarele **tipuri de acțiuni**:

- îmbunătățirea accesului administratorilor siturilor Natura 2000 la servicii de asistență tehnică specializată pentru elaborarea sau revizuirea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/Planuri de acțiune pentru specii, pentru toate tipurile de habitate (inclusiv cele din mediu marin), prioritate la finanțare având planurile de management ale siturilor aflate în arealul proiectelor de infrastructură;
- menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor prin măsuri de conservare specifice prevăzute în planurile de management ale siturilor Natura 2000/planuri de acțiune pentru specii, și după caz a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate;
- facilitarea accesului autorităților și entităților cu rol în managementul biodiversității la servicii de asistență tehnică, cercetare și echipamente pentru îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor (ex. realizarea de studii științifice) și consolidarea capacității de management al rețelei Natura 2000 și al altor arii naturale protejate de interes național.

Principalele grupuri țintă

1. Pentru investiții și elaborarea planurilor de management: ANANP (Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate)/Administratori ai ariilor naturale protejate pentru ariile care au structuri de administrare proprii/ARBDD-Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării. Proiectele pot fi depuse în parteneriat cu alte entități de drept public sau privat (ex. Institute de cercetare, ONG-uri).

Pentru ecosistemele degradate și serviciile furnizate în afara ariilor naturale protejate: administratori desemnați în condițiile legii și/sau proprietari ai suprafețelor de teren ce constituie ecosistem degradat aflat în proprietate publică.

2. Pentru dezvoltarea capacității administrative și complementaritatea nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor în domeniul biodiversității: MAP/ANANP/APM/GNM- Garda Națională de Mediu/ARBDD/administratorii de parcuri/situri Natura 2000/alte arii naturale protejate.

3.2 Îmbunătățirea monitorizării calității aerului pentru îndeplinirea cerințelor de monitorizare și reducere a emisiilor rezultate din directive

Tipuri de acțiuni

Prin PODD **va fi finanțată** dotarea RNMCA (Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului) cu echipamente noi, prin înlocuirea sau up-datarea echipamentelor existente de măsurare a poluanților uzate din punct de vedere moral și tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE, conform prevederilor directivelor europene.

Beneficiar: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

3.3 Investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate, evaluarea riscurilor asupra mediului și remedierea siturilor

Tipuri de acțiuni

Prin PODD vor fi promovate **acțiuni privind:**

- sprijinirea procesului de inventariere și investigare preliminară și detaliată a siturilor potențial contaminate (în principal prin dezvoltarea unei baze de date și a unei platforme GIS care să permită actualizarea permanentă a acestora);
- remedierea siturilor contaminate orfane aflate în proprietatea autorităților publice sau puse la dispoziția acestora de către proprietar, asigurarea calității factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane și mediului, inclusiv monitorizarea post-remediere a acestora.

Principalele grupuri țintă

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP), autorități publice centrale și locale, alte organisme publice în domeniul protecției mediului, inclusiv structuri subordonate acestora, cu responsabilități în domeniul gestionării siturilor contaminate.

Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor

Finanțare prin FEDR:

- Măsuri de adaptare la schimbările climatice și prevenirea și managementul riscurilor legate de climă: inundații și alunecări de teren (inclusiv sensibilizare, protecție civilă și sisteme și infrastructuri de management al dezastrelor);

- Măsuri de adaptare la schimbările climatice și prevenirea și managementul riscurilor legate de climă: altele, de exemplu, furtuni și secetă (inclusiv sensibilizare, protecție civilă și sisteme și infrastructuri de management al dezastrelor);

- Gospodărirea apelor și conservarea resurselor de apă (inclusiv managementul bazinelor hidrografice, măsuri specifice de adaptare la schimbările climatice, reutilizare);

- Prevenire și management al riscurilor naturale care nu au legătură cu clima (de ex. cutremurele), precum și al riscurilor legate de activitățile umane (de ex. accidente tehnologice), inclusiv sensibilizare, protecție civilă și sisteme și infrastructuri de management al dezastrelor.

Obiectiv specific FEDR/FC (iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

Tipuri de acțiuni

4.1 Managementul inundațiilor și al secetei

Investițiile din PODD vor viza managementul riscurilor generate de inundații și secetă și reducerea impactului acestora asupra populației, proprietății și mediului, prin următoarele **tipuri majore de acțiuni**:

- amenajarea complexă a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi sau prin adaptarea, construirea ori reabilitarea infrastructurii existente de gospodărire a apelor și îmbunătățiri funciare adaptate la noile practici UE, inclusiv cele privind asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului;
- dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe (inundații și secetă) pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv activități în scopul conștientizării publice;
- consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu.

Principalele grupuri țintă

Beneficiari: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrația Națională Apele Române (ANAR), Administrația Națională de Meteorologie, ROMSILVA, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, parteneriate între instituțiile publice centrale cu rol în gestionarea inundațiilor, precum și cu ONG-urile și alte structuri cu o anumită specializare în domeniul ecologic, care pot să asigure expertiza necesară pentru implementarea măsurilor de tip non-structural, APL.

4.2 Combaterea eroziunii costiere

Tipuri de acțiuni

Prin PODD se au în vedere **continuarea măsurilor** de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.

Principalele grupuri țintă

Beneficiar: ANAR (prin Administrația Bazinală de Apă Dobrogea Litoral).

4.3 Îmbunătățirea sistemului de managementul riscurilor

Tipuri de acțiuni

Tipurile majore de acțiune avute în vedere: **sprijinirea măsurilor** pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.

Principalele grupuri țintă

Beneficiari ai măsurilor vor fi MAI/IGSU și structurile cu atribuții în managementul situațiilor de urgență și asigurarea funcțiilor de sprijin, Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS).

Observații

Investițiile care vizează sectorul apă - apă uzată din PODD reprezintă o prioritate strategică și vor fi realizate conform Master Planurilor Județene reactualizate și a Planurilor de Management ale Bazinelor Hidrografice.

În zona costieră se va ține cont de Master Planul pentru „Protecția și refacerea zonei costiere” care este orientat pe termen lung - 30-50 de ani.

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, varianta PODD la 01.10.2020, <https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioada-2021-2027/>; Informații accesate la data de 26.04.2021; Informații prelucrate)

A.7 PROGRAMUL OPERAȚIONAL TRANSPORT 2021-2027 (POT)

POT contribuie la îndeplinirea următoarelor obiective de politică ale UE:

- OP 2: O Europă mai verde
- OP 3: O Europă mai conectată

Surse de finanțare UE:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)
- Fondul de Coeziune (FC)

Obiectivul general: POT 2021-2027 este de a asigura realizarea investițiilor ce răspund nevoilor de dezvoltare ale României identificate în Acordul de Parteneriat 2021-2027 în concordanță cu Raportul de țară și Recomandările specifice de Țară, dar și cu strategia dezvoltată de România pentru recuperarea în mod sustenabil a decalajelor de dezvoltare a infrastructurii de transport, respectiv Planul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pe perioada 2020-2030 (PI).

Priorități și Obiective specifice:

Nr.	Priorități	Obiective specifice
1	Prioritatea 1 Îmbunătățirea conectivității primare rutiere	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale
2	Prioritatea 2 Îmbunătățirea conectivității secundare rutiere	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale
		3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
3	Prioritatea 3 Creșterea siguranței rutiere	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale
		3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
4	Prioritatea 4 Creșterea eficienței căilor ferate române	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale
		3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
5	Prioritatea 5 Creșterea atractivității transportului feroviar de călători	3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
6	Prioritatea 6 Dezvoltarea mobilității sustenabile în nodurile urbane	2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

7	Prioritatea 7 Dezvoltarea transportului naval și multimodal	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale
8	Prioritatea 8 Dezvoltarea transportului aerian	3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
9	Prioritatea 9 Asistență tehnică	N/A

Prioritatea 1: Îmbunătățirea conectivității primare rutiere

Obiectiv specific: Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale

Tipuri de acțiuni

Acțiunile cuprinse în această prioritate vor sprijini prioritățile politice de la nivelul UE și al României sintetizate în cadrul Planului Investițional și anume recuperarea în mod sustenabil a decalajului de dezvoltare în domeniul infrastructurii rutiere și asigurarea conectivității cu restul UE, precum și între regiunile României prin realizarea rețelei primare de infrastructură rutieră de mare viteză și implementarea în cadrul acestor proiecte a măsurilor de imunizare a infrastructurii la schimbările climatice, precum și realizarea măsurilor de conservare a biodiversității.

Rețeaua primară la nivelul României este întinsă în preponderență pe aliniamentul rețelei TEN-T Centrale și TEN-T Globale și are rolul de concentra politicile și investițiile naționale către acele secțiuni de rețea rutieră care, din punct de vedere al scopului și al utilității, alcătuiesc sectorul principal al rețelei naționale.

Rețeaua rutieră primară conectează toate regiunile de dezvoltare și cei mai importanți poli de creștere economică din România. Pe de altă parte, din rețeaua rutieră primară fac parte și primele 18 orașe din România în raport cu nivelul populației (peste 125 000 locuitori).

Astfel, rețeaua rutieră primară inter - conectează în mod direct municipiile București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași, Constanța, Craiova, Brașov, Galați, Ploiești, Oradea, Brăila, Arad, Pitești, Sibiu, Bacău, Baia Mare, Buzău, Dr. Tr. Severin, importante centre socio-economice și demografice.

Rețeaua rutieră primară care acoperă echilibrat teritoriul României, reprezintă un veritabil motor de dezvoltare economică națională și regională, care poate dinamiza investițiile, generând efecte benefice directe asupra îmbunătățirii calității vieții locuitorilor României.

Operațiunile vizate de această prioritate vor include finalizarea proiectelor fazate din perioada precedentă de finanțare europeană (2014-2020), precum și a proiectelor prioritizate pentru finalizarea rețelei primare a României conform strategiei actualizate de implementare a Master Planului General de Transport al României cuprinsă în Planul Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pe perioada 2020-2030. Investițiile vor fiacompaniate de măsuri de protecția naturii și a biodiversității (infrastructură verde) în legătură directă cu infrastructura de transport rutieră, precum și implementarea infrastructurii combustibililor alternativi și a soluțiilor inteligente de management a traficului.

Proiectele vizate de prezenta prioritate sunt:

Proiecte fazate din perioada 2014-2020:

- Autostrada Sibiu - Pitești (loturile 1,4,5);
- Centură București Sud și proiectele conexe;
- Drum de mare viteză Pitești - Craiova;
- Autostrada Transilvania.

Proiecte noi de investiții:

- Autostrada Pitești - Sibiu (loturile 2,3);
- Autostrada Ploiești – Comarnic - Brașov;
- Autostrada Sibiu - Brașov;
- Legătura rutieră rapidă Arad - Oradea;
- Legătura rutieră rapidă București - Alexandria (faza 1 din București - Craiova);
- Centură București (Nord) + drumuri radiale;
- Autostrada Tg. Neamț – Iași - Ungheni (Moțca - Ungheni);
- Autostrada Brașov - Bacău (inclusiv Bypass Brașov Nord);
- Legătura rutieră rapidă Pașcani – Suceava - Siret;
- Autostrada Tg. Mureș-Tg. Neamț (faza 1 din Miercurea Nirajului - Leghin);
- Legătura rutieră rapidă Craiova-Filiași - Dr.Tr.Severin (faza 1);
- Legătura rutieră rapidă Dr.Tr.Severin – Caransebeș - Lugoj (faza 1).

Proiecte de rezervă:

- Legătura rutieră rapidă Timișoara - Moravița;
- Legătura rutieră rapidă Macin - Tulcea - Constanta (faza 1);
- Legătura rutieră rapidă Dej - Baia Mare – Halmeu;
- Legătura rutieră rapidă Baia Mare - Satu Mare;
- Legătura rutieră rapidă Cluj-Napoca (Apahida) – Dej;
- Legătura rutieră rapidă între Autostrada A7 (ramura Buzău și ramura Focșani) – Brăila.

Rețeaua primară reflectă la nivel național conceptul politicii UE de focalizare a principalelor investiții pe o rețea compactă ce reprezintă coloana vertebrală a sistemului de transport.

Se așteaptă ca prin realizarea rețelei primare de infrastructură rutieră a României să se contribuie semnificativ la îmbunătățirea conectivității și mobilității europene, transfrontaliere și naționale, diminuarea disparităților regionale, creșterea siguranței rutiere, cu impact asupra creșterii numărului de utilizatori pentru transportul de marfă și persoane.

Beneficiar:

- ✓ *Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (CNAIR),*
- ✓ *Compania Națională de Investiții Rutiere (CNIR),*
- ✓ *Parteneriate între CNAIR și autoritățile locale.*

Principalele grupuri țintă:

Principalele grupuri țintă vizate de prezenta prioritate sunt utilizatorii drumurilor publice din România, atât utilizatorii agenți economici (în particular transportatorii de pasageri și de marfă) cât și populația generală.

Prioritatea 2: Îmbunătățirea conectivității secundare rutiere

Obiective specifice:

3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale

3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere, îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră

Tipuri de acțiuni

Intervențiile pentru implementarea acestei priorități sunt complementare celor prevăzute la Prioritatea nr. 1 și contribuie la aplicarea aceluiași politici de la nivel UE și național privind creșterea sustenabilă a accesibilității regiunilor și nodurilor urbane.

Planul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport a României pe perioada 2020-2030, document ce actualizează strategia de implementare a MPGT a introdus conceptele de rețea primară, secundară și terțiară ca principale categorii de definire a importanței legăturilor de transport ale României cu vecinii, precum și între regiunile sale.

La nivel central responsabilitatea realizării rețelei primare și secundare revine Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Rețeaua secundară de transport are rolul de a asigura accesibilitatea regională și urbană a rețelei primare de transport în mod eficient, sigur și cu impact redus asupra mediului.

Fără o accesibilitate crescută a regiunilor și centrelor urbane la rețeaua primară vor fi afectate accesul la piața unică și locurile de muncă, se reduc oportunitățile de investiții și scade gradul de satisfacție socială cu efecte negative inclusiv asupra mediului.

Rețeaua rutieră secundară deservește municipiile reședință de județ (altele decât cele localizate de-a lungul rețelei primare) și asigură conexiunea acestora la rețeaua rutieră primară. Așadar, din totalul de 42 de reședințe de județ din România, 30 se află pe rețeaua rutieră primară, iar restul de 12 se conectează indirect la aceasta, prin intermediul rețelei secundare. Putem afirma astfel, că toate municipiile reședință de județ din România sunt conectate direct sau indirect la rețeaua rutieră primară. De asemenea, rețeaua rutieră secundară poate asigura, la nivel de drum național de tip 1x1 sau 2x2, conexiunea cu rețelele rutiere din statele vecine (ex. Albița – MD și Vama Veche - BG).

Operațiunile prevăzute în cadrul acestei priorități vor viza construcția segmentelor de infrastructură rutieră prioritizate în cadrul rețelei secundare de Planul Investițional. Acestea vor cuprinde realizarea accesului municipiilor la sectoarele rețelei rutiere primare (la nivel de drum național situat pe rețeaua secundară), variantelor de ocolire, precum și construcția altor sectoare de drum național situate pe rețeaua secundară, ținând cont de impactul asupra habitatelor naturale și conectivității ecologice. Sunt vizate, în principal, reședințele de județ ce au o conectivitate precară la rețeaua primară de transport neadaptată valorilor de trafic din prezent, dezideratul urmărit fiind acela de a asigura un timp rapid de parcurs până la rețeaua primară.

Investițiile vor fi acompaniate de măsuri de protecția naturii și a biodiversității (infrastructură verde) în legătură directă cu infrastructura de transport rutieră precum și infrastructură pentru combustibili alternativi sub forma stațiilor de alimentare electrică.

În acest scop vor fi promovate investiții în toate regiunile de dezvoltare ale României, precum și proiecte ce vizează drumuri expres, transregio sau eurotrans, dar și noduri rutiere situate pe rețeaua primară pentru a asigura accesibilitatea în zonele adiacente.

Proiectele prevăzute în prezenta prioritate, conform Planului Investițional sunt:

A. Drumuri expres de conectivitate:

- A3 - Aeroport Henri Coandă - DN1;
- DX4 - Dej – Bistrița;
- A7 - Suceava – Botoșani;
- A7 - Bacău - Piatra Neamț;
- A1 - Pitești – Mioveni;
- A1 - Găești - Târgoviște - Ploiești - A3;
- A0 - București – Târgoviște;
- Alternativa Techirghiol (A2/A4 - Olimp).

B. Drumuri de conectivitate și transregio:

- Hunedoara - Sântuhalm - A1 (profil 2+2);
- A8 - Lețcani Vest - Centura Iași (profil 2+2);
- Blaj - Teiuș - A10 (profil 1+1);
- DX - Centura Craiova Est (profil 2+2);
- A1 - Timișoara - Aeroport Traian Vuia/DNCT (profil 2+2);
- DX4 - Jibou - Românași - A3 (profil 2+2);
- Slobozia - Drajna - A2 (profil 2+2);
- Călărași - Drajna Nouă - A2 (profil 1+1);
- Reșița - Caransebeș - DX2 (profil 1+1);
- Vaslui - Iași - A8 (profil 1+1);
- Miercurea Ciuc - Sf. Gheorghe - Chichiș - A13 (profil 1+1);
- Rm. Vâlcea - Tigveni - A1 (profil 2+2, 2+1, 1+1);
- Tg. Jiu - Filiași - DX2 (profil 2+2);
- Centura Metropolitană Cluj-Napoca (Gilău - A3 - Cluj-Napoca - Apahida - DX4) (profil 2+2);
- A1 - Titu - Bâldana - DX9;
- DX 9 - Târgoviște - Sinaia - A3;
- A4 Cumpăna - DN39 Constanța.

C1. Variante de ocolire:

- VO Sibiu Sud;
- VO Rm. Vâlcea;
- VO Giurgiu;
- VO Bistrița;
- VO Vaslui;
- VO Mediaș;
- VO Botoșani;
- VO Piatra Neamț;
- VO Zalău;
- VO Slobozia;
- VO Câmpulung;
- VO Gura Humorului;
- VO Sfântu Gheorghe;
- VO Frasin;
- VO Miercurea Ciuc;
- VO Băbeni;
- VO Câmpulung Moldovenesc;
- VO Sighișoara;
- VO Pucioasa;
- VO Vatra Dornei;
- VO Mangalia;
- VO Tg. Mureș;
- VO Sebeș;
- VO Valea lui Mihai.

C2. Variante de ocolire regionale:

- VO Arad (Reg. Dezvoltare V)
- VO Baia Mare (Reg. Dezvoltare NV)
- VO Curtea de Argeș (Reg. Dezvoltare S)
- VO Reșița (Reg. Dezvoltare V)
- VO Călărași (Reg. Dezvoltare S)
- VO Petroșani (Reg. Dezvoltare V)
- VO Buftea (Reg. Dezvoltare BI)
- VO Cosmești (Reg. Dezvoltare SE)

- VO Reghin (Reg. Dezvoltare C)
- VO Sînmartin/Băile Felix (Reg. Dezvoltare NV)
- VO Liești/Ivesti (Reg. Dezvoltare SE)
- VO Drăgășani (Reg. Dezvoltare SV)
- VO Păltinoasa (Reg. Dezvoltare NE)
- VO Brad (Reg. Dezvoltare V)
- VO Sighetu Marmației (Reg. Dezvoltare NV)
- VO Hîrlău (Reg. Dezvoltare NE)
- VO Huși (Reg. Dezvoltare NE)
- VO Flămânzi (Reg. Dezvoltare NE)
- VO Gheorgheni (Reg. Dezvoltare C)
- VO Motru (Reg. Dezvoltare SV)
- VO Văleni (Reg. Dezvoltare NE)
- VO Bălești (Reg. Dezvoltare SV)
- VO Bumbești-Jiu (Reg. Dezvoltare SV)
- VO Viziru (Reg. Dezvoltare SE)
- VO Bocșa (Reg. Dezvoltare V)
- VO Horezu (Reg. Dezvoltare SV)
- VO Negrești-Oaș (Reg. Dezvoltare NV)
- VO Năsăud (Reg. Dezvoltare NV)
- VO Tăuții-Măgherauș (Reg. Dezvoltare NV)
- VO Corabia (Reg. Dezvoltare SV)
- VO Feldioara (Reg. Dezvoltare C)
- VO Ardud (Reg. Dezvoltare NV)
- VO Fieni (Reg. Dezvoltare S)
- VO Sîngeorz-Băi (Reg. Dezvoltare NV)
- VO Vidra (Reg. Dezvoltare SE)
- VO Tudor Vladimirescu (Reg. Dezvoltare SE)
- VO Odobești (Reg. Dezvoltare S)

Beneficiar(i) în parteneriat sau individual:

- ✓ *Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere -C.N.A.I.R*
- ✓ *Direcțiile Regionale de Drumuri și Poduri (7 direcții regionale și București)*
- ✓ *Administrații Publice Locale (inclusiv asociații ale acestora și parteneriate cu ceilalți beneficiari)*

Principalele grupuri țintă:

Principalele grupuri țintă vizate de prezenta prioritate sunt utilizatorii drumurilor publice din România, atât utilizatorii agenți economici (în particular transportatorii de pasageri și de marfă) cât și populația generală.

Prioritatea 3: Creșterea siguranței rutiere

Obiective specifice:

3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale

3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră

Tipuri de acțiuni:

Așa cum a fost precizat în secțiunea privind Strategia programului, România deține unul dintre cele mai slabe recorduri de siguranță rutieră din UE.

Aceasta a înregistrat dublul numărului mediu de decese la un milion de locuitori în UE în 2018, în ciuda unei reduceri cu 4% a numărului de decese față de 2017.

Factorii ce cauzează această situație sunt infrastructura subdezvoltată, în special pentru pietoni și bicicliști, viteza excesivă și aplicarea deficitară a sancțiunilor legale. Investițiile în autostrăzi, precum și în întreținerea și modernizarea drumurilor existente ar contribui la îmbunătățirea siguranței rutiere.

În cadrul PNRR va fi finanțată elaborarea Strategiei Naționale de Siguranță Rutieră pentru perioada 2021-2030 care urmărește implementarea normelor și liniilor directoare ale Uniunii Europene, așa cum sunt ele prezentate în documentul cadru de politici europene în domeniul siguranței rutiere „Vision Zero”, anume reducerea numărului de decedați în accidente rutiere până în anul 2050 până aproape de zero. Ca obiectiv intermediar, România își asumă ținta Uniunii Europene de reducere a numărului de victime (răniți sau decedați) cu 50% față de anul 2019, până în anul 2030. Totodată în PNRR sunt cuprinse proiecte concrete de creștere a gradului de siguranță rutieră.

Proiectele finanțate în cadrul POT sunt complementare atât cu cele finanțate din PNRR, cât și cu cele realizate cu finanțare BEI, având ca scop primar eliminarea tuturor punctelor negre identificate pe rețeaua rutieră națională.

Prin această prioritate POT urmărește finanțarea de operațiuni care să contribuie la îmbunătățirea siguranței circulației rutiere, reducerea numărului de accidente rutiere, în particular la obiectivul intermediar de reducere a numărului de victime (răniți sau decedați) cu 50% față de anul 2019, până în anul 2030, precum și minimizarea efectelor economice cauzate de aceste accidente.

Prin intermediul acestei priorități se vor finanța operațiuni ce vizează:

- Siguranță pasivă: parapete rutiere cu rulouri, montarea de parapete rutiere cu cabluri la marginea părții carosabile, amplasarea atenuatoarelor de impact echipate cu sistem de detecție a accidentelor și monitorizare trafic, achiziționarea de sisteme pentru protejarea lucrătorilor, campanii de conștientizare etc.;
- Iluminat pe timp de noapte și dispozitive luminoase și reflectorizante;
- Separarea căilor de trafic auto și pietonal prin denivelarea acestora pentru evitarea congestiilor;
- Semnalizare, marcaje și amenajări rutiere;
- Echipamente de intervenție în condiții meteo speciale;
- Digitalizarea elementelor de siguranță a circulației;
- Elaborarea documentelor strategice și de pregătire a proiectelor din aria de eligibilitate a axei.

Proiectele de îmbunătățire a siguranței rutiere finanțabile din POT sunt următoarele:

- Eliminarea a 92 puncte periculoase – SF+PT și lucrări;
- Îmbunătățirea condițiilor de siguranță pentru parcurile existente pe drumurile naționale și autostrăzi;
- Îmbunătățirea condițiilor de siguranță prin realizarea de parcări noi pe drumurile naționale și autostrăzi;
- Creșterea siguranței rutiere pe drumurile naționale prin eliminarea obstacolelor fizice și dotarea cu elemente pasive de siguranță pe sectoarele din afara localităților;
- Creșterea siguranței rutiere în zona trecerilor de pietoni prin îmbunătățirea rugozității și vizibilității prin covoare antiderapante și semnalizare verticală;
- Campanie de siguranță rutieră adresată categoriilor vulnerabile de participanți la trafic;
- Măsuri de schimbare a comportamentului neadecvat al șoferilor;
- Proiecte pilot de siguranță rutieră;
- Achiziția de echipamente necesare pentru DRDP-urilor pentru intervenții punctuale.

Beneficiari:

- ✓ CNAIR/CNIR,
- ✓ Direcțiile regionale de drumuri și poduri,
- ✓ Poliția rutieră,
- ✓ Ministerul Transporturilor și Infrastructurii.

Principalele grupuri țintă:

Principalele grupuri țintă vizate de prezenta prioritate sunt utilizatorii drumurilor publice din România, atât utilizatorii agenți economici (în particular transportatorii de pasageri și de marfă) cât și populația generală.

Prioritatea 4: Creșterea eficienței căilor ferate române**Obiective specifice:**

3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale

3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere, îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră

Tipuri de acțiuni:

În domeniul infrastructurii feroviare, acțiunile vizate vor fi focalizate pe obiectivele strategice la nivel european și nivel național sintetizate în cadrul Planului Investițional, în particular continuarea modernizării rețelei primare de cale ferată a României care prevede secțiuni situate predominant pe rețeaua TEN-T Centrală. În cadrul rețelei primare de cale ferată atenție deosebită va fi acordată finalizării proiectelor demarate cu finanțare europeană în perioada 2014-2020.

În coordonare cu intervențiile finanțate în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență și cu investițiile propuse în cadrul Mecanismului Interconectarea Europei (CEF), acțiunile POT se vor focaliza pe finalizarea coridorului, Rin - Dunăre precum și a celorlalte secțiuni ale rețelei primare. Investițiile vor fi acompaniate de măsuri de protecția naturii și a biodiversității (infrastructură verde) în legătură directă cu infrastructura de transport feroviară. În plus se urmăresc investiții punctuale pentru evitarea coliziunilor cu oameni și animale.

Rețeaua primară reflectă la nivel național conceptul politicii UE de focalizare a principalelor investiții pe o rețea compactă ce reprezintă coloana vertebrală a sistemului de transport. Se așteaptă ca prin realizarea rețelei primare de infrastructură feroviară a României să se contribuie semnificativ la îmbunătățirea conectivității și mobilității europene, transfrontaliere și naționale, diminuarea disparităților regionale, creșterea siguranței rutiere, cu impact asupra creșterii numărului de utilizatori pentru transportul de marfă și persoane.

În vederea atingerii standardelor impuse la nivel european, modul de abordare al proiectelor de modernizare, prevăzut în cadrul Planului Investițional și consistent cu proiectele complementare incluse în cadrul PNRR, presupune utilizarea unor trenuri de lucru, a căror finanțare este susținută și prin această prioritate, dar și implementarea în cadrul a două abordări distincte. Astfel cele două abordări sunt:

1. Implementarea pe faze care prevede două etape:

- a) etapa I – lucrări de tip reînnoiri pe liniile directe, implementate într-o manieră accelerată, care vizează eliminarea tuturor restricțiilor de viteză prin înlocuirea cadrului piatră spartă (track beds) – traverse și prinderi (rail sleepers and rail fasteners) – șină (steel rail) și a aparatelor de cale (rail switches);
- b) etapa a II-a – lucrări de modernizare complete, pe liniile directe și abătute în special pentru poduri, podețe, tuneluri, care prevăd reutilizarea în procente ridicate a elementelor schimbate în prima etapă, la care se adaugă și introducerea sistemului ERTMS nivel 2.

În această abordare pe faze, etapa 1 este complementară cu etapa a II-a, lucrările la infrastructura feroviară fiind stabilite integrat încă de la început.

2. Modernizare completă în cadrul unui proiect integrat

Alocările financiare aferente proiectelor depind de abordările menționate, studiile de fezabilitate definind sectoarele de cale ferată ce necesită modernizare completă și cele ce asigură standardele europene printr-un proces fazat.

Având în vedere corelarea cu investițiile aferente PNRR (modernizare completă, renewal, quick wins, centralizări) și CEF, în cadrul POT sunt propuse la finanțare:

Proiecte fazate:

- Km. 614 – Simeria;
- Pod Grădiștea (București - Giurgiu Fr.).

Proiecte noi de investiții:

- Modernizarea secțiunii de cale ferată Predeal – Brașov;
- Modernizarea secțiunii de cale ferată Craiova - Dr. Tr. Severin – Caransebeș;
- Modernizarea secțiunii de cale ferată Teiuș - Cp. Turzii - Cluj-Napoca;
- Modernizarea complexului feroviar Port Constanța – Palas;
- Modernizarea Complexului feroviar București;
- Modernizarea secțiunii de cale ferată Pașcani - Iași – Ungheni;
- Modernizarea secțiunii de cale ferată Ploiești Triaj – Focșani – Roman – Pașcani;
- Proiect reabilitare stații;
- Proiect reabilitare poduri, podețe, tuneluri;
- Proiect de modernizare a trecerilor la nivel cu calea ferată;
- Proiect de creștere a vitezei peste 160 km/h pe sectoarele modernizate;
- Studiu pentru trenul de mare viteză (HSR).

Proiecte de rezervă:

- Suceava - Ilva Mică;
- Ilva Mică – Apahida;
- Timișoara - Stamura Moravița frontieră.

Luând în considerare experiențele trecutului, parametri tehnici vizați de noile investiții în rețeaua primară sprijinite prin intermediul acestei priorități sunt aliniați cu cei prevăzuți pentru rețeaua TEN-T (centrală) în cadrul Regulamentului 1315/2013, în particular electrificare, ERTMS nivel 2, viteza liniei de 100 km/h, ecartament de 1435 mm, treceri la nivel cu bariere automate și posibilitatea circulației trenurilor de 740 m lungime.

Având în vedere aceste considerente se încurajează utilizarea modernizării online cu condiția introducerii ERTMS și modernizării/ reconstrucției structurilor necesare.

În acest sens vor fi susținute acțiunile pentru achiziție de mijloacele de lucru (trenuri de lucru și echipamente) pentru asigurarea proceselor modernizare a infrastructurilor feroviare de către administratorul infrastructurii conform parametrilor tehnici menționați mai sus.

Beneficiari:

- ✓ *Compania Națională de Căi Ferate CN CFR SA;*
- ✓ *Direcțiile Regionale de Căi Ferate.*

Principalele grupuri țintă:

În cadrul acestei priorități principalele grupuri țintă sunt utilizatorii căilor ferate din România, în special operatorii de transport feroviar de marfă și operatorii de transport feroviar public de călători, dar și populația generală care călătorește cu trenul.

Prioritatea 5: Creșterea atractivității transportului feroviar de călători

Obiectiv specific: 3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere, îmbunătățirea accesului la rețeaua TEN-T și mobilitatea transfrontalieră

Tipuri de acțiuni:

După cum am arătat în capitolul de strategie al prezentului document datele recente arată faptul că cererea de transport feroviar din România, măsurată în kilometri parcurși per pasager, este de două sau chiar de trei ori mai mică comparativ cu alte țări. Conform EUROSTAT Media UE-27 este de 650 km/pasager/an, în timp ce indicatorul echivalent pentru România este cu 66% mai mic. În același timp, viteza comercială medie a trenurilor de călători este de 46 km/h, indicând o deteriorare acută a infrastructurii feroviare. Toate aceste date au condus la un mod de transport neatractiv și necompetitiv.

Pentru întoarcerea trendului descrescător al utilizării transportului feroviar pentru transportul colectiv de pasageri Planul Investițional abordează trei direcții principale de acțiune, și anume:

1. Reînnoirea/modernizarea infrastructurii feroviare (subiectul axei 4 a POT),
2. Înnoirea parcului de material rulant pentru călători (subiectul acestei axe prioritare) și
3. Introducerea conceptului de tren metropolitan ca un pachet de infrastructură și servicii destinat utilizării transportului feroviar în nodurile urbane (parte din obiectivul axei prioritare 6 a POT).

La nivel național cu sprijinul BEI a fost derulat un studiu de fezabilitate privind achiziția de material rulant. Conform acestui studiu RO are nevoie imediată de achiziția a 110 unități multiple de transport pe calea ferată. În plus parcul existent de rame, vagoane și locomotive trebuie reabilitate la standarde moderne de eficiență energetică și confort pentru pasageri.

Modernizarea materialului rulant este inclusă și în PNRR cu următoarele acțiuni:

- 12 trenuri de tip H-EMU (hidrogen, 3+1 unități) achiziționate și stații de alimentare cu hidrogen aferente acestora;
- 20 trenuri electrice (EMU) - Rama electrică tip RE-IR (tren cu 6 unități cu peste 300 locuri fiecare) achiziționate;
- 16 locomotive electrice noi pe 4 osii cu sisteme ERTMS/ETCS, capabile să atingă viteza de 160 km/h și să tracteze până la 16 vagoane de călători;
- 55 de locomotive electrice modernizate, capabile să atingă viteza de 160 km/h și să tracteze până la 16 vagoane de călători;
- 139 de vagoane modernizate (30 de vagoane de dormit, tip cușetă, vagoane de restaurant și bistro și 109 vagoane de clasă pentru trenurile InterCity, InterRegio și Regio);
- Conversia a 20 de locomotive diesel hidraulice de manevră pentru trenuri călători în locomotive electrice cu acumulatori plug-in.

Acțiunile prevăzute în această axă prioritare vor complementa intervențiile prevăzute în PNRR și în particular vor viza achiziția de rame electrice/zero emisii noi în conformitate cu Studiul de fezabilitate pentru achiziționarea materialului rulant pentru călători, distribuit pe baza contractelor de servicii publice atribuite în mod competitiv și operate pe liniile prevăzute în obligația pentru serviciul public din rețeaua feroviară din România.

Pe lângă investiția propriu-zisă, la nivel național sunt necesare:

- realizarea unui mers de tren îmbunătățit cu asigurarea mai multor trenuri pe tronsoanele cu cerere mare;
- bază legală de contractare a contractelor de servicii publice, inclusiv atribuirea primelor contracte prin procedură competitivă și indicatori de performanță;

- introducerea unui cadru performant de mentenanță a materialului rulant prin atribuirea de contracte atașate celor de furnizare.

Concret intervențiile vor viza continuarea achizițiilor demarate în perioada precedentă de programare și finanțarea unor achiziții noi pentru a atinge ținta de 99 trenuri noi ecologice aferente următoarelor servicii:

- 10 Servicii regionale care necesită 56 RE-R, + 6 unități de rezervă (11 %) = total 62 RE-R necesare;
- și
- 13 servicii inter-regionale care necesită 33 RE-IR, + 4 unități de rezervă (12 %) = total general de 37 RE-IR.

Materialul rulant achiziționat va trebui să fie nou, dotat cu echipament ERTMS (nivelul 2) și să contribuie la obiectivul de neutralitate față de carbon cuprins în cadrul Pactul Ecologic European. Achiziționarea de material rulant nou pentru transportul de pasageri se așteaptă să aibă un impact semnificativ asupra nivelului serviciilor și asupra costurilor și beneficiilor economice ale transportului feroviar de călători.

Beneficiar:

- ✓ *Autoritatea pentru Reforma Feroviara (ARF);*
- ✓ *Ministerul Transporturilor si Infrastructurii;*
- ✓ *Parteneriate ale operatorilor feroviari de transport de călători cu ARF/MTI.*

Principalele grupuri țintă:

Principalele grupuri țintă vizate de această prioritate sunt utilizatorii transportului feroviar public, precum și operatorii de transport feroviar public de călători. Totodată, prin creșterea atractivității transportului feroviar public de călători se urmărește atragerea utilizatorilor transportului rutier către transportul feroviar.

Prioritatea 6: Dezvoltarea mobilității sustenabile în nodurile urbane

Obiectiv specific: 2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

Tipuri de acțiuni:

România are mai multe zone metropolitane, iar cu excepția Bucureștiului transportul urban în celelalte arii metropolitane se realizează exclusiv prin mijloace de transport de suprafață, predominant cu autobuze și microbuze.

Pentru asigurarea obiectivului de neutralitate climatică cuprins în Strategia europeană - Pactul Ecologic European, precum și pentru integrarea la nivel urban a serviciilor feroviare de transport de pasageri POT va sprijini prin intermediul acestei priorități, investiții de dezvoltare a sistemelor de cale ferată urbane pentru zonele metropolitane atât în ceea ce privește construcția/modernizarea infrastructurii, cât și achiziționarea de material rulant ecologic (rame metropolitane) necesare operării pe rețeaua feroviară pentru deplasările de scurt parcurs în regiunile metropolitane, inclusiv legătura feroviară la aeroportul care deservește zona metropolitană. Investițiile se vor baza pe integrarea modurilor de transport urban în cadrul Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD).

Operațiunile finanțate prin intermediul acestei priorități vor viza:

Pentru metrourul București:

Proiecte fazate:

- Magistrala M2;
- Magistrale M6 Sud 1 Mai – Tokyo.

Proiecte noi:

- M5: secțiunea Eroilor – Iancului;

- Extensii magistrale metrou București (prioritizate în funcție de maturizarea acestora și corelate cu implementarea proiectelor Orbital București și centură feroviară București);
- Reabilitare stații de metrou București (în funcție de vechimea și necesitățile fiecărei stații);
- Achiziționarea de material rulant nou pentru metrou.

Proiecte de rezervă:

- Magistrala M7 București;
- Magistrala M8 București.

Pentru metrou în alte orașe:

- Dezvoltarea infrastructurii de transport cu metroul în zona Cluj-Napoca;
- Pregătirea proiectelor de infrastructură de metrou în Timișoara și Iași.

Pentru trenuri metropolitane: în funcție de prioritizarea prezentată și gradul de maturitate pe baza principiului "primul venit, primul servit". Pe lângă proiectul centurii feroviare București, finanțabil din Axa 4, proiectele cu grad mare de certitudine sunt cele aferente municipiilor Cluj-Napoca, Iași, Brașov și Timișoara. Astfel operațiunile urmărite vor consta în:

- Dezvoltare/modernizarea infrastructurii destinate transportului feroviar metropolitan;
- Achiziția de material rulant sustenabil pentru serviciile feroviare de transport metropolitan;
- Dezvoltare facilităților multimodale pentru transportul de pasageri cu metroul/trenul metropolitan;
- Elaborarea documentelor necesare pregătirii proiectelor de infrastructură de metrou și tren metropolitan din aria de eligibilitate a axei prioritare.

Beneficiari:

- ✓ *Metrex SA (inclusiv parteneriate cu autoritățile publice locale);*
- ✓ *Autoritățile Publice Locale (inclusiv asocieri ale acestora);*
- ✓ *Parteneriate între Autoritățile Publice Locale (inclusiv asocieri ale acestora) și CNCFR SA și/sau ARF/MTI.*

Principalele grupuri țintă:

Principalele grupuri țintă vizate de această prioritate sunt reprezentate utilizatorii serviciilor de transport public urban/suburban, operatorii de transport feroviar public de călători urban/suburban, precum și utilizatorii și operatorii serviciilor de transport cu metroul din București și Cluj Napoca. Ca și în cazul priorității 5 a POT prezenta prioritate țintește un transfer modal de la utilizatorii transportului rutier în mediu urban/suburban către transportul feroviar și/sau cu metroul.

Prioritatea 7: Dezvoltarea transportului naval și multimodal

Obiectiv specific: 3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale

Tipuri de acțiuni:

Transportul naval este, alături de transportul feroviar, considerat un mod de transport mai prietenos cu mediul și astfel contribuie la transpunerea viziunii strategice a Pactului Ecologic European prin capacitatea sa de a prelua cantități importante de mărfuri de pe transportul rutier, contribuind la atingerea dezideratului de neutralitate a emisiilor de carbon până în 2050.

Transportul naval este susținut și de Mecanismul pentru Interconectarea Europei 2021-2027. În coordonare cu investițiile CEF, POT va urmări finanțarea operațiunilor care să contribuie la îmbunătățirea navigației pe Dunăre, precum și la creșterea gradului de utilizare a porturilor românești.

Investițiile vor viza, cu precădere, porturile situate pe rețeaua primară a României corelând potențialul de dezvoltare a porturilor (trafic) cu nevoia de specializare a porturilor în funcție de dezvoltarea economică în aria lor de deservire (hinterland).

Investițiile vor viza infrastructura portuară ce cuprinde cheuri, dane, bazine diguri și alte construcții hidrotehnice similare, utilitățile pentru serviciile portuare, căile de acces rutier și feroviar, platforme (inclusiv utilitățile aferente), precum și infrastructura de alimentare cu combustibili alternativi.

În ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre vor fi sprijinite acțiunile ce au ca impact eliminarea punctelor critice pentru navigație pe Dunăre și creșterea eficienței transportului naval pe canalele navigabile ale acesteia.

Investițiile în infrastructura terminalelor intermodale, a instalațiilor și echipamentelor aferente se vor efectua în conformitate cu prevederile legislației privind ajutorul de stat (maxim 10 MEUR/investiție fonduri publice, maxim 20 MEUR valoarea totală a unei investiții).

Instalațiile, echipamentele și facilitățile de încărcare/descărcare, atât în porturi cât și în terminalele intermodale, pot fi finanțate în condițiile respectării regulilor de ajutor de stat.

Se vor finanța operațiuni pentru:

- Lucrări hidrotehnice pentru eliminarea punctelor critice pentru navigație pe Dunăre și creșterea eficienței transportului naval pe canalele navigabile ale acesteia;
- Îmbunătățirea navigației pe Dunăre și canalele navigabile ale acesteia, inclusiv a măsurilor de siguranță a navigației, în particular în punctul critic Bala;
- Finalizarea Canalului Dunăre – București;
- Dezvoltarea/modernizarea porturilor dunărene strategice/situate pe rețeaua primară și rețeaua TEN-T, inclusiv a instalațiilor de combustibili alternativi;
- Asigurarea condițiilor optime de navigație în bazinele portuare prin dragaj;
- Susținerea, cu respectarea cerințelor de ajutor de stat, a modernizării mijloacelor de propulsie a navelor utilizate de transportatorii români pe apele interioare pentru transport naval de marfă;
- Dezvoltarea instalațiilor, echipamentelor și facilităților de încărcare/descărcare în porturile rețelei portuare primare a României, cu respectarea reglementarilor privind ajutorul de stat;
- Dezvoltare/Modernizarea Portului Constanța, inclusiv a instalațiilor de combustibili alternativi;
- Dezvoltarea Serviciilor SSS (Short sea shipping) în Portul Constanța;
- Elaborarea documentelor necesare pregătirii proiectelor de îmbunătățire a navigației din aria de eligibilitate a axei prioritare;
- Derularea studiilor de fezabilitate pentru noi canale navigabile conform Planului Investițional;
- Elaborarea studiilor de fezabilitate pentru infrastructura portuară, cu respectarea cerințelor privind ajutorul de stat;
- Dezvoltarea terminalelor intermodale feroviar/rutier/Dezvoltarea de centre logistice multimodale;
- Investiții în instalații și echipamente de operare în cadrul centrelor logistice multimodale, altele decât cele situate în porturi, cu respectarea reglementarilor privind ajutorul de stat;
- Investiții în infrastructura de acces la centrele logistice multimodale.

Operațiunile vor fi localizate pe rețeaua TEN-T.

Ca principiu de finanțare, se propune ca un procent de 70% din alocarea disponibilă să fie aferentă proiectelor din cadrul portului Constanța.

Datorită importanței deosebite a acestuia în cadrul sectorului naval în special și în cadrul sectorului de transport din România în general.

Referitor la investițiile în transportul multimodal, se are în vedere lărgirea bazei de beneficiari eligibili prin includerea mediului privat, respectiv flexibilitatea în ceea ce privește localizarea acestora, în funcție de amplasamentele identificate de operatorii privați ca fiind cele mai oportune pentru astfel de investiții.

Nu vor fi finanțate operațiuni legate de transportul sau prelucrarea țițeiului.

Beneficiari:

- ✓ *Administratorii porturilor maritime și fluviale;*
- ✓ *Operatori Portuari Privăți/Operatori de transport naval/Operatori de terminale logistice;*
- ✓ *MTI;*
- ✓ *Parteneriate între beneficiari.*

Principalele grupuri țintă:

Principalele grupuri țintă vizate de prezenta prioritate sunt utilizatorii și operatorii transportului naval, în special transportul naval de marfă, precum și utilizatorii și operatorii transportului intermodal, în particular operațiunile logistice ce cuprind transferul între modul de transport rutier și cel feroviar. Transportul intermodal de pasageri nu este vizat de prezenta prioritate.

Prioritatea 8: Dezvoltarea transportului aerian

Obiectiv specific: 3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Tipuri de acțiuni:

În România, conform Publicației de Informare Aeronautică (AIP) există 27 de aerodromuri și 6 heliporturi operaționale. Dintre acestea, 9 sunt aerodromuri (aeroporturi) internaționale principale, 7 sunt aerodromuri (aeroporturi) internaționale secundare și 11 aerodromuri naționale și 6 heliporturi naționale.

Aeroporturile operaționale sunt (de la Est la Vest): Constanța, Tulcea, Iași, Bacău, Suceava, București - Băneasa, București - Henri Coandă, Tg. Mureș, Sibiu, Craiova, Cluj-Napoca, Baia Mare, Satu Mare, Oradea, Arad, Timișoara. Aerodromurile naționale sunt (de la Est la Vest): Tuzla, Grădiștea, Ploiești, Clinceni, Brașov, Pitești, Bistrița, Cisnădie, Deva, Caransebeș, Arad CBS.

Luând în considerare situația existentă și prognozele de trafic, Master Planul General de Transport a structurat rețeaua de aeroporturi a României în aeroporturi hub internațional, aeroporturi internaționale, aeroporturi regionale, aeroporturi mici regionale și aerodromuri.

După cum se poate observa, prognozele de trafic nu au fost confirmate de realitate, evoluția traficului la nivelul anului 2019 fiind mult mai dinamică.

Per total, prognoza a fost depășită cu peste 50%. S-a putut observa evoluția foarte bună a aeroporturilor: București, Cluj-Napoca, Sibiu, Iași, Suceava și Craiova. De asemenea, evoluții bune față de prognoză au înregistrat și aeroporturile Satu Mare, Bacău, Oradea și Constanța.

De altfel, MPGT a identificat volatilitatea volumului de pasageri procesat de aeroporturi, acesta fiind foarte dependent de alegerile făcute de operatorii de transport aerian.

De altfel, la momentul elaborării acestui document, sectorul transportului aerian de pasageri a fost foarte afectat de criza COVID-19, volumul total de trafic scăzând cu peste 60% la nivelul anului 2020 față de anul 2019, iar întoarcerea la nivelul realizat în anul 2019 v-a mai întârzia.

Cu toate acestea, MPGT/PI a prevăzut, pentru toate aeroporturile din România, investiții în dezvoltarea capacității de operare, independent de prognozele de trafic, pornind de la argumentul că aeroporturile din România nu au plecat de la un nivel egal în momentul schimbării paradigmei economice în anii 90, iar în funcție de situația specifică a fiecărui aeroport și împrejurările

existente, anumite aeroporturi au beneficiat de investiții și reconstrucții într-o proporție mai mare. MPTG a propus corectarea acestei situații prin oferirea oportunității de a aduce infrastructura de bază la parametri optimi pentru toate aeroporturile din rețeaua de aeroporturi a României. Prin urmare, în contextul crizei provocate de Pandemia COVID-19, Planul Investițional propune abordarea "Build Back Better" pentru aeroporturile și aerodromurile din România.

Prin POIM 2014-2020 a fost sprijinită o schemă de finanțare elaborată în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 651/2014 ce a vizat atât finanțarea reabilitării și modernizării infrastructurii aeroportuare, cât și creșterea nivelului de siguranță și securitate la aeroporturile eligibile din România. Proiectele de reabilitare/modernizare a capacităților operaționale au fost elaborate cu greutate îndeosebi din cauza lipsei forței financiare la aeroporturile eligibile din România, care, în contextul regulilor stricte de ajutor de stat, nu au capacitatea de a genera fonduri de investiții pentru pregătirea și co-finanțarea proiectelor. Un număr de proiecte de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare chiar dacă vor fi începute în perioada de eligibilitate a POIM nu vor putea fi finalizate și fără un suport public aceste proiecte vor fi eșuate cu consecințe financiare dezastruoase pentru autoritățile portuare, care în majoritate au avut nevoie de credite comerciale pentru acoperirea contribuției proprii la proiect.

Având în vedere situația dificilă a autorităților aeroportuare din România, eligibile a fi sprijinite conform prevederilor Regulamentului nr. 651/2014, POT va urmări în principal finanțarea proiectelor de infrastructură aeroportuară la aeroporturile regionale existente, deja începute în perioada 2014-2020 și finalizate post 2023, precum și proiecte noi de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare în conformitate cu prioritizarea strategică a rețelei primare și secundare care conțin o componentă importantă de investiții ce contribuie la neutralitatea climatică a aeroporturilor și a transportului aerian.

Acțiunile eligibile vor viza:

- Derulare studiu pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare a transporturilor aeriene în România,
- Finalizarea investițiilor demarate în perioada precedentă de programare;
- Dezvoltarea infrastructurii aeroportuare conținând măsuri de asigurare a neutralității climatice și atenuare a impactului asupra mediului;
- Pregătirea și implementarea proiectelor destinate creșterii siguranței și securității aeroporturilor/aerodromurilor de pe toate rețelele prevăzute în Planul Investițional.

Beneficiari:

- ✓ *Ministerul Transporturilor;*
- ✓ *Autoritățile și companiile naționale, regiile autonome, societățile și entitățile naționale care administrează și/sau au în concesiune infrastructura aeroportuară.*

Principalele grupuri țintă:

Principalele grupuri țintă vizate de această prioritate sunt utilizatorii transportului aerian în România, precum și administratorii infrastructurii aeroportuare din România și operatorii de transporturi aeriene.

Prioritatea 9: Asistență tehnică

Tipuri de acțiuni:

Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, alocate în POT 2021-2027 rămâne o prioritate.

La nivelul Autorității de Management dar și la nivelul marilor beneficiari este nevoie de fundamentarea proiectelor prin studii, analize, evaluări, precum și de întărire a capacității acestor instituții de a pregăti portofolii de proiecte mature și de a asigura implementarea judicioasă a proiectelor în termenele asumate.

Funcția de evaluare necesită și ea sprijin, fiind în responsabilitatea AM POT, și ținând cont de importanța acesteia în implementarea eficace a fondurilor și în eficientizarea sistemului de management.

Consolidarea capacității administrative rămâne o prioritate pentru perioada 2021-2027 și se va realiza în conformitate cu Roadmapul privind creșterea capacității administrative, aflat în proces de elaborare.

Prin măsurile de asistență tehnică prevăzute în POT se urmăresc finanțarea de operațiuni care să contribuie la îmbunătățirea capacității instituționale a autorității de management a programului, să sprijine managementul programului operațional și măsurile de informare și publicitate ale acestuia.

Se vor finanța operațiuni pentru:

- Acțiuni suport pentru activitatea AM POT, în particular în aria evaluării și selecției proiectelor, monitorizare tehnică și financiară, evaluarea de program;
- Studii, evaluări, audituri, dezvoltare instituțională și administrativă pentru beneficiarii principali ai POT, în special în ceea ce privește implementarea ERTMS;
- Studii, analize și propuneri de îmbunătățire a cadrului legislativ pentru creșterea eficienței implementării și exploatării proiectelor de infrastructură de transport;
- Susținerea cheltuielilor de operare și funcționare ale AMPOT.
Asistența tehnică necesară vizează, în principal, următoarele aspecte:
- Sistemul de management și control al POT (evaluare, verificare achiziții publice, verificare tehnică și financiară etc.);
- Asistență oferită direct beneficiarilor pentru creșterea capacității administrative;
- Asistență la nivel de sector (cadrul metodologic aferent pregătirii proiectelor, legislație achiziții publice etc.).
- În implementarea acestor acțiuni se va căuta continuarea colaborării cu Instituțiile Financiare Internaționale, în particular asistențele cu Banca Europeană de Investiții.

Beneficiar:

- ✓ *Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Transport 2021-2027;*
- ✓ *Principali beneficiari ai intervențiilor POT 2021-2027.*

Principalele grupuri țintă:

Principalul grup țintă vizat de prezenta prioritate este reprezentat de AMPOT și personalul acestuia, precum și principalii beneficiari ai POT, în special administratorii infrastructurilor naționale.

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, varianta POT la 17.11.2021, <https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/>, Informații accesate la data de 20.12.2021; Informații prelucrate)

A.8 PROGRAMUL OPERAȚIONAL TRANZIȚIE JUSTĂ 2021-2027 (POTJ)

Sursa de finanțare UE: Fondul pentru Tranziție Justă (FTJ)

Anexa D a Raportului de Țară 2020, a identificat 6 județe din România: **Hunedoara, Gorj, Dolj, Galați, Prahova și Mureș**, care trebuie sprijinite la nivel economic și social în procesul de tranziție, având în vedere aspectele similare ce țin de economie, populație, ocupare sau aspecte de mediu, există posibilitatea ca celor 6 județe să le fie alăturate noi teritorii care să beneficieze de ajutor prin intervențiile FTJ.

Obiectiv general: Obiectivul general al programului este reprezentat de necesitatea de sprijinire a teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea adâncirii disparităților regionale.

Obiectiv specific (SO FTJ): Permitea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Priorități și Obiective specifice:

Nr.	Priorități	Obiectiv specific
1	Prioritatea 1 O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării	SO FTJ
2	Prioritatea 2 O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse	SO FTJ
3	Prioritatea 3 O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare	SO FTJ
4	Prioritatea 4 O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă calificată	SO FTJ
5	Prioritatea 5 Asistență tehnică	N/A

Prioritatea 1: O tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării

Obiectiv specific (SO FTJ): Permitea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Acțiunile/măsurile care vor fi finanțate sub această prioritate pot fi:

- Investiții în înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri;
- Investiții în crearea de noi întreprinderi (inclusiv spin-off-uri și start-up-uri), inclusiv prin servicii de consultanță;
- Investiții în activități de cercetare și inovare care conduc la creșterea competitivității întreprinderilor;
- Dezvoltare economică prin promovarea transferului de tehnologii și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetare;
- Investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică;
- Investiții productive în alte întreprinderi decât IMM-urile;
- Creșterea competitivității întreprinderilor prin digitalizare și competențe digitale avansate;
- Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru a reduce sarcina administrativă pentru mediul de afaceri;
- Întreprinderile în dificultate sunt excluse de la finanțare; totuși, poate fi luat în considerare ajutor temporar pentru restructurări în IMM-uri în condiții stricte și cu respectarea condițiilor ajutorului de stat.

Beneficiari:

- Întreprinderi (microîntreprinderi, IMM-uri, consorții de întreprinderi, întreprinderi mari), parteneriate între autorități publice locale/centrale/structuri subordonate acestora cu oricare dintre beneficiarii menționați, parteneriate ale întreprinderilor cu organizații CDI
- Universități
- APL
- Institute de cercetare
- Entități de inovare și transfer tehnologic
- Entități administrator ale structurilor suport pentru afaceri

Prioritatea 2: O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse

Obiectiv specific (SO FTJ): Permitearea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

În cadrul acestei priorități se vor avea în vedere următoarele tipuri de acțiuni/măsuri:

- Investiții în dezvoltarea de tehnologii pentru o energie verde;
- Investiții în activități legate de gazul natural, utilizat ca tehnologie de legătură care înlocuiește cărbunele, lignitul, turba sau petrolul de șist; (eficiență energetică și reducere GHG-Greenhouse Gas);
- Investiții în rețele de stații de încărcare a autovehiculelor electrice;
- Investiții în achiziționarea de material rulant pentru transport verde urban;
- Investiții în realizarea de parcuri fotovoltaice conectate la rețea (operationale)-poate fi o soluție finanțarea acestor parcuri pe terenurile ce aparțin fostelor mine sau uzine astfel realizandu-se proiecte integrate decontaminare/regenerare/reconversie;
- Investiții în realizare de turbine eoline (ferme eoliene - conectate la rețea);
- Investiții în ferme fotovoltaice pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali.

Beneficiari:

- Întreprinderi

Prioritatea 3: O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare

Obiectiv specific (SO FTJ): Permitearea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Acțiunile/măsurile sprijinite în cadrul acestei priorități vor fi:

- Investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate;
- Water management pentru cursurile de apă;
- Investiții în proiecte de restaurare și de reconversie a terenurilor inclusiv prin măsuri de management al apei și crearea de infrastructuri verzi în mediul urban;
- Investiții în schemele de gestionare a deșeurilor la nivel local în vederea consolidării economiei circulare;
- Acțiuni de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora.

Beneficiari:

- APL-uri și parteneriate ale acestora
- Întreprinderi

Prioritatea 4: O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă calificată

Obiectiv specific (SO FTJ): Permitearea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

POTJ va susține următoarele tipuri de acțiuni/măsuri care vor viza:

- Perfecționarea lucrătorilor la locul de muncă;
- Recalificarea și reconversia profesională persoanelor ocupate;
- Recalificarea șomerilor și asistență pentru căutarea unui loc de muncă;
- Sprijin financiar pentru persoanele disponibilizate care sunt aproape de vârsta pensionării (Pension Bridging) - plată contribuții la stat pe o perioadă de maxim 3 ani paralel cu obligativitatea participării la cursuri de recalificare și căutare activă a unui loc de muncă;
- Pachete de mobilitate;
- Incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Beneficiari:

- Autorități și instituții publice
- Furnizori de servicii de ocupare și formare
- AJOFM în colaborare cu angajatori
- Sindicate

Prioritatea 5: Asistență tehnică

Obiectiv specific (SO FTJ): Permitearea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Se vor finanța operațiuni pentru:

- Sprijin pentru sistemul de management și control al AM POTJ
- Măsurile de informare și publicitate POTJ
- Alte măsuri de AT

Beneficiari:

- Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027
- Parteneri și beneficiari ai intervențiilor POTJ 2021-2027

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, varianta POTJ la 01.10.2020, <https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/>, Informații accesate la data de 26.04.2021; Informații prelucrate)

A.9 PROGRAMUL OPERAȚIONAL ASISTENȚĂ TEHNICĂ 2021-2027 (POAT)

Surse de finanțare UE:

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)
- Fondul Social European (FSE+)
- Fondul pentru Tranziție Justă (FTJ)

Obiectivul general:

Obiectivul Programului Operațional Asistență Tehnică are drept scop asigurarea unui proces de implementare eficientă și eficace a fondurilor în România.

Obiectiv specific: N/A

Priorități și Obiective specifice:

Nr.	Prioritatea	Obiectiv specific
1	Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+, FTJ și gestionarea PO	-
2	Îmbunătățirea capacității de coordonare, gestionare și control și asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+, FTJ	-
3	Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+, FTJ	-

P 1. Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+, FTJ și gestionarea PO

Tipuri de acțiuni:

- Asigurarea performanței în coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor prin asigurarea motivării personalului din sistem
- Sprijin logistic pentru coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor

Principalele grupuri țintă

POAT 2021-2027 va sprijini structurile implicate în:

- coordonarea și controlul fondurilor 2021-2027
  - FEDR,
  - FSE+,
  - FC,
  - FTJ);
- gestionarea:
  - POAT,
  - POS,
  - PODD,
  - POCIDIF.
- finalizarea implementării și închiderea PO 2014-2020:
  - POAT,
  - POIM,
  - POC,
  - POCA.
- închiderea PO 2007-2013:
  - POS CCE,
  - POS Mediu.
- procesul de pregătire a perioadei de programare post-2027.

P 2. Îmbunătățirea capacității de coordonare, gestionare și control și asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+, FTJ

Tipuri de acțiuni:

- Sprijin în coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor;
- Informare și comunicare;
- Sprijin pentru întărirea parteneriatului;
- Sprijin pentru întărirea capacității de evaluare și realizarea evaluărilor la nivelul AP și PO;
- Sprijin pentru sistemul informatic SMIS și asigurarea echipamentelor TIC;
- Pregătirea perioadei post-2027;
- Instruire;
- Consolidarea capacității administrative;
- Complementarități și sinergii între fonduri.

Principalele grupuri țintă

- MIPE – structuri orizontale;
- AM POAT,
- AM/OI Sănătate,
- AM/OI Dezvoltare Durabilă,
- AM/OI Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare;
- Curtea de Conturi - Autoritatea de Audit;
- Ministerul Finanțelor - Autoritatea de Certificare și Plată;
- beneficiari și potențiali beneficiari.

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, varianta POAT la 15.11.2021,
<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2021/11/6e2577517b5d5c1e5de8483f056e1750.pdf>,
Informații accesate la data de 20.12.2021; Informații prelucrate)

B. PROGRAMUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ

Întrucât acest program de finanțare este deja finalizat, el va fi prezentat pe larg, cu accent pe secțiunile care ar putea prezenta interes pentru Orașul Pucioasa.

Obiectivul general al PNRR al României este corelat în mod direct cu **Obiectivul general al MRR (Mecanismul de redresare și Reziliență)**, așa cum este inclus în Regulamentul 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului, din 12 februarie 2021, art.4.

Astfel, **obiectivul general al PNRR al României** este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliență, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

Obiectivul specific al PNRR este și el corelat cu cel al mecanismului, detaliat în Regulament, și anume de a atrage fondurile puse la dispoziție de Uniunea Europeană prin NextGenerationEU în vederea atingerii jaloanelor și a țintelor în materie de reforme și investiții.

Principiile de implementare ale PNRR

Distribuirea echitabilă geografică a fondurilor. Investițiile propuse în PNRR se bazează pe faptul că în recuperarea decalajelor și modernizarea României nimeni nu va fi lăsat în urmă pe drumul redresării economice și sociale. În procedurile alocărilor directe sau cele competitive se va ține cont de alocarea echilibrată a resurselor, astfel încât să conducă la valorificarea specificului local sau regional în interesul cetățenilor și la diminuarea polarizării dezvoltării teritoriale. În acest sens, unele componente au o alocare teritorială prevăzută în lansarea apelurilor de proiecte.

Descentralizarea. Conceperea PNRR s-a bazat pe capacitatea autorităților centrale și locale de a-și asuma reforme ambițioase pentru facilitarea tranziției verde și digitală și care să conducă la un nivel ridicat de reziliență. În spiritul acestui principiu, implementarea PNRR va urmări apropierea de cetățeni și de beneficiari, oferind, astfel, un răspuns la provocările subsidiare ale comunităților.

Rolul autorităților locale. PNRR a fost elaborat printr-un proces participativ la care au participat autoritățile de la nivel local și regional, precum și structurile asociative ale acestora. Implementarea PNRR se va baza pe implicarea autorităților locale atât în definirea apelurilor, acolo unde este cazul, cât și în cea de monitorizare și evaluare a planului.

Structura PNRR

PNRR al României este structurat pe 15 componente care acoperă toți cei 6 piloni prevăzuți prin Regulament.

Pilonul I - Tranziție verde:

- Componenta C1: Managementul apei
- Componenta C2: Păduri și protecția biodiversității
- Componenta C3: Managementul deșeurilor
- Componenta C4: Transport sustenabil
- Componenta C5: Valul Renovării
- Componenta C6: Energie

Pilonul II - Transformare digitală:

Componenta C7: Transformare digitală

Pilonul III - Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv coeziune economică, locuri de muncă, productivitate, competitivitate, cercetare, dezvoltare și inovare, precum și o piață internă funcțională, cu întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) puternice:

Componenta C8: Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii

Componenta C9: Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare

Pilonul IV - Coeziune economică, socială și teritorială:

Componenta C10: Fondul local

Componenta C11: Turism și cultură

Pilonul V - Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională:

Componenta C12: Sănătate

Componenta C13: Reforme sociale

Componenta C14: Buna guvernare

PILONUL VI - POLITICI PENTRU NOUA GENERAȚIE:

Componenta C15: Educație

**PILONUL I - TRANZIȚIE VERDE:
Componenta C1: Managementul apei**

Domeniu de intervenție:

Apă și apă uzată, infrastructura de gospodărire a apelor

Obiectiv:

Asigurarea sustenabilă a apei pentru un viitor sigur al populației, mediului și economiei

Reforme:

R1. Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al sectorului de apă și apă uzată și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conform directivelor europene;

R2. Reconfigurarea actualului mecanism economic al Administrației Naționale Apele Române (ANAR) în vederea asigurării modernizării și întreținerii sistemului național de gospodărire a apelor, precum și a implementării corespunzătoare a Directivei-cadru privind apa și a Directivei privind inundațiile.

Investiții:

Sectorul de apă și apă uzată

I1. Extinderea sistemelor de apă și canalizare în aglomerări mai mari de 2.000 de locuitori echivalenți (l.e), prioritizate prin Planul accelerat de conformare cu Directivele europene

Măsura vizează lucrări de construcții necesare pentru extinderea rețelelor de apă și canalizare în localități cuprinse în aglomerările mai mari de 2000 de locuitori echivalenți (l.e), prioritizate prin Planul de accelerare a conformării cu Directivele europene. Alocarea va fi direcționată prioritar către aglomerările care au sau care vor avea până la 31.12.2023 stații de epurare a apelor uzate finanțate prin alte surse (în principal POIM 2014 - 2020) și în care extinderea rețelelor existente va permite atingerea unui grad de conectare cât mai ridicat până în Q 2 2026. Ca urmare a investiției, un total de 1 600 km de rețele de distribuție a apei și cel puțin 2 500 km de rețele de canalizare în total vor fi construite și operaționalizate în aglomerări cu peste 2 000 de locuitori echivalenți (l.e), prioritizate prin Planul accelerat de conformare cu directivele europene și în conformitate cu modificările aduse Legii nr. 241/2006 adoptate în cadrul R1., până în Q2 2026.

Lista indicativă a aglomerărilor care pot face obiectul acestor investiții pentru extinderile de rețele de apă și canalizare este prezentată într-o Anexă la PNRR, iar accesul la finanțare se va face în funcție de nivelul de maturitate al proiectelor de investiții și în limita alocării disponibile.

Din orașul Pucioasa, în listă sunt cuprinse localitățile: Pucioasa, Glodeni și Bela.

Beneficiarii de finanțare vor fi autoritățile locale/operatorii de servicii publice de apă și canalizare, iar infrastructura construită se va afla în proprietatea autorităților locale. Operarea infrastructurii se va realiza exclusiv de către un operator regional de apă și canalizare, o companie constituită conform prevederilor Legii nr. 51/2006, deținută în proporție de 100% de către autorități locale și care are ca unic scop furnizarea de servicii de apă și canalizare într-o zonă geografică bine delimitată, la tarife aprobate de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice.

I2. Colectarea apelor uzate în aglomerări mai mici de 2 000 de locuitori echivalenți, care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă și/sau afectează arii naturale protejate

Măsura vizează aglomerările mai mici de 2000 de l.e., iar alocarea de 200 mil. euro va fi direcționată prioritar către aglomerările care afectează semnificativ starea corpurilor de apă și/sau starea de conservare a unor arii naturale protejate.

Ca urmare a investiției, un total de cel puțin 12 900 de sisteme individuale sau alte sisteme corespunzătoare și cel puțin 400 km de rețele de canalizare în total vor fi construite și operaționalizate în aglomerările mai mici de 2 000 de locuitori echivalenți, până în Q2 2026.

Soluțiile tehnice de canalizare fezabile vor fi stabilite la nivel de proiect și pot fi sisteme individuale de colectare și epurare, care să asigure același nivel de protecție a mediului ca și sistemele centralizate, sisteme publice inteligente (fose comune) pentru procesarea apelor uzate urbane sau, în situații excepționale și temeinic justificate, prin colectarea în sistem centralizat și epurarea în stații existente. Nu se va finanța construirea de stații de epurare.

Lista indicativă a aglomerărilor sub 2000 de l.e care pot face obiectul acestor investiții este cuprinsă în *Planul național de management aferent porțiunii din bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea care este cuprinsă pe teritoriul României*, iar accesul la finanțare se va face în funcție de nivelul de maturitate al proiectelor de investiții și în limita alocării disponibile.

Beneficiarii de finanțare vor fi autorități locale, iar infrastructura construită se va afla în proprietatea acestora. Operarea infrastructurii se va realiza exclusiv de către un operator regional de apă și canalizare, o companie constituită conform prevederilor Legii nr. 51/2006, deținută în proporție de 100% de către autorități locale și care are ca unic scop furnizarea de servicii de apă și canalizare într-o zonă geografică bine delimitată, la tarife aprobate de către ANRSC.

I3. Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și canalizare existente

Măsura vizează sprijinirea familiilor și persoanelor singure cu venituri reduse (care au media veniturilor bănești nete lunare sub salariul minim brut pe țară garantat la plată pe membru de familie) pentru plata cheltuielilor de bransare/racordare la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Investiția va fi gestionată de către AFM printr-un program de lucrări de bransare/racordare a gospodăriilor vulnerabile la rețelele existente.

Programul investițional de 168 mil. euro va fi implementat de autoritățile locale prin operatorii publici de apă și canalizare care administrează sistemele edilitare vizate.

Ca urmare a investiției, cel puțin 88.400 de gospodării suplimentare vor fi conectate la apă și canalizare prin intermediul programului național „Prima conectare la apă și canalizare”, adoptat în cadrul R1., până în Q2 2026.

Programul va finanța costurile suportate și justificate conform prevederilor legale de către autoritățile contractante fără depășirea nivelului de 2000 de euro/gospodărie conectată.

Mecanismul de implementare a acestei măsuri de investiții va fi detaliat într-un act normativ de adoptare a Programului național *Prima conectare la apă și canalizare*.

Infrastructura de gospodărire a apelor

14. Adaptarea la schimbările climatice prin automatizarea și digitalizarea echipamentelor de evacuare și stocare a apei la acumulări existente pentru asigurarea debitului ecologic și creșterea siguranței alimentării cu apă a populației și reducerea riscului la inundații

Măsura vizează următoarele lucrări de intervenție la infrastructura existentă:

14.1 Reabilitarea liniilor de apărare existente în conformitate cu Directiva privind Inundațiile și cu Strategia Națională pentru Managementul Riscului la Inundații

Se vor avea în vedere zonele în care s-au produs cele mai multe deversări și breșe în liniile de apărare împotriva inundațiilor în ultimii 7 ani, corelat și cu daunele economice medii anuale produse de evenimentele hidrologice adverse. Lucrările vor fi prioritizate pe baza planurilor de prevenire și protecție și diminuarea efectelor inundațiilor și vor consta în umpluturi din materiale locale extrase din zonele dig-mal urmate de acoperirea cu un strat vegetal înierbat.

Aceste intervenții abordează riscurile de inundații analizate în Planurile de Gestionare a Bazinului Hidrografic și în Planurile de Gestionare a riscurilor de inundații, care sunt în prezent în curs de actualizare, conform cerințelor Directivei-cadru privind apa și ale Directivei privind inundațiile. Aceste strategii vor identifica, de asemenea, măsuri complementare pentru a asigura sustenabilitatea investițiilor, pentru reducerea riscurilor de inundații.

Ca urmare a acestei subinvestiții, un total de cel puțin 510 km de linii de apărare împotriva inundațiilor vor fi reabilitate în conformitate cu Directiva privind inundațiile și cu Strategia Națională pentru Managementul Riscului la Inundații, până în Q1 2026.

14.2 Reabilitarea acumulărilor existente care necesită intervenții de urgență pentru exploatarea în condiții de siguranță

Programul de reabilitare a acumulărilor are obiectivul de asigurare a funcționării în siguranță a barajelor și de reducere a riscului de inundații în vederea protejării persoanelor, infrastructurii și obiectivelor socio-economice localizate în zonele de risc, precum și obiectivul de protejare a mediului și biodiversității prin măsuri ecologice relevante, în special cele privind migrația peștilor, și prin măsuri pentru asigurarea debitului ecologic.

Programul include următoarele tipuri de lucrări:

- lucrări de refacere a structurilor deteriorate ale barajelor și a sistemelor de etanșare și drenaj;
- instalarea de mecanisme hidromecanice automatizate și digitalizate, precum și reabilitarea/ modernizarea echipamentelor electrice;
- lucrări de reabilitare a unor acumulări nepermanente sau crearea unor acumulări nepermanente noi (poldere) folosindu-se liniile de apărare existente;
- instalarea de stații de măsurare a nivelurilor cursurilor de apă în secțiunile podurilor care vor conține cel puțin 2 senzori de tip radar și camere de luat vederi pentru monitorizarea blocajelor potențiale cu plutitori și a efectelor ghețurilor;
- măsuri de asigurare a migrației peștilor în aval și în amonte (structuri de ghidare a peștilor, pasaje de ultimă generație și pe deplin funcționale pentru pești, măsuri de oprire sau de reducere la minimum, pe durata migrației sau a depunerii icrelor, a funcționării și a deversărilor), în funcție de ecosistemele prezente în mod natural în

corpurile de apă;

- măsuri de asigurare a unui debit ecologic minim (inclusiv atenuarea variațiilor rapide, pe termen scurt, ale debitului sau ale operațiunilor cu debite pulsatorii) și a unui debit minim al sedimentelor;
- lucrări pentru prevenirea eutrofizării lacurilor de acumulare (sisteme de aerare, insule pentru protecția biodiversității etc.), și alte măsuri, după caz, de protejare sau îmbunătățire a habitatelor.

Investițiile vor fi implementate de către MMAP prin ANAR și cele 11 administrații bazinale.

15. Dotarea adecvată a administrațiilor bazinale pentru monitorizarea infrastructurii, prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență

Investiția propune echiparea a 11 administrații bazinale cu trei categorii mari de dotări necesare pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență:

- a. Echipamente de investigare și monitorizare a stării infrastructurii de apărare (Unmanned aerial vehicles (UAV) dotate cu echipamente LIDAR/FLIR, MULTISPECTRU și alți senzori, inclusiv training, echipament pentru tomografia digurilor - geoelectrozistiv/georadar, inclusiv training);
- b. Vehicule pentru intervenții în situații de urgență (cu utilaje pentru acces și intervenție în teren accidentat, și senilate amfibii pentru acces și transportul sacilor/digurilor mobile în zone greu accesibile);
- c. Echipamente hardware și software necesare pentru procesarea, stocarea și analiza datelor culese de echipamentele de investigare și monitorizare a stării infrastructurii de apărare.

Investițiile vor fi implementate de către MMAP prin ANAR și cele 11 administrații bazinale, până în Q3 2023.

16. Realizarea cadastrului apelor

Măsura vizează delimitarea rapidă a albiilor minore a cursurilor de apă, utilizând tehnici de interpretare și prelucrare semiautomată a informațiilor satelitare disponibile la nivel mondial și european pentru cca 70% din lungimea cursurilor de apă cadastrate, determinarea prin metode semiautomate a zonelor active hidromorfologic (eroziune/sedimentare) care să sprijine implementarea Directivei Cadru privind Apa (Directiva CE/60/2000), a punctelor critice ale infrastructurilor longitudinale ale cursurilor de apă (diguri, apărări de mal etc.) în vederea prioritizării investițiilor și a implementării Directivei privind Inundațiile CE/60/2007, până în Q4 2025.

Beneficiar: Administrația Națională Apele Române.

Infrastructura meteorologică

17. Extinderea rețelei naționale de observații din cadrul Sistemului Meteorologic Integrat Național (SIMIN)

Măsura constă în extinderea rețelei naționale de observații din cadrul Sistemului Meteorologic Integrat Național (SIMIN) cu 300 de stații meteorologice automate și autonome de suprafață și 100 de stații agrometeorologice, în scopul creșterii capacității de avertizare a populației cu privire la fenomenele de vreme severă imediată (de tip nowcasting) și a gradului de realizare al prognozelor meteorologice, ceea ce va duce la diminuarea sau prevenirea efectelor acestor fenomene, context în care investițiile prevăzute se încadrează și în lista de priorități ale Planului de Management al Riscului la Inundații.

Beneficiarul finanțării va fi Administrația Națională de Meteorologie, unitate aflată sub autoritatea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

PILONUL I - TRANZIȚIE VERDE: Componenta C2: Păduri și protecția biodiversității

Domeniul de interes:

Păduri și biodiversitate

Obiectivul:

Armonizarea practicilor de management forestier cu cele privind conservarea biodiversității și protejarea mediului în contextul generat de Pactul Verde European și asigurarea tranziției către o Europă neutră din punct de vedere climatic prin crearea de noi suprafețe acoperite cu păduri și refacerea habitatelor degradate.

Reforme:

R1. Reforma sistemului de management și a celui privind governanța în domeniul forestier prin dezvoltarea unei noi Strategii forestiere naționale și a legislației subsecvente

R2. Reforma sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea implementării coerente și eficiente a Strategiei europene privind biodiversitatea

Investiții:

A. Păduri

I1. Campania națională de împădurire și reîmpădurire, inclusiv păduri urbane

Măsura de investiții vizează realizarea de noi păduri și suprafețe cu vegetație forestieră în zonele vulnerabile la schimbările climatice: identificarea și evaluarea terenurilor, finanțarea împăduririi și lucrărilor de îngrijire a plantațiilor și creșterea suprafeței cu vegetație forestieră în lungul căilor de comunicație, în interiorul aglomerărilor urbane (păduri urbane, inclusiv de tipul mini-pădurilor) în jurul localităților și între câmpurile cu culturi agricole, precum și alte categorii de perdele forestiere de protecție.

Campania de împădurire/reîmpădurire va fi gestionată de Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor în colaborare cu Gărzile forestiere, iar beneficiarii eligibili pentru finanțare sunt: Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, proprietari sau administratorii de pădure publici (Unități Administrativ Teritoriale sau diviziuni ale acestora pentru Municipiul București, inclusiv parteneriatele între acestea) sau privați, proprietari de terenuri pretabile împăduririi (ex. terenuri degradate, terenuri agricole și intravilan etc.).

Ca urmare a acestei investiții, un total de 56.700 ha de suprafețe noi vor fi împădurite sau reîmpădurite și un total de 3.150.000 m² de noi zone de păduri urbane vor fi create, în conformitate cu cerințele legale prevăzute în Strategia forestieră națională, adoptată în cadrul R1. Finanțarea va fi acordată în condițiile unei/unor scheme de ajutor de stat notificate Comisiei Europene în baza subsecțiunii 2.1.1 - *Ajutoarele pentru împădurire și crearea de suprafețe împădurite*, respectiv subsecțiunii 2.1.3. - *Ajutoarele pentru prevenirea și repararea pagubelor provocate pădurilor de incendii forestiere, de fenomene meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de alte fenomene meteorologice nefavorabile, de infestări ale plantelor cu organisme dăunătoare și de evenimente catastrofale* din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020 (2014/C 204/01). Transmiterea proiectului de schemă de ajutor de stat în vederea aprobării CE, este estimată Q4 2021.

I2. Dezvoltarea de capacități moderne de producere a materialului forestier de reproducere

Obiectivul măsurii de investiții este de a dezvolta capacitățile de producție de material reproducător (specii de copaci și ecotipuri) care sunt adecvate pentru condițiile climatice viitoare modelate pentru România în cantități suficiente cu implicarea atât a Romsilva, cât și a sectorului privat, în contextul în care Strategia Națională Forestieră 2020 - 2030 își propune descurajarea creării de pepiniere comerciale pentru monoculturi cu ciclu scurt de rotație/producție (de ex. salcâm, plop, salcie).

Măsura de investiții presupune creșterea capacității de producție a puieților prin realizarea unor noi rezervații semincere și plantaje pentru semințe, capacități de prelucrare a semințelor, modernizare și înființare de pepiniere, inclusiv pentru producția de puieți cu rădăcină protejată. Față de tehnologiile tradiționale, puieții necesită o suprafață mai mică datorită cultivării pe etaje, de asemenea aceștia putând fi păstrați și plantați o perioadă mai lungă de timp. Va exista posibilitatea plantării cu plantatoare mecanice, ceea ce conduce la creșterea productivității.

Investiția va fi derulată de Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor în colaborare cu Regia Națională a Pădurilor (RNP) - Romsilva. Beneficiarii acestor investiții vor fi deținătorii și administratorii de păduri având în vedere diferitele forme de proprietate. Astfel, beneficiarii pot fi atât RNP Romsilva, cât și administratorii sau proprietarii privați de pădure sau unitățile administrative care dețin păduri.

Ca urmare a acestei investiții, cel puțin 90 de pepiniere noi și renovate vor fi operaționalizate, până la sfârșitul Q3 2024, în conformitate cu cerințele legale prevăzute în Strategia forestieră națională adoptată în cadrul R1.

15. Sisteme integrate de reducere a riscurilor generate de viituri torențiale în bazinele forestiere expuse unor astfel de fenomene

Programul de corectare a torenților are obiectivul de reducere a riscului de inundații în vederea protejării persoanelor, infrastructurii și obiectivelor socio-economice localizate în zonele de risc, precum și obiectivul de protejare a mediului și biodiversității prin măsuri ecologice relevante, în special cele privind asigurarea migrației peștilor și asigurarea debitului ecologic. Lucrările de corectare a torenților constau în intervenții pe albiile pâraielor aflate în fondul forestier național sau pe cursuri de apă nepermanente.

Investiția va fi derulată de Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor în colaborare cu Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, iar beneficiarii potențiali ai acesteia sunt RNP - Romsilva și proprietarii/administratorii de păduri.

B. Biodiversitate

13. Actualizarea planurilor de management aprobate și identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030

Măsura de investiții vizează:

13.1 Actualizarea planurilor de management aprobate

Planurile de management vor fi actualizate în conformitate cu *Ghidul de elaborare a planurilor de management* și cadrul metodologic agreat cu CE în 2020 pentru detalierea obiectivelor specifice de conservare pentru habitate și specii. Se va acorda prioritate ariilor naturale protejate potențial afectate de proiectele de infrastructură pentru care România s-a angajat, în conformitate cu legislația UE relevantă, să colecteze în continuare date în vederea detalierei obiectivelor de conservare pentru habitate și specii, inclusiv specii de păsări migratoare.

Planurile de management avute în vedere pentru actualizare sunt aferente unui număr de minim 250 de arii naturale protejate, pentru care se va asigura cartarea și inventarierea distribuției habitatelor și speciilor în vederea stabilirii stării de conservare a acestora și a obiectivelor specifice de conservare conform cadrului metodologic agreat cu CE prin:

- Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară;
- Cartarea și inventarierea speciilor sălbatice de interes comunitar în vederea determinării măsurilor pentru menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară la nivel de sit;
- Alte activități necesare specifice elaborării planurilor de management.

Investiția va fi implementată de către Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate în principal prin contractarea de expertiză tehnică de specialitate, dar și prin utilizarea resurselor interne de expertiză. În acest sens, 10% din alocare va fi utilizată pentru consolidarea capacității tehnice a Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate de monitorizare, colectare, analiză și gestionare date aferente ariilor naturale protejate.

13.2 Identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030

Măsura vizează realizarea analizelor/studiilor și cartării delimitării arealelor propuse pentru non-intervenție (protecție strictă), necesare fundamentării unei propuneri de act normativ. În vederea fundamentării cadrului normativ aferent, sunt necesare cercetări aprofundate dedicate identificării și cuantificării acestora respectiv, de realizare a propunerilor de completare a actelor normative dedicate protecției naturii. Elementele fiind cuprinse și în strategia UE a Biodiversității 2030.

Măsura de investiții va fi implementată de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor prin contractarea de expertiză tehnică de specialitate.

14. Investiții integrate de reconstrucție ecologică a habitatelor și conservarea speciilor aferente pajiștilor, zonelor acvatice și dependente de apă

Măsura vizează următoarele tipuri de lucrări:

14.1 Eliminarea obstacolelor din cursurile de apă în scopul facilitării refacerii conectivității habitatelor și speciilor dependente de apă

Măsura vizează eliminarea obstacolelor din cursurile de apă în scopul facilitării refacerii conectivității habitatelor și speciilor dependente, dar și eliminarea sau, după caz, realizarea elementelor care contribuie la refacerea conectivității laterale a habitatelor și speciilor acvatice și dependente de apă, ambele intervenții fiind în conformitate cu prevederile planurilor de management ale ariilor naturale protejate, cu obiectivele de conservare dar și cu planurile de management la nivel bazinal.

Ca urmare a acestei subinvestiții, conectivitatea a 1.700 ha de habitate ripariene va fi refăcută.

Investiția va fi implementată de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor prin Administrația Națională Apele Române și Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate în colaborare cu autorități locale și societate civilă.

14.2 Reconstrucția habitatelor de pajiști în ariile naturale protejate

Măsura vizează habitate în care au fost identificate 26 de specii de nevertebrate Natura 2000, 5 amfibieni, 5 reptile, 20 de mamifere și 21 de plante. Dintre acestea, 21 de specii de nevertebrate, 2 reptile (*Testudo hermanni*, *Vipera ursinii*) și 13 specii de chiroptere sunt într-o stare de conservare nefavorabilă. Lipsa managementului pajiștilor a condus la declanșarea proceselor de regenerare naturală a acestora (au fost invadate de specii de arbori și arbuști sau specii invazive), pentru o parte dintre ele acest proces fiind ireversibil.

Ca urmare a acestei subinvestiții, cel puțin 2 800 ha de habitate de pajiști vor fi refăcute din punct de vedere ecologic.

Măsura va fi implementată de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării și Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate.

Investițiile vor fi implementate cu sprijinul instituțiilor publice locale în cadrul unor parteneriate între diverse entități de drept public și privat.

14.3 Decolmatarea lacurilor Uzlina și Fortuna din Delta Dunării pentru reducerea eutrofizării și menținerea diversității biologice

Măsura vizează reducerea efectelor negative ale perioadelor secetoase și îmbunătățirea condițiilor necesare pentru conservarea biodiversității prin regularizarea nivelului apei în cele 2 lacuri. Acțiunile ce se impun sunt cele de proiectare și realizare a profilului optim al limitelor lacurilor, decolmatare, consolidarea malurilor prin utilizarea materialului rezultat în urma decolmării cu fixarea acestuia fără utilizarea materialelor de tip beton, lucrări de întreținere,

tăieri pentru regenerare a vegetației și arborilor din perimetru, îndepărtarea masei lemnoase și a plaurilor ce obturează circulația apei și induc sedimentare - activități condiționate de monitorizarea speciilor și habitatelor din areal și lucrări de decolmatăre de mică amploare a canalelor adiacente pentru restabilirea circulației optime a apei.

Ca urmare a acestei subinvestiții, cel puțin 100 ha de suprafețe de lacuri vor fi beneficiat de lucrări de îndepărtare a plantelor acvatice, pe baza studiului de fezabilitate actualizat.

Măsura va fi implementată de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării, ce vor gestiona finanțarea ținând cont de studiile în bază cărora s-a stabilit valoarea de investiție și de avizul Consiliului interministerial de avizare a lucrărilor publice de interes național și locuințe nr. 24/08.10.2018.

Investițiile vor fi implementate cu prioritate prin implicarea factorilor locali și regionali, respectiv cu sprijinul ONG-urilor de profil, în cadrul unor parteneriate între diverse entități de drept public și privat.

14.4 Implementarea unui sistem de monitorizare a sturionilor sălbatici de-a lungul Dunării de Jos

Măsura vizează implementarea unui sistem de luptă împotriva braconajului în acord cu ținta „zero- toleranță pescuit ilegal” setată de CE în European Green Deal și a efectelor schimbărilor climatice ce afectează populația de sturioni. Sturionii sălbatici vor fi marcați cu emițătoare ultrasonice cu o rază de 1.500 km.

Ca urmare a acestei subinvestiții, o rețea de monitorizare, comunicare și transmitere de date privind sturionii sălbatici va fi operaționalizată până în Q3 2024. Componenta digitală a investiției se ridică la 7,16 mil. euro.

Măsura va fi implementată de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Protecția Mediului și Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate, care vor gestiona finanțarea în baza Ordinului nr. 85/662/2021 privind măsurile de refacere și conservare a populațiilor de sturioni din habitatele piscicole naturale.

Investițiile vor fi implementate cu sprijinul Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură, Universitatea Politehnică din București, Universitatea *Dunărea de Jos* din Galați și a factorilor regionali în cadrul unor parteneriate între diverse entități de drept public și privat.

14.5 Reconfigurarea infrastructurii publice de acces și vizitare a Deltei Dunării pentru reducerea presiunii turismului asupra habitatelor și speciilor

Măsura vizează reducerea presiunii asupra habitatelor naturale supra-utilizate în prezent prin identificarea și crearea de trasee alternative și corespunzător semnalizate care să orienteze vizitatorii spre utilizarea mijloacelor de transport tradiționale și ecologice.

Ca măsură de creștere a gradului de protecție și conservare a biodiversității, investiția își propune difuzarea controlată și monitorizarea fluxurilor de turiști către o rețea formată din 10 centre de vizitare cărora le sunt asociate 40 de puncte de observație corespunzător amenajate și dotate pentru necesitățile tuturor categoriilor de vizitatori.

Locațiile centrelor de vizitare vor fi stabilite prin raportare la analiza și măsurile din Planul de management al Rezervației Biosferei Delta Dunării, document strategic aflat în curs de revizuire și planificat a fi adoptat în Q4 2022. Investiția răspunde nevoilor identificate în Planul de management al Rezervației Biosferei Delta Dunării, documentul oficial prin care se reglementează desfășurarea tuturor activităților de pe cuprinsul acestei arii naturale protejate, precum și din vecinătatea ei.

Planul de management are la bază informația științifică existentă despre valorile naturale ale Rezervației la data întocmirii planului, reglementările legislației în domeniu, precum și consultarea factorilor implicați sau interesați în stabilirea măsurilor de management necesare pentru realizarea obiectivului general al Rezervației.

Investiția va fi implementată de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor prin Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării în colaborare cu autorități locale și organizații civice.

PILONUL I - TRANZIȚIE VERDE: Componenta C3: Managementul deșeurilor

Domeniu de intervenție:

Managementul deșeurilor

Obiectiv:

Accelerarea procesului de extindere și modernizare a sistemelor de gestionare a deșeurilor în România cu accent pe colectarea separată, măsuri de prevenție, reducere, reutilizare și valorificare în vederea conformării cu directivele aplicabile și tranziției la economia circulară.

Reformă:

R1. Îmbunătățirea guvernanței în domeniul gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției către economia circulară.

Investiții:

I1. Dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale la nivel de județ sau la nivel de oraș/comune

Măsura de investiții vizează dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor, precum și a infrastructurii de gestionare a deșeurilor provenite de la populație la nivel de județ sau la nivel de oraș/comune prin următoarele tipuri de investiții:

I1.1. Înființarea de centre de colectare prin aport voluntar

În conformitate cu Planurile Județene de Gestionare a Deșeurilor (PJGD)/Planul Municipal de Gestionare a Deșeurilor pentru București, centrele de colectare prin aport voluntar vor asigura colectarea separată a deșeurilor menajere care nu pot fi colectate în sistem door-to-door, respectiv deșeuri reciclabile și biodeșeuri care nu pot fi colectate în pubelele individuale, precum și fluxurile speciale de deșeuri - deșeuri voluminoase, deșeuri de echipamente electrice și electronice, baterii uzate, deșeuri periculoase, deșeuri din construcții și demolări.

Centrele vor deservi comunități de până la 50000 de locuitori și vor fi amplasate la limita sau în afara unităților administrativ teritoriale. Din analiza proiectelor de PJGD, a fost identificat până în prezent un număr de 280 de platforme pentru 33 de județe și Municipiul București. Față de numărul de 280 de platforme identificate, valoarea țintă propusă de PNRR de 565 reprezintă necesarul estimat de acoperire națională pentru cele 41 de județe plus cele 6 subdiviziuni UAT ale municipiului București (cele 6 sectoare ale Capitalei).

Un centru tipic de colectare prin aport voluntar poate fi compus din următoarele elemente prezentate aici cu titlu de exemplu: platformă, containere, utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj (încărcător frontal multifuncțional, compostor electric, camion cu hook lift pentru transport containere, tocător deșeuri verzi, presă de balotat deșeuri reciclabile etc.), spații administrative, utilități.

Calendarul avut în vedere pentru extinderea colectării separate prin centre de colectare prin aport voluntar este următorul:

- Construirea și operaționalizarea până în Q3 2024 a cel puțin 250 de centre de colectare prin aport voluntar;
- Construirea și operaționalizarea până în Q2 2026 a 565 centre de colectare prin aport voluntar.

I1.2. Construirea de insule ecologice digitalizate

În conformitate cu Planurile Județene de Gestionare a Deșeurilor (PJGD)/Planul Municipal de Gestionare a Deșeurilor pentru București, insule ecologice digitalizate vor asigura colectarea separată a deșeurilor menajere, preponderent în zone de blocuri, pentru următoarele fracții colectate separat: deșeuri de hârtie și carton, deșeuri de plastic, deșeuri de metal, deșeuri de sticlă, biodeșeuri, deșeuri reziduale. Fiecare insulă ecologică va deservi în medie 200 de locuitori.

Criteriile de selecție pentru amplasarea eco-insulelor vor viza:

- capacitatea de generare a deșeurilor în funcție de mărimea localităților (municipii de rang I, municipii de rang II, orașe);
- gradul scăzut de colectare separată a deșeurilor din prezent;
- disponibilitatea instalațiilor existente de tratare a deșeurilor colectate separat.

Insula ecologică este un ansamblu de containere pentru colectarea separată a deșeurilor, fiecare dintre ele fiind dotat cu cântar electronic, accesul fiind asigurat pe bază de cartelă electronică. Datele sunt agregate și utilizate într-un sistem digital, instrument principal de monitorizare și raportare.

Insula ecologică este compusă dintr-un set de containere sub sau supraterane, protejate antivandalism și împotriva accesului neautorizat, digitalizate pentru acces cu card pentru persoanele fizice arondate, cântar electronic la fiecare container, conectat online, modul GSM pentru transmisie date, bază de date privind beneficiarii serviciului și interfață de facturare pentru toate UAT-urile beneficiare.

Calendarul avut în vedere pentru extinderea colectării separate prin centre de colectare prin aport voluntar este următorul:

- Construirea și operaționalizarea până în Q4 2024 a cel puțin 7.000 de insule ecologice digitalizate;
- Construirea și operaționalizarea până în Q2 2026 a 13.752 de insule ecologice digitalizate.

I1.3. Centre integrate de colectare separată prin aport voluntar destinate aglomerărilor urbane

În conformitate cu Planurile Județene de Gestionare a Deșeurilor (PJGD)/Planul Municipal de Gestionare a Deșeurilor pentru București, centrele integrate de colectare prin aport voluntar vor asigura colectarea separată a deșeurilor menajere care nu pot fi colectate în sistem door- to-door, respectiv deșeuri reciclabile și biodeșeuri care nu pot fi colectate în pubelele individuale, precum și fluxurile speciale de deșeuri - deșeuri voluminoase, deșeuri de echipamente electrice și electronice, baterii uzate, deșeuri periculoase, deșeuri din construcții și demolări. Centrele integrate vor fi localizate în apropierea a 15 aglomerări urbane mari deserving cele mai populate regiuni, după cum urmează: București (partea de nord) și regiunea afiliată Ilfov, București (partea de sud) și regiunea afiliată Ilfov, Constanța, Galați și Brăila, Iași, Bacău, Craiova, Ploiești, Timișoara, Cluj-Napoca, Sibiu, Brașov, Baia Mare, Târgu Mureș, Buzău. Un centru integrat tipic de colectare prin aport voluntar poate fi compus din următoarele elemente prezentate aici cu titlu de exemplu: platformă, hală, containere, utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj (întorcător de brazdă, motostivuitoare, concasor, utilaj pentru pre-compost, instalație înșăcuire, camion cu cârlig, cameră frigorifică pentru cadavre de animale), laborator de analize chimice, spații administrative, utilități. Calendarul avut în vedere pentru extinderea colectării separate prin centre de colectare prin aport voluntar este următorul:

- Construirea și operaționalizarea până în Q4 2024 a cel puțin 7 centre integrate de colectare prin aport voluntar;
- Construirea și operaționalizarea până în Q2 2026 a 15 centre integrate de colectare prin aport voluntar.

I1.a, I1.b, I1.c vor fi implementate, în principal, prin achiziții centralizate la nivel național, dar și prin proiecte de investiții ale autorităților publice locale, inclusiv subdiviziuni ale unităților administrativ teritoriale pentru Municipiul București, singure sau în parteneriat. Investițiile PNRR pentru fiecare SMID (Sistem de Management Integrat al Deșeurilor)/oraș/comună sunt determinate în corelare cu necesarul investițional prevăzut la nivel strategic, respectiv PJGD/PMGD, și vor fi prioritizate investițiile în comunitățile cu nevoi mai mari, în corelare cu Politica de Coeziune.

I1.4. Construirea instalațiilor de reciclare a deșeurilor pentru a îndeplini țintele de reciclare din pachetul de economie circulară

Subinvestiția vizează acordarea de finanțare în condițiile unei scheme de ajutor de stat (SA.54143 - Schema de ajutor de stat regional pentru investiții având ca scop reducerea efectelor negative ale deșeurilor asupra mediului și reducerea consumului de resurse primare) operatorilor economici care realizează investiții în instalații de reciclare a deșeurilor colectate separat pentru

reducerea impactului deșeurilor asupra mediului și populației, reducerea consumului de resurse în scopul promovării dezvoltării economice sustenabile în toate regiunile și atingerii țintelor de reciclare din pachetul economiei circulare.

Intensitatea maximă a ajutorului în condițiile art. 14 din Regulamentul Comun de exceptare 651/2014 este 50% din valoarea investiției. Se estimează că valoarea unei investiții tipice este de 16,5 mil. euro fără TVA aceasta având următoarele componente: linie de granulare, moara PET, linie de sortare, linie de spălare, sistem electric, conducte, construcții, depozitare și logistică. Se va acorda punctaj suplimentar proiectelor care vor fi de ultimă generație, digitalizate prin propriul design de operare, monitorizare și intervenție, ceea ce va reduce consumurile tehnologice de energie, transport tehnologic și mentenanță.

Drept rezultat 26 de instalații de reciclare a deșeurilor vor fi puse în funcțiune până în Q2 2026 în vederea atingerii țintelor de reciclare ale Strategiei naționale privind economia circulară și în conformitate cu Planul național de gestionare a deșeurilor/planurile județene de gestionare a deșeurilor și cu Planul de gestionare a deșeurilor din Municipiul București.

La sfârșitul anului 2024, în conformitate cu țintele asumate prin PNRR, vor fi operaționale următoarele infrastructuri:

- 250 de centre de colectare prin aport voluntar (Q3 2024);
- 7 centre integrate de colectare prin aport voluntar (Q4 2024);
- 7.000 insule ecologice (Q4 2024).

Numărul de locuitori din mediul urban care vor beneficia de sistem de colectare separată în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și ale PEC - 1.400.000 (7.000 insule x 200 locuitori/eco-insulă) - circa 7% din populația României.

Astfel, investițiile PNRR în sistemele de gestionare a deșeurilor municipale vor contribui cu 4,5% la ținta de reutilizare și reciclare a 50% din cantitatea totală de deșeuri municipale în Q4 2025.

În cazul I1.a, I1.b și I1.c, în vederea prevenirii și detectării timpurii a situațiilor de finanțare a acelorași costuri din mai multe surse de finanțare, autoritatea de implementare care va gestiona linia de finanțare respectiv Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor va încheia un protocol de verificare încrucișată cu Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) pentru POIM 2014 - 2020 și PODD 2021 - 2027.

12. Dezvoltarea infrastructurii pentru managementul gunoiului de grajd și al altor deșeuri agricole compostabile

Ca urmare a investiției, 254 de sisteme integrate de colectare a deșeurilor agricole compostabile vor fi instituite și puse în funcțiune în conformitate cu Planul național de gestionare a deșeurilor până în Q2 2026.

Măsura de investiții vizează în principal dezvoltarea de sisteme de colectare și valorificare a gunoiului de grajd după cum urmează:

- a) 150 de sisteme integrate comunale (platformă comunală, platforme individuale pentru fermierii mici și mijlocii și echipamente pentru gestionarea compostului);
- b) 94 de sisteme comunale integrate pentru comunități cu platformă comunală existentă (platforme individuale pentru fermieri mici și mijlocii și echipamente pentru gestionarea compostului);
- c) 5 sisteme de compostare pentru comunitățile cu ferme mari (stație de compostare și echipamente pentru gestionarea compostului);
- d) 5 sisteme de biogaz pentru comunități cu ferme foarte mari (cu capacități electrice de cel puțin 300 KWh și capacități de încălzire de cel puțin 300 kWth).

Echipamentele pentru gestionarea compostului agricol sunt încărcătoare frontale, tractoare, remorci, mașină de împrăștiat gunoiul, cisternă vidanșă.

Măsura de investiții va fi implementată de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor prin unitatea de implementare a proiectului *Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți*.

Selecția proiectelor pentru fermele mari și UAT-uri se va face după principiul *cel mai mare impact*

pozitiv de mediu raportat la costul public al investiției, iar proiectele destinate reducerii poluării cu nitrați vor viza în principal zonele în care se înregistrează concentrații ridicate în apele subterane și tendințe de creștere ale acestui indicator, precum și zone cu un număr ridicat de animale crescute în ferme mici și mijlocii.

Dintre criteriile de selecție, se menționează următoarele:

- numărul de animale, pentru a dovedi sursa reală (nu istorică) a poluării;
- concentrația și tendința nitraților în apele subterane;
- disponibilitatea unui amplasament adecvat pentru construcții;
- analiză cost-beneficii pozitivă; demonstrarea sustenabilității pe termen lung a investiției, inclusiv a modelelor de economie circulară (cu accent pe stațiile de biogaz);
- disponibilitatea resurselor financiare pentru cofinanțare și pentru operarea în continuare a investițiilor;
- consultări publice pozitive care demonstrează acceptarea socială a investiției de mediu.

Sistemele de biogaz se vor construi la nivel de comunități cu ferme mari sau la nivel de ferme foarte mari, în care există un minim de 1.000 UVM și o cantitate de gunoi de grajd produs local de minim 15.000 tone anual, provenind de la ferme de bovine, de porcine sau ferme avicole, la care se pot adăuga cantități mici de plante energetice (siloz), pentru stabilizarea procesului de cogenerare. Instalațiile de biogaz pot utiliza, suplimentar, pe lângă gunoiul de grajd și alte tipuri de materii prime disponibile local, precum deșeuri organice de la unități de procesare sau distribuție a produselor agricole, cu condiția ca acestea să nu altereze calitatea digestatului rezultat, pentru a putea fi reîntors în circuitul agricol.

Se vor prefera tehnologiile flexibile, care permit adaptarea tipului și cantității de materii prime utilizate, asigurând totodată valorificarea gunoiului de grajd și a altor deșeuri organice disponibile local.

În ceea ce privește investițiile în platformele pentru fermierii mici și mijlocii, cu o valoare estimată de aprox. 20.000 euro/platformă, acestea se vor finanța în condițiile unei scheme de ajutor de stat de minimis în baza Regulamentului (UE) 1407/2013.

În ceea ce privește investițiile în capacitățile de producție de biogaz și de compostare, acestea se vor finanța în condițiile unei scheme de ajutor de stat exceptată de la notificare în baza Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare (GBER), art. 41 *Ajutoarele pentru investiții destinate promovării producției de energie din surse regenerabile* (costuri eligibile - costurile suplimentare de investiții necesare promovării producției de energie din surse regenerabile, intensitatea ajutorului 30/45% din costurile eligibile + bonus pentru IMM și zona "a"/zone "c", valoare maximă ajutor exceptat de la notificare 15 milioane per întreprindere per proiect de investiții), respectiv art. 56 *Ajutoarele pentru investiții în infrastructurile locale* (valoarea ajutorului nu trebuie să depășească diferența dintre costurile de investiții și profitul din exploatare aferent investiției, valoarea ajutorului 10 milioane EUR sau costurile totale care depășesc 20 de milioane EUR pentru aceeași infrastructură).

I.3 Dezvoltarea capacităților instituționale de monitorizare publică și control pentru gestionarea deșeurilor și prevenirea poluării

Măsura de investiții vizează dotarea unor autorități publice pentru activități de monitorizare, control și raportare după cum urmează:

I3.1. Echipamente de monitorizare și control pentru Garda Națională de Mediu

Prin achiziția de scannere mobile, module GPS și echipamente conexe, autoritățile competente vor reuși să mărească gradul de trasabilitate a deșeurilor, o vizibilitate sporită în traseul real al transporturilor de deșeuri și, implicit, reducerea cantităților de deșeuri transportate ilicit și/sau abandonate în natură, reducând în mod direct impactul negativ al deșeurilor asupra mediului și sănătății populației.

Tipurile principale de echipamente sunt:

- Sistem de scanare mobil ce permite scanarea camioanelor și a containerelor transportate suspectate;
- Sistem de tip UAV;
- Autoutilitară intervenție dotată cu echipamente comunicații radio, pentru transport echipamente de monitorizare;
- Camere video de tip dashcam;
- Înregistrator audio-video de tip Body Worn Camera;
- Aplicație de management și gestiune sisteme de înregistrare audio-video portabil de tip Body Worn Camera;
- Sistem/modul de comunicații;
- Link-ul de comunicații va fi compus din terminale radio (de tip all-outdoor) formând un wireless bridge.

Prin această măsură se propune dotarea celor 43 de Comisariate județene ale Gărzii de Mediu pentru activitatea de monitorizare și control.

Drept rezultat al investiției, 400 de misiuni de control vor fi efectuate de comisariatele Gărzii Naționale de Mediu cu ajutorul noilor echipamente digitale, până în Q4 2025.

I3.2. Echipamente de monitorizare a calității aerului, radioactivității și zgomotului pentru Agenția Națională de Protecția Mediului

Se vizează achiziționarea și operaționalizarea a 513 echipamente de monitorizare a calității aerului, radioactivității și zgomotului pentru Agenția Națională de Protecția Mediului pentru a asigura colectarea, transmiterea, stocarea și realizarea raportărilor concentrațiilor de poluanți în mediul înconjurător până în Q2 2025. Achiziționarea acestor echipamente va avea loc numai după adoptarea Programului Național de Control al Poluării Atmosferice pe baza nevoilor prevăzute în program.

În ceea ce privește subinvestiția I3.2 în vederea prevenirii și detectării timpurii a situațiilor de finanțare a acelorași costuri din mai multe surse de finanțare, autoritatea de implementare care va gestiona linia de finanțare respectiv Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor va încheia un protocol de verificare încrucișată cu Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene pentru POIM 2014 - 2020 și PODD 2021 - 2027.

PILONUL I - TRANZIȚIE VERDE: Componenta C4: Transport sustenabil

Domeniul de politică:

Transporturi

Obiectivul:

Acestei componente este de a spori sustenabilitatea sectorului transporturilor din România prin sprijinirea tranziției verzi și digitale a sectorului, respectiv de a dezvolta o infrastructură de transport durabilă și ecologică, cu standarde de siguranță adecvate, care să contribuie la finalizarea rețelelor transeuropene de transport (TEN-T) și la descongestionarea nodurilor urbane, stimulând în același timp tranziția către un transport sustenabil la nivel național, fiind vizate acțiuni orientate către dezvoltarea de măsuri „*environmentalfriendly*” pe noile sectoare de transport de mare viteză, asigurarea elementelor de protecție a mediului, precum și a sistemelor inteligente de transport (ITS) și a măsurilor de siguranță rutieră.

Reforme:

R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră

R1.1 Decarbonizarea transportului rutier în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”

R1.2 Infrastructură pentru combustibili alternativi

R1.3 Siguranță rutieră

R1.4 Strategia și pachetul legislativ privind Sistemele de Transport Inteligente (ITS)

R1.5 Dezvoltarea infrastructurii feroviare și managementul traficului feroviar

- R1.5.1. Strategia de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2021-2025
- R1.5.2. Introducerea unui sistem de eficientizare a utilizării energiei electrice în transportul feroviar
- R1.5.3. Implementarea de noi proceduri operaționale de management al traficului feroviar, inclusiv modernizarea software-ului care susține aceste proceduri
- R1.5.4. Pregătirea unei strategii și a unui plan de acțiune pentru implementarea sistemului ERTMS (Sistemul european de gestionare a traficului feroviar) 2025-2030
- R1.6. Strategia privind transportul naval și integrarea cu alte moduri de transport
- R2. Management performant pentru transport de calitate - Îmbunătățirea capacității instituționale de management și guvernanta corporativă
  - R2.1 Întărirea funcției de strategie și monitorizare a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii
  - R2.2 Operaționalizarea unei noi companii de management de proiect pentru investiții rutiere (C.N.I.R.) și reorganizarea C.N.A.I.R
  - R2.3. Îmbunătățirea managementului performanței conform principiilor de guvernanta corporativă pentru CNCF CFR SA, SNTFC CFR Călători și Metrorex

Investiții:

I1. Modernizarea și reînnoirea infrastructurii feroviare

Modernizare

- modernizare, și instalare sistem ERTMS Arad - Timișoara - Caransebeș - lungime 155 km;
- modernizare, electrificare și instalare sistem ERTMS Cluj Napoca - Episcopia Bihor - lungime 160 km;

Electrificare

- Constanța - Mangalia (43 km) - Non TEN-T - propunerea României de a intra pe TEN-T Comprehensive ca prelungire a coridorului TEN-T Core; în prezent această cale ferată este un feeder pentru coridorul TEN-T Core.

Intervenția constă în lucrări de electrificare, centralizare electronică, lucrări de tip renewal și dublare pe Videle - Giurgiu (67 km) - TEN-T Comprehensive - missing link de electrificare pentru coridor transfrontalier.

Intervenția constă în lucrări de electrificare, centralizare electronică, lucrări de tip renewal, la care se adaugă și achiziția a două drezine-pantograf pentru asigurarea stării de viabilitate a liniei de contact (vezi *Justificare Costing/Costing Feroviar/04.Nota justificativă Reînnoiri și 05.Nota justificativă Electrificări*).

Renewal

- *București - Pitești* (198 km lungime desfășurată) - TEN-T Comprehensive;
- *Reșița - Voiteni* (65 km) - legătura la coridor TEN-T Core.

Quick Wins

Intervenția de tip Quick wins se referă la lucrări punctuale de eliminare a restricțiilor de viteză, creșterea vitezei de circulație a trenurilor, respectiv creșterea siguranței pe calea ferată. Proiectele de tip Quick Wins asigură viabilitatea transportului pe calea ferată, în lungul coridoarelor TEN-T până la momentul modernizării acestora. Având în vedere că proiectele de Quick Wins vor fi urmate de proiecte de modernizare completă, inclusiv ERTMS, costul modernizării va fi mai mic ca urmare a investițiilor din Quick Wins.

Centralizări electronice și electro-dinamice

Modernizarea instalațiilor căii ferate (atât a celor din stații, cât și a celor intersecții) au rolul de a crește siguranța traficului feroviar, dar și creșterea capacității sectoarelor feroviare utilizând echipamente moderne.

Beneficiarii direcți ai proiectelor sunt MTI și CFR SA.

I2 - Material rulant feroviar

- Achiziția de material rulant ecologic (electric-EMU Electric Multiple Unit/hidrogen-H-EMU) - aceste trenuri vor circula pe rețeaua feroviară națională ca trenuri de lung parcurs (de tip IR (Inter-Regio) și RE (Regio-Expres));
- Achiziția de locomotive electrice noi pe 4 osii cu sisteme ERTMS, capabile să atingă viteza de 160 km/h și să tracteze până la 16 vagoane de călători;
- Modernizarea și conversia (în material rulant electric) a materialului rulant existent pe rețeaua feroviară națională.

În ce privește investițiile în material rulant creșterea capacității vizează:

- Reînnoirea vagoanelor de dormit, cușetă, restaurant, bistro și clasă (pentru trenuri de tip Intercity, InterRegio și Regio);
- Automotoare EMU și H-EMU (inclusiv stații de alimentare cu hidrogen pentru trenurile de tip H-EMU) cu capacitate între 150 și 500 locuri; Toate acestea vor fi prevăzute cu sistem ERTMS onboard;
- Modernizarea locomotivelor electrice, capabile de a dezvolta viteza 160 km/oră și de a tracta trenuri de călători de până la 16 vagoane;
- Tot materialul rulant este dedicat pasagerilor, nu transportului de marfă.

Beneficiarii direcți ai proiectelor sunt MTI și CFR SA.

I3. Dezvoltarea infrastructurii rutiere sustenabile pe rețeaua TEN-T, taxarea rutieră, managementul traficului și siguranța rutieră

Obiectivul acestei investiții este de a îmbunătăți calitatea și eficiența infrastructurii rutiere pe anumite secțiuni ale rețelei TEN-T și de a încuraja coeziunea economică și socială, în special în regiunile mai puțin dezvoltate.

A. Proiecte situate pe rețeaua TEN-T

- *A7 - Ploiești - Buzău - Focșani - Bacău - Pașcani (TEN-T Core)*
  - Ploiești - Buzău: 63,25 km (6 stații cu 28 puncte de încărcare);
  - Buzău - Focșani: 82,44 km (8 stații cu 40 puncte de încărcare);
  - Focșani - Bacău: 95,90 km (13 stații cu 66 puncte de încărcare);
  - Bacău - Pașcani: 77,40 km (9 stații cu 50 puncte de încărcare);Total: 319 km (36 stații cu 184 puncte de încărcare)
- *A8 - Tg. Mureș - Miercurea Nirajului și Leghin - Tg. Neamț (Moțca) (TEN-T Core)*
  - Tg. Mureș - Miercurea Nirajului: 25 km;
  - Leghin - Tg. Neamț (Moțca): 34 km;Total: 59 km (8 stații cu 40 puncte de încărcare)
- *A1 - Margina - Holdea (TEN-T Core):* 9 km (2 stații cu 10 puncte de reîncărcare);
- *A3 - Nădășelu - Poarta Sălajului (TEN-T Comprehensive):* 42 km (6 stații cu 30 puncte de încărcare).

Beneficiarii direcți ai proiectelor sunt MTI, CNAIR și CNIR.

B. Infrastructura aferentă operaționalizării sistemelor de trafic inteligent - centru de management al traficului, sisteme de informare a utilizatorilor, interoperabilitatea sistemelor de transport

- Implementare sistem de radiodifuziune/mesaje TA pentru sectoarele de autostrăzi din România;
- Implementarea sistemelor de monitorizare și informare în timp real al locurilor de parcare disponibile pe rețeaua de autostrăzi;
- Implementarea și integrarea sistemelor ITS pe Autostrada A3 Târgu-Mureș - Nădășelu (TEN-T Comprehensive);
- Implementarea și integrarea sistemelor ITS pe Autostrada A1 Sibiu - Holdea (TEN-T Core);
- Implementarea și integrarea sistemelor ITS pe Autostrada A1 Margina - Nădlac (TEN-T Core);
- Studiu de fezabilitate privind asigurarea continuității sistemelor ITS pe rețeaua de drumuri europene;

- Centrul național de management al rețelei rutiere naționale;
- Studiu de fezabilitate și înființarea Centrului Național de Management al Traficului pentru rețeaua de autostrăzi și drumuri naționale;
- Ateliere mobile pentru intervenții de urgență ITS;
- Achiziție VMS (Vehicle Management Systems) mobile pentru furnizare informații/avertizări în perioadele de vârf de trafic în special în sezonul estival și semnalizarea locului unui accident pentru autostrăzi și drumuri naționale deschise traficului internațional.

Beneficiarii direcți ai proiectelor sunt MTI, CNAIR și CNIR.

C. Infrastructura de taxare și control - instalații automate de măsurare a greutateii camioanelor pentru zonele de frontieră, sisteme integrate de control rutier, taxarea camioanelor pe distanță parcursă

- Modernizarea a 22 de instalații de cântărire situate în 10 puncte de frontieră, inclusiv automatizarea acestora;
- Porți de gabarit (34);
- Sisteme integrate de inspecție rutieră în vederea asigurării unei monitorizări efective a traficului, inspecția siguranței traficului și cântărirea vehiculelor destinate transportului de mărfuri;
- Sistem taxare pe distanță.

Beneficiarii direcți ai proiectelor sunt MTI, CNAIR și CNIR.

D. Investiții în infrastructura existentă pentru siguranța rutieră

- Creșterea siguranței rutiere prin protejarea conducătorilor auto împotriva ieșirilor în afara părții carosabile, prin amplasarea de parapete rutier din beton - 250.300 ml;
- Amplasarea de parapete rutier cu rulouri, pentru creșterea siguranței rutiere în zonele cu risc crescut de producere a accidentelor rutiere - 21.000 ml;
- Creșterea siguranței rutiere pe drumul național DN 7C - Transfăgărășan și DN 67C - Transalpina, și alte sectoare de drumuri montane prin montarea de parapete rutier cu cabluri la marginea părții carosabile - 25.000 ml;
- Măsuri de diminuare a consecințelor produse de coliziunile cu obiecte rigide din zona drumului, prin amplasarea atenuatoarelor de impact echipate cu sistem de detecție accidente și monitorizare trafic - 600 buc;
- Creșterea eficienței activității de întreținere a elementelor de siguranță rutieră prin achiziția de sonete (utilaj) pentru montarea/întreținerea parapetului metalic - 14 buc (preț unitar estimat per buc = 292.800 lei);
- Achiziționarea de sisteme pentru protejarea lucrătorilor care efectuează intervenții de urgență la infrastructură autostrăzilor și de drumuri naționale deschise traficului internațional, tip „Truck mounted attenuator”; 90 buc;
- Campanie de Siguranță rutieră adresată categoriilor vulnerabile de participanți la trafic - 1 campanie cu aprox. 51.830 Kit-uri de educație rutieră pentru elevi, 545 workshop-uri pentru implementarea materialelor educaționale în școli și licee, 12 materiale video promoționale, 12 conferințe de presă;
- Sporirea siguranței rutiere pe timp de noapte, prin semnalizarea sectoarelor de drum periculoase cu surse de lumină ce utilizează energie verde - 1.000 buc;
- Dirijarea traficului rutier pe timp de noapte prin stâlpișori de dirijare, butoni luminoși, inclusiv elemente de semnalizare dedicate protejării participanților la trafic de animalele sălbatice - 27.059 buc (valoare de 166.3 lei per buc stâlp + 166.3 lei (estimat) per buc. elemente speciale dedicate animalelor sălbatice);
- Creșterea siguranței rutiere prin iluminarea sectoarelor periculoase, precum și optimizarea consumurilor la sistemele de iluminat existente prin echiparea cu sistem de telegestiune - 1.277 buc stâlpi;
- Pasaje denivelate pentru creșterea siguranței rutiere și eliminarea blocajelor din trafic - 20 buc;

- Pasarele și pasaje subterane pietonale - 50 buc + 50 buc;
- Creșterea gradului de siguranță rutieră pe rețeaua de drumuri naționale, prin dirijarea traficului în soluție giratorie - 64 buc;
- Implementarea sistemului de circulație 2+1 - 137 km de drum;
- Măsuri de calmare a traficului rutier la intrarea în localități - 5 localități = 10 măsuri aplicate;
- Facilități de circulație în condiții de siguranță a pietonilor în localitățile tranzitate de DN-uri - 11 localități cu facilități noi;
- Sporirea gradului de siguranță rutieră prin suplimentarea semnalizării cu semnificația „Acces interzis” pe bretelele autostrăzilor - 500 buc;
- Încurajarea păstrării distanței în mers pe autostrada A1 și DN1, prin semnalizare orizontală și verticală - 15 km de drum;
- Achiziția de utilaje specializate pentru ștergerea marcajelor rutiere în vedere reconfigurării semnalizării orizontale - 75 buc * 98.454 lei = 7.38 mil lei;
- „Achiziția unui Sistem de Management al Semnalizării Rutiere Verticale, Orizontale și a Elementelor Pasive de Siguranță Rutieră” - 1 soft + 55 dispozitive IT pentru 17.000 km de drumuri inventariate + 150 km de drumuri măsurate;
- Proiect pilot - Asigurarea unui grad ridicat de siguranță rutieră pe un sector de autostradă care să asigure circulația vehiculelor autonome;
- Achiziționarea a 1.000 limitatoare viteză, 300 radare mobile și 500 camere video.
- Educație și instruire, campanii de informare;
- Instalarea a 1000 de sisteme de limitare a vitezei, 300 de radare mobile și 500 de camere video, până în trimestrul IV, 2025, pentru creșterea controalelor de aplicare a limitelor de viteză și respectarea regulilor de siguranță rutieră.

Beneficiarii direcți ai proiectelor sunt MTI, CNAIR și CNIR.

I4 - Dezvoltarea rețelei de transport cu metroul în Municipiile București și Cluj-Napoca

- construirea de noi magistrale de metrou în Municipiul București și în Municipiul Cluj-Napoca.

M4: București - Secțiunea 1: Gara de Nord - Filaret (6 stații) — 5.2 km;

M1: Cluj - Secțiunea 1: Sf. Maria - Europa Unit (9 stații) — 7.5 km

Beneficiarii direcți ai proiectelor sunt MTI, Metrorex și UAT Cluj-Napoca.

PILONUL I - TRANZIȚIE VERDE: Componenta C5: Valul Renovării

Domeniu de politică:

Tranziția verde

Obiectiv general:

Tranziția către un fond construit rezilient și verde.

Prin intermediul componentei C5 - Valul Renovării se va urmări îmbunătățirea fondului construit printr-o abordare integrată a eficienței energetice, a consolidării seismice, a reducerii riscului la incendiu și a tranziției către clădiri verzi și inteligente, conferind respectul cuvenit pentru estetică și calitatea arhitecturală a acestuia, dezvoltarea unor mecanisme adecvate de monitorizare a performanțelor fondului construit și asigurarea capacității tehnice pentru implementarea investițiilor.

Reforme:

R1. Realizarea unui cadru normativ simplificat și actualizat care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente;

R2. Cadrul strategic, normativ și procedural care să sprijine reziliența seismică a fondului construit.

Investiții:

I1. Instituirea unui fond pentru „Valul renovării” care să finanțeze lucrările de îmbunătățire a eficienței energetice a fondului construit existent

În elaborarea Strategiei Naționale de Renovare pe Termen Lung (SRTL), pentru a determina segmentele cu cele mai scăzute performanțe din fondul de clădiri, au fost avute în vedere mai multe criterii pentru evaluare, parte dintre ele fiind utilizate în selectarea proiectelor ce vor fi finanțate din PNRR.

- 1) anul de construcție înainte de anul 2000 (durata de viață mai mare de 20 de ani de la data construcției);
- 2) consumul final specific de energie peste 300 kWh/m²an;
- 3) consumul final specific de energie pentru încălzire peste 200 kWh/m²an.

Obiectivele investiției: Renovarea energetică moderată sau aprofundată a clădirilor rezidențiale multifamiliale, respectiv renovarea integrată a clădirilor rezidențiale multifamiliale (eficiență energetică și consolidare seismică); renovarea energetică moderată sau aprofundată a clădirilor publice, respectiv renovarea integrată a clădirilor publice (eficiență energetică și consolidare seismică).

Descrierea investiției: Fondul „Renovation wave” va fi structurat sub forma unui program de investiții gestionat de MDLPA, care va avea următoarele axe de investiții (scheme de grant):

I1.a - Axa 1 - Schema de granturi pentru eficiență energetică și reziliență în clădiri rezidențiale multifamiliale

I1.b - Axa 2 - Schema de granturi pentru eficiență energetică și reziliență în clădiri publice

- Beneficiari și grup țintă:
- Autoritățile publice centrale: ministerele, alte organe de specialitate care se organizează din subordinea Guvernului ori a ministerelor, instituțiile publice din subordinea Guvernului ori a ministerelor, autoritățile administrative autonome înființate prin legi organice;
- Autoritățile și instituțiile publice locale:
- Unitățile Administrativ Teritoriale (UAT județ, municipii reședință de județ și alte municipii, Municipiul București și subdiviziunile administrativ-teritoriale ale acestuia - sectoarele Municipiului București),
- Instituții publice și servicii publice organizate ca instituții publice de interes local sau județean (finanțate din bugetul local), aflate în subordinea unităților administrativ teritoriale;
- Instituția prefectului;
- Parteneriate între entitățile de mai sus, în conformitate cu prevederile legale;
- Parteneriate dintre autorități și alte entități prevăzute de lege.

I2. Realizarea Registrului național al clădirilor

Registrul Național al Clădirilor este un sistem informatic privind fondul construit național existent, complementar cu Geoportalul INSPIRE, layerul cu privire la clădiri, necesar/esențial inclusiv pentru monitorizarea implementării Strategiei Naționale de Renovare pe Termen Lung și a Strategiei Naționale de Reducere a Riscului Seismic și a programelor de investiții derulate în domeniul clădirilor, care să conțină o bază de date georeferențiată a clădirilor publice și private, corelat și interoperabil cu băncile de date urbane de la nivel local și cu alte sisteme și registre naționale. Mecanism de implementare: MDLPA va asigura implementarea acestei investiții.

Beneficiari și grup țintă: autorități publice centrale și locale.

I3. Consolidarea capacității profesionale a specialiștilor și lucrătorilor din domeniul construcțiilor prin dezvoltarea de cursuri de formare privind eficiența energetică a construcțiilor

Obiectivul investiției este de a îmbunătăți competențele specialiștilor și a lucrătorilor din domeniul construcțiilor. Programele de formare vor consta în cursuri de formare profesională de scurtă durată, în contextul renovării energetice a clădirilor, organizate în diferite regiuni, care să asigure o acoperire cât mai uniformă pe întreg teritoriul României.

Programe de specializare și instruire pentru profesii și discipline cheie pentru renovarea energetică a clădirilor:

- Dezvoltarea de concepte de formare pentru instruire în domeniul performanței energetice a clădirilor și al auditului energetic, pentru proiectanți - ingineri, arhitecți, verificatori de proiecte, experți tehnici și auditori energetici pentru clădiri;
- Dezvoltarea de concepte de formare pentru instruire în domeniul activității de supervizare lucrări de construcții - diriginți de șantier, responsabili tehnici cu execuția;
- Asigurarea cooperării cu universitățile de construcții și arhitectură, precum și cu instituții sau asociații de profil, cu scopul de a furniza cursuri de formare;
- Programe de instruire, pentru formarea și calificarea lucrătorilor în domeniul construcțiilor.

MDLPA va coordona implementarea acestei investiții.

Implementarea poate fi făcută prin dezvoltarea de cursuri de formare, organizate în parteneriat cu instituții de învățământ superior/ instituții din Sistemul Național de cercetare-dezvoltare, cu profil relevant pentru domeniul construcțiilor civile, instalațiilor și arhitecturii sau orice altă entitate care are capacitatea de a furniza expertiză în domeniu, care vor organiza și furniza serviciile de training specializat.

Beneficiari: instituții de învățământ superior/instituții din Sistemul Național de cercetare-dezvoltare cu profil relevant pentru domeniul construcțiilor civile, instalațiilor și arhitecturii sau orice altă entitate care are capacitatea de a furniza expertiză în domeniu, care vor organiza și furniza serviciile de training specializat.

Grup țintă:

- profesioniștii sau specialiștii cu activitate în construcții care desfășoară activitate ca persoane fizice autorizate, în mod individual și independent, în condițiile legii, sau
- persoanele juridice - angajatorii persoanelor instruite, dacă specialiștii sau lucrătorii cu activitate în construcții ce au fost instruiți sunt angajații acestora.

14. Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice

14.1 Susținerea eficienței energetice prin dezvoltarea și testarea de materiale noi și soluții tehnologice a clădirilor istorice

Se vor avea în vedere intervenții în scopul:

- a) creșterii eficienței energetice a clădirilor istorice prin dezvoltarea și testarea de materiale noi și soluții tehnologice pentru clădiri istorice;
- b) dezvoltării aptitudinilor profesionale în vederea intervenției pe clădiri istorice;
- c) creării unui centru-pilot pentru colectarea și reutilizarea materialelor de construcție istorice provenite din demolări legale;
- d) asigurării întreținerii regulate a clădirilor istorice.
- e) Ministerul Culturii prin Institutul Național al Patrimoniului va implementa această investiție.

Beneficiari: Ministerul Culturii (MC) (ca autoritate de reglementare în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil) și Institutul Național al Patrimoniului (instituție aflată în subordinea MC), MDLPA (ca autoritate de reglementare în domeniul construcțiilor).

Grup țintă: deconcentratele Ministerului Culturii, precum asociații profesionale în domeniul construcțiilor, urbanismului și arhitecturii, mediul academic și de cercetare, firme de consultanță, proiectare și execuție în construcții, unitățile administrativ-teritoriale și cetățeni proprietari de imobile cu valori culturale, precum și cetățeni care trăiesc/își desfășoară activitatea în zone cu imobil cu valori culturale.

14.2 Dezvoltarea aptitudinilor profesionale în vederea intervenției pe clădiri istorice

Pentru sprijinirea lucrărilor pentru restaurarea/reabilitarea/reconversia clădirilor cu valoarea istorică și arhitecturală, se propune realizarea unui centru de formare în domeniul restaurării

monumentelor istorice. Ministerul Culturii prin Institutul Național al Patrimoniului va implementa această investiție.

Beneficiari: Ministerul Culturii (ca autoritate de reglementare în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil), Institutul Național al Patrimoniului, MDLPA (ca autoritate de reglementare în domeniul construcțiilor), instituții de învățământ superior/instituții din Sistemul Național de cercetare-dezvoltare, cu profil relevant pentru domeniul construcțiilor civile, instalațiilor și arhitecturii, protejării și conservării patrimoniului sau orice altă entitate care are capacitatea de a furniza expertiză în domeniu.

Grup țintă: asociații profesionale în domeniul construcțiilor, urbanismului și arhitecturii, protejării și conservării patrimoniului, firme de consultanță, proiectare și execuție în construcții.

14.3. Susținerea economiei circulare prin crearea unui centru-pilot pentru colectarea și reutilizarea materialelor de construcție istorice provenite din demolări legale

Investiția presupune înființarea și dotarea unui centru-pilot prin intermediul căruia vor fi auditate spre demolare clădiri sau părți de clădiri istorice pentru ca mai apoi materiale și produse istorice (ex. lemn, metal, cărămidă, sticlă, țigle, dușumele, tâmplării etc.) să fie desfăcute, colectate separat, tratate și comercializate materiale și produse istorice (ex. lemn, metal, cărămidă, sticlă, țigle, dușumele, tâmplării etc.) cu scopul reutilizării acestora în cadrul restaurării patrimoniului cultural construit, inclusiv din componenta de renovare a clădirii din cadrul planului de redresare și reziliență. În cazul materialelor care nu pot fi reutilizate, acestea vor fi predate către centre de reciclare.

Centrul-pilot va fi echipat cu infrastructură pentru demontarea, colectarea separată și sortarea materialelor istorice, precum și cu instrumente necesare pentru repararea materialelor colectate provenite din renovări și demolări ale clădirilor istorice. Materialele reparate vor fi refolosite în lucrările viitoare asupra clădirilor istorice, inclusiv cele finanțate prin această componentă. Ministerul Culturii prin Institutul Național al Patrimoniului va asigura implementarea acestei investiții.

Beneficiari: Ministerul Culturii (ca autoritate de reglementare în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil), deconcentratele acestuia, precum și Institutul Național al Patrimoniului (instituție aflată în subordinea MC), MDLPA (ca autoritate de reglementare în domeniul construcțiilor).

Grup țintă: autoritățile publice ca proprietari de clădiri istorice, cetățenii.

14.4. Susținerea economiei circulare prin asigurarea întreținerii regulate a clădirilor istorice

Investiția propune crearea unui sistem - cadru de reglementare, infrastructură și personal de specialitate care să:

- ofere inspecții periodice pentru monumente istorice, imobile susceptibile de a fi clasate și imobile aflate în zone de protecție sau zone construite protejate;
- monitorizeze starea fizică a fondului construit istoric;
- ofere servicii de reparare/întreținere;
- realizeze rapoarte independente de inspecție profesională ca referință pentru proprietari și utilizatori pentru activități ulterioare de întreținere și conservare.

Repararea sau întreținerea imobilelor se va face din fondurile proprietarilor, sau fonduri alternative obținute prin intermediul rețelei de utilizatori, scopul dezvoltării rețelei fiind acela de a susține activitatea centrului.

În acest context, investiția se încadrează în prevederea privind profitul rezonabil, profitul general fiind investit integral în asigurarea funcționării structurii.

Pentru prezenta investiție sunt prevăzute cheltuieli de asistență tehnică finanțate prin PNRR.

PILONUL I - TRANZIȚIE VERDE: Componenta C6: Energie

Domeniu de politică/domeniu:

Energie

Reforme:

R1. Reforma pieței de energie electrică, prin înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare stimulativ pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile.

R1. vizează două măsuri principale, și anume: eliminarea treptată a cărbunelui/lignitului și creșterea capacității de producere a energiei din surse regenerabile.

În principal, R1. vizează intrarea în vigoare și implementarea a două acte normative, respectiv: a *legii privind decarbonizarea (și a legislației secundare aferente)* prin care se va aproba calendarul de eliminare treptată a cărbunelui/lignitului și a *noii legi a energiei (inclusiv a legislației secundare aferente)*, cu impact asupra creșterii ponderii energiei regenerabile în mixul energetic.

R2. Îmbunătățirea guvernancei corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energiei

Reforma se concentrează pe îmbunătățirea guvernancei corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energetic. În special, reforma va îmbunătăți transparența și competitivitatea selectării și numirii membrilor consiliilor de administrație și/sau de supraveghere ale întreprinderilor de stat din sectorul energetic. Aceste consilii vor fi numite cu un mandat de 4 ani, iar sistemul de remunerare se va baza pe obiective cantitative și calitative legate de performanța financiară și de performanța/calitatea serviciilor furnizate, având ca termen de implementare Q4 2022. Reforma va urmări, de asemenea, tranzacționarea pe bursă a unui pachet de acțiuni de cel puțin 15% din acțiunile Hidroelectrica, având ca termen de implementare Q2 2023.

R3. Bugetarea verde

În cadrul acestei reforme, Ministerul Finanțelor va dezvolta, finaliza și va aplica o metodologie pentru evaluarea impactului liniilor bugetare individuale asupra obiectivelor de mediu, în conformitate cu taxonomia UE pentru activități durabile și Ghidul tehnic „a nu prejudicia în mod semnificativ” (2021/C58/01). Metodologia va fi adoptată, publicată și aplicată și va permite monitorizarea cheltuielilor bugetare ecologice și evaluarea impactului politicii fiscale asupra mediului și climatului, și va spori capacitatea autorităților publice locale de a implementa practici bugetare ecologice. Metodologia pentru evaluarea impactului liniilor bugetare individuale asupra obiectivelor de mediu va fi adoptată, publicată și implementată până în Q3 2023.

Obiectivul acestei reforme este de a permite monitorizarea cheltuielilor bugetare verzi și evaluarea impactului politicii fiscale asupra mediului și climei.

R4: Dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special hidrogen și soluții de stocare

Reforma vizează elaborarea unei *Strategii Naționale a Hidrogenului* și un *Plan de acțiune* al strategiei, care va stabili calendarul pentru punerea în aplicare a măsurilor din Strategie.

Totodată, prin această reformă se are în vedere ca până în Q1 2023 să intre în vigoare revizuirea cadrului legislativ și de reglementare, pe baza măsurilor din *Strategia Națională a Hidrogenului* și a rezultatelor din *Planul de acțiuni* aferent. Modificările aduse cadrului legislativ și de reglementare, pe baza *Strategiei Naționale a Hidrogenului* și a *Planului de acțiune* relevant, vor elimina orice obstacole legislative și administrative din calea dezvoltării tehnologiei hidrogenului verde (ecologic/regenerabil) și vor pune în aplicare măsurile necesare pentru dezvoltarea întregului lanț valoric al hidrogenului verde (producția, stocarea, transportul și utilizarea hidrogenului), inclusiv instalarea obligatorie a noilor aparate și echipamente (precum centrale/cazane etc.) pregătite pentru hidrogen, de către utilizatorii finali, începând cu 1 ianuarie 2026 pentru toate instalațiile noi.

R5. Reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie și de creștere a rezilienței
Această reformă vizează intrarea în vigoare a cadrului legislativ care va introduce măsuri pentru a facilita investițiile în eficiență energetică în industrie.

R6: Creșterea competitivității și decarbonizarea sectorului de încălzire - răcire
Reforma urmărește intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului de încălzire și răcire și va fi finalizată în Q4 2023.

Investiții:

I1. Noi capacități de producție de energie electrică din surse regenerabile

Obiectivul investiției este instalarea de noi capacități de producere a energiei din surse regenerabile, printr-o licitație publică competitivă, neutră din punct de vedere tehnologic între diferite tehnologii (eoliană și solară).

Investiția va consta în acordarea de finanțări pentru construcția instalațiilor selectate, cu scopul de a instala și pune în funcțiune 950 MW de capacitate de producere a energiei din surse regenerabile, sau volumul maxim compatibil cu licitația desfășurată în condiții concurențiale.

Lansarea unei proceduri de ofertare pentru proiecte de producție de energie din surse regenerabile (eolian și solar) se va realiza până în Q1 2022, iar măsura va fi deschisă atât pentru IMM-uri, cât și pentru investitorii mari, pe baza mecanismelor stabilite în ghidurile/orientările de finanțare.

Beneficiari direcți/indirecți: IMM-uri, dar și investitorii mari din sectorul energiei (actuali/potențiali, *după caz*), Ministerul Energiei;

Entitate responsabilă: Ministerul Energiei.

I2. Infrastructura de distribuție a gazelor regenerabile (utilizând gazele naturale în combinație cu hidrogenul verde ca măsură tranzitorie), precum și capacitățile de producție a hidrogenului verde și/sau utilizarea acestuia pentru stocarea energiei electrice

Investiția are două sub-măsuri: **construirea unei rețele de distribuție a gazelor care să permită transportul hidrogenului verde în regiunea Oltenia și instalarea de electrolizoare pentru producerea de hidrogen verde**. Obiectivul primei sub-măsuri (construirea unei rețele de distribuție a gazelor care să permită transportul hidrogenului verde) este de a construi 1.870 km de rețea pentru distribuția hidrogenului verde în regiunea Oltenia.

Obiectivul celei de-a doua sub-măsuri este instalarea unor capacități de producție de hidrogen verde de cel puțin 100 MW în electrolizoare, producând cel puțin 10.000 de tone de hidrogen din surse regenerabile până în Q4 2025.

Beneficiari direcți/indirecți: Ministerul Energiei, operator de distribuție gaz natural, întreprinderi producătoare energie electrică, întreprinderi producătoare hidrogen verde, unități administrativ-teritoriale, inclusiv asocieri/parteneriate formate dintre acești actori.

Entitate responsabilă: Ministerul Energiei, autoritățile publice locale.

I3. Dezvoltarea de capacități de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în sectorul încălzirii centralizate, în vederea atingerii unei decarbonizări adânci

I3. va contribui la atenuarea provocărilor cu care se confruntă România în tranziția de la sursele de energie pe bază de cărbune și lignit. În particular, investiția va asigura furnizarea de energie termică consumatorilor, în contextul eliminării treptate a cărbunelui/lignitului din procesul de producție a energiei electrice și termice.

Prin această măsură (I3) se are în vedere construirea sau retehnologizarea/modernizarea instalațiilor/capacităților/unităților de cogenerare, orientate către viitor, flexibile și de înaltă eficiență, utilizând gazul, pregătite să preia hidrogen verde și/sau alte gaze regenerabile și cu

emisii reduse de carbon, în sectorul încălzirii centralizate, așa cum este definită în *Directiva 2010/31/UE*, cu respectarea criteriilor din Anexa III la Ghidul tehnic DNSH-Do No Significant Harm-a nu prejudicia în mod semnificativ (2021/C58/01). Investiția va conduce la instalarea unei capacități pe gaz de cel puțin 300 MW, orientată către viitor, flexibilă și de înaltă eficiență, pregătită pentru utilizarea gazelor regenerabile și cu emisii reduse de carbon, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în termoficarea urbană.

Semnarea contractelor pentru construcția sau retehnologizarea/modernizarea centralelor pe gaz, de cogenerare de înaltă eficiență în termoficarea urbană, astfel cum este definită în *Directiva 2010/31/UE*, se va realiza în Q2 2022. Criteriile de selecție vor asigura conformitatea cu Ghidul tehnic „a nu prejudicia în mod semnificativ” (2021/C58/01), în special condițiile stabilite în anexa III la acesta. Punerea în aplicare a acestor centrale de cogenerare de înaltă eficiență, pe gaz, în termoficarea urbană și care respectă condițiile din Ghidul tehnic „a nu prejudicia în mod semnificativ” (2021/C58/01) se va realiza în Q2 2026.

Pentru a putea înlocui rapid capacitățile pe cărbune/lignit, gazul trebuie să joace un rol cheie, în centrale pe ciclu combinat în cogenerare (CHP), în vederea susținerii obiectivelor naționale de decarbonizare și în conformitate cu recomandările specifice de țară. Noile proiecte de producție energie electrică și termică în cogenerare vor pune România în avangarda inovării energetice europene, și se va aduce mai multă stabilitate și securitate inclusiv pe piața energetică europeană.

Pe măsură ce hidrogenul verde produs local devine o alternativă, introducerea timpurie a hidrogenului în mix și dezvoltarea infrastructurii conexe poate reprezenta un avantaj. Folosirea gazului natural pentru producția de energie electrică și termică în cogenerare, conform celor mai bune alternative tehnice disponibile, posibil, în amestec cu gazele regenerabile/cu emisii reduse, inclusiv hidrogen verde, va oferi centralelor noi posibilitatea să atingă pragul, pe durata de viață economică a centralelor, de maximum 250g CO₂ eq/KWh. Investițiile propuse vor înlocui cel puțin aceeași capacitate a unor centrale de generare a energiei electrice și/sau termice cu emisii semnificativ mai mari de dioxid de carbon (cum ar fi, cele pe cărbune, lignit sau petrol), ducând la o scădere semnificativă a emisiilor de GES.

Obiectivele investiției sunt:

- Implementarea de proiecte privind dezvoltarea de capacități de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în termoficarea urbană, în vederea realizării unei decarbonizări profunde, conform Anexei III din ghidul tehnic DNSH (2021/C58/01).

Natura, tipul și dimensiunea investiției: Capacități de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în termoficarea urbană, în vederea realizării unei decarbonizări profunde. Call deschis de proiecte.

Beneficiari direcți/indirecți: întreprinderile care produc energie electrică și termică în cogenerare (CHP) în termoficarea urbană, Ministerul Energiei;

Entitate responsabilă: Ministerul Energiei.

14. Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacități de stocare a energiei electrice

Investiția urmărește să sporească flexibilitatea rețelei de energie electrică și să contribuie la integrarea capacităților suplimentare de producere a energiei din sursele regenerabile.

Se cuprind trei sub-măsuri:

- Prima sub-măsură a investiției, ce vizează dezvoltarea de unități de producție în lanțul valoric al bateriilor (producție, asamblare și reciclare) va atinge o capacitate anuală totală de fabricație și de asamblare a bateriilor de cel puțin 2 GW, până în Q4 2025, în urma unui apel de proiecte cu criterii de selecție care să asigure conformitatea cu Ghidul Tehnic „a nu prejudicia în mod semnificativ” (2021/C58/01).

- A doua sub-măsură a investiției, ce vizează dezvoltarea de unități de producție în lanțul valoric al celulelor și panourilor fotovoltaice (producție, asamblare și reciclare) va atinge o capacitate totală anuală de cel puțin 200 MW, până în Q4 2025, în urma unui apel de proiecte cu criterii de selecție care asigură conformitatea cu Ghidul tehnic „a nu prejudicia în mod semnificativ” (2021/C58/01).

- Cea de-a treia măsură a investiției urmărește instalarea unei capacități totale de stocare a energiei electrice de cel puțin 240 MW (sau 480 MWh) până în Q4 2025, în urma unui apel de proiecte cu criterii de selecție care asigură conformitatea cu Ghidul tehnic „a nu prejudicia în mod semnificativ” (2021/C58/01).

Se va lansa un apel de proiecte pentru susținerea investițiilor în întregul lanț valoric al bateriilor (producție - asamblare - reciclare). Conform estimărilor din bugetul alocat se va realiza o capacitate anuală totală de fabricație și de asamblare a bateriilor de cel puțin 2 GW, până în Q4 2025.

De asemenea, se va lansa un apel de proiecte pentru susținerea investițiilor în întregul lanț valoric al celulelor și a panourilor fotovoltaice (producție - asamblare - reciclare), cu o capacitate totală anuală de cel puțin 200 MW până în Q4 2025.

Totodată, se va lansa și un apel de proiecte pentru achiziționarea și instalarea de capacități de stocare a energiei electrice (baterii), prin care se urmărește instalarea unei capacități totale de stocare a energiei electrice de cel puțin 240 MW (sau 480 MWh), până în Q4 2025.

Beneficiari direcți/indirecți: întreprinderile din piața de producere a bateriilor și a celulelor și panourilor fotovoltaice și din piața de stocare a energiei electrice, Ministerul Energiei.

Entitate responsabilă: Ministerul Energiei.

15. Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial

Investițiile se vor operaționaliza prin înființarea Fondului Național pentru Investiții în Eficiență Energetică și consolidarea cadrului legislativ în vederea susținerii investițiilor în eficiența energetică în sectorul industrial și IMM-uri, segmentat pe operatori mici și mari, care să vizeze investiții precum:

- Înlocuirea echipamentelor la nivelul operatorilor economici, re tehnologizarea și modernizarea sistemelor de producție, sisteme de contorizare, monitorizare și optimizare a consumului de energie al operatorilor economici, achiziționarea de panouri fotovoltaice și sisteme de telegestiune, sisteme privind identificarea vârfurilor de consum și eliberarea graduală de energie și planificare a acesteia;
- Achiziția de platforme digitale de centralizare a datelor de consum/reducerea consumului/monitorizarea indicatorilor pentru fiecare echipament individual la nivelul operatorilor/ramurii de activitate/digitalizare și transfer date la distanță. Raportare Auditori energetici. Raportare Manageri energetici. Raportare operatori economici;
- Eficiență energetică în clădiri industriale, cu respectarea criteriilor din Ghidul Tehnic DNSH (2021/C58/01).

Lansarea apelului pentru selecția proiectelor privind eficiența energetică în sectorul industrial se va realiza până în Q2 2022, iar finalizarea acestor proiecte se estimează a se realiza până în Q4 2025.

Investiția are ca obiectiv creșterea eficienței energetice în industrie, cum ar fi reducerea consumului de energie, dezvoltarea sistemelor de digitalizare a măsurării consumului de energie și creșterea autoconsumului de energie și căldură.

Bugetul întregii scheme, urmează să fie distribuit solicitanților prin apeluri competitive, fie în mod distinct pentru IMM-uri - întreprinderi mari, fie pentru întreprinderi unice.

Până în Q4 2025 se vor finaliza cel puțin 50 de proiecte de eficiență energetică în industrie, realizând o reducere de cel puțin 30% a emisiilor indirecte și directe de GES comparativ cu emisiile ex-ante, care urmează să fie monitorizate printr-o platformă IT pentru centralizarea și analiza consumului național de energie, în conformitate cu criteriile stabilite mai sus.

Beneficiari direcți/indirecți: întreprinderile active în sectorul de producție, Ministerul Energiei;

Entitate responsabilă: Ministerul Energiei.

PILONUL II - TRANSFORMARE DIGITALĂ

Componenta C7: Transformare digitală

Domeniu de intervenție:

Transformare digitală

Obiectiv:

O infrastructură digitală coerentă și integrată la nivelul administrației publice din România care să ofere servicii digitale de înaltă calitate atât cetățenilor, cât și companiilor.

Prin realizarea acestui obiectiv sunt create condițiile pentru adoptarea tehnologiilor digitale în toate sectoarele și domeniile de activitate ale instituțiilor statului și pentru creșterea numărului de cetățeni și companii care vor putea beneficia și fructifica oportunitățile oferite de digitalizare. Implementarea pe scară largă a soluțiilor digitale va contribui, la creșterea gradului de transparentizare a activității autorităților statului și la reducerea barierelor birocratice, contribuind, de asemenea, la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Principalul obiectiv al Pilonului II Transformare digitală este acela de a înfăptui transformarea digitală a României prin realizarea unei infrastructuri digitale coerente și integrate la nivelul administrației publice din România care să ofere posibilitatea accesării de servicii digitale de înaltă calitate atât cetățenilor, cât și companiilor, prin creșterea numărului de localități aflate în zone albe conectate la internet de mare viteză și în același timp prin sporirea competențelor digitale ale cetățenilor. Viziunea și perspectivele pentru transformarea digitală a Europei până în 2030 (viziune pentru deceniul digital al UE), care se articulează în jurul celor patru puncte cardinale (digitalizarea serviciilor publice, competențe, infrastructuri digitale sigure și durabile și transformarea digitală a întreprinderilor) au servit drept punct de plecare în conceperea Pilonului II Transformare digitală.

Ca parte a eforturilor de a atinge acest obiectiv propus, Pilonul II Transformare Digitală **abordează patru elemente cheie cu obiective conexe** și anume:

- A. Servicii publice digitale pentru cetățeni și firme
- B. Conectivitate digitală
- C. Securitate cibernetică
- D. Competențe digitale, capital uman și utilizarea Internetului

A. Servicii publice digitale pentru cetățeni și firme

Reforma:

R1. Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem de tip cloud guvernamental

Investiții:

- I1. Implementarea infrastructurii de cloud guvernamental
- I2. Investiții pentru dezvoltarea/migrarea în cloud
- I3. Realizarea sistemului de eHealth și telemedicină
- I4. Digitalizarea sistemului judiciar
- I5. Digitalizare în domeniul mediului
- I6. Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale

- I7. Implementarea formularelor electronice eForms în domeniul achizițiilor publice
- I8. Carte de identitate electronică și semnătura digitală calificată
- I9. Digitalizarea sectorului organizațiilor neguvernamentale
- I10. Transformarea digitală în managementul funcției publice
- I18. Transformarea digitală și adoptarea tehnologiei de automatizare a proceselor de lucru în administrația publică

B. Conectivitate digitală

Reforma:

R2. Tranziția către atingerea obiectivelor de conectivitate UE-2025 și stimularea investițiilor private pentru dezvoltarea rețelelor de foarte mare capacitate

Investiții:

- I11. Implementarea unei scheme de sprijinire a utilizării serviciilor de comunicații prin diferite tipuri de instrumente pentru beneficiari, cu accent pe zonele albe

C. Securitate cibernetică

Reforma:

R3. Asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin infrastructuri cu valențe critice

Investiții:

- I12. Asigurarea protecției cibernetice atât pentru infrastructurile TIC publice, cât și pentru cele private cu valențe critice pentru securitatea națională, prin utilizarea tehnologiilor inteligente
- I13. Dezvoltarea sistemelor de securitate pentru protecția spectrului guvernamental
- I14. Creșterea rezilienței și a securității cibernetice a serviciilor de infrastructură ale furnizorilor de servicii de internet pentru autoritățile publice din România
- I15. Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie

D. Competențe digitale, Capital Uman și utilizarea Internetului

Reforma:

R4. Creșterea competențelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educație digitală pe parcursul vieții pentru cetățeni

Investiții:

- I16. Program de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publici
- I17. Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale
- I19. Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din firme

DESCRIEREA REFORMELOR ȘI INVESTIȚIILOR:

A. Servicii publice digitale pentru cetățeni și firme

Reforma:

R1. Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem de tip cloud guvernamental

Investiții:

- I16. Program de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publici
- I17. Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale
- I19. Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din firme

I1. Implementarea infrastructurii de cloud guvernamental

Operațional, Cloud-ul Guvernamental va funcționa cu asigurarea elasticității specifice și disponibilității ridicate prin implementarea a două centre de date principale și două secundare, de nivel Tier III/IV by design.

12. Investiții pentru dezvoltarea/migrarea în cloud

Un consultant extern va efectua o analiză a serviciilor digitale publice curente și a condițiilor de dezvoltare și migrare ale acestora în cloud.

Un număr minim de aplicații cloud - ready/ virtualizate vor fi migrate în cloud. Cu toate acestea, pe baza discuțiilor cu principalii furnizori/gazde (STS, ADR), majoritatea serviciilor vor necesita refactoring/reproiectare de la zero. Migrarea/refactorizarea va necesita o analiză specifică de business (astfel cum este aceasta menționată în cadrul reformei 1), având în vedere soluțiile alternative/sistemele vechi utilizate.

13. Realizarea sistemului de eHealth și telemedicină

Astfel, în strânsă dinamică cu problemele cu care se confruntă în prezent sistemul de sănătate, următoarele componente de sănătate digitală sunt prezentate și propuse în cadrul acestui program:

1. Redimensionare, standardizare și optimizare a Platformei informatice din asigurările de sănătate (PIAS).
2. Digitalizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul sanitar aflate în subordinea MS.
3. Investiții în sistemele informatice și în infrastructura digitală a unităților sanitare publice.
4. Telemedicina și sisteme mobile de monitorizare a pacienților.

În același timp, sistemul național de date medicale va fi complet interoperabil cu sistemul European Health Data Space.

14. Digitalizarea sistemului judiciar

Investiția propusă pentru transformarea digitală a sistemului judiciar vizează trecerea la documente electronice simultan cu accelerarea utilizării semnăturilor și sigiliilor electronice, modernizarea registrelor naționale, creșterea interoperabilității cu autorități publice naționale și din UE, întărirea securității cibernetice și a guvernancei IT, pentru îmbunătățirea accesului la informație și eficientizarea proceselor în tot sistemul judiciar.

Transformarea digitală în cadrul sistemului juridic se va face etapizat, cu respectarea principiilor EU de „sharing and reuse”, „once only” și „user centric”.

15. Digitalizare în domeniul mediului

Implementarea unui sistem informatic integrat pentru susținerea dezvoltării durabile, îmbunătățirea infrastructurii și calității mediului, protecția naturii și conservarea biodiversității. Dezvoltarea infrastructurii hardware și software prin extinderea serviciilor electronice în sistem informatic integrat de supraveghere, control și asigurare a integrității fondului forestier care va fi implementat utilizând soluții tehnologice mature, de tip enterprise, recunoscute pe plan intern și internațional.

Digitalizarea a 32 de servicii publice din domeniul mediului; monitorizarea și colectarea datelor de mediu, dezvoltarea sistemului online de depunere a documentelor, atât de persoane fizice cât și de persoane juridice.

Elaborarea unui serviciu informatic integrat de supraveghere, control, monitorizare a fondului forestier, utilizarea de soluții tehnologice pentru păduri și monitorizarea transportului de masă lemnoasă integrate prin utilizarea sistemelor de monitorizare video.

Sistemele informatice vor fi implementate de către Autoritatea publică centrală de mediu prin structurile aflate în coordonare și subordonare ale acesteia, respectiv Agenția Națională pentru Protecția Mediului la nivel central și prin structurile descentralizate, Garda Națională de Mediu, Regia Națională a Pădurilor, Garda Forestieră, precum și a structurilor regionale și județene.

16. Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale

a) Plecând de la obiectivul propus de digitalizare a serviciilor pentru clienții Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) și oferirea de măsuri personalizate, propunerile de reformă din cadrul proiectului sunt un pas important din două perspective: trăim într-o eră

digitală unde orice serviciu trebuie furnizat și digital, iar pe de altă parte digitalizarea serviciilor presupune investiții în infrastructură și formarea resurselor umane și nu în ultimul rând în concept.

- b) Pentru Inspekția Teritorială a Muncii (ITM) sunt propuse două proiecte de digitalizare, astfel:
- b1. Proiectul REGES-ONLINE își propune să digitalizeze relația Inspekției Muncii/ITM cu angajatorii, respectiv transmiterea datelor despre angajați și contractele lor individuale de muncă.
  - b2. Al doilea proiect își propune să digitalizeze activitatea de control a inspectorilor ITM, activitate care se desfășoară în prezent exclusiv în format scrisoare.
  - c) Digitalizarea ANPIS.

Grup țintă: Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă, Agențiile Județene de Ocupare a Forței de Muncă (ANPIS), Inspekția Muncii, Inspektoratele Teritoriale de Muncă, Agenția Națională de Plăți și Inspekție Socială, Agențiile Județene de Plăți și Inspekție Socială și beneficiarii serviciilor acestor instituții publice.

17. Implementarea formularelor electronice eForms în domeniul achizițiilor publice

Scopul principal al investiției îl reprezintă implementarea formularelor electronice - eForms la nivel național.

Investiția vizează următoarele obiective:

1. creșterea transparenței în procedurile de achiziții publice prin furnizarea de instrumente digitale care să prevină neregulile în cadrul procedurilor de achiziții publice și, prin urmare, să contribuie la reducerea corupției și fraudei în sectorul public;
2. armonizarea interfețelor și a proceselor, precum și a îmbunătățirii accesului operatorilor economici la procedurile de achiziții publice prin asigurarea unei utilizări transparente și previzibile în cadrul sistemului național de licitații electronice;
3. îmbunătățirea eficienței administrației naționale, simplificarea procedurilor și reducerea birocrăției atât pentru autoritățile contractante, cât și pentru operatorii economici;
4. pentru a realiza o guvernantă a achizițiilor publice bazată pe dovezi.

Pentru realizarea Investiției, Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP), împreună cu ADR, vor derula următoarele activități:

1. Analiză reglementări eForms

Aceasta este activitatea de analiză a Regulamentului de punere în aplicare al Comisiei (UE)2019/1780 din 23 septembrie 2019. Scopul acestei activități este de a înțelege toate cerințele de punere în aplicare a Regulamentului 2019/1780.

2. Analiza formularelor electronice în comparație cu formularele anterioare

Aceasta este o analiză comparativă a formularelor electronice față de formularele actuale implementate în sistemul electronic. Scopul acestei activități este de a înțelege care sunt principalele domenii de schimbare.

3. Analiza eForms a schemelor, listelor de coduri, regulilor de business și de validare, și a etichetelor
Această activitate este necesară pentru a înțelege detaliile de implementare la nivel scăzut ale Regulamentului 2019/1780. Rezultatul acestei analize va constitui baza de referință pentru activitățile ulterioare, cum ar fi definirea modelului de date, implementarea formularelor electronice și integrarea cu alte sisteme. Această activitate este susținută de documentația privind schema eForms.

5. Analiza integrărilor de sistem solicitate de UE

Pe baza deciziilor arhitecturale luate ca urmare a activităților descrise anterior, această activitate va defini necesitățile și cerințele de integrare pentru implementarea integrării formularelor electronice cu sistemele UE - TED (tenders Electronic Daily), TED eSenders, eNotices etc.

6. Adaptare formulare electronice

Această activitate se bazează pe deciziile arhitecturale luate. Această activitate este implementată în conformitate cu Manualul de implementare a politicii eForms și este susținută de documentația privind schema eForms.

7. Definirea și implementarea modelului de date eForms

Această activitate va defini și va implementa în modelul de date pentru formularele electronice

baza de date existentă a sistemului național de achiziții publice.

8. Implementarea formularelor și notificărilor electronice

Aceasta este principala activitate a proiectului și presupune implementarea formularelor electronice în Sistemul național de achiziții publice. Aceasta cuprinde toate formularele și anunțurile electronice.

9. Implementarea integrării utilizând Building Blocks

Această activitate va implementa infrastructura hardware și software pentru eDelivery, eSignature și eArchiving. Această activitate include desfășurarea sistemului eDelivery, implementarea punctului de acces eDelivery, implementarea editorului de metadate de servicii, a aplicațiilor de semnătură electronică și de arhivare electronică. De asemenea, include analiza, proiectarea, implementarea și testarea codului pentru extinderea funcționalităților sistemului național de achiziții publice cu capacitățile blocurilor de construcție.

10. Integrarea eForms cu eNotices

Bazându-se pe rezultatele analizei realizate în cadrul activității nr. 3, se va realiza integrarea eForms cu eNotices.

11. Integrarea eForms cu TED eSenders

Bazându-se pe rezultatele analizei realizate în cadrul activității nr. 3, se va realiza integrarea eForms cu eSenders.

12. Integrarea cu instrumentele operate de o organizație care trimite notificări către TED eSender

Bazându-se pe rezultatele analizei realizate în cadrul activității nr. 3, prin intermediul acestei activități se va realiza integrarea eForms cu instrumente operate de alte organizații care trimit notificări către TED eSender.

13. Integrarea formularelor electronice cu serviciile existente de Business Intelligence pentru raportare consolidate

Această activitate este necesară pentru integrarea formularelor electronice cu sistemul Business Intelligence disponibil în Sistemul național de achiziții publice pentru o raportare consolidată.

14. Integrarea eForms cu serviciile de raportare existente pentru raportarea datelor istorice

Această activitate este necesară pentru integrarea formularelor electronice cu serviciul de raportare existent și disponibil în sistemul național de achiziții publice pentru raportarea datelor colectate din formularele și notificările electronice, cât și din bazinul de date istorice.

15. Cursuri de instruire

Vor fi oferite cursuri de instruire pentru părțile interesate și pentru utilizatorii externi care doresc să utilizeze formularele electronice.

16. Suport

Sprijin operațional pentru implementarea formularelor electronice, timp de un an după implementare.

Grup țintă: ANAP, ADR și beneficiarii sistemului electronic al achizițiilor publice.

18. Carte de identitate electronică și semnătură digitală calificată

Conform legislației naționale (L-Central European Initiative egea 162/2020) noua carte electronică de identitate va stoca 2 (două) certificate digitale astfel:

-*Obligatoriu*: Un certificat digital pentru semnătură electronică avansată, emis de MAI. Acest certificat se va înscrie pe toate cărțile electronice de identitate și va permite autentificarea (accesarea) serviciilor electronice expuse de administrația publică în mediul online și totodată aplicarea semnăturii electronice extinse (având aceeași valoare juridică cu cea a unei semnături olografe, aspect valid cel puțin pe teritoriul României). Costul emiterii acestui tip de certificat va fi inclus în costul CEI-Central European Initiative (cf. legislației naționale în vigoare).

-*Optional*: Un certificat digital pentru semnătură electronică calificată, emis de furnizorii de servicii de certificare calificată (naționali sau din afara țării). Acest certificat se va înscrie OPTIONAL de către cetățean, contra cost, și va permite autentificarea (accesarea) serviciilor electronice expuse de terți în mediul online și totodată aplicarea semnăturii electronice calificate (având aceeași valoare juridică cu cea a unei semnături). Totodată, ADR și MAI vor analiza perspectiva notificării Comisiei Europene în ceea ce privește implementarea portofelului electronic.

Grup țintă: Investițiile/serviciile necesare implementării acestor măsuri vor fi achiziționate printr-o procedură competitivă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată, nefiind incidente astfel prevederile legislației.

19. Digitalizarea sectorului organizațiilor neguvernamentale

a) Investiția are ca obiectiv transformarea digitală a sectorului ONG și creșterea nivelului de alfabetizare digitală a lucrătorilor din cadrul organizațiilor.

Direcții strategice:

- crearea de strategii de digitalizare sustenabile pe termen lung organizaționale și crearea de resurse digitale pentru sectorul ONG.
- accesibilizarea serviciilor către beneficiari la distanță.
- contribuția la creșterea nivelului de accesibilizare a serviciilor digitale furnizate de către cel de-al treilea sector către persoanele vulnerabile din perspectiva competențelor digitale (persoane cu dizabilități sau cerințe speciale, persoane vârstnice ș.a.).

Ținta: 200 de granturi acordate

Mecanism implementare: Apel de proiecte - cu depunere continuă și termene succesive de evaluare și selecție a proiectelor, care să permită angajarea resurselor în țintele anuale planificate. Durata maximă de implementare a unui proiect: 30 luni cu o valoare a grantului de maxim 70.000 Euro.

b) Pentru întărirea rolului conferit de lege pentru sectorul terțiar la nivelul accesibilizării și monitorizării serviciilor publice la nivelul comunităților, prin mijloace digitale se are în vedere crearea centrului *de resurse pentru transformarea digitală* a celui de al treilea sector, care va pune la dispoziția ONG pentru activitatea lor non-economică, gratuit toate serviciile și dotările necesare îndeplinirii rolului acestora conferit de lege în monitorizarea serviciilor publice la nivelul comunităților.

Investiția are ca scop dezvoltarea unui mecanism de monitorizare a serviciilor publice de gospodărire comunală și serviciilor publice sociale oferite de către stat la nivelul comunităților.

Grup țintă: organizații neguvernamentale din România.

Target: 2000 de organizații neguvernamentale asistate

Mecanismul de implementare pentru toate investițiile: selecție de proiecte.

110. Transformare digitală în managementul funcției publice

Investițiile propuse de către ANFP sunt două platforme distincte, cu funcționalități diferite dar interoperabile, astfel:

I. E-ANFP - Dezvoltarea și extinderea platformei de gestiune a funcționarilor publici (nivel central, teritorial, local) pentru toate procesele aferente parcursului de carieră și pentru interconectarea cu instituțiile colaboratoare

E-ANFP va fi un instrument de evidență și management integrat care va fi gestionat de către ANFP, reprezentând actualizarea/dezvoltarea progresivă a sistemelor informatice existente la nivelul Agenției cu privire la managementul carierei funcționarilor publici de la nivelul administrației publice centrale, teritoriale și locale. Va permite monitorizarea, colectarea de date, o gestiune a informațiilor din dosarul profesional la nivel complex (date actualizate de către departamentele de resurse umane de la nivelul autorităților și instituțiilor publice, inclusiv cele locale, copii scanate ale actelor administrative emise de conducătorii acestora etc.).

Prin E-ANFP se urmărește alinierea Agenției la dezideratele unei administrații inteligente care să aibă în vedere îndeplinirea atribuțiilor prin sisteme inovative care să ofere servicii de calitate sigure și rapide, de tipul:

- *Arhitectură Business Intelligence pentru ANFP* (management funcție publică/angajați administrația publică dosar profesional, cazier administrativ) - soluții pentru procesele de HR pentru administrația publică centrală, work force planning, talent management etc.).

- *Asistenți RPA (Robotic Process Automation)* ce vor asista beneficiarii interni și externi (persoane fizice și structurile de RU) prin oferirea de asistență directă în gestiunea carierei, verificarea diplomelor/certificărilor, generarea de mesaje predefinite, prioritizarea solicitărilor și direcționarea acestora către Call center/operator/Info center după caz, formulare inteligente,

consolidarea proceselor de management gen SCIM-Sistemul de Control Intern Managerial, SMC și management de proiect, elaborarea raportărilor majore ale Agenției (acordare asistență și suport destinat cetățenilor, funcționarilor publici și instituțiilor publice).

Grup țintă: E-ANFP va conține date și informații privitoare doar la funcționarii publici din administrația publică centrală, teritorială și locală, grupul țintă fiind personalul ANFP, personal din cadrul instituțiilor publice centrale.

II. SIMRU - sistem integrat și unitar de management a serviciilor de resurse umane pentru administrația publică centrală.

SIMRU reprezintă o platformă de gestiune internă aprofundată, utilizată intern de către autorități și instituții publice pentru a realiza procesele de management al resurselor umane, de tipul platformei de HR utilizată la nivelul Comisiei Europene, SYSPER, care va include procese interne de MRU automatizate/standardizate de tip: date administrare personal, management organizațional, management al timpului - pontaj, cereri concediu, evidență formare, setare obiective, raportare etc.

Obiectiv: Crearea și operaționalizarea SIMRU - sistem integrat de management al resurselor umane și asigurarea interoperabilității sistemelor informatice.

Grup țintă: SIMRU se va adresa întregului personal din administrația publică centrală, inclusiv personal ANFP, personal din cadrul instituțiilor publice centrale.

I18. Transformarea digitală și adoptarea tehnologiei de automatizare a proceselor de lucru în administrația publică

Există trei piloni care contribuie la realizarea creșterii economice și recuperării post pandemice prin automatizare:

1. standardizarea proceselor, ca parte a continuității operaționale cu avantajul asigurării transparenței și predictibilității serviciului public pentru cetățean.
2. creșterea eficienței prin centralizarea datelor și asigurarea unui format standardizat al acestora.
3. creșterea productivității, permise prin automatizarea proceselor.

Investiția vizează implementarea soluțiilor RPA în domeniul administrației publice centrale pentru a asigura o productivitate sporită, îmbunătățiri operaționale și fluxuri de lucru slabe.

Automatizările RPA măresc calitatea muncii angajaților prin eliminarea sarcinilor repetitive și permițându-le să se concentreze asupra activităților critice.

Grup țintă: Administrația publică, instituțiile publice, angajații din sistemul public, respectiv cetățenii.

B. Conectivitate digitală

Reforma:

R2. Tranziția către atingerea obiectivelor de conectivitate UE 2025 și stimularea investițiilor private pentru dezvoltarea rețelelor de foarte mare capacitate.

Investiții:

I11. Implementarea unei scheme de sprijinire a utilizării serviciilor de comunicații prin diferite tipuri de instrumente pentru beneficiari, cu accent pe zonele albe

Obiectiv: Acoperirea cu servicii de acces la internet de mare viteză, la punct fix a aproximativ 945 de localități (sate, inclusiv zonele locuite defavorizate precum cartierele mărginașe urbane sau rurale neacoperite de servicii de date sau așezările informale) în care, conform datelor ANCOM, piața nu poate livra astfel de servicii prin forțe proprii, în limita a 80 milioane de Euro, la nivel național.

Au fost identificate două măsuri de investiții prioritare:

1. Prioritate absolută (P1), localități rurale complet albe, nedeservite cu rețele fixe, dar în care există cerere latentă și/sau inductori socio-economici (școală, grădiniță, dispensar, instituție publică etc.). Este vorba în principal de localități rurale de mici dimensiuni (min. 50 locuitori/20 gospodării), în condiții geografice deosebite (de exemplu, rural îndepărtat, enclavizat, geografie atipică etc.).

Prezența în aceste localități a unor inductori socio-economici nedeserviți de internet, reprezintă o mare pierdere de bunăstare socială/pentru perspectivele de dezvoltare a respectivei comunități, precum și indicii rezonabile privind relevanța și consistența cererii de internet de mare viteză. Estimăm minim 200-250 de astfel de localități.

2. Prioritate subiacentă (P2), localități rurale insuficient deservite cu rețele fixe, în care vitezele nu pot fi îmbunătățite prin forțele piețelor, conform datelor ANCOM și pe baza angajamentelor rezonabile de investiții ale operatorilor. Estimăm minim 540 - 590 de astfel de localități.

Nu vor fi eligibile pentru finanțare localitățile pentru care vor exista planuri credibile de dezvoltare a unei rețele fixe de mare viteză în următorii 3 ani.

Vor fi finanțate următoarele:

- infrastructură pasivă (stâlpi, canalizație subterană etc.) + elemente de rețea activă
- segment de distribuție (backhaul) + segment de acces (last mile)
- realizarea unei rețele noi sau modernizarea unei rețele existente

Investiția vizează următoarele:

- acoperirea cu internet de mare viteză a aprox. 30.000 - 40.000 de gospodării rurale îndepărtate, precum și a 200 - 250 de inductori socio-economici, care ar fi rămas neacoperite cu niciun fel de rețele în absența intervenției;
- îmbunătățirea acoperirii la internet pentru aproximativ 80.000 - 90.000 de gospodării rurale, precum și a 500 - 600 de inductori socio-economici, care nu ar putea beneficia de upgrade în absența intervenției;
- conectarea la internet de mare viteză a 600 de inductori socio-economici suplimentari și a 60.000 de gospodării (estimare take-up);
- va fi realizată conectare la internet de mare viteză (viteza minimă de cel puțin 100 Mbps actualizabilă, în rețelele de tip FTTB (Fiber To The Building)/H și/sau 5G).

Grup țintă: Utilizatorii de servicii de comunicații în desfășurarea activităților lor, operatori din industria telecomunicațiilor, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Direcția Generală Comunicații și Tehnologia Informației, alți actori relevanți identificați.

C. Securitate Cibernetică

Reforma:

R3. Asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin infrastructuri cu valențe critice.

Investiții:

I12. Asigurarea protecției cibernetice atât pentru infrastructurile TIC publice, cât și pentru cele private cu valențe critice pentru securitatea națională, prin utilizarea tehnologiilor inteligente

Proiectul va fi implementat de Unitatea Militară (U.M.) 0929 București prin Centrul Național Cyberint-Serviciul Român de Informații (CNC). Din punct de vedere tehnic, Centrul Național Cyberint administrează sistemul național de securitate cibernetică și care deține resursa umană specializată și know-how în domeniu și va administra infrastructura finanțată prin intermediul proiectului PNRR.

Serviciul Român de Informații (SRI), cu statut de instituție publică (Conform art. 1 din Legea nr.

14/1992) a desemnat U.M. 0929 pentru planificarea, programarea, coordonarea, asigurarea și controlul componentei de înzestrare a Serviciului Român de Informații. Centrul Național Cyberint va fi reprezentat în relația cu celelalte instituții și cu organismele finanțatoare de către Unitatea Militară (U.M.) 0929 București pentru implementarea proiectului în calitate de reprezentant legal. Deoarece UM 0929 București va avea calitatea de autoritate contractantă în cadrul procedurilor de achiziție publică a soluțiilor de securitate cibernetică, acestea vor intra în patrimoniul acestei instituții și vor fi puse la dispoziția beneficiarilor cu titlu gratuit. În acest sens, SRI prin U.M. 0929 București în calitate de deținător legal al bunurilor își asumă toate costurile legate de asigurarea garanțiilor și mentenanței sistemului pe durata de exploatare a acestuia (inclusiv asigurarea licențelor informatice necesare funcționării).

Proiectul propune asigurarea securității infrastructurilor a minim 101 instituții și entități, care au infrastructuri TIC de importanță critică pentru securitatea națională (IVC). Aceste entități vor include instituții din arcul guvernamental (ministere, agenții, autorități etc.), precum și entități din domeniul energetic (ex. furnizori/distribuitori de gaze, curent electric), domeniul serviciilor esențiale, domeniul sănătății, domeniul transporturilor (ex. aeroporturi, porturi) și domeniul alimentării cu apă și canalizării.

Entitățile vizate de proiect se împart în două categorii astfel:

- 59 de entități sunt incluse în lista beneficiarilor proiectului „Actualizarea și dezvoltarea sistemului național de protecție a infrastructurii IT&C cu valori critice pentru securitatea națională împotriva amenințărilor cibernetice” (codul SMIS 127221), fiind necesare asigurare de upgraduri.

Propunerea de implementare presupune crearea a două categorii de IVC-uri din punctul de vedere al probabilității cu care acestea pot fi vizate de atacuri cibernetice de tip APT, respectiv al impactului pe care cele 59 de entități au fost împărțite în două categorii cu grade diferite de asigurare a securității cibernetice (motivată de constrângeri bugetare): 23 IVC-uri de categoria 1 și 36 IVC-uri de categoria 2, în cadrul cărora se vor realiza următoarele activități:

- Pentru IVC-urile de categoria 1, se vor îmbunătăți capacitățile soluțiilor cu rol de protecție a fluxurilor de web, mail și trafic de rețea și se vor implementa tehnologii de securitate la nivelul end-point-urilor (EDR) și de identificare a atacurilor avansate de tip APT. De asemenea, va fi crescută capacitatea de procesare a soluției de tip SIEM (sistem de management al incidentelor de securitate);
- Pentru IVC-urile de categoria 2 se vor îmbunătăți punctual capacitățile soluțiilor cu rol de protecție a fluxurilor de web, mail și trafic de rețea, precum și a sistemului de management al incidentelor de securitate. Beneficiarii de categoria 2 vor beneficia de soluții suplimentare față de cele incluse în proiectul menționat, pentru a fi aduse la același nivel de securitate cibernetică.

În plus, față de investițiile care vizează aceste entități, se are în vedere dezvoltarea infrastructurii aparținând Centrului Național Cyberint.

Grup țintă: Centrul Național Cyberint, UM 0929 București -SRI.

I13. Dezvoltarea sistemelor de securitate pentru protecția spectrului guvernamental

Proiectul contribuie în mod esențial la securizarea comunicațiilor wireless de la nivelul instituțiilor și autorităților publice centrale și locale, prin asigurarea securității infrastructurii pe suport radio și a celorlalte infrastructuri ale STS, precum și la securizarea comunicațiilor destinate demnitarilor și obiectivelor cărora SPP (Serviciul de Protecție și Pază) le asigură protecția fizică. Pentru asigurarea unui nivel adecvat de securitate cibernetică, este necesară asigurarea securității rețelelor, care pot fi vulnerabilizate prin: compromiterea interfețelor de management, configurarea greșită a comunicațiilor între centrele de date, expunerea la atacuri de tip DDoS sau lipsa măsurilor de protecție privind atacurile care pot fi generate de resursele interne. Măsurile necesare pentru remedierea acestor posibile deficiențe sunt realizate de Serviciul de Telecomunicații Speciale.

Rezultate:

- se vor asigura un număr de amplasamente fixe de localizare operaționalizate la nivel național

(nr.): țintă - minim 18 (actual 0);

- se vor asigura un număr de amplasamente de recepție operaționalizate la nivel național (nr.): țintă minim 65 (actual 0) STS (Serviciul de telecomunicații speciale) conform Legii nr. 92/96 este autoritatea care gestionează spectrul radio cu utilizarea guvernamentală în România. Pentru a asigura disponibilitatea întregului spectru guvernamental, STS propune să se dezvolte o nouă rețea de senzori distribuiți la nivel național, care va fi plasat pe site-uri de recepție dedicate. Toți acești senzori amplasați în locațiile de recepție vor fi răspândiți în toată țara pentru a detecta și avertiza automat în caz de perturbări în spectrul radio-guvernamental. În acest fel, se va asigura disponibilitatea spectrului guvernamental și se va asigura continuitatea serviciilor radio guvernamentale furnizate cetățenilor și entităților publice, pe baza modelului G2G/G2B/G2C;
- se vor asigura un număr de autospeciale mobile destinate protecției rețelelor de comunicații: țintă minim 10 (actual 0).

Grup țintă:

STS asigură disponibilitatea spectrului de frecvențe guvernamentale pentru nevoile autorităților publice din România. Dintre acestea putem aminti instituțiile și autoritățile publice cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență, precum și Parlamentul României, Administrația Prezidențială, Guvernul României, autoritatea judecătorească, administrația publică centrală și locală și/sau unitățile aflate în subordine, Curtea de Conturi, Curtea Constituțională, organele de conducere din cadrul organismelor guvernamentale.

I14. Creșterea rezilienței și a securității cibernetice a serviciilor de infrastructură ale furnizorilor de servicii de internet pentru autoritățile publice din România

Orice reformă de digitalizare a serviciilor publice digitale la nivel central implică existența unei infrastructuri moderne de tip ISP (Internet Service Provider).

Astfel, STS asigură, prin intermediul sistemelor informatice și al rețelelor de comunicații pe care le administrează, accesul cetățenilor la serviciile publice de tip e-guvernare puse la dispoziție de autoritățile publice din România.

Prin modernizarea și securizarea serviciilor ISP ale STS, prin creșterea capacităților de furnizare de servicii de tip Internet și servicii asociate Internetului se va asigura diversificarea și funcționarea continuă a serviciilor puse la dispoziția cetățenilor de către autoritățile publice din România și se va atinge obiectivul general asumat prin proiect.

Grup țintă:

STS operează o infrastructură internet de tip ISP (Internet Service Provider) pentru nevoile autorităților publice din România, precum: Parlamentul României, Administrația Prezidențială, Guvernul României, autoritatea judecătorească, administrația publică centrală și locală și/sau unitățile aflate în subordine, Curtea de Conturi, Curtea Constituțională, organele de conducere din cadrul organismelor guvernamentale.

Beneficiarii acestei reforme sunt autorități publice. În plus, investițiile/serviciile necesare implementării acestor măsuri vor fi achiziționate printr-o procedură competitivă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată, nefiind incidente astfel prevederile legislației din domeniul ajutorului de stat.

I15. Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie

Obiective:

- a) Crearea unui „set de instrumente” pentru creșterea competențelor în materie de securitate cibernetică cu aplicabilitate în domeniile prioritare ale economiei și societății.
- b) Dezvoltarea unui portofoliu de servicii de pregătire profesională în materie de securitate cibernetică specific pentru absolvenți și studenți.

În cadrul acestei investiții, pentru atingerea obiectivului propus, CERT-RO are în vedere două sub-activități și anume:

I. Dezvoltarea unui portofoliu de servicii de pregătire profesională în materie de securitate cibernetică specific pentru absolvenți și studenți

Programul va fi implementat de MCID prin Unitatea de Transformare Digitală și va consta în următoarele activități ce vor conduce la dezvoltarea unui portofoliu de servicii de pregătire profesională în materie de securitate cibernetică specific pentru absolvenți și studenți (e.g. cursuri de igienă cibernetică, de un control mai riguros al protecției datelor și al securității utilizării noilor tehnologii).

- a. Dezvoltarea și evaluarea unui curriculum național de securitate cibernetică de către CERT-RO la nivel pre-universitar și universitar.
- b. Pregătirea în materie de securitate cibernetică a unui grup de 1.000 profesori anual, la nivel pre-universitar și universitar (train the trainer) cu organizarea unui laborator specializat dedicat în fiecare județ, inclusiv în sectoarele Bucureștiului.
- c. Acreditarea de furnizori de servicii de formare și pregătire profesională în materie de securitate cibernetică specific pentru absolvenți și studenți (din România și din UE), inclusiv derularea de programe pilot.

II. Crearea unui set de instrumente pentru creșterea competențelor în materie de securitate cibernetică cu aplicabilitate în domeniile prioritare ale economiei și societății

Un alt program dezvoltat pentru atingerea obiectivului investiției îl constituie crearea și livrarea unui „set de instrumente și servicii guvernamentale” pentru creșterea nivelului de maturitate în materie de securitate cibernetică al celor 1.000 de actori cheie identificați. Criteriile pentru selectarea celor 1.000 de actori cheie ai administrației publice și economice vor fi similare celor pentru identificarea operatorilor de servicii esențiale și furnizori de servicii digitale, indiferent de dimensiunea acestora, în conformitate cu transpunerea Directivei NIS (și NIS 2) în dreptul românesc.

Acest set de instrumente va putea fi dezvoltat la nivel național și apoi pus la dispoziție gratuit către operatorii economici (mai ales întreprinderile mici și mijlocii) sau organele administrației publice centrale și locale.

- a. Program național pentru analiza, revizuirea și documentarea nevoilor de competențe cibernetică și a consecințelor acestora asupra domeniilor prioritare ale economiei și societății.
- b. Evaluarea, documentarea și monitorizarea nivelului de maturitate în materie de securitate cibernetică (operațional, tehnologie, competențe) pentru 1.000 de actori cheie economici și din administrația publică (inclusiv companii, IMM-uri, școli, spitale, organisme ale administrației publice centrale și locale).
- c. Crearea și livrarea unui „set de instrumente și servicii guvernamentale” pentru creșterea nivelului de maturitate în materie de securitate cibernetică al celor 1.000 de actori cheie identificați.

Grup țintă: specialiști în securitate cibernetică, absolvenți, studenți, administrația publică.

D. Competențe digitale, Capital Uman și utilizarea Internetului

Reforma:

R4. Creșterea competențelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educație digitală pe parcursul vieții pentru cetățeni.

Investiții:

I16. Program de formare competențe digitale avansate pentru funcționarii publici

Grup țintă: ANFP, instituții ale administrației publice centrale, teritoriale și locale, INA, furnizori de formare Funcționarii publici din administrație, la nivel de execuție și conducere, specialiști IT&C, personal din cadrul structurilor de resurse umane, tineri profesioniști.

I17. Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale

Finanțarea va fi deschisă de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării prin Unitatea de

Transformare Digitală.

Vor fi acordate granturi pe baza unei solicitări de finanțare pentru modernizări și extinderi de spații de biblioteci, achiziționarea de calculatoare/tablete și echipamente instruire, dotare maker-space-uri și biblioteci de obiecte, instruirea membrilor comunităților.

Finanțările vor putea fi solicitate de consorții formate din biblioteca județeană (cu rol coordonator) prin consiliul județean și biblioteci rurale/municipale împreună prin consiliul județean și autoritatea locală.

În funcție de situația din bibliotecile publice din județul respectiv, fiecare consorțiu va face o analiză de nevoi și va include în aplicație planul de activități.

Din anul 3 de implementare, vor putea solicita finanțare și consorții formate doar din biblioteci locale prin autoritățile locale, chiar dacă la consorțiu nu participă biblioteca județeană/consiliul județean.

Grup țintă: Biblioteci, bibliotecari, persoane fără competențe digitale de bază, șomeri, comunități locale cu precădere din mediul rural și mic urban.

119. Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din firme

Obiectiv: Intervenția are drept obiectiv să sprijine IMM-urile din România să își recalifice forța de muncă în domenii tehnice cheie (programare/coding, data analytics, cyber-security, computer-assisted design, additive manufacturing).

Prin această intervenție se vizează atât creșterea competitivității forței de muncă, cât și a firmelor.

Programul va fi implementat de MCID și va consta în următoarele activități:

- Dezvoltarea de către MCID a unei curricule naționale pentru upskilling-ul forței de muncă în ceea ce privește competențele digitale, în special pentru aplicarea folosirii unor tehnologii emergente (Cyber-Physical Systems, Robotics, Internet of Things, Big Data, Machine Learning, Artificial Intelligence, RPA, additive manufacturing, blockchain). Curricula va conține și teste standard de absolvire pe care beneficiarii programelor de training vor trebui să le treacă. Curricula detaliate pentru fiecare dintre aceste subiecte, definirea obiectivelor de învățare, a instrumentelor, a cadrului de evaluare, a conținutului și a structurii materialelor de sprijin sunt încă de elaborat pentru care vor fi necesare expertize specifice care nu sunt disponibile în minister. MCID va achiziționa serviciile unui consultant privat în vederea realizării acestei curricule în conformitate cu legislația de achiziție publică.
- Dezvoltarea unei platforme de e-learning cloud-ready găzduită, inclusiv modul de testare de MCID.
- Cursurile vor avea durata de 2 zile și vor fi susținute pe baza curriculei de mai sus de firme acreditate de training.
- Firmele de training vor primi voucher pe baza rezultatelor testelor de absolvire a cursurilor (150 EUR/per cursant care a absolvit cu succes programul în baza testării în platforma cloud).

Se estimează că vor beneficia de formare 248.000 de angajați, prin intermediul a 200 firme training.

Vor aplica IMM-urile care doresc să beneficieze de aceste cursuri.

Selecția va fi efectuată pe baza principiului primul venit, primul servit, în limita bugetului alocat.

Grup țintă: IMM-uri inovatoare și angajații acestora.

Pilonul III - Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv coeziune economică, locuri de muncă, productivitate, competitivitate, cercetare, dezvoltare și inovare, precum și o piață internă funcțională, cu întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) puternice

Componenta C8: Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii

Reforme:

- R1. Reforma Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) prin digitalizare.
- R2. Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice.
- R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară.
- R4. Revizuirea cadrului fiscal.
- R5. Crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare.
- R6. Reforma sistemului public de pensii.

Investiții:

SISTEMUL FISCAL

I1. Creșterea conformării voluntare a contribuabililor prin dezvoltarea serviciilor digitale

Obiective:

- reducerea interacțiunii față în față cu contribuabilii, ca urmare a extinderii serviciilor digitale și a oferirii de servicii contribuabililor la sediile unităților fiscale cu prioritate în sistem self-service; asigurarea incluziunii digitale a contribuabililor;
- dezvoltarea serviciilor la distanță (electronice sau telefonice), prin noi funcționalități și/sau crearea de servicii noi;
- simplificarea formularelor, transpunerea în format electronic a acestora și introducerea formularelor pre-completate/eliminarea obligațiilor de raportare, acolo unde este posibil;
- îmbunătățirea comunicării cu contribuabilii și introducerea unui mecanism consultativ cu privire la serviciile oferite contribuabililor.

Astfel, se remarcă dezvoltarea investițiilor pe două paliere principale:

I.1.1 Servicii digitale ANAF, cu investiții punctuale în:

- Servicii de dezvoltare software pentru implementarea sistemului informatic One Stop Shop (OSS_RO), conform cerințelor intracomunitare și naționale - Lot 2 - Servicii de dezvoltare software pentru implementarea sistemului informatic One Stop Shop (OSS_RO), conform cerințelor intracomunitare și naționale;
- Reproiectarea și optimizarea sistemului informatic - VIES_RO (Value Added Tax Information Exchange Sistem);
- Digitalizarea activității de valorificare - Informatizarea și eficientizarea activității de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului.

I.1.2 Servicii la distanță, cu investiții punctuale în:

- Dezvoltarea Call Centerului;
- Dezvoltarea serviciilor la distanță (electronice sau telefonice) actuale, prin noi funcționalități și/sau crearea de servicii noi;
- Suita de soluții pentru cunoașterea comportamentului contribuabililor/clientșilor;
- Implementarea unor facilități pentru interacțiunea cu contribuabilii.

Implementarea măsurilor din această secțiune se va realiza la nivelul administrației centrale (aparatură centrală al MF/ANAF) și ia în considerare dezvoltarea de servicii digitale și sisteme informatice.

Beneficiari direcți: MF și instituțiile sale subordonate, angajații ANAF

I2. Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor și taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor

Măsurile amintite se vor implementa de la nivelul administrației centrale, respectiv MF și ANAF, cu sprijinul organelor fiscale teritoriale prin următoarele investiții:

- Investiții referitoare la sistemul de administrare al contribuabililor persoane juridice;
- Investiții referitoare la implementarea unei platforme pentru valorificarea masivă de date și informații;
- Investiții referitoare la implementarea sistemului de facturare electronică;
- Investiții referitoare la implementarea sistemului aparatelor de marcat electronice fiscale;
- Investiții pentru îmbunătățirea și extinderea platformei utilizate pentru schimbul internațional de informații (AEOI);
- Investiții referitoare la centralizarea sistemului informatic al Trezoreriei statului (TREZOR).

Beneficiari direcți: MF și ANAF - sistem IT.

Grup țintă: Contribuabili, MF și ANAF, furnizori de bunuri și servicii, alte instituții publice.

13. Asigurarea capacității de răspuns la provocările informaționale actuale și viitoare, inclusiv în contextul pandemiei, prin transformarea digitală a Ministerului de Finanțe/ Agenției Naționale de Administrare Fiscală

Reforma urmărește să modernizeze întregul sistem IT al MF/ANAF, abordând probleme legate de infrastructura IT, precum și probleme complementare acestuia, care sunt necesare pentru o funcționare adecvată.

I. 3.1. Investiții referitoare la infrastructura hardware-software și de comunicații a sistemului IT

I. 3.2. Investiții pentru asigurarea securității cibernetice a sistemului informatic al MF

I.3.3. Investiții pentru implementarea/modernizarea infrastructurii fizice suport (electroalimentare, climatizare, alarmare și stingere incendiu, securitate fizică, administrare și monitorizare) din centrul principal de date:

Investiții pentru modernizarea infrastructurii fizice suport din centrul secundar de date al MF.

Investiții pentru rețehnologizarea UIR.

I. 3.4. Investiții pentru transformarea digitală internă, inclusiv modernizarea CNIF (Centrul Național pentru Informații Financiare)

Beneficiari direcți: MF/ANAF - sistem informatic.

14. Implementarea vămii electronice

I.4.1 Proiecte cerute de MASP

I.4.2 Proiecte de infrastructură

- Investiții referitoare la soluție rețea programabilă
- Investiții referitoare la infrastructură hardware și software pentru creșterea capacității de procesare și stocare pentru aplicațiile stabilite de DGTAXUD (Directorate General Taxation and Customs Union)
- Investiții referitoare la upgrade și licențe pentru infrastructură virtualizată
- Investiții referitoare la soluție de securitate pentru infrastructura IT a Sistemului Informatic Integrat Vamal, inclusiv servicii de suport, licențe și subscripții
- Investiții referitoare la licențe pentru bazele de date necesare funcționării componentelor Sistemului Informatic Integrat Vamal
- Investiții referitoare la soluție pentru administrarea centralizată a utilizatorilor, stațiilor de lucru și servicii de update pentru sistemele de operare pentru Sistemul Informatic Integrat Vamal

I.4.3 Proiecte pentru digitalizarea vămii

- Investiții referitoare la sistem de monitorizare a activității de supraveghere și control vamal
- Investiții referitoare la aplicație de autorizare și gestionare a activităților din Zona liberă
- Investiții referitoare la aplicație pentru gestionarea deciziilor (autorizațiilor) naționale

I.4.4 Achiziția de mijloace necesare desfășurării activității vamale

- Investiții referitoare la operaționalizarea Autorității Vamale

Beneficiari direcți: administrația vamală și personalul acesteia.

15. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară

Bugetarea digitală ar trebui utilizată pentru a aborda orice aplicație sau instrument TIC care este utilizat pentru funcții bugetare, proceduri sau servicii de-a lungul ciclului bugetar (planificare, programare, bugetare, credite, control). Unul dintre principalele beneficii asociate digitalizării procedurilor bugetare este reducerea costurilor.

În Ministerul Finanțelor din România, aplicația Budget_NG este utilizată pentru procesul bugetar. Această aplicație a fost proiectată intern în anul 2010, cu resurse proprii MF, beneficiind de sprijinul unor experți de la ORACLE. Sistemul a fost implementat începând cu anul 2011 și este încă utilizat în prezent.

BUGET_NG este un sistem informațional centralizat, unitar, integrat, dezvoltat modular, care asistă procesul bugetar pe parcursul unui exercițiu bugetar în toate fazele sale (elaborarea proiectului de convergență, strategia bugetară, limitele cheltuielilor, bugetul inițial, defalcările trimestriale ale legilor bugetului inițial și rectificativ, rectificări și modificări prin acte normative ale prevederilor bugetare inițiale pentru bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul șomajului asupra tuturor componentelor care alcătuiesc legile bugetare: bugetul de numerar și anexele acestuia (bugetul de program, obiectivele de investiții, FEN și declarațiile de funcții, ultima componentă nefiind utilizată de câțiva ani).

Pentru aceeași fază bugetară, sistemul IT BUGET_NG (SI) permite definirea și configurarea mai multor variante succesive, precum și transferul de date semnificative, în cadrul aceleiași componente, dintr-o singură fază bugetară la alta. Arhitectura BUGET_NG este una complexă, utilizând tehnologii web.

Pentru actualizarea aplicației IT bugetare se propune implementarea unei noi platforme IT, prin care vor fi integrate și valorificate volume mari de date, din punct de vedere operațional și analitic. În acest sens, se va utiliza asistență tehnică pentru evaluarea aplicației existente BUGET_NG, pentru elaborarea termenilor de referință în vederea actualizării aplicației, dar și pentru dezvoltarea aplicației BUGET_NG. Platforma va putea gestiona un volum masiv de date. De asemenea, va putea reflecta mai bine cheltuielile bugetare, atât în ceea ce privește politicile, cât și programele.

De asemenea, această reformă va aborda necesitatea unei transparențe sporite în cadrul procesului bugetar, prin publicarea de analize și rapoarte care simplifică procesul de cheltuieli pentru programe specifice.

Eficiențizarea acestei aplicații va avea ca rezultat eficiența timpului, economii de costuri și transparență privind procesul bugetar.

Implementare: Ministerul Finanțelor și ministerele de linie, în cazul analizei cheltuielilor (spending reviews).

Beneficiari direcți: Ministerul de Finanțe și toți utilizatorii care folosesc aplicațiile informatice.

Grup țintă: Ministerul Finanțelor și ministerele de linie/instituții publice.

16. Instrument de modelare economică (set de instrumente de simulare privind opțiunile de reformă a pensiilor) pentru îmbunătățirea capacității instituționale de a prognoza cheltuielile cu pensiile

Va fi asigurată asistență tehnică în vederea îmbunătățirii analizelor privind sistemul de pensii și a proiecțiilor realizate în acest domeniu. Asistența tehnică se referă, în principal, la următoarele:

1. Suport tehnic pentru actualizarea/dezvoltarea modelului Pension Reform Options Simulation Toolkit, conform specificului sistemului de pensii din România;
2. Training-uri privind utilizarea modelului Pension Reform Options Simulation Toolkit, (realizate pentru o echipă extinsă);

3. Training-uri în vederea îmbunătățirii informațiilor transmise Comisiei Europene pentru Raportul privind Îmbătrânirea populației și calculul ADL transmis către Eurostat;

4. Asistență tehnică pentru analiza modificărilor politicilor și reglementărilor privind pensiile.

Beneficiari direcți: Ministerul Finanțelor și angajații din cadrul MF.

Grup țintă: Ministerul Muncii prin analizele realizate de MF, beneficiarii sistemului de pensii.

17. Asistență tehnică pentru revizuirea cadrului fiscal

Beneficiari direcți: Ministerul Finanțelor.

Grup țintă: Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Structurile asociative ale autorităților locale din România,

Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, contribuabilii.

18. Operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare

Realizarea obiectivelor reformei necesită investiții în achiziționarea de software (licențe) și hardware (laptopuri), servicii IT pentru personalul estimat inițial la aproximativ 165 de persoane, respectiv instruire pentru personalul Băncii Naționale de Dezvoltare pentru efectuarea operațiunilor și pentru personalul din Ministerul Finanțelor implicat în evaluarea evaluării activității și performanței conducerii băncii.

Banca Națională de Dezvoltare (BND) va fi înființată ca o instituție de credit deținută 100% de stat, care funcționează sub supravegherea Băncii Naționale a României și în conformitate cu legislația locală și UE aplicabilă. Capitalul social total al BND este estimat la 3 miliarde RON.

Beneficiari direcți: Banca Națională de Dezvoltare.

SISTEMUL DE PENSII

19. Susținerea procesului de evaluare a dosarelor de pensii aflate în plată

Obiective: Obiectivul acestei investiții este acela de a sprijini digitalizarea celor aproximativ 5 milioane de dosare de pensii, aflate în prezent în diferite arhive și formate, într-o singură bază de date. Fișierele digitale vor fi utilizate pentru a evalua dosarele de pensii existente și pentru a lua în considerare recalcularea unor pensii pe baza noii legislații.

Noua bază de date va fi, de asemenea, utilizată pentru furnizarea de servicii digitale cetățenilor, întreprinderilor și instituțiilor de stat și pentru evaluarea politicilor relevante.

Investiția va fi susținută prin achiziționarea de echipamente IT și non-IT și prin angajarea de personal temporar pentru o perioadă maximă de 18 luni pentru a lucra la colectarea și prelucrarea datelor.

Beneficiari direcți: funcționarii publici ai CNPP (Casa Națională de Pensii Publice) și ai caselor teritoriale de pensii, personalul recrutat temporar pentru evaluarea dosarelor de pensii.

110. Eficiență operațională și servicii electronice avansate pentru sistemul național de pensii prin digitalizare

MMPS/CNPP a demarat deja cu ajutorul Autorității pentru Digitalizarea României scrierea documentației tehnice aferente proiectului de digitalizare a CNPP. MMPS/CNPP va derula procedurile de achiziție publică pentru contractarea serviciilor de rescriere și relicențiere a sistemelor Orizont (ERP), Diafix și Domino (CMS), în vederea susținerii cu agilitate a reformelor legislative, furnizării de infrastructură hardware de tip Client (PC-uri, multifuncționale de rețea),

a componentelor de comunicație și securitate la nivel CTP și central, a dezvoltării serviciilor de tip „Spațiu Privat Virtual CNPP pentru fiecare cetățean”, „Talon Pensie digital” și „Digitalizare proces de pensionare la cerere”, respectiv furnizării soluțiilor de interoperabilitate, data management (DWH, BI, Big Data), Disaster Recovery și a serviciilor de digitalizare a arhivei istorice.

Pentru interoperabilitate se are în vedere dezvoltarea mecanismelor moderne și sigure de interconectare a sistemelor informatice prin tehnologii de tipul registrul registrelor, hub de interoperabilitate, arhitectură bazată pe servicii - în vederea schimbului de date G2G, G2B, G2C.

Totodată, CNPP va contracta servicii de formare profesională pentru minim 1100 angajați ai caselor teritoriale de pensii cu scopul de a eficientiza activitatea acestora în noul context digital.

Beneficiari direcți: Casa Națională de Pensii Publice - CNPP.

Pilonul III - Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv coeziune economică, locuri de muncă, productivitate, competitivitate, cercetare, dezvoltare și inovare, precum și o piață internă funcțională, cu întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) puternice

Componenta C9: Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare

Reforme:

- R1. Transparentizare legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri
- R 2. Eficientizarea guvernantei în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării
- R3. Reforma carierei de cercetător
- R4. Consolidarea cooperării dintre mediul de afaceri și cel de cercetare
- R5. Sprijin pentru integrarea organizațiilor de cercetare, dezvoltare și inovare din România în Spațiul european de cercetare

Investiții:

I1. Platforme digitale privind transparentizarea legislativă, debirocratizarea și simplificarea procedurală destinate mediului de afaceri

Prin această investiție se propune:

1. Dezvoltarea platformei privind simplificarea procedurilor de înființare/de ieșire de pe piață a firmelor, de constituire și funcționare a punctelor de lucru.
2. Dezvoltarea unei platforme denumită Ghișeu Unic de Contact (One Stop Shop) pentru licențe/autorizații/certificări.
3. Dezvoltarea platformei care are în vedere modificările legislative privind eficientizarea și transparentizarea controalelor asupra activității întreprinderilor, inclusiv digitalizarea Registrului Unic de Control (RUC) care va funcționa ca o platformă care va integra baza de date a operatorilor economici și va permite accesul instituțiilor publice cu rol de control.
4. Dezvoltarea unei platforme care să asigure transparentizarea procesului de colectare și gestiune a fondurilor în beneficiul titularilor drepturilor de autor și a drepturilor conexe acestora - ORDA.
5. Dezvoltarea unei platforme pentru stimularea competitivității mediului de afaceri, asigurarea transparenței legislative, debirocratizare și simplificare procedurală.
  - informarea și educarea antreprenorilor în vederea aplicării corecte și eficiente a legislației naționale.
6. Crearea și dezvoltarea platformei digitale care să integreze toate serviciile dedicate angajatorilor și ocupațiilor din România (Nomenclatorul Ocupațiilor din România).
7. Dezvoltarea unei platforme privind simplificarea obligațiilor declarative, a prevederilor legale din domeniul arhivării a procesului de raportare statistică și adaptarea activității de comerț la era digitală.

12. Instrumente financiare pentru sectorul privat

Măsura 1. Garanția de portofoliu pentru reziliență

Partener de implementare: Fondul European de Investiții ("FEI")

Intermediarii financiari eligibili pot fi: bănci comerciale, fonduri de garantare, instituții de microfinanțare, companii de leasing și orice alte entități autorizate să acorde credite.

Beneficiarii finali: IMM-urile (până la 249 de angajați) și întreprinderile cu până la 500 de angajați, întreprinderile individuale, fermierii individuali și întreprinderile agricole ar putea fi eligibili pentru garanția de portofoliu. Finanțarea eligibilă, pentru a face parte din portofoliul garantat prin prezenta măsură, poate include o gamă largă de produse de creditare, precum: capital de lucru, linii de credit, credite de investiții, leasing etc. Aceste elemente, precum și sectoarele economiei vizate vor fi determinate în urma analizei de piață, ținând cont de Regulamentul Facilității de Recuperare și Reziliență, precum și de criteriile de eligibilitate din cadrul programului InvestEU.

Măsura 2. Garanția de portofoliu pentru acțiune climatică

Partener de implementare: Fondul European de Investiții ("FEI")

Beneficiarii finali pot fi IMM-urile (până la 249 de angajați) și întreprinderile cu până la 500 de angajați, de asemenea și persoanele fizice. În ceea ce privește persoanele fizice, pot primi sprijin prin intermediul instrumentului financiar gospodăriile ce solicită împrumuturi pentru a finanța investiții eligibile în cadrul măsurii pentru Acțiune climatică.

Finanțarea eligibilă poate include o gamă largă de produse de creditare, precum: capital de lucru, linii de credit, credite de investiții, leasing etc. Aceste elemente, precum și sectoarele economiei vizate vor fi determinate în urma analizei de piață, ținând cont de Regulamentul Facilității de Recuperare și Reziliență, precum și de criteriile de eligibilitate din cadrul programului InvestEU.

Măsura 3. pentru IMM-uri și întreprinderile cu capitalizare medie (mid-caps): Fondul de fonduri de capital de risc pentru redresare

Partener de implementare: Fondul European de Investiții ("FEI")

Mod de implementare: acord de finanțare direct între Guvernul României și Fondul European de Investiții ca entitate desemnată (în afara InvestEU). Numărul estimat de beneficiari este de 100. Sumele medii investite pe categorii de beneficiari finali pot fi estimate (în mod ilustrativ), astfel:

- 50.000-200.000 euro pentru start-up-uri
- 200.000 - 3.000.000 euro pentru companii în stadii incipiente de creștere
- 3.000.000 - 5.000.000 pentru întreprinderi în etape avansate de creștere peste 5.000.000 pentru midcaps (companii cu până la 3.000 salariați)
- 5.000.000 - 20.000.000 pentru proiecte de tip energie regenerabilă sau biomasă

Măsura 4. Fond de fonduri pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes

Partener de implementare: Banca Europeană de Investiții

Modul de punere în aplicare: Atribuire directă Băncii Europene de Investiții (în afara InvestEU); Investițiile la nivelul beneficiarului final vor lua forma unei finanțări prin împrumuturi și granturi (inclusiv sprijin consultativ). Fondul va oferi sprijin prin instrumente financiare (datorii) pentru cel puțin 25 de companii mari (cu mai mult de 500 de angajați și/sau o cifră de afaceri anuală care depășește 50 milioane EUR și un bilanț anual total de peste 43 milioane EUR), entități publice și vehicule cu scop special, prin intermediul instrumentului care contribuie la economia cu emisii reduse de carbon, precum și investiții în digitalizare și active fixe, cu scopul de a încuraja o cantitate mai mare de investiții care contribuie la obiectivele climatice și digitale de către companiile țintă și, de asemenea, de a încuraja creșterea și extinderea companiilor, la rândul său, creând noi oportunități de angajare și sprijin pentru o redresare economică mai largă. Suma alocată câmpurilor de intervenție legate de climă, în conformitate cu anexa VI la regulamentul RRF, va fi de 100 milioane EUR. Suma alocată câmpurilor de intervenție legate de digitalizare, în conformitate cu anexa VII la Regulamentul RRF, este de 50 de milioane EUR. Fondul poate include, de asemenea, cheltuieli suplimentare legate de climă și digitalizare.

Intermediarii financiari vor fi selectați printr-o procedură competitivă, transparentă, nediscriminatorie și necondiționată de către BERD.

I3. Scheme de ajutor pentru sectorul privat

Măsura 1. Schemă de minimis și schemă de ajutor de stat în contextul digitalizării IMM-urilor

Se urmărește crearea a 2 instrumente:

- a) Un instrument de grant care să sprijine întreprinderile în crearea de tehnologii digitale avansate;
- b) un instrument de grant de până la 100.000 euro pe întreprindere care să sprijine IMM-urile în adoptarea tehnologiilor digitale.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), împreună cu un administrator de schemă, vor implementa un sistem de evaluare care va recomanda soluțiile tehnice necesare acoperirii decalajului de digitalizare și care va sta la baza finanțării IMM-urilor.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (furnizor al schemei de ajutor de minimis și al schemei de ajutor de stat) și un administrator de schemă - instituție publică, vor lansa ghidurile aferente apelurilor de proiecte în anii 2022 și 2023 cu un buget total de 497.500.000 euro. 2.500.000 EUR vor fi alocați pentru asistența tehnică pentru a asigura suport pentru furnizorul schemei și pentru administratorul schemei.

Ținta pentru cele 5.492 de proiecte a fost calculată astfel:

- *crearea de tehnologii digitale avansate și securitate cibernetică (108 întreprinderi)*

Pentru proiectele de inteligență artificială, date și cloud computing, blockchain, internet of things și securitate cibernetică, valoarea medie finanțată a unui proiect este de 1.200.000 euro și are un buget alocat de 127.500.000 euro.

Pentru proiectele de High Performance Computing and Quantum Computing valoarea medie finanțată a unui proiect este de 10.00.000 euro și are un buget alocat de 20.000.000 euro.

- *adoptarea de tehnologii digitale*

La o valoare medie a proiectului de 65.000 euro/întreprindere (valoare minimă este de 30.000 euro, iar valoarea maximă este 100.000 euro), se vor finanța 5.384 proiecte din bugetul alocat.

Beneficiari direcți/indirecți: IMM-uri definite în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Totodată, în cadrul acestei măsuri se va aloca un buget (0.5% din total buget) pentru a asigura o implementare eficientă a planului până în 2026.

Măsura 2. Schema de minimis pentru ajutarea firmelor din România în procesul de listare la bursa

Schema de finanțare va fi disponibilă pentru companiile cu capital majoritar privat, cu sediul social în România.

Nu există limitări legate de dimensiunea sau sectorul de activitate al companiilor.

Costul estimat este de 200.000 EUR/pe companie pentru listări pe piața principală reglementată și 25.000 EUR/companie pentru piața alternativă.

MIPE împreună cu un administrator de schemă care va fi selectat ulterior vor elabora schema de ajutor de minimis, va lansa un apel de proiecte pentru întreprinderile beneficiare.

I4. Proiecte transfrontaliere și multinaționale - Procesoare cu consum redus de energie și cipuri semiconductoare

Grupul țintă include toți actorii din lanțul de valori în componente și sisteme microelectronice, după cum rezultă din exemplele următoare care listează o parte dintre entitățile angajate activ în grupul de lucru sau care au răspuns la apelurile autorităților naționale, reprezentând doar un subset al participanților potențiali:

- Întreprinderi mari: Continental Automotive România (utilizator/tehnologie), Bosch (utilizator/tehnologie), Siemens Manufacturing - Simea (utilizator), Infineon Technologies România (tehnologie), NXP România (tehnologie) etc., precum și alte întreprinderi reprezentate de Camera de Comerț și Industrie Româno-Germană - AHK România și de Parteneriatul Auto Român.
- Întreprinderi mici și mijlocii, fie direct (AlfaRom, EASYIC SRL, SYSWIN SOLUTIONS SRL, MGM Star, Baneasa Silicon etc.), fie prin asociațiile industriale pe care le reprezintă (ARIES, APTE etc.).
- Cercetare instituțională: Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Microtehnologii.

- „IMT București” și alte institute.
- Cercetare universitară și învățământ superior: Universitatea Politehnică București, Universitatea Politehnică Timișoara, Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, Universitatea
- Tehnică Iași și stabilirea de relații cu alte universități relevante.

15. Înființarea și operaționalizarea centrelor de competență

Obiectiv: Lansarea unei competiții naționale pentru proiecte CDI cu scopul stabilirii și operaționalizării a 5 centre de competență la nivel național pentru domeniile de importanță strategică adresate de misiunile Orizont Europa:

- 1) cancer;
- 2) adaptarea la schimbările climatice, inclusiv transformarea societală;
- 3) oceane sănătoase, ape de interior și zona costieră;
- 4) orașe inteligente, climatic neutre;
- 5) sănătatea solului și a alimentelor.

Beneficiari direcți/indirecți: Organizații CDI publice sau private.

16. Programul de mentorat Orizont Europa

Obiectivul vizează creșterea capacității actorilor interesați din România de a participa la proiecte Horizon Europe prin mentoring, dar și susținerea dezvoltării excelenței organizațiilor câștigătoare sau asigurarea participării cu succes la programele europene CDI și competiții transnaționale etc. Descrierea investiției: Program de mentorat Orizont Europa, prin care instituțiile/organizațiile din România care vor să depună o propunere la Programul Orizont Europa, în calitate de coordonator:

- primesc un sprijin financiar (voucher), prin care pot achita servicii:
  - a) de scriere de propuneri de proiect Orizont Europa pentru persoane fizice autorizate sau firme de consultanță din România și UE;
  - b) *staff exchange* în organizații de succes din UE, cu experiență în scrierea de proiecte europene pentru dobândirea competențelor respective (1-3 luni);
  - c) stagii în organizații din UE, implicate în proiecte deja finanțate prin Orizont 2020 și Orizont Europa (maxim 3 luni) în vederea participării la diverse activități asociate proiectelor în derulare în vederea scrierii unor propuneri de proiect Orizont Europa, derivate din proiectele deja finanțate;
  - d) de participare la cursuri de scriere de propuneri de proiect Orizont Europa și de management proiecte Orizont Europa din România și UE. Voucher-ul este considerat plătit dacă propunerea depusă în cadrul competițiilor la Orizont Europa este eligibilă și trece cel puțin un prag la unul din criteriile de evaluare din programul Orizont Europa. Maxim 10.000 EUR (125 h/proiect x 80 Euro/oră = 10.000 Euro/voucher pentru scrierea propunerilor de proiect Orizont Europa);
- primesc sprijin financiar pentru participare la evenimente de brokeraj relevante european; voucher-ul este considerat plătit dacă propunerea depusă la programul Orizont Europa, ca urmare a participării la eveniment, este eligibilă. Maxim 1.000 EUR;
- Voucher pentru utilizarea de servicii CDI ale infrastructurii de cercetare ELI-NP pentru depunerea de propuneri de proiecte declarate eligibile la Orizont Europa, în parteneriat cu organizații de cercetare din afara României. Maxim: 4 vouchere de 10.000 EUR per proiect depus și declarat eligibil la Orizont Europa (maxim 20 vouchere pe perioada PNRR). Voucher-ul este o sumă forfetară care se decontează după efectuarea serviciului pentru care a fost activat.

Mecanism de implementare: Vouchere alocate în regim competitiv. Voucherele pentru ELI NP vor fi alocate după evaluarea internațională a propunerilor de proiect. Acestea vor conține referiri la competițiile de la Orizont.

Beneficiari direcți/indirecți:

Organizații CDI publice sau private, cercetători, personal cu pregătire economică sau juridică din organizații CDI publice sau private (care să se specializeze ulterior în scrierea de propuneri de proiect la Orizont Europa).

17. Consolidarea excelenței și susținerea participării României la parteneriatele și misiunile din cadrul programului Orizont Europa

Obiectiv: stimularea și susținerea participării cercetătorilor români la parteneriatele europene și misiunile CDI din Horizon Europe.

Se are în vedere susținerea financiară pentru activități complementare celor finanțate prin parteneriatele europene CDI cu componenta green sau digital (care sunt evaluate global la nivel european) și/sau granturi alocate în regim competitiv pentru activități CDI care corespund agendei strategice a parteneriatului european și ajută la construcția națională a excelenței pentru un domeniu considerat prioritar de România și au efect sinergic asupra participării României la Orizont Europa, respectiv urmăresc sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată în sectoare economice cu potențial de creștere relevante la nivel european.

Măsurile avute în vedere sunt:

- i) cofinanțarea proiectelor de cercetare recomandate pentru finanțare în cadrul parteneriatelor europene pentru perioada de tranziție (2022-2023) - Orizont 2020 și Orizont Europa (pe baza condițiilor programului de lucru din programul Orizont Europa). Un număr de până la 20 de proiecte vor fi finanțate cu un buget maxim de 300.000 EUR pentru fiecare partener român;
- ii) proiecte complementare cu scopul de a spori impactul proiectelor Orizont 2020 care sunt deja finanțate (în curs sau finalizate recent). Un număr de până la 15 proiecte vor fi finanțate cu un buget maxim de 1.000.000 EUR;
- iii) proiecte de consolidare a excelenței. Un număr de până la 20 de proiecte vor fi finanțate cu un buget maxim de 500.000 EUR.

Mecanism de implementare: Granturi cu depunere continuă alocate câștigătorilor români la parteneriatele și misiunile europene CDI și granturi alocate în regim competitiv pentru proiecte complementare CDI, ajută la construcția națională a excelenței pentru un domeniu considerat prioritar de România.

Beneficiari direcți/indirecți: Organizații CDI publice și private.

18. Dezvoltarea unui program pentru atragerea resurselor umane înalt specializate din străinătate în activități de cercetare, dezvoltare și inovare

Sunt prevăzute granturi distribuite în regim competitiv pentru atragere a 100 de cercetători de top din afara României (granturi tip ERC cercetare fundamentală de maxim 2 milioane EUR/grant, în medie 1.83 milioane EUR/grant).

Pe durata derulării grantului, câștigătorul grantului va avea cel puțin o aplicație eligibilă la Orizont Europa împreună cu organizația gazdă.

Instituțiile gazdă eligibile sunt: organizații publice de cercetare, care au adoptat sau adoptă pe durata derulării contractului Codul pentru Recrutarea Cercetătorilor și Carta Europeană a Cercetătorului.

19. Program de sprijin pentru posesorii de certificate de excelență primite la competiția pentru burse individuale Marie Skłodowska Curie

Rata de finanțare a UE pentru bursele individuale Marie Skłodowska-Curie este de 100% din costurile eligibile, iar finanțarea se acordă sub forma unităților de cost fixate prin programele de lucru Marie Skłodowska-Curie.

Bursa acoperă salariul pe doi sau trei ani, în funcție de tipul de bursă (europeană sau globală). Sunt două mari categorii de costuri acoperite în cadrul bursei individuale Marie Skłodowska-Curie, costuri pentru cercetător și costuri instituționale pentru organizația gazdă, unde se derulează proiectul MSCA (Marie Skłodowska-Curie Actions).

110. Înființarea și susținerea financiară a unei rețele naționale de opt centre regionale de orientare în carieră ca parte a ERA TALENT PLATFORM

Înființarea unei rețele naționale de 8 centre regionale de orientare în cariera de cercetător și pentru promovarea cercetării, respectiv pentru atragerea tinerilor spre cariera de cercetător și

pentru valorificarea investițiilor în atragerea de resurse umane de calitate, ca parte a susținerii participării României la ERA TALENT PLATFORM. Centrele vor fi cofinanțate de universitățile gazdă în proporție de 20% din valoarea grantului (plata pentru cursurile susținute de cadrele didactice din universitatea gazdă vor fi considerate cofinanțare).

Investiția constă în: lansarea unei competiții unice pentru susținerea financiară a unei rețele de 8 centre regionale (la competiție vor participa doar universitățile publice, cu experiență internațională dovedită, care sunt interesate să creeze un astfel de centru de consiliere în carieră și de promovare a cercetării în rândul tinerilor pentru atragerea acestora în profesia de cercetător, respectiv de promovare a rezultatelor cercetării românești în comunitățile locale).

Centrele regionale de orientare în cariera de cercetător, la finalul perioadei de implementare vor fi preluate pentru a fi finanțate integral de către universități, pentru o perioadă de minimum 5 ani, pentru asigurarea sustenabilității. Valoarea maximă a unui grant alocat unui centru regional este de 500.000 EUR pentru 4 ani.

Pilonul IV - Coeziune economică, socială și teritorială

Componenta C10: Fondul local

Obiective:

O1. Asigurarea cadrului necesar pentru dezvoltarea durabilă a localităților din România prin investiții în infrastructura locală care vor susține reziliența și tranziția verde a zonelor urbane și rurale, precum și reducerea disparităților teritoriale la nivel regional, intra-regional și intra-județean.

O2. Asigurarea cadrului pentru reformarea și digitalizarea instrumentelor de planificare teritorială și urbană la nivelul autorităților publice locale.

Reforme:

R1. Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă

Aprobarea și intrarea în vigoare a legislației în domeniul mobilității urbane durabile

Crearea structurii pentru acordarea de asistență tehnică pentru elaborarea PMUD

R2. Crearea cadrului de politică pentru o transformare urbană durabilă

Aprobarea și intrarea în vigoare a Legii zonelor metropolitane

Aprobarea și intrarea în vigoare a Politicii urbane a României (PUR)

R3. Crearea cadrului de politică pentru o transformare rurală durabilă: instituirea de consorții administrative în zonele rurale funcționale

Aprobarea și intrarea în vigoare a actului legislativ de modificare a Codului administrativ pentru stabilirea unor consorții administrative în zonele rurale funcționale

R4. Îmbunătățirea calității locuirii

Aprobarea și intrarea în vigoare a Strategiei naționale a locuirii (SNL) și a planului de acțiune pentru a reduce lipsa severă de locuințe

R5. Dezvoltarea sistemului de planificare - Codul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Construcțiilor

Aprobarea și intrarea în vigoare a Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor

Crearea platformei digitale urbane de date interoperabile

Investiții:

I.1 Mobilitate urbană durabilă

I.1.1 Mobilitatea urbană verde - înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public

Achiziția de material rulant nou:

- tramvaie,
- troleibuze cu baterii,
- autobuze nepoluante (ce au zero emisii gaze de eşapament) - electrice sau cele pe hidrogen

(care cuprind și stații de încărcare pentru autobuzele electrice - stații de încărcare rapidă - pe traseu - și stații de încărcare lentă - la autobază - acestea vor fi incluse în costul autobuzului electric);

- microbuze nepoluante (ce au zero emisii gaze de eșapament) utilizate în scopuri comunitare - doar pentru comune.

Prin această măsură se contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în municipiile reședință de județ - zonele urbane cele mai afectate de poluanții generați de trafic, dar și în celelalte categorii de UAT eligibile.

Prin achiziția de microbuze în scop comunitar se contribuie la creșterea coeziunii sociale în mediul rural.

Investiția se implementează prin semnarea contractelor - pentru înnoirea parcului de vehicule pentru transport public (semnarea contractelor de finanțare cu UAT beneficiare).

Procesul de contractare va începe prin publicarea schemei de finanțare.

Distribuția fondurilor se va organiza în două runde de atragere a fondurilor - prima rundă - acces pentru toate UAT, în limita bugetului prealocat. Înainte de această etapă, MDLPA publică schema de finanțare, care va cuprinde cerințele și condițiile ce trebuie îndeplinite de către UAT pentru obținerea finanțării. În a doua rundă, organizată în 2022, se vor redistribui fondurile rămase neutilizate către cei care au cheltuit alocarea în prima rundă. În această rundă secundă vor fi stabilite condiții mai restrictive, în sensul asigurării atingerii țintelor vizate în cadrul componentei. După această rundă vor fi finalizate toate contractele de finanțare între MDLPA și beneficiarii eligibili.

Publicarea schemei de finanțare pentru această investiție, care va stabili criteriile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru acordarea finanțării către UATB, prin apel deschis și transparent de proiecte, astfel încât să se asigure atingerea țintelor și eficacitatea procesului de finanțare. Vor fi cuprinse următoarele criterii:

- Alinierea obligatorie a investițiilor cu Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă/Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană/Planurile Generale de Urbanism, aprobate sau în curs de elaborare/aprobare;
- Asigurarea serviciilor de transport public în zonele urbane funcționale și zonele periurbane. Asigurarea prioritizării și promovării transportului public prin planificarea benzilor și traseelor dedicate autobuzelor, pe arterele cele mai frecventate și congestionate;
- Deținerea unui contract de servicii publice cu operatori economici în concordanță cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007;
- Omologarea obligatorie a vehiculelor achiziționate în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) GSR 2019/2144 privind asigurarea siguranței generale a vehiculelor, care va fi pus în aplicare începând cu data de 6 iulie 2022;
- Stabilirea criteriilor pentru finanțarea în exclusivitate a vehiculelor cu emisii zero: autobuze, troleibuze cu motoare cu emisii zero sau baterii, tramvaie și microbuze.

Se va acorda prioritate investițiilor realizate în zone urbane sau rurale funcționale.

Vehiculele ce vor fi achiziționate vor fi echipate cu sisteme avansate capabile să detecteze pietonii și cicliștii aflați în imediata apropiere a vehiculului și să reducă în mod semnificativ unghiurile moarte din jurul vehiculului.

Tramvaiele ce vor fi achiziționate vor avea omologare de tip acordată de Autoritatea Feroviară Română - AFER.

Totodată, autoritățile trebuie să respecte și să aplice recomandările Forumului de Transport Durabil pentru autoritățile publice pentru achiziții, concesiuni, licențe și/sau acordarea de sprijin pentru infrastructura de reîncărcare electrică pentru autoturisme și autoutilitare și rezumatul Manualului.

Țintele aferente acestei investiții se referă la:

- a) Numărul de vehicule suplimentare cu emisii zero (autobuze, troleibuze cu motoare cu emisii zero sau cu baterii, tramvaie în funcțiune în zonele urbane și microbuze - care ar putea fi achiziționate și pentru zonele rurale).
  - b) 60% din călătoriile din UAT în care sunt furnizate servicii de transport public vor fi realizate cu vehicule nepoluante (autobuze, troleibuze cu motoare cu emisii zero sau baterii, tramvaie).
- Ținta se referă la procentul călătoriilor cu mijloace de transport public local cu emisii zero din totalul călătoriilor cu mijloace de transport public local (60% în 2025 în comparație cu 45,4% în 2019).

Beneficiari direcți/beneficiari indirecti:

Categorii de UAT eligibile:

- Municipii reședință de județ și municipiul București
- Municipii, altele decât cele reședință de județ (achiziție autobuze nepoluante - electric sau hidrogen)
- Orașe (achiziție autobuze și/sau microbuze nepoluante - electric sau hidrogen)
- Comune (achiziția de microbuze nepoluante - electrice/hidrogen, pentru scopuri comunitare).

Sunt eligibile parteneriatele și/sau ADI pentru proiectele desfășurate cu UAT din zona periurbană/zona metropolitană/zona urbană funcțională și/sau cu consiliile județene. De asemenea, sunt eligibile parteneriate cu autoritățile de la nivel central pentru efectuarea de achiziții centralizate.

a. Municipii și orașe:

Vor fi eligibile doar municipiile și orașele care au încheiat cu operatorii un contract de servicii de transport public local atribuit conform Regulamentului nr. (CE) 1370/2007. Acordarea finanțării se va face cu respectarea Regulamentului nr. (CE) 1370/2007.

Înnoirea parcului de vehicule implică revizuirea/ajustarea contractului de servicii de transport public local, atribuit conform celor de mai sus. În cazul în care serviciul de transport public este încredințat unor operatori privați, selectați în urma organizării unor licitații publice, vehiculele vor fi date spre folosință ca bunuri de retur operatorului privat de transport.

Costurile privind utilizarea vor fi suportate de către compania de transport public local. Totodată, aceste vehicule vor fi puse la dispoziția utilizatorilor interesați în mod deschis, transparent și nediscriminatoriu, conform regulamentelor. În acest context, nu este întâlnită situația de ajutor de stat.

b. Comune:

În comune, microbuzele nu vor fi utilizate în scop comercial. Cu toate acestea, și în situația în care vor servi unor activități economice, acestea ar reprezenta doar o fracție din totalul activităților operatorului.

I.1.2 Mobilitatea urbană verde - asigurarea infrastructurii de transport verde - ITS/alte infrastructuri TIC

Tipuri de proiecte pentru municipii reședință de județ, inclusiv municipiul București și alte municipii: sisteme de transport inteligente și alte sisteme inteligente de management urban; crearea/extinderea/modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători - „e- bilete” sau „e-ticketing”, alte infrastructuri TIC.

Tipuri de proiecte pentru orașe: sisteme de transport inteligente și alte infrastructuri TIC; crearea/extinderea/modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători - „e-bilete” sau „e-ticketing”.

Tipuri de proiecte pentru comune: sisteme de transport inteligente (recomandate în UAT din zonele urbane funcționale) și alte infrastructuri TIC.

Sunt eligibile următoarele intervenții de tip sisteme ITS:

- Managementul inteligent al traficului;

- Soluții de reîncărcare;
- Centre de control al traficului - Soluții de sistem personalizate bazate pe un concept modular - pentru flexibilitate suplimentară și adaptare ușoară la cele mai diverse scenarii de trafic urban;
- Soluții de taxare - Schemele dinamice de taxare sunt din ce în ce mai utilizate ca un instrument important pentru administratorii orașelor și a traficului pentru a influența în mod durabil fluxul de trafic în și în afara orașelor și pentru a reduce emisiile;
- Soluții integrate de parcare inteligentă - Gestionarea parcării reduce încărcăturile de trafic și impactul asupra mediului;
- Sisteme de avertizare privind adaptarea vitezei;
- Sisteme de siguranță pentru zona cu lucrări;
- Sistem de semafoare interconectate;
- Monitorizarea timpilor de călătorie și a vitezei;
- Sisteme de cântărire în mișcare;
- Semnal prioritar pentru circulația vehiculelor de urgență;
- Semnalizatoare cu mesaje dinamice;
- Planificator de călătorii pentru transportul public;
- Sisteme integrate de informare a călătorilor.

De asemenea, în raport cu evoluția tehnologică, vor fi eligibile și alte tipuri de infrastructuri TIC care pot contribui la implementarea conceptului de Smart city/Smart village, în raport cu dezvoltarea tehnologiilor (în concordanță cu domeniul de intervenție 021ter (Dezvoltarea de servicii și structuri de sprijin foarte specializate pentru administrațiile publice și întreprinderi), precum:

- Utilizarea dronelor pentru a inspecta zonele sau situațiile de risc (zonele montane).
- Centru de monitorizare în timp real a situației din oraș - oferă acces în timp real la toate camerele, senzorii și alte dispozitive de colectare a datelor.
- Sisteme de gestionare inteligente pentru sistemele de spații verzi.
- Extinderea sistemului WiFi în spațiile publice.
- Mobilier urban inteligent.
- Sistem de monitorizare și siguranță a spațiului public.
- Valorificarea obiectivelor de patrimoniu prin digitizare sau reconstrucție digitală (VR/AR).
- Ghișeu unic pentru mediul de afaceri.
- Platformă pentru atragerea investițiilor.
- Platformă pentru comunicarea cu cetățenii și formarea inițiativelor comunitare.
- Centre locale de inovare a comunității - aplică soluții inteligente pentru incluziune socială și oferă programe educaționale pentru comunitate.
- Dezvoltarea sau modernizarea infrastructurii de învățământ profesional și tehnic.
- Digitizarea sistemului de învățământ.
- Baze de date GIS la nivel metropolitan.
- Date deschise - platformă de date deschise în care datele disponibile la nivel de oraș (date sectoriale) sunt accesibile publicului.
- Funcționar public virtual.
- Servicii „Cloud” - platformă cloud online pentru utilizare de către administrația publică.
- Platformă de servicii publice digitale.
- Sistem de înregistrare și emitere a documentelor - permite înregistrarea și emiterea documentelor online, semnături electronice etc.
- Centru urbane de date și monitorizarea în timp real a stării orașului (corelată cu baza de date GIS de la PUG).
- Aplicația City (aplicație pentru informarea cetățenilor și identificarea problemelor la nivel local).
- Plata online a taxelor și impozitelor.
- Sistem de planificare online - site web care permite programarea online a cetățenilor la diverse ghișee APL.
- Chioșcuri de informare a serviciului public.
- Platformă online și/sau aplicație mobilă pentru cartografierea consumului de energie la nivel

- de cartier sau oraș.
- Rețea electrică inteligentă care poate fi implementată în diferite zone ale locuințelor colective (Grid inteligent).
- Automatizarea sistemelor de irigații pentru spațiile verzi.
- Infrastructură de igienizare „inteligentă” - pubele inteligente cu senzori și tehnologie bazată pe GPS care oferă date despre gradul de umplere al pubelelor.
- Monitorizarea în timp real a stării infrastructurii tehnico-municipale și a consumului.

Investiția se implementează prin semnarea contractelor de finanțare (cu UAT beneficiare) - asigurarea infrastructurii de transport verde - ITS/alte infrastructuri TIC.

Procesul de contractare va începe prin publicarea schemei de finanțare. Distribuția fondurilor se va organiza în două runde de atragere a fondurilor - prima rundă - acces pentru toate UAT, în limita bugetului prealocat. Înainte de această etapă, MDLPA publică schema de finanțare, care va cuprinde cerințele și condițiile ce trebuie îndeplinite de către UAT pentru a obține finanțarea. În a doua rundă, ce va fi organizată în 2022 - se redistribuie fondurile rămase neutilizate către cei care au cheltuit alocarea în prima rundă. În această rundă secundă vor fi condiții mai restrictive, în sensul asigurării atingerii țintelor vizate în cadrul componentei.

După această rundă, vor fi finalizate toate contractele de finanțare dintre MDLPA și beneficiarii eligibili.

Schema de finanțare pentru această investiție va stabili criteriile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru acordarea finanțării către UATB, prin apel deschis și transparent de propuneri, astfel încât să se asigure atingerea țintelor și eficacitatea procesului de finanțare. Vor fi cuprinse următoarele criterii:

- Alinierea obligatorie a investițiilor cu Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă/Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană/Planurile Generale de Urbanism, aprobate sau în curs de elaborare/aprobare;
- Asigurarea corelării cu serviciile de mobilitate urbană din zona funcțională și zona periurbană;
- Asigurarea serviciilor de transport public în zonele urbane funcționale și zonele periurbane. Asigurarea prioritizării și promovării transportului public prin planificarea benzilor și traseelor dedicate autobuzelor, pe arterele cele mai frecventate și congestionate.

Beneficiari direcți/beneficiari indirecti:

Categorii de UAT eligibile:

- Municipii reședință de județ și municipiul București (inclusiv sectoarele municipiului București);
- Municipii, altele decât cele reședință de județ;
- Orașe;
- Comune.

Sunt eligibile parteneriatele și/sau ADI pentru proiectele desfășurate cu UAT din zona periurbană/zona metropolitană/zona urbană funcțională și/sau cu consiliile județene.

I1.3 Mobilitatea urbană verde - asigurarea infrastructurii pentru transportul verde - puncte de încărcare pentru vehiculele electrice

Prin această investiție va fi încurajată achiziția de vehicule electrice și implicit schimbarea vehiculelor cu propulsie pe bază de combustibili fosili cu cele electrice, contribuind astfel la reducerea poluării din cadrul localităților.

Investiția se implementează prin semnarea contractelor de finanțare pentru punerea în funcțiune a punctelor de încărcare a vehiculelor electrice.

Procesul de contractare va începe prin publicarea schemei de finanțare. Distribuția fondurilor se va organiza în două runde de atragere a fondurilor - prima rundă - acces pentru toate UAT, în limita bugetului prealocat. Înainte de această etapă, MDLPA publică schema de finanțare care va cuprinde cerințele și condițiile ce trebuie îndeplinite de către UAT pentru a obține finanțare.

În a doua rundă, ce va fi organizată în 2022 - se redistribuie fondurile rămase neutilizate către

cei care au cheltuit alocarea în prima rundă. În această rundă secundă vor fi condiții mai restrictive, în sensul asigurării atingerii țintelor vizate în cadrul componentei. După această rundă vor fi finalizate toate contractele de finanțare dintre MDLPA și beneficiarii eligibili.

Schema de finanțare pentru prezenta investiție va stabili criteriile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru acordarea finanțării către UATB, prin apel deschis și transparent de propuneri, astfel încât să se asigure atingerea țintelor și eficacitatea procesului de finanțare. Vor fi cuprinse următoarele criterii:

- Alinierea obligatorie a investițiilor cu Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă/Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană/Planurile Generale de Urbanism, aprobate sau în curs de elaborare/aprobare;
- Asigurarea serviciilor de transport public în zonele urbane funcționale și zonele periurbane. Asigurarea prioritizării și promovării transportului public prin planificarea benzilor și traseelor dedicate autobuzelor, pe arterele cele mai frecventate și congestionate.
- Deținerea unui contract de servicii publice cu operatori economici în concordanță cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.

Municipiile reședință de județ (inclusiv fiecare sector din municipiul București) vor asigura elaborarea unui număr minim de 40 de puncte/UAT.

Beneficiari direcți:

Categorii de UAT eligibile:

- Municipii reședință de județ și cele 6 sectoare ale Municipiului București;
- Municipii, altele decât cele reședință de județ;
- Orașe;
- Comune.

Sunt eligibile parteneriatele și/sau ADI pentru proiectele desfășurate cu UAT din zona periurbană/zona metropolitană/zona urbană funcțională și/sau cu consiliile județene/municipiul București.

Vor fi achiziționate puncte de încărcare rapidă a vehiculelor electrice cu o capacitate minimă de 50 kw. Se recomandă punctele de reîncărcare cu o capacitate minimă de 71 kw, asigurând astfel reducerea timpilor de încărcare.

1.1.4 Mobilitatea urbană verde - asigurarea de piste pentru biciclete și alte vehicule electrice ușoare la nivel local/metropolitan

Tipuri de proiecte eligibile: realizarea/modernizarea infrastructurii pentru biciclete/mijloace de transport nemotorizate, inclusiv pasaje, poduri.

Investiția se implementează prin semnarea contractelor de finanțare (cu UAT beneficiare) - pentru lucrările de amenajare a infrastructurii pentru biciclete.

Procesul de contractare va începe prin publicarea Schemei de finanțare. Distribuția fondurilor se va organiza în două runde de atragere a fondurilor - prima rundă - acces pentru toate UAT, în limita bugetului prealocat. Înainte de această etapă, MDLPA publică schema de finanțare, care va cuprinde cerințele și condițiile ce trebuie îndeplinite de către UAT pentru a obține finanțare. În a doua rundă, ce va fi organizată în 2022 - se redistribuie fondurile rămase neutilizate către cei care au cheltuit alocarea în prima rundă. În această rundă secundă vor fi condiții mai restrictive, în sensul asigurării atingerii țintelor vizate în cadrul componentei. După această rundă, vor fi finalizate toate contractele de finanțare dintre MDLPA și beneficiarii eligibili.

Schema de finanțare va stabili criteriile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru acordarea finanțării către UATB, prin apel deschis și transparent de proiecte, astfel încât să se asigure atingerea țintelor și eficacitatea procesului de finanțare.

Vor fi cuprinse următoarele criterii:

- Alinierea obligatorie a investițiilor cu Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă/Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană/Planurile Generale de Urbanism, aprobate sau în curs de elaborare/aprobare;
- Asigurarea benzilor dedicate vehiculelor nepoluante destinate transportului public, pe drumurile publice care au cel puțin trei benzi pe sens (condiție valabilă doar pentru UAT care au drumuri publice cu cel puțin 3 benzi pe sens).

Infrastructura va fi realizată conform prevederilor **Ghidului privind infrastructura pentru biciclete** care prevede cerințele generale de calitate a infrastructurii pentru biciclete și trotinete electrice - trasee, parcaje - în vederea asigurării viabilității acestora.

Beneficiari directi:

Categoriile de UAT eligibile:

- Municipii reședință de județ (inclusiv cele 6 sectoare ale municipiului București);
- Municipii, altele decât cele reședință de județ;
- Orașe;
- Comune.

Sunt eligibile parteneriatele și/sau ADI pentru proiectele desfășurate cu UAT din zona periurbană/zona metropolitană/zona urbană funcțională și/sau cu consiliile județene.

12. Construirea de locuințe pentru tineri și pentru specialiști din sănătate și învățământ

Obiectivul acestei investiții este de a crește accesul la locuințe de calitate pentru tinerii aflați în dificultate și pentru specialiștii din sănătate și învățământ care oferă astfel de servicii în comunitățile și grupurile marginalizate.

Tipuri de proiecte eligibile:

- Construcția de locuințe pentru tineri;
- Construcția de locuințe de serviciu pentru specialiști din sănătate și învățământ.

Sunt eligibile costurile pentru obținerea terenului aferent construcțiilor, pentru proiectarea și execuția lucrărilor, precum și dotarea construcțiilor. Pe lângă elementele de eficiență energetică, trebuie avut în vedere că sistemul de management al clădirii reprezintă o soluție automatizată complexă care integrează și gestionează toate subsistemele și echipamentele aferente unei clădiri: iluminatul interior și exterior, încălzirea, ventilarea și aerul condiționat, sistemele de securitate ale clădirii (control acces, protecție la incendiu, supraveghere și sonorizare), centrală termică și auxiliare, sistemul de alimentare cu energie electrică (tablouri electrice, grupuri electrogene, UPS-uri), lifturi și alte echipamente conexe ale clădirii. Investiția se va implementa prin semnarea tuturor contractelor de finanțare (cu UAT beneficiare) pentru construcția locuințelor pentru tineri din comunități și grupuri vulnerabile și locuințe pentru specialiști în sănătate și educație în orașe și în zonele rurale, până în Q4 2022.

Procesul de contractare va începe prin publicarea schemei de finanțare ce va fi elaborată pe baza prevederilor Strategiei Naționale a Locuirii și a planului de acțiune aferent acestuia.

Distribuția fondurilor se va organiza în două runde de atragere a fondurilor - prima rundă - acces pentru toate UAT, în limita bugetului prealocat. Înainte de această etapă, MDLPA publică schema de finanțare, care va cuprinde cerințele și condițiile ce trebuie îndeplinite de către UAT pentru a obține finanțare. În a doua rundă, ce va fi organizată în 2022 - se redistribuie fondurile rămase neutilizate către cei care au cheltuit alocarea în prima rundă. În această rundă secundă vor fi condiții mai restrictive, în sensul asigurării atingerii țintelor vizate în cadrul prezentei componente. După această rundă vor fi finalizate toate contractele de finanțare dintre MDLPA și beneficiarii eligibili.

Schema de finanțare va stabili criteriile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru acordarea finanțării către UATB, astfel încât să se asigure atingerea țintelor și eficacitatea procesului de finanțare aferent construirii de locuințe pentru tineri/locuințe de serviciu pentru specialiști din sănătate și învățământ.

Schema de finanțare se elaborează în baza prevederilor Strategiei Naționale a Locuirii, în cadrul căreia va fi identificată și mapată nevoia de locuințe pentru tineri/de serviciu pentru specialiști din sănătate și educație.

Prin schema de finanțare vor fi stabilite criteriile pentru eligibilitatea UAT/zone metropolitane/consorții administrative beneficiare, respectiv, a categoriilor de persoane care vor beneficia de aceste locuințe.

Aceasta va cuprinde necesitatea corelării construcției de locuințe cu alte măsuri de integrare socială, precum și evidențierea evitării segregării sociale.

Pentru stabilirea UAT eligibile, prin schema de finanțare se va solicita ca potențialii beneficiari să prezinte pe lângă nevoia de locuințe, pentru diferitele categorii, și măsurile vizate pentru sprijinirea tinerilor (extras din documente strategice de la nivel local, după caz), pentru asigurarea accesului la serviciile de educație și la reconversia profesională, astfel încât să fie sprijinită încadrarea tinerilor în piața forței de muncă. De asemenea, potențialii beneficiari vor trebui să prezinte complementar și resursele (umane/financiare) ce vor fi alocate pentru implementarea acestor măsuri, după caz.

Pentru obținerea de locuințe pentru tineri, UAT trebuie să prezinte corelarea acestei măsuri cu investiții din componentele C15 - Educație, C12 - Sănătate, C13 - Reforme sociale din PNRR sau din programele operaționale (2014-2020/2021-2027).

În cadrul schemei de finanțare, la criteriile privind beneficiarii locuințelor pentru tineri vor fi cuprinse cerințe referitoare la includerea pe piața forței de muncă; menținerea copiilor la școală/grădiniță. Repartizarea locuințelor pentru tineri destinate închirierii, construite și date în exploatare, se face după criterii stabilite în schema de finanțare și adoptate de autoritățile administrației publice locale, care preiau în proprietate aceste locuințe, pe baza unor criterii-cadru de acces la locuințe și, respectiv, de prioritate în repartizarea locuințelor.

În baza unor propuneri temeinic justificate criteriile pot fi adaptate la situații concrete existente pe plan local. Contractele de închiriere se încheie pe o durată de 5 ani de la data repartizării locuinței.

Locuințele realizate vor fi destinate tinerilor din comunități și grupuri vulnerabile, luând în considerare următoarele:

- solicitantul are vârsta între 18-35 ani - condiție obligatorie;
- venitul pe membru de familie – să nu depășească un anumit plafon - condiție obligatorie;
- persoana sau membrii familiei să nu fi deținut și să fi înstrăinat sau să nu dețină în proprietate o locuință - condiție obligatorie;
- condițiile de locuit ale solicitanților (acces la utilități);
- numărul copiilor și al celorlalte persoane care gospodăresc împreună cu solicitanții/aflate în întreținere (supraaglomerare);
- starea sănătății solicitanților sau a unor membri ai familiilor acestora.

Pentru obținerea de locuințe de serviciu pentru specialiști, potențialii beneficiari vor trebui să prezinte un plan de acțiuni privind măsurile de îmbunătățire a serviciilor medicale, respectiv educaționale, inclusiv asigurarea unui spațiu adecvat pentru desfășurarea acestor servicii.

Prin urmare, UAT trebuie să prezinte corelarea acestei măsuri cu investițiile din componentele C15- Educație, C12- Sănătate (investiții în infrastructura medicală prespitalicească cu scopul creșterii accesului la servicii medicale de bază), C5-Valul Renovării, din programele operaționale (2014-2020/2021-2027), sau din alte programe de finanțare.

Locuințele de serviciu pentru specialiștii din sănătate și educație vor fi acordate pentru personalul care lucrează în UAT unde va fi efectuată investiția și care are domiciliul în altă localitate. În Strategia Națională a Locuirii va fi identificată nevoia de locuințe pentru specialiști structurată pe două paliere - stabilirea localităților unde serviciile de educație, respectiv sănătate se confruntă cu dificultăți cauzate de lipsa specialiștilor și de necesitatea acestor servicii publice - bazat pe numărul de potențiali utilizatori ai serviciului respectiv și de posibilitatea de asigurare a spațiului pentru aceste servicii. Prin măsurile propuse se asigură o abordare integrată a problemelor de la nivel local. Pentru zona rurală și pentru orașe - prin prezenta investiție se facilitează accesul specialiștilor și se asigură complementaritatea față de investițiile realizate prin componentele C12 - Sănătate și C15 - Educație din PNRR, asigurându-se, astfel, atât infrastructura și cât și resursa umană necesară furnizării serviciilor publice respective.

De asemenea, vor fi stabilite detalii privind modul și perioada de utilizare a acestor locuințe (vor rămâne în mod obligatoriu în proprietatea autorităților publice locale - astfel încât să fie crescut procentul de locuințe publice/locuințele pentru tineri se vor acorda tinerilor de până la 35 de ani pe baza criteriilor stabilite în Legea nr. 152/1998 / locuințele de serviciu pentru specialiști din sănătate și educație vor fi acordate conform criteriilor din Legea nr. 114/1996). Autoritățile publice locale vor efectua prioritizarea procesului de acordare de locuințe, conform prevederilor Legii nr. 114/1996 privind locuințele.

Beneficiarii acestei scheme de finanțare sunt unități administrativ-teritoriale/zonă metropolitană/consorții administrative care îndeplinesc următoarele condiții obligatorii:

- Investițiile pentru unitățile de locuit pentru tineri care provin din grupuri/comunități vulnerabile vor fi atribuite unităților administrativ-teritoriale/zonelor metropolitane/consorțiilor administrative pe baza unor planuri integrate de acțiune care vor avea ca scop îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru tinerii care provin din comunități și grupuri vulnerabile și pentru gospodăriile din care fac parte, inclusiv prin măsuri pentru integrarea socială și economică a grupurilor țintă. Definiția grupului țintă „tineri” trebuie să îndeplinească în mod cumulativ următoarele condiții: apartenența la un grup/comunitate vulnerabilă, să aibă vârsta cuprinsă între 18 și 35 de ani, venitul pe membru de familie să fie mai mic decât salariul lunar mediu pe economie, nu deține o locuință/nu a deținut o locuință, locuiește într-o locuință supraaglomerată și precară. Criteriile pot avea în vedere dacă tinerii au în grijă unu sau mai mulți copii la nivelul gospodăriei.

Numărul unităților de locuit, construite în zonele urbane sau în zonele rurale, pentru tineri care provin din comunități/grupuri vulnerabile, intervenția fiind sprijinită de măsuri complementare din domeniul social/educație/piața forței de muncă, în conformitate cu prevederile din contractele de servicii publice pentru construcția locuințelor destinate acestor categorii sociale.

Noile unități de locuit vor fi conforme cu ținta privind atingerea pragului de minim 20% consum primar de energie, în comparație cu cerințele privind construcțiile NZEB (Nearly Zero Energy Building), stipulate în reglementările naționale, reflectate în certificatele de performanță energetică.

Ținta propusă în cadrul acestei investiții este ca până la finalul perioadei de implementare a PNRR (Q2 2026) să fie construite 4.418 de unități de locuit pentru tineri. Clădirile noi trebuie să respecte obiectivul de a atinge o reducere a cererii de energie primară (PED) cu cel puțin 20% față de cerința de construcție a clădirilor NZEB, în conformitate cu liniile directoare naționale, aspecte demonstrate prin certificate de performanță energetică. La stabilirea țintei este considerată o suprafață medie construită de 65 mp. pe apartament.

- Investițiile pentru unitățile de locuit pentru specialiști în sănătate și educație vor fi atribuite unităților administrativ-teritoriale/zonelor metropolitane/consorțiilor administrative pe baza unor planuri integrate de acțiune pentru îmbunătățirea serviciilor medicale și a celor educaționale pentru comunitățile și grupurile vulnerabile identificate prin maparea nevoilor la nivelul comunităților și grupurilor marginalizate. De asemenea, investiția va fi realizată în concordanță cu investițiile din domeniile Educație și Sănătate (spre exemplu investiții în infrastructura medicală prespitalicească cu scopul de a crește accesul populației la servicii medicale) și cu cele din componenta C5 - Valul Renovării din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, precum și cu cele din I3. a acestei componente (Reabilitarea moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți furnizarea de servicii publice de către unitățile administrativ-teritoriale), și cu Programele Operaționale (2014-2020 și 2021-2027) și cu alte programe.

Numărul unităților de locuit, construite în orașe sau în zonele rurale, pentru specialiști în sănătate și educație, intervenția fiind sprijinită de măsuri complementare din domeniul social/educație/piața forței de muncă, în conformitate cu prevederile din contractele de servicii publice pentru construcția locuințelor destinate acestor categorii sociale.

Noile unități de locuit vor fi conforme cu ținta privind atingerea pragului de minim 20% consum primar de energie, în comparație cu cerințele privind construcțiile NZEB, stipulate în reglementările naționale, reflectate în certificatele de performanță energetică.

Ținta propusă în cadrul acestei investiții este ca până la finalul perioadei de implementare a PNRR (Q2 2026) să fie construite 1.104 de unități de locuit pentru specialiști în sănătate și educație cu obiectivul de a avea cerințe primare energetice cu cel puțin 20% mai reduse decât cerințele NZEB. La stabilirea țintei este considerată o suprafață medie construită de 65 mp. pe apartament.

Investiția va fi gestionată de către MDLPA.

Beneficiari direcți/beneficiari indirecti:

Categorii de UAT eligibile:

- Municipii reședință de județ și cele 6 sectoare ale Municipiului București;
- Municipii, altele decât cele reședință de județ;
- Orașe;
- Comune.

Construcția de locuințe de serviciu pentru specialiști din sănătate și învățământ este eligibilă doar pentru orașe și comune. Construcția acestor obiective va conduce la creșterea atractivității specialiștilor de a lucra în respectivele localități, contribuind la depășirea dificultăților de atragere a personalului calificat în orașe și în zonele rurale.

Sunt eligibile parteneriatele și/sau ADI pentru proiectele desfășurate cu UAT din zona periurbană/zona metropolitană/zona urbană funcțională și/sau cu consiliile județene/municipiul București.

13. Reabilitare moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți furnizarea de servicii publice de către unitățile administrativ-teritoriale

Investiția vizează reabilitarea moderată a clădirilor publice ce aparțin orașelor și comunelor pentru renovarea unui număr cât mai mare de clădiri, astfel încât să se atingă obiectivele din SRTL.

Se va avea în vedere ca intervențiile să realizeze, în medie, cel puțin o renovare de amploare moderată, așa cum este definită în Recomandarea Comisiei privind renovarea clădirilor (UE) 2019/786, sau să realizeze, în medie, o reducere de cel puțin 30 % a emisiilor directe și indirecte de gaze cu efect de seră în comparație cu emisiile ex-ante. Această procent va fi realizat și asigurat prin certificate de performanță energetică.

În Recomandarea Comisiei privind renovarea clădirilor (UE) 2019/786 se menționează:

Următoarele amplori ale renovării au fost elaborate în contextul Observatorului UE al parcurilor imobiliare pe baza economiilor de energie primară:

- renovare minoră (mai puțin de 30 %);
- renovare moderată (între 30 % și 60 %); și
- renovare aprofundată (peste 60 %).

Renovările NZEB-urilor nu sunt definite în termeni de prag specific de economisire a energiei primare, ci în conformitate cu definițiile oficiale naționale de renovare a NZEB-urilor.

Renovările aprofundate sunt cele care conduc la renovări care reduc atât volumul de energie furnizat, cât și consumul de energie final al unei clădiri cu un procent semnificativ comparativ cu nivelurile anterioare renovării, rezultând astfel într-o performanță energetică foarte ridicată ⁽⁸⁾.

În conformitate cu documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește raportul Comisiei din 2013 intitulat Sprijinul financiar pentru eficiența energetică a clădirilor ⁽⁹⁾, „renovarea aprofundată” poate fi considerată drept o renovare care conduce la îmbunătățiri semnificative (în mod normal, de peste 60 %) ale eficienței.

Tipuri de lucrări eligibile:

- lucrări de reabilitare termică a elementelor de anvelopă a clădirii;
- lucrări de reabilitare termică a sistemului de încălzire/a sistemului de furnizare a apei calde de consum;
- Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei electrice și/sau termice pentru consum propriu; utilizarea surselor regenerabile de energie;
- lucrări de instalare/reabilitare/modernizare a sistemelor de climatizare și/sau ventilare mecanică pentru asigurarea calității aerului interior;
- lucrări de reabilitare/modernizare a instalațiilor de iluminat în clădiri;
- sisteme de management energetic integrat pentru clădiri;
- modernizarea sistemelor tehnice ale clădirilor, inclusiv în vederea pregătirii clădirilor pentru soluții inteligente.

Lucrările sus-menționate vor fi efectuate la clădirile publice care aparțin orașelor și comunelor: sedii de primărie, biblioteci, cămine culturale, case de cultură, muzee, case memoriale, centre de informare turistică, sedii de poliție, sedii de unități sanitare publice, unități școlare și creșe.

Pentru a asigura cerințele de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități, vor fi eligibile investiții pentru:

- sisteme de ghidaj și orientare care utilizează tehnologia senzorilor de proximitate destinate persoanelor cu deficiențe de vedere.
  - sisteme de avertizare luminoasă destinate persoanelor cu deficiențe de auz.
  - dispozitive de amplificare a sunetului destinate persoanelor utilizatoare de proteze auditive.
- Dispozitivele pot fi implementate cu succes la nivelul serviciilor publice în interacțiunea cu cetățenii.

- rampe mobile, lifturi adaptate și alte mijloace ce pot fi integrate la nivelul construcțiilor existente în scopul deservirii populației cu dizabilități fizice.

- covoare tactile pentru infrastructura de acces în instituțiile publice de interes general.

Investiția se implementează prin semnarea contractelor de finanțare (cu UAT beneficiare) pentru reabilitarea moderată a clădirilor publice.

Procesul de contractare va începe prin publicarea schemei de finanțare. Distribuția fondurilor se va organiza în două runde de atragere a fondurilor - prima rundă - acces pentru toate UAT, în limita bugetului prealocat. Înainte de această etapă, MDLPA publică schema de finanțare care cuprinde cerințele și condițiile ce trebuie îndeplinite de către UAT. În a doua rundă, ce va fi organizată în 2022 - se redistribuie fondurile rămase neutilizate către cei care au cheltuit alocarea în prima rundă. În această rundă secundă vor fi condiții mai restrictive, în sensul asigurării atingerii țintelor vizate pe componentă. După această rundă vor fi finalizate toate contractele de finanțare dintre MDLPA și beneficiarii eligibili.

Schema de finanțare va stabili criteriile și condițiile pentru includerea la finanțare a obiectivelor de investiții care îndeplinesc, printre altele, următoarele condiții:

- Sunt eligibile numai orașele și comunele;
- Sunt eligibile numai clădirile publice cu funcțiuni de furnizare/prestare a serviciilor publice (ex. primării, biblioteci, clădiri ale serviciilor publice de asistență socială etc.);
- Implementarea proiectelor de reabilitare moderată vor contribui la reducerea cu 30% a consumului primar de energie, atestat prin certificatele de performanță energetică;
- Pentru investițiile în reabilitarea clădirilor publice, costurile care nu țin de sistemele de îmbunătățire a eficienței energetice nu vor depăși pragul de 10% din valoarea totală a costurilor.

Beneficiari direcți:

Categorii de UAT eligibile:

- Orașe;
- Comune.

Sunt eligibile parteneriatele și/sau ADI pentru proiectele desfășurate în parteneriat cu UAT din zona periurbană/zona metropolitană/zona urbană funcțională și/sau cu consiliile județene.

14. Elaborarea/actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de urbanism

Investiția vizează elaborarea sau actualizarea în format GIS a planurilor de amenajare a teritoriului (PATJ, PATZM) și a planurilor urbanistice (PUG, PUZ), respectiv a planurilor de mobilitate urbană (PMUD) pentru alinierea la noile principii ale Politicii Urbane a României și ale Codului ATUC- Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor (limitarea extinderii intravilanelor localităților pentru reducerea distanțelor și a nevoilor de deplasare pentru cetățeni și, implicit, limitarea utilizării vehiculelor proprii; corelarea dintre modul de utilizare a terenurilor și mobilitatea urbană pentru limitarea congestiilor în trafic și implicit a poluării și pentru creșterea siguranței în trafic).

Planul de mobilitate urbană durabilă (PMUD) constituie instrumentul de planificare strategică teritorială prin care este corelată dezvoltarea spațială a localităților și a zonei periurbane/metropolitane a acestora cu nevoile de mobilitate și transport ale persoanelor și mărfurilor.

Investițiile finanțate în cadrul componentei fac parte din PMUD și din SIDU, asigurând complementaritatea în acest sens (având în vedere procesul de actualizare și necesitatea alinierii la principiile din Politica Urbană a României și la noile măsuri pentru mobilitatea urbană, propunem să fie acceptate și PMUD/SIDU în curs de elaborare/aprobare).

Tipuri de proiecte eligibile:

- Elaborarea/actualizarea de Planuri Urbanistice Generale în format digital.
- Elaborarea/actualizarea de Planuri Urbanistice Zonale în format digital.
- Elaborarea/actualizarea de Planuri de Amenajarea Teritoriului Județean în format digital.
- Elaborarea/actualizarea de Planuri de Amenajarea Teritoriului Zonal Metropolitan în format digital.
- Elaborarea/actualizarea de Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă în format digital.

Activitățile eligibile sunt conforme prevederilor ghidurilor de elaborare a documentațiilor pentru aceste tipuri de investiții și a schemelor de finanțare aferente.

Investiția se va implementa prin semnarea contractelor de finanțare (cu UAT beneficiare) pentru elaborarea/actualizarea în format GIS a documentațiilor de amenajarea teritoriului, de urbanism și a planurilor de mobilitate urbană durabilă.

Pentru elaborarea/actualizarea documentațiilor de amenajarea teritoriului și de urbanism, respectiv a planurilor de mobilitate urbană durabilă, va fi aplicat principiul „primul venit, primul servit”. Primul pas al acestui proces va fi publicarea schemei de finanțare care va stabili criteriile și condițiile care trebuie îndeplinite pentru acordarea finanțării către UATB astfel încât să se asigure atingerea țintelor și eficacitatea procesului de finanțare aferent elaborării/actualizării documentațiilor de amenajarea teritoriului, urbanism, respectiv planurilor de mobilitate urbană durabilă.

Schema va stabili criteriile și condițiile care trebuie îndeplinite pentru acordarea finanțării către UAT astfel încât să se asigure atingerea țintelor și eficacitatea procesului de finanțare aferent elaborării/actualizării în format digital a documentațiilor de amenajarea teritoriului, urbanism, respectiv planurilor de mobilitate urbană durabilă.

Beneficiarii direcți investiției vor fi:

- Municipii reședință de județ și municipiul București;
- Alte municipii;
- Orașe;
- Comune;
- Consiliile județene (pentru PATJ);
- ADI/Zonele Metropolitane (pentru PATZM).

Sunt eligibile parteneriatele și/sau ADI pentru proiectele desfășurate în parteneriat cu UAT din zona periurbană/zona metropolitană/zona urbană funcțională și/sau cu consiliile județene, respectiv MDLPA (pentru documentațiile ce se elaborează pentru zone care cuprind monumente înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO).

Pentru I1, I2, I3 și I4 sunt eligibile și cheltuielile pentru studii, documentații tehnice (proiectare), avize/acorduri, precum și pentru expropriere și demolare (cu condiția ca minim 70% din deșeurile de la demolări sunt pregătite pentru reutilizare/reciclare/recuperare a altor materiale), care să permită elaborarea proiectelor ce se încadrează în tipologiile sus-menționate.

Proiectele pot fi elaborate în mod integrat de către municipii și orașe sau în parteneriat orizontal/multinivel (cu implicarea palierului județean și/sau național, asigurând astfel o capacitate instituțională adecvată pentru elaborarea și implementarea proiectelor în limitele stabilite pentru PNRR). Proiectele pot fi desfășurate în parteneriat cu consiliile județene și/sau alte UAT.

Această investiție va fi desfășurată pe principiul primul venit, primul servit.

Pilonul IV - Coeziune economică, socială și teritorială

Componenta C11: Turism și cultură

Domeniu de intervenție:

Turism și Cultură

Reforme:

- R1. Operaționalizarea organizațiilor de management al destinației (OMD-uri)
- R2. Crearea cadrului pentru operaționalizarea traseelor cicloturistice la nivel național
- R3. Reformarea sistemului de finanțare a sectorului cultural

Investiții:

I1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale

Obiectivul acestei investiții este de a crește atractivitatea destinațiilor turistice selectate în urma dezvoltării a 12 rute turistice/culturale tematice în zonele rurale defavorizate din România și crearea de noi locuri de muncă în industria turistică.

Cele 12 rute sunt: ruta castelelor, ruta curiilor, ruta culelor, traseul gastronomiei tradiționale, ruta bisericilor fortificate, ruta bisericilor din lemn, ruta mănăstirilor din zona Moldovei, ruta Sfântului Ladislau, traseul castrelor romane, ruta cetăților, refacerea peisajului cultural din Delta Dunării în vederea creșterii atractivității zonei, ruta satelor cu arhitectură tradițională.

Investiția vizează acordarea de sprijin financiar pentru promovarea rutelor și pentru modernizarea/reabilitarea obiectivelor (șiturilor) turistice cu impact național și internațional, identificate în zonele de destinație optimă.

Dintre șiturile ce vor fi incluse în cele 12 rute, în vederea restaurării vor fi selectate cele care îndeplinesc următoarele criterii:

- să facă parte din una dintre cele 12 rute;
- să aibă cel puțin studiul de fezabilitate realizat la data selectării și, până la data semnării contractului, să aibă realizat studiul de fezabilitate și toate autorizațiile/documentele necesare lucrărilor/execuției contractului.

1. Finanțarea Rutei castelelor

Proiectul prevede înființarea unei rute ale castelelor din cele 30 de castele cele mai reprezentative din România pentru a atrage împreună vizitatorii interesați precum și restaurarea a 5 castele din toate regiunile istorice ale țării.

Obiectivul de investiție:

Reabilitarea a 5 castele și a infrastructurii specifice în toate regiunile României. Se va investi pentru restaurarea fiecărui castel, inclusiv refacerea peisagistică a zonei. Investițiile vor fi coordonate de Compania Națională de Investiții și Unitatea de Management a Proiectului.

Digitalizarea valorilor aferente, marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management. Se vor include în rută cele mai importante castele din România (30 de obiective).

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție.

2. Finanțarea Rutei curiilor din zona Transilvaniei

Curia reprezintă ansamblul unei curți senioriale sau nobiliare, cele mai multe au fost construite între secolele al XVII-lea și al XIX-lea, combinând caracteristicile stilului Renașterii, Barocului și Neoclasicismului cu particularitățile arhitecturii populare. Proiectul prevede înființarea unei rute ale curiilor cele mai reprezentative din Transilvania pentru a atrage împreună vizitatorii interesați, precum și restaurarea a 5 curii.

Obiectivul de investiție:

1.Reabilitarea a 5 curii și a infrastructurii specifice. Se va investi pentru restaurarea fiecărei curii, inclusiv refacerea peisagistică a zonei,. Investițiile vor fi coordonate de Compania Națională de Investiții și Unitatea de Management a Proiectului.

2.Digitalizarea valorilor aferente, marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management. Se vor include în rută cele mai importante curii din România (25 de obiective).

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție. Soluțiile de digitalizare, al căror cost reprezintă 90% din suma totală alocată digitalizării, se încadrează în domeniul de intervenție 011 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale.

3. Finanțarea Rutei culelor

Cula este un tip de construcție semifortificată, specifică secolelor XVIII și XIX, răspândită în întregul spațiu balcanic. Culele erau locuințele boierilor, construite în vederea apărării avutului și vieții membrilor familiilor acestora împotriva invaziilor. Culele se întâlnesc preponderent în regiunea deluroasă a Olteniei, dar câteva exemplare se mai găsesc și în zona de câmpie a Munteniei, în București și în județele Argeș și Teleorman.

Proiectul prevede înființarea unei rute ale culelor cele mai reprezentative din România pentru a atrage împreună vizitatorii interesați, precum și restaurarea a 5 cule.

Obiectivul de investiție:

1.Reabilitarea a 5 cule și a infrastructurii specifice. Se va investi pentru restaurarea fiecărei cule, inclusiv refacerea peisagistică a zonei. Investițiile vor fi coordonate de Compania Națională de Investiții și Unitatea de Management a Proiectului.

2.Digitalizarea valorilor aferente, marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management. Se vor include în rută cele mai importante cule din România (15 obiective).

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție. Soluțiile de digitalizare, al căror cost reprezintă 90% din suma totală alocată digitalizării (90% din 0,45 mil. euro), se încadrează în domeniul de intervenție 011 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale.

4. Finanțarea Traseului gastronomiei tradiționale românești

Proiectul prevede înființarea unei rute a gastronomiei românești, cuprinzând localități care sunt cunoscute în legătură cu un produs culinar specific, pentru a atrage împreună vizitatorii interesați.

Obiectivul de investiție:

Activități de cercetare în vederea dezvoltării rutei pe teritoriul României; inventariere, digitalizare, documentare, marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management și digitalizare (digitalizarea valorilor culturale aferente); dezvoltare și livrare ofertă culturală. Se vor include în rută cele mai importante locații cu un specific gastronomic din România (30 de obiective).

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție. Soluțiile de digitalizare, al căror cost reprezintă 90% din suma totală alocată digitalizării, se încadrează în domeniul de intervenție 011 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale.

Activități eligibile pentru implementarea investiției:

- Activități de cercetare în vederea dezvoltării rutei pe teritoriul României;
- Inventariere, digitalizare, documentare, proiectare, restaurare și punerea în valoare a unor monumente/obiective/ansambluri reprezentative; (unde e cazul).
- Amenajare acces din DN/DJ spre monument/obiectiv din cadrul rutei, amenajare parcare, toalete;
- Marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei;
- Dezvoltarea de infrastructură la scară mică (locuri de campare, puncte de odihnă, locuri de belvedere);
- Ecologizare, igienizare și reabilitare peisagistică a zonelor cu impact negativ;
- Marketing, management și digitalizare;
- Dezvoltare și livrare ofertă culturală (unde e cazul).

5. Finanțarea Rutei bisericilor fortificate

Satele transilvane cu biserici fortificate constituie un sit în Patrimoniul Mondial al Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), clasificat deoarece s-a considerat că oferă o imagine plină de viață a peisajului cultural din sudul Transilvaniei.

Proiectul prevede înființarea unei rute ale bisericilor fortificate cele mai reprezentative din România (inclusiv cele aflate pe lista Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) pentru a atrage împreună vizitatorii interesați).

Obiectivul de investiție:

Digitalizarea valorilor aferente, marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management. Se vor include în rută cele mai importante biserici fortificate din România (20 de obiective).

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție. Soluțiile de digitalizare, al căror cost reprezintă 90% din suma totală alocată digitalizării (90% din 0,6 mil. euro), se încadrează în domeniul de intervenție 011 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale.

6. Finanțarea Rutei bisericilor de lemn

Bisericile de lemn din România formează un patrimoniu prețios pe plan național și mondial. Proiectul prevede înființarea unei rute ale bisericilor de lemn cele mai reprezentative din România pentru a atrage împreună vizitatorii interesați, precum și restaurarea a 10 biserici de lemn.

Obiectivul de investiție:

- 1.Reabilitarea a 10 biserici de lemn și a infrastructurii specifice în toate regiunile României. Se vor investi 0,5 mil. euro pentru restaurarea fiecărei biserici, inclusiv refacerea peisagistică a zonei. Investițiile vor fi coordonate de Compania Națională de Investiții și Unitatea de Management a Proiectului.
- 2.Digitalizarea valorilor aferente, marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management. Se vor include în rută cele mai importante biserici de lemn din România (30 de obiective).

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție.

7. Finanțarea Rutei mănăstirilor din zona Moldovei

Mănăstirile din Moldova reprezintă un element extrem de valoros și atractiv al patrimoniului cultural național, având o arhitectură specifică, cu fresce unice și picturi murale deosebite.

Proiectul prevede înființarea unei rute ale mănăstirilor cele mai reprezentative din Moldova pentru a atrage împreună vizitatorii interesați, precum și restaurarea a 5 mănăstiri.

Obiectivul de investiție:

1. Reabilitarea a 5 mănăstiri și a infrastructurii specifice. Se va investi pentru restaurarea fiecărei mănăstiri, inclusiv refacerea peisagistică a zonei. Investițiile vor fi coordonate de Compania Națională de Investiții și Unitatea de Management a Proiectului.
2. Digitalizarea valorilor aferente, marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management. Se vor include în rută cele mai importante mănăstiri din România (30 de obiective).

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție. Soluțiile de digitalizare, al căror cost reprezintă 90% din suma totală alocată digitalizării, se încadrează în domeniul de intervenție 011 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale.

8. Finanțarea Rutei Sfântul Ladislau pe teritoriul României

Regele Sfântul Ladislau este prezent în memoria culturală și în zilele noastre: regele cavaler apare în legende, povești și este personajul principal a mai multor pelerinaje. Moștenirea se compune din obiective de patrimoniu construit, locuri legendare și arii naturale excepționale.

Proiectul prevede înființarea unei rute ale așezămintelor reprezentative legate de cultul regelui cavaler pentru a atrage împreună vizitatorii interesați, precum și restaurarea a 5 biserici/clădiri de patrimoniu.

Obiectivul de investiție:

- 1.Reabilitarea a 5 biserici/clădiri de patrimoniu și a infrastructurii specifice. Se va investi pentru restaurarea fiecărei biserici. Investițiile vor fi coordonate de Compania Națională de Investiții și Unitatea de Management a Proiectului.
- 2.Digitalizarea valorilor aferente, marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management. Se vor include în rută cele mai importante locații din România (20 de obiective).

Țintă: 20 de obiective monumente istorice și naturale cuprinse în rută.

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiții. Soluțiile de digitalizare, al căror cost reprezintă 90% din suma totală alocată digitalizării (90% din 0,6 mil. euro), se încadrează în domeniul de intervenție 011 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale.

9. Finanțarea Traseului Castrelor Romane

Limesul dunărean și cel al provinciei Dacia face parte din cel mai complex și cea mai lungă porțiune de frontieră a Imperiului Roman, de pe teritoriul Europei continentale. Limesul dacic are un caracter unic, care ilustrează abordări creative în privința peisajelor în care acesta a fost implementat. Totodată, acest Limes este cel mai mare monument istoric, din întreaga Europă.

Proiectul prevede reabilitarea și punerea în valoare a castrelor romane de pe Limesul dacic și dunărean, înființarea unei rute ale castrelor cele mai reprezentative din România pentru a atrage împreună vizitatorii interesați, precum și restaurarea a 5 castre romane.

Obiectivul de investiție:

- 1.Reabilitarea a 5 castre și a infrastructurii specifice. Se va investi pentru restaurarea fiecărui castru, inclusiv refacerea peisagistică a zonei. Investițiile vor fi coordonate de Compania Națională de Investiții și Unitatea de Management a Proiectului.
- 2.Digitalizarea valorilor aferente, marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management. Se vor include în rută cele mai importante castre din România (20 de obiective).

Țintă: 20 de obiective

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție. Soluțiile de digitalizare, al căror cost reprezintă 90% din suma totală alocată digitalizării, se încadrează în domeniul de intervenție 011 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale.

10. Ruta cetăților

Cetățile din România sunt adevărate comori istorice, dacice și medievale, care prezintă și în momentul de față puncte de atracție majoră pentru turiștii din țară și din străinătate. Cetățile dacice se află și pe lista mondială UNESCO, dar din păcate nu sunt puse în valoare așa cum sunt cele din alte țări. Cetățile medievale sunt monumente istorice de categoria A sau B, aflate în proprietatea Unităților Administrativ-Teritoriale. Unele dintre ele au fost restaurate prin Programul Operațional Regional, sau prin Programul de dezvoltare rurală, dar sunt cetăți de importanță națională sau mondială (de exemplu cetățile dacice) care nu au beneficiat de un program amplu de restaurare și punere în valoare. De asemenea, nu există o strategie de promovare a cetăților în ansamblul lor.

Prin ruta turistică dedicată cetăților din România se dorește promovarea acestora pentru a atrage împreună turiștii și restaurarea a 5 cetăți pe tot teritoriul României.

Obiectivul de investiție:

- 1.Reabilitarea a 5 cetăți și a infrastructurii specifice. Se va investi pentru restaurarea fiecărei cetăți, inclusiv refacerea peisagistică a zonei. Investițiile vor fi coordonate de Compania Națională de Investiții și Unitatea de Management a Proiectului.
- 2.Digitalizarea valorilor aferente, marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management. Se vor include în rută cele mai importante cetăți din România (30 de obiective).

Țintă: 30 de obiective

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție. Soluțiile de digitalizare, al căror cost reprezintă 90% din suma totală alocată, se încadrează în domeniul de intervenție 011 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale.

11. Refacerea peisajului cultural din Delta Dunării în vederea creșterii atractivității zonei

Pentru Delta Dunării relația dintre resursele naturale și comunitatea de pescari au creat un spațiu și un peisaj cultural unic ce se dorește să fie protejat ca patrimoniu cultural și natural și valorificat prin turism cultural. Proiectul propune o abordare inovativă în care patrimoniul local devine factor principal de dezvoltare durabilă într-o arie protejată naturală. Se vor restaura, pune în valoare 30 obiective de peisaj cultural, care vor fi incluse într-un traseu turistic.

Obiectivul de investiție:

1.Reabilitarea a 30 obiective tradiționale (de ex: case tradiționale, gospodării tradiționale, șure, etc.) din Delta Dunării și a infrastructurii specifice. Se va investi pentru restaurarea fiecărui obiectiv în paralel cu training-ul meșterilor locali, inclusiv refacerea peisagistică a zonei. Investițiile vor fi coordonate de Muzeele satului și organizațiile neguvernamentale profesionale din domeniu.

2.Marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management și digitalizare (digitalizarea valorilor culturale aferente); dezvoltare și livrare ofertă culturală; formare personal și activități de educație culturală. Se vor include în rută 30 de obiective tradiționale din Delta Dunării.

Țintă: 30 de obiective de peisaj cultural din Delta Dunării

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, organizațiile neguvernamentale profesionale din domeniu, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție.

Soluțiile de digitalizare, al căror cost reprezintă 90% din suma totală alocată digitalizării, se încadrează în domeniul de intervenție 011 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale.

Obiectivele reabilite nu vor face obiectul unor activități economice, inclusiv dar fără a se limita la vânzarea acestora ori exploatarea economică.

12. Finanțarea rutei satelor cu arhitectură tradițională

În mediul rural românesc, calitatea peisajului construit a avut de suferit mult în ultimii ani. Imaginea satelor noastre s-a degradat treptat din cauza proastei administrări, a lipsei resurselor necesare și a unor standarde minime de calitate în construcții, precum și din cauza depopulării sau îmbătrânirii populației. Această situație este cu atât mai gravă în zonele cu potențial turistic deosebit și valoare identitară importantă, acolo unde conduce la risipirea unor oportunități importante pentru dezvoltarea României. Satele noastre încep să-și piardă acea imagine care, în mod tradițional, conferă valoare culturală localităților, garantează calitatea vieții și bunăstare în comunitate și prezintă atractivitate pentru vizitatori. Multe case sunt abandonate și se distrug treptat pe măsura trecerii timpului. Altele sunt renovate doar parțial sau nesatisfăcător, în lipsa resurselor financiare, a mâinii de lucru specializate, precum și a unor standarde minime care să garanteze reabilitarea de calitate.

Obiective:

- Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor: prin folosirea materialelor și tehnicilor tradiționale, precum și integrarea celor moderne și performante, fără a distruge valorile culturale;
- Dezvoltarea satelor din perspectivă turistică: prin crearea unei coerențe la nivelul aspectului arhitectural, adăugând valoare culturală care să atragă potențiali turiști;
- Protejarea resurselor locale: prin punerea în valoare a patrimoniului și conservarea lui și oferirea de asistență de specialitate privind standardele unei restaurări de calitate;
- Prevenirea depopulării satelor: pe termen lung, crearea de noi oportunități (turistice și comerciale) care să motiveze oamenii să rămână sau care pună premisele atragerii de oameni noi de la oraș care vor să investească în mediul rural.

Măsura se referă la clădirile de locuit din mediul rural, în satele aparținătoare comunelor și localităților urbane din România, inclusiv, aflate în proprietate privată și situate în zone de

importanță turistică și cu densitate mare de clădiri cu valoare culturală, precum Maramureșul, Munții Apuseni, Bucovina și Oltenia, Ținutul Secuiesc sau zona săsească din sudul Transilvaniei.

Programul-pilot presupune:

1. Asigurarea unei etape de formare a potențialilor beneficiari cu privire la standardele de calitate pe care trebuie să le urmărească proiectele vizate prin cererile de finanțare;
2. O etapă de selecție și finanțare a proiectelor eligibile;
3. Etapa de implementare pe parcursul căreia se asigură monitorizarea lucrărilor cu ajutorul specialiștilor în domeniul reabilitării patrimoniului construit, proveniți din profesii și mediul academic de specialitate, precum și cei furnizați de ONG-urile cu activitate în domeniu.

Obiectivul de investiție:

1. Reabilitarea a 150 de case tradiționale din toată România și a infrastructurii specifice. Se va investi pentru restaurarea fiecărei case tradiționale în paralel cu training-ul meșterilor locali, inclusiv refacerea peisagistică a zonei. Investițiile vor fi coordonate de Muzele satului din regiune și organizațiile neguvernamentale profesionale din domeniu.
2. Marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei, marketing, management și digitalizare (digitalizarea valorilor culturale aferente); dezvoltare și livrare ofertă culturală; formare personal și activități de educație culturală. Se vor include în rută 20 de sate cu arhitectură tradițională din România.

Programul va fi implementat de Muzele satului din regiune și organizațiile neguvernamentale specializate în domeniu, în toată țara.

Țintă: 150 de obiective restaurate și o rută culturală cuprinzând sate tradiționale din România (20 obiective).

Responsabil: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului, Muzele satului din regiune, Organizații non-guvernamentale profesionale active în domeniu, Unitățile Administrativ Teritoriale afectate de investiție.

Soluțiile de digitalizare, al căror cost reprezintă 90% din suma totală alocată digitalizării se încadrează în domeniul de intervenție 011 - Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale.

Reabilitarea a 150 de case tradiționale din toată România și a infrastructurii specifice NU implică elemente de ajutor întrucât nu este destinată exploatării comerciale, fiind accesibilă publicului în mod gratuit.

Activități eligibile pentru implementarea investiției:

- Activități de cercetare în vederea dezvoltării rutei pe teritoriul României;
- Inventariere, digitalizare, documentare, proiectare, restaurare și punerea în valoare a unor monumente/obiective/ansambluri reprezentative;
- Amenajare acces din DN/DJ spre monument/obiectiv din cadrul rutei, amenajare parcare, toalete;
- Marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei;
- Dezvoltarea de infrastructură la scară mică (locuri de campare, puncte de odihnă, locuri de belvedere);
- Ecologizare, igienizare și reabilitare peisagistică a zonelor cu impact negativ;
- Marketing, management și digitalizare;
- Dezvoltare și livrare ofertă culturală;
- Formare personal și activități de educație culturală (unde e cazul).

12. Modernizarea/crearea de muzee și memoriale

Această investiție vizează finanțarea lanțului de muzee și memoriale dedicate opresiunii și conflictelor.

Proiectul își propune crearea unor centre muzeale diferite de cele existente în România. Aceste muzee vor deveni centrul comunității în care vor fi construite/revitalizate, fiind spații în care vizitatorii sunt primiți cu ușile larg deschise, vor fi lăcașurile co-creării, ale interactivității și ale educației non-formale.

1. Mutra: Muzeul identităților și conflictelor transilvănene.

Se prevede înființarea (construirea și dotarea) unui complex muzeal nou în județul Cluj, în zona rurală, parte a zonei metropolitane, ca extindere a Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei, care prezintă în format fizic și digital istoria tuturor etniilor care au trăit pe teritoriul Transilvaniei de-a lungul istoriei, modul lor de interacțiune și conviețuire.

Zona în care va fi construit obiectivul se află în apropiere de orașul Cluj, în cea mai mare comună din România, Florești.

2. Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului din România.

Se prevede înființarea (construirea și dotarea) unui complex muzeal, care are drept scop prezentarea și promovarea istoriei, a culturii și a tradițiilor comunităților evreiești în contextul proceselor de modernizare a României, inclusiv în format digital.

Faza de *Lucrări C+M (construcție și montare) pentru reabilitare și consolidare*, poate fi finanțată din Fonduri Europene prin Planul Național de Redresare și Reziliență.

Restul sumei va fi suportată din bani proveniți de la bugetul de stat și donații.

3. Timișoara Capitală Europeană a Culturii: Memorialul Revoluției-decembrie 1989.

Creionarea unui Traseu al Revoluției din 1989 care are ca scop regândirea modului în care este reflectată revoluția în spațiul public. Acest traseu îl vom valorifica prin reamenajarea spațiilor publice, a locurilor fierbinți ale acelor zile din decembrie 1989: Piața Maria, Podul Maria, Piața Victoriei (Zona dintre primărie și catedrală este una dintre cele mai „fierbinți” pe harta Revoluției), Opera (Palatul Culturii), Piața Libertății, Piața Sf. Gheorghe, fostul sediu județean al P.C.R. (actuala prefectură), Podul Decebal, Parcul Poporului și „Complexul Memorial” din Cimitirul Eroilor din Calea Lipovei.

Activități propuse: marcarea și semnalizarea rutei/obiectivelor incluse în cadrul rutei; dezvoltarea de infrastructură la scară mică (puncte de odihnă, locuri de belvedere), ecologizare, igienizare și reabilitare peisagistică a zonelor cu impact negativ.

4. Memorialul Victimelor (Sighetul Marmației)

Proiectul are două componente.

În componenta I se propune realizarea unui spațiu expozițional în podul clădirii muzeului Memorialului Sighet. Proiectul va fi derulat și administrat de Fundația Academia Civică, organizație neguvernamentală fondată, în 1994, cu scopul realizării Memorialului Victimelor Comunismului. Fundația Academia Civică este persoana juridică care administrează toate proiectele muzeografice, educaționale, de cercetare, editoriale, precum și parteneriatele cu instituții similare din țară și din Europa.

Memorialul Sighet a fost declarat de statul român ansamblu de interes național.

În componenta II se propune realizarea în imediata apropiere a Memorialului Sighet a unui centru multifuncțional unde să se deruleze diverse programe educaționale și de cercetare. Componenta II presupune achiziționarea unei clădiri în imediata vecinătate a Memorialului, legată istoric de clădirea fostei închisori.

5. Memorialul „Închisoarea tăcerii” Râmnicu Sărat și Centrul educațional privind Comunismul în România.

Proiectul are în vedere restaurarea închisorii de la Râmnicu Sărat și amenajarea sa muzeală, realizarea unei expoziții permanente, și realizarea unui centru educațional privind comunismul în România în vederea promovării memoriei comunismului și a consecințelor sale, inclusiv în format digital și promovarea acestuia în mediul online.

6. Muzeul Industrializării forțate și al dezrădăcinării - Satu Mare

Scopul proiectului este să colecteze, să digitalizeze și să arate generației tinere și turiștilor din Occident procesul de industrializare forțată, prin conversia unei clădiri simbolice într-un muzeu reprezentativ, în care elemente autentice din acea perioadă și tehnologii digitale oferă vizitatorilor o experiență unică și memorabilă.

Prin reabilitarea clădirii se va crea un obiectiv turistic unic prin tematică și soluții digitale, iar cealaltă componentă este implicarea comunității locale: o parte a clădirii va fi folosită ca spațiu comunitar, în special pentru tineret, cu scopul de a plasa evenimente ale comunității într-un context specific. La dotarea muzeului se vor folosi elemente colectate de la comunitate, partea multimedia a expoziției permanente va reda interviuri și mărturii ale oamenilor simpli, foști muncitori și reprezentanți ai acelei perioade.

7. Râpa Robilor Aiud.

Penitenciarul Aiud este o unitate penitenciară cu regim de maximă siguranță din municipiul Aiud, județul Alba, România. Prima atestare documentară a unității datează din anul 1786. În perioada comunistă penitenciarul din Aiud a fost una din cele mai dure închisori ale sistemului represiv din România.

Proiectul prevede realizarea unor spații expoziționale.

8. Muzeul ororilor comunismului, Sfântu Gheorghe. Necesitatea înființării unui muzeu al comunismului în România.

Scopul său principal este de a prezenta perioada comunismului, și implicit, prin reabilitarea clădirii propuse ca sediu al muzeului, care urmează să fie achiziționată.

9. Muzeul Fotografiei, Târgu Mureș (ce va expune în format digital toate arhivele disponibile, inclusiv cele dedicate conflictelor și regimurilor totalitare).

Va fi primul muzeu dedicat industriei și patrimoniului în domeniu, cu accent pe digitalizarea patrimoniului fotografic existent, laboratoare, spații de prezentare, centru de cercetare etc.

În acest scop primăria orașului Târgu Mureș ar oferi o clădire monument, fosta casă Domokos din piața Bolyai, construit în stil Art Nouveau pentru a găzdui noua instituție.

13. Instituirea Centrului Național de Coordonare Velo

Centrul Național de Coordonare Velo (CNCV) va fi înființat în cadrul MDLPA. Acesta va integra Centrul EuroVelo România, și va avea rolul în standardizarea, clasificarea, monitorizarea, centralizarea tuturor rutelor velo din România, precum și dezvoltarea rețelei velo.

Centrul va coordona elaborarea studiului privind traseele cicloturistice, va dezvolta aplicația integrată eVelo și procesul de certificare a rutelor EuroVelo în România.

14. Implementarea a 3.000 km de piste pentru biciclete

Investiția presupune amenajarea a 3.000 km de trasee velo la nivel național, inclusiv traseele EuroVelo și Via Transilvanica și circuitele velo adiacente acestora, precum și alte trasee ce vor fi selectate cu preponderență pe digurile cursurilor de apă administrate de către Administrația Națională Apele Române (ANAR).

Activități eligibile:

- Activități de expropriere pentru realizarea traseelor cicloturistice;
- Studii și proiecte tehnice pentru amenajarea traseelor (studii geotehnice, proiecte tehnice, studii topografice);
- Amenajarea căilor de rulare, asigurare îmbrăcăminte asfaltică/cu suprafață lucrată și întreținută, inclusiv alte elemente constructive care să asigure continuitatea infrastructurii;
- Amenajare marcaje, semnalizări.

Aceste activități vor fi implementate de către consiliile județene, autoritățile publice locale, fiind eligibile și asocierile dintre acestea, împreună cu MDLPA.

În cazul rutelor amenajate pe digurile cursurilor de apă administrate de către Administrația Națională Apele Române, activitățile vor fi implementate de către MMAP, MDLPA și, după caz, de către UAT, fiind eligibile și asocierile dintre acestea.

Rețeaua velo va include trasee naționale și trasee EuroVelo (Traseul EuroVelo 6 - paralel cu Dunărea, între Baziaș și Călărași, care apoi se bifurcă spre Tulcea și Constanța; Traseul EuroVelo 13 - paralel cu granița România-Serbia).

15. Creșterea accesului la cultură în zonele defavorizate din punct de vedere cultural

Investiția cuprinde:

- Un program de finanțare, derulat timp de 2 ani, într-un sistem de matching funds, adică de fonduri echivalente și în parteneriat cu autoritățile locale, pentru programe culturale, anuale sau multianuale, implementat la nivel local, în localități cu o populație mai mică de 50.000 de locuitori.
- Un program-pilot pentru finanțarea proiectelor de educație prin cultură, beneficiarii finanțării fiind unități de învățământ din localități cu o populație mai mică de 50.000 de locuitori. (Finanțarea sistemului de cupoane; valoarea voucherului: 20.000 euro).

Programul de finanțare, derulat timp de 2 ani, într-un sistem de matching funds, reprezintă o finanțare nerambursabilă, scutită de regulile de ajutor de stat, cheltuielile eligibile fiind prevăzute în legislația incidentă (Ordonanța Guvernului nr. 51/1998) (cheltuieli cu taxe, cu remunerații, producție, promovare, deplasare, cheltuieli administrative într-un maxim cumulată de 20%). Programul va aborda proiectele care beneficiază deja de cofinanțare de la autoritatea locală în cadrul căreia se desfășoară proiectul.

Voucherul prevăzut în programul pilot pentru unitățile de învățământ va acoperi activitățile de educație culturală (atelier; producția de spectacole cu studenții etc.), pentru minimum un proiect/program și minimum 30 de beneficiari, cheltuielile eligibile fiind cele prevăzute în Ordonanța Guvernului nr. 51/1998. Unitatea de învățământ va avea obligația să deconteze și să justifice sumele către finanțator.

investiția cuprinde:

- program de finanțare pentru programe culturale;
- program de finanțare pentru educație prin cultură;
- expertiza pe termen scurt ce va fi contractată prin aplicarea procedurii transparente de angajare, finalizată cu încheierea unui contract de muncă pe perioadă determinată. Această procedură este singura posibilă dat fiind faptul că sunt necesare competențe de nișă ce nu pot fi obținute în urma unei proceduri de achiziții publice, neexistând pe piață niciun operator economic care să poată oferi astfel de servicii. Precizăm că personalul propriu al Ministerului Culturii va coordona realizarea acestei activități dar nu o poate realiza integral fiind necesare competențe specifice, precum și colectare și procesare de date statistice din sector;
- achiziție publică de echipamente/servicii, inclusiv informare și publicitate.

Responsabil și beneficiar: Administrația Fondului Cultural Național.

16. Dezvoltarea unui sistem digital pentru procesele de finanțare a culturii

Investiția este adresată digitalizării organismelor de finanțare (dezvoltarea platformei unice de finanțare publică și a registrului național de finanțare culturală, digitalizarea tuturor proceselor legate de finanțare pentru cele două organisme centrale - Centrul Național al Cinematografiei și Administrația Națională Fondul Cultural - responsabil cu finanțarea culturală la nivel național).

Responsabili și beneficiari:

- Ministerul Culturii
- Administrația Fondului Cultural Național
- Centrul Național al Cinematografiei

17. Accelerarea digitalizării producției și distribuției de filme

Pentru a testa, în paralel, revizuirea legislației privind incidentele în cinematografie și a modelelor actuale de finanțare, cu titlu unic, propunem un program pilot, sub forma unui sistem de minimis, de finanțare pentru dezvoltarea conținutului și creșterea capacității de afaceri (producție și distribuție) a producătorilor și distribuitorilor de film, combinând, pentru prima dată, finanțarea proiectelor și finanțarea entității (companiei).

Valoarea maximă pe proiect este de 100.000 de euro.

Programul pilot va identifica, în același timp, nevoile digitale pe termen mediu și lung ale companiilor de producție și distribuție.

Responsabil și beneficiar: Ministerul Culturii.

Pilonul V - Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională

Componenta C12: Sănătate

Domeniu de intervenție:

Sănătate

Reforme:

R1. Dezvoltarea capacității pentru gestionarea fondurilor publice din sănătate

Prima reformă a componentei propuse va lua forma unei plăți (recompense) pentru furnizorii de servicii medicale, un „Fond pentru calitatea serviciilor medicale”, pentru a stimula calitatea serviciilor de îngrijire din sănătate. Acesta se va adresa în primă fază spitalelor, urmând a fi extins ulterior la toate nivelurile sistemului de sănătate: ambulatorii și furnizorii de asistență primară.

R2: Dezvoltarea capacității de investiții în infrastructura sanitară

Cu scopul creșterii capacității administrative a autorităților centrale și locale și a gestionării strategice și eficiente a proiectelor de infrastructură din sănătate, se va înființa Agenția Națională pentru Dezvoltarea Infrastructurii în Sănătate (ANDIS) - National Agency for Development of Health Infrastructure.

R3. Dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate

R3.1. Reforma managementului serviciilor de sănătate

Pentru implementarea cu succes a reformei, se are în vedere reformarea și eficientizarea activității Școlii Naționale de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar București, precum și realizarea unui centru de excelență în dezvoltarea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate.

R3.2. Dezvoltarea resurselor umane din sănătate

În cadrul reformei se are în vedere construcția și dotarea a două centre de dezvoltare a abilităților și activităților legate de instruirea a 1000 de angajați care lucrează în unități de sănătate publică care asigură îngrijiri primare, comunitare și ambulatorii, spitale și alte unități de sănătate publică. Aceste centre vor fi dotate cu laboratoare de simulare pentru monitorizarea și evaluarea personalului din domeniul sănătății. După anul 2026, formarea cadrelor medicale va fi finanțată de la bugetul de stat.

R3.3. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul de sănătate

Cele două direcții de acțiune pe care le propunem sunt următoarele:

(1) Reglementare - o mai bună definire a conflictului de interese în domeniul sănătății, a riscului de conflict de interese în domeniul sănătății, a instituțiilor responsabile de gestionarea unor potențiale conflicte de interese din sectorul sanitar etc.

(2) Creșterea conștientizării - prin programe de formare adresate personalului din administrația centrală, instituțiile deconcentrate, conducerea unităților sanitare, personalului care acordă îngrijiri directe pacienților etc.

Investiții:

I1. Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești

I1.1 Cabinete ale medicilor de familie sau asocieri de cabinete de asistență medicală primară

Reabilitarea, modernizarea și dotarea a 3.000 de (asocieri de) cabinete de asistență medicală primară (medici de familie) cu facilități de screening, diagnostic precoce și monitorizare a pacienților cronici, prioritizând cabinetele din mediul rural și din urbanul mic (inclusiv zone marginalizate/defavorizate și inclusiv pentru zonele defavorizate cu populație majoritar romă sau comunități rome, după caz). Dotarea va cuprinde: aparatură de laborator de tip „point of care”, echipamente medicale de tipul: electrocardiograf, ecograf, mobilier medical și instrumentar medical; vor fi alocate, de asemenea, fonduri pentru renovarea clădirii cu scopul conformării la normele igienico-sanitare și al creșterii eficienței energetice.

Asociațiile de cabinete/cabinete ale medicilor de familie vor fi echipate sau renovate pe baza unui apel deschis. Acest lucru se va face prin echipamente medicale achiziționate centralizat (prin unitatea centrală de achiziții din cadrul Ministerului Sănătății sau din cadrul Oficiului Național pentru Achiziții Centralizate). Cel puțin 75% din toate contractele semnate cu asociații de cabinete/medici de familie trebuie să fie localizate în regiuni sau municipalități marginalizate.

I1.2 Unități medicale mobile

Dezvoltarea de caravane medicale care vor putea derula activități de screening pentru cancerul mamar și pentru cancerul cervical în zonele cu acces limitat la servicii de asistență medicală specializată, inclusiv pentru zonele defavorizate cu populație majoritar romă sau comunități rome, după caz. Caravanele de screening (unități mobile) vor fi alocate centrelor regionale care derulează în acest moment activități de screening pentru cancerul cervical și care au deja expertiză în astfel de activități (10 caravane în 8 centre).

I1.3 Unități de asistență medicală ambulatorie

Reabilitarea, modernizarea, extinderea (inclusiv prin construcții de clădiri noi), dotarea a cel puțin 30 de ambulatorii/unități medicale publice sau a altor structuri publice care furnizează asistență medicală ambulatorie.

Investițiile vor consta în:

- reabilitare/modernizare/extindere/dotare a infrastructurii ambulatorii existente;
- îmbunătățirea accesibilității spațiului pentru serviciile medicale și căile de acces;
- asigurarea/modernizarea utilităților generale și specifice (inclusiv conectarea la utilități la locația obiectivului investițional);
- achiziționarea de echipamente pentru infrastructura ambulatorie.

I1.4 Centre comunitare integrate

În cadrul sub-investiției 200 de centre comunitare integrate vor fi construite/reabiliate/modernizate/extinsă infrastructura existentă și/sau dotate.

Din funcțiunile propuse pentru centrele comunitare integrate vor face parte: cabinet pentru medic de familie, mic laborator de tip „point of care”, cabinet pentru medic specialist/moașă, cabinet stomatologic (opțional), suplimentar față de cele prevăzute în normele existente, în conformitate cu prevederile legislației specifice și a situației grupurilor vulnerabile identificate din punct de vedere medico-socio-economic.

Cel puțin 100 dintre centrele comunitare integrate vor fi localizate în zone/regiuni marginalizate. Centrele vor fi dotate cu următoarele echipamente principale:

- Echipamente de funcționalitate pentru birou
- Echipament de consultație
- Trusă de asistență medicală

Centrele comunitare integrate vor beneficia de investiții pe baza unei metodologii de prioritate care va fi elaborată de Ministerul Sănătății, în consultare cu reprezentanți ai autorităților publice locale. Aceste orientări prioritare vor fi o parte integrantă a Manualului Centrelor Comunitare Integrate. Se are în vedere suport adițional prin POS/FSE+ pentru contractarea personalului necesar. Costurile recurente, cum ar fi costurile personalului, nu sunt incluse.

I1.5 Cabinete de planificare familială

În cadrul sub-investiției vor fi dotate și/sau reabilitate 119 de cabinete de planificare familială existente. Cabinetele de planificare familială vor suferi, dacă este cazul, intervenții de reabilitare și reamenajare și vor primi dotări de aparatură medicală de laborator și imagistică (dispozitive de tip point-of-care plus analizor pentru detecția infecțiilor cu transmitere sexuală, ecograf cu ultrasunete echipat cu sonde ginecologice ultraportabile, microscop, echipamente IT, frigider, mijloace de transport - mașini electrice sau biciclete). Unitățile sanitare care au în administrare cabinetele de planificare familială vor accesa finanțarea și vor implementa proiectul.

În cadrul investiției se va asigura și mobilitatea medicilor din cadrul cabinetelor de planificare familială. Astfel, vor fi achiziționate 35 de mașini electrice și 84 de biciclete care vor deservi cabinetele medicilor de planificare familială care oferă educație școlilor și comunităților cu copii și adolescenți vulnerabili.

I2: Dezvoltarea infrastructurii spitalicești publice

Intervențiile vor fi de mai multe tipuri:

I2.1 Infrastructură spitalicească publică nouă

Investiții în infrastructură spitalicească publică nouă, în vederea relocării integrale sau parțiale a unităților medicale din acele spații care pun în pericol pacientul și personalul medical și care nu răspund cerințelor igienico-sanitare (eg: circuite sanitare) cu scopul:

- furnizării de noi servicii medicale;
- îmbunătățirii calității serviciilor medicale furnizate.

Ministerul Sănătății a identificat proiectele potențiale, în scopul evaluării eligibilității finanțării acestora prin fonduri PNRR, în funcție de solicitările unităților administrative teritoriale și ale spitalelor din subordinea Ministerului Sănătății. Selecția proiectelor care fac obiectul finanțării prin PNRR se face în baza unei metodologii de prioritizare. Metodologia va fi elaborată cu ajutorul unor experți și supusă unei aprobări interministeriale.

Indiferent de gradul de prioritate a proiectelor analizate, având în vedere că valoarea agregată a solicitărilor de finanțare cuantificate depășește 200% din valoarea bugetului alocat, Ministerul Sănătății are în vedere finanțarea parțială prin PNRR a proiectelor propuse, în funcție de valoarea totală a proiectului propus. Finanțarea parțială presupune acoperirea prin fonduri PNRR a unei cote de 60% până la 95% din valoarea totală a proiectului, urmând ca restul costului proiectului, până la 100%, să fie acoperită din alte surse de finanțare (în funcție de sursele disponibile administratorului unității spitalicești în cauză).

Ministerul Sănătății a centralizat solicitările de la autoritățile publice din toată țara pentru includerea în PNRR a investițiilor în infrastructura spitalicească: aproximativ 200 de investiții în reabilitare, extindere sau construcții noi.

În urma centralizării, Ministerul a întocmit o listă preliminară cu acele investiții care, pe de-o parte au proiecte avansate (sunt cel puțin la faza de elaborare a SF/DALI) și, pe de altă parte, vizează patologii considerate prioritare, rezultând un număr preliminar de 40 de proiecte care au generat estimarea alocării bugetului pentru I2.

În funcție de nivelul de avansare a proiectelor, în T3-T4 2021 Ministerul Sănătății va selecta și va propune spre aprobare prin hotărâre de guvern aproximativ 30 de proiecte care vor fi finanțate parțial prin PNRR, în urma evaluării documentațiilor tehnico-economice.

I2.2 Echipamente și aparatură medicală

Investiții în echipamente medicale și aparatură pentru infrastructura sanitară nou-construită. Constau în dotarea spitalelor sau a unităților spitalicești nou construite cu echipamente și dispozitive medicale, precum: echipamente pentru secții generale și de specialitate pentru echipamente de secție chirurgicală, sală de tratament, camere de izolare (inclusiv pentru boli infecțioase și unități de arși), camere pentru pacienți, stații de îngrijire medicală, facilități pentru

personalul medical, camere pentru medicamente, camere pentru sterilizare, camere pentru terapie intensivă, camere pentru izolarea CCU, facilități de reabilitare, depozitare, gestionare a deșeurilor, facilități de urgență și de resuscitare etc., pentru un total estimat de 5.131 paturi de spital, precum și echipamente IT pentru un total estimat de 6.365 de paturi de spital. Echipamentele medicale pot include: paturi, unități de decontaminare, echipamente IT, cărucioare de impact, defibrilatoare, pompe de perfuzie, sisteme de monitorizare fiziologică (inclusiv consolă centrală), sisteme de monitorizare fiziologică pentru îngrijirea acută, ventilatoare pentru unități de terapie intensivă, sisteme de scanare de uz general etc.

12.3 Secții de terapie intensivă pentru nou-născuți

Investiții în infrastructura destinată pacientului critic neonatal, cu scopul diagnosticării precoce, tratamentului antenatal/neonatal și postnatal.

Au fost identificate 69 de spitale (de urgență, județene, municipale, de obstetrică-ginecologie) și institute care ar beneficia de această măsură. Capacitatea curentă a acestora și nevoile de dotare, în ceea ce privește capacitatea existentă de paturi pentru nou-născuți cu afecțiuni critice, diferă de la un spital/institut la altul.

În ceea ce privește unitățile mobile de terapie intensivă neonatală de Nivel III, România nu deține, în acest moment, astfel de echipaje. Se urmărește dotarea fiecărui centru regional cu o astfel de unitate, care ar permite transportul în siguranță al pacienților neonatali în stare critică, în funcție de necesitate.

Cele 8 centre de training planificate au ca scop formarea continuă a cadrelor medicale pentru tratarea corespunzătoare a pacienților neonatali în stare gravă, inclusiv reevaluarea periodică a acestor cadre.

12.4 Echipamente și materiale destinate reducerii riscului de infecții nosocomiale

Investiții în dotarea spitalelor publice cu echipamente și materiale destinate reducerii riscului de infecții asociate asistenței medicale.

Cel puțin 25 de spitale publice vor beneficia de echipamente și materiale pentru a reduce riscul de infecții asociate asistenței medicale.

De asemenea, în vederea prevenirii infecțiilor asociate asistenței medicale se urmăresc investiții în spitalele existente în controlul microbiologic al aerului din blocurile operatorii și din unitățile de terapie intensivă, prin instalații specifice de aer condiționat, instalații de dezinfectare a personalului medical, precum și echipamente de decontaminare a mediului și pentru sterilizare.

Pilonul V - Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională

Componenta C13: Reforme sociale

Reforme:

- R1. Crearea unui nou cadru legal pentru a preveni separarea copiilor de familie
- R2. Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități
- R3. Implementarea Venitului Minim de Incluziune (VMI)
- R4. Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii pentru lucrătorii casnici
- R5. Asigurarea cadrului legal pentru stabilirea salariului minim
- R6. Îmbunătățirea legislației privind economia socială
- R7. Reforma serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice

Priorități:

- P1. Copiii și persoanele cu handicap printre grupurile principale expuse riscului de sărăcie și excluziune socială.
- P2. Necesitatea operaționalizării reformei venitului minim de incluziune.
- P3. Necesitatea dezvoltării unor politici active de stimulare a formalizării muncii.
- P4. Economia socială se confruntă cu provocări semnificative.
- P5. Îngrijirea de lungă durată pentru persoanele vârstnice.

Investiții:

I1. Crearea unei rețele de centre de zi pentru copiii expuși riscului de a fi separați de familie

Obiectiv: Investiția propusă are în vedere crearea a aproximativ 150 de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familie sa la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor, respectiv:

- Centre de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți
- Centre de zi de recuperare pentru copii cu dizabilități
- Centre de zi pentru consiliere și sprijin pentru părinți și copii
- Menținerea a 4.500 de copii în familie, prin asigurarea accesului acestora la serviciile de prevenire a separării copilului de familie

Ministerul de resort cu atribuții în domeniul social va crea un program de finanțare pentru susținerea acelor inițiative locale care conduc la crearea unor rețele de servicii în interesul și pentru bunăstarea copilului.

Pentru implementarea programului va fi lansat un apel de proiecte în cadrul căruia vor fi finanțate numai proiecte care au la bază o cerere de finanțare care demonstrează interesul și implicarea autorităților locale în rezolvarea problemelor cu care se confruntă în ceea ce privește activitatea de prevenire a separării copilului de familie și nevoia pentru respectivul serviciu social.

Autoritățile locale au obligația de a identifica și prioritiza nevoile de servicii pentru copiii aflați în risc de separare de familie, în vederea elaborării unei propuneri de proiect.

Programul va încuraja dezvoltarea și acordarea serviciilor în parteneriat public - public (între 2 sau mai multe UAT-uri, între UAT și Consiliul Județean, sau între UAT, respectiv CJ și MMPS), iar ulterior finalizării investiției prin implementarea sistemului de externalizare către furnizorii privați, cu menținerea monitorizării din partea AAPL și ministerului de resort cu atribuții în domeniul social, pentru a facilita ulterior asigurarea sustenabilității investițiilor.

Programul va fi gestionat și implementat prin intermediul unei unități de implementare a programului, înființată pe perioadă determinată, în cadrul căreia va fi angajat personal din sursă externă, în afara organigramei existente. Aceasta va funcționa la nivelul Ministerului Muncii și Protecției Sociale și/sau Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adoptii.

Beneficiarii direcți sunt UAT și parteneriatele între UAT, prin furnizorii publici de servicii sociale.

Grup țintă: copii aflați în situații de vulnerabilitate.

I2. Reabilitarea/renovarea și dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități

I2.1. Reabilitarea/Renovarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități

Investițiile se referă la reabilitarea și modernizarea a cel puțin 50 de servicii comunitare de tip: centre de zi și centre de servicii de recuperare neuromotorie ambulatorii pentru un număr de aprox. 1.000 persoane cu dizabilități/an.

Obiective: Reabilitarea, consolidarea (inclusiv seismică), modernizarea, eficientizare energetică, recompartimentarea și dotarea a cel puțin 50 de servicii comunitare de tip centre de zi (25) și centre de servicii de recuperare neuromotorie ambulatorii (25), care funcționează în baza standardelor specifice de calitate minime obligatorii și care asigură activități pentru un număr de aprox. 1.000 persoane cu dizabilități/an.

Programul va fi gestionat și implementat prin intermediul unei Unități de Management, înființată pe perioadă determinată, în cadrul căreia va fi angajat personal din sursă externă, în afara organigramei existente.

Se va elabora și derula un program național de finanțare a investițiilor de tip reabilitare, consolidare, modernizare, recompartimentare și dotare a cel puțin 50 de servicii comunitare de

tip: centre de zi și centre de servicii de recuperare neuromotorie ambulatorii, prin apel deschis, pe baza îndeplinirii criteriilor de eligibilitate pentru aceste investiții.

De asemenea prin program se vor finanța inclusiv cheltuielile necesare pentru dotarea serviciilor comunitare, pentru a veni în sprijinul furnizorilor publici de a putea asigura nevoile de servicii pentru un număr cât mai mare de persoane adulte cu dizabilități din comunitate sau din comunitățile învecinate.

Beneficiari direcți: furnizori publici de servicii sociale, unități administrativ teritoriale.

Grup țintă: 1.000 persoane cu dizabilități/an.

12.2. Dezvoltarea de infrastructură socială nouă

Obiective: Creșterea numărului de servicii în comunitate vizează: construirea, dotarea și asigurarea funcționării unui număr de 55 de servicii comunitare de tip: centre de zi, centre de servicii de recuperare neuromotorie ambulatorii și centre de servicii de asistență și suport, care vor asigura activități pentru un număr de aprox. 4870 persoane cu dizabilități timp de 4 ani.

Programul va fi gestionat și implementat prin intermediul unei Unități de Management, înființată pe perioadă determinată, în cadrul căreia va fi angajat personal din sursă externă, în afara organigramei existente.

Programul de finanțare va încuraja dezvoltarea și acordarea serviciilor în parteneriat, public - public (între 2 sau mai multe UAT-uri, între UAT și Consiliul Județean, sau între UAT, respectiv CJ și MMPS), iar ulterior finalizării investiției prin implementarea sistemului de externalizare către furnizorii privați, cu menținerea monitorizării din partea autorității centrale de resort cu atribuții în domeniul social, pentru a facilita ulterior asigurarea sustenabilității investițiilor.

De asemenea, finanțarea va fi condiționată de prezentarea unui angajament instituțional al UAT în vederea asigurării sustenabilității, respectiv funcționării propriu-zise a serviciilor înființate pe o perioadă de minim 10 ani.

Beneficiarii direcți sunt CJ și UAT, cu încurajarea parteneriatelor între acestea prin furnizorii publici de servicii sociale.

Grup țintă: persoanele cu dizabilități - aprox. 4870 persoane timp de 4 ani.

13. Operaționalizarea introducerii tichetelor de muncă pentru lucrătorii casnici

Obiectiv: În anul 2022 va fi stabilit cadrul legislativ și normele metodologice de aplicare a actului normativ de reglementare a activității prestatorului casnic, remunerată în tichete de muncă.

Pentru operaționalizarea noii prevederi legislative, este necesară dezvoltarea și implementarea unei platforme, pe care să o utilizeze și gestioneze ANOFM, prin agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, precum și achiziția tichetelor de muncă.

Totodată, este necesară asigurarea instruirii corespunzătoare a personalului care va utiliza platforma menționată.

Intervenția urmărește introducerea instrumentului denumit tichet de muncă drept măsură de creștere a ocupării formale și de creștere a veniturilor la bugetul de stat prin reglementarea activității desfășurate în cadrul gospodăriilor de persoane fizice, cu implementare graduală în perioada 2022 - 2026, pentru un număr de 60.000 de prestatori din sectoarele serviciilor prestate la domiciliu derulate de persoane fizice și 30.000 de beneficiari ai acestor servicii.

Beneficiarii direcți: Ministerul de resort cu atribuții în domeniul politicilor sociale/instituția cu atribuții legale pentru operaționalizarea introducerii tichetelor de muncă.

Grup țintă: persoanele fizice care beneficiază de introducerea tichetelor de muncă în domeniul lucrătorilor casnici.

I4. Dezvoltarea unei rețele de centre de îngrijire de zi și de reabilitare pentru persoane vârstnice

Obiectivul general al reformei îl constituie asigurarea cadrului strategic necesar dezvoltării serviciilor de îngrijire de lungă durată și a îmbătrânirii active.

Asigurând în acest fel relevanța și eficacitatea pe termen lung a investițiilor din viitoarea perioadă de programare aferentă politicii de coeziune, precum și a investițiilor finanțate.

Inițiativa propusă are, de asemenea, în vedere înființarea a 71 de servicii de tip centre de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice și 71 de unități de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice care vor acorda servicii unui număr estimativ de 5700 de persoane vârstnice (3800 de beneficiari ai serviciilor de zi și 1900 de beneficiari ai unităților de îngrijire la domiciliu).

Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS), în calitate de autoritate centrală responsabilă de elaborarea politicilor din domeniul ILD, va coordona toate etapele necesare pentru elaborarea, aprobarea și implementarea măsurilor de reformă propuse, cu sprijinul/colaborarea cu Ministerul Sănătății.

Din suma alocată investiției în centrele de zi de asistență și recuperare și unitățile de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice, se rezervă o parte în vederea contractării unor servicii de sprijin și asigurare a asistenței tehnice.

MMPS va elabora un program de finanțare pentru susținerea acelor inițiative locale care conduc la dezvoltarea rețelei comunitare de îngrijire pe termen lung, prin înființarea centrelor de zi și unităților de îngrijire la domiciliu.

Pentru implementarea programului va fi lansat un apel de proiecte.

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a estima numărul persoanelor vârstnice dependente care necesită sprijin pentru activitățile de bază ale vieții zilnice, a celor care nu primesc ajutor pentru îndeplinirea activităților instrumentale ale vieții zilnice din partea îngrijitorilor informali și voluntari și de a elabora indicatori de eficiență cost/beneficiu.

Programul va încuraja dezvoltarea și acordarea serviciilor sociale în parteneriat public-public și public-privat, cu asigurarea sustenabilității investițiilor.

Programul va fi gestionat și implementat prin intermediul unei unități de implementare a programului, înființată pe perioadă determinată, în cadrul căreia va fi angajat personal din sursă externă, în afara organigramei existente.

Aceasta va funcționa la nivelul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Beneficiarii direcți sunt autoritățile administrației publice locale și centrale responsabile de asigurarea dreptului la asistență socială și a serviciilor publice de interes general.

Grup țintă:

- persoanele vârstnice dependente din România aflate în situație de risc social care au nevoie de servicii de îngrijire de lungă durată, acordate în centre de zi de asistență și recuperare sau la domiciliu;
- familiile/apartinătorii persoanelor vârstnice și întreaga societate.

Pilonul V - Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională

Componenta C14: Buna guvernare

Reforme:

- R1. Îmbunătățirea predictibilității și a eficienței proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și al ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterii calității consultărilor publice la toate palierele administrației
- R2. Întărirea coordonării la Centrul Guvernului (CoG) printr-o abordare integrată și coerentă a inițiativelor în domeniul schimbărilor climatice și al dezvoltării durabile
- R3. Management performant al resurselor umane în sectorul public
- R4. Dezvoltarea unui sistem de salarizare echitabil și unitar în sectorul public
- R5. Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia
- R6. Intensificarea luptei împotriva corupției
- R7. Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate
- R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice
- R9. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernării corporative în cadrul întreprinderilor de stat

Investiții:

I1. Optimizarea infrastructurii judiciare pentru a garanta accesul la justiție și calitatea serviciilor

Se vor construi 3 sedii destinate funcționării unui număr de 3 instanțe judecătorești: Tribunalul ALBA; Judecătoria BUZĂU; Judecătoria GALAȚI.

Beneficiar: Ministerul Justiției.

I2. Dezvoltarea infrastructurii logistice (non-IT) necesare luptei împotriva corupției și recuperării bunurilor și prejudiciilor generate de infracțiuni, inclusiv a formării profesionale în aceste domenii

Se va extinde capacitatea de depozitare a ANABI (Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate) prin construirea/amenajarea a 5 depozite noi. Totodată, se va îmbunătăți logistica necesară eficientizării activității de urmărire penală a DNA. Nu în ultimul rând, vor fi derulate măsuri „soft” destinate creșterii competențelor profesionale ale specialiștilor din domeniu.

Beneficiar: Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate.

I3. Crearea de structuri partenoriale între administrația publică locală și societatea civilă

Crearea de structuri partenoriale locale APL-societatea civilă care să favorizeze prezența unei diversități de ONG-uri locale active, alături de administrația publică, în procesele obișnuite de decizie pentru comunitate, dar și pentru transfer de expertiză și input din partea cetățenilor în reformele din interiorul APL (menite să o aducă mai aproape de cetățean/nevoile comunității).

Parteneriatele pot viza intervenții socio-educative (ex. combaterea sărăciei, suport educațional, consolidarea serviciilor socio-educative în favoarea minorilor).

Principalele activități sprijinite sunt:

-Etapa 1: Formarea unei structuri partenoriale locale APL-sector neguvernamental local (se va încuraja diversitatea de arii tematice în care ONG-urile activează), care să crească fluxul de informații dinspre, și către, societatea civilă și administrație.

Ținte: cel puțin 50 de structuri partenoriale formate, cu procese funcționale de colaborare evidențiate și internalizate de către administrație prin politici și proceduri interne.

-Etapa 2: Identificarea nevoilor de dezvoltare comunitară, cu precădere în domeniul de intervenție care să aibă impact asupra calității vieții cetățeanului. Acestea vor fi prioritizate și incluse în documentele programatice ale administrației locale, astfel încât să fie cuprinse în bugetul acesteia.

Prioritizarea intervențiilor susținute din cadrul proiectului se va face prin implicarea activă a structurii parteneriale. În prima etapă, finanțarea va fi asigurată de fondurile PNRR, urmând ca aceasta să descrească gradual, astfel încât în ultimul an de proiect să ajungă la o pondere de 80% surse financiare atrase de primăria și 20% PNRR.

Ținte:

- A. Cel puțin 50 de planuri de intervenție la nivelul comunității, care să cuprindă indicatori de realizare și bugete asociate, inclusiv cu privire la regularitatea procesului de consultare, precum și reliefaarea rolului fiecărei părți;
- B. Cel puțin 50 de instrumente de lucru dezvoltate pentru sporirea capacității interne a administrației de a deservi cetățenii.

-Etapa 3: Implementarea intervențiilor identificate în etapa 2 și monitorizarea progresului acestora cel puțin 2 ani. În anul 2, structura partenerială poate alege continuarea intervențiilor agreeate în primul an și/sau demararea de intervenții noi. Se va solicita fundamentarea alegerii de continuare, extindere și/sau adăugare de intervenții noi. Permanentizarea comunicării regulate între părți trebuie asigurată și documentată pe tot parcursul proiectului.

Ținte: cel puțin 100 de intervenții anuale la nivelul comunității, în domenii de intervenție relevante pentru creșterea calității vieții locuitorilor din comunitate (respectarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, dezvoltare comunitară cu implicarea cetățenilor, participarea grupurilor vulnerabile la decizia locală, eradicarea sărăciei și incluziunea socială). Intervențiile în alte domenii de intervenție sunt posibile/eligibile suplimentar față de cele menționate anterior.

Mecanismul de implementare:

- MIPE va gestiona schema de granturi și va lansa call-uri de proiecte competitive pentru selectarea organizațiilor neguvernamentale/proiectelor ce vor fi finanțate în acord cu obiectivele stabilite;
- Mecanismul de sprijin progresiv al intervențiilor la nivelul comunității este asumat prin contractul de finanțare, respectiv contractul de parteneriat cu administrația;
- Instrumentele de lucru dezvoltate în cadrul proiectului vor fi folosite în perioada de derulare a acestuia;
- Structura partenerială va fi deschisă astfel încât să permită prezența unei diversități a ONG-urilor locale;
- Durata maximă a proiectului este de 48 de luni, cu condiția implementării de intervenții pe parcursul a cel puțin 2 cicluri bugetare anuale.

Implicarea actorilor relevanți:

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene va fi responsabil pentru administrarea acestor linii de intervenții. Organizațiile neguvernamentale vor încheia parteneriate cu autoritățile administrative locale.

Beneficiari: ONG și APL.

14. Creșterea capacității organizațiilor societății civile de stimulare a cetățeniei active, de implicare profesionistă în planificarea și implementarea politicilor publice privind drepturile sociale vizate de Planul Național de Redresare și Reziliență și monitorizarea reformelor asociate

Obiective:

Sunt vizate două direcții de investiție, respectiv:

1. Dezvoltarea practicilor colaborative intra și intersectoriale cu perspectivă pe termen lung și contribuție comună la adresarea schimbărilor societale, prin dezvoltarea instrumentelor, practicilor și abilităților de colectare de date, măsurare de impact, implicare eficientă în formularea, implementarea și monitorizarea politicilor publice.

Se urmărește coagularea de expertiză și impact consolidat în domenii vizate de reforme structurale, în cadrul unor structuri de colaborare eficiente între organizații ale societății civile (rețele, coaliții, platforme, grupuri de organizații, incluzând think tank-uri, structuri de analiză și cercetare etc.) care să devină partener de dialog responsabil în relația cu administrația publică,

respectiv contributor relevant în monitorizarea și adaptarea măsurilor și intervențiilor la evoluția nevoilor din societate.

Ținte:

- cel puțin 15 inițiative de colaborare funcțională ale sectorului neguvernamental (rețele, coaliții, platforme, grupuri de organizații incluzând think tank-uri, structuri de analiză și cercetare etc.) ce asigură continuitate în procesele de consultare, respectiv monitorizare a implementării a cel puțin 15 politici publice/reforme naționale în domenii cu funcție socială, în linie cu principiile generale ale Pilonului european al drepturilor sociale.
- cel puțin 20% din resursele financiare alocate vor fi orientate la nivelul structurilor de colaborare spre dezvoltarea de competențe și/sau soluții digitale de facilitare a colaborării și participării publice, de profesionalizare a proceselor organizaționale, de colectare și procesare date (transparentizare, accesibilizare, interrelaționare etc.).

2. Crearea de programe structurate de profesionalizare a leadershipului în sectorul ONG

Se urmărește pilotarea și multiplicarea de programe structurate care să susțină consolidarea infrastructurii civice care vizează dezvoltarea competențelor în domeniu, adaptate, dacă este cazul, pe domenii de intervenție ale organizațiilor sau nivel de dezvoltare organizațională, facilitarea peer learning-ului și schimbului de experiențe/colaborare în sector și intersectorial, atragerea de expertiză din sectoare conexe în susținerea programelor (juridic, bugetare publică, comunicare strategică, economic și financiar, digitalizare, analiza de date etc.).

În construcția programelor se va considera și oportunitatea de coagulare a unor comunități de practică și învățare pe tematici transversale: drepturile omului, acces la informații, transparentizare, fake news, media literacy, schimbări climatice, strângere de fonduri etc.

Ținte:

- cel puțin 5 comunități de expertiză și dezvoltare de competențe accesibile, la nivel național, organizațiilor societății civile, capabile să devină poluri de competență tematică și/sau sectorială (i.e. mediu și schimbări climatice, incluziune socială, transparență/anticorupție, educație, voluntariat și implicare civică, capacitate organizațională etc.) în relația cu administrația publică.

Implementare:

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene va fi responsabil pentru administrarea acestor linii de intervenții, organizând apeluri de proiecte competitive pentru selectarea organizațiilor neguvernamentale/proiectelor care urmează a primi finanțare în acord cu obiectivele propuse. Vor fi realizate apeluri de proiecte - cu depunere continuă și termene succesive de evaluare și selecții a proiectelor, care să permită angajarea resurselor în țintele anuale planificate. Durata maximă de implementare a unui proiect este limitată la 36 luni.

Grup țintă: Organizații neguvernamentale din România.

15. Monitorizarea și implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență

Scopul proiectului îl constituie implementarea unui sistem informatic integrat pentru accesarea unitară a bazelor de date proprii și externe (SMIS2014+, SMIS-CSNR, SEAP/SICAP, sistemul informatic ONRC, MAI prin DEPABD-Direcția pentru evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, ANAF etc.), cu ajutorul unor instrumente de automatizare a proceselor cu capacități de Artificial Intelligence și Machine Learning, în scopul analizării operațiunilor finanțate din fonduri europene și din bugetul național (FESI, FEADR și altele), pentru a oferi o imagine clară a impactului generat de implementarea investițiilor din toate sursele de finanțare disponibile într-o anumită perioadă de timp dată. Sistemul pentru monitorizarea implementării PNRR trebuie să fie în vigoare și operațional înainte de prima cerere de plată (cu excepția prefinanțării).

Astfel, acest proiect va putea constitui o „legătură tehnologică” pentru sistemele existente și viitoare, indiferent de sursele de finanțare.

Implementare:

Direcția de specialitate din cadrul MIPE (DCSMISIT), în parteneriat cu instituții parte a sistemului de siguranță națională (Sistemul de Telecomunicații Speciale), va realiza o prima analiză de business cu privire la atributele și funcțiile pe care sistemul le va avea și va demara acțiunile necesare pentru realizarea protocoalelor de colaborare necesare în vederea implementării acestei investiții.

Grup țintă: MIPE, ADR, STS și toate instituțiile publice cu care se dezvoltă interoperabilitatea (ONRC, MAI, ANAP etc.).

Pilonul VI - Politici pentru noua generație

Componenta C15: Educație

Domeniu: Educație

Reforme:

R1. Elaborarea și adoptarea pachetului legislativ pentru implementarea proiectului „România Educată”

R2. Dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie unitar, incluziv și de calitate

R3. Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii

R4. Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior

R5. Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației

R6. Actualizarea cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar

R7. Reforma guvernancei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului

Investiții:

I1. Construirea, echiparea și operaționalizarea a 110 creșe

Obiectiv: Creșterea capacității sistemului de învățământ de cuprindere, în serviciile de educație timpurie antepreșcolară, a 19% din copiii de 0-3 ani, până în 2026, prin investiții în infrastructură, respectiv construirea a 110 de creșe, eficiente energetic, la nivel național, pentru asigurarea unui serviciu de educație & timpurie standard la 5 000 - 10 000 locuitori.

Ministerul Educației va coordona implementarea acestei reforme împreună cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Demersurile privind investițiile în infrastructură (construirea și dotarea celor 110 de creșe) vor fi făcute de operatorii publici (primării) care vor fi interesați de schema de granturi și care se încadrează în criteriile stabilite de Ministerul Educației și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Investiția se va realiza cu urmărirea următoarelor etape:

- Elaborarea metodologiei pentru acordarea granturilor operatorilor publici pentru construcția și dotarea a 110 de creșe;
- Alocarea etapizată, pe loturi (2 loturi, unul pentru 60 creșe și altul pentru 50 creșe), a granturilor privind construcția și dotarea celor 110 de creșe, în baza unor criterii clare de tipul: existența unei strategii la nivel local de dezvoltare a serviciilor de educație timpurie; numărul copiilor cu vârsta până în 3 ani raportat la capacitatea de cuprindere a serviciilor de educație timpurie existente pe o rază de max. 2-3 km; numărul de cereri din partea părinților, nesoluționate, pentru acest tip de servicii (cel puțin 50) etc., precum și în baza nevoilor specifice ale comunităților marginalizate. Criteriile de eligibilitate vor solicita aplicanților și atingerea obiectivului privind obținerea unei energii primare cu 20% mai scăzute decât cerințele pentru clădiri NZEB din reglementările naționale și care va fi

dovedită prin certificate de performanță energetică.

- Finalizarea construcției și a dotării celor 110 de creșe care vor deservi aproximativ 4.500 de copii, cu prioritate a celor din zone defavorizate (socio-economic, cultural, educațional etc.).

12. Înființarea, echiparea și operaționalizarea a 412 servicii complementare pentru grupurile defavorizate

Obiectiv: Creșterea capacității sistemului și a calității serviciilor de educație timpurie pentru îmbunătățirea ratelor de participare, atât la nivel antepreșcolar, cât și la nivel preșcolar, prin investiții în înființarea și operaționalizarea a 412 servicii complementare.

Ministerul Educației va coordona implementarea acestei reforme. Guvernul va adopta cadrul legislativ necesar, respectiv, elaborarea/actualizarea cadrului legislativ și normativ pentru înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor complementare de educație timpurie. Actualizarea cadrului legislativ și normativ privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor complementare de educație timpurie se va realiza prin implicarea Ministerului Educației, a Ministerului Muncii și Protecției Sociale și a Ministerului Sănătății, prin consultarea reprezentanților autorităților publice locale, unităților de învățământ preșcolar și creșelor, a reprezentanților liceelor pedagogice/universităților care se ocupă de pregătirea personalului didactic, precum și prin consultarea reprezentanților mediului de afaceri.

Totodată, Ministerul Educației va avea responsabilitatea elaborării și lansării apelului pentru schema de granturi și, ulterior, consilierii și monitorizării beneficiarilor.

Beneficiarii (operatori publici și privați) care îndeplinesc criteriile stabilite și primesc grantul vor avea responsabilitatea înființării și operaționalizării (dotării) serviciului/serviciilor complementar/-e, respectiv a încheierii contractelor cu furnizorii care vor livra mobilierul și echipamentele necesare.

Investiția se va realiza cu urmărirea următoarelor etape:

- Elaborarea metodologiei pentru acordarea granturilor operatorilor publici și privați pentru înființarea și operaționalizarea celor 412 de servicii complementare;
- Alocarea etapizată, pe loturi (2 loturi a câte 200 și, respectiv, 212 de unități/lot), către operatorii publici și privați, a granturilor pentru operaționalizarea celor 412 servicii complementare;
- Finalizarea înființării și operaționalizării celor 412 servicii complementare, care vor deservi aproximativ 20.600 de copii.

Pentru serviciile complementare, granturile vor fi acordate în baza unor criterii clare de tipul: existența unei strategii la nivel local de dezvoltare a serviciilor de educație timpurie, în care să fie luată în calcul și varianta serviciilor complementare, pentru cazul în care numărul copiilor cu vârsta până în 3 ani/de la naștere la 6 ani care nu beneficiază de un serviciu de educație timpurie standard, din lipsa locurilor libere este de cel puțin 20; cereri nesoluționate din partea părinților, pentru acest tip de servicii; existența unor spații oferite de unități de învățământ de stat sau private, de instituții din comunitate (primărie, biserică, casă de cultură etc.) sau de alți furnizori de educație timpurie, care pot fi utilizate pentru înființarea unor astfel de servicii complementare, precum și de existența unui personal specializat în localitate și/sau de disponibilitatea personalului existent în serviciile de educație din comunitate pentru a deservi și aceste servicii; existența unor programe educaționale ale unor furnizori de educație timpurie de stat sau privați acreditați care pot sprijini creșterea accesului și a participării la educație a grupurilor dezavantajate etc.

Granturile acoperă în principal cheltuielile cu dotarea și echiparea spațiilor puse la dispoziție de beneficiarii acestora sau, în cazul în care beneficiarul grantului nu dispune de un spațiu corespunzător, acestea și cheltuielile pentru achiziționarea unui spațiu compus din containere, în limita a 10% din valoarea grantului.

Granturile se alocă în vederea sprijinirii derulării unor activități educaționale, cât mai aproape de domiciliu, pentru copiii care nu pot accesa serviciile de educație timpurie standard din diferite motive de natură culturală, educațională, materiale sau de infrastructură, îndeosebi a copiilor din grupuri defavorizate (ex. romi, copii cu CES, copii din comunități izolate sau din comunități dezavantajate socio-economic etc.).

Serviciile complementare sunt servicii care vor funcționa, de regulă, în spații oferite de comunitate, inclusiv spații oferite de unități de învățământ de stat sau private, în care se pot derula activități pilotate deja în diferite proiecte educaționale implementate până în prezent, de tipul:

- grupe pentru activități ludice, înființate în instituții din comunitate (cămin cultural, biblioteca, biserică etc.);
- ludotecii, care desfășoară activități de stimulare timpurie a dezvoltării copilului;
- creșă sau grădiniță în familie/mame de zi (Nuou-nuou);
- servicii de sprijin pentru copiii din grupuri defavorizate la domiciliul furnizorului/vizite la domiciliu (în localități izolate);
- centre multifuncționale pentru copil și familie, cu programe de educație parentală, programe de sprijin pentru educație, programe suport de educație și consiliere în diferite domenii, în funcție de nevoile familiei (juridic, sanitar etc.);
- caravana educației timpurii (asigurată de echipe mobile, integrate, pentru educație parentală și educație timpurie, cu focalizare pe familiile și copiii din localități izolate).

Grup țintă:

- Copiii cu vârste de la naștere la 6 ani, cu precădere cei din mediul rural, din zone izolate și din categoriile defavorizate socio-economic;
- Cadre didactice din unitățile de învățământ preșcolar de stat și privat autorizate/acreditate;
- Personalul din educația timpurie antepreșcolară (didactic și nedidactic din unități de educație timpurie de stat).

13. Dezvoltarea programului-cadru pentru formarea continuă a profesioniștilor care lucrează în servicii de educație timpurie

Obiectiv: Dezvoltarea unui program cadru de formare continuă a profesioniștilor care lucrează în serviciile de educație timpurie, cu precădere a celor care lucrează în servicii destinate copiilor cu vârsta de la naștere la 3 ani, prin investiții în domeniile curricular și operațional.

Demersurile privind conceperea și derularea programului cadru de formare continuă a profesioniștilor din educația timpurie vor fi coordonate de Ministerul Educației și implementate cu asistența tehnică a furnizorilor de formare/specialiștilor în domeniu, din România și statele membre, interesați de apelul de propuneri lansat. Totodată, pentru programul de formare a specialiștilor din cele trei domenii implicate în educația timpurie (educație, protecție și sănătate), monitorizarea acestor servicii se va face cu sprijinul și implicarea reprezentanților Ministerului Muncii și Protecției Sociale și ai Ministerului Sănătății.

Programe de formare:

- > 1 program formare a formatorilor în domeniul educației timpurii (4 module, comune sau diferențiate pentru personalul didactic și, respectiv, pentru personalul nedidactic: dezvoltarea și abordarea holistică a copilului, implementarea curriculumului specific pe intervale de vârstă, dezvoltarea parteneriatului și un modul de educație digitală);
- > 1 program de formare a formatorilor (personal din cele trei sectoare: social, educație și sănătate), pentru monitorizarea calității serviciilor de educație timpurie antepreșcolară;

Grup țintă:

- Cadre didactice din unitățile de învățământ preșcolar de stat și privat autorizate/acreditate;
- Personalul din educația timpurie antepreșcolară (didactic și nedidactic din unități de educație timpurie de stat și private autorizate/acreditate);
- Personal responsabil cu monitorizarea serviciilor din educația timpurie (din sectoarele: educație, protecție și sănătate).

14. Sprijinirea unităților de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar

Obiectiv: Reducerea abandonului școlar prin implementarea Mecanismului de Avertizare Timpurie în Educație și acordarea de granturi unităților de învățământ cu risc crescut de abandon școlar.

Va fi implementată o schemă necompetitivă de granturi prin preidentificare cu ajutorul Metodologiei MATE și a modulului informatic MATE devenit componentă SIIIR.

Se va dezvolta un mecanism de acordare a resurselor financiare care prevede resurse suplimentare pentru unitățile de învățământ care deservește preponderent comunități minoritare sau sărace, inclusiv pentru angajarea de personal suport și activități de implicare a comunității în viața școlii.

Granturile vor fi acordate într-un mod necompetitiv, prin preidentificare MATE, pentru o perioadă de maxim 3 ani, astfel încât să poată fi puse în aplicare toate activitățile care vizează sprijinirea elevilor din grupul țintă.

Pentru a stabili valorile anuale au fost considerate două runde de competiție la granturile acordate școlilor, 30% vor intra în program în 2022 și 70% în 2023.

Granturile vor fi acordate unităților de învățământ pentru o perioadă de 3 ani pentru a permite suficient timp pentru implementarea activităților care vizează sprijinirea elevilor.

Meniul de activități va permite formarea competențelor, inclusiv de predare digitalizată, formarea cadrelor didactice în funcție de nevoile identificate, cu tematici precum educație parentală, metode de abordare la clasă a copiilor cu CES, combaterea bullyingului, educație sexuală etc.

15. Cursuri de formare a utilizatorilor Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) și ai instrumentului informatic al mecanismului de avertizare timpurie (MATE) și intervenții sistemice pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii

Obiectiv: Dezvoltarea unui mecanism de sprijin pentru utilizarea resurselor și de formare a competențelor digitale de predare pentru cadrele didactice în utilizarea Mecanismului de Avertizare Timpurie în Educație și de reducere a abandonului școlar.

Pentru schema de granturi pentru unități de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar vor fi furnizate cursuri de formare, instrumente și sprijin pentru a facilita aplicarea și implementarea activităților pedagogice.

În aceste școli, Programul Național își propune să ofere unităților de învățământ sprijin prin planuri individuale de intervenție.

Intervențiile sistemice constau în formarea cadrelor didactice și a directorilor din unitățile de învățământ de nivel primar și gimnazial din Programul Național, cu privire la metodele și tehnicile de reducere a abandonului școlar, nevoile și abilitățile elevilor (educație incluzivă), abordări didactice centrate pe elev, competență interculturală și evaluare formativă; îmbunătățirea condițiilor de predare; furnizarea de instruire pentru utilizarea modulului informatic MATE; dezvoltarea și implementarea campaniilor de sensibilizare a elevilor și profesorilor, care ar putea fi adaptate elevilor din grupuri dezavantajate.

Grup țintă: peste 50% din personalul didactic și de conducere din învățământul obligatoriu de stat.

16. Dezvoltarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale integrate

Implementarea investiției propuse se va realiza prin implicarea Ministerului Educației, care va avea rol de monitorizare și coordonare la nivel național a reformei și a celor 10 consorții de învățământ dual.

Implementarea investiției va avea următoarele etape de realizare:

Selectarea a 10 structuri parteneriale care vor deveni baza consorțiilor de învățământ dual

De preferat, fiecare structură partenerială se va amplasa în fiecare regiune de dezvoltare, pentru a asigura o egală distribuție geografică la nivel național.

Vor fi selectate, respectând toate criteriile de transparentă, 10 consorții de învățământ dual, fiecare alcătuit din minim 4 tipuri de entități, respectiv: unități de învățământ profesional și tehnic inclusiv dual, universități tehnologice, agenți economici și UAT-uri, alți parteneri naționali/europeni relevanți (clustere de învățământ dual). Consorțiile de învățământ dual participă la selecție ca structuri funcționale pentru dezvoltarea învățământului dual preuniversitar și terțiar, în baza unui acord de colaborare, cu un plan relevant, experiență națională și europeană, acord agreeat pe o perioadă de minim 5 ani, înainte de depunerea ofertei de participare la procesul de selecție organizat de ME.

Procesul de selecție va avea la bază o metodologie unitară, aplicabilă la nivel național pentru a identifica cele mai adecvate și de impact structuri parteneriale regionale. Rezultatele acestui proces de selecție vor fi publicate pe pagina de internet a Ministerului Educației.

Scheme de granturi pentru 10 consorții de învățământ dual

Cele 10 consorții de învățământ dual selectate vor fi sprijinite prin intermediul schemei de granturi, direcționate exclusiv în vederea asigurării unor condiții optime de pregătire a cursanților și studenților. Pentru a crește interesul angajatorilor și rata de angajabilitate a absolvenților de învățământ profesional se vor finanța scheme de granturi pentru consorțiile de învățământ dual.

Granturile prevăzute de prezenta schemă se acordă pentru susținerea învățământului profesional în regim dual, de nivel preuniversitar și terțiar. Pentru a beneficia de scheme granturi, consorțiile profesionale regionale trebuie să depună o Cerere de finanțare către Ministerul Educației.

Pentru derularea activităților, consorțiile de învățământ dual vor semna contractele de finanțare cu ME, pentru oferirea de sprijin financiar pentru o durată de 4 ani. În plus, consorțiile de învățământ dual vor primi finanțare pentru construcția unui campus mixt, liceal și universitar, pentru asigurarea dimensiunii incluzive a acestei componente.

Investiții în 10 campusuri profesionale integrate mixte (licee și universități tehnice)

Campusurile profesionale integrate vor reprezenta infrastructura școlară și universitară (cămine, cantine, baze sportive, spații de recreere și lectură care vor deservi liceele și universitățile tehnice) și vor fi situate în cadrul consorțiilor de învățământ dual.

Ele vor fi sub dubla coordonare, atât a Ministerului Educației, cât și a autorităților locale, astfel încât să fie asigurată funcționalitatea lor pe termen lung.

Grup țintă: Elevii din învățământul dual, studenții de la universitățile tehnice, operatorii economici, autoritățile publice locale.

17. Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare

Obiectiv: Creșterea calității ofertei educaționale a învățământului profesional agricol, prin transformarea liceelor agricole în principalele locuri de profesionalizare a viitorilor fermieri antreprenori și salariați în domeniile agriculturii și conexe acesteia, în strânsă legătură cu nevoia de înlocuire a fermierilor vârstnici și a șefilor de exploatații agricole.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale va lansa ghidul de finanțare a liceelor agricole, care va stabili lista activităților eligibile, pentru îmbunătățirea calității procesului educațional. Schema de finanțare dedicată celor 57 de licee agricole, având un plafon maxim, pe parcursul a 5 ani, va avea în vedere cel puțin următoarele tipuri de activități:

→ *Investiții pentru dezvoltarea/modernizarea infrastructurii liceelor*

- Instruirea și perfecționarea profesională a cadrelor didactice de specialitate din cadrul celor 57 licee agricole
- Revizuirea manualelor de specialitate și reforma curriculară
- Perfecționarea stagiilor de practică a elevilor din învățământul profesional, liceal și postliceal agricol

Grup țintă: Elevii și cadrele didactice din liceele agricole, fermele care reprezintă baze de practică pedagogică.

Fiecare liceu agricol va putea dota, prin intermediul grantului, câte un laborator de informatică, și, în plus, pentru fiecare liceu agricol vor fi alocați bani pentru achiziționarea de simulatoare și softuri necesare activităților teoretice și practice.

18. Program de formare la locul de muncă pentru personalul didactic

Obiectiv: Dezvoltarea, până în anul 2025, a competențelor de pedagogie digitală pentru 100.000 cadre didactice. Obiectivul programului de formare este dobândirea de competențe de pedagogie digitală.

Grup țintă: toate categoriile de cadre didactice din sistemul public de educație preuniversitar.

19. Asigurarea echipamentelor și a resurselor tehnologice digitale pentru unitățile de învățământ

Etapele investiției vor consta în lansarea unor scheme de granturi pentru:

- Asigurarea resurselor tehnologice în unitățile de învățământ (echipamente digitale pentru învățarea în sistem blended learning) care nu au mai beneficiat de dotări echipamente IT prin alte tipuri de programe (achiziția de echipamente pentru școli care nu sunt dotate prin programul de granturi pentru echipamente de tip CLEVER classroom), în total 3600 unități școlare dotate.
- Modernizarea a 5200 laboratoare de informatică în laboratoare educaționale digitale inteligente în unitățile de învățământ preuniversitar (în afara celor IPT).
- Dezvoltarea de 1100 hub-uri tehnologice școlare de tip Smart Lab.

Pentru a răspunde nevoilor de echipamente și dispozitive electronice, în continuarea programelor demarate de Ministerul Educației în anul 2020, vor fi dotate laboratoarele IT și săli de clasă/elevi în 6176 școli cu personalitate juridică pentru a asigura că la nivelul fiecărei școli există cel puțin un laborator informatic și echipamente pentru derularea activităților didactice față în față sau online.

110. Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi

Obiectiv: Asigurarea sustenabilității unităților de învățământ preuniversitar prin tranziția la școli verzi și mobilitate verde prin microbuze electrice.

Școlile ecologice sunt școli sănătoase și performante, care oferă multe avantaje elevilor, profesorilor, părinților și comunității, fiind construite cu mai multă lumină naturală, cu o ventilație mai bună și materiale de construcție ecologice, cum ar fi covoarele și vopsitoriile din materiale naturale, reciclabile. Costurile de exploatare pentru energie și apă într-o școală ecologică pot fi reduse cu 20% până la 40%. Prin tipul de construcții și de dotări existente, școlile ecologice reduc semnificativ emisiile de dioxid de carbon și consumul de apă cu 32%. Investiția vizează construcția de școli verzi noi și modernizarea unor unități de învățământ pentru creșterea performanței energetice a acestora.

În vederea asigurării tranziției către un sistem educațional sustenabil, Ministerul Educației va demara dezvoltarea unei rețele de școli sustenabile, prietenoase cu mediul, cu un curriculum la decizia școlii adaptat educației pentru protecția mediului înconjurător. Aceste școli vor beneficia de lucrări de renovare și dotare precum și de gestiune, menite să asigure sustenabilitate (izolare termică, panouri solare, laboratoare de științe ale naturii, amenajare spații verzi, colectare

selectivă), în care elevii să beneficieze de un sistem educațional cu accent pe promovarea valorilor ecologice. Metodologia de selecție a unităților de învățământ ce vor fi transformate în/certificate ca Școli Verzi, ca parte inițială a rețelei (ce se va extinde ulterior) poate avea în vedere criteriile precum: disponibilitatea școlii (manifestată prin intenția scrisă, a consiliului de administrație, de a implementa un proiect de transformare într-o școală mai verde); nr. elevilor școlii (vor fi prioritare școlile cu mai mulți elevi); repartizarea geografică echitabilă a școlilor beneficiare; repartizare echitabilă rural-urban a școlilor beneficiare; nivelul de poluare a comunității din care provine unitatea de învățământ (pentru a o transforma într-o portavoce la nivelul comunității, prin activitățile derulate putând genera din interior o schimbare în plan local - principiul: școala în centrul comunității); experiența anterioară în implementare de proiecte; experiență anterioară în derularea de proiecte/activități de mediu.

Selecția școlilor verzi va urmări în principiu asigurarea unei acoperiri naționale, în mediu rural și urban, pentru a crea bazele învățământului cu valori și priorități europene, raportat la mediul înconjurător.

Cele 3200 microbuze electrice cu câte 8 locuri sunt destinate transportului elevilor din localitățile izolate. ME va realiza o analiză la nivel național, cu implicarea autorităților publice locale, pentru a identifica și alte situații în care vor fi necesare mijloace de transport a elevilor la școlile din alte localități decât în cele în care își au domiciliul, situațiile care vor apărea din cauza restructurării rețelei școlare datorită curbilor demografice negative.

Destinația celor 3200 microbuze electrice este propusă cu precădere către mediul rural, luându-se în considerare criteriile precum: numărul elevilor din școală care fac naveta; distanța pe care elevii fac naveta; repartizarea echitabilă din punct de vedere geografic a microbuzelor; conectarea la rețeaua de curent electric a școlii (condiție a priori pentru amenajarea unei stații de încărcare a microbuzului ecologic) sau disponibilitatea APL-ului de a crea o stație de încărcare în localitate; angajamentul APL de a asigura, pe o durată de minim 4 ani, resursa umană (șofer), costurile de reparații și întreținere a microbuzelor, costurile de alimentare etc.

Grup țintă: Elevii și cadrele didactice din învățământul preuniversitar de stat.

I11. Asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/atelierele școlare

Obiectiv: Asigurarea dotărilor necesare pentru atingerea standardelor de calitate în clasele de curs, precum și în laboratoare/cabinete școlare, în vederea asigurării unui sistem educațional rezilient și a dezvoltării de competențe relevante pe piața muncii, inclusiv asigurarea dotărilor și echipamentelor specializate de predare pentru elevii dezavantajați, inclusiv pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.

Asigurarea dotărilor necesare pentru sălile de clasă și laboratoare școlare pentru predare transdisciplinară se va realiza descentralizat la nivelul școlilor, ISJ-urilor și autorităților publice locale.

Grup țintă: Elevii și cadrele didactice din învățământul preuniversitar de stat.

I12. Schema de granturi pentru consorții școlare rurale

Obiectiv: Îmbunătățirea accesului elevilor din satele și comunele asociate în trei Grupuri de Acțiune Locală la educație de calitate în consorții școlare rurale moderne ca răspuns la declinul demografic al micro-regiunilor.

Se vor crea 3 consorții școlare rurale (CSR), care să lucreze la consolidarea mediului educațional rural, prin asigurarea unor condiții optime de desfășurare a cursurilor și care să asigure principiul echității sociale.

În acest sens, pentru a asigura infrastructura necesară desfășurării actului educațional, se propune crearea unui campus modern, cu o capacitate minimă de 300 locuri.

Modalitatea de finanțare a celor trei consorții va fi printr-o schemă de granturi administrată de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene care va selecta cele trei GAL sau asocieri de GAL ce vor îndeplini cel puțin două criterii: demonstrează declinul demografic al microregiunii pe o perioadă de min. 7 ani, pot prezenta un acord ferm al autorităților publice locale arondate proiectului de CSR.

Grup țintă: Preșcolari și/sau școlari din comune aflate în declin demografic, membre ale GAL.

I13. Echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (IPT)

Obiectiv: Atenuarea impactului social și economic generat de criza epidemiologică prin reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educaționale a laboratoarelor de informatică.

Ca urmare a implementării schemei se preconizează că vor fi dotate în mod etapizat 909 de laboratoare de informatică.

Grup țintă: Elevii și cadrele didactice din școlile IPT, exclusiv cele cu profil agricol care reprezintă o investiție separată.

I14. Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (IPT)

Pentru dotarea atelierelor de practică din cele 909 de unități de învățământ IPT, exclusiv liceele cu profil agricol, va fi lansată o schemă de finanțare care va include tipurile de echipamente standard pentru dotarea atelierelor de practică.

Achizițiile se vor realiza prin ISJ sau prin UAT/școală. Astfel, Ministerul Educației va lansa un apel competitiv, în care beneficiari pot fi școlile și autoritățile locale, Consiliile Județene și primăriile, pentru dotarea atelierelor școlare din cadrul unităților de învățământ IPT. Prin intermediul schemei de finanțare, fiecare școală IPT va beneficia de un grant în valoare maximă de 100.000 euro.

Grup țintă: Elevii și cadrele didactice din școlile IPT, exclusiv cele cu profil agricol.

I15. Școala online: Dezvoltarea platformei de evaluare și realizarea de conținut

Etapele investiției vor urmări:

1. extinderea platformei manualelor digitale (manuale.edu.ro), prin adăugarea unor auxiliare școlare în format RED, pentru învățământul preuniversitar, pentru clasele pregătitoare-VIIIa, pentru toate disciplinele;
2. crearea de resurse educaționale deschise accesibile pentru patru niveluri de învățare: nivel remedial, nivel accesibil (mediu), nivel avansat, nivel performanță (manuale digitale, materiale didactice digitale, lecții digitale/interactive/video, cursuri inovative opționale, aplicații multitouch, jocuri educaționale multiplayer etc.). Validarea acestora se poate face și practic (peer-evaluation) la nivel de expert, de platformă (de tipul like/dislike cu argumente) etc.;
3. dezvoltarea unor resurse educaționale deschise incluzive pentru gimnaziu, prin elaborarea și implementarea de programe accesibile de alfabetizare digitală pentru elevii cu dizabilități, sportivi, elevi spitalizați etc., pentru adaptarea curriculumului cerințelor educaționale speciale. Aceste resurse vor fi utilizate de elevii care din diverse motive au perioade lungi când nu ajung la școală.

Alături de dezvoltarea de diferite tipuri de RED (Resurse Educaționale Deschise) pentru nivelul primar și gimnazial, prin această investiție este prevăzută și dezvoltarea unei platforme de evaluare a competențelor elevilor securizată, a căror specificații tehnice vor fi elaborate pe baza celor mai bune practici europene și a unei analize de nevoi realizată la nivel național.

Grup țintă: toți elevii din învățământul preuniversitar pot fi beneficiarii platformei de evaluare și a resurselor educaționale deschise dezvoltate.

I16. Digitalizarea universităților și pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului

Se finanțează două tipuri de intervenții:

a) Apel necompetitiv, cu o alocare financiară totală de 10 milioane euro, beneficiar Ministerul Educației, de digitalizare a Consiliului Național al Rectorilor, centrat pe sprijinirea universităților pentru dezvoltarea strategiilor și politicilor de tip Open Science și eficientizarea reprezentării tuturor universităților la nivel național.

Investiția reprezintă 100% componentă de digitalizare.

b) Apel competitiv de proiecte, cu o alocare financiară totală de 234 milioane euro, dedicat universităților de stat și private, pentru a crește competitivitatea internațională a concentrărilor academice și pentru a dezvolta programe academice comune în domenii cu relevanță socio-economică (smart specialisation) prin diferite tipuri de investiții în infrastructură digitală universitară și prin formarea de competențe digitale avansate. Prin acest apel universitățile vor putea aplica pentru finanțare în vederea achiziționării simultane, în limita bugetului max. de 3,9 mil. euro/universitate, a unor echipamente pentru dezvoltarea de centre de studiu academic digital, pentru asigurarea echipamentelor necesare pentru dotarea laboratoarelor didactice și a infrastructurii de specialitate, astfel încât studenții să dobândească nu doar competențe digitale, ci și modalitatea de aplicare a acestora în domeniul de studiu.

I17. Asigurarea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere)

Ministerul Educației, împreună cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației vor analiza infrastructura universitară și tipurile de intervenții necesare. Se urmărește construirea și extinderea spațiilor clădirilor campusurilor universitare pentru crearea de noi locuri de masă, cazare și spații de lectură și recreere, dedicate studenților proveniți din medii socio-economice defavorizate, prin acordarea unor granturi competitive dedicate universităților de stat.

I18. Programul de formare și îndrumare pentru managerii și inspectorii școlari

În vederea creșterii capacității sistemului de management al sistemului de educație și creșterea autonomiei școlilor va fi elaborat un plan de măsuri. Planul va operaționaliza recomandările rezultate din analiza funcțională sistemică.

Pe baza recomandărilor planului se va concepe un program de formare pentru directori, managerii școlari și inspectorii cu funcții de conducere, pentru profesionalizarea managementului educațional.

Pe baza recomandărilor din planul de măsuri se vor stabili reperele pilotării în 60 școli a noilor modele de guvernare școlară.

Unitățile de învățământ cu statut de unități pilot pot aplica la clasă arhitecturile curriculare diferite de actualele planuri cadru în vigoare, pentru a testa impactul unor modificări sistemice, cu scopul de a le ajusta, corecta și adapta în funcție de nevoi, înainte de scalarea acestora. Școlile pilot sunt selectate de către Ministerul Educației, în contextul unor intervenții sistemice, în diverse domenii - curriculum, etică și integritate, evaluare și examinare, combaterea și prevenirea violenței în mediul școlar, inclusiv combaterea și prevenirea bullying-ului, asigurarea accesului la educație prin suport alimentar, prin dispozitive electronice adecvate învățării în sistem blended learning/online etc. Unitățile pilot vor funcționa după noi modele de normare, salarizare și parcurs al carierei didactice, tocmai pentru a le face compatibile cu modelul curricular pilotat. Lista unităților pilot va fi stabilită de ME, pe baza opțiunilor școlilor implicate, și publicată.

Grup țintă: Conducerea unităților de învățământ preuniversitar de stat și inspectorii școlari; pentru componenta de pilotare - elevi, cadre didactice din învățământul primar și gimnazial, manageri școlari, experți în educație care pot aduce plusvaloare în dezvoltarea și aplicarea unui curriculum relevant, adaptat mediilor de învățare, în special celor digitale.

**BUGETUL
PLANULUI NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ**

DENUMIRE REFORME/INVESTIȚII	Suma (milioane euro)	Din care: contribuție la tranziția verde (milioane euro)	Din care: contribuție la tranziția digitală (milioane euro)	Din care: finanțări nerambursabile (milioane euro)	Din care: împrumuturi (milioane euro)	
C1 - MANAGEMENTUL APEI						
1	R2. Reconfigurarea actualului mecanism economic al Administrației Naționale Apele Române (ANAR) în vederea asigurării modernizării și întreținerii sistemului național de gospodărire a apelor, precum și a implementării corespunzătoare a Directivei-cadru privind apa și a Directivei privind inundațiile	2.50	0.00	0.00	0.00	2.50
2	11. Extinderea sistemelor de apă și canalizare în aglomerări mai mari de 2.000 de locuitori echivalenți, prioritizate prin Planul accelerat de conformare cu directivele europene	600.00	0.00	0.00	0.00	600.00
3	12. Colectarea apelor uzate în aglomerări mai mici de 2.000 de locuitori echivalenți, care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă și / sau afectează arii naturale protejate	200.00	0.00	0.00	0.00	200.00
4	13. Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și canalizare existente	168.00	0.00	0.00	0.00	168.00
5	14. Adaptarea la schimbările climatice prin automatizarea și digitalizarea echipamentelor de evacuare și stocare a apei la acumulări existente pentru asigurarea debitului ecologic și creșterea siguranței alimentării cu apă a populației și reducerea riscului la inundații	386.50	197.22	38.90	0.00	386.50
5a	14.1 Reabilitarea liniilor de apă existente în conformitate cu Directiva Inundații și cu Strategia Națională pentru Managementul Riscului la Inundații	105.00	96.97	8.03	0.00	105.00

5b	14.2 Reabilitarea acumulărilor existente care necesită intervenții de urgență pentru exploatarea în condiții de siguranță	281.50	100.25	30.87	0.00	281.50
6	15. Dotarea adecvată a administrațiilor bazinală pentru monitorizarea infrastructurii, prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență	35.00	1.60	5.20	0.00	35.00
7	16. Realizarea cadastrului apelor	30.00	0.00	30.00	0.00	30.00
8	17. Extinderea rețelei naționale de observații din cadrul Sistemului Meteorologic Integrat Național (SIMIN)	40.00	40.00	40.00	0.00	40.00
TOTAL C1		1,462.00	238.82	114.11	0.00	1,462.00
C2 - PADURI SI PROTECȚIA BIODIVERSITATII						
9	R1. Reforma sistemului de management și a celui privind guvernarea în domeniul forestier prin dezvoltarea unei noi Strategii forestiere naționale și a legislației subsecvente	1.00	0.00	0.00	1.00	0.00
10	11. Campania națională de împădurire și reîmpădurire, inclusiv păduri urbane	730.00	730.00	0.00	730.00	0.00
11	12. Dezvoltarea de capacități moderne de producere a materialului forestier de reproducere	50.00	50.00	0.00	50.00	0.00
12	13. Actualizarea planurilor de management aprobate și identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030	125.00	50.00	0.00	0.00	125.00
12a	13.1 Actualizarea planurilor de management aprobate	120.00	48.00	0.00	0.00	120.00
12b	13.2 Identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030	5.00	2.00	0.00	0.00	5.00
13	14. Investiții integrate de reconstrucție ecologică a habitatelor și conservarea speciilor aferente pajiștilor,	245.00	88.00	7.16	0.00	245.00

	zonelor acvatice și dependente de apă					
13a	14.1 Eliminarea obstacolelor din cursurile de apă în scopul facilitării refacerii conectivității habitatelor și speciilor dependente de apă	150.00	60.00	0.00	0.00	150.00
13b	14.2 Reconstrucția habitatelor de pajiști în ariile naturale protejate	35.00	14.00	0.00	0.00	35.00
13c	14.3 Decolmatarea lacurilor Uzlina și Fortuna din Delta Dunării pentru reducerea eutrofizării și menținerea diversității biologice	35.00	14.00	0.00	0.00	35.00
13d	14.4 Implementarea unui sistem de monitorizare a sturionilor sălbatici de-a lungul Dunării de Jos	10.00	0.00	7.16	0.00	10.00
13e	14.5 Reconfigurarea infrastructurii publice de acces și vizitare a Deltei Dunării pentru reducerea presiunii turismului asupra habitatelor și speciilor	15.00	0.00	0.00	0.00	15.00
14	15. Sisteme integrate de reducere a riscurilor generate de viituri torențiale în bazinele forestiere expuse unor astfel de fenomene	22.00	8.80	0.00	0.00	22.00
TOTAL C2		1,173.00	926.80	7.16	781.00	392.00
C3 - MANAGEMENTUL DEȘEURILOR						
15	11. Dezvoltarea, modernizarea și completarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale la nivel de județ sau la nivel de oraș/comune	956.01	345.69	91.77	0.00	956.01
15a	11.a Înființarea de centre de colectare prin aport voluntar	452.20	180.88	0.00	0.00	452.20
15b	11.b Construirea de insule ecologice digitalizate	200.10	43.33	91.77	0.00	200.10
15c	11.c Centre integrate de colectare prin aport voluntar destinate aglomerărilor urbane	83.71	33.48	0.00	0.00	83.71
15d	11.d Construirea instalațiilor de reciclare a deșeurilor pentru a îndeplini obiectivele de reciclare din pachetul de economie circulară	220.00	88.00	0.00	0.00	220.00
16	12. Dezvoltarea infrastructurii pentru managementul gunoiului de grajd și al altor deșeuri agricole compostabile	255.00	102.00	0.00	0.00	255.00

17	I3. Dezvoltarea capacităților instituționale de monitorizare publică și control pentru gestionarea deșeurilor și prevenirea poluării	28.00	0.86	26.97	0.00	28.00
17a	<i>I3.a Echipamente de monitorizare și control pentru Garda Națională de Mediu</i>	13.00	0.14	11.97	0.00	13.00
17b	<i>I3.b Echipamente de monitorizare a calității aerului, radioactivității și zgomotului pentru Agenția Națională de Protecția Mediului</i>	15.00	0.72	15.00	0.00	15.00
TOTAL C3		1,239.01	448.55	118.74	0.00	1,239.01
C4 - TRANSPORT SUSTENABIL						
18	R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră	10.00	0.00	0.00	10.00	0.00
19	I1. Modernizarea și reînnoirea infrastructurii feroviare	3,480.00	3,091.20	595.00	3,480.00	0.00
28	I2. Material rulant feroviar	416.00	403.00	15.00	416.00	0.00
29	R2. Management performant pentru transport de calitate - Îmbunătățirea capacității instituționale de management și guvernare corporativă	19.00	0.00	0.00	0.00	19.00
30	I3. Dezvoltarea infrastructurii rutiere sustenabile pe rețeaua TEN-T, taxarea rutieră, managementul traficului și siguranța rutieră	3,095.00	40.40	254.00	0.00	3,095.00
31	I4. Dezvoltarea rețelei de transport cu metroul în Municipiile București și Cluj- Napoca	600.00	600.00	0.00	0.00	600.00
TOTAL C4		7,620.00	4,134.60	864.00	3,906.00	3,714.00
C5 - VALUL RENOVĂRII						
32	R1. Realizarea unui cadru normativ simplificat și actualizat care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente	0.15	0.00	0.00	0.00	0.15
33	I1. Instituirea unui fond pentru Valul renovării care să finanțeze lucrări de îmbunătățire a eficienței energetice a fondului construit existent	2,170.00	2,170.00	0.00	0.00	2,170.00
33a	<i>I1.a - Axa 1 - schema de granturi pentru eficiență energetică și reziliența în</i>	1,000.00	1,000.00	0.00	0.00	1,000.00

	clădiri rezidențiale multifamiliale					
33b	11.b - Axa 2 - schema de granturi pentru eficiență energetică și reziliență în clădiri publice	1,170.00	1,170.00	0.00	0.00	1,170.00
34	12. Realizarea Registrului național al clădirilor	5.00	0.00	5.00	0.00	5.00
35	13. Consolidarea capacității profesionale a specialiștilor și lucrătorilor în domeniul construcțiilor prin dezvoltarea de cursuri de formare privind eficiența energetică a construcțiilor	10.00	10.00	0.00	0.00	10.00
36	14. Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice	14.85	5.72	0.00	0.00	14.85
36a	14.a Susținerea eficienței energetice prin dezvoltarea și testarea de materiale noi și soluții tehnologice a clădirilor istorice	5.05	2.02	0.00	0.00	5.05
36b	14.b Dezvoltarea aptitudinilor profesionale în vederea intervenției pe clădiri istorice	1.70	1.70	0.00	0.00	1.70
36c	14.c Susținerea economiei circulare prin crearea unui centru-pilot pentru colectarea și reutilizarea materialelor de construcție istorice provenite din demolări legale	5.00	2.00	0.00	0.00	5.00
36d	14.d - Susținerea economiei circulare prin asigurarea întreținerii regulate a clădirilor istorice	3.10	0.00	0.00	0.00	3.10
TOTAL C5		2,200.00	2,185.72	5.00	0.00	2,200.00
C6 - ENERGIE						
37	11. Noi capacități de producție de energie electrică din surse regenerabile	460.00	460.00	0.00	460.00	0.00
38	R4. Dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special hidrogen și soluții de stocare	1.00	0.00	0.00	0.00	1.00
39	I2 - Infrastructura de distribuție a gazelor din surse regenerabile (utilizând gazele naturale în combinație cu hidrogenul verde ca măsură tranzitorie), precum și capacitățile de producție a hidrogenului	515.00	115.00	0.00	0.00	515.00

	verde și/sau utilizarea acestuia pentru stocarea energiei electrice					
40	13. Dezvoltarea de capacități de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în sectorul încălzirii centralizate, în vederea realizării unei decarbonizări profunde	300.00	120.00	0.00	0.00	300.00
41	14. Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacități de stocare a energiei electrice	280.00	280.00	32.00	0.00	280.00
42	15. Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial	64.00	64.00	0.00	0.00	64.00
TOTAL C6		1,620.00	1,039.00	32.00	460.00	1,160.00
C7 - TRANSFORMARE DIGITALĂ						
43	R1. Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem cloud guvernamental	11.89	0.00	11.89	11.89	0.00
44	I1. Implementarea infrastructurii de cloud guvernamental	374.73	149.89	374.73	374.73	0.00
45	I2. Investiții pentru dezvoltarea/migrarea în cloud	187.05	0.00	187.05	187.05	0.00
46	I3. Realizarea sistemului de eHealth și telemedicină	400.00	0.00	400.00	400.00	0.00
47	I4. Digitalizarea sistemului judiciar	162.31	14.00	127.31	162.31	0.00
48	I5. Digitalizare în domeniul mediului	52.00	0.00	52.00	52.00	0.00
49	I6. Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale	85.00	0.00	85.00	85.00	0.00
50	I7. Implementarea formularelor electronice eForms în domeniul achizițiilor publice	0.85	0.00	0.85	0.85	0.00
51	I8. Carte de identitate electronică și semnătura digitală calificată	200.00	0.00	200.00	200.00	0.00
52	I9. Digitalizarea sectorului organizațiilor neguvernamentale	10.30	0.00	10.30	10.30	0.00
53	I10. Transformarea digitală în managementul funcției publice	10.00	0.00	10.00	10.00	0.00
54	I11. Implementarea unei scheme de sprijinire a utilizării serviciilor de comunicații prin diferite	94.00	0.00	94.00	94.00	0.00

	tipuri de instrumente pentru beneficiari, cu accent pe zonele albe					
55	I12. Asigurarea protecției cibernetice atât pentru infrastructurile TIC publice, cât și pentru cele private cu valențe critice pentru securitatea națională, prin utilizarea tehnologiilor inteligente	100.00	0.00	100.00	100.00	0.00
56	I13. Dezvoltarea sistemelor de securitate pentru protecția spectrului guvernamental	38.53	0.00	28.86	38.53	0.00
57	I14. Creșterea rezilienței și a securității cibernetice a serviciilor de infrastructură ale furnizorilor de servicii de internet pentru autoritățile publice din România	18.39	0.00	18.39	18.39	0.00
58	I15. Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie	25.00	0.00	25.00	25.00	0.00
59	I16. Program de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publici	20.00	0.00	20.00	20.00	0.00
60	I17. Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale	37.00	0.00	21.00	37.00	0.00
61	I18. Transformarea digitală și adoptarea tehnologiei de automatizare a proceselor de lucru în administrația publică	21.90	0.00	14.70	0.00	21.90
62	I19. Scheme dedicate perfecționării/recalificării i angajaților din firme	36.00	0.00	36.00	0.00	36.00
TOTAL C7		1,884.96	163.89	1,817.09	1,827.06	57.90
C8 - REFORMA FISCALA ȘI REFORMA SISTEMULUI DE PENSII						
63	I1. Creșterea conformării voluntare a contribuabililor prin dezvoltarea serviciilor digitale	7.00	0.00	4.20	7.00	0.00
64	I2. Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor și taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor	196.40	0.00	196.40	196.40	0.00
65	I3. Asigurarea capacității de răspuns la provocările informaționale actuale și viitoare, inclusiv în contextul pandemiei, prin transformarea digitală a	88.00	0.00	78.50	88.00	0.00

	Ministerului de Finanțe / Agenției Naționale de Administrare Fiscală					
66	14. Implementarea văzii electronice	62.00	0.00	28.10	62.00	0.00
67	15. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	4.00	0.00	4.00	4.00	0.00
68	16. Instrument de modelare economică (set de instrumente de simulare privind opțiunile de reformă a pensiilor) pentru îmbunătățirea capacității instituționale de a prognoza cheltuielile cu pensiile	0.40	0.00	0.40	0.40	0.00
69	17. Asistență tehnică pentru revizuirea cadrului fiscal	4.00	0.00	3.00	4.00	0.00
70	18. Operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare	10.00	0.00	9.00	10.00	0.00
71	R6. Reforma sistemului public de pensii	4.00	0.00	0.00	4.00	0.00
72	19. Susținerea procesului de evaluare a dosarelor de pensii aflate în plată	19.25	0.00	1.27	19.25	0.00
73	110. Eficiență operațională și servicii electronice avansate pentru sistemul național de pensii prin digitalizare	61.88	0.00	61.88	61.88	0.00
TOTAL C8		456.93	0.00	386.75	456.93	0.00
C9 - SPRIJIN PENTRU SECTORUL PRIVAT, CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE						
74	R1. Transparentizare legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri	0.20	0.00	0.00	0.00	0.20
75	R2. Eficientizarea guvernancei sistemului de cercetare, dezvoltare inovare	3.43	0.00	0.00	0.00	3.43
76	I1. Platforme digitale privind transparentizarea legislativă, debirocratizarea și simplificarea procedurală destinate mediului de afaceri	14.00	0.00	14.00	0.00	14.00
77	I2. Instrumente financiare pentru sectorul privat	1,250.00	100.00	50.00	0.00	1,250.00
77a	<i>I.2.1 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru Reziliență</i>	<i>300.00</i>	<i>0.00</i>	<i>0.00</i>	<i>0.00</i>	<i>300.00</i>
77b	<i>I.2.2 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de</i>	<i>200.00</i>	<i>0.00</i>	<i>0.00</i>	<i>0.00</i>	<i>200.00</i>

	<i>portofoliu pentru Acțiune climatică</i>					
77c	<i>1.2.3 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de fonduri de capital de risc pentru redresare</i>	400.00	0.00	0.00	0.00	400.00
77d	<i>1.2.4 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de fonduri pentru digitalizare, acțiuni climatice și alte domenii de interes</i>	300.00	100.00	50.00	0.00	300.00
77e	<i>1.2.5 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Instrumentul financiar pentru investiții în eficiență energetică în sectorul rezidențial și al clădirilor</i>	50.00	0.00	0.00	0.00	50.00
78	1.3. Scheme de ajutor pentru sectorul privat	535.00	0.00	500.00	0.00	535.00
78a	<i>1.3.1. Schemă de minimis și schemă de ajutor de stat în contextul digitalizării IMM-urilor</i>	500.00	0.00	500.00	0.00	500.00
78b	<i>1.3.2. Schemă de minimis pentru ajutarea firmelor din România în procesul de listare la bursa</i>	35.00	0.00	0.00	0.00	35.00
79	14. Proiecte transfrontaliere și multinaționale - Procesoare cu consum redus de energie și cipuri semiconductoare	500.00	0.00	500.00	0.00	500.00
80	15. Înființarea și operaționalizarea centrelor de competență	25.00	0.00	0.00	0.00	25.00
81	16. Programul de mentorat Orizont Europa	5.00	0.00	0.00	0.00	5.00
82	17. Consolidarea excelenței și susținerea participării României la parteneriatele și misiunile din cadrul programului Orizont Europa	31.00	0.00	0.00	0.00	31.00
83	18. Dezvoltarea unui program pentru atragerea resurselor umane înalt specializate din străinătate în activități de cercetare, dezvoltare și inovare	183.00	0.00	0.00	0.00	183.00
84	19. Program de sprijin pentru posesorii de certificate de excelență primite la competiția pentru burse individuale Marie Skłodowska Curie	8.00	0.00	0.00	0.00	8.00
85	110. Înființarea și susținerea financiară a unei rețele naționale de opt centre regionale de orientare în carieră ca parte a ERA TALENT	4.00	0.00	0.00	0.00	4.00

	PLATFORM					
TOTAL C9		2,558.63	100.00	1,064.00	0.00	2,558.63
C10 - FONDUL LOCAL						
86	I1. Mobilitate urbană durabilă	1,200.00	925.00	275.00	1,200.00	1,200.00
86a	I1.1 Înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de vehicule nepoluante)	580.00	580.00	0.00	580.00	0.00
86b	I1.2 Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde - ITS/alte infrastructuri TIC, piste pentru biciclete la nivel local/metropolitan, puncte de reîncărcare vehicule electrice	275.00	0.00	275.00	275.00	0.00
86c	I1.3 Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde - puncte de reîncărcare vehicule electrice	165.00	165.00	0.00	165.00	0.00
86d	I1.4 Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde - piste pentru biciclete la nivel local/metropolitan	180.00	180.00	0.00	180.00	0.00
87	I2. Construirea de locuințe pentru tineri și pentru specialiști din sănătate și învățământ	285.00	113.00	2.50	0.00	285.00
88	I3. Reabilitarea moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți furnizarea de servicii publice de către unitățile administrativ-teritoriale	575.00	575.00	0.00	0.00	575.00
89	I4. Elaborarea/actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de urbanism	40.00	0.00	40.00	0.00	40.00
TOTAL C10		2,100.00	1,613.00	317.50	1,200.00	900.00
C11 - TURISM ȘI CULTURĂ						
90	R1. Operaționalizarea organizațiilor de management al destinației (OMD-uri)	10.00	0.00	0.00	0.00	10.00
91	R3. Reformarea sistemului de finanțare a sectorului cultural	1.00	0.00	0.00	0.00	1.00
92	I1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	103.53	0.00	10.05	0.00	103.53
93	I2. Modernizarea/crearea de muzee și memoriale	68.48	6.18	0.00	0.00	68.48
94	I3. Instituirea și operaționalizarea Centrului Național de Coordonare Velo	1.50	0.00	0.00	0.00	1.50

95	14 Implementarea a 3.000 km de piste pentru biciclete	247.50	247.50	0.00	0.00	247.50
95	15 Creșterea accesului la cultură în zonele defavorizate din punct de vedere cultural	7.79	0.00	0.00	0.00	7.79
96	16. Dezvoltarea unui sistem digital pentru procesele de finanțare a culturii	3.75	0.00	3.75	0.00	3.75
97	17. Accelerarea digitalizării producției și distribuției de filme	5.46	0.00	5.46	0.00	5.46
TOTAL C11		449.01	253.68	19.26	0.00	449.01
C12 - SĂNĂTATE						
98	R1. Dezvoltarea capacității pentru gestionarea fondurilor publice din sănătate	70.18	0.00	0.00	70.18	0.00
99	R2. Dezvoltarea capacității pentru realizarea investițiilor în infrastructura de sănătate	30.05	0.00	0.00	30.05	0.00
100	R3. Creșterea capacității pentru managementul serviciilor de sănătate și managementul resurselor umane din sănătate	80.28	0.00	0.00	80.28	0.00
101	I1 Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești	314.87	11.26	0.00	314.87	0.00
102	I2. Dezvoltarea infrastructurii publice spitalicești	1,954.63	228.42	70.00	1,954.63	0.00
TOTAL C12		2.450.01	239.68	70.00	2450.01	0.00
C13 - REFORME SOCIALE						
103	I1. Crearea unei rețele de centre de zi pentru copiii expuși riscului de a fi separați de familie	50.27	0.52	0.00	50.27	0.00
104	R2 Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități	0.73	0.00	0.00	0.73	0.00
105	I2. Reabilitarea, renovarea și dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități	50.15	1.34	0.00	50.15	0.00
106	R3 Implementarea Venitului Minim de Incluziune (VMi)	2.00	0.00	0.00	2.00	0.00
107	I3. Operaționalizarea introducerii lichelelor de muncă pentru lucrătorii casnici	4.54	0.00	4.03	4.54	0.00
108	R6. Îmbunătățirea legislației privind economia socială	0.30	0.00	0.00	0.00	0.30

109	R7. Reforma serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice	1.19	0.00	0.00	0.00	1.19
110	I4. Dezvoltarea unei rețele de centre de îngrijire de zi și de reabilitare pentru persoane vârstnice	87.56	0.00	0.00	0.00	87.56
TOTAL C13		196.74	1.86	4.03	107.69	89.05
C14 - BUNĂ GUVERNANȚĂ						
111	R1. Îmbunătățirea predictibilității și a eficienței proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și al ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterii calității consultărilor publice la toate palierele administrației	11.93	0.00	2.80	11.93	0.00
112	R2. Întărirea coordonării la Centrul Guvernului printr-o abordare integrată și coerentă a inițiativelor în domeniul schimbărilor climatice și a dezvoltării durabile	14.18	0.00	5.23	14.18	0.00
113	R3. Management performant al resurselor umane în sectorul public	14.00	0.00	5.00	14.00	0.00
114	R4. Dezvoltarea unui sistem de salarizare echitabil și unitar în sectorul public	2.00	0.00	0.00	2.00	0.00
115	R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice	4.60	0.00	0.00	4.60	0.00
116	R9. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat	17.83	0.00	1.46	17.83	0.00
117	I1. Optimizarea infrastructurii judiciare pentru a garanta accesul la justiție și calitatea serviciilor	42.22	16.89	0.00	42.22	0.00
118	I2. Dezvoltarea infrastructurii logistice (non-IT) necesare luptei împotriva corupției și recuperării bunurilor și prejudiciilor generate de infracțiuni, inclusiv a formării profesionale în aceste domenii.	13.00	5.20	0.00	13.00	0.00

119	13. Crearea de structuri partenoriale între administrația publică locală și societatea civilă	20.00	0.00	0.00	20.00	0.00
120	14. Creșterea capacității organizațiilor societății civile de stimulare a cetățeniei active, de implicare profesionistă în planificarea și implementarea politicilor publice privind drepturile sociale vizate de planul național de redresare și reziliență și monitorizarea reformelor asociate	13.00	0.00	0.00	13.00	0.00
121	15. Monitorizarea și implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență	12.84	0.00	12.84	12.84	0.00
TOTAL C14		165.60	22.09	27.33	165.60	0.00
C15 - EDUCAȚIE						
122	11. Construirea, echiparea și operaționalizarea a 110 creșe	230.00	75.60	0.00	230.00	0.00
123	12. Înființarea, echiparea și operaționalizarea a 412 servicii complementare pentru grupurile defavorizate	103.00	0.00	4.37	103.00	0.00
124	13. Dezvoltarea programului-cadru pentru formarea continuă a profesioniștilor care lucrează în servicii de educație timpurie	14.33	0.00	0.00	14.33	0.00
125	14. Sprijinirea unităților de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar	500.00	0.00	100.00	500.00	0.00
126	15. Cursuri de formare a utilizatorilor Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR) și ai instrumentului informatic al mecanismului de avertizare timpurie (MATE) și intervenții sistemice pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii	43.00	0.00	0.00	43.00	0.00
127	16. Dezvoltarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale integrate	338.00	112.00	33.80	338.00	0.00
128	17. Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare	43.60	8.80	3.88	43.60	0.00
129	18. Program de formare la locul de muncă pentru personalul didactic	80.00	0.00	80.00	80.00	0.00

130	I9. Asigurarea echipamentelor și a resurselor tehnologice digitale pentru unitățile de învățământ	478.50	0.00	478.50	478.50	0.00
131	I10. Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi	425.00	290.00	0.00	425.00	0.00
132	I11. Asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/atelierele școlare	600.00	0.00	60.00	600.00	0.00
133	I12. Schema de granturi pentru consorții școlare rurale	29.97	11.53	0.00	29.97	0.00
134	I13. Echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (IPT)	16.36	0.00	16.36	0.00	16.36
135	I14. Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic	90.90	0.00	30.00	0.00	90.90
136	I15. Școala online: Dezvoltarea platformei de evaluare și realizarea de conținut	78.59	0.00	78.59	0.00	78.59
137	I16. Digitalizarea universităților și pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului	244.00	0.00	244.00	0.00	244.00
138	I17. Asigurarea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere)	260.00	104.00	0.00	0.00	260.00
139	I18. Programul de formare și îndrumare pentru managerii și inspectorii școlari	30.72	0.00	0.00	0.00	30.72
TOTAL C15		3,605.97	601.93	1,129.50	2,885.40	720.57
DENUMIRE REFORME/INVESTIȚII		Suma (milioane euro)	Din care: contribuție la tranziția verde (milioane euro)	Din care: contribuție la tranziția digitală (milioane euro)	Din care: finanțări nerambursabile (milioane euro)	Din care: împrumuturi (milioane euro)
TOTAL PNRR		29,182	11.970	5.976	14.240	14.942

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Planul Național de Redresare și Reziliență al României aprobat de Consiliul UE (28 octombrie 2021),

<https://mfe.gov.ro/pnrr/>,

Informații accesate la data de 11.11.2021; Informații prelucrate)

C. PROGRAME DE FINANȚARE AFERENTE POLITICII AGRICOLE COMUNE

POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ

În baza propunerilor Comisiei Europene privind viitorul PAC, politica agricolă a UE va putea reacționa mai bine la provocările actuale și viitoare, continuând, în același timp, să sprijine nevoile acute ale fermierilor europeni.

Prin stabilirea unei politici mai intuitive și mai inovatoare, Comisia urmărește să garanteze că PAC este în măsură să sprijine în continuare agricultura europeană, facilitând crearea unor zone rurale prospere și asigurând o producție de alimente de înaltă calitate în anii următori.

PACHETUL DE REFORMĂ PAC post 2020 conține trei propuneri legislative:

- Un regulament privind **planurile strategice în domeniul PAC** (în care sunt abordate plățile directe, măsurile de piață și dezvoltarea rurală)
- Un regulament privind **finanțarea, gestionarea și monitorizarea PAC**
- Modificarea regulamentului privind **organizarea comună a piețelor** (OCP unică)

PRINCIPALELE ELEMENTE ALE PAC:

(conform propunerilor de regulamente)

- Simplificarea și modernizarea politicii;
- Reechilibrarea responsabilităților între COM și statele membre;
- Sprijin mai bine orientat, bazat pe rezultate și pe performanță;
- Distribuirea mai echitabilă a plăților directe;
- Creșterea așteptărilor în materie de mediu și climă.

În urma alocării fondurilor PAC pentru perioada 2021-2027 din bugetul pe termen lung al UE, s-a convenit asupra unui regulament de tranziție pentru anii 2021 și 2022.

Regulamentul de tranziție va extinde majoritatea normelor PAC care au fost în vigoare în perioada 2014-2020, dar va adăuga în același timp noi elemente pentru a include obiective de mediu mai ambițioase și pentru a asigura o tranziție lină către viitorul cadru PAC, așa cum este prevăzut în propunerile Comisiei.

Propunerile Comisiei vizează promovarea unui sector agricol durabil și competitiv, care să poată contribui în mod semnificativ la Pactul verde european, în special în ceea ce privește Strategia „De la fermă la consumator” și Strategia privind biodiversitatea.

Propunerile se concentrează în special pe:

- asigurarea unui viitor economic stabil și corect pentru agricultori;
- stabilirea unor ambiții mai mari pentru acțiunile legate de mediu și de climă;
- păstrarea agriculturii în inima societății europene.

Pentru perioada 2021-2027, Comisia Europeană propune ca politica agricolă comună (PAC) să se axeze pe **nouă obiective principale**.

Acestea se vor concentra pe aspecte sociale, economice și de protecție a mediului și vor servi drept bază pentru planurile strategice PAC ale țărilor UE.

Ele urmăresc:

- 1) să le asigure agricultorilor un venit echitabil;
- 2) să stimuleze competitivitatea;
- 3) să restabilească echilibrul de putere în lanțul alimentar;
- 4) să combată schimbările climatice;
- 5) să protejeze mediul;
- 6) să conserve peisajele și biodiversitatea;
- 7) să sprijine reînnoirea generațională;
- 8) să ajute la dinamizarea zonelor rurale;
- 9) să protejeze calitatea alimentelor și sănătatea.

Asigurarea unor venituri agricole viabile

„În 2017, agricultorii au câștigat în medie puțin sub jumătate din ceea ce s-ar fi putut câștiga în alte profesii, față de o treime acum 10 ani.”

Obiectiv-cheie: Sprijinirea unui venit fiabil și a rezilienței fermelor pe întregul teritoriu al Uniunii, în vederea îmbunătățirii securității alimentare.

Stimularea competitivității

„Cererea tot mai mare de produse alimentare din partea populației și de materii prime din partea industriei, determinată de schimbările demografice și de modificarea venitului disponibil, a exercitat o presiune accentuată asupra bazei UE de resurse agricole.”

Obiectiv-cheie: Stimularea competitivității și a productivității agricole într-un mod sustenabil, pentru a face față provocărilor reprezentate de creșterea cererii, într-o lume nesigură din punctul de vedere al resurselor și al climei.

Poziția fermierilor în lanțurile valorice

„Agricultura este caracterizată de o pondere stagnantă și redusă a valorii adăugate în lanțul valoric, din cauza costurilor de producție ridicate, a variațiilor producției și a integrării de noi servicii.”

Obiectiv-cheie: Ameliorarea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric.

Nota analizează modul în care viitoarea PAC poate consolida poziția fermierilor prin măsuri de consolidare a cooperării dintre aceștia, prin creșterea transparenței pieței și prin asigurarea unor mecanisme eficiente de combatere a practicilor comerciale neloiale.

Agricultura și atenuarea schimbărilor climatice

„Agricultura UE joacă un rol esențial în îndeplinirea angajamentelor asumate în cadrul Acordului de la Paris și a strategiilor UE în materie de durabilitate și bioeconomie, prin stabilirea unor obiective mai ambițioase privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.”

Obiectiv-cheie: Contribuție la energia durabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea.

Gestionarea eficientă a solurilor

„Solurile agricole din UE conțin echivalentul a 51 miliarde de tone de CO₂, adică mult mai mult decât gazele cu efect de seră emise anual de statele membre.”

Obiectiv-cheie: Promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale precum apa, solul și aerul.

Biodiversitatea și peisajele agricole

„Așa cum activitatea agricolă depinde în mare măsură de diverse tipuri de biodiversitate, conservarea habitatelor și a speciilor care depind de terenurile agricole este influențată semnificativ de activitatea agricolă.”

Obiectiv-cheie: Contribuție la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor.

Schimbările structurale și reînnoirea generațională

„Un sector agricol dinamic are nevoie de fermieri tineri, calificați și inovatori pentru a răspunde cerințelor societale, de la alimente de calitate până la bunurile publice de mediu.”

Obiectiv-cheie: Modernizarea sectorului agricol prin atragerea tinerilor și accelerarea dezvoltării afacerilor acestora.

Locurile de muncă și creșterea economică în zonele rurale

„PAC joacă un rol major în reducerea ratei șomajului și a presiunii sărăciei în zonele rurale. Un studiu recent realizat de Banca Mondială a demonstrat rolul pozitiv jucat de politică în reducerea sărăciei.”

Obiectiv-cheie: Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile.

Sănătatea, siguranța alimentară și rezistența la antimicrobiene

„Vânzările totale de antimicrobiene de uz veterinar în 25 de țări europene au scăzut cu peste 20 % între 2011 și 2016.”

Obiectiv-cheie: Îmbunătățirea răspunsului pe care agricultura UE îl oferă la cerințele societății în ceea ce privește hrana și sănătatea, inclusiv furnizarea de alimente sigure, hrănitoare și obținute în mod sustenabil, precum și privind bunăstarea animalelor.

Simplificarea PAC

„Supravegherea menită să garanteze că banii contribuabililor sunt corect utilizați necesită anumite costuri administrative. Proporționalitatea dintre costuri și beneficii este esențială: o politică eficientă va reduce la minimum costurile, inclusiv birocrăția, în cel mai eficace mod cu putință.”

Obiectiv-cheie: Simplificarea PAC.

Pilonii PAC:

1) PILONUL 1 AL PAC

1.a) Plăți directe (DP) și măsuri pe piețele agricole

2) PILONUL 2 AL PAC

2.a) Măsurile de dezvoltare rurală (DR) din CFM

2.b) Măsuri suplimentare de dezvoltare rurală în cadrul NGEU (instrumentul temporar de redresare)

Surse de finanțare:

Agricultorii primesc plăți directe din **Fondul european de garantare agricolă (FEAGA)**. Acesta finanțează în principal plăți directe și măsuri de reglementare sau de sprijin destinate piețelor agricole.

Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) finanțează contribuția UE la programele de dezvoltare rurală.

(Surse: Comisia Europeană, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy_ro, Parlamentul European, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/section/196/politica-agricola-comuna-pac->, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, <https://www.madr.ro/planul-national-strategic-pac-post-2020.html>; <https://madr.ro/pndr-2014-2020/implementare-pndr-2014-2020/tranzitie-pndr-2021-2022.html>, Rețeaua de Dezvoltare Rurală, <https://www.rndr.ro/comunicare/comunicate/item/662-bugetul-pndr-destinat-perioadei-de-tranzitie-2021-2022.html>, Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

C.1 PROGRAMUL PENTRU PERIOADA DE TRANZIȚIE 2021-2022

Regulamentul (UE) 2020/2220 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 decembrie 2020 de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și din Fondul european de garantare agricolă (FEAGA) în anii 2021 și 2022 și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1307/2013 în ceea ce privește resursele și aplicarea regulamentelor respective în anii 2021 și 2022 și a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 în ceea ce privește resursele și repartizarea unui astfel de sprijin pentru anii 2021 și 2022

Regulamentul pentru tranziția PAC (Politica Agricolă Comună) a fost aprobat în data de 23 decembrie 2020. Regulamentul prevede extinderea aplicabilității cadrului legal existent în anii 2021-2022 și suplimentarea bugetului aferent PNDR cu resurse aferente anilor 2021 și 2022 din noul Cadru Financiar Multianual (CFM 2021-2027).

Prin acest Regulament s-a stabilit o perioadă de tranziție în anii 2021 și 2022. Măsurile de tranziție au în vedere și resursele pentru dezvoltare rurală provenite din Instrumentul de Redresare Economică al Uniunii Europene ca urmare a crizei provocate de COVID-19 (EURI).

Pentru a se asigura faptul că în 2021 și 2022 se poate acorda sprijin fermierilor și altor beneficiari din Fondul european de garantare agricolă (FEAGA) și din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), se va acorda în continuare acest sprijin pe durata perioadei de tranziție în condițiile cadrului PAC actual.

Pentru programele sprijinite de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), perioada 1 ianuarie 2014-31 decembrie 2020 se prelungește până la 31 decembrie 2022.

Pentru aceasta, este obligatorie modificarea Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, în conformitate cu prevederile acestui Regulament.

(Sursa: Uniunea Europeană, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020R2220&from=RO>, Informații accesate la 16.12.2021; Informații prelucrate)

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014-2020 ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE 2021-2022**Bugetul alocat României pentru perioada 2021-2022:**

alocare CFM 2021-2022	2,15 mld. euro, din care: <ul style="list-style-type: none"> • 1,18 mld. euro - în anul 2021 • 967 mil. euro - în anul 2022
alocare EUR 2021-2022	692,1 mil. euro
alocarea FEADR 2021-2022 (CFM și EURI)	2,84 mld. euro
TOTAL ALOCARE PUBLICĂ ESTIMATĂ	3,26 mld. euro

Fondurile trebuie cheltuite cel târziu până la data de 31 decembrie 2025.

Componente (pachete) submăsură:

P 4.1.1 - Achiziții simple de utilaje agricole și/sau irigații, drenaj, desecare la nivelul fermei (vegetal)

P 4.1.2 - Condiționare, procesare în fermă și marketing - vegetal (exceptând legumicultura și cartofii) - modernizarea exploatației (condiționarea fiind componenta majoritară la nivelul proiectului din perspectiva financiară)

P 4.1.3 - Condiționare și procesare în fermă și marketing - zootehnic - modernizarea exploatației (condiționarea fiind majoritară la nivelul proiectului din perspectiva financiară)

P 4.1.4 - Tineri fermieri achiziție utilaje - modernizarea exploatației

P 4.1.5 - Investiții în zootehnie (producție primară, condiționare și marketing) - NAȚIONAL înființare, extindere, modernizare

P 4.1.6 - Investiții în zootehnie (producție primară, condiționare și marketing) - MONTAN înființare, extindere, modernizare

P 4.1.7 - Legume (inclusiv în spații protejate) și cartofi (producție primară, condiționare și marketing) - înființare, extindere, modernizare

P 4.1.8 - Condiționare, procesare și marketing - legume, cartofi - modernizarea exploatației (condiționarea fiind componenta majoritară la nivelul proiectului din perspectiva financiară)

Beneficiari:

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- cooperative agricole și societățile cooperative agricole;
- grupuri și organizații de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare și recunoscute de MADR care deservește interesele membrilor.

Operațiuni/Acțiuni eligibile pentru sprijin (adaptate specificului pachetelor):

- construcții destinate condiționării și procesării din cadrul fermei (inclusiv dotări);
- spații de desfacere și comercializare, cheltuieli de marketing, la nivelul fermei (magazine la poarta fermei);
- achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mașini/utilaje și echipamente noi, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate sau rulote alimentare;
- construcții destinate fermelor zootehnice și a celor legumicole și de cartofi, inclusiv construcția, modernizarea și achiziția de echipamente pentru managementul gunoiului de grajd și a dejecțiilor;
- căi de acces în cadrul fermei, utilități, racordări;
- instalații pentru irigații, drenaj, desecare în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă;
- instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică din surse regenerabile, doar ca o componentă secundară a proiectului;
- achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

(Sursa: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale,

<https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/2021/prezentare-PNDR-tranzitie-15.06.2021.pdf>,

Informații accesate la data de 18.11.2021, Informații prelucrate)

PROPUNERI:**Principiile de bază – sume minime/maxime rezervate pentru finanțarea anumitor obiective conform Regulamentului**

Aplicând principiile privind alocarea fondurilor disponibile prevăzute de Regulamentul privind tranziția, la PNDR al RO și alocării FEADR aferente acestuia pentru perioada 2021-2022, rezultă:

- Alocări obligatorii mediu și climă:
- fondurile CFM 2021-2022: **minim 773,3 mil. euro** rezervate pentru măsuri de mediu și climă: M4 (pentru obiective de mediu), M8, M10, M11, M13 și M15.
- fonduri EURI 2021-2022: **minim 249,15 mil. euro** rezervate pentru măsurile de mediu și climă.
- total fonduri 2021-2022: **minim 1.022,45 mil. euro** rezervate pentru măsurile de mediu și climă.
- 37% alocare din fondurile EURI: **minim 256,1 mil. euro** pentru măsurile cu specific de mediu și climă, bunăstarea animalelor și LEADER.
- 55% alocare din fondurile EURI: **minim 380,7 mil. euro** pentru M4, M6 și M16.
- 4% alocare din fondurile CFM și EURI: **maxim 113,6 mil. euro** pentru asistență tehnică.

Fonduri FEADR 2021-2022 (CFM)

Submasura	Alocare FEADR	Alocare publică
M10 „Agro-mediu și climă”, Campania 2022	118,50	142,00
M11 „Agricultură ecologică”, Campaniile 2021-2023, Menținere sM11.2	108,18	129,63
M13 „Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice”, Campaniile 2021-2023	674,03	807,70
sM4.1 "Investiții în exploatații agricole" - achiziții simple și echipamente de irigații în ferma (exceptând legumicultura și cartof)	104,31	125,00
sM4.1 "Investiții în exploatații agricole" - vegetal și zootehnic și condiționare și procesare în ferma și marketing (fără sectorul legume și cartofi) (modernizare)	91,80	110,00
sM4.1 "Investiții în exploatații agricole" - tineri fermieri achiziție utilaje (vegetal și zootehnic)	62,59	75,00
sM4.1 "Investiții în exploatații agricole" - zootehnie (Producție primară și marketing (fără condiționare și procesare) - NAȚIONAL	200,28	240,00
sM4.1 "Investiții în exploatații agricole" - zootehnie (Producție primară și marketing (fără condiționare și procesare) - MONTAN	50,07	60,00
sM4.1 "Investiții în exploatații agricole" - legume (inclusiv în spații protejate) și cartofi (producție primară, condiționare și marketing, inclusiv utilaje și irigații)	83,45	100,00
sM4.1 "Investiții în exploatații agricole" - condiționare, procesare și marketing - legume, cartofi (modernizare)	41,73	50,00
sM4.1 "Investiții în exploatații agricole" TOTAL COMPONENTE	634,22	760,00
sM4.1a "Investiții în exploatații pomicole" - înființare/extindere plus condiționare și marketing (componenta secundară)	59,00	70,70
sM4.1a "Investiții în exploatații pomicole" - condiționare și procesare (componentă secundară)	26,70	32,00
sM4.1a "Investiții în exploatații pomicole" - utilaje recoltare (modernizare)	16,69	20,00
sM4.1a "Investiții în exploatații pomicole" TOTAL COMPONENTE	102,40	122,70
sM4.2 "Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole" (modernizare) NAȚIONAL	61,75	74,00
sM4.2 "Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole" (modernizare) MONTAN	30,04	36,00
sM4.2 "Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole" - investiții noi SOIA/PROTEICE (investiții noi, extindere și modernizare)	25,04	30,00
sM4.2 "Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole" TOTAL COMPONENTE	116,83	140,00
sM4.2a "Sprijin pentru investiții în procesarea/marketingul produselor din sectorul pomicol" (investiții noi, extindere și modernizare) NAȚIONAL	8,35	10,00
M19 "Dezvoltarea locală a LEADER" (sM19.2 și sM19.4)	62,98	70,51
M14 „Bunăstarea animalelor”, Campaniile 2021-2022	228,32	273,60
sM17.1 "Prime pentru asigurarea culturilor a animalelor și a plantelor"	8,35	10,00
M20 "Asistență tehnică"	85,92	102,96
TOTAL	2.148,06	2.569,10

Fonduri EURI (Instrumentul de Redresare al Uniunii Europene)

Fonduri EURI (Instrumentul de Redresare al Uniunii Europene)		
Submasura	Alocare FEADR mil. euro	Alocare publică mil euro
M10 „Agro-mediu și climă” Campania 2023	146,76	146,76
M11 „Agricultură ecologică” Campaniile 2021, 2022, 2023 - Conversie sM11.1	102,65	102,65
M19 (sprijin pregatitor pentru viitoarele strategii de dezvoltare locala și implementare actuale strategii)	28,00	28,00
sM16.4 "Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare"	50,00	50,00
sM6.1 "Instalare tineri fermieri"	100,00	100,00
sM6.2 "Sprijin pentru infiintarea de activitati neagricole"	50,00	50,00
sM6.4 "Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole"	100,00	100,00
sM6.3 "Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici" NATIONAL	60,90	60,90
sM6.3 "Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici" MONTAN	26,10	26,10
M20 "Asistență tehnică"	27,68	27,68
TOTAL	692,09	692,09

Distribuția bugetului pentru Măsuri agricole:

Măsuri vizate:

Submăsura 4.1 Investiții în ferme

Submăsura 4.1a Investiții în exploatații pomicole

Submăsurile 4.2, 4.2a Investiții în unități de procesare agro-alimentare

Submăsura 16.4 Cooperare/creare pe lanț scurt

Submăsura 6.1 Instalarea tinerilor

Submăsura 6.3 Ferme mici

Submăsura 17.1 Prime de asigurare

Din fondurile EURI vor fi sprijinite **activitățile neagricole** respectiv sub-măsurile **6.2 și 6.4**.

Fișele măsurilor vor suferi ușoare modificări care au în vedere situația actuală a pandemiei, termenele de implementare și plată, analiza implementării 2014-2020.

Fondurile aferente perioadei de tranziție destinate **LEADER** vor fi utilizate pentru:

- acordarea sprijinului pentru pregătirea strategiilor de dezvoltare locală care vizează viitoarea perioadă de programare;
- sprijinirea GAL-urilor care îndeplinesc anumite criterii de performanță și demonstrează capacitatea de gestionare a fondurilor suplimentare, atât pentru cheltuielile de funcționare și animare, cât și pentru finanțarea proiectelor care răspund nevoilor identificate în strategiile de dezvoltare locală.

Toate acestea impun modificarea Programului Național de Dezvoltare Rurală.

(Surse: Comisia Europeană, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy_ro,

Parlamentul European, <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/section/196/politica-agricola-comuna-pac->

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, <https://www.madr.ro/planul-national-strategic-pac-post-2020.html>, <https://madr.ro/pndr-2014-2020/implementare-pndr-2014-2020/tranzitie-pndr-2021-2022.html>,

Rețeaua de Dezvoltare Rurală, <https://www.rndr.ro/comunicare/comunicate/item/662-bugetul-pndr-destinat-perioadei-de-tranzitie-2021-2022.html>,

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

C.2 PROGRAMUL NAȚIONAL STRATEGIC (PNS) PAC

Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013

Regulamentul se aplică sprijinului din partea Uniunii finanțat de FEGA și de FEADR pentru intervențiile specificate într-un plan strategic PAC elaborat de statele membre și aprobat de Comisie, vizând perioada 1 ianuarie 2023-31 decembrie 2027 (denumită în continuare „perioada planului strategic PAC”).

Regulamentul stabilește **norme** privind:

- (a) obiectivele generale și specifice care trebuie urmărite prin intermediul sprijinului din partea Uniunii finanțat de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) în cadrul politicii agricole comune (PAC), precum și privind indicatorii aferenți;
- (b) tipurile de intervenții și cerințele comune cu ajutorul cărora statele membre trebuie să urmărească aceste obiective, precum și privind măsurile financiare conexe;
- (c) planurile strategice PAC, care urmează să fie elaborate de statele membre și care stabilesc ținte, precizează condițiile pentru intervenții și alocă resurse financiare, în conformitate cu obiectivele specifice și cu nevoile identificate.

Obiective generale:

Sprijinul acordat din FEGA și FEADR vizează îmbunătățirea în continuare a dezvoltării durabile a agriculturii, a sectorului alimentar și a zonelor rurale și contribuie la îndeplinirea următoarelor obiective generale în domeniul economic, în domeniul mediului și în domeniul social, ceea ce va contribui la punerea în aplicare a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă:

- (a) promovarea unui sector agricol inteligent, competitiv, rezilient și diversificat care să garanteze securitatea alimentară pe termen lung;
- (b) sprijinirea și consolidarea protecției mediului, inclusiv a biodiversității, și a acțiunilor în domeniul climei și contribuirea la îndeplinirea obiectivelor în materie de mediu și de climă ale Uniunii, inclusiv a angajamentelor sale în temeiul Acordului de la Paris;
- (c) consolidarea structurii socio-economice a zonelor rurale.

Îndeplinirea obiectivelor generale este urmărită prin intermediul următoarelor **obiective specifice**:

- (a) sprijinirea veniturilor viabile ale fermelor și a rezilienței sectorului agricol în întreaga Uniune pentru a spori diversitatea agricolă și securitatea alimentară pe termen lung, precum și pentru a asigura durabilitatea economică a producției agricole în Uniune;
- (b) îmbunătățirea orientării spre piață și sporirea competitivității fermelor atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv punerea unui accent mai puternic pe cercetare, tehnologie și digitalizare;
- (c) îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric;
- (d) contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea capacității de sechestrare a carbonului, precum și promovarea energiei durabile;
- (e) promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale precum apa, solul și aerul, inclusiv prin reducerea dependenței de substanțe chimice;
- (f) contribuirea la oprirea și inversarea declinului biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor;
- (g) atragerea și susținerea tinerilor fermieri și a noilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor durabile din zonele rurale;

(h) promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a egalității de gen, inclusiv a participării femeilor la agricultură, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei circulare și a silviculturii durabile;

(i) îmbunătățirea răspunsului dat de agricultura Uniunii exigențelor societale referitoare la hrană și la sănătate, inclusiv la alimentele de înaltă calitate, sigure și hrănitoare produse într-un mod durabil, reducerea deșeurilor alimentare, precum și îmbunătățirea bunăstării animalelor și combaterea rezistenței la antimicrobiene.

Obiectivele specifice sunt completate și interconectate cu obiectivul transversal al modernizării agriculturii și zonelor rurale prin promovarea și partajarea cunoștințelor, a inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestora de către fermieri, prin îmbunătățirea accesului la cercetare, inovare, schimbul de cunoștințe și formare.

Îndeplinirea obiectivelor se evaluează pe baza indicatorilor comuni de realizare, de rezultat, de impact și de context.

Tipuri de intervenții sub formă de plăți directe

(1) Tipurile de intervenții menționate în prezentul capitol pot lua forma plăților directe decuplate și cuplate.

(2) Plățile directe decuplate sunt următoarele:

- (a) sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității;
- (b) sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității;
- (c) sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri;
- (d) schemele pentru climă, mediu și bunăstarea animalelor.

(3) Plățile directe cuplate sunt următoarele:

- (a) sprijinul cuplat pentru venit;
- (b) plata specifică pentru cultura de bumbac.

Statele membre stabilesc o suprafață minimă și acordă plăți directe doar fermierilor activi a căror suprafață eligibilă a exploatației, pentru care se solicită plăți directe, este mai mare decât respectiva suprafață minimă.

Ca alternativă, statele membre pot stabili un quantum minim al plăților directe care pot fi plătite unui fermier.

*(Sursa: Uniunea Europeană,
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32021R2115&qid=1639222405053>.
Informații accesate la data de 13.12.2021; Informații prelucrate)*

Deși se previzionează că forma finală a **Programului Național Strategic (PNS)** va fi întocmită de România până la finalul lunii noiembrie 2021, acesta nu a fost încă realizat.

Implementarea PNS se va face începând cu anul 2023.

La data întocmirii prezentei Strategii, sunt disponibile foarte puține informații oficiale legate de acest program.

Tipuri de intervenții sprijinite din FEAGA

1) Plățile directe (ca și în actualul exercițiu bugetar vor fi decuplate și cuplate).

- Plățile directe decuplate:

- > sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității (BISS);
- > sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (PR);

- > sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri;
- > schemele pentru climă și mediu (ecoscheme)
- Plata directă cuplată:
  - > sprijinul cuplat pentru venit;

2) Intervenții sectoriale (sectorul fructelor și legumelor, sectorul apiculturii, sectorul vitivinicol).

Obiectivele PNS:

Obiectiv General 1. Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară

Obiectiv Specific 1. Sprijinirea veniturilor agricole viabile și a rezilienței în întreaga Uniune pentru sporirea securității alimentare

Obiectiv Specific 2. Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității

Obiectiv Specific 3. Îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul valoric

Obiectiv General 2. Consolidarea acțiunilor de protejare a mediului și a celor împotriva schimbărilor climatice și contribuția la obiectivele Uniunii Europene în materie de mediu și climă

Obiectiv Specific 4. Contribuția la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, precum și la energia durabilă

Obiectiv Specific 5. Promovarea dezvoltării durabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale, cum ar fi apa, solul și aerul

Obiectiv Specific 6. Contribuția la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor

Obiectiv General 3. Consolidarea structurii socio-economice a zonelor rurale

Obiectiv Specific 7. Atragerea și susținerea tinerilor agricultori și facilitarea dezvoltării afacerilor în zonele rurale

Obiectiv Specific 8. Promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii durabile

Obiectiv Specific 9. Îmbunătățirea răspunsului agriculturii UE la cerințele societății privind alimentația și sănătatea, inclusiv alimente sigure și nutritive, produse într-un mod sustenabil, precum și deșeuri alimentare și bunăstarea animalelor

OBIECTIV TRANSVERSAL

Promovarea cunoașterii, inovării și digitalizării în agricultură

Tipuri de indicatori utilizați în cadrul PNS

Indicatorii de context oferă informații cu privire la tendințele generale ale economiei, la starea mediului, la indicatorii climatici generali, la statisticile agricole și rurale etc., acești indicatori reprezentând punctul de plecare pentru stabilirea intervențiilor, a realizărilor și a performanțelor estimate ale Planului Național Strategic.

Acești indicatori pot fi utilizați pentru identificarea nevoilor unui stat membru și în cadrul analizei SWOT în vederea identificării potențialelor intervenții.

De asemenea, acești indicatori sunt utilizați pentru evaluarea performanțelor PNS (impact), cât și pentru stabilirea țintelor aferente indicatorilor de rezultat.

Exemple de indicatori de context ce pot fi utilizați în PNS:

- Populație (C.01);
- Densitatea populației (C.02);
- Rata sărăciei (C.10);
- Suprafața agricolă (C.17);
- Productivitatea muncii (C.29);
- Suprafața agricolă inclusă în agricultura ecologică (C.32) etc.

Indicatorii de realizare (output) reflectă punerea în aplicare a instrumentelor individuale PNS, oferind „produsul” direct al unei intervenții.

Aceștia sunt măsurați în unități fizice sau monetare.

Indicatorii de realizare sunt incluși în Anexa I a noii propuneri de regulament PAC, sunt în număr de 35 și sunt împărțiți în două categorii:

- 30 indicatori de realizare ce sunt utilizați pentru verificarea financiară anuală (pe baza unui quantum unitar mediu planificat la nivel de indicator de realizare - unit amount) și verificarea anuală a performanței (pe baza contribuției indicatorilor de realizare la atingerea indicatorilor de rezultat);
- 5 indicatori de realizare suplimentari ce sunt utilizați pentru monitorizarea și evaluarea întregii PAC (O.3, O.7, O.31, O.32, O.33).

Exemple de indicatori de realizare ce pot fi utilizați în PNS: Numărul de investiții non-productive sprijinite (O.20), Numărul de hectare cu sprijin pentru agricultura ecologică (O.15), Numărul de grupuri/organizații de producători sprijinite (O.24) etc.

Indicatorii de rezultat reflectă efectul direct, imediat al unei intervenții sau al Planului Național Strategic și se referă la obiectivele specifice ale acestuia.

Vor fi stabilite ținte și obiective anuale de etapă pentru fiecare indicator de rezultat considerat relevant pentru obiectivele și intervențiile utilizate în cadrul PNS.

Anual fiecare stat membru va raporta în cadrul Raportului Anual privind Performanța (APR) valorile fiecărui indicator de rezultat planificat în cadrul PNS.

Fiecare intervenție planificată contribuie la cel puțin un indicator comun de rezultat.

Exemple de indicatori de rezultat/țintă ce pot fi utilizați în PNS:

- Ponderea fermelor cu instrumente de gestionare a riscurilor din cadrul PAC (R.5),
- Noi locuri de muncă în cadrul proiectelor sprijinite (R.31),
- Ponderea populației rurale care beneficiază de un acces îmbunătățit la servicii și infrastructură grație sprijinului PAC (R.34),
- Ponderea terenurilor agricole care fac obiectul angajamentelor în materie de gestionare pentru calitatea apei (R.20) etc.

(Surse: Comisia Europeană, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy_ro;

Parlamentul European, [https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/section/196/politica-agricola-comuna-pac](https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/section/196/politica-agricola-comuna-pac;);

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, <https://www.madr.ro/planul-national-strategic-pac-post-2020.html>; <https://madr.ro/pndr-2014-2020/implementare-pndr-2014-2020/tranzitie-pndr-2021-2022.html>;

Rețeaua de Dezvoltare Rurală, <https://www.rndr.ro/comunicare/comunicate/item/662-bugetul-pndr-destinat-perioadei-de-tranzitie-2021-2022.html>;

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

D. GRANTURILE SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN (SEE) ȘI GRANTURILE NORVEGIENE 2014 - 2021

ASPECTE GENERALE

Spațiul Economic European (SEE) a fost creat în 1994, ca o zonă de Liber Schimb între Comunitatea Europeană (CE) și Asociația Europeană a Liberului Schimb (AELS). SEE reunește Statele Membre ale Uniunii Europene (UE) și 3 dintre Statele AELS (Norvegia, Islanda și Liechtenstein), într-o piață internă bazată pe libera circulație a mărfurilor, persoanelor, serviciilor și capitalurilor.

Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei la **reducerea disparităților economice și sociale** în Spațiul Economic European și la **consolidarea relațiilor bilaterale** cu cele 15 state beneficiare din Estul și Sudul Europei și statele baltice. Aceste mecanisme de finanțare sunt stabilite în baza Acordului privind Spațiul Economic European, ce reunește statele membre UE și Islanda, Liechtenstein și Norvegia ca parteneri egali pe piața internă.

La data de 03 mai 2016, a fost semnat Acordul între Uniunea Europeană și Regatul Norvegiei pentru Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021, cu privire la asistența nerambursabilă acordată de acesta în perioada 2014-2021.

La aceeași dată a fost semnat Acordul între Uniunea Europeană și Statele Donatoare (Norvegia, Islanda și Liechtenstein), pentru Mecanismul Financiar SEE 2014-2021 cu privire la asistența nerambursabilă acordată de acesta în perioada 2014-2021.

Conform prevederilor Memorandumurilor de Înțelegere privind implementarea mecanismelor financiare SEE și norvegian 2014-2021, România beneficiază pentru perioada de programare 2014-2021 de o asistență tehnică în valoare de 3.000.000 euro (SEE: 1.500.000 Euro, Norvegia: 1.500.000 Euro, 100% grant) și de un fond pentru relații bilaterale în valoare de 10.050.000 Euro (SEE: 5.504.000 Euro, Norvegia: 4.546.000 Euro, 100% grant).

În baza Memorandumurilor de înțelegere semnate la data de 13 octombrie 2016 între Guvernul României și Statele donatoare, în perioada 2018-2024 vor fi finanțate proiecte în cadrul celor **12 programe de finanțare** stabilite, în domeniile:

- dezvoltare locală, reducerea sărăciei, incluziunea romilor, copii și tineri în situații de risc, drepturile omului
- energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică
- dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM
- sănătate publică
- cercetare
- patrimoniu cultural, antreprenoriat cultural și cooperare culturală
- justiție, servicii corecționale, combaterea violenței domestice și de gen
- afaceri interne, cooperare polițienească și combaterea criminalității
- educație, burse, ucenicie și antreprenoriat pentru tineri
- dialog social și muncă decentă
- cetățenie activă - societate civilă
- mediu și schimbări climatice

Totodată, **Fondul pentru relații bilaterale** va finanța inițiative de dezvoltare a [relațiilor bilaterale între statele donatoare și România](#).

Fondul pentru Relații Bilaterale este unul din principalele instrumentele financiare cu ajutorul căruia se atinge obiectivul consolidării relațiilor bilaterale dintre țările donatoare și țările beneficiare. Această sursă flexibilă de finanțare contribuie atât la consolidarea cooperării în cadrul programelor, cât și la sprijinirea unor activități de interes comun, care depășesc sfera programelor. Printre activitățile/inițiativele ce pot fi finanțate din acest Fond se numără organizarea de conferințe, ateliere de lucru, vizite de studiu, studii/rapoarte, cooperare tehnică și schimb de experți, întărirea capacității instituționale și cursuri pe termen scurt, precum și activități de informare în domenii de interes comun pentru țările implicate.

Operatorii de program

- Instituții sau autorități publice responsabile pentru pregătirea și implementarea Programelor, respectiv organizarea apelurilor de proiecte, semnarea contractelor de finanțare, verificarea corectitudinii implementării proiectelor, efectuarea plăților, monitorizarea proiectelor și a rezultatelor.
- Sunt desemnați în cadrul autorităților publice din domeniul programului sau a altor organizații relevante.

Partenerii de program din statele donatoare

- Instituții sau autorități publice din Norvegia, Islanda sau Liechtenstein implicate, alături de Operatorii de Program, în pregătirea și derularea programelor, precum și sprijinirea dezvoltării de parteneriate la nivelul proiectelor între organizații din România și statele donatoare.

Organizații internaționale partenerie

- Organizații internaționale (precum Consiliul Europei) implicate, alături de Operatorii de Program, în pregătirea și derularea programelor.

D.1 MECANISMUL FINANCIAR SEE 2014-2021

La data de 13 octombrie 2016 a fost semnat MEMORANDUMUL DE ÎNȚELEGERE privind implementarea Mecanismului financiar SEE 2014-2021, între Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Guvernul României.

Programe:

A. DEZVOLTAREA AFACERILOR, INOVARE ȘI IMM-URI

Obiectivul programului:

- Creare de valoare crescută și dezvoltare durabilă

Aria de program:

- Dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM-uri

B. CERCETARE

Obiectivul programului:

- Intensificarea dezvoltării cunoștințelor bazate pe cercetare

Arie de program:

- Cercetare

Domenii speciale de interes:

- Programul va include, printre altele, sprijin pentru cercetare în următoarele domenii: energie, mediu, sănătate, științe sociale și umaniste, inclusiv studii de gen și de incluziune socială.

C. EDUCAȚIE, BURSE, UCENICIE ȘI ANTREPRENORIAL PENTRU TINERI

Obiectivul programului:

- Dezvoltarea capitalului uman și a bazei de cunoștințe

Arie de program:

- Educație, burse, ucenicie și antreprenoriat pentru tineri

Domenii speciale de interes:

- Programul se va axa, printre altele, pe educația terțiară, precum și pe educația și instruirea vocațională.

D. PROVOCĂRI ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ LA NIVEL EUROPEAN

Obiectivul programului:

- Îmbunătățirea prevenției și reducerea inegalităților în sănătate

Arii de program:

- Provocări în sănătatea publică la nivel european

Domenii speciale de interes:

- Programul se va axa atât pe întărirea serviciilor de sănătate primară, cât și pe accesul universal la servicii de sănătate și reducerea inegalităților sociale în sănătate cu accent pe starea de sănătate a romilor.

E. DEZVOLTARE LOCALĂ ȘI REDUCEREA SĂRĂCIEI, CREȘTEREA INCLUZIUNII ROMILOR

Obiectivul programului:

- Întărirea coeziunii economice și sociale

Arii de program:

- Dezvoltare locală și reducerea sărăciei
- Emanciparea și incluziunea romilor
- Drepturile omului - implementare națională
- Copii și tineri în situație de risc
- Bună guvernare, instituții responsabile, transparență

Domenii speciale de interes:

- Programul va include măsuri ce vizează componente de educație, inclusiv combaterea abandonului școlar timpuriu, îmbunătățirea locuințelor, ocupare și sănătate.

F. ENERGIE REGENERABILĂ, EFICIENȚĂ ENERGETICĂ, SECURITATE ENERGETICĂ

Obiectivul programului:

- Energie cu emisii reduse de carbon și îmbunătățirea securității furnizării

Arii de program:

- Energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică

G. MEDIU, ADAPTARE LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI ECOSISTEME

Obiectivul programului:

- Îmbunătățirea stării mediului înconjurător în ecosisteme și reducerea efectelor adverse ale poluării și ale altor activități ale omului

Arii de program:

- Mediu și ecosisteme
- Adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor acestora

Domenii speciale de interes:

- Componenta de mediu a programului va conține una sau mai multe scheme de granturi mici având ca țintă, printre altele, societatea civilă, inclusiv organizațiile nonguvernamentale (ONG).

H. ANTREPRENORIAL CULTURAL, PATRIMONIUL CULTURAL ȘI SCHIMB CULTURAL

Obiectivul programului:

- Consolidarea dezvoltării economice și sociale prin cooperare culturală, antreprenoriat cultural și managementul patrimoniului cultural

Arie de program:

- Antreprenoriat cultural, patrimoniu cultural și schimb cultural

Domenii speciale de interes:

- Programul se va concentra pe rolul pe care cultura și patrimoniul cultural îl joacă în dezvoltarea locală și regională, cu accent pe ocuparea forței de muncă, antreprenoriat cultural și formare profesională și incluziune socială.

I. SOCIETATE CIVILĂ

Obiectivul programului:

- Consolidarea societății civile și a cetățeniei active și emanciparea grupurilor vulnerabile

Arie de program:

- Societate civilă

Alocare financiară:

ROMÂNIA		Contribuția Mecanismului financiar norvegian (euro)	Contribuția națională (euro)
Programe			
1	Dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM-uri	25.000.000	Nu este cazul.
2	Cercetare	15.000.000	2.647.059
3	Educație, burse, ucenicie și antreprenoriat pentru tineri	12.000.000	2.117.647
4	Provocări în sănătatea publică la nivel european	40.000.000	7.058.824
5	Dezvoltare locală și reducerea sărăciei, creșterea incluziunii romilor	25.000.000	4.411.765
6	Energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică	29.893.000	Nu este cazul.
7	Mediu, adaptare la schimbări climatice și ecosisteme	20.000.000	3.529.412
8	Antreprenoriat cultural, patrimoniu cultural și schimb cultural	24.663.000	4.352.294
9	Societate civilă	46.000.000	Nu este cazul.
Alte alocări			
10	Asistență tehnică acordată statului beneficiar (art. 1.10)	1.500.000	Nu este cazul.
11	Rezervă (art. 1.11)	10.000.000	Nu este cazul.
12	Rezervă pentru finalizarea proiectelor din cadrul MF 2009-2014 (art. 1.12)	Nu este cazul.	Nu este cazul.
13	Fondul pentru relații bilaterale (art. 4.6.1)	5.504.000	Nu este cazul.
Alocarea netă pentru România		254.560.000	24.117.000

Detaliile implementării programului au fost stabilite în Regulamentul privind implementarea Mecanismului Financiar Spațiul Economic European 2014-2021, adoptat de Comitetul pentru Mecanismul Financiar SEE, conform Articolului 10.5 al Protocolului 38c la Acordul SEE la 8 septembrie 2016 și confirmat de Comitetul Permanent al Statelor AELS la 22.09.2016.

(Surse: <http://www.eeagrants.ro>, <https://eeagrants.org>,

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 341/10.05.2017, OUG nr. 34/05.05.2017 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismului financiar Spațiul Economic European 2014-2021 și Mecanismului financiar norvegian 2014-2021;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 913/22.11.2017, Ordinul MFP nr. 2840/31.11.2017 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2017 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismului financiar al Spațiului Economic European 2014-2021 și Mecanismului financiar norvegian 2014-2021;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838/21.10.2016, Ordinul MFE nr. 2101/19.10.2016 pentru publicarea Memorandumului de înțelegere dintre Regatul Norvegiei și Guvernul României privind implementarea Mecanismului financiar norvegian 2014-2021;
 Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838/21.10.2016, Ordinul MFE nr. 2102/19.10.2016 pentru publicarea Memorandumului de înțelegere dintre Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Guvernul României privind implementarea Mecanismului financiar Spațiul Economic European 2014-2021;
 Informații accesate la data de 21.04.2021; Informații prelucrate)

D.2 MECANISMUL FINANCIAR NORVEGIAN 2014-2021

La data de 13 octombrie 2016 a fost semnat MEMORANDUMUL DE ÎNȚELEGERE privind implementarea Mecanismului financiar norvegian 2014-2021, între Regatul Norvegiei și Guvernul României.

Programe:

A. DEZVOLTAREA AFACERILOR, INOVARE ȘI IMM-URI

Obiectivul programului:

- Creare de valoare crescută și dezvoltare durabilă

Arie de program:

- Dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM-uri

B. CERCETARE

Obiectivul programului:

- Intensificarea dezvoltării cunoștințelor bazate pe cercetare

Arie de program:

- Cercetare

Domenii speciale de interes:

- Programul va include, printre altele, sprijin pentru cercetare în următoarele domenii: energie, mediu, sănătate, științe sociale și umaniste, inclusiv studii de gen și de incluziune socială.

C. DIALOG SOCIAL - MUNCĂ DECENTĂ

Obiectivul programului:

- Consolidarea cooperării tripartite între organizații ale angajatorilor, sindicate și autorități publice și promovarea muncii decente

Arie de program:

- Dialog social - muncă decentă

D. PROGRAM: DEZVOLTARE LOCALĂ ȘI REDUCEREA SĂRĂCIEI, CREȘTEREA INCLUZIUNII ROMILOR

Obiectivul programului:

- Întărirea coeziunii economice și sociale - Operator de program: Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS)

Arii de program:

- Dezvoltare locală și reducerea sărăciei
- Emanciparea și incluziunea romilor

- Drepturile omului - implementare națională
- Copii și tineri în situație de risc
- Bună guvernare, instituții responsabile, transparență

Domenii speciale de interes:

- Programul va include măsuri ce vizează componente de educație, inclusiv combaterea abandonului școlar timpuriu, îmbunătățirea locuințelor, ocupare și sănătate.

E. ENERGIE REGENERABILĂ, EFICIENȚĂ ENERGETICĂ, SECURITATE ENERGETICĂ**Obiectivul programului:**

- Energie cu emisii reduse de carbon și îmbunătățirea securității furnizării

Arii de program:

- Energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică

Domenii speciale de interes:

- Soluțiile de furnizare a electricității în zonele unde racordarea la rețeaua de electricitate nu este fezabilă cu scopul de a crește accesul la energie pentru cel puțin 5.000 de gospodării;
- Cercetarea și dezvoltarea legate de energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică.

F. JUSTIȚIE**Obiectivul programului:**

- Consolidarea statului de drept

Arii de program:

- Servicii corecționale și arest preventiv
- Eficacitatea și eficiența sistemului judiciar, consolidarea statului de drept
- Violență domestică și de gen
- Bună guvernare, instituții responsabile, transparență

G. AFACERI INTERNE**Obiectivul programului:**

- Consolidarea statului de drept

Arii de program:

- Cooperare polițienească internațională și combaterea criminalității
- Azil și migrație, prevenire și pregătire în caz de dezastru

Alocare financiară:

ROMÂNIA	Contribuția Mecanismului financiar norvegian (euro)	Contribuția națională (euro)
1 Dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM-uri	20.000.000	Nu este cazul.
2 Cercetare	25.000.000	4.411.765
3 Dialog social - muncă decentă	2.273.000	Nu este cazul.
4 Dezvoltare locală și reducerea sărăciei, creșterea incluziunii romilor	45.000.000	7.941.176
5 Energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică	32.933.500	Nu este cazul.
6 Justiție	45.000.000	7.941.176
7 Afaceri interne	24.000.000	4.235.294

Alte alocări			
8	Asistență tehnică acordată statului beneficiar	1.500.000	Nu este cazul.
9	Rezervă	10.000.000	Nu este cazul.
10	Rezerva pentru finalizarea proiectelor din cadrul MF 2009-2014	Nu este cazul.	Nu este cazul.
11	Fondul pentru relații bilaterale	4.546.000	Nu este cazul.
Alocarea netă pentru România		210.252.500	24.529.412

Detaliile implementării programului au fost stabilite în Regulamentul privind implementarea Mecanismului Financiar Norvegian 2014-2021, adoptat de Ministerul Norvegian al Afacerilor Externe, conform Articolului 10.5 al Acordului între Regatul Norvegiei și Uniunea Europeană privind Mecanismul Financiar Norvegian pentru perioada 2014-2021 la 22.09.2016.

(Surse: <http://www.eeagrants.ro>, <https://eeagrants.org>, Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 341/10.05.2017, OUG nr. 34/05.05.2017 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismului financiar Spațiul Economic European 2014-2021 și Mecanismului financiar norvegian 2014-2021; Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 913/22.11.2017, Ordinul MFP nr. 2840/31.11.2017 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2017 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente Mecanismului financiar al Spațiului Economic European 2014-2021 și Mecanismului financiar norvegian 2014-2021; Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838/21.10.2016, Ordinul MFE nr. 2101/19.10.2016 pentru publicarea Memorandumului de înțelegere dintre Regatul Norvegiei și Guvernul României privind implementarea Mecanismului financiar norvegian 2014-2021; Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838/21.10.2016, Ordinul MFE nr. 2102/19.10.2016 pentru publicarea Memorandumului de înțelegere dintre Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Guvernul României privind implementarea Mecanismului financiar Spațiul Economic European 2014-2021; Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

E. PROGRAME GUVERNAMENTALE

O prezentare exhaustivă a tuturor programelor guvernamentale ar depăși cadrul unei strategii de dezvoltare, motiv pentru care sunt prezentate numai principalele programe legislative, existente la data întocmirii strategiei, cu mențiunea că există posibilitatea de a nu fi toate active la un anumit moment dat.

E.1 PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE LOCALĂ (PNDL)

PNDL reprezintă sursa cea mai lejeră de finanțare pentru infrastructura locală și are la bază principiul conform căruia în fiecare localitate din țară trebuie să fie asigurat un set minim de servicii publice (10S), în domeniile: sănătate, educație, apă - canalizare, energie termică și electrică, inclusiv iluminat public, transport/drumuri, salubritate, cultură, culte, locuire și sport.

„Obiectivul general al programului: echiparea unităților administrativ-teritoriale cu toate dotările tehnico-edilitare, de infrastructură educațională, de sănătate și de mediu, sportivă, social-culturală și turistică, administrativă și de acces la căile de comunicație, în conformitate cu reglementările cuprinse în Planul de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, aprobat prin Legea nr. 351/2001, cu modificările și completările ulterioare, pentru creșterea accesibilității la resurse și a calității vieții pentru toți locuitorii României.

Subprograme:**a) Subprogramul „Modernizarea satului românesc”;**

Sunt considerate eligibile unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor.

b) Subprogramul „Regenerarea urbană a municipiilor și orașelor”;

Sunt considerate eligibile unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor, inclusiv ale subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale acestora, ale orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor, inclusiv ale subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale acestora, ale orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora.

c) Subprogramul „Infrastructură la nivel județean”.

Sunt considerate eligibile unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite în condițiile legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară, reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene.

Obiectivele de investiții din cadrul programului se realizează pe terenuri și/sau construcții, după caz, aflate în proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să se încadreze în cel puțin unul din următoarele **domenii specifice**:

a) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a sistemelor de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări pentru realizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă, a unuia sau mai multor componente ale acestuia, constând în: frontul de captare a apei, inclusiv instalațiile de pompare până la stația de clorinare, conductele de aducțiune, stația de clorinare și/sau tratare a apei, rezervorul de înmagazinare a apei potabile, stațiile de pompare și repompare între componentele tehnologice și de la acestea în rețelele de distribuție, rețelele de distribuție, anexele administrative și împrejurimile, bransamente până la limita de proprietate;
- lucrări pentru extinderea și reabilitarea/modernizarea componentelor sistemelor centralizate de alimentare cu apă existente prevăzute la lit. a).

b) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a sistemelor de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări pentru realizarea sistemelor de canalizare și stațiilor de epurare a apelor uzate, a unuia sau mai multor componente ale acestuia, constând în: colectarea, transportul și evacuarea apelor uzate de la utilizator la stațiile de epurare, epurarea apelor uzate și evacuarea apei epurate în emisar, evacuarea, tratarea și depozitarea nămolului rezultat în activitatea de epurare, anexele administrative și împrejurimile;
- lucrări pentru extinderea și reabilitarea/modernizarea componentelor sistemelor de canalizare și stațiilor de epurare a apelor uzate existente prevăzute la lit. a).

c) realizare/extindere/reabilitare/modernizare/dotare a unităților de învățământ preuniversitar de stat, respectiv creșe, grădinițe, școli generale, licee, colegii naționale, precum și alte unități de învățământ preuniversitar de stat, înființate potrivit legii;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări de construire, reparații capitale, transformări, consolidări, modificări, extinderi, reabilitări, modernizări și reabilitare termică a construcțiilor aferente obiectivelor de investiții propuse, precum și dotarea acestora, după caz;

Se finanțează inclusiv dotarea, ca activitate independentă, a unităților de învățământ preuniversitar, și anume achiziția de echipamente și mobilier specific didactic și de laborator, alte categorii de echipamente și dotări independente.

d) realizare/extindere/reabilitare/modernizare/dotare a unităților sanitare, inclusiv a spațiilor afectate desfășurării activității unor cabinete medicale/dispensare medicale din mediul rural și centre medicale de permanență;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări de construire, reparații capitale, transformări, consolidări, modificări, extinderi, reabilitări, modernizări și reabilitare termică a construcțiilor aferente obiectivelor de investiții propuse, precum și dotarea acestora, după caz.

Se finanțează inclusiv dotarea, ca activitate independentă, a unităților sanitare, și anume achiziția de echipamente medicale și mobilier specific medical, alte categorii de echipamente și dotări independente.

e) construirea/modernizarea/reabilitarea drumurilor publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- aducerea structurii rutiere la parametri tehnici corespunzători categoriei drumului;

- construcție nouă infrastructură rutieră;

- corecția și îmbunătățirea elementelor geometrice ale drumurilor de interes județean și de interes local - profiluri transversale și longitudinale, curbe, supraînălțări;

- amenajarea acostamentelor, amenajarea acceselor la proprietate, inclusiv căi de acces pietonale și trotuare în interiorul localităților;

- amenajarea intersecțiilor cu alte drumuri laterale și amenajarea acestora pe o lungime de maximum 25 de metri, inclusiv amenajarea sensurilor giratorii;

- execuția de sisteme colectoare și de dirijare a apelor pluviale;

- refacerea și construcția de podețe și poduri, ziduri de sprijin, consolidări de taluzuri, atunci când acestea sunt necesare pentru siguranța circulației și pentru realizarea în siguranță a lucrărilor de drum propuse.

f) realizare/modernizare/reabilitare de poduri, podețe, pasaje sau punți pietonale;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări privind infrastructura, suprastructura, calea de circulație și asigurarea secțiunii optime de scurgere a apelor în limita a două lungimi ale lucrării de artă în albia majoră în amonte și în limita unei lungimi a lucrării de artă în albia minoră în aval.

g) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a unor obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări de construire, reparații capitale, transformări, consolidări, modificări, extinderi, reabilitări, modernizări și reabilitare termică a construcțiilor aferente obiectivelor de investiții propuse, precum și dotarea acestora, după caz.

h) realizare/extindere/modernizare de platforme de gunoi;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări specifice pentru asigurarea condițiilor de protecție a mediului.

i) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a piețelor publice, comerciale, târguri, oboare, după caz;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări pentru realizarea/reabilitarea/extinderea/modernizarea infrastructurii minime necesare funcționării piețelor publice, piețelor comerciale, târgurilor, oboarelor, respectiv: căi de acces, platforme, parcări, alei pietonale și auto, împrejurimi și/sau închideri cu structură ușoară, grupuri sanitare, racorduri la rețelele de utilități, platforme pentru depozitarea gunoiului.

j) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a bazelor sportive;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări pentru realizarea/extinderea/reabilitarea/modernizarea bazelor sportive.

k) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a sediilor instituțiilor publice ale autorităților administrației publice locale, precum și a instituțiilor publice din subordinea acestora;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări de construire, reparații capitale, transformări, consolidări, modificări, extinderi, reabilitări, modernizări și reabilitare termică a construcțiilor aferente obiectivelor de investiții propuse.

l) construcția/extinderea/reabilitarea infrastructurii turistice dezvoltată de autoritățile publice locale ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări de construire, transformări, consolidări, amenajări, modificări, extinderi, reabilitări, modernizări ale construcțiilor și instalațiilor aferente obiectivelor de investiții propuse, înființări/amenajări de infrastructură turistică.

m) construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea sistemelor de iluminat public stradal, cu prioritate în mediul rural;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- construirea, înființarea unor sisteme de iluminat public stradal-rutier și/sau stradal-pietonal noi, precum și dezvoltarea, reabilitarea, extinderea și modernizarea sistemelor de iluminat public stradal-rutier și/sau stradal-pietonal existente.

n) construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea rețelelor de distribuție a energiei electrice;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări de construire, modernizare, reabilitare, extindere a rețelelor de distribuție a energiei electrice.

o) construirea/modernizarea/reabilitarea/extinderea sistemelor de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale;

Categoriile de lucrări care se finanțează:

- lucrări de construire, modernizare, reabilitare, extindere a sistemelor de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale.

Următoarele programe au fost incluse în Programul Național de Dezvoltare Locală:

- *Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice - Hotărârea Guvernului nr. 577/1997;*
- *Programul de dezvoltare a infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural - Ordonanța Guvernului nr. 7/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2007, cu modificările ulterioare;*

- *Programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor* - Ordonanța Guvernului nr. 40/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 61/2007, cu modificările ulterioare pentru programul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c);
- *Programul Reabilitare și modernizare* - 10.000 km drumuri de interes județean și drumuri de interes local - Hotărârea Guvernului nr. 530/2010.

Finanțarea programului se asigură din:

- a) sume din transferuri, alocate bugetelor locale, de la bugetul de stat, aprobate cu această destinație în bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (surse de finanțare complementare pentru bugetele locale);
- b) sume din bugetele locale alocate cu această destinație;
- c) alte surse legal constituite.

Beneficiarii răspund de organizarea și derularea procedurilor de atribuire a contractelor de bunuri/servicii/lucrări, în conformitate cu prevederile legale și cu obligațiile din contractele încheiate, precum și de modul de utilizare a sumelor alocate de la bugetul de stat prin program potrivit destinației pentru care au fost alocate.

Categoriile de cheltuieli din devizul general, definite conform legislației în vigoare, care se pot finanța prin Program de la bugetul de stat și de la bugetul local sunt:

- a) cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiții;
- b) cheltuieli pentru elaborarea fazelor de proiectare, documentație tehnică pentru obținerea autorizației de construire, proiect tehnic și detalii de execuție, verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție;
- c) cheltuieli pentru realizarea investiției de bază, respectiv: construcții și instalații, montaj utilaje tehnologice, utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu/fără montaj și/sau dotare;
- d) cheltuieli pentru lucrările de construcții și instalații aferente organizării de șantier;
- e) cheltuieli diverse și neprevăzute.

Categoriile de cheltuieli care nu se finanțează de la bugetul de stat prin Program sunt:

- cheltuieli pentru obținerea terenului și amenajarea terenului,
- studiile de fezabilitate/documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenții,
- studiile de teren, studiile de specialitate,
- documentații-suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri, autorizații,
- expertizele tehnice și/sau audit energetic,
- asistența tehnică,
- consultanță,
- taxe pentru obținerea de avize/acorduri/autorizații,
- organizarea procedurilor de achiziții,
- active necorporale,
- cheltuieli conexe organizării de șantier,
- comisioane, cote, taxe, costuri credite,
- cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar,
- cheltuieli pentru informare și publicitate.

Procedura de includere a investițiilor în PNDL (Program):

Pentru obiectivele de investiții nou-propuse a fi incluse în Program, pentru obiectivele de investiții în continuare finanțate din alte surse de finanțare și care nu au fost incluse în Program, precum și pentru cele incluse în Program, dar care nu au contracte de finanțare multianuale, în termen de 30 de zile de la aprobarea legii bugetului de stat pentru anul în curs, beneficiarii Programului transmit Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației solicitarea cuprinzând suma totală solicitată de la bugetul de stat în vederea realizării obiectivului de investiții, eșalonată pe ani.

Beneficiarii Programului care au încheiate contracte de finanțare multianuale, în termen de 30 de zile de la aprobarea legii bugetului de stat pentru anul în curs, transmit Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației solicitarea cuprinzând sumele decontate anterior, defalcate pe surse de finanțare, sumele necesare pentru anul în curs, precum și sumele estimate defalcate pe ani și surse de finanțare până la finalizarea contractului de finanțare.

Reprezentând restul cheltuielilor necesare pentru finalizarea obiectivului de investiții, în concordanță cu graficele de execuție ale livrării de bunuri, prestări servicii, execuție lucrări, în limita contractului de finanțare.

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației centralizează propunerile transmise. În baza criteriilor aprobate prin hotărâre a Guvernului și a analizei proprii de specialitate, în limita creditelor de angajament și a creditelor bugetare aprobate anual cu această destinație și a estimărilor pentru următorii 3 ani prevăzute în legea bugetară anuală, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației întocmește lista de obiective propuse spre finanțare, listă care se aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației.

După aprobare, lista cu obiectivele de investiții care se finanțează se publică pe site-ul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Pentru obiectivele de investiții noi cuprinse în lista publicată pe site, în vederea încheierii contractelor de finanțare multianuale, beneficiarii transmit Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației documentațiile tehnico-economice ale obiectivelor de investiții, întocmite la faza de proiectare, studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții, aprobate în condițiile legii prin hotărâri ale consiliului local/județean de aprobare a indicatorilor tehnico-economici, hotărâri ale consiliului local/județean de asigurare a finanțării pentru categoriile de cheltuieli care nu se finanțează de la bugetul de stat prin Program.

Însoțite de devizul general actualizat, defalcat pe categorii de lucrări și categorii de cheltuieli, certificatul de urbanism însoțit de avizele și acordurile stabilite prin acesta, după caz.

Pentru obiectivele de investiții în continuare cuprinse în lista publicată pe site, în vederea încheierii contractelor de finanțare multianuale, beneficiarii transmit Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației autorizația de construire valabilă, documente care să prezinte stadiul fizic realizat, devizul general actualizat și/sau devizul general pentru lucrările rest de executat defalcat pe categorii de lucrări și categorii de cheltuieli, hotărârea consiliului local/județean de aprobare a indicatorilor tehnico-economici actualizați, hotărârea consiliului local/județean de asigurare a finanțării pentru categoriile de cheltuieli care nu se finanțează de la bugetul de stat prin Program.

După încheierea contractelor de finanțare, valoarea alocată de la bugetul de stat nu se majorează, iar în situația în care apar cheltuieli suplimentare, acestea se finanțează din bugetele locale sau alte surse legal constituite.

(Sursa: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,

<https://mlpda.ro/pages/programulnationaldezvoltarelocala>,

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 230/22.04.2013, OUG nr. 28/10.04.2013 pentru aprobarea Programului național de dezvoltare locală, forma valabilă la data de 21.04.2021;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 752/08.10.2015, Ordinul MDRAP nr. 1851/09.05.2013 pentru punerea în aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/2013 pentru aprobarea Programului național de dezvoltare locală, forma valabilă la data de 23.04.2021;

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

E.2 PROGRAME DERULATE DE AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU LOCUINȚE (ANL)

E.2.1 PROGRAMUL DE LOCUINȚE PENTRU TINERI, DESTINATE ÎNCHIRIERII

Scop: Construirea de locuințe cu chirie, destinate tinerilor cărora sursele de venit nu le permit achiziționarea unei locuințe în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței și asigurarea stabilității tinerilor specialiști, prin crearea unor condiții de locuit convenabile.

Obiective: Continuarea lucrărilor de execuție la obiectivele de investiții începute în anii anteriori, promovarea de obiective noi și începerea lucrărilor de execuție.

Caracteristicile de derulare a programului

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației și consiliile locale analizează și stabilesc, în funcție de solicitările de locuințe și terenurile de construcție disponibile, necesitatea și oportunitatea construirii de locuințe și elaborează împreună programe anuale.

Construcțiile de locuințe se realizează pe terenuri aflate în patrimoniul public sau privat al unităților administrativ-teritoriale, date în folosință gratuită Agenției Naționale pentru Locuințe, pe durata execuției construcției. După finalizarea construcțiilor, acestea trec în patrimoniul privat al statului și administrarea consiliilor locale, care repartizează locuințele solicitanților, în regim de închiriere, în ordinea depunerii cererilor și în baza unor criterii stabilite de lege.

Autoritatea de implementare: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, prin Agenția Națională pentru Locuințe.

Programul se adresează tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani la data depunerii cererii pentru repartizarea unei locuințe construite prin ANL și destinate închirierii, persoane care nu își permit să cumpere sau să închirieze o locuință de pe piața liberă.

Tinerii își pot depune cererile și dosarele la autoritățile publice locale pe a căror rază administrativ-teritorială se află aceste locuințe.

Tinerii care și-au depus dosarele și au împlinit 35 de ani fără a beneficia de o astfel de locuință pot primi repartiții în cel mult 36 de luni de la împlinirea acestei vârste.

Fondurile utilizate pentru realizarea lucrărilor de construcție sunt asigurate de la bugetul de stat, credite interne/externe, sume rezultate din vânzarea locuințelor pentru tineri, realizate în anii anteriori, precum și din alte surse legal constituite.

Locuințele (apartamente cu una sau două camere în clădiri cu regim de înălțime redus) sunt construite pe terenuri puse la dispoziția ANL de către autoritățile locale/centrale, u drept de folosință gratuită pe întreaga perioadă de realizare a investițiilor. De asemenea, autoritățile locale asigură utilitățile necesare.

Locuințele pentru tineri sunt construite prin ANL, iar după finalizarea lucrărilor sunt predate autorităților publice locale în vederea administrării și repartizării către tinerii care îndeplinesc criteriile de acces la astfel de locuințe.

Criteriile-cadru de acces la locuințele pentru tineri și criteriile de ierarhizare în baza cărora autoritățile stabilesc listele de prioritate sunt prevăzute în HG nr. 962 din 27 septembrie 2001 privind aprobarea Normelor metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, cu modificările și completările ulterioare.

Autoritățile publice locale repartizează tinerilor aceste locuințe, în funcție de ordinea stabilită prin listele de prioritate întocmite în baza prevederilor legale și în limita fondului locativ disponibil în acest scop, stabilesc și încasează chiria și pot vinde apartamentele numai la cererea chiriașilor care le ocupă, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

După minimum un an de închiriere neîntreruptă, chiriașii au posibilitatea de a cumpăra apartamentele în care locuiesc, fără ca vânzarea să fie condiționată de vârsta solicitanților (achitând integral prețul locuințelor din sursele proprii și/sau credite ipotecare contractate de la instituții financiare autorizate, inclusiv cu garanția statului (credite acordate prin programul Prima Casă), în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la data înscrierii dreptului de proprietate în cartea funciară, sau în rate lunare egale, inclusiv dobânda aferentă, cu un avans de minim 15% din valoarea de vânzare, direct către autoritățile publice locale care administrează locuințele).

Valoarea de înlocuire pe mp care este utilizată pentru calcularea prețului de vânzare a locuințelor inițial închiriate este actualizată anual.

Sumele rezultate din vânzarea acestor apartamente se utilizează pentru construirea prin ANL a altor locuințe pentru tineri, destinate închirierii.

*(Sursa: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,
<https://mlpda.ro/pages/programuldeconstructiidelocuintepentrutineridestinateinchirieriiderulatprinanl>.*

*Agenția Națională pentru Locuințe,
<https://www.anl.ro/ro/locuinte-pentru-tineri/>,*

Date preluate la data de 21.04.2021;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 740/21.10.2011, Legea nr. 152/15.07.1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 626/04.10.2001, HG nr. 962/27.09.2001 privind aprobarea Normelor metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.

152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe;

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

E.2.2 PROGRAMUL LOCUINȚE PRIN CREDIT IPOTECAR

Scop: Construirea de locuințe proprietate personală cu finanțare din credite ipotecare și realizarea unui fond locativ în proprietate privată.

Obiective: Continuarea lucrărilor de execuție la obiectivele de investiții începute în anii anteriori și promovarea de investiții noi și începerea lucrărilor de execuție pentru acestea.

Prezentarea programului: În cadrul acestui program s-a urmărit dezvoltarea de noi proiecte conform noilor prevederi legale, fără ca Agenția Națională pentru Locuințe să mai fie avantajată de asigurarea de surse de finanțare de la bugetul de stat pentru subvenții, permițând astfel crearea oricărui tip de parteneriat în dezvoltarea de noi ansambluri rezidențiale.

Creditul ipotecar este acordat de instituții financiare agreeate de Agenția Națională pentru Locuințe. Creditul ipotecar este garantat prin ipoteci pe teren și construcțiile ridicate pe acesta ulterior constituirii ipoteci în limita unei valori stabilite a acestora și pe măsura utilizării creditului. Până la rambursarea integrală a creditului, imobilele ipotecate vor putea fi înstrăinate numai cu acordul prealabil al creditorului ipotecar. Pentru construcția de locuințe suma creditului va fi pusă la dispoziția beneficiarului de credit în mod eșalonat, plata făcându-se direct către constructor. Împrumutatul are obligația să încheie un contract de asigurare privind bunurile ipotecate, valabil pe toată durata creditului ipotecar.

Cuantumul creditului care se acordă este condiționat de posibilitățile de rambursare ale beneficiarului. Acordarea creditelor ipotecare pentru construcția de locuințe este condiționată de posibilitatea beneficiarului de a acoperi în avans, din surse proprii, diferența dintre costul integral al locuinței și cuantumul creditului care se poate acorda.

Pentru construcția de locuințe, Agenția Națională pentru Locuințe își constituie un portofoliu de terenuri prin solicitarea și preluarea acestora, conform legii, din patrimoniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale. În paralel cu verificarea solvabilității financiare a solicitanților care au optat pentru construcția de locuințe proprietate personală prin ANL, agenția organizează și desfășoară achiziția proiectării și execuției lucrărilor și obține autorizația de construire. După adjudecarea licitațiilor de achiziție a proiectării și a execuției lucrărilor, odată cu încheierea contractului între ANL și antreprenorul general, beneficiarii de credit pentru construcția de locuințe prin ANL sunt solicitați să se prezinte pentru încheierea și semnarea: unui contract de mandatare a ANL pentru a-i reprezenta în derularea contractelor de construire a locuinței; contractului de construire a locuinței; contractului de creditare. Construirea locuințelor, recepționarea acestora și predarea către beneficiari este urmărită și realizată de ANL, împreună cu beneficiarii locuințelor, conform clauzelor și împuternicirilor înscrise în contractul de mandat.

Autoritatea de implementare: Agenția Națională pentru Locuințe

Beneficiari: Beneficiarii de credite ipotecare

Surse de finanțare: Din surse proprii ale beneficiarilor și credite ipotecare acordate de băncile agreeate de Agenția Națională pentru Locuințe.

Programul **Locuințe prin credit ipotecar** se adresează tuturor persoanelor care au împlinit vârsta de 18 ani și care doresc să cumpere o locuință construită prin ANL.

Pentru a putea cumpăra o locuință construită prin acest program, este nevoie de finanțare, reprezentată de un avans (depus de solicitant) și de un credit ipotecar (contractat de la băncile partenere). În conformitate prevederile Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, republicată, cu modificările și completările ulterioare, solicitanții pot achiziționa și cu plata integrală, din surse proprii, fără a mai fi necesar un credit bancar.

Locuințele construite prin acest program pot fi **apartamente sau case individuale**, construite pe terenuri puse la dispoziția ANL de către consiliile locale pe durata execuției lucrărilor. De asemenea, **consiliile locale** asigură utilitățile pentru cartierele cu locuințe construite prin Programul Credit ipotecar.

Proprietarii locuințelor au posibilitatea de a **cumpăra sau prelua în concesiune terenul** de la autoritățile locale.

(Sursa: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,

<https://mlpda.ro/pages/constructiidelocuinteprincreditipotecar>,

Agenția Națională pentru Locuințe,

<https://www.anl.ro/ro/locuinte-pentru-tineri/>,

Date preluate la data de 21.04.2021;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 740/21.10.2011, Legea nr. 152/15.07.1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 626/04.10.2001, HG nr. 962/27.09.2001 privind aprobarea Normelor metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611/14.12.1999, Legea nr. 190/09.12.1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare, cu modificările și completările ulterioare;

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

E.3 PROGRAMUL DE CONSTRUCȚII DE LOCUINȚE SOCIALE (CONFORM LEGII NR. 114/1996)

Scopul acestui program este construirea de locuințe sociale - locuințe cu chirie subvenționată, destinate unor categorii de persoane defavorizate prevăzute de lege, cărora nivelul de existență nu le permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței. Obiectivul ce se dorește a fi atins este asigurarea unor condiții de locuit decente pentru categoriile sociale dezavantajate. Promovarea investițiilor de locuințe sociale reprezintă sarcina autorităților publice locale.

Desfășurarea procesului investițional pentru construcția de locuințe sociale intră în sarcina autorităților administrației publice locale, cu finanțare din bugetele proprii. Statul sprijină financiar construcția de astfel de locuințe, prin alocarea de fonduri de la bugetul de stat în completarea fondurilor din bugetele locale, prin intermediul bugetului Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, la solicitarea fundamentată a consiliilor locale. Programul de finanțare a construcțiilor de locuințe sociale este un program multianual, care se derulează din anul 1997. Pentru fiecare an, fondurile de la bugetul de stat cu această destinație se aprobă prin legea bugetului de stat pe anul respectiv.

Caracteristici ale programului

- *caracteristici generale:*
  - Repartizarea locuințelor se realizează de către consiliile locale, în urma propunerilor unor comisii sociale care analizează cererile de locuințe la nivel local.
  - Au acces la locuințele sociale familiile sau persoanele cu un venit mediu net lunar pe persoană, realizat în ultimele 12 luni, sub nivelul câștigului salarial mediu net lunar pe total economie, comunicat de Institutul Național de Statistică în ultimul buletin statistic anterior lunii în care se analizează cererea, precum și anterior lunii în care se repartizează locuința.
  - Chiria nominală este subvenționată din surse ale bugetelor locale, nivelul maxim al chiriei pentru locuințele sociale fiind de 10% din venitul net lunar pe familie.
  - Locuințele sociale aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale și nu se vând.
  - Locuințele sociale se pot realiza prin construcții noi sau reabilitarea unor construcții existente.
- *caracteristici principale:*
  - Se desfășoară conform programelor de investiții promovate la nivel local, primăriile având calitatea de beneficiari;
  - Locuințele sociale și de necesitate se realizează fără depășirea exigențelor minimale de dotare și confort la un grad de finisaj mediu, așa cum sunt prevăzute în anexa nr. 1 la Legea locuinței nr. 114/1996, republicată.

Aria eligibilă: Acest program se adresează primăriilor din întreaga țară.

Etape în depunerea proiectelor

- Consiliile locale transmit listele cuprinzând locuințele sociale propuse pentru finanțare, precum și documentele din care să rezulte stadiul promovării investițiilor de locuințe sociale propuse (studiul de fezabilitate și hotărârea consiliului local de aprobare a studiului, contractul de execuție etc.);
- MLPDA inventariază listele cuprinzând locuințele sociale propuse pentru finanțare (completate conform Anexei nr. 11 din HG 1275/2000), transmise de către autoritățile publice locale;
- MLPDA elaborează propunerile pentru Programul anual, în baza inventarierii și a prioritizării investițiilor, apoi aprobă acest Program anual prin Ordin MDRAP;

- Se elaborează contractele de finanțare între MLPDA și unitățile administrativ-teritoriale incluse în program;
- Se elaborează și se aprobă listele de finanțare pe județe, localități și obiective de investiții - anexe la contractele de finanțare;
- Se transmit către unitățile administrativ-teritoriale contractele de finanțare împreună cu listele de finanțare;
- Fondurile aprobate de la bugetul de stat sunt numai pentru decontarea lucrărilor de construcții-montaj executate;
- Lunar se centralizează solicitările Consiliilor locale privind producția realizată și nedecontată la finele lunii, precum și a producției preliminate pentru luna în curs;
- Se repartizează lunar pe localități și obiective de investiții fondurile alocate de la bugetul de stat, pe baza solicitărilor Consiliilor locale, și se centralizează în Nota de fundamentare pentru deschiderile de credite bugetare;
- Nota de fundamentare pentru deschiderile de credite bugetare se aprobă lunar;
- Se virează lunar sumele în bugetele primăriilor;
- Se urmărește încadrarea plăților în plafoanele trimestriale și anuale aprobate;
- Se monitorizează programul;
- Se urmărește respectarea termenelor de punere în funcțiune a obiectivelor conform Programului anual aprobat.

Autorități implicate și rolul acestora:

Autoritățile implicate în derularea acestui program sunt Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, alături de Consiliile locale.

Surse de finanțare:

Bugetul local și bugetul de stat

(Sursa: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,

<https://mlpda.ro/pages/constructiidelocuinteprincreditipotecar>,

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393/31.12.1997, Legea nr. 114/11.10.2000 privind locuințele;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 690/22.12.2000, HG nr. 1275/07.12.2000 privind aprobarea Normelor metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii locuinței nr. 114/1996;

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

E.4 PROGRAMUL DE CONSTRUCȚII DE LOCUINȚE SOCIALE DESTINATE CHIRIAȘILOR EVACUAȚI DIN CASELE NAȚIONALIZATE

Scop: Crearea unui fond de locuințe sociale destinate chiriașilor evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari în acele unități administrativ-teritoriale în care s-au înregistrat cereri formulate de persoane îndreptățite prevăzute de ordonanță.

Caracteristici de derulare a programului:

Caracteristici generale:

- fondul de locuințe sociale se constituie de către consiliile locale în acele unități administrativ-teritoriale care au înregistrat cereri formulate de către persoane îndreptățite;
- *persoanele îndreptățite* sunt persoanele fizice care îndeplinesc, în mod cumulativ, condițiile prevăzute de art. 1, alin. (3) din OUG nr. 74/2007;
- *accesul cu prioritate* la aceste locuințe îl au persoanele îndreptățite care îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) au un venit mediu net lunar, realizat în ultimele 12 luni, cu cel puțin 20% sub nivelul de venit mediu net lunar stabilit anual prin Hotărâre a Guvernului, conform prevederilor art. 8, alin. 2 din Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) sunt persoane cu handicap, invalizi și/sau pensionari; locuințele sociale aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale și nu se vând; locuințele sociale se pot realiza prin construcții noi sau reabilitarea unor construcții existente.

Caracteristici principale ale programului:

- se desfășoară conform programelor de investiții promovate la nivel local, primăriile având calitatea de beneficiari;
- locuințele sociale se realizează fără depășirea exigențelor minimale de dotare și confort prevăzute în anexa nr. 1 la Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, la un grad de finisaj mediu.

Etape de derulare: Desfășurarea procesului investițional pentru construcția de locuințe sociale intră în sarcina autorităților administrației publice locale, cu finanțare din bugetele proprii. Fondurile aprobate de la bugetul de stat prin acest program se alocă prin transferuri, în completarea fondurilor alocate din bugetele locale. În scopul asigurării fondurilor necesare pentru finanțarea executării construcțiilor de locuințe sociale destinate închirierii persoanelor evacuate din locuințele retrocedate în natură foștilor proprietari, consiliile locale, la fundamentarea proiectelor de bugete locale anuale, vor prevedea sumele aferente fiecărei construcții, pe surse de finanțare, inclusiv sumele necesare în completare de la bugetul de stat.

Programul se derulează în următoarele etape:

- Consiliile locale transmit listele cu locuințele sociale propuse pentru finanțare, precum și documentele din care să rezulte stadiul promovării investițiilor de locuințe sociale propuse (studiu de fezabilitate și hotărârea consiliului local de aprobare a studiului, contract de execuție etc.);
- MLPDA inventariază listele ce cuprind locuințele sociale propuse la finanțare, transmise de către autoritățile publice locale;
- Elaborarea propunerilor pentru programul anual, în baza inventarierii și a prioritizării investițiilor;
- Aprobarea programului anual prin Ordin MLPDA;
- Elaborarea și aprobarea listelor de finanțare pe localități și obiective de investiții;
- Elaborarea contractelor de finanțare încheiate între MLPDA și unitățile administrativ-teritoriale incluse în program;
- Transmiterea, către unitățile administrativ-teritoriale, a contractelor de finanțare împreună cu listele de finanțare în vederea semnării contractelor (Fondurile aprobate de la bugetul de stat sunt numai pentru decontarea lucrărilor de construcții-montaj executate);
- Centralizarea lunară a solicitărilor consiliilor locale privind producția realizată și nedecontată la finele fiecărei luni, precum și a producției preliminare pentru luna în curs;
- Repartizarea lunară a fondurilor alocate de la bugetul de stat, pe baza solicitărilor consiliilor locale și elaborarea Notei de fundamentare pentru deschiderile de credite bugetare;
- Aprobarea lunară a Notei de fundamentare pentru deschiderile de credite bugetare;
- Virarea lunară a sumelor în bugetele consiliilor locale;
- Urmărirea încadrării plăților în plafoanele trimestriale și anuale aprobate;
- Monitorizarea programului.

Autoritatea de implementare:

Consiliile locale

Surse de finanțare:

Bugetul de stat și bugetul local

Beneficiari:

Primăriile

(Sursa: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,
<https://mlpda.ro/pages/constructiidelocuintesocialedestinatechiriasilorevacuatidincaselenationalizate>.

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787/18.09.2006, OUG nr. 68/13.09.2006 privind măsuri pentru dezvoltarea activității în domeniul construcțiilor de locuințe prin programe la nivel național; Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 444/29.06.2007, OUG nr. 74/28.06.2007 privind asigurarea fondului de locuințe sociale destinate chiriașilor evacuați sau care urmează a fi evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari;
 Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

E.5 PROGRAMUL DERULAT DE COMPANIA NAȚIONALĂ DE INVESTIȚII „CNI” - S.A. :

PROGRAMUL NAȚIONAL DE CONSTRUCȚII DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL

Compania Națională de Investiții CNI S.A. este persoană juridică română, care se organizează și funcționează ca societate comercială pe acțiuni potrivit Ordonanței Guvernului nr. 25/2001 privind înființarea Companiei Naționale de Investiții, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 117/2002 cu modificările și completările ulterioare, a actului constitutiv propriu și a Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

CNI S.A. are ca principal obiect de activitate executarea programelor de interes public sau social în domeniul construcțiilor, aprobate de către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

Prin Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social, reglementat de Anexa 3 a Ordonanței Guvernului nr. 25/2001, cu modificările și completările ulterioare, se urmărește realizarea de investiții menite să asigure dezvoltarea economică și socială a țării prin crearea de noi locuri de muncă, dezvoltarea economiei pe plan local și îmbunătățirea condițiilor de viață a cetățenilor.

În implementarea obiectivelor de investiții se au în vedere solicitările primite de la autoritățile publice locale și de la alți potențiali beneficiari în vederea corelării acestor investiții cu necesitățile din teritoriu.

BENEFICIARI

Prin beneficiari se înțelege statul, prin autoritățile administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, precum și alte instituții publice și instituții de interes public și persoane juridice recunoscute ca fiind de utilitate publică în condițiile legii, precum și alte entități ce funcționează în baza unor legi speciale, inclusiv persoane fizice și juridice în cazul Subprogramului „Lucrări în primă urgență”.

SUBPROGRAME:

Compania Națională de Investiții S.A. (CNI) derulează Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social (PNCIPS) prin care se pot realiza obiective de investiții în conformitate cu prevederile OG nr. 25/2001 cu modificările și completările ulterioare.

1. SUBPROGRAMUL „SĂLI DE SPORT”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/expertizare energetică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia **săli de sport** semnifică spații special amenajate în vederea desfășurării activităților sportive de orice fel.

2. SUBPROGRAMUL „BAZINE DE ÎNOT”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/expertizare energetică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia **bazine de înot** semnifică bazine pentru competiții naționale și internaționale, precum și bazine de înot didactic școlare.

3. SUBPROGRAMUL „COMPLEXURI SPORTIVE”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/expertizare energetică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia **complexuri sportive** semnifică spații și terenuri special amenajate pe care se pot desfășura activități sportive și de recreere, acoperite sau în aer liber, inclusiv activități conexe.

4. SUBPROGRAMUL „AȘEZĂMINTE CULTURALE”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/expertizare energetică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia **așezăminte culturale** semnifică imobile în care se desfășoară activități în domeniul cultural, de informare și de educație permanentă, precum: căminele culturale, casele de cultură, universitățile populare, școlile populare de arte și meserii, centrele culturale și alte asemenea.

5. SUBPROGRAMUL „UNITĂȚI ȘI INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT DE STAT”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/expertizare energetică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia **unități și instituții de învățământ de stat** semnifică imobile destinate procesului educațional și de cercetare, spații cu destinația de cămine și cantine, imobile destinate activităților cultural – sportive.

6. SUBPROGRAMUL „PATINOARE ARTIFICIALE”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/expertizare energetică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia **patinoare artificiale** semnifică patinoare artificiale pentru competiții naționale și internaționale, precum și patinoare artificiale de agrement.

7. SUBPROGRAMUL „UNITĂȚI SANITARE”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/expertizare energetică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia **unități sanitare** semnifică spitale/dispensare medicale și/sau alte unități sanitare în care funcționează cabinete medicale.

8. SUBPROGRAMUL „SĂLI DE CINEMA”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/expertizare energetică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia **săli de cinema** semnifică spații destinate proiecției cinematografice.

9. SUBPROGRAMUL „LUCRĂRI ÎN PRIMĂ URGENȚĂ”

- a. În scopul prevenirii și atenuării efectelor riscurilor naturale cauzate de

cutremure de pământ, inundații, alunecări de teren, tasări și/sau prăbușiri de teren se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică, proiectare, execuție de construcții noi, reconstrucția imobilelor afectate de cutremure de pământ, inundații, alunecări de teren, tasări și/sau prăbușiri de teren sau expertizare tehnică, proiectare și execuția lucrărilor care constau în consolidarea/repararea elementelor structurale și, după caz, a elementelor nestructurale ale construcției și/sau introducerea unor elemente structurale suplimentare, demolări parțiale, lucrări de îmbunătățire a terenului de fundare, reabilitări la construcții și instalațiile aferente, reparații capitale;

- b. Expresia **lucrări în primă urgență** semnifică lucrări executate în scopul prevenirii și atenuării efectelor riscurilor naturale cauzate de cutremure de pământ, inundații, alunecări de teren, tasări și/sau prăbușiri de teren.

10. SUBPROGRAMUL „REABILITARE BLOCURI DE LOCUINȚE SITUATE ÎN LOCALITĂȚI DIN ZONE DEFAVORIZATE”

- a. Se finanțează exclusiv obiectivele de investiții preluate din Programul de reabilitare a unor blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate, pentru anul 2014, aprobat prin HG nr. 343/2014, până la finalizarea acestora.

11. SUBPROGRAMUL „DRUMURI DE INTERES LOCAL ȘI DRUMURI DE INTERES JUDEȚEAN”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia **drumuri de interes local și drumuri de interes județean** semnifică căi de comunicație terestră special amenajate pentru circulația vehiculelor și pietonilor, clasificate conform prevederilor OG nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată cu modificările și completările ulterioare, prin acte ale autorităților publice.

12. SUBPROGRAMUL „FOSE SEPTICE, MICROSTAȚII DE EPURARE, SISTEME DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI SISTEME DE CANALIZARE”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia
- c. **Fose septice** semnifică rezervoare etanșe subterane, în care se colectează apele menajere produse în gospodărie, elimină în bună măsură materiile poluante concentrate în apele uzate și asigură reținerea materiilor solide și a deșeurilor plutitoare;
- d. **Microstații de epurare** semnifică ansamblul de construcții și instalații destinat epurării apelor uzate, prin metode mecanice, mecano-chimice, biologice și altele;
- e. **Sistem de canalizare** semnifică ansamblul construcțiilor și terenurilor aferente instalațiilor tehnologice, echipamentelor funcționale și dotărilor specifice, prin care se realizează serviciul public de canalizare și care cuprinde, de regulă, următoarele componente: racorduri de canalizare de la punctul de delimitare a proprietății și preluare; rețele de canalizare; stații de pompare; stații de epurare; colectoare de evacuare spre emisar; guri de vărsare în emisar; depozite de nămol deshidratat;
- f. **Sistem de alimentare cu apă** semnifică ansamblul construcțiilor și terenurilor, instalațiilor tehnologice, echipamentelor funcționale și dotărilor specifice, prin care se realizează serviciul public de alimentare cu apă și care cuprinde, de regulă, următoarele componente: captări, aducțiuni, stații de tratare, stații de pompare cu sau fără hidrofor, rezervoare de înmagazinare, rețele de transport și distribuție, bransamente, până la punctul de delimitare a proprietății.

13.SUBPROGRAMUL „ALTE OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR”

- a. Se pot finanța următoarele categorii de servicii și lucrări: expertizare tehnică/expertizare energetică/proiectare/construcții noi/reabilitare/consolidare/extindere/modernizare/finalizare structuri începute cu aceeași destinație/dotare;
- b. Expresia **alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor** semnifică orice tip de construcții care se realizează pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale comunităților locale, inclusiv la nivel național, care nu se încadrează în restul categoriilor de subprograme.

DOSARUL DEPUȘ ÎN VEDEREA INCLUDERII ÎN CADRUL PROGRAMULUI NAȚIONAL DE CONSTRUCȚII DE INTERES PUBLIC SAU SOCIAL

În vederea promovării spre finanțare a unor obiective, potențialii beneficiari trebuie să depună la sediul CNI documentele specifice **Etapei I** (după cum sunt prezentate mai jos), urmând ca după analiza acestora, după caz, să fie solicitate de către personalul CNI și restul documentelor din **Etapa II**.

LISTA DOCUMENTELOR NECESARE ÎN VEDEREA PROMOVĂRII INVESTIȚIILOR:

I. CONSTRUIREA UNUI OBIECTIV NOU

1. **Solicitare** pentru realizarea investiției în cadrul subprogramului care să sublinieze necesitatea și oportunitatea investiției; prin adresa de solicitare se va preciza obligatoriu și suprafața de teren pe care beneficiarul are posibilitatea să o predea în vederea realizării construcției;
2. **Fotografii** reprezentative ale amplasamentului;
3. **Persoană de contact** (nume, prenume, funcție, nr. telefon);
4. **Extras de Carte funciară** pentru informare actualizat, la care să se anexeze Planul de amplasament și delimitare a imobilului (P.A.D.) aferent;

ETAPA II

1. **Nota conceptuală** conform HG nr. 907/2016;
2. **Tema de proiectare**.
3. **Hotărârea beneficiarului** privind:
  - a. predarea amplasamentului (imobilul constituit din teren și/sau construcție, după caz) destinat construcției, pe perioada realizării investiției, pe bază de protocol, liber de orice sarcini, către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, prin CNI care va realiza investiția;
  - b. amplasamentul se va preda de către beneficiar viabilizat, conform documentelor urbanistice, cu respectarea reglementărilor în vigoare;
  - c. angajamentul de a asigura, în condițiile legii, suprafețele de teren necesare pentru depozitare și pentru organizarea șantierului;
  - d. angajamentul de a asigura finanțare pentru racordurile la utilități (electrică, apă, canal, gaz sau alt tip de combustibil utilizat etc.);
  - e. obligativitatea ca, după predarea amplasamentului și a obiectivului realizat, să mențină destinația acestuia și să-l întrețină pe o perioadă de minimum 15 ani.
4. **Certificatul de Urbanism**, însoțit de planurile de situație și de încadrare în zonă a amplasamentului, vizate spre neschimbare de arhitectul șef, cu marcarea în plan.
5. **Avize de principiu** privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații/telefonie, salubritate, I.S.U. etc.) conform certificatului de urbanism, acordul de mediu, avizul Direcției pentru cultură, culte și patrimoniul județean, conform Legii nr. 422/2001 - privind protejarea monumentelor istorice și alte avize și acorduri de principiu specifice.
6. **Studiul Geotehnic** - întocmit conform conținutului cadru și prevederilor legale la data prezentei (NP074/2014), care să pună în evidență în principal:
  - a. natura terenului de fundare;
  - b. adâncimea de fundare;

- c. presiunea admisibilă;
  - d. nivelul mediu al pânzei de apă freatică;
  - e. soluții de fundare.
7. **Studiu Topografic** conținând planul de ridicare topografică realizat în sistem de coordonate „Stereo 1970” cu cote de nivel, curbe de nivel și marcarea obiectivului de investiții, avizat O.C.P.I. la zi.
  8. **Studiu de Fezabilitate**, întocmit conform HG nr. 907/2016.
  9. **Proiect Tehnic** - dacă există, întocmit conform prevederilor legale la data prezentei.
  10. **Declarație pe propria răspundere**, din care să reiasă că nu beneficiază de fonduri din orice alte programe, naționale sau comunitare, inclusiv din contracte de împrumut semnate cu instituții de credit sau instituții financiare interne sau internaționale, pentru cheltuielile eligibile prin PNCIPS.

După aprobarea listei obiectivelor de investiții și după obținerea surselor de finanțare, în condițiile legii, va fi necesară semnarea Protocolului de predare-primire a terenului.

Procedura de achiziție publică poate fi demarată pentru contractarea lucrărilor de execuție sau pentru contractarea lucrărilor de proiectare și execuție.

Finanțarea obiectivului se va realiza în corelare cu alocațiile bugetare repartizate pentru Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social.

II. REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI DOTAREA UNUI OBIECTIV

ETAPA I

1. **Solicitare** pentru realizarea investiției care să sublinieze necesitatea și oportunitatea investiției;
2. **Fotografii** reprezentative (interioare și exterioare) ale obiectivului de investiție, realizate la zi;
3. **Persoana de contact** (nume, prenume, funcție, nr. telefon);
4. **Extras de carte funciară** pentru informare actualizat, la care să se anexeze Planul de amplasament și delimitare a imobilului (P.A.D.) aferent.

ETAPA II

1. **Nota conceptuală** conform HG nr. 907/2016;
2. **Tema de proiectare.**
3. **Hotărârea beneficiarului** privind:
  - a. predarea amplasamentului (imobilul constituit din teren și/sau construcție, după caz) destinat construcției, pe perioada realizării investiției, pe bază de protocol, liber de orice sarcini, către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, prin CNI care va realiza investiția;
  - b. amplasamentul se va preda de către beneficiar viabilizat, conform documentelor urbanistice, cu respectarea reglementărilor în vigoare;
  - c. angajamentul de a asigura, în condițiile legii, suprafețele de teren necesare pentru depozitare și pentru organizarea șantierului;
  - d. angajamentul de a asigura finanțare pentru racordurile la utilități (electrică, apă, canal, gaz sau alt tip de combustibil utilizat etc.);
  - e. obligativitatea ca, după predarea amplasamentului și a obiectivului realizat, să mențină destinația acestuia și să-l întrețină pe o perioadă de minimum 15 ani.
4. **Certificatul de Urbanism**, însoțit de planurile de situație și de încadrare în zonă a amplasamentului, vizate spre neschimbare de arhitectul șef, cu marcarea în plan.
5. **Avize de principiu** privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații/telefonie, salubritate, I.S.U. etc.) conform certificatului de urbanism, acordul de mediu, avizul Direcției pentru cultură, culte și patrimoniul județean, conform Legii nr. 422/2001 - privind protejarea monumentelor istorice și alte avize și acorduri de principiu specifice.
6. **Studiul Geotehnic** - întocmit conform conținutului cadru și prevederilor legale la data prezentei (NP074/2014), care să pună în evidență în principal:
  - a. natura terenului de fundare;
  - b. adâncimea de fundare;
  - c. presiunea admisibilă;

- d. nivelul mediu al pânzei de apă freatică;
- e. soluții de fundare.
7. **Expertiza Tehnică și Audit Energetic** a imobilului, întocmit conform modificărilor și reglementărilor tehnice în vigoare la această dată.
8. **Documentație de Avizare Lucrări de Intervenție** - dacă există, întocmită conform HG nr. 907/2016.
9. **Proiect Tehnic** - dacă există, întocmit conform prevederilor legale la data prezentei.
10. **Declarație pe propria răspundere**, din care să reiasă că nu beneficiază de fonduri din orice alte programe, naționale sau comunitare, inclusiv din contracte de împrumut semnate cu instituții de credit sau instituții financiare interne sau internaționale, pentru cheltuielile eligibile prin PNCIPS.

După aprobarea listei obiectivelor de investiții și după obținerea surselor de finanțare, în condițiile legii, va fi necesară semnarea Protocolului de predare-primire a terenului și construcției existente.

Procedura de achiziție publică poate fi demarată pentru contractarea lucrărilor de execuție sau pentru contractarea lucrărilor de proiectare și execuție.

Finanțarea obiectivului se va realiza în corelare cu alocațiile bugetare repartizate pentru Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social.

III. REABILITAREA, MODERNIZAREA, DOTAREA ȘI EXTINDEREA UNUI OBIECTIV

ETAPA I

1. **Solicitare** pentru realizarea investiției care să sublinieze necesitatea și oportunitatea investiției;
2. **Fotografii** reprezentative (interioare și exterioare) ale obiectivului de investiție, realizate la zi;
3. **Persoana de contact** (nume, prenume, funcție, nr. telefon);
4. **Extras de carte funciară** pentru informare actualizat, la care să se anexeze Planul de amplasament și delimitare a imobilului (P.A.D.) aferent.

ETAPA II

1. **Nota conceptuală** conform HG nr. 907/2016;
2. **Tema de proiectare.**
3. **Hotărârea beneficiarului** privind:
  - a. predarea amplasamentului (imobilul constituit din teren și/sau construcție, după caz) destinat construcției, pe perioada realizării investiției, pe bază de protocol, liber de orice sarcini, către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației prin CNI care va realiza investiția;
  - b. amplasamentul se va preda de către beneficiar viabilizat, conform documentelor urbanistice, cu respectarea reglementărilor în vigoare;
  - c. angajamentul de a asigura, în condițiile legii, suprafețele de teren necesare pentru depozitare și pentru organizarea șantierului;
  - d. angajamentul de a asigura finanțare pentru racordurile la utilități (electrică, apă, canal, gaz sau alt tip de combustibil utilizat etc.);
  - e. obligativitatea ca, după predarea amplasamentului și a obiectivului realizat, să mențină destinația acestuia și să-l întrețină pe o perioadă de minimum 15 ani.
4. **Certificatul de Urbanism**, însoțit de planurile de situație și de încadrare în zonă a amplasamentului, vizate spre neschimbare de arhitectul șef, cu marcarea în plan.
5. **Avize de principiu** privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații/telefonie, salubritate, I.S.U. etc.) conform certificatului de urbanism, acordul de mediu, avizul Direcției pentru cultură, culte și patrimoniul județean, conform Legii nr. 422/2001 - privind protejarea monumentelor istorice și alte avize și acorduri de principiu specifice.
6. **Studiul Geotehnic** - întocmit conform conținutului cadru și prevederilor legale la data prezentei (NP074/2014), care să pună în evidență în principal:
  - a. natura terenului de fundare;
  - b. adâncimea de fundare;
  - c. presiunea admisibilă;

- d. nivelul mediu al pânzei de apă freatică;
- e. soluții de fundare.
- 7. **Studiu Topografic** conținând planul de ridicare topografică realizat în sistem de coordonate „Stereo 1970” cu cote de nivel, curbe de nivel și marcarea obiectivului de investiții, avizat O.C.P.I. la zi.
- 8. **Expertiza Tehnică și Audit Energetic** a imobilului, întocmit conform modificărilor și reglementărilor tehnice în vigoare la această dată.
- 9. **Studiu de Fezabilitate** întocmit conform HG nr. 907/2016.
- 10. **Proiect Tehnic** - dacă există, întocmit conform prevederilor legale la data prezentei.
- 11. **Declarație pe propria răspundere**, din care să reiasă că nu beneficiază de fonduri din orice alte programe, naționale sau comunitare, inclusiv din contracte de împrumut semnate cu instituții de credit sau instituții financiare interne sau internaționale, pentru cheltuielile eligibile prin PNCIPS.

După aprobarea listei obiectivelor de investiții și după obținerea surselor de finanțare, în condițiile legii, va fi necesară semnarea Protocolului de predare-primire a terenului și construcției existente.

Procedura de achiziție publică poate fi demarată pentru contractarea lucrărilor de execuție sau pentru contractarea lucrărilor de proiectare și execuție.

Finanțarea obiectivului se va realiza în corelare cu alocațiile bugetare repartizate pentru Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social.

IV. FINALIZAREA UNUI OBIECTIV DEMARAT ANTERIOR DE BENEFICIAR

ETAPA I

1. **Solicitare** pentru finalizarea investiției care să sublinieze necesitatea și oportunitatea investiției;
2. **Fotografii** reprezentative ale amplasamentului;
3. **Persoană de contact** (nume, prenume, funcție, nr. telefon);
4. **Extras de carte funciară** pentru informare actualizat, la care să se anexeze Planul de amplasament și delimitare a imobilului (P.A.D.) aferent.

ETAPA II

1. **Nota conceptuală** conform HG nr. 907/2016;
2. **Tema de proiectare**.
3. **Hotărârea beneficiarului** privind:
  - a. predarea amplasamentului (imobilul constituit din teren și/sau construcție, după caz) destinat construcției, pe perioada realizării investiției, pe bază de protocol, liber de orice sarcini, către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației prin CNI care va realiza investiția;
  - b. amplasamentul se va preda de către beneficiar viabilizat, conform documentelor urbanistice, cu respectarea reglementărilor în vigoare;
  - c. angajamentul de a asigura, în condițiile legii, suprafețele de teren necesare pentru depozitare și pentru organizarea șantierului;
  - d. angajamentul de a asigura finanțare pentru racordurile la utilități (electrică, apă, canal, gaz sau alt tip de combustibil utilizat, etc.);
  - e. obligativitatea ca, după predarea amplasamentului și a obiectivului realizat, să mențină destinația acestuia și sa-l întrețină pe o perioadă de minimum 15 ani.
4. **Certificatul de Urbanism**, însoțit de planurile de situație și de încadrare în zonă a amplasamentului, vizate spre neschimbare de arhitectul șef, cu marcarea în plan.
5. **Avize de principiu** privind asigurarea utilităților (energie termică și electrică, gaz metan, apă-canal, telecomunicații/telefonie, salubritate, I.S.U. etc.) conform certificatului de urbanism, acordul de mediu, avizul Direcției pentru cultură, culte și patrimoniul județean, conform Legii nr. 422/2001 - privind protejarea monumentelor istorice și alte avize și acorduri de principiu specifice.
6. **Studiul Geotehnic** - întocmit conform conținutului cadru și prevederilor legale la data prezentei (NP074/2014), care să pună în evidență în principal:
  - a. natura terenului de fundare;
  - b. adâncimea de fundare;

- c. presiunea admisibilă;
  - d. nivelul mediu al pânzei de apă freatică;
  - e. soluții de fundare.
7. **Expertiza Tehnică** actualizată și **Audit Energetic** (dacă este cazul) actualizat a lucrărilor executate, întocmit conform modificărilor și reglementărilor tehnice în vigoare la această dată.
  8. **Studiu de fezabilitate** - întocmit conform HG nr. 907/2016, cu evidențierea valorii inițiale a investiției, a valorii lucrărilor executate și plătite până în prezent și a valorii restului de executat.
  9. **Proiect Tehnic** - actualizat, întocmit conform prevederilor legale la data prezentei.
  10. **Declarație pe propria răspundere**, din care să reiasă că nu beneficiază de fonduri din orice alte programe, naționale sau comunitare, inclusiv din contracte de împrumut semnate cu instituții de credit sau instituții financiare interne sau internaționale, pentru cheltuielile eligibile prin PNCIPS.

După aprobarea listei obiectivelor de investiții și după obținerea surselor de finanțare, în condițiile legii, va fi necesară semnarea Protocolului de predare-primire a terenului și construcției existente.

Finanțarea obiectivului se va realiza în corelare cu alocațiile bugetare repartizate pentru Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social.

V. DOTAREA UNUI OBIECTIV

1. Solicitare pentru realizarea investiției în cadrul subprogramului care să sublinieze necesitatea și oportunitatea investiției;
2. Fotografii reprezentative ale amplasamentului;
3. Persoană de contact (nume, prenume, funcție, nr. telefon);
4. Extras de carte funciară pentru informare actualizat, la care să se anexeze Planul de amplasament și delimitare a imobilului (P.A.D.) aferent;
5. Documentația tehnică pentru dotarea unui așezământ cultural cu listele de materiale și fișele tehnice specifice;
6. Declarație pe propria răspundere, din care să reiasă că nu beneficiază de fonduri din orice alte programe, naționale sau comunitare, inclusiv din contracte de împrumut semnate cu instituții de credit sau instituții financiare interne sau internaționale, pentru cheltuielile eligibile prin PNCIPS.

După aprobarea listei obiectivelor de investiții și după obținerea surselor de finanțare, în condițiile legii, va fi necesară semnarea Protocolului de predare-primire.

Procedura de achiziție publică poate fi demarată pentru contractarea lucrărilor de execuție sau pentru contractarea lucrărilor de proiectare și execuție.

Finanțarea obiectivului se va realiza în corelare cu alocațiile bugetare repartizate pentru Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social.

VI. Promovarea unei investiții în cadrul SUBPROGRAMULUI „LUCRĂRI ÎN PRIMĂ URGENȚĂ”

ETAPA I

1. **Solicitarea** beneficiarului pentru realizarea investiției în cadrul subprogramului care să sublinieze necesitatea și oportunitatea investiției;
2. **Fotografii** ale amplasamentului;
3. **Persoană de contact** (nume, prenume, funcție, nr. telefon);
4. **Extrasul de carte funciară** actualizat;
5. **Procesul verbal privind constatarea și evaluarea pagubelor** produse în urma fenomenelor hidrometeorologice periculoase, cf. „Ordin nr. 1422/2011 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de

inundații, fenomene meteorologice periculoase, accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă”.

ETAPA II

1. **Nota conceptuală** conform HG nr. 907/2016;
2. **Tema de proiectare;**
3. **Hotărârea beneficiarului** privind:
  - a. predarea amplasamentului (imobilul constituit din teren și/sau construcție, după caz) destinat construcției, pe perioada realizării investiției, pe bază de protocol, liber de orice sarcini, către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, prin CNI care va realiza investiția;
  - b. amplasamentul se va preda de către beneficiar viabilizat, conform documentelor urbanistice, cu respectarea reglementărilor în vigoare;
  - c. angajamentul de a asigura, în condițiile legii, suprafețele de teren necesare pentru depozitare și pentru organizarea șantierului;
  - d. obligativitatea ca, după predarea amplasamentului și a obiectivului realizat, să mențină destinația acestuia și să-l întrețină pe o perioadă de minimum 15 ani.
4. Certificatul de Urbanism, însoțit de planurile de situație și de încadrare în zonă a amplasamentului, vizate spre neschimbare de arhitectul șef, cu marcarea în plan;
5. **Avize de principiu** conform certificatului de urbanism, acordul de mediu și alte avize și acorduri de principiu specifice;
6. **Autorizația de construire;**
7. **Studiul geotehnic** - întocmit conform prevederilor legale la data prezentei, care să pună în evidență în principal:
  - a. natura terenului de fundare;
  - b. adâncimea de fundare;
  - c. presiunea admisibilă;
  - d. nivelul mediu al pânzei de apă freatică.
8. **Plan de ridicare topografică** cu cote de nivel și marcarea obiectivului de investiții;
9. **Expertiză tehnică**, întocmită conform modificărilor și reglementărilor tehnice în vigoare la această dată;
10. **Studiu de fezabilitate** - dacă există întocmit conform HG nr. 907/2016;
11. **Proiect tehnic** - dacă există, întocmit conform prevederilor legale la data prezentei;
12. **Declarație pe propria răspundere**, din care să reiasă că nu beneficiază de fonduri din orice alte programe, naționale sau comunitare, inclusiv din contracte de împrumut semnate cu instituții de credit sau instituții financiare interne sau internaționale, pentru cheltuielile eligibile prin PNCIPS.

Finanțarea obiectivului se va realiza în corelare cu alocațiile bugetare repartizate pentru subprogramul „Lucrări în primă urgență” din cadrul Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social.

Procedura de achiziție publică poate fi demarată pentru contractarea lucrărilor de execuție sau pentru contractarea lucrărilor de proiectare și execuție.

(Sursa: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,
<https://mlpda.ro/pages/programnationalconstructiiinterespublicsausocialcni>,
Compania Națională de Investiții „CNI” SA,
www.cni.ro,

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 472/17.08.2001, OG nr. 25/26.07.2001 privind înființarea
Companiei Naționale de Investiții „C.N.I.” - S.A., cu modificările și completările ulterioare;
Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

E.6 PROGRAMUL NAȚIONAL MULTIANUAL PRIVIND CREȘTEREA PERFORMANȚEI ENERGETICE A BLOCURILOR DE LOCUINȚE

Programul se referă la lucrări de intervenție pentru creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe construite după proiecte elaborate până la 31 decembrie 2005.

Excepții:

- a) blocurile de locuințe clasate/în curs de clasare ca monumente istorice;
- b) blocurile de locuințe expertizate tehnic și încadrate în clasa I de risc seismic prin raport de expertiză tehnică, la care nu s-au executat sau se află în curs de execuție lucrări de intervenție pentru creșterea nivelului de siguranță la acțiuni seismice a construcției existente.

Programul se aplică în mod corespunzător și locuințelor realizate după proiecte elaborate până la 31 decembrie 2005, cu destinația de:

- a) locuințe sociale și celelalte unități locative, aflate în proprietatea/administrarea consiliului local, indiferent dacă sunt amplasate în blocuri de locuințe sau sunt locuințe unifamiliale;
- b) locuințe unifamiliale aflate în proprietatea persoanelor fizice, cu adaptarea soluțiilor în funcție de caracteristicile, particularitățile și valoarea arhitecturală a locuințelor.
(locuință unifamilială - clădire cu destinația de locuință, care satisface cerințele de locuit ale unei persoane sau familii. Se asimilează locuinței unifamiliale clădirea cu destinația de locuință cu cel mult două nivele supraterrane și două unități locative, deținute în proprietate de persoane fizice distincte, neconstituite în condițiile legii în asociații de proprietari).

Excepții:

- a) locuințele clasate/în curs de clasare ca monumente istorice, precum și locuințele amplasate în centrele istorice ale localităților, în zonele de protecție a monumentelor și/sau în zonele construite protejate, aprobate potrivit legii;
- b) locuințele expertizate tehnic și încadrate în clasa I de risc seismic prin raport de expertiză tehnică la care nu s-au executat sau se află în curs de execuție lucrări de intervenție pentru creșterea nivelului de siguranță la acțiuni seismice a construcției existente.

Lucrările de intervenție/Activitățile pentru creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, eligibile:

- a) lucrări de reabilitare termică a anvelopei:
  - izolarea termică a fațadei - parte vitrată, prin înlocuirea tâmplăriei exterioare existente, inclusiv a celei aferente accesului în blocul de locuințe, cu tâmplărie termoizolantă pentru îmbunătățirea performanței energetice a părții vitrate, tâmplărie dotată cu dispozitive/fante/grile pentru aerisirea controlată a spațiilor ocupate și evitarea apariției condensului pe elementele de anvelopă;
  - izolarea termică a fațadei - parte opacă, inclusiv termo-hidroizolarea terasei, respectiv termoizolarea planșeului peste ultimul nivel în cazul existenței șarpantei, cu sisteme termoizolante;
  - închiderea balcoanelor și/sau a logiilor cu tâmplărie termoizolantă, inclusiv izolarea termică a parapetilor, cu respectarea prevederilor art. 1 alin. (5) și art. 3 alin. (3) teza a doua;
  - izolarea termică a planșeului peste subsol, în cazul în care prin proiectarea blocului sunt prevăzute apartamente la parter.
- b) lucrări de reabilitare termică a sistemului de încălzire;
  - repararea/refacerea instalației de distribuție între punctul de racord și planșeul peste subsol/canal termic, inclusiv izolarea termică a acesteia, în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă, precum și montarea robinetelor cu cap termostatic la radiatoare și a robinetelor de presiune diferențială la baza coloanelor de încălzire în scopul creșterii eficienței sistemului de încălzire prin autoreglarea termohidraulică a rețelei;
  - repararea/înlocuirea cazanului și/sau arzătorului din centrala termică de bloc/scară, în scopul creșterii randamentului și al reducerii emisiilor de CO₂;
  - reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic - încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe, include montarea de robinete cu cap termostatic la radiatoare și izolarea conductelor din subsol/canal termic în scopul

reducerii pierderilor de căldură și masă și al creșterii eficienței energetice.

- b¹) lucrări de reabilitare termică a sistemului de furnizare a apei calde de consum;
- b²) repararea/înlocuirea, după caz, a mecanismelor de acționare electrică a ascensoarelor de persoane, în baza unui raport tehnic de specialitate;
- c) instalarea, după caz, a unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile - panouri solare termice, panouri solare electrice, pompe de căldură și/sau centrale termice pe biomasă, inclusiv achiziționarea acestora -, în scopul reducerii consumurilor energetice din surse convenționale și a emisiilor de gaze cu efect de seră și pentru care nu au fost aprobate dosarele de finanțare prin «Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire», în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Odată cu executarea lucrărilor de intervenție menționate mai sus pot fi eligibile și următoarele lucrări conexe, în condițiile în care acestea se justifică din punct de vedere tehnic în expertiza tehnică și, după caz, în auditul energetic:

- a) repararea elementelor de construcție ale fațadei care prezintă potențial pericol de desprindere și/sau afectează funcționalitatea blocului de locuințe;
- b) repararea acoperișului tip terasă/șarpantă, inclusiv repararea sistemului de colectare a apelor meteorice de la nivelul terasei, respectiv a sistemului de colectare și evacuare a apelor meteorice la nivelul învelitoarei tip șarpantă;
- c) demontarea instalațiilor și a echipamentelor montate aparent pe fațadele/terasa blocului de locuințe, precum și remontarea acestora după efectuarea lucrărilor de intervenție;
- d) refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție;
- e) repararea/refacerea canalelor de ventilație din apartamente în scopul menținerii/realizării ventilației naturale a spațiilor ocupate;
- f) realizarea lucrărilor de rebranșare a blocului de locuințe la sistemul centralizat de producere și furnizare a energiei termice;
- g) montarea echipamentelor de măsurare individuală a consumurilor de energie atât pentru încălzire, cât și pentru apă caldă de consum;
- h) repararea trotuarelor de protecție, în scopul eliminării infiltrațiilor la infrastructura blocului de locuințe;
- i) repararea/înlocuirea instalației de distribuție a apei reci și/sau a colectoarelor de canalizare menajeră și/sau pluvială din subsolul blocului de locuințe până la căminul de branșament/de racord, după caz;
- j) înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- k) repararea/înlocuirea componentelor mecanice, a cabinei/ușilor de acces, a sistemului de tracțiune, cutiilor de comandă, trolieilor, după caz, astfel cum sunt prevăzute în raportul tehnic de specialitate.

Realizarea lucrărilor de intervenție are ca scop creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, astfel încât nivelul optim din punctul de vedere al costurilor acestor lucrări să se situeze în intervalul nivelurilor de performanță în care analiza cost-beneficiu calculată pe durata normată de funcționare este pozitivă.

Pentru încălzirea locuințelor, consumul anual specific de energie calculat pentru încălzire se va situa sub 100 kWh/m² arie utilă, în condiții de eficiență economică.

Asociațiile de proprietari din blocurile de locuințe identificate și inventariate sunt înștiințate de către coordonatorii locali asupra posibilității de înscriere în programul local.

Odată cu înștiințarea, coordonatorul local (coordonatori locali - primarii municipiilor, orașelor și comunelor, precum și ai sectoarelor municipiului București în a căror responsabilitate revine

coordonarea programelor locale, în calitate de autorități contractante) transmite și proiectul de contract de mandat semnat de acesta, în două exemplare originale, în vederea semnării de către asociația de proprietari.

Contractul de mandat are drept scop mandatarea coordonatorului local de către asociația de proprietari în vederea stabilirii măsurilor și acțiunilor ce se impun, în condițiile și cu respectarea prezentei ordonanțe de urgență, pentru creșterea performanței energetice a blocului de locuințe. Prin contractul de mandat se prevăd obligațiile părților, precum și alte clauze asupra cărora părțile convin.

Asociațiile de proprietari înștiințate se pot înscrie în programul local prin solicitare scrisă înregistrată la coordonatorul local în a cărui arie de competență este amplasat blocul de locuințe.

Finanțarea realizării auditului energetic, expertizei tehnice și proiectării lucrărilor de intervenție, precum și a verificării documentațiilor tehnice pentru autorizare, proiectelor tehnice și detaliilor de execuție de către verficatori de proiecte atestați, se asigură din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale, respectiv ale sectoarelor municipiului București, în condițiile legii.

Finanțarea executării lucrărilor de intervenție prevăzute se asigură astfel:

- a) 60% din alocații de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetul MLPDA;
- b) 40% din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale și/sau din alte surse legal constituite, precum și din fondul de reparații al asociațiilor de proprietari și/sau din alte surse legal constituite.

Cota de contribuție proprie a autorităților administrației publice locale se stabilește pe baza unor criterii socio-economice, în limita unei cote de maximum 30% din valoarea executării lucrărilor de intervenție și se aprobă prin hotărâre a consiliilor locale, respectiv ale consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, după caz.

Cota de contribuție a asociației de proprietari nu poate fi mai mică de 10% din valoarea executării lucrărilor de intervenție și se asigură de către aceasta pe durata executării lucrărilor de intervenție, în baza situațiilor de lucrări.

Prin excepție, sumele avansate de autoritățile administrației publice locale pentru asigurarea cotei de contribuție proprie a asociațiilor de proprietari sunt considerate cheltuieli de natură socială și nu se recuperează de la următoarele categorii de proprietari, persoane fizice:

- a) persoane cu handicap sau familii cu persoane cu handicap aflate în întreținere;
- b) persoane singure/familii care, în ultimele 3 luni anterioare efectuării anchetei sociale de către autoritatea administrației publice locale, au realizat venituri medii nete lunare pe persoană singură/membru de familie sub câștigul salarial mediu net pe economie;
- c) veterani de război și soți/soții supraviețuitori/supraviețuitoare ai/ale acestora;
- d) pensionari, indiferent de statutul acestora, ale căror venituri medii nete lunare pe persoană singură/membru de familie sunt sub câștigul salarial mediu net pe economie.

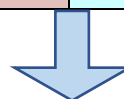
În limita resurselor bugetare alocate în acest scop prin legea bugetului de stat, MLPDA:

- a) aprobă, prin ordin al ministrului, programul național, care cuprinde lista blocurilor de locuințe cuprinse în programele locale și prioritizate de către coordonatorii locali în baza criteriilor tehnice, respectiv alocă bugetelor locale fondurile aferente cotei-părți;
- b) repartizează și comunică autorităților administrației publice locale fondurile alocate. Autoritățile administrației publice locale stabilesc, în cadrul programelor locale, necesarul de alocații de la bugetul de stat pentru finanțarea cotei-părți aferentă blocurilor de locuințe care vor beneficia de lucrări de intervenție în anul bugetar următor, și transmit programele locale la MLPDA; MLPDA centralizează propunerile primite, în baza cărora include în proiectul bugetului de stat sumele necesare pentru finanțarea cotei-părți.

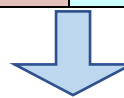

Principalii pași în cadrul procesului de reabilitare termică

ETAPA I - IDENTIFICAREA ȘI INVENTARIEREA BLOCURILOR DE LOCUINȚE		
Coordonatorul local - Unitatea Administrativ Teritorială	Asociația de proprietari	MLPDA
1. Identifică blocurile de locuințe realizate după proiecte elaborate până în anul 2005. 2. Completează fișele tehnice pentru fiecare bloc de locuințe identificat (Anexa 1 la normele metodologice). 3. Inventariază blocurile de locuințe identificate, pe cartiere/cvartale/puncte termice. 4. Grupează blocurile de locuințe inventariate după regimuri de înălțime - până la P+4 etaje inclusiv și respectiv, peste P+4 etaje. 5. Pune la dispoziția Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației informațiile din baza de date specifice.		

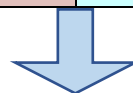

ETAPA II - ÎNȘTIINȚAREA ASOCIAȚIILOR DE PROPRIETARI DE CĂTRE COORDONATORII LOCALI PRIVIND ÎNSCRIEREA ÎN PROGRAMUL LOCAL		
Coordonatorul local - Unitatea Administrativ Teritorială	Asociația de proprietari	MLPDA
1. Înștiințează asociațiile de proprietari cu privire la posibilitatea de înscriere în Programul local multianual privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe și transmite proiectul contractului de mandat semnat de coordonatorul local. (Anexele 2 și 3 la Normele Metodologice).	1. Președintele fiecărei asociații de proprietari notificate afișează, la avizierul asociației, înștiințarea și proiectul contractului de mandat. 2. Președintele convoacă, în condițiile legii, adunarea generală a proprietarilor. 3. Adunarea generală a proprietarilor hotărăște, cu acordul majorității membrilor asociației, înscrierea în programul local și semnarea contractului de mandat transmis de coordonatorul local (Anexa 4 la Normele Metodologice).	

ETAPA III - HOTĂRÂREA ADUNĂRII GENERALE A PROPRIETARILOR DE ÎNSCRIERE ÎN PROGRAMUL LOCAL		
Coordonatorul local - Unitatea Administrativ Teritorială	Asociația de proprietari	MLPDA
<p>1. Centralizează solicitările asociațiilor de proprietari.</p> <p>2. Întocmește programul local multianual privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe pe care îl supune aprobării consiliului local.</p> <p>3. Coordonatorul local actualizează lunar programul local multianual.</p>	<p>1. Președintele asociației de proprietari, în baza mandatului și a hotărârii adunării generale, semnează contractul de mandat.</p> <p>2. Președintele asociației solicită în scris coordonatorului local înscrierea în programul local multianual. Solicitarea este însoțită de contractul de mandat semnat, hotărârea privind înscrierea în programul local multianual și lista proprietarilor din imobil (Anexele 5 și 6 la normele metodologice).</p>	

ETAPA IV PROIECTAREA LUCRĂRILOR DE INTERVENȚIE		
Coordonatorul local - Unitatea Administrativ Teritorială	Asociația de proprietari	MLPDA
<p>1. Atribue printr-un contract de servicii efectuarea următoarelor: expertiza tehnică, auditul energetic, întocmirea documentației de avizare, întocmirea proiectului tehnic de execuție, elaborarea caietului de sarcini pentru executarea lucrărilor de intervenție (Anexele 7, 8 și 9 la normele metodologice). În cazul în care expertiza tehnică nu prevede necesitatea efectuării unor lucrări de consolidare/reparații care condiționează executarea lucrărilor de intervenție, se trece la cea de-a doua fază a proiectării lucrărilor de intervenție, respectiv la efectuarea auditului energetic.</p> <p>2. Cu cel mult 30 de zile lucrătoare înainte de a supune consiliului local aprobarea indicatorilor tehnico - economici pentru fiecare obiectiv de investiții, coordonatorul local comunică</p>	<p>1. Președintele asociației afișează la avizierul asociației indicatorii tehnico - economici și convoacă adunarea generală.</p> <p>2. Adunarea generală hotărăște, cu acordul majorității proprietarilor, semnarea actului adițional și stabilește cota de participare a fiecărui proprietar.</p> <p>3. Asociația de proprietari ia la cunoștință indicatorii tehnico-economi și transmite coordonatorului local acordul scris cu privire la nivelul maxim al cheltuielilor corespunzătoare cotei de finanțare ce revine asociației, în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea acestora.</p> <p>Netransmiterea acordului scris duce la rezilierea contractului de mandat încheiat.</p> <p>4. Președintele asociației afișează la avizierul asociației</p>	<p>1. Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației analizează și verifică documentația pentru fiecare bloc de locuințe și comunică UAT. Blocurile de locuințe vor fi cuprinse în Programul național multianual la solicitarea coordonatorului local și în limita fondurilor alocate de la bugetul de stat cu această destinație.</p> <p>2. Fundamentează și prezintă Ministerului Finanțelor Publice propunerile pentru includerea în proiectul bugetului de stat a sumei necesare pentru finanțarea</p>

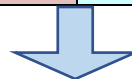
<p>asociației de proprietari respectivii indicatori.</p> <p>3. Supune aprobării consiliului local, indicatorii tehnico - economici pentru fiecare obiectiv în parte.</p> <p>4. Înaintează MLPDA documentația pentru fiecare bloc de locuințe în vederea analizării și verificării. Ulterior blocurile de locuințe vor fi cuprinse în Programul național multianual la solicitarea coordonatorului local și în limita fondurilor aprobate cu această destinație.</p> <p>5. Completează actul adițional la contractul de mandat cu informații referitoare la valoarea lucrării, durata de execuție și sumele aferente cotelor ce revin asociației de proprietari, autorității locale și MLPDA.</p> <p>6. Notifică asociația de proprietari cu privire la aprobarea indicatorilor tehnico- economici și transmite acesteia actul adițional semnat în două exemplare (Anexa nr. 10 la normele metodologice) și DALI.</p> <p>7. Transmite MLPDA anexa 12 la Normele metodologice, anexă necesară în vederea fundamentării bugetului de către MLPDA pentru anul următor.</p> <p>8. Emite autorizația de construcție.</p> <p>9. Întocmește și verifică proiectul tehnic și detaliile de execuție.</p> <p>10. Elaborează caietul de sarcini pentru atribuirea contractului de execuție.</p>	<p>notificarea cu privire la indicatorii tehnico - economici aprobați și proiectul de act adițional la contractul de mandat și convoacă adunarea generală.</p> <p>5. Adunarea generală hotărăște cu acordul majorității proprietarilor semnarea actului adițional de către președintele asociației și stabilește și cota de participare la fondul de reparații ce revine fiecărui proprietar (Anexa 3¹ la Normele Metodologice).</p> <p>6. În termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la primirea notificării, președintele asociației de proprietari transmite coordonatorului local actul adițional la contractul de mandat, semnat și însoțit de hotărârea adunării generale a proprietarilor (Anexa nr. 11 la normele metodologice). Ne transmiterea actului adițional la contractul de mandat duce la rezilierea contractului de mandat încheiat.</p>	<p>executării lucrărilor de intervenție.</p>
---	---	--

ETAPA V. EXECUTAREA LUCRĂRILOR DE INTERVENȚIE

Coordonatorul local - Unitatea Administrativ Teritorială	Asociația de proprietari	MLPDA
<p>1. Contractează lucrările de intervenție și transmite la MLPDA în copie contractul de lucrări, devizul general actualizat și acordul asociației de proprietari.</p> <p>2. Prioritizează blocurile de locuințe și transmite MLPDA în vederea cuprinderii lor în Programul Național Multianual. Blocurile de locuințe cuprinse în programele locale se prioritizează</p>	<p>1. Virează lunar din fondul de reparații al asociației în contul special al coordonatorului local suma de plată ce îi revine, conform legii, din decontul justificativ.</p> <p>2. Asigură luarea măsurilor tehnico- organizatorice și financiare care îi revin pentru continuarea lucrărilor conform graficului de execuție stabilit.</p>	<p>1. Centralizează și prioritizează propunerile cuprinse în programele locale multianuale în scopul includerii blocurilor de locuințe în programul național multianual.</p> <p>2. Ministerul Lucrărilor Publice,</p>

<p>de către coordonatorii locali în scopul includerii în programul național, în baza următoarelor criterii tehnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nivel de performanță energetică, începând cu blocurile de locuințe cele mai ineficiente din punct de vedere energetic; b) număr de apartamente, începând cu blocurile de locuințe cu cel mai mare număr de apartamente; c) anul construirii, începând cu blocurile de locuințe cu vechimea cea mai mare. <p>3. Verifică documentele de plată, întocmește decontul justificativ lunar.</p> <p>4. Solicita MLPDA și asociației de proprietari, în baza decontului justificativ lunar, virarea cotelor părți ce le revin, în condițiile legii, pentru plata lucrărilor executate.</p> <p>5. Efectuează plata, conform decontului justificativ lunar, în contul contractorului, pentru execuția lucrărilor de intervenție.</p> <p>6. Transmite la MLPDA extrasul de cont în copie, pentru certificarea efectuării plății integrale, către executantul lucrărilor de intervenție, a sumei aferente decontului justificativ precedent.</p> <p>7. Asigură luarea măsurilor tehnico-organizatorice și financiare care îi revin pentru continuarea lucrărilor conform graficului de execuție stabilit.</p> <p>8. Urmărește și verifică executarea lucrărilor de intervenție prin diriginții de șantier autorizați.</p>		<p>Dezvoltării și Administrației repartizează și comunică coordonatorilor locali sumele aprobate pentru finanțarea de la bugetul de stat a executării lucrărilor de intervenție.</p> <p>3. În limita sumelor aprobate pentru anul în curs, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației definitivează lista de priorități a blocurilor de locuințe și elaborează programul național multianual privind executarea lucrărilor de intervenție, care se aprobă prin ordin al ministrului.</p>
--	--	--

ETAPA VI. RECEPȚIA LA TERMINAREA LUCRĂRILOR ȘI ELIBERAREA CERTIFICATULUI DE PERFORMANȚĂ ENERGETICĂ		
Coordonatorul local	Asociația de proprietari	MLPDA
1. Organizează recepția la terminarea lucrărilor și transmite asociației de proprietari un exemplar certificat conform cu originalul din întreaga documentație tehnico-economică, dispozițiile de șantier și procesele-	1. Participă la recepția la terminarea lucrărilor de intervenție. 2. Participă la recepția finală, după expirarea perioadei de garanție de bună execuție de 3 ani.	1. Centralizează și cuantifică efectele economiei de energie asupra mediului.

<p>verbale pe faze determinante, certificatele de performanță energetică elaborate inițial și după executarea lucrărilor de intervenție aferente fiecărui bloc de locuințe cuprins în programul local, cu evidențierea consumului anual specific de energie calculat pentru încălzire, în termen de 3 luni de la data recepției la terminarea lucrărilor.</p> <p>2. Transmite trimestrial Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, în copii certificate conform cu originalul, certificatele de performanță energetică elaborate inițial și după executarea lucrărilor de intervenție, însoțite de procesele-verbale de recepție la terminarea lucrărilor, aferente blocurilor de locuințe cuprinse în programele locale, indiferent de modul de finanțare a lucrărilor de intervenție.</p> <p>3. Organizează recepția finală după expirarea perioadei de garanție de bună execuție și transmite asociației de proprietari documentele tehnico-economice necesare care completează cartea tehnică a construcției.</p> <p>4. Constituie, gestionează și actualizează baze de date specifice, pe care le pune la dispoziția Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației în vederea fundamentării politicilor publice naționale în domeniu și cuantificării economiilor de energie obținute prin realizarea lucrărilor de intervenție.</p>		
---	--	--

(Sursa: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, <https://mlpda.ro/pages/pncrestereperformanta>, Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155/12.03.2009, OUG nr. 18/04.03.2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, cu modificările și completările ulterioare; Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194/27.03.2009, Ordinul comun nr. 163/17.03.2009 al MDRL, nr. 540/19.03.2009 al MFP și nr. 23/19.03.2009 al MAI, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, cu modificările și completările ulterioare; Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

E.7 PROGRAMUL DE REABILITARE TERMICĂ A CLĂDIRILOR DE LOCUIT, CU FINANȚARE PRIN CREDITE BANCARE CU GARANȚIE GUVERNAMENTALĂ

PREZENTAREA GENERALĂ A PROGRAMULUI

a) *Surse de finanțare*: credite bancare acordate de instituții de credit, cu garanție guvernamentală și cu dobândă subvenționată pentru executarea lucrărilor de intervenție privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit, cu următoarele caracteristici ale creditului:

1. Perioada de creditare: max. 60 luni
2. Valoarea creditului: max. 90% din valoarea totală a cheltuielilor prevăzută în devizul general, dar nu mai mult decât echivalentul în lei, inclusiv TVA:
  - 1.850 EUR/camera de locuit, pentru asociațiile de proprietari;
  - 7.400 EUR, pentru proprietari clădire tip locuință unifamilială.
3. Moneda creditului: LEI
4. Contribuția proprie: min. 10% din valoarea totală a cheltuielilor prevăzută în devizul general.
5. Dobânda: ROBOR 3 luni + 1.9 %. Dobânda va fi încasată de banca finanțatoare de la M.D.R.A.P.
6. Garanții: Garanție guvernamentală prin FNGCMM (Fondul National de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii), reprezentând 100% din valoarea creditului acordat.

b) *Scopul programului*:

- facilitarea accesului asociațiilor de proprietari și a proprietarilor locuințelor unifamiliale-persoane fizice, la contractarea de credite bancare acordate de instituții de credit cu garanție guvernamentală și cu dobândă subvenționată, pentru executarea lucrărilor de intervenție privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit, construite și recepționate până la sfârșitul anului 2000;
- reducerea consumului de energie în clădirile de locuit, ca măsură de protecție socială a populației, prin reducerea cheltuielilor cu întreținerea locuințelor ca urmare a eliminării subvenției la energia termică și a creșterii prețului combustibilului utilizat pentru încălzire și prepararea apei calde de consum;
- necesitatea diminuării efectelor schimbărilor climatice, prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, a creșterii independenței energetice, prin reducerea consumului de combustibil utilizat la prepararea agentului termic pentru încălzire și a apei calde de consum, precum și a ameliorării aspectului urbanistic al localităților;
- degrevarea bugetului statului cu cheltuieli de tipul celor efectuate în temeiul unor programe naționale privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe în cazul blocurilor de locuințe ale căror asociații de proprietari pot susține financiar executarea lucrărilor de reabilitare termică.

(Sursa: Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,

<https://mlpda.ro/pages/reabilitaretermicaprogram>,

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443/01.07.2010, OUG nr. 69/30.06.2010 privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537/02.08.2010, HG nr. 736/21.07.2010 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 69/2010 privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală;

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

E.8 PROGRAMUL PENTRU STIMULAREA ÎNFIINȚĂRII DE ÎNTEPRINDERI MICI ȘI MIJLOCII (Programul «Start-up Nation - România»)

Programul a fost implementat în perioada 2017-2020 de către Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului), în conformitate cu prevederile OUG nr. 10/27.01.2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii.

Întreprinderile beneficiare ale Programului «Start-up Nation - România» sunt întreprinderile înființate de persoane fizice în baza prevederilor Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 301/2011, cu modificările și completările ulterioare, sau ale Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare, cu maximum 3 ani înainte de data completării și transmiterii on-line a planului de afaceri și care îndeplinesc, la data depunerii cererii de finanțare, criteriile de eligibilitate impuse de legislația în domeniul ajutoarelor de minimis și condițiile de eligibilitate prevăzute în schema de ajutor de minimis aprobată.

Întreprinderile beneficiare sunt întreprinderile înființate după data prevăzută mai sus de către persoane fizice care nu au sau nu au avut calitatea de acționar sau de asociat într-o altă întreprindere mică sau mijlocie care desfășoară sau care a desfășurat aceeași activitate autorizată pentru care aplică în cadrul programului în anul anterior înscrierii sau în anul înscrierii până la deschiderea sesiunii de înscriere.

Prin Programul «Start-up Nation - România» se acordă un ajutor de minimis unui număr maxim anual de 10.000 de beneficiari întreprinderi mici și mijlocii în sensul Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, în sumă maximă de 200.000 lei/beneficiar, reprezentând 100% din valoarea cheltuielilor eligibile.

În procesul de implementare a Programului «Start-up Nation - România» se utilizează mecanismul rambursării cheltuielilor efectuate și cel al decontării cererilor de plată, stabilit prin intermediul schemei de ajutor de minimis.

În cadrul Programului «Start-up Nation - România» se poate acorda, la solicitarea beneficiarului, un avans de până la 30% din totalul cheltuielilor eligibile aprobate în condițiile stabilite prin schema de ajutor de minimis.

În cadrul Programului «Start-up Nation - România» se poate acorda, la solicitarea beneficiarului, o sumă forfetară, din tranșa a II-a, care nu necesită depunerea documentelor justificative, pentru cheltuielile aferente salariilor, chiriilor, utilităților și serviciilor de contabilitate. Suma forfetară va fi acordată cu condiția creării a minimum 2 locuri de muncă, pe durată nedeterminată și cu normă întreagă, în condițiile stabilite prin schema de ajutor de minimis.

În afara obligațiilor stabilite prin actele normative în vigoare, aplicabile oricărui operator economic, întreprinderea beneficiară de ajutor de minimis în condițiile Programului «Start-up Nation - România» are și obligația să facă dovada, cel târziu la momentul depunerii ultimei cereri de plată sau de rambursare, a angajării prin proiect, cu contract de muncă pe durată nedeterminată și cu normă întreagă, a minimum unui loc de muncă pentru care beneficiază de finanțare, precum și obligația menținerii acestuia pentru cel puțin 2 ani după finalizarea implementării proiectului.

Înregistrarea pentru obținerea ajutorului de minimis se realizează prin parcurgerea următoarelor etape:

- a) pentru a beneficia de ajutorul de minimis solicitantul trebuie să se înregistreze și să completeze on-line planul de afaceri;
- b) planul de afaceri corect și integral completat se transmite și se înregistrează on-line o singură dată în cadrul unei sesiuni de înscriere, aplicația on-line nepermițând înscrierea de două ori a aceluiași solicitant în aceeași sesiune de înscriere;
- c) aplicația on-line generează automat solicitantului un mesaj de confirmare a efectuării înregistrării planului de afaceri și punctajul obținut.

Evaluarea planului de afaceri se realizează prin parcurgerea următoarelor etape:

- a) pe baza criteriilor prevăzute în anexa nr. 1 la OUG nr. 10/2017 și a punctajului alocat pentru fiecare cod CAEN în funcție de domeniul de activitate prevăzut în anexa nr. 2 la OUG nr. 10/2017, aplicația on-line generează automat punctajul în urma transmiterii planului de afaceri;
- b) verificarea administrativă și de eligibilitate, precum și verificarea veridicității și coerenței informațiilor înscrise în planul de afaceri se efectuează în ordinea punctajului generat de aplicația on-line, în conformitate cu prevederile schemei de ajutor de minimis;
- c) solicitanții pot beneficia de finanțare nerambursabilă obținută în cadrul Programului «Start-up Nation - România» o singură dată.

(4) Contractarea și finanțarea se realizează în conformitate cu prevederile schemei de ajutor de minimis.

Plata se face anual în limita creditelor bugetare evidențiate în bugetul aprobat pentru anul respectiv al Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului. Pentru contractele semnate într-un an în baza creditelor de angajament, plata se poate face în limita creditelor bugetare evidențiate în bugetul aprobat pentru anul respectiv și a creditelor bugetare aprobate pentru anii următori până la ultimul contract semnat.

Măsurile de natura ajutorului de minimis se implementează prin intermediul unei scheme de ajutor de minimis, care se aprobă prin ordin al ministrului economiei, antreprenoriatului și turismului și se derulează cu respectarea criteriilor stabilite de normele europene și de legislația națională în domeniu. Raportarea și monitorizarea ajutoarelor acordate în baza schemei de ajutor se fac în conformitate cu prevederile legislației naționale și europene în vigoare. Activitățile și cheltuielile eligibile sunt menționate în schema de ajutor de minimis.

În perioada contractuală de implementare și monitorizare, beneficiarii nu pot înstrăina părțile sociale ale societății într-un procent mai mare de 49%. Înstrăinarea părților sociale este permisă numai către persoane fizice - investitori individuali-business angels, definiți conform Legii nr. 120/2015 privind stimularea investitorilor individuali-business angels, sau care nu au mai avut anterior nicio altă societate.

Recuperarea ajutorului de minimis și dobânda aferentă se va efectua potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare.

În cazul în care se constată că beneficiarii nu au respectat obligația păstrării locurilor de muncă și a investiției pe perioada prevăzută în schema de ajutor de minimis, au făcut declarații incomplete sau neconforme cu realitatea pentru a obține ajutorul de minimis sau au schimbat destinația acestuia ori se constată că nu au respectat obligațiile prevăzute în contractul de finanțare, se recuperează total ajutorul de minimis acordat.

Ajutorul de minimis care trebuie recuperat include și dobânda aferentă, datorată de la data plății ajutorului până la data recuperării acestuia. Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită prin legislația specifică națională și europeană în vigoare.

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79/30.01.2017, OUG nr. 10/27.01.2017 pentru stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii)

E.9 PROGRAME FINANȚATE DIN FONDUL PENTRU MEDIU

Fondul pentru mediu este un instrument economico-financiar destinat susținerii și realizării proiectelor și programelor pentru protecția mediului și pentru atingerea obiectivelor Uniunii Europene în domeniul mediului și schimbărilor climatice, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Unitatea care răspunde de gestionarea Fondului pentru mediu este **Administrația Fondului pentru Mediu**, instituție publică cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, în coordonarea autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Administrația Fondului are, în principal, următoarele atribuții:

- a) urmărește constituirea și gestionarea Fondului pentru mediu;
- b) întocmește bugetul de venituri și cheltuieli;
- c) analizează, selectează și finanțează programe și proiecte pentru protecția mediului, aprobate în conformitate cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență;
- d) urmărește și controlează proiectele și programele finanțate din Fondul pentru mediu;
- e) finanțează lucrări destinate prevenirii, înlăturării și/sau diminuării efectelor produse de fenomenele meteorologice periculoase la lucrările de gospodărire a apelor, conform dispozițiilor OUG nr. 196/2005;
- f) elaborează ghidurile de finanțare aferente categoriilor de proiecte și programelor pentru protecția mediului, finanțate din Fondul pentru mediu;
- g) asigură utilizarea sumelor, obținute în urma scoaterii la licitație a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, pentru finanțarea programelor și proiectelor în domeniile prevăzute de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- h) desfășoară activități de control, potrivit dispozițiilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, la operatorii economici autorizați în vederea preluării responsabilității privind realizarea obiectivelor anuale de colectare, reutilizare, reciclare și valorificare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice și la operatorii economici autorizați în vederea preluării responsabilității privind realizarea obiectivelor anuale de colectare, reutilizare, reciclare și valorificare a deșeurilor de baterii și acumulatori portabili, care se aplică în mod corespunzător;
- i) desfășoară activități de evidență a contribuabililor la bugetul Fondului pentru mediu;
- j) desfășoară inspecții fiscale și controale inopinate la contribuabilii/plătitorii la Fondul pentru mediu, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare;
- k) colectează veniturile la bugetul Fondului pentru mediu;
- l) asigură asistența/îndrumarea contribuabililor/plătitorilor la bugetul Fondului pentru mediu cu privire la metodologia de calcul al taxelor și contribuțiilor la Fondul pentru mediu;
- m) previne evaziunea fiscală în ceea ce privește taxele și contribuțiile la Fondul pentru mediu;
- n) asigură îndrumarea solicitanților și beneficiarilor finanțării din Fondul pentru mediu.

Administrația Fondului pentru Mediu este principala instituție care asigură suportul financiar pentru realizarea proiectelor și programelor pentru protecția mediului, constituită conform principiilor europene „poluatorul plătește” și „responsabilitatea producătorului”. Administrația Fondului pentru Mediu funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

Programe/Proiecte de protecția mediului finanțate din Fondul pentru mediu:

- Protecția resurselor de apă, sisteme integrate de alimentare cu apă, stații de tratare, canalizare și stații de epurare;
- Împădurirea terenurilor degradate, reconstrucția ecologică și gospodărirea durabilă a pădurilor;
- Creșterea producției de energie din surse regenerabile;

- Efectuarea de monitorizări, studii și cercetări în domeniul protecției mediului și schimbărilor climatice privind sarcini derivate din acorduri internaționale, directive europene sau alte reglementări naționale sau internaționale, precum și cercetare-dezvoltare în domeniul schimbărilor climatice;
- Închiderea iazurilor de decantare din sectorul minier;
- Instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire - persoane fizice;
- Instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire - persoane juridice;
- Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localitățile din mediul urban;
- Programul de stimulare a înnoirii Parcului auto național;
- Programul de dezvoltare și optimizare a Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului.

Programele finanțate din Fondul pentru mediu:

1. Programul de stimulare a înnoirii parcului auto național 2011 (Programul RABLA)
2. Programul de stimulare a înnoirii parcului național de tractoare și mașini agricole autopropulsate 2011 (Programul RABLA pentru tractoare)
3. Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire (Programul „Casa Verde”) – Persoane Fizice.
4. Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire (Programul „Casa Verde”) – Persoane Juridice.
5. Programul de îmbunătățire a calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate, reconstrucția ecologică și gospodărirea durabilă a pădurilor
6. Programul privind creșterea producției de energie din surse regenerabile
7. Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități
8. Programul Lucrări destinate prevenirii, înlăturării și/sau diminuării efectelor produse de fenomenele meteorologice periculoase la lucrările de gospodărire a apelor aferente obiectivelor din domeniul public al statului
9. Programul vizând educația și conștientizarea publicului privind protecția mediului
10. Programul vizând protecția resurselor de apă, sisteme integrate de alimentare cu apă, stații de tratare, canalizare și stații de epurare
11. Programul privind reducerea impactului asupra atmosferei, inclusiv monitorizarea calității aerului
12. Programul privind gestionarea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase
13. Programul de realizare a pistelor pentru bicicliști
14. Programul privind refacerea siturilor contaminate istoric

Pe site-ul Administrației Fondului de Mediu, www.afm.ro, se găsesc detalii despre aceste programe, cu mențiunea că nu toate erau active la data întocmirii strategiei.

(Sursa: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor,

<http://www.mmediu.ro/categorie/finantate-din-fondul-de-mediu/97>,

Administrația Fondului pentru mediu,

www.afm.ro.

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1193/30.12.2005, OUG nr. 196/22.12.2005 privind Fondul pentru mediu;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13/06.01.2006, HG nr. 1/05.01.2006 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Administrației Fondului pentru Mediu;

Informații accesate la data de 23.04.2021; Informații prelucrate)

E.10 PROGRAMUL NAȚIONAL DE INVESTIȚII ANGHEL SALIGNY

Obiectivele specifice ale programului sunt următoarele:

- a. îmbunătățirea condițiilor igienico-sanitare, a calității mediului și diminuarea surselor de poluare la nivel local;
- b. facilitarea accesului populației și operatorilor economici la infrastructura rutieră de interes județean și local;
- c. reducerea gradului de izolare a localităților.

Beneficiarii programului sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale, precum și unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, constituite conform legii, pentru investițiile realizate prin asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

În cadrul programului se pot realiza obiective de investiții care constau în realizarea de construcții noi sau de lucrări de construire, reconstruire, consolidare, reparație, modernizare, modificare, extindere, reabilitare, după caz, schimbare de destinație, protejare, restaurare, conservare la construcții existente și care se încadrează în cel puțin una dintre următoarele categorii de investiții:

- a. alimentări cu apă și stații de tratare a apei;
- b. sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate, inclusiv canalizare pluvială și sisteme de captare a apelor pluviale;
- c. drumurile publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților, precum și variante ocolitoare ale localităților;
- d. poduri, podețe, pasaje sau punți pietonale, inclusiv pentru biciclete și trotinete electrice;
- e. sisteme de distribuție a gazelor naturale, inclusiv a brânșamentelor, precum și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale.

Pentru a evita creșterea disparităților și pentru a asigura coeziunea teritorială, fiecare unitate administrativ-teritorială va avea prealocată finanțare minimă pentru cel puțin un proiect eligibil, în limita următoarelor sume pentru fiecare categorie de unitate administrativ-teritorială, respectiv subdiviziune a unităților administrativ-teritoriale:

- a. comune: 4 milioane lei, cu TVA;
- b. orașe: 7 milioane lei, cu TVA;
- c. municipii, altele decât reședințele de județ: 10 milioane lei, cu TVA;
- d. municipii reședințe de județ: 43 milioane lei, cu TVA;
- e. sectoarele municipiului București: 35 milioane lei, cu TVA;
- f. județe (reprezentate de consilii județene): 140 milioane lei, cu TVA.

Se pot finanța de la bugetul de stat, prin program, următoarele capitole/subcapitole de cheltuieli din devizul general prevăzut în Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare:

- „1.2. Amenajarea terenului“;
- „1.4. Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților“;
- „2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții“;
- „3.5.4. Documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor“;

- „3.5.5. Verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție“;
- „3.5.6. Proiect tehnic și detalii de execuție“;
- „4. Cheltuieli pentru investiția de bază“;
- „5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier“;
- „5.2.2. Cota aferentă ISC pentru controlul calității lucrărilor de construcții“;
- „5.2.3. Cota aferentă ISC pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții“;
- „5.2.4. Cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor - CSC“;
- „5.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute“;
- „6.2. Probe tehnologice și teste“.

Indicatorii de rezultat ai Programului național de investiții „Anghel Saligny“ sunt următorii:

- a. lungimea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare construite/extinse: 12.000 km;
- b. număr de branșamente individuale la sistem de alimentare cu apă/racorduri individuale la sistem de canalizare: 700.000 buc.;
- c. lungimea totală a drumurilor județene și variantelor ocolitoare modernizate/ realizate: 2.000 km;
- d. lungimea totală a drumurilor comunale, drumurilor de interes local și/sau drumurilor publice din interiorul localităților modernizate/realizate: 3.000 km;
- e. număr de poduri, podețe, pasaje, punți pietonale construite/modernizate: 200.

În vederea derulării programului, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației pune la dispoziție beneficiarilor platforma digitală „investitii.mdlpa.ro“.

(Sursa:

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8490/06.09.2021, OUG nr. 95/03.09.2021 pentru aprobarea Programului național de investiții "Anghel Saligny";

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 910/22.09.2021; Ordinul MDLPA nr. 1333/21.09.2021 privind aprobarea Normelor metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului național de investiții "Anghel Saligny", pentru categoriile de investiții prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. a)-d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021

Informații accesate la data de 04.10.2021)

E.11 ALTE PROGRAME GUVERNAMENTALE

În această Strategie nu pot fi menționate toate programele guvernamentale existente, fiind prezentate numai o parte din acestea.

Mai sunt și alte programe pentru diverse organizații (agenți economici, ONG-uri, instituții publice etc.) sau pentru cetățeni.

În plus, trebuie luată în considerare și ipoteza lansării unor noi programe, altele decât cele existente la data întocmirii Strategiei.

Din acest motiv, entitățile interesate trebuie să urmărească permanent site-urile de profil, pentru a avea informații în timp util.

2.1.3 Proiecte în implementare (Stadiul implementării documentațiilor existente)

A. Proiecte cu finanțare UE - în curs de implementare la data de 14.12.2021

1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII TURISTICE ÎN STAȚIUNEA BALNEOCLIMATERICĂ ORAȘUL PUCIOASA

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 7 – Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului, Prioritatea de Investiții 7.1 – Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice.

Contract de finanțare nr. 648 din 01.11.2017.

Codul SMIS al proiectului: 119643

Valoarea totală a proiectului: 21.429.171,23 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 20.122.968,65 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 17.453.595,27 lei și din bugetul național – 2.669.373,38 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Creșterea numărului de vizitatori (număr vizite/an) în stațiunea turistică balneoclimatică Pucioasa cu peste 20% față de anul 2015, ca urmare a implementării proiectului, în termen de 5 ani de la finalizarea investiției.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru turismul balnear din stațiunea balneoclimatică Pucioasa, respectiv reabilitarea a 6,168 km de drum, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 2: Crearea de spații verzi în stațiunea balneoclimatică Pucioasa: două grădini, una cu suprafață de 2.579,00 mp și alta cu o suprafață de 4.527,96 mp, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 3: Crearea unei infrastructuri de agrement în stațiunea balneoclimatică Pucioasa, respectiv un autovehicul rutier tip „trenuleț”, cu o capacitate de transport de minim 40 locuri, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 4: Realizarea unei campanii de marketing și promovare turistică a stațiunii balneoclimatice Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Descrierea succintă a proiectului:

Investiția constă în reabilitarea/modernizarea a 9 străzi din stațiunea balneoclimatică Pucioasa (DC 136A – tronson 1 și 2, Str. Carierei, Str. Avram Iancu, Aleea Ardealului – tronson 1 și 2, B-dul Gării, Str. Libertății, Str. 1 Decembrie 1918, Str. Stadionului și Str. Dacia) și realizarea a 2 grădini pentru relaxare și petrecere a timpului liber, una pe Str. Florin Popescu (în zona Gării Pucioasa) – în apropierea stației „trenulețului” și alta pe Str. Stadionului (grădina reprezentând și un punct de belvedere), grădini ce vor fi dotate cu alei pentru plimbări, bănci pentru odihnă, pergole, coșuri de gunoi cu colectare selectivă, spații de joacă, aparate fitness (doar în Grădina Gară) și sisteme de iluminat cu energie verde (panouri fotovoltaice). În plus, se introduce un nou produs turistic: plimbarea de agrement cu un „trenuleț” ce va transporta persoanele în punctele de interes din stațiune, cu plecare de la o stație ce va fi amenajată în apropierea Gării Pucioasa.

Rezultatele preconizate ale proiectului: Reabilitare/modernizare drumuri:

- Străzi reabilitate/modernizate: DC136A, Str. Carierei, Str. Avram Iancu, B-dul Gării, Str. 1 Decembrie 1918, Str. Stadionului, Str. Libertății, Aleea Ardealului, Str. Dacia
- Lungime totală: 6.168,00 km

Creare amenajare grădini:

- Grădină Gară, pe Str. Florin Popescu, suprafață totală: 4.527,00 mp
- Grădină Stadion, pe Str. Stadionului, suprafață totală: 2.579,00 mp

Trenuleț de agrement:

- achiziționare 1 autovehicul rutier pe pneuri, tip locomotivă, și 2 vagoane, cu min. 40 locuri în cele 2 vagoane
- 1 stație călători amenajată

2. MODERNIZARE ȘI AMENAJARE PEISAGERĂ ÎN ZONA CENTRALĂ A STAȚIUNII BALNEOCLIMATICE ORAȘ PUCIOASA

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 7 – Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului, Prioritatea de Investiții 7.1 – Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice)

Contract de finanțare nr. 4306 din 29.05.2019.

Codul SMIS al proiectului: 113119

Valoarea totală a proiectului: 22.478.322,30 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 21.292.847,55 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 18.468.286,16 lei și din bugetul național – 2.824.561,39 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Creșterea numărului de vizitatori (număr vizite/an) la obiectivele amenajate prin proiect în stațiunea turistică balneoclimatică Pucioasa cu peste 20% față de anul 2016, ca urmare a implementării proiectului, în termen de 5 ani de la finalizarea investiției.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru turismul balnear din stațiunea balneoclimatică Pucioasa, respectiv reabilitarea a 1,112 km de drum, cu o suprafață de 16.360 mp, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 2: Amenajarea a 26.840,61 mp de suprafețe spații verzi (din care un parc în suprafață de 25.984,00 mp și o grădină în suprafață de 856,61 mp) în stațiunea balneoclimatică Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 3: Modernizarea a 2.073,00 mp de suprafață destinată recreării/agrementului (pentru sport) în stațiunea balneoclimatică Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 4: Crearea/modernizarea a două zone destinate recreării/agrementului, un spațiu de recreere în suprafața de 1.795,00 mp, și o zonă de promenadă în suprafață de 499,09 mp, precum și a unei parcări, în suprafață de 792,90 mp, în stațiunea balneoclimatică Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 5: Realizarea unei campanii de marketing și promovare turistică a stațiunii balneoclimatice Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Descrierea succintă a proiectului:

Propunerea de proiect constă în modernizarea Parcului Central dotat la standarde internaționale bazat pe principiul sustenabilității (materiale naturale durabile și de calitate, energii regenerabile, colectare selectivă a deșeurilor, măsuri de adaptare a infrastructurii, inclusiv a echipamentelor și utilajelor pentru accesul și operarea de către persoane cu dizabilități) și asigurarea utilităților necesare funcționării, modernizarea unui spațiu de recreere aflat la intrarea în parc, crearea unei zone de promenadă, modernizarea zonei sportive și inclusiv a vestiarului adiacent terenurilor de sport, amenajarea unei grădini ornamentale, crearea unei parcări pentru vizitatori și reabilitarea Străzii Republicii și Străzii Cerealiștilor.

Obiectivele investiției sunt după cum urmează:

- Modernizare Parc Central;
- Modernizare spațiu recreere;
- Creare zonă de promenadă;
- Modernizare zonă sportivă;
- Amenajare grădină ornamentală;
- Creare parcare;
- Reabilitare strada Republicii;
- Reabilitare strada Cerealiștilor;
- Sistem de irigații;
- Rețele exterioare și bransamente.

Rezultatele preconizate ale proiectului:

Indicatori	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Suprafață spații deschise / clădiri create/reabilitate în stațiuni turistice (mp)	0	51.160,99
Creșterea numărului preconizat de vizite la siturile din patrimoniul cultural și natural și atracțiile care beneficiază de sprijin (vizite/an)	0	15.600,00

Lungimea infrastructurii rutiere și a utilităților din corpul drumului (km)	0	1,11
Suprafața infrastructurii rutiere și a utilităților din corpul drumului (mp)	0	16.360,00
Lungimea sistemului de iluminat public (ml)	0	3.094,00
Lungime trotuare/ alei/ trasee pietonale modernizate/ realizate (km)	0	3,74
Suprafața trotuare/ alei/ trasee pietonale modernizate/ realizate (mp)	0	7.721,50
Suprafață de spațiu verde amenajată (mp)	0	29.939,26
Suprafața infrastructurilor pentru recreere/ agrement create, amenajate, reabilitate (mp)	0	34.800,99

3. CREARE ZONĂ DE AGREMENT „MOȚĂIANCA” ÎN STAȚIUNEA BALNEOCLIMATICĂ ORAȘ PUCIOASA

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 7 – Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului, Prioritatea de Investiții 7.1 – Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice)

Contract de finanțare nr. 4332 din 29.05.2019.

Codul SMIS al proiectului: 116873

Valoarea totală a proiectului: 19.987.759,69 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 18.903.538,06 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 16.395.925,87 lei și din bugetul național – 2.507.612,19 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Creșterea numărului de vizitatori (număr vizite/an) la obiectivele amenajate prin proiect în stațiunea turistică balneoclimatică Pucioasa cu peste 20% față de anul 2016, ca urmare a implementării proiectului, în termen de 5 ani de la finalizarea investiției.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Amenajarea unui loc de agrement cu o suprafață de 19.393 mp în stațiunea balneoclimatică Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 2: Modernizarea unui drum de acces la un loc de agrement, cu o lungime de 0,39 km și o suprafață de 2.588 mp, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 3: Amenajarea unei parcări, cu o suprafață de 785 mp, în stațiunea balneoclimatică Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 4: Realizarea unei campanii de marketing și promovare turistică a stațiunii balneoclimatice Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Descrierea succintă a proiectului:

Propunerea de proiect constă în realizarea unei parări, modernizarea drumului de acces și realizarea unui parc de agrement dotat la standarde internaționale bazat pe principiul sustenabilității (materiale durabile și de calitate, energii regenerabile, colectare selectivă a deșeurilor, măsuri de adaptare a infrastructurii, inclusiv a echipamentelor și utilajelor pentru accesul și operarea de către persoane cu dizabilități) și asigurarea utilităților necesare funcționării. Prin proiect se vor realiza în principal următoarele:

- Crearea unei parări pentru vizitatori și turiști;
- Modernizarea drumului de acces;
- Realizarea unui parc de agrement și recreere cu funcțiuni și activități diverse:
  - Zonă spectacole;
  - Zonă parc canin;
  - Zonă de picnic;
  - Zone de trecere;
  - Zonă piațetă centrală;
  - Loc de joacă pentru copii;
  - Zonă skate-park;
  - Zone de sport;
  - Zone de belvedere;
  - Zone de odihnă și contemplare;
  - Zona de acces carosabil;
  - Zona de pază;
  - Parcare;
  - Zonă de toalete publice;
  - Foișor;
  - Împrejmuirea terenului;
- Instalații electrice (sistem de iluminat ambiental și arhitectural) ;
- Instalații sanitare;
- Rețele exterioare (instalații de alimentare cu apă menajeră rece și caldă, instalații de canalizare menajeră).

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Suprafață spații deschise / clădiri create / reabilitate în stațiuni turistice (mp)	0	22.766,00
Creșterea numărului preconizat de vizite la siturile din patrimoniul cultural și natural și atracțiile care beneficiază de sprijin (vizite/an)	0	4.680,00
Lungimea infrastructurii rutiere și a utilităților din corpul drumului (km)	0	0,39
Suprafața infrastructurii rutiere și a utilităților din corpul drumului (mp)	0	2.588,00
Lungime trotuare / alei / trasee pietonale modernizate / realizate (km)	0	1,60
Suprafața trotuare / alei / trasee pietonale modernizate / realizate (mp)	0	5.710,39
Suprafața infrastructurilor pentru recreere / agrement create, amenajate, reabilitate	0	20.178,00

4. CREARE GRĂDINĂ PUBLICĂ PENTRU AGREMENT ȘI RECREERE PE STR. AVRAM IANCU, ORAȘ PUCIOASA

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 5 – Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, Prioritatea de Investiții 5.2 – Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului).

Contract de finanțare nr. 3802 din 08.03.2019.

Codul SMIS al proiectului: 114382

Valoarea totală a proiectului: 919.705,95 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 605.897,00 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 525.522,94 lei și din bugetul național – 80.374,06 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Crearea/reabilitarea a 1.398 mp de spații deschise, în Orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific al proiectului:

Crearea unei grădini cu suprafața de 1.398 mp, în Orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Descrierea succintă a proiectului:

Prin proiect se vor realiza în principal următoarele:

- Spații verzi:
  - Peluză gazonată;
  - Amenajare florală;
  - Mobilare cu arbori și gard viu;
- Alei pietonale;
- Loc de joacă;
- Locuri de relaxare;
- Împrejmuire.

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane	0	1.398,00
Spații verzi create (mp)	0	1.398,00

5. AMENAJARE ZONĂ DE AGREMENT ȘI PETRECERE A TIMPULUI LIBER PRIN RECONVERSIA ȘI REFUNȚIONALIZAREA TERENULUI DIN LUNCA RÂULUI IALOMIȚA, ORAȘUL PUCIOASA, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 5 – Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, Prioritatea de Investiții 5.2 – Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului)

Contract de finanțare nr. 4002 din 08.03.2019.

Codul SMIS al proiectului: 116344

Valoarea totală a proiectului: 12.229.790,79 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 11.601.199,60 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 10.062.264,96 lei și din bugetul național – 1.538.934,64 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Crearea/reabilitarea a 23.735 mp de spații deschise, în zona urbană Orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Crearea unei zone de agrement, cu suprafața de 20.250 mp, în Orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 2: Crearea unui spațiu verde (suar), cu o suprafață de 3.886,57 mp, în interiorul zonei de agrement în Orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 3: Modernizarea unei străzi din Orașul Pucioasa, pe o suprafață de 3.485 mp și o lungime de 458,65 ml, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Descrierea succintă a proiectului:

Prin proiect se vor realiza în principal următoarele:

- I. Zona de agrement
  - Zonă suar și spații verzi;
  - Construcții pentru vestiare, grupuri sanitare terenuri sport;
  - Terenuri de sport;
  - Skateparc;
  - Loc de practicare fitness;
  - Loc de joacă pentru copii;
  - Piscină;
  - Zonă picnic – foșoare;
  - Zonă animale de companie;
  - Împrejmuire și parapet protecție râu;
  - Alei de circulație pietonală;
  - Pistă de biciclete;

- Accese auto și parcaje;
  - Sistemare verticală;
  - Rețele în incintă (rețea apă potabilă, rețea apă reciclată, rețea apă uzată menajeră, rețea energie electrică).
- II. Drum de acces
- Constă în realizarea accesului dinspre strada Morilor către locul de agrement propus.
- III. Rețele de utilități
- Alimentarea cu energie electrică;
  - Alimentarea cu apă potabilă;
  - Canal colector apă pluvială.

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane (mp)	0	23.735,00
Spații verzi create (mp)	0	3.886,57
Străzi urbane modernizate (mp)	0	3.485,00
Străzi urbane modernizate (ml)	0	458,65

6. CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SPITALULUI ORĂȘENESC PUCIOASA

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Prioritatea de Investiții 3.1 – Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor, Operațiunea B – Clădiri publice)

Contract de finanțare nr. 4456 din 19.06.2019.

Codul SMIS al proiectului: 111504

Valoarea totală a proiectului: 32.270.838,22 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 31.545.158,34 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 27.360.596,57 lei și din bugetul național – 4.184.561,77 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Creșterea eficienței energetice într-o clădire a Spitalului Orășenesc Pucioasa, ca urmare a realizării măsurilor de creștere a eficienței energetice prevăzute în proiect, în termen de 5 ani de la finalizarea investiției. Creșterea eficienței energetice se concretizează în reducerea consumurilor de energie, așa cum se menționează în obiectivele specifice. Atingerea tuturor obiectivelor specifice asigură atingerea obiectivului general al proiectului.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Scăderea anuală estimată a gazelor cu efect de seră într-o clădire a Spitalului Orășenesc Pucioasa, calculată conform metodologiei prevăzută în Condițiile specifice

de accesare a fondurilor în cadrul apelurilor de proiecte cu titlul POR/2016/3/3.1/B/1/7 Regiuni și POR/2016/3/3.1/B/1/BI, Axa prioritară 3, Prioritatea de investiții 3.1, Operațiunea B – Clădiri publice și în actele normative în vigoare la data întocmirii auditului energetic, de la 589,37 echivalent tone de CO₂ la 248,88 echivalent tone de CO₂, ca urmare a realizării măsurilor de creștere a eficienței energetice prevăzute în proiect, în termen de 5 ani de la finalizarea investiției.

Obiectivul specific nr. 2: Scăderea consumului anual de energie primară într-o clădire a Spitalului Orășenesc Pucioasa, calculat conform metodologiei prevăzută în Condițiile specifice de accesare a fondurilor în cadrul apelurilor de proiecte cu titlul POR/2016/3/3.1/B/1/7 Regiuni și POR/2016/3/3.1/B/1/BI, Axa prioritară 3, Prioritatea de investiții 3.1, Operațiunea B – Clădiri publice și în actele normative în vigoare la data întocmirii auditului energetic, de la 3.489.445,03 kWh/an la 1.256.154,36 kWh/an, ca urmare a realizării măsurilor de creștere a eficienței energetice prevăzute în proiect, în termen de 5 ani de la finalizarea investiției.

Obiectivul specific nr. 3: Crearea, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023, pentru o clădire a Spitalului Orășenesc Pucioasa, a condițiilor pentru obținerea avizului ISU și pentru asigurarea îndeplinirii cerințelor fundamentale de securitate la incendiu, ca urmare a realizării măsurilor prevăzute în proiect.

Descrierea succintă a proiectului:

Prin proiect se vor realiza în principal următoarele:

- Lucrări de rezistență
- Lucrări de arhitectură în vederea eficientizării energetice a clădirii
  - Lucrări de reabilitare termică
  - Hidroizolarea și termoizolarea subsolului
  - Lucrări tavane
  - Uși exterioare acces
  - Înlocuirea lifturilor
- Lucrări de arhitectură conexe
  - Refacere trotuar de gardă
  - Vopsitorii interioare
  - Refacere finisaje interioare
  - Reabilitare scară acces-evacuare și conformare cu impunerile de evacuare ISU
  - Refacere rampe de acces și conformare ISU
- Instalații
  - Reabilitarea/modernizarea instalației de iluminat a clădirii
  - Lucrări de management energetic
  - Preparare agent termic de încălzire/răcire și apă caldă menajeră din surse regenerabile (pompe de căldură)
  - Preparare apă caldă menajeră din surse regenerabile (panouri solare)
  - Preparare apă caldă menajeră – convențional
  - Distribuție apă caldă menajeră și recirculare
  - Distribuție agent termic
  - Ventilație – climatizare
- Lucrări conexe instalațiilor
  - Reabilitare instalație curenți tari
  - Reabilitare instalație detecție și semnalizare incendiu
  - Reabilitare rețea alimentare cu apă rece și alimentare hidranți interior și exteriori – canalizare
- Modernizare centrale termice
- Branșamente
  - Reabilitare branșament – alimentare cu apă
  - Reabilitare branșament – canalizare
  - Reabilitare branșament – telecomunicații

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Reducerea gazelor cu efect de seră: Scădere anuală estimată a gazelor cu efect de seră (Echivalent tone de CO ₂)	0	340,49
Eficiența energetică: Scădere a consumului anual de energie primară al clădirilor publice (KWh/an)	0	2.233.290,67
Scăderea consumului anual de energie finală în clădirile publice (din surse neregenerabile) (tep)	0	173,00
Scăderea consumului anual specific de energie primară (din surse neregenerabile) (KWh/m ² /an) total, din care:	0	240,83
-pentru încălzire/răcire	0	158,45
Numărul clădirilor care beneficiază de măsuri de creștere a eficienței energetice (nr.)	0	1

7. REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI DOTAREA AMBULATORIULUI INTEGRAT AL SPITALULUI ORĂȘENESC PUCIOASA**Beneficiar:** UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 8 - Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale, Prioritatea de Investiții 8.1 - Investiții în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de comunități.).

Contract de finanțare nr. 4893 din 08.11.2019.**Codul SMIS al proiectului:** 126582

Valoarea totală a proiectului: 10.698.181,73 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 10.484.218,09 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR - 7.488.727,22 lei și din bugetul național - 2.995.490,87 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului: Creșterea accesibilității serviciilor de sănătate oferite de Ambulatoriul integrat al Spitalului Orășenesc Pucioasa.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Reabilitarea și modernizarea Ambulatoriului integrat al Spitalului Orășenesc Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 2: Dotarea Ambulatoriului integrat al Spitalului Orășenesc Pucioasa, cu echipamente și dotări necesare desfășurării activității, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Descrierea succintă a proiectului:

Proiectul urmărește reabilitarea, modernizarea și dotarea Ambulatoriului Integrat al Spitalului Orășenesc Pucioasa prin:

- Introducerea unui lift interior care va asigura accesul facil pe verticală între parterul și etajul 1 al Ambulatoriului;
- Separarea acceselor pentru adulți și copii prin relocarea cabinetului de Pediatrie și asigurarea unui acces separat dotat cu SAS, zonă de așteptare și grup sanitar;
- Înlocuirea în totalitate a finisajului de pardoseală, utilizându-se covor PVC de trafic intens
- Înlocuirea tâmplăriei interioare, cu excepția ușilor interioare de la Computerul tomograf și aparatul Rx;
- Refacerea tuturor finisajelor la pereți utilizând vopseluri lavabile antimicrobiene și antifungice;
- Dotarea culoarelor cu mână curentă și protecții la lovire pereți, uși interioare și colțuri pereți;
- Recompartimentări funcționale în vederea obținerii tuturor spațiilor medicale necesare;
- Dotarea cu echipamente medicale.

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Unități medicale construite/ reabilite/ modernizate/ extinse/dotate (pentru servicii medicale comunitare și ambulatorii)	-	1
Beneficiari de infrastructură medicală construită/ reabilitată/modernizată/ extinsă/ dotată (pentru servicii medicale comunitare și ambulatorii)	-	16.000

Acestea sunt rezultatele principale ale proiectului, care se obțin în urma atingerii rezultatelor aferente fiecărei activități.

8. REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA LICEULUI TEHNOLOGIC PUCIOASA

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 10 – Îmbunătățirea infrastructurii educaționale, Prioritatea de Investiții 10.1 - Investițiile în educație, și formare, inclusiv în formare profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare, Obiectiv Specific 10.2 Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții, Apel dedicat învățământului profesional și tehnic și învățării pe tot parcursul vieții)

Contract de finanțare nr. 5255 din 03.04.2020.

Codul SMIS al proiectului: 124173

Valoarea totală a proiectului: 9.467.560,13 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 8.893.229,81 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 7.701.576,86 și din bugetul național – 1.191.652,95 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului: Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii educaționale pentru învățământul profesional și tehnic din Orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific al proiectului: Reabilitarea, modernizarea și extinderea Liceului Tehnologic Pucioasa în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Descrierea succintă a proiectului:

Prin proiect se vor realiza în principal următoarele:

- consolidarea infrastructurii și suprastructurii, reabilitarea termică, refuncționalizarea și modernizarea clădirii principale a Liceului Tehnologic Pucioasa;
- refuncționalizarea și extinderea pe verticală a celor două corpuri anexă;
- lucrări de instalații electrice - curenți slabi și tari, instalații sanitare, instalații stingere incendiu, instalații ventilații și instalații termice;
- reabilitare bransamente;
- refacerea acoperișului corpului principal și realizarea acoperișului de tip terasă peste zonele extinse;
- refacerea împrejmuirii liceului în zonele în care este avariat;
- amenajare spații verzi;
- asigurarea de echipamente și dotări pentru desfășurarea procesului educațional în atelierul mecanică de montaj, întreținere și reparații, atelierul prelucrare lemn, atelierul textile, laboratorul electronică și automatizări și laboratorul informatică.

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Capacitatea infrastructurii de educație care beneficiază de sprijin - învățământ profesional și tehnic	-	252
Numărul de participanți la procesul educațional în unitatea de infrastructură subiect al proiectului	271	324
Categoria infrastructurii subiect al proiectului: liceu tehnologic/școală profesională	-	1

9. CONSTRUIREA ȘI DOTAREA GRĂDINIȚEI "PRICHINDEL" DIN ORAȘUL PUCIOASA ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA SPAȚIILOR PUBLICE URBANE DIN ZONĂ

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 13 - Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii, Prioritatea de Investiții 9b - Oferirea de sprijin pentru revitalizarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale, Obiectivul specific 13.1: Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România).

Contract de finanțare nr. 5782 din 29.07.2020.

Codul SMIS al proiectului: 123418

Valoarea totală a proiectului: 17.973.870,30 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 15.610.553,32 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR - 15.251.690,02 și din bugetul național - 358.863,30 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Îmbunătățirea calității vieții populației în Orașul Pucioasa.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Demolarea clădirii grădiniței existente și construirea unei clădiri noi pentru Grădinița „Prichindel” din orașul Pucioasa, precum și dotarea acesteia, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Clădirea grădiniței va fi demolată și va fi construită una nouă, cu 8 săli de grupă. Vor fi achiziționate dotări necesare funcționării grădiniței. Vor fi realizate amenajări de tipul loc de joacă, amfiteatru în aer liber, alei pietonale și carosabile, spații verzi, împrejmuire și o parcare cu 24 locuri. Se vor asigura utilitățile necesare pentru funcționarea grădiniței.

Obiectivul specific nr. 2: Îmbunătățirea spațiilor publice urbane din zona Grădiniței „Prichindel” din orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023. Se vor amenaja spațiile publice urbane din zona grădiniței: reabilitare strada Pieței și Aleea Ardealului, alei carosabile și pietonale, 3 rasteluri pentru biciclete, iluminat public, spații verzi, 3 locuri de joacă, o zonă de sport, o zonă pentru câini de companie, 2 foisoare și sistem de supraveghere video.

Descrierea succintă a proiectului:

Prin proiect se vor realiza în principal următoarele:

Se vor achiziționa:

1) Obiectul 1 - Construire grădinița, amenajări exterioare și parcare (nr. cad. 73993, 73997, 73664)

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

-OB 1 Utilaje și echipamente

Dotări

-OB 1 Dotări

2) Obiectul 2 - Amenajare spații publice urbane (nr. cad. 73662, 74136, 74077)

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

-OB 2 Utilaje și echipamente

Dotări

-OB 2 Dotări

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
1. Dezvoltare urbană: Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane - mp	0	14.377,30
2. Dezvoltare urbană: Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane - mp	0	652,45
3. Clădiri publice construite/ modernizate/ extinse - nr.	0	1,00
4. Persoane care trăiesc în orașe mici și mijlocii unde s-au implementat strategii de dezvoltare locală - persoane	0	14.700,00

10. REABILITAREA, MODERNIZAREA, EXTINDEREA ȘI DOTAREA GRĂDINIȚEI CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 2 DIN ORAȘUL PUCIOASA ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA SPAȚIILOR PUBLICE URBANE DIN ZONĂ

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 13 - Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii, Prioritatea de Investiții 9b – Oferirea de sprijin pentru revitalizarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale, Obiectivul specific 13.1: Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România).

Contract de finanțare nr. 6474 din 22.12.2020.

Codul SMIS al proiectului: 125421

Valoarea totală a proiectului: 14.279.798,00 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 279.097,20 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 11.861.630,74 și din bugetul național – 279.097,20 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Îmbunătățirea calității vieții populației în Orașul Pucioasa.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectiv specific nr. 1: Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea Grădiniței cu program prelungit nr. 2 din orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Acest obiectiv se referă la lucrările de categoria A. Clădirea grădiniței va fi reabilitată, modernizată și extinsă pe orizontală. Vor fi achiziționate echipamente și dotări necesare funcționării grădiniței. Vor fi realizate amenajări exterioare: loc de joacă, alei pietonale, spații verzi și împrejmuire. Se vor asigura utilitățile pentru funcționarea grădiniței.

Obiectiv specific nr. 2: Îmbunătățirea spațiilor publice urbane din zona Grădiniței cu program prelungit nr. 2 din orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023. Acest obiectiv se referă la lucrările de categoria B. Se vor amenaja spațiile publice urbane din zona grădiniței: str. Zorele, str. Sergent Erou Nicolae Marius, str. Noua, str. Florin Popescu, aleile pietonale, și se vor crea 3 locuri de joacă și 2 parcări pentru grădiniță. Se va asigura supravegherea video. Se vor amenaja spații verzi.

Descrierea succintă a proiectului:

Prin proiect se vor realiza în principal următoarele:

Se vor achiziționa:

1) Obiectul 1 - Grădiniță

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

-Echipamente clădire grădiniță

-Echipamente loc de joacă

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport

Dotări

2) Obiectul 2 – Spații publice urbane

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
1. Dezvoltare urbană: Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane - mp	0	1.141,28
2. Dezvoltare urbană: Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane - mp	0	25.890,70
3. Clădiri publice contruite/ modernizate/ extinse - nr.	0	1,00

11. EFICIENTIZAREA ENERGETICĂ A GRĂDINIȚEI CU PROGRAM PRELUNGIT "MICUL PRINT" PUCIOASA

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Prioritatea de Investiții 3.1 – Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor, Operațiunea B – Clădiri publice).

Contract de finanțare nr. 6490 din 31.12.2020.

Codul SMIS al proiectului: 137375

Valoarea totală a proiectului: 5.888.484,34 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 4.041.267,56 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 3.948.364,86 lei și din bugetul național – 92.902,70 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Creșterea eficienței energetice în clădirea Grădiniței cu program prelungit "Micul Prinț" Pucioasa, ca urmare a realizării măsurilor de creștere a eficienței energetice prevăzute în proiect, în termen de 5 ani de la finalizarea investiției.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Scăderea anuală estimată a gazelor cu efect de seră în clădirea Grădiniței cu program prelungit "Micul Prinț" Pucioasa, calculată conform metodologiei prevăzută în actele normative în vigoare la data întocmirii auditului energetic, de la 65,676 echivalent tone de CO₂ la 19,753 echivalent tone de CO₂, ca urmare a realizării măsurilor de creștere a eficienței energetice prevăzute în proiect, în termen de 5 ani de la finalizarea investiției.

Scăderea anuală estimată a gazelor cu efect de seră se referă la cantitatea de gaze cu efect de seră economisită într-un an ca urmare a implementării proiectului.

Scăderea anuală estimată a gazelor cu efect de seră este dată de diferența dintre valorile înregistrate la finalul implementării proiectului (estimate prin măsurile/pachetele de măsuri propuse prin Raportul de audit energetic) și valorile înregistrate la începutul implementării proiectului calculate pentru clădire (precizate în Certificatul de performanță energetică a clădirii).

Obiectivul specific nr. 2: Scăderea consumului anual de energie primară în clădirea Grădiniței cu program prelungit "Micul Prinț" Pucioasa, calculată conform metodologiei prevăzută în actele normative în vigoare la data întocmirii auditului energetic, de la 313.994,940 kWh/an la

85.016,152 kWh/an, ca urmare a realizării măsurilor de creștere a eficienței energetice prevăzute în proiect, în termen de 5 ani de la finalizarea investiției.

Scăderea consumului anual de energie primară se referă la cantitatea de energie primară consumată la nivelul clădirii.

Scăderea consumului anual de energie primară este dată de diferența dintre valorile înregistrate la finalul implementării proiectului (valoarea estimată după implementarea proiectului (estimată prin măsurile/pachetele de măsuri propuse în Raportul de audit energetic)) și valorile înregistrate la începutul implementării proiectului calculate pentru clădire (valoarea calculată inițial pentru clădire (precizată în Raportul de audit energetic)).

Obiectivul specific nr. 3: Crearea, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023, pentru clădirea Grădiniței cu program prelungit "Micul Prinț" Pucioasa a condițiilor pentru obținerea avizului ISU și pentru asigurarea îndeplinirii cerințelor fundamentale de securitate la incendiu, ca urmare a realizării măsurilor prevăzute în proiect.

Descrierea succintă a proiectului:

Principalele activități/lucrări de intervenție/dotări aferente investiției de bază, cu indicarea încadrării fiecăreia dintre acestea într-una din cele două categorii de acțiuni specifice sprijinite în cadrul PI 3.1, Operațiunea B:

1. Măsuri de creștere a eficienței energetice:

Construcții și instalații

- Reabilitare termică a elementelor de anvelopă a clădirii
- Reabilitare termică a sistemului de încălzire
- Instalare a unor sisteme alternative de producere a energiei electrice și termice
- Instalare a sistemelor de climatizare, ventilare naturală și ventilare mecanică pentru asigurarea calității aerului interior
- Modernizarea instalației de iluminat
- Management energetic integrat pentru clădire

Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

- Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

- Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

2. Măsuri conexe care contribuie la implementarea proiectului, care nu conduc la creșterea eficienței energetice:

Construcții și instalații

- Repararea elementelor de construcție ale fațadei
- Reparații șarpantă existentă și înlocuirea sistemului de colectare și evacuare a apelor meteorice
- Refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție
- Repararea trotuarelor de protecție
- Măsuri de consolidare a clădirii
- Crearea de facilități pentru persoanele cu dizabilități
- Lucrări de recompartimentare interioară
- Lucrări de înlocuire a tâmplăriei interioare
- Lucrări specifice din categoria lucrărilor necesare obținerii avizului ISU
- Modernizarea instalației electrice, înlocuirea circuitelor electrice
- Înlocuirea instalației de distribuție a apei reci și a colectoarelor de canalizare menajeră

Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

- Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

- Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

Alte lucrări prevăzute în proiect:

- Amenajarea terenului
- Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială
- Asigurarea utilităților necesare obiectivului
- Organizare de șantier

Din Raportul de audit energetic rezultă, din condițiile inițiale și/sau prin măsurile propuse, un nivel de peste 10% din consumul total de energie primară (valoarea consumului total de energie primară înregistrată la finalul implementării proiectului) care este realizat din surse regenerabile de energie (la nivel de proiect).

- Consumul anual de energie primară al clădirii publice, total (kwh/an)

Valoare la finalul implementării proiectului – 85.016,152 kwh/an

- Consum anual de energie primară din surse regenerabile (kwh/an)

Valoare la finalul implementării proiectului – 35.225,783 kwh/an

(35.225,783 kwh/an reprezintă 41,43% din totalul de 85.016,152 kwh/an)

Contribuția proiectului la realizarea obiectivelor specifice priorității de investiție:

1. Emisii anuale echivalent CO₂ (kgCO₂/m²/an)

Proiectul prevede măsuri de intervenție care duc la emisii echivalent CO₂:

a. situate sub valorile corespunzătoare stabilite pentru 31.12.2018 (23,827 Kg/m²/an < 25 Kg/m²/an)

2. Consumul anual specific de energie primară

Proiectul prevede măsuri de intervenție care duc la un consum anual specific de energie primară (utilizând surse neregenerabile fosile)

(KWh/m²/an)

a. situat sub valorile corespunzătoare stabilite pentru 31.12.2018 (102,553 kwh/m²/an < 120 kwh/m²/an)

3. Reducerea consumului anual de energie primară (kWh/an)

a. Proiectul prevede măsuri de intervenție ce conduc la o reducere a consumului anual de energie primară 40% față de consumul inițial (72,93%)

-Valoare la începutul implementării proiectului: 313.994,940 kwh/an

-Valoare la finalul implementării proiectului: 85.016,152 kwh/an

(85.016,152 kwh/an reprezintă 27,07% din totalul de 313.994,940 kwh/an, deci reducerea este de 72,93%)

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Reducerea gazelor cu efect de seră: Scădere anuală estimată a gazelor cu efect de seră	0	45,923 echivalent tone de CO ₂
Eficiența energetică: Scădere a consumului anual de energie primară al clădirilor publice	0	228.978,788 KWh/an
Scăderea consumului anual specific de energie primară (din surse neregenerabile) total	0	276,210 kWh/m ² /an
Scăderea consumului anual specific de energie primară (din surse neregenerabile) total, din care: pentru încălzire/răcire	0	264,702 kWh/m ² /an
Numărul clădirilor care beneficiază de măsuri de creștere a eficienței energetice	0	1

12. CONSTRUIRE 3 BLOCURI CU LOCUINȚE SOCIALE ÎN ORAȘUL PUCIOASA ȘI ÎMBUNĂȚĂIREA SPAȚIILOR PUBLICE URBANE DIN ZONĂ**Beneficiar:** UAT ORAȘ PUCIOASA**Programul de finanțare:** Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 13 - Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii, Prioritatea de Investiții 9b – Oferirea de sprijin pentru revitalizarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale, Obiectivul specific 13.1: Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România).**Contract de finanțare nr.** 5491 din 14.05.2020.**Codul SMIS al proiectului:** 125422**Valoarea totală a proiectului:** 20.252.517,32 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 19.847.466,97 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 17.214.639,74 și din bugetul național – 2.632.827,23 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local.**Obiectivul general al proiectului:**

Îmbunătățirea calității vieții populației în Orașul Pucioasa.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Construirea a 3 blocuri cu locuințe sociale în orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023. Vor fi construite 3 blocuri cu locuințe sociale în orașul Pucioasa, cu un număr total de 21 apartamente și 27 garsoniere. Se vor amenaja: o parcare pentru blocuri, o platformă gospodărească și un loc de joacă.

Obiectivul specific nr. 2: Îmbunătățirea spațiilor publice urbane din zona blocurilor cu locuințe sociale care vor fi construite, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023. Se vor amenaja spațiile publice urbane din zona blocurilor, spații verzi, străzile Independenței și Glodeni 3 și o punte pietonală peste părăul Bizdidel, care leagă cele două străzi. Se vor asigura utilitățile pentru blocuri.

Descrierea succintă a proiectului:

Prin proiect se vor realiza în principal următoarele, se vor achiziționa:

1) Obiectul 1 - Locuințe sociale - blocuri

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

-Utilaje și echipamente cu montaj – instalații și echipamente cu montaj - loc de joacă

2) Obiectul 2 – Spații publice urbane

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Dezvoltare urbană: Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane	-	7.102,71
Dezvoltare urbană: Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane	-	970,41
Clădiri publice construite/ modernizate /extinse	-	3

13. REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI DOTAREA BIBLIOTECII ORĂȘENEȘTI ȘI REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA SISTEMULUI DE SUPRAVEGHERE VIDEO DIN ORAȘUL PUCIOASA

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 13 - Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii, Prioritatea de Investiții 9b – Oferirea de sprijin pentru revitalizarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale, Obiectivul specific 13.1: Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România).

Contract de finanțare nr. 5543 din 14.05.2020.

Codul SMIS al proiectului: 125423

Valoarea totală a proiectului: 3.186.473,30 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 2.744.270,97 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 2.380.235,02 și din bugetul național – 364.035,95 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Îmbunătățirea calității vieții populației în Orașul Pucioasa.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bibliotecii orășenești Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Clădirea bibliotecii (în care funcționează și dispeceratul sistemului de supraveghere video), va fi reabilitată și modernizată. Vor fi achiziționate dotări necesare funcționării bibliotecii. Se va amenaja o parcare pentru bibliotecă. Se vor asigura utilitățile necesare pentru funcționarea bibliotecii.

Obiectivul specific nr. 2: Reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de supraveghere video din orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Sistemul de supraveghere video va fi extins pentru supravegherea bibliotecii și a zonei din jurul său. Reabilitarea și modernizarea sa se referă la partea de dispecerat. Se vor asigura utilitățile necesare pentru funcționarea sistemului, inclusiv dispeceratul.

Obiectivul specific nr. 3: Îmbunătățirea spațiilor publice urbane din zona Bibliotecii orășenești Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Se vor amenaja spațiile publice urbane din jurul clădirii dispeceratului/bibliotecii: alei pietonale, spații verzi, mobilier stradal, suport parcare biciclete.

Descrierea succintă a proiectului:

Prin proiect se vor realiza în principal următoarele:

Se vor achiziționa:

1) Obiectul 1 - Biblioteca

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport

Dotări

Active necorporale

2) Obiectul 2 - Spații publice urbane: Sistem de supraveghere video, inclusiv dispecerat

Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj
Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport
Dotări
Active necorporale
3) Obiectul 3 – Rețele utilități
4) Obiectul 4 – Spații publice urbane: Alei pietonale
Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj
5) Obiectul 5 – Spații verzi

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Dezvoltare urbană: Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane	-	1.522,09
Dezvoltare urbană: Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane	-	350,91
Clădiri publice construite/modernizate/extinse	-	1,00

14. ÎNFIINȚARE CENTRU SOCIAL PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE PRIN REABILITARE CLĂDIRE P+2, NR 18, STR. RÂNDUNELELOR, PUCIOASA, JUDEȚ DÂMBOVIȚA**Beneficiar:** UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale, Prioritatea de Investiții 8.1 - Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale, Obiectivul Specific 8.3 - Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale)

Contract de finanțare nr. 1541/14.03.2018.**Codul SMIS al proiectului:** 114030

Valoarea totală a proiectului: 2.276.950,98 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 2.213.118,44 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 1.919.541,50 lei și din bugetul național – 293.576,94 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Realizarea unui centru social de zi pentru persoanele vârstnice din Orașul Pucioasa. Acesta va fi atins prin reabilitarea, modernizarea și adaptarea la cerințele activității propuse prin proiect, a unei clădiri existente la nivelul orașului Pucioasa, actualmente nefuncțională.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Furnizarea de servicii sociale competente la standarde internaționale pentru persoanele vârstnice.

Obiectivul specific nr. 2: Asigurarea unui cadru securizat pentru petrecerea timpului liber pentru persoanele vârstnice.

Obiectivul specific nr. 3: Integrarea persoanele vârstnice în comunitate prin creșterea adaptabilității.

Obiectivul specific nr. 4: Creșterea gradului de accesibilitate al pensionarilor care doresc condiții mai bune pentru îngrijirea și divertismentul lor.

Descrierea succintă a proiectului:

Prin proiect se vor realiza în principal următoarele:

Obiect 1. REABILITARE CONSTRUCȚIE EXISTENTĂ P+2

Funcțiune clădire: centru social pentru persoane vârstnice

Regim înălțime existent: P+2

H max la coamă: +10.22 m (față de cota ±0.00)

H max la cornișă: +8.50 m (față de cota ±0.00)

Suprafața construită: 305 mp

Suprafața construită desfășurată: 915mp

Suprafața utilă desfășurată: 730.87 mp

Cota interioară : +1.75 la subsol tehnic, +2.55 la parter și +2.45 m la etaj 1 și etaj 2

Obiect 2. EXTINDERE CU LIFT EXTERIOR

Funcțiune clădire: lift

Regim înălțime existent: P+2

H max la coamă: +10.11m (față de cota ±0.00)

H max la cornișă: +9.00 m (față de cota ±0.00)

Suprafața construită: 6.78 mp

Suprafața construită desfășurată: 20.34 mp

Obiect 3. AMENAJAREA TERENULUI (ILUMINAT EXTERIOR, PAVILION DIN LEMN, ALEI CAROSABILE ȘI PIETONALE, SPAȚII VERZI

Pavilion lemn

Funcțiune clădire: pavilion

Regim înălțime existent: P

H max la coamă: +2.87m (față de cota ±0.00)

H max la cornișă: +2.15 m (față de cota ±0.00)

Suprafața construită: 12 mp

Suprafața construită desfășurată: 12 mp

Amenajări exterioare

-realizarea unui acces auto pentru intervenții PSI, care să asigure necesarul de locuri de parcare - 9 locuri de parcare.

-suprafața totală aferentă parcajelor și aleilor carosabile este de ~216 mp.

-suprafețele aferente trotuarelor și aleilor pietonale nou executate sunt de ~136 mp. Aleea pietonală va fi placată cu pavele pietonale.

-suprafața spațiilor verzi amenajate este de ~ 86 mp (~11% din suprafața totală).

Iluminat exterior

Obiect 4. REȚELE EXTERIOARE

-Rețele apă - incintă

-Rețele canalizare - incintă

-Rețele electrice exterioare

Obiect 5. SISTEM DETECȚIE INCENDIU

-cuprinde instalații și dotări specifice

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Număr de centre sociale fără componentă rezidențială a căror infrastructură a fost reabilitată/modernizată/ extinsă/dotată	-	1,00
Număr de centre sociale fără componentă rezidențială a căror infrastructură a fost reabilitată/modernizată/dotată	-	1,00

15. EFICIENTIZARE ENERGETICĂ PRIN REABILITAREA ȘI CONSOLIDAREA CLĂDIRILOR REZIDENȚIALE DIN ORAȘUL PUCIOASA, STRADA AVRAM IANCU, BLOC 1, BLOC 2, BLOC 3, ORAȘ PUCIOASA, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA**Beneficiar:** UAT ORAȘ PUCIOASA**Programul de finanțare:** Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Obiectiv specific 3.1 Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari).**Contract de finanțare nr. 4587 din 23.07.2019.****Codul SMIS al proiectului:** 118649**Valoarea totală a proiectului:** 2.775.301,32 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 2.600.255,51 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 2.255.323,66 lei și din bugetul național – 344.931,85 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.**Obiectivul general al proiectului:**

Proiectul de investiții are ca obiectiv general creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari, ca urmare a implementării măsurilor de reabilitare și modernizare energetică.

Obiectivele specifice ale proiectului: Obiectivul specific nr. 1: Scăderea anuală a emisiilor echivalent CO₂ (kg CO₂/m²/an) cu un procent mai mare de 40% față de emisiile inițiale.

Acest obiectiv specific se referă la cantitatea de gaze cu efect de seră economisită într-un an ca urmare a implementării proiectului;

Obiectivul specific nr. 2: Reducerea consumului anual specific de energie (kWh/m²/an) cu un procent mai mare de 40% față de consumul inițial.

Acest obiectiv specific se referă la cantitatea de energie primară economisită anual la nivelul clădirii;

Obiectivul specific nr. 3: Scăderea consumului anual specific de energie pentru încălzire.

Acest obiectiv specific se referă la cantitatea de energie termică economisită la nivelul clădirii. Scăderea consumului anual specific de energie pentru încălzire este dată de diferența dintre valoarea înregistrată la finalul implementării proiectului și valoarea înregistrată la început;

Obiectivul specific nr. 4: Scăderea consumului anual specific de energie. Acest obiectiv specific se referă la cantitatea de energie termică și electrică economisită la nivelul clădirii.

Descrierea succintă a proiectului:

Proiectul propune măsuri de creștere a eficienței energetice pentru Blocurile 1, 2 și 3 de pe strada Avram Iancu, orașul Pucioasa, Județul Dâmbovița, prin:

- Lucrări de reabilitare termică a anvelopei;
- Lucrări de reabilitare termică a sistemului de încălzire;
- Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile;
- Alte activități suplimentare.

Prin activitățile proiectului se urmărește:

1. Scăderea anuală a emisiilor echivalent tone de CO₂ cu un procent mai mare de 40% fata de emisiile inițiale:

Valoare la începutul implementării proiectului - 230,969 echivalent tone de CO₂

Valoare la finalul implementării proiectului - 100,468 echivalent tone de CO₂

Scăderea anuală a emisiilor echivalent CO₂ - 130,501 echivalent tone de CO₂

2. Reducerea consumului anual specific de energie(kWh/m²/an) cu un procent mai mare de 40% fata de consumul inițial:

Valoare la începutul implementării proiectului - 277,10 kWh/m²/an

Valoare la finalul implementării proiectului - 120,40 kWh/m²/an

Reducerea consumului anual specific de energie - 156,7 kWh/m²/an

3. Scăderea consumului anual specific de energie pentru încălzire:

Valoare la începutul implementării proiectului - 219,68 kWh/m²/an

Valoare la finalul implementării proiectului - 63,85 kWh/m²/an

Scăderea consumului anual specific de energie pentru încălzire - 155,83 kWh/m²/an

4. Scăderea consumului anual specific de energie primară:

Valoare la începutul implementării proiectului - 1126684,92 kWh/an

Valoare la finalul implementării proiectului - 489532,08 kWh/an

Scăderea consumului anual specific de energie primară - 637152,84 kWh/an

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Eficiența energetică: Numărul de gospodării cu clasificare mai bună a consumului de energie (echivalent tone CO ₂)		60
Reducerea gazelor cu efect de seră: Scădere anuală estimată a gazelor cu efect de seră (echivalent tone CO ₂)		130,501
Scăderea consumului anual de energie primară (kWh/an)		637.152,840
Scăderea consumului anual specific de energie pentru încălzire (kWh/m ² /an)		155,830
Scăderea consumului anual specific de energie (kWh/m ² /an)		156,700

16. REDUCEREA EMISIILOR DE CARBON ÎN ORAȘUL PUCIOASA ȘI ÎN ZONELE FUNCȚIONALE ALE ACESTUIA

Beneficiar: Parteneriatul dintre Unitatea Administrativ Teritorială Oras Pucioasa (Lider), UAT ORAȘ PUCIOASA (membru), UAT COMUNA BEZDEAD (membru), UAT COMUNA MOȚĂIENI (membru), UAT COMUNA BRĂNEȘTI (membru), UAT COMUNA GLODENI (membru), UAT COMUNA VÂRFURI (membru), condus și reprezentat de către UAT **Oraș Pucioasa (Lider de parteneriat)**

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Obiectivul specific 3.2 - Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazată pe planurile de mobilitate urbană durabilă).

Contract de finanțare nr. 6702 din 25.02.2021.

Codul SMIS al proiectului: 133131

Valoarea totală a proiectului: 26.467.089,53 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 23.282.471,26 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 20.193.980,17 lei și din bugetul național – 3.088.491,08 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazată pe planurile de mobilitate urbană durabilă.

Atingerea tuturor obiectivelor specifice asigură atingerea obiectivului general al proiectului, fiind o consecință a îndeplinirii acestora.

Obiectivele sunt în strânsă corelare cu activitățile și rezultatele (output) prevăzute a se realiza/obține respectiv:

- Scăderea anuală estimată a gazelor cu efect de seră (tone echivalent CO₂/an)
- Creșterea estimată anuală a numărului de pasageri transportați în cadrul sistemelor de transport public de călători construite (nr. pasageri);
- Creșterea estimată anuală a numărului de persoane care utilizează zonele pietonale/modernizate.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectiv specific nr. 1: Construirea unei autobaze în orașul Pucioasa, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023:

Obiectivul specific nr. 2: Modernizarea unei zone pietonale (promenada Piața), în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 3: Reabilitarea DJ710 în orașul Pucioasa pe o lungime de 2.301,00 ml, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 4: Reabilitare DJ710A în orașul Pucioasa pe o lungime de 1.042,00 ml, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023..

Obiectivul specific nr. 5: Reabilitare DJ712 în orasul Pucioasa pe o lungime de 424,00 ml, în perioada de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 6: Achiziția a 5 autobuze electrice, până la finalizarea perioadei de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 7: Achiziția a 5 stații cu încărcare lentă și 2 stații cu încărcare rapidă, până la finalizarea perioadei de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Obiectivul specific nr. 8: Crearea unui sistem de management informatizat pentru transportul public, până la finalizarea perioadei de implementare a proiectului, dar nu mai târziu de 31.12.2023.

Descrierea succintă a proiectului:

Prin proiect se vor realiza în principal următoarele:

1. Construirea unei autobaze

- Pe terenul destinat autobazei se vor amenaja:

- un sediu al autobazei cu suprafața construită de 167 mp și suprafața desfășurată de 246,30 mp;
- copertină metalică (depou cu stații de încărcare pentru autobuzele electrice) cu suprafața construită de 260,55 mp și suprafața desfășurată de 260,55 mp;
- împrejmuirea terenului și amenajări exterioare.

2. Modernizarea unei zone pietonale (promenada Piața)

- Zona pietonală amenajată, promenada pieței, are o suprafață de 1.390 mp.

3. Reabilitarea drumului DJ710

- Traseul DJ710 în orașul Pucioasa se va reabilita pe o lungime de 2.301,00 ml (de la km 1+130 la km 3+431) și pe o suprafață de 27.417,00 mp.

4. Reabilitarea drumului DJ710A

- Traseul DJ710A în orașul Pucioasa se va reabilita pe o lungime de 1.042,00 ml (de la km 0+000 la km 1+042) și pe o suprafață de 12.504,00 mp.

5. Reabilitarea drumului DJ712

- Traseul DJ712 în orașul Pucioasa se va reabilita pe o lungime de 424,00 ml (de la km 0+020 la km 0+444) și pe o suprafață de 4.535,00 mp.

6. Achiziție autobuze electrice

- Se vor achiziționa 5 autobuze electrice cu următoarele caracteristici tehnice:

- motor de tracțiune de tip electric
- număr de locuri: minim 49
- lungime totală cuprinsă între 8.000 și 10.800 mm
- rampă de acces cu fotoliu rulant sau cărucior de copil la ușa din mijloc
- sistem de coborâre integrală a autobuzului pentru a facilita accesul
- dotare cu aer condiționat
- sistem de localizare prin satelit (GPS) sau localizare automată a vehiculului (AVL)
- sistem interior de afisaj electronic pentru informarea pasagerilor
- cel puțin 1 loc pentru persoane cu mobilitate redusă

7. Achiziție stații de încărcare (electrică)

- Se vor achiziționa 5 stații cu încărcare lentă și 2 stații cu încărcare rapidă.

8. Sistem de management informatizat pentru transportul public

- Sistemul va avea următoarele componente:

- sistem centralizat e-ticketing,
- sistem informare a călătorilor,
- sistem de supraveghere video,
- dispecerat video,
- sistem de localizare a mijloacelor de transport public urban și de managementul flotei (prin GPS).

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Operațiuni implementate destinate transportului public și nemotorizat	-	1

17. SISTEM DE ILUMINAT EFICIENT ÎN ORAȘUL PUCIOASA

Beneficiar: UAT ORAȘ PUCIOASA

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Obiectiv specific 3.1 Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari).

Contract de finanțare nr. 5073 din 23.01.2020.

Codul SMIS al proiectului: 121793

Valoarea totală a proiectului: 8.403.719,18 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 8.235.147,25 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 7.142.729,76 lei și din bugetul național – 1.092.417,49 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Proiectul de investiții are ca obiectiv general creșterea eficienței energetice în sistemul de iluminat public al Orașului Pucioasa, ca urmare a realizării măsurilor de creștere a eficienței energetice prevăzute în proiect, până la finalizarea investiției.

Obiectivul specific al proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Sprijinirea eficienței energetice prin înlocuirea corpurilor de iluminat public cu un consum ridicat de energie electrică cu iluminat prin utilizarea unor corpuri de iluminat LED și implementarea unui sistem de telegestiune la nivelul întregului obiectiv de investiție propus la finanțare, până la finalizarea implementării proiectului.

Descrierea succintă a proiectului:

Acest proiect propune crearea sistemului de iluminat public, folosind corpuri de iluminat cu surse de lumină bazate pe diode emițătoare de lumină. Surse de lumină tip LED – Lighting Emitting Diode. Totodată, sistemul de iluminat creat va avea implementat și un sistem de telegestiune.

Caracteristicile tehnice principale, ale sistemului de iluminat, conform scenariului S.T.E. 02, sunt:

- corpuri de iluminat tip LED, cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- sistem de telegestiune - cu rol de a monitoriza, comanda și controla de la distanță aparatele de iluminat, asigurându-se astfel un nivel precis de lumină la momentul potrivit și în locul potrivit;
- monitorizarea și controlul tuturor corpurilor de iluminat dintr-un punct central – dispecerat.

Prezentul proiect prevede măsuri de intervenție asupra sistemului public de iluminat din Orașul Pucioasa, pe o distanță de 54.099 ml și presupune:

- cheltuieli cu lucrări de instalații electrice;
- cheltuieli cu implementarea unui sistem de telegestiune;
- cheltuieli cu achiziționarea de dotări, respectiv server și stație de lucru.

Dispeceratul va fi instalat în sediul Primăriei Orașului Pucioasa, respectiv în Oras Pucioasa, str. Fântânelor, nr. 7, județ Dambovită, într-o cameră cu o suprafață de cca. 10 m, pusă la dispoziție de Beneficiarul investiției.

Numărul total de străzi incluse în proiect este de 69 de străzi.

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Scăderea consumului anual de energie primară în iluminat public	-	KWh/an 362.510,00
Reducerea gazelor cu efect de seră: Scădere anuală a gazelor cu efect de seră	-	Echivalent tone de CO2 245.090,00
Lungime sistem de iluminat public creat/modernizat /extins /reîntregit (ml)	-	57.979,00
Nivel de iluminare mediu (lx)	-	0,50

B. Proiecte cu finanțare UE - în curs de evaluare pentru obținerea finanțării la data de 14.12.2021

1. Dotarea unităților de învățământ preuniversitar din orașul Pucioasa, jud. Dâmbovița cu echipamente TIC necesare pentru derularea activităților didactice în mediul on-line în contextul pandemiei Covid

Solicitant: UAT Orașul Pucioasa

Programul de finanțare: Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 2 – Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă, Acțiunea 2.3.3 Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură.

Codul SMIS al proiectului: 146248

Valoarea totală a proiectului: 2.913.075,64 lei, din care finanțare nerambursabilă în sumă maximă de 2.714.872,19 lei (finanțare nerambursabilă din FEDR – 2.354.736,07 lei și din bugetul național – 360.136,12 lei), celelalte cheltuieli fiind acoperite din bugetul local al Orașului Pucioasa.

Obiectivul general al proiectului:

Constă în îmbunătățirea infrastructurii TIC în domeniul e-educație pentru asigurarea accesului elevilor la procesul de învățare în mediul on-line în contextul pandemiei generate de virusul SARS-CoV-2, în cadrul Liceului Tehnologic Pucioasa, Colegiului Național "Nicolae Titulescu", Școlii Gimnaziale Nr. 4 "Elena Donici Cantacuzino" și al Școlii Gimnaziale „Mihai Viteazul” din orașul Pucioasa, Județul Dâmbovița.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Obiectivul specific nr. 1: Creșterea accesului elevilor la procesul de învățare online prin dotarea a 100 de elevi provenind de la Liceul Tehnologic Pucioasa, a 100 de elevi ai Colegiului Național "Nicolae Titulescu", a 200 de elevi înscriși în cadrul Școlii Gimnaziale Nr. 4 "Elena Donici Cantacuzino", respectiv a 500 de elevi din cadrul Școlii Gimnaziale „Mihai Viteazul” din orașul Pucioasa, Județul Dâmbovița, cu echipamente mobile din domeniul tehnologiei informației de tipul tabletelor școlare, în decursul unei perioade de 12 luni, astfel încât orele de pregătire din timpul activităților didactice să se poată desfășura on-line, pentru a evita contactul direct al elevilor cu profesorii și cu ceilalți elevi, precum și pentru a preveni riscul de infectare cu virusul SARSCoV-2, fapt care ar pune în pericol desfășurarea în condiții normale a tuturor activităților didactice necesare procesului de învățământ.

Obiectivul specific nr. 2: Îmbunătățirea condițiilor necesare desfășurării activităților didactice în mediul online pentru a evita o creștere rapidă a infecției cu noul coronavirus prin dotarea cu laptop-uri, în decursul unei perioade de 12 luni, a 33 de cadre didactice provenind de la Liceul Tehnologic Pucioasa, a 45 de cadre didactice de la Colegiul Național "Nicolae Titulescu", a 51 de cadre didactice de la Școala Gimnazială Nr. 4 "Elena Donici Cantacuzino", respectiv a 40 de cadre didactice de la Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” în scopul derulării activităților didactice în mediul online, în contextul pandemic actual;

Obiectivul specific nr. 3: Îmbunătățirea infrastructurii cu care sunt dotate clasele din unitățile de învățământ preuniversitar incluse în proiect (13 clase - Liceul Tehnologic Pucioasa, 25 clase - Colegiul Național "Nicolae Titulescu", 27 clase - Școala Gimnazială Nr. 4 "Elena Donici Cantacuzino" și 26 clase - Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”), în decursul unei perioade de 12 luni, prin achiziția de echipamente și dispozitive necesare activității didactice de tip laptop, sistem All-In-One, sistem desktop + monitor, cameră web conferință, proiector, ecran proiecție, tablă interactivă, router wireless, tabletă grafică, inclusiv sistem de management al dispozitivelor achiziționate, în vederea asigurării condițiilor necesare desfășurării activităților didactice în mediul online pentru a evita o creștere rapidă a infecției cu noul coronavirus;

Descrierea succintă a proiectului:

În contextul provocării pe care o ridică contextul pandemic generat de virusul SARS-CoV-2 pentru derularea în bune condiții a anului școlar, proiectul propune dotarea cu tablete școlare și alte echipamente/dispozitive electronice a unităților de învățământ preuniversitar din Orașul Pucioasa, Județul Dâmbovița (Liceul Tehnologic Pucioasa, Colegiul Național "Nicolae Titulescu", Școala Gimnazială Nr. 4 "Elena Donici Cantacuzino" și Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”) pentru a asigura condițiile necesare desfășurării activității didactice în mediul on-line în vederea evitării unei creșteri rapide a numărului de infecții cu coronavirus la nivelul unităților de învățământ preuniversitar de stat incluse în proiect și, implicit, la nivelul comunității locale.

Prin proiect se propune achiziționarea următoarelor echipamente IT:

- 900 de echipamente mobile IT de tip tablete pentru uz școlar cu conexiune la Internet pentru minim 24 luni, achiziționate;
- 203 laptop-uri achiziționate, 22 sisteme All-In-One achiziționate, 27 sisteme desktop + monitor achiziționate, 63 camere web conferință achiziționate, 21 proiectoare achiziționate, 22 ecrane de proiecție achiziționate, 16 table interactive achiziționate;
- 47 routere Wireless achiziționate;
- sistem de management al dispozitivelor TIC achiziționate prin proiect;
- 90 tablete grafice achiziționate.

Rezultatele preconizate:

Indicator	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Numar de elevi din învățământul preuniversitar de stat sprijinți cu echipamente mobile IT pentru a participa la cursuri on-line		900
Numar de clase din unitatea/unitatile de învățământ preuniversitar sprijinite cu echipamente/dispozitive IT pentru a participa la cursuri on-line		91
Numar de profesori din unitatea/unitatile de învățământ preuniversitar		169

Proiectul a fost înregistrat cu nr. 704-233, la data de 22.11.2020, dată la care a fost depus în platforma electronică MySMIS 2014. La data de 14.12.2021 proiectul se afla în stadiul "Admis după evaluarea tehnico-financiară".

C. Proiecte finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL II) - în curs de implementare la data de 14.12.2021

1. Modernizare drumuri de interes local în zona Centrală, Șerbănești-Bela și Miculești-Diaconești din Orașul Pucioasa, județul Dâmbovița – Partea 1

Descrierea proiectului:

Proiectul vizează modernizarea a 6 drumuri de interes local (inclusiv sisteme de preluare a apelor pluviale):

- Str. Măndești-Brebeneschi,
- Str. 9 Mai,
- Str. Soarelui,
- Str. Păltiniș,
- Str. Narciselor,
- Str. Colinei.

Acestea se află în intravilanul orașului Pucioasa, cu precădere în zona de nord a acestuia și cumulează o lungime totală de aproximativ 4 km.

Proiectul prevede îmbunătățirea, modernizarea unui număr de 6 drumuri de interes local din clasa tehnică V, ce deservește în principal circulația riveranilor:

- Măndești-Brebeneschi,
- 9 Mai, Soarelui,
- Păltiniș,
- Narciselor,
- Colinei.

Obiective preconizate a fi atinse prin realizarea investiției publice

Prin realizarea investiției se dorește:

- Aducerea structurii rutiere la parametri tehnici corespunzători clasei tehnice V ale drumurilor de interes local;
- Realizarea unei infrastructuri rutiere noi, care să fie durabilă în timp;
- Corecția și îmbunătățirea elementelor geometrice ale drumurilor de interes local, atât în profil transversal, cât și în profil longitudinal, plan și curbe;
- Amenajarea acostamentelor, inclusiv căi de acces pietonale și trotuare în interiorul localităților, acolo unde este cazul;
- Amenajarea intersecțiilor cu alte drumuri laterale și amenajarea acestora pe o lungime de 25 metri;
- Realizarea de sisteme colectoare și de dirijare a apelor pluviale, cum ar fi: rigole carosabile din beton, rigole de acostamen, rigole triunghiulare, etc;
- Refacerea și construcția podețelor, ziduri de sprijin din gabioane, acolo unde acestea sunt necesare pentru siguranța circulației și pentru realizarea în siguranță a lucrărilor de drum propuse;
- Realizarea semnalizării orizontale și verticale, indicatoare și marcaje rutiere și montarea de parapete metalice, acolo unde este cazul pentru o siguranță a circulației optime;
- Creșterea calității vieții și desfășurarea în condiții de siguranță sporită a circulației autovehiculelor riveranilor străzilor studiate;
- Atragerea potențialilor investitori în interiorul orașului prin modernizarea drumurilor de interes local și asigurarea accesibilității către zonele ce prezintă un potențial turistic ridicat;
- Aducerea drumurilor de interes local la normelor și reglementările aflate în vigoare.

2. Reabilitarea, modernizarea și dotarea „Colegiului Național Nicolae Titulescu” din Orașul Pucioasa, județ Dâmbovița

Descrierea proiectului:

Colegiul Național Nicolae Titulescu, o unitate de învățământ de elită a județului Dâmbovița, cu performanțe deosebite în fiecare an, se află în situația în care baza materială pusă la dispoziția elevilor și cadrelor didactice este net inferioară rezultatelor acestora.

Prin investiția propusă, se vor crea premisele îmbunătățirii și eficientizării actului educațional, înlăturându-se totodată riscurile ce pot apărea în cazul unui seism (clădirea fiind încadrată în clasa de risc RsII) și asigurându-se condiții spațiale și de dotare conforme desfășurării optime a actului de învățământ.

Obiectivul general al proiectului este reabilitarea, modernizarea și dotarea Colegiului Național "Nicolae Titulescu".

Obiectivele specifice ale proiectului:

- punerea în siguranță a clădirii Colegiului Național Nicolae Titulescu din Pucioasa prin măsuri de consolidare care să aducă clădirea în clasa de risc seismic RsIV;
- reamenajarea și modernizarea tuturor spațiilor;
- înlocuirea tuturor finisajelor, în urma lucrărilor de consolidare;
- înlocuirea tuturor instalațiilor interioare și exterioare;
- extinderea parțială pe verticală a clădirii în vederea amplasării la nivelul etajului III a unei Săli de festivități;
- propunerea unei scări metalice de evacuare;
- modernizarea centralei termice, înlocuirea și automatizarea echipamentelor, inclusiv sistem BMS;
- promovarea conceptului de clădire verde, prin anveloparea părții opace a clădirii cu un strat de vată minerală bazaltică de 10 cm, înlocuirea tâmplăriei existente, propunerea de panouri solare pentru ACM și panouri fotovoltaice în vederea scăderii consumului de gaz natural pentru producerea de ACM și energie electrică;
- dotarea cu mobilier și echipamente;
- desfacerea acoperișului tip șarpantă și realizarea unui acoperiș tip terasă necirculabilă, cu excepția închiderii peste etajul III care va fi tip șarpantă.

Pentru realizarea investiției, a fost semnat contractul de proiectare, asistență tehnică și execuție lucrări pentru proiectul "Reabilitarea, modernizarea și dotarea Colegiului Național "Nicolae Titulescu" din Orașul Pucioasa, jud. Dâmbovița"

Serviciile de proiectare din cadrul contractului:

- Elaborare Documentații tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/ acordurilor/ autorizațiilor legale
- Elaborare Documentație tehnică pentru autorizarea executării lucrărilor
- Elaborare Documentație tehnică de organizare a execuției lucrărilor
- Elaborare Proiect tehnic de execuție
- Asigurare Asistență tehnică a proiectantului pe perioada execuției lucrărilor

Lucrările de construcție din cadrul contractului:

- Reabilitare Clădire C1
- Extindere etaj 3
- Centrală Termică
- Reabilitare Rețele Exterioare
- Reabilitarea bransamentelor necesare obiectivului

D. Proiecte finanțate prin Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social (prin Compania Națională de Investiții (CNI) - în curs de implementare la data de 14.12.2021

1. AȘEZĂMÂNT CULTURAL ÎN ORAȘUL PUCIOASA, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

Obiectivul investiției este îmbunătățirea calității infrastructurii de cultură, prin asigurarea unor standarde contemporane locuitorilor orașului Pucioasa.

Obiective specifice preconizate a fi atinse prin realizarea investiției publice:

- conformarea fondului construit propus în așezământul cultural în aer liber-spațiul de spectacole se va integra arhitectural în situl analizat propunând o volumetrie atractivă fără să schimbe caracterul actual al zonei.
- modernizarea și revitalizarea completă a spațiului existent, nefuncțional de ani de zile, prin restructurarea întregului ansamblu, cu intenția de a-l conforma la standarde actuale.
- realizarea unor lucrări/propuneri durabile cu impact pe termen lung și cu respect față de vecinătăți.
- încadrarea ansamblului în normele actuale de siguranță, calitate, igiena și protecție la incendiu – propunerea se va face în concordanță cu normativele actuale pentru a preveni apariția unor accidente sau chiar propagarea unui incendiu.
- dezvoltarea așezământului cultural poate duce la stimularea economiei locale, la stimularea dezvoltării intelectuale și la ridicarea nivelului de trai al localității.

Investiția se va realiza pe terenul în suprafață de 861mp, pe care se află actuală grădină de vară.

În urma demolării integrale a construcțiilor de pe teren se va realiza un nou așezământ cultural, ce cuprinde o scenă nouă (situată în partea opusă a terenului față de cea existentă), o sală de repetiții și spații tehnice (situat în poziția de acum a scenei) peste care se află gradene, parțial acoperite.

2. REABILITARE, MODERNIZARE ȘI EXTINDERE PIAȚA CARTAXO, ORAȘ PUCIOASA, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

Principalele lucrări de intervenție sunt:

- modernizarea spațiilor existente
- reabilitarea termică a clădirii
- extinderea clădirii
- reabilitare instalațiilor termice, electrice și sanitare
- realizare sistem de ventilație
- lucrări necesare autorizării ISU

Se vor asigura utilitățile necesare obiectivului de investiții (rețele exterioare de apă și canalizare, rețele electrice etc.)

Se vor amplasa mai multe jardiniere.

Spații comerciale: tarabe legume/fructe, tarabe bazar, spații florării, spații vânzări en gros, magazin lactate, magazine mixte etc.

E. Proiecte pentru care s-a solicitat finanțare prin Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social (prin Compania Națională de Investiții (CNI))

1. CONSTRUIRE BAZIN DIDACTIC DE ÎNOT, ORAȘ PUCIOASA, STR. LINIȘTEI NR.25 A, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

La bazinul didactic de înot se vor desfășura activități de importanță educațională, socio-culturală, evenimente sportive, concursuri sportive, cursuri, și, pe perioada vacanțelor – activitatea turistică și de petrecere a timpului liber în Orașul Pucioasa.

Construcția este realizată după un proiect tip și se adresează uzului didactic, cu posibila utilizare publică în perioada de timp din afara orarului școlilor din localitate și nu se adresează activităților competiționale. Bazinul de înot are o adâncime variabilă între 1,20 și 1,80 m și o dimensiune de 25 * 12,5 m. Este prevăzut cu 5 culoare de 2,5 m lățime și cu blocstarturi la capătul de 1,80 m adâncime în conformitate cu normele europene. De asemenea, elevii care vor folosi acest bazin de înot vor avea acces la 2 vestiare, diferențiate pe sexe, prevăzute cu dotări moderne, dușuri și grupuri sanitare, iar profesorii vor avea propriul vestiar.

Totodată în clădirea care adăpostește bazinul de înot se regăsește și un cabinet de prim ajutor.

Capacitatea acestuia este de 65 de persoane, construcția fiind proiectată pentru a fi utilizată simultan de două clase de elevi, împreună cu profesori și personalul de întreținere.

- stabilirea compartimentărilor cu destinații specifice:
  - bazin de înot **didactic**, având dimensiunea cuvei în conformitate cu standardele actuale ținând cont de destinația solicitată;
  - vestiare, grupuri sanitare și dușuri diferențiate pe sexe;
  - vestiar profesori;
  - birou administrativ;
  - cabinet de prim ajutor;
  - spații de circulație;
  - spații tehnice (cameră pompe, cameră CT, etc.);
  - spații de depozitare (materiale de curățenie; produse tratare apă, etc.) conform normelor de igienă;
- asigurarea intrării principale prin crearea unui acces comod și tehnic, inclusiv pentru accesul persoanelor cu dizabilități, cu respectarea normativelor tehnice în vigoare referitor la acest aspect;
- realizarea unui acoperiș, în concordanță cu cel al clădirilor din zonă.

Bazinul va fi dotat cu diverse echipamente:

- pentru alimentarea cu apă potabilă a bazinului;
- pentru corectarea calității apei de alimentare a bazinului;
- pentru distribuție a apei tratate în bazin;
- pentru golirea apei uzate din bazin;
- pentru colectarea apelor deversate din bazin și a spațiilor de spălare înainte de intrarea în bazin;
- centrală termică și boiler.

Este prevăzută o rețea de colectare și dirijare a apelor din precipitații și îndepărtarea acestora dinspre fundația clădirii și racordarea la canalizarea existentă.

Se va amenaja un spațiu verde.

2. STABILIZARE ALUNECARE DE TEREN PE DC8, ORAȘ PUCIOASA, CARTIER MALURILE

Prin acest proiect se rezolva problema drumurilor spre și în cartierul Malurile, începând cu zona în care se termină porțiunea de drum modernizat.

Se vor executa următoarele lucrări:

- Aducerea structurii rutiere la parametri tehnici corespunzători clasei tehnice IV ale drumurilor comunale;
- Realizarea unei infrastructuri rutiere noi pentru DC8, care să fie durabilă în timp;
- Corecția și îmbunătățirea elementelor geometrice ale drumurilor, atât în profil transversal, cât și în profil longitudinal, plan și curbe;
- Amenajarea acostamentelor, inclusiv căi de acces în curți, acolo unde este cazul și limita de proprietate permite acest lucru;
- Amenajarea intersecțiilor cu alte drumuri laterale și amenajarea acestora pe o lungime de 10-15 metri, dar nu mai departe de limita de proprietate;
- Realizarea de sisteme colectoare și de dirijare a apelor pluviale, cum ar fi: rigole carosabile din beton, șanțuri, etc;
- Refacerea și construcția podețelor, acolo unde este cazul;
- Amenajarea intersecțiilor cu celelalte drumuri clasificate, străzi laterale și accese la proprietăți.
- Realizarea semnalizării orizontale și verticale, indicatoare și marcaje rutiere și montarea de parapete metalic, acolo unde este cazul pentru o siguranță a circulației optime;
- Creșterea calității vieții și desfășurarea în condiții de siguranță sporită a traficului rutier și pietonal;
- Aducerea drumurilor la normele și reglementările aflate în vigoare.

F. Proiecte pentru care s-au semnat acorduri de parteneriat cu Consiliul Județean Dâmbovița

1. ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL ȘI REGULAMENT LOCAL DE URBANISM AFERENT

Prin Hotărârea nr. 8 din 07.01.2021 a Consiliului Județean Dâmbovița a fost aprobată asocierea județului Dâmbovița, prin Consiliul Județean Dâmbovița, cu unitățile administrativ-teritoriale, comunele: Bezdead, Bucșani, Dragomirești, Gura-Foii, Malu cu Flori, Poiana, Ulmi, Vișinești și orașul Pucioasa, prin consiliile locale pentru realizarea documentațiilor urbanistice "ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL ȘI REGULAMENT LOCAL DE URBANISM AFERENT".

Prin acest proiect se va actualiza atât Planul Urbanistic General al Orașului Pucioasa, cât și Regulamentul Local de Urbanism aferent.

G. Proiecte finanțate prin Programul Județean de Dezvoltare Locală

Programul Județean de Dezvoltare Locală Dâmbovița, în perioada 2021-2024, a fost aprobat prin Hotărârea nr. 291 din 21.12.2020 a Consiliului Județean Dâmbovița, care a fost modificată ulterior, prin Hotărârea nr. 129 din 25.05.2021.

1. EXTINDERE REȚELE APĂ ȘI BRANȘAMENTE APĂ STRĂZI CARE VOR FI MODERNIZATE ȘI REABILITATE PRIN POR 2014-2020

Prin proiect se propune:

- realizarea bransamentelor de apa pe rețelele de distribuție executate prin proiectul CNI (str. Republicii, str. Cerealiști);
- extindere rețele apă și bransamente str. Crinului, str. Caloiești și str. 9 Mai.

Prin implementarea proiectului, proprietarii imobilelor situate în orașul Pucioasa, str. Republicii, str. Cerealiști, str. Crinului, str. Caloiești și str. 9 Mai vor fi racordați la sistemul de distribuție apă realizat prin CNI și se vor reduce pierderile din rețeaua de distribuție existentă.

Prin Hotărârea nr. 108 din 24.06.2021 a Consiliului Local Pucioasa a fost aprobată asocierea orașului Pucioasa, prin Consiliul Local Pucioasa, cu județul Dâmbovița, prin Consiliul Județean Dâmbovița, în cadrul Programului Județean de Dezvoltare Locală pentru obiectivul de investiții "EXTINDERE REȚELE APĂ ȘI BRANȘAMENTE APĂ STRĂZI CARE VOR FI MODERNIZATE ȘI REABILITATE".

Prin Hotărârea nr. 163 din 24.06.2021 a Consiliului Județean Dâmbovița a fost aprobată asocierea județului Dâmbovița, prin Consiliul Județean Dâmbovița, cu unitatea administrativ-teritorială oraș Pucioasa, prin Consiliul Local al Orașului Pucioasa, pentru realizarea în comun a investiției "EXTINDERE REȚELE APĂ ȘI BRANȘAMENTE APĂ STRĂZI CARE VOR FI MODERNIZATE ȘI REABILITATE PRIN POR 2014-2020" prin Programul Județean de Dezvoltare Locală.

2. EXTINDERE REȚELE CANALIZARE ȘI RACORDURI CANALIZARE STRĂZI CARE VOR FI MODERNIZATE ȘI REABILITATE PRIN POR 2014-2020

Prin proiect se propune:

- realizarea racordurilor la rețelele de canalizare executate prin proiectul CNI (str. Republicii, str. Cerealiști);
- extindere canalizare și realizarea racordurilor la sistemul de canalizare Brebenești, Aleea Bujorului, str. Liliacului și Aleea Castanilor, str. Caloiești, str. Crinului;

Prin implementarea proiectului, proprietarii imobilelor situate în orașul Pucioasa, str. Republicii, str. Cerealiști, Brebenești, Aleea Bujorului, str. Liliacului și Aleea Castanilor, str. Caloiești, vor fi racordați la sistemul de canalizare realizat prin CNI.

Prin Hotărârea nr. 105 din 24.06.2021 a Consiliului Local Pucioasa a fost aprobată asocierea orașului Pucioasa, prin Consiliul Local Pucioasa, cu județul Dâmbovița, prin Consiliul Județean Dâmbovița, în cadrul Programului Județean de Dezvoltare Locală, pentru obiectivul de investiții "EXTINDERE REȚELE CANALIZARE ȘI RACORDURI CANALIZARE STRĂZI CARE VOR FI MODERNIZATE ȘI REABILITATE PRIN POR 2014-2020".

Prin Hotărârea nr. 195 din 24.06.2021 a Consiliului Județean Dâmbovița a fost aprobată asocierea județului Dâmbovița, prin Consiliul Județean Dâmbovița, cu unitatea administrativ-teritorială oraș Pucioasa, prin Consiliul Local al Orașului Pucioasa, pentru realizarea în comun a investiției "EXTINDERE REȚELE CANALIZARE ȘI RACORDURI CANALIZARE STRĂZI CARE VOR FI MODERNIZATE ȘI REABILITATE PRIN POR 2014-2020" prin Programul Județean de Dezvoltare Locală.

3. MODERNIZARE ȘI REABILITARE DRUMURI DE INTERES LOCAL PUCIOASA

Proiectul prevede:

- Modernizare drum local Cartier Bela;
- Reabilitare și modernizare str. Liliacului;
- Reabilitare și modernizare str. Fructelor;
- Modernizare drum local Cartier Glodeni;
- Reabilitare și modernizare str. Ion Creangă;
- Modernizare Aleea Bujorului;
- Modernizare Aleea Castanilor;
- Modernizare str. Morilor Prelungire;
- Modernizare drum local Cartier Diaconești;
- Modernizare str. Lucefărului.

Prin implementarea proiectului se va îmbunătăți circulația autovehiculelor spre zona Bezdead-Moreni, iar proprietarii imobilelor situate în Cartierul Bela, Cartierul Diaconești, Cartier Glodeni, str. Liliacului, Aleea Castanilor, Aleea Bujorului și str. Morilor Prelungire vor avea acces facil spre oraș.

Prin Hotărârea nr. 107 din 24.06.2021 a Consiliului Local Pucioasa a fost aprobată asocierea orașului Pucioasa, prin Consiliul Local Pucioasa, cu județul Dâmbovița, prin Consiliul Județean Dâmbovița, în cadrul Programului Județean de Dezvoltare Locală, pentru obiectivul de investiții "MODERNIZARE ȘI REABILITARE DRUMURI DE INTERES LOCAL PUCIOASA".

Prin Hotărârea nr. 196 din 24.06.2021 a Consiliului Județean Dâmbovița a fost aprobată asocierea județului Dâmbovița, prin Consiliul Județean Dâmbovița, cu unitatea administrativ-teritorială oraș Pucioasa, prin Consiliul Local al Orașului Pucioasa, pentru realizarea în comun a investiției "MODERNIZARE ȘI REABILITARE DRUMURI DE INTERES LOCAL PUCIOASA" prin Programul Județean de Dezvoltare Locală.

4. CONSTRUIRE BAZĂ SPORTIVĂ CARTIER DIACONEȘTI

Prin proiect se propune construcția unei baze sportive, pe baza proiectului tip A pus la dispoziție de către Consiliul Județean Dâmbovița, pe un amplasament situat în orașul Pucioasa, Cartier Diaconești.

În cartierele Diaconești și Miculești (localități adiacente, componente ale orașului Pucioasa) nu există nicio bază sportivă. Prin implementarea proiectului, cetățenii din Cartierul Diaconești și Cartierul Miculești vor avea posibilitatea să practice diverse activități sportive.

Prin Hotărârea nr. 106 din 24.06.2021 a Consiliului Local Pucioasa a fost aprobată asocierea orașului Pucioasa, prin Consiliul Local Pucioasa, cu județul Dâmbovița, prin Consiliul Județean Dâmbovița, în cadrul Programului Județean de Dezvoltare Locală, pentru obiectivul de investiții "CONSTRUIRE BAZĂ SPORTIVĂ CARTIER DIACONEȘTI".

Prin Hotărârea nr. 162 din 24.06.2021 a Consiliului Județean Dâmbovița a fost aprobată asocierea județului Dâmbovița, prin Consiliul Județean Dâmbovița, cu unitatea administrativ-teritorială oraș Pucioasa, prin Consiliul Local al Orașului Pucioasa, pentru realizarea în comun a investiției "CONSTRUIRE BAZĂ SPORTIVĂ CARTIER DIACONEȘTI" prin Programul Județean de Dezvoltare Locală.

H. Proiecte pentru care s-a solicitat finanțare prin Programul "Anghel Saligny", până la data de 14.12.2021**1. MODERNIZARE ȘI REABILITARE DRUMURI DE INTERES LOCAL PUCIOASA 2**

Străzile propuse pentru modernizare și reabilitare prin acest proiect:

Nr. crt.	Denumire stradă	Lungime stradă (ml)	Lățime parte carosabilă (ml)
1	Str. Berevoiești	1.120,00	3.00-4.00
2	Str. Miculești 4	129,00	5,00
3	Str. Miculești 6	124,00	3,00
4	Str. Miculești 8	155,00	3,00
5	Str. Miculești 2	164,00	3,00
6	Str. Miculești 3	156,00	3,00
7	Str. Miculești 5	213,00	3,00
8	Str. Diaconești 1	239,00	3,00
9	Str. Diaconești 4	99,00	3,00
10	Str. Salcânilor	756,00	2.50, 3.00, 5.00
11	Str. Sursei	306,00	4,00
12	Str. Morilor 3	136,00	3,00
13	Brădet	184,00	3,00
14	Str. Izvoare 2	318,00	4,00
15	Str. Izvoare 3	396,00	2.85, 4.00
16	Str. Răzoare	140,00	3,35
17	Str. Viorele	337,00	3,00
18	Str. Luceafărului	887,00	2.5,3.00,5.35,6.00
19	Str. Duzilor	227,00	3,00
20	Str. Crizantemelor	750,00	2.50,3.00
21	Str. Orizont	188,00	4,00
22	Str. Merișor	350,00	3,00
23	Aleea Zefirului 1	16,00	6,50
24	Aleea Zefirului 2	732,00	4.00,5.00,5.50,6.00
	Total (km)		8,122

1. MODERNIZARE ȘI REABILITARE DRUMURI DE INTERES LOCAL PUCIOASA 3

Străzile propuse pentru modernizare și reabilitare prin acest proiect:

1	Mihai Eminescu	198,00
2	Aurora	104,00

3	Aurora 2	60,10
4	Electrica	185,00
5	62 Electrica-Libertății	74,40
6	63 Libertății - Comena	82,10
7	Parcare spate Peco	181,00
8	Blocuri Peco	181,00
9	32 T. Vladimirescu - ulița 1	267,00
10	33 T. Vladimirescu - ulița 2	116,00
11	29 Trandafir	109,00
12	28 Portugheza	80,60
13	68 Garofiței Giulia	145,00
14	33 Intrare Cerealiștilor-Firițeanu	240,00
15	65 Patrana coasta	149,00
16	66 Patrana Giurescu	183,00
17	69 Aluniș 1	85,00
18	39 Morilor Conired	333,00
19	Morilor Neacșu	184,00
20	44 Morilor acces SCUP	278,00
21	46 Morilor 2 Banu	126,00
22	91 Varianta-Int. Izvoare CF	242,00
23	94 Independentei acces centru criză	223,00
24	97 DN după Lupoiu	134,00
25	96 Luceafărului Bogdan	104,00
26	60 Pucioasa Sat Ciobanu	438,00
27	59 Pucioasa Sat a II-a pe stg	133,00
28	56 Pucioasa Sat prima pe stg in giratoriu	167,00
29	58 Pucioasa Sat prelungire 2	71,20
30	57 Pucioasa Sat prelungire 1	51,00
31	54 Pucioasa Sat 1	73,00
32	53 Pucioasa Sat 2	90,00
33	52 Pucioasa Sat 3	74,00
34	51 Pucioasa Sat 4	94,00
35	50 Pucioasa Sat 5	194,00
36	Pucioasa Sat	141,00
37	70 Tasianu intersecție pod	54,30
38	71 Glodeni coasta	83,00
39	72 Glodeni 2	81,00
40	73 Glodeni 3	121,00
41	74 Glodeni 4	113,00
42	75 Glodeni 5	126,00
43	76 Glodeni Butca	131,00
44	18 DJ Vârfuri	475,00
45	19 Diaconești 8	144,00
46	20 Diaconești 7	150,00
47	24 Diaconești 3	171,00
48	14 Miculești 1	196,00
49	13 Miculești 2	52,30
50	12 Miculești 4	40,40
51	7 Mioriței	91,00
52	8 Șerbănești ulița spre baraj 2	102,00
53	Uliță Șerbănești	67,00
54	Uliță Șerbănești	47,00
55	2 Bela pe stg	130,00

56	3 Bela pe dr. Dna Bucuresti	98,00
57	4 Bela 4	75,00
58	5 Bela 3	171,00
	Total	8.309,40 m

3. POD PESTE RÂUL IALOMIȚA ÎN ORAȘUL PUCIOASA PENTRU OBIECTIVUL "REABILITARE ȘI LĂRGIRE LA DOUĂ BENZI POD IALOMIȚA - SAT PUCIOASA"

Proiectul presupune reabilitarea și lărgirea la 2 benzi a podului peste râul Ialomița, pe traseul DC 136A, ce asigură legătura orașului Pucioasa cu localitatea sa componentă, Pucioasa-Sat. Podul realizat va avea următoarele caracteristici:

Indicatori tehnici/antemăsurătoare	UM	Capacități
Lungime total pod cu rampe	ml	80,00
Parte carosabilă pod	ml	7,80
Lățime trotuare	ml	1,50 x 2
Lățime totala	ml	10,80
Clasa de încărcare		E (V80; A30)
Deschideri pod	buc	3
Lungime ziduri întoarse	ml	4,00
Deschideri	ml	18,00x24,00x18,00
Deschidere pod	ml	60,20
Număr pile	buc	2
Număr culei	buc	2
Tip fundație		Indirectă pe coloane forate de 1,20m.
Total coloane forate	Buc	24

I. Alte proiecte

1. DRUM DE LEGĂTURĂ LA DRUMUL NAȚIONAL DN 71 PENTRU ASIGURAREA OPTIMIZĂRII TRAFICULUI RUTIER ȘI ACCESIBILITĂȚII ÎN ZONELE URBANE ALE ORAȘELOR PUCIOASA ȘI FIENI

Prin Hotărârea nr. 136 din 25.05.2021 a Consiliului Județean Dâmbovița a fost aprobată documentația tehnico-economică, faza "Studiu de fezabilitate", pentru obiectivul de investiții "DRUM DE LEGĂTURĂ LA DRUMUL NAȚIONAL DN 71 PENTRU ASIGURAREA OPTIMIZĂRII TRAFICULUI RUTIER ȘI ACCESIBILITĂȚII ÎN ZONELE URBANE ALE ORAȘELOR PUCIOASA ȘI FIENI".

Prin Hotărârea nr. 137 din 25.05.2021 a Consiliului Județean Dâmbovița a fost aprobat parteneriatul de implementare între județul Dâmbovița, prin Consiliul Județean Dâmbovița și Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere S.A., pentru realizarea documentației tehnico-economice, faza "Studiu de fezabilitate", pentru obiectivului de investiții "DRUM DE LEGĂTURĂ LA DRUMUL NAȚIONAL DN 71 PENTRU ASIGURAREA OPTIMIZĂRII TRAFICULUI RUTIER ȘI ACCESIBILITĂȚII ÎN ZONELE URBANE ALE ORAȘELOR PUCIOASA ȘI FIENI".

2.2 Aspecte demografice, sociale, economice, de mediu și climatice, bazate pe date statistice

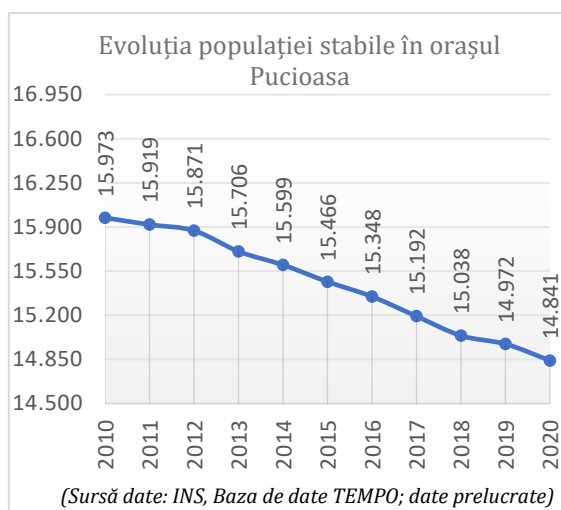
2.2.1 Aspecte demografice (Analiza contextului demografic - profil demografic)

Demografie

La 1 iulie 2020, populația după domiciliu a orașului Pucioasa era de 14.841 persoane, reprezentând circa 2,87% din populația totală a județului Dâmbovița și circa 9,04% din populația urbană a județului.

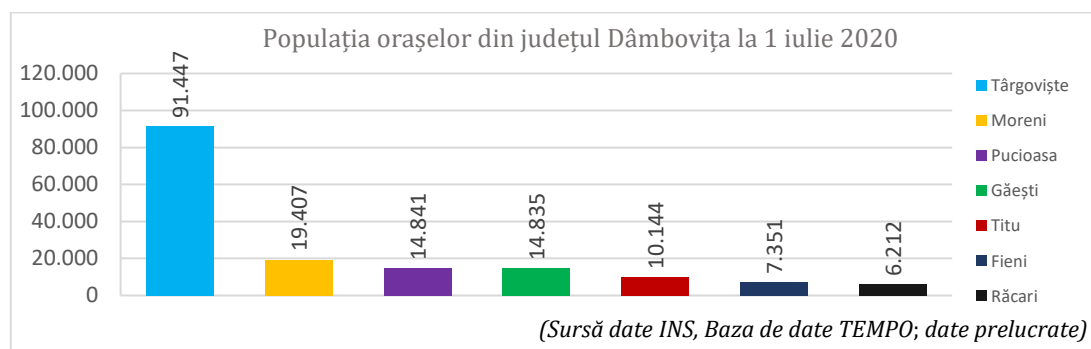
În anul 2020, la 1 iulie, în orașul Pucioasa numărul de locuitori a fost cu 1.132 mai mic față de anul 2010, reprezentând o scădere procentuală de 7,09%.

În concluzie, se constată un trend descendent al populației în ultimii 10 ani, care este defavorabil unei dezvoltări viitoare.

În rândul localităților urbane din județul Dâmbovița, la 1 iulie 2020, în Târgoviște se concentra cel mai mare număr de locuitori, cu 72.040 mai mult decât al doilea cel mai populat oraș, Moreni, și cu 76.606 mai mult decât orașul Pucioasa.

Orașul Pucioasa este a treia localitate urbană din județul Dâmbovița, după numărul de locuitori, și cea mai mare din categoria orașe, din județul Dâmbovița.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Densitatea populației la 1 iulie 2020 pe întreg teritoriul orașului Pucioasa (40,1 km²) era de 370,10 locuitori/km², cu mult peste cea de la nivel județean.

Acesta este un element pozitiv, densitatea mare a populației fiind caracteristică zonelor urbane, zone cu un potențial de dezvoltare mai mare decât zonele rurale.

Raportând populația stabilă a județului Dâmbovița la suprafața totală de 4.054 km², se observă că densitatea populației atinge o valoare de 127,52 locuitori/km², valoare net inferioară comparativ cu valoarea indicatorului la nivelul orașului Pucioasa, unde densitatea populației este foarte mare, de 370,10 locuitori/km².

Densitatea populației - 1 iulie 2020			
	Pucioasa	Dâmbovița	România
Populație	14.841	516.974	22.142.153
Suprafața (km ²)	40,1	4.054	238.391
Densitate (loc/km ²)	370,10	127,52	92,88

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO, date prelucrate)

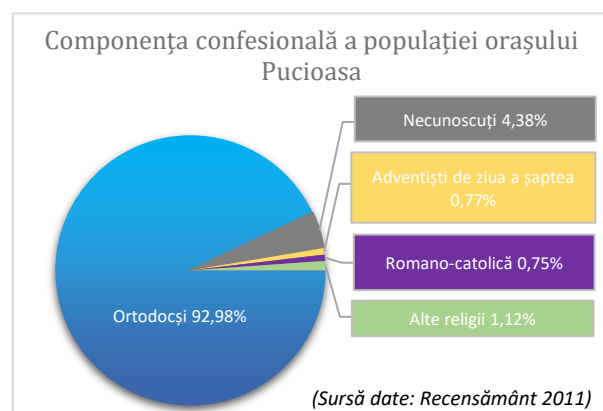
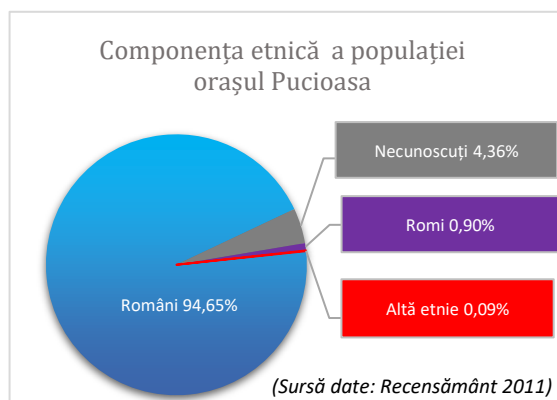
Raportând populația stabilă la suprafața terenului intravilan (9,5 km²) în anul 2020, se observă că densitatea populației orașului Pucioasa era de 1.562,21 locuitori/km² de teren intravilan, iar densitatea populației urbane de la nivelul județului Dâmbovița era de 2.120,33 locuitori/km² teren intravilan din mediul urban (populația urbană la nivelul județului Dâmbovița de 165.386 raportată la suprafața terenului intravilan din mediul urban de 78 km²). Se observă că densitatea populației din orașul Pucioasa, calculată pe baza terenurilor intravilane, este mai mică decât același tip de densitate a populației la nivelul județului Dâmbovița.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Componenta etnică a populației orașului Pucioasa, conform recensământului realizat în anul 2011, este următoarea: 94,65% români, 0,90% romi, 0,09% alte etnii (acestea incluzând maghiari și italieni) și 4,36% necunoscuți.

O componentă etnică preponderent română reprezintă un aspect pozitiv, datorită asigurării unei stabilități funcționale.

Deși populația de alte etnii nu este prea mare, existența acesteia este tot un aspect pozitiv, având rolul de a asigura orașului și un grad de multidiversitate culturală.

Din punct de vedere al **componentei confesionale**, locuitorii orașului Pucioasa sunt:

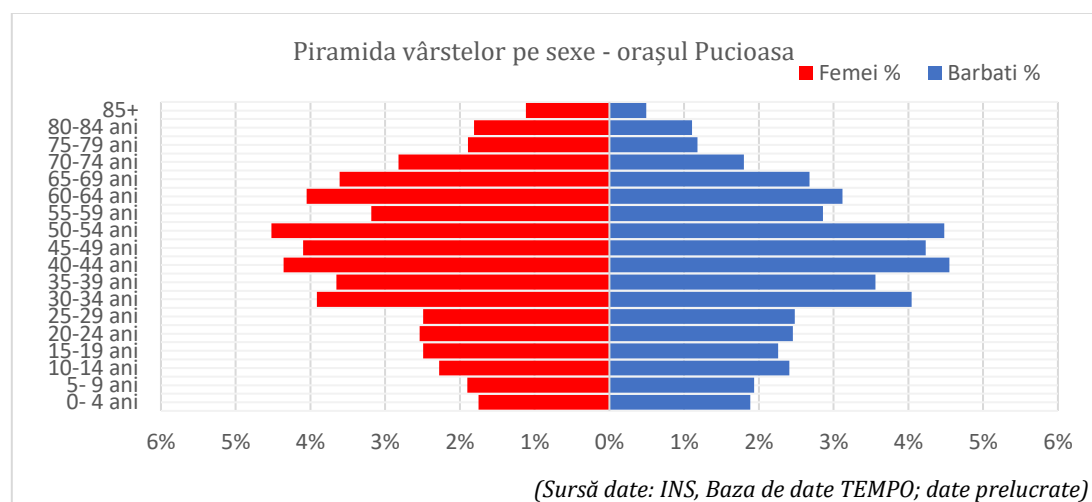
- 92,98% ortodocși,
- 0,77% adventiști de ziua a șaptea,
- 0,75% romano-catolici,
- 1,12% alte religii
- 4,38% necunoscuți.

(Sursa: INS, <http://www.recensamantromania.ro/>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Structura pe sexe a populației relevă preponderența populației feminine, aceasta reprezentând 52,50% din populația totală a orașului, în timp ce persoanele de sex masculin reprezintă 47,50% din total.

Raportul de masculinitate este de 90,5%, însemnând că un număr de 90,5 bărbați revin la 100 de femei, ceea ce denotă o structură pe sexe a populației destul de echilibrată la nivel de oraș.

Populația tânără (0-14 ani), în număr de 1.804, reprezintă 12,16% din totalul populației orașului, **populația adultă** (15-64 ani) în număr de 10.290, reprezintă 69,33% din total, iar **populația vârstnică** (65 de ani și peste) în număr de 2.747, reprezintă 18,51% din total.

Piramida vârstelor pe sexe la 1 iulie 2020 indică o populație tânără relativ scăzută, o natalitate scăzută și o medie a vârstei populației ridicată. Aceasta situație este caracteristică localităților în care rata emigrării este mai mare decât rata imigrării.

Faptul că piramida nu este simetrică, în partea superioară, indică prezența fenomenului de supra-mortalitate a populației masculine. Piramida sub formă de urnă este caracteristică țărilor dezvoltate, cu natalitate scăzută și longevitate ridicată, cu proporție mare a vârstnicilor în rândul populației.

În concluzie, populația activă este scăzută și se preconizează probleme economice în viitor.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Populația Orașului Pucioasa pe grupe de vârstă

Grupa	Bărbați	Femei	Număr Persoane
0- 4 ani	280	260	540
5- 9 ani	287	282	569
10-14 ani	357	338	695
15-19 ani	335	370	705
20-24 ani	364	377	741
25-29 ani	368	370	738
30-34 ani	600	581	1.181
35-39 ani	528	542	1.070
40-44 ani	675	647	1.322
45-49 ani	628	608	1.236
50-54 ani	665	671	1.336
55-59 ani	424	473	897
60-64 ani	463	601	1.064
65-69 ani	397	536	933
70-74 ani	267	419	686
75-79 ani	175	281	456
80-84 ani	164	269	433
85 ani și peste	73	166	239

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

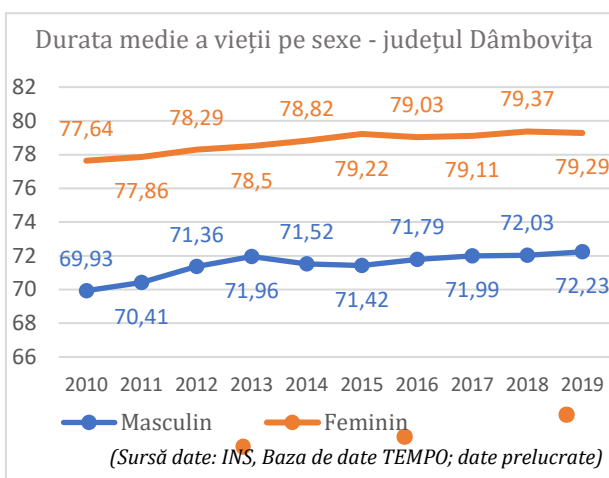

În ceea ce privește **Durata medie a vieții**, întrucât nu sunt date disponibile pentru orașul Pucioasa, vom considera că situația este similară cu cea existentă de la nivelul județului Dâmbovița.

În perioada 2010-2019, în județul Dâmbovița, **Durata medie a vieții** era de peste 75 ani, cu diferențe mai mari de 7 ani între femei și bărbați.

În anul 2019, durata medie a vieții era de 75,81 ani, iar pe sexe aceasta era de 72,23 ani pentru bărbați și 79,29 ani pentru femei.

La nivelul județului Dâmbovița nu se semnalează diferențe majore între durata medie a vieții pe medii de rezidență: 76,95 ani în mediul urban și 75,23 ani în mediul rural.

În anul 2019, față de celelalte județe din România, județul Dâmbovița se înregistrează pe locul al 15-lea în ceea ce privește durata de viață medie, care era de 75,81 ani, ușor sub media națională de 75,97 ani.

Pe primul loc se situează județul Vâlcea, cu o durata de viață medie de 80,83 ani, iar pe ultimul loc este județul Tulcea cu o durata de viață medie de 73,61 ani.

Durata medie de viață (în ani) - județul Dâmbovița										
Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Durata medie	73,71	74,09	74,82	75,23	75,16	75,24	75,37	75,51	75,66	75,81
Masculin	69,93	70,41	71,36	71,96	71,52	71,42	71,79	71,99	72,03	72,23
Feminin	77,64	77,86	78,29	78,5	78,82	79,22	79,03	79,11	79,37	79,29
Urban	74,71	74,96	75,76	76,66	76,59	76,45	76,52	76,55	76,48	76,95
Rural	73,16	73,64	74,35	74,63	74,54	74,68	74,84	75,02	75,22	75,23

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Indicatori statistici demografici

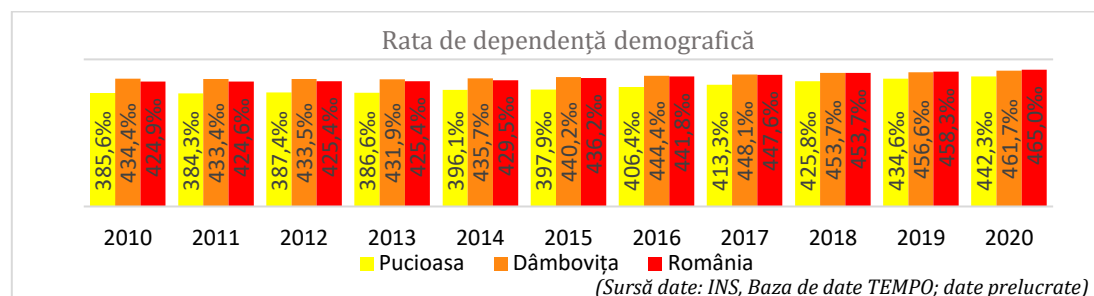
Gradul de îmbătrânire al populației la 1 iulie 2020 era de 1.522,73‰, aceasta însemnând că la 1.000 de persoane tinere cu vârsta de până la 14 ani revin aproximativ 1.523 persoane vârstnice cu vârsta de 65 ani sau peste.

Comparativ cu gradul de îmbătrânire a populației la nivel de județ, de 1.628,25‰, orașul Pucioasa înregistrează un nivel mai scăzut al acestui indicator.

Însă cu mult mai ridicat în comparație cu gradul de îmbătrânire a populației la nivel național, de 1.179,50‰, ceea ce înseamnă că populația orașului este îmbătrânită.

Rata de dependență demografică caracterizează potențialul de activitate al populației și are o valoare de 442,3‰, în orașul Pucioasa, în anul 2020. Acest indicator măsoară presiunea exercitată de populația inactivă „dependentă” (populația tânără și vârstnică) asupra populației active (populația adultă). Așadar, în orașul Pucioasa, la 1.000 de persoane cu vârsta cuprinsă între 15-64 de ani revin aproximativ 442 persoane tinere (0-14 ani) și persoane vârstnice (65 ani și peste).

Comparativ cu anul 2010, când rata de dependență era de 385,6‰, presiunea exercitată de populația inactivă era mult mai mică în anul 2020. Acest fapt este datorat însă în principal numărului crescut de persoane tinere, cu 52,5% mai mare decât în anul 2010, ceea ce creează pentru viitor premisele unei îmbunătățiri în timp a ratei de dependență și a unei revigorări a populației orașului.

Rata de dependență demografică la nivel județean era de 461,7‰, în anul 2020, iar la nivel național înregistra o valoare de 465,0‰, mai mare decât cea de la nivelul orașului Pucioasa. Se observă că rata de dependență demografică la nivelul orașului Pucioasa este mai mică decât cea la nivel județean și cea la nivel național, ceea ce reprezintă un avantaj pentru orașul Pucioasa.

Rata de dependență a tinerilor este raportul dintre persoanele de vârstă 0-14 ani și persoanele adulte de vârstă cuprinsă între 15 și 64 ani. În anul 2020, pentru orașul Pucioasa avea valoarea de 175,3‰, sub nivelul celei calculate pentru județul Dâmbovița, de 209,9‰ și sub nivelul celei calculate pentru întreaga țară, unde era de 213,4‰.

Rata de dependență a vârstnicilor reprezintă raportul dintre persoanele de peste 65 ani și persoanele adulte de vârstă cuprinsă între 15 și 64 ani. În anul 2020, pentru orașul Pucioasa avea valoarea de 267,0‰, peste nivelul celei calculate pentru județul Dâmbovița, care era de 251,8‰ și peste nivelul celei calculate pentru întreaga țară, unde era de 251,7‰, însă toate cele trei valori sunt destul de apropiate.

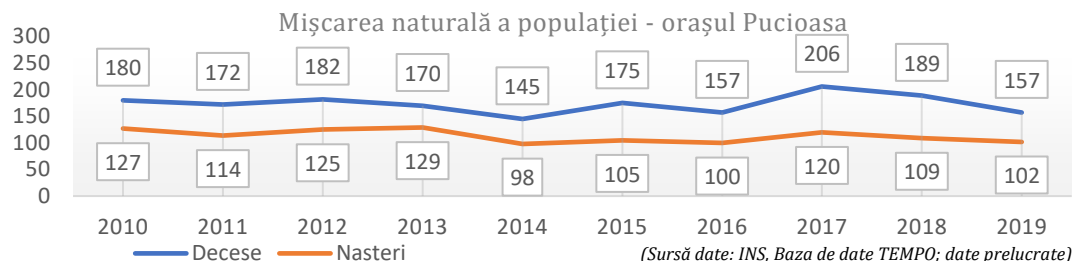
Indicatori statistici demografici - 2020				
		Pucioasa	Dâmbovița	România
Populație	0-14 ani	1.804	74.239	3.224.829
	15-64	10.290	353.669	15.113.647
	65+	2.747	89.066	3.803.677
	Total	14.841	516.974	22.142.153
Grad de îmbătrânire		1.522,73‰	1.119,72‰	1.179,50‰
Rata de dependență demografică		442,3‰	461,7‰	465,0‰
Rata de dependență - tineri		175,3‰	209,9‰	213,4‰
Rata de dependență - vârstnici		267,0‰	251,8‰	251,7‰

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Mișcarea naturală a populației

În perioada 2010-2019, sporul natural din orașul Pucioasa a fost negativ, contribuind astfel la scăderea efectivului populației stabile și în județul Dâmbovița, sporul natural în perioada 2010-2019, a fost de asemenea negativ, înregistrând o evoluție fluctuantă în această perioadă.

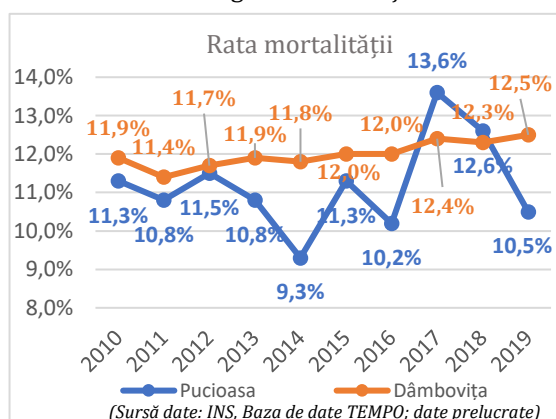

		Mișcarea naturală a populației										
Anul:		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Pucioasa	Decese	180	172	182	170	145	175	157	206	189	157	
	- din care sub 1 an	1	1	-	-	-	1	1	-	-	1	
	Nașteri	127	114	125	129	98	105	100	120	109	102	
	Sporul natural	-53	-58	-57	-41	-47	-70	-57	-86	-80	-55	
Dâmbovița	Decese	6.416	6.108	6.263	6.362	6.276	6.342	6.361	6.521	6.453	6.483	
	- din care sub 1 an	43	37	32	30	34	30	27	30	13	15	
	Nașteri	5.230	4.738	4.749	4.872	4.594	4.645	4.750	4.724	4.594	4.545	
	Sporul natural	-1.186	-1.370	-1.514	-1.490	-1.682	-1.697	-1.611	-1.797	-1.859	-1.938	

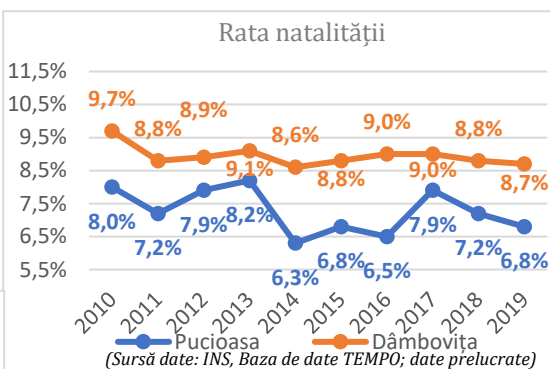
(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Rata natalității era în orașul Pucioasa, în anul 2019 de 6,8‰, ceea ce înseamnă că la 1000 de persoane revin 6,8 născuți vii.

Rata natalității pentru județul Dâmbovița era de 8,7‰, iar la nivelul mediului urban județean, de 7,6‰, ambele valori fiind mai mari decât cele înregistrate în orașul Pucioasa.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Rata mortalității în orașul Pucioasa, în anul 2019, a fost de 10,5‰, inferioară ratei mortalității de 12,5‰, înregistrată în județul Dâmbovița.

Se constată faptul că, în fiecare an din perioada 2010-2019, numărul de morți a depășit numărul de născuți vii, deci populația orașului are un trend descendent.

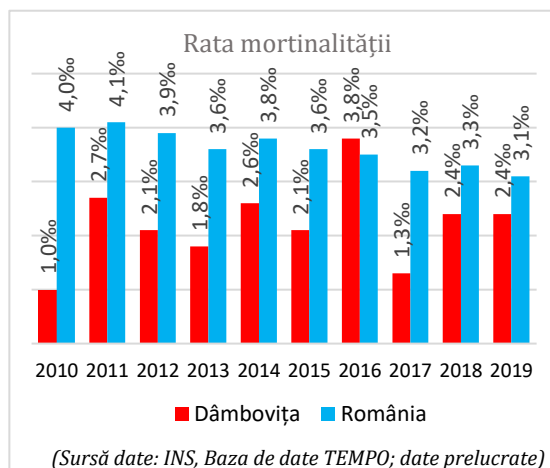
Rata mortalității infantile (decedați sub 1 an ce revin la 1.000 de locuitori) în anul 2019 a fost de 9,8‰, echivalentul a unui singur decedat sub 1 an.

În orașul Pucioasa valorile ratei de mortalitate infantilă se situează peste valorile de nivel județean (3,3‰) și național (5,7‰), în 2019.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Rata mortalității exprimă numărul de născuți-morți la 1000 născuți-vii și morți din anul respectiv. Întrucât nu sunt date disponibile pentru orașul Pucioasa, vom considera că situația este similară cu cea de la nivelul județului Dâmbovița.

În anul 2019, la nivel județean, Rata mortalității a fost de 2,4‰, nu cu mult sub valoarea de la nivel național de 3,1‰. În perioada 2010-2019, rata mortalității a fluctuat între 1,0‰ și 3,8‰. Rata minimă a mortalității la nivelul județului Dâmbovița s-a înregistrat în anul 2010, având o valoare de 1,0‰.

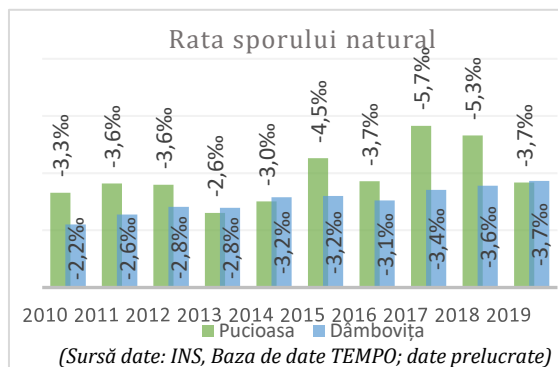

La nivel național, se observă un nivel mult mai ridicat pe tot parcursul perioadei, înregistrând o valoare maximă de 4,1‰ în anul 2011.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Rata sporului natural (indicator care măsoară diferența algebrică între rata natalității și rata mortalității generale a populației), în orașul Pucioasa, față de anul 2010, când valoarea indicatorului era de -3,3‰, a evoluat negativ în anul 2019, ajungând la valoarea de -3,7‰.

În anul 2019, rata sporului natural în județul Dâmbovița era tot de -3,7‰. Evoluția acestui indicator arată trendul descendent al populației orașului Pucioasa.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Starea civilă a populației

În cursul anului 2019, s-au oficiat 72 de căsătorii și s-au înregistrat 28 de divorțuri în orașul Pucioasa. Raportând datele la nivel de județ, acestea reprezintă 2,39% din totalul căsătoriilor și 3,19% din totalul divorțurilor.

Starea civilă a populației											
Anul		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pucioasa	Căsătorii	84	79	71	52	78	54	85	83	71	72
	Divorțuri	35	41	30	30	26	36	28	37	26	28
Dâmbovița	Căsătorii	2.707	2.292	2.420	2.386	2.415	2.582	2.846	3.179	2.919	3.008
	Divorțuri	793	896	669	640	548	842	759	720	864	877

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

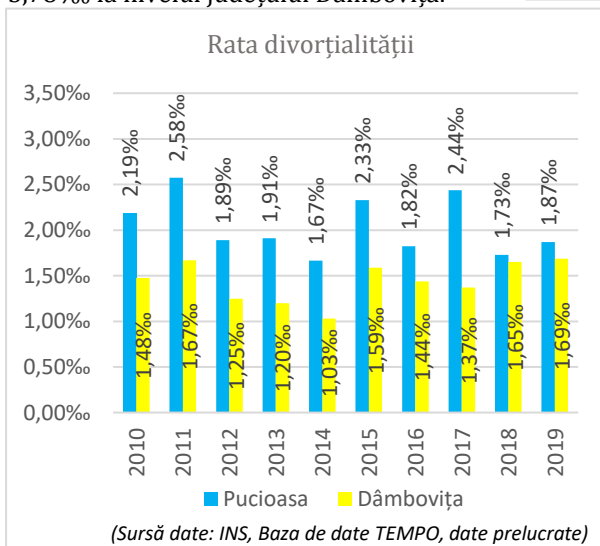
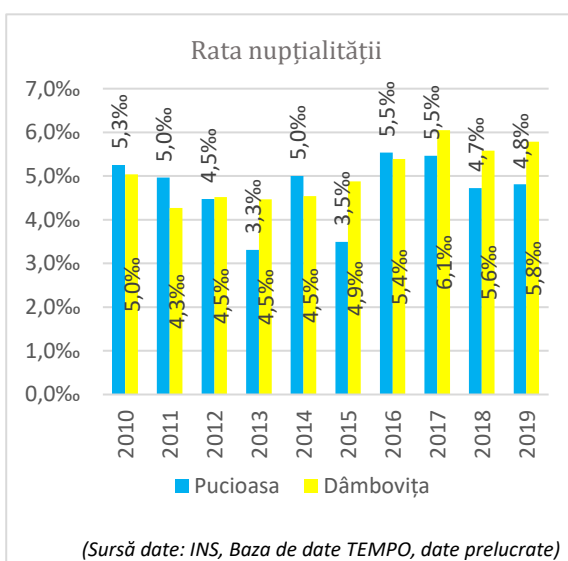
Raportul dintre numărul divorțurilor și numărul căsătoriilor este foarte mare în orașul Pucioasa:

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
42%	52%	42%	58%	33%	67%	33%	45%	37%	39%

Acest lucru indică instabilitatea familială, care poate avea atât cauze de ordin social, cât și economice sau de altă natură. Este însă un lucru care poate influența negativ dezvoltarea viitoare a localității.

Rata de nupțialitate (care, conform INS, se calculează prin raportarea numărului căsătoriilor încheiate într-un an calendaristic, la populația după domiciliu la 1 iulie anul respectiv și reprezintă numărul căsătoriilor ce revin la 1000 locuitori) a înregistrat o valoare maximă de 5,54‰ în anul 2016, în orașul Pucioasa.

În anul 2019, Rata de nupțialitate a avut valoarea de 4,81‰ în orașul Pucioasa și de 5,78‰ la nivelul județului Dâmbovița.

În perioada 2010-2019, **Rata de divorțialitate** a populației (care, conform INS, se calculează prin raportarea numărului căsătoriilor desfăcute în cursul unui an calendaristic la populația după domiciliu la 1 iulie a anului respectiv și reprezintă numărul divorțurilor ce revin la 1000 locuitori), este mai mare în orașul Pucioasa comparativ cu județul Dâmbovița, înregistrând valorile cele mai mici în anul 2014, de 1,66‰ în orașul Pucioasa, respectiv de 1,03‰ în județul Dâmbovița.

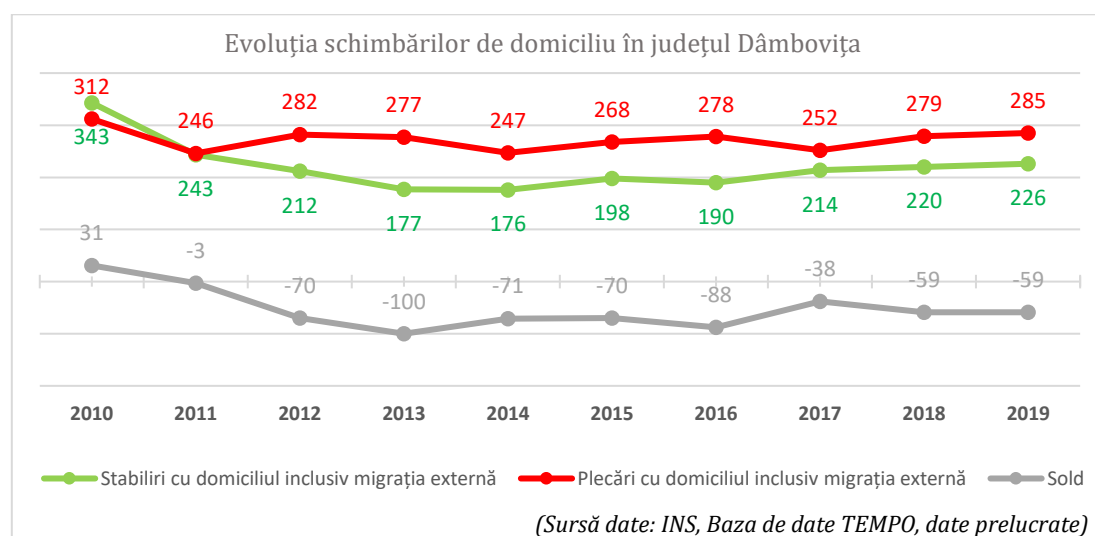
(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Mișcarea migratorie a populației

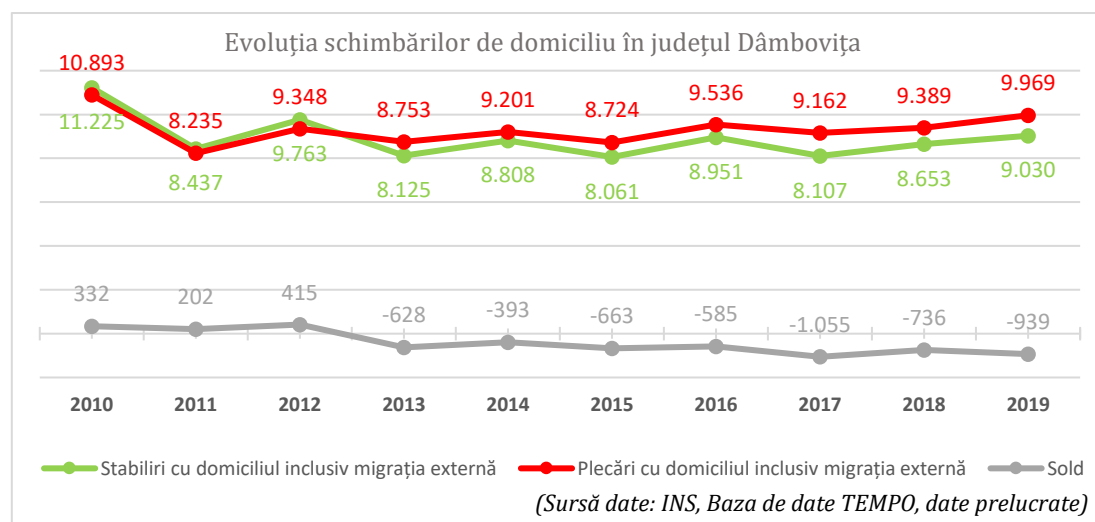
În anul 2019, s-a înregistrat un număr de 226 persoane din orașul Pucioasa care și-au stabilit domiciliul și un număr de 285 persoane care au plecat cu domiciliul (inclusiv în străinătate). Astfel, pentru anul 2019, a rezultat un sold negativ al mișcării migratorii de 59 de persoane.

În perioada 2011-2019, se observă o fluctuație a soldului negativ, datorită stagnării stabilirilor cu domiciliul, în timp ce plecările cu domiciliul sunt într-o creștere continuă din anul 2016.

În anul 2019, la nivel de județ, s-au înregistrat 9.969 de persoane care au plecat cu domiciliul (inclusiv în străinătate) și 9.030 de persoane care și-au stabilit domiciliul, fiind un sold negativ de 939 persoane.

Evoluția soldului schimbărilor de domiciliu în județul Dâmbovița a fluctuat în perioada 2010-2019, însă, după o evoluție pozitivă, acesta a avut un trend negativ în anii 2013-2019.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Mișcarea migratorie a populației în orașul Pucioasa										
Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația internațională)	343	243	212	177	176	198	190	214	220	226
Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația internațională)	312	246	282	277	247	268	278	252	279	285
Soldul stabilirilor cu domiciliul	31	-3	-70	-100	-71	-70	-88	-38	-59	-59
Stabiliri de reședință	170	120	128	153	94	128	130	137	142	128
Plecări cu reședință	162	137	116	149	125	149	117	123	92	83
Soldul stabilirilor cu reședință	8	-17	12	4	-31	-21	13	14	50	45
Imigranți definitivi	2	-	-	-	2	-	2	2	3	5
Emigranți definitivi	4	11	13	9	9	19	28	21	19	19
Soldul migrației definitive	-2	-11	-13	-9	-7	-19	-26	-19	-16	-14

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Numărul de **stabiliri cu domiciliul** (persoane sosite dintr-o altă localitate, care la data de 1 ianuarie sau 1 iulie aveau înscrisă în actul de identitate și în fișele de evidență ale populației mențiunea de stabilire a reședinței) a fost, în orașul Pucioasa, în anul 2019, de 226 persoane, reprezentând 2,50% din totalul stabilirilor cu domiciliul din județul Dâmbovița.

Iar cel al **plecărilor cu domiciliul** (numărul total al plecărilor cu domiciliul se referă la persoanele care pleacă din localitate și fac dovada că au asigurată locuința în altă localitate) a fost de 285 persoane, reprezentând 2,86% din totalul imigranților definitivi din județul Dâmbovița.

În anul 2019, s-au înregistrat 83 de persoane din orașul Pucioasa, care au plecat cu reședința (inclusiv în străinătate).

Și 128 de persoane care și-au stabilit reședința în orașul Pucioasa, rezultând astfel un sold pozitiv, de 45 de persoane.

În perioada 2016-2019, se observă o evoluție pozitivă a soldului stabilirilor cu reședința, datorită scăderii plecărilor cu reședința începând cu anul 2017.

Numărul de **emigranți definitivi** a fost, în orașul Pucioasa, în anul 2019, de 19 persoane, reprezentând 3,94% din totalul emigranților definitivi din județul Dâmbovița

Iar cel al **imigranților definitivi** a fost de 5 persoane, reprezentând 0,72% din totalul imigranților definitivi din județul Dâmbovița.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Principalele date demografice ale orașului Pucioasa, comparativ cu cele similare înregistrate la nivel județean și național, sunt următoarele:

<i>Centralizatorul principalelor date demografice</i>					
Indicator (date la 1 iulie 2020)		u.m.	Pucioasa	Dâmbovița	România
Densitatea populației	Raportată la suprafața totală (2019)	loc/km ²	348,5	127,5	92,9
	Raportată la suprafața terenului intravilan (2019)	loc/km ²	1.562,21	6.668,9	4.714,9
Structura pe sexe	masculin	%	47,5	49,0	48,8
	feminin	%	52,5	51,0	51,2
Structura pe grupe de vârstă	< 14 ani	%	12,2	14,4	14,6
	15-64 ani	%	69,3	68,4	68,3
	65 >	%	18,5	17,2	17,2
Grad de îmbătrânire (vârstnici la 1000 pers. tinere)		‰	442,3‰	461,7‰	465,0‰
Rata de dependență (populația inactivă la 1000 pers. adulte)		‰	175,3‰	209,9‰	213,4‰
Rata de dependență a tinerilor (tineri la 1000 pers. adulte)		‰	267,0‰	251,8‰	251,7‰
Rata natalității (2019)		‰	6,8	8,7	9,2
Rata mortalității (2019)		‰	10,5	12,5	11,7
Rata plecărilor cu domiciliul (2019)		‰	19,0	19,2	19,4
Rata stabilirilor cu domiciliul (2019)		‰	15,1	17,4	21,1

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO, date prelucrate)

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

2.2.2 Aspecte sociale (Analiza contextului social; servicii publice - profil social)

2.2.2.1 Învățământul

În orașul Pucioasa își desfășoară activitatea următoarele unități de învățământ:

A. Învățământ preșcolar

1. GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „PRICHINDEL” PUCIOASA;
2. GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MICUL PRINȚ” PUCIOASA (Filatură), care este arondată Grădiniței Prichindel, însă funcționează la altă adresă, în altă clădire;
3. GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 2 PUCIOASA;
4. GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 5 „PARADISUL PITICILOR” PUCIOASA (Glodeni), care este arondată Grădiniței nr. 2, însă funcționează la altă adresă, în altă clădire;
5. GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR. 4 „ELENA MILLS CONSTANTINESCU” PUCIOASA

(Șerbănești), care este arondată Liceului Tehnologic Pucioasa, însă funcționează la altă adresă, în altă clădire;

6. GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR. 7 PUCIOASA (Diaconești), care este arondată Liceului Tehnologic Pucioasa, însă funcționează la altă adresă, în altă clădire.

B. Învățământ primar și gimnazial

1. ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI VITEAZUL” PUCIOASA
2. ȘCOALA GIMNAZIALĂ nr. 4 „ELENA DONICI CANTACUZINO” PUCIOASA

C. Învățământ liceal

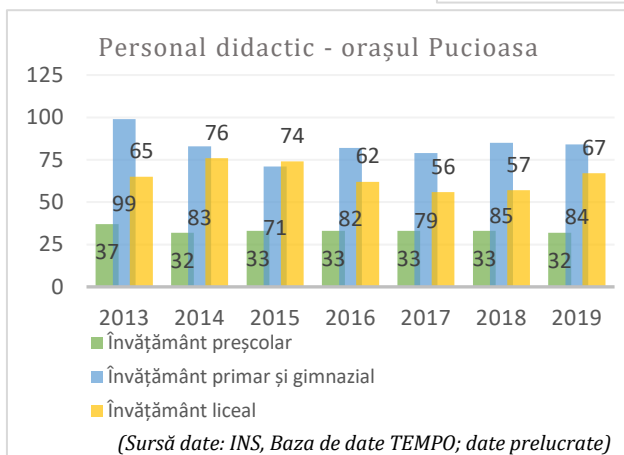
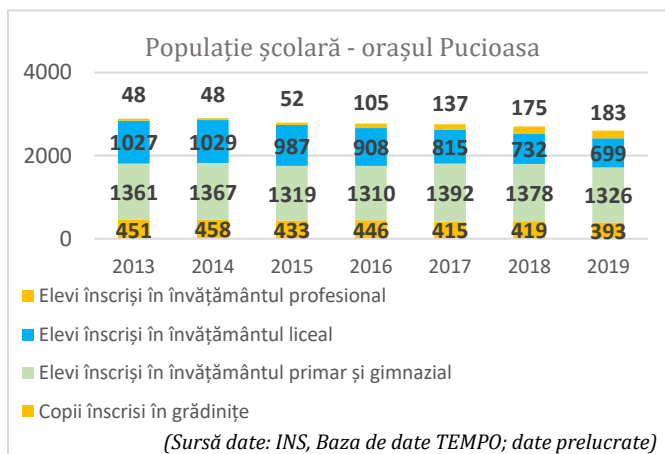
1. LICEUL TEHNOLOGIC PUCIOASA
2. COLEGIUL NAȚIONAL „NICOLAE TITULESCU”

La acestea se adaugă Clubul Copiilor ”Nicolae Mateescu” Pucioasa, care se încadrează în altă categorie.

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România,
<https://www.siiir.edu.ro/carto/#/retea>,
Informații accesate la data de 20.05.2021; Informații prelucrate)

Numărul total al elevilor înscriși la o formă de învățământ în anul 2019, în orașul Pucioasa, a fost de 2.601.

Distribuția pe niveluri de educație evidențiază că elevii înscriși în învățământul primar și gimnazial au o pondere de 50,98% în total elevi înscriși la o formă de învățământ, dintre care 26,87% în învățământul primar și 24,11% în învățământul gimnazial.

În același an, **numărul personalului didactic** din orașul Pucioasa a fost de 183, ponderea cea mai mare fiind în învățământul gimnazial și primar, 33,33% în anul 2013 și respectiv 21,31% în anul 2019, numărul personalului didactic în anul 2013 era de 201, cu 18 cadre didactice mai mult față de anul 2019 (8,95%).

Numărul elevilor ce revin fiecărui profesor, în orașul Pucioasa, în anul 2019, era de 14, valoare mai mică decât datele la nivel de județ, unde unui profesor îi revin în medie un număr de 15 elevi.

Astfel, elevii din orașul Pucioasa beneficiază de o pregătire mai bună întrucât timpul dedicat fiecărui elev în parte este mai mare. La nivel național, fiecare profesor are în grija sa un număr de 15,0 elevi.

Numărul elevilor și a personalului didactic în 2019			
	Pucioasa	Dâmbovița	România
Elevi înscriși	2.601	73.942	3.526.189
Personal didactic	183	4.927	234.848
Elevi la 1 profesor	14	15	15

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate date)

Administrația publică din orașul Pucioasa a acordat o atenție deosebită asigurării infrastructurii educaționale din orașul Pucioasa, dovadă fiind proiectele cu finanțare națională sau de la Uniunea Europeană, implementate în calitate de solicitant și ulterior, beneficiar.

GRĂDINIȚA "PRICHINDEL" PUCIOASA

(<http://gradinitaprichindelpucioasa.blogspot.com/2014/09/despre-noi.html>)

Este o unitate de învățământ cu personalitate juridică, care funcționează în Pucioasa.

Grădinița funcționează cu grupe cu program normal, dar și cu grupe cu program prelungit. În prezent este în implementare proiectul **"CONSTRUIREA ȘI DOTAREA GRĂDINIȚEI "PRICHINDEL" DIN ORAȘUL PUCIOASA ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA SPAȚIILOR PUBLICE URBANE DIN ZONĂ"**, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care are termenul de finalizare la data de 31.12.2023. Întrucât clădirea în care funcționează grădinița a fost construită în anul 1938 și nu mai corespunde prevederilor legislative și normativelor actuale, ea se va demola și va fi construită o clădire nouă, cu 8 săli de grupă. În plus, vor fi achiziționate dotări necesare funcționării grădiniței. Se vor amenaja spații verzi. Se vor amenaja spațiile publice urbane din zona grădiniței, alei carosabile și pietonale, rasteluri pentru biciclete, iluminat public, spații verzi, locuri de joacă, zonă de sport, zonă pentru câini de companie, foșoare și sistem de supraveghere video.

Grădinița Prichindel-mai 2021

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România, <https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11330643>, Informații accesate la data de 20.05.2021; Informații prelucrate; Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „MICUL PRINȚ” PUCIOASA

Este o unitate de învățământ arondată Grădiniței Prichindel, care însă funcționează la altă adresă, în altă clădire, în Pucioasa, cartierul Filatură.

În prezent este în implementare proiectul **"EFICIENTIZAREA ENERGETICĂ A GRĂDINIȚEI CU PROGRAM PRELUNGIT "MICUL PRINȚ" PUCIOASA"**, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care are termenul de finalizare la data de 31.12.2023. Prin acest proiect, grădinița este reabilitată termic, modernizată și extinsă. Se instalează sisteme de alimentare cu energie din surse de energie regenerabilă:

- panouri solare pentru încălzire apă caldă menajeră
  - sistem de încălzire geotermală (pompe de căldură)
- Se execută amenajări exterioare.

Grădinița "Micul Prinț"-mai 2021

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România,
<https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11366372>,
Informații accesate la data de 20.05.2021; Informații prelucrate;
Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.2 PUCIOASA

Este o unitate de învățământ cu personalitate juridică, care funcționează în Pucioasa.

Grădinița funcționează cu grupe cu program prelungit.

Grădinița nr. 2-mai 2021

În anul 2018 a fost finalizat proiectul **"Dotare GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 2, orașul PUCIOASA, județul DÂMBOVIȚA"**, finanțat prin PNDL, prin care unitatea de învățământ a beneficiat de dotări necesare funcționării și desfășurării procesului de învățământ.

În prezent este în implementare proiectul **"REABILITAREA, MODERNIZAREA, EXTINDEREA ȘI DOTAREA GRĂDINIȚEI CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 2 DIN ORAȘUL PUCIOASA ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA SPAȚIILOR PUBLICE URBANE DIN ZONĂ"**, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care are termenul de finalizare la data de 31.12.2023. Prin acest proiect, grădinița va fi reabilitată, modernizată și extinsă.

În plus, vor fi achiziționate echipamente și dotări necesare funcționării grădiniței. Se vor amenaja spațiile publice urbane din zona grădiniței, aleile pietonale și se vor crea locuri de joacă și 2 parcări pentru grădiniță. Se va asigura și supravegherea video.

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România,
<https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11330663>,
Informații accesate la data de 20.05.2021; Informații prelucrate;
Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR. 4 „ELENA MILLS CONSTANTINESCU” ȘERBĂNEȘTI PUCIOASA

Este o unitate de învățământ arondată Liceului Tehnologic Pucioasa, care însă funcționează la altă adresă, în altă clădire, în cartierul Șerbănești.

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România,
<https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11330866>,
Informații accesate la data de 20.05.2021; Informații prelucrate;
Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

Grădinița nr. 4-mai 2021

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 5 „PARADISUL PITICILOR” PUCIOASA

Este o unitate de învățământ arondată Grădiniței nr. 2, care însă funcționează la altă adresă, în altă clădire, în cartierul Glodeni Vale.

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România,
<https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11330664>,
Informații accesate la data de 20.05.2021; Informații prelucrate;
Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

Grădinița nr. 5-mai 2021

GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR. 7 DIACONEȘTI PUCIOASA

Este o unitate de învățământ arondată Liceului Tehnologic Pucioasa, care însă funcționează la altă adresă, în altă clădire, în cartierul Diaconești.

Grădinița nr. 7-mai 2021

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România, <https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11330865>, Informații accesate la data de 20.05.2021; Informații prelucrate; Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

ȘCOALA GIMNAZIALĂ "MIHAI VITEAZUL" PUCIOASA

(<http://sgmvp.ro/>)

Este o unitate de învățământ cu personalitate juridică, care funcționează în Pucioasa.

Școala funcționează cu două schimburi/zi, pentru clasele I-VIII.

În anul 2015 a fost finalizat proiectul „Reabilitare și modernizare Școala nr. 1 - Mihai Viteazu, Pucioasa”, finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013. Prin acest proiect, unitatea de învățământ a fost reabilitată și modernizată, realizându-se și reabilitarea termică a clădirii, dar și dotarea cu mobilier, echipamente didactice și echipamente IT, pentru asigurarea unui proces educațional la standarde europene și a creșterii participării populației școlare la procesul educațional.

Școala Gimnazială "Mihai Viteazul"-mai 2021

În anul 2020 a fost finalizat proiectul „Dotarea Școlii Mihai Viteazul din localitatea Pucioasa, județul DÂMBOVIȚA”, finanțat prin PNDL.

Prin proiect s-a realizat dotarea unității de învățământ cu echipamente și mobilier specific didactic și de laborator, alte categorii de echipamente și dotări independente.

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România, <https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11366363>, Informații accesate la data de 20.05.2021; Informații prelucrate; Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4 "ELENA DONICI CANTACUZINO" PUCIOASA

(<http://www.scoala4pucioasa.ro/>)

Este o unitate de învățământ cu personalitate juridică, care funcționează în Pucioasa.

Școala funcționează cu două schimburi/zi, pentru clasele I-VIII.

În anul 2016 a fost finalizat proiectul „Extinderea prin mansardare și modernizarea Școlii nr. 4 Elena Donici Cantacuzino din Pucioasa”, finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013. Prin acest proiect unitatea de învățământ a fost modernizată, realizându-se și reabilitarea termică, a fost extinsă prin mansardare, mărindu-se capacitatea școlii, dar și dotată cu mobilier, echipamente didactice și echipamente IT.

Școala Gimnazială nr. 4-mai 2021

În anul 2020 a fost finalizat proiectul „Dotare Școala Gimnazială Nr. 4 Elena Donici Cantacuzino din localitatea Pucioasa, județul Dâmbovița”, finanțat prin PNDL.

Prin proiect s-a realizat dotarea unității de învățământ cu echipamente și mobilier specific didactic și de laborator, alte categorii de echipamente și dotări independente.

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România,
<https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11366373>,
Informații accesate la data de 20.05.2021; Informații prelucrate;
Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

COLEGIUL NAȚIONAL "NICOLAE TITULESCU" PUCIOASA (www.cnnt-puc.net)

Este o unitate de învățământ cu personalitate juridică, care funcționează în Pucioasa.

Liceul funcționează cu două schimburi/zi.

În cadrul liceului se organizează:

- învățământ gimnazial
- învățământ liceal de zi

În 1921 a fost înființat „Gimnaziul Mixt” Pucioasa, fiind prima școală mixtă de tip secundar din țară. În 1935 marele diplomat Nicolae Titulescu a acceptat invitația conducerii școlii de a deveni mentorul spiritual al acesteia.

Atunci unitatea de învățământ și-a schimbat denumirea în Gimnaziul Mixt “Nicolae Titulescu”.

Pe parcursul existenței sale, liceul a avut mai multe denumiri:

- 1921-1935: Gimnaziul Mixt Pucioasa
- 1935-1938: Gimnaziul Mixt “Nicolae Titulescu”
- 1945-1948: Liceul Mixt “Nicolae Titulescu”
- 1948-1952: Școala Medie Tehnica Silvica
- 1952-1955: Școala Medie de 10 clase
- 1955-1965: Școala Medie Mixta de 11 clase
- 1966-1974: Liceul Real – Umanist
- 1975-1990: Liceul Industrial Pucioasa
- 1990-1991: Liceul Teoretic Pucioasa
- 1991- 2007: Liceul Teoretic “Nicolae Titulescu “
- 2007- prezent: Colegiul Național "Nicolae Titulescu" Pucioasa

Colegiul Național "Nicolae Titulescu"
Pucioasa-mai 2021

Spațiul în care funcționează temporar, pe durata proiectului PNDL

În prezent este în implementare proiectul „Reabilitarea, modernizarea și dotarea „Colegiului Național Nicolae Titulescu” din Orașul Pucioasa, județ Dâmbovița”, finanțat prin PNDL.

Prin acest proiect se vor realiza intervenții majore asupra clădirii. Se va consolida clădirea, care era în clasa de risc RsII, înlăturându-se riscurile ce pot apărea în cazul unui seism. Se va înlocui tâmplăria și se vor reface în totalitate instalațiile și finisajele interioare și exterioare.

Clădirea va fi reabilitată termic și protejată de lumina soarelui. Se vor realiza lucrări și se vor achiziționa dotări necesare pentru obținerea avizului de securitate la incendiu. Se va realiza extinderea parțială a clădirii cu încă un etaj, etajul al treilea, cu funcțiunea de sală multifuncțională.

Se vor moderniza și automatiza centralele termice existente și se va instala o centrală murală suplimentară, inclusiv sistem BMS.

Se vor monta panouri solare și panouri fotovoltaice și se va realiza sistem de ventilație climatizare centralizat, bazat pe pompe de căldură și centrale de tratare a aerului plus ventilatoare.

Liceul va fi dotat cu un generator electric și UPS.

Acoperișul se va înlocui cu unul tip terasă necirculabilă – pentru etajul 2 și acoperiș tip șarpantă pentru etajul 3. Terasa va fi hidro-termoizolată.

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România,

<https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11331053>,

Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate;

Colegiul Național "Nicolae Titulescu" Pucioasa,

www.cnnt-puc.net,

Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate;

Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

LICEUL TEHNOLOGIC PUCIOASA

(www.lictucioasa.ro)

Este o unitate de învățământ cu personalitate juridică, care funcționează în Pucioasa.

Liceul funcționează cu două schimburi/zi.

În cadrul liceului se organizează:

-învățământ liceal de zi

-învățământ liceal seral

-școală profesională de 3 ani

Liceul Tehnologic Pucioasa-mai 2021

În anul 1921, în Pucioasa, a luat ființă prima școală mixtă de tip secundar din țară. Această școală a suferit diferite transformări, astfel că în anul 1952 a primit denumirea de Școala Medie Tehnică Silvică și a funcționat în clădirea în care acum se află Liceul Tehnologic Pucioasa. Un motiv pentru care din planul de școlarizare al liceului nu a lipsit domeniul de pregătire silvicultură, este și continuarea tradiției acestui domeniu.

Liceul Tehnologic Pucioasa a fost înființat în anul 1994 prin transformarea liceului din Pucioasa în două unități de învățământ: un liceu teoretic și un liceu industrial, cu denumirea Grupul Școlar Industrial Pucioasa. Ulterior, a primit denumirea de Liceul Tehnologic Pucioasa, ca urmare a reorganizării rețelei de învățământ preuniversitar.

În prezent este în implementare proiectul „**REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA LICEULUI TEHNOLOGIC PUCIOASA**”, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care are termenul de finalizare la data de 31.12.2023.

Prin acest proiect se va reabilita și moderniza clădirea principală, se vor extinde pe verticală cele două corpuri anexă, se vor realiza lucrări de reabilitare termică și se vor reface zonele exterioare, inclusiv prin amenajarea de spații verzi.

În plus, proiectul prevede și achiziționarea de echipamente și dotări pentru desfășurarea procesului educațional în atelierul mecanică de montaj, întreținere și reparații, atelierul prelucrare lemn, atelierul textile, laboratorul electronică și automatizări și laboratorul informatică.

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România,
<https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11366364>,
Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate;
Liceul Tehnologic Pucioasa,
www.lictpucioasa.ro,
Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate;
Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

CLUBUL COPIILOR „NICOLAE MATEESCU” PUCIOASA

Este o instituție publică cu personalitate juridică, ce ajută la dezvoltarea abilităților tehnice și artistice ale copiilor.

Prin îmbinarea aspectelor practice și creative, copiii au acces la numeroase cursuri, care vor veni în sprijinul dezvoltării lor, permițându-le să își exploreze pasiunile într-un mediu sigur, ghidați de unii dintre cei mai buni profesori de specialitate.

În cadrul Clubului copiilor funcționează mai multe cercuri:

Vitrina cu trofee
-mai 2021

- Cercul de aeromodele
- Cercul de rachetomodele, drone și ciclism
- Cercul de automodele și karting
- Cercul de dans modern
- Cercul de pictură, grafică și caligrafie
- Cercul de horticultură, protecția mediului și șah
- Cercul de informatică
- Cercul de micromodelism și fotbal
- Cercul de navomodele, tenis de masă și badminton

Reprezentanții Clubului copiilor au participat la mai multe concursuri, obținând o serie de trofee, care sunt expuse la sediu.

Clubul Copiilor "Nicolae Mateescu"
Pucioasa-mai 2021

(Sursa: Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România;
<https://www.siiir.edu.ro/carto/#/unitatea/11330771> ;
Informații accesate la data de 10.05.2021; Informații prelucrate;
Clubul Copiilor „Nicolae Mateescu” Pucioasa,
<http://www.clubulcopiilorpucioasa.ro/>;
Informații accesate la data de 10.05.2021; Informații prelucrate;
Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

Clubul de aeromodele

Clubul de aeromodele a fost înființat în anul 1953, cercul de aeromodelism fiind unul dintre cele mai vechi cercuri de acest gen din România.

Clubul de aeromodelism are o pista de zbor captiv după standarde F.A.I și mini Helioport și un parc de Aeronave reale.

În anul 2000, Compania Tarom a donat elevilor o aeronava AN24 de pasageri YR-BMC), care a fost dezmembrată în 10 piese, transportată și montată la loc la Pucioasa.

Aeronava AN24-mai 2021

Activitatea tehnico-științifică organizată în cadrul cercului, are drept obiectiv dezvoltarea aptitudinilor și deprinderilor de lucru, stimularea spiritului creator și inovator, mergând până la atingerea performanțelor.

Muzeul Aviatic și Clubul de Aeromodelism "Henri Coandă" din Pucioasa au realizat în luna decembrie 2009, o machetă a avionului Vlaicu II la 3,5 m, care se află la Aeroportul Internațional Aurel Vlaicu – Băneasa.

(Sursa: Muzeul Aviatic Pucioasa,
<https://www.pucioasa-modelism.ro/>,
Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate)

2.2.2.2 Cultura

CENTRUL CULTURAL EUROPEAN AL ORAȘULUI PUCIOASA

(www.centrul-europucioasa.ro)

(<https://www.facebook.com/CentrulCulturalEuropeanPucioasa/>)

Centrul Cultural a fost înființat în anul 1924, iar în actualul sediu a funcționat din septembrie 1998 sub denumirea de Centrul Cultural I. Al. Brătescu-Voinești.

În anul 2008 este desființat ca instituție de cultură de sine stătătoare și devine parte componentă a bibliotecii locale, fără buget și personal specializat.

Centrul Cultural rămâne un spațiu gazdă al serbărilor școlare, ședințelor, întrunirilor localnicilor și ocazional al spectacolelor organizate de trupe de artiști ce treceau prin zonă.

Centrul Cultural European Pucioasa
-mai 2021

aparatură (sunet și lumini), precum și cu birotică, s-au finalizat în martie 2018.

În anul 2016, prin HCL nr. 202 din 24 noiembrie, instituția devine Centrul Cultural European al orașului Pucioasa, instituție publică cu personalitate juridică.

Modernizarea, reparațiile și eficientizarea spațiilor clădirii, dotarea acestora cu

Centrul Cultural European al orașului Pucioasa este o instituție de cultură de interes public, ce generează spectacole, în care au loc manifestări culturale artistice

ocasionate de diversele evenimente din viața orașului, manifestări, producții proprii sau evenimente prilejuite de schimburile culturale cu alte instituții profesioniste din țară și din străinătate.

Are o sală de spectacole, spații pentru cursuri și ateliere, săli pentru seminarii, spații expoziționale, toate cu dotări specifice activităților pentru care servesc.

Centrul Cultural European Pucioasa
Intrare laterală -mai 2021

În cadrul instituției sunt organizate și diverse cursuri: balet, pian, canto, dans tradițional, jurnalism-media, teatru, comunicare, dezvoltare personală, arte plastice, limbi străine.

Centrul Cultural European
Pucioasa Intrarea principală
-mai 2021-

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Centrul Cultural European al orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

BIBLIOTECA ORĂȘENEASCĂ "GHEORGHE N. COSTESCU"

În Orașul Pucioasa există o singură bibliotecă publică: Biblioteca "Gheorghe N. Costescu", care este totodată și Biblioteca Orășenească.

Biblioteca "Gheorghe N. Costescu" este unul dintre punctele de informare europeană din județul Dâmbovița.

Istoric:

În anul 1925 s-a înființat, pe lângă Căminul Cultural Pucioasa, o bibliotecă cu 1.541 volume și diverse reviste. Ca urmare a dezvoltării orașului, a fost înființată o bibliotecă publică, pe 10 februarie 1952. Aceasta a funcționat ca bibliotecă raională până în 30.12.1960.

În ianuarie 1961 biblioteca a devenit orășenească și a funcționat, alături de Casa de Cultură, timp de 34 de ani. Din data de 15 iulie 1995 biblioteca s-a mutat în clădirea fostei primării, care era ocupată și de alte compartimente ale administrației publice locale.

În august 1995 biblioteca a primit numele lui „Gh. N. Costescu”, fost inspector general în Ministerul Învățământului și colaborator apropiat al lui Spiru Haret, autor de manuale școlare, fondator al revistelor „Învățământul primar” și „Revista generală a învățământului”. La momentul actual funcționează în aceeași clădire cu Poliția locală Pucioasa, spațiile fiind total separate.

Biblioteca Orășenească "Gheorghe
N. Costescu" Pucioasa-mai 2021

În prezent este în implementare proiectul „**Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bibliotecii orășenești și reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de supraveghere video din orașul Pucioasa**”, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care are termenul de finalizare la data de 31.12.2023. Prin acest proiect se va reabilita și moderniza clădirea în care funcționează Biblioteca orășenească și Poliția locală. Clădirea își va menține funcțiunea principală de Bibliotecă orășenească, prin extinderea spațiului interior cu noi încăperi, restul spațiilor fiind destinate Dispeceratului de supraveghere video, asigurat cu personal de la Poliția locală. Clădirea va fi reabilitată termic și se vor lua măsuri de creștere a eficienței energetice.

Jandarmeria, care ocupă un mic spațiu în aceeași clădire, va fi relocată.

Una din condițiile de avizare solicitată de Ministerul Culturii a fost reabilitarea construcției în condițiile în care se încearcă redarea imaginii exterioare originare, ca volumetrie generală, finisaj, culori și materiale. La interior se vor realiza finisaje contemporane de bună calitate, diferențiat pentru bibliotecă (care trebuie să fie un spațiu reprezentativ) și Dispeceratul de supraveghere video (care este un spațiu utilitar).

Se vor amenaja spațiile publice urbane din jurul clădirii: alei pietonale, spații verzi, montare mobilier stradal și suport parcare biciclete. Se va amenaja și o parcare de mici dimensiuni.

Sistemul de supraveghere video va fi extins pentru supravegherea bibliotecii și a zonei din jurul său. Se vor asigura utilitățile necesare pentru funcționarea sistemului, inclusiv dispeceratul. Vor fi achiziționate o serie de echipamente necesare îmbunătățirii calității serviciilor oferite de către bibliotecă.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate; Biblioteca Națională a României, <http://www.bibnat.ro/biblioteci.php?id=2769>, Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate)

RADIO PUCIOASA

Radio Pucioasa este transmis online, din anul 2020, din Centrul Cultural European, care răspunde de buna sa funcționare.

Radio Pucioasa poate fi ascultat live accesând site-ul: <https://radiopucioasa.ro/>.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate; Radio Pucioasa, <https://radiopucioasa.ro/>, Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate)

MUZEUL AVIATIC "Dumitru Dorin Prunariu"

[\(https://www.pucioasa-modelism.ro/\)](https://www.pucioasa-modelism.ro/)

Muzeul aviatic „Dorin Dumitru Prunariu” este unic în țara și în Europa, prin faptul că adăpostește peste 300 de machete de avioane (aeronave, statice și zburătoare), realizate de copii.

Muzeul a fost inaugurat în anul 1977, în prezența a numeroase personalități.

Muzeul are o secțiune care cuprinde diplome, medalii, afișe, trofee, insigne și uniforme cu caracter aviatic: Vizitatorii pot avea acces la cele 5 aeronave reale, aflate în parcul Clubului Copiilor Pucioasa și pot urmări demonstrații de zbor realizate cu exponate din muzeu, pe pista special amenajată în incinta acesteia (doar dacă timpul este favorabil zborului). Pista este folosită de asemenea și ca heliport.

Pe dealul Motaianca, într-un fost poligon, mai există o pistă, care este folosită pentru aeromodele radiocomandate.

(Sursa: Muzeul Aviatic Pucioasa, <https://www.pucioasa-modelism.ro/>, Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate;

MUZEUL DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR – PUCIOASA

Muzeul este amplasat în Casa Dobrescu, monument istoric și funcționează în cadrul Complexului Național Muzeal „Curtea Domnească” Târgoviște. Expoziția de etnografie, amenajată în această casă, oferă vizitatorului o imagine grăitoare și autentică a muncii, inventivității și sensibilității țărânului român. La parter se află documente îngălbenite de trecerea timpului și obiecte care ilustrează istoria scrisă și nescrisă a comunității acestei așezări, modul în care aceasta s-a exprimat de-a lungul timpului din punct de vedere economic, social și cultural și a reușit să transforme Pucioasa dintr-un sat neînsemnat într-o stațiune balneoclimaterică vestită în țară, dar și peste hotare datorită apelor sale tămăduitoare pe care oamenii acestor locuri au știut să le exploateze. La etajul clădirii sunt amenajate două interioare tradiționale locale: unul de sat și celălalt de oraș, precum și costume populare tradiționale. Expoziția de la Casa Dobrescu este un punct de referință pentru cunoașterea etnosului dâmbovițean și, în același timp, un inedit moment evocator prin care vizitatorul regăsește coordonatele intime ale vieții și spiritualității dâmbovițene.

(Sursa: Complexul Național Muzeal „Curtea Domnească” Târgoviște,
<https://www.muzeu-dambovitene.ro/index.php/muzeul-de-etnografie-pucioasa>.
Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate)

2.2.2.3 Sănătatea

În Orașul Pucioasa își desfășoară activitatea unități sanitare proprietate publică și unități sanitare proprietate privată:

Unități sanitare pe categorii – orașul Pucioasa (număr)											
Anul		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Proprietate publică	Spitale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ambulatorii de specialitate	2	2	1	1	1	-	-	-	-	-
	Ambulatorii integrate spitalului	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Policlinici	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Dispensare medicale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Centre medicale de specialitate	-	1	2	2	1	1	1	1	1	1
	Cabinete medicale de medicină generală	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cabinete medicale școlare	2	2	-	-	-	-	1	1	1	1
	Cabinete medicale de familie	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cabinete stomatologice	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Farmacii	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Laboratoare medicale	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Alte tipuri de cabinete medicale	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Proprietate privată	Cabinete medicale de familie	3	9	9	9	9	9	11	10	10	10
	Cabinete stomatologice	5	9	9	9	9	8	9	10	10	10
	Cabinete medicale de specialitate	8	8	8	9	10	10	11	12	13	13
	Farmacii	2	3	2	5	5	5	6	6	6	6
	Laboratoare medicale	1	1	-	7	2	2	4	3	3	3
	Laboratoare de tehnică dentară	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
	Alte tipuri de cabinete medicale	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO, date prelucrate)

Numărul de unități sanitare proprietate publică a scăzut în anul 2019 față de anul 2010, principala cauză fiind trecerea cabinetelor medicilor de familie în proprietate privată. Numărul de unități sanitare proprietate a avut aproape tot timpul un trend ascendent.

Paturile în unitățile sanitare din spitale (inclusiv în centrele de sănătate) în orașul Pucioasa, au scăzut din anul 2013 în număr de 30 față de anul 2014, menținându-se la nivelul de 270 de paturi până în anul 2019 (ultimul an pentru care au fost disponibile date statistice). Acestea reprezintă 11,45% din totalul paturilor la nivelul județului Dâmbovița.

Paturi în unitățile sanitare (inclusiv în centre de sănătate)										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
PUCIOASA	300	300	300	300	270	270	270	270	270	270
DÂMBOVIȚA	2.699	2.568	2.568	2.568	2.538	2.385	2.385	2.367	2.357	2.357

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO, date prelucrate)

În județul Dâmbovița numărul de paturi a scăzut din anul 2010 până în anul 2019 cu număr de 342 de paturi.

Numărul personalului medico-sanitar în rândul medicilor (medicilor de familie), stomatologilor cât și a personalului sanitar mediu din proprietatea publică a scăzut din anul 2010 până în anul 2019, însă pentru proprietățile private, numărul personalului medico-sanitar a crescut din anul 2010 până de anul 2019.

Personalul medico-sanitar – orașul Pucioasa (nr. persoane)											
Anul:		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Proprietate publică	Medici	45	32	32	35	35	30	28	31	34	34
	din care: medici de familie	8	:	:	:	:	:	:	:	:	:
	Stomatologi	4	:	:	:	:	:	:	:	:	:
	Farmacisti	1	1	1	:	:	1	1	1	2	1
	Personal sanitar mediu	175	170	163	144	162	152	152	159	146	153
Proprietate privată	Medici	6	11	11	11	10	10	11	11	11	10
	din care: medici de familie	4	9	9	9	9	9	9	9	9	9
	Stomatologi	5	8	7	7	7	7	7	7	7	7
	Farmacisti	4	5	5	5	6	6	6	9	9	9
	Personal sanitar mediu	19	26	26	28	27	32	32	32	32	32

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Personalul medico-sanitar din unitățile sanitare proprietate publică a scăzut din anul 2010 față de anul 2019, însă a crescut personalul medico-sanitar din unitățile sanitare proprietate privată (nr. persoane).

SPITALUL ORĂȘENESC PUCIOASA

(<http://spitalpucioasa.ro/>)

Spitalul Orășenesc Pucioasa
(Pavilionul Central - vedere din
față)-mai 2021

Spitalul Orășenesc Pucioasa este clasificat ca spital general, cu un număr total de 270 paturi, care funcționează în 4 clădiri, situate în locații diferite.

Acesta deservește zona de nord a județului Dâmbovița, cu o populație de cca. 70.000 locuitori, incluzând 2 orașe – Pucioasa și Fieni și 10 comune, față de care Spitalul Orășenesc Pucioasa, este spitalul cel mai apropiat din județ.

Este al doilea spital din județ, ca mărime, importanță și volum de activitate.

Fiind situat într-o zonă strategică (subcarpatică) este considerat spital ZI (de zonă interioară – în caz de calamități, război).

Clădirea Pavilion central a spitalului este formata din 6 tronsoane unite și o serie de anexe gospodărești. Construcția clădirii a fost finalizată în anul 1984. Suprafața utilă a clădirii este de 7.862,24 mp.

Spitalul Orășenesc Pucioasa
(Pavilionul Central-vedere din
spate)-mai 2021

Secții:

1. Secția medicină internă

Secția dispune de 50 paturi, în saloane de 3-5 paturi, dispuse pe același palier cu sala de mese comună. Dintre acestea, 4 saloane sunt dotate cu instalații de oxigen.

În cadrul secției sunt diagnosticate și tratate afecțiuni respiratorii, afecțiuni ale aparatului cardiovascular, boli ale aparatului digestiv, boli de nutriție.

2. Secția obstetrică-ginecologie

Secția are în structură un număr de 25 de paturi.

Serviciile medicale oferite în secție sunt:

~ Preventive

~ Curative

~ Recuperare.

Secția oferă servicii specifice de obstetrică și ginecologie, precum și diverse investigații. Este dotată cu un bloc operator.

Datorită condițiilor hoteliere și dotărilor medicale de excepție, secția are adresabilitate pentru întreg județul. Saloanele sunt dotate cu mobilier nou, frigidere și aer condiționat. Sunt 3 rezerve cu televizor și o rezerva cu grup sanitar propriu.

3. Secția chirurgie generală/compartiment ORL

Secția are 25 de paturi.

Saloanele sunt dotate cu frigidere și aparate de aer condiționat.

Blocul operator este modernizat.

În cadrul secției se asigură asistența chirurgicală pentru pacienți cu afecțiuni hepato-biliare, afecțiuni ale stomacului, duoden, intestin subțire, afecțiuni de tract genito-urinar, afecțiuni benigne sau maligne de colon, rect, anus, intestin subțire și apendice, inclusiv acordarea primului ajutor în toate urgențele chirurgicale.

4. Secția psihiatrie

Sectie exterioară, cu 50 de paturi, este situată într-un cadru natural și la o altitudine optimă, beneficiind de aerul ozonificat specific zonei deluroase piemontane. Secția funcționează într-o clădire tip cabană, bine încadrată în parcul natural ce conferă intimitate și protecție fonică. Secția Psihiatrie oferă, în saloane cu 2 paturi, condiții ideale de tratare a unei vaste palete de afecțiuni psihice ale adultului. Cele de mai sus, alături de profesionalismul echipei terapeutice și de îngrijire, determină o adresabilitate crescută, pacienții internați fiind nu numai din județul Dâmbovița, ci și din alte județe.

Spitalul Orășenesc Pucioasa
(Secția exterioară de Psihiatrie)
-mai 2021

Servicii oferite: primire și intervenție în urgente psihiatrice, tratamentul afecțiunilor psihice ale adultului, folosind cele mai moderne soluții terapeutice, psihodiagnostic și psihoterapie, evaluări și tratament în regim de spitalizări de zi, terapie ocupațională.

5. Secția recuperare, medicină fizică și balneologie

Secția are în structură un număr de 40 de paturi și își desfășoară activitatea într-o clădire exterioară (parter și etaj).

Servicii oferite: investigații și tratament în patologia aparatului locomotor, inflamator și degenerativ, recuperare în afecțiuni post-traumatice, recuperare în afecțiuni neurologice, kinetoterapie, electroterapie, masaj, termoterapie și hidroterapie.

Compartimente:

1. Compartiment pediatrie

Compartimentul are în structură un număr de 15 paturi. Compartimentul dispune de 10 paturi de însoțitori, spațiu de joacă, televizoare, jucării, DVD, aparate de aer condiționat, frigider, cuptor cu microunde, totul pentru a face perioadă de internare mai ușoară pentru copii și mame.

Activitatea principală a compartimentului:

- primul ajutor în toate urgențele medicale ale copilului 0-18 ani
- diagnosticul și tratamentul afecțiunilor acute și cronice ale copilului 0-18 ani.

În cadrul compartimentului de pediatrie se investighează și se tratează afecțiuni respiratorii, afecțiuni digestive, afecțiuni ale aparatului reno-urinar, precum și urgențe de diferite tipuri.

2. Compartiment Neonatologie

Dispune de 10 paturi. Compartimentul de Neonatologie oferă servicii de îngrijire de specialitate a nou-născuților în sistem rooming-in și de asemenea asistență medicală competentă pentru situațiile în care nou-născuții necesită îngrijiri speciale, de reanimare complexă neonatală și de stabilizare, în vederea transportului sau pentru a rezolva cazul în cadrul unității.

Personalul oferă consiliere pentru îngrijirea copiilor în prima lună de vârstă (perioada neonatală), după externare.

3. Compartiment ATI (Anestezie Terapie Intensivă)

Compartimentul este dotat cu 10 paturi. Prin activitatea personalului compartimentului se asigură în principal: anesteziile la sălile de operații, în baza unui program alcătuit împreună cu șeful de secție cu profil chirurgical, pregătire preoperatorie, supraveghere postoperatorie a bolnavilor, activitatea de transfuzie sanguină, conduita terapeutică a bolnavilor cu stare generală alterată provenind din alte secții, asistența medicală în faza terminală.

4. Compartiment Reumatologie

Compartimentul dispune de 15 paturi, oferind servicii de diagnosticare și tratament pentru toată patologia reumatologică. De asemenea compartimentul asigură supraveghere medicală, consultații interdisciplinare pentru pacienții cu suferințe cronice de tip artrozic și monitorizarea tratamentului specific.

5. Compartiment Urologie

Compartimentul are în structură 10 paturi, distribuite în 3 saloane, cabinet consultații și tratamente, sală de mese, toalete și băi proprii modernizate, precum și sală de operații proprie, în care se efectuează operații chirurgicale clasice și endoscopice. În colaborare cu Serviciul de Radiologie și Imagistică Medicală se pot efectua investigații complexe: ecografii, urografii, uretrocistografii, ureteropielografii ascendente, montare de stenturi ureterale. În cadrul compartimentului se practică intervenții chirurgicale pentru multiple afecțiuni: adenom al prostatei, adenocarcinom al prostatei (biopsie transrectală, tratament chirurgical de supresie hormonală), litiază renoureterală și vezicală (pielolitotomii, reterolitotomii, cistolitotomii), hidronefroze și pionefroze (nephrectomii), dar și afecțiuni mai rare (fistule vezicovaginale, stricturi uretrale, tumori peniene, hipospadis), patologii scrotală (hidrocel, varicocele, abcese testiculare și de epididim, traumatisme scrotale etc.), operații pentru incontinența urinară de efort cu bandele.

6. Compartiment Geriatrie și Gerontologie

Compartimentul de Geriatrie este o structură de sine stătătoare în cadrul Spitalului Orășenesc Pucioasa, cu 15 paturi.

Compartimentul de Geriatrie are ca activitate principală evaluarea de specialitate a problemelor medicale legate de procesul de îmbătrânire și a patologiei medicale a populației vârstnice. Procesul de evaluare clinică multidimensională a pacienților include evaluarea medicală, psihologică, nutrițională, funcțională, socială și economică, în cadrul așa-numitei evaluări geriatrice. Această evaluare geriatrică permite obiectivarea problemelor vârstnicilor, evaluarea resurselor și capacităților persoanei vârstnice, ca și aprecierea nevoilor de asistență medicală și socială.

7. Compartiment Diabet zaharat, nutriție și boli metabolice

Compartimentul funcționează cu un număr de 5 de paturi.

Servicii medicale:

- Diagnosticul și tratamentul diabetului zaharat tip 1 și 2
- Diagnosticul și tratamentul complicațiilor acute hipo și hiperglicemice ale diabetului zaharat
- Diagnosticul și tratamentul complicațiilor cronice ale diabetului zaharat (în colaborare cu medic internist, cardiolog, neurolog, oftalmolog, chirurg)
- Diagnosticul și tratamentul sindromului metabolic
- Diagnosticul și tratamentul dislipidemiilor, hiperuricemiei/ gutei, obezității
- Consiliere/ educație nutrițională.

Compartimentul de Primire Urgențe

A fost amenajat în anul 2008, la parterul unității, cu intrare separată și semnalizată.

În acest compartiment se asigură primul ajutor și asistența medicală de urgență tuturor pacienților, inclusiv celor neasigurați. Spitalul Orășenesc Pucioasa, fiind un spital de acută, compartimentul de primire urgențe a fost modernizat și adaptat standardelor M.S. și U.E.

Alte structuri

- Farmacie cu circuit închis
- Bloc operator
- Sterilizare
- Laborator analize medicale
- Laborator radiologie și imagistică medicală
- Laborator explorări funcționale
- Laborator recuperare, medicină fizică și balneologie (baza de tratament)
- CPCIN (Compartiment de prevenire și control al infecțiilor nozocomiale)
- Cabinet diabet zaharat, nutriție și boli metabolice
- Cabinet planificare familială
- Cabinet Asistență socială
- Compartiment statistică medicală
- Dispensar TBC

În prezent este în implementare proiectul „**CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SPITALULUI ORĂȘENESC PUCIOASA**”, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care are termenul de finalizare la data de 31.12.2023. Prin acest proiect clădirea este reabilitată termic, se montează un lift nou, se înlocuiesc instalațiile interioare și se montează echipamente care conduc la scăderea consumului de energie.

Ambulatoriul Integrat al Spitalului Orășenesc Pucioasa

Cabinete:

1. Medicină internă
2. Chirurgie generală
3. Obstetrică-ginecologie
4. Pediatrie
5. Recuperare, medicină fizică și balneologie
6. Psihiatrie
7. Neurologie
8. Dermato-venerologie
9. Reumatologie
10. ORL
11. Psihologie
12. Gastroenterologie
13. Urologie
14. Geriatrie și gerontologie
15. Ortopedie și traumatologie
16. Oftalmologie

În prezent este în implementare proiectul „**REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI DOTAREA AMBULATORIULUI INTEGRAT AL SPITALULUI ORĂȘENESC PUCIOASA**”, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care are termenul de finalizare la data de 31.12.2023.

Prin acest proiect ambulatoriul este dotat cu echipamente medicale moderne, pentru: departament (laborator) imagistică, cardiologie, cabinet ORL, sala tratament ORL, cabinet ortopedie, sala tratament ortopedie, cabinet chirurgie generală, sala tratament chirurgie generală, cabinet neurologie și psihiatrie, cabinet interne, cabinet obstetrică-ginecologie, sala tratament obstetrică-ginecologie, cabinet geriatrie, cabinet reumatologie, cabinet dermatovenerologie, sala tratament dermatovenerologie, cabinet RMFB (recuperare, medicină fizică și balneologie), cabinet urologie, sala tratament urologie, sala tratament oftalmologie, cabinet oftalmologie, cabinet gastroenterologie, sala tratament gastroenterologie.

În plus, este reabilitată și modernizată clădirea în care funcționează Ambulatoriul Integrat al Spitalului Orășenesc Pucioasa.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate;

Spitalul Orășenesc Pucioasa,

<http://spitalpucioasa.ro/>,

Informații accesate la data de 21.05.2021, Informații prelucrate)

SERVICIUL JUDEȚEAN DE AMBULANȚĂ DÂMBOVIȚA, SUBSTAȚIA PUCIOASA

În orașul Pucioasa funcționează una din substațiile Serviciului Județean de Ambulanță Dâmbovița.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

Serviciului Județean de Ambulanță Dâmbovița (substația Pucioasa)-mai 2021

DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ DÂMBOVIȚA

Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița este o instituție publică deconcentrată, cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Sănătății, care reprezintă autoritatea de sănătate publică la nivel local și care implementează politicile și programele naționale de sănătate, supraveghează problemele de sănătate la nivel local și acționează în sensul prioritizării soluționării acestora prin măsuri de prevenție primară (adresate reducerii expunerii la factori de risc pentru sănătate) și de prevenție secundară (vaccinări, screening). Datele de mai jos sunt extrase din Raportul privind starea de sănătate a populației județului Dâmbovița în anul 2019 (ultimul Raport disponibil pe Internet la data de 29.10.2021).

Derularea Programelor Naționale de Sănătate:

Programul Național I privind bolile transmisibile**1. Programul național de imunizare**

Acoperirile vaccinale au fost optime la majoritatea tipurilor de vaccin.

2. Programul național de supraveghere și control al bolilor transmisibile prioritare

Numărul de cazuri raportate prin fișa unică de raportare în dinamica anuală:

BOALA	2017	2018	2019
Difterie	0	0	1
Rujeola	192	93	20
Sifilis	2	11	9
Infecții gonococice	?	1	1
Hepatita virală acută tip A	58	2	2
Hepatita virală acută tip B	3	5	0
Hepatita virală acută tip C	3	0	1
Alte hepatite virale acute	2	2	2
Infecția cu E. Coli Enterohemoragica (EHEC)	0	0	2
Campylobacterioza	6	8	12
Salmonelloze	13	8	28
TIA (alte etiologii)	28	21	4
Botulism	2	1	1
Shigelloza	1	1	2
Listerioza	1	1	1
Leptospiroza	2	1	2
Infecție pneumococică	8	1	2
Meningita bacteriană	2	2	1
Meningite virale	4	1	3
Scarlatina	221	152	78
Infecția urliana	3	1	4
Bruceloza acută	0	0	1
Boala Lyme	46	74	33
Infecția West Nile	2	9	6
Febra butonoasă	4	3	5
Febra Q	24	14	17
RAPI	2	1	1
Pertusis	8	4	15
Total	636	397	254

Nu s-a înregistrat stare de alertă epidemiologică în ceea ce privește morbiditatea cu boli transmisibile prioritare.

Față de anul 2018 se poate constata o scădere a numărului de îmbolnăviri.

Boli infecțioase și parazitare		
Boala	2018	2019
	Număr cazuri	
Tuberculoza	226	234
Hepatita virală	7	7
SIDA	19	13
Sifilis	6	10
Gripa	213	626
Scarlatina	101	52
Salmonelloza	10	28
Toxiinfecții alimentare	2	0
Tetanos	0	0
Boala Lyme	25	14
Tuse convulsivă	2	7
Parotidita epidemică	1	4
Varicela	638	1424
Rugeola	72	15
Angina cu streptococi	17	20
BDA	1228	1287
TOTAL	2.567	3.741

Față de anul 2018 se poate constata o creștere a numărului de îmbolnăviri. Principalele *boli cronice din evidențele medicilor de familie*, cu cel mai mare număr de cazuri rămase în evidență în anul 2019, în județul Dâmbovița, în ordinea frecvenței, sunt:

- *bolile hipertensive* (56369 cazuri și cu o prevalență de 17 875,76 la 100 000 de locuitori)
- *diabetul zaharat* (26011 cazuri și cu o prevalență de 7 367,18 la 100 000 de locuitori)
- *cardiopatia ischemică* (22834 cazuri și cu o prevalență de 7227,76 la 100 000 de locuitori)
- *tulburările mentale și de comportament* (12632 cazuri și cu o prevalență de 3 969,58 la 100 000 de locuitori)

- *tumorile maligne* (13080 cazuri și cu o prevalență de 3 835,22 la 100 000 de locuitori)
- *bolile pulmonare cronice obstructive* (10 033 cazuri și cu o prevalență de 3 245,07 la 100 000 de locuitori)
- *boala ulceroasă* (7898 cazuri și cu o prevalență de 2 595,07 la 100 000 de locuitori)
- *ciroza și alte hepatite cronice* (8 314 cazuri și cu o prevalență de 2 623,05 la 100 000 de locuitori)
- *obezitatea* (5919 cazuri și cu o prevalență de 3 969,58 la 100 000 de locuitori)

3. Programul de supraveghere și control al infecției HIV

A scăzut numărul cazurilor noi depistate cu HIV/SIDA: 13 cazuri noi în anul 2019, față de anul precedent, 19 cazuri noi HIV. În urma analizei fișelor de declarare, se constată că sunt cazuri înregistrate la persoana tinere care au factori de risc: comorbidități, intervenții chirurgicale repetate, practicarea sexului ocazional, muncă în străinătate, etc.

4. Programul de supraveghere și control al tuberculozei

Numarul de cazuri TB raportate, în dinamica anuală

Nr. crt.	Anul	Nr. cazuri noi	Nr. cazuri readmise	Nr. total cazuri	Incidența bolii
1.	2017	248	47	295	59‰ ₀₀₀₀
2.	2018	180	46	226	44,8‰ ₀₀₀₀
3.	2019	199	34	233	46,6‰ ₀₀₀₀

În anul 2019 s-a înregistrat o creștere a îmbolnăvirilor prin TB confirmată față de anul precedent.

5. Programul național de supraveghere și control al infecțiilor nosocomiale și monitorizare a utilizării antibioticelor și a antibioticorezistenței

S-au declarat și înregistrat, în cursul anului 2019, un număr de 459 IAAM (infecții asociate asistenței medicale), în anul 2018 au fost raportate un număr de 370 IAAM.

În funcție de secția pe care au fost depistate cele mai multe s-au înregistrat astfel: 111 IAAM pe secția ATI, 48 IAAM pe secția Boli Infecțioase, 42 IAAM pe secția Neurologie, 42 IAAM pe secția Nefrologie, 35 IAAM pe secția Îngrijiri paleative și 21 IAAM pe secția Chirurgie generală.

Programul Național II de monitorizare a factorilor determinanți din mediul de viață și muncă

1. Protejarea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor asociate factorilor de risc din mediul de viață și muncă

a) Supravegherea calității apei potabile distribuite în sistem centralizat în zonele de aprovizionare mari și mici.

În anul 2019, din cele 89 de localități ale județului Dâmbovița, 80 de localități au fost alimentate cu apă potabilă în sistem centralizat (7 orașe și 73 de comune), deservite de un număr de 84 de sisteme publice de alimentare cu apă potabilă. Dintre acestea, 7 sisteme de alimentare cu apă sunt în mediul urban și 77 în mediul rural. Direcția de Sănătate Publică a supravegheat calitatea apei potabile furnizată prin aceste sisteme în cadrul programului de monitorizare de audit și monitorizare de control (acolo unde producătorul și distribuitorul de apă nu dispun de laborator de analize) prin prelevarea de probe și analiza lor. Un total de 1.838 de probe de apă potabilă au fost prelevate și analizate în anul 2019 de către personalul D.S.P. Dâmbovița.

Dintre acestea:

- 422 probe au fost recoltate din sisteme publice urbane cu un procent de conformitate de 99,3% la parametrii fizico-chimici și 99,1% la cei microbiologici.

- 743 probe au fost recoltate din sisteme publice rurale cu un procent de conformitate de 98% la parametrii fizico-chimici și 99% la cei microbiologici.

Procentul mare de neconformare se explică prin gradul mare de poluare al pânzei freatice ca urmare a deversării necontrolate a apelor uzate provenite din gospodăriile particulare, mai cu seamă în mediul rural și neîntreținerii corespunzătoare a fântânilor și instalațiilor aferente acestora.

b) Evaluarea calității apei de îmbăiere

Pe teritoriul județului Dâmbovița nu sunt amenajate zone naturale de îmbăiere.

Pe raza județului există și funcționează un număr de 36 de piscine, care prin calitatea apei de bazin pot asocia un risc pentru sănătate. În anul 2019, în județul Dâmbovița, nu s-au înregistrat cazuri de îmbolnăviri în relație cu calitatea apei de piscină/bazin.

c) Monitorizarea intoxicațiilor acute accidentale cu monoxid de carbon, băuturi alcoolice, ciuperci sau alte produse care nu se încadrează în categoria produselor chimice

Furnizorii de servicii medicale au raportat un număr de 57 de intoxicații acute neprofesionale (dintre care 11 cazuri s-au soldat cu deces).

2. Protejarea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor asociate radiațiilor ionizante

Igiena Radiațiilor din cadrul D.S.P. Dâmbovița este arondată Laboratorului Teritorial din cadrul D.S.P. Prahova, care coordonează activitatea pe linie de igiena radiațiilor astfel:

- monitorizarea radioprotecției pacientului în expunerea medicală la radiații ionizante
- supravegherea expunerii personalului medical la radiații ionizante
- supravegherea nivelurilor de referință în diagnostic în expunerile medicale la radiații ionizante
- supravegherea conținutului radioactiv natural al alimentelor și al apei potabile
- monitorizarea de audit a radioactivității apei potabile conform Legii 301/2015 privind stabilirea cerințelor de protecție a sănătății populației în ceea ce privește substanțele radioactive din apa potabilă

3. Protejarea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor asociate factorilor de risc din mediul de muncă

În ceea ce privește cazurile de boală profesională, în anul 2019 nu s-a înregistrat niciun caz de boală profesională declarată.

4. Protejarea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor în expunerea la radiații ionizante și neionizante

Nu au fost înregistrate depășiri, iar personalul investigat a fost declarat apt în proporție de 100%.

5. Protejarea sănătății publice prin prevenirea îmbolnăvirilor asociate factorilor de risc alimentari și nutritivi

Prin Programul național de monitorizare a factorilor determinanți din mediul de viață și muncă, în anul 2019 s-au realizat următoarele activități:

- Monitorizarea calității suplimentelor alimentare
- Monitorizarea alimentelor cu adaos de vitamine, minerale și alte substanțe
- Supravegherea stării de nutriție și a alimentației populației
- Monitorizarea consumului de aditivi alimentari, determinarea sulfurilor din fructe și legume deshidratate
- Monitorizarea alimentelor tratate cu radiații
- Monitorizarea nivelului de iod din sarea iodată pentru consum uman
- Evaluarea riscului chimic și bacteriologic al alimentelor destinate unor grupuri specifice
- Evaluarea factorilor de risc din materiale care vin în contact cu alimentele

Programul Național IV privind bolile netransmisibile:

- Programul Național de oncologie:

- Subprogramul de depistare precoce activă a cancerului de col uterin prin efectuarea testării Babeș-Papanicolau la populația feminină eligibilă în regim de screening.

Programul Național de Promovare a sănătății și educație pentru sănătate

În cadrul subprogramului Promovarea unui stil de viață sănătos s-au derulat campanii de informare-educare-comunicare conform calendarului stabilit de Ministerul Sănătății și a priorităților locale.

Astfel, s-au derulat 30 campanii, ceea ce reprezintă un număr dublu de campanii față de anul 2018.

Programul național de sănătate a femeii și copilului

Intervențiile derulate pe parcursul anului 2019 au fost următoarele:

- Intervenția "Profilaxia distrofiei la copiii cu vârsta cuprinsă între 0-12 luni, care nu beneficiază de lapte matern prin administrare de lapte praf"
- Intervenția "Profilaxia malnutriției la copiii cu greutate mică la naștere și analiza mortalității infantile"
- Intervenția "Screening neonatal pentru hipotiroidism congenital și fenilcetonurie, confirmarea diagnosticului de fenilcetonurie și aplicarea dietei specifice și monitorizarea tratamentului"
- Intervenția "Prevenirea retinopatiei de prematuritate și a complicațiilor acesteia, screening neonatal, laserterapie și monitorizarea evoluției bolii"
- Intervenția „Profilaxia sindromului de izoimunizare Rh"
- Prevenirea deficiențelor de auz prin screening auditiv la nou-născuți

(Sursa: Raport privind starea de sănătate a populației județului Dâmbovița în anul 2019, http://www.dspdambovita.ro/files/informatii%20publice/raport-de-activitate/Raport_sanatate_2019.doc,

Informații accesate la data de 29.10.2021, Informații prelucrate)

Plan județean de reziliență a rețelei sanitare față de recrudescența COVID-19

(informații preluate la data de 29.10.2021)

1. Spitalul Județean de Urgență Târgoviște

Nr. crt.	Secție clinică	Numărul de paturi alocate în structura secției	Numărul de paturi alocate pentru pacienții COVID-19, cf. OMS 434/2021	Numărul de paturi prevăzut a fi alocat în situația unui nou val pandemic	Ordinea secțiilor ce vor crește numărul de paturi alocate pacienților COVID-19 (1-24)
1.	Pediatrie din care - Pediatrie terapie acută - Recuperare pediatrică	60 5 5	0	0	
2.	Medicină Internă 1 din care: -Nefrologie -Nefrologie-Dializa Peritoneală -Hematologie	75 15 3 2	0	0	
3.	Gastroenterologie	35	0	0	
4.	Neurologie din care: -UAVCA -Recuperare Medicală Neurologie	75 10 5	0	0	
5.	Obstetrică-Ginecologie 1	50	0	0	
6.	Obstetrică-Ginecologie 2	35	0	0	
7.	Neonatologie din care: -TI -Prematuri	50 10 10	0	0	
8.	Sectia ATI din care: -Toxicologie	30	0	0	
9.	Secția Chirurgie Generală din care: -Chirurgie și Ortopedie Infantilă	58 0	0	0	
10.	Chirurgie toracică	15	0	0	
11.	Urologie	8	0	0	
12.	ORL	13	0	0	
13.	Chirurgie Orală și Maxilo-facială	2	0	0	
14.	Ch. Plastică, Micrch. Reconstr.	5	0	0	
15.	Secția Oncologie Medicală din care: -Oncologie Medicală Radioterapie	45 5	0	0	
16.	Oftalmologie	6	0	0	
17.	Secția de Pn. Non-COVID din care: -Recuperare Medicală Boli Respiratorii	26 0	0	0	

18.	Reumatologie	2	0	0	
19.	Recuperare, Medicină Fizică și Balneologie	25	0	0	
20.	Îngrijiri paliative	15	0	0	
21.	Secția Cardiologie din care: -USTACC	47 12	0	0	1
22.	Diabet zaharat, Nutriție și Boli metabolice	19	0	0	
23.	Endocrinologie	6	0	0	2
24.	Psihiatrie Acuți	75	0	0	
25.	Compartiment TI Covid	8	8	8	
26.	Psihiatrie 1 Acuți COVID	10	10	28	3
26.	Comp. Psihiatrie Pediatrică din care: -Psihiatrie Pediatrică Cronici	22 3	0	0	
27.	Geriatric și Gerontologie	0	0	0	
28.	Dermatovenerologie	8	0	0	
29.	Boli Infecțioase Adulți NON-COVID	46	0	0	
30.	Boli Infecțioase Copii NON-COVID	25	0		
31.	Comp. HIV SIDA(Adulți și Copii)	0	0	0	
32.	Psihiatrie 1 Gura Ocniței	56	0	0	
33.	Psihiatrie 2 Gura Ocniței	70	0	0	
34.	Psihiatrie 3 Gura Ocniței	70	0	0	
35.	Psihiatrie 4 Gura Ocniței	50	0	0	
36.	Psihiatrie 5 Gura Ocniței	60	0	0	
37.	Psihiatrie 6 Gura Ocniței	60	0	0	
38.	Recuperare Neuromotorie 1 copii	70			
39.	Recuperare Neuromotorie 2 copii	70			
40.	Pneumologie 1 TBC Moroieni	65			
41.	Pneumologie 2 TBC Moroieni	75			
42.	Pneumologie 3 TBC Moroieni	75			
43.	Medicină Internă 2 Voinești	0			
44.	Boli Infecțioase Adulți+Copii COVID	28			1
45.	Pneumologie COVID	0			2
46.	Urgențe Medico-Chirurgicale COVID	30			
47.	Compartiment TI Covid	8			
48.	Psihiatrie 1 Acuți COVID	10			3
TOTAL		1.700	76	191	

2. Spitalul Orășenesc Pucioasa

Nr. crt.	Secție clinică	Numărul de paturi alocate în structura secției	Numărul de paturi alocate pentru pacienții COVID-19, cf. OMS 434/2021	Numărul de paturi prevăzut a fi alocat în situația unui nou val pandemic	Ordinea secțiilor ce vor crește numărul de paturi alocate pacienților COVID-19 (1-24)
1.	Medicină Internă	50	15	35	1
2.	ATI	10	0	0	
3.	Ch. Generală	25	0	0	
4.	O-G	25	0	0	
5.	Reumatologie	15	0	15	2
6.	Geriatric	15	0	15	3
7.	Diabet Zaharat	5	0	5	4
8.	Urologie	10	0	0	
9.	Pediatric	15	0	0	
10.	Neonatalogie	10	0	0	
11.	Recuperare Medicală	40	0	0	
12.	Psihiatric	50	0	0	
TOTAL		270	15	70	

3. Spitalul Orășenesc Găești

Nr. crt.	Secție clinică	Numărul de paturi alocate în structura secției	Numărul de paturi alocate pentru pacienții COVID-19, cf. OMS 434/2021	Numărul de paturi prevăzut a fi alocat în situația unui nou val pandemic	Ordinea secțiilor ce vor crește numărul de paturi alocate pacienților COVID-19(1-24)
1.	Medicină Internă	42	0	35	1
2.	Ch. Generală	25	0	15	2
3.	Pediatric	25+5 însoțitori	0	25+5 însoțitori	2
4.	Compartiment OG	20	10	15	2
5.	Compartiment NN	10	5	10	1
TOTAL		132	15	100	

4. Spitalul Municipal Moreni

Nr. crt.	Secție clinică	Numărul de paturi alocate în structura secției	Numărul de paturi alocate pentru pacienții COVID-19, cf. OMS 434/2021	Numărul de paturi prevăzut a fi alocat în situația unui nou val pandemic	Ordinea secțiilor ce vor crește numărul de paturi alocate pacienților COVID-19 (1-24)
1.	Maternitate Covid-19-comp. OG si NN	13+7	20	20	
2.	Recuperare Medicală	35	6	35	1
3.	Medicină Internă	50	0	0	
4.	Chirurgie Generală	25	0	0	
5.	ATI	5	0	0	
6.	Cardiologie	20	0	0	
7.	Pediatrie	25	0	0	
TOTAL		180	26	55	

(Sursa: Ministerul Sănătății, Planuri județene de reziliență a rețelei sanitare față de recrudescența COVID-19,

<http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2021/09/Planul-de-rezilienta-fata-de-recrudescenta-Covid.docx>.

Informații accesate la data de 29.10.2021, Informații prelucrate)

2.2.2.4 Asistența socială

DIRECȚIA DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ PUCIOASA

Direcția de Asistență Socială Pucioasa este un compartiment funcțional în cadrul aparatului de specialitate al primarului, care are rolul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

Prin intermediul Direcției de Asistență Socială Pucioasa se desfășoară activități de asistență și protecție socială în orașul Pucioasa.

Primăria Orașului Pucioasa-Direcția de Asistență Socială este acreditată de către Ministerul Muncii și Justiției Sociale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale și este autorizată să acorde servicii sociale pe perioadă nedeterminată.

Obiectul de activitate al Direcției de Asistență Socială Pucioasa îl constituie realizarea ansamblului de măsuri, acțiuni, activități profesionale, servicii specializate, pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență, pentru prevenirea marginalizării și excluderii sociale și creșterii calității vieții.

Atribuțiile Direcției de Asistență Socială Pucioasa:

I. Beneficii de asistență socială

a) asigură și organizează activitatea de primire a solicitărilor privind beneficiile de asistență socială;

- b) pentru beneficiile de asistență socială acordate din bugetul de stat realizează colectarea lunară a cererilor și transmiterea acestora către agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială;
- c) verifică îndeplinirea condițiilor legale de acordare a beneficiilor de asistență socială, conform procedurilor prevăzute de lege sau, după caz, stabilite prin hotărâre a consiliului local, și pregătește documentația necesară în vederea stabilirii dreptului la măsurile de asistență socială;
- d) întocmește dispoziții de acordare/respingere sau, după caz, de modificare /suspendare /încetare a beneficiilor de asistență socială acordate din bugetul local și le prezintă primarului pentru aprobare;
- e) comunică beneficiarilor dispozițiile cu privire la drepturile și facilitățile la care sunt îndreptățiți, potrivit legii;
- f) urmărește și răspunde de îndeplinirea condițiilor legale de către titularii și persoanele îndreptățite la beneficiile de asistență socială;
- g) efectuează sondaje și anchete sociale pentru depistarea precoce a cazurilor de risc de excluziune socială sau a altor situații de necesitate în care se pot afla membrii comunității și propune măsuri adecvate în vederea sprijinirii acestor persoane;
- h) realizează activitatea financiar-contabilă privind beneficiile de asistență socială administrate;
- i) elaborează și fundamentează propunerea de buget pentru finanțarea beneficiilor de asistență socială;
- j) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare.

II. Administrare și acordare servicii sociale

- a) elaborează, în concordanță cu strategiile naționale și județene, precum și cu nevoile locale identificate, strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale, pe termen mediu și lung, pentru o perioadă de 5 ani, respectiv de 10 ani, pe care o supune spre aprobare consiliului local și răspunde de aplicarea acesteia;
- b) elaborează planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale administrate și finanțate din bugetul consiliului local și le propune spre aprobare consiliului local; acestea cuprind date detaliate privind numărul și categoriile de beneficiari, serviciile sociale existente, serviciile sociale propuse pentru a fi înființate, programul de contractare a serviciilor din fonduri publice, bugetul estimat și sursele de finanțare;
- c) inițiază, coordonează și aplică măsurile de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;
- d) identifică familiile și persoanele aflate în dificultate, precum și cauzele care au generat situațiile de risc de excluziune socială;
- e) realizează atribuțiile prevăzute de lege în procesul de acordare a serviciilor sociale;
- f) propune înființarea serviciilor sociale de interes local;
- g) colectează, prelucrează și administrează datele și informațiile privind beneficiarii, furnizorii publici și privați și serviciile administrate de aceștia și le comunică serviciilor publice de asistență socială de la nivelul județului, precum și Ministerului Muncii și Justiției Sociale, la solicitarea acestuia;
- h) monitorizează și evaluează serviciile sociale aflate în propria administrare;
- i) elaborează și implementează proiecte cu finanțare națională și internațională în domeniul serviciilor sociale;
- j) elaborează proiectul de buget anual pentru susținerea serviciilor sociale, în conformitate cu planul anual de acțiune, și asigură finanțarea/cofinanțarea acestora;
- k) asigură informarea și consilierea beneficiarilor, precum și informarea populației privind drepturile sociale și serviciile sociale disponibile;
- l) furnizează și administrează serviciile sociale adresate copilului, familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, precum și tuturor categoriilor de beneficiari prevăzute de lege, fiind responsabilă de calitatea serviciilor prestate;
- m) încheie contracte individuale de muncă și asigură formarea continuă de asistenți personali; evaluează și monitorizează activitatea acestora, în condițiile legii;
- n) planifică și realizează activitățile de informare, formare și îndrumare metodologică, în vederea creșterii performanței personalului care administrează și acordă servicii sociale;
- o) colaborează permanent cu organizațiile societății civile care reprezintă interesele diferitelor categorii de beneficiari;

- p) sprijină dezvoltarea voluntariatului în serviciile sociale, cu respectarea prevederilor Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, cu modificările ulterioare;
- r) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare;
- s) asigură, pentru relațiile directe cu persoanele cu handicap auditiv ori cu surdocecitate, interpreți autorizați ai limbajului mimico-gestual sau ai limbajului specific al persoanei cu surdocecitate.

În vederea asigurării eficienței și transparenței în planificarea, finanțarea și acordarea serviciilor sociale, Direcția de Asistență Socială Pucioasa are următoarele **obligații principale**;

- a) asigurarea informării comunității;
- b) transmiterea către serviciul public de asistență socială de la nivel județean a strategiilor locale de dezvoltare a serviciilor sociale și a planurilor anuale de acțiune, în termen de 15 zile de la data aprobării acestora;
- c) transmiterea trimestrial, în format electronic, serviciului public de asistență socială de la nivel județean a datelor și informațiilor colectate la nivel local privind beneficiarii, furnizorii de servicii sociale și serviciile sociale administrate de aceștia, precum și a rapoartelor de monitorizare și evaluare a serviciilor sociale;
- d) organizarea de sesiuni de consultări cu reprezentanți ai organizațiilor beneficiarilor și ai furnizorilor de servicii sociale, în scopul fundamentării strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale și a planului anual de acțiune;
- e) comunicarea informațiilor solicitate sau, după caz, punerea acestora la dispoziția instituțiilor/structurilor cu atribuții în monitorizarea și controlul respectării drepturilor omului, în monitorizarea utilizării procedurilor de prevenire și combatere a oricăror forme de tratament abuziv, neglijent, degradant asupra beneficiarilor serviciilor sociale și, după caz, instituțiilor/structurilor cu atribuții privind prevenirea torturii și acordarea de sprijin în realizarea vizitelor de monitorizare, în condițiile legii.

În administrarea și acordarea serviciilor sociale, Direcția de Asistență Socială Pucioasa **realizează următoarele**:

- a) solicită acreditarea ca furnizor de servicii sociale și licența de funcționare pentru serviciile sociale ale autorității administrației publice locale din unitatea administrativ-teritorială respectivă;
- b) primește și înregistrează solicitările de servicii sociale formulate de persoanele beneficiare, reprezentanții legali ai acestora, precum și sesizările altor persoane/ instituții/ furnizori privați de servicii sociale privind persoane/ familii/ grupuri de persoane aflate în dificultate;
- c) evaluează nevoile sociale ale populației din unitatea administrativ-teritorială în vederea identificării familiilor și persoanele aflate în dificultate, precum și a cauzelor care au generat situațiile de risc de excluziune socială;
- d) elaborează, în baza evaluărilor inițiale, planurile de intervenție, care cuprind măsuri de asistență socială, respectiv serviciile recomandate și beneficiile de asistență socială la care persoana are dreptul;
- e) realizează diagnoza socială la nivelul grupului și comunității și elaborează planul de servicii comunitare;
- f) acordă servicii de asistență comunitară, în baza măsurilor de asistență socială incluse de Direcție în planul de acțiune;
- g) recomandă realizarea evaluării complexe și facilitează accesul persoanelor beneficiare la servicii sociale.

Direcția de Asistență Socială Pucioasa are drept scop acordarea de servicii sociale, destinate:

- a) prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială** care sunt adresate persoanelor și familiilor fără venituri sau cu venituri reduse, persoanelor fără adăpost, victimelor traficului de persoane, precum și persoanelor private de libertate;
- b) prevenirii și combaterii violenței domestice:** centre de primire în regim de urgență a victimelor violenței domestice, centre de recuperare pentru victimele violenței domestice, locuințe protejate, centre de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, centre pentru servicii de informare și sensibilizare a populației și centre de zi care au drept obiectiv reabilitarea și reinsertia socială a acestora, prin asigurarea unor măsuri de educație,

consiliere și mediere familială, precum și centre destinate agresorilor;

c) persoanelor cu dizabilități, fiind prioritare servicii de îngrijire la domiciliu destinate persoanelor cu dizabilități, în centre de zi adaptate nevoilor acestora, potrivit atribuțiilor stabilite prin legile speciale, precum și asistență și suport;

d) persoanelor vârstnice: servicii de îngrijire personală acordate cu prioritate la domiciliu sau în centre rezidențiale pentru persoanele vârstnice dependente, singure ori a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea, respectiv de acompaniere, precum și servicii destinate amenajării sau adaptării locuinței, în funcție de natura și gradul de afectare a autonomiei funcționale;

e) protecției și promovării drepturilor copilului, ca servicii de prevenire a separării copilului de părinții săi. precum și cele menite să sprijine părinții în ceea ce privește creșterea și îngrijirea copiilor, inclusiv servicii de consiliere familială, organizate în condițiile legii.

Complementar, Direcția de Asistență Socială:

a) monitorizează și analizează situația copiilor precum și modul de respectare a drepturilor copiilor;

b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa;

c) consiliere și informare familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;

d) vizitează periodic la domiciliu familiile și copiii care beneficiază de servicii și beneficii și urmărește modul de utilizare a beneficiilor, precum și familiile care au în îngrijire copii cu părinți plecați la muncă în străinătate;

e) monitorizează și analizează situația persoanelor cu dizabilități din unitatea administrativ-teritorială. precum și modul de respectare a drepturilor acestora, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante;

f) inițiază, susține și dezvoltă servicii sociale centrate pe persoana cu handicap, în colaborare sau în parteneriat cu persoane juridice, publice ori private;

g) asigură ponderea personalului de specialitate angajat în raport cu tipurile de servicii sociale;

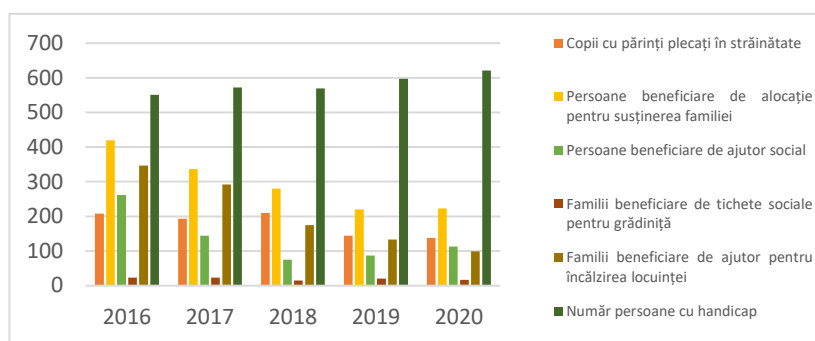
h) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor;

j) asigură instruirea în problematica specifică persoanei cu handicap a personalului, inclusiv a asistenților personali;

k) colaborează cu Direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități și transmite acesteia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu.

Din datele sintetizate privind activitatea Direcției de Asistență Socială s-au constatat următoarele elemente privind asistența socială acordată de către administrația publică locală:

	2016	2017	2018	2019	2020
Copii cu părinți plecați în străinătate	208	193	210	144	138
Persoane beneficiare de alocație pentru susținerea familiei	420	336	280	220	223
Persoane beneficiare de ajutor social	262	144	75	87	113
Familii beneficiare de tichete sociale pentru grădiniță	23	23	15	20	17
Familii beneficiare de ajutor pentru încălzirea locuinței	347	292	175	133	99
Număr persoane cu handicap : din care persoane cu handicap grav cu însoțitor	551 222	572 229	569 236	597 268	621 269
TOTAL	1.811	1.560	1.324	1.201	1.211

(Sursa: Orașul Pucioasa, HCL nr. 131/24.09.2020 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al aparatului de specialitate al primarului Unității Administrativ Teritoriale Orașul Pucioasa; Informații prelucrate; Primăria orașului Pucioasa, Direcția de Asistență Socială; Informații preluate la data de 08.07.2021; Informații prelucrate)

CENTRUL DE ÎNGRIJIRE ȘI ASISTENȚĂ PUCIOASA

Centrul de îngrijire și asistență din Pucioasa este un cămin de bătrâni care funcționează în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, destinat să asigure protecția persoanelor cu dizabilități în cadrul centrelor de tip rezidențial. Are două compartimente:

- Compartimentul medico-sanitar și auxiliar și administrativ

Centrul de îngrijire și Asistență Pucioasa -mai 2021

Centrul de îngrijire și Asistență Pucioasa a oferit pe parcursul anului 2020 servicii de găzduire, îngrijire, consiliere și integrare socială pentru 56 adulți și vârstnici cu dizabilități, iar la această dată 48 persoane beneficiază de serviciile centrului. Pe parcursul anului 2020 au fost organizate diverse manifestări socio-culturale în cadrul centrului sau în alte locații, la care au participat toți beneficiarii neimobilizați. În ceea ce privește vizitele aparținătorilor, în 12% din cazuri aparținătorii/ reprezentanții legali țin legătura frecvent cu beneficiarii, în 18% din cazuri reprezentanții legali/ aparținătorii s-au interesat de nevoile beneficiarilor, ținând legătura telefonic cu personalul centrului, iar în 70% din cazuri relația cu familia este inexistentă.

CENTRUL DE SERVICII COMUNITARE „FLOAREA SPERANȚEI” PUCIOASA

Centrul funcționează în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița și este destinat să asigure protecția persoanelor cu dizabilități în cadrul centrelor de tip rezidențial. Are trei compartimente:

- Centru de criză pentru adulți
- Serviciul Locuințe protejate
- Centrul de zi

Centrul de Servicii Comunitare „Floarea Speranței” Pucioasa, a oferit în anul 2020 servicii de găzduire, îngrijire, consiliere și integrare socială, pentru un număr total de 44 adulți cu dizabilități în cadrul a 7 locuințe protejate, precum și servicii specializate în cadrul unui centru de zi cu capacitate de 20 locuri. În cadrul Centrului de criză au fost oferite servicii specializate pe parcursul anului 2020 pentru 9 persoane adulte în dificultate.

Centrul de servicii comunitare "Floarea Speranței" Pucioasa -iulie 2021

(Sursa: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița

<https://www.dgaspcdb.ro/prezentare.php>,

Raport de activitate pe anul 2020,

<https://www.dgaspcdb.ro/rapoarte/Raport%20activitate%20anul%202020.PDF>,

Informații accesate la data de 24.05.2021, Informații prelucrate)

2.2.2.5 Sportul

În orașul Pucioasa funcționează Asociația Sportivă Fotbal Club Pucioasa.

Stadionul orașului Pucioasa -mai 2021

Echipa de fotbal, care evoluează în Liga 3, beneficiază de un teren de fotbal în suprafață de 16.000 mp, dotat cu tribune, pistă de atletism și vestiare.

(Sursa: Asociația Sportivă Fotbal Club Pucioasa, <https://www.facebook.com/asfcpucioasaoficial/>, Informații accesate la data de 21.05.2021, Informații prelucrate; Primăria orașului Pucioasa, www.primpuc.ro, Informații prelucrate)

Orașul Pucioasa dispune și de două sali moderne de sport, care sunt în proprietatea localității, în care se organizează diverse activități de profil.

Sala de sport a din zona ANL -mai 2021

Sala de sport din zona Liceului Tehnologic -iulie 2021

Astfel, pe lângă antrenamentele cluburilor din oraș (arte marțiale, baschet, școala de fotbal pentru copii), sălile de sport pot fi închiriate și de către locuitorii orașului și de către turiști.

În afară de acestea, în parcul cetral sunt terenuri de tenis de câmp și minifotbal, care pot fi folosite atât de către locuitorii orașului, cât și de către turiști.

2.2.2.6 Societăți comerciale care asigură servicii publice

S.C. SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE PUCIOASA SCUP S.R.L.

Societatea a fost înființată prin Hotărârea Consiliului Local al Orașului Pucioasa, jud. Dâmbovița nr. 4 din 31.01.2012, pe durată nelimitată.

Capitalul social aparține în întregime asociatului unic, Consiliul Local Pucioasa.

Adresa: Orașul Pucioasa, județul Dâmbovița, str. Fântânilor, nr. 7;

SCUP SRL
(clădirea administrativă -mai 2021)

Societatea are implementat un sistem de management integrat în conformitate cu standardele internaționale ISO 9001/2015 și ISO 14001/2015.

S.C. SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE PUCIOASA SCUP S.R.L. își desfășoară activitatea respectând toate prevederile legale, având în vedere și Autorizația de mediu nr. 17 din 15.05.2018, eliberată de Agenția pentru Protecția Mediului Dâmbovița.

A. DEPARTAMENTUL DE ILUMINAT PUBLIC

Își desfășoară activitatea în baza Contractului pentru atribuirea directă a delegării gestiunii Serviciului public de iluminat al Orașului Pucioasa, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Pucioasa nr. 235/30.10.2017.

Contractul are drept obiect acordarea în favoarea **S.C. SERVICII COMUNITARE DE UTILITATI PUBLICE PUCIOASA SCUP S.R.L.** a unui drept exclusiv de folosință al Serviciului de Iluminat Public (SIP) și de administrare exclusivă asupra acestuia, pe durata contractului, în schimbul asumării obligației de a exploata, menține-întreține și reabilita-extinde S.I.P., în limitele prevăzute prin contract și a standardelor și reglementarilor legale în vigoare.

Lungimea rețelei de iluminat este de 51,083 km dintre care 48,758 km LEA (linie electrică aeriană) și 2,325 km LES (linie electrică subterană).

S.C. SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE PUCIOASA SCUP S.R.L. este deținătorul Licenței ANRSC nr. 4193/20.03.2018, clasa 3, pentru Activități specifice serviciului de iluminat public.

S.C. SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE PUCIOASA SCUP S.R.L. este deținătorul Atestatului ANRE nr. 13051/12.02.2018, de tip B, pentru "proiectare și executare de instalații electrice exterioare/interioare pentru incinte/ construcții civile și industriale, bransamente aeriene și subterane, la tensiunea nominală de 0,4 kV.

Serviciul de iluminat public are următoarele sarcini:

- Gestionarea și optimizarea consumului de energie electrică aferentă iluminatului public;
- Eficientizarea serviciului de întreținere a sistemului de iluminat public, conform Regulamentului de funcționare al Serviciului de Iluminat Public din orașul Pucioasa și a indicatorilor de performanță;
- Menținerea în funcționare a (asigurarea permanenței) echipamentelor aferente sistemului de iluminat public prin înlocuirea componentelor dictată de menținerea parametrilor luminotehnici la nivelele standardului SR 13433/1999 și a unui raport optim între acești parametri și consumul de energie electrică;
- Efectuarea lucrărilor de reabilitare-extindere (investiții) se va realiza pentru zonele în care iluminatul public este necorespunzător sau pentru extinderi ale iluminatului public;
- Programarea și finanțarea serviciilor și lucrărilor aferente menținerii-întreținerii, reabilitării-extinderii și exploatarei sistemului de iluminat public;
- Asigurarea serviciilor de menținere-întreținere, a lucrărilor de reabilitare-extindere a iluminatului arhitectural în conformitate cu cerințele delegatarului, pe toata durata contractului;
- Asigurarea iluminatului ornamental-festiv, temporar, utilizat cu ocazia sărbătorilor și altor evenimente festive, în orașul Pucioasa, în conformitate cu cerințele delegatarului, pe toată durata contractului.

B. DEPARTAMENTUL DE SALUBRIZARE

Își desfășoară activitatea în baza Contractului pentru atribuirea directă a delegării gestiunii unor activități specifice Serviciului Public de Salubritate al orașului Pucioasa, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Pucioasa nr. 241/30.10.2017.

Obiectul contractului de delegare a gestiunii constă în dreptul și obligația de a presta serviciul public de salubritate stradală și dezapezire, în conformitate cu obiectivele delegatarului, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferenta serviciului în aria administrativ teritorială a U.A.T. Orașul Pucioasa.

S.C. SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE PUCIOASA SCUP S.R.L. este deținătorul Licenței ANRSC nr. 4197/21.03.2018, clasa 3, pentru Activitatea de măturat, spălat, stropire și întreținere căi publice.

S.C. SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE PUCIOASA SCUP S.R.L. este deținătorul Licenței ANRSC nr. 121/21.03.2018, clasa 3, pentru Activitatea de dezinsecție, dezinfecție și deratizare.

Serviciul public de salubritate stradală și dezapezire are următoarele sarcini:

a. Măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice

Aceasta presupune:

- măturatul manual;
- întreținerea curățeniei;
- stropitul și spălatul carosabilului;
- curățatul manual al rigolelor;
- măturatul mecanizat;
- evacuarea deșeurilor clandestine.

b. Curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în stare de funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț

Aceasta presupune:

- curățatul manual al zăpezii și gheții;
- pluguitul;
- combaterea poleiului;
- curățarea de zăpadă și gheață a gurilor de scurgere;
- încărcatul, transportatul zăpezii și gheții.

c. Dezinsecția, dezinfecția și deratizarea (DDD)

O componentă aparte a serviciului de salubritate o reprezintă activitatea de dezinsecție, dezinfecție, deratizare (DDD).

Activitatea se desfășoară în baza Contractului pentru atribuirea directă a delegării gestiunii unor activități specifice Serviciului public de salubritate al Orașului Pucioasa, respectiv pentru dezinsecție, dezinfecție, deratizare (DDD), aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Pucioasa nr. 241/30.10.2017.

Aceasta presupune:

- cunoașterea zonei și a locurilor unde se execută dezinsecția, dezinfecția și deratizarea;
- stabilirea dăunătorilor din zonele unde se execută dezinsecția, dezinfecția și deratizarea;
- determinarea nivelului de infestare;
- stabilirea substanțelor și a concentrației, pentru combaterea dăunătorilor din zona propusă, pentru realizarea dezinsecției, dezinfecției și deratizării;
- instruirea agenților D.D.D. care execută dezinsecția, dezinfecția și deratizarea;
- anunțul în presa locală sau prin afișare în zone publice, privind programul de lucru, zona, data, ora, substanțele utilizate și cine execută serviciul.

(Sursa: Primăria Orașului Pucioasa;

S.C. SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE PUCIOASA SCUP S.R.L.;

Informații prelucrate)

2.2.2.7 Siguranța și ordinea publică

A. POLIȚIA ROMÂNĂ

Infraționalitatea în orașul Pucioasa și în județul Dâmbovița

Facem precizarea că în cadrul situațiilor statistice existente la nivelul serviciului Insepectoratul de Poliție județean Dâmbovița, datele de la nivelul Poliției Orașului Pucioasa și a posturilor de poliție arondate (orașul Pucioasa și comunele Bezdead, Brănești, Glodeni, Vârfurile, Vulcana Băi și Vulcana-Pandele) sunt cumulate cu cele de la nivelul Poliției Orașului Fieni și a posturilor de poliție arondate (orașul Fieni și comunele Buciumeni, Moroeni, Moțâieni, Pietroșița și Runcu).

Poliția Pucioasa-mai 2021

Conform informațiilor furnizate de către Inspectoratul de Poliție al Județului Dâmbovița, **numărul infracțiunilor soluționate**, în anul 2020, a fost de 579 în Pucioasa, Fieni și comunele arondate, și de 5.023 în județul Dâmbovița.

Numărul infracțiunilor soluționate				
	2017	2018	2019	2020
Dâmbovița	5.659	5.687	6.488	5.023
Pucioasa, Fieni și comunele arondate	594	973	706	579

Ponderea nivelului infracțiunilor înregistrate în Pucioasa, Fieni și comunele arondate în totalul infracțiunilor înregistrate în județul Dâmbovița a fost de 11,53%.

În anul 2020 totalul infracțiunilor soluționate înregistrate în Pucioasa, Fieni și comunele arondate era de 579, dintre acestea niciuna nu a reprezentat **infracțiuni grave săvârșite cu violență**, însă în anul 2019, acestea au fost în număr total de 706, iar în număr de 3 au reprezentat **infracțiuni grave săvârșite cu violență**, și anume: tâlhărie – 3.

La nivelul județului Dâmbovița în anul 2020, numărul infracțiunilor grave săvârșite cu violență a fost în număr de 16, fiind reprezentate de: viol – 5, tâlhărie – 11. Cele mai multe infracțiuni au fost de tipul **alte infracțiuni săvârșite cu violență**. Acestea au însumat 1.990 (1.985 loviri sau alte violențe și 5 ucideri din culpă) la nivelul județului Dâmbovița.

		Infrațiuni grave săvârșite cu violență	2017	2018	2019	2020	Total general
Pucioasa, Fieni și comunele arondate	Omor		0	0	0	0	0
	Tentativă de omor		0	0	0	0	0
	Lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte (art. 195 NCP)		0	0	0	0	0
	Violul (art. 218 NCP)		2	0	0	0	2
	Tâlhăria (art. 233, 234, 236 NCP)		1	4	3	0	8
Dâmbovița	Ultrajul (art. 257 NCP)		0	0	0	0	0
	Omor		0	0	0	0	0
	Tentativă de omor		0	0	0	0	0
	Lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte (art. 195 NCP)		0	0	0	0	0
	Violul (art. 218 NCP)		11	1	3	5	20
Tâlhăria (art. 233, 234, 236 NCP)		29	31	32	11	103	
Ultrajul (art. 257 NCP)		0	0	0	0	0	

În Pucioasa, Fieni și comunele arondate au fost înregistrate 203 cazuri de loviri sau alte violențe, reprezentând 35,06% din totalul înregistrat la nivelul Pucioasa, Fieni și comunele arondate, și 4,04% din totalul înregistrat la nivelul județului Dâmbovița. Ponderele acestora, în cadrul aceleiași categorii de infracțiuni înregistrate la nivel de județ, a fost de 10,07%.

În Pucioasa, Fieni și comunele arondate s-au înregistrat 3 cazuri de ucidere din culpă în anul 2020, iar la nivel de județ s-au înregistrat un număr de 5 cazuri.

Alte infracțiuni săvârșite cu violență		2017	2018	2019	2020
din care:	Dâmbovița,				
	<i>Loviri sau alte violențe (art. 193 NCP)</i>	1.906	1.884	2.065	1.990
	<i>Uciderea din culpă (art. 192 NCP)</i>	6	6	14	5
din care:	Pucioasa, Fieni și comunele arondate,				
	<i>Loviri sau alte violențe (art. 193 NCP)</i>	159	323	233	203
	<i>Uciderea din culpă (art. 192 NCP)</i>	1	1	1	3

Infracțiunile contra patrimoniului în anul 2020 au însumat 1.378 de cazuri la nivelul județului Dâmbovița și 107 de cazuri la nivelul Pucioasa, Fieni și comunele arondate, acestea fiind reprezentate în cea mai mare parte de furturi și distrugerii. Numărul furturilor înregistrate a fost de 949 la nivelul județului Dâmbovița dintre care 73 înregistrate la nivelul orașelor Pucioasa, Fieni și comunele arondate. Distrugerile înregistrate în județul Dâmbovița au fost în număr de 358, dintre care 32 în Pucioasa, Fieni și comunele arondate. Alte infracțiuni contra patrimoniului înregistrate în județul Dâmbovița au fost reprezentate de: înșelăciune – 53, delapidare – 7, abuz în serviciu – 10, neglijență în serviciu – 1.

În Pucioasa, Fieni și comunele arondate, au fost înregistrate două cazuri de înșelăciune.

Infracțiuni contra patrimoniului		2017	2018	2019	2020	Total general
Pucioasa, Fieni și comunele arondate	<i>Furtul (art. 228, 229, 230 NCP)</i>	39	143	73	73	328
	<i>Înșelăciunea (art. 244 NCP)</i>	10	12	5	2	29
	<i>Distrugerea (art. 253-255 NCP)</i>	58	116	88	32	294
	<i>Delapidarea (art. 295 NCP)</i>	0	0	0	0	0
	<i>Gestiunea frauduloasă (art. 242 NCP)</i>	0	0	0	0	0
	<i>Abuzul în serviciu (art. 297 NCP)</i>	1	0	0	0	1
	<i>Neglijența în serviciu (art. 298 NCP)</i>	0	0	0	0	0
Dâmbovița	<i>Furtul (art. 228, 229, 230 NCP)</i>	923	981	1.256	949	4.109
	<i>Înșelăciunea (art. 244 NCP)</i>	69	75	59	53	256
	<i>Distrugerea (art. 253-255 NCP)</i>	366	377	714	358	1.815
	<i>Delapidarea (art. 295 NCP)</i>	7	14	5	7	33
	<i>Gestiunea frauduloasă (art. 242 NCP)</i>	3	1	5	0	9
	<i>Abuzul în serviciu (art. 297 NCP)</i>	14	22	16	10	62
<i>Neglijența în serviciu (art. 298 NCP)</i>	2	0	0	1	3	

În cadrul categoriei **unele genuri de infracțiuni prevăzute de codul penal**, în Pucioasa, Fieni și comunele arondate, în anul 2020 numărul acestora a fost de 0, însă în anul 2019 s-au înregistrat 8 astfel de infracțiuni, dintre acestea: falsuri în înscrisuri – 3, tulburarea ordinii și liniștii publice – 1, proxenetism – 1.

În județul Dâmbovița, numărul genurilor de infracțiuni prevăzute de codul penal a fost de 93. Dintre acestea: falsificare de monede - 16, falsuri în înscrisuri – 23, tulburarea ordinii și liniștii publice – 3, proxenetism – 4, nerespectarea regimului armelor și munițiilor – 8.

Unele genuri de infracțiuni prevăzute de codul penal		2017	2018	2019	2020	Total general
Pucioasa, Fieni și comunele arondate	Luarea de mită (art. 289 NCP)	0	0	0	0	0
	- persoane	-	-	-	-	0
	Dare de mită (art. 290 NCP)	0	0	0	0	0
	- persoane	-	-	-	-	0
	Trafic de influență (art. 291 NCP)	0	0	0	0	0
	- persoane	-	-	-	-	0
	Infracțiuni de fals - Total	0	0	3	0	3
	- Falsificarea de monede (art. 310 NCP)	0	0	0	0	0
	- Falsuri în înscrisuri (art. 320-328 NCP)	0	0	3	0	3
	Ultrajul contra bunelor moravuri (art. 375 NCP)	0	0	0	0	0
	Tulburarea ordinii și liniștii publice (art. 371 NCP)	2	6	1	0	9
	Proxenetismul (art. 213 NCP)	0	0	1	0	1
	Nerespectarea regimului armelor și munițiilor (art. 342 NCP)	0	0	0	0	0
	Nerespectarea regimului materiilor explozive (art. 346 NCP)	0	0	0	0	0
Dâmbovița	Luarea de mită (art. 289 NCP)	0	0	0	0	0
	- persoane	-	-	-	-	0
	Dare de mită (art. 290 NCP)	0	0	0	0	0
	- persoane	-	-	-	-	0
	Trafic de influență (art. 291 NCP)	0	0	0	0	0
	- persoane	-	-	-	-	0
	Infracțiuni de fals - Total	55	58	45	39	197
	- Falsificarea de monede (art. 310 NCP)	2	3	22	16	43
	- Falsuri în înscrisuri (art. 320-328 NCP)	52	46	23	23	144
	Ultrajul contra bunelor moravuri (art. 375 NCP)	0	1	1	0	2
	Tulburarea ordinii și liniștii publice (art. 371 NCP)	12	10	3	3	28
	Proxenetismul (art. 213 NCP)	0	1	4	4	9
	Nerespectarea regimului armelor și munițiilor (art. 342 NCP)	35	16	18	8	77
	Nerespectarea regimului materiilor explozive (art. 346 NCP)	0	0	0	0	0

În ceea ce privește **infracțiunile prevăzute de legile speciale**, s-au înregistrat 6 cazuri în Pucioasa și Fieni și anume de încălcare a codului silvic.

În județul Dâmbovița, numărul infracțiunilor prevăzute de legile speciale a fost de 89, dintre care 54 cu privire la încălcarea codului silvic, restul fiind reprezentat de încălcarea următoarelor legi speciale: Legea pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (33 infracțiuni), Legea privind Codului Vamal al României (2 infracțiuni).

Infrapecțiuni prevăzute de legile speciale		2017	2018	2019	2020	Total general
Pucioasa, Fieni și comunele arondate	<i>Legea privind societățile comerciale (L. 31/1990)</i>	0	0	0	0	0
	<i>Legea pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (L. 241/2005)</i>	0	0	0	0	0
	<i>Legea privind Codul vamal al României (L. 86/2006)</i>	1	0	0	0	1
	<i>Legea protecției mediului (O.U.G. 195/2005)</i>	0	0	0	0	0
	<i>Legea privind drepturile de autor și drepturile conexe (L. 8/1996)</i>	0	0	0	0	0
	<i>CODUL SILVIC (L. 46/2008)</i>	5	8	10	6	29
	<i>O.U.G. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura</i>	0	0	0	0	0
	<i>Legea privind societățile comerciale (L. 31/1990)</i>	0	2	1	0	3
	<i>Legea pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (L. 241/2005)</i>	53	35	50	33	171
	<i>Legea privind Codul vamal al României (L. 86/2006)</i>	5	2	0	2	9
Dâmbovița	<i>Legea protecției mediului (O.U.G. 195/2005)</i>	0	0	0	0	0
	<i>Legea privind drepturile de autor și drepturile conexe (L. 8/1996)</i>	2	6	5	0	13
	<i>CODUL SILVIC (L. 46/2008)</i>	15	10	25	54	104
	<i>O.U.G. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura</i>	0	0	0	0	0

Un număr de 100 de **persoane cercetate în dosarele soluționate/ declinate parchetului** au fost înregistrate în Pucioasa, Fieni și comunele arondate, dintre care 54 persoane (54%) au fost tineri având vârsta cuprinsă în intervalul 18-30 ani.

În județul Dâmbovița, numărul persoanelor cercetate în dosarele soluționate a fost de 1.953, dintre care: 21 (1,07%) minori cu vârsta cuprinsă în intervalul 14-18 ani și 1.042 (53,35%) tineri având vârsta cuprinsă în intervalul 18-30 ani.

Persoane cercetate în dosarele soluționate		2017	2018	2019	2020	Total general
Pucioasa, Fieni și comunele arondate	- minori - total	7	5	0	0	12
	a. până la 14 ani	0	0	0	0	0
	b. 14 -18 ani	7	5	0	0	12
	- tineri (18 - 30 ani)	57	68	68	54	247
Dâmbovița	- minori - total	19	13	43	21	96
	a. până la 14 ani	0	0	0	0	0
	b. 14 -18 ani	19	13	40	21	93
	- tineri (18 - 30 ani)	1.966	1.585	1.418	1.042	6.001

Ponderea persoanelor cercetate în dosarele soluționate în Pucioasa, Fieni și comunele arondate, în totalul persoanelor cercetate în dosarele soluționate la nivel de județ a fost de 5,12%.

Activități pe linia poliției rutiere		2017	2018	2019	2020	Total general
Pucioasa, Fieni și comunele arondate	Infrațiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice (art. 334-341 NCP)	49	47	39	25	160
Dâmbovița	Infrațiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice (art. 334-341 NCP)	576	522	465	336	1.899

Un număr de 336 de **activități pe linia poliției rutiere** cu infrațiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice au fost înregistrate în județul Dâmbovița în anul 2020, dintre care 25 (7,44%) în Pucioasa, Fieni și comunele arondate.

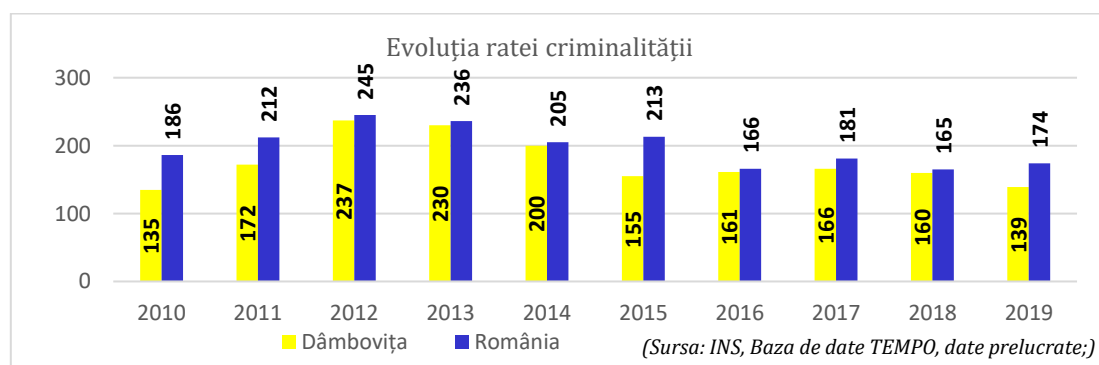
În județul Dâmbovița numărul infrajeciunilor contra siguranței circulației pe drumurile publice a scăzut cu 41,6% din anul 2017 în anul 2020.

În Pucioasa, Fieni și comunele arondate numărul infrajeciunilor contra siguranței circulației pe drumurile publice a scăzut cu 24 din anul 2017 în anul 2020, reprezentând o scădere procentuală de 49%.

Rata criminalității reprezintă numărul persoanelor condamnate definitiv la 100.000 locuitori.

Ratai criminalității a scăzut considerabil, în anul 2010 înregistrându-se cele mai mici valori din perioada analizată, ajungând la valoarea de 135 în județul Dâmbovița.

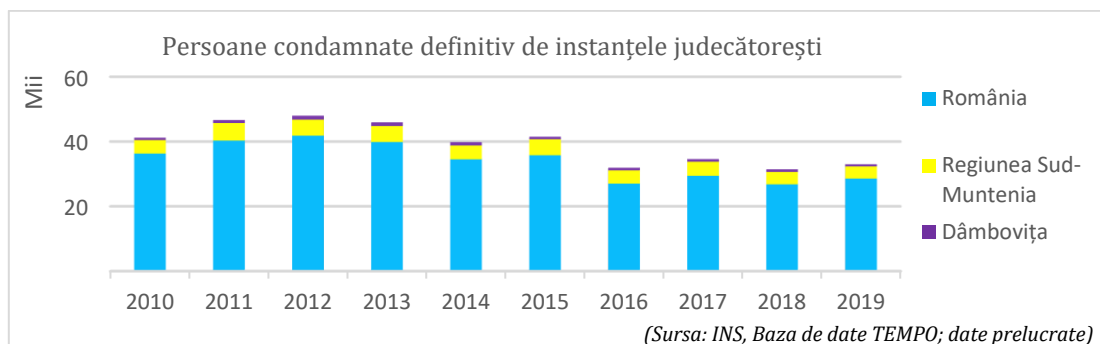
La nivel național, cea mai scăzută rată, de 165, a fost înregistrată în anul 2018.

Valoarea cea mai ridicată a indicelui a fost de 230 în anul 2013, în județul Dâmbovița, respectiv de 245 în anul 2012, în România.

Persoane condamnate definitiv de instanțele judecătorești se referă la numărul de persoane condamnate definitiv pentru infrajeciunile săvârșite în materie penală.

Cel mai mic număr de persoane condamnate definitiv de instanțele judecătorești a fost înregistrat în anul 2019, atât la nivel de județ cât și la nivel regional, respectiv în anul 2018 la nivel național.

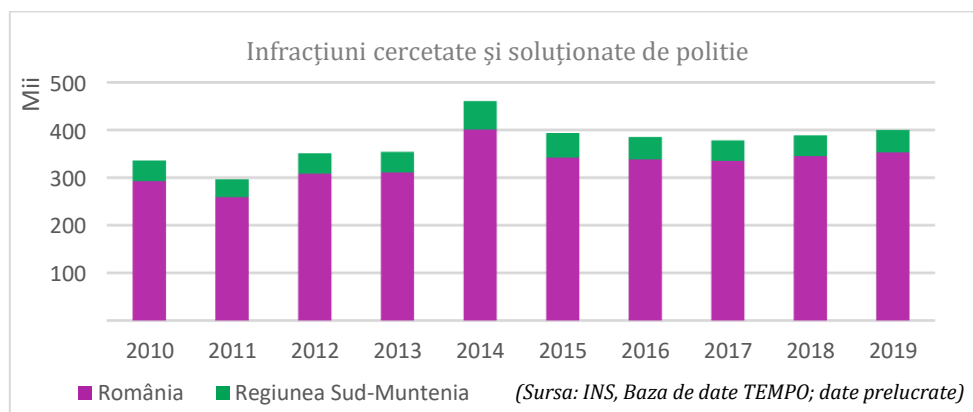
În anul 2019, la nivel național, s-au înregistrat un număr de 33.683 de persoane condamnate definitiv de instanțele judecătorești, dintre care 4.449 în regiunea Sud-Muntenia și 679 în județul Dâmbovița.

Ponderea în totalul persoanelor condamnate definitiv de instanțele judecătorești, la nivel național, a fost de 13,2% pentru regiunea Sud-Muntenia, respectiv 2% pentru județul Dâmbovița.

Persoane condamnate definitiv de instanțele judecătorești										
Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
România, din care:	41.891	47.577	49.188	47.133	40.832	42.276	32.720	35.396	32.204	33.683
- regiunea Sud-Muntenia	4.894	6.340	6.146	6.117	5.299	5.711	4.906	5.157	4.610	4.449
- Dâmbovița	724	924	1.222	1.182	1.024	786	809	822	790	679

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Infrațiunile soluționate de poliție se referă la principalele tipuri de infracțiuni cercetate de poliție în anul de referință. Persoanele învinuite sunt persoanele cercetate penal pentru comiterea de infracțiuni.

În anul 2019, la nivel național, un număr de 352.810 de infracțiuni au fost cercetate și soluționate de poliție, cu 2,28% mai puțin față de anul 2018.

Numărul infracțiunilor soluționate de poliție, în regiunea Sud-Muntenia, urmează același trend cu cel la nivel național.

Astfel, în anul 2019, s-au înregistrat 47.086 infracțiuni cercetate și soluționate de poliție, cu 7,11% mai mult față de anul 2018.

În anul 2014 s-au înregistrat cele mai mari valori, 401.094 în România, dintre care 59.603 doar în regiunea Sud-Muntenia, reprezentând 14,9% din totalul infracțiunilor cercetate și soluționate de poliție.

<i>Infracțiuni cercetate și soluționate de poliție</i>										
Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
România, din care:	292.682	258.895	308.468	310.844	401.094	342.118	338.238	335.182	344.934	352.810
- regiunea Sud-Muntenia	43.214	37.552	42.589	43.301	59.603	51.582	47.098	43.072	43.962	47.086

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Ponderea în total a infracțiunilor cercetate și soluționate de poliție, la nivelul regiunii Sud-Muntenia, în anul 2019, a fost de 13,3%.

În orașul Pucioasa, în anul 2020, au fost înregistrate 80 de **activități pe linia poliției rutiere**, reprezentând 12,10% din totalul înregistrat la nivelul județului Dâmbovița, dintre care: 25 infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice (31,25%), 28 accidente grave constatate (35%) cu 0 morți, 4 răniți gravi și 23 răniți ușor din accidente grave.

În județul Dâmbovița s-au înregistrat 661 activități pe linia poliției rutiere în anul 2020, dintre care 336 (58,83%) infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice și 129 accidente grave constatate (19,51%)

Activități pe linia poliției rutiere		2017	2018	2019	2020	Total general
Pucioasa	Accidente grave constatate	20	23	27	28	98
	Persoane decedate	0	2	1	0	3
	Persoane rănite grav	1	3	3	4	11
	Persoane rănite ușor	20	12	28	23	83
Dâmbovița	Accidente grave constatate	132	142	147	129	550
	Persoane decedate	31	40	41	32	144
	Persoane rănite grav	113	110	118	120	461
	Persoane rănite ușor	51	45	61	44	201

Bunurile confiscate în anul 2019, în județul Dâmbovița, au fost următoarele:

- EURO: 4.094
- Alte valute transformate în EURO - 400
- Numerar în lei roveniiți din operațiuni ilicite (mii RON) - 1.529
- Valoarea altor bunuri și mărfuri (mii RON) - 4.479
- Arme de foc (buc) - 295
- Muniție (buc) - 1.101
- Substanțe periculoase (litri) - 4.

	Bunuri confiscate	2017	2018	2019	Total general
Dâmbovița	EURO	30.950	4.655	4.094	39.699
	Dolari S.U.A.	0	0	0	0
	Alte valute transformate în EURO	44.133	0	400	44.533
	Aur, bijuterii și alte obiecte din aur (kg.)	0,10	4	0	4
	Argint (kg.)	0	0	0	0
	Alte metale prețioase (kg.)	0,02	0	0	0
	Numerar in lei provenit din operațiuni ilicite (mii RON)	1.926,64	1.409,27	1.529	4.865
	Valoarea altor bunuri și mărfuri (mii RON)	1.986,42	1.027,11	4.479	7.493
	Arme de foc (buc)	215	272	295	782
	Muniție (buc.)	2.603	922	1.101	4.626
	Exploziv (kg.)	3	0	0	3
	Substanțe periculoase - kg.	282	0	0	282
	- litri	0	0	4	4
	Materiale nucleare (kg.)	0	0	0	0
	Substanțe radioactive (kg.)	0	0	0	0
		Total general	82.099	8.289	11.902

(Sursa: Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița;
Informații transmise la Primăria Pucioasa la data de 21.05.2021; Date prelucrate și interpretate)

B. POLIȚIA LOCALĂ A ORAȘULUI PUCIOASA

Poliția Locală Pucioasa-mai
2021

Poliția locală a fost înființată mai întâi ca Poliție comunitară, în baza Legii nr. 371/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Poliției Comunitare.

Ulterior, conform Legii nr. 155/2010 a poliției locale, a fost înființată Poliția locală Pucioasa, ca un compartiment funcțional în cadrul aparatului de specialitate al primarului, prin HCL Pucioasa nr. 134/2011.

Dispeceratul Poliției locale a fost asigurat după implementarea proiectului „Un serviciu de poliție comunitară modern – Pucioasa, un oraș mai sigur”, finanțat prin programul PHARE 2005, proiect cod 017-553.01.03.06 DB 1043, când practic a fost înființat sistemul de supraveghere video din Orașul Pucioasa.

Proiectul a constat în dotarea poliției comunitare a orașului Pucioasa cu: un sistem de supraveghere video, dotarea cu aparatură și echipamente specifice, dotarea cu mobilier de birou a sediului. Proiectul a fost finalizat în anul 2009.

Dispeceratul funcționează în aceeași clădire cu clădirea bibliotecii, acestea având intrări separate.

În prezent este în implementare proiectul „Reabilitarea, modernizarea și dotarea Bibliotecii orașenești și reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de supraveghere video din orașul Pucioasa”, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care are termenul de finalizare la data de 31.12.2023. Prin acest proiect se va reabilita și moderniza clădirea în care funcționează Biblioteca orașenească și Poliția locală.

Clădirea va fi refuncționalizată, dar își va menține funcțiunea principală de Bibliotecă orașenească, prin extinderea spațiului interior cu noi încăperi, restul spațiilor fiind destinate

Dispeceratul de supraveghere video al Poliției locale. Clădirea va fi reabilitată termic și se vor lua măsuri de creștere a eficienței energetice.

Jandarmeria, care ocupă un mic spațiu în aceeași clădire, va fi relocalată.

Una din condițiile de avizare solicitată de Ministerul Culturii a fost reabilitarea construcției în condițiile în care se încearcă redarea imaginii exterioare originare, ca volumetrie generală, finisaj, culori și materiale.

La interior se vor realiza finisaje contemporane de bună calitate, diferențiat pentru bibliotecă (care trebuie să fie un spațiu reprezentativ) și Dispeceratul de supraveghere video (care este un spațiu utilitar).

Se vor amenaja spațiile publice urbane din jurul clădirii dispeceratului/bibliotecii: alei pietonale, spații verzi, montare mobilier stradal și suport parcare biciclete.

Se va amenaja și o parcare de mici dimensiuni.

Sistemul de supraveghere video va fi extins pentru supravegherea bibliotecii și a zonei din jurul său. Reabilitarea și modernizarea sa se referă la partea de dispecerat.

Se vor asigura utilitățile și dotările necesare pentru funcționarea sistemului, inclusiv dispeceratul.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

2.2.2.8 Situații de urgență

Până în anul 2004, măsurile de protecție civilă și stingere a incendiilor se realizau de către Inspectoratul General al Corpului Pompierilor Militari și Comandamentul Protecției Civile, instituții aflate sub coordonarea Ministerului de Interne.

Pentru a se adapta la creșterea exponențială a riscurilor non-militare, pe fondul accelerării tendințelor de globalizare, al schimbărilor climatice radicale, al diversificării activităților economice și producerii de dezastre, cele două instituții menționate fuzionează în decembrie 2004, luând astfel ființă Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU).

Obiectivul fundamental al activității desfășurate de IGSU vizează eficientizarea acțiunilor de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență, în vederea menținerii sub control a riscurilor și asigurării stării de normalitate a vieții comunităților umane și este atins prin multitudinea de activități de prevenire și intervenție pentru stingerea incendiilor, descarcerare și prim-ajutor SMURD, salvarea persoanelor și limitarea pagubelor produse de inundații, alunecări de teren, mișcări seismice, epidemii, epizootii, înzăpeziri, secetă, asistența persoanelor aflate în situații critice, intervenția la accidente tehnologice, radiologice, nucleare, biologice sau alte tipuri de calamități naturale sau antropice.

Inspectoratul general și structurile teritoriale au în componență 42 de centre operaționale și peste 280 subunități operative.

Necesarul de personal se asigură prin instituțiile de formare dedicate: Academia de poliție „Alexandru Ioan Cuza” București – Facultatea de Pompieri și Școala de Subofițeri Pompieri și Protecție Civilă „Pavel Zăgănescu” Boldești.

În calitate de integrator al Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, creat în 2004, IGSU coordonează acțiunile instituțiilor implicate în managementul situațiilor de urgență,

asigurând și funcția de punct național de contact în relația cu organizațiile internaționale guvernamentale și neguvernamentale cu responsabilități în domeniu.

Pentru gestionarea situațiilor de urgență, IGSU și structurile județene îndeplinesc misiuni de:

- monitorizare, evaluare, cercetare a cauzelor producerii situațiilor de urgență;
- informare și educare preventivă a populației și avertizare a acesteia, înștiințare a autorităților administrației publice, despre posibilitatea/ iminența producerii situațiilor de urgență;
- căutare, descarcerare și salvare a persoanelor;
- evacuare a persoanelor, populației sau bunurilor periclitate, prin asigurarea măsurilor de evacuare, instalarea taberelor de sinistrați, participarea la transportul populației și al unor categorii de bunuri;
- distrugere a zăpoarelor de gheață sau degajare a cursurilor de apă;
- acordare a asistenței medicale de urgență prin module SMURD din cadrul serviciilor de urgență profesioniste;
- asigurare logistică a intervenției structurilor proprii și punere la dispoziția altor structuri, a unor categorii de tehnică, materiale și echipamente;
- stingere a incendiilor;
- decontaminare a populației, cu mijloace specializate și/sau a punctelor de decontaminare personal, tehnică și echipament recunoscute din timp în profil teritorial;
- neutralizare a efectelor materialelor periculoase prin acțiuni de asanare a muniției neexplodate din timpul conflictelor militare.

În cadrul inspectoratelor județene pentru situații de urgență funcționează Serviciul Medical de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD), având ca operator aerian structurile de aviație ale Ministerului Afacerilor Interne, în colaborare cu spitalele județene, regionale și cu autoritățile publice locale.

În structura SMURD funcționează echipe integrate de descarcerare, reanimare, specializate în acordarea asistenței medicale și tehnice de urgență, precum și echipe cu personal paramedical, specializat în acordarea primului ajutor calificat.

Misiunile SMURD:

- intervenția la cazurile în care una sau mai multe persoane se află într-o situație cu risc vital din cauza unei îmbolnăviri acute sau accidentări;
- intervenția la cazurile care necesită acordarea primului-ajutor într-un interval scurt de timp;
- intervenția la cazurile care necesită descarcerarea sau alte operațiuni de salvare;
- asigurarea protecției medicale pentru personalul echipelor de intervenție ale IGSU la misiunile specifice cu risc de accidentare;
- intervenția la accidente colective și calamități

(Sursa: Inspectoratul General pentru Situații de Urgență,

<https://www.igsu.ro/>,

Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate)

Inspectoratul pentru Situații de Urgență "Basarab I" Dambovită, este instituția destinată să execute misiuni de prevenire, monitorizare și gestionare a situațiilor de urgență în județul Dâmbovița, iar din punct de vedere al intervenției și în unele zone limitrofe.

La momentul actual, la nivelul județului funcționează o instituție modernă, ce are în componență 5 Detașamente de Pompieri în:

- Târgoviște,
- Moreni,
- Pucioasa,
- Titu,
- Găești.

Cu 6 Gărzi de Intervenție în:

- Voinești,
- Cornești,
- Răcari,
- Vișina,
- Fieni,
- Potlogi.

De asemenea, în localitatea Valea Lungă funcționează un punct de intervenție în situații de urgență care asigură o intervenție rapidă într-o zonă cunoscută ca având drumuri greu accesibile din cauza reliefului specific zonei de deal.

Din punct de vedere al amplasării în plan teritorial, se asigură o intervenție rapidă și eficientă.

DETAȘAMENTUL DE POMPIERI PUCIOASA

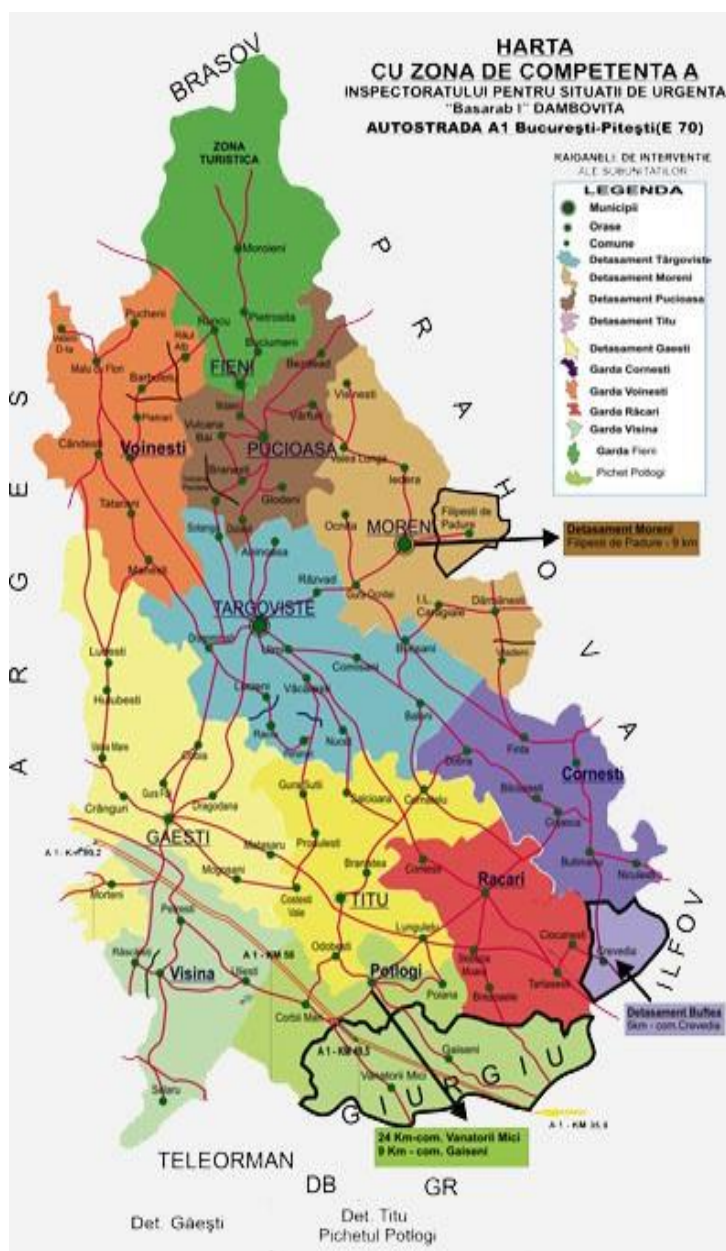
Anul 1938 marchează înființarea Secției de Pompieri Pucioasa. În anul 1946 funcționa, în cadrul "Regiunii Ploiești", Compania de Pompieri Pucioasa.

În anul 1998, prin reorganizare, Grupul de Pompieri Dâmbovița se transformă în Stație de Pompieri, iar din 15 decembrie 2004 devine Detașament de Pompieri.

Structura organizatorică:

- Garda nr. 1 de intervenție Pucioasa;
- Garda nr. 2 de intervenție Fieni.

Garda de Intervenție Fieni are sediul în orașul Fieni.

Detășamentul de Pompieri Pucioasa
și
Centrul de Formare și Pregătire în
Descarcerare și Asistență Medicală de
Urgență Pucioasa
-mai 2021-

Garda de intervenție Pucioasa a fost înființată în anul 2008 ca parte a Detașamentului de Pompieri Pucioasa.

Subunitatea asigură intervenția în zona de nord a județului, adiacentă orașului Pucioasa, care este dificilă din punct de vedere al intervenției, datorită reliefului și rețelei de drumuri specifice zonelor deal-munte.

În clădirea Detașamentului de Pompieri Pucioasa funcționează și un Centru de Formare și Pregătire în

Descarcerare și Asistență Medicală de Urgență.

CENTRUL OPERATIONAL JUDEȚEAN

Centrul Operational Județean îndeplinește permanent funcțiile de monitorizare, evaluare, înștiințare, avertizare, prealarmare, alertare și coordonare tehnică operațională a intervențiilor pentru gestionarea situațiilor de urgență.

Centrul Operational organizează și asigură Secretariatul Tehnic Permanent al Comitetului Județean pentru Situații de Urgență.

Activitatea Centrului Operațional se desfășoară permanent.

Atribuții principale:

- a) efectuează activități de analiză, evaluare și sinteză referitoare la situațiile de urgență din competență;
- b) monitorizează evoluția situațiilor de urgență și informează operativ, când este cazul, președintele comitetului pentru situații de urgență și celelalte organisme abilitate să întreprindă măsuri cu caracter preventiv ori de intervenție, propunând, în condițiile legii, instituirea stării de alertă;
- c) elaborează concepția specifică privind planificarea, pregătirea, organizarea și desfășurarea acțiunilor de răspuns, precum și concepția de acțiune în situații de urgență, conform reglementărilor interne, emise în baza răspunderilor privind tipurile de risc gestionate și funcțiile de sprijin îndeplinite;
- d) face propuneri comitetului pentru situații de urgență, respectiv Comitetului Național, prin Inspectoratul General, privind activitatea preventivă și de intervenție în situații de urgență;
- e) urmărește aplicarea prevederilor regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență și a planurilor de intervenție/ cooperare specifice tipurilor de riscuri;
- f) asigură transmiterea operativă a deciziilor, dispozițiilor și ordinelor și urmărește menținerea legăturilor de comunicații cu Centrul Operațional Național, centrele operative cu funcționare permanentă, cu alte organisme implicate în gestionarea situațiilor de urgență, precum și cu forțele proprii aflate în îndeplinirea misiunilor;
- g) centralizează solicitările privind necesarul de resurse pentru îndeplinirea funcțiilor de sprijin, premergător și în timpul situațiilor de urgență, și le înaintează organismelor abilitate să le soluționeze;
- h) asigură transmiterea mesajelor de înștiințare primite către structurile din subordine, cele cu care colaborează și către autoritățile locale;
- i) evaluează consecințele probabile ale surselor de risc;
- j) gestionează baza de date referitoare la situațiile de urgență date în competență;
- k) desfășoară activități în domeniul primirii și acordării asistentei internaționale, al medicinei de urgență a dezastrelor, al asistenței psihologice și religioase;
- l) îndeplinește alte atribuții, conform reglementărilor interne, emise în baza prevederilor legale.

CENTRUL JUDEȚEAN DE CONDUCERE ȘI COORDONARE A INTERVENȚIEI DÂMBOVIȚA

Centrele Județene de Coordonare și Conducere a Intervenției (CJCCI) reprezintă structuri interinstituționale destinate asistării decizionale a Comitetului Județean pentru Situații de Urgență (CJSU) și coordonării acțiunilor de intervenție asociate situațiilor de urgență produse sau care au efect pe teritoriul județului.

Centrul Județean de Conducere și Coordonare a Intervenției (C.J.C.C.I.) se activează în situații de urgență de amploare și complexitate deosebite.

C.J.C.C.I. este compus din personal al tuturor instituțiilor care fac parte din cadrul Comitetului județean pentru situații de urgență și este aparatul de lucru al acestuia.

Funcționarea în regim de rutină a CJCCI este asigurată de către ISU "Basarab I" Dâmbovița.

În funcție de natura situației create, C.J.C.C.I. poate funcționa parțial sau total încadrat, conform procedurilor de activare pe faze.

Fazele de activare ale C.J.C.C.I.:

1. ■ verde - rutină: personalul este asigurat de I.S.U.J.;
2. ■ galben - alertă: personalul este asigurat de I.S.U.J.;
3. ■ portocaliu - activare parțială a C.J.C.C.I.: personalul I.S.U.J. se suplimentează cu reprezentanți ai instituțiilor deconcentrate și descentralizate la nivel județean, implicate în gestionarea situației de urgență, conform prevederilor legislației în vigoare;
4. ■ rosu - activare totală: C.J.C.C.I. funcționează la capacitatea maximă, prin încadrare completă; reprezentanții instituțiilor deconcentrate ale ministerelor și ai instituțiilor reprezentative la nivel județean asigură fundamentarea hotărârilor care vor fi luate în comitetul județean și asigură, totodată, ducerea la îndeplinire a hotărârilor adoptate de acest organism.

COMITETUL JUDEȚEAN PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

Comitetul Județean pentru Situații de Urgență (C.J.S.U.) se constituie și funcționează, potrivit legii, sub conducerea nemijlocită a prefectului, ca organism interinstituțional de sprijin al managementului situațiilor de urgență.

Componenta C.J.S.U. Dâmbovița:

- **președinte:** prefectul județului;
- **vicepreședinte:** președintele consiliului județean;
- **membri:** șefi de servicii deconcentrate, descentralizate și de gospodărie comunală, conducători ai unor instituții, regii autonome și societăți comerciale, ai agenților economici care, prin specificul activităților desfășurate, constituie factori de risc potențiali generatori de situații de urgență;
- **consultanti:** experți din aparatul propriu al autorităților administrației publice care constituie comitetele, sau din instituții și unități în subordine;
- **grupuri de suport tehnic:** coordonate de un membru al comitetului, specialiștii cooptați în cadrul comitetelor județene pentru situații de urgență.

Structura operativă permanentă a Comitetului Județean este Secretariatul Tehnic Permanent, asigurat de către Centrul Operațional al Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Basarab I" al județului Dâmbovița.

Comitetul Județean se subordonează Comitetului Național pentru Situații de Urgență, are în subordine comitetele municipale, orășenești și comunale pentru Situații de Urgență din județul Dâmbovița și conlucrează cu celulele de urgență organizate de către societățile comerciale cu surse de risc în caz de dezastre.

RISCURILE TERITORIALE din zona de competență a Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Basarab I" al Județului Dâmbovița:

Nr. crt.	Tipul de risc	Riscul asociat
1.	Furtuni și viscol	Viscol
		Furtuni - vânt puternic și/sau precipitații masive
		Căderi de grindină
2.	Inundații	Inundații ca urmare a revărsărilor naturale ale cursurilor de apă cauzate de creșterea debitelor provenite din precipitații și/sau din topirea bruscă a stratului de zăpadă sau a blocajelor cauzate de dimensiunile insuficiente ale secțiunilor de scurgere a podurilor și podețelor, blocajelor produse de ghețuri sau de plutitori (deșeuri și material lemnos), alunecări de teren, aluviuni și avalanșe de zăpadă, precum și inundații prin scurgeri de pe versanți
		Inundații provocate de incidente, accidente sau avarii la construcțiile hidrotehnice
		Inundații produse de ridicarea nivelului pânzei de apă freatică
3.	Căderi masive de zăpadă	Ninsori abundente
		Blocare căi rutiere și feroviare
4.		Tornade
5.	Secetă	Hidrologică
		Pedologică
6.	Temperaturi extreme	Depuneri de gheață, chiciură, înghețuri timpurii sau târzii
		Polei
		Poduri și baraje de gheață pe apă (zăpor)
		Caniculă
7.	Incendii de vegetație	Incendii la fondul forestier
		Incendii la vegetație ierboasă și/sau arbustivă
		Incendii la culturi de cereale păioase
8.		Avalanșe
9.		Alunecări de teren
10.		Cutremure de pământ
11.		Accidente, avarii, explozii și incendii în industrie, inclusiv prăbușiri de teren cauzate de exploatarea miniere sau alte activități tehnologice

12.	Accidente, avarii, explozii și incendii în activități de transport și depozitare produse periculoase	Accidente majore cu implicații pe amplasament
		Accidente majore cu implicații în afara amplasamentului
		Accidente cu produse periculoase pe timpul activității de transport
13.	Accidente, avarii, explozii și incendii în activități de transport	Terestre
		Aeriene
		Pe cablu
14.	Accidente, avarii, explozii, incendii sau alte evenimente în activitățile nucleare sau radiologice	
15.	Poluare de ape	Care pun în pericol viața oamenilor, mediul acvatic și obiective majore de alimentare cu apă
		Cu impact major transfrontalier
		Poluări accidentale ale cursurilor de apă
16.	Prăbușiri de construcții, instalații sau amenajări	
17.	Eșecul utilităților publice	Rețele importante de radio și televiziune
		Rețele importante de comunicații și informatică
		Rețele importante de energie electrică și de gaze
		Rețele importante de energie termică
		Rețele importante de alimentare cu apă
		Rețele importante de canalizare și epurare a apelor uzate și pluviale
		Cedări de baraje sau alte incidente care conduc la evacuarea de debite, punând în pericol viața oamenilor
18.	Căderi de obiecte din atmosferă și din cosmos	
19.	Muniție neexplodată sau nedeactivată rămasă din timpul conflictelor militare	
20.	Epidemii	
21.	Epizootii/Zoonoze	
22.	Risc radiologic	
23.	Incendii	
24.	Situații determinate de atacul organismelor dăunătoare plantelor	

(Sursa: Inspectoratul pentru Situații de Urgență "Basarab I" al Județului Dâmbovița, <https://www.isudb.ro/>, Informații accesate la data de 20.05.2021; Informații prelucrate)

2.2.2.9 Servicii publice deconcentrate care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa

Conform Codului administrativ, serviciile publice deconcentrate sunt structurile de specialitate ale ministerelor și ale altor organe de specialitate din unitățile administrativ-teritoriale ale administrației publice centrale care răspund de satisfacerea unor nevoi de interes public/ general în concordanță cu obiectivele politicilor și strategiilor sectoriale ale Guvernului.

A. AGENȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ (AJOFM) DÂMBOVIȚA - PUNCTUL DE LUCRU PUCIOASA

În orașul Pucioasa își desfășoară activitatea un punct de lucru al Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița.

Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița este un serviciu public deconcentrat, în subordinea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, cu personalitate juridică, constituită la nivelul județului Dâmbovița.

AJOFM Dâmbovița, punctul de lucru Pucioasa-mai 2021

Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița organizează, coordonează și realizează la nivel județean activitatea de ocupare a forței de muncă și de protecție socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița asigură implementarea la nivelul județului Dâmbovița a măsurilor de prevenire a șomajului, protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, organizează și coordonează activitatea de ocupare și de formare profesională a forței de muncă. Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița asigură implementarea proiectelor finanțate din fondurile structurale europene în care acestea are calitatea de beneficiar/ partener în contractele de finanțare încheiate cu autoritățile finanțatoare.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița cooperează cu autoritățile administrației publice locale, cu organizațiile guvernamentale, cu societatea civilă, cu furnizorii de ocupare din domeniul privat, precum și cu partenerii sociali.

În subordinea Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița funcționează următoarele subunități fără personalitate juridică:

- Agenția Locală Târgoviște;
- **Puncte de lucru (Pucioasa, Băleni, Titu, Găești, Moreni);**
- Centrul de Formare Profesională

AJOFM Dâmbovița are în principal, următoarele atribuții:

1. asigură înregistrarea în evidențe a persoanelor în căutarea unui loc de muncă și a șomerilor, în condițiile legii;
2. încheie, în condițiile legii, contracte de asigurare pentru șomaj;
3. stabilește și plătește, în condițiile legii, drepturile bănești ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj;
4. furnizează și finanțează servicii de prevenire a șomajului și de stimulare a ocupării forței

- de muncă, în concordanță cu strategiile și politicile de ocupare a forței de muncă și cu tendințele care se manifestă pe piața internă a forței de muncă;
5. asigură înregistrarea în evidențe a locurilor de muncă vacante comunicate de angajatori potrivit legii;
  6. consiliază și orientează persoanele în căutarea unui loc de muncă și realizează punerea în legătură a angajatorilor cu persoanele în căutarea unui loc de muncă în vederea stabilirii de raporturi de muncă sau de serviciu;
  7. organizează și prestează, gratuit sau contra cost, în condițiile legii, servicii de formare profesională pentru persoanele neîncadrate în muncă și pentru alte categorii de beneficiari prevăzute de lege;
  8. asigură implementarea programelor specifice domeniului de activitate finanțate din fonduri europene nerambursabile;
  9. stabilește și plătește, în condițiile legii, creanțele ce se suportă din Fondul de Garantare pentru plata creanțelor salariale;
  10. asigură realizarea indicatorilor prevăzuți în contractele anuale de performanță managerială;
  11. acreditează, în condițiile legii, furnizorii de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă;
  12. implementează prevederile legale privind ucenicia la locul de muncă și gestionează Registrul angajatorilor de ucenici;
  13. controlează respectarea de către persoanele fizice și juridice a prevederilor legale care reglementează sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă;
  14. gestionează resursele financiare alocate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii;
  15. îndeplinește măsurile asigurătorii și efectuează executarea silită a creanțelor bugetare reprezentând debite constituite la bugetul asigurărilor pentru șomaj, altele decât cele provenind din neplata contribuțiilor;
  16. asigură servicii de informare și consiliere a persoanelor care doresc să presteze muncă în statele membre ale Uniunii Europene și în statele semnatare ale Acordului privind Spațiul Economic European, precum și în alte state cu care România a încheiat tratate, convenții, acorduri și înțelegeri;
  17. este instituție competentă pentru aplicarea prevederilor referitoare la prestația de șomaj din regulamentele europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială;
  18. asigură acordarea prestațiilor de șomaj stabilite prin valorificarea perioadelor de asigurare realizate în alte state membre ale Uniunii Europene și în statele semnatare ale Acordului privind Spațiul Economic European și Elveția, în condițiile prevăzute de regulamentele europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială;
  19. editează materiale informative în domeniul propriu de activitate;
  20. eliberează atestatul de întreprindere socială prin compartimentul pentru economie socială.

Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița desfășoară, în principal, următoarele activități:

21. informarea și consilierea profesională;
22. medierea muncii;
23. formarea profesională;
24. consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri;
25. completarea, în condițiile prevederilor legii, a veniturilor salariale ale persoanelor cărora li s-a stabilit dreptul la indemnizația de șomaj și care se angajează pentru program normal de lucru, conform prevederilor legale în vigoare;
26. stimularea mobilității forței de muncă;
27. stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor;
28. stimularea angajatorilor care încadrează în muncă persoane în baza unui contract de ucenicie la locul de muncă;
29. acreditarea furnizorilor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de

- muncă;
30. efectuarea plății drepturilor de protecție socială ce se suportă din bugetul asigurărilor de șomaj, potrivit prevederilor legii;
  31. efectuarea plății creanțelor salariale ce se suportă din Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale, în limitele și în condițiile prevăzute de lege;
  32. realizarea recrutării și plasării forței de muncă în străinătate;
  33. îndeplinesc calitatea de parteneri EURES furnizând serviciile universale prevăzute de legislația comunitară cu privire la compensarea ofertelor și a cererilor de locuri de muncă în cadrul Uniunii Europene și realizează acțiunile prevăzute în planul anual de activitate pentru rețeaua națională a serviciilor de ocupare a forței de muncă;
  34. eliberarea de formulare europene care circulă în aplicarea prevederilor referitoare la șomaj, în condițiile prevăzute de regulamentele europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială;
  35. procesarea informațiilor certificate în formularele europene emise în alte state membre ale Uniunii Europene și în statele semnatare ale Acordului privind Spațiul Economic European și Elveția, în vederea verificării îndeplinirii condițiilor pentru deschiderea dreptului la șomaj în România;
  36. întocmirea cererilor de rambursare adresate statelor membre ale Uniunii Europene și statelor semnatare ale Acordului privind Spațiul Economic European și Elveția, în condițiile prevăzute de regulamentele europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială;
  37. soluționarea cererilor de rambursare primite de la statele membre ale Uniunii Europene și statele semnatare ale Acordului privind Spațiul Economic European și Elveția, în condițiile prevăzute de regulamentele europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială;
  38. asigură implementarea programelor specifice domeniului de activitate finanțate din fonduri europene nerambursabile;

Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița asigură, gratuit, persoanelor fizice sau juridice interesate, în condițiile prevederilor legii, servicii pentru ocuparea forței de muncă

a) Servicii pentru persoane fizice:

1. informarea, orientarea și consilierea profesională a persoanelor neîncadrate în muncă precum și a altor persoane, în vederea găsirii unui loc de muncă;
2. medierea între cererea și oferta pe piața muncii;
3. calificare pentru ocupația în care se organizează ucenicia la locul de muncă;
4. servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente ori pentru inițierea unei afaceri;
5. calificarea și recalificarea persoanelor neîncadrate în muncă;
6. cofinanțarea programelor de formare profesională a personalului propriu;
7. stabilirea și plata, potrivit prevederilor legii, a drepturilor de protecție socială a persoanelor neîncadrate în muncă și a altor categorii socio-profesionale;
8. alte servicii specifice;

b) Servicii pentru persoanele juridice:

9. medierea între cererea și oferta pe piața muncii;
10. selecționarea candidaților pentru ocuparea locurilor de muncă;
11. aplicarea măsurilor de stimulare pentru crearea de noi locuri de muncă;
12. consilierea pentru crearea de întreprinderi mici și mijlocii;
13. stimularea angajării absolvenților și a altor categorii de persoane, în condițiile prevederilor legii;
14. acordarea atestatului de întreprindere socială;
15. alte servicii specifice;

(Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Dâmbovița, http://www.dambovita.anofm.ro/files/Prezentare%20AJOFM_DB.pdf, Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate)

B. ADMINISTRAȚIA JUDEȚEANĂ A FINANȚELOR PUBLICE DÂMBOVIȚA - SERVICIUL FISCAL ORĂȘENESC PUCIOASA

Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF) a fost înființată la data de 1 octombrie 2003 în subordinea Ministerului Finanțelor Publice, ca organ de specialitate al administrației publice centrale. Începând cu ianuarie 2004 a devenit operațională, dobândind calitatea de instituție cu personalitate juridică proprie, prin desprinderea direcțiilor cu atribuții în administrarea veniturilor statului din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

În cadrul ANAF se organizează și funcționează, de asemenea, Garda Financiară, Autoritatea Națională a Vămirilor, Direcțiile Generale ale Finanțelor Publice Județene și Direcția Generală a Finanțelor Publice a Municipiului București.

Ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu atribuții în aplicarea politicii de administrare fiscală, ANAF își desfășoară activitatea în domeniul administrării veniturilor bugetare, prin intermediul procedurilor de: gestiune, colectare, control fiscal și dezvoltarea unor relații de parteneriat cu contribuabilii.

Începând cu 1 ianuarie 2007, data aderării României la Uniunea Europeană, administrația fiscală română asigură schimburile de informații intracomunitare în ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată și accizele, precum și adaptarea procesului de gestiune, colectare și control, astfel încât să răspundă cerințelor administrațiilor fiscale ale statelor membre ale Uniunii Europene.

Planificarea strategică este instrumentul pe care ANAF îl utilizează pentru îmbunătățirea eficienței și eficacității tuturor structurilor sale prin stabilirea de obiective ca sistem de monitorizare a performanței:

- realizarea veniturilor bugetului general consolidat din impozite, taxe, contribuții sociale și din orice alte sume datorate bugetului de stat, prin îmbunătățirea continuă a nivelului conformării voluntare a contribuabililor;
- aplicarea unitară a prevederilor legislației fiscale;
- prestarea unor servicii de informare și asistență către contribuabili, în scopul înțelegerii și aplicării corecte a legislației fiscale;
- creșterea constantă a eficienței colectării veniturilor bugetare;
- formarea de resurse umane competente și motivate;
- garantarea încrederii contribuabilului în integritatea și imparțialitatea administrației fiscale;
- prevenirea și combaterea evaziunii și fraudei fiscale;
- apărarea intereselor fiscale și financiare ale Uniunii Europene.

Agenția Națională de Administrare Fiscală are în subordine:

- **Direcțiile Generale Regionale ale Finanțelor Publice** Iași, Galați, Ploiești, Craiova, Timișoara, Cluj - Napoca și Brașov
- **Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice București** - actualizat în data de 18.05.2021
- Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Ploiești are în subordine:

- Administrația Județeană a Finanțelor Publice Arges
- Administrația Județeană a Finanțelor Publice Călărași
- **Administrația Județeană a Finanțelor Publice Dâmbovița**
- Administrația Județeană a Finanțelor Publice Giurgiu
- Administrația Județeană a Finanțelor Publice Ialomița
- Administrația Județeană a Finanțelor Publice Prahova
- Administrația Județeană a Finanțelor Publice Teleorman

Administrația Județeană a Finanțelor Publice Dâmbovița are în subordine:

- Serviciul Fiscal Orășenesc Moreni
- Serviciul Fiscal Orășenesc Găești
- **Serviciul Fiscal Orășenesc Pucioasa**
- Serviciul Fiscal Orășenesc Titu

AJFP Dâmbovița, Serviciul Fiscal Orășenesc Pucioasa-mai 2021

Serviciul Fiscal Orășenesc Pucioasa are arondate următoarele localități:

Orașele **Pucioasa** și Fieni, și comunele: Bezdead, Brănești, Buciumeni, Glodeni, Moroieni, Moțăieni, Pietroșița, Runcu, Vulcana Pandlea.

(Sursa: *Agencia Națională de Administrare Fiscală*, www.anaf.ro,

Informații accesate la data de 21.05.2021; Informații prelucrate)

2.2.2.10 Sistemul judiciar

În România, justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege. Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției. Ministerul Public își exercită atribuțiile prin procurori constituiți în parchete, în condițiile legii. Justiția se înfăptuiește de către judecători în numele legii, este unică, imparțială și egală pentru toți.

Justiția se realizează prin următoarele instanțe judecătorești:

- a) Înalta Curte de Casație și Justiție;
- b) curți de apel;
- c) tribunale;
- d) tribunale specializate;
- e) instanțe militare;
- f) judecătorii.

Parchetele funcționează pe lângă instanțele de judecată, conduc și supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare, în condițiile legii. Ministerul Justiției asigură bună organizare și administrare a justiției ca serviciu public.

(Sursa: *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13.09.2005, Legea nr. 304/28.06.2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;
Informații accesate la data de 28.05.2021; Informații prelucrate)

În județul Dâmbovița funcționează 5 judecătorii: Târgoviște, Moreni, Pucioasa, Găești și Titu.

La acestea se adaugă Parchetele de pe lângă judecătoriile respective.

În orașul Pucioasa își desfășoară activitatea:

- JUDECĂTORIA PUCIOASA
- PARCHETUL DE PE LÂNGĂ JUDECĂTORIA PUCIOASA

Judecătoria Pucioasa-mai 2021

(Sursa: www.justitia-romana.org,

Informații accesate la data de 28.05.2021; Informații prelucrate)

2.2.2.11 Administrația Națională "Apele Române"

Administrația Națională "Apele Române" este o instituție publică de interes național cu personalitate juridică, finanțată din venituri proprii, aflată în coordonarea autorității publice centrale din domeniul apelor, respectiv Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Administrația Națională „Apele Române” administrează apele din domeniul public al statului și infrastructura Sistemului Național de Gospodărire a Apelor formată din lacuri de acumulare, diguri de apărare împotriva inundațiilor, canale, derivații interbazinale, prize de apă și alte lucrări specifice, precum și infrastructura sistemelor naționale de veghe hidrologică, hidrogeologică și de monitorizare a calității resurselor de apă aflate în patrimoniul său, în scopul cunoașterii și a gestionării unitare pe ansamblul țării, a resurselor de apă de suprafață și subterane.

Instituții subordonate:

- Administrația Bazinală de Apă Argeș-Vedea
- Administrația Bazinală de Apă Banat
- **Administrația Bazinală de Apă Buzău-Ialomița**
- Administrația Bazinală de Apă Crișuri
- Administrația Bazinală de Apă Dobrogea-Litoral
- Administrația Bazinală de Apă Jiu
- Administrația Bazinală de Apă Mureș
- Administrația Bazinală de Apă Olt
- Administrația Bazinală de Apă Prut-Bîrlad
- Administrația Bazinală de Apă Siret
- Administrația Bazinală de Apă Someș-Tisa
- Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor
- Exploatarea Complexă Stânca-Costești

În județul Dâmbovița își desfășoară activitatea:

- Administrația Bazinală de Apă Argeș-Vedea
- **Administrația Bazinală de Apă Buzău-Ialomița**

Administrația Bazinală de Apă Buzău-Ialomița are mai multe subunități, printre care se numără și Sistemul de Gospodărire a Apelor Dâmbovița.

Administrația Bazinală de Apă Buzău-Ialomița, cu sediul în municipiul Buzău, este o unitate teritorială a Administrației Române „Apele Române”, având în administrare bazinele hidrografice Ialomița, Buzău, Călmățui, Mostiștea și fluviul Dunărea.

Spațiul hidrografic Buzău-Ialomița este situat în partea de sud-est a țării, învecinându-se în partea de nord-vest cu bazinul hidrografic Olt, în nord-est cu bazinul hidrografic Siret, în vest și sud-vest cu bazinul hidrografic Argeș, în sud cu fluviul Dunărea (care formează granița între România și Bulgaria pe 75 km), iar în est cu spațiul hidrografic Dobrogea-Litoral.

Din punct de vedere administrativ, spațiul hidrografic Buzău-Ialomița cuprinde teritorii din județele: Călărași, Dâmbovița, Prahova, Ilfov, Ialomița, Brașov, Covasna, Buzău și Brăila.

Administrația Bazinală de Apa Buzău – Ialomița are în componența sa 6 subunități:

- Sistemul de Gospodărire a Apelor Buzău
- Sistemul de Gospodărire a Apelor Brăila
- Sistemul de Gospodărire a Apelor Călărași
- **Sistemul de Gospodărire a Apelor Dâmbovița**
- Sistemul de Gospodărire a Apelor Ialomița
- Sistemul de Gospodărire a Apelor Prahova

(Sursa: Administrația Națională "Apele Române",

<https://rowater.ro/>,

Informații accesate la data de 28.05.2021; Informații prelucrate)

Sistemul de Gospodărire a Apelor Dâmbovița gestionează bazinul hidrografic Ialomița, în suprafață de 1622 km² și o lungime a cursurilor de apă cadastrate de 375 km. Rețeaua hidrografică a Bazinului Hidrografic Ialomița are ca principal curs de apă râul Ialomița cu afluenții importanți din amonte către aval: Brătei, Rătei, Raci, Ialomicioara I, Rușet, Ialomicioara II, Bizdidel, Vulcana, Slănic, Izvor, Racovița, Pâscov, Crivăț, Cricov, Strâmbul, Sticlărie.

Barajul Pucioasa, este situat pe râul Ialomița imediat amonte de orașul cu același nume. Amenajarea a fost pusă în funcțiune în anul 1975 și este în administrarea A.B.A. Ialomița-Buzău, S.G.A. Dâmbovița.

Acumularea Pucioasa, are un baraj cu înălțime maximă 30,50 m (cota coronament 420 mdM; cota minimă a fundației 389,50 mdM) și un volum de apă la NNR de 2,22 mil m³ (după batimetria din septembrie 2016).

Barajul Pucioasa este un baraj tip deversor central din beton masiv, echipat cu clapetă, timpan și vane de fund. În conformitate cu legislația actuală, supravegherea comportării barajului Pucioasa se încadrează în categoria de urmărire specială și are caracter permanent.

Principalul obiectiv al sistemului de supraveghere este detectarea din timp a oricărei anomalii de comportare care ar putea duce la creșterea gradului de risc prezentat de baraj.

Supravegherea parametrilor de comportare a construcțiilor se face prin măsurători periodice la aparatele, instalațiile și dispozitivele de măsură și control și prin cercetările periodice vizuale.

Funcțiile obiectivului

- Alimentări cu apă a localităților
- Alimentarea cu apă industrială a consumatorilor din aval
- Producția de energie electrică

Acumularea Pucioasa nu a fost concepută să atenueze viitura intrată în lac, având prin exploatare rolul de tranzitare a viiturilor, realizând doar decalarea vârfului viiturii în vederea evitării suprapunerii în aval cu viiturile afluenților mai importanți (Bizdidel, Vulcana).

(Sursa: Instituția Prefectului – județul Dâmbovița,

<https://db.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/43/2020/06/informare-SJA-DB-REDIMENSIONAT.pdf>

Informații accesate la data de 28.05.2021; Informații prelucrate)

2.2.2.12 Regia Națională a Pădurilor „Romsilva”

Regia Națională a Pădurilor (RNP) - Romsilva funcționează sub autoritatea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor. Regia Națională a Pădurilor - Romsilva are ca scop gospodărirea durabilă și unitară, în conformitate cu prevederile amenajamentelor silvice și ale normelor de regim silvic, a fondului forestier proprietate publică a statului, în vederea creșterii contribuției pădurilor la îmbunătățirea condițiilor de mediu și la asigurarea economiei naționale cu lemn, cu alte produse ale pădurii și cu servicii specifice silvice, precum și coordonarea și implementarea programului național de ameliorare genetică a cabalinelor, promovarea pe plan național și internațional, a exemplarelor de cabaline valoroase din hergheliile Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva, prin organizarea de competiții sportive, târguri și expoziții.

Totodată, prin intermediul celor 22 administrații de parcuri, unități cu personalitate juridică, RNP-Romsilva administrează 22 de parcuri naționale și naturale în care fondul forestier proprietate publică a statului are o pondere însemnată, asigurând conservarea biodiversității din aceste arii protejate.

În structura Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva funcționează 41 de unități teritoriale fără personalitate juridică - direcții silvice, printre care și Direcția Silvică Dâmbovița, ce are în subordine:

- Ocolul Silvic Bucșani
- Ocolul Silvic Găești
- Ocolul Silvic Moreni
- **Ocolul Silvic Pucioasa**
- Ocolul Silvic Răcari
- Ocolul Silvic Sturzeni
- Ocolul Silvic Târgoviște
- Ocolul Silvic Valea Mare
- Pepiniera Centrală Găești

Ocolul Silvic Pucioasa-mai

(Sursa: Regia Națională a Pădurilor – Romsilva,
<http://www.rosilva.ro/>,
 Informații accesate la data de 28.05.2021; Informații prelucrate)

Date privind **Ocolul Silvic Pucioasa**, aflat în subordinea Direcției Silvice Dâmbovița:

Adresa: B-dul Gării, nr.14, Pucioasa, jud. Dâmbovița, oraș Pucioasa

Localitate: Pucioasa

Suprafața: 9595 ha

Compoziție:

Rășinoase - total : 48,20 %

- molid: 41,25 %

- brad: 2,21 %

- alte rășinoase: 4,74 %

Foioase - total: 51,80 %

- fag: 39,23 %

- stejar: 3,33 %

- DT: 6,72 %

- DM: 2,51 %

Posibilitate: Prod. principale/ prod. secundare/ igiena: 18265/8417/2418 mc

Accesibilitate: 153.2 km

Forma de relief: Deal, munte

(Sursa: Regia Națională a Pădurilor – Romsilva,
http://targoviste.rosilva.ro/unitati_silvice/dambovita_115.htm,
 Informații accesate la data de 28.05.2021; Informații prelucrate)

2.2.2.13 Administrația publică locală (Profil și capacitate administrativă)

A. Autoritățile administrației publice locale

Cadrul general pentru organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor administrației publice, statutul personalului din cadrul acestora, răspunderea administrativă, serviciile publice, precum și unele reguli specifice privind proprietatea publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale este reglementat de către **Codul administrativ**, act normativ care a fost aprobat prin Ordonanța de Urgență nr. 57 din 03 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 555 din 5 iulie 2019 și care a avut mai multe modificări și completări ulterioare.

Prevederile Codului administrativ se completează cu Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, precum și cu alte reglementări de drept comun aplicabile în materie.

În spiritul transparenței, vom prezenta o parte din prevederile Codului administrativ privind administrația publică locală, cu mențiunea că informațiile au fost prelucrate, pentru a fi mai ușor de înțeles de către populația orașului.

Ca urmare, pentru o interpretare corectă, pentru un caz concret, trebuie analizate toate prevederile legale în domeniu, atât ale Codului administrativ, cât și ale celorlalte acte normative conexe acestuia sau speței respective, în forma de la data respectivă, întrucât Codul administrativ și legislația conexasă sunt modificate și/sau completate relativ des.

Informațiile au rolul de a oferi comunității din orașul Pucioasa o serie de informații, care să-i ajute în relația cu administrația publică locală.

Orașul Pucioasa este o **unitate administrativ-teritorială (UAT)**, prin care se exercită autonomia locală și în cadrul căreia care se organizează și funcționează autorități ale administrației publice locale.

Unitățile administrativ-teritoriale sunt persoane juridice de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu.

Instituția publică este structura funcțională care acționează în regim de putere publică și/sau prestează servicii publice și care este finanțată din venituri bugetare și/sau din venituri proprii, în condițiile legii finanțelor publice.

Serviciul public este activitatea sau ansamblul de activități organizate de o autoritate a administrației publice ori de o instituție publică sau autorizată ori delegată de aceasta, în scopul satisfacerii unei nevoi cu caracter general sau a unui interes public, în mod regulat și continuu.

Administrația publică locală înseamnă totalitatea activităților desfășurate, în regim de putere publică, privind organizarea executării și executarea în concret a legii și privind prestarea de servicii publice, în scopul satisfacerii interesului public local.

Autoritățile administrației publice din comune, orașe și municipii sunt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive.

Autoritatea deliberativă de la nivelul unității administrativ-teritoriale Orașul Pucioasa este Consiliul Local al Orașului Pucioasa.

Autoritatea executivă de la nivelul unității administrativ-teritoriale Orașul Pucioasa este Primarul Orașului Pucioasa.

Consiliul local

Numărul membrilor fiecărui consiliu local se stabilește în funcție de numărul locuitorilor orașului, conform populației raportate, în funcție de domiciliu, de Institutul Național de Statistică la data de 1 ianuarie a anului în care se organizează alegerile. Consiliul Local al Orașului Pucioasa, constituit în anul 2020, este format din 17 consilieri locali, dintre care unul este viceprimarul orașului.

Consiliul local exercită următoarele atribuții principale:

1) atribuții privind unitatea administrativ-teritorială, organizarea proprie, precum și organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, a instituțiilor publice de interes local și a societăților și regiilor autonome de interes local:

a) aprobă statutul orașului, precum și regulamentul de organizare și funcționare a consiliului

local; prin ordin al ministrului de resort se aprobă un model orientativ al statutului unităților administrativ-teritoriale, precum și un model orientativ al regulamentului de organizare și funcționare a consiliilor locale;

b) alege viceprimarul/ viceprimarii, din rândul consilierilor locali, la propunerea primarului sau a consilierilor locali, în condițiile art. 152 alin. (2) din Codul administrativ;

c) aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, înființarea, organizarea și statul de funcții ale aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local, reorganizarea și statul de funcții ale regiilor autonome de interes local, precum și înființarea, reorganizarea sau desființarea de societăți de interes local și statul de funcții al acestora;

d) exercită, în numele unității administrativ-teritoriale, toate drepturile și obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la societăți sau regii autonome, în condițiile legii;

e) hotărăște înființarea sau reorganizarea de instituții, servicii publice, societăți și regii autonome, în condițiile legii.

2) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a orașului:

a) aprobă, la propunerea primarului, bugetul unității administrativ-teritoriale, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar; Dacă bugetul unității administrativ-teritoriale nu poate fi adoptat după două ședințe consecutive, care au loc la un interval de cel mult 7 zile, activitatea se desfășoară pe baza bugetului anului precedent până la adoptarea noului buget, dar nu mai târziu de 45 de zile de la data publicării legii bugetului de stat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

b) aprobă, la propunerea primarului, contractarea și/sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare, în numele unității administrativ-teritoriale, în condițiile legii;

c) stabilește și aprobă impozitele și taxele locale, în condițiile legii;

d) aprobă, la propunerea primarului, documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, în condițiile legii;

e) aprobă strategiile privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale;

f) asigură un mediu favorabil înființării și/sau dezvoltării afacerilor, inclusiv prin valorificarea patrimoniului existent, precum și prin realizarea de noi investiții care să contribuie la îndeplinirea programelor de dezvoltare economică regională și locală;

g) asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

3) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al orașului:

a) hotărăște darea în administrare, concesionarea, închirierea sau darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică a orașului, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii;

b) hotărăște vânzarea, darea în administrare, concesionarea, darea în folosință gratuită sau închirierea bunurilor proprietate privată a orașului, în condițiile legii;

c) avizează sau aprobă, în condițiile legii, documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism ale localității;

d) atribuie sau schimbă, în condițiile legii, denumiri de străzi, de piețe și de orice alte obiective de interes public local.

4) atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local:

Consiliul local asigură, potrivit competenței sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:

a) educația;

b) serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;

c) sănătatea;

- d) cultura;
- e) tineretul;
- f) sportul;
- g) ordinea publică;
- h) situațiile de urgență;
- i) protecția și refacerea mediului;
- j) conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale;
- k) dezvoltarea urbană;
- l) evidența persoanelor;
- m) podurile și drumurile publice;
- n) serviciile comunitare de utilități publice de interes local;
- o) serviciile de urgență de tip salvamont, salvamar și de prim ajutor;
- p) activitățile de administrație social-comunitară;
- q) locuințele sociale și celelalte unități locative aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau în administrarea sa;
- r) punerea în valoare, în interesul colectivității locale, a resurselor naturale de pe raza unității administrativ-teritoriale;
- s) alte servicii publice de interes local stabilite prin lege.

Consiliul local:

- a) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase;
- b) aprobă construirea locuințelor sociale, criteriile pentru repartizarea locuințelor sociale și a utilităților locative aflate în proprietatea sau în administrarea sa.

5) atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.

- a) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române sau străine, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public local;
- b) hotărăște, în condițiile legii, înfrățirea orașului cu unități administrativ-teritoriale din alte țări;
- c) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale din țară sau din străinătate, precum și aderarea la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune.

Consiliul local:

- a) poate asigura, în tot sau în parte, cu acordul titularului dreptului de proprietate sau al celui de administrare, lucrările și fondurile necesare pentru reabilitarea, dotarea și funcționarea clădirilor în care își desfășoară activitatea autorități sau instituții publice a căror activitate prezintă un interes local. Bunurile achiziționate pentru dotări rămân în proprietatea unității administrativ-teritoriale;
- b) poate asigura, în tot sau în parte, cu acordul instituției sau autorității publice titulare a dreptului de proprietate sau de administrare, lucrări de amenajare, dotare și întreținere a clădirilor sau terenurilor aflate în proprietatea publică sau privată a statului, în scopul creșterii nivelului de atractivitate turistică a unității administrativ-teritoriale, cu condiția ca, prin acordul exprimat, titularul dreptului să permită accesul publicului în spațiile astfel îmbunătățite pe o perioadă de minimum 5 ani. Bunurile achiziționate pentru dotări rămân în proprietatea unității administrativ-teritoriale.

Consiliul local hotărăște acordarea unor sporuri și a altor facilități, potrivit legii, personalului angajat în cadrul aparatului de specialitate al primarului și serviciilor publice de interes local.

Consiliul local poate conferi persoanelor fizice române sau străine cu merite deosebite titlul de cetățean de onoare al orașului, în baza unui regulament propriu. Prin acest regulament se

stabilesc și condițiile retragerii titlului conferit. Acest regulament poate fi parte integrantă a statutului unității administrativ-teritoriale.

Consiliul local îndeplinește orice alte atribuții, în toate domeniile de interes local, cu excepția celor date în mod expres în competența altor autorități publice, precum și orice alte atribuții stabilite prin lege.

Consiliile locale pot înființa instituții publice de interes local în principalele domenii de activitate, potrivit specificului și nevoilor colectivității locale, cu respectarea prevederilor legale și în limita mijloacelor financiare de care dispun.

Numirea, sancționarea, suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau de muncă, după caz, a conducătorilor acestor instituții se fac de către primar, prin dispoziție, în condițiile legii.

Sedințele consiliului local sunt publice. Caracterul public al ședințelor consiliului local este dat de:

- a) accesul celor interesați, în condițiile legii, la procesele-verbale ale ședințelor consiliului local;
- b) accesul celor interesați, în condițiile legii, la proiectele de hotărâri, la hotărârile consiliului local, precum și la instrumentele de prezentare și de motivare a acestora;
- c) posibilitatea cetățenilor cu domiciliul sau reședința în unitatea/ subunitatea administrativ-teritorială respectivă de a asista la ședințele consiliului local și/sau de a le urmări pe internet, în condițiile regulamentului de organizare și funcționare a consiliului local.

În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, consiliul local adoptă hotărâri, cu majoritate absolută sau simplă, după caz.

Prin excepție, hotărârile privind dobândirea sau înstrăinarea dreptului de proprietate în cazul bunurilor imobile se adoptă de consiliul local cu majoritatea calificată definită conform codului administrativ, de două treimi din numărul consilierilor locali în funcție.

Se adoptă cu majoritatea absolută, prevăzută în Codul administrativ, a consilierilor locali în funcție următoarele hotărâri ale consiliului local:

- a) hotărârile privind bugetul local;
- b) hotărârile privind contractarea de împrumuturi, în condițiile legii;
- c) hotărârile prin care se stabilesc impozite și taxe locale;
- d) hotărârile privind participarea la programe de dezvoltare județeană, regională, zonală sau de cooperare transfrontalieră;
- e) hotărârile privind organizarea și dezvoltarea urbanistică a localităților și amenajarea teritoriului;
- f) hotărârile privind asocierea sau cooperarea cu alte autorități publice, cu persoane juridice române sau străine;
- g) hotărârile privind administrarea patrimoniului;
- h) hotărârile privind exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 92 din Codul administrativ;
- i) alte hotărâri necesare bunei funcționări a consiliului local, stabilite prin legi speciale sau regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local.

Primarul

Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a hotărârilor consiliului local. Primarul dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, a dispozițiilor președintelui consiliului județean, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii. Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa, primarul are în subordine un aparat de specialitate.

Primarul conduce instituțiile publice de interes local, precum și serviciile publice de interes local.

Primarul participă la ședințele consiliului local și are dreptul să își exprime punctul de vedere asupra tuturor problemelor înscrise pe ordinea de zi, precum și de a formula amendamente de fond sau de formă asupra oricăror proiecte de hotărâri, inclusiv ale altor inițiatori. Punctul de vedere al primarului se consemnează, în mod obligatoriu, în procesul-verbal al ședinței.

Primarul, în calitatea sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române și străine, precum și în justiție.

Primarul îndeplinește următoarele atribuții principale:

- 1) atribuții exercitate în calitate de reprezentant al statului, în condițiile legii:
  - a) îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă și de autoritate tutelară și asigură funcționarea serviciilor publice locale de profil;
  - b) îndeplinește atribuții privind organizarea și desfășurarea alegerilor, referendumului și a recensământului;
  - c) îndeplinește alte atribuții stabilite prin lege.
- 2) atribuții referitoare la relația cu consiliul local:
  - a) prezintă consiliului local, în primul trimestru al anului, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale, care se publică pe pagina de internet a unității administrativ-teritoriale în condițiile legii;
  - b) participă la ședințele consiliului local și dispune măsurile necesare pentru pregătirea și desfășurarea în bune condiții a acestora;
  - c) prezintă, la solicitarea consiliului local, alte rapoarte și informații;
  - d) elaborează, în urma consultărilor publice, proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale, le publică pe site-ul unității administrativ-teritoriale și le supune aprobării consiliului local.
- 3) atribuții referitoare la bugetul local al unității administrativ-teritoriale:
  - a) exercită funcția de ordonator principal de credite;
  - b) întocmește proiectul bugetului unității administrativ-teritoriale și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare consiliului local, în condițiile și la termenele prevăzute de lege;
  - c) prezintă consiliului local informații periodice privind execuția bugetară, în condițiile legii;
  - d) inițiază, în condițiile legii, negocieri pentru contractarea de împrumuturi și emiterea de titluri de valoare în numele unității administrativ-teritoriale;
  - e) verifică, prin compartimentele de specialitate, corecta înregistrare fiscală a contribuabililor la organul fiscal teritorial, atât a sediului social principal, cât și a sediului secundar.
- 4) atribuții privind serviciile publice asigurate cetățenilor, de interes local:
  - a) coordonează realizarea serviciilor publice de interes local, prin intermediul aparatului de specialitate sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local;
  - b) ia măsuri pentru prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de urgență;
  - c) ia măsuri pentru organizarea executării și executarea în concret a activităților din domeniile prevăzute la art. 129 alin. (6) și (7) din Codul comercial;
  - d) ia măsuri pentru asigurarea inventarierii, evidenței statistice, inspecției și controlului furnizării serviciilor publice de interes local prevăzute la art. 129 alin. (6) și (7) din Codul comercial, precum și a bunurilor din patrimoniul public și privat al unității administrativ-teritoriale;
  - e) numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru personalul din cadrul aparatului de specialitate, precum și pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes local;
  - f) asigură elaborarea planurilor urbanistice prevăzute de lege, le supune aprobării consiliului local și acționează pentru respectarea prevederilor acestora;

- g) emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege și alte acte normative, ulterior verificării și certificării de către compartimentele de specialitate din punctul de vedere al regularității, legalității și de îndeplinire a cerințelor tehnice;
- h) asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

5) alte atribuții stabilite prin lege.

Pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor sale, primarul colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și cu autoritățile administrației publice locale și județene.

Numirea conducătorilor instituțiilor publice de interes local, respectiv ai serviciilor publice de interes local se face pe baza concursului sau examenului organizat potrivit procedurilor și criteriilor aprobate de consiliul local la propunerea primarului, în condițiile legii.

În exercitarea atribuțiilor de autoritate tutelară și de ofițer de stare civilă, a sarcinilor ce îi revin din actele normative privitoare la recensământ, la organizarea și desfășurarea alegerilor, la luarea măsurilor de protecție civilă, precum și a altor atribuții stabilite prin lege, primarul acționează și ca reprezentant al statului în orașul Pucioasa.

În această calitate, primarul poate solicita prefectului, în condițiile legii, sprijinul conducătorilor serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, dacă sarcinile ce îi revin nu pot fi rezolvate prin aparatul de specialitate.

Primarul poate delega, prin dispoziție, atribuțiile ce îi sunt conferite de lege și alte acte normative viceprimarului, secretarului general al unității/ subdiviziunii administrativ-teritoriale, conducătorilor compartimentelor funcționale sau personalului din aparatul de specialitate, administratorului public, precum și conducătorilor instituțiilor și serviciilor publice de interes local, în funcție de competențele ce le revin în domeniile respective.

Aleșii locali din orașul Pucioasa sunt primarul, viceprimarul și consilierii locali.

Personalul din administrația publică din orașul Pucioasa este reprezentat de demnitarii, funcționarii publici, personalul contractual și alte categorii de personal stabilite în condițiile legii de la nivelul autorităților și instituțiilor administrației publice locale.

Aparatul de specialitate al primarului orașului Pucioasa este constituit din totalitatea compartimentelor funcționale, fără personalitate juridică, de la nivelul unității administrativ-teritoriale, precum și secretarul general al unității administrativ-teritoriale; primarul, consilierii personali sau personalul din cadrul cabinetului acestuia, viceprimarul și administratorul public nu fac parte din aparatul de specialitate.

Primăria Orașului Pucioasa este structură funcțională fără personalitate juridică și fără capacitate procesuală, cu activitate permanentă, care duce la îndeplinire hotărârile autorității deliberative și dispozițiile autorității executive, soluționând problemele curente ale colectivității locale, constituită din: primar, viceprimar, administratorul public, consilierii primarului sau persoanele încadrate la cabinetul primarului și aparatul de specialitate al primarului.

Colectivitatea locală este totalitatea persoanelor fizice cu domiciliul în unitatea administrativ-teritorială.

Conform Codului administrativ, [princiipiile generale](#) aplicabile administrației publice sunt următoarele:

⇒ **Principiul legalității**

Autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și personalul acestora au obligația de a acționa cu respectarea prevederilor legale în vigoare și a tratatelor și a convențiilor internaționale la care România este parte.

⇒ **Principiul egalității**

Beneficiarii activității autorităților și instituțiilor administrației publice au dreptul de a fi tratați în mod egal, într-o manieră nediscriminatorie, corelativ cu obligația autorităților și instituțiilor administrației publice de a trata în mod egal pe toți beneficiarii, fără discriminare pe criteriile prevăzute de lege.

⇒ **Principiul transparenței**

În procesul de elaborare a actelor normative, autoritățile și instituțiile publice au obligația de a informa și de a supune consultării și dezbaterii publice proiectele de acte normative și de a permite accesul cetățenilor la procesul de luare a deciziilor administrative, precum și la datele și informațiile de interes public, în limitele legii.

Beneficiarii activităților administrației publice au dreptul de a obține informații de la autoritățile și instituțiile administrației publice, iar acestea au obligația corelativă a acestora de a pune la dispoziția beneficiarilor informații din oficiu sau la cerere, în limitele legii.

⇒ **Principiul proporționalității**

Formele de activitate ale autorităților administrației publice trebuie să fie corespunzătoare satisfacerii unui interes public, precum și echilibrate din punctul de vedere al efectelor asupra persoanelor. Reglementările sau măsurile autorităților și instituțiilor administrației publice sunt inițiate, adoptate, emise, după caz, numai în urma evaluării nevoilor de interes public sau a problemelor, după caz, a riscurilor și a impactului soluțiilor propuse.

⇒ **Principiul satisfacerii interesului public**

Autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și personalul din cadrul acestora au obligația de a urmări satisfacerea interesului public înaintea celui individual sau de grup. Interesul public național este prioritar față de interesul public local.

⇒ **Principiul imparțialității**

Personalul din administrația publică are obligația de a-și exercita atribuțiile legale, fără subiectivism, indiferent de propriile convingeri sau interese.

⇒ **Principiul continuității**

Activitatea administrației publice se exercită fără întreruperi, cu respectarea prevederilor legale.

⇒ **Principiul adaptabilității**

Autoritățile și instituțiile administrației publice au obligația de a satisface nevoile societății.

Administrația publică locală din unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în temeiul principiilor generale ale administrației publice menționate mai sus și al principiilor generale prevăzute în Legea nr. 199/1997 pentru ratificarea Cartei europene a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, precum și a următoarelor [princippii specifice](#):

→ **principiul descentralizării;**

Descentralizarea este transferul de competențe administrative și financiare de la nivelul administrației publice centrale la nivelul administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale, împreună cu resursele financiare necesare exercitării acestora.

→ **principiul autonomiei locale;**

Autonomia locală este dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale la nivelul cărora sunt alese, treburile publice, în condițiile legii.

Autonomia locală este numai administrativă și financiară, fiind exercitată pe baza și în limitele prevăzute de lege.

→ **principiul consultării cetățenilor în soluționarea problemelor de interes local deosebit;**

Consultarea se poate face prin referendum sau prin orice altă formă de participare directă a cetățenilor la treburile publice, în condițiile legii.

→ **principiul eligibilității autorităților administrației publice locale;**

Autoritățile administrației publice locale sunt consiliile locale și primarii. Membrii consiliilor locale și primarii trebuie să îndeplinească toate condițiile de eligibilitate prevăzute de legislație.

→ **principiul cooperării;**

Unitățile administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competenței autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze și cu unități administrativ-teritoriale din străinătate, în condițiile legii, prin hotărâri ale autorităților deliberative de la nivelul acestora. De asemenea, pot adera la organizații internaționale ale autorităților administrației publice locale, în condițiile legii.

Structurile asociative ale autorităților administrației publice locale sunt:

- a) Asociația Comunelor din România;
- b) Asociația Orașelor din România;
- c) Asociația Municipiilor din România;
- d) Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România;
- e) alte forme asociative de interes general, constituite potrivit legii.

Două sau mai multe unități administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competenței autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, formând asociații de dezvoltare intercomunitară, cu personalitate juridică, de drept privat.

Asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt persoane juridice de utilitate publică.

Asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt structurile de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat și de utilitate publică, înființate, în condițiile legii, de unitățile administrativ-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori pentru furnizarea în comun a unor servicii publice.

→ **principiul responsabilității;**

Principiul responsabilității autorităților administrației publice locale în raport cu competențele ce le revin impune obligativitatea respectării aplicării standardelor de calitate și a standardelor de cost în furnizarea serviciilor publice și de utilitate publică.

→ **principiul constrângerii bugetare.**

Regimul de putere publică este reprezentat de ansamblul prerogativelor și constrângerilor prevăzute de lege în vederea exercitării atribuțiilor autorităților și instituțiilor administrației publice și care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice, pentru apărarea interesului public.

Procesul de descentralizare trebuie să fie stabil, predictibil, bazat pe criterii și reguli obiective, care să nu constrângă activitatea autorităților administrației publice locale sau să limiteze autonomia locală financiară.

Raporturile dintre autoritățile administrației publice din comune, orașe, municipii și autoritățile administrației publice de la nivelul județului se bazează pe principiile autonomiei locale, legalității, cooperării, solidarității, egalității de tratament și responsabilității.

În relațiile dintre consiliul local și primar, consiliul județean și președintele consiliului județean, precum și între autoritățile administrației publice din comune, orașe, municipii și autoritățile administrației publice de la nivel județean nu există raporturi de subordonare; în relațiile dintre acestea există raporturi de colaborare.

*(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 05.07.2019, OUG nr. 57/03.07.2019 privind codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
Informațiile accesate la data de 20.03.2021;
Informații prelucrate și prezentate într-o formă simplificată)*

B. Bugetul local al orașului Pucioasa

Principiile, cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice locale, precum și responsabilitățile autorităților administrației publice locale și ale instituțiilor publice implicate în domeniul finanțelor publice locale, sunt stabilite prin Legea nr. 273/29.06.2006 privind finanțele publice locale.

Principii și reguli bugetare

Principiul universalității

- (1) Veniturile și cheltuielile se includ în buget în totalitate, în sume brute.
- (2) Veniturile bugetare nu pot fi afectate direct unei cheltuieli bugetare anume, cu excepția donațiilor și sponsorizărilor, care au stabilite destinații distincte.

Principiul transparenței și publicității

Procesul bugetar este deschis și transparent, acesta realizându-se prin:

- a) publicarea în presa locală, pe pagina de internet a instituției publice, sau afișarea la sediul autorității administrației publice locale respective a proiectului de buget local și a contului anual de execuție a acestuia;
- b) dezbaterea publică a proiectului de buget local, cu prilejul aprobării acestuia;
- c) prezentarea contului anual de execuție a bugetului local în ședință publică.

Principiul unității

- (1) Veniturile și cheltuielile bugetare se înscriu într-un singur document, pentru a se asigura utilizarea eficientă și monitorizarea fondurilor publice locale.
- (2) Se interzic reținerea și utilizarea de venituri în regim extrabugetar, precum și constituirea de fonduri publice locale în afara bugetelor locale, dacă legea nu prevede altfel.

Principiul unității monetare

Toate operațiunile bugetare se exprimă în monedă națională.

Principiul anualității

- (1) Veniturile și cheltuielile bugetare sunt aprobate, în condițiile legii, pe o perioadă de un an, care corespunde exercițiului bugetar.
- (2) Toate operațiunile de încasări și plăți efectuate în cursul unui an bugetar în contul unui buget aparțin exercițiului corespunzător de execuție a bugetului respectiv.

Principiul specializării bugetare

Veniturile și cheltuielile bugetare se înscriu și se aprobă în buget pe surse de proveniență și, respectiv, pe categorii de cheltuieli, grupate după natura lor economică și destinația acestora.

Principiul echilibrului

Cheltuielile unui buget se acoperă integral din veniturile bugetului respectiv, inclusiv excedentul anilor precedenți.

Principiul solidarității

- (1) Prin politicile bugetare locale se poate realiza ajutorarea unităților administrativ-teritoriale, precum și a persoanelor fizice aflate în situație de extrema dificultate, prin alocarea de sume din fondul de rezervă bugetară constituit în bugetul local.
- (2) Din fondul de rezervă bugetară constituit în bugetul local consiliile locale pot aproba acordarea de ajutoare către unitățile administrativ-teritoriale aflate în situații de extrema dificultate, la cererea publică a primarilor acestor unități administrativ-teritoriale sau din proprie inițiativă.

Principiul autonomiei locale financiare

- (1) Unitățile administrativ-teritoriale au dreptul la resurse financiare suficiente, pe care autoritățile administrației publice locale le pot utiliza în exercitarea atribuțiilor lor, pe baza și în limitele prevăzute de lege.
- (2) Autoritățile administrației publice locale au competența stabilirii nivelurilor impozitelor și taxelor locale, în condițiile legii.
- (3) Alocarea resurselor financiare pentru echilibrarea bugetelor locale nu trebuie să afecteze aplicarea politicilor bugetare ale autorităților administrației publice locale în domeniul lor de competență.
- (4) Sumele defalcate cu destinație specială se utilizează de către autoritățile administrației publice locale în conformitate cu prevederile legale.

Principiul proporționalității

Resursele financiare ale unităților administrativ-teritoriale trebuie să fie proporționale cu responsabilitățile autorităților administrației publice locale stabilite prin lege.

Principiul consultării

Autoritățile administrației publice locale, prin structurile asociative ale acestora, trebuie să fie consultate asupra procesului de alocare a resurselor financiare de la bugetul de stat către bugetele locale.

LISTA impozitelor, taxelor și altor venituri ale bugetelor locale

Veniturile care se prevăd în bugetele proprii ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București și al municipiului București

A. Venituri proprii:

1. Impozit pe profit de la regiile autonome și societățile comerciale de sub autoritatea consiliilor locale;
2. Cote defalcate din impozitul pe venit:
  - a) cote defalcate din impozitul pe venit;
  - b) sume alocate de consiliul județean din cotele defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale;
3. Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital;
4. Impozite și taxe pe proprietate:
  - a) impozit pe clădiri;
  - b) impozit pe terenuri;
  - c) taxe juridice din timbru, taxe de timbru pentru activitatea notarială și alte taxe de timbru;
  - d) alte impozite și taxe pe proprietate;
5. Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii:
  - taxe hoteliere;
6. Taxe pe servicii specifice:
  - a) impozit pe spectacole;
  - b) alte taxe pe servicii specifice;
7. Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități:
  - a) taxe asupra mijloacelor de transport;
  - b) taxe și tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare;
  - c) alte taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități;
8. Alte impozite și taxe fiscale;
9. Venituri din proprietate:
  - a) vărsăminte din profitul net al regiilor autonome de sub autoritatea consiliilor locale;
  - b) restituiri de fonduri din finanțarea bugetară a anilor precedenți;

- c) venituri din concesiuni și închirieri;
- d) venituri din dividende;
- e) alte venituri din proprietate;
- 10. Venituri din dobânzi:
  - alte venituri din dobânzi;
- 11. Venituri din prestări de servicii și alte activități:
  - a) venituri din prestări de servicii;
  - b) contribuția părinților sau susținătorilor legali pentru întreținerea copiilor în creșe;
  - c) contribuția persoanelor beneficiare ale cantinelor de ajutor social;
  - d) taxe din activități cadastrale și agricultura;
  - e) contribuția lunară a părinților pentru întreținerea copiilor în unitățile de protecție socială;
  - f) venituri din recuperarea cheltuielilor de judecată, imputații și despăgubiri;
  - g) alte venituri din prestări de servicii și alte activități;
- 12. Venituri din taxe administrative, eliberări de permise:
  - a) taxe extrajudiciare de timbru;
  - b) alte venituri din taxe administrative, eliberări de permise;
- 13. Amenzi, penalități și confiscări:
  - a) venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate potrivit dispozițiilor legale;
  - b) penalități pentru nedepunerea sau depunerea cu întârziere a declarației de impozite și taxe;
    - c) încasări din valorificarea bunurilor confiscate, abandonate și alte sume constatate odată cu confiscarea, potrivit legii;
    - d) alte amenzi, penalități și confiscări;
- 14. Diverse venituri:
  - a) vărsăminte din venituri și/sau disponibilitățile instituțiilor publice;
  - b) alte venituri;
- 15. Venituri din valorificarea unor bunuri:
  - a) venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice;
  - b) venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului;
  - c) venituri din privatizare;
  - d) venituri din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat;
- B. Sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat;
- C. Donații și sponsorizări;
- D. Subvenții de la bugetul de stat și de la alte administrații;
- E. Operațiuni financiare.

Veniturile bugetelor locale pot fi actualizate ca urmare a perfecționării legislației fiscale, precum și prin legile bugetare anuale, în concordanță cu programele de creștere a autonomiei financiare a unităților administrativ-teritoriale și de descentralizare a serviciilor publice.

LISTA cheltuielilor care se prevăd în bugetele locale

Cheltuielile care se prevăd în bugetele proprii ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București și al municipiului București

- 1. Autorități publice și acțiuni externe:
  - autorități executive;
- 2. Alte servicii publice generale:
  - a) fondul de rezervă bugetară la dispoziția autorităților administrației publice locale;
  - b) fondul de garantare a împrumuturilor externe, contractate/garantate de stat;
  - c) fondul pentru garantarea împrumuturilor externe, contractate/garantate de autoritățile administrației publice locale;
  - d) servicii publice comunitare de evidență a persoanelor;
  - e) alte servicii publice generale;

3. Dobânzi;
4. Transferuri cu caracter general între diferite niveluri ale administrației:
  - transferuri din bugetele locale pentru instituțiile de asistență socială pentru persoanele cu handicap;
5. Apărare:
  - apărare națională (centre militare);
6. Ordine publică și siguranță națională:
  - a) poliție comunitară;
  - b) protecție civilă și protecția contra incendiilor;
7. Învățământ:
  - a) învățământ preșcolar și primar:
    - învățământ preșcolar;
    - învățământ primar;
  - b) învățământ secundar:
    - învățământ secundar inferior;
    - învățământ secundar superior;
    - învățământ profesional;
  - c) învățământ postliceal;
  - d) învățământ special*);
    - *) Pentru bugetele sectoarelor municipiului București*
  - e) servicii auxiliare pentru educație:
    - internate și cantine pentru elevi;
    - alte servicii auxiliare;
  - f) alte cheltuieli în domeniul învățământului;
8. Sănătate:
  - a) servicii medicale în unitățile sanitare cu paturi:
    - spitale generale;
  - b) alte cheltuieli în domeniul sănătății:
    - alte instituții și acțiuni sanitare;
9. Cultura, recreere și religie:
  - a) servicii culturale:
    - biblioteci publice comunale, orășenești, municipale;
    - muzee;
    - instituții publice de spectacole și concerte;
    - școli populare de artă și meserii**);
      - ***) Pentru bugetul municipiului București*
    - case de cultura;
    - cămine culturale;
    - centre pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale;
    - consolidarea și restaurarea monumentelor istorice;
    - alte servicii culturale;
  - b) servicii recreative și sportive:
    - sport;
    - tineret;
    - întreținere grădini publice, parcuri, zone verzi, baze sportive și de agrement;
  - c) servicii religioase;
  - d) alte servicii în domeniul culturii, recreerii și religiei;
10. Asigurări și asistență socială:
  - a) asistență socială în caz de boli și invalidități:
    - asistență socială în caz de invalidități;
  - b) asistență socială pentru familie și copii*);
    - *) Pentru bugetele sectoarelor municipiului București*
  - c) ajutoare pentru locuințe;
  - d) creșe;

- e) prevenirea excluderii sociale:
  - ajutor social;
  - cantine de ajutor social;
- f) alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale;
- 11. Locuințe, servicii și dezvoltare publică:
  - a) locuințe:
    - dezvoltarea sistemului de locuințe;
    - alte cheltuieli în domeniul locuințelor;
  - b) alimentare cu apă și amenajări hidrotehnice:
    - alimentare cu apă;
    - amenajări hidrotehnice;
  - c) iluminat public și electrificări rurale;
  - d) alimentare cu gaze naturale în localități;
  - e) alte servicii în domeniile locuințelor, serviciilor și dezvoltării comunale;
- 12. Protecția mediului:
  - a) salubritate și gestionarea deșeurilor:
    - salubritate;
    - colectarea, tratarea și distrugerea deșeurilor;
  - b) canalizare și tratarea apelor reziduale;
- 13. Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă:
  - a) acțiuni generale economice și comerciale:
    - prevenirea și combaterea inundațiilor și ghețurilor;
    - stimularea întreprinderilor mici și mijlocii;
    - programe de dezvoltare regională și locală;
    - alte cheltuieli pentru acțiuni generale economice și comerciale;
- 14. Combustibil și energie:
  - a) energie termică;
  - b) alți combustibili;
  - c) alte cheltuieli privind combustibilii și energia;
- 15. Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare:
  - a) agricultură:
    - protecția plantelor și carantina fitosanitară*);
    - *) Pentru bugetul municipiului București*
    - alte cheltuieli în domeniul agriculturii;
- 16. Transporturi:
  - a) transport rutier:
    - drumuri și poduri;
    - transport în comun;
    - străzi;
  - b) alte cheltuieli în domeniul transporturilor;
- 17. Alte acțiuni economice:
  - a) Fondul Român de Dezvoltare Socială;
  - b) zone libere;
  - c) turism;
  - d) proiecte de dezvoltare multifuncțională;
  - e) alte acțiuni economice.

Cheltuielile bugetelor locale pot fi actualizate ca urmare a perfecționării legislației fiscale, precum și prin legile bugetare anuale, în concordanță cu programele de creștere a autonomiei financiare a unităților administrativ-teritoriale și de descentralizare a serviciilor publice.

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 18.07.2019, Legea nr. 273/29.06.2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare; Informațiile accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate)

Evoluția veniturilor bugetului local al orașului Pucioasa

Veniturile totale înregistrate în anul 2020 au fost de 33.341.472 lei. Sursa principală de venituri la bugetele locale pe unități administrativ teritoriale este reprezentată de veniturile curente, reprezentând 78,08% din veniturile totale, adică 26.033.729 lei.

Veniturile bugetelor locale pe unități administrativ teritoriale (lei)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total venituri din care:	40.450.574	28.388.397	30.612.084	21.468.049	29.895.830	33.341.472
· Venituri curente	22.779.813	25.286.180	30.181.556	19.012.913	24.309.129	26.033.729
· Venituri din capital	37.378	92.407	34.751	24.345	11.663	3.959
· Subvenții	4.018.262	1.512.371	395.777	1.857.368	1.977.484	3.276.391
· Uniunea Europeană/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări.	13.615.121	1.497.439	-	503.146	3.569.443	4.027.393
· Alte sume primite de la Uniunea Europeană	-	-	-	70.277	28.111	-

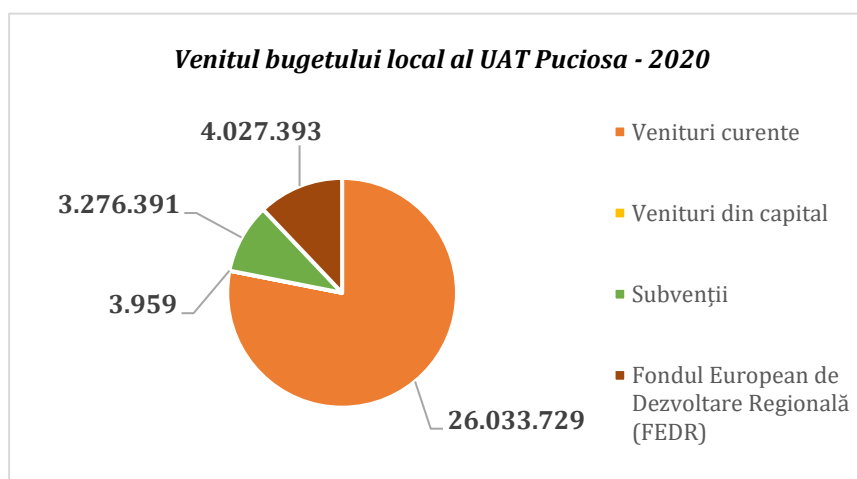
Subvențiile și sumele primite de la Uniunea Europeană/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări se cifrează la 3.276.391 lei, respectiv 4.027.393 lei, având o pondere cumulată de 21,91% în totalul veniturilor.

Veniturile totale aferente anului 2020 la bugetele locale pe unități administrativ teritoriale, au fost cu 10,33% mai mari față de cele din anul 2019.

Veniturile totale la bugetele locale pe unități administrativ teritoriale au fluctuat în perioada 2015-2020: veniturile din anul 2020 au scăzut cu 7.109.102 lei (21,32%) față de cele din anul 2015.

În anul 2015 a fost atins maximul de veniturile totale, datorită sumelor mari primite de la Uniunea Europeană/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări.

În perioada 2016-2020, deși veniturile totale au revenit la valori normale, creșterea se datorează, în principal impozitului pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoanele fizice.

Analiza veniturilor fiscale

Veniturile fiscale la bugetele locale pe unități administrativ teritoriale, în anul 2020, au fost constituite din impozitul pe venit, profit și câștiguri din capital, impozite și taxe pe proprietate și impozite și taxe pe bunuri și servicii.

Veniturile din impozitul pe venit, profit și câștiguri din capital provin, integral, de la persoanele fizice, în anul 2020 au totalizat 8.887.624 lei, cu 24,71% peste nivelul înregistrat în anul anterior, 2019. Ponderea acestora în totalitatea veniturilor fiscale a fost de 36,36%.

Impozitele și taxele pe proprietate reprezintă 16,71% din veniturile fiscale înregistrate în anul 2020, și s-au ridicat la valoarea de 4.084.624 lei, valoare aflată în scădere cu 9,54% față de anul anterior, 2019.

Dintre impozitele și taxele pe proprietate din anul 2020, 63,02% provin din impozitele și taxele pe proprietate de la persoanele juridice și au însumat 1.840.401 lei.

Veniturile din impozite și taxe pe bunuri și servicii au crescut în anul 2020 față de anul 2019, valoarea acestora fiind de 11.450.974 lei, și reprezintă 46,85% din total venituri fiscale.

Această creștere se datorează sumelor defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetele locale pe unități administrativ teritoriale; în anul 2020, valoarea acestui indicator a fost de 10.755.576 lei, nu cu mult mai mare decât cea din anul 2019, când valoarea acestui indicator a fost de 10.040.877 lei.

Veniturile din alte impozite și taxe fiscale însumează 16.682 lei și au o pondere de 0,07% din total venituri fiscale.

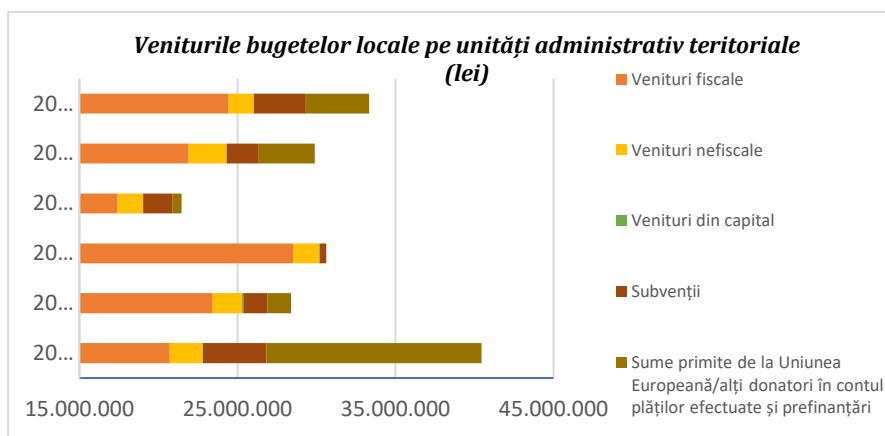
Componența veniturilor fiscale - 2020			
Impozit pe venit, profit și câștiguri din capital		8.887.624	
-	Persoane Fizice	8.887.624	
Impozite și taxe pe proprietate		4.084.624	
-	Pe clădiri	<i>De la Persoane Fizice</i>	1.079.942
		<i>De la Persoane Juridice</i>	1.840.401
-	Pe teren	<i>De la Persoane Fizice</i>	695.801
		<i>De la Persoane Juridice</i>	216.117
		<i>Situat în extravilan</i>	99.800
-	Taxe judiciare de timbru și alte taxe de timbru	152.563	
Impozite și taxe pe bunuri și servicii		11.450.974	
-	Sume defalcate din TVA	10.755.576	
-	Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	<i>Impozit mijloc de transport – Persoane Fizice</i>	534.553
		<i>Impozit mijloc de transport – Persoane Juridice</i>	160.128
		<i>Taxe și tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare</i>	530
-	Taxe pe servicii specifice		187
Alte impozite și taxe fiscale		16.682	
TOTAL		24.439.904	

Analiza veniturilor provenite de la Uniunea Europeană/Alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări

În perioada 2015-2020, veniturile cumulate provenite de la Uniunea Europeană/ Alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări se ridică la o valoare de 23.212.542 lei, dintre care 13.615.121 lei (58,65%) au fost absorbite în anul 2015 și 4.027.393 lei (17,35%) în anul 2020. Aproximativ mai mult de o treime din veniturile la bugetul local aferente anului 2015 au fost constituite din subvențiile și de la Uniunea Europeană/ Alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări și au atins o pondere de 33,66% în total veniturilor.

În anul 2020, subvențiile de la Uniunea Europeană/ Alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări au atins o pondere de 12,07% în totalul veniturilor.

Evoluția cheltuielilor din bugetul local

Conform clasificării funcționale, cheltuielile din bugetul local al orașului Pucioasa se împart pe următoarele sectoare de activitate:

- servicii publice generale; apărare, ordine publică și siguranță națională;
- cheltuieli social-culturale;
- servicii și dezvoltare publică, locuințe mediu și ape;
- acțiuni economice.

Cheltuielile înregistrate în anul 2020 s-au ridicat la valoarea de 33.035.125 lei și nu au depășit valoarea totală a veniturilor, înregistrându-se un excedent bugetar de 306.347 lei. În contrast, anul 2019 s-a soldat cu un deficit bugetar de 567.036 lei.

Din totalitatea cheltuielilor în anul 2020, 7.915.048 lei au fost cheltuieli cu servicii publice generale, valoare cu 5,33% mai mare decât anul precedent. Dintre acestea, 7.461.771 lei au fost rezervate autorităților publice și acțiuni externe (autorități executive și legislative), valoare aflată în creștere comparativ cu anul 2019, când cheltuielile privind autoritățile publice și acțiunile externe erau în valoare de 7.050.646 lei.

În 2020, cheltuielile privind apărarea, ordinea publică și siguranța națională, se ridică la valoarea de 996.976 lei, cu 18,13% mai mult față de anul 2019 când acestea au înregistrat valoarea de 816.182 lei.

Cheltuielile social-culturale în anul 2020 au fost de 14.755.029 lei, înregistrând o creștere de 18,88% față de anul 2019.

În sectorul servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape s-a înregistrat o creștere în anul 2020, înregistrându-se cheltuieli de 6.252.578 lei, cu 23,27% mai mult față de anul precedent.

În ceea ce privește sectorul acțiuni economice, cheltuielile au scăzut cu 42,01% față de anul 2019, înregistrând o valoare de 3.115.494 lei la sfârșitul anului 2020.

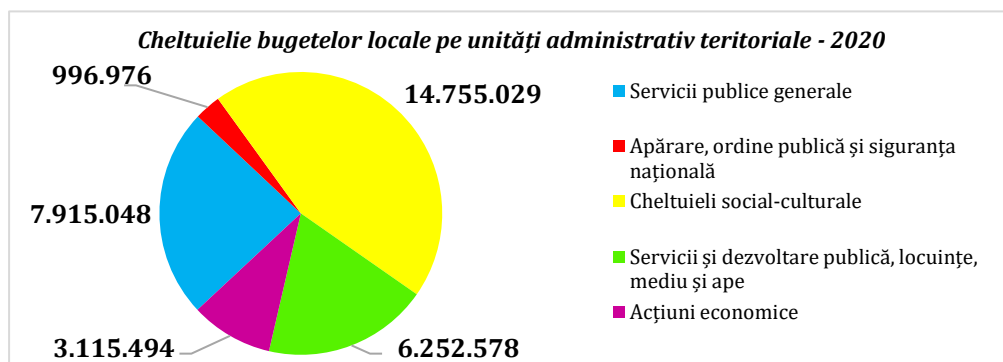
Componența cheltuielilor bugetelor locale pe unități administrativ teritoriale (lei)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total cheltuieli ale bugetului local, din care:	43.248.302	28.956.603	30.356.063	22.016.684	30.462.866	33.035.125
- Servicii publice generale	3.126.208	3.395.675	4.762.303	6.774.126	7.493.388	7.915.048
- Apărare, ordine publică și siguranța națională	522.758	438.011	588.922	790.014	816.182	996.976
- Cheltuieli social-culturale	17.382.183	17.191.229	20.052.963	9.424.380	11.969.859	14.755.029
- Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	2.382.533	1.852.227	3.290.341	3.200.092	4.797.511	6.252.578
- Acțiuni economice	19.834.620	6.079.461	1.661.534	1.828.072	5.385.926	3.115.494

Conform datelor din contul de execuție bugetară din situațiile financiare pe anul 2020 ale orașului Pucioasa, ponderea cheltuielilor pe sectoare de activitate este următoarea:

- cheltuieli social-culturale: 44,66%,
- servicii publice generale: 23,96%,
- servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape: 18,93%,
- acțiuni economice: 9,43%,
- apărare, ordine publică și siguranța națională: 3,02%.

Analiza cheltuielilor

Așa cum se observă în grafic, peste jumătate din cheltuielile totale în anul 2020 au fost cheltuielile sociale-culturale și acțiunile economice, restul cheltuielilor fiind cu Servicii publice generale, Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape, și Apărare, ordine publică și siguranța națională.

Cheltuielile social-culturale se împart în patru categorii, având următoarele ponderi:

- Asigurări și asistență socială – 38,50%;
- Învățământ – 25,67%;
- Sănătate – 23,34%;
- Cultură, recreere și religie – 12,49%.

Comparativ cu perioada 2015-2020, cheltuielile cu asigurările și asistență socială au crescut semnificativ, de la 1.749.856 lei din anul 2015 la 5.680.561 lei în 2020, cheltuielile cu învățământul au scăzut semnificativ de la 13.458.504 lei din anul 2015 la 3.787.567 lei în 2020, cheltuielile pentru sănătate au crescut de la 591.487 lei în 2015 la 3.444.011 lei în 2020, iar cheltuielile pentru cultură, recreere și religie au crescut de la 1.582.336 lei din anul 2015 la 1.842.890 lei în anul 2020.

În anul 2020, cele mai mari cheltuieli au fost înregistrate pentru asistența socială în caz de boli și invalidați (5.652.997 lei).

Cheltuielile medii aferente sectorului cultură, recreere și religie, în perioada 2015-2020 au fost de 1.711.877 lei.

În anul 2020 acestea s-au situat la un nivel de 1.842.890 lei. Diferențele majore sunt date de cheltuieli reduse în ceea ce privesc serviciile culturale, case de cultură și servicii recreative și sportive.

Cheltuielile cu serviciile culturale în anul 2019 au fost de 1.105.732 lei, iar în anul 2020 de 904.605 lei, înregistrându-se o scădere procentuală de 18,18%. Pentru activitățile de case de cultură s-au alocat 852.000 lei în anul 2019 și 685.000 lei în anul 2020, înregistrându-se o scădere procentuală de 24,38%.

Cheltuielile cu serviciile recreative și sportive în anul 2019 au fost de 653.624 lei, iar în anul 2020 de 642.201 lei și au înregistrat o scădere procentuală de 1,79%.

În perioada 2015-2020, cheltuielile privind asigurările și asistența socială s-au aflat pe un trend ascendent, crescând de la 1.749.856 lei din anul 2015, la 5.680.561 lei în anul 2020.

În anul 2020 în cadrul acțiunilor economice, un procent de 93,18% din cheltuieli au fost îndreptate către subcapitolul străzi (2.902.985 lei), reflectând procentul ridicat de străzi modernizate.

În perioada 2015-2020, cheltuielile privind străzile s-au ridicat la valoarea totală de 35.361.559 lei.

Pentru sectorul Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape, în anul 2020, au fost alocați 6.252.578 lei, cu 30,21% mai mult față de anul 2019, când suma cheltuielilor era de 4.797.511 lei. Diferența este datorată alimentării cu apă și amenajării hidrotehnice și dezvoltării sistemului de iluminat public.

În perioada 2015-2020, cheltuielile totale privind iluminatul public au fost în sumă de 4.450.031 lei.

Cheltuielile social-culturale ale bugetelor locale pe unități administrativ teritoriale - 2020 (lei)

Învățământ		3.787.567
Învățământ preșcolar		672.109
Învățământ primar		155.700
Învățământ secundar inferior		1.954.841
Învățământ secundar superior		1.000.017
Sănătate		3.444.011
Spitale generale		2.568.086
Servicii de sănătate publică		875.925
Cultură, recreere și religie		1.842.890
Servicii culturale	Biblioteci publice comunale, orășenești, municipale	219.605
	Casa de cultură	685.000
Servicii recreative și sportive	Sport	368.414
	Întreținere grădini publice, parcuri, zone verzi, baze sportive și de agrement	273.787
Servicii religioase		23.000
Alte servicii în domeniile culturii, recreerii și religiei		273.084
Asigurări și asistență socială		5.680.561
Asistență socială în caz de boală și invalidități		5.652.997
Prevenirea excluderii sociale		13.564
Alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale		14.000

În ceea ce privește bugetele locale pe unități administrativ teritoriale, se observă că anii 2015, 2016, 2018 și 2019 s-au soldat cu deficit: de 2.797.728 lei în anul 2015, de 568.206 lei în anul 2016, de 548.635 lei în anul 2018 și de 567.036 lei în anul 2019.

Excedentul bugetar a fost înregistrat în anii 2017, de 256.021 lei și 2020, de 306.347 lei.

Bugetele locale pe unități administrativ teritoriale (lei)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Venituri	40.450.574	28.388.397	30.612.084	21.468.049	29.895.830	33.341.472
Cheltuieli	43.248.302	28.956.603	30.356.063	22.016.684	30.462.866	33.035.125
Excedent/ Deficit	- 2.797.728	- 568.206	256.021	- 548.635	- 567.036	306.347

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa, Situațiile financiare pentru anii 2015-2020; Informații prelucrate; Calcule proprii)

C. Relații externe - Înfrățiri

La data de 05.05.2021 Orașul Pucioasa era înfrățit cu patru orașe, din patru țări.

ORAȘUL CARTAXO (PORTUGALIA)

(<https://www.cm-cartaxo.pt/>)

(<https://www.facebook.com/camaramunicipaldocartaxo/>)

Actul de înfrățire a fost semnat la data de **09.05.1998**.

Orașul este amplasat în districtul Santarém din Portugalia, fiind situat la circa 66 km N de Lisabona.

Nr. locuitori: 24.462 (în anul 2011 – ultimele date identificate)

Este un oraș cunoscut pentru podgoriile sale și producția de vinuri.

Stema	Steag	Logo	Foto

ORAȘUL ALCAZAR DE SAN JUAN (SPANIA)

<https://alcazardesanjuan.es/>

<https://www.facebook.com/aytoalcazar/>

Actul de înfrățire a fost semnat la data de **08.11.2006**.

Orașul este amplasat în provincia Ciudad Real, din comunitatea autonomă Castilia-La Mancha și este la circa 154 km de Madrid

Nr. locuitori: 30.576 (în anul 2019 – ultimele date identificate)

Este un oraș vechi, în care turismul este foarte dezvoltat.

Stema	Steag	Logo	Foto

ORAȘUL VADUL LUI VODA (REPUBLICA MOLDOVA)

<http://www.vaduluiivoda.md/>

<https://www.facebook.com/aplvadulluivoda/>

Actul de înfrățire a fost semnat la data de **24.11.2006**.

Orașul este amplasat în sectorul Ciocana, municipiul Chișinău și este situat la circa 22 km de Chișinău.

Este cea mai mare stațiune balneară, de odihnă și agrement din Republica Moldova.

Nr. locuitori: 5.295 (în anul 2014 – ultimele date identificate)

Stema	Steag	Logo	Foto

ORAȘUL JONAVA (LITUANIA)

<https://www.jonava.lt/>

<https://www.facebook.com/Jonava.INFO/>

Actul de înfrățire a fost semnat la data de **09.05.2009**.

Orașul este amplasat în județul Kaunas și este situat la circa 110 km de Vilnius.

Nr. locuitori: 26.423 (în anul 2020 – ultimele date identificate)

Este unul dintre orașele mari industriale din Lituania.

Stema	Steag	Logo	Foto

Prin aceste înfrățiri se urmărește dezvoltarea relațiilor de colaborare și cooperare în schimbul de informații și de experiență în domeniile economice, sociale, culturale, sportive, turistice, de educație și alte domenii aflate în competența autorităților publice locale, cum ar fi:

- Sprijinirea activităților în scopuri culturale fiind organizate:
  - schimburi de cărți, reviste și orice altă categorie de publicații;
  - cursuri de vară destinate schimburilor lingvistice;
  - expoziții de pictură, fotografie, ceramică, sculptură și alte activități cu caracter artistic;
  - festivaluri de folclor, cântec, dans și alte activități artistice;
  - colaborări între organismele reprezentative ale diferitelor profesii lucrative și artistice, precum și ale entităților culturale;
  - participarea de delegații la sărbătorile tradiționale ale celor două orașe;
- Planificarea și dezvoltarea programelor de activități și acțiuni considerate oportune pentru dezvoltarea economico-socială a celor două localități, cum ar fi:
  - furnizarea de informații cu privire la oportunitățile dezvoltării economice pe care le are fiecare localitate în parte prin mijloace de informare;
  - organizarea de expoziții pentru promovarea produselor;
  - furnizarea de informații și ajutor în gestionarea fondurilor europene și împărtășirea experienței acumulate.
- Favorizarea dezvoltării de activități sportive, colaborând prin intermediul asociațiilor sau organizațiilor ce au drept scop promovarea competițiilor sportive.
- Dezvoltarea turismului prin concentrarea activităților spre:
  - prezentarea ofertelor turistice în vederea atragerii de turiști la tratamente, odihnă și recreere, prin albume, pliante, dvd-uri și organizarea de excursii turistice.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa, Informații prelucrate)

2.2.3 Aspecte economice (Analiza contextului economic-Profil economic)

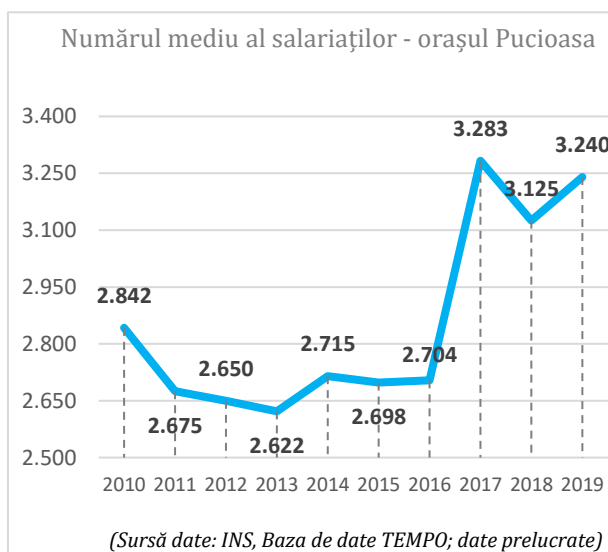
2.2.3.1 Forța de muncă

Piața muncii, respectiv structura ocupării populației în județul Dâmbovița este deosebită față de celelalte județe ale țării. Datorită așezării sale geografice, există diferențe între zona de sud și zona de nord a județului, orașul Pucioasa fiind situat în zona de deal din nord.

Numărul mediu de salariați din orașul Pucioasa a fost, în anul 2019, de 3.240 persoane, reprezentând 3,85% din salariații de la nivelul județului Dâmbovița.

În perioada 2010-2019 numărul mediu al salariaților a crescut cu 14%, deci cu 398 salariați, în timp ce numărul salariaților, la nivelul județului, a crescut cu 16,5%.

În ceea ce privește repartizarea numărului de salariați pe sectoare economice, la INS nu sunt disponibile date la nivelul orașului Pucioasa, motiv pentru care vom prezenta datele de la nivelul județului Dâmbovița.

În județul Dâmbovița, în anul 2019, principalele sectoare economice după efectivul de salariați au fost:

- Industria prelucrătoare (28,26% salariați)
- Comerțul (16,01% salariați)
- Învățământul (9,05% salariați),

Aceste 3 domenii concentrează aproximativ 54% din salariații din județul Dâmbovița.

În anul 2019, comparativ cu anul 2018, în județul Dâmbovița s-au înregistrat modificări notabile, în ceea ce privește efectivul de salariați:

a) Creșterea numărului de salariați în activități economice precum:

- Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (+17,56% salariați)
- Activități profesionale, științifice și tehnice (+11,79% salariați)
- Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (+11,32% salariați)
- Activități de servicii administrative și activități de servicii suport (+10,75% salariați)

b) Scăderea numărului de salariați în activități economice precum:

- Intermedieri financiare și asigurări (-11,77% salariați)
- Industria extractivă (-12,93% salariați)
- Tranzacții imobiliare (-14,71% salariați).

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Efectivul de salariați pe sectoare economice în anul 2019 – județul Dâmbovița

TOTAL	Nr. Pers.	Procent
	88.259	100,0%
Industria prelucrătoare	24.945	28,3%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	14.128	16,0%
Învățământ	7.988	9,1%
Sănătate și asistență socială	7.268	8,2%
Activități de servicii administrative și activitatea de servicii suport	6.337	7,2%
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	4.436	5,0%
Transport și depozitare	4.310	4,9%
Construcții	3.945	4,5%
Hoteluri și restaurante	3.160	3,6%
Agricultură, silvicultură și pescuit	2.072	2,3%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2.026	2,3%
Activități profesionale	2.020	2,3%
Industria extractivă	1.293	1,5%
Activități de spectacole, culturale și recreative	879	1,0%
Informații și comunicații	869	1,0%
Alte activități de servicii	781	0,9%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	743	0,8%
Intermedieri financiare și asigurări	682	0,8%
Tranzacții imobiliare	377	0,4%

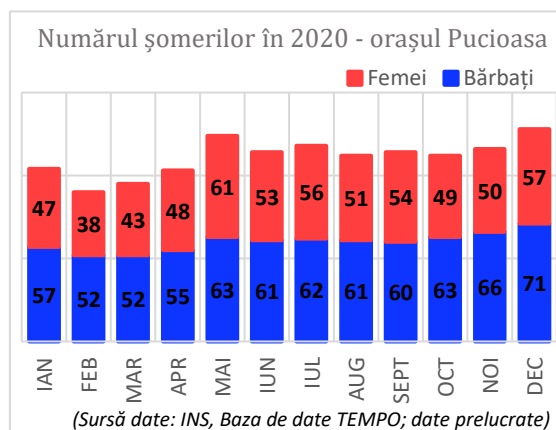
(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Șomajul

Datorită așezării sale geografice, orașul Pucioasa și județul Dâmbovița este puternic influențată de dezvoltarea industrială, comercială și de servicii a capitalei țării, dar migrația forței de muncă în ultimii ani s-a făcut în ambele sensuri.

Forța de muncă neabsorbită de capitală a migrat spre locurile de muncă existente în localitățile din județul Dâmbovița, orașul Pucioasa fiind un exemplu în acest sens, înregistrând în anul 2019 o rată medie a șomajului de doar 2,9%.

Numărul șomerilor în orașul Pucioasa este însă în creștere în ultimul an, înregistrându-se un număr de 104 de șomeri în ianuarie 2020 și 128 de șomeri în decembrie 2020.

De asemenea, conform datelor INS, în perioada 2010-2020, numărul șomerilor a scăzut considerabil, de la 449 la sfârșitul anului 2010, la doar 128 la sfârșitul anului 2020 (luna decembrie).

Numărul șomerilor în rândul bărbaților a crescut cu aproximativ 24,6% în luna decembrie 2020 față de nivelul din luna ianuarie 2020, ajungând la 71 de persoane, ponderea acestora în totalul resurselor de muncă fiind de 1,5%.

Numărul șomerilor în rândul femeilor a crescut cu aproximativ 21,3% în luna decembrie 2020 față de nivelul din luna ianuarie 2020, ajungând la 57 de persoane, ponderea acestora în totalul resurselor de muncă fiind de 1,2%.

Număr total de șomeri în anul 2020 – județul Dâmbovița

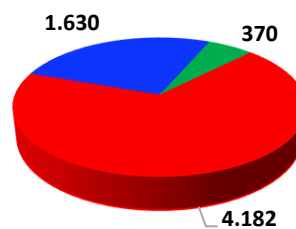
Anul 2020	ian	feb	mar	apr	mai	iun	iul	aug	sept	oct	nov	dec
Număr total de șomeri, din care:	6.432	6.364	6.207	6.035	6.072	6.179	6.167	5.967	6.083	6.257	6.236	6.182
indemnizați	981	964	893	1.010	1.319	1.414	1.478	1.587	1.669	1.691	1.727	1.764
neindemnizați	5.451	5.400	5.314	5.025	4.753	4.765	4.689	4.380	4.414	4.566	4.509	4.418
Pe sexe:												
femei	3.008	3.073	3.025	2.937	2.852	2.886	2.916	2.984	2.901	2.962	3.066	3.063
bărbați	3.359	3.339	3.270	3.183	3.186	3.263	3.183	3.066	3.121	3.191	3.173	3.174
Rata șomajului (%)	3,3	3,3	3,2	3,1	3,2	3,2	3,2	3,1	3,2	3,3	3,2	3,2

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

În funcție de nivelul de studii (educație), situația la sfârșitul anului 2020, în județul Dâmbovița atestă că din totalul de 6.182 șomeri, 4.182 sunt absolvenți de învățământ primar, gimnazial sau profesional, 1.630 absolvenți de învățământ liceal sau postliceal și 370 de învățământ universitar.

Rata șomajului în județul Dâmbovița înregistrează o valoare relativ constantă, la data de 31.12.2020 valoarea fiind de 3,2%, iar media acestei rate pe parcursul anului 2020 este de 3,2%. La nivel național, rata șomajului a fost de 3,4% la sfârșitul lunii decembrie a anului 2020.

Șomeri pe nivel de educație la sfârșitul anului 2020 - județul Dâmbovița

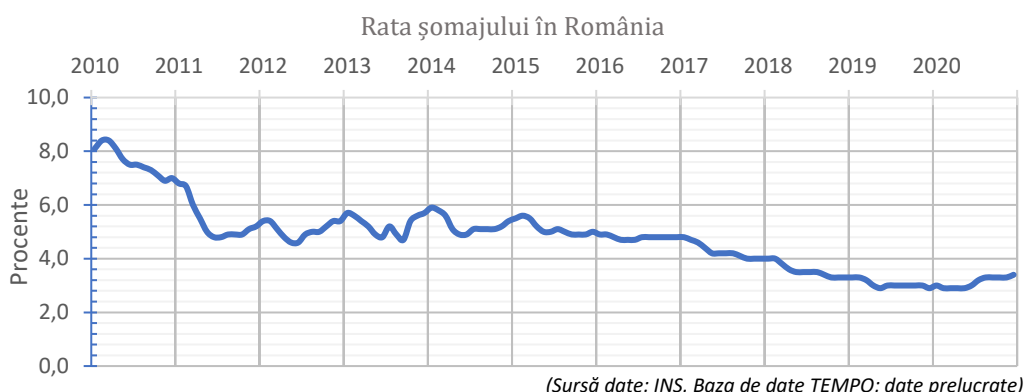

- Absolvenți învățământ primar, gimnazial sau profesional
- Absolvenți învățământ liceal și postliceal
- Absolvenți învățământ universitar

(Sursă date: INS, Baza de date TEMP; date prelucrate)

În județul Dâmbovița, valorile maxime (9,2%) ale acestui indicator s-au observat în luna martie 2010, scăzând însă treptat în perioada următoare, până la 3,2% în decembrie 2020.

În perioada ianuarie 2010 – ianuarie 2020, rata șomajului în România a fluctuat între 3,3% și 9,2%, fiind în toată perioada într-o scădere continuă.

Comparativ cu nivelul național, rata șomajului din județul Dâmbovița se situează sub aceasta, fapt ce contribuie la crearea premiselor dezvoltării socio-economice.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

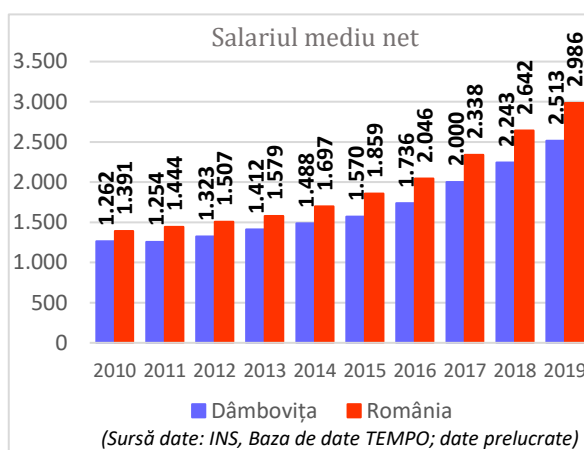
Venituri salariale

În perioada 2010-2019, **câștigul salarial mediu net** la nivelul județului Dâmbovița a crescut cu 99,1% atingând o valoare de 2.513 lei/persoană.

La nivel național, în perioada 2010-2019, câștigul salarial mediu net a înregistrat o creștere procentuală cu 114,7%, atingând în 2019 valoarea de 2.986 lei/persoană.

În anul 2019, în județul Dâmbovița, pe sectoare economice, cel mai mic salariu mediu net s-a înregistrat pentru ramura "Activități de hoteluri și restaurante", având o valoare de 1.464 lei/persoană, iar cel mai mare salariu mediu net s-a înregistrat pentru activități din domeniul "Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public" cu o valoare de 4.300 lei/persoană.

În anul 2019, câștigul salarial mediu net la nivel național a atins o valoare maximă de 2.986 lei/persoană, cu 344 de lei mai mult față de anul 2018.

Salariul mediu net în lei											
Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Dâmbovița	1.262	1.254	1.323	1.412	1.488	1.570	1.736	2.000	2.243	2.513	
România	1.391	1.444	1.507	1.579	1.697	1.859	2.046	2.338	2.642	2.986	

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

2.2.3.2 Echiparea tehnico-edilitară

A. Terenurile

Suprafața totală pe care se întinde orașul Pucioasa este de 4.009 ha, reprezentând aproape 1% din suprafața totală a județului Dâmbovița (de 405.427 ha) și aproape 0,17% din suprafața totală a României (de 23.839.071 ha).

(Sursa date: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>;

Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

(Sursa hartă: Orașul Pucioasa, Planul Urbanistic General al orașului Pucioasa, HCL nr. 58/27.07.2006 privind aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa)

Din suprafața de 4.009 ha a orașului Pucioasa, terenul intravilan reprezintă 949 ha, ceea ce înseamnă un procent de aproximativ 23,67%.

Unitatea administrativ-teritorială	Suprafața totală (fondul funciar) (ha)	Intravilan (ha)	Procent (%)	Extravilan (ha)	Procent (%)
Județul DÂMBOVIȚA	405.427	7.799,00	1,92	397.628,00	98,08
Municipiul TÂRGOVIȘTE	4.681	2.123,00	45,35	2.558,00	54,65
Municipiul MORENI	3.514	610,00	17,36	2.904,00	82,64
Orașul FIENI	1.831	538,00	29,38	1.293,00	70,62
Orașul GĂEȘTI	2.297	873,00	38,01	1.424,00	61,99
Orașul PUCIOASA	4.009	949,00	23,67	3.060,00	76,33
Orașul RĂCARI	7.894	1.099,00	13,92	6.795,00	86,08
Orașul TITU	4.038	1.607,00	39,80	2.431,00	60,20

(în anul 2014, conform ultimelor date disponibile la INS, baza de date Tempo Online la data de 05.06.2021)

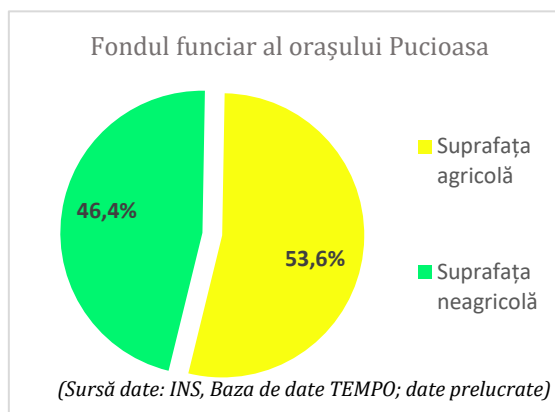

Din cele 4.009 ha ale orașului Pucioasa, 2.147 ha reprezintă teren agricol (cca. 53,6%) și 1.862 ha reprezintă teren neagricol (cca. 46,4%).

Raportat la județul Dâmbovița, orașul Pucioasa deține circa 0,86% din terenul agricol și circa 1,18% din terenul neagricol.

Structura terenurilor este specifică unei localități din zona de deal. Varietatea tipului de terenuri este un element forte, care are un rol pozitiv în dezvoltarea localității.

Fondul funciar	Jud. Dâmbovița (ha)	Orașul Pucioasa (ha)
Total, din care:	405.427	4.009
Terenuri agricole, total, din care:	247.915	2.147
Arabilă	175.338	460
Pășuni	42.474	954
Fânețe	20.029	509
Vii și pepiniere viticole	329	0
Livezi și pepiniere pomicole	9.745	224
Terenuri neagricole, total, din care:	157.512	1.862
Păduri și altă vegetație forestieră	121.080	1.374
Ocupată cu ape, bălți	10.977	111
Ocupată cu construcții	16.521	253
Căi de comunicații și căi ferate	6.973	100
Terenuri degradate și neproductive	1.961	24

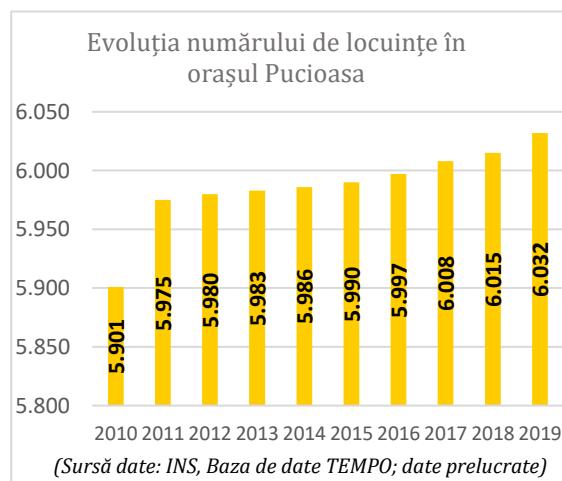
(În anul 2014, conform ultimelor date disponibile la INS, baza de date Tempo Online la data de 05.06.2021)

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>. Informații accesate la data de 05.06.2021; Date prelucrate și interpretate)

B. Fondul locativ

Fondul locativ al orașului Pucioasa cuprinde 6.032 locuințe, reprezentând 2,8% din fondul locativ al județului Dâmbovița în anul 2019. Dintre acestea, aproximativ 5.784 locuințe sunt în proprietate privată, adică 95,9% din totalitatea locuințelor din oraș.

În perioada 2010 - 2019, fondul locativ al orașului a crescut simțitor, cu 131 locuințe, toate proprietate privată, aceasta însemnând o creștere de 2,2%, în anul 2019, față de anul de bază 2010. În această perioadă, rata medie de creștere anuală s-a situat la 0,24%.

Locuințe-total:

UAT	Jud. Dâmbovița	MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE	MUNICIPIUL MORENI	ORAȘ FIENI	ORAȘ GĂEȘTI	ORAȘ PUCIOASA	ORAȘ RĂCARI	ORAȘ TITU
An								
2010	204.539	34.034	7.858	3.099	5.850	5.901	2.858	3.826
2011	211.585	35.886	7.955	3.015	5.826	5.975	2.916	3.726
2012	212.604	35.973	7.979	3.018	5.841	5.980	2.943	3.747
2013	213.592	36.047	7.997	3.025	5.875	5.983	2.948	3.767
2014	214.348	36.124	8.015	3.028	5.894	5.986	2.963	3.782
2015	215.075	36.198	8.037	3.031	5.905	5.990	2.964	3.797
2016	215.942	36.266	8.049	3.044	5.905	5.997	2.979	3.819
2017	216.884	36.402	8.059	3.053	5.905	6.008	2.985	3.911
2018	217.855	36.489	8.068	3.054	5.909	6.015	3.000	3.927
2019	218.987	36.580	8.079	3.049	5.920	6.032	3.012	3.949

(conform ultimelor date disponibile la INS, baza de date Tempo Online la data de 05.06.2021)

Locuințe-proprietate publică:

UAT	Jud. Dâmbovița	MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE	MUNICIPIUL MORENI	ORAȘ FIENI	ORAȘ GĂEȘTI	ORAȘ PUCIOASA	ORAȘ RĂCARI	ORAȘ TITU
An								
2010	4.198	1.836	592	92	160	366	28	261
2011	2.360	1.165	247	102	89	248	21	173
2012	2.360	1.165	247	102	89	248	21	173
2013	2.377	1.165	247	102	89	248	21	173
2014	2.377	1.165	247	102	89	248	21	173
2015	2.376	1.165	247	102	89	248	21	172
2016	2.387	1.165	247	102	89	248	21	172
2017	2.473	1.180	247	102	89	248	21	242
2018	2.485	1.180	247	102	89	248	21	242
2019	2.491	1.180	247	102	89	248	21	242

(conform ultimelor date disponibile la INS, baza de date Tempo Online la data de 05.06.2021)

Locuințe-proprietate privată:

UAT	Jud. Dâmbovița	MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE	MUNICIPIUL MORENI	ORAȘ FIENI	ORAȘ GĂEȘTI	ORAȘ PUCIOASA	ORAȘ RĂCARI	ORAȘ TITU
An								
2010	200.341	32.198	7.266	3.007	5.690	5.535	2.830	3.565
2011	209.225	34.721	7.708	2.913	5.737	5.727	2.895	3.553
2012	210.244	34.808	7.732	2.916	5.752	5.732	2.922	3.574
2013	211.215	34.882	7.750	2.923	5.786	5.735	2.927	3.594
2014	211.971	34.959	7.768	2.926	5.805	5.738	2.942	3.609
2015	212.699	35.033	7.790	2.929	5.816	5.742	2.943	3.625
2016	213.555	35.101	7.802	2.942	5.816	5.749	2.958	3.647
2017	214.411	35.222	7.812	2.951	5.816	5.760	2.964	3.669
2018	215.370	35.309	7.821	2.952	5.820	5.767	2.979	3.685
2019	216.496	35.400	7.832	2.947	5.831	5.784	2.991	3.707

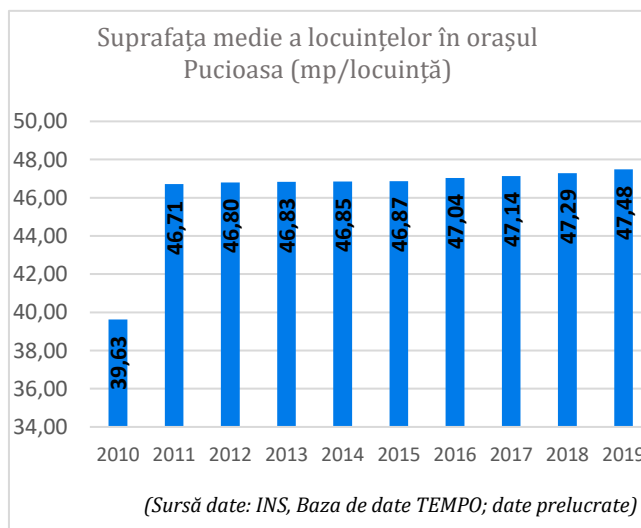
(conform ultimelor date disponibile la INS, baza de date Tempo Online la data de 05.06.2021)

Suprafața locuibilă totală, în orașul Pucioasa, era de 286.406 mp, revenind în medie 47,48 mp/locuință.

Comparativ cu anul de bază, 2010, în anul 2019 **suprafața medie locuibilă** a crescut cu aproximativ 7,85 mp/locuință, crescând de la 39,63 mp/locuință în anul 2010, până la 47,48 mp/locuință în anul 2019.

Există o diferență importantă între suprafața medie locuibilă în locuințele în proprietate publică, de 21,15 mp/locuință, și suprafața medie locuibilă în locuințele în proprietate privată, de 48,35 mp/locuință.

Deci, locuințele în proprietate publică sunt relativ mici față de cele în proprietate privată.

Suprafața locuibilă la sfârșitului anului-total:

UAT An	Jud. Dâmbovița	MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE	MUNICIPIUL MORENI	ORAȘ FIENI	ORAȘ GĂEȘTI	ORAȘ PUCIOASA	ORAȘ RĂCARI	ORAȘ TITU
2010	7.998.120	1.301.591	294.115	119.062	236.145	233.854	114.081	153.952
2011	9.578.600	1.600.404	348.762	128.515	279.653	279.102	142.548	176.592
2012	9.672.678	1.607.304	350.397	129.422	280.954	279.846	144.183	178.399
2013	9.764.817	1.613.672	351.708	130.601	283.654	280.157	144.805	180.189
2014	9.841.886	1.620.362	353.306	130.915	285.483	280.474	145.845	181.518
2015	9.918.134	1.627.359	355.093	132.035	286.793	280.766	146.462	182.680
2016	10.087.228	1.633.866	356.434	133.039	287.866	282.128	147.865	184.454
2017	10.177.481	1.642.030	357.529	133.889	288.398	283.214	148.893	189.822
2018	10.282.056	1.649.229	358.792	134.286	289.309	284.430	150.244	191.350
2019	10.087.228	1.655.621	359.834	134.255	290.303	286.406	151.500	193.028

(conform ultimelor date disponibile la INS, baza de date Tempo Online la data de 05.06.2021)

Suprafața locuibilă la sfârșitului anului (Locuințe-proprietate publică):

UAT An	Jud. Dâmbovița	MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE	MUNICIPIUL MORENI	ORAȘ FIENI	ORAȘ GĂEȘTI	ORAȘ PUCIOASA	ORAȘ RĂCARI	ORAȘ TITU
2010	129.599,00	61.070,00	16.210,00	3.001,00	5.062,00	9.066,00	632,00	8.643,00
2011	73.579,00	35.838,00	7.399,00	2.380,00	2.996,00	5.146,00	909,00	7.312,00
2012	73.579,00	35.838,00	7.399,00	2.380,00	2.996,00	5.146,00	909,00	7.312,00
2013	74.588,00	35.838,00	7.399,00	2.380,00	2.996,00	5.146,00	909,00	7.312,00
2014	74.588,00	35.838,00	7.399,00	2.380,00	2.996,00	5.146,00	909,00	7.312,00
2015	74.557,00	35.838,00	7.399,00	2.380,00	2.996,00	5.146,00	909,00	7.281,00
2016	75.063,00	35.838,00	7.399,00	2.380,00	2.996,00	5.146,00	909,00	7.281,00
2017	79.105,00	36.579,00	7.399,00	2.380,00	2.996,00	5.146,00	909,00	10.548,00
2018	79.824,00	36.579,00	7.399,00	2.380,00	2.996,00	5.146,00	909,00	10.548,00
2019	80.321,00	36.579,00	7.399,00	2.380,00	2.996,00	5.146,00	909,00	10.548,00

(conform ultimelor date disponibile la INS, baza de date Tempo Online la data de 05.06.2021)

Suprafața locuibilă la sfârșitului anului (Locuințe-proprietate privată):

UAT An	Jud. Dâmbovița	MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE	MUNICIPIUL MORENI	ORAȘ FIENI	ORAȘ GĂEȘTI	ORAȘ PUCIOASA	ORAȘ RĂCARI	ORAȘ TITU
2010	7.868.521,00	1.240.521,00	277.905,00	116.061,00	231.083,00	224.788,00	113.449,00	145.309,00
2011	9.505.021,00	1.564.566,00	341.363,00	126.135,00	276.657,00	273.956,00	141.639,00	169.280,00
2012	9.599.099,00	1.571.466,00	342.998,00	127.042,00	277.958,00	274.700,00	143.274,00	171.087,00
2013	9.690.229,00	1.577.834,00	344.309,00	128.221,00	280.658,00	275.011,00	143.896,00	172.877,00
2014	9.767.298,00	1.584.524,00	345.907,00	128.535,00	282.487,00	275.328,00	144.936,00	174.206,00
2015	9.843.577,00	1.591.521,00	347.694,00	129.655,00	283.797,00	275.620,00	145.553,00	175.399,00
2016	9.928.890,00	1.598.028,00	349.035,00	130.659,00	284.870,00	276.982,00	146.956,00	177.173,00
2017	10.008.123,00	1.605.451,00	350.130,00	131.509,00	285.402,00	278.068,00	147.984,00	179.274,00
2018	10.097.657,00	1.612.650,00	351.393,00	131.906,00	286.313,00	279.284,00	149.335,00	180.802,00
2019	10.201.735,00	1.619.042,00	352.435,00	131.875,00	287.307,00	281.260,00	150.591,00	182.480,00

(conform ultimelor date disponibile la INS, baza de date Tempo Online la data de 05.06.2021)

Fondul locativ în perioada 2010-2019 la nivel local și județean												
Anul		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Pucioasa	Publice	Număr locuințe	366	248	248	248	248	248	248	248	248	
		Suprafața totală (mp)	9.066	5.146	5.146	5.146	5.146	5.146	5.146	5.146	5.146	
		Mp/locuință	24,77	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75	
	Private	Număr locuințe	5.535	5.727	5.732	5.735	5.738	5.742	5.749	5.760	5.767	5.784
		Suprafața totală (mp)	233.854	279.102	279.846	280.157	280.474	280.766	282.128	283.214	284.430	286.406
		Mp/locuință	42,25	48,73	48,82	48,85	48,88	48,90	49,07	49,17	49,32	49,52
Dâmbovița	Publice	Număr locuințe	4.198	2.360	2.360	2.377	2.377	2.376	2.387	2.473	2.485	2.491
		Suprafața totală (mp)	129.599	73.579	73.579	74.588	74.588	74.557	75.063	79.105	79.824	80.321
		Mp/locuință	30,87	31,18	31,18	31,38	31,38	31,38	31,45	31,99	32,12	32,24
	Private	Număr locuințe	200.341	209.225	210.244	211.215	211.971	212.699	213.555	214.411	215.370	216.496
		Suprafața totală (mp)	7.998.120	9.578.600	9.672.678	9.764.817	9.841.886	9.918.134	10.003.953	10.087.228	10.177.481	10.282.056
		Mp/locuință	39,92	45,78	46,01	46,23	46,43	46,63	46,84	47,05	47,26	47,49

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO, date prelucrate)

În perioada 2010-2019, în orașul Pucioasa s-au finalizat în total 121 de locuințe noi, 7,44% din acestea fiind finalizate în cursul anului 2010 și 19,01% finalizate în anul 2019, anul de vârf din perioada respectivă.

Locuințe finalizate la sfârșitul anului, în orașul Pucioasa:

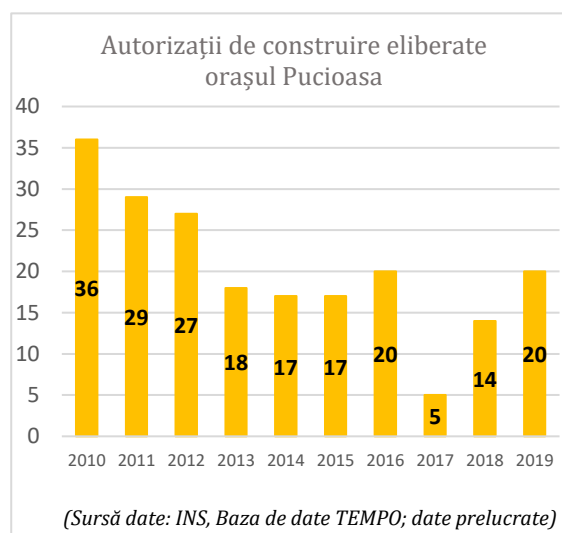
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
9	11	10	7	8	11	13	15	14	23

(conform ultimelor date disponibile la INS, baza de date Tempo Online la data de 05.06.2021)

Evoluția din sectorul de construcții, în general, pe perioada 2010-2019, se observă la nivelul orașului Pucioasa și prin evoluția numărului de autorizații de construire eliberate.

Se observă faptul că s-au eliberat mai multe autorizații de construire decât numărul de locuințe, însă unele construcții pot să nu fi fost finalizate sau nu se încadrează în categoria locuințelor.

Totuși, numărul de locuințe este încă insuficient în orașul Pucioasa, iar suprafața ce revine unei locuințe este destul de mică, ceea ce înseamnă că nu sunt cele mai bune condiții de locuire.

Acesta este însă un aspect caracteristic multor orașe, în special din cauza blocurilor cu apartamente de mărime mică ce au fost construite înainte de anul 1989.

C. Piața imobiliară

Pentru a prezenta informații privind piața imobiliară din Orașul Pucioasa, am folosit informațiile din lucrarea **STUDIU DE PIAȚĂ CARE CONȚINE INFORMAȚIILE PRIVIND VALORILE MINIME CONSEMNAȚE PE PIAȚA IMOBILIARA SPECIFICĂ ANULUI PRECEDENT, județul Dâmbovița - VALABILA PENTRU ANUL 2021**, întocmită de Camera Notarilor Publici Ploiești, în temeiul art. 111 - Codul Fiscal - Decembrie 2020.

Lucrarea este utilizabilă pentru determinarea impozitului pe transferul proprietății în condițiile art. 111 din Codul fiscal valabil de la 01.01.2020.

Lucrarea, efectuată special pentru a oferi o informație notarială asupra valorii reale de piață a proprietăților imobiliare, are certă valoare practică, reprezentând o oglindă a ofertelor de vânzare-cumpărare și a tranzacțiilor din județul Dâmbovița.

Lucrarea este destinată pentru uzul Birourilor Notariale și alte instituții din jud. Dâmbovița, care o vor utiliza pentru scopul precizat, respectiv Primăria Orașului Pucioasa, pentru întocmirea Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa.

Fiecare imobil (teren sau construcții) are un anumit grad de individualizare și dotare.

Valorile propuse în această lucrare au **caracter orientativ**, fiecare proprietate imobiliară reprezentând un unicat. Din acest motiv, lucrarea respectivă nu-și propune și nu are ca scop înlocuirea expertizelor judiciare.

Prezentăm aceste informații, întrucât le considerăm utile atunci când sunt necesare date despre orașul Pucioasa, iar această strategie are și rolul de a oferi locuitorilor, potențialilor locuitori, investitorilor și potențialilor investitori, date utile pentru fundamentarea unor decizii viitoare.

SPATII COMERCIALE/BIROURI/PENSIUNI LA PARTERUL BLOCURILOR DE LOCUINȚE

sau în

CONSTRUCȚII INDEPENDENTE

cu structura din beton armat zidărie PARTER, P+n Et.

PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, ETALON

- Eur/mp -

Zona vechime ani	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
0-5	363	326	217	181
6-10	353	300	181	172
11-15	345	289	172	164
16-20	336	281	154	135
21-25	281	273	146	127
26-30	273	263	135	123
31-35	263	254	117	113
36-40	236	228	109	101
41-45	228	209	101	82
46-50	181	172	90	78
51-60	135	127	82	72
61-65	127	117	72	64
66-70	109	101	55	49
>71	82	78	45	41

În valoarea unitară a spațiilor comerciale nu este inclusă valoarea terenului aferent.

**SPAȚII COMERCIALE
în CONSTRUCȚII DEMONTABILE**

situate pe teren concesionat de la Consiliul Local și proprietate personală

PRETURI DE PIAȚĂ - UNICE, ETALON

- Eur/mp -

Zona vechime ani	Chioșcuri din aluminiu		Chioșcuri metalice, lemn	
	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
	Centrala, piețe	Intravilan	Centrala, piețe	Intravilan
0-5	186	141	109	68
6-10	176	131	99	50
11-15	176	118	86	41
16-20	109	90	68	32
21-25	77	64	41	23
26-30	64	54	32	18
31-35	45	41	28	13
36-40	41	36	13	11
>41	32	28	11	7

În valoarea unitară a spațiilor comerciale nu este inclusă valoarea terenului aferent.

**GARAJE - COPERTINE METALICE TIP
CONSTRUCȚII DEMONTABILE**

situate pe teren concesionat de la Consiliul Local
în cartierele de BLOCURI LOCUINȚE

PRETURI DE PIAȚĂ - UNICE, ETALON

- Eur/mp -

Zona vechime ani	Garaje metalice		Copertine (garaje) metalice	
	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
0-5	109	68	54	36
6-10	68	58	36	28
11-15	64	50	28	18
16-20	50	41	18	13
21-25	41	36	13	11
26-30	36	28	11	7
31-35	28	18	7	5
36-40	23	13	6	4
>41	13	11	4	3

În valoarea unitară a garajelor nu este inclusă valoarea terenului aferent.

**ANEXE GOSPODĂREȘTI
GRAJDURI, MAGAZII, ȘOPROANE și alte anexe****PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, ETALON
- Eur/mp -**

Anexe vechime ani	Zidărie	Lemn	Paianta (chirpici, vălătuci)	Lemn, metal
0-5	119	70	43	17
6-10	108	60	38	16
11-15	92	54	27	11
16-20	70	49	25	9
21-25	65	43	22	6
26-30	60	38	17	5
31-35	54	27	16	5
36-40	49	22	11	5
41-45	43	16	9	4
46-50	38	11	5	0
51-60	27	9	4	0
61-65	22	0	0	0
66-70	16	0	0	0
>71	11	0	0	0

În valoarea unitară a spațiilor "anexe gospodărești" nu este inclusă valoarea terenului aferent.

**ANEXE GOSPODĂREȘTI
GARAJE, PATULE ȘI ALTE ANEXE****PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, ETALON
- Eur/mp -**

Zona vechime ani	Zidărie	Metalice	Șipci	Nuiele
0-5	119	103	43	22
6-10	103	98	27	16
11-15	92	70	22	14
16-20	76	60	16	11
21-25	70	54	14	9
26-30	65	43	11	5
31-35	60	38	9	4
36-40	54	27	5	0
41-45	49	16	4	0
46-50	43	14	0	0
51-60	27	9	0	0
61-65	23	0	0	0
66-70	22	0	0	0
>71	16	0	0	0

În valoarea unitară a spațiilor "anexe gospodărești" nu este inclusă valoarea terenului aferent.

IMOBILE PARTER
din **CHIRPICI, VĂLĂTUȚI, PĂMÂNT BĂTUT și**
CASE BĂTRÂNEȘTI DIN LEMN

PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, ETALON
- Eur/mp -

Dotări vechime ani	cu instalații electrice	
	Zona centrală (zona A)	Zona periferică (zona B, C, D)
0-5	50	45
6-10	45	41
11-15	41	36
16-20	36	32
21-25	32	23
26-30	23	18
31-35	18	13
36-40	13	9
>41	11	7

Nu este cuprinsă valoarea terenului aferent locuinței, nici anexele gospodărești.
Pentru lipsă instalații electrice, valoarea se diminuează cu 15%.
Aceste imobile nu pot avea decât cel mult instalație electrică.

IMOBILE PAIANTĂ
PARTER și P+1 E

Clădire locuința cu pereți din paiantă, planșee și șarpantă lemn P sau P+1 etaj

PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, ETALON
- Eur/mp -

Dotări vechime ani	cu instalații electrice		cu instalații electrice cu instalații sanitare		cu instalații electrice cu instalații sanitare cu instalații gaze	
	Zona centrala (zona A)	Zona periferica (zona B,C,D)	Zona centrala (zona A)	Zona periferica (zona B,C,D)	Zona centrala (zona A)	Zona periferica (zona B,C,D)
0-5	82	68	90	73	99	86
6-10	68	64	82	64	90	73
11-15	64	54	68	58	86	68
16-20	50	41	58	50	64	58
21-25	41	36	50	41	54	50
26-30	32	23	41	32	41	36
31-35	23	18	32	23	36	32
36-40	18	13	23	18	32	23
>41	11	9	13	11	18	13

Pentru imobilele cu etaj se ia în calcul suprafața desfășurată (parter+etaj).
Valoarea pentru demisol, mansardă se corectează prin înmulțirea cu 0,75 (diminuare cu 25%).
Nu este cuprinsă valoarea terenului aferent locuinței, nici anexele gospodărești.

**IMOBILE din LEMN PARTER și P+1 E
CASE DE VACANȚĂ/PENSIUNI**

Clădire locuință cu pereți din bârne, lemn, planșee și șarpantă lemn

PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, ETALON

- Eur/mp -

Dotări vechime ani	cu instalații electrice		cu instalații electrice cu instalații sanitare		cu instalații electrice cu instalații sanitare cu instalații gaze	
	Zona centrala (zona A)	Zona periferica (zona B,C,D)	Zona centrala (zona A)	Zona periferica (zona B,C,D)	Zona centrala (zona A)	Zona periferica (zona B,C,D)
0-5	127	99	141	109	150	127
6-10	99	90	118	105	127	109
11-15	86	73	99	95	114	99
16-20	73	64	82	77	90	86
21-25	54	45	58	50	82	64
26-30	50	41	50	45	58	54
31-35	36	32	41	36	45	41
36-40	25	23	32	32	36	32
>41	17	13	25	18	32	25

Locuințele din lemn au început să se dezvolte ca locuințele de vacanță în zona de munte.

Acest tip de construcții NU este specific orașelor dâmbovițene.

Pentru imobilele cu etaj se ia în calcul suprafața desfășurată (parter+etaj).

Valoarea pentru demisol, mansarda se corectează prin înmulțirea cu 0,75-diminuare 25%.

Nu este cuprinsă valoarea terenului aferent locuinței, nici anexele gospodărești.

IMOBILE din ZIDĂRIE PARTER Locuință cu pereți din zidărie din cărămidă, piatra sau înlocuitori, planșee lemn sau beton
armat, șarpanta lemn, parter**PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, MINIME - ETALON**

- Eur/mp -

Dotări vechime ani	cu instalații electrice			
	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
0-5	199	182	159	141
6-10	182	159	141	122
11-15	159	141	122	109
16-20	141	122	109	99
21-25	122	109	99	90
26-30	109	99	90	82
31-35	99	90	82	68
36-40	90	82	68	58
41-45	82	68	58	51
46-50	68	58	51	50
51-60	58	51	50	45
61-65	51	50	45	43
66-70	50	45	43	41
>71	45	43	41	36

Nu este cuprinsă valoarea terenului aferent locuinței, nici anexele gospodărești.

PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, MINIME - ETALON

- Eur/mp -

Dotări vechime ani	cu instalații electrice cu instalații sanitare			
	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
0-5	223	199	182	159
6-10	199	182	159	141
11-15	182	159	141	122
16-20	159	141	122	109
21-25	141	122	109	99
26-30	122	109	99	90
31-35	109	99	90	82
36-40	99	90	82	68
41-45	90	82	68	58
46-50	82	68	58	51
51-60	68	58	51	50
61-65	58	51	50	45
66-70	51	50	45	43
>71	50	45	43	41

Nu este cuprinsă valoarea terenului aferent locuinței, nici anexele gospodărești.

PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, MINIME - ETALON

- Eur/mp -

Dotări vechime ani	cu instalații electrice cu instalații sanitare cu instalații gaze			
	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
0-5	240	223	199	182
6-10	223	199	182	159
11-15	199	182	159	141
16-20	182	159	141	122
21-25	159	141	122	109
26-30	141	122	109	99
31-35	122	109	99	90
36-40	109	99	90	82
41-45	99	90	82	68
46-50	90	82	68	58
51-60	82	68	58	51
61-65	68	58	51	50
66-70	58	51	50	45
>71	51	50	45	43

Nu este cuprinsă valoarea terenului aferent locuinței, nici anexele gospodărești.

IMOBILE din ZIDĂRIE PARTER și 1-4 ETAJE

Locuința cu pereți din zidărie din cărămidă, piatra sau înlocuitori, planșee lemn sau beton armat, șarpantă lemn, parter P+1-4 E

PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, MINIME - ETALON

- Eur/mp -

Dotări vechime ani	cu instalații electrice			
	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
0-5	182	159	141	122
6-10	159	141	122	109
11-15	141	122	109	99
16-20	122	109	99	90
21-25	109	99	90	82
26-30	99	90	82	68
31-35	90	82	68	58
36-40	82	68	58	51
41-45	68	58	51	50
46-50	58	51	50	45
51-60	51	50	45	41
61-65	50	45	41	38
66-70	45	41	38	36
>71	41	38	36	32

Pentru imobilele cu etaj se ia în calcul suprafața desfășurată (parter+etaj).
Valoarea pentru demisol, mansardă se corectează prin înmulțirea cu 0,75-diminuare 25%.
Nu este cuprinsă valoarea terenului aferent locuinței, nici anexele gospodărești.

PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, MINIME - ETALON

- Eur/mp -

Dotări vechime ani	cu instalații electrice/sanitare			
	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
0-5	199	182	159	141
6-10	182	159	141	122
11-15	159	141	122	109
16-20	141	122	109	99
21-25	122	109	99	90
26-30	109	99	90	82
31-35	99	90	82	68
36-40	90	82	68	58
41-45	82	68	58	51
46-50	68	58	51	50
51-60	58	51	50	45
61-65	51	50	45	41
66-70	50	45	41	38
>71	45	41	38	36

Pentru imobilele cu etaj se ia în calcul suprafața desfășurată (parter+etaj).
Valoarea pentru demisol, mansardă se corectează prin înmulțirea cu 0,75-diminuare 25%.
Nu este cuprinsă valoarea terenului aferent locuinței, nici anexele gospodărești.

PREȚURI DE PIAȚĂ - UNICE, MINIME - ETALON
- Eur/mp -

Dotări vechime ani	cu instalații electrice/sanitare/gaze			
	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
0-5	223	199	182	159
6-10	199	182	159	141
11-15	182	159	141	122
16-20	159	141	122	109
21-25	141	122	109	99
26-30	122	109	99	90
31-35	109	99	90	82
36-40	99	90	82	68
41-45	90	82	68	58
46-50	82	68	58	51
51-60	68	58	51	50
61-65	58	51	50	45
66-70	51	50	45	41
>71	50	45	41	38

Pentru imobilele cu etaj se ia în calcul suprafața desfășurată (parter+etaj).

Valoarea pentru demisol, mansardă se corectează prin înmulțirea cu 0,75-diminuare 25%.

Nu este cuprinsă valoarea terenului aferent locuinței, nici anexele gospodărești.

TEREN
în MEDIUL URBAN

VALORI DE PIAȚĂ - UNICE, ETALON
- Eur/mp -

INTRAVILAN							
Curți, construcții				Arabil, livada, fâneată, pășune, vie			
Zona A	Zona B	Zona C	Zona D	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
24,6	20,5	14,5	10,3	8,0	5,7	4,5	2,3

- Eur/mp -

EXTRAVILAN							
Sate componente	Vie	Lv	ArP	ArS	Fn	Ps	Pd/TN
Pucioasa	0,5	2,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3/0,2
Bela, Diaconești, Miculești	0,5	0,9	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3/0,2
Glodeni	0,3	0,9	0,3	0,2	0,1	0,1	0,3/0,2
Pucioasa, sat Malurile	0,3	0,7	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3/0,2

APARTAMENTE ÎN BLOCURI

VALORI DE PIAȚĂ - ETALON MINIM
-Eur/mp Su totală (cu balcon)-

Zona	Confort	1 camera	2 camere	3 camere	4 camere	5 camere
A	1	333	317	287	269	258
	2	328	308	277	256	
	3	320	304	267	246	
B	1	289	285	265	244	
	2	277	271	261	240	
	3	267	265	250	211	
C	1	256	254	246	226	
	2	246	244	220	234	
	3	236	220	197	185	-
D	1	226	201	183	172	-
	2	185	180	164	160	-
	3	164	174	154	129	-

Valoarea apartamentului include boxa, garaj situate la demisolul, subsolul blocului și terenul aferent în cota indiviza.

Pentru camerele din fostele cămine de nefamiliști, fără baie și bucătărie, valoarea este de 62eur/mp suprafața utila.

APARTAMENTE

Gradul de confort în funcție de suprafețele utile ale apartamentelor

1 camera	2 camere	3 camere	4 camere	5 camere
confort 1				
> 26 mp	> 40 mp	> 55 mp	>70 mp	> 100 mp
confort 2				
23-26 mp	36-40 mp	48-55 mp	60-70 mp	-
confort 3 si 4				
< 23 mp	< 36 mp	<48 mp	< 60 mp	-

HALE DE PRODUCȚIE ȘI DEPOZITARE

PREȚURI DE PIAȚĂ – ETALON MINIM

- Eur/mp -

Zona vechime ani	Zona A	Zona B	Zona C	Zona D
0-5	141	127	109	95
6-10	131	118	105	90
11-15	122	109	99	86
16-20	118	105	90	82
21-25	109	95	86	77
26-30	90	82	73	64
31-35	77	68	64	54
36-40	64	54	50	45
41-45	45	41	36	32
46-50	43	39	34	30
51-60	39	35	31	28
61-65	35	32	28	25
66-70	31	28	25	22
>71	28	24	22	18

NOTA: Valorile se refera doar la construcțiile pe structura din beton armat și/sau oțel, zidărie din cărămidă (BCA) sau panouri izopan, exclusiv construcțiile de tip baracă metalică demontabilă. În valoarea unitară a spațiilor de producție și depozitare nu este inclusă valoarea terenului aferent.

(Sursa: Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, Camera Notarilor Publici Ploiești, *STUDIUL DE PIAȚĂ CARE CONȚINE INFORMAȚIILE PRIVIND VALORILE MINIME CONSEMNAȚE PE PIAȚA IMOBILIARA SPECIFICĂ ANULUI PRECEDENT, județul Dâmbovița - VALABILA PENTRU ANUL 2021,*

http://www.unnpr.ro/files/expertize2021/CNPPploiesti/dambovita_2021.pdf,

Informații accesate la data de 15.12.2021; Informații prelucrate)

D. Alimentare cu apă și canalizare

Orașul Pucioasa dispune în prezent de un sistem de alimentare cu apă potabilă, rețea de canalizare, rețea de alimentare cu energie electrică, rețea de alimentare cu gaze naturale și rețea de iluminat. Aceste rețele sunt într-o continuă dezvoltare și modernizare.

Asociațiile de dezvoltare intercomunitare sunt o formulă agreată de autoritățile administrațiilor publice locale pentru a furniza în comun servicii publice aflate în propria responsabilitate. Prin asociere, autoritățile administrației publice locale pot asigura un standard de calitate mai ridicat serviciilor publice furnizate cetățenilor din colectivitățile locale membre. Acest instrument vine să compenseze insuficiența fondurilor aflate la disponibilitatea administrației locale și a personalului specializat în atragerea unor finanțări sau chiar imposibilitatea de a răspunde condițiilor impuse de criteriile de eligibilitate prevăzute în programele operaționale.

Orașul Pucioasa face parte din **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Apa Dâmbovița”**, conform Actului constitutiv autentificat la data de 02.08.2017.

Obiectivele specifice ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Apa Dâmbovița” urmăresc creșterea gradului de conștientizare și informare a autorităților administrației publice locale privind beneficiile conferite de asocierea unităților administrativ teritoriale, stimularea asocierii unităților administrativ teritoriale pentru creșterea calității și eficienței serviciilor publice locale furnizate în comun, precum și realizarea unor proiecte de dezvoltare viabile, de interes zonal și regional.

Asociația s-a constituit în scopul reglementării, înființării, organizării, finanțării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional, destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente Serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, pe baza strategiei de dezvoltare a Serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

Interesul comun care stă la baza constituirii Asociației este interesul general al locuitorilor de pe raza unităților administrativ-teritoriale membre pentru îmbunătățirea calității Serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile unor tarife care să respecte limitele de suportabilitate ale populației și principiul „poluatorul plătește”, atingerea și respectarea standardelor europene privind protecția mediului, precum și creșterea capacității de atragere a fondurilor pentru finanțarea investițiilor necesare în infrastructura tehnico-edilitară aferentă Serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

Modalitatea de gestiune a Serviciului de alimentare cu apă și de canalizare este gestiunea delegată, care se realizează în baza unui contract de delegare a gestiunii atribuit, conform prevederilor legale, unui operator regional, astfel cum este în legislația națională, al cărui capital social este deținut integral de unitățile administrativ-teritoriale membre ale Asociației.

*(Sursa: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Apa Dâmbovița”,
<http://adiapadb.ro/>,
Informații accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate)*

Operatorul Regional care asigură gestionarea sistemului de alimentare cu apă și sistemului de canalizare în orașul Pucioasa este Compania de Apă Târgoviște Dâmbovița S.A., o societate pe acțiuni, cu capital integral public, înființată în anul 2007, prin reorganizarea vechii regii autonome - R.A.G.C. Transformarea în societate pe acțiuni a fost necesară în vederea constituirii unui operator regional în județul Dâmbovița, viabil și stabil din punct de vedere financiar, care să poată accesa fondurile UE.

Aționarul majoritar al companiei este Municipiul Târgoviște, reprezentat de Consiliul Local Târgoviște, fiind urmat de Județul Dâmbovița, reprezentat de Consiliul Județean Dâmbovița și un număr de 36 localități de pe raza județului Dâmbovița, reprezentate de Consiliile Locale ale acestor localități.

Compania deține Licență ANRSC (Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice) pentru Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Principalele activități ale Companiei de Apă Târgoviște-Dâmbovița (CATD):

- Captarea, tratarea, transportul și distribuția apei potabile;
- Colectarea, transportul și epurarea apelor uzate și pluviale;
- Lucrări de construcții și instalații aferente sistemului de alimentare cu apă și canalizare;
- Verificarea metrologică, prin standul propriu, a contoarelor de apă cu Dn 15 - 40(mm);

- Analiza calitativă a apei potabile, prin laboratoarele proprii: Laborator Central Apă Potabilă (cu sediul în Târgoviște), Laborator Apă Potabilă Pucioasa și Laboratorul de Proces Găești;
- Analiza calitativă a apei uzate, prin laboratoarele proprii: Laborator Apă Uzată Târgoviște și laboratoarele de proces: Pucioasa, Fieni, Găești, Titu și Moreni;
- Activități de proiectare aferente obiectului de activitate al Companiei.

Activitatea se desfășoară prin intermediul a șase secții: Târgoviște, Pucioasa, Moreni, Titu, Găești și Fieni.

Monitorizarea calității apei potabile se face cu scopul de a asigura:

- verificarea eficacității măsurilor de control a riscurilor cu impact asupra sănătății umane, pe tot parcursul lanțului de aprovizionare cu apă (captare, tratare, înmagazinare și distribuție), precum și îndeplinirea obiectivului la punctul de conformitate, respectiv că apa este sanogenă și curată;
- furnizarea informațiilor cu privire la calitatea apei potabile pentru a demonstra că apa este sanogenă, curată, lipsită de microorganisme, paraziți și că sunt respectate valorile parametrilor stabiliți în anexa nr. 1 din Legea calității apei potabile nr. 458/2002 (republicată) cu modificările și completările ulterioare;
- identificarea mijloacelor adecvate de reducere a riscului pentru sănătatea umană.

Laboratoare

În cadrul CATD, activitatea de monitorizare a calității apei potabile este efectuată de 2 laboratoare care sunt înscrise în Registrul Laboratoarelor înregistrate la Ministerului Sănătății pentru efectuarea monitorizării operaționale în cadrul controlului oficial al calității apei potabile și anume:

- Laboratorul de Apă Potabilă Târgoviște, care asigură monitorizarea operațională a calității apei potabile în zona de sud și sud – vest a Județului Dâmbovița (centrul zonal Târgoviște, centrul zonal Titu și centrul zonal Găești)
- Laboratorul de Apă Potabilă Pucioasa, care asigură monitorizarea operațională a calității apei potabile în zona de nord și nord - est a Județului Dâmbovița (centrul zonal Pucioasa, centru zonal Fieni și centrul zonal Moreni)

Laboratoarele de Apă Potabilă Târgoviște și Pucioasa efectuează analize organoleptice, fizico-chimice și microbiologice pentru determinarea parametrilor de calitate ai apei potabile, într-un sistem al calității conform cerințelor standardului SR EN ISO/CEI 17025:2018.

Pentru asigurarea la cote cât mai înalte a calității rezultatelor analizelor, laboratoarele aplică metode de analiză adecvate, în conformitate cu ultimele ediții ale standardelor de analiză, dispun de personal de management și tehnic competent, care corespunde criteriilor de pregătire, instruire și experiență impuse de standardele de analiză, sunt dotate cu echipamente moderne, etalonate și întreținute conform procedurilor stabilite, sunt aprovizionate cu reactivi de calitate corespunzătoare standardelor europene. De asemenea, laboratoarele au un sistem intern de control permanent al calității rezultatelor analizelor, prin validări primare și secundare. În acest sens, ele participă cu regularitate la scheme de comparări inter-laboratoare împreună cu alte laboratoare din Uniunea Europeană. Cele două laboratoare de analize de apă potabilă colaborează cu clienții pentru clarificarea cerințelor specificate de aceștia și prin regulile lor de funcționare și asigură confidențialitatea informațiilor în raport cu alți clienți.

Laboratoarele execută analize, în baza unui Program de monitorizare avizat de către Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, care cuprinde un Plan de prelevare și analiză a probelor de apă pentru fiecare zonă de aprovizionare cu apă precum și parametrii pentru care se înregistrează măsurători în cadrul unui proces continuu de monitorizare în conformitate cu prevederile Legii 458/2002 a calității apei potabile republicată cu modificările și completările ulterioare, în vederea identificării eventualelor accidente ale surselor de apă și a asigurării calității apei potabile distribuite populației. Scopul este prevenirea îmbolnăvirilor datorate consumului de apă, prin depistarea din timp și înlăturarea sau limitarea factorilor de risc care ar putea să modifice calitatea apei și să afecteze starea de sănătate a consumatorilor.

Lista parametrilor pentru care laboratoarele de apă potabilă își declară competența:

- Parametri indicatori: concentrația ionilor de hidrogen (pH-ul apei), turbiditate, conductivitate, clor rezidual liber, clor total, suma de calciu și magneziu, fier, indice de permanganat, cloruri, amoniu, culoare, miros, gust, sulfați, mangan, aluminiu, număr de colonii la 22 grade Celsius, număr de colonii la 37 grade Celsius, bacterii coliforme și Clostridium perfringens;
- Parametri chimici: nitrați și nitriți;
- Parametri microbiologici: Escherichia coli și Enterococi intestinali.
- Verificarea calității apei

Verificarea calității apei potabile produse și distribuite este efectuată de către Direcțiile de Sănătate Publică Dâmbovița și Prahova, Institutul Național de Sănătate Publică București, în baza Planului de monitorizare de audit, atât la ieșirea din stația de apă, la robinetul consumatorului cât și la intrarea în clădire, pentru fiecare sistem de alimentare cu apă potabilă.

Informarea consumatorilor

Scopul monitorizării operaționale este de a produce periodic informații despre calitatea organoleptică și microbiologică a apei potabile produse și distribuite și despre eficiența tehnologiei de tratare, în scopul determinării conformității - apa potabilă este corespunzătoare sau nu din punct de vedere al valorilor parametrilor stabiliți prin Legea 458/2002 a calității apei potabile (republicată) cu modificările și completările ulterioare.

Compania de Apă Târgoviște-Dâmbovița comunică rezultatul monitorizării calității apei potabile distribuite în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, rezultatele fiind postate pe site-ul www.catd.ro.

Laboratorul de Apă Potabilă poate efectua analize către terți (persoane fizice sau juridice) în baza unor cereri pe formulare proprii fiecăruia sau pe formularul de comandă pus la dispoziție de către Laboratorul de Apă Potabilă.

Monitorizarea calității apei uzate

Se realizează în șase laboratoare situate în orașele Târgoviște, Pucioasa, Fieni, Titu, Găești și Moreni.

Verificarea calității apei uzate se asigură prin activitatea laboratoarelor proprii de apă uzată, frecvența de monitorizare și indicatorii de calitate monitorizați fiind cei impuși prin Autorizația de mediu, prin Autorizația de gospodărire a apelor și prin legislația aplicabilă în domeniu.

Laboratoarele realizează monitorizarea calității apei pe fluxul tehnologic al stațiilor de epurare și a rețelelor de canalizare din mediul urban și rural.

Laboratoarele de Apă Uzată aplică metode de încercare standardizate și adecvate, în conformitate cu ultimele ediții ale standardelor de analiză în vigoare. Rezultatele obținute sunt înregistrate în Registre și Rapoarte de încercare/ Buletine de analiză, pe suport de hârtie și electronic. Raportul de încercare/ Buletinul de încercare furnizează beneficiarului informații referitoare la calitatea și proveniența apei, având posibilitatea să compare diverse caracteristici ale acesteia cu prevederile impuse de legislația în vigoare.

Laboratoarele de Apă Uzată dispun de spații moderne și personal competent, specializați pe tehnici analitice clasice și moderne.

Serviciile oferite de Laboratoarele de Apă Uzată se caracterizează prin operativitate, seriozitate, corectitudinea rezultatelor, confidențialitate și respect pentru clienți.

Laboratoarele de Apă Uzată pot efectua încercări/ analize către terți (persoane fizice sau juridice) în baza unor cereri pe formulare proprii fiecăruia sau pe formularul de comandă pus la dispoziție de către Laboratoarele de Apă Uzată.

*(Sursa: Compania de Apă Târgoviște-Dâmbovița,
www.catd.ro.*

Informații accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate)

Calitatea apei a fost una dintre problemele cheie ale orașului Pucioasa, pentru care autoritățile publice locale au găsit o rezolvare abia în anul 2018, an în care au fost finalizate lucrările la investiția **"INSTALAȚIE DE ALIMENTARE CU APĂ POTABILIZABILĂ A STAȚIEI DE TRATARE A APEI PUCIOASA"**, care a constat în realizarea unei conducte de aducțiune de la Gâlma la Pucioasa, varianta cea mai bună în zonă din punct de vedere al calității apelor, înlocuind astfel sursa de apă potabilă utilizată inițial (Barajul de acumulare Pucioasa). Pentru această investiție s-a solicitat finanțare de la Guvernul României în anul 2016, însă acesta nu a alocat fondurile necesare. Prin eforturile autorităților administrației publice locale, investiția a fost derulată cu fonduri de la bugetul local al orașului Pucioasa.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate);

Date statistice privind alimentarea cu apă în orașul Pucioasa

Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile, în orașul Pucioasa, a crescut în 2019, față de 2010, cu 16,1 km, reprezentând o creștere procentuală cu 53,3%, în timp ce la nivel de județ creșterea înregistrată a fost de 477,6 km, ceea ce înseamnă o creștere procentuală cu 30,6%.

Lungimea rețelei de apă (km)										
Anul:	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pucioasa	30,2	30,2	30,2	30,2	30,2	30,2	46,3	46,3	46,3	46,3
Dâmbovița	1.559,8	1.594,3	1.650,6	1.702,9	1.793,4	1.806,8	1.900,8	1.899,3	1.976,8	2.037,4

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Se remarcă o creștere mare la nivelul anului 2016, după care nu au mai fost realizate investiții majore. În orașul Pucioasa mai sunt gospodării care nu sunt conectate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă, motiv pentru care trebuie luate măsuri pentru soluționarea acestei probleme, însă acestea depind de investițiile operatorului regional.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>. Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Cantitatea de apă distribuită consumatorilor, în orașul Pucioasa, a scăzut semnificativ de la 536 mii mc în anul 2010, la 485 mii mc în anul 2019, reprezentând o scădere procentuală de 9,51%. La nivel județean, cantitatea de apă distribuită consumatorilor a crescut de la 11.723 mii mc în 2010 la 12.086 mc în 2019, reprezentând o creștere procentuală de 3,1%.

În orașul Pucioasa, în anul 2019, din cantitatea totală a apei distribuită consumatorilor, un procent de 78,8% este destinată uzului casnic, în timp ce la nivel județean, apa destinată uzului casnic reprezenta 84,9% din totalul cantității de apă distribuită consumatorilor.

Cantitatea de apă distribuită consumatorilor (mii metri cubi)											
Anul:		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pucio	Total	536	532	556	500	486	483	467	480	483	485
	-pentru uz casnic	393	392	408	386	369	376	365	375	378	382
Dâmb	Total	11.723	11.416	11.415	10.941	10.064	10.581	11.371	12.254	11.561	12.086
	-pentru uz casnic	7.979	7.830	8.139	7.956	7.547	7.933	8.269	9.467	9.648	10.256

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>. Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Date statistice privind rețeaua de canalizare din orașul Pucioasa

Lungimea rețelei de canalizare a crescut în 2019 cu aproximativ o treime față de anul 2010, ajungând la o lungime totală de 39,5 km.

Lungimea rețelei de canalizare (km)										
Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pucioasa	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	39,5	39,5
Dâmbovița	255,9	262	301,6	327,8	339,6	376,8	459,7	478	598,3	628,3

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Dezvoltarea rețelei de canalizare se observă și la nivelul județului Dâmbovița. Astfel, în perioada 2010-2019, lungimea acesteia s-a dublat, ajungând la o lungime totală de 628,3 km.

Se remarcă o creștere mare în cursul anului 2018, după care nu au mai fost realizate investiții majore.

În orașul Pucioasa mai sunt gospodării care nu sunt conectate la rețeaua de canalizare, motiv pentru care trebuie luate măsuri pentru soluționarea acestei probleme, însă acestea depind de investițiile operatorului regional.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>. Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

E. Alimentare cu energie electrică

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" S.A. este operatorul de transport și de sistem din România, cu un rol cheie pe piața de energie electrică din România.

CNTEE "TRANSELECTRICA" S.A. a fost înființată prin Ordonanța Guvernului nr. 627/2000, în urma separării structurii integrate vertical a fostei Companii Naționale de Electricitate în 4 entități cu personalitate juridică independentă.

Societatea administrează și operează sistemul electric de transport și asigură schimburile de electricitate între țările Europei Centrale și de Est, ca membru al ENTSO-E (Rețeaua Europeană a Operatorilor de Transport și Sistem pentru Energie Electrică).

Societatea este responsabilă pentru transportul energiei electrice, funcționarea sistemului și a pieței, asigurarea siguranței Sistemului Electroenergetic National (SEN).

De asemenea reprezintă principala legătură dintre cererea și oferta de electricitate, echilibrând permanent producția de energie cu cererea.

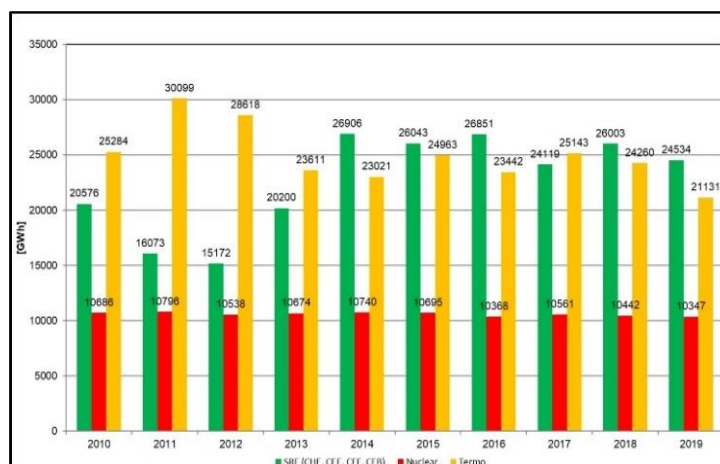
CNTEE "Transelectrica" S.A. realizează activitatea de transport al energiei electrice prin intermediul Rețelei Electrice de Transport (RET), formată din stații și linii electrice.

RET este rețeaua electrică de interes național și strategic cu tensiunea de linie nominală mai mare de 110 kV.

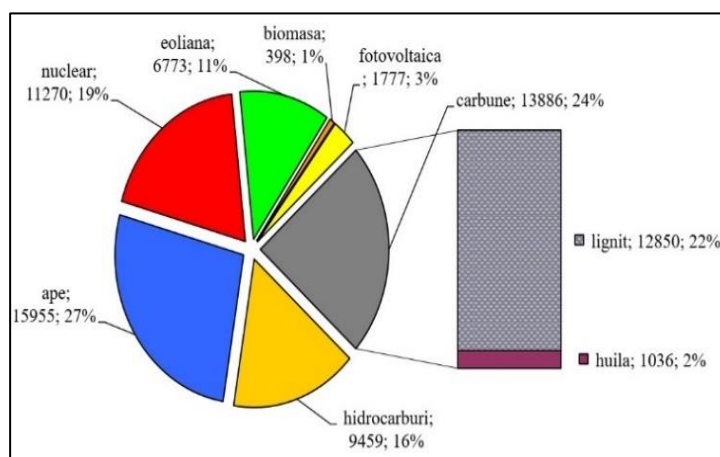
Prezentăm o serie de date referitoare la producția de energie electrică, structura pe resurse primare, structura rețelei electrice de transport și evoluția consumului intern net, la nivelul țării:

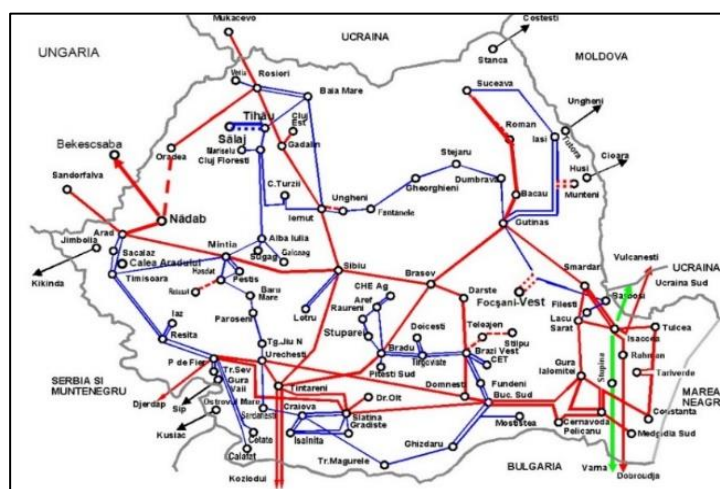
Evoluția producției nete anuale de energie electrică în România, în perioada 2010-2019

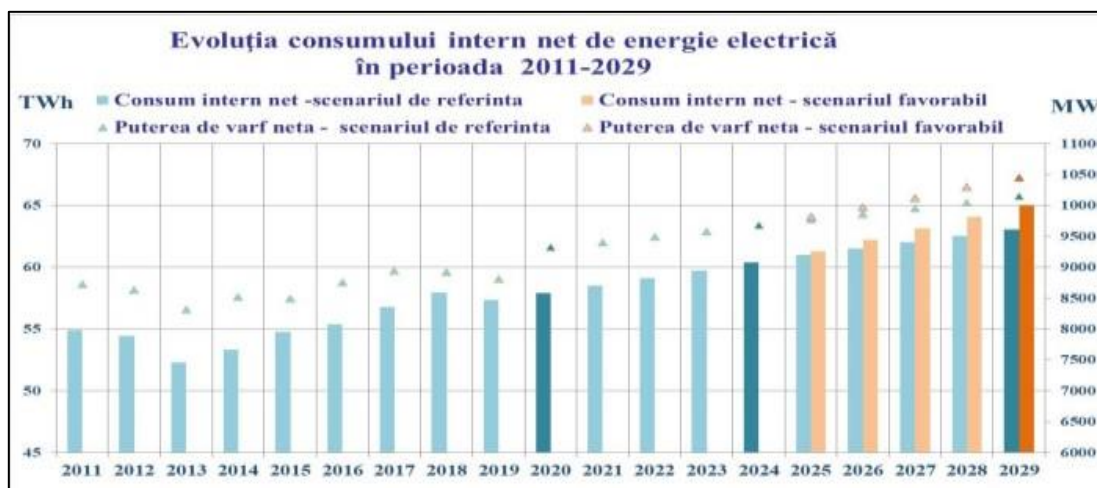

Structura pe resurse primare [GWh:%] a producției brute de energie electrică în anul 2019

Rețeaua Electrică de Transport – octombrie 2017

(Sursa: Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" S.A., <https://www.transelectrica.ro>,
Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" S.A., Planul de Dezvoltare a RET 2020-2029, <https://www.transelectrica.ro/documents/10179/11109053/Planul+de+dezvoltare+a+RET+2020+2029.pdf/5524ca56-0166-4964-8bf9-b1d2cfadeea0>,
Informații accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate;)

Alimentarea cu energie electrică a orașului Pucioasa se realizează prin intermediul operatorilor autorizați, din Sistemul Electroenergetic Național.

La Institutul Național de Statistică, în baza de date Tempo Online, nu se regăsesc date statistice referitoare la rețeaua de alimentare cu energie electrică sau consumul de energie electrică în orașul Pucioasa.

F. Alimentare cu gaze naturale

Lungimea rețelei de alimentare cu gaz a orașului Pucioasa a fost extinsă în perioada 2010-2019 cu 2,5 km, ajungând la 60,9 km.

Lungimea rețelei de alimentare cu gaz (km)										
Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pucioasa	58,4	62,2	62,4	66,7	63,5	64,9	65	59,4	59,3	60,9
Dâmbovița	1.332,1	1.455,6	1.484,8	1.512,7	1.517,3	1.526,2	1.534,6	1.546,9	1.591,6	1.599,9

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Consumul de gaze naturale în orașul Pucioasa a fost de 6.693 mii mc, dintre care 4.842 mii mc destinați uzului casnic, reprezentând un procent de 72,34%, cu mult peste raportul la nivelul județului Dâmbovița unde procentul gazelor naturale destinat uzului casnic este de 47,08%.

În orașul Pucioasa, consumul pe cap de locuitor în anul 2019 a fost de aproximativ 447 mc, cu 23% mai mult decât la nivel de județ unde consumul a fost de 362 mc pe cap de locuitor, și cu 10% mai mult decât consumul la nivel național, acesta fiind de numai 407 mc pe cap de locuitor.

		Cantitatea de gaze distribuită (mii metri cubi)									
Anul		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pucioasa	Total	7.457	7.156	7.226	6.633	6.259	6.170	6.332	6.903	6.581	6.693
	din care: pentru uz casnic	5.011	4.862	4.774	4.480	4.213	4.183	4.240	4.852	4.591	4.842
Dâmbovița	Total	207.771	200.195	172.348	159.865	150.658	163.147	165.604	182.544	187.480	188.455
	din care: pentru uz casnic	79.141	69.754	68.648	68.755	67.896	68.453	70.628	81.326	83.569	88.730

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

G. Alimentare cu energie termică

În orașul Pucioasa nu există un sistem centralizat de alimentare cu energie termică. În majoritatea apartamentelor încălzirea și producerea de apă caldă se realizează cu centrale termice individuale de apartament, majoritatea folosind gazul drept combustibil.

În blocurile construite de Agenția Națională pentru Locuințe se folosesc centrale de bloc, folosind gazul drept combustibil. Mai există însă și apartamente în care se folosesc pentru energia termică buteliile cu gaz lichefiat sau aparatele electrice sau, în foarte puține cazuri, alte sisteme de încălzire.

Încălzirea și producerea de apă caldă la case, care sunt majoritare, se realizează în mare parte tot cu centrale termice individuale. Centralele utilizează drept combustibil gazul natural sau combustibilul solid (lemne, pelete sau cărbuni). Există însă și locuințe în care se folosesc buteliile cu gaz petrolier lichefiat sau energia electrică sau, în foarte puține cazuri, alte sisteme de încălzire.

La Institutul Național de Statistică, în baza de date Tempo Online, nu se găsesc date statistice referitoare la alimentarea cu energie termică în orașul Pucioasa.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații preluate la data de 25.06.2020; Informații prelucrate și interpretate)

H. Sistemul de iluminat public

Serviciul de iluminat public în orașul Pucioasa este asigurat de către societatea SERVICIUL COMUNITAR DE UTILITĂȚI PUBLICE PUCIOASA SCUP S.R.L., al cărei capitalul social aparține în întregime asociatului unic, Consiliul Local Pucioasa, în baza unui Contract de delegare.

Lungimea rețelei de iluminat este de 51,083 km dintre care 48,758 km LEA (linie electrică aeriană) și 2,325 km LES (linie electrică subterană).

Cei 51,083 km ai rețelei sunt distribuiți astfel:

1. Străzi principale 6,550 km;
2. Străzi cu trafic mediu 31,369 km;
3. Străzi cu trafic scăzut, alei rezidențiale 13,164 km.

În prezent este în curs de implementare proiectul **SISTEM DE ILUMINAT EFICIENT ÎN ORAȘUL PUCIOASA**, finanțat prin Regio-Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Obiectiv specific 3.1 Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari). Obiectivul specific al proiectului este creșterea eficienței energetice prin înlocuirea corpurilor vechi de iluminat public, care au un consum ridicat de energie electrică, cu corpuri noi de iluminat, de tip LED, eficiente energetic, precum și implementarea unui sistem de telegestiune la nivelul întregului sistem de iluminat public.

Totodată, în cadrul unor proiecte de infrastructură aflate în derulare în Pucioasa, se regăsește și câte o secțiune ce presupune extinderea/ modernizarea sistemului de iluminat public pe suprafața infrastructurii în cauză (de exemplu: Grădina Gară și Grădina Stadionului, Grădina Avram Iancu, zona Parcului central și străzile Republicii și Cerealiștilor, zona Grădiniței nr. 1 Prichindel și străzile adiacente, zona Grădiniței nr. 2 și străzile adiacente, zona Moțăianca și drumul de acces, zona Lunca Ialomitei și drumul de acces etc.). Astfel, prin aceste investiții, calitatea sistemului de iluminat public din orașul Pucioasa se va îmbunătăți considerabil.

*(Sursa: SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE PUCIOASA SCUP S.R.L.;
Primăria orașului Pucioasa;
Informații preluate la data de 25.06.2020; Informații prelucrate și interpretate)*

I. Managementul deșeurilor urbane

Orașul Pucioasa este membru al **Asociației de Dezvoltare Intercomunitară "Management Integrat al Deșeurilor în județul Dâmbovița"**. Asociația este persoană juridică română de drept privat, cu Statut de utilitate publică, fără scop patrimonial.

Scopul Asociației este îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare a sistemelor de colectare, transport, depozitare, prelucrare a deșeurilor solide aferente localităților din raza de activitate a Consiliilor locale asociate, prin promovarea de investiții finanțate în principal din fonduri europene, rambursabile și nerambursabile.

De asemenea scopul Asociației este și de a înființa, organiza, reglementa, finanța, exploata, monitoriza și gestiona sistemele de colectare transport, depozitare, prelucrare a deșeurilor solide, pe raza de competență a unităților administrativ teritoriale membre.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară amintită s-a înființat prin încheierea civilă nr. 1A/17.01.2001, având ca asociați toate unitățile administrativ teritoriale din județul Dâmbovița. Asociația s-a constituit în vederea accesării unei finanțări nerambursabile, prin programul ISPA – măsura "Reabilitare Colectării, Transportului, Depozitării, Prelucrării Deșeurilor Solide în județul Dâmbovița", program cu aplicabilitate la nivelul întregului județ.

Prin semnarea în anul 2004 a Memorandumului de Finanțare între Guvernul României și Comisia Europeană, Programul ISPA a primit finanțarea nerambursabilă pentru următoarele obiective:

- construirea a două depozite ecologice la Aninoasa și Titu;
- închiderea depozitelor necontrolate orășenești;
- eliminarea depozitelor necontrolate din mediul rural;
- execuția unor puncte de precolectare a deșeurilor menajere din mediul urban.

Pentru ducerea la îndeplinire a Programului ISPA, prin Memorandumul de Finanțare s-a prevăzut ca, în etapa finală a acestuia să se procedeze la selectarea celor doi operatori economici, cărora să li se delege gestiunea celor două componente ale serviciului de salubritate la nivelul județului Dâmbovița, respectiv componența privind **colectarea și transportul deșeurilor**, precum și cea privind **depozitarea, tratarea și prelucrarea deșeurilor**.

Finalizarea Programului ISPA de management al deșeurilor, materializat prin funcționarea sistemului de colectare și transport al deșeurilor și prin operarea celor două depozite ecologice de la Aninoasa și Titu, a prevăzut și finanțarea acestui sistem prin instituirea unui mijloc de plată a acestor servicii, cum este **taxa de habitat**. Pentru ca sistemul să poată funcționa și pentru ca prevederile Memorandumului de Finanțare să fie îndeplinite, plata serviciilor de salubritate este obligatorie.

(Sursa: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Management Integrat al Deșeurilor în județul Dâmbovița,
<http://adideseuri.cjd.ro/>,
 Informații accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate)

În orașul Pucioasa, deșeurile municipale sunt colectate de către operatorul economic ce asigură transportul deșeurilor la groapa de gunoi Aninoasa. În ceea ce privește colectarea selectivă a deșeurilor, administrația publică locală continuă punerea la punct a unui sistem eficient. Astfel, în toate proiectele finanțate prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care sunt în curs de implementare și care se vor finaliza până la data de 31.12.2023, sunt prevăzute măsuri privind colectarea selectivă a deșeurilor.

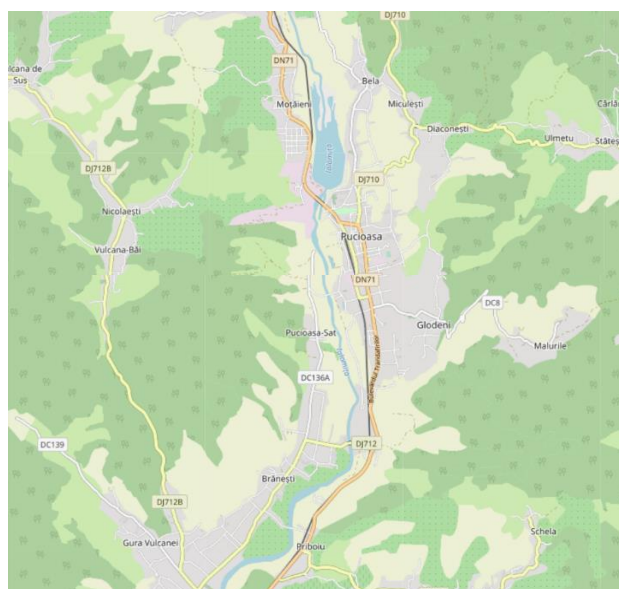
(Sursa: Primăria orașului Pucioasa;
 Informații preluate la data de 25.06.2020; Informații prelucrate și interpretate)

2.2.3.3 Infrastructura de transport și mobilitate

A. Infrastructura sistemului de transport

A1. INFRASTRUCTURA RUTIERĂ

Principalele artere de circulație ce traversează orașul Pucioasa sunt: **DN 71**, **DJ 710**, **DJ 710A** și **DJ 712**.

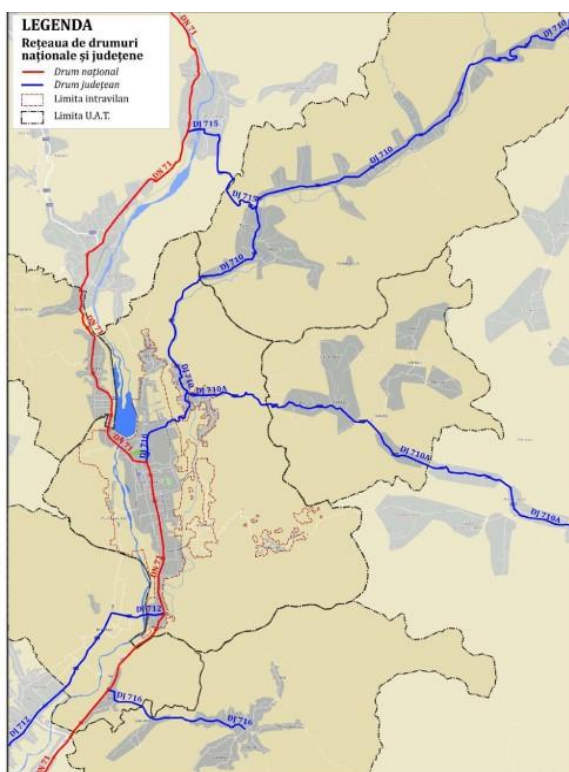

(Sursa: Comisia Europeană,
<https://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/map/maps.html>,
 Informații accesate la data de 12.11.2020)

Conform prevederilor OG nr. 43/28.08.1997, privind regimul drumurilor, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 237 din 29.06.1998, cu modificările și completările ulterioare:

- Drumurile naționale de pe teritoriul administrativ al orașului Pucioasa se află în administrarea Ministerului Transporturilor, prin Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere.
- Drumurile județene și orașenești de pe teritoriul administrativ al orașului Pucioasa se află în administrarea Consiliului local Pucioasa.

Traseul drumului național și traseele drumurilor județene care asigură conexiunea cu teritoriul învecinat sunt centralizate în tabelul de mai jos și sunt reprezentate grafic în figura alăturată.

Rețeaua de drumuri care asigură relația cu teritoriul învecinat

Drum	Origine	Destinație	Traseu
DN 71	Km 0+000, Tărtășești (DN 7)	Km 109+905, Sinaia (DN 1)	Tărtășești (Bâldana) - Răcari - Târgoviște - Pucioasa - Fieni - Moroeni - Sinaia
DJ 710	Km 0+000, Pucioasa (DN71)	Breaza (DJ 101R)	Pucioasa - Bezdead - Km 19+500 Limita județelor Dâmbovița - Prahova - Breaza
DJ 710A	Km 0+000, Pucioasa (Miculești) (DJ 710)	Km 38+280, I. L. Caragiale (DN 72)	Pucioasa - Vârfurile - Valea Lungă - Iedera - Moreni - I. L. Caragiale
DJ 712	Km 0+000, Târgoviște (DN71)	Km 16+877, Pucioasa (DN 71)	Târgoviște - Șotânga - Vulcana Pandele - Brănești - Pucioasa
DJ 715	Km 0+000, Buciumeni (DN 71)	Km 4+100, Bezdead (DJ 710)	Buciumeni - Bezdead
DJ 716	Km 0+000, Brănești (DN71)	Km 4+100, Glodeni	Brănești (Priboiu) - Glodeni

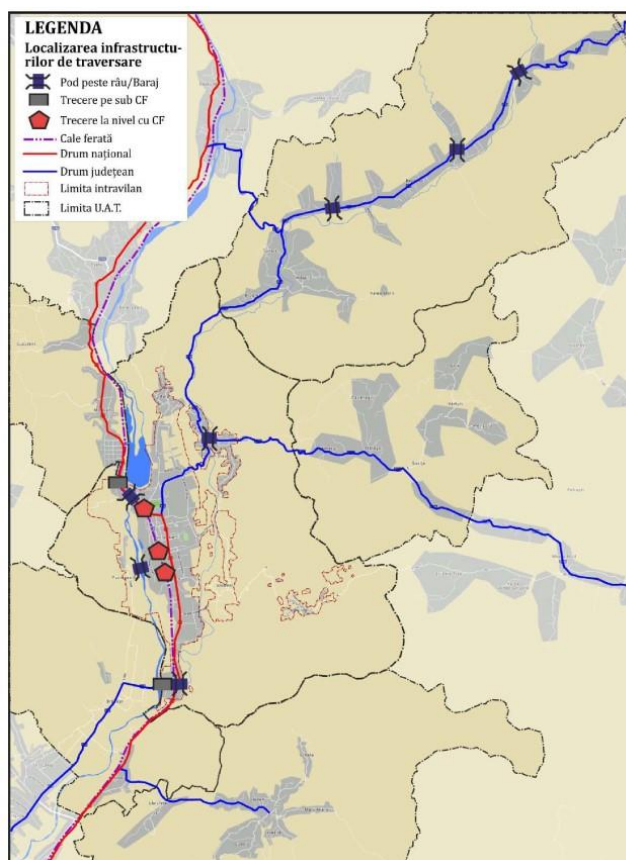
Infrastructura rutieră majoră din zona analizată în *Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Orașului Pucioasa* este reprezentată de drumul național - DN 71, care traversează teritoriul Orașului Pucioasa pe direcția Nord - Sud și de drumurile județene DJ 710, DJ 710A, DJ 712, DJ 715 și DJ 716.

Sectoarele stradale pe care sunt suprapuse traseele drumului național și al celor județene sunt cele mai solicitate din punct de vedere al traficului și, în același timp, cele pe care se înregistrează frecvent evenimente de circulație soldate cu victime.

Deficiența majoră a rețelei rutiere din zona Orașului Pucioasa este generată de lipsa unei variante de ocolire, care să conducă la eliminarea totală din rețeaua urbană a traficului de vehicule de marfă aflate în tranzit, diminuând în acest fel externalitățile suportate de locuitori.

Cursurile râului Ialomița și a pârâului Bizdidel constituie o barieră naturală, care delimitează teritoriul intravilan pe laturile de Vest și Est ale localității.

Acestea reduc accesibilitatea localităților componente Pucioasa Sat, Glodeni, Malurile, la nivelul întregii rețele de transport, existând mai multe structuri de traversare de capacitate redusă.

Infrastructurile majore de traversare rutieră și feroviară peste Râul Ialomița și Pârâul Bizdidel se observă în figura alăturată.

(Sursa: UAT Orașul Pucioasa, HCL Pucioasa nr. 98/30.05.2018 privind aprobarea „Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al Orașului Pucioasa”)

Lungimea străzilor orășenești

În anul 2019, în orașul Pucioasa, ponderea străzilor orășenești modernizate din totalul străzilor orășenești era de 41,94%.

Aceasta însemnând că, din lungimea totală a străzilor de 62 km, numai 26 sunt modernizate.

DN71-Intrarea în orașul Pucioasa
dinspre București
- aprilie 2021-

		Lungimea străzilor (km)									
Anul:		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pucioasa	Modernizate	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
	Nemodernizate	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
Dâmbovița	Modernizate	315	306	311	311	311	315	322	326	319	317
	Nemodernizate	122	119	121	121	121	117	110	101	101	98
România	Modernizate	16.911	17.413	17.933	19.775	20.208	20.598	20.972	21.413	21.780	22.355
	Nemodernizate	10.094	10.433	10.406	10.368	10.324	10.540	10.129	9.849	9.768	9.336

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

DN71-Ieșirea din orașul Pucioasa, spre Sinaia – aprilie 2021

În județul Dâmbovița, ponderea străzilor orășenești modernizate din totalul străzilor orășenești, era de 76,39%, însemnând ca din lungimea totală a străzilor de 415 km, doar 317 km reprezintă străzile modernizate.

DC136A-drum în curs de reabilitare – aprilie 2021

Autoritățile administrației publice locale au în derulare mai multe proiecte prin care se modernizează sau se reabilitează mai multe drumuri din oraș.

Comparativ cu situația la nivel național, unde procentul străzilor modernizate este de 70,54%, în județul Dâmbovița sunt cu aproximativ 5,85% mai puțini km de străzi modernizate, în timp ce orașul Pucioasa se află sub această medie națională cu aproximativ 29% mai puțini km de străzi modernizate.

În perioada 2010-2019, lungimea totală a străzilor din orașul Pucioasa a rămas aceeași. De asemenea, procentul de drumuri modernizare a rămas același. În această perioadă nu au fost modernizați deloc km de carosabil, în timp ce suprafața locuibilă în orașul Pucioasa a crescut cu 20,64%.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații preluate la data de 25.06.2020; Date prelucrate și interpretate; Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 14.01.2021; Date prelucrate și interpretate)

Căi de acces:

Orașul Pucioasa are o amplasare geografică deosebit de favorabilă, care asigură un acces facil din cele mai apropiate orașe mai ale țării: București, Ploiești, Pitești, Brașov.

Principalele căi de acces rutier sunt următoarele:

- DN 7 și DN 71 București-Chitila-Tărtășești (sat Bâldana)-Răcari-Ulmi-Târgoviște-Doicești-Pucioasa-Moroeni-Sinaia (circa 101 km, aprox. 2 ore)
- DJ 710 Breaza (PH)-Adunați-Bezdead-Pucioasa

- (circa 31 km, aprox. 50 min.)
- DJ 710A Moreni-Valea Lungă-Vârfurile-Pucioasa (circa 30 km, aprox. 40 min.)
  - DJ 712 Târgoviște-Șotânga-Vulcana Pandele-Brănești-Pucioasa (circa 25 km, aprox. 30 min.; este o alternativă la varianta principală prin DN 71)

Mijloace de transport în comun:

Prin autogara Pucioasa circulă autobuze/ microbuze/ autocare/ alte mijloace de transport în comun, către localitățile învecinate și către cele mai importante orașe din zonă sau chiar mai depărtate: Târgoviște, Moreni, Ploiești, Buzău, București, Brașov, Predeal și altele.

Autogara Pucioasa-aprilie 2021

Stație transport public în stațiunea Pucioasa aprilie 2021

Transportul local în orașul Pucioasa este asigurat de către mijloacele de transport în comun care fac legătura și cu alte unități administrativ-teritoriale.

Accesul rutier peste cele două ape curgătoare principale, pârâul Bizdidel și râul Ialomița se face prin intermediul a 4 poduri peste pârâul Bizdidel și 3 poduri peste râul Ialomița.

A2. INFRASTRUCTURA FERROVIARĂ

Rețeaua feroviară traversează teritoriul intravilan al Orașului Pucioasa pe latura de vest, fiind amplasată pe malul stâng al Râului Ialomița, de la extremitatea sudică a teritoriului până la ieșirea din zona de Nord a localității. Străzile Izvoare, Liniștei, Morilor și Sursei intersectează la nivel linia de cale ferată 904 Titu - Târgoviște - Pietroșița.

În comuna Moțăieni, în apropiere de limita cu orașul Pucioasa, linia de cale ferată 904 este intersectată la nivel și de drumul național (DN 71).

Aceste puncte de conflict generează timpi de așteptare, deci conduc la creșterea duratei deplasărilor realizate la nivelul rețelei rutiere și în plus generează și probleme legate de siguranța circulației.

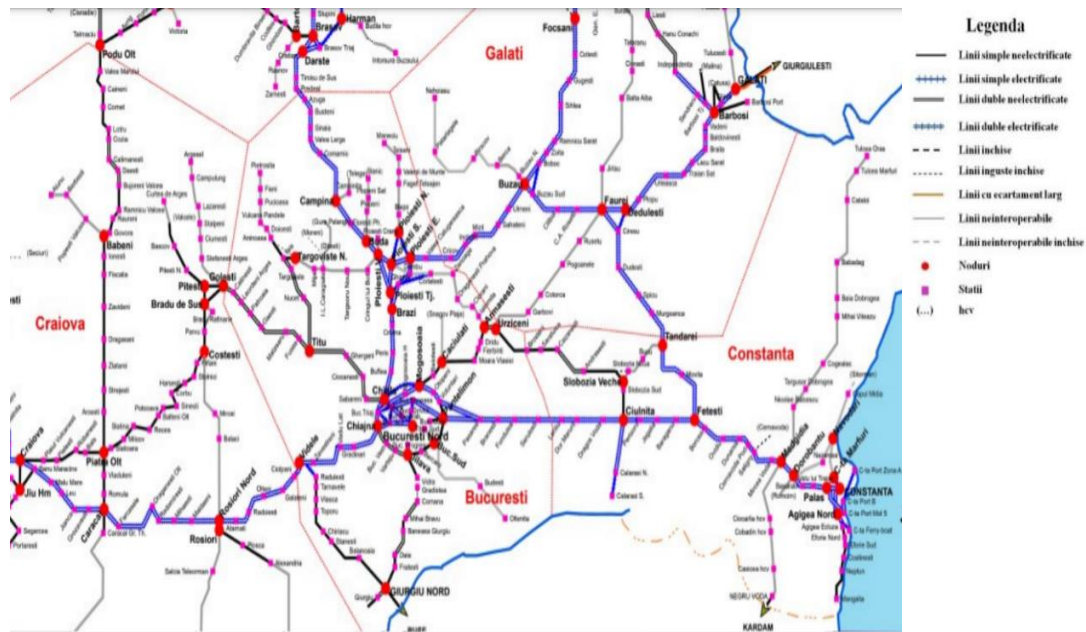
(Sursa: UAT Orașul Pucioasa, HCL Pucioasa nr. 98/30.05.2018 privind aprobarea „Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al Orașului Pucioasa”)

Gara Pucioasa este monument istoric și a fost construită în anul 1894, fiind amplasată pe o linie feroviară secundară, pe ruta Târgoviște-Pucioasa-Pietroșița.

Accesul pe calea ferată către orașul Pucioasa se poate face via Târgoviște, atât dinspre București cât și dinspre Ploiești.

Stația CF Pucioasa-intrare - aprilie 2021

Căi de acces feroviar:

- ruta București-Titu-Târgoviște-Pucioasa-Pietroșița (direct din București)
- ruta Ploiești-I.L.Caragiale-Târgoviște-Pucioasa-Pietroșița (din Ploiești, via Târgoviște)

Operatorul feroviar era, la sfârșitul anului 2020, societatea Transferoviar Călători SRL (TFC).

Calea ferată la Pucioasa-aprilie 2021

Stația CF Pucioasa-peron -aprilie 2021

(Sursa: Compania Națională de Căi Ferate CFR SA, Harta Generală Rețea C.F.R., <http://cfr.ro/files/ddr/2020%20DRR%20Ro/Anexa%201.a%20-%20Harta%20general%20rețea%20CFR%202020%20v9.0.pdf>; Informații accesate la data de 14.05.2021)

Extras din Mersul trenurilor - valabil începând cu data de 12.12.2021:

Stațiile de cale ferată și nr. de km de pe ruta București-Târgoviște-Pucioasa-Pietroșița și retur:

BUCUREȘTI NORD GR.A.	0	PIETROȘIȚA HM.	0
CHITILA	9	ȚEPEȘ VODA H.	4
Ghergani	36	FIENI	8
Conțești h.	41	MOȚĂIENI H.	11
Boteni h.	44	PUCIOASA HM	14
TITU	48	TRAINICA H.	17
Dâmbovicioara h.	51	SCARLENTA H.	19
Podu Râzii h.	55	VULCANĂ PANDELE HM.	21
Bănești h.	58	DOICEȘTI H.	23
Movila Dâmboviței h.	61	DOICEȘTI	25
Nucet	64	ANINOASA HM.	29
Cazaci	68	TEIȘ HM	31
Văcărești h.	73	ROMLUX H.	33
TÂRGOVIȘTE	80	TÂRGOVIȘTE	35
ROMLUX H.	82	Văcărești h.	42
TEIȘ HM	84	Cazaci	47
ANINOASA HM.	86	Nucet	51
DOICEȘTI	90	Movila Dâmboviței h.	54
DOICEȘTI H.	92	Bănești h.	57
VULCANĂ PANDELE HM	94	Dâmbovicioara h.	65
SCARLENTA H.	96	TITU	67
TRAINICA H.	98	Boteni h.	71
PUCIOASA HM	101	Conțești h.	73
MOȚĂIENI H.	104	Ghergani	79
FIENI	107	CHITILA	106
ȚEPEȘ VODA H.	111	PIETROȘIȚA HM.	115
PIETROȘIȚA HM.	115	BUCUREȘTI NORD GR.A.	115

Stațiile de cale ferată și nr. de km de pe ruta Ploiești-Târgoviște și retur:

PLOIEȘTI SUD	0	TÂRGOVIȘTE	0
PLOIEȘTI VEST	3	ROMLUX H.	2
CRÂNGU LUI BOT HM	9	TEIȘ HM.	4
Crângu Lui Tel hc	12	TÂRGOVIȘTE NORD	5
TÂRĞȘORU NOU	14	VALEA VOIEVOZILOR HC.	9
BRĂTĂȘANCA H.	17	RĂZVAD HC.	11
P.MAC.ZALHANAUA	20	ADÂNCA PM	17
I.L.CARAGIALE	25	MIJA	22
I.L.Caragiale Vest h.	27	I.L.Caragiale Vest h.	25
MIJA	30	I.L.CARAGIALE	27
ADÂNCA PM	35	P.MAC.ZALHANAUA	32
RĂZVAD HC.	41	BRĂTĂȘANCA H.	35
VALEA VOIEVOZILOR HC.	43	TÂRĞȘORU NOU	38
TÂRGOVIȘTE NORD	47	Crângu Lui Tel hc	40
TEIȘ HM.	48	CRÂNGU LUI BOT HM	43
ROMLUX H.	50	PLOIEȘTI VEST	49
TÂRGOVIȘTE	52	PLOIEȘTI SUD	52

(Sursa: T.F.C.: Transferoviar Călători SRL, <https://transferoviarcalatori.ro/ro/mersul-trenurilor/bucuresti-targoviste-pietrosita>, Informații accesate la data de 22.12.2021)

(Sursa: T.F.C.: Transferoviar Călători SRL, <https://transferoviarcalatori.ro/ro/mersul-trenurilor/ploiesti-sud-targoviste>, Informații accesate la data de 22.12.2021)

B. REȚEAUA DE TRANSPORT TRANS-EUROPEANĂ (TEN-T)

Rețeaua TEN-T europeană este compusă din două niveluri: o rețea centrală care urmează să fie finalizată până în 2030 și o vastă rețea afluentă care aduce trafic în aceasta și care urmează să fie finalizată până în 2050. Rețeaua afluentă globală va asigura acoperirea completă a UE și accesibilitatea tuturor regiunilor. Rețeaua centrală va acorda prioritate celor mai importante legături și noduri ale TEN-T, astfel încât acestea să devină pe deplin funcționale până în 2030. Ambele niveluri includ toate modurile de transport: rutier, feroviar, aerian, pe căi navigabile interioare și transportul maritim, precum și platformele intermodale.

Orientările TEN-T stabilesc cerințe comune pentru infrastructura TEN-T - cu cerințe mai stricte pentru rețeaua centrală.

Acest aspect va asigura fluența operațiunilor de transport în întreaga rețea. Totodată, această politică favorizează implementarea unor sisteme de gestionare a traficului care vor permite optimizarea utilizării infrastructurii și, prin creșterea eficienței, reducerea emisiilor de CO2.

Implementarea rețelei centrale va fi facilitată printr-o abordare bazată pe coridoare. 10 coridoare vor constitui baza dezvoltării coordonate a infrastructurii în cadrul rețelei centrale.

Acoperind cel puțin 3 moduri, 3 state membre și 2 secțiuni transfrontaliere, aceste coridoare vor reuni statele membre în cauză, precum și părțile interesate relevante, de exemplu administratorii și utilizatorii infrastructurii.

Rețeaua centrală va conecta:

- 83 de porturi europene principale cu legături feroviare și rutiere;
- 37 de aeroporturi principale cu legături feroviare cu orașe mari;
- 15 000 de km de linii de cale ferată modernizate pentru circulația de mare viteză;
- 35 proiecte transfrontaliere majore pentru reducerea blocajelor.

Rețeaua TEN-T centrală va fi susținută de o rețea cuprinzătoare de rute la nivel regional și național care aduc trafic în rețeaua centrală.

Scopul este ca treptat, până în 2050, cea mai mare parte a cetățenilor și a companiilor din Europa să se afle la cel mult 30 de minute de rețeaua-„afluent”.

Luată în ansamblu, noua rețea de transport va oferi:

- călătoriile mai sigure și mai puțin aglomerate;
- călătoriile mai fluente și mai rapide.

(Sursa: Reprezentanța Permanentă a României la Uniunea Europeană,

<https://ue.mae.ro/>.

Informații accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate)

Rețeaua TEN-T pe teritoriul României și în vecinătăți (drumuri, porturi, căi ferate, aeroporturi)

(Sursa: Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/site/maps_upload/tent_modes/EU_A0Landscape2019_roads.png,

Informații accesate la data de 14.05.2021)

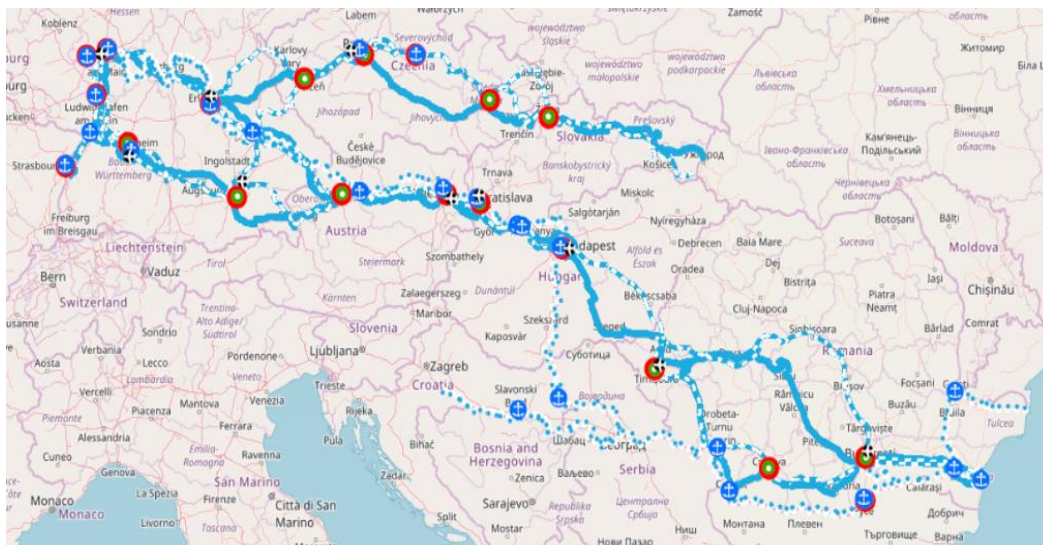
România este traversată de 2 coridoare ale rețelei primare:

Coridorul Rin - Dunăre, conectează orașele Strasbourg și Mannheim, situate pe fluviul Rin, cu la porturile românești Constanța și Galați, la început prin intermediul a două axe paralele din sudul Germaniei, una de-a lungul râului Main și al Dunării, iar cealaltă prin Stuttgart și München (coridorul are o ramificație spre Praga și Zilina, până la frontiera slovaco-ucraineană), apoi prin Austria, Slovacia, Ungaria și România (o altă ramificație secundară a coridorului este către Zagreb, prin Serbia și Croația).

El cuprinde căi ferate, căi rutiere, aeroporturi, porturi, terminale feroviar-rutiere și sistemul de căi navigabile interioare ale râului Main, canalul Main- Dunăre, întregul curs al Dunării în aval de Kelheim și râul Sava.

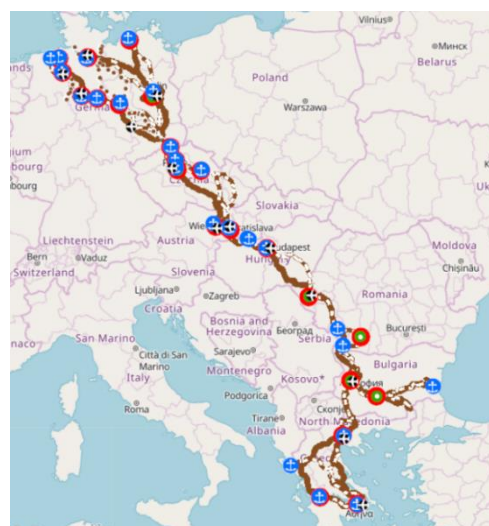
Proiectele principale elimină sectoarele cu trafic îngreunat de-a lungul căilor navigabile interioare și al căilor ferate Stuttgart - Ulm și Munchen – Freilassing.

Coridorul Orient/ Mediterana de Est conectează porturile germane Bremen, Hamburg și Rostock prin Germania, Republica Cehă și Slovacia, cu o ramificație prin Austria, mai departe prin Ungaria, România, Bulgaria și Grecia,, cu portul bulgar Burgas, cu o legătură către Turcia, și cu porturile grecești Salonic și Pireu, cu o legătură prin „Autostrada Mării” spre Cipru.

El cuprinde căi ferate, căi rutiere, aeroporturi, porturi, terminale feroviar-rutiere și căile navigabile interioare ale râului Elba.

Principalul sector cu trafic îngreunat este calea ferată Timișoara - Sofia.

(Sursa: Comisia Europeană,

<https://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/map/maps.html>,

Informații accesate la data de 14.05.2021)

Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/tent_ro.pdf,

Informații accesate la data de 14.05.2021)

Orașul Pucioasa are o conexiune rutieră directă la TEN-T, prin DN 71, în orașul Sinaia.

Orașul Pucioasa are conexiuni rutiere indirecte la TEN-T, astfel:

- prin DN 71 și DN 72, la DN1, în municipiul Ploiești
- prin DN 71, DN 72 și DN61, la A1, în comuna Petrești (jud. Dâmbovița)
- prin DN 71 și DN7 la Centura București, în municipiul București

Orașul Pucioasa are o conexiune feroviară directă la TEN-T, prin calea ferată Pietroșița-Pucioasa-Târgoviște-București, în municipiul București.

C. PARCUL AUTO DIN ORAȘUL PUCIOASA

Auto persoane fizice	2016	2017	2018	2019	2020
Total tipuri	3.796	4.239	4.335	4.678	4.846
Electrice	1	1	1	3	6

Auto persoane juridice	2016	2017	2018	2019	2020
Total tipuri	581	619	643	654	666
Electrice	0	0	0	0	0

Parcul auto este în continuă creștere.

(Sursa: Primăria Orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

Vehicule rutiere înmatriculate în circulație la sfârșitul anului în județul Dâmbovița					
Anul	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Autobuze și microbuze</i>	868	963	1.019	1.067	1.131
<i>Mopede și motociclete</i>	106.785	119.292	129.824	142.534	152.056
<i>Motociclete</i>	1.641	1.759	1.940	2.241	2.587
<i>Autovehicule pentru transportul marfurilor</i>	1.613	1.730	1.910	2.210	2.556
- Autocamioane	18.524	19.804	20.997	22.281	23.385
- Autotractoare	16.062	16.974	17.874	18.941	19.865
<i>Vehicule rutiere pentru scopuri speciale</i>	2.462	2.830	3.123	3.340	3.520
<i>Tractoare</i>	804	860	923	998	1.053
<i>Remorci și semiremorci</i>	1.156	1.132	1.087	1.063	1.048

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Din tabelul de mai sus se observă că numărul de vehicule rutiere înmatriculate în circulație în județul Dâmbovița crește în fiecare an.

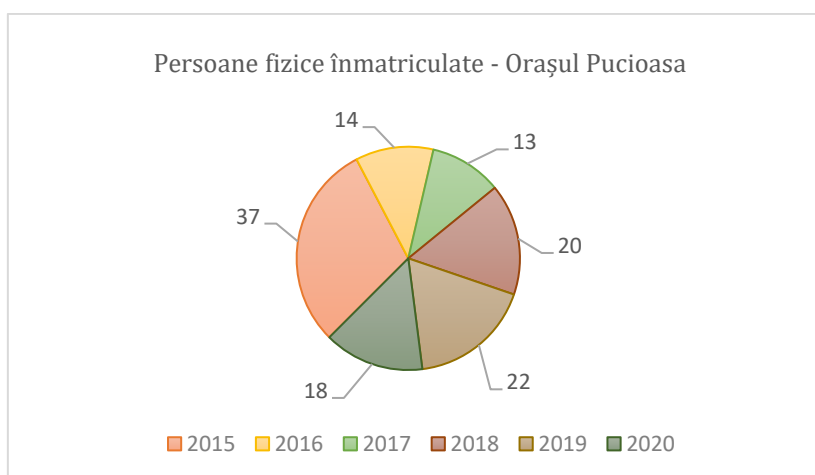
(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>; Informații accesate la data de 29.10.2021; Date prelucrate și interpretate)

2.2.3.4 Agenți economici

Datele statistice din această secțiune au fost furnizate de către Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Dâmbovița, informațiile fiind transmise la Primăria Pucioasa la data de 05.05.2021.

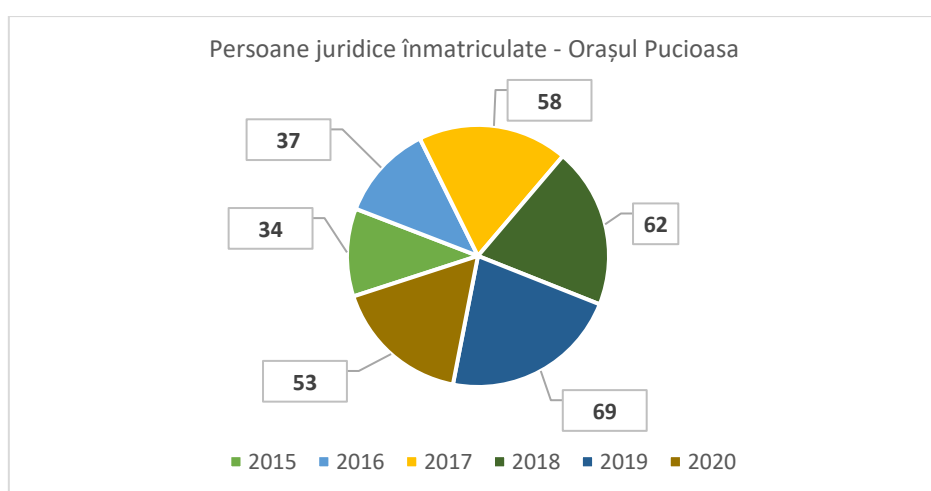
<i>Persoane fizice înmatriculate în perioada 2015-2020, pe secțiuni CAEN, la nivelul Orașului Pucioasa</i>							
Denumire activitate	Număr total profesioniști	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	124	37	14	13	20	22	18
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	6	3	0	0	1	1	1
Activități de spectacole, culturale și recreative	8	3	0	2	0	1	2
Activități profesionale, științifice și tehnice	9	4	3	1	0	1	0
Agricultură, silvicultură și pescuit	3	1	0	1	0	1	0
Alte activități de servicii	13	4	1	1	3	4	0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	37	9	6	5	6	5	6
Construcții	8	2	0	2	0	1	3
Hoteluri și restaurante	3	1	1	1	0	0	
Industria prelucrătoare	7	2	0	0	2	0	3
Informații și comunicații	5	1	0	0	1	3	0
Intermedieri financiare și asigurări	7	2	0	0	3	1	1
Învățământ	5	0	0	0	3	1	1
Sănătate și asistență socială	1	1	0	0	0	0	0
Transport și depozitare	12	4	3	0	1	3	1
TOTAL	124	37	14	13	20	22	18

Din datele de mai sus se observă că numărul de **persoane fizice înmatriculate anual** are un trend de stabilizare începând cu anul 2018, după ce în perioada anterioară a cunoscut creșteri și scăderi.

Persoane juridice înmatriculate în perioada 2015-2020, pe secțiuni CAEN, la nivelul Orașului Pucioasa

Denumire activitate	Număr total profesioniști	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		313	34	37	58	62	69
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	8	2	0	2	0	3	1
Activități de spectacole, culturale și recreative	10	1	2	1	0	6	0
Activități profesionale, științifice și tehnice	22	2	3	3	7	3	4
Agricultură, silvicultură și pescuit	4	1	0	0	1	2	0
Alte activități de servicii	13	0	3	3	2	4	1
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	68	10	8	14	11	12	13
Construcții	33	3	4	6	3	10	7
Hoteluri și restaurante	23	1	3	4	4	6	5
Industria prelucrătoare	48	3	4	11	17	10	3
Informații și comunicații	11	0	1	2	3	1	4
Intermedieri financiare și asigurări	6	3	1	1	0	0	1
Sănătate și asistență socială	19	2	4	3	5	3	2
Transport și depozitare	40	4	4	5	8	8	11
Tranzacții imobiliare	8	2	0	3	1	1	1

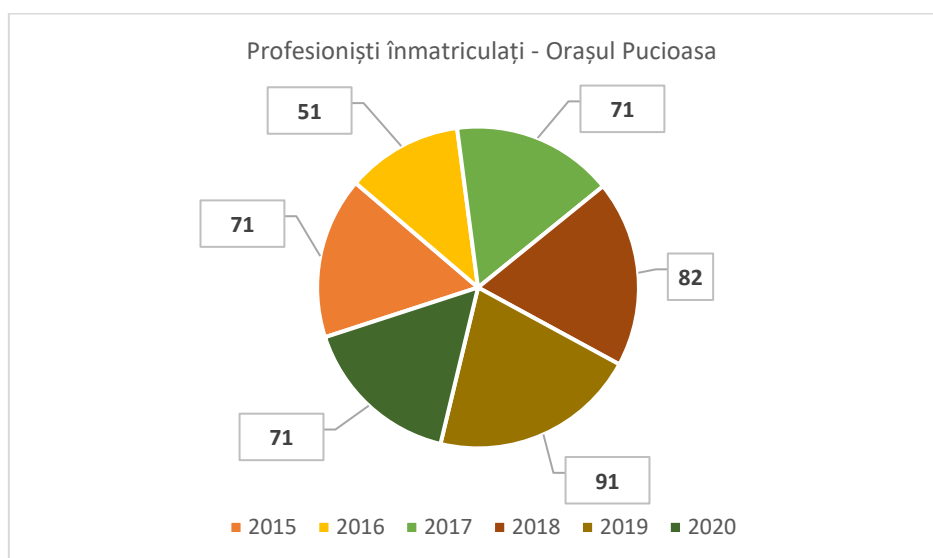

Din datele de mai sus se observă că numărul de **persoane juridice înmatriculate anual** a avut un trend ascendent din anul 2015, însă în anul 2020 a cunoscut o scădere, cel mai probabil din cauza pandemiei de Covid-19.

Numărul total al profesioniștilor înmatriculați – Orașul Pucioasa

Anul	Număr total profesioniști	Grup de Interes Economic	Întreprinderi Familiale	Întreprinderi Individuale	Persoane Fizice Autorizate	Societăți în Comandită Simplă	Societăți cu Răspundere Limitată
2015	71	0	0	16	21	0	34
2016	51	0	0	8	6	0	37
2017	71	0	1	11	1	0	58
2018	82	0	1	8	11	0	62
2019	91	0	7	0	15	1	68
2020	71	0	1	7	10	0	53
Total	437	0	10	50	64	1	312

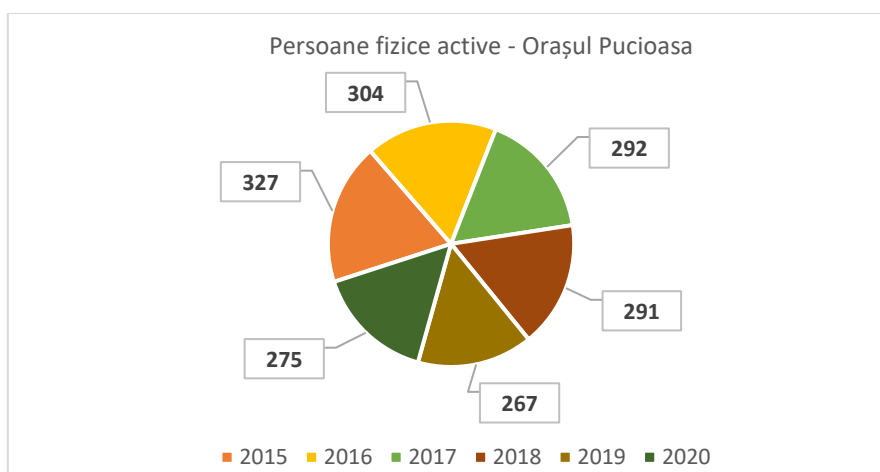
Din datele de mai sus se observă că **numărul de profesioniști înmatriculați anual** a avut un trend ascendent din anul 2015, însă în anul 2020 a cunoscut o scădere, cel mai probabil din cauza pandemiei de Covid-19.

Societatea cu Răspundere Limitată este tipul preferat de formă juridică al noilor întreprinzători, în perioada 2015-2020 au fost înmatriculate un total de 312 Societăți cu Răspundere Limitată și doar o Societate în Comandită Simplă.

Din tabelul de mai sus se poate observa o fluctuație în ultimii ani în ce privește interesului noilor întreprinzători pentru *Întreprinderi Familiale*, *Persoane Fizice Autorizate* și *Întreprinderi Individuale*, un trend crescător (atenuat în anul 2020) în ce privește interesului noilor întreprinzători pentru *Societățile cu Răspundere Limitată*, iar categoria cel mai puțin afectată de scăderea generală a înmatriculărilor din anul 2020 este cea a *Întreprinderilor Individuale*.

**Persoane fizice active (număr) în perioada 31.12.2015-31.12.2020,
la nivelul Orașului Pucioasa, pe secțiuni CAEN**

Denumirea activității	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	20	13	13	13	12	13
Activități de spectacole, culturale și recreative	16	15	16	14	13	15
Activități profesionale, științifice și tehnice	30	30	28	26	18	18
Agricultura, silvicultură și pescuit	14	14	13	12	10	7
Alte activități de servicii	27	27	25	28	30	30
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	110	100	94	94	85	88
Construcții	27	23	23	22	18	19
Hoteluri și restaurante	7	8	8	8	7	7
Industria prelucrătoare	28	28	27	26	22	25
Informații și comunicații	8	7	6	7	7	7
Intermedieri financiare și asigurări	2	1	1	2	3	4
Învățământ	9	6	6	8	8	9
Sănătate și asistență socială	1	1	1	1	1	1
Transport și depozitare	27	30	30	29	32	31
Tranzacții imobiliare	1	1	1	1	1	1
TOTAL	327	304	292	291	267	275

Numărul **persoanelor fizice active** era de 275 la sfârșitul anului 2020 în orașul Pucioasa, cu 52 mai puține față de anul 2015 (deci cu circa 84% mai mic), când acestea era de 327.

În concluzie, se observă o scădere a numărului persoanelor fizice active în perioada 2015-2019, urmată de o ușoară creștere în anul 2020.

Se poate remarca o scădere a activităților persoanelor fizice active din sectorul construcțiilor și a industriei prelucrătoare, un trend descendent al activităților persoanelor fizice din sectorul agricultură, silvicultură și pescuit, dar și o creștere a activităților persoanelor fizice din sectorul de intermedieri financiare și asigurări. O activitate relativ constantă în perioada 2015-2020 au avut-o persoanele fizice în sectoarele Activităților de spectacole, culturale și recreative, Hoteluri și restaurante, Informații și comunicații.

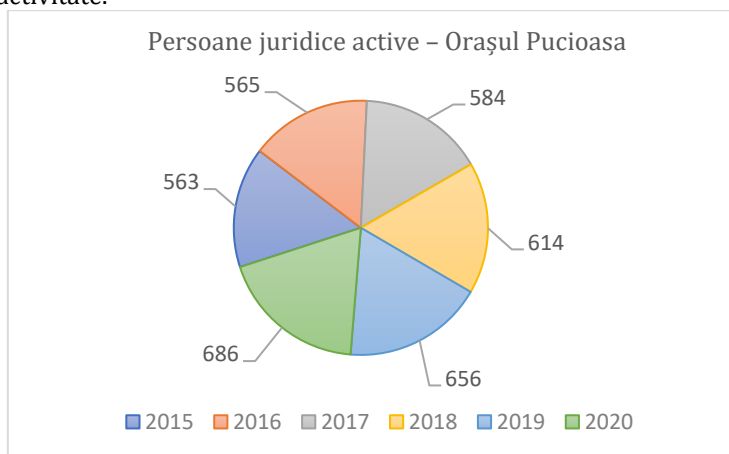
**Persoane juridice active în perioada 31.12.2015-31.12.2020,
la nivelul Orașului Pucioasa, pe secțiuni CAEN**

Denumirea activității	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	11	10	11	11	14	15
Activități de spectacole, culturale și recreative	7	9	10	10	16	16
Activități profesionale, științifice și tehnice	22	23	25	32	32	34
Agricultură, silvicultură și pescuit	9	9	9	9	11	11
Alte activități de servicii	12	14	16	19	21	22
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	209	202	199	197	203	211
Construcții	71	71	72	71	75	81
Hoteluri și restaurante	26	25	27	29	34	36
Industria extractivă	2	2	2	2	2	2
Industria prelucrătoare	77	76	83	95	102	103
Informații și comunicații	12	12	14	17	18	20
Intermedieri financiare și asigurări	13	14	15	13	12	13
Învățământ	4	4	3	3	3	2
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1	1	1	1	1	1
Sănătate și asistență socială	9	12	15	19	20	21
Transport și depozitare	43	47	48	54	61	69
Tranzacții imobiliare	35	34	34	32	31	29
TOTAL	563	565	584	614	656	686

Numărul **persoanelor juridice active** era de 563 la sfârșitul anului 2015 în orașul Pucioasa, cu 123 mai puține față de anul 2020, când acestea erau în număr de 686, reprezentând cu 21,67% mai mult față de anul 2015.

Aproximativ o treime din persoanele juridice active în orașul Pucioasa au ca domeniu de activitate „Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor”, cu un număr de 211 persoane juridice și 88 persoane fizice autorizate la nivelul orașului Pucioasa în anul 2020.

Se remarcă și trendul ascendent al numărului persoanelor juridice active, în marea majoritate a sectoarelor de activitate.

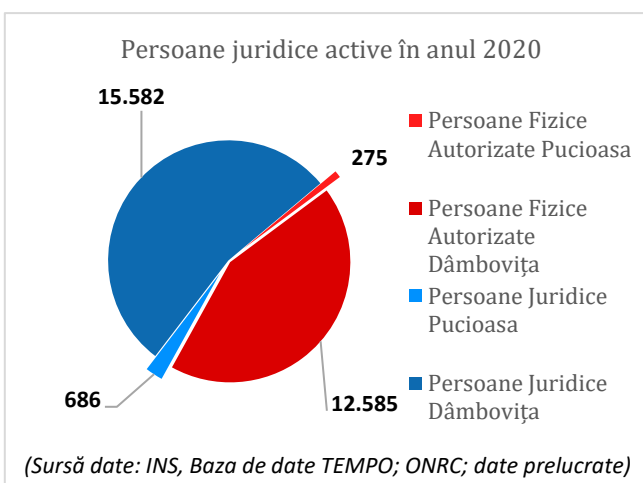
În județul Dâmbovița, **numărul total al profesioniștilor activi** la sfârșitul anului 2020 era de 28.167, reprezentând o creștere de 4,36% față de anul precedent, din care 12.585 persoane fizice și 15.582 persoane juridice.

În orașul Pucioasa, **numărul total al profesioniștilor activi** la sfârșitul anului 2020 era de 961, din care 275 persoane fizice și 686 persoane juridice.

Ponderea numărului total al profesioniștilor activi din punct de vedere juridic din orașul Pucioasa în totalul profesioniști activi din punct de vedere juridic la nivelul județului Dâmbovița, era de 3,41% în anul 2020, mai puțin decât în anul 2015 când valoarea acestui indicator era de 4,18%.

Acest lucru se datorează creșterii numărului de profesioniști activi în județul Dâmbovița, în perioada 2015-2020 înregistrându-se o creștere procentuală de 32,34%.

În orașul Pucioasa, creșterea procentuală a numărului de profesioniști activi, în perioada 2015-2020, a fost de 7,98%.

Numărul total al profesioniștilor activi, pe forme juridice – Orașul Pucioasa

Anul	Număr total profesioniști	Întreprinderi Familiare	Întreprinderi Individuale	Persoane Fizice Autorizate	Societăți în Comandită	Societăți în Comandită Simplă	Societate pe acțiuni	Societăți cu Răspundere Limitată
2015	890	31	128	168	1	1	9	552
2016	869	29	123	152	1	1	8	555
2017	876	29	118	145	1	1	8	574
2018	905	30	115	146	1	1	7	605
2019	923	30	109	128	1	2	7	646
2020	961	30	112	133	1	2	7	676
Total	5.424	179	705	872	6	8	46	3.608

Obs. Sunt considerați activi, din punct de vedere juridic, profesioniștii înregistrați în Registrul Comerțului, care nu și-au declarat suspendarea activității și nu se află în niciuna din stările ce pot duce la pierderea personalității juridice. Din numărul total de profesioniști înregistrați în Registrul Comerțului, au fost excluși profesioniștii cu suspendare temporară a activității, sucursalele fără personalitate juridică, profesioniștii radiați, profesioniștii aflați în dizolvare, lichidare, reorganizare judiciară, faliment, insolventă, etc.

Persoanele juridice sunt reprezentate de: societățile comerciale, societățile și companiile naționale, institutele naționale de cercetare-dezvoltare, regiile autonome, societățile cooperative, cooperativele agricole, organizațiile cooperatiste, grupurile de interes economic, grupurile europene de interes economic, societățile europene, societățile cooperative europene, filialele societăților comerciale având regimul juridic de înființare, funcționare și înmatriculare al formei juridice de societate comercială în care s-au constituit.

Operațiuni în Registrul Central al Comerțului – Cifra de afaceri pe domenii – firme cu sediul în Orașul Pucioasa

DOMENIU	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2.201.862	2.601.577	2.571.538	3.098.548	3.299.876	3.711.167
Activități de spectacole, culturale și recreative	167.358	155.533	439.261	538.042	557.781	953.278
Activități profesionale, științifice și tehnice	4.230.822	4.569.739	5.085.990	6.409.970	6.473.123	6.525.444
Agricultură, silvicultură și pescuit	31.254	777.692	885.345	858.648	0	0
Alte activități de servicii	1.237.586	1.407.466	1.312.521	1.352.119	1.379.538	1.994.439
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	88.528.103	87.859.150	108.705.119	111.895.037	78.358.674	99.693.183
Construcții	5.957.006	4.517.354	5.180.377	4.883.790	7.824.611	11.393.955
Hoteluri și restaurante	4.204.858	1.098.109	4.736.590	4.699.516	5.561.861	7.050.711
Industria extractivă	2.274.417	1.927.367	2.634.872	2.806.948	3.191.194	3.347.494
Industria prelucrătoare	280.592.362	307.566.342	380.342.187	407.336.196	428.037.130	766.752.542
Informații și comunicații	2.320.509	2.479.298	2.931.915	4.216.647	3.291.213	5.254.439
Intermedieri financiare și asigurări	1.454.419	1.688.882	1.910.889	1.012.428	999.838	1.148.558
Învățământ	953.635	1.603.503	2.451.749	1.614.418	987.355	401.068
Sănătate și asistență socială	678.041	778.333	1.401.638	1.878.405	2.541.901	2.679.413
Transport și depozitare	8.116.428	5.728.162	11.571.330	12.448.354	10.835.710	11.910.365
Tranzacții imobiliare	1.258.670	1.156.028	1.653.462	1.661.364	1.856.592	1.754.121
TOTAL	404.207.330	425.914.535	533.814.783	566.710.430	555.196.397	924.570.177

În ce privește indicatorul **cifrei de afaceri** la nivelul firmelor cu sediul în orașul Pucioasa, se poate remarca o creștere generală în perioada 2014-2019, chiar accelerată în anul 2019, dar și accentuarea dependenței de sectorul Industria prelucrătoare, care reprezenta un procent de 69,42% din totalul cifrei de afaceri în anul 2014 și de 82,93% din totalul cifrei de afaceri în anul 2019.

Un alt sector cu o cifră de afaceri semnificativă la nivelul orașului este cel al "Comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor", sector care, deși a fluctuat în ce privește cifra totală de afaceri în perioada 2014-2019, reprezenta un procent de 21,90% din totalul cifrei de afaceri în anul 2014 și de 10,78% din totalul cifrei de afaceri în anul 2019.

Operațiuni în Registrul Central al Comerțului – Număr de firme 2014-2019 – cu sediul în Orașul Pucioasa

DOMENIU	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	9	8	8	8	8	12
Activități de spectacole, culturale și recreative	4	5	8	5	7	12
Activități profesionale, științifice și tehnice	18	20	21	21	27	28
Agricultură, silvicultură și pescuit	2	4	4	4	2	4
Alte activități de servicii	10	8	12	13	12	16
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	141	137	146	144	135	151
Construcții	37	33	36	41	40	45
Hoteluri și restaurante	14	12	18	16	18	22
Industria extractivă	2	2	2	2	2	2
Industria prelucrătoare	50	48	47	52	56	65
Informații și comunicații	11	11	12	15	17	18
Intermedieri financiare și asigurări	5	6	7	8	7	6
Învățământ	2	1	2	2	2	2
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1	1	1	1	1	1
Sănătate și asistență socială	7	7	12	13	16	17
Transport și depozitare	35	32	38	38	41	41
Tranzacții imobiliare	11	10	13	14	11	11
TOTAL	359	345	387	397	402	453

În ce privește indicatorul **numărului de firme** cu sediul în orașul Pucioasa, se poate remarca o creștere generală în perioada 2015-2019.

Cele mai multe firme cu sediul în orașul Pucioasa au activitate în sectorul Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (33,33% din total în anul 2019).

Alte sectoare de importanță în ce privește numărul de firme cu sediul în orașul Pucioasa sunt:

- Industria prelucrătoare (14,35% din total în anul 2019);
- Construcții (9,93% din total în anul 2019);
- Transport și depozitare (9,05% din total în anul 2019).

Operațiuni în Registrul Central al Comerțului – Salariați 2014-2019 – firme cu sediul în Orașul Pucioasa

DOMENIU	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	43	58	52	43	32	35
Activități de spectacole, culturale și recreative	11	12	7	5	5	12
Activități profesionale, științifice și tehnice	30	35	52	56	61	64
Agricultură, silvicultură și pescuit	3	6	6	7	0	0
Alte activități de servicii	11	12	14	14	14	21
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	394	413	420	409	339	381
Construcții	77	68	61	65	74	121
Hoteluri și restaurante	62	21	77	57	78	88
Industria extractivă	6	9	16	9	23	13
Industria prelucrătoare	1.621	1.605	1.716	1.681	1.769	1.780
Informații și comunicații	16	19	24	21	19	23
Intermedieri financiare și asigurări	2	7	6	6	7	7
Învățământ	5	2	10	7	5	3
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0	1	1	0	0	0
Sănătate și asistență socială	10	9	16	17	23	22
Transport și depozitare	82	44	90	101	78	93
Tranzacții imobiliare	18	16	18	26	10	9
TOTAL	2.391	2.337	2.586	2.524	2.537	2.672

În ce privește indicatorul **numărului de salariați ai firmelor** cu sediul în orașul Pucioasa, se poate remarca o creștere generală în perioada 2015 -2019. Cei mai mulți salariați ai unor firme cu sediul în orașul Pucioasa sunt angajați în sectorul Industria prelucrătoare (66,62% din total în anul 2019).

Alte sectoare de importanță în ce privește numărul de salariați ai firmelor cu sediul în orașul Pucioasa sunt:

- Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (14,26% din total în anul 2019);
- Construcții (4,52% din total în anul 2019);
- Transport și depozitare (3,48% din total în anul 2019);
- Hoteluri și restaurante (3,29% din total în anul 2019).

Operațiuni în Registrul Central al Comerțului – Microîntreprinderi 2014-2019 – cu sediul în Orașul Pucioasa

DOMENIU	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	8	7	7	7	7	11
Activități de spectacole, culturale și recreative	3	4	8	5	7	12
Activități profesionale, științifice și tehnice	18	20	20	20	26	27
Agricultură, silvicultură și pescuit	2	4	4	4	2	4
Alte activități de servicii	10	8	12	13	12	16
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	131	126	137	135	127	142
Construcții	35	31	35	40	39	42
Hoteluri și restaurante	13	12	16	15	16	20
Industria extractivă	2	2	1	2	1	2
Industria prelucrătoare	36	33	31	34	38	38
Informații și comunicații	11	11	12	15	17	18
Intermedieri financiare și asigurări	5	6	7	8	7	6
Învățământ	2	1	2	2	2	2
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1	1	1	1	1	1
Sănătate și asistență socială	7	7	12	13	16	17
Transport și depozitare	33	32	36	35	41	40
Tranzacții imobiliare	11	10	13	13	11	11
TOTAL	328	315	354	362	370	419

În ce privește indicatorul **numărului de microîntreprinderi** cu sediul în orașul Pucioasa, se poate remarca o creștere generală în perioada 2015-2019.

Cele mai multe microîntreprinderi cu sediul în orașul Pucioasa au activitate în sectorul Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (33,89% din total în anul 2019).

Alte sectoare de importanță în ce privește numărul de microîntreprinderi cu sediul în orașul Pucioasa sunt:

- Construcții (10,02% din total în anul 2019);
- Transport și depozitare (9,55% din total în anul 2019);
- Industria prelucrătoare (9,07% din total în anul 2019).

Operațiuni în Registrul Central al Comerțului – Întreprinderi mici 2014-2019 – cu sediul în Orașul Pucioasa

DOMENIU	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1	1	1	1	1	1
Activități profesionale, științifice și tehnice	0	0	1	1	1	1
Activități de spectacole, culturale și recreative	1	1	0	0	0	0
Construcții	2	2	1	1	1	3
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	10	10	7	7	7	8
Industria prelucrătoare	10	12	14	16	15	14
Industria extractivă	0	0	1	0	1	0
Transport și depozitare	2	0	2	3	0	1
Hoteluri și restaurante	1	0	2	1	2	2
Tranzacții imobiliare	0	0	0	1	0	0
TOTAL	27	26	29	31	28	30

În ce privește indicatorul **numărului de întreprinderi mici** cu sediul în orașul Pucioasa, se poate remarca o fluctuație în perioada 2015-2019, cu o ușoară creștere la nivelul întregii perioade. Cele mai multe întreprinderi mici cu sediul în orașul Pucioasa au activitate în sectorul Industria prelucrătoare (46,67% din total în anul 2019).

Un alt sector de importanță în ce privește numărul de întreprinderi mici cu sediul în orașul Pucioasa este cel al Comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (26,67% din total în anul 2019).

Operațiuni în Registrul Central al Comerțului – Întreprinderi mijlocii 2014-2019 – cu sediul în Orașul Pucioasa

DOMENIU	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Industria prelucrătoare	3	2	1	1	2	2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	0	1	2	2	1	1
TOTAL	3	3	3	3	3	3

În ce privește indicatorul **numărului de întreprinderi mijlocii** cu sediul în orașul Pucioasa, se poate remarca faptul că doar 3 firme din Pucioasa au o cifră de afaceri importantă pentru a fi considerate întreprinderi mijlocii, iar acestea activează în sectoarele Industria prelucrătoare și Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor.

Operațiuni în Registrul Central al Comerțului – Întreprinderi mari 2014-2019 – Orașul Pucioasa

DOMENIU	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Industria prelucrătoare	1	1	1	1	1	1
TOTAL	1	1	1	1	1	1

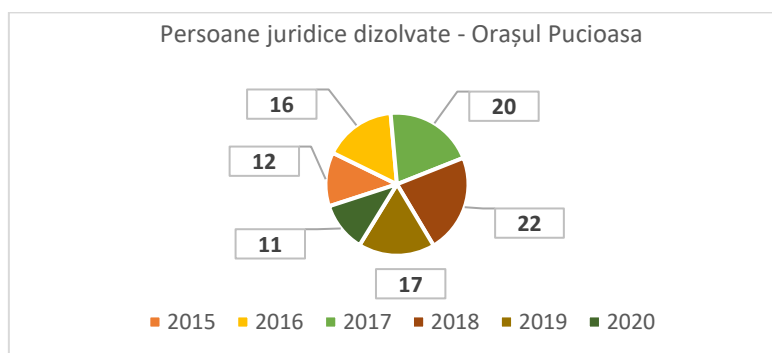

În ce privește indicatorul **numărului de întreprinderi mari** cu sediul în orașul Pucioasa, se poate remarca o constanță în perioada 2014-2019, o firmă din industria prelucrătoare fiind în tot acest timp singura întreprindere mare din orașul Pucioasa.

Numărul persoanelor juridice dizolvate se află într-o ușoară scădere în perioada 2015-2020, înregistrându-se 420 astfel de operațiuni în anul 2020 în județul Dâmbovița, din care numai 11 în orașul Pucioasa.

Numărul persoanelor juridice dizolvate, pe secțiuni CAEN – cu sediul în Orașul Pucioasa

DOMENIU	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	0	0	1	0	0	0
Activități de spectacole, culturale și recreative	0	0	0	0	0	2
Activități profesionale, științifice și tehnice	1	2	0	0	1	3
Alte activități de servicii	2	1	0	0	0	0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	5	6	6	12	4	2
Construcții	4	1	4	4	4	0
Hoteluri și restaurante	0	0	2	1	3	0
Industria prelucrătoare	0	3	0	2	2	1
Informații și comunicații	0	1	0	0	1	0
Intermedieri financiare și asigurări	0	0	0	1	0	0
Învățământ	0	0	1	0	0	0
Sănătate și asistență socială	0	1	1	0	1	2
Transport și depozitare	0	1	4	0	0	1
Tranzacții imobiliare	0	0	1	2	1	0
TOTAL	12	16	20	22	17	11

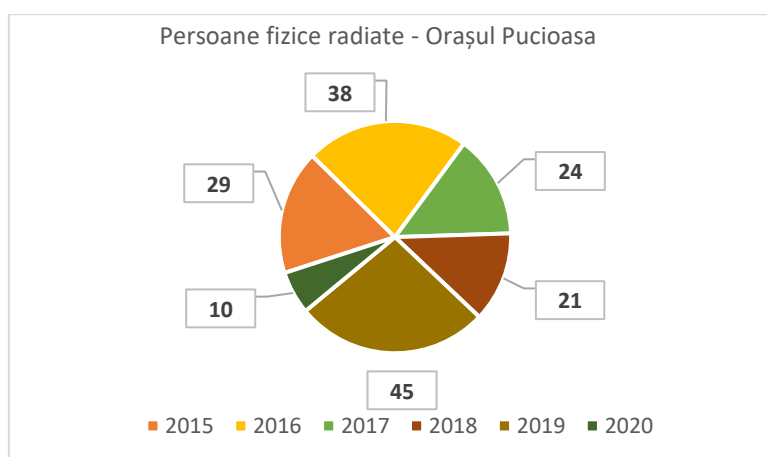
Comparativ cu anul 2015, în orașul Pucioasa, scăderea procentuală a **numărului persoanelor juridice dizolvate** în anul 20 era de 8,33%, iar față de anul 2019, era de 35,29%.

Persoane juridice dizolvate						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pucioasa	12	16	20	22	17	11
Dâmbovița	331	414	527	680	666	420

Numărul radiatorilor persoanelor fizice se află în scădere, după o fluctuație semnificativă, înregistrându-se doar 10 astfel de operațiuni în orașul Pucioasa în anul 2020.

Numărul persoanelor fizice radiate, pe secțiuni CAEN - cu sediul în Orașul Pucioasa						
DOMENIU	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	5	7	0	1	2	0
Activități de spectacole, culturale și recreative	1	1	1	2	2	0
Activități profesionale, științifice și tehnice	3	3	3	2	9	0
Agricultură, silvicultură și pescuit	0	0	1	1	3	3
Alte activități de servicii	2	1	3	0	2	0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	10	16	11	6	13	3
Construcții	1	4	2	1	5	2
Hoteluri și restaurante	0	0	1	0	1	0
Industria prelucrătoare	3	1	1	3	4	0
Informații și comunicații	1	1	1	0	3	0
Intermedieri financiare și asigurări	3	1	0	2	0	0
Învățământ	0	3	0	1	1	0
Transport și depozitare	0	0	0	2	0	2
TOTAL	29	38	24	21	45	10

În 2020, comparativ cu anul 2015, în orașul Pucioasa, scăderea procentuală era de 65,52%, iar față de anul 2019, scăderea procentuală era de 77,78%.

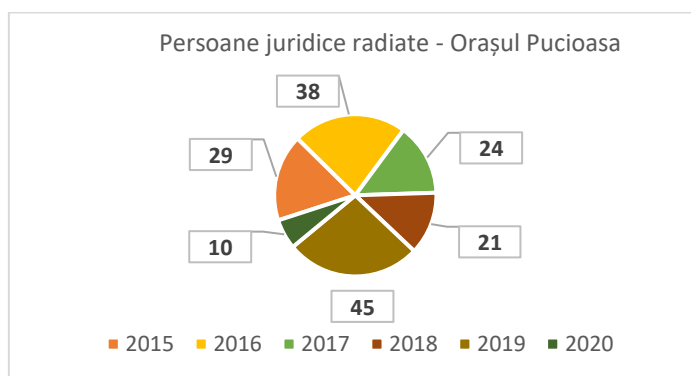
Persoane fizice radiate - Orașul Pucioasa						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pucioasa	29	38	24	21	45	10
Dâmbovița	1.390	1.744	1.344	1.724	2.669	1.063

Aceleași tendințe s-au putut observa și la nivel județean.

Numărul radiierilor persoanelor juridice se află scădere, înregistrându-se doar 27 astfel de operațiuni în orașul Pucioasa în anul 2020.

Numărul persoanelor juridice radiate, pe secțiuni CAEN - cu sediul în Orașul Pucioasa						
DOMENIU	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Agricultură, silvicultură și pescuit	1	0	0	1	0	0
Industria prelucrătoare	2	6	2	7	3	5
Construcții	4	4	5	4	6	2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	10	17	15	14	8	5
Transport și depozitare	0	1	4	2	1	3
Hoteluri și restaurante	1	4	2	3	1	4
Intermedieri financiare și asigurări	0	0	0	2	1	0
Tranzacții imobiliare	0	1	3	3	2	3
Activități profesionale, științifice și tehnice	1	1	1	0	3	2
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	0	1	1	0	0	0
Învățământ	0	0	1	0	0	1
Sănătate și asistență socială	1	1	0	1	1	1
Activități de spectacole, culturale și recreative	1	0	0	0	0	0
Alte activități de servicii	2	1	1	0	2	0
Informații și comunicații	0	1	0	0	0	1
TOTAL	23	38	35	37	28	27

În anul 2020, comparativ cu anul 2015, în orașul Pucioasa, creșterea procentuală era de 17,39%, iar față de anul 2019, scăderea procentuală era de 3,57%.

Persoane fizici și juridice radiate în Județul Dâmbovița						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dâmbovița	1.390	1.744	1.344	1.724	2.669	1.063

Aceleași tendințe s-au putut observa și la nivel județean.

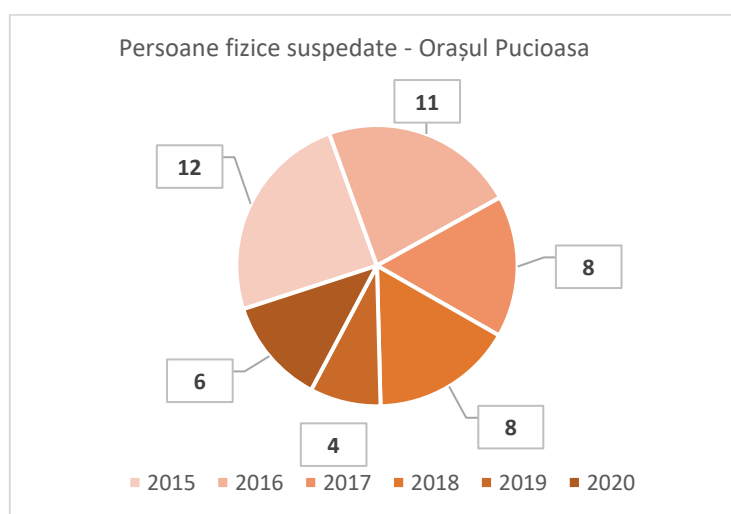

Numărul suspendărilor de activitate a persoanelor fizice este în descreștere în perioada 2015-2019, iar în anul 2020, la nivelul orașului Pucioasa, a fost de 6, valoare aflată în creștere față de anul anterior când valoarea indicatorului era de 4.

Numărul persoanelor fizice suspendate, pe secțiuni CAEN – cu sediul în Orașul Pucioasa

DOMENIU	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Activități profesionale, științifice și tehnice	2	3	1	0	1	0
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1	0	0	0	0	0
Activități de spectacole, culturale și recreative	0	1	1	0	0	1
Alte activități de servicii	0	0	1	2	1	2
Construcții	2	0	1	0	1	
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	3	4	2	4	1	2
Hoteluri și restaurante	1	1	1	0	0	0
Industria prelucrătoare	0	1	0	1	0	0
Informații și comunicații	0	0	1	0	0	0
Învățământ	1	0	0	0	0	0
Transport și depozitare	2	1	0	0	0	1
TOTAL	12	11	8	8	4	6

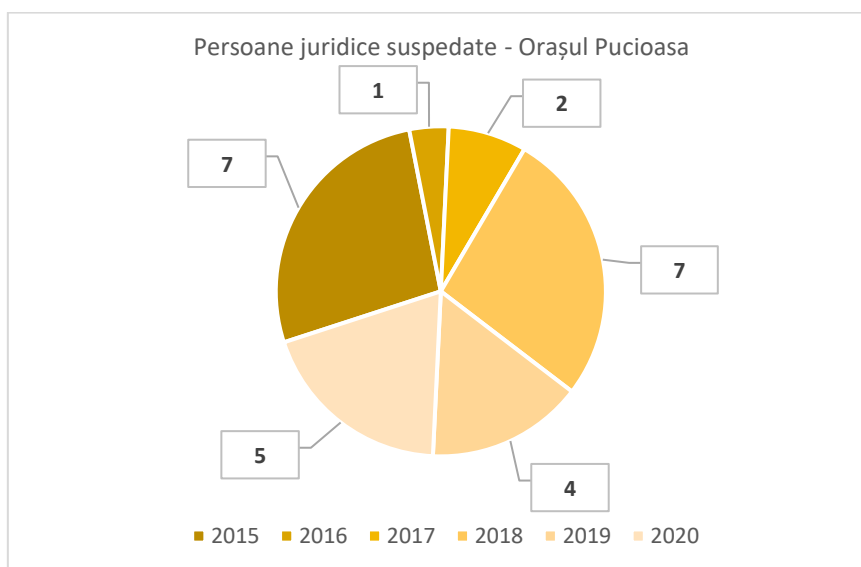
Comparativ cu anul 2015, în orașul Pucioasa, scăderea procentuală este de 50%, iar față de anul 2019, scăderea procentuală este de 50%.

Numărul suspendărilor de activitate a persoanelor juridice se află într-o ușoară scădere, înregistrându-se 5 astfel de operațiuni numai în orașul Pucioasa.

Numărul persoanelor juridice suspendate, pe secțiuni CAEN – cu sediul în Orașul Pucioasa

DOMENIU	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Agricultură, silvicultură și pescuit	1	0	0	1	0	0
Alte activități de servicii	0	0	0	1	0	1
Construcții	1	0	0	1	0	0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	3	0	1	2	1	1
Hoteluri și restaurante	1	1	0	1	0	1
Industria prelucrătoare	1	0	1	0	2	0
Sănătate și asistență socială	0	0	0	1	0	0
Tranzacții imobiliare	0	0	0	0	0	1
Transport și depozitare	0	0	0	0	1	1
TOTAL	7	1	2	7	4	5

Comparativ cu anul 2015, în orașul Pucioasa, scăderea procentuală este de 40%, iar față de anul 2019, scăderea procentuală este de 25%.

Persoane fizice și juridice suspendate în Județul Dâmbovița

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dâmbovița	275	256	251	292	206	167

Numărul de profesioniști intrați în insolvență se află într-o ușoară scădere în perioada 2015-2020, după o perioadă de fluctuație înregistrându-se doar 2 astfel de operațiuni în orașul Pucioasa, anul 2020.

Numărul de profesioniști intrați în insolvență, pe secțiuni CAEN – cu sediul în Orașul Pucioasa						
DOMENIU	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Industria prelucrătoare	0	0	3	2	1	1
Construcții	1	0	1	0	0	0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	1	1	1	2	1	1
Hoteluri și restaurante	1	0	1	0	0	0
Transport și depozitare	0	0	2	0	0	0
Tranzacții imobiliare	0	0	0	1	0	0
TOTAL	3	1	8	5	2	2

În anul 2020, comparativ cu anul 2015, în orașul Pucioasa, scăderea procentuală este de 33,33%, iar față de anul 2019 evoluția este constantă.

Profesioniști intrați în insolvență						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dâmbovița	94	96	132	75	75	48
Pucioasa	3	1	8	5	2	2

Operațiunile înregistrate la Registrul Comerțului se află în scădere din anul 2015 în anul 2020 în orașul Pucioasa.

Operațiuni înregistrate la Registrul Comerțului							
Tipul de operațiune		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dizolvări	Pucioasa	12	16	20	22	17	11
	Dâmbovița	331	414	527	680	666	420
Radieri	Pucioasa	52	76	59	58	73	37
	Dâmbovița	1.390	1.744	1.344	1.724	2.669	1.063
Suspendări de activitate	Pucioasa	19	12	10	15	8	11
	Dâmbovița	275	256	251	292	206	167
Profesioniști intrați în insolvență	Pucioasa	3	1	8	5	2	2
	Dâmbovița	94	96	132	75	75	48
Facilități pentru debutanți conform OG 6/02.02.2015-6/02.02.2020	Pucioasa	4	3	2	3	1	0

În perioada 2015-2020 operațiunile înregistrate la Registrul Comerțului:

- 3.038 dizolvări în județul Dâmbovița, 98 (3,22%) în orașul Pucioasa;
- 9.934 radieri în județul Dâmbovița, 355 (3,57%) în orașul Pucioasa.
- 1.447 suspendări de activitate în județul Dâmbovița, 75 (8,0%) în orașul Pucioasa;
- 3.472 profesioniști intrați în insolvență în județul Dâmbovița, 548 (5,18%) în orașul Pucioasa;

Titulari autorizație și/ sau reprezentanți/ membri asociați în întreprinderi familiale/ întreprinderi/individuale/ persoane fizice autorizate – orașul Pucioasa

DOMENIU	Persoane cu vârsta sub 30 de ani	Persoane cu vârsta între 30 și 39 de ani	Persoane cu vârsta între 40 și 49 de ani	Persoane cu vârsta între 50 și 59 de ani	Persoane cu vârsta peste 60 de ani	Total persoane
Agricultură, silvicultură și pescuit	2	1	2	4	3	12
Industria prelucrătoare	1	4	9	9	5	28
Construcții	1	4	8	4	5	22
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	11	12	37	25	31	116
Transport și depozitare	0	6	17	6	3	32
Hoteluri și restaurante	0	2	3	0	2	7
Informații și comunicații	1	3	2	0	0	6
Intermedieri financiare și asigurări	1	0	3	1	0	5
Tranzacții imobiliare	0	0	0	2	0	2
Activități profesionale, științifice și tehnice	4	5	4	3	4	20
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1	3	5	4	2	15
Învățământ	1	3	0	4	1	9
Sănătate și asistență socială	0	0	0	1	0	1
Activități de spectacole, culturale și recreative	0	3	2	5	6	16
Alte activități de servicii	3	7	9	4	7	30
Total persoane	26	53	101	72	69	321

La nivelul orașului Pucioasa, se poate remarca orientarea preponderentă a titularilor de autorizații și membrilor asociați în cadrul profesioniștilor persoane fizice către sectorul Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (36,14% din total), în timp ce categoria de vârstă cel mai implicată în astfel de activități este cea a persoanelor cu vârsta între 40 și 49 de ani (31,46% din total).

Asociați sau acționari în cadrul profesioniștilor persoane juridice - orașul Pucioasa

DOMENIU	Persoane cu vârsta sub 30 de ani	Persoane cu vârsta între 30 și 39 de ani	Persoane cu vârsta între 40 și 49 de ani	Persoane cu vârsta între 50 și 59 de ani	Persoane cu vârsta peste 60 de ani	Total persoane
Agricultură, silvicultură și pescuit	1	1	4	4	8	18
Industria extractivă					2	2
Industria prelucrătoare	13	23	31	40	41	148
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1	3	1			5
Construcții	1	22	35	28	27	113
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	23	52	80	68	60	283
Transport și depozitare	11	26	24	19	15	95
Hoteluri și restaurante	4	21	10	6	6	47
Informații și comunicații	6	4	14	2	3	29
Intermedieri financiare și asigurări		5	8	3	1	17
Tranzacții imobiliare	3	7	11	4	12	37
Activități profesionale, științifice și tehnice	5	10	9	6	9	39
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport		3	3	10	4	20
Învățământ	1	1			2	4
Sănătate și asistență socială	2	7	5	5	13	32
Activități de spectacole, culturale și recreative	2	8	6	7	1	24
Alte activități de servicii	2	17	9	3		31
Total	75	210	250	205	204	944

La nivelul firmelor cu sediul în orașul Pucioasa, se poate remarca orientarea preponderentă a acționarilor și asociaților constituiți în persoane juridice către sectoarele Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (29,99% din total), Industria prelucrătoare (15,68% din total) și Construcții (11,97% din total) în timp ce categoria de vârstă cel mai implicată în astfel de activități este cea a persoanelor cu vârsta între 40 și 49 de ani (26,48% din total).

Administratori în cadrul profesioniștilor - persoane juridice - orașul Pucioasa

DOMENIU	Persoane cu vârsta sub 30 de ani	Persoane cu vârsta între 30 și 39 de ani	Persoane cu vârsta între 40 și 49 de ani	Persoane cu vârsta între 50 și 59 de ani	Persoane cu vârsta peste 60 de ani	Total persoane
Agricultură, silvicultură și pescuit	0	1	3	1	6	11
Industria extractivă	0	0	0	1	1	2
Industria prelucrătoare	9	18	26	22	32	107
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1	1	0	0	0	2
Construcții	1	19	28	19	27	94
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	21	36	72	58	56	243
Transport și depozitare	10	22	23	20	10	85
Hoteluri și restaurante	4	15	9	8	7	43
Informații și comunicații	4	2	14	1	1	22
Intermedieri financiare și asigurări		2	7	3		12
Tranzacții imobiliare	3	5	8	3	10	29
Activități profesionale, științifice și tehnice	6	10	8	6	8	38
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	0	2	4	6	3	15
Învățământ	0	1	0	0	2	3
Sănătate și asistență socială	2	5	4	3	10	24
Activități de spectacole, culturale și recreative	1	7	5	6	0	19
Alte activități de servicii	2	17	8	2	2	31
Total	64	163	219	159	175	780

La nivelul firmelor cu sediul în orașul Pucioasa, se poate remarca orientarea preponderentă a administratorilor de persoane juridice către sectoarele Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (31,15% din total), Industria prelucrătoare (13,72% din total), Construcții (12,05% din total) și Transport și depozitare (10,90% din total) în timp ce categoria de vârstă cel mai implicată în astfel de activități este cea a persoanelor cu vârsta între 40 și 49 de ani (28,08% din total).

(Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Dâmbovița; Informații transmise la Primăria Pucioasa la data de 05.05.2021; Date prelucrate și interpretate)

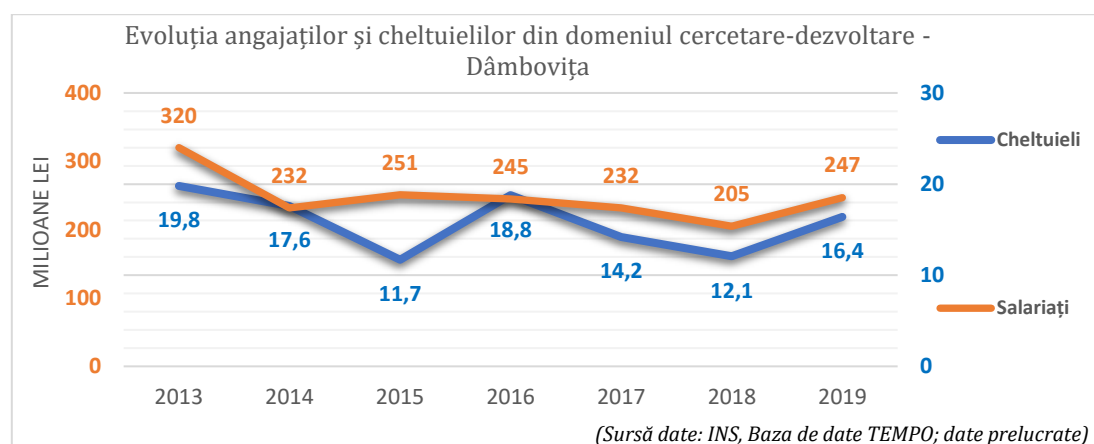

2.2.4 Cercetare-Dezvoltare-Inovare

În județul Dâmbovița, evoluția numărului de angajați din activitatea de cercetare-dezvoltare, a avut un trend descendent în perioada 2013-2019, în anul 2018 înregistrându-se un minim de 205 salariați, față de 320 salariați în anul 2013 și 247 de salariați la finalul perioadei, în anul 2019.

Numărul de angajați din activitatea de cercetare-dezvoltare a scăzut semnificativ, cu 29,55% în 2019 față de anul de referință 2013.

Cheltuielile din domeniul cercetare-dezvoltare nu au avut o evoluție semnificativă în perioada 2013-2018, înregistrând o minimă de 12,1 mil. lei în anul 2018 și o maximă de 19,8 mil. lei în anul 2013, iar în anul 2019 au ajuns la valoarea 16,4 mil. lei, cu 35,34% mai mult decât în anul precedent.

Numărul salariaților și cheltuielile din domeniul cercetare-dezvoltare Județul Dâmbovița

Anul	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Cheltuieli	19.790	17.559	11.721	18.774	14.158	12.138	16.428
Salariați	320	232	251	245	232	205	247

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Activitatea de cercetare-dezvoltare este însă aproape inexistentă în orașul Pucioasa.

În oraș nu există instituții sau agenți economici specializați în acest domeniu, însă apropierea de municipiul Târgoviște, reședința județului Dâmbovița, poate reprezenta un element pozitiv, întrucât în această localitate se află Universitatea Valahia, unde se află mai multe centre de cercetare.

Centre de cercetare recunoscute la nivel instituțional

PANEL TEHNIC

- Centrul de cercetare pentru Inginerie Electrică, Electronică și Tehnologia Informației
- Centrul de cercetare „Departamentul de Cercetare Energie-Mediu”
- Centrul de cercetare „Școala Academică de Știința Materialelor”
- Centrul de cercetare „Științe Aplicate și Tehnologii Moderne”

- Centrul de cercetare „Nanomateriale pentru Microsisteme Mecanice”
- Centrul de cercetare și expertizare a resurselor naturale și mediului
- Știința Alimentelor și tehnologii emergente în ingineria mediului
- Centrul de Cercetare în domeniul Vehiculelor Electrice (eMotion)

PANEL SOCIO UMANIST, ECONOMIC, TEOLOGIE, ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI

- Centrul de cercetare și Studii în Contabilitate și Finanțe
- Centrul de Cercetări și Studii în Management și Marketing
- Centrul de cercetare a Istoriei Relațiilor Internaționale și Studii Culturale “Grigore Gafencu”
- Centrul pentru studiul mediului, habitatului, activităților motrice și de timp liber
- Centrul de cercetări interdisciplinare Credința-Stiința-Misiune “Sf.Apostol Pavel”
- Centrul de cercetare în Științe Juridice și Administrative
- Centrul de Cercetări Științifice interdisciplinare „Dumitru Stăniloae”
- Centrul de Cercetare în Științe Politice și Comunicare
- Centrul de cercetare și inovare în științele educației “I.T Radu”

(Sursa: Universitatea Valahia din Târgoviște,

<https://www.valahia.ro/ro/455-centre-de-cercetare>,

Informații accesate la data de 22.06.2021; Informații prelucrate)

2.2.5 Diverse facilități disponibile în orașul Pucioasa

PIEȚE ȘI FACILITĂȚI PENTRU COMERT

În orașul Pucioasa funcționează o singură piață, unde se găsesc atât produse alimentare, cât și produse nealimentare: Piața Centrală Cartaxo, aflată în zona centrală a orașului.

Numele acesteia provine de la orașul Cartaxo, din Portugalia, cu care orașul Pucioasa este înfrățit.

Piața este amplasată în centrul orașului.

Piața Centrală “Cartaxo” Pucioasa-mai 2021

La data întocmirii prezentei secțiuni, în luna mai 2021, în Piața Centrală se implementează proiectul “Reabilitare, modernizare și extindere piața Cartaxo, oraș Pucioasa, județul Dâmbovița”, finanțat prin PNDL.

FARMACII

În orașul Pucioasa sunt mai multe farmacii, majoritatea în zona centrală a orașului.

SERVICII BANCARE

În orașul Pucioasa se află mai multe bănci și mai multe bancomate, majoritatea în zona centrală a orașului.

SERVICII POȘTALE

Serviciile poștale sunt asigurate de un oficiu poștal al Poștei Române, precum și de alte servicii de curierat.

Serviciile de curierat rapid sunt asigurate de mai mulți operatori, cu activitate în zonă.

TELECOMUNICAȚII

Servicii de telefonie, transmisie date, internet și televiziune prin cablu: sunt oferite de mai mulți operatori, cu activitate în zonă.

Sunt asigurate atât servicii de telefonie fixă, cât și servicii de telefonie mobilă.

MASSMEDIA

În orașul Pucioasa pot fi recepționate mai multe posturi de radio, naționale și locale, inclusiv postul local de radio online, Radio Pucioasa (www.radiopucioasa.ro). Acesta nu transmite încă permanent, având un program de difuzare.

Unitățile de cazare dispun de televiziune prin cablu, prin satelit sau prin Internet, care transmit emisiunile mai multor posturi naționale, regionale, locale sau din străinătate.

În localitate se găsesc magazine din care pot fi achiziționate diverse ziare, reviste (naționale, regionale și locale).

Administrația publică a orașului Pucioasa, împreună cu mai mulți colaboratori, realizează un ziar local, un Buletin informativ, care este distribuit gratuit, de către Primăria orașului Pucioasa.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

2.2.6 Turismul

În stațiunea balneoclimatică și turistică de interes național orașul Pucioasa pot fi practicate mai multe tipuri de turism:

- Turismul medical
  - Turismul balnear
  - Turismul de wellness
- Turismul de weekend

Intrarea dinspre București în stațiunea turistică Pucioasa-mai 2021

TURISMUL MEDICAL

1. Turismul balnear

Turismul medical a apărut din necesitate, prin căutarea de servicii medicale mai bune pentru persoanele cu diferite afecțiuni.

Izvoarele de sulf și de iod au fost descoperite în localitatea numită azi Pucioasa-Sat, componentă a orașului Pucioasa, în 1828, de un medic militar rus ajuns aici în timpul ocupației țariste a Țării Românești, însă analize științifice au fost efectuate abia în anul 1870 de către doctorul în chimie Alfred Nicholaus Bernath-Lendway, membru de onoare din străinătate al Academiei

Române (din 1836), care a realizat numeroase analize hidrochimice pentru studiul izvoarelor minerale din stațiunile Călimănești, Căciulata, Puturoasa, Govora, Pucioasa, Vulcana, Vatra Dornei etc., rezultatele fiind publicate în ample studii de balneologie. Acesta a înscris numele apelor minerale de la Pucioasa în circuitul european, demonstrând că Pucioasa ocupă primul loc în Europa, cu cel mai mare procent de substanțe minerale la litru, elementele sulfo-ferice conținute de aceste izvoare determinând ca apele să fie superioare curativ celor mai renumite din stațiunile europene. Izvoarele de apă minerală curativă de sulf și iod, ape minerale sulfuroase, sulfatate, clorurate, bicarbonatate, calcice, sodice, hipotone au contribuit la includerea orașului în rândul stațiunilor balneare.

Apele minerale de la Pucioasa conțin acid sulfhidric (H_2S), singurul dintre compușii sulfului care se absoarbe în organism pe cale cutanată, pulmonară și digestivă, eliminându-se ulterior prin piele, intestin și rinichi. Sulfurul resorbit intervine și în metabolismul general al organismului, fapt care explică scăderea glicemiei la diabetici.

Principalele **afecțiuni** care pot fi tratate în stațiunea Pucioasa:

- tratarea afecțiunilor reumatismale degenerative, inflamatorii, post-traumatice și post-operatorii ale aparatului locomotor;
- tratarea afecțiunilor respiratorii;
- tratarea afecțiunilor neurologice periferice și ale sistemului nervos central;
- tratarea afecțiunilor ginecologice;
- tratarea afecțiunilor ORL;
- tratamentul afecțiunilor post-traumatice, neurologice periferice și centrale,
- tratamentul afecțiunilor dermatologice, otorinolaringologice, metabolice și de nutriție (diabet zaharat), cardiovasculare ș.a.
- recuperarea funcțională a capacităților de muncă
- boli reumatice
- spondiloze cervicale, spondiloze lombare, tulburări statice vertebrale, coxartroze, gonartroze, artroze ale mâinilor

În unitățile de tratament din oraș este asigurată o gamă vastă de **proceduri balneare**, dintre care menționăm câteva:

- băi calde cu apă minerală la căzi și la bazine;
- băi de plante la cadă;
- împachetări cu parafină;
- inhalatii și aerosoli cu apă sulfuroasă;
- electroterapie cu curenți de joasă, medie și înaltă frecvență;
- dus subacval, băi galvanice ;
- termoterapie ;
- masaj segmentar, regional și reflex ;
- kinetoterapie individuală, cu manipulări pentru articulații periferice, tracțiuni articulare și vertebrale.

Bazele de tratament sunt dotate cu aparatură medicală adecvată și deservită de personal medical de specialitate, asigurând în structură un număr variat de proceduri cum ar fi: băi calde cu apă minerală sulfuroasă la cadă sau bazin, hidroterapie, împachetari cu parafină, electroterapie, magnetodiaflux, aeroterapie, recuperare funcțională, gimnastică medicală și masaj, băi galvanice și băi de plante.

Tratamentul profilactic se adresează persoanelor aparent sănătoase cu factori predispozanți de îmbolnăvire, deficiențe constituționale la nivelul aparatului locomotor pentru toate grupele de vârstă, sedentarism și obezitate, tulburări ORL, tulburări respiratorii, antistres, tulburări ale metabolismului lipidic, glucidic, proteic (diabet zaharat, gută), tulburări ale sistemului nervos, tulburări cardiovasculare, osteoporoză, tulburări circulatorii.

Tratamentul curativ include boli ale aparatului locomotor - reumatismale, inflamatorii, degenerative, post-traumatice, sechele congenitale și metabolice - boli ORL, alergii, astenie, boli ale aparatului respirator, boli dermatologice (psoriazis, alergodermii, eczeme cronice, urticarii), boli ale sistemului circulator (orice fel de tulburări cronice de circulație arterială, venoasă sau limfatică), boli ale sistemului nervos central și periferic, nevroze, pareze de orice tip inclusiv sechele ale accidentelor rutiere și ale accidentelor vasculare cerebrale.

2. Turismul de wellness

Turismul de wellness ("de bunăstare") este practicat în special de persoane relativ sănătoase, care doresc să prevină boala, prin detensionare, și caută să adopte un stil de viață mai sănătos.

Călătoriile întreprinse atât pentru petrecerea timpului liber, cât și pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de bine a călătorului intră în categoria acestui tip de turism.

Turismul de wellness (well-being) contribuie la:

- combaterea stresului
- relaxare
- menținerea stării de sănătate
- îmbunătățirea stării de bine la nivel mental
- prevenirea îmbătrânirii premature (anti-aging)
- găsirea conexiunii sociale
- fitness
- detox digital (scăderea dependenței de "online")

Într-o vacanță wellness, turiștii au parte de:

- conectarea cu natura
- bucătărie locală
- sericii spa
- activități în aer liber
- conexiuni culturale

În bioclimatul de cruțare oferit de orașul Pucioasa beneficiază de tratament bolnavii cu rezerve funcționale epuizate, convalescenții, hiperreactivii, persoanele cu vârstă înaintată. Acesta este, îndeosebi, climatul indicat pentru odihnă și oferă cele mai multe și bune condiții pentru trimitere la cură. Aclimatizarea organismului, la sosirea în stațiune, se face ușor, iar reacțiile sunt atenuate.

Pucioasa-vedere din zona Patrana - iulie 2021

Bioclimatul de cruțare este util:

- în perioadele de convalescență, după afecțiuni îndelungate, epuizante;
- astenie;
- oboseală;
- reumatism evolutiv;
- boli respiratorii și cardiace în stadii avansate;
- hiper-reactivitate nervoasă, stări de stres, nervozitate;

TURISMUL DE WEEKEND

Acesta este un segment care a început să se dezvolte în ultimul timp și care poate fi elementul care să scoată orașul Pucioasa de sub supremația turismului medical, în care stațiunea are un renume cert pe plan național.

Extinderea turismului de weekend poate însemna relansarea orașului ca o destinație de weekend, în special pentru populația din capitala țării, București, dar și din orașele mari din zonă. Deși în zona metropolitană a Bucureștiului există numeroase posibilități de petrecere a timpului liber, zona nu poate asigura nici climatul de cură extrem de benefic, nici liniștea care pot fi găsite în stațiunea turistică, balneoclimatică, Pucioasa.

Pentru creșterea numărului de turiști în orașul Pucioasa, autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa au avut în vedere mai multe proiecte, dintre care le menționăm pe cele mai importante:

- **DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII TURISTICE ÎN STAȚIUNEA BALNEOCLIMATERICĂ ORAȘUL PUCIOASA**
- **MODERNIZARE ȘI AMENAJARE PEISAGERĂ ÎN ZONA CENTRALĂ A STAȚIUNII BALNEOCLIMATICE ORAȘ PUCIOASA**
- **CREARE ZONĂ DE AGREMENT „MOȚĂIANCA” ÎN STAȚIUNEA BALNEOCLIMATICĂ ORAȘ PUCIOASA**
- **CREARE GRĂDINĂ PUBLICĂ PENTRU AGREMENT ȘI RECREERE PE STR. AVRAM IANCU, ORAȘ PUCIOASA**
- **AMENAJARE ZONĂ DE AGREMENT ȘI PETRECERE A TIMPULUI LIBER PRIN RECONVERSIA ȘI REFUNCȚIONALIZAREA TERENULUI DIN LUNCA RÂULUI IALOMIȚA, ORAȘUL PUCIOASA, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA**

Prin aceste proiecte, finanțate prin Programul Operațional Regional 2014-2020, se urmărește crearea unor noi posibilități de agrement, care au drept scop revigorarea turismului de weekend, dar care vor avea un efect pozitiv în primul rând asupra comunității locale.

Un pas înainte în atragerea turiștilor s-a făcut în anul 2018, când Orașul Pucioasa s-a numărat prin cele 3 localități din județul Dâmbovița care au obținut finanțare pentru asigurarea de Internet gratuit în anumite zone și a implementat proiectul **"WiFi 4EU în orașul Pucioasa, jud. Dâmbovița"**, finanțat de către Uniunea Europeană prin intermediul Agenției Executive pentru Inovare și Rețele. Rețeaua WiFi4EU este o rețea deschisă, în sensul că pentru fiecare conectare nu se solicită niciun fel de informații de autentificare, deci accesul la Internet a fost asigurat gratuit și pentru comunitatea locală.

Implementarea proiectului a fost finalizată în anul 2019.

Au fost instalate echipamente pentru 10 puncte de acces WiFi4EU.

Spațiile exterioare în care există Internet gratuit: zona Centrală (de la Bd. Gării până în sensul giratoriu), pe Promenada Pieței și în tot Parcul Independenței.

În toate zonele cu internet gratuit se poate găsi rețeaua „WiFi4EU PUCIOASA”, după care, pentru autentificare, veți fi direcționați către o pagina unde vă puteți conecta prin butonul “Continuați pentru acces la internet”.

Rețelele finanțate prin WiFi4EU sunt gratuite, fără publicitate și nu colectează date cu caracter personal.

PRINCIPALELE OBIECTIVE TURISTICE DIN ORAȘUL PUCIOASA

Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Pucioasa
-iunie 2021-

Centrul Național de Informare și Promovare Turistică (CNIPT) Pucioasa este un centru acreditat, funcțional, care își desfășoară activitatea în cadrul Primăriei Orașului Pucioasa.

Web: <https://www.turismpucioasa.ro>

Adresa: Str. Republicii, nr. 61, Oraș Pucioasa, Județ Dâmbovița

Telefon: 0734 450 894

Telefon/fax: 0040 0345.117.223

Email: cnipt@primpuc.ro

Înainte de plecarea spre stațiunea Pucioasa sau în timpul vizitei, salariații CNIPT pot oferi toate informațiile de care au nevoie vizitatorii stațiunii, prin telefon, email, fax sau la sediul CNIPT.

În stațiune există numeroase obiective turistice, dintre care menționăm o parte:

- Ansamblul Urban Pucioasa (centrul orașului Pucioasa) – monument istoric
- Podul de cale ferată Pucioasa – monument istoric
- Gara CFR Pucioasa – monument istoric
- Școala tip "Spiru Haret" (în Șerbănești) – monument istoric
- Biserica "Sf. Nicolae", "Intrarea în Biserică" (în Șerbănești) – monument istoric
- Biserica "Sf. Nicolae", "Sf. Mare Mucenic Gheorghe" - Podurile de Jos (în Glodeni) – monument istoric
- Muzeul aviatic "Dumitru Dorin Prunariu" (unic în țară și în Europa) - prezentat în secțiunea 2.6.2 Cultura
- Muzeul de etnografie și folclor (funcționează în cadrul Complexului Național Muzeal "Curtea Domnească") - prezentat în secțiunea 2.6.2 Cultura
- Monumentul Eroilor Primului Război Mondial, dezvelit la 16 noiembrie 1925
- Monumentul Eroilor Neamului – operă a sculptorului local Liviu Brezeanu, înalt de 8 m, placat cu marmură neagră, cu o siluetă feminină în centru, dezvelit în 1998 (în zona Parcului central)
- Lacul de acumulare Pucioasa
- Diverse lăcașe de cult, aparținând mai multor confesiuni religioase
- Expoziția de sculptură în lemn în aer liber (în Parcul central)
- Trovanții din albia pârâului Bizdidel (pe drumul Diaconești-Glodeni)

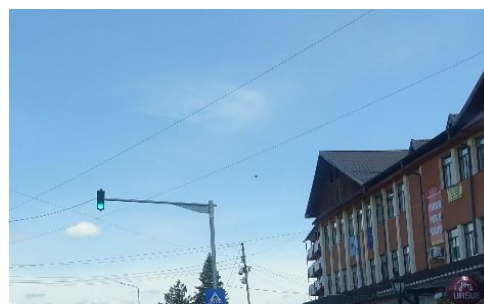
Dealuri din zona Depresiunii Pucioasa -mai 2021

În orașul Pucioasa există mai multe puncte de unde este vizibilă frumoasa panoramă a zonei (Debarcader, Maluri, Glodeni, Bela, Dealul Carierei etc.).

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa, 2021; Informații prelucrate)

Gara CF Pucioasa
(monument istoric)
-aprilie 2021-

Centrul stațiunii Pucioasa
(parte a Ansamblului Urban Pucioasa)
-monument istoric-
-mai 2021-

Biserica "Sf. Nicolae",
"Intrarea în Biserică"
(monument istoric)
-mai 2021-

Podul de cale ferată Pucioasa
(monument istoric)
-aprilie 2021-

Biserica "Sf. Nicolae",
"Sf. Mare Mucenic Gheorghe"
(monument istoric)
-mai 2021-

Școala tip Spiru Haret
(monument istoric)
-iunie 2021-

Muzeul Aviatic
"Dumitru Dorin Prunariu"
-aprilie 2021-

Muzeul de Etnografie și Folclor Pucioasa
-aprilie 2021

Tabăra de sculptură-Parcul central
-iulie 2021-

Parcul central
-iunie 2021-

Monumentul Eroilor Neamului
din Parcul central
-iunie 2021-

Loc de joacă pentru copii
Parcul central
-iulie 2021

Foișorul fanfarei - Parcul central
-iulie 2021

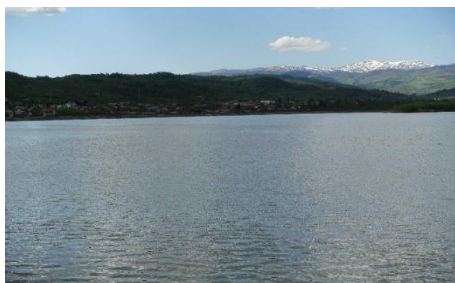
Monumentul Eroilor
Primului Război Mondial
-iunie 2021-

Pucioasa-Pod rutier peste râul Ialomița
-aprilie 2021-

Lacul de acumulare Pucioasa și digul
acestuia
-iulie 2021-

Lacul de acumulare Pucioasa
-aprilie 2021-

Pucioasa-Pod rutier peste râul Ialomița
-aprilie 2021-

Pucioasa-Pod rutier peste râul Ialomița
-aprilie 2021-

Râul Ialomița, podul de cale ferată și
barajul Pucioasa
-mai 2021-

Pod peste pârâul Bizdidel
-iunie 2021-

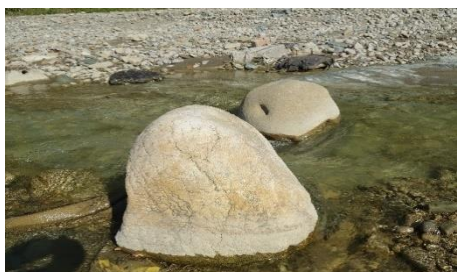
Pod peste pârâul Bizdidel
-iunie 2021-

Pod peste pârâul Bizdidel
-iunie 2021-

Pod peste pârâul Bizdidel
-iulie 2021-

Trovanți din albia pârâului Bizdidel
-iulie 2021-

Dealurile din zona Glodeni
-iunie 2021-

Sens giratoriu în orașul Pucioasa
-iunie 2021-

Drumul spre Malurile
-iunie 2021-

Vedere de pe barajul Pucioasa
-iulie 2021-

Dealul Moțâianca
Crucea și emblema Băile Pucioasa
-iunie 2021-

Intersecție în orașul Pucioasa
-aprilie 2021-

Intersecție în orașul Pucioasa
-aprilie 2021-

Deși în orașul Pucioasa se află mai multe monumente istorice, toate fac parte din clasa B.

Conform Programului Operațional Regional 2021-2027, întocmit de către Agenția pentru dezvoltare Regională Sud-Muntenia, nu sunt eligibile pentru finanțare în cadrul acestui program decât monumentele istorice de clasă A, ceea ce dezavantajează orașul Pucioasa.

LISTA MONUMENTELOR ISTORICE 2015
- Județul Dâmbovița -
(extras – orașul Pucioasa)

Nr. crt.	Cod LMI	Denumire	Adresă	Datare
1022	DB-II-m-B-17661	Podul de Cale Ferată Pucioasa	În zona de N a orașului, la ieșirea spre comuna Moțâieni	1908-1912
1023	DB-II-m-B-17662	Casa Ion Diaconescu	Cartier Diaconești	sec. XIX
1024	DB-II-a-B-17664	Ansamblul urban	Str. Republicii cu ambele laturi între nr. 17-81 și nr. 22-84, str. Parcului, str. Fântânelor nr. 616, str. Ardealului nr. 15-43 și nr. 4-24, str. Ana Ipătescu, str. Crinului nr. 6-8 și nr. 1-17, b-dul Gării nr. 1-21 și latura de nord integral- pâna la limita	înc. sec. XX
1025	DB-II-m-B-17665	Gara	Str. Gării 4	1894
1026	DB-II-m-B-17660	Școală tip "Spiru Haret"	Str. Rădulescu Ion Heliade, 129	1898
1027	DB-II-m-B-17666	Casa Magdalena Puiescu	Str. Ipătescu Ana 4	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
1028	DB-II-m-B-17667	Casa Mihai Dobrescu	Str. Radu Cosmin 1	1880-1890
1029	DB-II-m-B-17663	Casa Mielu Pietroșanu, ulterior sediu al Subocârmuirii Plaiului Ialomița	Str. Rădulescu Ion Heliade 102, cartier Șerbănești	sec. XIX
1030	DB-II-m-B-17668	Casa cu prăvălie Elena I. Bălășescu	Str. Republicii 60	înc. sec. XX
1031	DB-II-m-B-17670	Casa Steliana Runceanu	Str. Republicii 64	sf. sec. XIX - înc.
1032	DB-II-m-B-20221	Casa Tache Constantinescu	Str. Republicii 64	sf. sec. XIX
1033	DB-II-m-B-17669	Casa Iancu Chiaburcu	Str. Republicii 68	înc. sec. XX
1034	DB-II-m-B-17671	Biserica "Sf. Nicolae", "Intrarea în Biserică"	Str. Stejarului, cartier Șerbănești	ref. 1894
1035	DB-II-m-B-17672	Biserica "Sf. Nicolae", "Sf. Mare Mucenic Gheorghe" - Podurile de Jos	Str. Trandafirilor 51	1855
1036	DB-II-m-B-17673	Casa Ion Podoreanu	Str. Vladimirescu Tudor 42	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
1037	DB-II-m-B-17674	Țesătoria "Stan Rizescu"	Str. Zorilor 2	1885

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 și 646bis din 16.07.2002, Ordinul nr. 2314/08.07.2004 al Ministrului Culturii și Cultelor;

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 și 113bis din 15.02.2016, Ordinul nr. 2828/24.12.2015 al Ministrului Culturii, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare;

Ministerul Culturii, Institutul Național al Patrimoniului, Lista monumentelor istorice 2015 – județul Dâmbovița,

<https://patrimoniul.gov.ro/images/lmi-2015/LMI-DB.pdf>

Informații accesate la data de 18.03.2021; Informații prelucrate)

FESTIVALURI ȘI CONCURSURI CARE SE ORGANIZEAZĂ PERIODIC ÎN ORAȘUL PUCIOASA

- **Festivalul-concurs național de cultură și literatură "Primăvara albastră"** este un concurs național de literatură și creație literară, care are drept scop descoperirea, stimularea și promovarea creației literare a tinerilor cu vârste cuprinse între 14 și 35 de ani, nemembri ai vreunei uniuni sau asociații scriitoricești.
În anul 2021, când s-au împlinit 57 de ani de la prima ediție (organizată, într-o primă serie, de către Comitetul de Cultură și Artă al raionului Târgoviște și Casa de Cultură „Mihai Eminescu” a orașului Pucioasa), a avut loc a XVII-a ediție (reluată într-o formă nouă, seria a doua).
- **Festivalul național de muzică "Steluțele Pucioasei"** este un concurs național de muzică destinat copiilor, desfășurat pe categorii de vârstă.
În anul 2019 a avut loc ediția a XVI-a.
- **Festivalul de cântece și dansuri populare românești "Moțăianca"**, este un Festival de folclor, dedicat Zilelor Toamnei.
În anul 2019 a avut loc ediția a II-a.
- **Festivalul de arta stradala pentru tineret - "PUC FAST"**, organizat de Centrul Cultural European Pucioasa în luna iunie, astfel aniversând și ziua internațională a Copilului.
În anul 2019 a avut loc ediția a III-a.
- **Pucioasa "MON AMOUR"**, proiect cultural desfășurat în perioada **Serbărilor Băilor Pucioasa** (prin care se sărbătorește atestarea orașului ca stațiune turistică de interes național), amintind de perioada interbelică, perioada înfloritoare a Orașului Pucioasa.
În anul 2019 a avut loc ediția a III-a.
- **Memorialul "Henri Coandă"**, organizat anual la Pucioasa, este o competiție la care participă copii din toate colțurile țării. Acesta este cel mai longeviv concurs național de machete de aeronave zburătoare clasa F4B (codul F.A.I.). În paralel cu acesta, la Pucioasa se desfășoară și **Campionatul Național de Machete de Aeronave al Federației Române de Modelism**.

Scena în aer liber din Parcul Central Pucioasa-mai 2021

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

PUCIOASA - PUNCT DE PLECARE PENTRU ALTE OBIECTIVE TURISTICE DIN APROPIERE

Această secțiune este destinată identificării posibilităților de turism pentru persoanele care se cazează în orașul Pucioasa pentru mai multe zile.

Stațiunea turistică Pucioasa reprezintă un punct de pornire pentru vizitarea mai multor obiective turistice din apropiere:

- Municipiul Târgoviște, reședința județului Dâmbovița, fostă capitală a Țării Românești (la cca. 22 km de Pucioasa)
  - Muzeele care fac parte din Complexul Național Muzeal "Curtea Domnească" Târgoviște:
    - Ansamblul Monumental Curtea Domnească Târgoviște (Palatul Domnesc, Turnul Chindiei, Biserica Domnească Mare, Ctitoria lui Petru Cercel, Biserica Sfânta Vineri (Biserica Domnească Mică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva), Casa doamnei Bălașa, Biserica Paraclis Veche (Biserica Curții lui Mircea cel Bătrân), Baia Domnească,

- Foișorul, casele domnești, casa Petru Cercel, șanțul mare de apărare etc.) – monumente istorice
  - Muzeul Regional de Istorie (Galeriile Stelea)
  - Muzeul de Artă
  - Muzeul Evoluției Omului și Tehnologiei în Paleolitic
  - Muzeul Scriitorilor Dâmbovițeni
  - Muzeul Tiparului și al Cărții Vechi Românești
  - Muzeul/Casa Atelier "Gheorghe Petrașcu"
  - Muzeul/Casa Atelier "Vasile Blendea"
- La acestea se adaugă diverse expoziții organizate în cadrul muzeelor.
- Mănăstiri, biserici și muzee de profil:
    - Muzeul Reședinței Eparhiale
    - Complexul monumental Stelea (Ansamblul arhitectural al Mănăstirii Stelea; Muzeul Mănăstirii Stelea etc.)
    - Complexul monumental Mitropolitan (Catedrala Mitropolitană Târgoviște)
    - Catedrala Eroilor Înălțarea Domnului
  - Poarta Bucureștilor
  - Parcul Chindiei, cu lacul de agrement
  - Grădina zoologică
  - Muzeul Național al Poliției Române (unic în țară; se află în casa Coconilor)
  - Valul cetății Târgoviște (monument istoric)
  - Teatrul Municipal Tony Bulandra
  - Muzeul comunismului (fosta unitate militară de la Gară)
  - Complexul turistic de natație
- Comuna Moroeni, județul Dâmbovița:
    - Stațiunea turistică de interes național Padina-Peștera (la cca. 60 km de Pucioasa):
      - Platoul Padina-Peștera
      - Peștera Ialomiței
      - Mănăstirea Peștera Ialomiței
    - Mănăstirea Înălțarea Domnului (la cca. 21 km de Pucioasa)
    - Munții Bucegi și Parcul Natural Bucegi (arie naturală protejată):

Arii naturale cu regim de protecție special:

      - Locul fosilifer de la Vama Strunga
      - Cheile Urșilor
      - Cheile Tătarului
      - Valea Horoabei
      - Orzea - Zănoaga
      - Zănoaga - Lucăcilă
      - Plaiul Domnesc
      - Turbăria Lăptici
      - Poiana Crucii
      - Plaiul Hoților (lac fosilifer)
      - Locul fosilifer Plaiul Hoților
      - Abruptul Prahovean
      - Munții Colții lui Barbeș
      - Peștera Cocora
      - Peștera Rătei
- Alte obiective turistice:
- Babele
  - Sfinxul
  - Șaua Strunga
  - Cheile Orzei
  - Cheile Zănoagei
  - Cheile Horoabei
  - Cheile Răteiului

- Valea Obârșia Ialomiței
- Cascada Burlacului (Cascada Horoabe)
- Cascada Ialomiței
- Cascada 7 izvoare
- Lacul Bolboci și Barajul Bolboci
- Mecetul turcesc
- Peștera Tătaru
- Turnul Seciului
- Izbul Coteanu
- Colții Morarului
- Lacul Scropoasa
- Lacul și hidrocentrala Dobrești (monument istoric)
- Comuna Vulcana-Pandele, județul Dâmbovița (la cca. 10 km de Pucioasa)
  - Casa Atelier "Gabriel Popescu" (administrată de Complexul Național Muzeal "Curtea Domnească" Târgoviște)
  - Punctul muzeal "Izvor de apă vie" (amenajat în cadrul Căminului Cultural)
- Comuna Doicești, județul Dâmbovița (la cca. 11 km de Pucioasa)
  - Biserica Brâncovenească
- Comuna Bezdead, județul Dâmbovița (la cca. 13 km de Pucioasa)
  - Malul de răsună (Formațiune geologică spectaculoasă ca aspect, care produce un ecou prelung și curios)
  - Trovanții din zona pârâului Bizdidel
- Comuna Vulcana-Băi, județul Dâmbovița (la cca. 15 km de Pucioasa)
  - Centrul Internațional Ecumenic (o biserică creștin-ortodoxă, care adăpostește moaște ale Sfântului Ioan Botezătorul, o sinagogă și o moschee)
  - Schitul Bunea
  - Mănăstirea Bunea
  - Izvorul Ovessa
  - Punctul muzeal "Izvor de apă vie" (amenajat în cadrul Căminului Cultural)
- Comuna Pietroșița, județul Dâmbovița (la cca. 16 km de Pucioasa)
  - Muzeul etnografic "Prof. Dumitru Ulțiu"
  - Biserica din Pietroșița
- Comuna Runcu, județul Dâmbovița (la cca. 16 km de Pucioasa)
  - Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului
  - Schitul Runcu Cucuteanca
  - Mănăstirea Runcu
  - Munții Leaota, incluzând următoarele puncte de interes:
    - Cascada La Blide
    - Moara DracilorMănăstirea Runcu
- Comuna Valea Lungă, județul Dâmbovița (la cca. 17 km de Pucioasa)
  - Biserica din satul Ogrea
- Comuna Aninoasa, județul Dâmbovița
  - Mănăstirea Viforâta și Muzeul Mănăstirii Viforâta (la cca. 18 km de Pucioasa)
  - Complexul Monumental Mănăstirea Dealu (Mănăstirea Dealu, Muzeul Mănăstirii Dealu etc. (la cca. 22 km de Pucioasa)

- Comuna Râu-Alb, județul Dâmbovița (la cca. 19 km de Pucioasa)
  - Muzeul satului (din incinta căminului cultural din satul Râu Alb de Jos)
  - Peștera haiducului Tomescu
- Comuna Iedera, județul Dâmbovița (la cca. 24 km de Pucioasa)
  - Așezarea fortificată geto-dacică de la Iedera - Dealul Cetățuia
- Comuna Pietrari, județul Dâmbovița (la cca. 28 km de Pucioasa)
  - Crucea de piatră
  - Lacul Tătarilor în satul Valea
  - Apa de iod din satul Șipot
- Comuna Răzvad, județul Dâmbovița (la cca. 29 km de Pucioasa)
  - Mănăstirea Gorgota
- Municipiul Moreni, județul Dâmbovița (la cca. 30 km de Pucioasa)
  - Muzeul etnografic de la Școala nr. 1
- Comuna Ocnița, județul Dâmbovița (la cca. 37 km de Pucioasa)
  - Malul cu sare
- Comuna Tătărani, județul Dâmbovița (la cca. 39 km de Pucioasa)
  - Monumentul eroilor (sat Căprioru)
  - Monumentul eroilor (sat Gheboieni)
  - Muzeul satului (sat Căprioru)
  - Ștejarul secular din apropierea satului Gheboieni
  - Urma Lacului fără fund
- Comuna I.L. Caragiale, județul Dâmbovița (la cca. 39 km de Pucioasa):
  - Casa memorială I.L. Caragiale (Complexul Național Muzeal "Curtea Domnească" Târgoviște)
- Comuna Voinești, județul Dâmbovița (la cca. 40 km de Pucioasa)
  - Biserica de lemn din Oncești
  - Monumentul eroilor
  - Spitalul sătesc (monument istoric)
- Comuna Nucet, județul Dâmbovița (la cca. 42 km)
  - Mănăstirea Nucet și Muzeul Mănăstirii Nucet
- Comuna Cobia, județul Dâmbovița (la cca. 43 km de Pucioasa)
  - Mănăstirea Cobia
  - Cele 4 biserici de lemn
- Comuna Ludești, județul Dâmbovița (la cca. 48 km de Pucioasa)
  - Biserica din Ludești
- Comuna Bucșani, județul Dâmbovița (la cca. 49 km de Pucioasa)
  - Situl Natura 2000
  - Rezervația de zimbri "Neagra"
- Comuna Cândești, județul Dâmbovița (la cca. 50 km de Pucioasa)
  - Malul cu scoici (satul Aninoșani)
  - Biserica de lemn (satul Cândești-Vale)

- Comuna Văleni-Dâmbovița, județul Dâmbovița (la cca. 50 km de Pucioasa)
  - Biserica din satul Mesteacăn
- Comuna Mănești, județul Dâmbovița (la cca. 55 km de Pucioasa)
  - Ștejarul de 1000 de ani
- Comuna Potlogi, județul Dâmbovița (la cca. 69 km de Pucioasa)
  - Ansamblul Brâncovenesc Potlogi (Complexul Național Muzeal "Curtea Domnească" Târgoviște)
- Comuna Corbii Mari, județul Dâmbovița (la cca. 79 km de Pucioasa)
  - Izvorul de la Corbii Ciungi (rezervație naturală)
- Stațiunile de pe Valea Prahovei
  - Orașul Pucioasa se află la cca. 45 km de orașul Sinaia, accesul fiind deosebit de facil. De aici pot fi vizitate toate obiectivele turistice din zona Sinaia-Bușteni-Poiana Țapului-Azuga-Predeal și altele.

TRASEE MONTANE (Munții Bucegi și Munții Leaota):

- 01MN31: Cantonul Brătei - Șaua Lucăcilă - Cabana Bolboci (mediu/difil)
- 01MN32: Moroeni - Plaiul Priporului - Cabana Scropoasa (mediu)
- 01MN36: Fosta cabană Vârful cu Dor - Cabana Bolboci (mediu/difil)
- 01MN37: Fosta cabană Vârful cu Dor - Cabana Piatra Arsă - Cabana Omu (mediu)
- 01MN43: Cabana Bolboci - Plaiul Mircea - Muntele Deleanu (mediu/difil)
- 01MN44: Hotel Peștera - Culmea Doamnele - Șaua Doamnele (mediu/difil)
- 01MN52: Valea Bângăleasa - Vârful Bucșa (mediu/difil)
- 01MN53: Cabana Podu' cu Florile - Șaua Tătarului - Șaua Strungulița (mediu/difil)
- 01MN56: Șaua Tătaru - Lacul Bolboci (mediu/difil)
- 01MN57: Canton Brătei - Muntele Răteiu - Vârful Leaota (mediu/difil)
- 01MN58: Runcu - Vârful Leaota - Podu Dâmboviței (mediu/difil)
- 01MN60: Bădeni - Muntele Vâja - Vârful Leaota (difil)

▲ 01MN70: Cabana Leaota - Vârful Leaota (mediu/difil)

Acestea nu sunt singurele trasee posibile. Au fost prezentate numai o parte, respectiv traseele mai apropiate de orașul Pucioasa.

TRASEE CU BICICLETA:

□ 03MB25: Cabana Dichiu - Hotel Peștera - Cabana Dichiu (mediu)

□ 03MB30: Bădeni - Vf. Leaota – Bădeni (difil)

MTB Ride: Breaza - Adunati - Costișata - Bezdead - Pucioasa - Târgoviște (mediu)

MTB Ride: Sinaia - Moroeni - Pucioasa - Târgoviște (greu)

Acestea nu sunt singurele trasee posibile. Turiiștii au posibilitatea de a-și alcătui singuri trasee, după cum doresc.

(Sursa:

<http://curteadomneascadintargoviste.ro/>,

<https://www.muzee-dambovitene.ro/>,

<http://hellodambovita.ro/>,

<https://www.bucegipark.ro/>,

<http://www.pmtgv.ro/>,

[https://arhiepiscopiatargovistei.ro.](https://arhiepiscopiatargovistei.ro/)

<https://muntii-nostri.ro/>,

Informații culese de pe teren și de pe Internet;

Informații prelucrate)

Ieșirea din orașul Pucioasa, spre Sinaia
-iunie 2021-

Agenții de turism licențiate

Conform Listei agențiilor de turism licențiate, actualizată de Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului la data de 04.02.2021, în județul Dâmbovița există 35 puncte de lucru ale agențiilor de turism licențiate, din care:

- 12 organizatoare
- 21 pentru intermediari
- 2 pentru intermediari online.

În Orașul Pucioasa există 2 puncte de lucru ale agențiilor de turism licențiate, din care una organizatoare și una pentru intermediari.

(Sursa: Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului,

<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>,

Informații accesate la data de 18.03.2021; Informații prelucrate)

Structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare clasificate

Conform Listei cu structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare clasificate, actualizată de Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului la data de 05.03.2021, în județul Dâmbovița își desfășoară activitatea 128 unități de profil clasificate, având un număr total de 1.837 de spații și 4.101 de locuri.

În Orașul Pucioasa își desfășoară activitatea 12 unități de profil clasificate, având un număr total de 298 de spații și 591 de locuri, astfel:

Nr.crt.	Tip unitate	Categorie	Număr spații	Număr locuri
1.	HOTEL	2 STELE	114	230
2.	HOTEL	3 STELE	59	111
3.	HOTEL	2 STELE	54	108
4.	MOTEL	3 STELE	10	20
5.	PENSIUNE TURISTICĂ	4 STELE	4	5
6.	PENSIUNE TURISTICĂ	3 STELE	11	24
7.	PENSIUNE TURISTICĂ	3 STELE	7	14
8.	PENSIUNE TURISTICĂ	4 MARGARETE	8	16
9.	PENSIUNE TURISTICĂ	3 MARGARETE	7	16
10.	PENSIUNE TURISTICĂ	3 FLORI	6	12
11.	VILĂ TURISTICĂ	3 STELE	6	12
12.	CAMERE DE ÎNCHIRIAT	3 STELE	12	23
		TOTAL	298	591

(Sursa: Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului,
<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>,
Informații accesate la data de 18.03.2021; Informații prelucrate)

Structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică clasificate

Conform Listei cu structurile de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică clasificate, în județul Dâmbovița își desfășoară activitatea 93 unități de profil clasificate, având un număr total de 12.266 de locuri.

În Orașul Pucioasa își desfășoară activitatea 9 unități de profil clasificate, având un număr total de 1.574 de locuri, astfel:

Nr.crt.	Tip structură	Categoria	Nr. Locuri
1.	BAR DE ZI	2 STELE	46
2.	RESTAURANT CLASIC	3 STELE	260
3.	RESTAURANT PENSIUNE	2 STELE	18
4.	RESTAURANT PENSIUNE	2 STELE	340
5.	RESTAURANT CLASIC	2 STELE	210
6.	RESTAURANT CLASIC	2 STELE	280
7.	RESTAURANT CLASIC	2 STELE	100
8.	RESTAURANT CLASIC	2 STELE	200
9.	RESTAURANT CLASIC	3 STELE	120
		TOTAL	1.574

(Sursa: Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului,
<http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>,
Informații accesate la data de 18.03.2021; Informații prelucrate)

Centre Naționale de Informare și Promovare Turistică acreditate

Conform Listei cu Centrele Naționale de Informare și Promovare Turistică acreditate, actualizată de Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului la data de 15.02.2021, în județul Dâmbovița sunt 4 centre, în mun. Târgoviște, mun. Moreni, orașul Fieni și orașul Pucioasa.

În Orașul Pucioasa își desfășoară activitatea Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Pucioasa, certificat de acreditare/ reacreditare nr. 75 din 14.03.2018, având următoarele date de contact:

-adresa: Str. Republicii nr. 61, Pucioasa, jud. Dâmbovița

-telefon: 0345 117 223;

-fax: 0345 117 223;

-email: cnipt.puc@gmail.com,

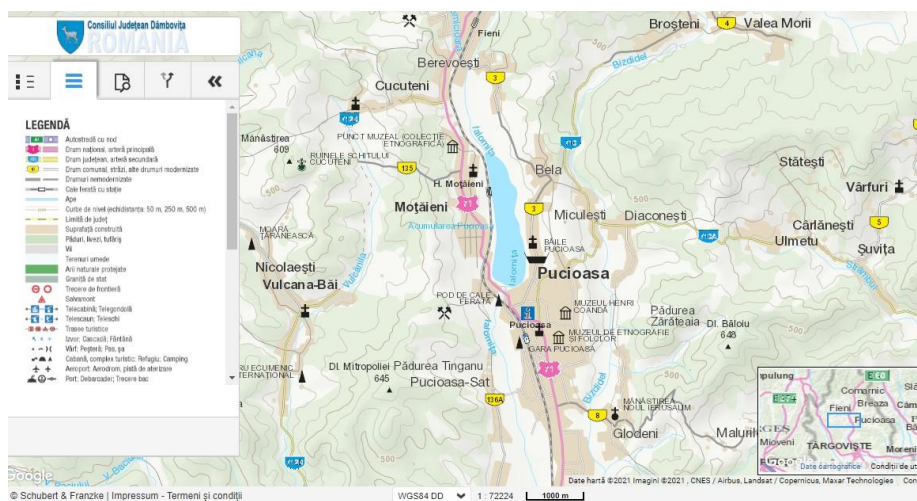
-web: www.turismpucioasa.ro

Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Pucioasa-mai 2021

Centrul a fost înființat prin proiectul „Înființare, reabilitare și dotare Centru Național de Informare și Promovare Turistică în Stațiunea Turistică de Interes Național Pucioasa”, Cod SMIS 38738, finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa Prioritară 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului, Domeniul Major de Intervenție 5.3 - Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică, Operațiunea Crearea Centrelor Naționale de Informare și Promovare Turistică (CNIPT) și dotarea acestora.

(Sursa: Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, <http://turism.gov.ro/web/autorizare-turism/>, Informații accesate la data de 18.03.2021; Informații prelucrate: Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

(Sursa: Consiliul Județean Dâmbovița,

[https://dambovita-](https://dambovita-county.map2web.eu/?plink=1&centerx=2831228&centery=5635597&zoom=13&toc=&activeSfLayer=true&transparency=1&activeBackground=Google+Hybrid&poi=&poiToc=&tab=legendTab&query=&rf=&rt=&rm=DRIVING;)

[county.map2web.eu/?plink=1&centerx=2831228&centery=5635597&zoom=13&toc=&activeSfLayer=true&transparency=1&activeBackground=Google+Hybrid&poi=&poiToc=&tab=legendTab&query=&rf=&rt=&rm=DRIVING;](https://dambovita-county.map2web.eu/?plink=1&centerx=2831228&centery=5635597&zoom=13&toc=&activeSfLayer=true&transparency=1&activeBackground=Google+Hybrid&poi=&poiToc=&tab=legendTab&query=&rf=&rt=&rm=DRIVING;)

Informații preluate la data de 13.05.2021)

Structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică în perioada 2010-2020 au o tendință ascendentă, crescând progresiv foarte puțin la nivel local începând cu anul 2010, dar mult mai mult la nivel județean, valorile maxime înregistrate fiind de 9 în orașul Pucioasa, respectiv în total de 89 în județul Dâmbovița.

Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică (număr)													
Anul:		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Pucioasa	Total	8	8	9	8	9	9	9	8	9	9	9	
	Hoteluri	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
	Hosteluri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Moteluri	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	
	Hanuri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Vile turistice	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Cabane turistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Campinguri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Tabere de elevi și preșcolari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Pensiuni turistice	3	4	4	3	4	4	4	4	4	5	5	5
	Pensiuni agroturistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Total	58	64	66	68	73	74	80	81	84	85	89	
Dâmbovița	Hoteluri	13	16	17	17	18	18	18	19	18	18	18	
	Hosteluri	1	2	3	8	8	8	8	8	5	5	6	
	Moteluri	3	3	3	4	3	3	3	2	2	2	2	
	Hanuri	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	
	Vile turistice	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	4	
	Cabane turistice	6	6	5	3	5	6	6	6	5	5	5	
	Campinguri	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	
	Tabere de elevi și preșcolari	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Pensiuni turistice	9	10	10	10	10	10	11	12	14	14	14	
	Pensiuni agroturistice	21	22	21	23	24	24	29	29	35	36	38	

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Din tabelul de mai sus se observă faptul că numărul structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică a crescut la nivelul județului Dâmbovița, însă a rămas relativ constant în orașul Pucioasa.

Acest lucru indică faptul că orașul Pucioasa se bazează în continuare pe același tip de turism, cel medical, motiv pentru care se impun investiții pentru atragerea de turiști în zona turismului de wellness și de weekend.

Capacitatea de cazare turistică pe tipurile de structuri de primire turistică, în perioada 2010-2020, a avut o tendință ascendentă, cu un vârf în anul 2014, urmată de o scădere în anii următori, la nivel local, iar la nivel județean a crescut progresiv, începând cu anul 2010, valorile capacității maxime de cazare turistică ajungând la 561 de locuri în orașul Pucioasa în anul 2020, respectiv la 3.378 locuri în județul Dâmbovița.

Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică (locuri)												
Anul:		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pucioasa	Total	565	555	573	545	575	573	573	549	561	561	561
	Hoteluri	455	455	455	455	455	453	453	449	449	449	449
	Hosteluri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Moteluri	20	20	20	20	20	20	20	-	-	-	-
	Hanuri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vile turistice	22	-	12	12	12	12	12	12	12	12	12
	Cabane turistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Campinguri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tabere de elevi și preșcolari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Pensiuni turistice	68	80	86	58	88	88	88	88	100	100	100
	Pensiuni agroturistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dâmbovița	Total	2.478	2.740	2.822	2.861	3.263	3.270	3.463	3.514	3.235	3.261	3.378
	Hoteluri	1.231	1.379	1.472	1.445	1.499	1.480	1.534	1.584	1.519	1.523	1.523
	Hosteluri	12	34	43	474	474	476	476	476	173	173	231
	Moteluri	70	74	70	92	70	70	70	50	50	50	50
	Hanuri	-	-	-	-	22	22	22	22	22	22	22
	Vile turistice	22	64	92	91	92	92	92	92	92	92	104
	Cabane turistice	164	160	145	119	181	185	181	185	161	161	161
	Campinguri	-	-	-	-	244	244	244	244	244	244	244
	Pensiuni turistice	155	188	194	181	202	202	239	253	281	261	260
	Pensiuni agroturistice	373	431	395	459	479	499	605	608	693	735	783

(Sursă date: INS, Bază de date TEMPO; date prelucrate)

Din tabelul de mai sus se observă o creștere mare a capacității de cazare turistică la nivelul județului Dâmbovița, însă în orașul Pucioasa se constată o relativă constanță a acesteia. Acest lucru indică faptul că orașul Pucioasa nu este supus unei presiuni a asigurării de locuri de cazare, rămânând atractiv doar pentru turiștii care vizitează stațiunea în scopuri medicale.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune pe tipuri de structuri de primire turistică în perioada 2010-2020 a avut mai întâi o tendință descendentă, apoi a crescut, atingând un maxim în anul 2016 (207.034 locuri-zile), după care a avut o evoluție fluctuantă, în orașul Pucioasa, trendul fiind descendent, la nivelul județului Dâmbovița constatându-se o evoluție similară, cu un maxim de 1.139.948 număr locuri-zile tot în anul 2016, trendul actual fiind tot descendent.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune pe tipuri de structuri de primire turistică (locuri-zile)												
Anul:	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Pucioasa	Total	203.585	202.181	206.502	178.157	195.959	206.955	207.034	192.905	204.075	205.625	179.611
	Hoteluri	166.075	165.145	166.602	144.701	158.515	165.345	165.310	158.595	165.385	166.935	148.745
	Hosteluri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Moteluri	6.120	7.300	7.320	6.680	7.300	7.300	7.320	-	-	-	-
	Hanuri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vile turistice	8.030	3.410	1.836	4.380	3.276	4.380	4.392	4.380	4.380	4.380	3.660
	Cabane turistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Campinguri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tabere de elevi și preșcolari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Pensiuni turistice	23.360	26.326	30.744	22.396	26.868	29.930	30.012	29.930	34.310	34.310	27.206
	Pensiuni agroturistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dâmbovița	Total	885.204	971.171	995.758	1.006.311	1.064.765	1.084.648	1.139.948	1.167.061	1.058.254	1.061.492	936.924
	Hoteluri	443.262	498.996	513.593	494.301	500.837	511.236	520.082	540.704	525.951	528.407	454.619
	Hosteluri	4.380	11.332	15.064	134.760	172.712	172.645	174.550	169.357	62.780	62.190	62.348
	Moteluri	22.423	31.210	25.620	29.594	25.488	25.550	25.620	18.064	18.250	18.250	15.870
	Hanuri	-	-	-	-	6.732	8.030	8.052	8.030	8.030	8.030	6.710
	Vile turistice	8.030	18.161	31.116	33.273	32.327	33.580	33.672	33.580	33.580	33.580	28.060
	Cabane turistice	52.725	52.164	47.202	46.973	64.605	64.237	62.444	65.655	58.403	59.495	49.471
	Campinguri	-	-	-	4.514	27.010	27.010	27.084	27.010	27.010	25.522	21.130
	Tabere de elevi și preșcolari	158.523	149.650	150.060	36.900	-	-	-	-	-	-	-
	Pensiuni turistice	55.734	63.291	68.535	64.688	65.594	68.452	80.192	81.101	90.715	83.427	71.791
	Pensiuni agroturistice	140.127	146.367	144.568	161.308	169.460	173.908	208.252	223.560	233.535	242.591	226.925

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Din datele prezentate în tabelul de mai sus se constată o scădere a atractivității județului Dâmbovița și a orașului Pucioasa în perioada 2016-2020.

Trebuie avut însă în vedere faptul că anul 2020 a fost profund afectat de pandemia de Covid-19.

Sosirile ale turiștilor în structurile de primire turistică pe tipurile de structuri în perioada 2010-2020, au o tendință fluctuantă la nivel local și una ascendentă la nivel județean, iar valorile maxime ale sosirii turiștilor ajung la 13.240 de persoane în orașul Pucioasa în anul 2018, respectiv la 122.107 de persoane în județul Dâmbovița în anul 2019.

Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri (număr persoane)												
Anul:	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Pucioasa	Total	9.792	11.122	10.866	9.623	10.687	11.187	12.538	11.378	13.240	12.658	4.641
	Hoteluri	9.009	10.428	9.928	9.266	9.964	10.282	10.874	10.558	11.845	11.539	4.151
	Hosteluri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Moteluri	-	-	-	-	40	27	76	-	-	-	-
	Hanuri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vile turistice	9	-	60	82	44	66	98	78	60	25	12
	Cabane turistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Campinguri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tabere de elevi și preșcolari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Pensiuni turistice	774	694	878	275	639	812	1.490	742	1.335	1.094	478
	Pensiuni agroturistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dâmbovița	Total	56.204	67.277	68.236	74.160	82.621	89.548	97.043	106.166	118.591	122.107	71.801
	Hoteluri	32.927	41.605	44.494	47.164	53.285	57.054	61.483	70.265	78.930	80.107	46.829
	Hosteluri	375	900	736	4.579	3.154	3.473	3.786	3.156	3.061	4.730	1.533
	Moteluri	4.170	3.370	2.757	3.097	2.104	2.248	1.855	1.890	2.013	1.669	1.407
	Hanuri	-	-	-	-	180	461	478	217	268	1.041	141
	Vile turistice	9	471	1.062	2.122	2.114	2.868	2.533	1.683	3.416	1.969	1.478
	Cabane turistice	2.107	2.753	2.483	3.008	3.934	3.376	4.317	4.597	4.095	4.552	3.230
	Campinguri	-	-	-	-	422	675	1.265	1.895	1.355	913	1.939
	Tabere de elevi și preșcolari	5.984	5.731	3.076	286	-	-	-	-	-	-	-
	Pensiuni turistice	4.352	5.177	5.635	5.313	6.017	6.417	4.956	5.972	7.577	7.277	2.474
	Pensiuni agroturistice	6.280	7.270	7.993	8.591	11.411	12.976	16.370	16.491	17.876	19.849	12.770

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Din tabelul de mai sus se observă o scădere a numărului de sosiri ale turiștilor în orașul Pucioasa, în ultimii 3 ani, ceea ce denotă trendul descrescător de turiști.

La nivelul județului Dâmbovița trendul a fost permanent crescător, anul 2020 fiind o excepție, din cauza pandemiei de Covid-19, care a afectat major și turismul în orașul Pucioasa.

Aceste lucruri indică faptul că, deși județul devine tot mai atractiv, orașul Pucioasa devine tot mai neatractiv pentru turiști.

Înnoptările în structurile de primire turistică în perioada 2010-2020, au o tendință fluctuantă la nivel local și una ascendentă la nivel județean, valorile înnoptărilor maxime ale turiștilor ajung la numărul de 105.864 persoane în orașul Pucioasa în anul 2011, respectiv 289.510 de persoane în județul Dâmbovița în anul 2019.

Înnoptari în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri (număr persoane)												
Anul:		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pucioasa	Total	96.582	105.864	103.367	87.774	87.570	91.785	88.771	88.053	92.917	92.746	35.039
	Hoteluri	92.792	100.728	97.827	85.503	84.082	89.314	83.402	85.726	89.933	89.067	32.956
	Hosteluri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Moteluri	-	-	-	-	58	29	88	-	-	-	-
	Hanuri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vile turistice	44	-	443	909	340	507	504	390	227	236	24
	Cabane turistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Campinguri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tabere de elevi și preșcolari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Pensiuni turistice	3.746	5.136	5.097	1.362	3.090	1.935	4.777	1.937	2.757	3.443	2.059
Pensiuni agroturistice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dâmbovița	Total	218.526	248.144	238.231	243.188	247.853	250.120	252.286	264.936	284.251	289.510	159.750
	Hoteluri	165.646	186.770	188.475	184.178	189.231	191.168	184.012	197.659	214.259	213.512	113.337
	Hosteluri	708	1.362	1.945	13.468	7.367	5.658	5.450	4.223	4.192	6.554	2.027
	Moteluri	5.862	8.652	4.305	6.511	4.087	3.230	3.585	3.264	2.843	2.173	2.268
	Hanuri	-	-	-	-	180	461	526	829	354	1.041	644
	Vile turistice	44	1.086	2.403	5.250	3.321	4.330	4.178	3.842	4.234	3.427	1.697
	Cabane turistice	4.759	6.687	5.415	6.737	8.495	8.732	9.365	8.804	7.474	9.490	5.618
	Campinguri	-	-	-	-	780	880	2.690	3.890	2.067	1.377	3.238
	Tabere de elevi și preșcolari	15.838	14.866	5.929	394	-	-	-	-	-	-	-
	Pensiuni turistice	9.917	11.951	10.873	8.737	12.179	8.900	9.887	11.283	15.189	14.194	5.657
Pensiuni agroturistice	15.752	16.770	18.886	17.913	22.213	26.761	32.593	31.142	33.639	37.742	25.264	

(Sursă date: INS, Baza de date TEMPO; date prelucrate)

Din tabelul de mai sus se observă o scădere a numărului de înnoptări ale turiștilor în orașul Pucioasa, în ultimii 3 ani, ceea ce denotă trendul descrescător de turiști. La nivelul județului Dâmbovița trendul a fost permanent crescător, anul 2020 fiind o excepție, din cauza pandemiei de Covid-19, care a afectat major și turismul în orașul Pucioasa. Aceste lucruri indică faptul că, deși județul devine tot mai atractiv, orașul Pucioasa devine tot mai neatractiv pentru turiști.

2.2.7 Aspecte de mediu

Această secțiune conține în special informații publice, care au fost preluate din "Raportul privind starea mediului în județul Dâmbovița, pentru anul 2020", întocmit de către Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, ultimul raport anual publicat pe site-ul <http://apmdb.anpm.ro/>. Din acest motiv, majoritatea datelor sunt cumulate și se referă la tot județul Dâmbovița.

Având în vedere importanța acordată protecției mediului înconjurător în Uniunea Europeană, informațiile vor fi ceva mai detaliate decât în celelalte secțiuni.

2.2.7.1. Calitatea aerului

STAREA DE CALITATE A AERULUI ÎNCONJURĂTOR

Poluarea aerului afectează negativ sănătatea umană, mediul și clima. Atât expunerea de scurtă durată, cât și cea de lungă durată dăunează sănătății, fie prin expunerea directă la poluanții atmosferici, fie indirect, prin poluanții transportați prin aer, depozitați și apoi acumulați în lanțul trofic. Poluarea aerului afectează, de asemenea, și ecosistemele prin contribuția la eutrofizarea și acidifierea apei și solului, conducând astfel la pierderi de vegetație și faună. Poluarea aerului poate afecta culturile agricole și pădurile, cauzând pierderea unor recolte. Mai mult decât atât, anumiți poluanți atmosferici afectează sistemul climatic, declanșând modificări în radiația globală.

La nivelul județului Dâmbovița, începând cu data de 1 mai 2008, a intrat în funcțiune componenta locală a Rețelei Naționale de Supraveghere a Calității Aerului (RNMCA), componentă ce dispune de două stații automate de monitorizare, gestionate de Agenția pentru Protecția Mediului Dâmbovița.

Stație	Tip	Amplasament	Parametri monitorizați
Stația automată DB-1	industrial	Târgoviște <i>Coordonatele geografice: E: 25,466485° N: 44,915144°</i>	SO ₂ NO, NO ₂ , NO _x PM ₁₀ CO O ₃ Pb (în fracția PM ₁₀) As (în fracția PM ₁₀) Cd (în fracția PM ₁₀) Ni (în fracția PM ₁₀)
Stația automată DB-2	industrial	Fieni <i>Coordonatele geografice: E : 25,42175° N: 45,131383°</i>	SO ₂ NO, NO ₂ , NO _x PM ₁₀ CO O ₃ Pb (în fracția PM ₁₀) As (în fracția PM ₁₀) Cd (în fracția PM ₁₀) Ni (în fracția PM ₁₀)

Cele două stații monitorizează în timp real parametrii meteo (temperatură, viteza vântului, direcția vântului, intensitatea radiației solare, cantitatea de precipitații, presiunea atmosferică), poluanți gazoși (oxizi de azot, dioxid de sulf, monoxid de carbon, ozon troposferic).

Și pulberi în suspensie (fracția PM10), rezultatele fiind procesate și transmise permanent în rețeaua națională.

Suplimentar stațiilor automate, începând cu luna aprilie 2019 a fost amplasat un punct suplimentar de monitorizare a calității aerului în Târgoviște, Șoseaua Găești nr. 1, pentru indicatorul de calitate a aerului PM10 și metale (plumb, arsen, cadmiu, nichel).

În anul 2020, monitorizarea suplimentară realizată în vederea analizei dispersiei emisiilor de pulberi de pe amplasamentul platformei industriale a fost suspendată, funcționarea combinatului de oțeluri speciale fiind oprită.

Majoritatea poluanților ajung în atmosferă din procesele de ardere industriale, încălzirea rezidențială din sezonul rece și din trafic, procese ce conduc la emisii de gaze și particule care se dispersează în atmosferă.

Pulberile în suspensie (fracția PM10) sunt principalii poluanți din județ, pentru care se înregistrează depășiri ale valorii limită zilnice.

Provin din cauze naturale, ca de exemplu antrenarea particulelor de la suprafața solului de către vânt sau antropice: procesele de producție (metalurgie în Târgoviște, materiale de construcții în Fieni), arderile din sectorul energetic, transportul rutier, depozitele de deșeuri industriale și municipale, sisteme de încălzire individuale, îndeosebi cele care utilizează combustibili solizi etc.

Un alt poluant care a înregistrat, sporadic, depășiri ale valorii țintă/8 h (fără depășirea pragului de informare sau de alertă) este ozonul troposferic.

Este un gaz deosebit de toxic și constituie poluantul principal al atmosferei orașelor industrializate, deoarece precursorii acestuia provin, cu precădere, din activități industriale, din activitatea de încălzire rezidențială și din traficul rutier.

În intervalul 2011-2020 s-au înregistrat depășiri ale valorilor limită/țintă pentru indicatorii pulberi în suspensie - fracția respirabilă (PM10) și ozon (O3), cu mențiunea că în funcționarea rețelei de stații automate s-au constatat frecvente întreruperi, opriri ale unor stații, precum și alte disfuncționalități care au condus la nerealizarea, în anumite perioade, a capturii de date prevăzute de legislația în vigoare.

Marea majoritate a depășirilor valorii limită/24h ale indicatorului PM10 s-au înregistrat în sezonul rece al anului, cauza probabilă a acestora fiind intensificarea proceselor de ardere specifice acestui sezon (în special încălzirea rezidențială).

Nu a fost depășit numărul permis de zile (a nu se depăși de peste 35 de ori într-un an calendaristic), conform prevederilor Legii 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător.

În anul 2020, nu au fost înregistrate depășiri ale pragurilor de informare și de alertă pentru poluantul ozon.

Pe toată perioada monitorizată, nu a fost depășit numărul permis de zile cu concentrații peste valoarea țintă pentru protecția sănătății umane stabilită pentru ozon (120pg/mc), exprimată ca maximă zilnică a mediilor glisante/8h, respectiv 25 de zile dintr-un an calendaristic/valoare mediată pe 3 ani.

EFECTELE POLUĂRII AERULUI ÎNCONJURĂTOR

Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița și site-ul www.calitateaer.ro furnizează informații cu privire la principalii poluanți din atmosferă și efectele acestora asupra sănătății umane.

Indicele specific de calitate a aerului, pe scurt "indice specific", reprezintă un sistem de codificare a concentrațiilor înregistrate pentru fiecare dintre următorii poluanți monitorizați: pulberi în suspensie respirabile (PM10), dioxid de azot (NO₂) și dioxid de sulf (SO₂).

Indicele general se stabilește pentru fiecare dintre stațiile automate din cadrul Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului, ca fiind cel mai mare dintre indicii specifici corespunzători poluanților monitorizați. Pentru a se putea calcula indicele general trebuie să fie disponibil cel puțin un indice specific, corespunzător poluanților monitorizați.

Indicii general și specific sunt reprezentați prin numere întregi cuprinse între 1 și 6, corespunzătoare calificativelor bun, acceptabil, moderat, rău, foarte rău, extrem de rău și unui cod de culori.

Pentru perioadele de funcționare a stațiilor din județ, DB1 - Târgoviște și DB2 - Fieni, indicii specifici fiecărui poluant și indicele general al stației de monitorizare sunt afișați pe site-ul www.calitateaer.ro. De asemenea, indicele general este cuprins în Buletinul zilnic pentru informarea publicului cu privire la calitatea aerului în județ, afișat pe site-ul Agenției pentru Protecția Mediului Dâmbovița <http://apmdb.anpm.ro/>, secțiunea Calitatea aerului.

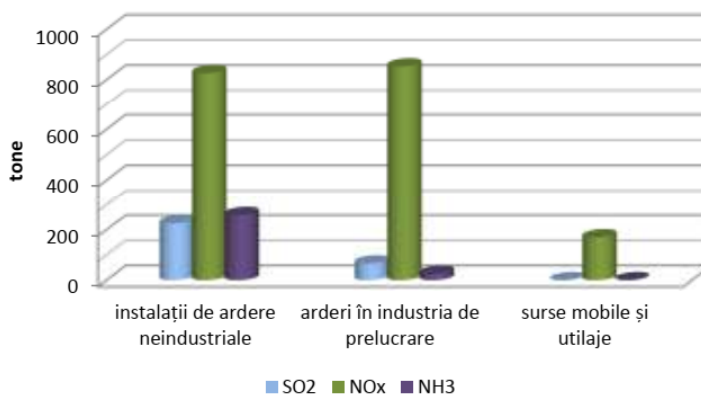
FACTORII DETERMINANȚI ȘI PRESIUNILE CARE AFECTEAZĂ STAREA DE CALITATE A AERULUI ÎNCONJURĂTOR

Sub coordonarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, agențiile județene pentru protecția mediului realizează anual inventarul județean al emisiilor de poluanți în atmosferă, în scopul utilizării datelor pentru evaluarea calității aerului la nivel național.

Energia

Deși este fundamental pentru stilul și standardele de viață moderne, sectorul energetic este responsabil și pentru daunele considerabile aduse mediului și bunăstării umane, în special prin emisiile de poluanți atmosferici. Cuprinde arderile industriale, neindustriale (încălzirea rezidențială), precum și combustia specifică utilajelor mobile.

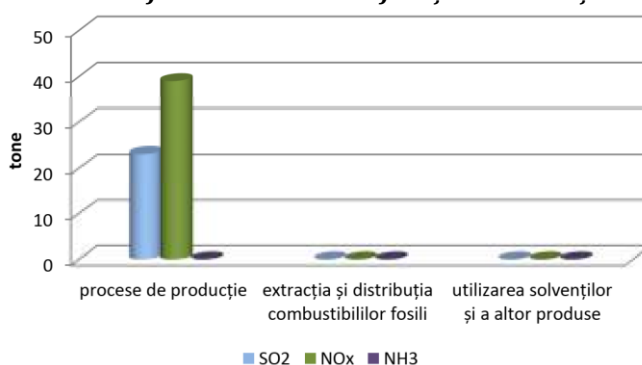
Contribuția sectoarelor de activitate din energie la emisiile de poluanți cu efect de acidifiere în anul 2019 - județul Dâmbovița

Industria

Industria aduce o serie complexă de beneficii, dar și costuri societății. Pe lângă producția de bunuri și servicii, acest sector generează un număr substanțial de locuri de muncă, profituri și venituri din impozite. În același timp, însă, industria contribuie în mod semnificativ la emisiile multor poluanți atmosferici importanți și ale multor gaze cu efect de seră, cauzând daune larg răspândite mediului și sănătății umane.

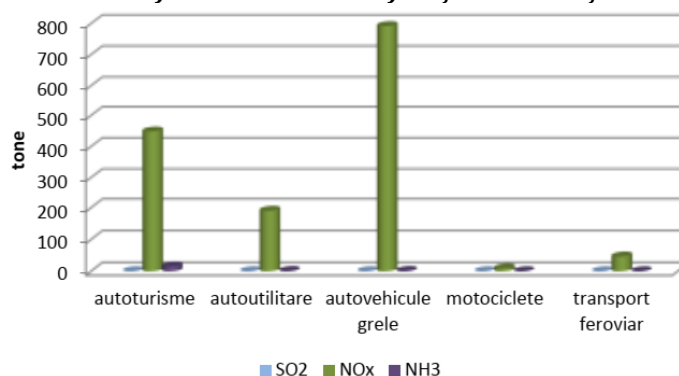
Contribuția sectoarelor de activitate din industrie la emisiile de poluanți cu efect de acidifiere în anul 2019 - județul Dâmbovița

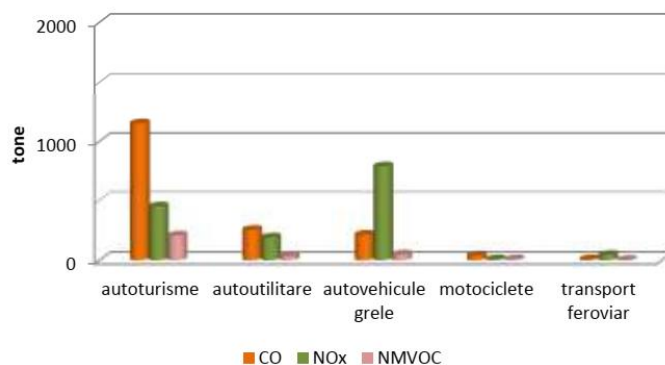
Transportul

Cererea de transport este într-o continuă creștere, reflectând interdependența strânsă dintre transporturi și dezvoltarea economică. Sistemele de transport impun numeroase costuri societății, îndeosebi în ceea ce privește poluarea aerului și poluarea fonică.

Contribuția sectoarelor de activitate din transport la emisiile de poluanți cu efect de acidifiere în anul 2019 - județul Dâmbovița

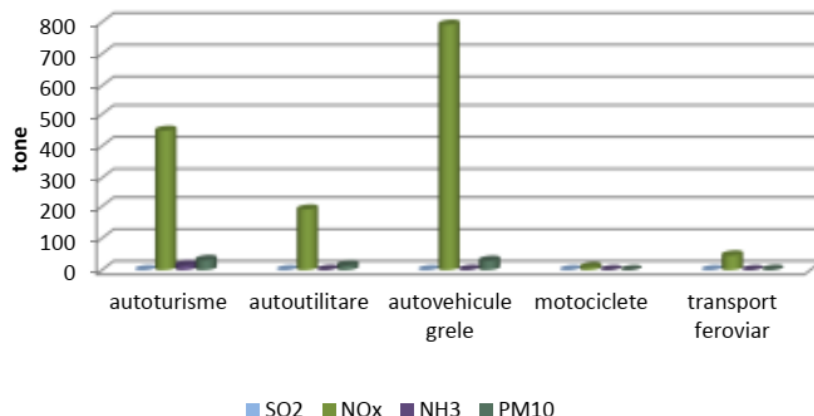

Contribuția sectoarelor de activitate din transport la emisiile de poluanți precursori ai ozonului, în anul 2019 - județul Dâmbovița

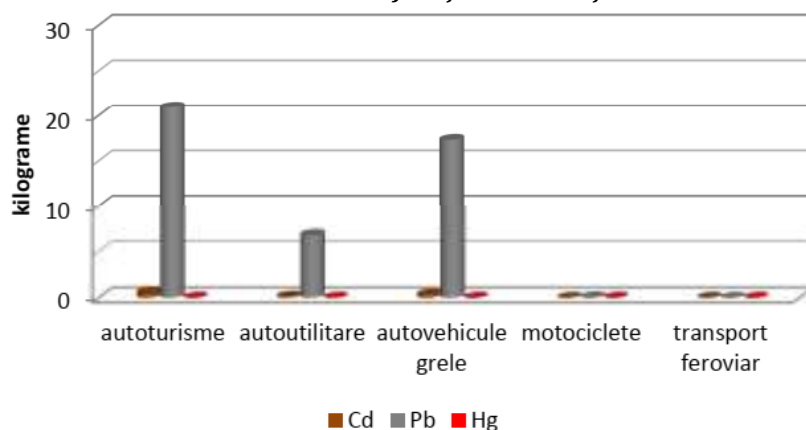

Contribuția sectoarelor de activitate din transport la emisiile de particule primare și precursori secundari de particule, în anul 2019 - județul Dâmbovița

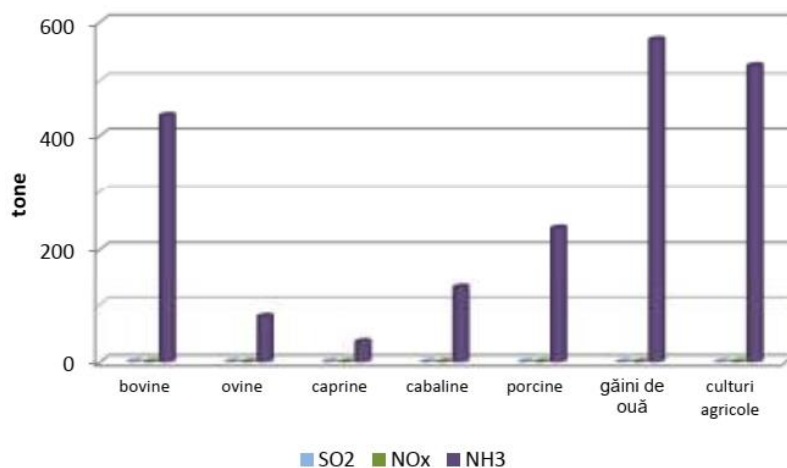
Contribuția sectoarelor de activitate din transport la emisiile de metale grele, în anul 2019 - județul Dâmbovița

Agricultura

Agricultura este o sursă importantă de poluare prin introducerea în ecosistemele naturale, a unor nutrienți și pesticide care le afectează echilibrul, precum și prin emisiile de gaze rezultate din procesele de fermentație enterică și din dejecțiile animalelor.

Contribuția sectoarelor de activitate din agricultură la emisiile de poluanți cu efect de acidifiere în anul 2019 - județul Dâmbovița

POLITICI, ACȚIUNI ȘI MĂSURI PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI ÎNCONJURĂTOR

Având în vedere încadrarea teritoriului administrativ al județului Dâmbovița în regimul II de gestionare a calității aerului, prin Ordinul nr. 1206/2015 al ministrului mediului, apelor și pădurilor, privind aprobarea listelor cu unitățile administrativ-teritoriale întocmite în urma încadrării în regimuri de gestionare a ariilor din zonele și aglomerările prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător (încadrare reconfirmată prin Ordinele nr. 598/2018 și nr. 2202/2020), Consiliul Județean Dâmbovița a elaborat **Planul de menținere a calității aerului pentru județul Dâmbovița, 2019-2023**. Acest plan, aflat în al doilea an de implementare, conține măsuri de menținere a nivelului concentrațiilor de poluanți în atmosferă cel puțin la nivelul inițial și eventual de reducere a emisiilor asociate diferitelor categorii de surse de emisie.

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020, <http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>, Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

2.2.7.2. Calitatea apei

RESURSELE DE APĂ

Resursele naturale de apă reprezintă rezervele de apă de suprafață și subterane ale unui teritoriu care pot fi folosite pentru diverse scopuri.

Resursa naturală este cantitatea de apă exprimată în unități de volum acumulată în corpuri de apă, într-un interval de timp dat.

Resursa teoretică este dată de stocul mediu anual reprezentând totalitatea resurselor naturale de apă atât de suprafață cât și subterane. În perioada 2015-2020, resursa teoretică a României a fost evaluată la 134.600.000 mii mc.

Resursa tehnic utilizabilă este cota parte din resursa teoretică care poate fi prelevată pentru a servi la satisfacerea cerințelor de apă ale economiei. În perioada 2015-2020, resursa tehnic utilizabilă a României a fost evaluată la 38.346.760 mii mc.

Resursele de apă de suprafață ale României provin din 2 categorii de surse, respectiv:

- râurile interioare (inclusiv lacurile naturale);
- fluviul Dunărea. Fluviul Dunărea, deși deține întâietatea în ceea ce privește volumul total al resursei, fiind situat excentric față de teritoriul național, este mai puțin folosit ca sursă de apă utilizabilă.

Până în prezent singura utilizare a resursei de apă oferită de Dunăre a fost în domeniul agricol (pentru irigații).

Pentru utilizatorii din România ponderea principală în asigurarea resursei necesare o au râurile interioare.

Resursa naturală de apă a anului 2020 provenită din râurile interioare a reprezentat un volum scurs de $29.705 \cdot 10^6 \text{ m}^3$ care îl situează cu 25,6% sub nivelul volumului mediu multianual calculat pentru o perioadă îndelungată (1950 - 2019), respectiv $39.920 \cdot 10^6 \text{ m}^3$.

În acest context anul 2020 poate fi considerat tot un an secetos la fel ca și anul 2017.

Comparativ cu ultimii 5 ani (2015 - 2019), volumul scurs în anul 2020 este mai mic cu circa 18,9 % față de media multianuală a stocului anual ($36.605,60 \cdot 10^6 \text{ m}^3$).

Teritoriul județului Dâmbovița este inclus în două spații hidrografice (S.H.): Buzău - Ialomița și Argeș - Vedea, monitorizate de Administrația Bazinală de Apă (A.B.A.) Buzău-Ialomița, respectiv Administrația Bazinală de Apă (A.B.A.) Argeș - Vedea, ambele aflate în subordinea Administrației Naționale Apele Române și cu atribuții de monitorizare a calității apelor din punct de vedere al gradului de poluare.

Conform Planurilor de management ale S.H. Buzău - Ialomița și S.H. Argeș - Vedea, din suprafața totală a județului Dâmbovița (4.054 km²), 41,59% este cuprinsă în Spațiul hidrografic Buzău - Ialomița, respectiv în Bazinul Hidrografic Ialomița și 58,41% din suprafața județului este inclusă în Spațiul hidrografic Argeș - Vedea, respectiv în Bazinul Hidrografic Argeș.

Resursele de apă subterană reprezintă volumul de apă care poate fi extras dintr-un strat acvifer, deci reprezintă volumul de apă exploatabilă. Această noțiune este complexă, deoarece cantitatea de apă ce poate fi furnizată de un strat acvifer depinde de volumul rezervelor și este limitată de posibilitățile tehnice și economice, de conservare și protecție a resurselor.

Rezervele de apă subterană reprezintă volumul de apă gravitațională înmagazinată într-o anumită perioadă sau într-un anumit moment dat într-un acvifer sau rocă magazin. Rezervele sunt condiționate astfel, de structura geologică, adică de geometria acviferului și de porozitatea eficace sau coeficientul de înmagazinare, factor care exprimă volumul de apă liberă în roca magazin. Rezervele depind exclusiv de datele volumetrice și se exprimă în unități de volum (de regulă, în m³).

Resursele totale de apă subterană din România au fost estimate la 9,68 mld. m³/an, din care 4,74 mld. m³/an apele freatice și 4,94 mld. m³/an de apă subterană de adâncime, reprezentând circa 25% din apa de suprafață.

În România au fost identificate, delimitate și caracterizate un număr de 143 de corpuri de apă subterană. Dintre acestea, un număr de 115 reprezintă corpuri de apă subterană freatică, iar 28 sunt corpuri de apă subterană de adâncime. Ca urmare a analizei de risc efectuate în cadrul Planului de management, a rezultat că toate cele 143 corpuri de apă subterană din România sunt în stare cantitativă bună.

În general, apa subterană din primul orizont acvifer întâlnit în adâncime, este utilizată pentru irigații și industrie, pentru alimentarea populației fiind utilizată apa captată prin izvoare și foraje de adâncime. Calitatea apei este determinată de alcătuirea mineralogică și chimică a rocii în care este localizată apa subterană, dar și de evoluția tectonică regională și/sau locală.

Evoluția cerinței de apă comparativ cu prelevarea volumelor de apă (mii mc) și grad de utilizare (%), în anii 2015-2020

Sursa	Anii	Populație			Industrie			Agricultură			TOTAL		
		Cerință	Prelevat	Grad de realizare	Cerință	Prelevat	Grad de realizare	Cerință	Prelevat	Grad de realizare	Cerință	Prelevat	Grad de realizare
Suprafață	2015	568137	546977	96.3%	1782359	1285454	72.1%	875837	910626	104.0%	3226333	2743057	85.0%
	2016	579424	536969	92.7%	1690074	1244955	73.7%	998258	888659	89.0%	3267756	2670583	81.7%
	2017	594990	535160	89.9%	1707998	1350532	79.1%	942300	1035709	109.9%	3245288	2921401	90.0%
	2018	593806	557945	94.0%	1307286	1255395	96.0%	1099659	951952	86.6%	3000751	2765292	92.2%
	2019	615797	612211	99.4%	1730382	1322859	76.4%	1120766	1028841	91.8%	3466945	2963911	85.5%
	2020	627178	593018	99.5%	1909807	1155263	60.5%	1171368	1135911	96.9	3708353	2884192	77.8%
Subteran	2015	434383	420464	96.8%	173783	134530	77.4%	35993	35365	98.3%	644159	590359	91.6%
	2016	472993	454977	96.2%	166987	140553	84.2%	40674	39518	97.2%	680654	635048	93.3%
	2017	482213	452958	93.9%	162548	147014	90.4%	44805	46458	103.7%	689566	646430	93.7%
	2018	498167	467129	93.8%	167239	159826	95.6%	55458	51737	93.3%	720864	678692	94.1%
	2019	521195	492378	94.5%	184000	159092	86.5%	60841	53341	87.7%	766036	704811	92.0%
	2020	539058	411372	76.3%	195651	198892	101.6%	67492	185296	274.5%	802201	795560	99.2%

Dunăre	2015	69200	62869	90.9%	2449641	2716769	110.9%	302339	344753	114.0%	2821180	3124391	110.7%
	2016	69170	59187	85.6%	2336364	2684657	114.9%	363069	314452	86.6%	2768603	3058296	110.5%
	2017	67599	60042	88.8%	2595753	2725887	105.0%	387068	408583	105.6%	3050420	3194512	104.7%
	2018	68575	59876	87.3%	2593468	2479875	95.6%	502860	423146	84.1%	3164903	2962897	93.6%
	2019	67222	71904	107.0%	2592137	2719039	104.9%	467507	508740	108.8%	3126866	3299683	105.5%
	2020	68523	73362	107,1%	2720136	2676840	98,4%	599604	958882	159,9%	3388263	3709084	109,5%
Marea Neagră	2015	61	49	80.3%	11803	7011	59.4%	Nu sunt date	Nu sunt date	Nu sunt date	11864	7060	59.5%
	2016	60	65	108.3%	9503	9533	100.3%	Nu sunt date	Nu sunt date	Nu sunt date	9563	9598	100.4%
	2017	58	52	89.7%	10287	10253	99.7%	Nu sunt date	Nu sunt date	Nu sunt date	10345	10305	99.6%
	2018	65	46	70.8%	10179	9238	90.8%	Nu sunt date	Nu sunt date	Nu sunt date	10244	9284	90.6%
	2019	74	47	63.5%	10339	6405	61.9%	Nu sunt date	Nu sunt date	Nu sunt date	10413	6452	62.0%
	2020	74	27	36,5%	9602	7320	76,2%	Nu sunt date	Nu sunt date	Nu sunt date	9676	7347	75,9%
TOTAL	2015	1071781	1030359	96.1%	4417586	4143764	93.8%	1214169	1290744	106.3%	6703536	6464867	96.4%
TOTAL	2016	1121647	1051198	93.7%	4202928	4079698	97.1%	1402001	1242629	88.6%	6726576	6373525	94.8%
TOTAL	2017	1144860	1048212	91.6%	4476586	4233686	94.6%	1374173	1490750	108.5%	6995619	6772648	96.8%
TOTAL	2018	1160613	1084996	93.5%	4078172	3904334	95.7%	1657977	1426835	86.1%	6896762	6416165	93.0%
TOTAL	2019	1204288	1176540	97.7%	4516858	4207395	93.1%	1649114	1590922	96.5%	7370260	6974857	94.6%
TOTAL	2020	1234833	1077779	87,3%	4835196	4038315	83,5%	1838464	2280089	124%	7908493	7396183	93,5%

Se observă că, în perioada 2015-2020, nu au putut fi satisfăcute niciodată toate cerințele.

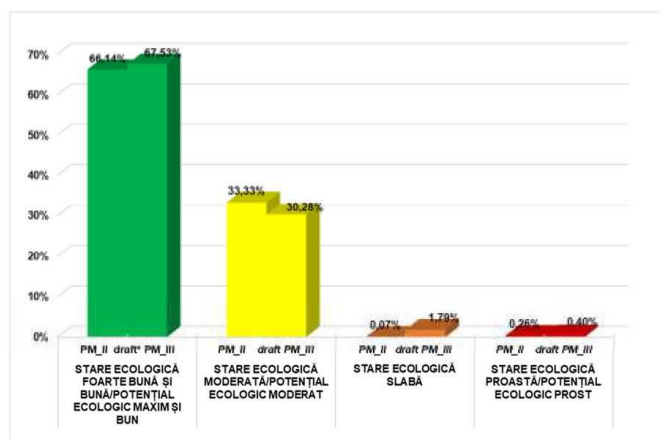
Proгноza cerinței de apă pentru orizontul de timp 2020-2030

Folosința de apă	Cerința de apă (mil. mc)	
	2020	2030
Populație	2.088	2.097
Industrie	6.664	7.383
Irigații	562	1.689
Zootehnie	172	164
Acvacultură/ piscicultură	818	949
Total România	10.304	12.282

CALITATEA APEI

Calitatea apei cursurilor de apă

Evoluția stării ecologice/potențialului ecologic al corpurilor de apă cuprinse în proiectul celui de-al treilea Plan de Management, comparativ cu cel de-al doilea Plan de Management, pentru cele două cicluri de planificare aferente.

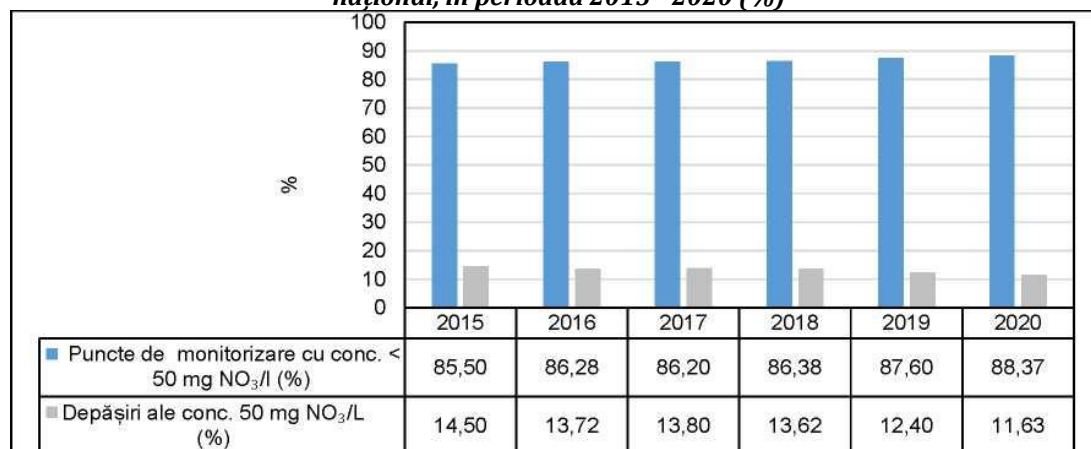

Calitatea apelor subterane

Evoluția numărului punctelor de monitorizare cu depășiri la conținutul de nitrați, la nivel național, în perioada 2015 - 2020 (%)

APELE UZATE ȘI REȚELELE DE CANALIZARE

În raport cu proveniența lor, **apele uzate** se clasifică astfel:

- ape uzate menajere* - cele ce se evacuează după ce au fost folosite pentru nevoi gospodărești în locuințe și unități de folosință publică;
- ape uzate urbane*, definite ca ape uzate menajere sau amestec de ape menajere cu ape uzate industriale (în general provenite din industria agro-alimentară) și/sau ape meteorice;
- ape uzate industriale* - cele care sunt evacuate ca urmare a folosirii lor în procese tehnologice de obținere a unor produse finite industriale sau agro-industriale.

Apele uzate urbane sunt colectate prin sisteme de canalizare și preluate și epurate în stații de epurare.

Apele uzate neepurate din aglomerările umane (orașe și sate - zonele locuite cele mai concentrate) contribuie la poluarea apelor de suprafață și subterane. Poluarea se datorează în principal următoarelor aspecte:

- Ratei reduse a racordării populației echivalente la sistemele de colectare și epurare a apelor uzate;
- Funcționării necorespunzătoare a stațiilor de epurare existente;
- Managementului necorespunzător al nămolurilor de la stațiile de epurare (produse secundare ale procesului de epurare a apelor uzate, considerate deșeuri biodegradabile);
- Dezvoltării zonelor urbane fără asigurarea și dotarea cu sisteme și instalații de alimentare cu apă și canalizare, care se reflectă apoi prin evacuările de ape neepurate în emisarii naturali, ceea ce duce la o protecție insuficientă a resurselor de apă.

Volume de ape uzate evacuate la nivel național în receptorii naturali în anul 2020 (mii mc.) - județul Dâmbovița

Anul	Total Evacuat	Nu necesită epurare	Se epurează		Nu se epurează
			Corepunzător	Necorespunzător	
2020	4.207.512,63	2.484.192,56	1.378.917,10	174.840,50	169.562,48

(Sursa: Administrația Națională "Apele Române", Sinteza calității apelor din România)

Statisticile întocmite și prezentate anual în "Sinteza calității apelor din România" dovedesc faptul că dintre apele uzate care necesită epurare, cel mai mare impact îl au apele uzate provenite de la aglomerările urbane, în special în ceea ce privește poluarea cu substanțe organice (CBO₅ și CCO-Cr) și nutrienți (azot total și fosfor total).

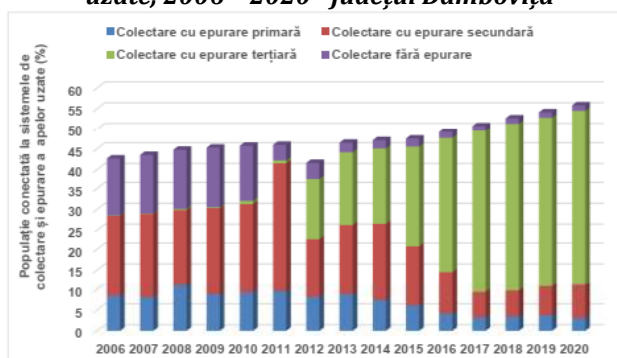
**Volumul total de ape uzate urbane evacuate în receptorii naturali în perioada 2020
(mil. m³/an) - județul Dâmbovița**

Anul	Volum ape uzate urbane evacuate în receptorii naturali			
	Total	Corespunzător epurate	Necorespunzător epurate	Nu se epurează
2020	1071,82	915,89	115,74	40,19

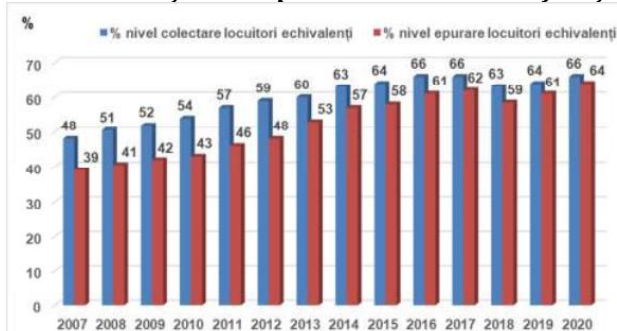
Gradul de racordare al populației la sisteme de colectare și epurare a apelor uzate, în anul 2020 - județul Dâmbovița

Evoluția gradului de racordare al populației la sisteme de colectare și epurare a apelor uzate, 2006 - 2020 - județul Dâmbovița

Evoluția nivelurilor de colectare și epurare (%) a încărcărilor organice biodegradabile (l.e.) a apelor uzate la nivel național în perioada 2007-2020 - județul Dâmbovița

Un locuitor echivalent (l.e.) înseamnă încărcarea organică biodegradabilă cu un consum biochimic de oxigen în cinci zile (CBO5) de 60 de grame de oxigen pe zi; se exprimă ca media acelei poluări produsă de o persoană într-o zi.

(Sursa: Administrația Națională "Apele Române", raport „Stadiul realizării lucrărilor pentru epurarea apelor uzate urbane și a capacităților în execuție și puse în funcțiune pentru aglomerări umane”)

Epurarea apelor uzate urbane va conduce implicit și la creșterea semnificativă a volumului de nămol rezultat de la stațiile de epurare a apelor uzate urbane.

Utilizarea la nivel național a nămolului de la stațiile de epurare urbane în anul 2019 - județul Dâmbovița

Utilizări ale nămolului	Cantitate nămol (mii tone s.u./an)
Cantitate totală produsă	230,59
Utilizare în agricultură	43,56
Compostare și alte aplicații	12,19
Depozitare pe platforme amenajate	130,02
Evacuare în mare	0
Incinerare	1,14
Altele	43,67

(Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO online, www.insse.ro)

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>.

Conform precizărilor din "Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița", referitoare la capitolul II Apa: "Datele și informațiile prezentate în acest capitol sunt furnizate de Administrația Națională Apele Române (A.N.A.R) și Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor (I.N.H.G.A).";

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

Informații despre calitatea apei potabile din sistemul public de alimentare cu apă potabilă, în anul 2019, comunicate de către Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița

Localitatea	Număr total de probe analizate micro biologic	Număr total de probe analizate fizico-chimic	Număr total de parametri micro biologici	Număr total de parametri micro biologici neconformi	Număr total de parametri fizico-chimici	Număr total de parametri fizico-chimici neconformi
Pucioasa	558	558	3.108	0	6.606	38

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>,

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

2.2.7.3. Solul

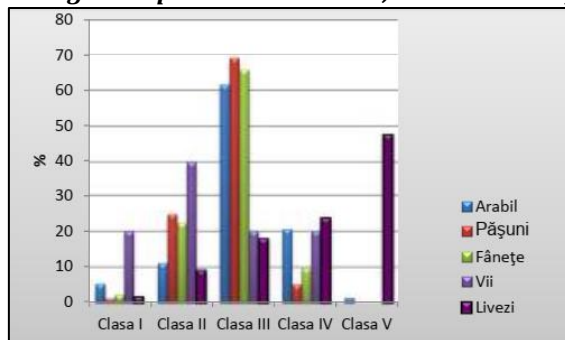
Calitatea terenurilor agricole cuprinde atât fertilitatea solului, cât și modul de manifestare al celorlalți factori de mediu față de plante. Din acest punct de vedere, terenurile agricole se grupează în cinci clase de calitate, diferențiate după nota medie de bonitare (clasa I 81-100 puncte; clasa a V-a 1-20 puncte), după cum urmează:

- Clasa I (foarte bună) - terenuri fără limitări în cazul utilizării ca arabil
- Clasa II (bună) - terenuri cu limitări în cazul utilizării ca arabil

- Clasa III (mijlocie) - terenuri fără limitări moderate în cazul utilizării ca arabil
  - Clasa IV (slabă) - terenuri fără limitări severe în cazul utilizării ca arabil
  - Clasa V (foarte slabă) - terenuri fără limitări extrem de severe nepretabile la arabil, vii, livezi.
- Clasele de calitate ale terenurilor stabilesc pretabilitatea acestora pentru folosințe agricole.

Ponderea terenurilor agricole pe clase de calitate, în anul 2020 - județul Dâmbovița

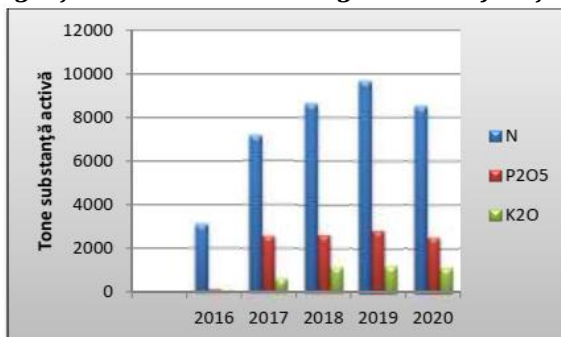

(Sursa: Oficiul Județean pentru Studii Pedologice și Agrochimice Dâmbovița)

Aplicate în mod rațional îngrășămintele constituie premisa menținerii și sporirii fertilității solurilor, în scopul creșterii producției agricole. În cazul în care sunt folosite fără a se lua în considerare natura solurilor, condițiile meteorologice sau necesitățile plantelor, îngrășămintele pot provoca dereglarea echilibrului ecologic.

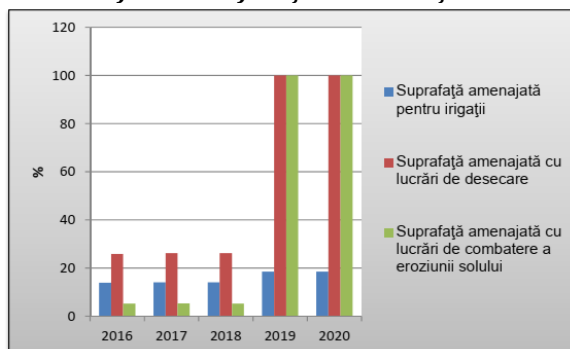
Utilizarea nerațională a îngrășămintelor determină apariția unui exces de azotați și fosfați care au un efect toxic asupra microflorei din sol și conduce la acumularea în vegetație a acestor elemente.

Utilizarea îngrășămintelor chimice în agricultură - județul Dâmbovița

(Sursa: Direcția pentru Agricultură a județului Dâmbovița)

Ponderea suprafețelor amenajate, pe categorii de lucrări de îmbunătățiri funciare - județul Dâmbovița

(Sursa: Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, Unitatea de Administrare Dâmbovița)

Agricultura ecologică este un sistem de producție care pune o mare importanță pe protecția mediului și a animalelor, prin reducerea sau eliminarea utilizării organismelor modificate genetic și a produselor chimice sintetice de tipul fertilizatorilor și pesticidelor.

Pentru anul 2020 nu există informații referitoare la ponderea suprafeței destinată agriculturii ecologice raportată la suprafața agricolă totală.

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>,

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

2.2.7.4. Utilizarea terenurilor

Schimbări în acoperirea terenurilor, în perioada 2016-2020 - județul Dâmbovița

Categorია de acoperire	Suprafața (ha)					Schimbări în acoperirea terenurilor, în perioada 2016-2020	Schimbări în acoperirea terenurilor (% față de anul 2016)
	2016	2017	2018	2019	2020		
TOTAL	606.529	604.584	604.989	603.267	603.235	- 3.294	- 0,54%
Terenuri agricole, din care:	245.762	245.129	245.031	244.514	244.182	- 1.580	- 0,64%
Arabil	174.691	173.661	173.634	173.144	172.820	- 1.871	- 1,07%
Pășuni	39.912	39.951	39.842	39.262	39.190	- 722	- 1,80%
Fânețe	19.657	20.017	20.048	20.636	20.679	+ 1.022	+ 5,19%
Vii	338	338	338	320	320	- 18	- 5,32%
Livezi	11.164	11.162	11.169	11.152	11.173	+ 9	+ 0,08%
Păduri	115.005	114.326	114.927	114.239	114.871	- 134	- 0,11%

(Sursa: Direcția pentru Agricultură a județului Dâmbovița, Direcția Silvică Dâmbovița, Garda Forestieră Ploiești)

O cauză principală a fragmentării arealelor naturale și seminaturale este reprezentată de conversia terenurilor în scopul dezvoltării infrastructurii urbane, turistice sau de transport. De asemenea, cauza scăderii suprafeței agricole în anumite perioade este utilizarea unor terenuri pentru noi construcții și curți, ca urmare a tendinței populației urbane de a construi reședințe de odihnă în mediul rural.

Pierderea biodiversității din păduri (distrugerea, fragmentarea și degradarea habitatelor, dispariția speciilor din aceste habitate) este determinată și de defrișări, exploatare excesivă, practici nesustenabile, poluare, introducerea de specii invazive, schimbări climatice. Modul în care sunt exploatate terenurile reprezintă unul dintre principalii factori determinanți ai schimbărilor de mediu, cu impact semnificativ asupra calității vieții și a ecosistemelor.

Ocuparea terenului prin extinderea urbană este ireversibilă și conduce la impermeabilizarea solului, ca urmare a acoperirii terenurilor cu locuințe, rețele de transport și infrastructură, zone comerciale.

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>,

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

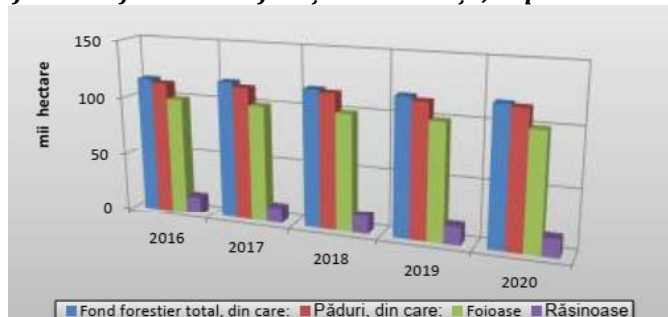
2.2.7.5. Protecția naturii și biodiversitate

Pe teritoriul județului sunt desemnate 13 arii naturale protejate de interes național și 7 arii naturale protejate de interes comunitar. Niciuna dintre acestea nu se află pe teritoriul administrativ al orașului Pucioasa.

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020, <http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>, Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

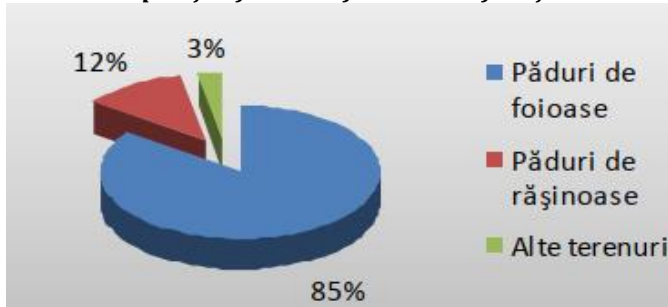
2.2.7.6. Pădurile

Evoluția fondului forestier în județul Dâmbovița, în perioada 2016-2020

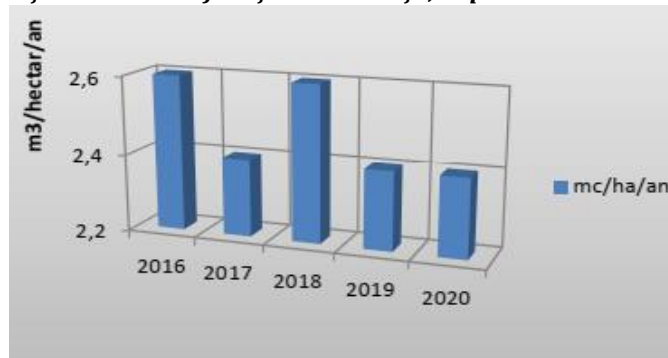
(Sursa: Direcția Silvică Dâmbovița, Garda Forestieră Ploiești)

Pondere compoziției fondului forestier în județul Dâmbovița

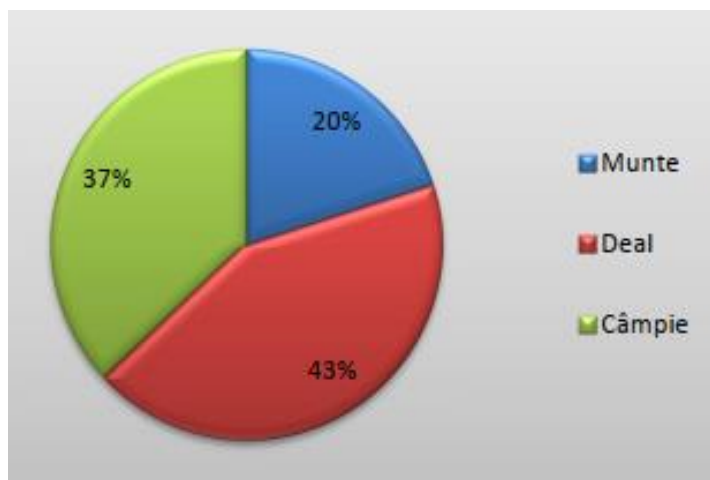
(Sursa: Direcția Silvică Dâmbovița, Garda Forestieră Ploiești)

Evoluția tăierilor în județul Dâmbovița, în perioada 2016-2020

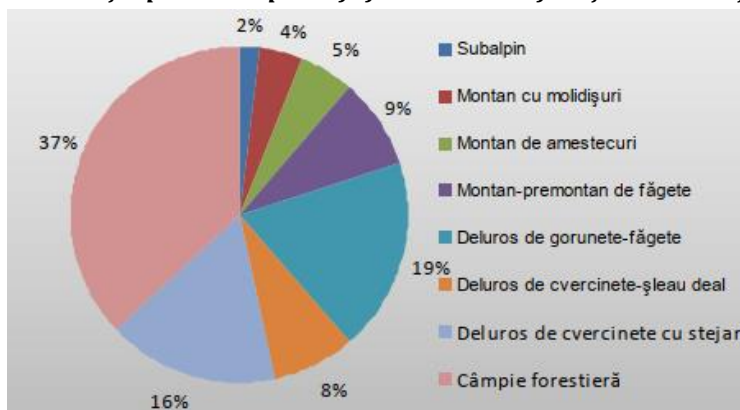
(Sursa: Direcția Silvică Dâmbovița, Garda Forestieră Ploiești)

Distribuția pădurilor după principalele forme de relief, în anul 2020 - județul Dâmbovița

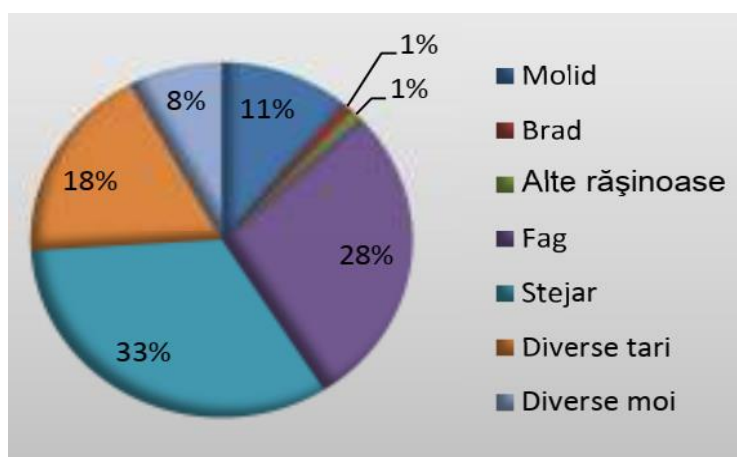
(Sursa: Direcția Silvică Dâmbovița, Garda Forestieră Ploiești)

Distribuția pădurilor pe etaje fitoclimatice - județul Dâmbovița

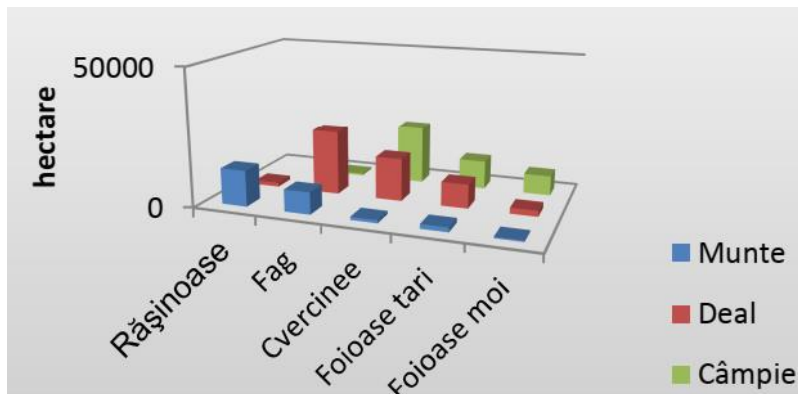
(Sursa: Direcția Silvică Dâmbovița)

Distribuția pădurilor pe specii și grupe de specii - județul Dâmbovița

(Sursa: Direcția Silvică Dâmbovița, Garda Forestieră Ploiești)

Distribuția pădurilor, grupe de specii, după principalele forme de relief - județul Dâmbovița

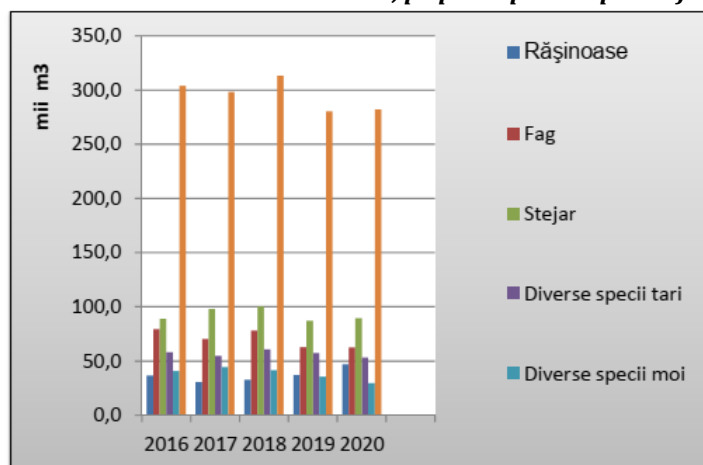
(Sursa: Direcția Silvică Dâmbovița, Garda Forestieră Ploiești)

Suprafața parcursă cu tăieri, în fond forestier proprietate publică a statului, proprietate publică a UAT și proprietate privată (hectare) - județul Dâmbovița

An	Formă de proprietate	Tip tăiere					Total
		Tăieri de regenerare	Tăieri de produse accidentale	Tăieri de igienă	Tăieri de îngrijire în păduri tinere		
2016	Prop. publică a statului	926	685	8263	2995	12869	25531
	Prop. publică a UAT+prop. privată	2638	1602	6340	2082	12662	
2017	Prop. publică a statului	1025	1552	9654	2791	15022	27979
	Prop. publică a UAT+prop. privată	3032	558	6975	2392	12957	
2018	Prop. publică a statului	1016	1552	9358	2931	14857	28505
	Prop. publică a UAT+prop. privată	3197	732	7612	2107	13648	
2019	Prop. publică a statului	1025	1552	6799	2767	12143	23978
	Prop. publică a UAT+prop. privată	2919	724	6455	1737	11835	
2020	Prop. publică a statului	1029	1552	7405	2796	12782	23078
	Prop. publică a UAT+prop. privată	2551	1137	4940	1668	10296	

(Sursa: Direcția Silvică Dâmbovița și Garda Forestieră Ploiești)

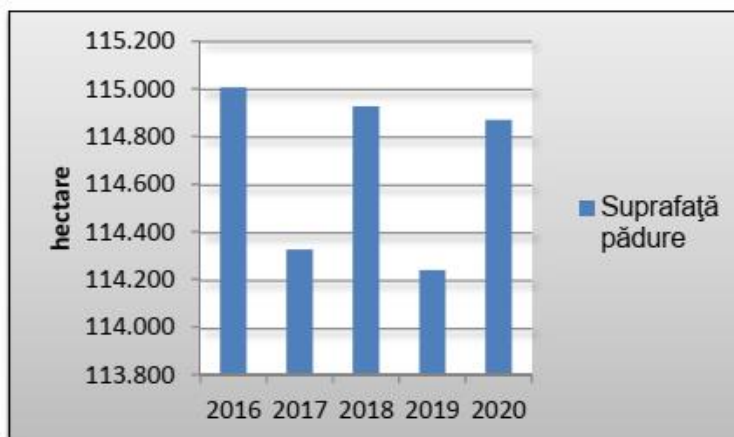
Evoluția volumului de masă lemnoasă recoltată, pe principalele specii - județul Dâmbovița

(Sursa: Direcția Silvică Dâmbovița și Garda Forestieră Ploiești)

Evoluția suprafeței ocupată de pădure - județul Dâmbovița

(Sursa: Direcția Silvică Dâmbovița, Garda Forestieră Ploiești)

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>.

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

2.2.7.7. Resursele materiale și deșeurile

Ierarhia deșeurilor stabilește o ordine a priorităților, în cadrul legislației și a politicilor în materie de gestionare a deșeurilor:

- **Prevenirea** - măsuri luate înainte ca o substanță, material sau produs să devină deșeu, prin care se reduc: cantitățile de deșeu (inclusiv prin reutilizarea produselor sau prelungirea duratei de viață a acestora), impactul negativ al deșeurilor generate asupra sănătății populației și asupra mediului, conținutul de substanțe periculoase în materiale și produse.
- **Pregătirea pentru reutilizare** - operațiunile de verificare, curățare sau valorificare prin care produsele ori componentele produselor care au devenit deșeu sunt pregătite pentru a fi reutilizate, fără alte operațiuni de pretratare.
- **Reciclarea deșeurilor** - este definită ca orice operațiune de valorificare prin care deșeurile sunt transformate în produse, materiale sau substanțe pentru a-și îndeplini funcția inițială ori pentru alte scopuri. Aceasta include retratarea materialelor organice, dar nu include valorificarea energetică și conversia în vederea folosirii materialelor drept combustibil sau pentru operațiunile de umplere.
- **Alte operațiuni de valorificare**, cum ar fi valorificarea energetică (recuperarea de energie din tratarea termică a deșeurilor) - operațiuni care au drept rezultat principal faptul că deșeurile servesc unui scop util prin înlocuirea altor materiale care ar fi fost utilizate într-un anumit scop sau faptul că deșeurile sunt pregătite pentru a putea servi scopului respectiv.
- **Eliminarea deșeurilor** (în principal prin depozitare).

Deșeurile municipale reprezintă totalitatea deșeurilor generate în mediul urban și rural din gospodăria, instituții, unități comerciale, unități economice (deșeu menajere și asimilabile), deșeu stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, precum și deșeu din construcții și demolări colectate de operatorii de salubritate.

Colectarea deșeurilor municipale este responsabilitatea municipalităților, care își pot realiza aceste atribuții fie direct (prin serviciile de specialitate din cadrul Consiliilor Locale), fie indirect (prin delegarea acestei responsabilități pe bază de contract, către firme specializate și autorizate pentru desfășurarea serviciilor de salubritate).

**Evoluția gradului de conectare la serviciul de salubritate,
în perioada 2014 - 2020 - județul Dâmbovița**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gradul de conectare la serviciul de salubritate, (%)	100	100	100	100	100	100	100
- mediul urban	100	100	100	100	100	100	100
- mediul rural	100	100	100	100	100	100	100
Numărul de depozite municipale conforme, în operare	2	2	2	2	2	2	2
Numărul stațiilor de transfer și/sau sortare existente	1	1	1	1	1	1	1

(Sursa: A.P.M Dâmbovița, Operatori Economici)

Prin proiectul ISPA «**Reabilitarea colectării, transportului, tratării și depozitării deșeurilor solide în județul Dâmbovița**», au fost proiectate și construite două depozite de deșeuri municipale conforme situate la Aninoasa și la Titu.

Pe amplasamentul depozitului zonal Aninoasa se află două instalații de tratare a deșeurilor: o stație de sortare deșeuri de ambalaje, cu o capacitate de 5.000 t/an și o stație compostare deșeuri biodegradabile cu o capacitatea de 5.000 t/an. Stația de compostare dispune de utilajele necesare și spațiul aferent proceselor tehnologice, un ciclu complet de compostare având o durată de 5-6 luni. +-

De asemenea, prin implementarea proiectului ISPA, în cadrul căruia a fost desemnat operatorul unic pentru colectarea și transportul deșeurilor municipale, s-a atins un grad de conectare la servicii de salubritate de 100%, din anul 2010.

Indicatorul de generare a deșeurilor municipale este utilizat, pe plan intern, pentru monitorizarea planurilor de acțiune în domeniul gestiunii deșeurilor (la nivel național, regional și județean) și pentru dezvoltarea strategiilor de tratare a deșeurilor municipale. Indicatorul depinde de gradul de organizare a colectării și gestiunii deșeurilor.

Variațiile acestuia reflectă diferențe în modul de consum și dezvoltarea economică a regiunilor.

**Evoluția indicatorului de generare a deșeurilor municipale,
în perioada 2014 - 2020 - județul Dâmbovița**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indicatorul de generare a deșeurilor municipale (kg/loc/an)	278,31	275,24	283,73	292,74	283,25	307,16	288,52

(Sursa: A.P.M Dâmbovița, Operatori Economici)

Indicatorul de generare a deșeurilor municipale, la nivelul județului, are o evoluție ușor crescătoare, cu mici fluctuații de la an la an.

Sistemul Integrat de Gestionare a Deșeurilor, operațional, în cadrul căruia au fost desemnați operatorul unic pentru colectarea și transportul deșeurilor municipale și operatorul de depozit, își dovedește eficiența, din punct de vedere ecologic și economic.

Autoritățile administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, respectiv asociațiile de dezvoltare intercomunitară ale acestora, au obligația de a asigura colectarea separată pentru cel puțin deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale.

Deșeurile municipale se constituie din:

- *deșeuri menajere și asimilabile*, care la rândul lor se compun din: deșeuri menajere de la populație și deșeuri menajere și asimilabile de la unități economice, unități comerciale, instituții și unități sanitare;
- *deșeuri din servicii municipale*, compuse din: deșeuri stradale, deșeuri din piețe și deșeuri din grădini, parcuri și spații verzi;
- *deșeuri voluminoase* (mobilier, deșeuri de mari dimensiuni, DEEE etc.);
- *deșeuri din construcții și demolări*.

Din datele preliminare ale Anchetelor Statistice privind gestionarea deșeurilor municipale din județ, pe care A.P.M. Dâmbovița a realizat-o, cantitatea totală de deșeuri municipale generate și colectate în județ

În anul 2020 a fost de 161,40 mii tone; nu a fost asigurată o infrastructură și nu au fost amenajate spații pentru colectarea deșeurilor voluminoase.

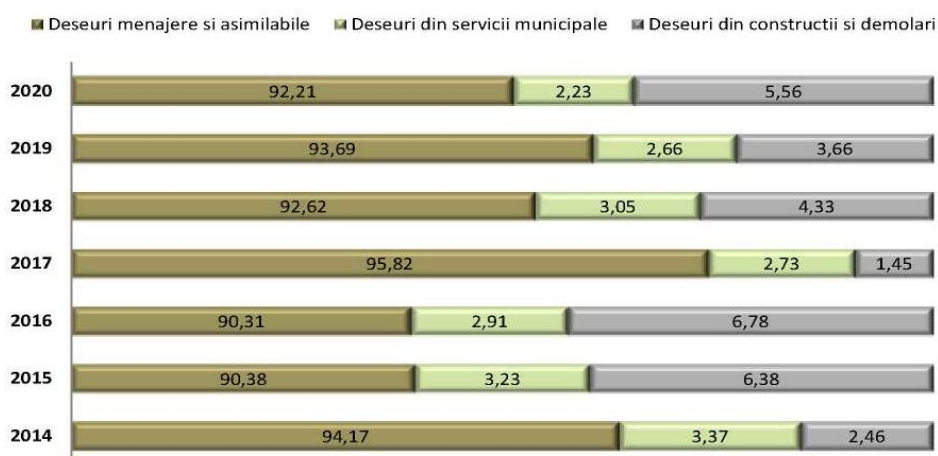
Conform Anchetelor Statistice privind gestionarea deșeurilor municipale din județ, în perioada 2014-2020, a rezultat că aceste deșeuri au avut următoarea structură:

Structura deșeurilor municipale generate (%), în perioada 2014 - 2020 - județul Dâmbovița

Structura deșeurilor municipale generate	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Deșeuri menajere și asimilabile	94.17	90.38	90.31	95.82	92.62	93.69	92.21
Deșeuri din servicii municipale	3.37	3.23	2.91	2.73	3.05	2.66	2.23
Deșeuri din construcții și demolări	2.46	6.38	6.78	1.45	4.33	3.66	5.56

(Sursa: A.P.M. Dâmbovița, A.N.P.M., Operatori Salubritate)

Structura deșeurilor municipale generate (%), 2014 - 2020 - județul Dâmbovița

Se constată o creștere a cantității de deșeuri din construcții și demolări, ca urmare a reabilitării și modernizării unor obiective economice; deșeurile inerte și nepericuloase vor fi utilizate, ca și până în prezent, la remedierea terenurilor, ca materiale de umplutură, etc.

Conform datelor din Anchetele Statistice, compoziția medie a deșeurilor menajere, în perioada 2014 - 2020, se prezintă astfel:

Structura deșeurilor menajere, (%), în perioada 2014 - 2020 - județul Dâmbovița

Structura deșeurilor menajere generate	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Deșeuri hârtie/carton	8,21	7,82	7,75	7,79	7,86	7,83	7.58
Deșeuri lemnoase	2,20	2,26	2,26	2,33	2,32	2,25	2.22
Deșeuri masă plastică	8,70	8,31	8,30	8,41	8,41	8,25	8.10
Deșeuri sticlă	3,97	4,07	4,08	4,03	4,04	4,03	3.97
Deșeuri metalice	2,15	2,21	2,21	2,17	2,18	2,11	2.16
Deșeuri	50,60	51,83	51,85	52,18	52,21	52,55	51.79
Deșeuri inerte	21,93	22,51	22,59	22,25	22,24	22,01	21.76
Altele	1,49	2,24	0,98	0,96	0,74	0,96	2.43

(Sursa: A.P.M. Dâmbovița, [SIM]-SD,2014-2020)

Conform aceluiași date (din Anchetele Statistice pentru perioada 2014-2020), ca și în anii precedenți, deșeurile biodegradabile au o pondere mai mare de 50% din deșeurile municipale, așa cum rezultă și din tabelul de mai sus.

Majoritatea deșeurilor municipale din județ se trimit la depozitele de deșeuri conforme din județ. Conform informațiilor furnizate de SC EUROGAS PRESCOM SA Fieni, operatorul unic de depozit, în RAPORTUL ANUAL privind funcționarea depozitelor de deșeuri municipale Aninoasa și Titu, în anul 2020 la Stația de sortare de la Depozitul Aninoasa a fost supusă sortării în vederea valorificării o cantitate de 2.448,78 tone deșeuri reciclabile.

Compoziția deșeurilor sortate și supuse valorificării este următoarea: 1.548,44 tone deșeuri de plastic, 886,00 tone deșeuri de hârtie și carton și 14,34 tone sticlă.

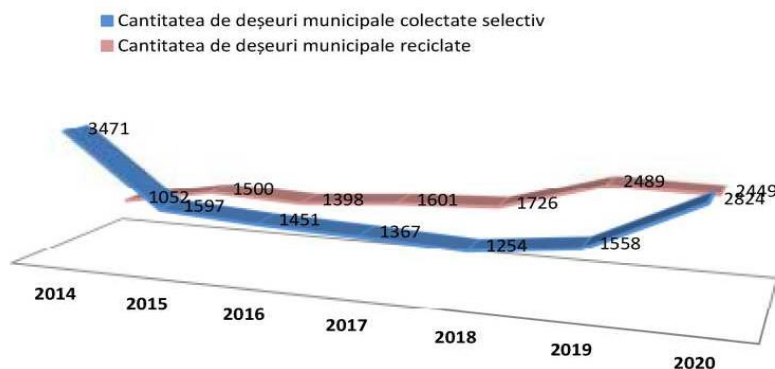
Cantitățile de deșeuri colectate selectiv și reciclate, în perioada 2014 - 2020, sunt redată în tabelul următor:

Cantități de deșeuri gestionate, în perioada 2014 - 2020 - județul Dâmbovița

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
° Cantitatea de deșeuri municipale colectate selectiv (tone)	3.471	1.597	1.451	1.367	1.254	1.558*	2.824*
° Cantitatea de deșeuri municipale reciclate (tone)	1.052	1.500	1.398	1.601	1.726	2.489*	2.449*

* Date preliminare, datele nu sunt validate

(Sursa: A.P.M Dâmbovița, [SIM]-SD,2014-2020, Operatori Economici)

Deșeuri municipale gestionate (tone), 2014 - 2020 în județul Dâmbovița

Din totalul cantității de deșeuri municipale, deșeurile biodegradabile reprezintă o componentă majoră. În această categorie sunt cuprinse:

- deșeuri biodegradabile rezultate din gospodării și unități de alimentație publică;
- deșeuri vegetale din parcuri, grădini;
- deșeuri biodegradabile din piețe;
- componenta biodegradabilă din deșeurile stradale;
- nămol de la epurarea apelor uzate orășenești;

Din informațiile furnizate de operatorul unic de depozit, rezultă că la depozitul Aninoasa s-au primit în vederea prelucrării pentru compostare deșeurile provenite din întreținerea parcurilor și grădinilor publice și deșeurile din containerele special destinate deșeurilor biodegradabile din mediul rural. Prelucrarea a început în anul 2011.

Cantitățile de deșeuri biodegradabile supuse procesului de compostare, în perioada 2014 - 2020 sunt redată în tabelul de mai jos:

Cantități de deșeuri gestionate, în perioada, 2014 - 2020 - județul Dâmbovița

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cantitatea de deșeuri biodegradabile din deșeurile municipale depozitate (tone)	214	378	334	318	330*	139*	65*

*Cantitatea de deșeuri biodegradabile din deșeurile municipale

(Sursa: A.P.M Dâmbovița, Operatori Economici)

Deșeurile biodegradabile din deșeurile municipale (care se pretează procesului de compostare) sunt compostate.

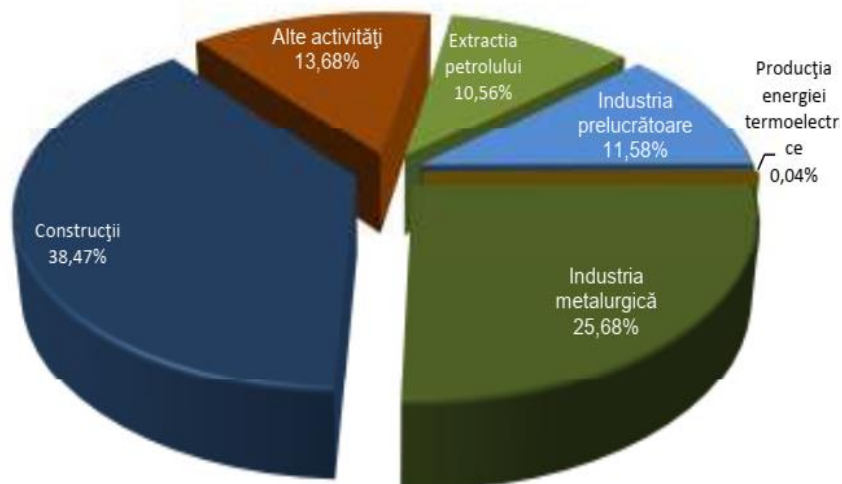
Deșeurile de producție generate în județul Dâmbovița, provin în principal din următoarele ramuri economice: industria de construcții, industria metalurgică, industria prelucrătoare (industria alimentară, prelucrarea lemnului, industria textilă, fabricarea hârtiei și cartonului ondulat și a ambalajelor din hârtie și carton, procese chimice anorganice, procese chimice organice, procese termoelectrice, tratarea chimică a suprafețelor și acoperirea metalelor și a altor materiale, tratarea mecanică și fizică a suprafețelor metalelor și a materialelor), epurare a apelor uzate.

Conform datelor din ancheta statistică (AS-GD-PRODDDES) realizată în anul 2020, pentru anul 2019, cantitatea de deșeuri de producție generată de agenții economici din județ, a fost de **336.072,34** tone, din care:

- **14.034,35** tone deșeuri periculoase, reprezentând 4,18% din cantitatea de deșeuri de producție generată
- **322.038,02** tone deșeuri nepericuloase, reprezentând 95,82%.

Activitățile economice din cadrul cărora au rezultat cele mai mari cantități de deșeuri au fost industria prelucrătoare, industria de construcții și cea metalurgică. Astfel, în anul 2019, 38,47% din cantitatea de deșeuri generată s-a produs din industriile de construcții, 25,68% din deșeurile generate au rezultat din industria metalurgică și din alte activități a rezultat 13,68% din deșeuri.

Din industria prelucrătoare (industria alimentară, prelucrarea lemnului, industria textilă, fabricarea hârtiei și cartonului ondulat și a ambalajelor din hârtie și carton, fabricarea aparatelor electrocasnice, fabricarea mobilei și a altor elemente de dulgherie și tâmplărie pentru construcții, fabricarea ambalajelor din lemn, procese chimice anorganice, procese chimice organice, procese termoelectrice, tratarea chimică a suprafețelor și acoperirea metalelor și a altor materiale, tratarea mecanică și fizică a suprafețelor metalelor și a materialelor) s-a generat 11,58% din cantitatea de deșeuri iar din extracția petrolului a rezultat 10,56%. Situația deșeurilor industriale generate pe principalele activități economice, în anul 2018, este redată în tabelul de mai jos:

Principalele ramuri de activitate generatoare de deșeuri în 2019, (%) - județul Dâmbovița

Cea mai mare cantitate de deșeuri periculoase a fost generată din extracția petrolului iar cantitatea cea mai mică din producția de energie termoelectrică.

O cantitate semnificativă de deșeuri e generată din industria metalurgică, procentual cantitatea reprezintă 25,34% din totalul deșeurilor industriale periculoase generate.

Situația deșeurilor industriale periculoase generate pe principalele activități economice, în anul 2019, este redată în tabelul de mai jos:

Principalele ramuri de activitate generatoare de deșeuri periculoase în 2019, (%) - județul Dâmbovița

Activitatea economică	2019
Extracția petrolului	67,99%
Industria prelucrătoare	1,18%
Producția energiei termoelectrice	0,00%
Industria metalurgică	25,34%
Construcții	0,94%
Alte activități	4,55%

(Sursa: A.N.P.M./ A.P.M Dâmbovița)

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

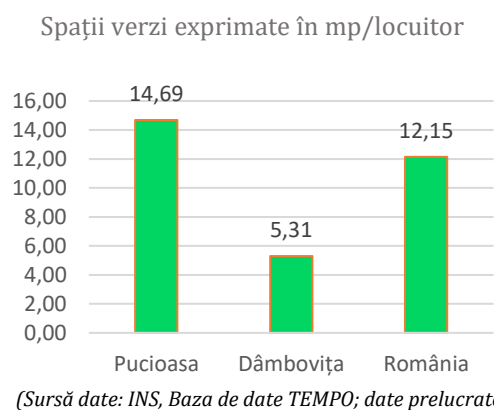
<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>,

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

2.2.7.8. Spații verzi și amenajare urbană

Suprafața spațiilor verzi (ha) se referă la suprafața spațiilor verzi amenajate sub formă de parcuri, grădini publice sau scuaruri publice, parcele cu pomi și flori, păduri, cimitire, terenuri ale bazelor și amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile ale localităților.

La nivel național, în perioada 2010-2019 suprafața spațiilor verzi a crescut cu 5.053 ha (cca. 23%). În această tendință pozitivă se încadrează și județul Dâmbovița care înregistrează în aceeași perioadă, o creștere a acestor suprafețe cu cca. 31% (65 ha).

Suprafața spațiilor verzi (km ²)	
Pucioasa	0,22
Dâmbovița	2,76
Romania	269,58

Suprafața spațiilor verzi în anul 2019, în orașul Pucioasa, era de 22 ha, ceea ce înseamnă 14,69 mp spații verzi/locuitor.

Acest indicator se situează cu mult peste media de la nivelul județului Dâmbovița de 5,31 mp spații verzi/locuitor, dar sub media europeană de 26 mp spații verzi/locuitor.

Suprafața spațiilor verzi nu a avut o creștere deosebită la nivelul județului, iar la nivel de localitate urbană, într-un singur caz a crescut, însă acolo a pornit de la o valoare foarte mică.

Orașul Pucioasa-Parcul central-iunie 2021

Spații verzi – județul Dâmbovița și localitățile urbane (la 05.06.2021)

UAT An	Jud. Dâmbovița	MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE	MUNICIPIUL MORENI	ORAȘ FIENI	ORAȘ GĂEȘTI	ORAȘ PUCIOASA	ORAȘ RĂCARI	ORAȘ TITU
2010	211	112	23	10	26	22	8	10
2011	214	112	23	10	26	22	9	12
2012	234	112	23	10	46	22	9	12
2013	235	112	23	10	46	22	9	13
2014	235	112	23	10	46	22	9	13

2015	254	112	42	10	46	22	9	13
2016	269	123	42	10	48	22	9	15
2017	276	123	49	10	48	22	9	15
2018	277	124	49	10	48	22	9	15
2019	276	123	49	10	48	22	9	15

(conform ultimelor date disponibile la INS, baza de date Tempo Online la data de 05.06.2021)

Deși suprafața spațiilor verzi este destul de mare, ea trebuie să mai crească, pentru a ajunge cel puțin la media europeană.

(Sursa: Institutul Național de Statistică (INS), baza de date statistice Tempo Online, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>, Informații accesate la data de 05.06.2021; Date prelucrate și interpretate)

2.2.7.9. Mediul urban, sănătatea și calitatea vieții

A. Mediul urban și calitatea vieții: stare și consecințe

Mediul urban reunește un complex de factori naturali și artificiali, care asigură o serie de facilități pentru desfășurarea mai comodă a vieții, dar, în același timp, expun populația la diverse riscuri și disconforturi. În sistemele urbane, factorii artificiali se extind din ce în ce mai mult, în detrimentul factorilor naturali.

Localitățile urbane se confruntă cu o serie de probleme care influențează atât sănătatea cât și calitatea vieții populației, precum cele legate de calitatea aerului, nivelul crescut de zgomot, zone nesistemizate și insuficiența spațiilor verzi, generarea de deșeuri și ape uzate.

În ultimii ani, se constată o tendință de scădere a populației urbane a județului. O primă explicație a acestui fenomen se găsește în migrarea în străinătate a unei părți importante din forța de muncă rurală, din rațiuni economice, acest aspect ducând la o diminuare a potențialului migrației interne, de la sat la oraș.

De asemenea, are loc o migrație de la urban spre rural fie din cauza dezvoltării mediului rezidențial periurban, fie din cauza migrației populației vârstnice, care preferă să se retragă în zona rurală, unde traiul este mai accesibil financiar.

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>,

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

B. Poluarea fonică și efectele asupra sănătății și calității vieții

Zgomotul este prezent permanent în mediul înconjurător, efectul de disconfort crescând pe măsura dezvoltării urbane, creșterea parcului de autovehicule, aglomerarea și creșterea densității populației.

Efectele specifice patologice ale zgomotului sunt traumatismele auditive, care apar ca urmare a acțiuni îndelungate a zgomotului, ce depășește limita superioară normală de percepere a organului auditiv.

Dincolo de aceste efecte, nivelele ridicate de zgomot pot genera un ritm cardiac mai ridicat (deci un risc mai mare de boli cardiovasculare), dereglări psihice și un nivel mare de stres, dereglări de somn, probleme cognitive, de înțelegere și concentrare la copii, creșterea numărului accidentelor de muncă, stimularea agresiunilor și comportamentelor antisociale etc.

Sesiunile de măsurare derulate de Agenția pentru Protecția Mediului Dâmbovița în regim de colaborare cu instituțiile abilitate pentru soluționarea reclamațiilor și sesizărilor legate de tulburarea ordinii și liniștii publice sau de poluarea sonoră au condus la următoarele concluzii, privind municipiul Târgoviște:

- Poluarea sonoră, ca urmare a activităților desfășurate la unități comerciale din categoria terase, baruri și restaurante este semnificativă și repetitivă în anumite zone ale orașului, manifestându-se cu precădere în sezonul cald, în perioadele de maximă activitate a acestor surse, atunci când activitatea comercială se desfășoară și la terase în aer liber și generează poluare fonică semnificativă în zona limitrofa locuită.

- Cele mai afectate zone sunt cele în care se manifestă efectul cumulat al mai multor surse din categoria baruri (pub-uri) cu terase în aer liber, amplasate de-a lungul unor străzi.

În județul Dâmbovița nu au fost elaborate hărți de zgomot, deoarece nu se află sub incidența articolului 15 din Legea nr. 121 din 3 iulie 2019 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant. Deși este clar potențialul zgomotului de a contribui la un impacturi dăunătoare, abordarea poluării fonice ridică o provocare, dat fiind că este o consecință directă a cererii și nevoii societății de mobilitate și productivitate.

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>,

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

C. Calitatea apei potabile și efectele asupra sănătății

Considerată mult timp ca având capacitate nelimitată de autoepurare, apa, și în special calitatea apei potabile a devenit o prioritate pentru politicile actuale.

Organizația Mondială a Sănătății definește poluarea apei ca fiind „alterarea calităților fizice, chimice și biologice, produsă direct sau indirect de activitatea umană, în așa măsură încât apa să nu mai poată fi utilizată în toate scopurile, sau numai la unele dintre ele, la care a servit în stare naturală”.

Poluarea apei cauzată de agenții biologici (microorganisme și materii organice fermentescibile) duce la o contaminare puternică, bacteriologică a apei, care are drept urmare răspândirea unor afecțiuni cum sunt colibacilozele sau hepatitele vitale, febra tifoidă.

Poluarea chimică rezultă din deversarea în ape a diversilor compuși, cum sunt nitrați, fosfați și alte substanțe folosite în agricultură, a unor reziduuri și deșeuri provenite din industrie sau din activități care conțin plumb, cupru, zinc, crom, nichel, mercur sau cadmiu. Unele substanțe pot fi dăunătoare peste o anumită concentrație, altele la concentrații mici. De asemenea sunt substanțe care pot dauna la orice concentrație.

Poluarea apei cu substanțe organice de sinteză este cauzată în principal, de către detergenți și pesticide.

Calitatea apei potabile are o influență mare asupra stării de sănătate a organismului uman. De asemenea, cantitatea mare de apă potabilă folosită în comun de către populație oferă mari posibilități ca, în condițiile poluării, apa să constituie un important factor de îmbolnăvire.

În cadrul patologiei hidrice, un loc important îl ocupă **patologia infecțioasă**. Bolile infecțioase transmise prin apa pot îmbrăca, sub aspectul numărului de cazuri de îmbolnăvire și al modului de apariție și dezvoltare, mai multe forme.

Cea mai frecventă formă de boala infecțioasă de natura hidrică este epidemia. Epidemiile hidrice prezintă o serie de caractere proprii de epidemii, pe baza cărora se poate pune diagnosticul și aplica măsurile de combatere.

Principalele caractere ale epidemiilor hidrice sunt:

- caracterul exploziv sau cuprinderea unui mare număr de persoane într-un timp relativ scurt;
- afectarea persoanelor receptive, care consumă apa contaminată, indiferent de sex, vârstă, profesie;
- suprapunerea epidemiei pe aria de alimentare cu apă a populației din aceeași sursă (conductă, izvor, fântână);
- apariția epidemiei în orice anotimp, mai ales în anotimpul rece, din cauza supraviețuirii îndelungate a germenilor patogeni în apă la temperatură scăzută și reducerii antagonismului microbial;
- încetarea epidemiei ca urmare a măsurilor luate, tot atât de brusc cum a început; mai rămâne un număr mic de cazuri care se găsesc în incubație sau se transmit prin contact.

Bolile infecțioase transmise prin apă se împart în boli bacteriene, virale și parazitare.

Principala cale de transmitere este cea prin ingestie (directă sau a alimentelor contaminate prin apă), dar este posibilă infectarea și prin spălare și îmbăiere (leptospiroza, schistostomiya, tularemie) și prin inhalare (aerosoli cu Legionella).

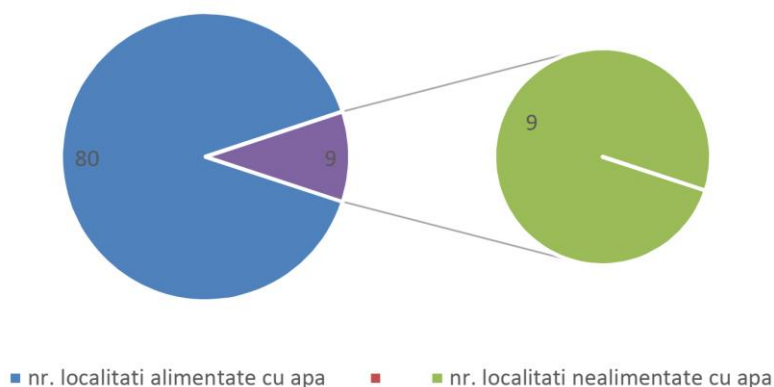
Patologia neinfecțioasă este determinată de compoziția chimică a apei, fapt pentru care mai poartă denumirea de patologie chimică de natură hidrică. Apa are o compoziție chimică foarte variată, conținând un mare număr de elemente chimice dizolvate. Dacă la compoziția chimică normală se adaugă și substanțele chimice pătrunse în apă ca urmare a poluării, se obține o multitudine de situații în care apa poate influența organismul uman.

În ceea ce privește măsurile de prevenire a îmbolnăvirilor prin intermediul apei, trebuie acordată atenție modului de aprovizionare cu apă potabilă a colectivităților, controlului instalațiilor centrale de apă și a conductelor de distribuție, controlului bacteriologic și chimic al potabilității apei și întreținerii igienice a surselor de apă.

Monitorizarea calității apei potabile, inspecția și autorizarea sanitară a sistemelor publice de aprovizionare cu apă și a fântânilor publice se realizează, pentru județul Dâmbovița, de către Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, în conformitate cu legislația specifică în vigoare.

În anul 2020, din cele 89 de localități ale județului Dâmbovița, 80 de localități au fost alimentate cu apă potabilă în sistem centralizat (7 orașe și 73 de comune), deservite de un număr de 84 de sisteme publice de alimentare cu apă potabilă. Dintre acestea, 7 sisteme de alimentare cu apă sunt în mediul urban și 77 în mediul rural. Există comune care sunt alimentate cu apă de la 2 sau 3 sisteme de aprovizionare ca urmare a distribuției neuniforme a populației și caracteristicilor de relief.

Număr localități alimentate cu apă în sistem centralizat - anul 2020 în județul Dâmbovița

(sursa DSP Dâmbovița)

Direcția de Sănătate Publică a supravegheat calitatea apei potabile furnizată prin aceste sisteme în cadrul programului de monitorizare de audit și monitorizare operațională (acolo unde producătorul și distribuitorul de apă nu dispun de laborator de analize) prin prelevarea de probe și analiza lor.

Calitatea apei potabile distribuite în sistem centralizat

1. Informații despre calitatea apei potabile distribuite în ZAP (zona de aprovizionare cu apă):

- ZAP Târgoviște: nu s-au înregistrat neconformități;
- ZAP Găești: nu s-au înregistrat neconformități;
- ZAP Moreni: s-au înregistrat neconformități la parametrul bacterii coliforme (1,36%);
- ZAP Pucioasa: s-au înregistrat neconformități la parametrul clor rezidual liber la capăt de rețea (15,73%);
- ZAP Fieni: s-au înregistrat neconformități la parametrul turbiditate (0,53%).

2. Calitatea apei potabile din surse locale:

În afara activităților derulate în vederea întocmirii raportului referitor la calitatea apei potabile din zonele de aprovizionare mari și mici, s-au mai făcut prelevări de apă din următoarele unități:

- spitale, furnizori privați de servicii medicale: 103 probe
- unități de învățământ cu surse proprii de apă potabilă (fântâni): 38 probe, din care conforme microbiologic 94% și conforme la parametri fizico-chimici 81%.
- penitenciare: 24 probe,
- societăți comerciale: 204 probe.

Utilizarea apei de fântână s-a redus semnificativ și în anul 2020, prin punerea în funcțiune sau extinderea sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă în mediul rural. Un număr de 9 de localități rurale sunt alimentate doar cu apă din fântâni individuale.

În localitățile rurale care nu dispun de sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă s-au recoltat un număr de 145 probe de apă din fântâni publice și particulare, din care un număr de 140 probe au fost conforme din punct de vedere microbiologic și un număr de 139 probe au fost conforme la parametri fizico-chimici.

Rezultatele analizate au fost comunicate unităților administrativ-teritoriale, iar acolo unde s-au înregistrat parametri neconformi, potrivit Legii nr. 458/2002, s-au transmis recomandările și măsurile ce trebuie instituite în vederea potabilizării apei.

În concluzie un total de 1756 de probe de apă potabilă au fost prelevate și analizate în anul 2020 de către personalul D.S.P. Dâmbovița.

Dintre acestea:

- 413 probe au fost recoltate din sisteme publice urbane cu un procent de conformitate de 99,3% la parametri fizico-chimici și 99,1% la cei microbiologici.
- 769 probe au fost recoltate din sisteme publice rurale cu un procent de conformitate de 98% la parametri fizico-chimici și 99% la cei microbiologici.
- 145 probe de apă din fântâni, din care procentul de conformitate la parametri fizico-chimici a fost de 83% și 87% la parametri microbiologici.

Procentul mare de neconformare se explică prin gradul mare de poluare al pânzei freatică, ca urmare a deversării necontrolate a apelor uzate provenite din gospodăriile particulare, mai cu seama în mediul rural și neîntreținerii corespunzătoare a fântânilor și instalațiilor aferente acestora.

Având în vedere faptul că punctul de conformare pentru probele de apă reprezintă robinetul consumatorului, probele de apă s-au încadrat în prevederile Legii nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile, într-un procent de peste 96% și astfel nu au existat evenimente de sănătate publică și îmbolnăviri ale populației legate de consumul de apă, în județul Dâmbovița.

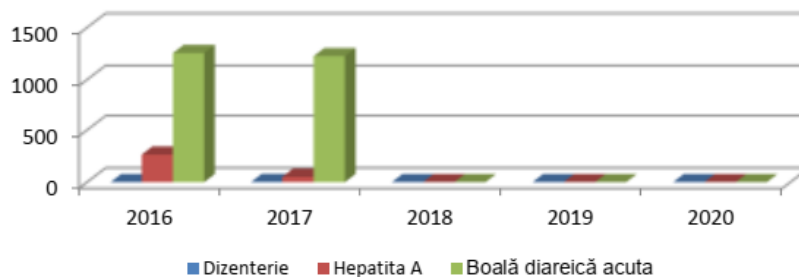

Dintre indicatorii ce relevă impactul poluării apei asupra sănătății umane, sunt de menționat bolile transmisibile, posibil asociate apei.

În anul 2020 nu au fost înregistrate cazuri de îmbolnăviri prin infecții cu transmitere hidrică (dizenterie, hepatita A, BDA).

Nu au fost înregistrate în ultimii 5 ani, cazuri de methemoglobinemie.

Număr cazuri boli infecțioase în județ, evoluție 2016-2020 - județul Dâmbovița

(sursa DSP Dâmbovița)

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>,

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

D. Spațiile verzi și efectele asupra sănătății și calității vieții

Spațiile verzi reprezintă o categorie funcțională în cadrul localităților sau aferentă acestora, al cărei specific este determinat, în primul rând, de vegetație în general amenajată, la care se asociază cadrul construit specific, cuprinzând dotări și echipări destinate activității cultural-educative, sportive sau recreative a populației.

Caracterizându-se prin suprafețe, amplasări, amenajări și folosințe diferite, spațiile verzi se grupează în următoarele categorii distincte:

- a) spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri, fâșii plantate;
- b) spații verzi publice de folosință specializată:
  - grădini botanice și zoologice, muzee în aer liber, parcuri expoziționale, zone ambientale și de agrement pentru animalele dresate în spectacolele de circ;
  - cele aferente dotărilor publice: creșe, grădinițe, școli, unități sanitare sau de protecție socială, instituții, edificii de cult, cimitire;
  - baze sau parcuri sportive pentru practicarea sportului de performanță;
- c) spații verzi pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexuri și baze sportive;
- d) spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă;
- e) culoare de protecție față de infrastructura tehnică;
- f) păduri de agrement.
- g) pepiniere și sere.

Vegetația, element fundamental al mediului natural, constituie componenta principală a spațiilor verzi.

Principalul scop al amenajării spațiilor verzi îl constituie ameliorarea stării mediului înconjurător și armonizarea peisajelor modificate sau amenajate cu cele naturale, astfel încât să fie create condiții ambientale optime desfășurării activităților sociale.

Importanța spațiilor verzi din mediul urban este multiplă, acestea aducând numeroase beneficii:

- îmbogățesc atmosfera cu oxigen și reduc dioxidul de carbon din atmosferă;
- reduc poluarea fonică;

- contribuie la scăderea vitezei vântului;
- reduc temperatura din oraș, prin procesul de evapotranspirație al plantelor, având un impact benefic asupra microclimatului
- reglează regimul precipitațiilor; reduc pericolul alunecărilor de teren;
- contribuie la îndeplinirea nevoilor cognitive, estetice, de relaxare, de recreere ale oamenilor.

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>,

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

E. Suprafața acoperită de spații verzi în mediul urban

Autoritățile publice locale au obligația, prin lege, să asigure integritatea, refacerea, îngrijirea, protecția și conservarea spațiilor verzi.

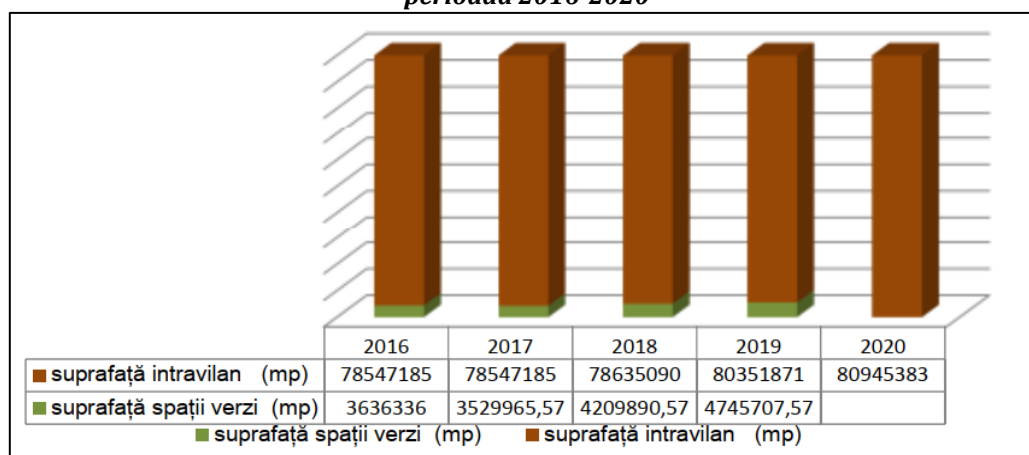
În conformitate cu O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată de Legea 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, schimbarea destinației terenurilor amenajate ca spații verzi și/sau prevăzute ca atare în documentațiile de urbanism, reducerea suprafețelor acestora ori strămutarea lor, este interzisă, indiferent de regimul juridic al acestora.

Directivile Uniunii Europene prevăd ca autoritățile administrației publice locale să aibă obligația de a asigura din terenul intravilan o suprafață de spațiu verde de minim 26 mp /locuitor.

Potrivit datelor furnizate de către primăriile urbane din județ, ca urmare a elaborării Registrului Local al Spațiilor Verzi, suprafața spațiilor verzi era la nivelul anului 2019 de 4.745.707,57 mp.

Datele primite de la primăriile urbane indică faptul că și suprafața intravilană a crescut, la finalul anului 2019 înregistrând 8035,2 ha.

Suprafață spații verzi din total intravilan - mediul urban, județul Dâmbovița, evoluție în perioada 2016-2020

Sursa: Primăriile urbane

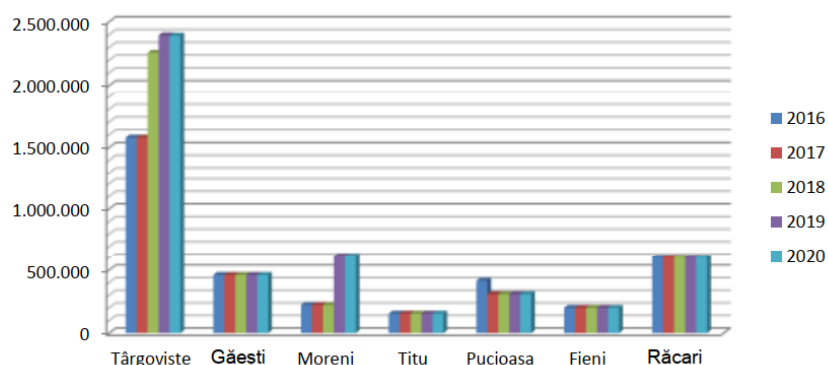
Localitate urbană	Suprafață spațiu verde (mp)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Târgoviște	1.577.480	1.577.480	2.257.405	2.394.261	2.392.211*
Găești	460.649	460.649	460.649	460.649	460.649

Moreni	222.540	222.540	222.540	621.500	621.500
Titu	154.010	154.010	154.010	154.010	154.490
Pucioasa	414.700	308.329,57	308.329,57	308.329,57	308.329,57
Fieni	199.317	199.317	199.317	199.317	199.317
Răcari	607.640	607.640	607.640	607.640	607.640

Suprafața ocupată de spațiu verde în mediul urban al județului Dâmbovița
*Primăria Municipiului Târgoviște a precizat că la nivelul municipiului există o serie de proiecte în derulare care prevăd lucrări de amenajare a spațiilor verzi. La finalizarea acestora va fi actualizat Registrul Local al Spațiilor Verzi.

Evoluția suprafeței ocupate de spațiu verde în municipiile și orașele din județul Dâmbovița

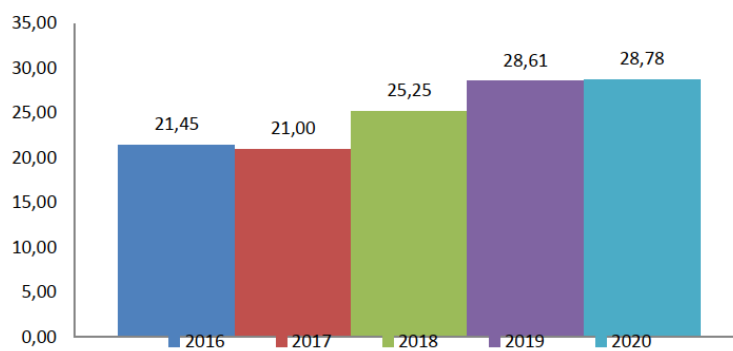

Evoluția suprafeței spațiilor verzi pe locuitor în mediul urban din județul Dâmbovița

An	1 ian 2016	1 ian 2017	1 ian 2018	1 ian 2019	1 ian 2020
Populația după domiciliu, din mediul urban (nr.locuitori)*	169.502	168.078	166.739	165.856	164.854
Suprafața spații verzi (mp)	3.636.336	3.529.966	4.209.891	4.745.707	4.744.137
Indicator (mp/ loc)	21.45	21.00	25.25	28.61	28.78

(Nota: * date revizuite conform informațiilor disponibile la INS, statistici.inse.ro)

Evoluția suprafeței de spațiu verde pe cap de locuitor în mediul urban - județul Dâmbovița, perioada 2016-2020

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>,

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

F. Schimbările climatice și efectele asupra mediului urban, sănătății și calității vieții

Cercetările științifice confirmă faptul că încălzirea globală este rezultatul direct sau indirect al activităților umane (arderea combustibililor fosili, schimbarea folosinței terenurilor etc.), care determină schimbarea compoziției atmosferei globale și care se adaugă la variabilitatea naturală a climei, observate pe o perioadă de timp comparabilă.

Schimbările climatice care se manifestă în prezent sunt o consecință a efectului de seră din cauze antropice.

Efectul de seră reprezintă un proces natural prin care atmosfera terestră reține o parte a energiei trimisă de Soare spre Terra, încălzind Pământul suficient pentru a crea un mediu propice vieții. Așadar efectul de seră este un fenomen natural, absolut indispensabil menținerii vieții pe Pământ, însă intensificarea lui din ultimele secole este de natură antropică.

Cauzele antropice ale accentuării efectului de seră se pot grupa în trei mari categorii:

- Defrișările în diferite scopuri ale materialului lemnos, fiind cunoscut faptul că arborii absorb dioxid de carbon;
- Arderea combustibililor fosili, precum cărbunele, petrolul sau gazele naturale, acestea eliberând gaze cu efect de seră;
- Explozia demografică, ce duce la o creștere a cererii de alimente, de bunuri și energie, ceea ce implică o creștere a emisiilor gazelor cu efect de seră.

Sunt preconizate impacturi mai puternice și mai numeroase ale schimbărilor climatice pentru viitor. Chiar dacă s-ar opri astăzi emisiile de gaze cu efect de seră, schimbările climatice ar continua timp de multe decenii, din cauza emisiilor din trecut și inerției sistemului climatic.

Impactul principal al schimbărilor climatice asupra zonelor urbane este legat, în principal, de efectele evenimentelor meteorologice extreme, precum valurile de căldură, căderi abundente de zăpadă, furtuni, inundații și creșterea instabilității versanților.

Schimbările climatice, manifestate prin valuri de căldură, zile friguroase, fenomene meteorologice extreme etc. au efecte negative asupra sănătății umane: creșterea pe termen scurt a numărului de decese; acutizarea unor afecțiuni cronice (în special cele cardiovasculare și respiratorii); apariția unor afecțiuni induse de vectori (malaria); apariția unor epidemii hidrice.

Ghidul privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice, emis de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, identifică următoarele impacturi ale schimbărilor climatice asupra sănătății:

- inundațiile au efecte serioase asupra sănătății psihice și fizice a populației;
- în general, populația săracă este mai vulnerabilă, iar bătrânii sunt mai vulnerabili la caniculă și copiii la bolile diareice;
- "valurile de căldură" generează probleme respiratorii, mortalitate și morbiditate provocate de stresul termic;
- verile mai fierbinți (și iernile mai blânde) influențează dezvoltarea agenților patogeni, a bacteriilor și creșterea numărului de boli infecțioase (chiar apariția de epidemii);
- verile mai lungi conduc la creșterea expunerii la radiații UV, cu efecte directe asupra sănătății pielii (cancer de piele);
- influențarea statusului nutrițional, mai ales la copii și populație săracă;
- creșterea incidenței afecțiunilor respiratorii și a celor cardiovasculare, a afecțiunilor cutanate și a tulburărilor endocrine;
- impact asupra sănătății mintale (acutizarea anumitor afecțiuni psihiatrice);
- creșterea riscului de apariție a unor afecțiuni cauzate de calitatea apei în timpul inundațiilor (boli diareice, hepatită virală A etc.);
- contaminarea mediului cu substanțe chimice periculoase din locurile de depozitare (în timpul inundațiilor sau a furtunilor).

Indicatorii de sănătate relevanți, sensibili la variațiile climatice sunt prezentați mai jos:

Nr. de cazuri confirmate în județul Dâmbovița de encefalită și boala Lyme, perioada 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
encefalită	0	2	0	0	0
boala Lyme	7	30	24	16	8

Sursa: DSP Dâmbovița

În concluzie, schimbările care au loc la nivelul climei și al ecosistemelor pun în pericol chiar fundamentele sănătății umane (accesul la resurse alimentare adecvate, aer curat, apă potabilă și locuințe sigure) și reprezintă, în acest moment, cea mai mare provocare a secolului al XXI-lea, în ceea ce privește sănătatea publică.

Rata de mortalitate în mediul urban ca urmare a temperaturilor extreme în perioada de vară

Foarte expuse la caniculă sunt așezările urbane, unde temperaturile sunt amplificate prin prezența masivă a betonului și asfaltului ce înmagazinează o mare cantitate de căldură. În asemenea localități, indicele de confort termic (indică temperatura resimțită de corpul uman prin coroborarea temperaturii aerului cu umiditatea relativă) depășește frecvent pragul critic de 80 de unități, în anotimpul cald.

Nu au fost înregistrate decese cauzate de caniculă în ultimii 5 ani.

Expunerea populației din mediului urban la riscul de inundații

Ca urmare a schimbărilor climatice, frecvența inundațiilor a crescut față de perioada standard de referință pentru analiza caracteristicilor climatice (1960-1990). Vulnerabilitatea la inundații a localităților urbane este accentuată de către structura acestora, planurile haotice de dezvoltare urbană, precum și prin aruncarea inconștientă a deșeurilor în canalele de scurgere.

Intervenții la inundațiile produse în mediul urban al județului Dâmbovița, în perioada 2016-2020

	Număr intervenții	Număr obiective afectate
An 2016	33	35 (gospodării, operatori economici, instituții, infrastructură)
An 2017	21	17 (locuințe/gospodării, operatori economici, instituții)
An 2018	29	19 construcții de locuință (inclusiv anexe) individuale, 1 construcție comercială, 2 alte obiective, 7 terenuri private
An 2019	68	13 obiective (Târgoviște 3, Titu 2, Pucioasa 3, Moreni 3, Găești 2)
An 2020	51	49 gospodării/locuințe, 1 instituție publică, 1 operator economic.

Sursa: ISU Basarab I

(Sursa: Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Dâmbovița, Raport privind starea mediului în județul Dâmbovița pentru anul 2020,

<http://apmdb-old.anpm.ro/docfiles/view/199638>,

Informații accesate la data de 01.11.2021; Informații prelucrate)

2.2.8 Aspecte climatice

Considerații climatice

Elementele climaterice din zona orașului Pucioasa, cum sunt precipitațiile, evapotranspirația, presiunea și umiditatea atmosferică, sunt condiționate și determinate de etajarea reliefului. Pentru lucrările agricole, precum și pentru alte activități economice, este necesar să se cunoască fenomenul de apariție și dispariție a înghețului.

Zonei îi este specifică perioada de prim îngheț între 11-21 octombrie, iar ultima zi cu îngheț apare în a doua și respectiv a treia decadă a lunii aprilie.

Media zilelor senine se ridică între 110-120 pe an și 120-140 de zile acoperite.

Precipitațiile sunt direct condiționate de forma de relief, orașului corespunzându-i cantitățile de 700 mm lunar, cea mai ploioasă fiind luna iunie .

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa, Planul Urbanistic General al orașului Pucioasa, HCL nr. 58/27.07.2006 privind aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

Așezarea în zona Subcarpaților ce bordează la sud grupa Carpaților Meridionali prezintă o dublă importanță sub aspect climatic:

- zona se află la adăpost de curenții reci de la nord, aspect marcat prin ierni relativ blânde;
- prezența acestor importante masive în vecinătate asigură o cantitate mai mare de precipitații.

Așezarea pe valea râului Ialomița constituie un factor morfoclimatic cu modificări asupra elementelor sezoniere.

Sunt de semnalat curenții pe direcția N-S și inversiuni termice cu diferență de 2°-3°C față de culmile înconjurătoare,

Astfel, din punct de vedere climatic, zona se caracterizează prin următoarele valori:

- temperatura medie anuală a aerului: +8,5°C
- temperatura minimă absolută a aerului: -28°C
- temperatura maximă absolută a aerului: +40°C
- media anuală a precipitațiilor: 700-800 mm
- adâncimea maximă de îngheț: h=0,90-1,00 m

Considerații seismice

Orașul Pucioasa este situat în zona seismică "C", cu coeficientul seismic $K_s = 0,20$, iar perioada de colț $T_c = 1,00$ sec.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa, Planul Urbanistic General al orașului Pucioasa, HCL nr. 58/27.07.2006 privind aprobarea Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

Regimul vânturilor

În baza constatărilor stației meteorologice Târgoviște, vânturile sunt orientate pe Valea Ialomiței în direcția NV, având o pondere de 23%, în timp ce vânturile din direcția N au o frecvență de numai 3,7%, viteza lor variind între 1-3 m/s, cele mai mari fiind în luna aprilie, iar cele mai mici în iunie.

(Sursa: Pucioasa – File de monografie, prof. Dumitru Stancu, Lucrare editată de Primăria Orașului Pucioasa)

Bioclimatul sedativ-relaxant (de cruțare)

Orașul Pucioasa are un climat continental, cu veri răcoroase și ierni blânde. Temperatura medie anuală este de aproape 8,5°C (media lunii iulie, 19°C, iar a lunii ianuarie, -3°C).

Umiditatea relativă a aerului înregistrează o medie anuală de 76%, cu un maximum de 85% în intervalul decembrie - ianuarie și un minimum de 65%, în august.

Râul Ialomița și lacul artificial creat în albia sa, furnizează o cantitate mare de vapori de apă, în special în sezonul cald.

Nebulozitatea are valori destul de ridicate în tot cursul anului.

Precipitațiile ating în medie 750 mm anual.

Curenții de aer au direcția dominantă din nord și nord - est.

Pucioasa-vedere de pe drumul spre zona Maluri - mai 2021

Climatul de dealuri, sedativ, cu aer curat, lipsit de praf și alergeni, precum și izvoarele cu ape minerale sulfuroase, de mare concentrație (1.152 mg/litru), sulfatate, clorurate, calcice, sodice, magneziene, slab bicarbonatate, din Depresiunea Pucioasa, fac din orașul Pucioasa una dintre cele mai atrăgătoare stațiuni turistice din România, care însă nu este îndeajuns mediatizată și valorificată.

Clima este un factor natural de cură.

Orașul Pucioasa constituie un adevărat mediu pentru relaxare, vindecare și prevenire a anumitor afecțiuni.

Medicii recomandă vacanțe balneo de recuperare într-un anumit climat sau altul, pentru prevenirea sau refacerea după anumite afecțiuni.

Regiunile deluroase și de pădure au o climă blândă, cu o solicitare neurovegetativă și endocrină foarte slabă.

Calitatea aerului este bună, vântul și radiațiile sunt ponderate, umiditatea aerului și temperatura au valori echilibrate.

O cura climaterică în zonele de altitudine medie este recomandată pentru refacerea după boli severe, circulatorii, de respirație și reumatice, în stările de epuizare și pentru fortifiere generală.

Datorită așezării sale, între dealurile subcarpatice ușor vâlurite, cât și climei blânde, orașul beneficiază de un bioclimat "de cruțare".

Bioclimatul sedativ-relaxant (de cruțare) se regăsește în dealuri și podișuri între 200-300 m, până la 700-800 m.

Confortul termic este maxim, iar stresul cutanat, pulmonar și cardiovascular este minim, fără suprasolicitarea organismului, care nu este supus unor stimuli intenși.

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa; Informații prelucrate)

2.3 Analiza SWOT

2.3.1 Modalitatea de abordare

Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a regiunii Sud Muntenia oferă cadrul strategic general pentru elaborarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Teritorială. Din acest motiv, **Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a orașului Pucioasa, județul Dâmbovița**, care este totodată și **Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a orașului Pucioasa, județul Dâmbovița**, fost întocmită astfel încât să se integreze atât în Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a Regiunii Sud Muntenia, cât și în Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a județului Dâmbovița (Strategia de Dezvoltare Județeană).

Strategia este elaborată într-o manieră care urmărește utilizarea cât mai eficientă a resurselor externe și care vizează mobilizarea și coordonarea eforturilor tuturor actorilor locali interesați.

Strategia adoptă o abordare locală, specifică și inovatoare, deoarece include elementele cheie din noul model conceptual 3P (People, Places, Policies - Oameni, Teritorii, Politici) dezvoltat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică - OCDE pentru elaborarea strategiilor circulare locale (OECD-2020, Economia Circulară în Orașe și Regiuni, Octombrie), care sunt integrate prin definiție.

Abordarea locală adoptată de Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa se bazează pe:

- **Oameni.**

Dimensiunea „Oameni” cuprinde societatea civilă (adică populația care locuiește într-un anumit teritoriu), precum și pe cei care activează în mediul privat (adică populația care lucrează într-un anumit teritoriu).

Strategia pune accentul pe rolul activ, contributiv și integrat al cetățenilor, antreprenorilor, lucrătorilor, cercetătorilor etc., în toate etapele sale, după caz. Pentru a răspunde nevoilor locale într-un mod eficient, strategia a fost rezultatul unei abordări incluzive și transparente.

În analiza teritorială, sunt luate în considerare două sub-dimensiuni: *cetățeni și mediul de afaceri*.

Întrucât, pentru dimensiunea „Oameni”, abordarea Strategiei ia în considerare, în afară de societatea civilă, și mediul privat, antreprenorii ar trebui să fie implicați activ într-o nouă viziune strategică regională. De exemplu, întreprinderile inovatoare și start-up-urile pot beneficia de incubatoare pentru a dezvolta proiecte prin intermediul accesului la finanțare, consolidării capacității administrative și colaborării. Incubatoarele găzduiesc și stimulează cooperarea dintre companii mari, mici și start-up-uri pentru a promova soluții durabile inovatoare pentru orașe și pentru a spori cooperarea știință-industrie.

Simbioza industrială este o modalitate de a promova colaborarea în afaceri, de a crea sinergii și de a identifica oportunități de afaceri.

Mai mult, antreprenorii sociali au, de asemenea, un rol important de jucat, oferind modele de afaceri alternative și durabile, împuternicind oamenii și comunitățile locale. Mediul privat include și angajații, deoarece un capital uman cu o calificare superioară asigură baza pentru trecerea la modele de dezvoltare mai inteligente.

Oamenii se află în centrul unei schimbări culturale îndreptate către noi modele de afaceri și guvernare în cadrul unei strategii teritoriale integrate locale.

O strategie este integrată atunci când oamenii: trăiesc și lucrează într-un teritoriu specific, deci sunt actori activi ai unui context specific ca și cetățeni și lucrători; interacționează reciproc (de exemplu, relațiile dintre mediul de afaceri și cel de cercetare); joacă un rol activ în elaborarea politicilor, împărtășesc responsabilitatea între diferitele niveluri guvernamentale, precum și în calitate de părți interesate, fiind, în același timp, ținta politicilor.

• **Teritorii.** În elaborarea Strategiei, contextul teritorial joacă un rol crucial datorită caracteristicilor sale sociale, culturale, de mediu și instituționale.

Într-o abordare integrată, inițiativele pot avea loc la diferite scări teritoriale, variind de la un nivel mic (cartier) până la niveluri mari (orașe, zone metropolitane sau regionale) și creând legături între zonele urbane și rurale.

În acest sens, OCDE a elaborat în anul 2012, conceptul de "zone urbane funcționale" pentru a defini zonele metropolitane care reflectă zonele de navetă, în ceea ce privește conexiunile între orașe și zonele înconjurătoare. Analizând „funcțiile” dincolo de granițele administrative ale orașelor, politicile pot răspunde mai eficient problemelor specifice identificate într-un teritoriu.

O Strategie Integrată de Dezvoltare Teritorială trebuie adaptată la locul la care se referă. Într-o abordare integrată, inițiativele pot apărea la diferite scări teritoriale, variind de la un nivel micro (ex. la nivel de cartier) la nivel de zonă urbană funcțională/ județean, creând astfel legături între diferite tipuri de zone urbane. Pentru dimensiunea "Teritorii", abordarea Strategiei vizează o singură zonă urbană funcțională, respectiv teritoriul administrativ al orașului Pucioasa.

Dimensiunile **Oameni și Teritorii** reprezintă pilonii analizei teritoriale și au ca scop identificarea nevoilor teritoriale.

Cele două dimensiuni sunt analizate prin analiza SWOT (Puncte forte - Puncte slabe - Oportunități - Amenințări). Analiza SWOT furnizează elemente utile pentru identificarea disparităților teritoriale și a inegalităților sociale, care la rândul lor oferă informații suplimentare pentru identificarea nevoilor și soluțiilor teritoriale.

• **Politici.** Pe baza analizei teritoriale, Strategia identifică soluțiile de politică (strategiile) în cadrul viziunii sale pe termen lung și a priorităților cheie la nivel regional. O strategie integrată necesită o abordare holistică și sistemică, transversală politicilor sectoriale, oferind posibilitatea de a stimula complementaritatea între politici, cum sunt cele industriale, urbane, din diferite zone, de mediu, dezvoltare economică, incluziune socială.

Această nouă abordare presupune o schimbare sistemică, în care toți actorii din sectorul public și privat, de la cetățeni la mediul privat, își pot aduce contribuția la elaborarea de politici.

Implicarea părților interesate este un factor esențial pentru asigurarea unui proces decizional incluziv și transparent. În acest sens, rolul mecanismelor de consultare publică *de jos în sus* este semnificativ în procesul de planificare a dezvoltării regionale și locale, ca bază în etapa de colectare de idei și propuneri de la părțile interesate.

Adoptarea unei noi viziuni pentru implementarea politicilor necesită definirea următoarelor elemente:

- *Care sunt obiectivele?* Care este tipul de schimbare sistemică pe care strategia intenționează să o producă în teritoriu?
- *Care sunt prioritățile și acțiunile?* Ce soluții pot fi identificate și adoptate pentru a răspunde mai bine nevoilor teritoriale identificate?
- *Cine, ce face?* Cum se alocă rolurile și responsabilitățile pentru elaborarea, finanțarea, implementarea și monitorizarea politicilor între diferite autorități regionale, județene și locale? Cum pot ajuta aceste autorități să identifice nevoile și potențialul și să sugereze căi eficiente de realizare a tranziției către noua viziune?

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027 acționează la nivel local, deoarece este elaborată pentru a răspunde la una sau mai multe probleme sau provocări identificate (de exemplu, puncte slabe sau amenințări) într-o anumită zonă dintr-un anumit teritoriu (respectiv, teritoriul administrativ al orașului Pucioasa), exploatând punctele forte și oportunitățile acestuia.

Prin interconectarea elementelor analizei SWOT se pot identifica principalele nevoi teritoriale (amenințări și puncte forte) și potențialele soluții (oportunități și puncte slabe).

Punctele forte, punctele slabe, oportunitățile și amenințările teritoriului trebuie să fie analizate.

Această abordare nu este sectorială, ci ia în considerare cadrul 3P. Se va realiza o analiză **SWOT** pentru dimensiunea **Oameni** (sub-dimensiunile **Cetățeni** și **Mediul privat**) și pentru dimensiunea **Teritorii** (sub-dimensiunile **Urban** și **Non-Urban**), în timp ce pentru dimensiunea **Politici** se realizează o **Analiză a deficiențelor de guvernare**.

Analiza SWOT ilustrează sintetic aspectele pozitive și negative ale zonei acoperite de strategie.

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Ghidul practic pentru elaborarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Teritorială, Regiunea Sud Muntenia, Draft august 2021,

https://www.admuntenia.ro/download_file/article/557/Ghid-SIDT-05-08-2021.pdf,

Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia,

https://www.admuntenia.ro/download_file/article/493/Strategia%20Integrata%20Dezv%20Teritoriala%20SM%202021%20-%202027_draft.pdf,

Informații accesate la data de 01.10.2021, Informații prelucrate)

2.3.2 Analiza SWOT pe componente

Analiza SWOT ilustrează sintetic aspectele pozitive și negative ale zonei acoperite de strategie.

A. ANALIZA SWOT PENTRU DIMENSIUNEA "OAMENI"

A1. Analiza SWOT pentru sub-dimensiunea "Cetățeni"

Analiza diagnostic

Orașul Pucioasa este al treilea centru urban din județul Dâmbovița în ceea ce privește dimensiunea populației (aproape de 15.000 de locuitori), fiind în același timp orașul cel mai populat al județului (având în vedere că centrele urbane Târgoviște și Moreni sunt municipii).

Orașul Pucioasa reprezintă în același timp cel mai important oraș din nordul județului Dâmbovița, catalizând activitățile umane și economice din valea superioară a Ialomiței (și a afluenților săi) și generând o sursă relativ importantă de forță de muncă atât pentru nordul județului, cât și pentru municipiul Târgoviște.

Evoluția populației orașului Pucioasa se înscrie în trendul național descendent al ultimilor 10 ani. Densitatea mare a populației, caracteristică zonelor urbane, oferă însă un potențial de dezvoltare mai mare decât al zonelor rurale; în plus, densitatea populației din orașul Pucioasa, calculată pe baza terenurilor intravilane, este mai mică decât densitatea populației urbane la nivelul județului Dâmbovița, aspect care încurajează o dezvoltare de tip intensiv și este favorabil asigurării unui nivel de trai tot mai ridicat.

Componența etnică majoritar română a populației reprezintă un aspect pozitiv, asigurând un grad sporit de stabilitate funcțională.

Structura populației pe sexe este relativ echilibrată, cu un ușor trend ascendent al proporției populației feminine, datorat prezenței fenomenului de supra-mortalitate a populației masculine.

În schimb, populația tânără este relativ scăzută, în contextul unei natalități scăzute și a existenței unei medii ridicate a vârstei populației. Aceasta situație este caracteristică localităților în care rata emigrării este mai mare decât rata imigrării, respectiv în care populația tânără pleacă spre zone cu potențial de dezvoltare umană mai ridicat (în special în București, dar și în orașele importante apropiate: Târgoviște, Ploiești, Brașov, Pitești), iar populația îmbătrânită se retrage în vederea asigurării unei pensionări liniștite. În concluzie, populația activă este scăzută și se preconizează probleme economice în viitor; Îmbucurătoare este însă evoluția pozitivă a ponderii populației tinere, aflată în trend crescător în ultimii 10 ani, evoluție care creează premisele unei revigorări a populației orașului.

Raportul dintre numărul divorțurilor și numărul căsătoriilor este foarte mare în orașul Pucioasa, față de nivelul județean și cel național. Acest lucru indică o instabilitate familială mare, accentuată la nivel local. Este un aspect care însă poate afecta negativ dezvoltarea viitoare a localității.

Rata sporului natural al populației în orașul Pucioasa este structural negativă în ultimii 10 ani, media situându-se la circa 3,4 ‰, scăderea populației fiind însă ponderată de o evoluție pozitivă în această perioadă a ratei mișcării migratorii a populației (în oraș fiind înregistrate anual mai multe sosiri cu domiciliul decât plecări cu domiciliul). Acest aspect evidențiază o bună percepție a cetățenilor asupra gradului de atractivitate a localității în ce privește asigurarea unui bun nivel de trai al locuitorilor și este favorizat de gradul de accesibilitate a zonei.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Distribuția echilibrată a populației din oraș după sex ❖ Omogenitatea ridicată a populației în ceea ce privește structura etnică majoritară ❖ Populație medie (locul 3 la nivel județean), care generează o rezervă de forță de muncă importantă ❖ Pucioasa este un oraș catalizator al nordului județului Dâmbovița, care influențează activitățile umane și economice din valea superioară a Ialomiței (și a afluenților săi) ❖ Acces sporit al gospodăriilor la internet	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nivel relativ scăzut de venituri și nivel de trai al populației orașului ❖ Ponderea în scădere a populației școlare, la nivelul fiecărei etape de școlarizare ❖ Potențial uman de slabă calitate, cu nivel relativ scăzut de educație, calificare și instruire ❖ Nivel scăzut de participare a adulților la învățarea pe tot parcursul vieții ❖ Nivel scăzut al competențelor digitale ale populației ❖ Infrastructura educațională din orașul Pucioasa este încă insuficient dezvoltată
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea, pe lângă turismul balnear, a ramurii turistice bazate pe turismul de wellness și cel recreațional ❖ Programele care asigură o cofinanțare nerambursabilă	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Creșterea fenomenului de migrație externă, în special al populației tinere și înalt calificate ❖ Îmbătrânirea demografică ❖ Scăderea accesibilității la educație și

incluziune socială din cauza infrastructurii insuficient modernizate

- ❖ Instabilitate familială mare, accentuată la nivel local
- ❖ Nivelul de trai al populației orașului este amenințat de declinul economic

A2. Analiza SWOT pentru sub-dimensiunea "Mediul de afaceri"

Analiza diagnostic

Structura economiei orașului Pucioasa este alcătuită în mare parte din microîntreprinderi (circa 92,5 % în anul 2019), care manifestă un grad ridicat de vulnerabilitate pe piața economică (în special cele nou înființate). În oraș nu există nicio structură de sprijin pentru antreprenoriat.

Mediul economic din oraș a cunoscut o creștere accelerată a productivității muncii în ultimii ani. Se constată că orașul Pucioasa deține o specializare puternică în industria prelucrătoare (82,93% din totalul cifrei de afaceri pe oraș în anul 2019). Apoi este sectorul comerțului cu ridicata și cu amănuntul, după care urmează repararea autovehiculelor și motocicletelor și industria prelucrătoare la mare distanță.

Mediul de afaceri activează, în majoritatea sa covârșitoare, în sectoarele tradiționale de producție și servicii, caracterizate de o intensitate redusă a activității de cercetare, dezvoltare și proiectare, manifestând astfel o capacitate limitată de cercetare și inovare, întreaga țară având unul dintre cele mai scăzute niveluri din UE în ceea ce privește cheltuielile publice și private pentru cercetare și dezvoltare.

Ca motor al creșterii economice, digitalizarea rămâne o provocare importantă și în oraș, ținând cont de faptul că, în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, ne aflăm cu mult sub media UE.

În plus, mediul de afaceri din oraș nu dispune de suficienți lucrători calificați, pregătirea la nivel local a specialiștilor este încă inadaptată realităților economice, iar existența specializării aproape mono-industriale face ca piața forței de muncă să depindă de un număr foarte mic de angajatori.

De asemenea, investițiile străine directe sunt în scădere în oraș, iar polarizarea puternică a capitalei inhibă dezvoltarea localităților din regiunea Sud-Muntenia și din județul Dâmbovița.

Declinul economic al industriei a condus la restrângerea drastică a unei ramuri industriale tradiționale (industria textilă), la consolidarea unui număr relativ redus de întreprinderi mari și mijlocii în domeniul industriei prelucrătoare și la specializarea intensivă a micro-întreprinderilor pe domeniul serviciilor.

În cele din urmă, instabilitatea legislativă și criza generată de pandemia Covid-19 amenință în continuare stabilitatea mediului de afaceri din oraș.

PUNCTE TARI

- ❖ Creșterea productivității muncii
- ❖ Specializarea zonei de nord a județului (în care este amplasat orașul) în industrie și servicii

PUNCTE SLABE

- ❖ Expunerea ridicată a întreprinderilor locale mai mici la fluctuația pieței și șocuri exogene
- ❖ Lipsa incubatoarelor de afaceri

- ❖ Proximitatea față de București, cea mai mare piață națională și față de alte 3 centre urbane mari din zonă (Ploiești, Pitești, Brașov)
- ❖ Existența unor valori de istorie socială și istorie industrială în zonă
- ❖ Pucioasa este stațiune turistică de interes național și stațiune balneoclimatică atestată
- ❖ Existența unor unități de primire turistică și a potențialului local de extindere a acestora
- ❖ Număr scăzut de companii inovative și performanța scăzută a activităților de inovare
- ❖ Colaborare redusă între mediul de afaceri, unitățile de învățământ superior și unitățile cu activități cercetare și dezvoltare
- ❖ Lipsa acută a muncitorilor calificați, care preferă relocarea în zone puternic dezvoltate în țară sau în străinătate
- ❖ Structura economică dezechilibrată, cu o pondere ridicată a microîntreprinderilor, majoritatea funcționând în sectorul de producție și servicii, cu intensitatea scăzută de CDI
- ❖ Existența unei zone aproape mono-industriale, în care piața forței de muncă este dependentă de un număr mic de angajatori
- ❖ Restrângerea treptată a activităților agricole din oraș, în prezent fiind desfășurată o agricultură de subzistență, bazată în special pe creșterea animalelor și culturile de pomi fructiferi.
- ❖ Predominața abordării pasive în managementul turismului: existența spațiilor de cazare nu asigură și sosirea turiștilor, ci este doar premisa acesteia
- ❖ Interesul scăzut al investitorilor pentru dezvoltarea sectorului turistic; lipsa investițiilor străine
- ❖ Nivel scăzut de digitalizare în afaceri
- ❖ Problemele de trafic pe DN 71 (starea pe alocuri deficitară a drumului, aglomerația, lipsa de trasee ocolitoare pentru traficul greu, lipsa unui traseu cu 2 benzi pe sens pe ruta București-Pucioasa) afectează grav gradul de accesibilitate al orașului
- ❖ Rețeaua de drumuri locale modernizate este în continuare insuficientă, cu disparități evidente, mai ales în localitățile componente depărtate de centrul orașului

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Programele care asigură o cofinanțare nerambursabilă ❖ Apropierea față de București și alte 3 centre urbane importante (Ploiești, Pitești, Brașov), care au un potențial ridicat pentru identificarea cu ușurință a piețelor de distribuție 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Îmbătrânirea populației conduce la scăderea masei critice a populației active și productive în comparație cu populația inactivă ❖ Expunerea ridicată a întreprinderilor locale mici la fluctuația pieței și șocuri exogene ❖ Criza economică cauzată de pandemia COVID19, cu impact direct asupra creșterii ratei șomajului și sărăcirii populației ❖ Politici fiscale descurajante pentru mediul de afaceri ❖ Instabilitate legislativă ❖ Grad ridicat de dependență a orașului de industria prelucrătoare și agricultura de subsistență

B. ANALIZA SWOT PENTRU DIMENSIUNEA "TERITORII"

Orașul Pucioasa este compus din localitatea Pucioasa, care este o localitate cu caracteristici preponderent urbane, precum și din localitățile Bela, Diaconești, Glodeni, Malurile, Miculești și Pucioasa-Sat, care prezintă caracteristicile unor localități periurbane.

Din aceste motive, se va realiza o analiză SWOT pentru localitatea Pucioasa și una pentru celelalte 6 localități componente ale orașului.

B1. Analiza SWOT pentru sub-dimensiunea "Urban" (localitatea Pucioasa)

Analiza diagnostic

Orașul Pucioasa dispune de un potențial bun de accesibilitate la nivel național și internațional fiind situat la o distanță de:

- circa 90 de km rutier și 120 km feroviar de aeroportul internațional din Otopeni
- circa 100 de km rutier de București, Pitești, Ploiești și Brașov, orașele importante din zonă aflate pe traseele TEN-T de importanță internațională
- circa 100 km feroviar de București

Principala cale de acces este DN 71, (București)-Bâldana-Răcari-Târgoviște-Pucioasa-Sinaia, pe traseul sud-nord al văii Ialomiței, drum aflat în stare relativ bună, reparat periodic, dar care necesită o modernizare de anvergură.

Așezarea orașului Pucioasa în zona Subcarpaților ce bordează la sud grupa Carpaților Meridionali prezintă o importanță sub aspect climatic:

- zona se află la adăpost de curenții reci de la nord, aspect marcat prin ierni relativ blânde;
- prezența acestor importante masive în vecinătate asigură o cantitate mai mare de precipitații.

Așezarea pe valea râului Ialomița constituie un factor morfoclimatic cu modificări asupra elementelor sezoniere. Sunt de semnalat curenții pe direcția N-S și inversiuni termice cu diferență de 2°-3°C față de culmile înconjurătoare. Astfel, orașul Pucioasa are un climat continental, cu veri răcoroase și ierni blânde și deține toate atuurile pentru practicarea unui turism de cură, susținut și de existența infrastructurii de tratament balneo-climatic și a apelor minerale sulfuroase de cură.

În ce privește infrastructura educațională, în orașul Pucioasa își desfășoară activitatea 6 grădinițe, două școli gimnaziale, un liceu tehnologic și un colegiu național, infrastructura acestora fiind aflată într-un susținut proces de modernizare și dotare.

Infrastructura educațională din orașul Pucioasa necesită menținerea unui grad ridicat de modernizare a unităților școlare, pentru ca în viitorul apropiat să asigure necesarul educațional preuniversitar al orașului (și zonelor rurale adiacente), la un nivel de pregătire superior mediei județene.

Nivelul educațional universitar nu este reprezentat la nivelul orașului Pucioasa, proximitatea față de 5 importante centre universitare (Târgoviște, București, Ploiești, Pitești, Brașov) fiind un aspect pozitiv în asigurarea acestui nivel educațional pentru orașul Pucioasa. În același timp însă, proximitatea cu aceste orașe mari reprezintă și o amenințare permanentă la menținerea unei structuri echilibrate a populației active în oraș.

Infrastructura de sănătate este formată din Spitalul Orășenesc Pucioasa, cabinete ale medicilor de familie, clinici private, cabinete private pentru diverse specialități (inclusiv stomatologie), laboratoare și altele, dar care nu acoperă în întregime sfera necesităților populației în domeniul sănătății.

Spitalul Orășenesc Pucioasa, principala infrastructură de sănătate, este clasificat ca spital general, cu un număr total de 270 paturi, care funcționează în 4 clădiri, situate în locații diferite. Acesta deservește zona de nord a județului Dâmbovița, cu o populație de cca. 70.000 locuitori, incluzând 2 orașe – Pucioasa și Fieni și 10 comune, față de care Spitalul Orășenesc Pucioasa este spitalul cel mai apropiat. Este al doilea spital din județ, ca mărime, importanță și volum de activitate. Orașul dispune și de o stație de ambulanță.

Astfel, infrastructura de sănătate a orașului Pucioasa necesită de asemenea modernizare pentru a acoperi la un nivel satisfăcător necesitățile orașului și ale zonei de nord a județului. Pentru anumite specialități și pentru cazurile deosebite, infrastructura de sănătate este completată în prezent de spitalele din Târgoviște. Sănătatea se confruntă și cu problema numărului redus de personal tânăr și de medici de specialitate. Datorită declarării ca spital de tratament Covid-19, Spitalul Orășenesc Pucioasa se confruntă acum și cu problema dotărilor insuficiente pentru tratarea acestei boli și a problemelor în asigurarea tuturor serviciilor spitalicești solicitate de către populație.

Infrastructura de recreere și sportivă este de asemenea insuficientă, dar în curs de îmbunătățire în oraș, finalizarea proiectelor cu finanțare europeană aflate în derulare asigurând pe viitor un punct de plecare pentru extinderea acesteia prin investiții private.

Astfel, finalizarea modernizării Parcului central și a zonelor de recreere și sportive din acesta, crearea Zonelor de agrement Moțaianca și Lunca Ialomiței, crearea de noi spații verzi în vecinătatea blocurilor de locuințe, constituie în prezent o oportunitate, dar pot constitui în viitor un punct forte doar în condițiile continuării extinderii acestui tip de infrastructură.

Din punct de vedere al siguranței cetățeanului, orașul Pucioasa este un oraș relativ sigur, cu un număr scăzut de infracțiuni cu violență sau de furturi. Acest aspect se află însă într-o continuă amenințare, nivelul de trai în scădere și lipsa diversității locurilor de muncă putând conduce la o agravare a nivelului infracțional.

Un aspect negativ îl constituie creșterea continuă a evenimentelor rutiere, aspect se reprezintă un semnal de alarmă în ce privește calitatea infrastructurii rutiere din oraș și îmbătrânirea continuă a parcului rutier din oraș.

Infrastructura de calitate pentru acoperirea situațiilor de urgență este un aspect pozitiv în oraș, aici funcționând unul dintre cele 6 detașamente de pompieri din județ.

Infrastructura și fondurile necesare pentru asigurarea serviciilor sociale este în sarcina Primăriei Pucioasa, în colaborare și cu sprijinul structurilor de stat specializate pe domenii. Infrastructura este în acest moment deficitară, în orașul Pucioasa funcționând un cămin de bătrâni și un centru de servicii comunitare pentru persoanele cu dizabilități, insuficiente pentru asigurarea necesităților populației.

Serviciile publice sunt asigurate în oraș de către administrația publică locală (Consiliul Local Pucioasa și structura Primăriei Orașului Pucioasa), precum și de serviciile publice deconcentrate (AJOFM, ANAF etc.). Cea mai importantă problemă cu care se confruntă administrația publică locală este lipsa de fonduri necesare dezvoltării orașului, bugetul orașului nepermițând susținerea unor proiecte de anvergură și impact pentru dezvoltarea comunității. În acest sens accentul a fost pus pe proiectele cu finanțare nerambursabilă, în special pe cele cu finanțare europeană, completate de proiectele finanțate din fonduri naționale.

În ce privește calitatea aerului, se constată că în intervalul 2011 - 2020 s-au înregistrat depășiri ale valorilor limită/țintă sporadice, doar pentru indicatorii pulberi în suspensie - fracția respirabilă (PM10) și ozon (O3), în special în sezonul rece al anului, cauza probabilă a acestora fiind intensificarea proceselor de ardere specifice acestui sezon (în special încălzirea rezidențială). Calitatea aerului în orașul Pucioasa este bună sau foarte bună, mai ales în ultimii ani, după implementarea de măsuri specifice antipoluare la poluatorii industriali din zonă.

Privitor la calitatea apelor, se constată că orașul Pucioasa deține ape curgătoare relativ curate, în contextul specific unei zone de deal, iar calitatea pânzei freatice este relativ bună (afectată însă în zonele industriale și de pășunare intensivă). Datorită eforturilor deosebite din ultima perioadă, apa potabilă din oraș, asigurată prin sistemul public de alimentare cu apă, are o calitate mult mai bună, dar sistemul de alimentare cu apă necesită modernizare și extindere pentru a acoperi necesitățile populației. De asemenea, sistemul de canalizare, în curs de modernizare și extindere, nu acoperă toate gospodăriile orașului, asigurând însă un procent important de preluare a apelor uzate în sistemele de epurare.

În orașul Pucioasa calitatea solurilor este bună, lipsa unei agriculturi intensive în zonă contribuind din plin la menținerea unor soluri de calitate, pretabile însă în special pășunatului, fânețelor și plantațiilor de pomi fructiferi, terenurile arabile având o proporție redusă. Pădurile, administrate în principal ca fond silvic de Ocolul Silvic Pucioasa, nu au înregistrat scăderi de suprafață, extinderea urbană și suburbană fiind efectuată în afara fondului forestier.

Pe teritoriul orașului Pucioasa nu se regăsesc arii naturale protejate.

Colectarea deșeurilor se confruntă cu o evoluție ușor crescătoare a indicatorului de generare a deșeurilor municipale, cu mici fluctuații de la an la an. Sistemul Integrat de Gestionare a Deșeurilor din județul Dâmbovița, operațional, în cadrul căruia au fost desemnați operatorul unic pentru colectarea și transportul deșeurilor municipale și operatorul de depozit, își dovedește eficiența, din punct de vedere ecologic și economic.

Astfel, colectarea deșeurilor municipale în oraș este constantă și dispune de o infrastructură adecvată, acestea fiind transportate către groapa de gunoi din Aninoasa de către operatorul regional. Celelalte tipuri de deșeuri (deșeurile periculoase, industriale, etc.) sunt preluate în sistem privat, de către operatorii economici.

O problemă tot mai acută o reprezintă lipsa spațiilor de depozitare adecvate pentru deșeurile din construcții și demolări, datorată creșterii în ultimii ani a cantității acestora, ca urmare a reabilitării și modernizării unor obiective economice; partea de deșeuri inerte și nepericuloase din acestea vor fi utilizate, ca și până în prezent, la remedierea terenurilor, ca materiale de umplutură, etc, și necesită depozitare temporară.

O problemă ce trebuie rezolvată în viitor de orașul Pucioasa este cea a suprafeței spațiilor verzi, care în anul 2019 era de 22 ha, ceea ce înseamnă 14,69 mp spații verzi/locuitor. Acest indicator se situează peste media județului Dâmbovița de 5,31 mp spații verzi/locuitor, dar sub media europeană de 26 mp spații verzi/locuitor; procentul va fi îmbunătățit în urma finalizării proiectelor în derulare ce presupun crearea de scuar, grădini și alte spații verzi în zonele de agrement și pe lângă infrastructura de transport, dar orașul necesită încă investiții susținute pentru crearea de noi spații verzi.

Orașul Pucioasa este caracterizat prin zonele de locuire urbană (localitatea Pucioasa) și cu caracter periurban (celelalte 6 localități componente), iar populația sa trăiește într-un oraș mic, caracterizat printr-o dezvoltare medie, aflat în relativ declin economic, dar cu un potențial turistic ridicat, ce poate fi exploatat în viitor.

Nivelul de trai al populației din oraș este mediu, aflat însă sub amenințarea scăderii sale datorită declinului economic. Locuitorii au acces la sănătate, educație și servicii sociale, mare parte a acestor servicii fiind asigurate în oraș, dar infrastructura acestora este încă deficitară și necesită investiții pentru îmbunătățire. O amenințare asupra acestui acces o reprezintă și gradul de degradare a infrastructurii de transport.

Pentru a putea întări și reechilibra structura spațială a orașului va fi nevoie de conversia treptată a terenurilor degradate și/sau neutilizate, valorificarea malurilor Ialomiței în vederea obținerii unui culoar de agrement de peste 5 km lungime și, nu în ultimul rând, revitalizarea și extinderea centralităților în localitățile componente depărtate de centrul orașului, pentru a putea contrabalansa polarizarea excesivă a zonei centrale.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Existența pe piața turistică a brandului "Orașul Pucioasa" ca stațiune balneoclimatică de renume ❖ Existența unui climat favorabil de cură ❖ Existența și utilizarea în bazele de tratament a apelor sulfuroase de cură ❖ Existența unor baze de tratament specializate ❖ Apropierea de natură, peisajul, frumusețile naturii ❖ Apropierea de alte zone turistice de renume: Munții Bucegi și Leaota, orașul Târgoviște și altele ❖ Evenimentele organizate în mod regulat în stațiune ❖ Atitudinea autorităților regionale și locale de susținere a funcționării și de dezvoltare a centrelor de tratament balnear ❖ Din punct de vedere al siguranței cetățeanului, Orașul Pucioasa este un oraș relativ sigur, cu un număr scăzut de	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Inhibarea dezvoltării orașului Pucioasa și a localităților din zonă din cauza polarizării puternice a capitalei ❖ Neacoperirea necesității de spații verzi, de spații de recreere și de spații sportive în oraș. ❖ Infrastructura pentru asigurarea serviciilor sociale este deficitară, în orașul Pucioasa funcționând doar un cămin de bătrâni și un centru de servicii comunitare pentru persoanele cu dizabilități, insuficiente pentru asigurarea necesităților populației ❖ Infrastructura educațională necesită modernizare susținută, pentru a se putea asigura necesarul educațional preuniversitar al orașului (și zonelor rurale adiacente) ❖ Infrastructura de sănătate a orașului Pucioasa, deși în plin proces de modernizare, nu acoperă la un nivel

- infrafracțiuni cu violență sau de furturi.
- ❖ Infrastructura de calitate pentru acoperirea situațiilor de urgență
  - ❖ Calitatea aerului în orașul Pucioasa este bună și foarte bună, mai ales în ultimii ani, după implementarea de măsuri specifice antipoluare la poluatorii industriali din zonă.
  - ❖ Orașul Pucioasa deține ape curgătoare relativ curate, în contextul specific unei zone de deal, iar calitatea pânzei freatice este relativ bună.
  - ❖ Apa potabilă de calitate, asigurată prin sistemul public de alimentare cu apă
  - ❖ Calitatea solurilor este bună, lipsa unei agriculturi intensive în zonă contribuind din plin la menținerea unor soluri de calitate
  - ❖ Pădurile, administrate în principal ca fond silvic de ocolul silvic Pucioasa, nu au înregistrat scăderi de suprafață, extinderea urbană și suburbană fiind efectuată fără afectarea fondului forestier.
  - ❖ Sistemul Integrat de Gestionare a Deșeurilor din județul Dâmbovița, operațional pe teritoriul orașului Pucioasa, în cadrul căruia au fost desemnați operatorul unic pentru colectarea și transportul deșeurilor municipale și operatorul de depozit, își dovedește eficiența, din punct de vedere ecologic și economic.
- satisfăcător necesitățile orașului și ale zonei de nord a județului.
- ❖ Dotarea insuficientă și pe alocuri deficitară a Spitalului Pucioasa pentru tratarea Covid-19 și a altor afecțiuni;
  - ❖ Număr redus de personal tânăr care își desfășoară activitatea în domeniul sănătății, dar și de medici de specialitate dispuși să-și desfășoare activitatea în Pucioasa.
  - ❖ Sistemele de alimentare cu apă și canalizare necesită în continuare modernizare și extindere și nu acoperă toate gospodăriile orașului.
  - ❖ Administrația publică locală nu dispune de fonduri necesare dezvoltării orașului, bugetul orașului nepermițând susținerea unor proiecte de anvergură și impact pentru dezvoltarea comunității.
  - ❖ Solurile din orașul Pucioasa sunt pretabile în special pentru pășunat și pentru plantarea de pomi fructiferi, terenurile arabile având o proporție redusă.
  - ❖ Lipsa spațiilor de depozitare adecvate pentru deșeurile din construcții și demolări, datorată creșterii în ultimii ani a cantității acestora, ca urmare a reabilitării și modernizării unor obiective economice

OPORTUNITĂȚI

- ❖ Utilizarea posibilităților legate de inovațiile agricole, interconectarea lor cu serviciile turistice (produse locale, gospodării familiale și turismul, rolul produselor meșteșugărești etc.)
- ❖ Finalizarea proiectelor în curs de implementare pentru dezvoltarea turismului și a centrelor de recreere și sportive pot constitui puncte de plecare pentru dezvoltarea în continuare a turismului
- ❖ Programele care asigură o cofinanțare nerambursabilă

AMENINȚĂRI

- ❖ Nivelul educațional universitar nu este reprezentat la nivelul orașului Pucioasa, proximitatea față de 5 importante centre universitare (Târgoviște, București, Ploiești, Pitești, Brașov) reprezintă o amenințare permanentă la menținerea unei structuri echilibrate a populației active în oraș.
- ❖ Inconsistența, prelungirea și caracterul birocratic al programelor naționale de sprijin din domeniul turismului și al dezvoltării infrastructurii turistice
- ❖ Creșterea numărului localităților concurente care oferă, de asemenea, servicii turistice de tip wellness
- ❖ Nivelul de trai în scădere și lipsa

diversității locurilor de muncă amenință să conducă la o agravare a nivelului infrațional.

- ❖ Creșterea continuă a evenimentelor rutiere, aspect ce reprezintă un semnal de alarmă în ce privește degradarea infrastructurii rutiere din oraș și îmbătrânirea continuă a parcului rutier.
- ❖ Pe teritoriul orașului Pucioasa nu se regăsesc arii naturale protejate, influențele dezvoltării umane asupra mediului putând conduce la degradarea acestuia

B2. Analiza SWOT pentru sub-dimensiunea "Periurban" (localitățile Bela, Diaconești, Glodeni, Malurile, Miculești și Pucioasa-Sat)

Analiza diagnostic

În economia zonei periurbane a orașului, agricultura și silvicultura sunt de mare importanță. Cea mai mare parte a terenului arabil de la nivelul zonei funcționale urbane orașul Pucioasa se află în cele 6 localități componente mai depărtate de centrul orașului, însă modalitatea de deținere a acestuia și specificul zonei deluroase nu încurajează dezvoltarea fermelor agricole de medii sau mari dimensiuni. Prin urmare, agricultura desfășurată în aceste localități este preponderent una de subzistență, terenurile propice agriculturii fiind în special fânețe și pășuni ce asigură doar creșterea animalelor.

Livezile și culturile de pomi fructiferi au cunoscut un continuu recul în ultimii ani, în economia zonei acestea jucând un rol tot mai redus.

Localitățile cu caracter periurban din orașul Pucioasa se caracterizează printr-o capacitate de absorbție ridicată a pieței pentru produsele agroalimentare tradiționale, au un potențial forestier ridicat (sunt situate aproape de limita fondului forestier) și astfel manifestă oportunități de extindere și dezvoltare a afacerilor, inclusiv a turismului.

Cu toate acestea, există mai multe provocări care afectează aceste localități. În primul rând, sunt fie foarte expuse depopulării (situația localităților Malurile, Pucioasa-Sat, Bela) sau transformării profunde în localități destinate doar locuirii, fiind amenințate de dispariția desfășurării de activități agricole (caz în care se încadrează aproape toate localitățile componente ale orașului).

Numeroase deficiențe afectează dezvoltarea deplină și creșterea economică a zonelor periurbane, cum ar fi inexistența parcului de mașini agricole, capacitatea limitată de producție, prelucrare și depozitare a produselor agricole și animaliere, infrastructura publică insuficient dezvoltată (de exemplu, cel mai mare număr de gospodării neconectate la sistemul de alimentare cu apă și canalizare din oraș se află în localitățile periurbane), dezintegrarea excesivă a terenurilor agricole care conduce la dezvoltarea unei agriculturi preponderent de subzistență.

Un aspect pozitiv îl reprezintă proximitatea față de dotările tehnico-edilitare asigurate de orașul propriu-zis (servicii de salubritate, iluminat public, spații de agrement, infrastructura educațională gimnazială și liceală, biblioteci, săli de sport).

Prin urmare, nivelul de trai al populației din zona periurbană este mai scăzut în comparație cu cel din zona centrală a orașului, mult mai urbanizată.

PUNCTE TARI

- ❖ Localitățile cu caracter periurban din orașul Pucioasa se află la o distanță redusă de orașul propriu-zis (maxim 3,5 km de centrul orașului, exceptând localitatea Malurile, care este mai depărtată, pentru care accesul se face prin intermediul localității Glodeni), iar rețeaua de drumuri directe de acces este satisfăcătoare, asigurând un potențial de acces ridicat al tuturor acestor localități la facilitățile oferite de orașul propriu-zis
- ❖ Cea mai mare parte a terenului arabil la nivelul zonei funcționale urbane orașul Pucioasa se află în localitățile componente
- ❖ Capacitate de absorbție ridicată a pieței pentru produsele agroalimentare tradiționale
- ❖ Potențial forestier ridicat

PUNCTE SLABE

- ❖ Depărtare mare a localității Malurile de centrul orașului
- ❖ Modalitatea de deținere a terenurilor agricole și specificul zonei deluroase nu încurajează dezvoltarea fermelor agricole de medii sau mari dimensiuni.
- ❖ Agricultură desfășurată în aceste localități este preponderent una de subzistență, terenurile propice agriculturii fiind în special fânețe și pășuni ce asigură doar creșterea animalelor.
- ❖ Livezile și culturile de pomi fructiferi au cunoscut un continuu recul în ultimii ani, în economia zonei acestea jucând un rol tot mai redus.
- ❖ Inexistența parcului de mașini agricole, capacitatea limitată de producție, prelucrare și depozitare a produselor agricole și animaliere
- ❖ Infrastructura publică insuficient dezvoltată (cel mai mare număr de gospodării neconectate la sistemul de alimentare cu apă și canalizare din oraș se află în aceste localități, iar drumurile secundare din aceste localități sunt nemodernizate)
- ❖ Dotările tehnico-edilitare în localitățile cu caracter periurban (servicii sociale, iluminat public, spații de agrement, infrastructura educațională de bază, biblioteci, săli de sport, etc.) sunt încă deficitare, mare parte din acestea fiind asigurate doar la nivelul zonei centrale puternic urbanizate.
- ❖ Dezmembrarea excesivă a terenurilor agricole conduce la dezvoltarea unei agriculturi preponderent de subzistență
- ❖ Nivelul de trai al populației din zona non-urbană este mai scăzut în comparație cu cel din zona centrală a orașului, puternic urbanizată
- ❖ Transportul în comun dintre orașul propriu-zis și localitățile periurbane este insuficient dezvoltat.

OPORTUNITĂȚI

- ❖ Localitățile cu caracter periurban din orașul Pucioasa manifestă oportunități de

AMENINȚĂRI

- ❖ Localitățile cu caracter periurban din orașul Pucioasa sunt tot mai expuse depopulării

- ❖ extindere și dezvoltare a afacerilor, inclusiv a turismului.
- ❖ Oportunități de dezvoltare a caracterului agricol al localităților componente, care să vină în completarea caracterului puternic urban al orașului propriu-zis
- ❖ Programele care asigură o cofinanțare nerambursabilă
- ❖ Localitățile cu caracter periurban din orașul Pucioasa sunt amenințate de transformarea lor profundă în localități destinate doar locuirii, caracterizată de restrângerea drastică a desfășurării de activități agricole.

2.3.3 Analiza contextului politicilor locale

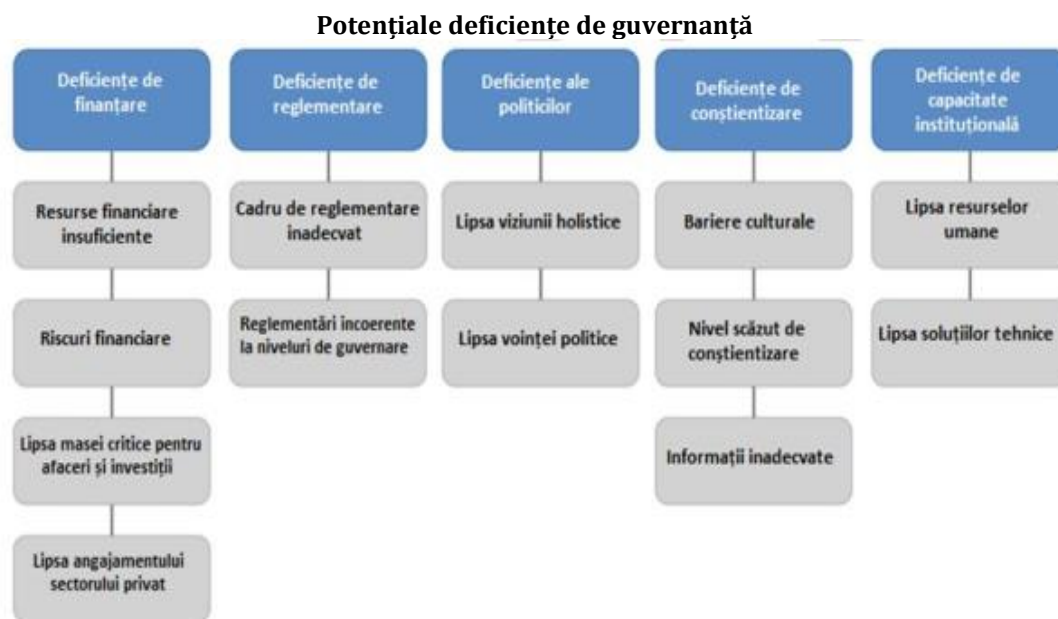
2.3.3.1 Analiza deficiențelor de guvernare

În general, principalele obstacole în adoptarea unei abordări mai integrate și bazate pe dimensiunea teritorială nu sunt de ordin tehnic, ci adesea de natură economică și de guvernare, precum resursele financiare insuficiente, cadrele de reglementare inadecvate, riscurile financiare, barierele culturale și lipsa unei viziuni holistice.

Elaborarea unei analize a deficiențelor de guvernare este necesară pentru a propune astfel o structură de guvernare funcțională pentru Strategie.

Deficiențele de guvernare sunt obstacole esențiale care împiedică adoptarea unei abordări mai integrate și sunt adesea de natură economică și de guvernare.

În figura de mai jos, preluată după lucrarea "Economia Circulară în Orașe și Regiuni", elaborată de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, sunt ilustrate majoritatea deficiențelor potențiale care pot să apară:

(Sursa: Capitolul 4: Deficiențe de guvernare în Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică - OCDE (2020), Economia Circulară în Orașe și Regiuni)

Analiza deficiențelor de guvernare în cadrul viziunii Strategiei se bazează pe lecțiile învățate în urma implementării proiectelor în perioadele anterioare de programare și sunt aceleași ca cele identificate în Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia, la care se adaugă câteva observații proprii:

I. Deficiențe de finanțare

1. Resurse financiare insuficiente.

Un aspect cheie în perioada 2014-2020 a fost nivelul ridicat de co-finanțare în raport cu intensitatea ajutorului de stat pentru regiune, acesta fiind o barieră majoră în special pentru mediul universitar și de cercetare public. Astfel, co-finanțarea a trebuit să asigure fie de sectorul public (administrația publică locală), fie de sectorul privat, ceea ce a împiedicat crearea de parteneriate durabile. Condiția ca cel puțin 50% din valoarea proiectului să provină din contribuția proprie, conform reglementărilor europene privind ajutorul de stat, este considerată excesivă și foarte dificil de constituit de către solicitanții eligibili, atât din zona de cercetare (entitățile de inovare și transfer tehnologic - EITT, parcurile științifice și tehnologice), cât și de către IMM-urile interesate în parteneriat cu EITT. Mai mult, condiționalitatea acestei contribuții proprii provenind de la o sursă diferită de bugetul de stat este un obstacol imposibil de depășit pentru EITT din cadrul universităților.

Alte constrângeri financiare au fost determinate de capacitatea redusă de finanțare a mediului universitar și a institutelor de cercetare, inclusiv a entităților de sprijin pentru afaceri și inovare (incubatoare și centre de transfer de tehnologie).

De asemenea, beneficiarii au ridicat problema necesității finanțării procesului de producție în cazul comercializării de produse și servicii inovatoare.

Activitățile privind restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice s-au bucurat de un mare interes din partea beneficiarilor, dar fondurile au fost insuficiente pentru a acoperi finanțarea necesară.

2. Lipsa unei mase critice pentru afaceri și investiții

Perioada 2014-2020 a dezvăluit o cultură antreprenorială nefavorabilă transferului de tehnologie și parteneriatului dintre mediul de cercetare și de afaceri, la care se adaugă un nivel redus de finanțare din surse publice și private.

II. Deficiențe de reglementare

1. Cadru de reglementare inadecvat

Principalele constrângeri identificate includ birocrația ridicată, precum și neeligibilitatea activităților și cheltuielilor promoționale și de marketing pentru produse și servicii inovatoare obținute în cadrul proiectelor. Mai mult, durata și birocrația asociate procedurilor de achiziții publice și liniilor de credit, lipsa cadrului legal pentru funcționarea fondurilor de capital de risc în România, au creat probleme suplimentare în implementarea proiectelor.

De asemenea, povara administrativă a accesului la fonduri pentru dezvoltarea urbană durabilă poate fi considerată disproporționată în comparație cu fondurile care pot fi, de fapt, accesate.

2. Ghiduri ale solicitantului deficiente

Majoritatea Ghidurilor solicitantului au conținut prevederi neclare, care au condus la interpretări rigide ale acestora și declararea unor cheltuieli ca neeligibile, în defavoarea beneficiarilor, deși acestea puteau fi încadrate în categoria celor eligibile. Astfel, s-a pus o mare presiune pe bugetul local, în detrimentul altor investiții.

3. Interpretări eronate ale legislației achizițiilor publice

Au existat cazuri, demontate ulterior prin soluționarea contestațiilor sau în instanță, când organismele de control au interpretat eronat legislația achizițiilor publice, în defavoarea beneficiarilor. Aceasta a condus la declararea, într-o primă etapă, a unor cheltuieli, ca neeligibile, deși acestea puteau fi încadrate în categoria celor eligibile. Astfel, s-a pus o mare presiune pe bugetul local, în detrimentul altor investiții, dar a consumat și multe resurse umane, care puteau fi folosite mult mai eficient.

4. Finanțare insuficientă pentru problemele reale ale comunității

După cum s-a constatat, a existat o finanțare insuficientă pentru unele Priorități de investiții, în timp ce pentru altele solicitările de finanțare au fost foarte puține. Aceasta conduce la concluzia că este nevoie de o analiză mult mai detaliată a necesităților reale ale comunităților, astfel încât programele de finanțare să se axeze mai mult pe acestea.

III. Deficiențe ale politicilor

1. Lipsa unei viziuni holistice

Experiențele acumulate la nivel local în România până acum au arătat că provocările urbane de natură economică, socială, demografică și de mediu - sunt strâns legate, astfel încât succesul în dezvoltarea urbană poate fi obținut doar printr-o abordare integrată. Deși IMM-urile au fost mai bine implicate în dezvoltarea politicilor publice, instrumentele eficiente de politici publice trebuie să ia în considerare nu numai dimensiunea IMM-urilor, ci și nevoia de a reflecta întreaga gamă de parametri care determină natura fiecărui IMM (activitate, locație, nivel de inovație etc.) și diferitele faze ale ciclului de viață al IMM-urilor.

În ceea ce privește educația, gradul de durabilitate al proiectelor crește dacă acestea fac parte integrantă din strategiile de dezvoltare locală și dacă investițiile în infrastructura educațională sunt corelate cu investițiile în alte domenii ale dezvoltării locale (cum ar fi infrastructura de transport, telecomunicații, sănătate și servicii sociale). Acest lucru va contribui, de asemenea, la creșterea nivelului de trai al populației și la reducerea fenomenului de depopulare.

De asemenea, evaluările referitoare la mobilitatea urbană au arătat că a existat o problemă de complementaritate în acest domeniu, deoarece investițiile POR pentru o municipalitate trebuiau încadrate într-un plan dezvoltat anterior - Planul de mobilitate urbană durabilă (PMUD). Municipalițile au trebuit să investească într-o gamă largă de măsuri legate de intervențiile conexe pentru a-l face pe deplin operațional (de exemplu, semafoare noi, autobuze ecologice, linii de tramvai dedicate, închiderea zonelor centrale de trafic, parcări noi, etc.) În consecință, rezultatul final al măsurii de mobilitate urbană a depins nu numai de implementarea cu succes a tuturor acestor intervenții, ci și de calitatea generală a PMUD. În general, autoritățile locale sunt văzute ca fiind gata să lucreze la aceste obiective, deși sunt acestea destul de dificil de realizat. De asemenea, s-a remarcat faptul că este foarte important ca autoritățile locale să aibă un portofoliu de proiecte gata de implementare, din care să aleagă cele mai potrivite propuneri.

IV. Deficiențe de conștientizare

1. Bariere culturale

Lecțiile învățate în implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 au indicat faptul că în regiune există o cultură antreprenorială nefavorabilă transferului tehnologic și inovării.

În același timp, numărul redus de proiecte de digitalizare finanțate prin Programul Operațional pentru Competitivitate 2014-2020 evidențiază faptul că autoritățile publice locale au o cultură digitală limitată, din cauza experienței și capacității administrative scăzute, pentru dezvoltarea proiectelor de digitalizare, în special a celor inovatoare.

În ciuda acestui fapt, necesitatea implementării platformelor online pentru interacțiunea dintre cetățeni și autoritățile publice a fost accentuată de pandemia COVID-19, iar autoritățile trebuie să valorifice progresul înregistrat în această perioadă.

2. Nivel scăzut de conștientizare

Focus-grupurile de descoperire antreprenorială organizate la nivel regional pentru elaborarea Strategiei de Specializare Inteligentă 2014 - 2020 a Regiunii Sud Muntenia au jucat un rol de catalizator și de fertilizare încrucișată pentru ideile de proiecte de inovare.

Acestea au contribuit semnificativ atât la modelarea parteneriatului regional Cvadruplu Helix, cât și la diseminarea în continuare a informațiilor și cunoștințelor dobândite prin participarea activă la procesele de descoperire antreprenorială.

Cu toate acestea, ecosistemul regional de inovare creat este încă nou și necesită sprijin suplimentar pentru a crește gradul de conștientizare și pentru a se dezvolta și consolida pentru a produce proiecte viabile pe termen lung.

V. Deficiențe de capacitate instituțională

1. Lipsa resurselor umane

Există o mare nevoie de prioritizare a investițiilor pe baza unor criterii clare, generând liste de obiective de investiții care urmează să fie finanțate, pe categorii de surse de finanțare (de exemplu, POR, PNDR, etc.), în ordinea scorurilor obținute.

Ca beneficiar al acestor proiecte, ar trebui să fie UAT-uri individuale (ca primă opțiune), dar fără a exclude posibilitatea unor proiecte centralizate (pe loturi cuprinzând obiective de investiții din mai multe UAT-uri), unde nu există voință sau capacitate, la nivel local.

În consecință, este necesar să se ofere sprijin tehnic suplimentar beneficiarilor din categoria UAT-urilor care nu au capacitate instituțională și nici personalul necesar pentru realizarea unor astfel de proiecte, în special deoarece în aceste UAT-uri se află în general un număr mare de preșcolari, elevi și studenți aparținând unor categorii defavorizate, ce sunt vizați prin aceste proiecte.

2. Lipsa soluțiilor tehnice

Lipsa de experiență și de capacitate administrativă a autorităților publice locale în elaborarea proiectelor de digitalizare, precum și necesitatea de a asigura interoperabilitatea acestor infrastructuri demonstrează nevoia dezvoltării de proiecte integrate care presupun un parteneriat între autoritățile centrale și locale.

Alte probleme suplimentare se referă la timpul îndelungat de contractare, dificultăți în actualizarea bugetelor și deficiențe în raportarea indicatorilor.

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia, https://www.adrmuntenia.ro/download_file/article/493/Strategia%20Integrata%20Dezv%20Teritoriala%20SM%202021%20-%202027_draft.pdf, Informații accesate la data de 01.10.2021, Informații prelucrate, completate și adaptate)

2.3.3.2 Analiza strategiilor / intervențiilor implementate sau în curs de implementare, în orașul Pucioasa

Această etapă identifică informațiile valoroase și lecțiile învățate cu privire la impactul experienței anterioare asupra zonei, eficacitatea acesteia, actorii implicați în proces și greșelile de evitat.

Având în vedere proiectele derulate din bugetul local, dar în mod deosebit pentru care s-a solicitat finanțare nerambursabilă, s-au constatat o serie de deficiențe, care ar trebui evitate în viitor. În tabelul de mai jos sunt prezentate însă numai deficiențele care pot fi atenuate prin măsuri luate la nivel local, întrucât deficiențele legate de managementul programelor de finanțare, care au un impact major, nu sunt sub controlul potențialilor beneficiari.

Deficiența	Măsuri care trebuie avute în vedere în viitor
ETAPA DE PREGĂTIRE A PROIECTELOR	
-lipsa de disponibilitate a persoanelor care au dreptul de a întocmi documentații cadastrale, ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea	Potențialul beneficiar/Solicitantul va identifica din timp potențiali contractori, dacă va fi posibil.

documentațiilor	
-numărul mic de experți tehnici; în domeniul monumentelor istoric sunt foarte puțini experți tehnici. Aceasta a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	Potențialul beneficiar/Solicitantul va identifica din timp potențiali contractori, dacă va fi posibil.
-numărul mic de persoane fizice/juridice care întocmesc studii geotehnice, ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	Potențialul beneficiar/Solicitantul va identifica din timp potențiali contractori, dacă va fi posibil.
-lipsa de disponibilitate a proiectanților, ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	Potențialul beneficiar/Solicitantul va identifica din timp potențiali contractori, dacă va fi posibil.
-majoritatea documentațiilor sunt întocmite de către proiectanți în termene destul de mari, ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	Potențialul beneficiar/Solicitantul va identifica din timp potențiali contractori, dacă va fi posibil.
-evaluările la etapa SF sau DALI nu cuprind toate echipamentele/lucrările și/sau dotările necesare pentru funcționarea condiții optime a obiectivelor de investiții, ceea ce a condus la probleme ulterioare, la întocmirea proiectelor tehnice	Potențialul beneficiar/Solicitantul nu va mai încheia contracte prin achiziție directă cu acei proiectanți cu care în trecut s-a lucrat greu în acest sens.
-unii proiectanți nu stăpânesc tehnica întocmirii unor devize generale sau pe obiecte de calitate, ceea ce a condus la probleme ulterioare, la întocmirea proiectelor tehnice	Potențialul beneficiar/Solicitantul nu va mai încheia contracte prin achiziție directă cu acei proiectanți cu care în trecut s-a lucrat greu în acest sens.
-întocmirea listelor de dotări cu superficialitate de către unii proiectanți, ceea ce a condus la probleme ulterioare, la întocmirea proiectelor tehnice	Potențialul beneficiar/Solicitantul nu va mai încheia contracte prin achiziție directă cu acei proiectanți cu care în trecut s-a lucrat greu în acest sens.
-numărul de consultanți competenți, care pot întocmi cereri de finanțare, este destul de mic, ceea ce a condus la întocmirea unor cereri de finanțare de slabă calitate, care au generat probleme și întârzieri în implementare	Potențialul beneficiar/Solicitantul va urmări să lucreze în special cu consultanți cu care a lucrat cel mai bine.
-contractarea documentațiilor tehnico-economice înainte de contractarea serviciilor de scriere a cererii de finanțare, ceea ce a condus la imposibilitatea scrierii unor cereri de finanțare bine mulate pe Ghidurile solicitantului, fiind practic necesară adaptarea cererilor de finanțare la documentația tehnico-economică, pentru a se diminua impactul creat de documentațiile de slabă calitate	Potențialul beneficiar/Solicitantul va încerca să contracteze serviciile de scriere a cererilor de finanțare înaintea celor de întocmire a documentațiilor tehnico-economice.
-numărul scăzut de salariați din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	Aceasta nu este sub controlul direct al Potențialului beneficiar/Solicitantului. Dacă va fi posibil, Potențialul beneficiar/Solicitantul va lua măsuri în acest sens, prin angajarea de personal competent.
-numărul scăzut de specialiști în achiziții publice din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	Potențialul beneficiar/Solicitantul va urmări creșterea numărului acestora, dacă va fi posibil.
-experiență scăzută a specialiștilor în achiziții publice din cadrul instituției beneficiarului,	Potențialul beneficiar/Solicitantul va lua măsuri pentru creșterea nivelului acestora.

ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	
-numărul scăzut de specialiști tehnici din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	Potențialul beneficiar/Solicitantul va urmări creșterea numărului acestora, dacă va fi posibil.
-experiență scăzută a specialiștilor tehnici din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	Potențialul beneficiar/Solicitantul va lua măsuri pentru creșterea nivelului acestora.
-numărul scăzut de specialiști în management de proiect din cadrul instituției beneficiarului	Potențialul beneficiar/Solicitantul va urmări creșterea numărului acestora, dacă va fi posibil.
-experiență scăzută a specialiștilor în management de proiect din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	Potențialul beneficiar/Solicitantul va lua măsuri pentru creșterea nivelului acestora.
-blocarea posturilor sau limitarea numărului de posturi în administrația publică locală, ceea ce a condus la întârzieri în pregătirea documentațiilor	Aceasta nu este sub controlul direct al Potențialului beneficiar/Solicitantului. Potențialul beneficiar/Solicitantul poate însă să facă propuneri la întâlnirile structurilor asociative din administrația publică.
ETAPA DE IMPLEMENTARE A PROIECTELOR	
-numărul scăzut de salariați din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la probleme și întârzieri în implementarea proiectelor	Aceasta nu este sub controlul direct al beneficiarului. Dacă va fi posibil, solicitantul va acționa în acest sens.
-numărul scăzut de specialiști în achiziții publice din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la probleme și întârzieri în implementarea proiectelor	Beneficiarul va urmări creșterea numărului acestora, dacă va fi posibil.
-experiență scăzută a specialiștilor în achiziții publice din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la probleme și întârzieri în implementarea proiectelor	Beneficiarul va lua măsuri pentru creșterea nivelului acestora.
-numărul scăzut de specialiști tehnici din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la probleme și întârzieri în implementarea proiectelor	Beneficiarul va urmări creșterea numărului acestora, dacă va fi posibil.
-experiență scăzută a specialiștilor tehnici din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la probleme și întârzieri în implementarea proiectelor	Beneficiarul va lua măsuri pentru creșterea nivelului acestora.
-numărul scăzut de specialiști în management de proiect din cadrul instituției beneficiarului	Beneficiarul va urmări creșterea numărului acestora, dacă va fi posibil.
-experiență scăzută a specialiștilor în management de proiect din cadrul instituției beneficiarului, ceea ce a condus la probleme și întârzieri în implementarea proiectelor	Beneficiarul va lua măsuri pentru creșterea nivelului acestora.
-blocarea posturilor sau limitarea numărului de posturi în administrația publică locală, ceea ce a condus la probleme și întârzieri în implementarea proiectelor	Aceasta nu este sub controlul direct al beneficiarului. Beneficiarul poate însă să facă propuneri la întâlnirile structurilor asociative din administrația publică.
-firmele cu care s-au încheiat contracte de	Beneficiarul va lua măsuri pentru creșterea

proiectare și execuție, după ce au oferit un preț scăzut, caută tot felul de justificări nefondate pentru creșterea valorii contractelor, ceea ce a condus la probleme și întârzieri în implementarea proiectelor	calității documentațiilor de atribuire.
ETAPA POST-IMPLEMENTARE/PERIOADA DE DURABILITATE A PROIECTELOR	
-modificarea conducătorilor instituției beneficiare, ceea ce a generat dificultăți în îndeplinirea unora dintre obligațiile ce revine beneficiarului	Aceasta nu este sub controlul direct al beneficiarului. Salariații care cunosc obligațiile ce revin beneficiarului în perioada de durabilitate vor trebui să sprijine tranziția de la un conducător la altul.
-fluctuația personalului din instituția beneficiarului, ceea ce a generat dificultăți în îndeplinirea unora dintre obligațiile ce revine beneficiarului	Aceasta nu este sub controlul direct al beneficiarului. Se va urmări motivarea salariaților, pentru a rămâne să lucreze în cadrul instituției.
-arhivarea deficitară a documentelor proiectelor conduce la perioade lungi de căutare a acestora	Beneficiarul va urmări să se asigure implementarea unui sistem de arhivare cât mai convenabil, în condițiile prevăzute de lege și de obligațiile contractuale.
-lipsa unui sistem clar de urmărire a perioadei de garanție a lucrărilor, ceea ce a generat dificultăți în îndeplinirea unora dintre obligațiile ce revine beneficiarului	Beneficiarul va urmări să se asigure implementarea unui sistem mai bun de urmărire a perioadei de garanție a lucrărilor, în condițiile prevăzute de lege și de obligațiile contractuale.
-firmele care au executat lucrările intră în insolvență, dau faliment, se desființează etc. și nu mai are cine să soluționeze problemele care fac obiectul garanțiilor de bună execuție, ceea ce a generat dificultăți în îndeplinirea unora dintre obligațiile ce revine beneficiarului	Beneficiarul va căuta cele mai bune soluții, în funcție de fiecare caz în parte.

2.3.4 Analiza teritorială

2.3.4.1 Aspecte generale

După cum s-a mai menționat, orașul Pucioasa are în componența sa localitatea Pucioasa, care este o localitate cu caracteristici preponderent urbane, precum și localitățile Bela, Diaconesti, Glodeni, Malurile, Miculești și Pucioasa-Sat, care sunt localități cu caracter periurban.

Prin urmare, analiza teritorială este utilizată pentru a identifica:

- Disparitățile teritoriale și inegalitățile sociale: acestea pot fi detectate prin compararea analizelor SWOT pentru cele două tipuri de localități, preponderent-urbane și periurbane (din cadrul dimensiunii Teritoriu); Strategia va contribui la echilibrarea/reducerea disparităților și a inegalităților;
- Deficiențele structurale, prin interconectarea punctelor slabe și a amenințărilor din cadrul analizelor SWOT; aceste deficiențe sunt luate în considerare de către Strategie, dar alte programe regionale/naționale sau UE vor contribui la soluționarea acestora.
- Nevoile teritoriale și soluțiile potențiale, prin corelarea diferitelor analize SWOT realizate pentru dimensiunile „Oameni” și „Teritoriu”; nevoile sunt acoperite și soluțiile potențialele sunt puse în practică prin intermediul Strategiei.

Analizele SWOT pentru dimensiunile **Oameni și Teritorii** stau la baza **analizei teritoriale**, al cărei scop este acela de a descrie nevoile teritoriale (adică **Amenințările** ca obstacole pentru **Punctele Forte**) și potențialul (adică **Oportunitățile** care oferă soluții ce diminuează **Punctele Slabe** teritoriale). Compararea analizelor SWOT pentru dimensiunea **Teritorii** permite identificarea disparităților teritoriale și a inegalităților sociale. Acestea oferă informații suplimentare pentru identificarea nevoilor și soluțiilor.

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, *Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia*, https://www.adrmuntenia.ro/download_file/article/493/Strategia%20Integrata%20Dezv%20Teritoriala%20SM%202021%20-%202027_draft.pdf, Informații accesate la data de 01.10.2021, Informații prelucrate, completate și adaptate)

2.3.4.2 Disparități teritoriale și inegalități sociale

A. Disparități teritoriale

În ciuda tuturor progreselor și a creșterii economice înregistrate în perioada 2014-2019, orașul Pucioasa rămâne parte a unei zone care se încadrează în categoria "mai puțin dezvoltate", în special datorită declinului economic accentuat de perioadele de criză și insuficienței revigorării economice induse de polarizarea economică a capitalei și orașelor mari din zonă.

Pe plan regional, valoarea PIB-ului plasează regiunea Sud Muntenia pe locul 3 la nivel național, după regiunile București-Ilfov și Nord-Vest, dar tendința acestui indicator subliniază faptul că diferența dintre regiunile dezvoltate ale României (București-Ilfov sau Nord-Vest) și cele mai puțin dezvoltate (inclusiv regiunea Sud Muntenia) este în creștere. Valoarea ridicată a PIB-ului se datorează în principal numărului mare de locuitori din regiune și este un indicator mai puțin relevant în comparație cu PIB/locuitor, unde regiunea Sud Muntenia se află pe locul 6. Comparând evoluția PIB/locuitor, decalajele dintre regiunea Sud Muntenia și alte regiuni (Centru, Nord-Vest, Vest sau Sud-Est) au fost relativ mici, dar, în prezent, discrepanța existentă a crescut semnificativ. Pe plan județean, activitatea economică din județul Dâmbovița este propice pentru agricultură, silvicultură și pescuit, județul fiind de asemenea specializat în activități legate de comerțul cu ridicata și cu amănuntul și repararea vehiculelor, orașul Pucioasa reflectând pe deplin o parte din aceste aspecte. Un avantaj real și competitiv al orașului Pucioasa față de alte localități similare din țară este cel al existenței unui potențial turistic important, în condițiile unei proximități optime față de București și marile orașe din sudul țării.

Mobilitatea și conectivitatea zonei orașului Pucioasa este afectată de infrastructura deficitară și de condițiile geografice (relieful favorizează o concentrare a infrastructurii de transport pe direcția nord-sud). Cea mai importantă cale de acces rutier a orașului Pucioasa (DN 71) se confruntă cu probleme legate de degradarea stării drumului și de congestionarea traficului, dar asigură o conectivitate directă la rețeaua TEN-T, în orașul Sinaia.

Orașul Pucioasa are o conexiune feroviară directă la TEN-T, prin calea ferată Pietroșița-Pucioasa-Târgoviște-București, în municipiul București.

B. Inegalități sociale

În orașul Pucioasa se manifestă din plin, în domeniul social, caracteristicile întregii regiuni. Regiunea Sud-Muntenia reprezintă o regiune mai puțin dezvoltată în România, atingând un PIB sub 75% față de media Uniunii Europene, nivelul scăzut de urbanizare reducând gradul de

atractivitate pentru investitori. Mai mult, regiunea pierde teren în evoluția PIB/locuitor din cauza apropierii de regiunea București-Ilfov, unde există zone cu valoare adăugată ridicată, zone care pot funcționa în contextul migrației forței de muncă înalt calificate.

Populația înregistrează o tendință de scădere din cauza ratei scăzute a natalității, a mortalității ridicate și a migrației. Majoritatea forței de muncă lucrează în agricultură. Prin urmare, nivelul de trai, reflectat în PIB, a înregistrat valori scăzute, iar venitul mediu și cheltuielile gospodăriilor au fost mult mai mici decât media națională.

Mai mult, la nivel regional, județul Dâmbovița nu performează la nivelul celor două județe mai dezvoltate, doar județele Argeș și Prahova generând valori peste media regională și, dintre acestea, doar județul Prahova depășește media națională a PIB/locuitor. Aceste două județe sunt mai dezvoltate și mai industrializate, județul Dâmbovița, dezavantajat chiar de poziționarea între acestea, având de recuperat un decalaj aproape insurmontabil. În plus, acestea două sunt județele în care nivelul de formare profesională a populației se află peste media regională, deci există o corelație directă între nivelul de educație al populației și PIB-ul pe care aceasta îl generează. În același timp, cele două județe înregistrează cele mai mari grade de urbanizare din regiune.

Comparativ cu UE, unde cheltuielile medii cu cercetarea și dezvoltarea sunt de peste 2% din PIB, România are cheltuieli cu CD de doar 0,49% din PIB, în timp ce în regiunea Sud Muntenia nivelul acestora este de doar 0,32% din PIB. Deși înregistrează o pondere a cheltuielilor cu CD de 1,5% din PIB, nici măcar județul Argeș nu este aproape de media Uniunii Europene, regiunea având un decalaj mare care trebuie recuperat.

Fenomenul șomajului în regiunea Sud-Muntenia se observă în special în rândul tinerilor, regiunea fiind afectată de depopularea din zonele rurale și periurbane și de migrația tinerilor spre zonele urbane, precum și a celor din zonele urbane spre București sau Europa de Vest, fie pentru studii, fie permanent pentru un loc de muncă.

În general, accesul la educație este scăzut în Sud Muntenia. Regiunea are un grad scăzut de accesibilitate. O altă problemă importantă este supraaglomerarea școlilor din regiune din cauza închiderii școlilor.

În plus, în ciuda unor progrese înregistrate în construirea rețelelor de internet, 29% din populația totală nu a utilizat niciodată internetul.

Dezvoltarea orașului Pucioasa este posibilă în contextul stopării migrației populației și a forței de muncă calificate către alte regiuni.

2.3.4.3 Deficiențe structurale

Deficiențele structurale se identifică prin interconectarea punctelor slabe și a amenințărilor, după cum sunt acestea evidențiate în analiza SWOT pentru Oameni, Teritorii și Politici. Acest tip de deficiențe sunt descrise pentru fiecare sub-dimensiune, alături de programele naționale și europene ce le pot soluționa.

Identificarea deficiențelor structurale se face utilizând Punctele slabe și Amenințările identificate din analiza SWOT. Această analiză va identifica problemele care afectează teritoriul. Aceste deficiențe nu pot fi soluționate de Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa (care este în același tip și Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a Orașului Pucioasa), care vizează aspectele specifice, dar este important să fie identificate pentru a evita risipa de resurse, pentru a sprijini dezvoltarea unei piramide de nevoi, pentru identificarea obiectivelor strategice și organizarea priorităților teritoriale.

Dacă se vor analiza interconectat **Oportunitățile** și **Punctele Forte** ale unui anumit teritoriu se va putea identifica avantajul său comparativ, în timp ce, analizând **Punctele Slabe** și **Amenințările** posibile, vor fi identificate **deficiențele structurale**. Deficiențele structurale sunt probleme care se bazează istoric pe fundamentele economice și sociale ale regiunii. Acestea pot fi soluționate în general numai cu investiții care au o scară națională sau regională (de exemplu, programe).

Oameni: Cetățeni

Principala deficiență structurală pentru cetățenii ce locuiesc în oraș este reprezentată de serviciile sociale slab dezvoltate și cu un grad redus de accesibilitate, precum și de serviciile de sănătate și de educație încă nu îndeajuns de dezvoltate. La acestea se mai adaugă nivelul redus al veniturilor și al nivelului de trai al populației, ce determină o scădere a incluziunii sociale a populației defavorizate.

În practică, gradul redus de accesibilitate se datorează nivelului scăzut de investiții în bunurile meritorii și problemelor de acces egal la infrastructura de bază.

Aceste deficiențe vor putea fi soluționate prin intermediul următoarelor programe:

- Programul Operațional Educație și Ocupare în ceea ce privește partea de cursuri de instruire;
- Programul Operațional Regional Sud Muntenia pentru infrastructura educațională;
- Alte programe europene: Erasmus +, Horizon Europe, Interreg Europe

Deficiențe structurale	Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027	Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027	Erasmus +	Horizon Europe 2021 - 2027	Interreg Europe
Servicii sociale, de sănătate și de educație slab dezvoltate și cu un grad redus de accesibilitate	x	x	x	x	x

Oameni: Mediul de afaceri

Mediul de afaceri este afectat de următoarele două deficiențe structurale, ce se referă la:

- *Capacitatea scăzută de inovare;*
- *Structura dezechilibrată a economiei, cu specializare predominantă în sectoare tradiționale.*

Acestea depind în principal de lipsa investițiilor în bunuri publice (infrastructura de cercetare), dar și de piețe instabile (criza economică care a dezvăluit structura dezechilibrată a întreprinderilor) care amenință și mai mult economia locală.

Îmbunătățirea mediului de afaceri poate fi atinsă în principal prin:

- Horizon Europe 2021 - 2027;
- Oportunități de finanțare a proiectelor de cercetare și dezvoltare prin fonduri naționale și structurale (POR Sud Muntenia, POCIDIF, POEO);

Deficiențe structurale	Horizon Europe 2021 - 2027	POR Sud Muntenia 2021 - 2027	POCIDIF 2021 - 2027	Programul Operațional Educație și Ocupare 2021 - 2027
Capacitate scăzută de inovare	x	x	x	x

Structura dezechilibrată economiei, cu specializare predominantă în sectoare tradiționale	x	x	x	x
---	---	---	---	---

Teritorii: Preponderent urban

Principalele două deficiențe identificate în analiza SWOT sunt:

- *Infrastructura publică degradată și nereabilitată (infrastructura verde-albastră, de transport, clădiri, infrastructura socială, de sănătate de educație, etc.)*
- *Ineficiența energetică în clădirile private.*

Acestea sunt generate de lipsa investițiilor în bunuri publice și de stimulente divizate (in ceea ce privește proprietarii de clădiri).

Aceste deficiențe structurale pot fi soluționate prin intermediul următoarelor programe:

- Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 (PORSM);
- Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (PODD);
- Programul Operațional pentru Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 (POIDS);
- Programul Operațional de Transport 2021-2027 (POT).

Deficiențe structurale	Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021 - 2027 (PORSM)	Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (PODD)	Programul Operațional pentru Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 (POIDS)	Programul Operațional de Transport 2021-2027 (POT)
Infrastructură publică degradată și nereabilitată	x	x	x	x
Ineficiență energetică în clădirile private	x	x		

Teritorii: Preponderent periurban

În zonele periurbane, principalele deficiențe structurale identificate sunt:

- Serviciile sociale și de sănătate greu accesibile și subdimensionate pentru populație;
- Slaba dezvoltare a rețelei de alimentare cu apă, a sistemului de tratare a apelor uzate și a canalizării;
- Conectivitatea redusă cu rețeaua locală și regională de transport.

Aceste deficiențe, ce sunt determinate în principal de lipsa investițiilor în bunuri publice, precum și de externalitățile negative (schimbările climatice), pot fi soluționate prin intermediul următoarelor programe:

- Programul Național Strategic 2021 - 2027;
- Programul Operațional pentru Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 (POCIDIF);
- Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (PODD);
- Programul Operațional pentru Educație și Ocuparea forței de muncă 2021-2027 (POEO);
- Programul Operațional pentru Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 (POIDS);
- Programul Operațional de Sănătate 2021-2027 (POS);

Deficiențe structurale	PNS 2021-2027	POCIDIF 2021-2027	PODD 2021-2027	POEO 2021-2027	POIDS 2021-2027	POS 2021-2027
Servicii sociale și de sănătate greu accesibile și subdezvoltate pentru populația periurbană	x	x		x	x	x
Slabă dezvoltare a rețelei de alimentare cu apă, a sistemului de tratare a apelor uzate și a canalizării	x		x			
Conectivitate redusă cu rețeaua locală și regională de transport.	x					

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia, https://www.adrmuntenia.ro/download_file/article/493/Strategia%20Integrata%20Dezv%20Teritoriala%20SM%202021%20-%202027_draft.pdf, Informații accesate la data de 01.10.2021, Informații prelucrate și adaptate)

2.3.5 Potențialul și nevoile de dezvoltare, reieșite din analiza SWOT

Din analiza SWOT reies nevoile și potențialul de dezvoltare.

Identificarea nevoilor și potențialului teritoriului care corespund elementelor analizei SWOT:

- ✓ Amenințări/Puncte forte: dacă se ia în considerare faptul că Amenințările asupra teritoriului pot fi obstacole pentru punctele forte ale acestuia, principalele nevoi teritoriale pot fi astfel identificate;
- ✓ Puncte slabe/Oportunități: Soluțiile pot fi identificate dacă se ia în considerare faptul că oportunitățile pot să reducă punctele slabe

Prin interconectarea elementelor analizei SWOT se pot identifica principalele nevoi teritoriale (amenințări și puncte forte) și potențialele soluții (oportunități și puncte slabe).

Nevoile teritoriale și potențialul de soluții sunt descrise folosind dimensiunea **Oameni** și ținând cont de cea de **Teritorii**. Nevoile și potențialul derivă din analiza SWOT, precum și a elementelor cheie descrise în secțiunea anterioară privind disparitățile și inegalitățile dintre localitățile componente ale orașului Pucioasa.

În cadrul propus de prezenta Strategie, cele mai importante proiecte vizează soluții care abordează teme precum oportunitățile de muncă, utilitățile publice și calitatea vieții.

A. Dimensiunea preponderent urbană

O mare parte a populației din oraș are un nivel de trai scăzut, se confruntă cu un acces limitat la servicii și utilități publice și dispune de o infrastructură publică nemodernizată, cu un număr redus de spații verzi și de facilități culturale și turistice reabilitate.

Aceste probleme pot crește și mai mult fenomenul (deja semnificativ) al migrației externe, în special al populației tinere și cu înaltă calificare.

Mai mult, probleme suplimentare derivă din îmbătrânirea populației care, împreună cu migrația externă a tinerilor, creează presiune asupra costurilor sociale.

Mediul de afaceri din zonă este dominat de microîntreprinderi, care sunt mai expuse fluctuațiilor pieței și șocurilor exogene. Instabilitatea legislativă și politicile fiscale descurajante adaugă alte elemente de incertitudine.

Prin urmare, economia locală este extrem de expusă riscului cauzat de criza economică generată de pandemia Covid-19, cu un impact direct asupra scăderii ratei de ocupare și a creșterii ratei șomajului.

Mai mult, existența unei zone aproape monoindustriale în care piața muncii depinde de un singur angajator creează ineficiențe pe piața muncii.

Contextul economic și social al orașului necesită, prin urmare, crearea de noi locuri de muncă diversificate pentru a opri migrația forței de muncă, a crește nivelul de trai și a atenua efectele îmbătrânirii populației.

Acest lucru implică dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor pentru antreprenoriat, digitalizare și o tranziție industrială inteligentă.

În același timp, atractivitatea unui teritoriu pentru a trăi și a munci depinde și de calitatea spațiilor și utilităților publice, care au nevoie de investiții semnificative în clădirile publice, modernizarea infrastructurii, eficientizarea transportului public, creșterea suprafeței spațiilor verzi și facilități culturale, îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale.

Faptul că orașul se poate baza pe o forță de muncă ce este calificată în domeniul turismului și pe un număr semnificativ de atracții culturale și recreative indică faptul că există loc pentru creșterea oportunităților de muncă, în special prin investiții în activități turistice.

Mai mult, apropierea de București poate asigura o conexiune rapidă cu aeroportul Otopeni, precum și o rețea de transport pentru fluxurile turistice.

Datorită caracterului specific al nevoilor de dezvoltare a orașului Pucioasa, strategia de dezvoltare locală trebuie să își diferențieze abordarea în funcție de specificul provocărilor locale.

CETĂȚENII CE LOCUIESC ȘI MUNCESC ÎN ZONA PREPONDERENT-URBANĂ

AMENINȚĂRI

- Declin demografic cauzat de migrația externă și îmbătrânirea populației
- Șocuri exogene, inclusiv criza generată de pandemia Covid-19
- Instabilitate legislativă

PUNCTE FORTE

- Populație importantă și forță de muncă ce este calificată în domeniul turismului

	<ul style="list-style-type: none"> - Aproximarea de București și alte 3 centre urbane mari - Prezența unor baze de tratament adecvate, a unui număr important de spații de cazare, a unui renume de stațiune balneo-climatică cel puțin la nivel național, a unui patrimoniu cultural și istoric important - Existența unui climat favorabil de cură și a unui mediu urban nepoluat (calitatea aerului, calitatea apelor, zonă atractivă peisagistic)
NEVOI	<ul style="list-style-type: none"> - Crearea de noi oportunități de locuri de muncă (reconversia industrială, turism, domeniul cultural-recreativ) - Îmbunătățirea nivelului de trai și a bunăstării populației - Asigurarea de servicii publice de calitate pentru toată populația - Creșterea calității capitalului uman
PUNCTE SLABE	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel de trai relativ scăzut al populației - Declin economic al industriei și agriculturii, cu specializare excesivă pe domeniile tradiționale și orientare economică aproape mono-industrială - Degradarea patrimoniului cultural, istoric și artistic prin efectele combinate al schimbărilor climatice, ale altor schimbări de mediu, intervenției umane și riscurilor de securitate - Dezvoltarea insuficientă a facilităților turistice conexe bazelor de tratament (infrastructura de agrement, recreere, culturală) - Infrastructura publică degradată (spații urbane, mobilier urban, suprafețe reduse de parcuri și zone de recreere) - Suprafață mică de spații verzi pe cap de locuitor - Infrastructură socială, de sănătate, de educație, de transport, etc, insuficient dezvoltată - Lipsa fondurilor necesare pentru dezvoltarea infrastructurii orașului
OPORTUNITĂȚI	<ul style="list-style-type: none"> - Potențial ridicat pentru dezvoltarea turismului de wellness și a turismului de agrement - Programele care asigură o cofinanțare nerambursabilă
SOLUȚII POTENȚIALE	<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea de condiții favorabile pentru oportunități de afaceri diversificate, inclusiv prin digitizarea IMM-urilor și a administrației publice (smart-city) - Furnizarea de spații publice pentru viața socială și culturală (dezvoltarea infrastructurii turistice, de agrement și recreere și a patrimoniului cultural, natural și construit) - Furnizarea de servicii publice de calitate - Programe pentru creșterea calității capitalului uman

B. Dimensiunea periurbană

Populația care locuiește în zonele periurbane se confruntă cu probleme mai accentuate decât cele din zona preponderent urbană. Nivelul de trai este mai scăzut, există o lipsă mai evidentă de acces la serviciile publice, educaționale și oportunități de angajare. Prin urmare, aceste zone sunt mai supuse migrației și depopulării, contribuind la creșterea disparităților teritoriale urbane/periurbane.

Principalele riscuri pentru întreprinderile care operează în zonele periurbane sunt reprezentate de schimbările climatice care afectează în mod direct producția agricolă. Mai multe zone din regiune sunt, de asemenea, expuse riscului de dezastre naturale (inundații, alunecări de teren) și se confruntă cu scăderea suprafeței terenurilor agricole din cauza expansiunii urbane necontrolate.

Criza Covid-19 adaugă alte elemente de risc și incertitudine întreprinderilor din zonele periurbane. Aceste aspecte pot contribui în continuare la depopularea zonelor periurbane.

Producția agricolă este redusă și dedicată în special subzistenței. Datorită calității relativ bune a solului, nu sunt necesare măsuri deosebite de ameliorare.

Cu toate acestea, în oraș se manifestă dinamica negativă a productivității muncii în agricultură începând cu 2011, prezentă la nivel regional și național. Nivelul scăzut de diversificare a agriculturii locale și capacitatea limitată de producție, prelucrare și depozitare a produselor agricole și zootehnice sunt constrângeri esențiale pentru dezvoltarea zonelor periurbane.

În localitățile periurbane există potențialul de dezvoltare turistică prezent și în zona preponderent urbană. Localitățile periurbane prezintă, de asemenea, un potențial forestier ridicat de exploatat pentru activități comerciale.

Cu toate acestea, potențialul turistic din zonele periurbane este încă exploatat pe deplin.

Prin urmare, teritoriul periurban are nevoie de investiții pentru extinderea, modernizarea și reabilitarea clădirilor și infrastructurii turistice cu scopul de a valorifica patrimoniul turistic natural și pentru a stabili și amenaja trasee turistice și locuri de recreere utilizând soluții ecologice.

Apropierea de București are un potențial ridicat pentru identificarea cu ușurință a piețelor pentru companiile din zonele periurbane, inclusiv pentru activități turistice.

Orașul prezintă deja o capacitate ridicată de absorbție a pieței pentru produsele agroalimentare tradiționale.

Dar zonele periurbane au nevoie, de asemenea, de intervenție pentru protejarea împotriva schimbărilor climatice și a calamităților naturale pentru a evita reducerea avantajelor comparative ale producției agricole.

Mai mult, activitățile de afaceri din zonele periurbane trebuie să se îndrepte către modalități de producție mai durabile pentru a limita contribuția lor negativă la schimbările climatice și pentru a diferenția activitățile lor.

Disparitățile ridicate de dezvoltare dintre zonele urbane și periurbane trebuie reduse, deoarece reprezintă o constrângere semnificativă pentru o dezvoltare locală integrată stabilă și susținută.

Aceste zone necesită sprijin pentru activități antreprenoriale, pentru modernizarea infrastructurii publice, rețelei de transport, restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice și a spațiilor naturale.

CETĂȚENII CE LOCUIESC ȘI MUNCESC ÎN ZONELE PERIURBANE

AMENINȚĂRI

- Reducerea populației și riscul de migrație a persoanelor tinere și cu calificare peste medie
- Creșterea disparităților cu zona preponderent urbană
- Expunerea la potențiale dezastre naturale generate de schimbările

	climatice - Diminuarea terenului agricol ca urmare a expansiunii umane
PUNCTE FORTE	- Productivitate agricolă ridicată - Localitățile cu caracter periurban din orașul Pucioasa se află la o distanță foarte redusă de orașul propriu-zis
NEVOI	- Obținerea de alte surse de venit și exploatarea completă a potențialului turistic din zonă - Îmbunătățirea nivelului de trai și a bunăstării populației - Asigurarea de servicii publice de calitate pentru toată populația - Creșterea calității capitalului uman
PUNCTE SLABE	- Nivel de trai scăzut în zona periurbană, comparativ cu zona preponderent urbană - Infrastructura de bază (socială, de educație, de sănătate, iluminat, drumuri, alimentare cu apă, canalizare, etc.) slab dezvoltată - Nivel scăzut de diversificare a agriculturii și capacitate limitată de producție, prelucrare și depozitare - Accesibilitate redusă a zonelor periurbane la rețeaua locală și regională de transport
OPORTUNITĂȚI	- Patrimoniul cultural, natural și construit bogat - Apropierea de piețele de desfacere din regiune - Programele care asigură o cofinanțare nerambursabilă
SOLUȚII POTENȚIALE	- Asigurarea de condiții favorabile pentru dezvoltarea agriculturii și exploatarea potențialului turistic - Asigurarea de condiții favorabile pentru oportunități de afaceri diversificate - Furnizarea de servicii publice de calitate - Programe pentru creșterea calității capitalului uman

CONCLUZII:

În urma întocmirii analizei SWOT, se constată că dezvoltarea orașului Pucioasa se poate baza pe 4 elemente de bază, având în vedere punctele tari și oportunitățile care se preconizează:

1. Turismul
2. Infrastructura
3. Economia
4. Capitalul uman

Aceasta înseamnă că este indicat să se acționeze în 4 direcții principale, pentru a se diminua efectul punctele slabe, având în vedere potențialele amenințări:

- Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa, prin dezvoltarea turismului, care trebuie să devină un element strategic în dezvoltarea orașului;
- Creșterea atractivității și accesibilității orașului, prin intervenții multiple asupra infrastructurii din toate domeniile;
- Creșterea economiei locale, prin sprijinirea mediului privat, pentru că aceasta asigură locuri de muncă și venituri la bugetul local;
- Creșterea capitalului uman, prin diverse metode, întrucât acesta este unul din pilonii de bază ai dezvoltării orașului.

CAPITOLUL 3

DESCRIEREA ABORDĂRII INTEGRATE CARE RĂSPUNDE NECESITĂȚILOR DE DEZVOLTARE ȘI POTENȚIALULUI IDENTIFICAT

3.1 Viziunea pe termen lung (15 ani)

3.1.1 Aspecte cheie în formularea politicilor și programelor

3.1.1.1 Politici publice locale

Cu ocazia elaborării primei Politici Urbane a României. Banca Mondială, în colaborare cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, au dezvoltat o serie de **instrumente de analiză** pentru contextul urban al orașelor din România, disponibile public și puse la dispoziție pentru autoritățile locale și actorii interesați pe platforma [Citadini.ro](https://www.citadini.ro).

La elaborarea Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița pentru perioada 2021-2027 (care este totodată și Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027) a fost folosit și Ghidul pentru elaborarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Urbană, materialele elaborate în cadrul proiectului de elaborare a primei Politici Urbane a României, care se găsesc pe website-ul www.citadini.ro și pe pagina de Facebook Politică Urbană a României (<https://www.facebook.com/Politica.Urbana.a.Romaniei>).

Nevoile grupurilor-țintă sunt cele care ghidează prioritățile unui oraș.

Autoritățile locale abordează politicile și investițiile locale în raport cu trei categorii principale de constituenți: **cetățenii, sectorul privat și turiștii**, precum și în raport cu aspecte transversale precum incluziunea socială și schimbările climatice.

Un model de ierarhizare a acestor nevoi este prezentat mai jos.

Acest model a fost de ajutor în identificarea obiectivelor strategice precum și în pregătirea unei liste de proiecte prioritare.

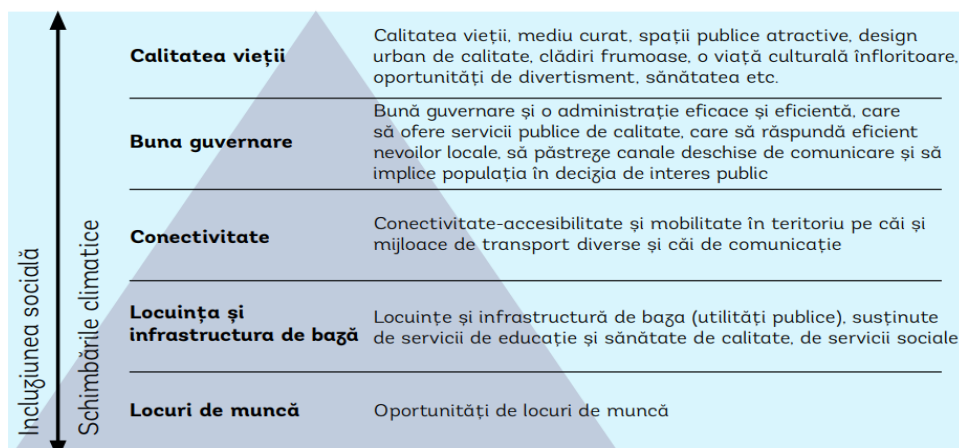
Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa răspunde nevoilor a trei mari grupuri: cetățenii, mediul privat și turiștii.

Piramidele de mai jos, gândite pe principiul Piramidei Nevoilor Umane ale lui Maslow, au fost folosite pentru a se vedea modul în care un obiectiv strategic sau un proiect răspunde nevoilor acestor trei grupe de actori.

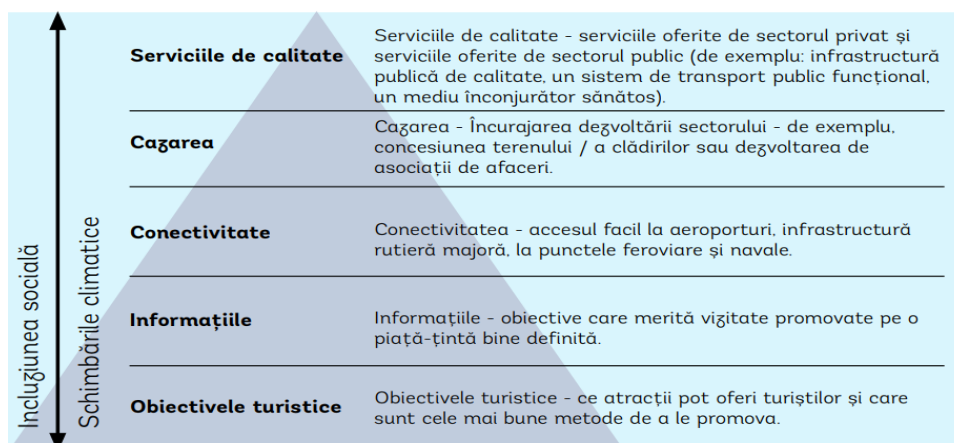

Piramida nevoilor cetățenilor

Piramida nevoilor turiștilor

Piramida nevoilor sectorului privat

(Sursa: *Politica Urbană a României, Ghid pentru elaborarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Urbană*, <https://citadini.ro/wp-content/uploads/Ghid-elaborare-SIDU.pdf>, Informații accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate)

3.1.1.2 Programe care contribuie la realizarea politicilor publice locale

Politicile publice locale pot fi eficiente doar dacă reflectă diversitatea intereselor (cetățenilor, mediului de afaceri, mediului asociativ, sindicatelor) și încurajează coordonarea (orizontală și verticală) și mecanismele de cooperare în cadrul nivelelor de guvernare

Condiții de eficiență a reglementărilor locale:

Strategiile autorităților publice locale sunt documente care fixează prioritățile de dezvoltare ale comunității și direcțiile de acțiune pentru atingerea acestor priorități pe termen mediu și lung, pornind de la analiza contextului economic și social existent.

Ciclul politicilor publice, cunoscut în literatura de specialitate și ghidurile elaborate de guvernele europene și Comisia Europeană ca și ROAMEF (*engl.* Rationale, Objectives, Appraisal, Monitoring, Evaluation and Feedback) poate fi redat prin diagrama de mai jos:

Una dintre principalele caracteristici ale procesului decizional modern este asigurarea transparenței și a celui mai înalt nivel posibil de implicare a părților interesate și a cetățenilor.

Practicile îmbunătățite de consultare publică reflectă acest lucru și contribuie la consolidarea și legitimitatea proceselor de formulare a politicilor și deciziilor.

3.1.2.2 Conceptul de dezvoltare spațială

Dezvoltarea compactă, regenerarea urbană și îmbunătățirea conectivității și accesului la servicii sunt principiile coordonatoare ale planificării spațiale durabile. Aceste principii sunt valabile atât în cazul orașelor dinamice, aflate în expansiune, cât și al celor aflate în contracție, care se confruntă cu provocări demografice, socio-culturale, economice sau spațiale:

- **dezvoltarea urbană compactă** necesită planificare pro-activă, echilibrată, precum și limitarea expansiunii urbane necontrolate și definirea unor zone prioritare de dezvoltare în care să fie aplicate politici locale de densificare și diversificare.
- **regenerarea urbană** vizează creșterea atractivității nucleului urban prin revitalizarea spațiului public, a calității vieții în cartierele rezidențiale și valorificarea activelor urbane pentru investiții strategice (inclusiv a zonelor industriale dezafectate).
- **îmbunătățirea conectivității și accesului la servicii** în interiorul zonelor de dezvoltare și între zonele urbane și peri-urbane vizează reducerea dependenței față de automobil, facilitarea mobilității nemotorizate, creșterea accesibilității la servicii în interiorul cartierelor (utilizând principiul accesibilității pietonale de 15-20 de minute) și accesul echitabil la servicii publice.

(Sursa: Politica Urbană a României, Ghid pentru elaborarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Urbană,

<https://citadini.ro/wp-content/uploads/Ghid-elaborare-SIDU.pdf>,

Informații accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate)

O amenajare teritorială eficientă poate conduce la obținerea de rezultate superioare din punct de vedere economic, social și de mediu.

Planificarea spațială trebuie să joace un rol strategic în dezvoltare.

O dezvoltare dinamică presupune luarea a tot mai multor decizii, care trebuie coordonate și corelate. Pe măsură ce economia se consolidează, capacitatea de planificare trebuie dezvoltată, iar procesul de luare a deciziilor trebuie eficientizat la toate nivelurile administrative.

Planificarea spațială este adesea văzută ca un factor de încetinire a dezvoltării, atât de către entitățile publice, cât și de cele private.

În ultimii 20 de ani, s-a făcut trecerea de la planificarea centralizată, radicală, la o planificare ce trebuie să se ajusteze regulilor pieței, iar în prezent trebuie să redefinească și să impună noi obiective pentru funcțiile de amenajare a teritoriului. Este necesar să fie construit un sistem de planificare spațială care să funcționeze după regulile pieței, precum este necesară și schimbarea percepției și discursului public pe acest subiect.

Nivelul urban este cel la care instrumentele de planificare spațială sunt cele mai necesare și unde acestea pot juca un rol mai strategic. Orașele sunt organisme vii, iar spațiul din interiorul și din jurul acestora este proiectat, reproiectat, configurat și modificat în mod continuu. Orașele din România au o serie de caracteristici particulare și și-au dezvoltat dinamici unice după 1989. Ca atare, este important să se elaboreze o strategie care să identifice principalele provocări și sarcini în zonele urbane, precum și modalitățile în care acestea pot fi abordate prin utilizarea instrumentelor de planificare spațială. În același timp, este important ca politica urbană să identifice moduri în care instrumentele de planificare spațială pot fi utilizate cu scopul de a încuraja o dezvoltare durabilă.

În esență, orice investiție publică are o componentă teritorială. Pentru un impact maxim, este important ca investițiile să fie foarte bine coordonate în teritoriu.

Beneficiile planificării spațiale

Beneficii economice:

- Asigurarea unei stabilități și credibilități crescute pentru investiții;
- Identificarea terenurilor în locațiile potrivite pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare economică;
- Asigurarea proximității terenului supus dezvoltării față de rețeaua de transport și forța de muncă;
- Promovarea calității mediului în zonele urbane, dar și în cele rurale, ceea ce poate crea condiții mai favorabile pentru investiții și dezvoltare;
- Identificarea proiectelor care răspund nevoilor comunităților locale;
- Promovarea regenerării și reînnoirii;
- Act decizional mai eficient și mai coerent.

Beneficii sociale:

- Luarea în considerare a nevoilor comunităților locale în elaborarea politicilor;
- Îmbunătățirea accesibilității atunci când se iau în considerare noile proiecte;
- Susținerea furnizării de facilități locale atunci când ele lipsesc;
- Promovarea reutilizării terenurilor vacante și părăsite, în special acolo unde acestea au un efect negativ asupra calității vieții și a potențialului de dezvoltare economică;
- Susținerea creării și menținerii unui mediu plăcut, sănătos și sigur.

Beneficii de mediu:

- Promovarea regenerării și a utilizării eficiente a terenurilor, clădirilor și infrastructurii;
- Promovarea reutilizării fostelor platforme industriale („brownfield”) și reducerea nevoii de dezvoltare a terenurilor de tip „greenfield”;
- Conservarea capitalurilor de mediu, istorice și culturale;
- Combaterea riscurilor potențiale de mediu (de exemplu inundațiile, calitatea aerului);
- Protejarea și extinderea zonelor de recreere și patrimoniu natural;
- Promovarea accesului la proiectele realizate pe toate mijloacele de transport (de exemplu, mersul pe jos, cu bicicleta și transportul public), nu doar cu autoturismul;
- Încurajarea eficienței energetice în cadrul proiectării și configurației dezvoltării.

(Sursa: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, Banca Mondială, MDRAP și MFE, Studiul „Consolidarea capacității de planificare spațială – Precondiție pentru dezvoltare urbană sustenabilă”,

https://www.fonduri-ue.ro/images/files/studii-analize/43814/Raport_final_-_Consolidarea_capacitatii_de_planificare.pdf

Informații accesate la 14.05.2021; Informații prelucrate)

Conceptul de planificare spațială reprezintă un cumul de metode, programe, proiecte și acțiuni prin care se realizează dezvoltarea direcționată, ghidată de strategii explicite, a spațiului fizic, pentru a echilibra componentele economice, sociale, culturale și istorice, de peisaj și mediu natural ale unui teritoriu.

Planificarea spațială presupune demersuri interdisciplinare și include paliere diferite de analiză și proiectare, constituind baza conceptuală a politicilor de dezvoltare regională și intervenind pentru corectarea anomaliilor și disfuncționalităților care pot să apară în derularea acestora.

Strategia încorporează orientările comune pentru spațiul amenajat european, cu referință prioritară la menținerea unui echilibru rațional între interesul privat și cel public, în condițiile respectării stricte a regimului juridic al proprietății asupra terenurilor. Se are în vedere evitarea dispersiei zonelor de locuit, asigurarea diversității sociale și culturale intraurbane, controlul speculațiilor privind spații publice și peisaj, mixajul optim între elementele funcționale și cele sociale.

Scopul Strategiei este de a pune în evidență, din perspectivă teritorială integrată, modalitățile de valorificare a potențialului orașului Pucioasa, în vederea dezvoltării acestuia, maximizarea impactului investițiilor, orientându-le către zonele relevante, prin intermediul proiectelor avute în vedere și conformitate cu obiectivele strategiei.

Viziunea de dezvoltare a teritoriului orașului Pucioasa este puternic ancorată în schimbările care au loc în societate și în dinamica spațială, agregând într-o abordare integrată de planificare obiectivele locale, regionale, naționale, europene și mondiale/globale/internaționale, urmărind mobilizarea interesului investițional către localitate, prin îmbunătățirea accesibilității, a echipării teritoriului, consolidării infrastructurii economice și sociale.

3.1.3 Viziunea de dezvoltare integrată pe termen lung

Dezvoltarea unei viziuni pe termen lung (15 ani: 2021-2035) definește rezultatele, scenariile și acțiunile preconizate ale dezvoltării durabile, pentru a spori coerența cu Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a regiunii Sud Muntenia și cu intervențiile planificate.

Această viziune integrată încurajează complementaritățile între politicile sectoriale și ia în considerare modalitățile de prevenire și atenuare a unui potențial impact negativ asupra perspectivelor de dezvoltare durabilă.

Viziunea de dezvoltare integrată pe termen lung a orașului Pucioasa reprezintă viziunea autorităților administrației publice asupra direcțiilor strategice de urmat în perioada următoare:

„Până în anul 2035 Orașul Pucioasa va deveni o stațiune turistică importantă din România, atât pentru turismul balnear, cât și pentru turismul de weekend, precum și un spațiu atractiv pentru investiții în domeniul economic, educativ, social, cultural și turistic, care să fie adecvat atât cerințelor locuitorilor și salariaților din orașul Pucioasa, cât și cerințelor vizitatorilor/turiștilor și investitorilor .”

Administrația publică din România, atât la nivel central, cât și la nivel local, a trecut prin transformări majore începând cu 1989, culminând cu aderarea la Uniunea Europeană în 2007, proces care a condus la conectarea administrației publice la mecanismele europene de guvernare și la corelarea cu alte administrații din statele membre UE.

În pofida evoluțiilor pozitive înregistrate, aceasta prezintă în continuare o serie de deficiențe, în principal în termeni de eficiență, eficacitate și imagine, care se reflectă în principal într-o cultură organizațională conservatoare, concentrată mai mult pe latura formală a activității administrației.

Preocuparea redusă față de impactul real al rezultatelor sale asupra societății și implicarea insuficientă a partenerilor (mediul de afaceri, societatea civilă, parteneri sociali relevanți etc.) în cadrul procesului decizional generează un anumit grad de neîncredere între funcționari și cetățeni, pe de o parte, precum și între funcționari și decidenții politici pe de altă parte.

În pofida sprijinului financiar din partea Uniunii Europene pentru a crește capacitatea administrativă, reducerea birocrăției, creșterea gradului de transparență și profesionalizare a administrației, precum și eficientizarea cheltuiii fondurilor publice, continuă să fie obiective importante pentru administrația publică din România.

Din aceste motive, autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa au o preocupare tot mai mare pentru modernizarea administrației publice și crearea capacității necesare ca aceasta să-și îndeplinească în mod eficient rolul de facilitator al dezvoltării socio-economice a localității.

Beneficiarii trebuie să aibă parte de servicii publice integrate, oportune și de calitate, furnizate, de către autorități și instituții publice proactive și receptive la schimbare.

Totodată, administrația publică va oferi fundamentul tehnic pentru agregarea și implementarea unor proiecte importante pentru încurajarea creșterii economice.

Cele mai importante valori care stau la baza dezvoltării unei asemenea administrații sunt transparența, profesionalismul, predictibilitatea și adecvarea la nevoi/receptivitate, toate subsumate interesului public.

Administrația va fi deschisă și receptivă la soluții inovatoare, cu resurse umane competente care gestionează fondurile publice în mod eficient.

Administrația publică va câștiga încrederea cetățenilor și a altor tipuri de beneficiari, oferindu-le servicii prompte și asigurând constanță în calitatea prestării serviciilor.

Autoritățile publice vor fi apte să stimuleze implicarea cetățenilor, identificând astfel problemele, anticipând provocări și propunând soluții pe care le fundamentează, testează și validează sistematic. Astfel, se va genera un cadru de servicii adecvate nevoilor cetățenilor și țintite pe eficiență economică.

Misiunea autorităților administrației publice din localitatea Pucioasa presupune prestarea de servicii de calitate către populație, crearea condițiilor pentru atragerea de investiții, crearea de locuri de muncă, creșterea nivelului de trai al locuitorilor și orice alte măsuri necesare.

Relația dintre administrația publică și beneficiari înseamnă dedicație, corelație și orientare pe soluții care să se armonizeze cu reformele din domeniile social, cultural-educational, economico-financiar, justiție și democrație.

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027 furnizează cadrul coerent pentru dezvoltarea viitoare a localității.

Aceasta este un document de programare ce reprezintă baza strategică pentru elaborarea proiectelor de finanțare din diverse surse, ce au drept scop dezvoltarea durabilă a orașului Pucioasa.

Strategia reprezintă totodată un ghid și un material de informare, care nu poate fi considerat ca fiind exhaustiv, ce se adresează tuturor factorilor implicați în dezvoltarea localității, astfel încât intervențiile și activitățile necesare transformării pozitive a orașului să se concentreze asupra priorităților cheie de dezvoltare.

Strategia propune o viziune integratoare, ce include investiții ce pot fi finanțate din mai multe surse (buget local, buget național, fonduri europene, bugete private, precum și alte instrumente de finanțare).

Strategia urmărește continuarea elementelor de bază ale Strategiei privind dezvoltarea durabilă a orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2014-2020, fiind însă adaptată în conformitate cu analiza profilului localității pe mai mulți ani, precum și la noul context mondial/global/internațional, național, regional, județean și local, și în funcție de analizele SWOT efectuate.

Poziționarea strategică a orașului Pucioasa, susținută de resursele naturale și antropice, precum și de calitatea resurselor umane, poate reprezenta cheia dezvoltării socio-economice.

3.1.4 Dezvoltarea viziunii de dezvoltare integrată

3.1.4.1 Principii de planificare integrată (Elemente strategice și operaționale)

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027, care este totodată și Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027, constituie instrumentul de planificare strategică teritorială integrată care urmărește utilizarea optimă și responsabilă a resurselor umane și de mediu la nivelul teritoriului orașului, maximizând oportunitățile pentru o mai bună coeziune teritorială și sustenabilitate în dezvoltare.

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa este complementară planului de mobilitate urbană durabilă (P.M.U.D.), planului urbanistic general (P.U.G.), precum și altor documente similare.

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa asigură coordonarea activității autorităților publice din orașul Pucioasa, prin stabilirea unui cadru de planificare ce cuprinde principalele direcții de dezvoltare teritorială și acțiunile de implementare ale acestora.

Abordarea Strategiei urmărește să integreze inovarea (scopurilor, instrumentelor, metodelor) la nivelul proiectelor de dezvoltare.

Strategia pune accent pe valențele intersectoriale și nu se limitează la un anumit tip de activitate, ci caută mai degrabă să creeze sinergii între sectoare, prin complexitatea obiectivelor urmărite.

Strategia ține cont și de prevederile Ordinului nr. 233 din 26 februarie 2016 al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 199 din 17 martie 2016, Partea I, CAP. II Documentații de amenajare a teritoriului și de urbanism, SECȚIUNEA a 3-a, Strategia de dezvoltare teritorială zonală periurbană/metropolitană.

O atenție deosebită la întocmirea Strategiei a fost acordată Politicii Urbane a României, care conține un set bine determinat de obiective strategice ce urmează să fie adoptate la nivel național.

În cadrul Politicii Urbane este definită o paletă largă de obiective de politică care instrumentează realizarea fiecăruia dintre scopurile Cartei de la Leipzig.

Paleta este considerată un meniu al dimensiunilor complementare ale politicii, la elaborarea Strategiei.

Planificarea eficientă necesită o coordonare pe două direcții: pe orizontală (prin coordonare inter-sectorială și inter-jurisdicțională, la nivelul zonei urbane funcționale), respectiv coordonare pe verticală (cu politicile și documentele strategice de la nivel județean, regional, național, european și mondial/global/internațional).

Strategiile integrate de dezvoltare urbană dezvoltate în următoarea perioadă vor avea în vedere coordonarea cu cadrul strategic conturat de prima Politică Urbană a României, construită pe dimensiunile noii Carte de la Leipzig.

Prin această Strategie, orașul Pucioasa urmărește alinierea cu direcțiile și obiectivele Politicii Urbane a României și transpunerea lor în practică, pentru a deveni astfel **oraș verde și rezilient, competitiv și productiv, just și incluziv și bine guvernat:**

Pilonii și obiectivele Politicii Urbane a României

1. VERZI ȘI REZILIENTE					
1.1 Reducerea riscurilor climatice	1.2 Reziliența seismică	1.3 Managementul deșeurilor în conformitate cu directivele europene	1.4 Reducerea poluării aerului	1.5 Neutralitate energetică	1.6 Mobilitate urbană durabilă
2. COMPETITIVE ȘI PRODUCTIVE					
2.1 Valorificarea terenurilor și clădirilor pentru investiții strategice	2.2 Infrastructură publică de calitate	2.3 Forță de muncă calificată	2.4 Spații publice urbane de calitate	2.5 Incurajarea inovației și a start-up-urilor	2.6 Dezvoltarea și consolidarea de parteneriate
3. ECHITABILE ȘI INCLUZIVE					
3.1 Utilități și servicii publice la costuri accesibile	3.2 Acces la locuințe convenabile că preț	3.3 Atragerea de noi locuitori	3.4 Accesul facil al tuturor la servicii publice	3.5 Implicarea societății civile și a cetățenilor în dezvoltarea urbană	3.6 Eliminarea decalajului digital
4. BINE GUVERNATE					
4.1 Consolidarea capacității administrative	4.2 Reducerea birocrăției și servicii adaptate nevoilor cetățenilor	4.3 Guvernanță participativă	4.4 Stabilitate și eficiență financiară	4.5 Coordonarea pe verticală și orizontală între administrații publice	4.6 Digitalizarea administrației publice

(Sursa: *Politica Urbană a României, Ghid pentru elaborarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Urbană*,

<https://citadini.ro/wp-content/uploads/Ghid-elaborare-SIDU.pdf>

Informații accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate)

Principiile de bază avute în vedere la elaborarea Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027 sunt:

- Dezvoltarea teritorială durabilă
- Dezvoltarea echilibrată și armonioasă
- Păstrarea specificității
- Solidaritate
- Parteneriatul teritorial (în spiritul guvernanței teritoriale)
- Transparență și încredere
- Consultare și coordonare
- Dezvoltarea instituțională
- Solidaritate
- Subsidiaritate

3.1.4.2 Colectarea de provocări și soluții urbane

Plecând de la contextul actual și având în vedere întâlnirile administrației publice locale din orașul Pucioasa cu cetățenii, s-a constatat că principalele provocări cărora orașul Pucioasa trebuie să le facă față pleacă de la tendințele mondiale/globale/internaționale, europene, naționale, regionale, județene și locale în domeniu, care trebuie utilizate în interesul comunității orașului:

1. Creșterea atractivității orașului prin investiții în infrastructură și în special în infrastructura de turism și patrimoniu cultural.
2. Creșterea gradului de accesibilitate a zonei.

3. Creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale și a resurselor umane.
4. Stimularea tranziției către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane.
5. Stimularea dezvoltării inteligente și durabile, bazată pe inovație, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial și dezvoltarea resurselor umane.

Detalii:

1. Orașul Pucioasa are o infrastructură învechită, care face față cu greu cerințelor populației. Această situație se reflectă în calitatea vieții locuitorilor și descurajează localizarea activităților economice în zonă. Este cazul deopotrivă al zonelor periferice și zonelor vechi, centrale, ale orașului, unde există clădiri care sunt abandonate sau într-o stare avansată de degradare.

Potențialul turistic diversificat și patrimoniul cultural valoros al zonei este insuficient valorificat. Orașul Pucioasa beneficiază de numeroase elemente naturale sau antropice cu valoare atractivă deosebită. Există multe resurse turistice și culturale cu potențial ridicat de valorificare, însă acestea rămân în umbră din cauza lipsei unor amenajări minime care să permită vizitarea lor în condiții optime. În ciuda potențialului ridicat, activitatea turistică este concentrată în câteva zone centrale, restul obiectivelor rămânând neexploatate.

Degradarea zonei urbane și potențialul turistic neexploatat depind de prezența următoarelor eșecuri ale pieței:

- *Externalități negative*
În ceea ce privește patrimoniul cultural, acesta este amenințat de efectele combinate ale schimbărilor climatice, alte schimbări de mediu, intervenția umană, precum și de riscurile de securitate.
- *Bunuri publice*
Pe teritoriul orașului există obiective construite, parte a patrimoniului național, lăcașuri de cult și muzee. Cu toate acestea, în ultimii ani, un număr mic de obiective de patrimoniu au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic.
- *Inegalități sociale*
După 1990, în procesul de descentralizare, dar și de schimbări economice majore, procesul de urbanizare a luat noi forme, influențat de tendința migrațională în zonele periurbane. În acest context, centrul orașului a devenit neatractiv, fondul construit suferind multiple degradări.
- *Situații de investiții sub-optime*
Reabilitarea fizică a orașului și a spațiilor publice este deosebit de importantă pentru creșterea calității vieții locuitorilor și încurajează stabilirea de noi activități economice. În zonă există areale cu infrastructură învechită ce înregistrează un grad ridicat de deteriorare a spațiilor publice: străzi cu pavaj/asfalt deteriorat, iluminat stradal incomplet și/sau inadecvat, zonă mică de parcuri și zone de recreere etc.

Intervențiile ar trebui să vizeze continuarea și îmbunătățirea inițiativelor puse în aplicare în trecut pentru a regenera zonele urbane, a proteja patrimoniul natural și istoric și a debloca potențialul turistic al orașului. Riscul este că, fără intervenții publice, atractivitatea orașului Pucioasa va scădea, favorizând migrația externă și descurajând investitorii, cu efecte negative asupra disparităților teritoriale și a creșterii economice.

Continuarea expansiunii urbane necontrolate și nesustenabile și distrugerea patrimoniului cultural și industrial ar putea genera în continuare atât probleme sociale, cât și de mediu.

Prin urmare, intervențiile ar trebui să se concentreze asupra restaurării, consolidării, protecției și conservării bunurilor turistice și culturale, infrastructurii de agrement, zonelor urbane în aer liber.

Având în vedere analiza efectuată, se constată faptul că în orașul Pucioasa nu există o utilizare optimă a resurselor economice, naturale și culturale existente, în special din cauza lipsei fondurilor necesare.

Zona orașului Pucioasa este deja afectată de declinul demografic (cauzat de scăderea natalității, dar și de migrație) și de îmbătrânirea populației. Pe lângă declinul demografic, există și riscul ca bunurile de mediu și culturale să fie erodate. Extinderea urbană necontrolată și nesustenabilă și distrugerea patrimoniului cultural și industrial creează atât probleme sociale, cât și de mediu.

2. Infrastructura de transport rutier nu este destul de dezvoltată, este subdimensionată și nu îndeplinește cerințele unei economii în creștere.

Starea tehnică a rețelei publice de drumuri nu este satisfăcătoare, drumurile nefiind modernizate în totalitate.

Orașul Pucioasa are conectivitate directă la rețeaua TEN-T, prin DN 71. Conectivitatea indirectă a orașului Pucioasa la rețeaua TEN-T nu se face pe drumuri de calitate foarte bună și este relativ slabă, nu numai din cauza așezării geografice, ci și din cauza lipsei de investiții în bunurile publice. În ultimul timp se constată creșterea numărului persoanelor rănite în accidente de circulație rutieră, lipsa unei infrastructuri adecvate fiind una dintre principalele cauze ale acestui fenomen îngrijorător. Siguranța rutieră este amenințată și de podurile neconsolidate și riscul provocat de alunecările de teren.

Intervențiile ar trebui să abordeze problemele identificate mai sus în ceea ce privește eșecul pieței. Intervențiile publice sunt necesare pentru a evita consecințele disparităților teritoriale în creștere, ce reduc accesul la diferitele piețe, alături de siguranța rutieră scăzută.

Investițiile, care ar trebui să aibă ca scop dezvoltarea conectivității la rețeaua TEN-T, creșterea siguranței și a fluxului de trafic, vor crea beneficii pentru creșterea economică, mobilitatea mărfurilor și a persoanelor și vor contribui la reducerea disparităților intraregionale.

3. În ultima perioadă au fost prevăzute intervenții majore la unitățile școlare din orașul Pucioasa, prin lucrări de reabilitare, modernizare, consolidare, accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități și/sau dotarea cu utilități, echipamente și materiale didactice, TIC, după caz.

Cu toate acestea, mai sunt necesare investiții, pentru a crește calitatea învățământului, fiind necesare și alte facilități de infrastructură, inclusiv în ceea ce privește dotările cu bunuri necesare desfășurării procesului educațional sau referitoare la intervențiile necesare pentru creșterea capitalului uman.

O altă problemă importantă este supraaglomerarea cauzată de închiderea unităților școlare. Astfel, elevii au fost mutați la unități școlare aflate la distanțe mai mari de domiciliu, fapt ce a condus la fenomenul de supraaglomerare.

Aceste probleme depind în principal de următoarele eșecuri ale pieței:

- *Piețe incomplete și subproducția bunurilor meritore.* Chiar și pe fondul unei scăderi demografice continue, infrastructura educațională este subdimensionată, degradată și greu accesibilă, afectând astfel accesul la educație și incluziune socială. Unele unități școlare necesită lucrări de modernizare, extindere și dotarea cu utilități, echipamente didactice, IT și materiale specifice pentru documentare.
- *Acces inegal la educație.* Datorită condițiilor economice, riscul de abandon școlar este încă destul de mare.

Intervențiile vizate ar trebui să consolideze sistemul de învățământ și să contribuie la creșterea oportunităților de educație pentru grupurile cele mai vulnerabile, în vederea reducerii abandonului școlar și a excluziunii sociale. Există un risc semnificativ ca, în lipsa unui sistem educațional îmbunătățit, abandonul școlar să continue și chiar să crească în viitor. Având în vedere înrăutățirea nivelului capitalului uman, oportunitățile de angajare ar putea scădea, iar excluziunea socială și sărăcia ar putea crește, cu efecte negative suplimentare asupra ciclului economic al economiei regionale pentru a crește și a se dezvolta.

4. Zona orașului Pucioasa se confruntă cu creșterea poluării din cauza consumurilor mari de energie în clădiri, sistemelor de transport poluante cu o mobilitate limitată, precum și din cauza numărului mare de terenuri virane/ neutilizate/ abandonate.

În contextul expansiunii urbane, fondul locativ este în mare proporție în proprietate privată.

Expansiunea urbană necontrolată și nesustenabilă, consumul ineficient de energie (în special în clădirile publice), expunerea la riscul seismic, infrastructura verde insuficientă și lipsa transportului durabil, constituie probleme care conduc la disparități de dezvoltare față de alte zone.

Efortul pentru a realiza o economie cu emisii zero se datorează prezenței mai multor eșecuri ale pieței:

- *Subvenții împărțite între piața locuințelor private și mediul privat*
Multe din clădirile din oraș au fațade nereabilitate și sunt construite din materiale ineficiente din punct de vedere energetic, iar spațiile administrației publice, clădirile educaționale și comerciale reprezintă aproximativ 75% din consumul nerezidențial de energie.
- *Lipsa investițiilor în reabilitarea clădirilor*
Zona circumscrisă județelor din Regiunea Sud Muntenia se încadrează în macrozona cu magnitudine seismică cuprinsă între scara 71 și 92 MKS, valoarea crescând de la direcția sud-vest la nord-est, conform SR 11100/1-93 „Zonarea seismică a României”. Prin urmare, atât clădirile private, cât și cele publice necesită investiții semnificative în prevenirea riscului seismic. Regiunea Sud Muntenia este amenințată de un risc seismic care afectează 66,60% din totalul populației.
- *Lipsa investițiilor în bunuri publice ecologice*
Există o problemă importantă în ceea ce privește suprafața mică de spații verzi/loc în mediul urban, care este cu mult sub standardele impuse de UE (26mp/loc) și norma OMS (50mp/loc). În același timp, existența terenurilor/zonelor degradate, vacante sau neutilizate, afectează mediul urban și, implicit, calitatea vieții populației.
- *Externalitățile negative au sporit efectul urbanizării*
Mobilitatea și conectivitatea urbană sunt limitate, iar sistemele de transport public încă generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră.

Intervențiile ar trebui să vizeze abordarea efectelor negative identificate, ale eșecurilor pieței. Astfel, ar trebui să se urmărească îmbunătățirea eficienței energetice și a infrastructurii verzi, reducerea poluării și creșterea utilizării și eficienței transportului public. Fără intervenția publică, teritoriul va fi în continuare expus la creșterea poluării și a consumului ineficient de energie, la o vulnerabilitate teritorială în creștere la dezastrele naturale și la o scădere a nivelului de trai și a calității vieții în zonele urbane.

5. Pentru a reduce inegalitățile și disparitățile și a prioritiza investițiile în bunuri publice și meritorii, administrația publică din orașul Pucioasa ar trebui să urmărească stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate.

Se așteaptă ca acest lucru să ducă la o îmbunătățire a calității vieții comunităților locale prin susținerea capacității de inovare și digitalizare a administrației locale și a economiei regionale, dezvoltarea durabilă a infrastructurii și serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.

După cum a subliniat și Comisia Europeană în Raportul de țară, investițiile publice și private în CDI (cercetare-dezvoltare-inovare) și în infrastructura fizică și digitală sunt necesare pentru îmbunătățirea situației.

Se constată faptul că este necesară creșterea gradului de interacțiune online a cetățenilor cu autoritățile publice.

De asemenea, procesele de lucru din cadrul administrației publice locale sunt parțial digitalizate.

Performanța scăzută în inovare a IMM-urilor depinde în principal de prezența mai multor eșecuri ale pieței:

- *Piață instabilă*
În Regiunea Sud Muntenia, între anii 2011-2019, economia s-a caracterizat printr-o tendință fluctuantă, ușor ascendentă începând cu 2014, puternic influențată de criza economică și financiară globală, reflectată în valorile principalelor indicatori ai evaluării creșterii economice. Structura economiei este formată în mare parte de microîntreprinderi, ceea ce demonstrează o vulnerabilitate economică.
- *Situații de investiții sub-optime*
Fluxul de investiții străine directe din ultimii ani a scăzut, indicând o înrăutățire a atractivității contextului de afaceri pentru investitori. Acest lucru se datorează, de asemenea, structurii de afaceri, care este dominată de microîntreprinderi specializate în special în producție și servicii tradiționale.
- *Piețe incomplete și subproducție de bunuri meritorii*
Sprijinul regional pentru cercetare-dezvoltare este foarte mic în județul Dâmbovița. În ceea ce privește infrastructura de cercetare din regiune, aceasta este foarte slab dezvoltată, fiind localizată în principal în sectorul public (Universitatea Valahia din Târgoviște și institutele de cercetare de pe lângă aceasta). Numărul entităților acreditate de transfer de tehnologie a scăzut între 2014-2019, iar gama de servicii oferite de acestea este limitată.
- *Eșecul de reglementare*
Instabilitatea legislativă și instituțională aduce elemente suplimentare de incertitudine în contextul economic și dezvoltarea viitoare a afacerilor.

În general, rămânerea în urmă în ceea ce privește digitalizarea se datorează subproducției de bunuri meritorii referitoare la serviciile digitale publice și de afaceri. Nici investițiile private, nici cele publice nu sunt capabile să umple golurile structurale digitale.

Intervențiile așteptate ar trebui să vizeze reducerea efectelor negative ale eșecurilor de piață menționate mai sus. În special, deoarece se așteaptă o creștere a instabilității pieței din cauza crizei Covid19, se va urmări consolidarea mediului de afaceri, făcându-l mai robust și mai competitiv pe baza îmbunătățirii capacității de inovare a IMM-urilor.

Principalul risc este, de fapt, că, fără intervenția publică, înrăutățirea condițiilor mediului de afaceri poate crea efecte perturbatoare asupra creșterii economice locale, județene și regionale, mărinđ disparitățile economice la aceste nivele - cu efecte și asupra contextului social - și limitând posibilitatea stimulării dezvoltării economice și procesul de recuperare a economiei.

Totuși, sprijinul administrației publice pentru IMM-uri este limitat de prevederile legislative, iar acestea trebuie să găsească soluții pentru transferul de tehnologie în beneficiul lor, precum și pentru dezvoltarea capacității de inovare, stimularea creșterii IMM-urilor, dar și dezvoltarea de competențe la nivelul IMM-urilor, precum și adoptarea de tehnologii și instrumente digitale.

În ceea ce privește administrația publică, ar trebui să se aibă în vedere investiții în soluții de tip smart city.

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, versiunea 2 a PORSM, la 24.02.2021, https://www.adrmuntenia.ro/download_file/article/669/POR-Sud-Muntenia-vers-2-din-24-02-2020.docx.

Ministerul Educației, Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI),

https://uefiscdi.gov.ro/userfiles/file/PNCDI%20III/P2_Cresterea%20competitivitatii%20economiei%20romanesti/TRL.pdf

Informații accesate la data de 26.04.2021; Informații prelucrate și adaptate)

3.1.4.3 Zone de intervenție: zonele urbane marginalizate

Conform studiului „Elaborarea de Strategii Integrate pentru Comunități Marginalizate Urbane - Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate în România” realizat de Banca Mondială și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, marginalizarea urbană se manifestă sub forma „pungilor de sărăcie/deprivare” din zonele urbane.

Indicatorii care au stat la baza definitivării criteriilor de încadrare a zonelor urbane din România au fost:

- capitalul uman
- gradul de ocupare formală al forței de muncă
- condițiile de locuire.

O zonă este considerată dezavantajată prin prisma nivelului capitalului uman dacă ea are o concentrație relativ mare a cel puțin două din următoarele grupuri:

- populația cu nivel scăzut de educație aptă de muncă, copii, și persoane cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni.

O „concentrație mare” înseamnă că ponderea grupului respectiv în populația totală relevantă a sectorului de recensământ este printre cele mai mari 20% ponderi ale tuturor sectoarelor urbane de recensământ la nivel național.

O zonă are un nivel redus al gradului de ocupare formală al forței de muncă dacă ponderea populației aptă de muncă, fără un loc de muncă formal și neîncadrată în sistemul de învățământ este printre cele mai mari 20% ponderi ale tuturor sectoarelor urbane de recensământ la nivel național.

O zonă se consideră că prezintă condiții precare de locuit dacă oamenii trăiesc în gospodării supraaglomerate, fără curent electric și cu un grad scăzut de securitate.

Multe zone urbane nu sunt deprivatate doar prin prisma unui singur criteriu, ci pe două sau trei dintre ele. Conform studiului Băncii Mondiale, în România există 4 tipuri de zone urbane dezavantajate.

<i>Tipologia Zonelor Urbane Din România</i>				
	Tipologie	Criteriu		
		Capital Uman scăzut	Grad de Ocupare scăzut	Condiții de locuit precare
1	Zone dezavantajate prin prisma condițiilor de locuit	Variază	Nu	Da
2	Zone dezavantajate prin prisma gradului de ocupare al forței de muncă	Nu	Da	Variază
3	Zone dezavantajate prin prisma nivelului capitalului uman	Da	Variază	Nu
4	Zone marginalizate urbane	Da	Da	Da
5	Zone care NU sunt dezavantajate	Nu	Nu	Nu
6	Alte tipuri de zone urbane	-	-	-

Așa cum se observă din tabelul de mai sus, trei tipuri de zone urbane sunt identificate ca fiind dezavantajate pe una sau două dimensiuni, iar un al patrulea tip de zone include "zonele urbane marginalizate" care cumulează deprivări pe toate dimensiunile.

Tipul 1. Zone dezavantajate pe locuire. Primul tip de zonă urbană dezavantajată se referă la cartiere în care o parte importantă din locuitori trăiește în locuințe neadecvate, și poate prezenta sau nu un nivel scăzut de educație, însă majoritatea populației are un loc de muncă pe piața formală a muncii. Această categorie include părți ale orașelor cu o infrastructură ce lasă de dorit și cartiere vechi de case situate la periferiile orașelor, de asemenea, cu infrastructură precară sau deloc. Include totodată zone de blocuri sau case, în principal construite în anii '60-70, care sunt în stare precară și pentru care locuitorii nu au resursele necesare pentru îmbunătățiri și renovare. Aceste zone sunt eterogene din punctul de vedere al populației. Locuințele pot fi deținute de persoane în vârstă, cu probleme cronice de sănătate. De asemenea, în această categorie intră și zonele urbane cu mulți chiriași tineri, având un bun nivel de educație, care însă nu-și permit să își cumpere propria locuință (ca, de exemplu, în București și în marile centre universitare). În concluzie, o zonă urbană dezavantajată pe dimensiunea locuire este un sector de recensământ în care sunt condiții de locuire precară, dar care nu are un nivel scăzut de ocupare în sectorul formal și care poate prezenta sau nu un nivel scăzut de educație.

Tipul 2. Zonele dezavantajate pe ocuparea forței de muncă sunt, prin definiție, sectoare de recensământ în care locuitorii nu prezintă un deficit educațional, însă nu reușesc să găsească un loc de muncă în sectorul formal, indiferent de condițiile lor de locuit (condițiile de locuit variază și nu definesc zona). Această categorie se referă în general la zone care au avut în perioada comunistă o concentrare mare de întreprinderi. Majoritatea locuitorilor din aceste zone au un nivel de educație mediu și dețin diverse calificări profesionale, în general, în domeniul industriei. Însă, după 1990 aceștia s-au confruntat cu închiderea fostelor întreprinderi socialiste. În ciuda existenței unei forțe de muncă profesional calificată, aceste zone au avut parte de puține investiții private în ultimii douăzeci de ani și, drept consecință, există oportunități reduse de angajare în sectorul formal.

Tipul 3. Zonele dezavantajate pe capital uman includ persoane cu un nivel scăzut de educație formală, care pot avea un loc de muncă sau nu, dar ale căror condiții de locuit sunt considerate standard pentru zonele urbane din România. Aceste zone urbane sunt locuite de persoane necalificate, care lucrează în agricultură, construcții sau alte sectoare, în multe cazuri, informal. Nivelul de ocupare în sectorul formal este de regulă scăzut, dar, spre deosebire de tipul 2, acesta este cauzat de nivelul scăzut de capital uman. Prin urmare, intervențiile în acest tip de zone trebuie să se concentreze pe calificarea forței de muncă.

Tipul 4. Zonele urbane marginalizate sunt zone urbane ce acumulează dezavantaje din perspectiva capitalului uman, ocupării forței de muncă și a locuirii. În cele mai multe cazuri, acestea sunt zone intraurbane, sărace, izolate din punct de vedere social și care nu sunt reflectate în statisticile privind ratele de sărăcie calculate la nivel de localitate sau județ. Zonele marginalizate sunt adevărate punji de excluziune socială, care concentrează persoane cu nivel scăzut de capital uman (nivel scăzut de educație, stare precară de sănătate, număr ridicat de copii), cu nivel scăzut de ocupare în sectorul formal și condiții precare de locuire. Așa cum au arătat primele două rapoarte intermediare, zonele marginalizate sunt descrise de către populația locală drept „focare de infecție”, ignorate de experții în sănătate. În multe cazuri, locuitorii acestor zone au școli segregate, la care numai familiile sărace își duc copiii, și care locuiesc în blocuri de proastă calitate sau în mahalale, marcate de teamă și mici infrafracțiuni. Puternica stigmatizare cu care sunt asociate aceste locuri, pe lângă lipsa sau slaba calitate a serviciilor (educație, sănătate, infrastructură), reduc drastic șansele populației de a scăpa de sărăcie. Aceste zone sunt candidatele cele mai potrivite pentru intervențiile de tipul dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității realizate în orașele din România, lucru confirmat și de cercetarea calitativă.

În Atlasul zonelor urbane marginalizate din România este prezentată **Distribuția populației urbane în funcție de tipul ariei de rezidență**, datele despre orașele din județul Dâmbovița fiind prezentate în tabelul de mai jos:

Oraș	Populația stabilă	% populație în zone nedezavantajate	% populație în zone dezavantajate pe locuire	% populație în zone dezavantajate pe ocupare	% populație în zone dezavantajate pe capital uman	% populație în zone marginalizate	% populație în zone cu instituții sau sub 50 de locuitori
MUNICIPIUL MORENI	18.687	34,76	0,70	48,32	10,71	4,83	0,67
MUNICIPIUL TÂRGOVIȘTE	79.610	77,65	2,68	9,14	6,35	3,19	0,99
ORAȘ FIENI	7.587	13,88	0,00	80,19	4,93	0,00	1,00
ORAȘ GĂEȘTI	13.317	76,80	3,78	3,04	13,47	0,00	2,91
ORAȘ PUCIOASA	14.254	45,18	8,05	23,68	16,20	5,10	1,79
ORAȘ RĂCARI	6.930	31,70	2,97	14,39	50,20	0,00	0,74
ORAȘ TITU	9.658	46,45	5,47	17,44	22,88	7,77	0,00

Se observă că orașul Pucioasa:

- ocupă o poziție medie în ceea ce privește procentul populației din zone nedezavantajate
- are cel mai mare procent al populației din zone dezavantajate pe locuire
- ocupă o poziție medie în ceea ce privește procentul populației din zone dezavantajate pe ocupare
- ocupă o poziție medie în ceea ce privește procentul populației din zone dezavantajate pe capital uman
- procentul populației din zone marginalizate este mic

În concluziile, intervențiile ar trebui să aibă în vedere și următoarele aspecte:

- modalități de sprijin pentru scăderea procentului populației din zonele dezavantajate pe locuire
- modalități de sprijin pentru scăderea procentului populației din zonele dezavantajate pe ocupare
- modalități de sprijin pentru scăderea procentului populației din zonele dezavantajate pe capital uman
- modalități de sprijin pentru scăderea procentului populației din zonele marginalizate

(Sursa: Banca Mondială, Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, <http://documents1.worldbank.org/curated/en/857001468293738087/pdf/882420WPOP1430085232B000U00900Atlas.pdf>).

Informații accesate la data de 11.06.2020; Informații prelucrate și interpretate)

Integrarea cu prioritate a zonelor urbane marginalizate în rețeaua urbană

Conform Atlasului zonelor urbane marginalizate din România, un număr mare de oameni locuiesc în zone urbane marginalizate.

Un aspect important în realizarea strategiei l-a constituit urmărirea integrării zonelor urbane marginalizate în rețeaua urbană, formulate pe baza celor **4 piloni ai Politicii Urbane a României**:

- Orașe Verzi și Reziliente
- Orașe Competitive și Productive
- Orașe Juste și Incluzive
- Orașe Bine Guvermate.

3.1.4.4 Elemente care stau la baza viziunii și obiectivelor strategice

Viziunea prezintă, pe scurt, scopurile majore de viitor. Viziunea descrie clar și concis ceea ce se dorește ca finalitate a activităților din următorii ani, fiind un tablou al viitorului.

Viziunea ajută comunitatea să înțeleagă schimbărilor care vor fi produse în perioada de realizare a obiectivelor propuse în strategie (anii 2021-2027, cu perspectiva anului 2030).

Viziunea oferă o perspectivă pe termen mediu și lung, fiind descrisă concret și specific, astfel încât să se poată constata dacă este realizabilă sau nu. Viziunea poate să fie înțeleasă de oricine, întrucât descrie schimbările calitative care vor interveni la nivelul orașului Pucioasa.

Viziunea descrie schimbările calitative și reflectă dimensiunile esențiale ale autorităților publice, fiind atractivă, realistă, formulată clar și adecvată nivelului de înțelegere al tuturor grupurilor țintă vizate.

Viziunea ar trebui să stimuleze toți actorii implicați să depună un efort suplimentar, întrucât nu este ruptă de realitate, iar schimbările descrise influențează calitatea serviciilor și viața beneficiarilor, prezentând rezultatele obținute.

Viziunea poate să devină realitate numai dacă autoritățile publice dețin anumite valori care trebuie identificate și precizate.

Obiectivul general reiese direct din viziune și este orientat spre descrierea finalităților scontate.

În procesul de planificare strategică pe care îl propune Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, viziunea este concretizată în obiectivele strategice. Aceasta înseamnă că obiectivele propuse contribuie la realizarea viziunii.

Obiectivele strategice reprezintă ceea ce este necesar pentru atingerea situației dorite, expusă în viziune.

Fiecare obiectiv strategic are drept țintă soluționarea unor probleme majore identificate.

Obiectivele strategice bine formulate pot determina elaborarea unor proiecte specifice.

Obiectivele specifice reies din obiectivul general și se orientează spre aspectele specifice ale activităților orientate spre atingerea finalităților scontate.

Realizarea obiectivelor specifice conduce automat la realizarea obiectivului general.

3.1.4.5 Dezvoltarea durabilă integrată

I. DEZVOLTAREA DURABILĂ – GENERALITĂȚI

Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede integrarea dezvoltării durabile în toate politicile europene, astfel încât acestea să contribuie de o manieră integrată la îndeplinirea obiectivelor economice, sociale și de mediu.

Pentru a respecta cerințele legislației comunitare, trebuie să se abordeze conceptul dezvoltării durabile în cadrul tuturor proiectelor și programelor finanțate din fondurile Uniunii Europene, pentru a contribui la realizarea unei economii europene echilibrate, durabile și inovative.

Proiectele care integrează dezvoltarea durabilă din stadii timpurii de viață au valoare adăugată atât pentru organizațiile promotoare, cât și pentru grupurile țintă vizate și pot deveni exemple de bună practică în domeniu.

Importanța acestei teme trebuie să fie recunoscută pe tot parcursul implementării proiectelor.

Astfel, în implementarea proiectelor trebuie abordate toate cele trei dimensiuni ale conceptului dezvoltării durabile și anume: dimensiunea ecologică, economică și socială.

Dimensiunea ecologică privește consumul și producția durabilă, conservarea și managementul resurselor naturale, schimbările climatice și energia curată.

Dimensiunea economică se referă la dezvoltarea socio-economică (prosperitate economică) și transportul durabil, iar dimensiunea socială vizează incluziunea socială, schimbările demografice și sănătatea publică.

Se așteaptă ca, în urma implementării proiectelor efectele ecologice, economice și sociale ale activităților desfășurate cu sprijin financiar comunitar să fie sesizabile/vizibile.

Dezvoltarea durabilă este un concept foarte complex, care a pornit de la preocuparea față de mediu, ideea fiind îmbogățită în timp cu o dimensiune economică și una socială.

Deși inițial dezvoltarea durabilă s-a vrut a fi o soluție la criza ecologică determinată de o intensă exploatare industrială a resurselor și degradarea continuă a mediului și care caută în primul rând prezervarea calității mediului înconjurător, în prezent conceptul s-a extins asupra calității vieții în complexitatea sa, atât sub aspect economic, cât și social.

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează astfel totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică, nu numai pe termen scurt sau mediu, ci și pe termen lung, al căror fundament îl reprezintă în primul rând asigurarea unui echilibru între aceste sisteme socio-economice și elementele capitalului natural.

(Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ghid de bune practici în management de proiecte,

https://www.mlpsda.ro/userfiles/ghid_mp.pdf,

Informații accesate la data de 13.05.2021; Informații prelucrate)

Comisia Europeană, Manualul Managementului Ciclului de Proiect,

https://ec.europa.eu/echo/files/evaluation/watsan2005/annex_files/ECHO/ECHO10%20-%20ECHO%20Project%20Cycle%20Management%20Guideline.pdf,

Informații accesate la data de 13.05.2021; Informații prelucrate)

Conceptul de dezvoltare durabilă avut ca punct de pornire criza ecologică mondială 1929-1933 și s-a dezvoltat apoi prin înglobarea tuturor sferelor economico-sociale și umane, ajungând ca, în zilele noastre, dezvoltarea durabilă să reprezinte noul drum al umanității. Dezvoltarea durabilă a fost gândită ca o soluție la criza ecologică determinată de intensa exploatare industrială a resurselor și degradarea continuă a mediului, care caută în primul rând prezervarea calității mediului înconjurător. Dezvoltarea durabilă promovează conceptul de conciliere între progresul economic și social, fără a pune în pericol echilibrul natural al planetei. Ideea care stă la baza acestui concept este aceea de a asigura o calitate mai bună a vieții pentru toți locuitorii planetei, atât pentru generația prezentă, cât și pentru generațiile viitoare. Dezvoltarea durabilă aduce în prim plan un nou set de valori, care va ghida viitorul model de progres economic și social, valori ce vizează mai ales omul și nevoile sale prezente și viitoare, mediul natural – protejarea și conservarea acestuia, precum și atenuarea deteriorării actuale a ecosistemelor.

Dintre definițiile dezvoltării durabile, cea mai cunoscută este aceea dată de către Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul „Viitorul nostru comun” cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: „Dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”. Dezvoltarea durabilă este definită de o serie de aspecte:

- Compatibilitatea dintre mediul antropic și mediul natural;
- Egalitatea de șanse între generațiile care coexistă și se succed în timp și spațiu;
- Situarea, pe primul plan, a securității ecologice în locul maximizării profitului;
- Compatibilitatea strategiilor naționale de dezvoltare cu cerințele extinderii interdependențelor în plan geoeconomic și ecologic;
- Asigurarea bunăstării generale punând accentul pe calitatea creșterii economice durabile;
- Integrarea organică dintre capitalul natural și cel uman, în cadrul unei categorii globale ce își redefinește obiectivele economice și sociale și își extinde orizontul de cuprindere în timp și spațiu;
- Trecerea la o nouă strategie cu față natural-umană, în care obiectivele dezvoltării economice și sociale să fie subordonate deopotrivă dezvoltării omului și însănătoșirii mediului.

(Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului,
<http://www.anpm.ro/ro/dezvoltare-durabila>,
Informații accesate la data de 13.05.2021; Informații prelucrate)

Conceptul dezvoltării durabile are la baza trei componente: **mediul înconjurător, societatea și economia**. Aceste 3 domenii trebuie să fie corelate, astfel încât să se ajungă la un echilibru durabil.

Dezvoltarea durabilă pornește de la premisa că cele 3 capitaluri (natural, social, economic) sunt complementare, imposibil de înlocuit unul cu altul, datorită funcțiilor extrem de diverse oferite în special de capitalul natural, astfel încât ele trebuie să co-existe în armonie.

Dezvoltarea durabilă este tipul de dezvoltare ce răspunde nevoilor prezentului, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.

Dezvoltarea durabilă presupune realizarea unei armonizări între obiectivele economice, responsabilitatea socială și protecția mediului.

"Dezvoltarea durabilă este acel proces de dezvoltare care răspunde nevoilor actuale fără a periclita capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor lor nevoi. [...] Pentru ca dezideratul dezvoltării durabile să poată fi atins, protecția mediului va constitui parte integrată a procesului de dezvoltare și nu poate fi abordată independent de acesta."

(Sursa: Organizația Națiunilor Unite, Declarația asupra Mediului și Dezvoltării, Rio de Janeiro, 1992,
https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_CONF.151_26_Vol.I_Declaration.pdf,
Informații accesate la data de 13.05.2021; Informații prelucrate)

II. DEZVOLTAREA URBANĂ DURABILĂ INTEGRATĂ

Orașele sunt concentrări geografice de activități și interacțiuni umane. Acestea reprezintă motoarele economiei europene, asigurând locuri de muncă și servicii și deținând rolul de catalizatoare ale creativității și inovării la nivelul întregii UE. Aproximativ 70 % din populația UE locuiește într-o zonă urbană, iar aceste zone generează peste două treimi din PIB-ul UE. Cu toate acestea, tot aici se manifestă extrem de acut o serie de probleme permanente, cum ar fi șomajul, segregarea și sărăcia, precum și presiuni puternice asupra mediului. Prin urmare, politicile destinate zonelor urbane au o mai mare semnificație pentru UE în ansamblul său.

Este tot mai evident că diversele provocări cu care se confruntă zonele urbane – economice, climatice, sociale, demografice și de mediu – sunt strâns legate între ele, iar succesul în materie de dezvoltare urbană poate fi atins numai prin intermediul unei abordări integrate. În consecință, ar trebui combinate măsuri privind renovarea fizică a zonelor urbane cu măsuri care promovează educația, dezvoltarea economică, incluziunea socială și protecția mediului. În plus, un aspect indispensabil se referă la dezvoltarea unor parteneriate puternice care să implice cetățeni de la nivel local, societatea civilă, economia locală și diversele niveluri de guvernare. Combinarea capacităților și a cunoștințelor de la nivel local este esențială pentru identificarea unor soluții comune și realizarea unor rezultate larg acceptate și sustenabile.

O astfel de abordare este deosebit de importantă în această perioadă, dată fiind seriozitatea provocărilor cu care se confruntă în prezent orașele europene. Aceste provocări variază de la schimbări demografice specifice la consecințele stagnării economice în termeni de creare de locuri de muncă și prestare de servicii, precum și la impactul schimbărilor climatice. Găsirea unor răspunsuri eficiente la aceste provocări va avea o importanță crucială pentru realizarea obiectivului unei societăți inteligente, durabile și favorabile incluziunii, prevăzut în strategia Europa 2020.

(Sursa: Comisia Europeană,
https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/urban_ro.pdf,
Informații accesate la data de 29.10.2021)

3.1.4.6 Economia circulară

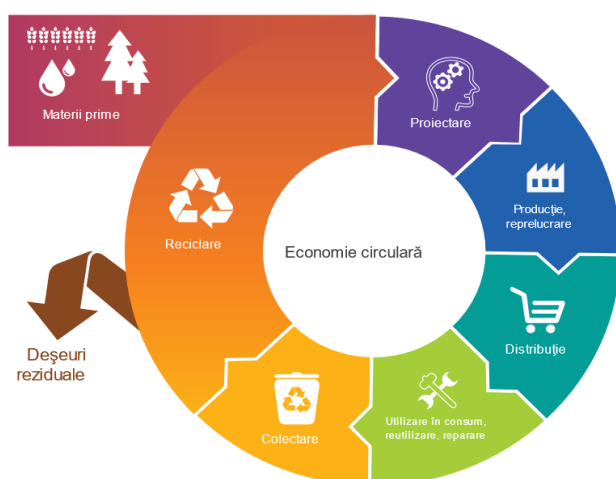
Economia circulară este un model de producție și consum care implică partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult posibil. În acest fel, ciclul de viață al produselor este extins.

În practică, aceasta implică reducerea la minimum a deșeurilor. Când un produs ajunge la sfârșitul duratei sale de viață, materialele din care este făcut sunt păstrate în cadrul economiei de câte ori este posibil. Acestea pot fi folosite din nou și din nou, creând astfel o valoare suplimentară.

Economia circulară se abate de la modelul economic tradițional, liniar, care se bazează pe un model de "ia-fă-consumă-aruncă". Acest model se bazează pe cantități mari de materiale și energie ieftine, ușor accesibile.

De asemenea, o parte a acestui model este programarea uzurii - conceperea unui produs pentru a avea o durată limitată de viață pentru a încuraja consumatorii să cumpere unul nou. Parlamentul European a solicitat măsuri de combatere a acestei practici.

Populația mondială este în creștere, la fel și cererea de materii prime. Cu toate acestea, aprovizionarea cu materii prime cruciale este limitată. Aprovizionările finite înseamnă că unele țări din UE depind de alte țări pentru materiile prime.

În plus, extracția și utilizarea materiilor prime au un impact major asupra mediului. De asemenea, cresc consumul de energie și emisiile de CO₂. O utilizare mai inteligentă a materiilor prime poate reduce emisiile de CO₂.

Măsuri precum prevenirea deșeurilor, proiectarea ecologică și reutilizarea ar putea economisi în companiile din UE 600 de miliarde de euro - echivalentul a 8% din cifra de afaceri anuală - reducând totodată emisiile totale de gaze cu efect de seră cu 2-4%.

Trecerea la o economie mai circulară ar putea aduce beneficii, cum ar fi: reducerea presiunii asupra mediului, îmbunătățirea securității aprovizionării cu materii prime, creșterea competitivității, stimularea inovării, stimularea creșterii economice, crearea de locuri de muncă.

De asemenea, consumatorii vor beneficia de produse mai durabile și inovatoare, care vor spori calitatea vieții și îi vor ajuta să economisească bani pe termen lung.

Uniunea Europeană produce anual peste 2,5 miliarde de tone de deșeuri. În prezent, își actualizează legislația privind gestionarea deșeurilor, pentru a promova trecerea la un model mai durabil, cunoscut sub numele de **economia circulară**.

(Sursa: Parlamentul European,

<https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/economy/20151201STO05603/economia-circulara-definitie-importanta-si-beneficii>,

Informații accesate la data de 13.05.2021; Informații prelucrate]

3.1.4.7 Eficiența energetică și reducerea emisiilor de CO₂

A. Reacția UE la schimbările climatice: mai multă energie din surse regenerabile, o eficiență energetică mai bună

Noi obiective UE privind energia regenerabilă

Conform noilor norme convenite de către Parlament și guvernele naționale, cel puțin 32% din consumul de energie al UE în 2030 va trebui să provină din surse regenerabile precum soarele sau vântul. De asemenea, țările UE vor trebui să se asigure că cel puțin 14% din carburanții utilizați în transport provin din surse de energie regenerabilă.

De asemenea, UE a fost de acord să-și mărească eficiența energetică cu 32,5% până în 2030 și să ajute gospodăriile să-și producă și să-și consume propria energie verde.

Noile norme vor permite cetățenilor și întreprinderilor să economisească bani, întrucât aceștia vor beneficia de prețuri mai mici la energie.

(Sursa: Parlamentul European,

<https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/priorities/uniunea-energetica/20181031STO18175/reactia-ue-la-schimbarile-climatice-mai-multa-energie-din-surse-regenerabile>,

Informații accesate la data de 02.11.2021, Informații prelucrate)

Neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon

În legea europeană a climei, UE s-a angajat să obțină neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon până în 2050 (O Europă neutră din punct de vedere climatic până în 2025).

Schimbările climatice afectează deja întregul glob, condițiile meteorologice extreme, precum seceta, valurile de căldură, ploile abundente, inundațiile și alunecările de teren, devenind tot mai frecvente, inclusiv în Europa.

Alte consecințe ale schimbării rapide a climei sunt creșterea nivelului mării, acidificarea oceanelor și pierderea biodiversității.

Pentru a limita încălzirea globală la 1,5 grade Celsius – un prag sigur din punctul de vedere al Grupului interguvernamental pentru schimbările climatice (IPCC) – este esențial să ajungem la **neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon până la jumătatea secolului XXI**. Acest obiectiv este stabilit și în Acordul de la Paris, semnat de 195 de țări.

În decembrie 2019, Comisia Europeană a prezentat **Pactul verde european**, planul său emblematic prin care își propune să facă Europa neutră din punct de vedere al climei până în 2050. Acest obiectiv va atins cu ajutorul **Legii europene a climei**, care face neutralitatea climatică juridic obligatorie.

Acordul de la Paris urmărește:

- Să atingă plafonarea emisiilor de gaze cu efect de seră cât mai curând posibil
- Să realizeze reduceri rapide ale acestor emisii

Neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon înseamnă un echilibru între emisii și reducerea dioxidului de carbon din atmosferă prin **absorbantți**. Absorbția dioxidului de carbon și înmagazinarea acestuia este cunoscută ca sechestrare a dioxidului de carbon. Pentru a obține emisii nete zero, toate emisiile de gaze cu efect de seră la nivel mondial vor trebui contrabalansate prin sechestrarea dioxidului de carbon.

Un absorbant de CO₂ este orice sistem care absoarbe mai mult CO₂ decât emite. Principalii absorbantți sunt solul, pădurile și oceanele. Conform estimărilor, absorbantții naturali elimină între 9,5 și 11 Gt CO₂ pe an. În 2019, emisiile globale de CO₂ au atins 38 Gigatone (Gt).

Până în prezent, niciun absorbant artificial nu este capabil să elimine dioxidul de carbon din atmosferă suficient pentru a lupta cu încălzirea globală.

Dioxidul de carbon depozitat în absorbantele naturale, precum pădurile, este eliberat în atmosferă prin incendii forestiere, schimbări în utilizarea terenurilor sau exploatare forestieră. Acesta este motivul pentru care este esențială reducerea emisiilor de CO₂ pentru a ajunge la neutralitate climatică.

Compensarea emisiilor de CO₂

Un alt mod de a reduce emisiile și de a ajunge la neutralitate este acela de a compensa emisiile produse într-un sector reducându-le în altă parte. Acest lucru se poate realiza prin investiții în energia regenerabilă, eficiența energetică sau alte tehnologii curate, cu emisii reduse de CO₂. Sistemul UE de comercializare a emisiilor (ETS-Emissions Trading System) este un sistem de compensare a emisiilor de carbon.

Un alt exemplu de reducere a emisiilor este mecanismul de ajustare la frontieră a emisiilor de carbon, care presupune aplicarea unui preț pe bunurile importate din țări mai puțin ambițioase în privința climei. Acest mecanism ar trebui să împiedice pierderile de carbon prin descurajarea mutării producției în țări cu reguli mai puțin stricte în privința emisiilor de gaze cu efect de seră.

Conform noilor norme convenite de către Parlament și guvernele naționale, cel puțin 32% din consumul de energie al UE în 2030 va trebui să provină din surse regenerabile precum soarele sau vântul.

De asemenea, țările UE vor trebui să se asigure că cel puțin 14% din carburanții utilizați în transport provin din surse de energie regenerabilă.

De asemenea, UE a fost de acord să-și mărească eficiența energetică cu 32,5% până în 2030 și să ajute gospodăriile să-și producă și să-și consume propria energie verde.

Noile norme vor permite cetățenilor și întreprinderilor să economisească bani întrucât aceștia vor beneficia de prețuri mai mici la energie.

(Sursa: Parlamentul European,

<https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/priorities/uniunea-energetica/20181031STO18175/reactia-ue-la-schimbarile-climatice-mai-multa-energie-din-surse-regenerabile>.

Informații accesate la data de 02.11.2021, Informații prelucrate)

B. Atenuarea schimbărilor climatice

Combaterea schimbărilor climatice continuă să fie una dintre prioritățile UE.

În 2016, Comisia Europeană a prezentat un set de propuneri de energie curată pentru combaterea schimbărilor climatice și reducerea dependenței UE de importurile de combustibili fosili și pentru a ajuta gospodăriile să-și genereze propria energie ecologică.

Acest pachet legislativ include trei propuneri: una privind **energiile regenerabile**, una privind **eficiența energetică** și una privind un **mecanism de control**. În noiembrie 2018, Parlamentul a adoptat un acord privind versiunea finală a acestor reguli.

Noi obiective UE privind energia regenerabilă:

1) Energia regenerabilă

Ponderea energiei consumate din surse regenerabile s-a dublat în ultimii ani, de la aproximativ 8,5% în 2004 la 17% în 2016. UE este pe cale să-și atingă obiectivul de 20% pentru 2020.

În 2014, țările UE au convenit că procentul ar trebui să crească la 27% până în 2030, dar conform noilor reguli aprobate de către Parlament, acesta ar trebui să fie de cel puțin 32%. De asemenea, aceste reguli vor protejeze dreptul oamenilor de a produce, stoca și consuma propria lor energie electrică din surse regenerabile, fără să plătească taxe sau impozite.

2) Eficiența energetică

Îmbunătățirea eficienței energetice poate să reducă emisiile de CO₂, dar și factura anuală de 350 de miliarde de euro pentru importul de energie. Acesta este motivul pentru care colegiatorii au aprobat obiectivul de eficiență energetică de 32,5% pentru 2030.

Un domeniu important în care se pot face ameliorări este încălzirea și răcirea clădirilor, care reprezintă 40% din toată energia consumată în UE. Aproximativ 75% dintre acestea sunt ineficiente din punct de vedere energetic.

Pentru a aborda această problemă, Parlamentul a adoptat noi norme privind eficiența energetică a clădirilor în aprilie 2018. Conform regulilor, țările UE trebuie să pregătească strategii naționale pe termen lung pentru a sprijini renovarea clădirilor rezidențiale și nerezidențiale. Scopul este ca până în 2050 clădirile din UE să nu mai consume energie.

În plus, Parlamentul European a simplificat etichetele energetice pentru aparatele de uz casnic, cum ar fi lămpile, televizoarele și aspiratoarele, pentru a ajuta consumatorul să compare eficiența lor energetică.

3) Mecanismul de control

De asemenea, deputații europeni au aprobat așa-numita „governanță a uniunii energetice”. Este vorba de un mecanism de cooperare și control pentru a monitoriza progresele realizate în vederea atingerii obiectivelor UE în domeniul energiei și al schimbărilor climatice până în 2030, în special în ceea ce privește eficiența energetică și energia regenerabilă.

(Sursa: Parlamentul European,

<https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/priorities/uniunea-energetica/20180109STO91387/atenuarea-schimbarilor-climatice-cu-politica-ue-in-domeniul-energiei-curate>.

Informații accesate la data de 02.11.2021, Informații prelucrate)

C. Cadrul european

Reducerea consumului și a risipei de energie este din ce în ce mai importantă pentru UE. În 2007, liderii UE au stabilit un obiectiv de reducere a consumului anual de energie al UE cu 20 % până în 2020.

În 2018, în pachetul „Energie curată pentru toți europenii”, s-a stabilit un nou obiectiv de reducere a consumului de energie cu cel puțin 32,5 % până în 2030.

Măsurile de eficiență energetică sunt recunoscute tot mai mult nu doar ca un mijloc de a ajunge la aprovizionarea sustenabilă cu energie, de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, de a îmbunătăți securitatea aprovizionării și de a reduce costurile la import, ci și ca mijloc de promovare a competitivității UE. Eficiența energetică este, prin urmare, o prioritate strategică pentru uniunea energetică, iar UE promovează principiul „eficiența energetică pe primul loc”.

Directiva revizuită privind eficiența energetică: Orizont 2030

„Eficiența energetică pe primul loc” este unul dintre principiile-cheie ale uniunii energetice pentru a garanta o aprovizionare cu energie sigură, sustenabilă, competitivă și la prețuri accesibile în UE. Pentru perioada 2021-2030, fiecare țară din UE trebuie să elaboreze un plan național integrat privind energia și clima (PNIEC) pe 10 ani, care să descrie modul în care intenționează să își atingă obiectivele în materie de eficiență energetică pentru 2030.

Cadrul general

1. Performanța energetică a clădirilor

a. Directiva privind performanța energetică a clădirilor

Directiva privind performanța energetică a clădirilor, modificată în 2018 și Directiva privind eficiența energetică, urmăresc să asigure un parc imobiliar foarte eficient din punct de vedere energetic și decarbonizat în fiecare stat membru până în 2050, pentru a atinge obiectivele de eficiență energetică pentru Europa, cum ar fi reducerea emisiilor de CO₂ în UE cu 80-95 % față de 1990.

Directiva modificată privind performanța energetică a clădirilor a introdus strategii de renovare pe termen lung:

- fiecare stat membru trebuie să stabilească o strategie de renovare pe termen lung pentru a sprijini renovarea parcului național de clădiri publice și private, transformându-l într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonizat până în 2050;
- accelerarea transformării clădirilor existente în „clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero” până în 2050; toate clădirile noi trebuie să aibă un consum de energie aproape egal cu zero începând din 2021;
- sprijinirea modernizării tuturor clădirilor cu tehnologii inteligente.

b. Strategia privind valoarea de renovări ale clădirilor

În octombrie 2020, Comisia a publicat o nouă strategie de stimulare a renovării, intitulată „Un val

de renovări pentru Europa – ecologizarea clădirilor, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de trai”, care vizează cel puțin dublarea ratelor de renovare în următorii 10 ani și asigurarea faptului că renovările duc la o utilizare mai eficientă a energiei și a resurselor. Inițiativa „Valul de renovări ale clădirilor” se va baza pe măsurile convenite în cadrul pachetului „Energie curată pentru toți europenii”, în special pe cerința ca fiecare țară din UE să publice o strategie pe termen lung de renovare a clădirilor, precum și pe aspectele legate de clădiri ale planurilor naționale privind energia și clima ale fiecărei țări din UE.

2. Cogenerarea

Directiva privind eficiența energetică obligă statele membre să evalueze și să comunice Comisiei potențialul cogenerării cu randament ridicat și al rețelelor de încălzire și răcire centralizate de pe teritoriul lor și să realizeze o analiză privind costurile și beneficiile bazată pe condițiile climatice, fezabilitatea economică și adecvarea tehnică (cu anumite excepții).

În cadrul pachetului privind uniunea energetică, Comisia a lansat o strategie a UE pentru încălzire și răcire.

Strategia include planuri pentru sporirea eficienței energetice a clădirilor, îmbunătățirea legăturilor dintre sistemele de energie electrică și sistemele de încălzire centralizată, ceea ce va crește foarte mult gradul de utilizare a energiei regenerabile, precum și pentru încurajarea reutilizării căldurii și a răcirii reziduale generate de industrie.

Dispozițiile legislative pentru această strategie au fost incluse în pachetul „Energie curată pentru toți europenii”.

3. Eficiența energetică a produselor

În ceea ce privește eficiența energetică a produselor, la nivelul UE s-au introdus mai multe măsuri, printre altele, pentru:

- indicarea, prin etichetare și informații standard referitoare la produse, a consumului de energie și de alte resurse al produselor legate de energie, care intră sub incidența Regulamentului de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică
- stabilirea de cerințe de proiectare ecologică pentru produsele cu impact energetic
- un nou cadru pentru etichetarea energetică în vederea definirii unor termene pentru înlocuirea vechilor clase A+, A++ și A+++ cu o scară de la A la G, care este în uz din martie 2021.

(Sursa: Parlamentul European,

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/69/eficienta-energetica>.

Informații accesate la data de 02.11.2021, Informații prelucrate)

Un val de renovări pentru Europa – ecologizarea clădirilor, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de trai

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Instrumentul de redresare al UE, **NextGenerationEU**, împreună cu **cadrul financiar multianual al UE**, va pune la dispoziție **un volum de resurse fără precedent**, care pot fi de asemenea folosite în vederea lansării de renovări pentru redresare, pentru reziliență și pentru o mai mare incluziune socială. Abordarea eficienței energetice împreună cu accesibilitatea face clădirile mai ușor de utilizat și mai durabile în contextul îmbătrânirii populației.

Pornind de la această bază, prezenta comunicare introduce o **strategie** pentru declanșarea unui „**Val de renovări pentru Europa**”, eliminând obstacole persistente din calea renovării eficiente

din punct de vedere energetic și din punctul de vedere al utilizării resurselor, sprijinind noi investiții pe o perioadă de timp susținută, începând cu clădirile publice și mai puțin eficiente, impulsivând digitalizarea și creând oportunități de ocupare a forței de muncă și de creștere economică de-a lungul întregului lanț de aprovizionare a sectorului renovărilor.

Obiectivul este **cel puțin de a dubla rata anuală a reabilitării energetice a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale până în 2030 și de a încuraja reabilitările energetice în profunzime. Mobilizarea forțelor la toate nivelurile în vederea atingerii acestor obiective va duce la renovarea a 35 de milioane de unități de clădire până în 2030.**

Nivelul ridicat al profunzimii și al ratei de renovare va trebui să fie menținut și după 2030, pentru a atinge neutralitatea climatică la nivelul UE până în 2050.

Principii esențiale:

- *„Eficiența energetică înainte de toate”,* ca principiu director orizontal al guvernancei europene în domeniul climei și al energiei, precum și dincolo de aceasta, astfel cum se arată în Pactul verde european și în Strategia UE pentru integrarea sistemului energetic, pentru a ne asigura că producem numai energia de care avem efectiv nevoie.
- *Accesibilitatea din punctul de vedere al prețurilor,* și anume asigurarea disponibilității pe scară largă a clădirilor performante din punct de vedere energetic și durabile, în special pentru gospodăriile cu venituri medii și mai scăzute și pentru persoanele și zonele vulnerabile.
- *Decarbonizarea și integrarea energiei din surse regenerabile.*
Aceasta înseamnă energia din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere. Renovarea clădirilor trebuie să accelereze integrarea energiei din surse regenerabile, în special a celei din surse locale, și să promoveze utilizarea pe scară mai largă a căldurii reziduale. Ea trebuie să integreze sistemele energetice la nivel local și regional, ajutând la decarbonizarea transporturilor, precum și a încălzirii și răcirii.
- *Abordarea bazată pe ciclul de viață și circularitatea.* Reducerea la minimum a amprentei clădirilor necesită utilizarea cu eficiență a resurselor și circularitatea acestora, combinate cu transformarea unor părți din sectorul construcțiilor într-un absorbant de carbon, de exemplu prin promovarea infrastructurilor verzi și prin utilizarea de materiale de construcție organice capabile să stocheze carbon, precum lemnul obținut din surse durabile.
- *Standarde de sănătate și de mediu ridicate.* Asigurarea unei calități ridicate a aerului, a unei bune gestionări a apei, a prevenirii dezastrelor și a protecției împotriva pericolelor legate de schimbările climatice, eliminarea și protecția împotriva substanțelor nocive precum azbestul și radonul, siguranța în caz de incendiu și de cutremur. Mai mult, trebuie asigurată accesibilitatea, pentru a obține un acces egal al populației Europenei, inclusiv al persoanelor cu handicap și al persoanelor în vârstă. Clădirile reziliente la schimbările climatice înseamnă clădiri care sunt renovate pentru a fi reziliente la pericole acute și cronice aferente schimbărilor climatice, legate de temperatură, de vânt, de apă și de mase solide, după caz.
- *Abordarea simultană a dublei provocări a tranziției verzi și a celei digitale.* Clădirile inteligente pot permite producerea și utilizarea în mod eficient a energiei din surse regenerabile la nivel de gospodărie, de district sau de oraș. Împreună cu sistemele inteligente de distribuție a energiei, aceasta va permite existența unor clădiri cu un grad ridicat de eficiență și emisii zero.
- *Respectarea esteticii și a calității arhitecturale* (În conformitate cu Declarația de la Davos). Renovarea trebuie să respecte principiile de concepție, de artizanat, de patrimoniu și de conservare a spațiilor publice.

UE a instituit un cadru de reglementare și un set de instrumente de finanțare pentru a promova eficiența energetică, renovarea clădirilor și utilizarea energiei din surse regenerabile la nivel de clădire, de cartier și de district.

(Sursa: Uniunea Europeană;

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:52020DC0662>.

Informații accesate la 07.10.2021; Informații preluurate)

D. „Legea europeană a climei”

(REGULAMENTUL (UE) 2021/1119 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999)

Obiect și domeniu de aplicare

Regulamentul stabilește un cadru pentru reducerea ireversibilă și progresivă a emisiilor antropice de gaze cu efect de seră de către surse și pentru sporirea absorbțiilor de către absorbții reglementate în dreptul Uniunii.

Regulamentul stabilește un obiectiv obligatoriu de realizare a neutralității climatice în Uniune până în 2050, în vederea îndeplinirii obiectivului pe termen lung privind temperatura prevăzut în Acordul de la Paris, și oferă un cadru pentru realizarea de progrese în vederea îndeplinirii obiectivului global în materie de adaptare stabilit în Acordul de la Paris. Regulamentul stabilește, de asemenea, pentru 2030, un obiectiv obligatoriu al Uniunii privind reducerea internă netă a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Regulamentul se aplică emisiilor antropice de către surse și absorbțiilor de către absorbții de gaze cu efect de seră enumerate în partea 2 din anexa V la Regulamentul (UE) 2018/1999.

Obiectivul privind neutralitatea climatică

Cel târziu până în 2050 se asigură un echilibru la nivelul Uniunii între emisiile și absorbțiile de gaze cu efect de seră care sunt reglementate în dreptul Uniunii, astfel încât să se ajungă la zero emisii nete până la acea dată, iar Uniunea urmărește să obțină ulterior un bilanț negativ al emisiilor.

Instituțiile relevante ale Uniunii și statele membre adoptă măsurile necesare la nivelul Uniunii și, respectiv, la nivel național, pentru a permite îndeplinirea colectivă a obiectivului privind neutralitatea climatică, ținând seama de importanța promovării atât a echității și a solidarității între statele membre, cât și a eficienței costurilor în îndeplinirea acestui obiectiv.

Consultanța științifică privind schimbările climatice

Consiliul științific consultativ european privind schimbările climatice servește drept punct de referință pentru UE în ceea ce privește cunoștințele științifice despre schimbările climatice, datorită independenței și competențelor sale științifice și tehnice.

Sarcinile Consiliului consultativ includ:

- (a) examinarea celor mai recente concluzii științifice ale rapoartelor IPCC și a datelor științifice privind clima, în special în legătură cu informațiile relevante pentru Uniune;
- (b) furnizarea de consultanță științifică și emiterea de rapoarte privind măsurile existente și propuse ale Uniunii, obiectivele climatice și bugetele orientative pentru gazele cu efect de seră, precum și coerența acestora cu obiectivele prezentului regulament și cu angajamentele internaționale ale Uniunii în temeiul Acordului de la Paris;
- (c) realizarea de contribuții la schimbul de cunoștințe științifice independente în domeniul modelării, monitorizării, cercetării și inovării promițătoare care contribuie la reducerea emisiilor sau la creșterea absorbțiilor;

- (d) identificarea acțiunilor și oportunităților necesare pentru îndeplinirea cu succes a obiectivelor climatice ale Uniunii;
- (e) informarea cu privire la schimbările climatice și la impactul acestora, precum și stimularea dialogului și a cooperării între organismele științifice din cadrul Uniunii, completând activitatea și eforturile existente.

În contextul consolidării rolului științei în cadrul politicii în domeniul climei, fiecare stat membru este invitat să instituie un organism național consultativ în domeniul climei, responsabil cu furnizarea autorităților naționale relevante de consultanță științifică de specialitate privind politica în domeniul climei, în conformitate cu prevederile statului membru în cauză. Atunci când un stat membru decide să instituie un astfel de organism consultativ, statul membru informează AEM (Agenția Europeană de Mediu) cu privire la aceasta.

Obiective climatice intermediare ale Uniunii

Pentru a îndeplini obiectivul privind neutralitatea climatică, obiectivul climatic obligatoriu al Uniunii pentru 2030 este o reducere internă a emisiilor nete de gaze cu efect de seră (emisii după deducerea absorbțiilor) cu cel puțin 55 % până în 2030 comparativ cu nivelurile din 1990. La îndeplinirea obiectivului, instituțiile relevante ale Uniunii și statele membre acordă prioritate reducerii rapide și previzibile a emisiilor și, totodată, sporirii absorbțiilor de către absorbții naturali.

Pentru a asigura că se depun suficiente eforturi de reducere până în 2030, contribuția absorbțiilor nete la obiectivul climatic al Uniunii pentru 2030 se limitează la 225 de milioane de tone de CO₂ echivalent. Pentru a îmbunătăți absorbantul de carbon al Uniunii în conformitate cu obiectivul de realizare a neutralității climatice până în 2050, Uniunea urmărește să atingă un volum mai mare de absorbant net de carbon în 2030.

În vederea îndeplinirii obiectivului privind neutralitatea climatică, se va stabili un obiectiv climatic la nivelul Uniunii pentru 2040.

Adaptarea la schimbările climatice

Instituțiile relevante ale Uniunii și statele membre asigură progrese continue în ceea ce privește sporirea capacității de adaptare, consolidarea rezilienței și reducerea vulnerabilității la schimbările climatice, în conformitate cu Acordul de la Paris.

Instituțiile relevante ale Uniunii și statele membre se asigură, de asemenea, că politicile de adaptare din Uniune și din statele membre sunt coerente, se susțin reciproc, asigură beneficii conexe pentru politicile sectoriale și acționează în direcția unei integrări mai bune și consecvente a adaptării la schimbările climatice în toate domeniile de politică, inclusiv politicile și acțiunile socioeconomice și de mediu relevante, după caz, precum și în acțiunea externă a Uniunii.

Acestea se concentrează, în special, asupra populațiilor și sectoarelor celor mai vulnerabile și mai afectate și identifică deficiențele în acest sens, în consultare cu societatea civilă.

Statele membre adoptă și pun în aplicare strategii și planuri naționale de adaptare, luând în considerare strategia Uniunii privind adaptarea la schimbările climatice și pe baza unor analize solide, evaluări ale progreselor înregistrate și indicatori în materie de schimbări climatice și vulnerabilitate, în conformitate cu cele mai bune și mai recente dovezi științifice disponibile.

În strategiile lor naționale de adaptare, statele membre țin seama de vulnerabilitatea deosebită a sectoarelor relevante, între care sectorul agricol, sistemele de apă și alimentare, precum și de securitatea alimentară, și promovează soluțiile bazate pe natură și adaptarea bazată pe ecosisteme.

Până la 30 iulie 2022, Comisia adoptă orientări care stabilesc principii și practici comune pentru identificarea, clasificarea și gestionarea prudențială a riscurilor fizice semnificative legate de

climă atunci când planifică, elaborează, execută și monitorizează proiecte și programe pentru proiecte.

Participarea publicului

Comisia colaborează cu toate segmentele societății pentru a le oferi posibilitatea și mijloacele să contribuie activ la o tranziție justă și echitabilă din punct de vedere social către o societate neutră din punct de vedere climatic și rezilientă la schimbările climatice.

Comisia facilitează un proces incluziv și accesibil la toate nivelurile, inclusiv la nivel național, regional și local, cu participarea partenerilor sociali, a mediului academic, a mediului de afaceri, a cetățenilor și a societății civile, pentru schimbul de bune practici și pentru identificarea acțiunilor care contribuie la îndeplinirea obiectivelor prezentului regulament.

Comisia utilizează toate instrumentele adecvate, inclusiv Pactul climatic european, pentru a implica cetățenii, partenerii sociali și părțile interesate și pentru a promova dialogul și difuzarea de informații științifice cu privire la schimbările climatice și la aspectele sociale și legate de egalitatea de gen pe care acestea le implică.

(Sursa: Comisia Europeană,
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1119&from=IT>,
Informații accesate la data de 02.11.2021, Informații prelucrate)

E. Pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”

Ca parte a Pactului verde european, prin Legea europeană a climei, UE și-a stabilit un obiectiv obligatoriu de **realizare a neutralității climatice până în 2050**.

Acest lucru necesită o scădere substanțială a nivelurilor actuale ale emisiilor de gaze cu efect de seră în următoarele decenii.

Ca un pas intermediar către neutralitatea climatică, UE și-a sporit nivelul de ambiție în materie de climă pentru 2030, angajându-se să reducă emisiile cu **cel puțin 55% până în 2030**.

UE lucrează la **revizuirea legislației sale în domeniul climei, energiei și al transporturilor** în cadrul așa-numitului pachet legislativ „Pregătiți pentru 55”, în vederea alinierii legislației actuale la ambițiile pentru 2030 și 2050. Pachetul include, de asemenea, o serie de propuneri noi.

Pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” este un **set de propuneri de revizuire și actualizare a legislației UE** și de punere în aplicare a unor noi inițiative cu scopul de a asigura conformitatea politicilor UE cu obiectivele climatice convenite de Consiliu și de Parlamentul European.

Pachetul de propuneri urmărește să ofere un cadru coerent și echilibrat pentru atingerea obiectivelor climatice ale UE, care să fie **echitabil și just din punct de vedere social**, să mențină și să consolideze **inovarea și competitivitatea** industriei UE, asigurând, în același timp, condiții de concurență echitabile față de operatorii economici din țări terțe și susținând poziția UE de **lider** în lupta globală împotriva schimbărilor climatice.

Pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” include următoarele **propuneri legislative și inițiative de politică**:

- o revizuire a sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii EU ETS (EU Emissions Trading System), inclusiv extinderea acestuia la transportul maritim, revizuirea normelor privind emisiile generate de aviație și instituirea unui sistem separat de comercializare a certificatelor de emisii pentru transportul rutier și clădiri

- o revizuire a Regulamentului privind partajarea eforturilor în ceea ce privește obiectivele de reducere ale statelor membre în sectoarele din afara EU ETS
- o revizuire a Regulamentului cu privire la includerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a absorbțiilor rezultate din activități legate de exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură (LULUCF-Land Use, Land-Use Change and Forestry)
- o revizuire a Directivei privind energia din surse regenerabile
- o reformare a Directivei privind eficiența energetică
- o revizuire a Directivei privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi
- o modificare a Regulamentului de stabilire a standardelor privind emisiile de CO₂ pentru autoturisme și camionete
- o revizuire a Directivei privind impozitarea energiei
- un mecanism de ajustare la frontieră în funcție de carbon
- inițiativa ReFuelEU în domeniul aviației pentru combustibili de aviație derivați din surse regenerabile
- inițiativa FuelEU în domeniul maritim pentru un spațiu maritim european verde
- un fond social pentru climă

(Sursa: Consiliul European, Consiliul Uniunii Europene, <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/green-deal/eu-plan-for-a-green-transition/>, Informații accesate la data de 03.11.2021, Informații prelucrate)

F. Planul de investiții pentru Europa

(Investiții în eficiența energetică și energia din surse regenerabile #investEU)

Fondul european pentru investiții strategice (FEIS), care stă la baza Planului de investiții pentru Europa, poate sprijini investițiile în infrastructura de energie, eficiență energetică și energia din surse regenerabile.

Trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon și creșterea eficienței energetice constituie coordonatele-cheie ale strategiei pentru Uniunea Energiei. Tranziția energetică necesită mobilizarea de investiții considerabile în Europa, și anume: în sectorul energiei electrice, al eficienței energetice a clădirilor și al inovării industriale (aproximativ 21% pentru rețele electrice, aproape 27% pentru producerea de energie electrică și în jur de 51% pentru eficiența energetică).

Deși finanțarea publică la nivel UE și național poate avea un rol important, este evident că partea cea mai mare a investițiilor va trebui să fie mobilizată de pe piață. În consecință, principala provocare este aceea de a asigura o bună funcționare a piețelor energetice, disponibilitatea unor avertizări adecvate de investiții pentru companii și facilitarea accesului la piețele financiare.

Sectorul energetic are un potențial imens pentru crearea de noi locuri de muncă și stimularea creșterii economice în Europa și poate influența pozitiv competitivitatea economiei europene în diferite sectoare de producție și de servicii. Acest lucru va permite, la rândul său, economisirea combustibililor fosili, reducând astfel costul importurilor de energie la nivelul UE.

Părțile interesate din domeniul energiei, atât din sectorul public, cât și privat, pot beneficia de oportunitățile oferite în cadrul Planului de investiții, prin obținerea unei finanțări din Fondul european pentru investiții strategice (FEIS), prin înregistrarea unui proiect în Portalul european pentru proiecte de investiții (PEPI) pentru a atrage potențiali investitori din întreaga lume și prin utilizarea serviciilor oferite de Platforma europeană de consiliere în materie de investiții (EIAH). Oportunitățile aferente FEIS sunt integrate în cadrul Grupului Băncii Europene de Investiții (BEI). Proiectele pot fi depuse direct de către promotori la BEI sau la platformele de investiții create, care pot avea o arie de competență sectorială sau geografică. Datorită deschiderii și flexibilității sale structurale, FEIS reprezintă o soluție deosebit de atractivă pentru investițiile în sectorul energetic.

FEIS poate sprijini dezvoltarea infrastructurii energetice (în special, interconectările), a energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice. Proiectele de eficiență energetică sunt deseori fragmentare, personalizate și de amploare relativ redusă. Drept urmare, generează costuri de tranzație mari pentru societățile de credit, o percepție a riscului relativ ridicată în rândul instituțiilor financiare și neclaritate în analiza rentabilității pentru furnizorii de servicii bancare adresate întreprinderilor. Acești factori explică de ce în prezent se investește puțin în proiectele de eficiență energetică. FEIS își propune să schimbe situația disponibilității de fonduri pe termen lung pentru aceste proiecte. Acesta va contribui la reducerea riscurilor asociate operațiunilor din sectorul eficienței energetice, amplificarea instrumentelor financiare existente sau crearea de mijloace investiționale specifice, care să permită punerea în comun a resurselor de capital și gruparea proiectelor de investiții în portofolii de dimensiuni mai mari.

Oportunitățile oferite în baza Planului de investiții pentru Europa vin în completarea finanțării nerambursabile și instrumentelor financiare puse la dispoziție prin intermediul Fondurilor structurale și de investiții europene (fonduri ESI). FEIS pune la dispoziție instrumente financiare ce acoperă cele mai importante riscuri într-o operațiune. FEIS și fondurile ESI pot fi combinate pentru a mobiliza investiții suplimentare. Acestea se adaugă altor surse de finanțare, cum sunt:

- Fondul european pentru eficiență energetică (EEEF) - un parteneriat public-privat inovator care vizează atenuarea schimbărilor climatice prin măsuri de eficiență energetică și utilizarea energiei din surse regenerabile în Uniunea Europeană.
- Fonduri private pentru eficiența energetică (PF4EE) - un instrument financiar finanțat de UE prin programul LIFE și pus în practică prin Banca Europeană de Investiții (BEI).
- NER 300, unul dintre cele mai mari programe de finanțare din lume, destinat proiectelor demonstrative inovatoare din domeniul energiei cu emisii scăzute de carbon. Programul are scopul de a stimula demonstrațiile de tehnologii de captare și stocare a dioxidului de carbon (CSC) prin mijloace ce asigură protecția mediului, precum și tehnologiile inovatoare în materie de energie din surse regenerabile, la scară comercială, în UE.

(Sursa: Comisia Europeană, Planul de investiții pentru Europa, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/investment-plan-sector-specific-factsheet-ener_ro.pdf, Informații accesate la data de 02.11.2021, Informații prelucrate)

G. Infrastructurile ecologice (IE) avute în vedere în Strategie

Autoritățile naționale joacă un rol esențial în dezvoltarea contextului strategic și a viziunii în ceea ce privește IE, în funcție de modul în care sunt distribuite competențele în statele membre. Aceasta s-ar putea realiza prin oferirea de orientări și îndrumări clare autorităților locale privind modalitățile de planificare și de gestionare a IE, utilizând propriul cadru politic național de planificare pentru a sublinia necesitatea ca autoritățile locale și regionale să aibă în vedere furnizarea de soluții de tip IE în cadrul planificării și al politicii de dezvoltare de la nivel local. Autoritățile naționale ar putea, de asemenea, contribui la colectarea și la schimbul de informații regionale referitoare la IE, în special de bune practici referitoare la conceperea, cartografierea, evaluarea, furnizarea, implementarea și integrarea acestor infrastructuri în cadrul politicilor și al planificării.

Rolul autorităților locale și regionale în reușita implementării infrastructurilor ecologice este, de asemenea, esențială. În majoritatea țărilor europene, aceste autorități sunt responsabile pentru deciziile din domeniul amenajării teritoriului. Ar fi nevoie de colaborarea unor diferite departamente ale administrației, precum cele din domeniul mediului, al planificării, din domeniul agricol și din domeniul social, precum și a trezoreriei. Datorită legăturii lor strânse cu părțile interesate, cu publicul și cu dezvoltatorii locali, autoritățile locale sunt bine plasate pentru a consolida comunicarea, participarea publicului și implicarea părților interesate. Autoritățile locale și regionale ar trebui considerate organizații coordonatoare care realizează planificarea generală detaliată în materie de IE, inclusiv prin evaluarea activelor care aparțin IE și luând în considerare amplasarea acestora, amenințările, constrângerile, prioritățile, oportunitățile și

factorii regionali (geografici, de mediu, sociali, politici, economici etc.).

Crearea și întreținerea IE nu vor fi posibile fără angajamentul deplin al părților interesate și al deținătorilor resurselor, al ONG-urilor și al grupurilor de interese din societatea civilă. Aceștia trebuie să perceapă avantajele pe care le pot aduce IE activelor, resurselor și activităților lor economice, îmbunătățind calitatea deciziilor, promovând un sentiment de proprietate și făcând să crească gradul de conștientizare. Implicarea acestora din stadiile inițiale în deciziile de planificare poate evita apariția unor conflicte și întârzieri ulterioare în cadrul procesului. Sprijinul pentru comunicare și consolidarea capacităților va trebui să fie garantat la toate nivelurile.

Biodiversitatea este variabilitatea organismelor vii provenind din toate sursele, inclusiv ecosistemele terestre, marine și alte ecosisteme acvatice, precum și complexe ecologice din care acestea fac parte. Aceasta cuprinde diversitatea din cadrul speciilor, dintre specii și dintre ecosisteme. Realizarea de conexiuni între biodiversitate și funcționarea ecosistemelor implică localizarea ecosistemelor într-un spațiu cu mai multe variabile, definit de dimensiuni care descriu diversele moduri de a face legături între organisme. Printre exemplele de astfel de dimensiuni se numără diversitatea taxonomică (sau diversitatea speciilor), diversitatea filogenetică (evolutivă), diversitatea funcțională (variații ale gradului de exprimare a mai multor trăsături funcționale), diversitatea din punctul de vedere al interacțiunilor [caracteristicile rețelei (trofice) de legături definite de interacțiunile biotice] și diversitatea peisajului (numărul, distribuția și abundența relativă a unor diverse tipuri de habitat în cadrul unui peisaj)].

Conectivitatea cuprinde două componente, conectivitatea structurală și cea funcțională, și exprimă modul în care sunt configurate peisajele, permițând speciilor să se deplaseze. Conectivitatea structurală, echivalentă cu continuitatea habitatului, este măsurată prin analiza structurii peisajului, independent de orice atribute ale organismelor. Această definiție este adesea utilizată în contextul ecologiei metapopulațiilor. Conectivitatea funcțională reprezintă răspunsul organismului la alte elemente de peisaj decât habitatele sale (cu alte cuvinte matricea elementelor diferite de habitat). Această definiție este adesea utilizată în contextul ecologiei peisajului. Un grad ridicat de conectivitate implică, în general, o fragmentare scăzută.

Un **ecosistem** este un complex dinamic format din comunități de plante, animale și microorganisme și mediul lor abiotic care interacționează într-o unitate funcțională. Din motive practice, este important să se definească dimensiunile spațiale ale ecosistemului în cauză. Ecosistemele sunt adesea grupate în unități care au componente biotice și abiotice specifice similare.

Abordările bazate pe ecosisteme sunt strategii și măsuri care utilizează serviciile multiple ale naturii (cu alte cuvinte acestea sunt soluții bazate pe natură), de exemplu pentru adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor lor. Acestea fac parte din infrastructurile ecologice, deoarece utilizează biodiversitatea și serviciile ecosistemice ca parte a unei strategii de adaptare, pentru a ajuta oamenii să se adapteze la schimbările climatice sau să reducă efectele negative ale acestora — prin conservarea stocurilor de carbon și prin reducerea emisiilor cauzate de degradarea și pierderea de la nivelul ecosistemelor - sau prin ameliorarea stocurilor de carbon, sporindu-se astfel reziliența și reducând vulnerabilitatea. Infrastructurile ecologice adaugă la aceste abordări elemente cu scopuri multiple din domeniul amenajării teritoriului².

Rețelele ecologice sunt o reprezentare a interacțiunilor biotice dintr-un ecosistem în care speciile sunt conectate prin interacțiuni la nivel de perechi. Aceste interacțiuni pot fi trofice sau simbiotice și includ domenii care fac obiectul unei game largi de măsuri de conservare, de la un singur ecoduct până la rețele intercontinentale interconectate de zone protejate și neprotejate. De obicei, măsurile au ca obiectiv menținerea funcționării ecosistemelor pentru a facilita conservarea speciilor și a habitatelor și a promova utilizarea durabilă a resurselor naturale în vederea reducerii impactului activităților umane asupra biodiversității și/sau în vederea creșterii valorii din punctul de vedere al biodiversității a peisajelor gestionate. Pentru a reprezenta părți funcționale ale infrastructurilor ecologice, acestea ar trebui să fie coerente și reziliente. Infrastructurile ecologice includ rețelele ecologice, dar nu se limitează la acestea, datorită funcției

multifuncționale ce se adaugă funcției de conservare a biodiversității căreia îi sunt destinate rețelele ecologice, precum și datorită includerii unor elemente urbane care nu fac parte din rețelele ecologice. Fiecare element de infrastructură ecologică ar trebui să joace un rol în rețea, dar acest lucru nu înseamnă că toate elementele sunt conectate fizic între ele.

Serviciile ecosistemice sunt beneficiile pe care le obțin oamenii de la ecosisteme sau contribuțiile directe și indirecte ale acestora la bunăstarea umană. Printre acestea se numără serviciile de alimentare - de exemplu cu hrană și apă, serviciile de reglare - cum ar fi limitarea inundațiilor și ținerea sub control a bolilor, serviciile culturale - cum ar fi beneficiile spirituale, recreative și culturale. Deoarece oamenii nu utilizează în mod direct servicii de sprijin, cum ar fi ciclul substanțelor nutritive, aceștia nu obțin beneficii de pe urma lor și, ca atare, este posibil ca acestea să nu facă parte din serviciile ecosistemice propriu-zise.

Un **habitat** este locul sau tipul de loc unde există în mod natural un organism sau o populație.

Natura 2000 reprezintă elementul central al politicii UE în domeniul naturii și al biodiversității. Aceasta este o rețea europeană de zone naturale protejate, înființată prin Directiva privind habitatele din 1992, care include zone desemnate în temeiul Directivei privind păsările din 1979. Scopul rețelei este asigurarea supraviețuirii pe termen lung a speciilor și a habitatelor celor mai valoroase și mai amenințate din Europa. Natura 2000 nu este un sistem de rezervații naturale stricte în care este interzisă orice activitate umană. Deși este sigur că rețeaua va include rezervații naturale, majoritatea suprafețelor din această rețea vor rămâne probabil proprietăți private și se va pune accent pe asigurarea, în viitor, a unei gestionări sustenabile a acestor zone din punct de vedere ecologic și economic. De asemenea, rețeaua reprezintă îndeplinirea unei obligații comunitare asumate în temeiul Convenției ONU privind diversitatea biologică.

Capitalul natural este extinderea noțiunii de capital din economie (mijloace de producție fabricate), la bunuri și servicii de mediu. Capitalul natural reprezintă rezerva de ecosisteme naturale care asigură un flux de bunuri și servicii ecosistemice valoroase pentru viitor.

Reziliența descrie capacitatea unui ecosistem de a reveni la starea inițială după ce a fost perturbat.

Componente fizice ale IE: rețeaua de spații verzi în cadrul și prin intermediul căreia sunt susținute funcțiile și procesele naturale.

Tipurile de caracteristici fizice care contribuie la IE sunt diverse, specifice fiecărui amplasament sau loc și depind în foarte mare măsură de scară. La scara locală, parcurile, grădinile, acoperișurile verzi, iazurile, cursurile de apă, pădurile, gardurile vii, pajiștile, siturile dezafectate refăcute și dunele de nisip de coastă pot contribui toate la IE dacă furnizează servicii ecosistemice multiple. Elementele de legătură sunt podurile verzi și scările pentru pești. La scara națională sau regională, marile zone naturale protejate, marile lacuri, bazinele hidrografice, pădurile cu valoare naturală ridicată, pășunile întinse, zonele agricole de mică intensitate, sistemele întinse de dune și lagunele de coastă sunt doar câteva dintre numeroasele exemple. La scara UE, caracteristici transfrontaliere cum ar fi bazinele hidrografice internaționale, pădurile și lanțurile muntoase sunt exemple de infrastructuri ecologice supranaționale din UE. Acestea au un rol important, și anume acela de a furniza beneficii multiple sau de a conecta ecosistemele astfel încât acestea să își poată furniza serviciile specifice.

Proiecte: Intervenții menite să conducă la conservarea, îmbunătățirea sau refacerea naturii, a funcțiilor și a proceselor naturale pentru a asigura serviciile ecosistemice multiple pentru societatea umană.

Planificare: Integrarea conservării, a îmbunătățirii și a refacerii fizice a naturii, a funcțiilor și a proceselor naturale în amenajarea teritoriului și dezvoltarea teritorială și furnizarea în mod durabil a beneficiilor aferente pentru societatea umană.

Nici IE, nici orice altă abordare nu poate să maximizeze simultan toate avantajele, iar compromisurile vor trebui să fie evaluate cu atenție. Cu toate acestea, integrarea considerentelor

ținând de IE în procesele de planificare permite evaluarea tuturor chestiunilor relevante și luarea unei decizii coerente cu scopul de a se obține cât mai multe beneficii posibil. Această „integrare (*mainstreaming*)” a IE în planificare este deosebit de importantă în cazul strategiilor și al planurilor multianuale globale.

Instrumente: Metodologii și tehnici care ajută la înțelegerea valorii beneficiilor pentru societatea umană pe care le oferă natura și la mobilizarea investițiilor necesare pentru a susține și consolida aceste beneficii.

Principalele beneficii ale infrastructurilor ecologice:

Grup de beneficii	Beneficii specifice ale infrastructurilor ecologice
Creșterea eficienței resurselor naturale	Menținerea fertilității solului
	Controlul biologic
	Polenizarea
	Depozitarea resurselor de apă dulce
Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea	Captarea și stocarea carbonului
	Controlul temperaturii
	Controlul daunelor provocate de furtuni
Prevenirea catastrofelor	Controlul eroziunilor
	Reducerea riscului de incendii forestiere
	Reducerea riscurilor de inundații
Gestionarea apei	Gestionarea fluxurilor de apă
	Purificarea apei
	Aprovizionarea cu apă
Gestionarea terenurilor și a solurilor	Reducerea eroziunii solului
	Menținerea și creșterea nivelului de materie organică din
	Creșterea fertilității și a productivității solului
	Atenuarea ocupării terenurilor, a fragmentării și impermeabilizarea solului
	Îmbunătățirea calității terenurilor și creșterea afectivității solului
	Valori imobiliare mai ridicate
Beneficii legate de conservare	Valoarea de existență a habitatului, a speciilor și a diversității genetice
	Valoarea de succesiune și altruistă a habitatelor, a speciilor și a diversității genetice pentru generațiile viitoare
Agricultură și silvicultură	Agricultura și silvicultura multifuncționale reziliente
	Consolidarea polenizării
	Consolidarea combaterii dăunătorilor

Transporturi și energie cu emisii reduse de dioxid de carbon	Soluții de transport mai bine integrate și mai puțin fragmentate
	Soluții energetice inovatoare
Investiții și ocuparea forței de muncă	O mai bună imagine
	Mai multe investiții
	Mai multe locuri de muncă
Sănătate și bunăstare	Productivitatea muncii
	Calitatea aerului și gestionarea zgomotului
	Accesibilitatea pentru exerciții fizice și agrement
Turism și activități de agrement	Condiții sociale și de sănătate mai bune
	Destinații mai atractive
Educație	Gama și capacitățile oportunităților recreative
	Resurse didactice și „laboratorul natural”
Reziliență	Reziliența serviciilor ecosistemice

(Sursa: Comisia Europeană,
https://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/docs/green_infrastructures/sec_155_2013/ro.pdf.

Informații accesate la data de 02.11.2021, Informații prelucrate)

H. Infrastructura verde avută în vedere în Strategie

Peisajul Europei a suferit o mai mare pierdere și fragmentare a habitatelor decât oricare altul. Aceasta constituie o problemă majoră pentru biodiversitate.

Deși zonele naturale importante sunt acum în mare măsură protejate în cadrul Rețelei Natura 2000, speciile încă trebuie să poată circula între aceste zone pentru a supraviețui pe termen lung.

O infrastructură verde va contribui la restabilirea legăturilor între zonele naturale existente și va îmbunătăți calitatea ecologică globală a zonei rurale în ansamblu.

O infrastructură verde va contribui, de asemenea, la menținerea unor ecosisteme sănătoase, pentru ca acestea să ofere în continuare societății servicii valoroase precum aer curat și apă proaspătă.

Investițiile în infrastructura verde se justifică din punct de vedere economic: menținerea capacității naturale, de exemplu prin reducerea efectelor negative ale schimbărilor climatice, este mult mai eficientă din punct de vedere al costurilor decât înlocuirea serviciilor respective pierdute cu soluții tehnologice mult mai costisitoare realizate de om.

Cel mai bun mod de a dezvolta infrastructura verde constă într-o abordare integrată a administrării terenurilor și o amenajare a teritoriului strategică, făcută cu atenție.

Toți utilizatorii de terenuri și toate sectoarele de politici trebuie să se implice de timpuriu în procesul dezvoltării unei infrastructuri verzi, alocându-li-se o parte a responsabilității în cadrul furnizării acesteia.

Peisajul Europei este tot mai fragmentat

Comparativ cu alte regiuni ale lumii, UE face parte dintr-un continent cu o populație destul de densă, o mare parte a terenului fiind utilizată în mod activ. Prin urmare, multe dintre zonele naturale rămase sunt supuse presiunilor și riscă să devină fragmentate. Acest lucru afectează funcționarea ecosistemelor, care necesită spațiu pentru a se dezvolta și pentru a-și îndeplini rolurile.

Ecosistemele sănătoase fac parte din sistemul nostru de susținere a vieții, iar biodiversitatea stă la baza sănătății și stabilității ecosistemelor. Ecosistemele formate dintr-o mare varietate de specii prezintă o probabilitate mai ridicată de a rămâne stabile atunci când se înregistrează unele pierderi sau deteriorări decât ecosistemele cu funcții reduse.

Fragmentarea habitatelor este cauzată de o întreagă serie de factori diferiți legați de schimbările în utilizarea terenurilor, printre care se numără extinderea urbană, infrastructurile de transport și intensificarea practicilor agricole sau silvice.

Fauna trebuie să poată exista în afara zonelor protejate

Zonele de bază - importante pentru speciile și habitatele rare și amenințate - sunt acum protejate în mare măsură prin Rețeaua Natura 2000, care conține 26 000 de situri și acoperă aproximativ 18% din teritoriul UE.

Cu toate acestea, trebuie luate măsuri în privința celor 82% rămase din teritoriu, dacă se dorește să se stăvilească pierderea biodiversității din Europa. Aceasta deoarece plantele și animalele sălbatice trebuie să poată să circule, să migreze, să se disperseze și să facă schimb de populații între zonele protejate pentru a-și asigura supraviețuirea pe termen lung.

Extinderea urbană, practicile agricole sau silvice intensive și rutele de transport prezintă obstacole semnificative și uneori de netrecut în calea circulației speciilor. De asemenea, acestea determină ca mediul în ansamblu să devină mai ostil și inaccesibil faunei.

Crearea unei infrastructuri verzi va contribui la restabilirea legăturilor între zonele naturale existente, de exemplu prin coridoare de trecere a animalelor sau alte locuri de trecere și pasaje ecologice, îmbunătățind, de asemenea, calitatea ecologică generală a mediului în ansamblu pentru ca acesta să respecte mai mult fauna și circulația animalelor sălbatice.

O infrastructură verde contribuie la menținerea unor servicii valoroase ale ecosistemelor

Pierderea zonelor naturale are repercusiuni care se extind dincolo de dispariția speciilor rare. Ecosistemele, care sunt stimulate de diversitatea vieții din cadrul lor, oferă societății o serie de bunuri și servicii valoroase, importante din punct de vedere economic, precum purificarea apei, fertilizarea solului, stocarea carbonului etc.

De asemenea, acestea joacă un rol central în combaterea schimbărilor climatice, protejându-ne împotriva inundațiilor și a altor efecte negative ale modificării condițiilor meteorologice. De exemplu, zonele inundabile intacte joacă un rol important în diminuarea impactului inundațiilor, prin stocarea apei și eliberarea treptată a acesteia în râuri și fluvii.

Pădurile acționează ca rezervoare de carbon și previn eroziunea solului. Zonele umede absorb poluanții și ameliorează calitatea aprovizionării noastre cu apă dulce.

De aceea, investițiile într-o infrastructură verde se justifică din punct de vedere economic. Adoptarea de soluții umane pentru a înlocui serviciile pe care le oferă natura în mod gratuit nu constituie numai o provocare la nivel tehnic, ci este și foarte costisitoare.

Prin urmare, obiectivele globale ale unei infrastructuri verzi la nivel european sunt următoarele:

- menținerea biodiversității Europei, de exemplu asigurând coerența ecologică și conectivitatea Rețelei Natura 2000 (conform articolului 10 din Directiva Habitate);

- protejarea și restaurarea ecosistemelor naturale valoroase la un nivel mai general, pentru ca acestea să poată să furnizeze în continuare servicii valoroase umanității.

Asigurarea condițiilor naturale necesare printr-o abordare mai integrată a utilizării terenurilor

O infrastructură verde în Europa poate fi dezvoltată utilizând o varietate de tehnici. Acestea pot cuprinde, de exemplu:

- Îmbunătățirea conectivității între zonele naturale existente, pentru a contracara fragmentarea și pentru a accentua coerența ecologică a acestora, de exemplu, prin protejarea gardurilor vii, a fâșiilor de vegetație pe marginea câmpurilor, a micilor cursuri de apă;
- Accentuarea permeabilității peisajului, pentru a sprijini dispersarea speciilor, migrația și circulația, de exemplu prin utilizarea terenurilor într-un mod favorabil faunei și florei sau introducerea unor scheme ecologice agricole sau silvice care sprijină practicile agricole extensive;
- Identificarea zonelor multifuncționale. În astfel de zone, utilizarea compatibilă a terenurilor, care susține ecosistemele sănătoase biodiversificate, este favorizată în detrimentul unor practici mai distructive. De exemplu, acestea pot fi zone în care agricultura, silvicultura, activitățile de recreere și conservarea ecosistemelor funcționează toate în același spațiu. Astfel de combinații, cu avantaje de ambele părți sau cu puține dezavantaje și numeroase avantaje, pot aduce beneficii multiple nu numai celor care utilizează terenurile (fermieri, silvicultori, furnizori de servicii de turism etc.), ci și societății în ansamblu, prin furnizarea de servicii valoroase ale ecosistemului, precum purificarea apei sau îmbunătățirea solului și crearea unor spații atrăgătoare „de respiro”, de care oamenii să se bucure.

Amenajarea teritoriului contribuie la crearea unei infrastructuri verzi

În practică, una dintre modalitățile cele mai eficiente de creare a unei infrastructuri verzi este adoptarea unei abordări mai integrate a administrării terenurilor. Aceasta, la rândul său, se realizează cel mai bine printr-o planificare strategică a amenajării teritoriului, care permite investigarea interacțiunilor spațiale între diferite utilizări ale terenurilor într-o arie geografică extinsă (de exemplu, o regiune sau un municipiu). Planificarea strategică este, de asemenea, o modalitate de a reuni diferite sectoare, pentru ca acestea să decidă împreună cu privire la prioritățile locale ale utilizării terenurilor, în mod transparent, integrat și cooperant.

Amenajarea teritoriului poate ghida dezvoltarea de infrastructuri în afara siturilor sensibile, reducând astfel riscul fragmentării suplimentare a habitatelor. De asemenea, aceasta poate identifica modalități de a reconecta la nivel spațial zonele naturale rămase, de exemplu, încurajând proiectele de restaurare a habitatelor în zone importante din punct de vedere strategic sau integrând elemente de conectivitate ecologică (de exemplu ecoducte sau locuri de trecere naturale) în noile scheme de dezvoltare.

Instrumentele financiare ale UE pot fi utilizate pentru a susține dezvoltarea unei infrastructuri verzi

Diferite instrumente financiare ale UE pot fi utilizate pentru a susține crearea unei infrastructuri verzi, pentru a îmbunătăți conectivitatea spațială și pentru a restaura ecosistemele naturale din întreaga zonă rurală. De asemenea, acestea pot fi utilizate pentru a sprijini diversificarea economică a utilizării terenurilor și crearea de zone multifuncționale de utilizare a terenurilor bazate pe menținerea ecosistemelor naturale.

În special, schemele ecologice agricole sau silvice pot susține măsurile de trecere la o producție extensivă, de limitare a utilizării pesticidelor sau îngrășămintelor și de încurajare a practicilor favorabile faunei care urmăresc restaurarea biodiversității și a funcționării ecosistemelor. De asemenea, acestea contribuie la menținerea caracteristicilor peisajului care sunt importante pentru conectivitate precum gardurile vii, marginile necultivate ale câmpurilor, fâșiile forestiere sau cursurile de apă.

De asemenea, sectorul privat aplică în prezent măsuri de compensare în sprijinul biodiversității în cadrul schemelor de dezvoltare, ca parte a programelor de responsabilitate socială a

întreprinderilor. În cazul în care sunt concepute ținând cont de aspectele ecologice, astfel de măsuri au potențialul de a crește semnificativ biodiversitatea zonelor care sunt sărăcite foarte mult din punct de vedere natural.

Componente potențiale ale unei infrastructuri verzi:

- Zone protejate, precum siturile Natura 2000;
- Ecosisteme sănătoase și zone valoroase din punct de vedere natural, în afara zonelor protejate, precum zonele inundabile, zonele umede, zonele de coastă, pădurile naturale etc.;
- Caracteristicile naturale ale peisajului, precum mici cursuri de apă, fâșii de păduri, garduri vii, care pot acționa în calitate de coridoare ecologice sau refugii pentru faună;
- Fâșii restaurate de habitat, care au fost create având în vedere anumite specii, de exemplu, pentru a contribui la extinderea dimensiunii unei zone protejate, la sporirea zonelor de hrană, de creștere sau de repaus pentru speciile respective și pentru a le ajuta în procesul de migrație/dispersie;
- Caracteristici artificiale precum ecoductele sau pasajele ecologice, care sunt concepute pentru a sprijini circulația speciilor dincolo de barierele insurmontabile ale peisajului;
- Zone multifuncționale, în care utilizarea terenurilor care contribuie la menținerea sau restaurarea ecosistemelor sănătoase biodiversificate este favorizată în detrimentul altor activități incompatibile;
- Zone în care sunt puse în aplicare măsuri pentru a ameliora calitatea ecologică generală și permeabilitatea peisajului;
- Elemente urbane, precum parcuri verzi, pereți verzi și acoperișuri verzi, care găzduiesc biodiversitatea și permit ca ecosistemele să funcționeze și să furnizeze servicii prin conectarea zonelor urbane, periurbane și rurale;
- Elemente naturale care contribuie la adaptarea la schimbările climatice și la reducerea acestora, precum mlaștini, turbării și păduri inundabile – pentru prevenirea inundațiilor, depozitarea apei și aportul de CO₂, oferind spațiu speciilor pentru a reacționa la condițiile climatice în schimbare.

(Sursa: Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/factsheets/green_infra/ro.pdf

Informații accesate la data de 02.11.2021, Informații prelucrate)

I. Infrastructura verde-albastră avută în vedere în Strategie

Majoritatea tipurilor de activități ce pot fi realizate în proiecte implementate în domeniul infrastructurii verde-albastre se regăsesc în studiul "Analiză regională privind infrastructura verde-albastră în Regiunea Sud Muntenia, Romania, octombrie 2021, secțiunea Potențiale tipologii de infrastructură verde-albastră".

O tipologie este compusă din mai multe funcții și este adaptată contextului local. Specificațiile tipologiilor ar trebui să considere managementul cantității apelor pluviale drept element central al proiectului și să ia în considerare calitatea apei și îmbunătățirile aspectelor de mediu, cultură și de agrement ce rezultă din implementarea infrastructurii verde-albastră.

Soluțiile de infrastructura verde-albastră sunt bazate pe imitarea mediului natural și sunt proiectate pentru a conecta funcțiile hidrologice urbane (albastru) și spațiile de agrement permeabile (verde). Acest tipuri de intervenții pot remedia probleme tipice de drenaj, cum ar fi calitatea apei și inundațiile extreme. La nivel local, aceste soluții pot genera beneficii sociale și pot îmbunătăți calitatea mediului.

La o scară mai mare, acestea pot aborda provocările aduse de expansiunea urbană și de schimbările climatice.

Descrierea tipurilor de elemente din componența infrastructurii verde-albastră și tipurile de activități ce pot fi realizate în proiecte implementate în domeniul infrastructurii verde-albastre se regăsesc mai jos.

Soluțiile de infrastructură verde-albastră sunt bazate pe imitarea mediului natural și sunt proiectate pentru a conecta funcțiile hidrologice urbane (albastru) și spațiile de agrement permeabile (verde). Soluțiile de infrastructură verde-albastră pot remedia probleme tipice de drenaj, cum ar fi calitatea apei și inundațiile extreme. La nivel local, aceste soluții pot genera beneficii sociale și pot îmbunătăți calitatea mediului. La o scară mai mare, acestea pot aborda provocările aduse de expansiunea urbană și schimbări climatice.

Infrastructura verde-albastră include componente precum bazine de bioretenție, rezervoare de ploaie, pavaj permeabil, străzi verzi, acoperișuri verzi, sisteme de reutilizarea a apei, zone umede și parcuri inundabile. Acolo unde este necesar, infrastructura verde-albastră este susținută de infrastructură și tehnologiile gri, tradiționale. Putând fi aplicată la orice scară, infrastructura verde-albastră poate fi utilizată pentru a îmbunătăți în mod direct calitatea apei și ecologia cursurilor de apă. Aceste soluții pot fi folosite pentru a adresa problemele de capacitate a sistemelor de colectare și pentru a reduce riscul de inundații.

Când soluțiile de infrastructură verde-albastră sunt considerate o abordare comună și acceptată de comunitate și agenții guvernamentale, beneficiile cumulative pot fi realizate.

Dezvoltarea de spații verzi-albastre, multifuncționale, poate mari premisele de mobilitate, spații sociale și poate crește valoarea economică.

În orașe precum Copenhaga, New York și Singapore, apa este un element central în planificarea urbană integrată.

Infrastructura verde-albastră este elementul comun ce atrage toate părțile interesate spre o viziune comună.

La nivel local, Regiunea Sud-Muntenia din România se confruntă cu un număr mare de provocări de mediu cum ar fi secetă, inundații, poluare a aerului, pierderea biodiversității etc.

Au fost însă identificate potențiale intervenții de infrastructură verde-albastră, care ar putea fi finanțate și implementate în Regiunea Sud-Muntenia, în cadrul Programului Operațional Regional 2021-2027.

Soluții de infrastructură verde-albastră:

1. Soluții Smart Home:

Rezervor de colectare a apei de ploaie și grădină de ploaie

Beneficii:

Utilizare redusă a apei potabile, mai puține scurgeri și dependență de rețelele de drenaj, creșterea valorii proprietății

2. Străzi verzi:

Bioretenție

Beneficii:

Comunități mai verzi, mai puțină poluarea a apei de ploaie, reîncărcarea acviferelor

3. Parcuri inundabile:

Sisteme de retenție a apelor pluviale

Beneficii:

Parcuri cu dublă utilizare, comunitate și estetică îmbunătățite, protecție împotriva inundațiilor

4. Porturi curate:

Maluri curate ce facilitează activități

Beneficii:

Calitatea apei bună pentru înot și mediu marin sănătos

5. Cursuri de apă curate

Cursuri de apă sănătoase în mediul urban

Beneficii:

Zone ecologice naturale, curate și reziliente

6. Acvifere reîncărcate

Aprovizionare fiabilă a apei de băut

Beneficii:

Apă de băut curată

POTENȚIALE TIPOLOGII DE INFRASTRUCTURA VERDE-ALBASTRĂ

O tipologie este compusa din mai multe funcții și este adaptată contextului local. Specificațiile tipologiilor ar trebui să considere managementul cantității apelor pluviale ca element central al proiectului, și să ia în considerare calitatea apei și îmbunătățirile aspectelor de mediu, cultură și de agrement care rezultă din implementarea infrastructurii verde-albastră.

Acoperișuri și pereți verzi

Integrarea vegetației și potențialului de stocare a apei pluviale în structura noilor clădiri și infrastructuri este un prim pas în a preveni inundațiile cauzate de ploi torențiale. Cu un potențial multifuncțional, acoperișurile și pereții verzi înlocuiesc suprafețele neutilizate și materialele rigide cu vegetație și materiale cu capacitate de absorbție a apei de ploaie. Cele mai notabile beneficii ale acoperișurilor și pereților verzi sunt reducerea efectului de insulă de căldură urbană și îmbunătățirea calității apei.

Rezervor de colectare a apei pluviale

Un rezervor de colectare a apei de ploaie este un recipient de reținere folosit pentru colectarea și stocarea apei care poate fi reutilizată în scopuri nepotabile. Rezervoarele de colectare a apei de ploaie sunt, în general, folosite pentru a suplimenta sistemele de alimentare cu apă; se folosesc la nivel local, atât pentru uz exterior, cum ar fi irigarea, cât și pentru uz intern, spre exemplu reîncărcarea vasului de toaletă.

Pavaje permeabile

Pavajele permeabile sunt suprafețe alcătuite din materiale rigide, care asigură percolarea apelor pluviale. Materialele pot fi beton sau asfalt poros, pavele permeabile, pavele poroase etc. Curgerea apei pluviale de suprafață către sistemul de colectare este încetinită prin infiltrare, este stocată temporar și eliberată lent, rezultând în reținerea debitului de vârf.

Zone de baltă

Zonele de baltă construite sunt zone inundabile ce conțin vegetație deasă de plante iubitoare de apă și imită procesul natural de purificare a apei prin filtrare și absorbție biologică având ca scop eliminarea contaminanților din apele pluviale.

Bazin de bioretenție

Bazinele de bioretenție sunt bazine de mică adâncime utilizate pentru a încetini și trata scurgerea apelor pluviale. Fiind de dimensiuni mici, deseori sunt folosite pentru a crea conexiuni între alte elemente de infrastructură verde-albastră. Aceasta soluție poate fi integrată la nivel de cartier în parcuri de dimensiuni mici și poate conține elemente precum grădini de ploaie, șanțuri sau jardiniere.

Canal urban

Canalele urbane sunt proiecte de infrastructură de dimensiuni mari care implică, de obicei, restaurarea unui pârâu sau a unui râu într-o zonă urbană densă. Acestea pot fi proiectate pentru a crea zone verzi, de agrement, crescând în același timp biodiversitatea și capacitatea de reținere a apei pluviale.

Restaurarea cursurilor de apă

Restaurarea cursurilor de apă și reprofilarea malurilor de apă în mediul urban pot ajuta la mărirea capacității de retenție și detenție a apele pluviale și se pot reduce inundațiile din aval. Prin includerea de elemente naturale se poate îmbunătăți calitatea apei și se pot crea beneficii sociale și ecologice.

Bazin subteran

Un bazin subteran este un sistem îngropat, care stochează apa pluvială, fie pentru reținere, fie în scopuri de reutilizare, cum ar fi irigarea. Acestea sunt dimensionate pentru a gestiona excesul de scurgere a apelor pluviale care nu poate fi stocat de nicio altă componentă tradițională sau elemente de infrastructură verde-albastră. Este adesea conectat la un sistem de drenaj primar unde se descarcă, prin intermediul unui regulator, și apoi se eliberează pentru a reduce debitările de vârf în aval.

Drumuri Cloudburst

Drumurile Cloudburst sunt folosite pentru a canaliza și direcționa apa provenită din ploii torențiale. Aceste străzi au profil în formă de V și borduri înălțate, pentru a se asigura că apa va curge în mijlocul drumului, departe de clădiri. În plus, la marginea drumului pot fi stabilite canale, astfel încât apa să curgă în râuri urbane sau fâșii verzi.

Bulevard cu funcție de reținere a apei

Bulevardele cu funcție de reținere a apei sunt asemănătoare ca dimensiune cu drumurile Cloudburst, dar încorporează spații verzi care pot reține apele pluviale, permițând în același timp utilizarea regulată a traficului pe stradă. Aceste soluții pot fi foarte eficiente de-a lungul arterelor urbane de dimensiuni mari.

Parcurile inundabile

Parcurile inundabile și spațiile de recreere reprezintă cea mai mare oportunitate pentru reținerea de volume mari de apă în zonele urbane. Acestea pot fi amplasate în tot bazinul hidrografic și pot fi dotate cu sisteme de transport a apelor pluviale sau corpuri de apă adiacente. Parcurile inundabile pot găzdui o combinație de servicii hidrologice, inclusiv îmbunătățirea calității apei prin filtrare, reținere și infiltrare.

Conductele Cloudburst

Conductele Cloudburst gestionează apa de ploaie în același mod ca și drumurile Cloudburst. Sunt amplasate chiar sub nivelul străzii, pentru a asigura conectarea la alte soluții de suprafață. Această soluție este utilizată dacă spațiul este limitat, de exemplu drumuri de mici dimensiuni.

Wet Plazas

Piațetele sau spațiile publice inundabile sunt o oportunitate excelentă pentru reținerea volumelor mari de apă în mediile urbane dense. De obicei, aceste spații sunt construite din materiale rigide, dar au capacitatea de a colecta și reține apele pluviale pentru a reduce inundațiile în aval. Acestea pot fi dotate cu sisteme de drenaj, pentru a permite spațiilor inundabile să revină rapid la utilizarea normală.

Străzi verzi

Străzile verzi (inclusiv căile feroviare, liniile de tramvai, traseele de biciclete, străzile pietonale) sunt amplasate în conexiune cu drumurile Cloudburst sau zonele de retenție. Străzile verzi prezintă o combinație de elemente cum ar fi: canale la scară mică, jardiniere cu apă pluvială sau pavaj permeabil. Astfel, apa pluvială este colectată și apoi redirecționată către drumurile Cloudburst.

Parcuri și grădini

Parcurile și grădinile sunt exemple de infrastructură verde ce pot găzdui soluții de gestionare a apelor pluviale, cum ar fi grădini de ploaie, sisteme de filtrare naturală, sisteme de infiltrare etc.. Parcurile și grădinile prezintă oportunități pentru îmbunătățirea calității aerului și reducerea

efectului de insulă de căldură urbană, încorporând un design multifuncțional care sporește beneficiile socio-economice și ecologice.

Păduri urbane

Pădurile urbane sunt soluții ecologice extrem de eficiente pentru îmbunătățirea calității spațiului verde în limitele orașului. Caracteristicile pădurii urbane sunt: plantate în zone de dimensiuni mari, vegetație densă, înaltă, cu puține sau fără facilități. Pădurile urbane sunt benefice pentru atenuarea efectului de insulă de căldură, sporirea biodiversității și consolidarea ecosistemelor urbane.

Împădurirea și reîmpădurirea

Împădurirea și reîmpădurirea presupun plantarea sau creșterea pădurilor în zone cu risc ridicat. Pe lângă valoarea ecologică, împădurirea și reîmpădurirea pot atenua alunecările de teren și inundațiile, servind drept bureți, captând apa după ploi abundente și eliberând-o în căile de apă, reducând incidența inundațiilor și menținând debitul cursului în perioadele secetoase.

Maluri active

Malurile active prezintă oportunități de integrare a soluțiilor multifuncționale, care combină protecția împotriva inundațiilor și facilitățile publice. În timp ce îndeplinesc o funcție utilitară esențială de protecție, malurile de apă pot fi amenajate pentru a îmbunătăți calitatea spațiului și pot contribui la valorile estetice, funcționale și culturale ale peisajelor urbane.

Parcuri tematice

Infrastructura verde-albastră poate găzdui o varietate de funcții, cum ar fi grădini botanice sau zoologice, parcuri de distracție și evenimente temporare. Parcurile tematice sunt un bun exemplu pentru multifuncționalitatea și valoarea adăugată a infrastructurii verde-albastră, deoarece sporesc beneficiile socio-economice.

Pădurile orbitale

Pădurile orbitale sunt un sistem de păduri interconectate, dens plantate, ce înconjoară orașele și acționează ca o barieră verde. Pădurile orbitale sunt deosebit de eficiente pentru atenuarea poluării, controlul eroziunii solului și îmbunătățirea biodiversității. Acestea au și capacitatea de a atenua efectele furtunilor de praf și zăpada.

Parcurile de buzunar

Parcurile de buzunar sunt spații verzi mici, cu valoare recreativă, care dețin potențialul de a integra soluții de gestionare a apelor pluviale, cum ar fi sisteme de infiltrare, grădini de ploaie, bazine de retenție a apei. Scara lor mică se pretează la implementarea treptată pe o zonă mai mare.

(Sursa: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, Broșura "Analiză regională privind infrastructura verde-albastră în Regiunea Sud Muntenia, România, octombrie 2021, secțiunea Potențiale tipologii de infrastructură verde-albastră, întocmit de Ramboll și finanțat prin POAT 2014-2020,

https://www.adrmuntenia.ro/index.php/download_file/article/644/EBRD_BGI_Typologies_Ro.pdf. Informații accesate la 02.11.2021; Informații prelucrate)

J. Sisteme alternative de producere a energiei (Surse regenerabile)

Sursele regenerabile de energie (energia eoliană, energia solară, energia hidroelectrică, energia oceanelor, energia geotermală, biomasa și biocombustibilii) constituie alternative la combustibilii fosili, care contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la diversificarea ofertei de energie și la reducerea dependenței de piețele volatile și incerte ale combustibililor fosili, în

special de petrol și gaze. Legislația UE privind promovarea surselor regenerabile a evoluat semnificativ în ultimii ani. În 2009, liderii UE au stabilit obiectivul ca, până în 2020, 20 % din consumul de energie al UE să provină din surse regenerabile de energie. În 2018, s-a stabilit obiectivul ca, până în 2030, 32 % din consumul de energie al UE să provină din surse regenerabile de energie. În prezent au loc dezbateri privind cadrul de politici viitor pentru perioada de după 2030.

*(Sursa: Parlamentul European,
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/70/energia-din-surse-regenerabile>,
Informații accesate la 14.05.2021, Informații prelucrate)*

Sistemele alternative de producere a energiei, cum ar fi sistemele descentralizate de alimentare cu energie utilizând surse regenerabile de energie: instalații cu captatoare solare termice sau electrice, instalații cu panouri solare fotovoltaice, microcentrale care funcționează în cogenerare de înaltă eficiență și sisteme centralizate de încălzire și/sau de răcire, pompe de căldură și/sau centrale termice sau centrale de cogenerare pe biomasă, schimbătoare de căldură sol-aer, recuperatoare de căldură, au rolul de a reduce consumurile energetice din surse convenționale și a emisiilor de gaze cu efect de seră etc.

În orașul Pucioasa sunt foarte puține sisteme alternative de producere a energiei, însă administrația publică locală implementează o serie de proiecte cu finanțare UE, prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care se vor finaliza până la data de 31.12.2023, proiecte care prevăd instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei: panouri solare, pompe de căldură etc., alături de alte măsuri pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor.

*(Sursa: Primăria orașului Pucioasa;
Informații preluate la data de 25.06.2020; Informații prelucrate și interpretate)*

3.1.4.8 Digitalizarea

Digitalizarea are potențialul de a oferi soluții pentru multe dintre provocările cu care se confruntă Europa și cetățenii europeni. Tehnologiile digitale schimbă atât modul în care comunică oamenii, cât și modalitatea în care aceștia trăiesc și muncesc.

Situația creată de pandemia de COVID-19 a dat UE un nou impuls pentru a depune eforturi în scopul accelerării tranziției tehnologice.

Soluțiile digitale contribuie la crearea de locuri de muncă, la progresul educației, la stimularea competitivității și a inovării și pot îmbunătăți viețile cetățenilor.

Tehnologia digitală joacă un rol esențial în transformarea economiei și a societății europene, pentru a realiza o UE neutră din punct de vedere climatic până în 2050, obiectiv convenit de liderii UE.

Protejarea valorilor UE, precum și a drepturilor fundamentale și a securității cetățenilor este un element-cheie al tranziției digitale. UE vizează o abordare centrată pe factorul uman.

Pentru următorii ani, Comisia propune concentrarea pe trei obiective cheie pentru a se asigura că soluțiile digitale „ajută Europa să-și continue propriul drum spre o transformare digitală care să funcționeze în beneficiul oamenilor, prin respectarea valorilor europene”:

- Tehnologia care “lucrează” pentru oameni, într-o economie puternică și competitivă, care stăpânește și modelează tehnologia;

- O economie corectă și competitivă, în care companiile de toate dimensiunile și din orice sector pot concura în condiții egale și pot dezvolta, comercializa și utiliza tehnologii, produse și servicii digitale la o scară care le crește productivitatea și competitivitatea globală;
- O societate deschisă, democratică și durabilă, fundamentată pe “calea europeană de transformare digitală” care îmbunătățește valorile democratice, respectă drepturile fundamentale și contribuie la combaterea schimbărilor climatice.

(Sursa: Ministerul Afacerilor externe,

<https://www.mae.ro/node/55119>.

Informații accesate la data de 15.11.2021; Informații prelucrate)

Busola pentru dimensiunea digitală 2030: modelul european pentru deceniul digital

(COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR)

Viziunea pentru 2030: mai multă putere de acțiune pentru cetățeni și întreprinderi.

Pentru a transpune aspirațiile digitale ale UE pentru 2030 în obiective concrete și pentru a se asigura că aceste obiective vor fi îndeplinite, Comisia propune instituirea unei busole pentru dimensiunea digitală.

Busola se va baza pe un sistem de monitorizare îmbunătățit, care va urmări traiectoria UE în ceea ce privește ritmul transformării digitale, lacunele în ceea ce privește capacitățile digitale strategice europene, precum și punerea în aplicare a principiilor digitale. Aceasta va include mijloacele de realizare a viziunii și va stabili principalele etape de parcurs structurate în jurul celor patru puncte cardinale.

Primele două sunt axate pe capacitățile digitale în materie de infrastructuri și educație și competențe, iar celelalte două sunt axate pe transformarea digitală a întreprinderilor și a serviciilor publice.

Cele patru puncte cardinale pentru trasarea traiectoriei UE:

1. O populație cu competențe digitale și profesioniști înalt calificați în domeniul digital

Până în 2030: pe lângă obiectivul privind competențele digitale de bază stabilit în Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale, să fie 20 de milioane de specialiști TIC angajați în UE, cu asigurarea parității între femei și bărbați.

2. Infrastructuri digitale durabile, sigure și performante

Până în 2025: Europa să dispună de primul său calculator cu accelerare cuantică, urmând apoi ca Europa să se afle în avangarda capacităților cuantice până în 2030.

Până în 2030:

- toate gospodăriile europene să dispună de o rețea gigabit, iar toate zonele populate, de 5G.
- producția de semiconductori de ultimă generație și durabili în Europa, inclusiv procesoarele, să reprezinte cel puțin 20 % din producția mondială ca valoare (ceea ce înseamnă capacități de producție cu noduri mai mici de 5 nm, cu obiectivul de a ajunge la noduri de 2 nm și de 10 ori mai eficiente din punct de vedere energetic decât în prezent.
- 10 000 de noduri periferice foarte sigure și neutre din punct de vedere al impactului asupra climei să fie implementate în UE; acestea vor fi distribuite astfel încât să garanteze accesul la servicii de date cu latență redusă (câteva milisecunde), indiferent de locul în care sunt situate întreprinderile.

3. Transformarea digitală a întreprinderilor

Până în 2030:

- 75 % dintre întreprinderile europene să folosească servicii de cloud computing, Big Data și inteligența artificială;
- peste 90 % dintre IMM-urile europene să ajungă cel puțin la un nivel de bază de intensitate digitală;
- Europa își va lărgi portofoliul de întreprinderi inovatoare în faza de extindere și va îmbunătăți accesul acestora la finanțare, ceea ce va duce la dublarea numărului de unicorni în Europa.

4. Digitalizarea serviciilor publice

Până în 2030:

- serviciile publice esențiale disponibile pentru cetățenii și întreprinderile europene să fie furnizate 100 % în mediul online;
- 100 % din cetățenii europeni să aibă acces la dosarele medicale (dosare electronice);
- 80 % din cetățenii să utilizeze o soluție de identificare digitală.

(Sursa: Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_21_983.

Informații accesate la data de 15.11.2021; Informații prelucrate)

Calea către transpunerea în realitate a „Deceniului digital”: guvernanta comună și investiții coordonate pentru transformarea digitală a UE până în 2030.

Calea propusă pentru a transpune în realitate „Deceniul digital” va institui un ciclu anual de cooperare și va introduce un mecanism de coordonare a investițiilor între Comisie și statele membre, în vederea atingerii obiectivelor „Deceniului digital” al UE pentru 2030.

Mecanismul de cooperare ar include:

- un sistem de monitorizare structurat, transparent și comun, bazat pe indicele economiei și societății digitale (DESI), care va permite măsurarea progreselor înregistrate în direcția atingerii fiecăruia dintre obiectivele pentru 2030
- un raport anual privind stadiul îndeplinirii obiectivelor deceniului digital, în care Comisia evaluează progresele înregistrate și formulează recomandări privind acțiunile de întreprins
- foi strategice de parcurs multianuale privind deceniul digital, în care statele membre își prezintă politicile și măsurile adoptate sau planificate pentru a sprijini realizarea obiectivelor pentru 2030
- un cadru structurat pentru a examina și aborda domeniile în care nu se fac progrese suficiente, prin angajamente comune între Comisie și statele membre
- un mecanism de sprijinire a implementării proiectelor multinaționale

(Sursa: Uniunea Europeană,

<https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/b8937194-19b8-11ec-b4fe-01aa75ed71a1/language-ro>.

Informații accesate la data de 15.11.2021; Informații prelucrate;

Comisia Europeană,

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_ro,

Informații accesate la data de 15.11.2021; Informații prelucrate)

3.1.4.9 Intervenții Smart City

Potrivit Comisiei Europene:

(https://ec.europa.eu/info/eu-regional-and-urban-development/topics/cities-and-urban-development/city-initiatives/smart-cities_en#what-are-smart-cities), un oraș inteligent este un

loc în care rețelele și serviciile tradiționale devin mai eficiente prin utilizarea tehnologiilor digitale și de telecomunicații în beneficiul locuitorilor și al întreprinderilor.

Un oraș inteligent depășește utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) pentru o mai bună utilizare a resurselor și mai puține emisii.

Înseamnă rețele de transport urban mai inteligente, instalații de alimentare cu apă și de eliminare a deșeurilor îmbunătățite și modalități mai eficiente de iluminare și încălzire a clădirilor.

De asemenea, înseamnă o administrație a orașului mai interactivă și mai receptivă, spații publice mai sigure și satisfacerea nevoilor unei populații în vârstă.

Orașele inteligente sunt inovatoare, rețelele și serviciile tradiționale devenind mai eficiente prin utilizarea tehnologiilor digitale, creând astfel orașe mai favorabile incluziunii, mai sustenabile și mai conectate în beneficiul locuitorilor, al administrațiilor publice și al întreprinderilor.

Orașele inteligente sunt orașe capabile să colecteze și să analizeze cantități mari de date, pentru a automatiza procesele, pentru a îmbunătăți calitatea serviciilor, pentru a oferi feedback semnalului pieței utilizatorilor și pentru a lua decizii mai bune.

Un oraș inteligent durabil este un oraș inovator, care folosește TIC și alte mijloace pentru a îmbunătăți calitatea vieții, eficiența funcționării și a serviciilor urbane și a competitivității, asigurându-se în același timp că satisface nevoile generațiilor prezente și viitoare în ceea ce privește aspectele economice, sociale, de mediu, precum și aspecte culturale.

Un oraș cu adevărat inteligent îmbunătățește calitatea vieții pentru cetățeni și vizitatori.

Tehnologiile „smart” reprezintă produse, echipamente sau componente ce conțin unități de procesare a datelor, senzori, sunt programabile și au capacități de conectare la Internet sau alte rețele de date, fiind utilizate în scopul culegerii de date din mediul înconjurător, îndeplinirii de comenzi primite, transmiterii și recepției de date și interacțiunii cu omul sau cu alte sisteme sau echipamente.

Serviciile „smart” reprezintă acele servicii destinate cetățenilor sau mediului de afaceri dintr-o comunitate sau localitate, furnizate public cu ajutorul sau prin intermediul tehnologiilor „smart”.

Comunitățile/localitățile „smart” reprezintă comunități sau localități care utilizează în mod curent servicii „smart” pentru satisfacerea nevoilor sau cerințelor particulare identificate sau manifestate de cetățenii sau mediul de afaceri din aria geografică acoperită.

Comunitățile/localitățile integral „smart” reprezintă comunități sau localități în care toate nevoile identificate sau manifestate de cetățenii sau mediul de afaceri din aria geografică acoperită sunt satisfăcute numai prin utilizarea de servicii „smart”.

Comunitățile/localitățile furnizoare de servicii „smart” reprezintă comunități sau localități „smart” care furnizează servicii „smart” de utilitate pentru comunitățile sau localitățile din vecinătatea lor.

Smart city/community poate fi descris ca fiind o comunitate dotată cu următoarele atribute: clădiri inteligente, energie inteligentă, mobilitate inteligentă, tehnologie inteligentă, sistem de siguranță inteligent, cetățeni inteligenți, infrastructură inteligentă, sistem de sănătate inteligent și conducere și educație inteligente.

Reducerea consumului general de energie și materiale prin utilizarea tehnologiilor „smart” și a datelor colectate de la echipamentele utilizate în furnizarea serviciilor „smart”, proiectarea inteligentă a dezvoltării localităților, sunt metode prin care comunitățile umane sub coordonarea unei administrații „smart” pot atinge sinergia necesară pentru o dezvoltare durabilă.

Infrastructură și comunicații electronice

Smart city, respectiv „smart” community, este un concept foarte dinamic, un proces de transformare continuă prin inovare tehnologică, urbanistică sau managerială, un proces, sau o serie de pași, prin care orașele devin mai „locuibile” și reziliente și, astfel, mai apte să răspundă rapid noilor provocări ce apar. Cum abordarea soluțiilor „smart” nu se poate face fără a lua în calcul infrastructurile de bază, cum ar fi cele de utilități publice (canalizare, apă, gaze naturale, energie electrică, transport, etc.), peste care sunt dezvoltate infrastructurile moderne de comunicații electronice, reiese că smart city/community poate fi descris ca fiind o comunitate dotată cu următoarele atribute: clădiri inteligente, mobilitate inteligentă, infrastructură inteligentă, tehnologie inteligentă, energie inteligentă, cetățeni inteligenți și conducere și educație inteligente.

Energie verde și mediu

Pentru a asigura și păstra pe termen îndelungat echilibrul cu mediul înconjurător, cu natura, este necesar să identificăm și să aplicăm soluții inteligente în absolut toate domeniile de acțiune, pornind de la infrastructură și energie și mergând până la sănătate, educație și mobilitate.

Promovarea proiectelor care vizează utilizarea la nivelul fiecărui imobil (clădire) a panourilor solare pentru producerea apei calde și a panourilor fotovoltaice, în vederea producerii energiei electrice reprezintă una din metodele mai accesibile pentru creșterea treptată a gradului de utilizare a tehnologiilor de producere a energiei verzi. În situația în care această abordare este sprijinită și de către stat, prin finanțarea proiectelor din fonduri naționale, comunitare sau alte fonduri disponibile, se creează premisele de scădere a costurilor energiei verzi și de creștere a momentum-ului necesar implementării și utilizării pe scară globală atât a energiei verzi, cât și a tehnologiilor „smart” complementare, precum cele pentru controlul iluminatului de interior și exterior, controlul parametrilor ambienali (temperatură, umiditate etc), creșterea calității aerului în incinte, controlul consumului de energie electrică etc, realizate local sau de la distanță, prin Internet.

De asemenea, utilizarea pe scară largă a pompelor de căldură, sau a surselor geotermale (acolo unde acestea sunt mai ușor accesibile), pot reprezenta soluții de viitor. Mai mult, cogenerarea reprezintă o alternativă eficientă de producere a energiei termice și electrice ce poate fi implementată și utilizată de comunități și localități în care există capacități suficiente de producție.

În ceea ce privește mediul înconjurător, este esențială monitorizarea principalilor parametri ai acestuia, pentru a avea în timp real informații referitoare la calitatea aerului, a apei în natură, a naturii și resurselor naturale în general. Prin aceasta înțelegem identificarea în stare incipientă sau chiar prevenirea unor situații sau evenimente care pot duce la alterarea condițiilor de mediu și pot influența calitatea sau chiar existența vieții pe anumite arii geografice ce prezintă diverse riscuri specifice. Din aceste perspective, conceptul propus de comunități „smart” vizează monitorizarea permanentă a calității mediului înconjurător (aer, apă, reziduuri, fonic-sonor), precum și datelor referitoare la temperatură, viteza vântului, precipitații, emanații, presiune atmosferică, etc. Completat cu utilizarea acestor date colectate în procesul de dezvoltare planificată a localităților și activităților, comunitățile umane se îndreaptă treptat spre dezvoltarea durabilă, ca pilon de bază pentru respectarea naturii și menținerea condițiilor de mediu în parametri care facilitează continuitatea vieții umane.

Siguranță publică

În acest context, sintagma siguranță și securitate publică include măsuri de prevenire și răspuns atât în ceea ce privește vătămări intenționate sau accidentale, cât și în ceea ce privește situații de urgență, calamitate, sau dezastru natural.

Evoluția tehnologică modernă aduce cu sine unele riscuri, dar și beneficii în creșterea nivelului de siguranță și securitate publică. Tehnologiile „smart”, împreună cu tehnologiile mobile, permit, în prezent, o paletă largă de servicii destinate cetățenilor.

În acest sens, următoarele categorii de servicii „smart” (prin utilizarea tehnologiilor „smart”) sunt considerate importante pentru comunitate:

- Măsuri privind siguranța și securitatea copiilor și tinerilor în interiorul și în proximitatea unităților de învățământ, locurilor de joacă și altor areale în mod uzual frecventate de copii și tineri;
- Măsuri privind securitatea bătrânilor în public și în privat, în special în condiții climatice dificile acestora;
- Măsuri privind detectarea timpurie a situațiilor violente, potențial conflictuale, sau generatoare de incidente, precum ambuteiaje, aglomerări umane neautorizate, probleme de trafic auto etc și notificarea acestora către cetățeni, până la rezolvarea legală;
- Măsuri de facilitare a apelării la serviciul de urgență în situații de criză sau urgență ce au loc în mediul privat sau în mediul public;
- Măsuri de detectare timpurie, acolo unde este posibil, și informare și avertizare timpurie a cetățenilor cu privire la situații climatice sau de mediu deosebite, situații de urgență, sau alte evenimente cu potențial dăunător accentuat;
- Măsuri de redirectare controlată a traficului auto pentru optimizarea deplasării vehiculelor și persoanelor.

E-Sănătate

Majoritatea modelelor și programelor actuale de orașe inteligente menționează și propun proiecte de creștere a performanțelor sistemului de sănătate și a calității vieții.

Informatizarea sistemului medical cu dezvoltare în etape succesive permite integrarea într-un sistem coerent a dosarului electronic al pacientului, cardului de sănătate, prescripția electronică, sistemul de suport pentru luarea deciziilor, comunicarea medic - pacient, monitorizarea la distanță, serviciile de suport a pacienților pentru luarea deciziilor, telemedicina, optimizarea fluxului de pacienți precum și controlul costurilor și al calității serviciilor.

Dezvoltarea infrastructurii tehnologice de suport pentru serviciile de sănătate permite diminuarea costurilor serviciilor, integrarea datelor pacienților într-un sistem unitar, conform standardelor internaționale pentru diagnostic, tratament, monitorizare și îngrijire continuă, indiferent de locația în care se află pacientul, asigurarea securității utilizării datelor pacienților.

Educație

Educația este elementul esențial care stă la baza unei societăți dezvoltate. Conceptul de educație SMART nu definește un dispozitiv inteligent, ci mai degrabă o schimbare a sistemului educațional într-unul eficient și de calitate.

Esența educației inteligente este de a crea medii propice pentru utilizarea tehnologiilor inovative, astfel încât metodele pedagogice să conducă spre sporirea gradului de înțelegere al elevilor și rezultate eficiente.

Acest cadru definește trei elemente esențiale în educația inteligentă, și anume: medii inteligente, pedagogie inteligentă, elev inteligent.

Dezvoltarea conceptului de educație inteligentă are drept fundament ideea de digitalizare.

Educația și formarea profesională joacă un rol cheie în creșterea competitivității economice, iar investițiile în capitalul uman, în special în educație, cercetare și dezvoltare sunt investiții cu un randament ridicat pe termen lung.

Educația trebuie percepută ca o cale spre dezvoltarea durabilă care, de fapt, este un proces de învățare în căutarea de soluții inovative.

În ultimii ani se observă o tendință spre proiecte și platforme educaționale în mediul online, pentru acestea fiind nevoie atât de investiții financiare cât și de soluții bine optimizate și cât mai oportune privind utilizarea tehnologiei suport.

Accesul la educația online este o alternativă atât în privința costurilor de mobilitate teritorială cât și din punct de vedere al accesibilității la informații din diverse domenii prin platforme informatice dedicate, multe dintre ele la nivel internațional.

Turism

Turismul inteligent este, de asemenea, un progres natural al serviciilor clasice de turism. Utilizarea pe scară largă a tehnologiilor IT&C a generat o serie de oportunități pentru dezvoltarea serviciilor de turism prin intermediul Internet-ului, în beneficiul atât al companiilor (acces la clienți, diversificarea serviciilor, a mijloacelor de interacțiune etc), cât și al clienților (modalități alternative de informare, de acces la serviciu, diversificarea ofertei, comandă și plată la distanță etc).

Utilizarea generalizată a rețelelor social-media și creșterea continuă a utilizării tehnologiilor mobile au dus la o dinamică accelerată caracterizată de creșteri ale cantității și calității informației disponibile, cu impact direct asupra creșterii consumului de servicii turistice inteligente.

Administrația

Implementarea și utilizarea pe scară din ce în ce mai largă a serviciilor de e-guvernare destinate cetățenilor și mediului de afaceri, la care se adaugă mobilitatea oferită de echipamentele moderne de comunicații electronice, duce utilizarea tehnologiilor Internet la un alt nivel în cadrul comunităților din România și din întreaga Uniune Europeană.

Accesarea prin Internet a informațiilor despre instituțiile publice, completarea de formulare online, comerțul electronic, plata online a taxelor și impozitelor, depunerea prin Internet a declarațiilor către ANAF, utilizarea e-mail-ului sau documentelor semnate electronic în relația cu instituțiile publice devin, din ce în ce mai mult, modalități normale de interacțiune cu administrația publică.

Beneficiile utilizării serviciilor publice online sunt uriașe, atât la nivelul administrației publice cât, mai ales, la nivelul cetățenilor și mediului de afaceri.

Timpul recuperat de la cozile la ghișee sau în trafic, micșorarea timpului de așteptare în picioare, în căldură sau în frig, reducerea timpului de rezolvare, reducerea dependenței de programul de lucru la ghișeu, diversificarea mijloacelor de informare sau de interacțiune, sunt beneficii evidente pentru persoanele ce trebuie să interacționeze cu administrația publică.

Reducerea consumului general de energie și materiale prin utilizarea tehnologiilor „smart” și a datelor colectate de la echipamentele utilizate în furnizarea serviciilor „smart”, proiectarea inteligentă a dezvoltării localităților, sunt metode prin care comunitățile umane sub coordonarea unei administrații „smart” pot atinge sinergia necesară pentru o dezvoltare durabilă.

Pentru ca schimbarea deja începută să se deruleze în condiții optime, este recomandat ca instituțiile publice să poată realiza un management eficient al schimbării și tranziției către noi nivele de eficiență și specializare în furnizarea de servicii publice către cetățeni și mediul de afaceri local.

Mediul de afaceri

O afacere tinde ca, prin însăși natura sa, să fie „smart”. Deși tehnologiile „smart” au captat destul de recent interesul administrațiilor publice din Uniunea Europeană, mediul de afaceri le-a implementat de mult și le utilizează cu succes, fiind în sine o exemplificare a beneficiilor generate. Astfel, utilizarea Internet-ului pentru prezentarea companiei, schimbul electronic de mesaje, simplificarea fluxurilor operaționale, optimizarea comunicării sau comerțul electronic sunt exemple de succes aplicate de mulți ani în mediul de afaceri.

Similar, utilizarea tehnologiilor moderne „smart”, concretizate în optimizări ale costurilor cu materiile și materialele, cu consumul de energie sau de apă, a fost aplicată de companii mult înaintea administrațiilor publice.

Productivitatea personalului a crescut, de asemenea, semnificativ, odată cu introducerea pe scară largă în mediul privat a echipamentelor de calcul și aplicațiilor informatice specializate și performante.

În societatea umană modernă, practic supraviețuirea unei companii poate ajunge să depindă de capacitatea acesteia de adaptare la noi tehnologii și noi provocări, de capacitatea acesteia de a găsi răspunsul potrivit care să ducă spre dezvoltare.

Utilizarea tehnologiilor noi și apartenența la comunități „smart” permite companiilor identificarea de noi nișe de business și de optimizare a costurilor, în special în condiții de sprijin al dezvoltării locale a mediului de afaceri prin facilitarea accesului la finanțare din fonduri naționale sau structurale.

Interoperabilitatea electronică

Autoritățile publice care implementează servicii „smart” trebuie să ia în considerare necesitatea ca sistemele informatice și echipamentele electronice ce deservește serviciile implementate să aibă capacitatea de a schimba date între ele, cu mediul înconjurător sau cu utilizatorii umani, în formate inteligibile de fiecare dintre acești actori.

Pentru aceasta este necesar ca autoritățile publice să abordeze cel puțin aspectele de interoperabilitate sintactică necesare schimbului de date.

Abordarea acestor aspecte face ca infrastructurile IT&C aferente serviciilor publice electronice ale autorităților publice să poată comunica și schimba date între ele în formate comune, inteligibile.

Este necesar a se lua în considerare, de asemenea, schimbul de date între sisteme aparținând unor autorități publice diferite, cu specificații tehnologice diferite.

Securitate cibernetică

Securitatea cibernetică reprezintă un deziderat de maximă importanță privitor la orice sistem informatic.

Atunci când sunt analizate servicii „smart” aparținând unor autorități publice, ce tratează date privind infrastructuri sau servicii de bază pentru comunitățile umane, este necesară asigurarea unui nivel suplimentar de securitate cibernetică.

Similar, dacă datele colectate privesc informații cu caracter personal, precum datele medicale, sau date educaționale, un nivel mai ridicat de securitate cibernetică este necesar.

Mai mult, schimbul de date între sisteme informatice, chiar și aparținând aceleiași autorități publice, fără a mai vorbi despre sisteme aparținând unor instituții diferite, se bazează pe utilizarea unor standarde comune, inclusiv în ceea ce privește securitatea cibernetică.

Diferențe între standardele de securitate cibernetică pot duce la imposibilitatea schimbului de date.

Este o responsabilitate directă a autorităților publice să asigure implementarea tuturor cerințelor necesare de securitate cibernetică în serviciile „smart” pe care le furnizează cetățenilor și mediului de afaceri local.

(Sursa: Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, Ghidul Smart City pentru România, <https://www.comunicatii.gov.ro/wp-content/uploads/2016/12/Ghid-Smart-City.pdf>, Informații accesate la data de 25.06.2021; Informații prelucrate și adaptate)

Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș smart (inteligent) se va realiza în etape, întrucât integrarea de tehnologii noi, digitale, presupune și o perioadă de adaptare a comunității la acestea.

Orașul Pucioasa are în vedere intervenții în următoarele domenii principale:

- administrație publică locală inteligentă;
- infrastructură inteligentă;
- siguranță publică inteligentă;
- mobilitate urbană inteligentă;
- educație inteligentă;
- sistem de sănătate inteligent;

La aceste domenii se adaugă și altele, secundare.

Primele intervenții se vor realiza prin proiectele finanțate prin Programul Operațional Regional 2014-2020, care se vor finaliza până la data de 31.12.2023.

Toate proiectele cuprind intervenții de tip Smart City, cum ar fi:

- infrastructură inteligentă;
- siguranță publică inteligentă;
- mobilitate urbană inteligentă;
- sistem de sănătate inteligent;

Pentru celelalte paliere principale de intervenție Smart City, se vor analiza posibilitățile oferite de programele de finanțare viitoare și se va continua pe aceeași direcție, de transformare a orașului Pucioasa într-un Smart City.

3.1.5 Misiunea autorităților administrației publice locale

Având în vedere atribuțiile care îi revin prin lege, rolul administrației publice locale din orașul Pucioasa în sistemul administrației publice din România determină misiunea acesteia.

Misiunea definește ce ar trebui să facă administrația publică pentru planificarea strategică în realizarea viziunii:

„Misiunea autorităților administrației publice locale din orașul Pucioasa este de a fi permanent în slujba comunității locale, asigurând rezolvarea problemelor acesteia și dezvoltarea durabilă a localității, pentru ca orașul să fie un spațiu atractiv pentru locuire, activități economice, educative, sociale, culturale, sportive și turistice.”

3.1.6 Valori

Valorile reprezintă cadrul în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa, inclusiv principiile după care s-a întocmit și se va pune în practică strategia, pentru a contribui la realizarea viziunii.

Valorile autorităților administrației publice locale din orașul Pucioasa reprezintă esența filozofiei noastre de lucru și reflectă modul în care **autoritățile administrației publice locale** doresc să interacționeze cu comunitatea și cu toți factorii implicați în dezvoltarea durabilă a orașului Pucioasa:

- **Colaborarea și implicarea comunității locale și a turiștilor**
Pentru a atinge cele mai bune rezultate, vom colabora cu comunitatea locală și cu turiștii și vom implica persoane sau reprezentanți din rândul acestora în unele acțiuni, în care pot să-și aducă aportul.
- **Respect față de lege, locuitori, vizitatori și turiști**
Relația reprezentanților noștri cu locuitorii, vizitatorii și turiștii va avea în vedere respectarea permanentă a legii.
- **Transparența activităților structurilor administrative**
Cele mai importante activități ale structurilor administrative vor fi aduse la cunoștința locuitorilor prin diverse tipuri de mass media: radio, TV, ziarul local, ziare județene, regionale sau naționale, întâlniri, comunicare directă etc.
- **Comunicare eficientă inter-instituțională și intra-instituțională sau conexă**
Salariații și reprezentanții autorităților administrației publice locale vor avea o bună colaborare, atât între ei, cât și cu alte instituții sau factori care pot contribui la dezvoltarea orașului.
- **Responsabilitate față de comunitatea locală**
Administrația publică este în slujba locuitorilor. Ca urmare, toți salariații plătiți din fonduri publice au datoria să își aducă aportul la dezvoltarea localității și să caute orice posibilitate de a face aceasta, atunci când își îndeplinesc sarcinile care le revin.
- **Utilizarea eficientă a fondurilor**
Având în vedere faptul că orice buget este limitat, înseamnă că el trebuie să fie gestionat judicios, cu eficiență și eficacitate. Cheltuielile inutile vor fi eliminate.

- **Respectarea normelor eticii și deontologiei profesionale**
Salariații din administrația publică vor respecta toate normele de etică morală și profesională, punând preț pe deontologia profesională.
- **Flexibilitate, adaptabilitate, creativitate și dinamism**
Administrația publică locală trebuie să dovedească o anumită flexibilitate și o bună adaptabilitate în activitatea sa, pentru a veni cu acțiuni corective asupra strategiei, în funcție de situația de la un anumit moment. Pentru aceasta, salariații vor trebuie să dovedească o înaltă creativitate, pentru a găsi soluțiile optime, dar și dinamism, adică să găsească soluțiile în timp util.
- **Onestitate, integritate și prevenirea corupției**
Salariații din administrația publică trebuie să dovedească o mare integritate profesională și să urmărească permanent prevenirea corupției, cu onestitate.
- **Disciplină, performanță, spirit de echipă**
Performanțele se pot obține numai lucrând disciplinat, în echipă, acesta trebuind să fie modul principal de lucru în administrația publică.
- **Calitate, profesionalism, competență și inovație**
Strategia nu poate fi pusă în practică decât de salariați care lucrează cu profesionalism, care sunt competenți, fac o muncă de calitate și care dovedesc un spirit inovativ, pentru a se putea adapta la orice schimbare din partea factorilor externi.
- **Egalitate de șanse și responsabilitate socială**
În îndeplinirea atribuțiilor care îi revin, administrația publică locală trebuie să aibă întotdeauna în vedere principiul egalității de șanse, cu o deplină responsabilitate față de populație, vizitatori și turiști.

3.1.7 Obiectivele principalelor fonduri europene avute în vedere

REGULAMENTUL (UE) 2021/1060 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

Obiective de politică comune:

FEDR, FSE+, Fondul de coeziune și FEAMPA sprijină următoarele obiective de politică:

- o Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale;
- o Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile;
- o Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității;
- o Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
- o Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale.

FTJ sprijină obiectivul specific de a permite regiunilor și cetățenilor să facă față efectelor sociale, asupra ocupării forței de muncă, economice și de mediu ale tranziției către țintele energetice și climatice ale Uniunii pentru 2030 și o economie neutră din punct de vedere climatic a Uniunii până în 2050, în temeiul Acordului de la Paris. Alineatul (1) primul paragraf de la prezentul articol nu se aplică resurselor FEDR și FSE+ care sunt transferate către FTJ în conformitate cu articolul 27.

FEDR, FSE+, Fondul de coeziune și FTJ contribuie la acțiunile Uniunii care conduc la consolidarea coeziunii sale economice, sociale și teritoriale în conformitate cu articolul 174 din TFUE, prin urmărirea următoarelor obiective:

- (a) obiectivul Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică în statele membre și în regiuni, sprijinit de FEDR, FSE+, Fondul de coeziune și FTJ;
- (b) obiectivul Cooperare teritorială europeană (Interreg), sprijinit de FEDR.

(Sursa: Uniunea Europeană,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1060&from=RO>,
Informații accesate la 03.11.2021; Informații prelucrate)

REGULAMENTUL (UE) 2021/1058 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune

Obiective specifice ale FEDR și ale Fondului de coeziune

În conformitate cu obiectivele de politică stabilite în Regulamentul (UE) 2021/1060, FEDR sprijină următoarele obiective specifice:

(a) o Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale (OP 1) prin:

- (i) dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
- (ii) valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice;
- (iii) intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive;
- (iv) dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat;
- (v) creșterea conectivității digitale;

(b) o Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile (OP 2) prin:

- (i) promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- (ii) promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001, inclusiv cu criteriile de durabilitate prevăzute în cadrul acesteia;
- (iii) dezvoltarea unor sisteme energetice, rețele și sisteme de stocare inteligente în afara rețelei energetice transeuropene (TEN-E);
- (iv) promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice;
- (v) promovarea accesului la apă și a gestionării durabile a apelor;
- (vi) promovarea tranziției la o economie circulară și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor;
- (vii) creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare;
- (viii) promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon;

(c) o Europă mai conectată prin creșterea mobilității (OP 3) prin:

- (i) dezvoltarea unei rețele TEN-T reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale;
- (ii) dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere;

(d) o Europă mai socială și mai incluzivă, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale (OP 4) prin:

- (i) creșterea eficienței și incluziunii piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii sociale și prin promovarea economiei sociale;
- (ii) îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online;
- (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri reduse și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate care să vizeze locuințele și serviciile sociale;
- (iv) promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migrantilor, prin acțiuni integrate care să includă locuințele și serviciile sociale;
- (v) asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate;
- (vi) creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială;

(e) o Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale (OP 5) prin:

- (i) promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane;
- (ii) promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane.

În cadrul OP 5, sprijinul se acordă prin strategii de dezvoltare teritorială și locală, sub formele prevăzute la articolul 28 literele (a), (b) și (c) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

Fondul de coeziune sprijină OP 2 și 3.

În cadrul obiectivelor specifice stabilite, FEDR sau Fondul de coeziune, după caz, poate sprijini, de asemenea, activități din cadrul obiectivului Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, în cazul în care acestea:

- (a) fie îmbunătățesc capacitatea autorităților responsabile de programe;
- (b) fie îmbunătățesc capacitatea actorilor sectoriali sau teritoriali responsabili cu desfășurarea de activități relevante pentru execuția FEDR și a Fondului de coeziune, cu condiția ca aceasta să contribuie la obiectivele programului;
- (c) fie îmbunătățesc cooperarea cu parteneri din interiorul și din afara unui anumit stat membru. Cooperarea menționată include cooperarea cu parteneri din regiuni transfrontaliere, din regiuni discontinue sau din regiuni situate pe teritoriul corespunzător unei grupări europene de cooperare teritorială, unei strategii macroregionale sau maritime sau unei combinații a acestora.

(Sursa: Uniunea Europeană,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1058&from=RO>,
Informații accesate la 03.11.2021; Informații prelucrate)

REGULAMENTUL (UE) 2021/1057 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013

Obiectivele specifice ale FSE+:

(1) FSE+ sprijină următoarele obiective specifice în domeniile de politică ale ocupării și mobilității forței de muncă, educației, incluziunii sociale, inclusiv prin contribuția la eradicarea sărăciei și, astfel, la obiectivul de politică „o Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”:

(a) îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale;

(b) modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipeze necesitățile în materie de competențe, să asigure o asistență promptă și personalizată și să sprijine corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii;

(c) promovarea unei participări echilibrate din perspectiva genului la piața muncii, condiții de muncă egale și un echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin intermediul accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate în întreținere, la prețuri abordabile;

(d) promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății;

(e) îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor;

(f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu handicap;

(g) promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și recalificare pentru toți, ținând seama de competențele antreprenoriale și digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională;

(h) favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse, nediscriminarea și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională, în special pentru grupurile defavorizate;

(i) promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migranților;

(j) promovarea integrării socio-economice a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;

(k) îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;

(l) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a celor mai defavorizate persoane și a copiilor;

(m) reducerea privațiunilor materiale prin furnizarea de alimente și/sau de asistență

materială de bază celor mai defavorizate persoane, inclusiv copiilor, și aplicarea de măsuri auxiliare care să sprijine incluziunea socială a acestora.

Prin acțiunile implementate în cadrul componentei FSE+ cu gestiune partajată pentru a atinge obiectivele specifice, FSE+ urmărește să contribuie la alte obiective de politică, în special obiectivele referitoare la:

- (a) o Europă mai inteligentă, prin dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă și a competențelor pentru tehnologiile generice esențiale, tranziția industrială, cooperarea sectorială privind competențele și spiritul antreprenorial, formarea cercetătorilor, activități de colaborare în rețea și parteneriate între instituțiile de învățământ superior, instituțiile de educație și formare profesională, centrele tehnologice și de cercetare și întreprinderi și clustere, precum și sprijinirea microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii și a economiei sociale;
- (b) o Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de dioxid de carbon, prin îmbunătățirea sistemelor de educație și de formare necesare pentru adaptarea competențelor și a calificărilor, perfecționarea tuturor, inclusiv a forței de muncă, și crearea de noi locuri de muncă în sectoarele legate de mediu, climă, energie, economia circulară și bioeconomie.

Atunci când acest lucru este strict necesar, ca măsură temporară pentru a răspunde unor circumstanțe excepționale sau neobișnuite și pe o perioadă limitată de 18 luni, FSE+ poate sprijini:

- (a) finanțarea schemelor privind reducerea timpului de muncă fără a fi necesar ca acestea să fie însoțite de măsuri active;
- (b) accesul la asistență medicală, inclusiv pentru persoanele care nu se află într-o situație iminentă de vulnerabilitate socio-economică.

Definiții, în conformitate cu prevederile regulamentului:

- „microîntreprindere” înseamnă o întreprindere cu mai puțin de 10 angajați și o cifră de afaceri anuală sau un bilanț sub 2 000 000 EUR;
- „întreprindere socială” înseamnă o întreprindere, indiferent de forma sa juridică, sau o persoană fizică care:
  - (a) în conformitate cu statutul său, cu actul său constitutiv sau cu orice alt document juridic care poate determina răspunderea în conformitate cu normele din statul membru în care o întreprindere socială este situată, are ca obiectiv social principal obținerea unui impact social pozitiv cuantificabil, care poate include un impact asupra mediului, mai degrabă decât obținerea de profit în alte scopuri, și care oferă servicii sau bunuri care generează o rentabilitate socială sau folosește metode de producție a bunurilor sau serviciilor care reflectă obiective sociale;
  - (b) își utilizează profiturile în primul rând pentru a-și atinge obiectivul social principal și dispune de proceduri și norme predefinite prin care se asigură că repartizarea profiturilor nu subminează obiectivul social principal;
  - (c) este administrată în mod antreprenorial, participativ, responsabil și transparent, îndeosebi prin implicarea lucrătorilor, a clienților și a părților interesate asupra cărora activitățile sale economice au un impact;

(Sursa: Uniunea Europeană,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1057&from=RO>,

Informații accesate la 03.11.2021; Informații prelucrate)

REGULAMENTUL (UE) 2021/241 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență

Domeniul de aplicare al mecanismului vizează domenii de politică de importanță europeană structurate pe șase piloni:

- (a) tranziția verde;

- (b) transformarea digitală;
- (c) creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv coeziune economică, locuri de muncă, productivitate, competitivitate, cercetare, dezvoltare și inovare, precum și o piață internă funcțională, cu IMM-uri puternice;
- (d) coeziune socială și teritorială;
- (e) sănătate și reziliență economică, socială și instituțională, având drept scop, printre altele, creșterea nivelului de pregătire pentru situații de criză și a capacității de reacție la criză; și
- (f) politici pentru generația următoare, copii și tineret, cum ar fi educația și competențele.

Obiectivul general al mecanismului este să promoveze coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii prin îmbunătățirea rezilienței, a nivelului de pregătire pentru situații de criză, a capacității de adaptare și a potențialului de creștere ale statelor membre, prin atenuarea impactului social și economic al crizei în cauză, în special asupra femeilor.

Pentru a îndeplini acest obiectiv general, **obiectivul specific** al mecanismului este de a furniza sprijin financiar statelor membre în vederea atingerii jaloanelor și a țintelor în materie de reforme și investiții, astfel cum sunt prevăzute în planurile lor de redresare și reziliență.

În cazul în care planul de redresare și reziliență, inclusiv jaloanele și țintele relevante, nu mai poate fi îndeplinit, în totalitate sau parțial, de către statul membru în cauză ca urmare a unor circumstanțe obiective, statul membru în cauză poate înainta Comisiei o cerere motivată ca aceasta să elaboreze o propunere de modificare sau de înlocuire a deciziilor de punere în aplicare ale Consiliului

(Sursa: Uniunea Europeană,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32021R1057>,

Informații accesate la 13.12.2021; Informații prelucrate)

3.1.8 Priorități (inclusiv cele 3 priorități cheie de îndeplinit până în 2030)

Strategia se concentrează pe **nouă priorități**, la care se adaugă **3 priorități cheie**, care, individual sau în combinație, contribuie la implementarea acestora, asigurând prin structură și conținut corelarea între acțiuni, măsuri, obiective specifice și obiectivele strategice.

Strategia va fi deci implementată pe baza următoarelor priorități, ce sunt orientate spre nevoile specifice de dezvoltare ale orașului.

Prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa:

Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City

Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice

Prioritatea 3: Creșterea gradului de digitalizare

Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă

Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră

Prioritatea 6: Creșterea competitivității firmelor

Prioritatea 7: Servicii publice de calitate

Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman

Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa

Cele 3 priorități cheie de îndeplinit până în 2030 (ținte cuantificate), în corelare cu potențialul și nevoile de dezvoltare, sunt:

- **Prioritatea cheie 1:** Creșterea numărului de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.
- **Prioritatea cheie 2:** Creșterea suprafeței de spații verzi din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.
- **Prioritatea cheie 3:** Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.

3.1.9 Corespondența Strategiei cu obiectivele de politică comune ale UE și cu Strategia de Dezvoltare Sud Muntenia

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița pentru perioada 2021-2027 se încadrează în politicile Uniunii Europene și în Strategia de Dezvoltare Sud Muntenia.

În această secțiune se demonstrează:

- Corespondența dintre cele 5 obiective de politică ale Uniunii Europene pentru perioada 2021–2027 și prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa:
- Corespondența dintre prioritățile Strategiei de Dezvoltare Sud Muntenia și prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa:
- Corespondența dintre obiectivele strategice specifice ale Strategiei de Dezvoltare Sud Muntenia și prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa

Corespondența dintre cele 5 obiective de politică ale Uniunii Europene pentru perioada 2021–2027 și prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa:

Obiectivul politicii UE	Prioritatea
OP1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”	<p>Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.</p> <p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City</p> <p>Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice</p> <p>Prioritatea 3: Creșterea gradului de digitalizare</p> <p>Prioritatea 6: Creșterea competitivității firmelor</p> <p>Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman</p>
OP2 „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”	<p>Prioritatea cheie 2: Creșterea suprafeței de spații verzi din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.</p> <p>Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.</p> <p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City</p> <p>Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice</p> <p>Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră</p>
OP3 „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale”	<p>Prioritatea cheie 1: Creșterea numărului de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.</p> <p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City</p> <p>Prioritatea 3: Creșterea gradului de digitalizare</p> <p>Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă</p> <p>Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p>
OP4 „O Europă mai socială prin implementarea Pilonului	<p>Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de</p>

europăan al drepturilor sociale”	anul 2019. <u>Prioritatea 3</u> : Creșterea gradului de digitalizare <u>Prioritatea 7</u> : Servicii publice de calitate <u>Prioritatea 8</u> : Dezvoltarea capitalului uman <u>Prioritatea 9</u> : Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa
OP5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”	Prioritatea cheie 1 : Creșterea numărului de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. Prioritatea cheie 3 : Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. <u>Prioritatea 1</u> : Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City <u>Prioritatea 2</u> : Creșterea eficienței energetice <u>Prioritatea 3</u> : Creșterea gradului de digitalizare <u>Prioritatea 4</u> : Mobilitatea urbană durabilă <u>Prioritatea 5</u> : Infrastructura verde-albastră <u>Prioritatea 6</u> : Creșterea competitivității firmelor <u>Prioritatea 7</u> : Servicii publice de calitate <u>Prioritatea 8</u> : Dezvoltarea capitalului uman <u>Prioritatea 9</u> : Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa

Corespondența dintre prioritățile Strategiei de Dezvoltare Sud Muntenia și prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa:

Prioritatea Strategiei de Dezvoltare Sud Muntenia	Prioritatea Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa
Prioritatea 1 - Dezvoltarea durabilă a infrastructurii locale și regionale	Prioritatea cheie 1 : Creșterea numărului de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. Prioritatea cheie 3 : Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. <u>Prioritatea 1</u> : Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City <u>Prioritatea 2</u> : Creșterea eficienței energetice <u>Prioritatea 3</u> : Creșterea gradului de digitalizare <u>Prioritatea 4</u> : Mobilitatea urbană durabilă <u>Prioritatea 5</u> : Infrastructura verde-albastră <u>Prioritatea 9</u> : Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa
Prioritatea 2 - Dezvoltare urbană durabilă	Prioritatea cheie 1 : Creșterea numărului de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. Prioritatea cheie 3 : Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.

	<p><u>Prioritatea 1</u>: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City</p> <p><u>Prioritatea 3</u>: Creșterea gradului de digitalizare</p> <p><u>Prioritatea 4</u>: Mobilitatea urbană durabilă</p> <p><u>Prioritatea 5</u>: Infrastructura verde-albastră</p> <p><u>Prioritatea 7</u>: Servicii publice de calitate</p> <p><u>Prioritatea 9</u>: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p>
Prioritatea 3 - Creșterea competitivității economiei regionale prin specializare inteligentă și digitalizare	<p>Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.</p> <p><u>Prioritatea 3</u>: Creșterea gradului de digitalizare</p> <p><u>Prioritatea 6</u>: Creșterea competitivității firmelor</p> <p><u>Prioritatea 9</u>: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p>
Prioritatea 4 - Protecția mediului prin creșterea eficienței energetice și tranziția către o economie circulară	<p>Prioritatea cheie 2: Creșterea suprafeței de spații verzi din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.</p> <p>Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.</p> <p><u>Prioritatea 1</u>: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City</p> <p><u>Prioritatea 2</u>: Creșterea eficienței energetice</p> <p><u>Prioritatea 5</u>: Infrastructura verde-albastră</p> <p><u>Prioritatea 9</u>: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p>
Prioritatea 5 - Susținerea educației și ocupării forței de muncă	<p>Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.</p> <p><u>Prioritatea 3</u>: Creșterea gradului de digitalizare</p> <p><u>Prioritatea 6</u>: Creșterea competitivității firmelor</p> <p><u>Prioritatea 7</u>: Servicii publice de calitate</p> <p><u>Prioritatea 8</u>: Dezvoltarea capitalului uman</p> <p><u>Prioritatea 9</u>: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p>
Prioritatea 6 - Susținerea sănătății și incluziunii sociale	<p>Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.</p> <p><u>Prioritatea 3</u>: Creșterea gradului de digitalizare</p> <p><u>Prioritatea 7</u>: Servicii publice de calitate</p> <p><u>Prioritatea 8</u>: Dezvoltarea capitalului uman</p> <p><u>Prioritatea 9</u>: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p>

Prioritatea 7 - Dezvoltarea rurală și agricultura	Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. <u>Prioritatea 6:</u> Creșterea competitivității firmelor <u>Prioritatea 9:</u> Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa
---	--

Corespondența dintre obiectivele strategice specifice ale Strategiei de Dezvoltare Sud Muntenia și prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa

Obiectivele strategice specifice ale Strategiei de Dezvoltare Sud Muntenia	Prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa
OS 1: Creșterea atractivității și accesibilității regiunii Sud Muntenia prin dezvoltarea mobilității și conectivității populației, bunurilor și serviciilor conexe în vederea promovării dezvoltării durabile;	Prioritatea cheie 2: Creșterea suprafeței de spații verzi din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. <u>Prioritatea 1:</u> Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City <u>Prioritatea 2:</u> Creșterea eficienței energetice <u>Prioritatea 3:</u> Creșterea gradului de digitalizare <u>Prioritatea 4:</u> Mobilitatea urbană durabilă <u>Prioritatea 5:</u> Infrastructura verde-albastră <u>Prioritatea 6:</u> Creșterea competitivității firmelor <u>Prioritatea 7:</u> Servicii publice de calitate <u>Prioritatea 9:</u> Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa
OS 2: Dezvoltarea policentrică și echilibrată a rețelei de localități urbane;	Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. <u>Prioritatea 1:</u> Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City <u>Prioritatea 3:</u> Creșterea gradului de digitalizare <u>Prioritatea 4:</u> Mobilitatea urbană durabilă <u>Prioritatea 6:</u> Creșterea competitivității firmelor <u>Prioritatea 7:</u> Servicii publice de calitate <u>Prioritatea 9:</u> Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa
OS 3: Creșterea economiei regionale prin consolidarea cercetării - dezvoltării - inovării, adoptarea tehnologiilor digitale și stimularea competitivității IMM-urilor autohtone;	Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. <u>Prioritatea 1:</u> Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City <u>Prioritatea 3:</u> Creșterea gradului de digitalizare <u>Prioritatea 6:</u> Creșterea competitivității firmelor

	<u>Prioritatea 9</u> : Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa
OS 4: Protejarea și utilizarea eficientă a resurselor naturale și a patrimoniului natural;	Prioritatea cheie 1 : Creșterea numărului de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. <u>Prioritatea 1</u> : Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City <u>Prioritatea 5</u> : Infrastructura verde-albastră <u>Prioritatea 9</u> : Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa
OS 5: Dezvoltarea capitalului uman din regiunea Sud Muntenia prin creșterea accesului și a participării la educație și instruire pe tot parcursul vieții și stimularea ocupării forței de muncă	Prioritatea cheie 3 : Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. <u>Prioritatea 1</u> : Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City <u>Prioritatea 3</u> : Creșterea gradului de digitalizare <u>Prioritatea 8</u> : Dezvoltarea capitalului uman <u>Prioritatea 9</u> : Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa
OS 6: Îmbunătățirea accesului la asistență medicală și servicii sociale de calitate și promovarea incluziunii sociale;	Prioritatea cheie 3 : Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. <u>Prioritatea 1</u> : Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City <u>Prioritatea 3</u> : Creșterea gradului de digitalizare <u>Prioritatea 8</u> : Dezvoltarea capitalului uman <u>Prioritatea 9</u> : Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa
OS 7: Creșterea rolului așezărilor rurale și a contribuției agriculturii la economia regiunii Sud Muntenia.	Prioritatea cheie 3 : Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019. <u>Prioritatea 3</u> : Creșterea gradului de digitalizare <u>Prioritatea 6</u> : Creșterea competitivității firmelor

Unele dintre acțiunile, măsurile sau obiectivele specifice din Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa se încadrează în următoarele obiective specifice menționate în **REGULAMENTUL (UE) 2021/1058 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune:**

- OS b(vii): Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare;
- OS b(viii): Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon;
- OS e(i): Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane;

3.2 Obiectivul general, obiectivele strategice generale de dezvoltare, obiectivele specifice (direcțiile de acțiune), măsurile și acțiunile propuse și corespondența cu prioritățile strategiei

Această secțiune este o dezvoltare a viziunii pe termen lung.

3.2.1 Obiectivul general

Obiectivul general este în concordanță cu viziunea de dezvoltare a orașului Pucioasa în perioada 2021-2027:

Dezvoltarea durabilă a orașului Pucioasa, în interesul comunității locale, al investitorilor, al salariaților și al vizitatorilor/ turiștilor.

3.2.2 Obiectivele strategice generale de dezvoltare

Pentru realizarea obiectivului general, au fost stabilite 4 obiective strategice generale de dezvoltare, care definesc direcțiile prioritare de dezvoltare a orașului Pucioasa, care, împreună converg spre dezideratul îndeplinirii obiectivului general:

OSG 1. Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa

OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului

OSG 3. Creșterea economiei locale

OSG 4. Creșterea capitalului uman

La elaborarea obiectivelor strategice generale s-a ținut cont de cele 3 principii directoare ale conceptului de dezvoltare spațială propus de „Ghidul pentru elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană”:

- ✓ Dezvoltarea urbană compactă
- ✓ Regenerarea urbană
- ✓ Îmbunătățirea conectivității și a accesului la servicii

Acestea sunt integrate în special în Obiectivul strategic 1: Creșterea atractivității și accesibilității orașului.

OBIECTIVE STRATEGICE

OBIECTIVUL STRATEGIC 1: CREȘTEREA IMPORTANȚEI STAȚIUNII TURISTICE PUCIOASA

Orașul Pucioasa este o stațiune turistică de interes național, fiind atestată și ca stațiune balneoclimatică de importanță națională. Din aceste motive, viziunea de dezvoltare trebuie să aibă la bază aceste avantaje și să se axeze pe dezvoltarea turismului, pe direcții care pot aduce valoare adăugată.

Acest obiectiv are în vedere toate acțiunile care pot contribui la atragerea de turiști sau vizitatori în orașul Pucioasa, care să folosească serviciile care le sunt puse la dispoziție în stațiune.

OBIECTIVUL STRATEGIC 2: CREȘTEREA ATRACTIVITĂȚII ȘI ACCESIBILITĂȚII ORAȘULUI

Necesitatea dezvoltării infrastructurii, în toate domeniile, este evidentă, atât în sectorul public, cât și în cel privat.

Autoritățile administrației publice locale pot efectua investiții numai în ceea ce privește infrastructura de utilitate publică, însă pot interveni și în ceea ce privește infrastructura de utilitate privată, prin prisma reglementărilor privind activitatea de urbanism sau prin alte acțiuni de sprijin indirect.

Acest obiectiv are în vedere toate acțiunile care pot contribui la îmbunătățirea infrastructurii de utilitate publică sau privată în orașul Pucioasa.

OBIECTIVUL STRATEGIC 3: CREȘTEREA ECONOMIEI LOCALE

Fără o dezvoltare economică, nicio localitate nu-și poate asigura o dezvoltare durabilă.

Autoritățile administrației publice locale nu pot interveni în mod direct la îndeplinirea acestui obiectiv, însă pot sprijini activități în mai multe direcții.

Acest obiectiv are în vedere toate acțiunile care pot contribui la dezvoltarea economică a orașului Pucioasa.

OBIECTIVUL STRATEGIC 4: CREȘTEREA CAPITALULUI UMAN

Resursele umane stau la baza oricărei activități, indiferent de domeniu. Cantitatea și calitatea acestora au un rol esențial în orice proces de dezvoltare și în asigurarea unor condiții normale de viață.

Acest obiectiv are în vedere toate acțiunile care pot contribui la îmbunătățirea calității capitalului uman de care dispune sau ar putea să dispună orașul Pucioasa.

Autoritățile administrației publice locale pot efectua investiții numai în ceea ce privește resursele umane din sistemul public, însă pot interveni și în ceea ce privește resursele umane din sistemul privat, prin sprijin indirect, având în vedere că există multe finanțări care se adresează și mediului privat.

COMPLEMENTARITĂȚI - CORELĂRI

Obiectivele strategice generale sunt corelate cu prioritățile Strategiei:

Prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa:

- **Prioritatea 1:** Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City
- **Prioritatea 2:** Creșterea eficienței energetice
- **Prioritatea 3:** Creșterea gradului de digitalizare
- **Prioritatea 4:** Mobilitatea urbană durabilă

- **Prioritatea 5:** Infrastructura verde-albastră
- **Prioritatea 6:** Creșterea competitivității firmelor
- **Prioritatea 7:** Servicii publice de calitate
- **Prioritatea 8:** Dezvoltarea capitalului uman
- **Prioritatea 9:** Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa

Priorități cheie, de îndeplinit până în 2030 (ținte cuantificate):

- ✓ **Prioritatea cheie 1:** Creșterea numărului de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.
- ✓ **Prioritatea cheie 2:** Creșterea suprafeței de spații verzi din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.
- ✓ **Prioritatea cheie 3:** Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019.

Corespondența dintre obiectivele strategice specifice și prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa:

Prioritățile Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa	Obiectivele strategice specifice ale Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa
Prioritatea cheie 1: Creșterea numărului de sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019	OSG 1. Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului OSG 3. Creșterea economiei locale
Prioritatea cheie 2: Creșterea suprafeței de spații verzi din orașul Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019	OSG 1. Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului
Prioritatea cheie 3: Creșterea veniturilor la bugetul local al orașului Pucioasa, cu 10%, în anul 2030, față de anul 2019	OSG 1. Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City	OSG 1. Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului OSG 3. Creșterea economiei locale
Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice	OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului OSG 3. Creșterea economiei locale
Prioritatea 3: Creșterea gradului de digitalizare	OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului OSG 3. Creșterea economiei locale
Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă	OSG 1. Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului OSG 3. Creșterea economiei locale

Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră	OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului OSG 3. Creșterea economiei locale
Prioritatea 6: Creșterea competitivității firmelor	OSG 3. Creșterea economiei locale
Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului OSG 3. Creșterea economiei locale
Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman	OSG 4. Creșterea capitalului uman
Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa	OSG 1. Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa OSG 2. Creșterea atractivității și accesibilității orașului OSG 3. Creșterea economiei locale

Corespondența dintre obiectivele obiective de politică ale Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027 și obiectivele strategice ale Strategiei:

Obiectivul politicii UE	Obiectivul strategic
OP1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”	3.Creșterea economiei locale
OP2 „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”	1.Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa 2.Creșterea atractivității și accesibilității orașului
OP3 „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale”	2.Creșterea atractivității și accesibilității orașului
OP4 „O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”	4.Creșterea capitalului uman
OP5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”	2.Creșterea atractivității și accesibilității orașului

OBIECTIVE ORIZONTALE

La implementarea SIDT se vor avea în vedere și trei obiective orizontale:

- dezvoltare durabilă
- oportunități egale
- inovare și digitalizare

Cele trei obiective orizontale sunt inter-dependente, acest aspect fiind reflectat în abordarea integrată adoptată de strategia de dezvoltare.

Obiectivele orizontale vor fi luate în considerare în toate fazele de implementare ale planului, legătura dintre ele și priorități/măsuri variind de-a lungul acestuia.

OBIECTIVUL ORIZONTAL 1: DEZVOLTARE DURABILĂ

Obiectivul orizontal 1, Dezvoltare durabilă, va fi avut în vedere în toate acțiunile care conduc la realizarea obiectivelor strategice.

Acest obiectiv asigură dezvoltarea durabilă a orașului, în condițiile promovării unei economii circulare.

OBIECTIVUL ORIZONTAL 2: OPORTUNITĂȚI EGALE

Obiectivul transversal 2, Oportunități egale, va fi avut în vedere în toate acțiunile care conduc la realizarea obiectivelor strategice.

Acest obiectiv asigură dezvoltarea durabilă a orașului, în condițiile asigurării egalității de șanse pentru toate entitățile implicate în orice fel în realizarea obiectivelor strategice.

OBIECTIVUL ORIZONTAL 3: INOVARE ȘI DIGITALIZARE

Obiectivul orizontal 3 va fi avut în vedere în toate acțiunile care conduc la realizarea obiectivelor strategice, în măsura în care va fi posibil și aplicabil.

Acest obiectiv asigură dezvoltarea durabilă a orașului, în conformitate cu progresul tehnologic.

Cele trei obiective orizontale sunt inter-dependente, acest aspect fiind reflectat în abordarea integrată adoptată de SIDT.

Obiectivele orizontale vor fi luate în considerare în toate fazele de implementare ale SIDT, legătura dintre ele și priorități/obiective strategice/obiective specifice/măsuri/acțiuni variind de-a lungul acestuia.

3.2.3 Obiectivele specifice de dezvoltare (direcțiile de acțiune), măsurile și acțiunile propuse, aferente fiecărui obiectiv strategic

Obiectivele specifice ce trebuie abordate în teritoriu și tipurile de intervenții cele mai potrivite au fost alese avându-se în vedere concentrarea pe nevoile și potențialul teritoriului rezultate din analiza SWOT.

Pentru îndeplinirea obiectivelor strategice au fost avute în vedere mai multe obiective specifice, însoțite de un set de măsuri și acțiuni propuse, astfel încât să se asigure o dezvoltare durabilă, multivalentă, a Orașului Pucioasa.

Acestea nu sunt exhaustive și pot fi modificate sau completate, în funcție de necesități și de oportunitățile de finanțare, mai ales că ele sunt în concordanță cu programele de finanțare și majoritatea nu au încă forma finală.

Obiectivele specifice, măsurile și acțiunile din Strategie se referă la orice este posibil să se realizeze în orașul Pucioasa și nu neapărat la ceea ce se va realiza în mod obligatoriu, întrucât este imposibil să se realizeze tot ceea ce se propune, în primul rând din cauza lipsei fondurilor necesare.

Pe lângă necesitățile stringente ale comunității locale, s-au urmărit în mod deosebit și propunerile din programele de finanțare, în stadiul în care acestea se găseau la data finalizării strategiei, respectiv în anul 2021, pentru că aceste programe asigură majoritatea fondurilor necesare pentru punerea în practică a ideilor din Strategie.

Din aceste motive, s-au avut în vedere măsuri și acțiuni care să permită încadrarea oricărei investiții în Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a orașului Pucioasa, întrucât orice investiție are utilitatea ei, într-un grad mai mic sau mai mare.

Obiectivele specifice, măsurile și acțiunile avute în vedere cuprind un spectru foarte larg, tocmai pentru ca potențialii beneficiari să aibă de unde alege ceea ce este cel mai convenabil pentru necesitățile lor la un anumit moment de timp.

OBIECTIVUL STRATEGIC 1: CREȘTEREA IMPORTANȚEI STAȚIUNII TURISTICE PUCIOASA

Obiectivul specific 1.1: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților turistice

Măsuri:

1.1.1 Crearea unor noi facilități destinate activităților turistice

Acțiuni propuse:

- Construcția și dotarea infrastructurii de turism în vederea punerii în valoare a patrimoniului turistic natural;
- Amenajarea și dotarea zonelor spațiilor verzi existente cu mobilier urban și facilități pentru agrement, recreere, activități sportive;
- Crearea de noi parcuri și grădini publice, inclusiv asigurarea conectivității cu celelalte componente ale infrastructurii verde-albastră și asigurarea de noi facilități pentru agrement, recreere, activități sportive;
- Înființarea și amenajarea traseelor turistice și a locurilor de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul;
- Crearea de noi facilități destinate activităților turistice și pentru desfășurarea acestora în bune condiții;

1.1.2. Dezvoltarea facilităților destinate activităților turistice

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de turism în vederea punerii în valoare a patrimoniului turistic natural;
- Modernizarea și extinderea spațiilor verzi existente, inclusiv amenajarea acestora pentru asigurarea de noi facilități pentru agrement, recreere, activități sportive;
- Investiții în protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu natural;
- Investiții în infrastructura turistică, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
- Modernizarea/reabilitarea/dotarea facilităților destinate activităților turistice și pentru desfășurarea acestora în bune condiții;

Obiectivul specific 1.2: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților culturale

Măsuri:

1.2.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților culturale

Acțiuni propuse:

- Creșterea accesului la cultură în zonele defavorizate din punct de vedere cultural:

- programe culturale, anuale sau multianuale, implementate la nivel local;
- Crearea de noi facilități destinate activităților culturale și pentru desfășurarea acestora în bune condiții;

1.2.2. Dezvoltarea facilităților destinate activităților culturale

Acțiuni propuse:

- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Extinderea, modernizarea, reabilitarea, dotarea clădirilor cu funcții culturale;
- Investiții în clădiri destinate utilizării publice pentru activități culturale și recreative, socio-culturale, cu scopul de a crea, îmbunătăți sau extinde serviciile publice de bază (construcție/reabilitare/modernizare), inclusiv dotarea acestora cu echipamente specifice;
- Investiții în protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu cultural;
- Modernizarea/reabilitarea/dotarea facilităților destinate activităților culturale și pentru desfășurarea acestora în bune condiții;
- Crearea Muzeului Băilor Pucioasa;

1.2.3. Restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea monumentelor istorice

Acțiuni propuse:

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;
- Investiții în monumente istorice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie;
- Activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv servicii de digitizare;
- Creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice prin dezvoltarea și testarea de materiale noi și soluții tehnologice pentru clădiri istorice;
- Reabilitarea monumentelor istorice și refuncționalizarea acestora;
- Transformarea monumentelor istorice în muzee, dotarea acestora și asigurarea facilităților pentru funcționarea lor în bune condiții;

Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive

Măsuri:

1.3.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților sportive

Acțiuni propuse:

- Amenajarea și dotarea zonelor spațiilor verzi existente cu mobilier urban și facilități pentru activități sportive;
- Crearea de noi parcuri și grădini publice, inclusiv asigurarea de noi facilități pentru activități sportive;
- Amenajări locuri de joacă pentru copii, zone și echipamente pentru activități sportive de întreținere pentru tineri și adulți de tipul fitness în aer liber;
- Investiții în dotări destinate activităților sportive;
- Crearea de facilități destinate activităților sportive și pentru desfășurarea acestora în bune condiții;

1.3.2. Dezvoltarea facilităților destinate activităților sportive

Acțiuni propuse:

- Amenajarea spațiilor verzi existente pentru asigurarea de noi facilități pentru activități sportive;
- Reabilitarea/ modernizarea/ dotarea unor spații destinate activităților sportive;
- Modernizarea/reabilitarea/dotarea facilităților destinate activităților sportive și pentru desfășurarea acestora în bune condiții;

1.3.3. Crearea de noi facilități de cicloturism

Acțiuni propuse:

- Mobilitatea urbană verde - asigurarea de piste pentru biciclete și alte vehicule electrice ușoare la nivel local: infrastructură pentru biciclete și trotinete electrice în vederea asigurării viabilității acestora - trasee, parcaje;
- Crearea de noi trasee de cicloturism și asigurarea facilităților necesare pentru funcționalitatea acestora;
- Reabilitarea/modernizarea/dotarea traseelor de cicloturism și asigurarea facilităților pentru funcționarea acestora în bune condiții;

Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea

Măsuri:

1.4.1. Crearea unor zone noi de agrement

Acțiuni propuse:

- Crearea de noi parcuri și grădini publice, inclusiv asigurarea conectivității cu celelalte componente ale infrastructurii verde-albastră și asigurarea de noi facilități pentru agrement;
- Regenerarea spațiilor publice din zonele centrale ale orașului: crearea de noi spații de agrement;
- Crearea/dotarea unor noi zone de agrement și asigurarea facilităților pentru funcționarea acestora în bune condiții;

1.4.2. Dezvoltarea unor noi zone de agrement

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de agrement;
- Amenajarea și dotarea zonelor spațiilor verzi existente cu mobilier urban și facilități pentru agrement;
- Reabilitarea/dotarea zonelor de agrement și a facilităților pentru funcționarea în bune condiții a acestora;

1.4.3. Crearea de noi facilități în zonele de agrement

Acțiuni propuse:

- Modernizarea și extinderea spațiilor verzi existente, inclusiv amenajarea acestora pentru asigurarea de noi facilități pentru agrement, inclusiv facilități pentru funcționare;
- Modernizarea/ extinderea/ dotarea infrastructurii de agrement;
- Crearea de parcuri și alte facilități pentru zonele de agrement, pentru funcționarea acestora în bune condiții;

Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Măsuri:

1.5.1. Crearea de noi spații verzi

Acțiuni propuse:

- Crearea de noi parcuri și grădini publice, inclusiv asigurarea conectivității cu celelalte componente ale infrastructurii verde-albastră;
- Crearea de spații verzi permeabile, garduri verzi, acoperișuri și pereți verzi;
- Crearea de coridoare verzi pe lângă râuri și canale, inclusiv malurile acestora, aliniamente stradale cu gazon, arbori și flori, ecoducte, pasaje pietonale verzi, spații verzi de-a lungul drumurilor, coridoarelor feroviare, traseelor de ciclism, căilor pietonale, etc.
- Investiții în crearea de noi spații verzi;

1.5.2. Crearea unor noi facilități de agrement în zonele spațiilor verzi

Acțiuni propuse:

- Amenajarea și dotarea zonelor spațiilor verzi existente cu mobilier urban și facilități pentru agrement și recreere;
- Crearea de facilități diverse pentru spațiile verzi, pentru funcționarea acestora în bune condiții;

1.5.3. Dezvoltarea facilităților de agrement din zonele spațiilor verzi

Acțiuni propuse:

- Modernizarea și extinderea spațiilor verzi existente, inclusiv amenajarea acestora pentru asigurarea de noi facilități de agrement și recreere;
- Modernizarea/reabilitarea/dotarea de diverse facilități din spațiile verzi, pentru funcționarea acestora în bune condiții;

1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră

Acțiuni propuse:

- Modernizarea și extinderea spațiilor verzi existente, inclusiv amenajarea acestora pentru asigurarea de noi facilități pentru agrement, recreere, activități sportive;
- Amenajarea și dotarea zonelor spațiilor verzi existente cu mobilier urban și facilități pentru agrement, recreere, activități sportive;
- Crearea de noi parcuri și grădini publice, inclusiv asigurarea conectivității cu celelalte componente ale infrastructurii verde-albastră și asigurarea de noi facilități de agrement, recreere, activități sportive;
- Crearea de spații verzi permeabile, garduri verzi, acoperișuri și pereți verzi;
- Crearea de coridoare verzi pe lângă râuri și canale, inclusiv malurile acestora, aliniamente stradale cu gazon, arbori și flori, ecoducte, pasaje pietonale verzi, spații verzi de-a lungul drumurilor, coridoarelor feroviare, traseelor de ciclism, căilor pietonale, etc.;
- Intervenții pentru asigurarea, menținerea și consolidarea conectivității componentelor infrastructurii verde-albastre la nivelul orașului și a zonei urbane funcționale;
- Intervenții privind eficientizarea și diversificarea funcțiilor socio-ecologice ale infrastructurii verzi-albastre (ex. funcțiuni de agrement, recreere, coeziune socială, reglare microclimat urban, filtrare aer, reducerea poluării fonice, drenarea apelor pluviale);
- Investiții în infrastructura verde-albastră;

1.5.5. Regenerarea zonelor urbane

Acțiuni propuse:

- Amenajarea de spații verzi naturale și semi-naturale urbane pe terenuri slab utilizate sau abandonate, tufișuri, pajști, zone umede (mlaștini), lacuri și râuri/pâraie etc.;
- Crearea/reabilitarea/modernizarea/dotarea zonelor urbane care necesită regenerare;

Obiectivul specific 1.6: Dezvoltarea serviciilor conexe turismului

Măsuri:

1.6.1. Îmbunătățirea serviciilor conexe turismului

Acțiuni propuse:

- Promovarea patrimoniului natural și cultural local, a produselor locale și meșteșugărești, a turismului și a activităților culturale prin tehnologii smart și ICT (TIC);
- Investiții pentru îmbunătățirea serviciilor conexe turismului;

1.6.2. Dezvoltarea serviciilor conexe turismului

Acțiuni propuse:

- Promovarea patrimoniului natural și cultural local, a produselor locale și meșteșugărești, a turismului și a activităților culturale prin tehnologii smart și ICT (TIC);
- Modernizarea serviciilor conexe turismului;
- Investiții în dotări pentru serviciile conexe turismului;

1.6.3. Crearea de noi servicii conexe turismului

Acțiuni propuse:

- Promovarea patrimoniului natural și cultural local, a produselor locale și meșteșugărești, a turismului și a activităților culturale prin tehnologii smart și ICT (TIC);
- Intervenții în infrastructura pentru dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural și turistic local (identificare a obiectivelor turistice relevante, dezvoltarea meșteșugurilor sau a tradițiilor locale) care pot contribui la activarea comunităților urbane și la generarea de venituri pentru bugetele locale;

- Investiții pentru crearea de noi servicii conexe turismului;

Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii

Măsuri:

1.7.1. Promovarea turismului

Acțiuni propuse:

- Promovarea turismului prin tehnologii smart și ICT (TIC);
- Intervenții în infrastructura pentru dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural și turistic local (identificare a obiectivelor turistice relevante, dezvoltarea meșteșugurilor sau a tradițiilor locale) care pot contribui la activarea comunităților urbane și la generarea de venituri pentru bugetele locale;
- Investiții în activități de promovare a turismului;

1.7.2. Promovarea patrimoniului natural local

Acțiuni propuse:

- Promovarea patrimoniului natural local prin tehnologii smart și ICT (TIC);
- Intervenții în infrastructura pentru dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural și turistic local (identificare a obiectivelor turistice relevante, dezvoltarea meșteșugurilor sau a tradițiilor locale) care pot contribui la activarea comunităților urbane și la generarea de venituri pentru bugetele locale;
- Activități de promovare a patrimoniului natural local;

1.7.3. Promovarea patrimoniului cultural local

Acțiuni propuse:

- Promovarea patrimoniului cultural local prin tehnologii smart și ICT (TIC);
- Intervenții în infrastructura pentru dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural și turistic local (identificare a obiectivelor turistice relevante, dezvoltarea meșteșugurilor sau a tradițiilor locale) care pot contribui la activarea comunităților urbane și la generarea de venituri pentru bugetele locale;
- Activități de promovare a patrimoniului cultural;

1.7.4. Promovarea produselor locale și meșteșugărești

Acțiuni propuse:

- Promovarea produselor locale și meșteșugărești prin tehnologii smart și ICT (TIC);
- Intervenții în infrastructura pentru dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural și turistic local (identificare a obiectivelor turistice relevante, dezvoltarea meșteșugurilor sau a tradițiilor locale) care pot contribui la activarea comunităților urbane și la generarea de venituri pentru bugetele locale;
- Activități de promovare a produselor locale și meșteșugărești;

1.7.5. Promovarea activităților culturale

Acțiuni propuse:

- Promovarea activităților culturale prin tehnologii smart și ICT (TIC);
- Intervenții în infrastructura pentru dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural și turistic local (identificare a obiectivelor turistice relevante, dezvoltarea meșteșugurilor sau a tradițiilor locale) care pot contribui la activarea comunităților urbane și la generarea de venituri pentru bugetele locale;
- Activități de promovare a activităților culturale;

Obiectivul specific 1.8: Dezvoltarea turismului balnear și de wellness

Măsuri:

1.8.1. Îmbunătățirea turismului balnear

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea bazelor existente de tratament;
- Extinderea bazelor existente de tratament;
- Dotarea bazelor existente de tratament;

- Modernizarea bazelor existente de tratament;

1.8.2. Dezvoltarea turismului balnear

Acțiuni propuse:

- Crearea de noi baze de tratament;
- Investiții în noi activități de turism balnear;
- Investiții în turismul de wellness;
- Investiții care combină turismul balnear cu turismul de wellness;

Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend

Măsuri:

1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea facilităților pentru turismul de weekend;
- Crearea de noi facilități pentru turismul de weekend;

Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

Măsuri:

1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil

Acțiuni propuse:

- Investiții (reabilitare/modernizare/extindere și dotare) în clădiri destinate utilizării publice pentru activități culturale și recreative, socio-culturale, cu scopul de a crea, îmbunătăți sau extinde serviciile publice de bază;
- Protecția, conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural prin activități de restaurare, consolidare, extindere și dotare (pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural imobil) a monumentelor istorice, inclusiv servicii de digitizare, precum și activități de marketing și promovare turistică;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de turism și de agrement în vederea punerii în valoare a patrimoniului turistic natural;
- Înființarea și amenajarea traseelor turistice și a locurilor de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul;

1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității

Acțiuni propuse:

- Investiții de regenerare urbană (creare/modernizare/reabilitare/extindere/dotare) în spațiile destinate utilizării publice (parcuri, zone verzi de mici dimensiuni, piațete, scuaruri, piețe publice, locuri de joacă pentru copii, etc.) prin demolarea clădirilor/structurilor situate pe terenurile supuse intervențiilor, amenajarea spațiilor verzi (aducerea terenului la starea inițială; modelarea terenului; montarea elementelor constructive de tipul alei, foisoare, pergole, grilaje etc.; plantarea/gazonarea suprafețelor, inclusiv plantare arbori), precum și crearea de facilități pentru activități sportive și recreative de mici dimensiuni (ex. terenuri de sport, etc.), instalare rețele Wi-Fi și iluminat public, în spațiile publice, dotare cu mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, etc.); înlocuirea și/sau racordarea la utilități publice, inclusiv realizare alei pietonale, trotuare, piste de biciclete, parcări, căi de acces, modernizarea străzilor urbane adiacente terenurilor supuse intervențiilor; infrastructura edilitară necesară, ce face parte din amplasamentul proiectului
- Elaborare/actualizare Strategie de dezvoltare.

OBIECTIVUL STRATEGIC 2: CREȘTEREA ATRACTIVITĂȚII ȘI ACCESIBILITĂȚII ORAȘULUI

Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport

Măsuri:

2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă, precum și măsuri pentru reducerea impacturilor semnificative asupra infrastructurii verzi și refacerea conectivității coridoarelor ecologice, realizarea de investiții suplimentare pentru protecția drumului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme;
- Investiții în infrastructura existentă pentru siguranța rutieră pe DN 71;
- Mobilitatea urbană verde - înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public: achiziție autobuze și/sau microbuze nepoluante - electric sau hidrogen;
- Investiții în reabilitarea infrastructurii de transport;

2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă, precum și măsuri pentru reducerea impacturilor semnificative asupra infrastructurii verzi și refacerea conectivității coridoarelor ecologice, realizarea de investiții suplimentare pentru protecția drumului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme;
- Realizarea de investiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni, bicicliști și nu numai, precum: amenajări de tip intersecție giratorie pentru intersecțiile la nivel; introducerea sectoarelor de drum de 2+1 benzi de circulație (unde este cazul); parapete de siguranță, acostament; iluminarea drumului public pe timp de noapte, în special în intersecții și în zonele cu activitate pietonală, precum și a trecerilor pentru pietoni; materiale retro-reflectorizante pentru a asigura vizibilitatea, marcajele rezonatoare, orizontale și verticale; limitatoare de viteză din plastic în zonele de drumuri cu o singură bandă; trotuare (unde este cazul); benzi dedicate pentru viraje la stânga (unde este cazul); etc.;
- Investiții pentru decongestionarea și fluidizarea traficului prin investiții în infrastructura rutieră (pasaje, extinderi la 4 benzi, variante ocolitoare, etc), inclusiv sisteme de management al traficului;
- Modernizarea infrastructurii de transport și dotarea pentru funcționarea în bune condiții a acesteia;
- Investiții în modernizarea/dotarea infrastructurii de transport;

2.1.3. Crearea de noi infrastructuri de transport (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Investiții pentru decongestionarea și fluidizarea traficului prin investiții în infrastructura rutieră (pasaje, extinderi la 4 benzi, variantă ocolitoare, etc), inclusiv sisteme de management al traficului;
- Înființarea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate, inclusiv configurarea/modernizarea/lărgirea/reconfigurarea străzilor din orașe și din zona urbană funcțională, inclusiv intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseului reabilitat în vederea dezvoltării infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare, etc;
- Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi;
- Asigurarea infrastructurii de transport verde - ITS/alte infrastructuri TIC: Sisteme de transport inteligente și alte infrastructuri TIC; crearea sistemelor de bilete integrate pentru călători - „e-bilete” sau „e-ticketing”;
- Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde - puncte de reîncărcare pentru vehiculele electrice;
- Construirea de noi infrastructuri de transport și dotarea pentru funcționarea în bune condiții a acestora;

2.1.4. Îmbunătățirea conectivității la rețeaua TEN-T

Acțiuni propuse:

- Investiții (construire, reabilitare, modernizare, extindere) în rețeaua de drumuri județene care asigura conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă, precum și măsuri pentru reducerea impacturilor semnificative asupra infrastructurii verzi și refacerea conectivității coridoarelor ecologice, realizarea de investiții suplimentare pentru protecția drumului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme;
- Investiții în infrastructura de transport pentru îmbunătățirea conectivității la rețeaua TEN-T;

Obiectivul specific 2.2: Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă

Măsuri:

2.2.1. Îmbunătățirea infrastructurii de alimentare cu apă (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, masuri privind implementarea managementului activelor etc.);
- Reabilitarea sistemelor de captare și aducțiune, stațiilor de tratare, rețelei de transport și distribuție a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă și apă uzată;
- Investiții în reabilitarea infrastructurii de alimentare cu apă;

2.2.2. Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Extinderea sistemelor de alimentare cu apă în aglomerări mai mari de 2.000 de locuitori echivalenți (l.e), prioritizate prin Planul accelerat de conformare cu Directivele europene;
- Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă existente;
- Investiții pentru modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de alimentare cu apă;
- Realizarea de bransamente la sistemul de alimentare cu apă;

2.2.3. Crearea de noi infrastructuri de alimentare cu apă (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Construirea de sisteme de captare și aducțiune, stații de tratare, rețele de transport și distribuție a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă și apă uzată;
- Investiții în crearea de noi infrastructuri de alimentare cu apă;

Obiectivul specific 2.3: Dezvoltarea infrastructurii de canalizare

Măsuri:

2.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii de canalizare (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea rețelelor de canalizare și reabilitarea/modernizarea stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e., inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultate în cadrul procesului de epurare a apelor uzate;
- Măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, masuri privind implementarea managementului activelor etc.);
- Investiții în îmbunătățirea infrastructurii de canalizare;

2.3.2. Dezvoltarea infrastructurii de canalizare (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Extinderea sistemelor de canalizare în aglomerări mai mari de 2.000 de locuitori echivalenți (l.e);
- Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de canalizare existente.
- Investiții în modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de canalizare;
- Realizarea de bransamente la sistemul de canalizare;

2.3.3. Crearea de noi infrastructuri de canalizare (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Construirea rețelilor de canalizare și construirea stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e. , inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate;
- Investiții în crearea de noi infrastructuri de canalizare;

Obiectivul specific 2.4: Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public

Măsuri:

2.4.1. Îmbunătățirea infrastructurii de iluminat public (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea sistemului de iluminat public.
- Investiții în îmbunătățirea infrastructurii de iluminat public;

2.4.2. Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseelor reabilitate odată cu dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public;
- Investiții în modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de iluminat public;

2.4.3. Crearea de noi infrastructuri de iluminat public (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseului reabilitat odată cu înființarea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate;
- Investiții în crearea de noi infrastructuri de iluminat public;

2.4.4. Creșterea gradului de digitalizare

Acțiuni propuse:

- Investiții în digitalizarea infrastructurii de iluminat public;

Obiectivul specific 2.5: Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor

Măsuri:

2.5.1. Îmbunătățirea infrastructurii de colectare a deșeurilor (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Investiții privind instalații de tratare a deșeurilor reziduale, inclusiv îmbunătățirea instalațiilor TMB existente;
- Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri neconforme.
- Investiții în îmbunătățirea infrastructurii de colectare a deșeurilor;

2.5.2. Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Investiții privind instalații de tratare a deșeurilor reziduale, inclusiv îmbunătățirea instalațiilor TMB existente;
- Investiții în modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de colectare a deșeurilor;

2.5.3. Crearea de noi infrastructuri de colectare a deșeurilor (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Investiții privind valorificarea materială a deșeurilor (stații de sortare, stații de compostare și instalații de digestie anaerobă);
- Înființarea de centre de colectare prin aport voluntar, care asigură colectarea separată a deșeurilor menajere care nu pot fi colectate în sisteme door-to-door, respectiv deșeuri reciclabile și biodeșeuri care nu pot fi colectate în pubelele individuale, precum și fluxurile speciale de deșeuri - deșeuri voluminoase, deșeuri de echipamente electrice și electronice, baterii uzate, deșeuri periculoase, deșeuri din construcții și demolări;
- Investiții în crearea de noi infrastructuri de colectare a deșeurilor;

2.5.4. Măsurile specifice colectării selective a deșeurilor

Acțiuni propuse:

- Investiții în extinderea sistemelor de colectare separată atât în ceea ce privește colectarea din poartă în poartă a deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor, dar și colectarea deșeurilor textile și deșeurilor periculoase menajere (echipamente mobile de colectare, mașini pentru colectarea separată, infrastructura suport pentru colectarea, transportul deșeurilor și stocarea temporară, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar);
- Investiții în schemele de gestionare a deșeurilor la nivel local în vederea consolidării economiei circulare;
- Acțiuni de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora;
- Construirea de insule ecologice digitalizate care asigură colectarea separată a deșeurilor menajere, preponderent în zone de blocuri, pentru următoarele fracții colectate separat: deșeuri de hârtie și carton, deșeuri de plastic, deșeuri de metal, deșeuri de sticlă, biodeșeuri, deșeuri reziduale;
- Investiții în activități specifice colectării selective a deșeurilor;

Obiectivul specific 2.6: Dezvoltarea infrastructurii sistemului de dezinsecție, dezinsecție și deratizare

Măsurile:

2.6.1. Îmbunătățirea infrastructurii sistemului de dezinsecție, dezinsecție și deratizare (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea infrastructurii sistemului de dezinsecție, dezinsecție și deratizare;
- Investiții în reabilitarea infrastructurii de dezinsecție, dezinsecție și deratizare;

2.6.2. Dezvoltarea infrastructurii sistemului de dezinsecție, dezinsecție și deratizare (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Modernizarea și dotarea infrastructurii sistemului de dezinsecție, dezinsecție și deratizare;
- Investiții în instalații de dezinsecție și dezinsecție;
- Investiții în modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii sistemului de dezinsecție, dezinsecție și deratizare;

Obiectivul specific 2.7: Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu gaze

Măsurile:

2.7.1. Îmbunătățirea infrastructurii de alimentare cu gaze (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea infrastructurii de alimentare cu gaze.
- Investiții în reabilitarea infrastructurii de alimentare cu gaze;

2.7.2. Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu gaze (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Modernizarea și dotarea infrastructurii de alimentare cu gaze;
- Investiții în modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de alimentare cu gaze;

2.7.3. Crearea de noi infrastructuri de alimentare cu gaze (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Extinderea infrastructurii de alimentare cu gaze în localitățile componente ale orașului Pucioasa;
- Investiții în crearea de noi infrastructuri de alimentare cu gaze;

Obiectivul specific 2.8: Dezvoltarea infrastructurii de comunicații

Măsurile:

2.8.1. Îmbunătățirea infrastructurii de comunicații (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea infrastructurii de telecomunicații;
- Investiții în îmbunătățirea infrastructurii de comunicații;

2.8.2. Dezvoltarea infrastructurii de comunicații (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Modernizarea și dotarea infrastructurii de comunicații;
- Extinderea infrastructurii de comunicații;

2.8.3. Crearea de noi infrastructuri de comunicații (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Investiții în crearea de noi infrastructuri de comunicații;

2.8.4. Creșterea gradului de digitalizare

Acțiuni propuse:

- Susținerea adoptării tehnologiilor și a instrumentelor digitale de către IMM-uri, prin investiții în infrastructură, servicii, echipamente și tehnologii necesare pentru transformarea digitală (tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă, etc);
- Sprijin pentru intervenții de tip smart-city și smart village, digitalizarea serviciilor publice la nivel local și regional, inclusiv asigurarea securității cibernetice și interoperabilității acestora, prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante, precum și prin achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații;
- Investiții în activități de utilizare a serviciilor de comunicații prin diferite tipuri de instrumente pentru beneficiari, cu accent pe zonele albe;
- Investiții în digitalizarea infrastructurii de comunicații;

Obiectivul specific 2.9: Dezvoltarea infrastructurii sanitare

Măsuri:

2.9.1. Îmbunătățirea infrastructurii sanitare (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea infrastructurii publice a unităților sanitare/ altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/acordă asistență medicală ambulatorie (inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening / diagnosticare și tratament);
- Reabilitarea infrastructurii publice a unităților sanitare în scopul reorganizării/reconversiei unor secții din unitățile sanitare cu paturi de acuzi în paturi de spitalizare de zi, concomitent cu măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu;
- Reabilitare/ dotare) a infrastructurii publice a unităților sanitare - serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe: Dezvoltarea structurilor integrate de preluare și îngrijire a pacientului critic, inclusiv copii prin: asigurarea infrastructurii unităților dedicate de îngrijire (ex. unități pentru tratarea accidentelor vasculare cerebrale, unități pentru tratarea pacientului cardiac în stare critică, blocuri operatorii, ATI, inclusiv stațiile de oxigen care deserveșc aceste structuri), mari arși, politraumă, neonatologie-prematuri; structuri de imagistică medicală (ex. CT, angiografe, rezonanță magnetică nucleară etc.); laboratoare de analize medicale; dezvoltarea circuitelor de preluare, a sistemului de transport/ transfer medical al pacientului critic copii, îngrijire pentru asigurarea standardelor de calitate în managementul pacientului critic copii;
- Reabilitare/ dotare de mică amploare în infrastructura spitalelor orășenești;
- Investiții în reabilitarea infrastructurii sanitare;

2.9.2. Dezvoltarea infrastructurii sanitare (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Modernizarea/ dotarea infrastructurii cabinetelor medicilor de familie (inclusiv puncte de lucru pentru medicii de familie și centre de permanență) cu prioritate cele din zone marginalizate, zone greu accesibile, inclusiv în zonele în care aceștia nu sunt prezenți sau

- în care infrastructura existentă este precară sau lipsește;
- Modernizarea/ dotarea infrastructurii publice a centrelor/compartimentelor unde se furnizează servicii de asistență medicală comunitară;
  - Modernizarea/ dotarea infrastructurii publice în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică (ex: cabinete medicale, inclusiv cabinete medicale stomatologice organizate în unități de învățământ sau în centre comunitare integrate, dotarea cu unități mobile pentru asigurarea accesului copiilor, tinerilor și persoanelor neasigurate la servicii de calitate);
  - Modernizarea/ dotarea infrastructurii publice a unităților sanitare/ altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/acordă asistență medicală ambulatorie (inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening / diagnosticare și tratament);
  - Modernizarea/ dotarea infrastructurii publice a unităților sanitare în scopul reorganizării/reconversiei unor secții din unitățile sanitare cu paturi de acuți în paturi de spitalizare de zi, concomitent cu măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu;
  - Extindere/ modernizare/ dotare a infrastructurii publice a unităților sanitare - serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe: Dezvoltarea structurilor integrate de preluare și îngrijire a pacientului critic, inclusiv copii prin: asigurarea infrastructurii unităților dedicate de îngrijire (ex. unități pentru tratarea accidentelor vasculare cerebrale, unități pentru tratarea pacientului cardiac în stare critică, blocuri operatorii, ATI, inclusiv stațiile de oxigen care deserveșc aceste structuri), mari arși, politraumă, neonatologie-prematuri; structuri de imagistică medicală (ex. CT, angiografe, rezonanță magnetică nucleară etc.); laboratoare de analize medicale; dezvoltarea circuitelor de preluare, a sistemului de transport/ transfer medical al pacientului critic copii, îngrijire pentru asigurarea standardelor de calitate în managementul pacientului critic copii;
  - Modernizare/reabilitare/extindere/ dotare) a infrastructurii publice a structurilor sanitare unde se realizează depistare, diagnosticare, tratare și recuperare a pacienților cu afecțiuni genetice și a celor cu anomalii congenitale, estimarea riscului de recurență a bolilor genetice în familiile pacienților (ex. centrele regionale de genetică medicală, laboratoarele de genetică medicală pentru afecțiuni cronice (ex. oncologie, neurologie, endocrinologie și diabet, cardiologie, gastroenterologie etc.), monitorizarea evoluției bolii oncologice (investigare fenotip tumoral, monitorizarea riscului de recurență prin ADN circulant sau celule tumorale circulante);
  - Modernizare/reabilitare/extindere/ dotare) a infrastructurii publice a structurilor sanitare unde se realizează examinări asupra persoanelor în viață care au suferit vătămări ale integrității corporale sau agresiuni sexuale sau solicită stabilirea vârstei și sexului; examene medico-legale traumatologice în cazuri de vătămări corporale grave; examinări medico-legale psihiatrice în materie penală și civilă; examinări/ expertize în vederea amânării sau întreruperii executării pedepsei pe motive medicale; examinări/ expertize în cazuri de acordare necorespunzătoare a asistenței medicale (ex. anatomie patologică, toxicologie, antropologie medico-legală, serologie medico-legală și genetică medico-legală, etc.);
  - Modernizare/reabilitare/extindere/ dotare) a infrastructurii publice a unităților sanitare unde se realizează programele de screening/ prevenție și tratament pentru retinopatia de prematuritate;
  - Modernizare/reabilitare/extindere/ dotare) a infrastructurii publice a unităților sanitare unde se realizează îngrijirea pacienților în domeniul neurologie pediatrică - boli rare, inclusiv a unităților sanitare unde se realizează îngrijirea pacienților în domeniul bolilor rare, a centrelor de expertiză pentru boli rare (inclusiv construire);
  - Extindere/ modernizare/ dotare de mică amploare în infrastructura spitalelor orașenești;
  - Reabilitare/ modernizare/ dotare cabinete ale medicilor de familie sau asocieri de cabinete de asistență medicală primară;
  - Reabilitare/ modernizare/ dotare Unități de asistență medicală ambulatorie;
  - Extindere/ modernizare/ dotare a infrastructurii unităților sanitare;
  - Investiții în modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii sanitare;

2.9.3. Crearea de noi infrastructuri sanitare (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare, inclusiv rețeaua balneară pe profile de patologie (inclusiv centre de recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică);
- Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare care furnizează servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung;
- Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare acuți în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare, servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung;
- Investiții în infrastructura publică a unităților medico-sociale care furnizează servicii medicale de îngrijire de lungă durată;
- Investiții în infrastructura centrelor/ unităților /unităților sanitare/unităților medico-sociale care furnizează servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung;
- Investiții în infrastructura centrelor pilot pentru servicii integrate dedicate tratamentului/ reabilitării persoanelor cu tulburări de spectru autism;
- Construire/ dotare) a infrastructurii publice a sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmii;
- Construire clădiri noi pentru unități de asistență medicală ambulatorie;
- Construire Centre comunitare integrate;
- Extinderea infrastructurii sanitare existente;
- Investiții în crearea de noi infrastructuri sanitare;

2.9.4. Creșterea gradului de digitalizare

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea integrată a unor soluții de e-sănătate, cu anvergură națională, care să încorporeze standarde de interoperabilitate, pentru sarcini și funcții comune în sectorul sanitar, în special în domeniile vizate de operațiunile de importanță strategică (ex: funcții legate de securitate, arhivare, schimbul de informații între unitățile de asistență medicală și între furnizorii de servicii medicale și comunitate; tele-medicină, inclusiv prin implementarea de soluții pentru tele-consultații, monitorizarea continuă și managementul pacienților);
- Măsuri pentru facilitarea implementării operațiunilor care vizează digitalizarea sistemului medical: Redimensionare, standardizare și optimizare a Platformei informatice din asigurările de sănătate (PIAS); Digitalizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul sanitar aflate în subordinea MS; Investiții în sistemele informatice și în infrastructura digitală a unităților sanitare publice; Telemedicina și sisteme mobile de monitorizare a pacienților; sistemul național de date medicale va fi complet interoperabil cu sistemul European Health Data Space.

Obiectivul specific 2.10: Dezvoltarea infrastructurii culturale

Măsuri:

2.10.1. Îmbunătățirea infrastructurii culturale (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Reabilitare moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți furnizarea de servicii publice de către unitățile administrativ-teritoriale: biblioteci, cămine culturale, case de cultură, muzee, case memoriale;
- Investiții în reabilitarea infrastructurii culturale;

2.10.2. Dezvoltarea infrastructurii culturale (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Modernizarea și dotarea infrastructurii culturale existente;
- Investiții în modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii culturale;

2.10.3. Crearea de noi infrastructuri culturale (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Înființarea de puncte de lucru ale Centrului cultural european la nivelul localităților componente;
- Investiții în crearea de noi infrastructuri culturale;

2.10.4. Creșterea gradului de digitalizare

Acțiuni propuse:

- Întărirea capacității dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul digitalizării administrației publice;
- Digitalizare pentru cultură (echipamente și infrastructură, baze de date, soft, platforme digitale, sisteme integrate, mijloace TIC, modele digitale 3D, infrastructuri informatice și soluții de tip cloud, exploatarea digitalizată);
- E-patrimoniu - Protejarea, punerea în valoare și promovarea patrimoniului cultural imobil și a peisajelor culturale, cu accent pe patrimoniul vulnerabil la dezastre precum cutremure, alunecări de teren incendii, inundații, secetă; facilitarea realizării principalelor procese administrative cu referire la monumentele istorice și stakeholderii care interacționează cu acestea și simplificarea întregului proces administrativ, a interacțiunii Utilizator-Administrație cu scopul de atingere a dezideratului oricărui utilizator-cetățean de a rezolva nevoia sa on-line, pe principiul "Prin un click" (One click away);

Obiectivul specific 2.11: Dezvoltarea infrastructurii sportive

Măsuri:

2.11.1. Îmbunătățirea infrastructurii sportive (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea sălilor de sport de pe lângă școlile generale;
- Reabilitarea terenurilor de sport în aer liber din oraș;
- Investiții în reabilitarea infrastructurii sportive;

2.11.2. Dezvoltarea infrastructurii sportive (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Modernizarea stadionului orășenesc;
- Investiții în modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii sportive;

2.11.3. Crearea de noi infrastructuri sportive (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Crearea unui noi săli de sport;
- Dezvoltarea de spații de desfășurare a activităților sportive în zona cartierelor de locuințe;
- Crearea de piste de cicloturism;
- Investiții în crearea de noi infrastructuri sportive;

2.11.4. Creșterea gradului de digitalizare

Acțiuni propuse:

- Investiții în digitalizarea infrastructurii sportive;

Obiectivul specific 2.12: Dezvoltarea infrastructurii educaționale

Măsuri:

2.12.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea/ consolidarea/ echiparea/ accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a infrastructurii educaționale destinate educației pentru nivelul antepreșcolar și preșcolar (creșe, grădinițe și învățământ special);
- Reabilitarea/ consolidarea/ echiparea/ /accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a infrastructurii educaționale și a infrastructurii sportive pentru învățământul general obligatoriu (liceal și postliceal);
- Reabilitarea/ consolidarea/ echiparea/ /accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a unităților de învățământ, inclusiv a infrastructurii sportive pentru formarea profesională prin învățământ profesional și tehnic (școli profesionale), inclusiv învățământ dual și

- special;
- Investiții în îmbunătățirea infrastructurii educaționale;

2.12.2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Modernizarea/ extinderea /echiparea /accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a infrastructurii educaționale destinate educației pentru nivelul antepreșcolar și preșcolar (creșe, grădinițe și învățământ special);
- Modernizarea/ extinderea /echiparea /accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a infrastructurii educaționale și a infrastructurii sportive pentru învățământul general obligatoriu (liceal și postliceal, inclusiv asigurarea de spații pentru Programul Școală după Școală (SDS) -învățământul primar și secundar, centre de excelență și învățământ special);
- Modernizarea/ extinderea /echiparea /accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a unităților de învățământ, inclusiv a infrastructurii sportive pentru formarea profesională prin învățământ profesional și tehnic (școli profesionale), inclusiv învățământ dual și special;
- Asigurarea resurselor tehnologice în unitățile de învățământ (echipamente digitale pentru învățarea în sistem blended learning) care nu au mai beneficiat de dotări echipamente IT prin alte tipuri de programe (achiziția de echipamente pentru școli care nu sunt dotate prin programul de granturi pentru echipamente de tip CLEVER classroom);
- Modernizarea laboratoarelor de informatică în laboratoare educaționale digitale inteligente în unitățile de învățământ preuniversitar (în afara celor ÎPT);
- Dezvoltarea de hub-uri tehnologice școlare de tip Smart Lab;
- Asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/atelierele școlare pentru predare transdisciplinara;
- Echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic;
- Echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic;
- Investiții în modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii educaționale;

2.12.3. Crearea de noi infrastructuri educaționale (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Investiții în crearea de noi infrastructuri educaționale;

2.12.4. Creșterea gradului de digitalizare

Acțiuni propuse:

- Acțiuni de digitalizare a învățământului preuniversitar, profesional și tehnic/dual în vederea dezvoltării de aplicații și soluții pentru digitalizarea procesului educațional, precum și dotarea cu echipamentele necesare;
- Dezvoltarea sistemului de management al școlarității prin intermediul unei platforme digitale integrate;
- Creșterea accesului la învățământul superior prin digitalizarea portofoliului educațional al studenților, dar și prin interconectarea nevoilor pieței muncii cu oferta educațională și de cercetare ce poate fi susținută de instituțiile de învățământ superior prin intermediul doctoranzilor și masteranzilor;
- Asigurarea accesului la internet și la infrastructura wireless, în unitățile de învățământ preuniversitar;
- Necesitatea de a asigura conținut educațional interactiv (inclusiv simulări 3D, jocuri, filme, realitate virtuală și augmentată) pentru elevii din învățământul preuniversitar inclusiv învățământul gimnazial și liceal;
- Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem de tip cloud guvernamental; Implementarea infrastructurii de cloud guvernamental; Investiții pentru dezvoltarea/migrarea în cloud; Realizarea sistemului de eHealth și telemedicină;
- Investiții în creșterea gradului de digitalizare în domeniul educațional;

Obiectivul specific 2.13: Dezvoltarea infrastructurii sociale

Măsuri:

2.13.1. Îmbunătățirea infrastructurii sociale (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Renovarea și dotarea centrelor de zi și sprijin pentru locuire pentru persoanele cu dizabilități, în locuințele protejate;
- Renovarea și dotarea centrelor de recuperare/(re)abilitare pentru copiii cu dizabilități;
- Renovarea și dotarea unor centre tip respiro pentru persoane cu dizabilități și familiile acestora;
- Reabilitare moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți furnizarea de servicii publice de către unitățile administrativ-teritoriale: sedii de unități sanitare publice, unități școlare și creșe;
- Investiții în reabilitarea infrastructurii sociale;

2.13.2. Dezvoltarea infrastructurii sociale (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Investiții în dezvoltarea infrastructurii sociale;

2.13.3. Crearea de noi infrastructuri sociale (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Construcția de creșe;
- Construcția de locuințe sociale;
- Crearea și funcționarea unui call center pentru persoane vulnerabile;
- Înființarea de Centre de servicii specializate pentru copiii și tinerii cu tulburări de comportament: construirea /reabilitarea /modernizarea /extinderea / echiparea unor centre de zi pentru copiii și adolescenți cu tulburări de comportament (violență), precum și servicii de terapie acești copii și tineri;
- Dezvoltarea, dotarea infrastructurii serviciilor de zi pentru copii;
- Construirea/ asigurarea infrastructurii de locuire temporară pentru persoanele afectate de dezastre naturale, persoane vârstnice sau alte grupuri defavorizate în pericol de excludere locativă. etc;
- Construirea și dotarea unor centre tip respiro pentru persoane cu dizabilități și familiile acestora;
- Construcția de locuințe pentru tineri;
- Construcția de locuințe de serviciu pentru specialiști din sănătate și învățământ;
- Crearea de centre de servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa: centre de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți, centre de zi de recuperare pentru copii cu dizabilități; centre de zi pentru consiliere și sprijin pentru părinți și copii;
- Crearea de centre de îngrijire de zi și de reabilitare pentru persoane vârstnice: centre de zi de asistență și recuperare și unități de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice;
- Construirea, echiparea și operaționalizarea de creșe;
- Înființarea și operaționalizarea de servicii complementare de educație timpurie în spații oferite de comunitate, inclusiv spații oferite de unități de învățământ de stat sau private: grupe pentru activități ludice, înființate în instituții din comunitate (cămin cultural, biblioteca, biserică etc.); ludoteci, care desfășoară activități de stimulare timpurie a dezvoltării copilului; creșă sau grădiniță în familie / mame de zi (Nuou-nuou); servicii de sprijin pentru copiii din grupuri defavorizate la domiciliul furnizorului/vizite la domiciliu (în localități izolate); centre multifuncționale pentru copil și familie, cu programe de educație parentală, programe de sprijin pentru educație, programe suport de educație și consiliere în diferite domenii, în funcție de nevoile familiei (juridic, sanitar etc.); caravana educației timpurii (asigurată de echipe mobile, integrate, pentru educație parentală și educație timpurie, cu focalizare pe familiile și copiii din localități izolate);
- Investiții în crearea de noi infrastructuri sociale (construcții și/sau dotări noi)

2.13.4. Creșterea gradului de digitalizare

Acțiuni propuse:

- Investiții în creșterea gradului de digitalizare în domeniul social

Obiectivul specific 2.14: Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de urgență

Măsur:

2.14.1. Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de urgență (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Amenajarea complexă a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi sau prin adaptarea, construirea ori reabilitarea infrastructurii existente de gospodărire a apelor și îmbunătățiri funciare adaptate la noile practici UE, inclusiv cele privind asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului.
- Investiții în reabilitarea infrastructurii serviciilor de urgență;

2.14.2. Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de urgență (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe (inundații și secetă) pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv activități în scopul conștientizării publice;
- Modernizarea și dotarea serviciilor de urgență din oraș;
- Investiții în modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii serviciilor de urgență;

2.14.3. Crearea de noi infrastructuri ale serviciilor de urgență (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Construirea de locuințe temporare pentru persoanele afectate de situațiile de urgență;
- Investiții în crearea de noi infrastructuri ale serviciilor de urgență;

2.14.4. Creșterea gradului de digitalizare

Acțiuni propuse:

- Investiții în digitalizarea serviciilor de urgență;

2.14.5. Măsur pentru prevenirea riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

Acțiuni propuse:

- Consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu;
- Reabilitarea acumulărilor de apă existente care necesită intervenții de urgență pentru exploatarea în condiții de siguranță: refacere a structurilor deteriorate ale barajelor și a sistemelor de etanșare și drenaj; instalarea de mecanisme hidromecanice automatizate și digitalizate, precum și reabilitarea / modernizarea echipamentelor electrice; măsuri de asigurare a migrației peștilor în aval și în amonte; lucrări pentru prevenirea eutrofizării lacurilor de acumulare (sisteme de aerare, insule pentru protecția biodiversității, etc), și alte măsuri, după caz, de protejare sau îmbunătățire a habitatelor.

Obiectivul specific 2.15: Dezvoltarea infrastructurii administrației publice locale

Măsur:

2.15.1. Digitalizarea administrației publice locale și a serviciilor publice

Acțiuni propuse:

- Întărirea capacității dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul digitalizării administrației publice;
- Sprijin pentru intervenții de tip smart-city și smart village, digitalizarea serviciilor publice la nivel local, inclusiv asigurarea securității cibernetice și interoperabilității acestora;
- Întărirea capacității dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul digitalizării administrației publice;
- Creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru a reduce sarcina administrativă pentru mediul de afaceri;
- Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem de tip cloud guvernamental; Implementarea infrastructurii de cloud guvernamental; Investiții pentru dezvoltarea/migrarea în cloud; Realizarea sistemului de eHealth și telemedicină; Digitalizarea sistemului judiciar; Digitalizare în domeniul mediului; Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale; Digitalizarea sectorului organizațiilor

neguvernamentale; Transformarea digitală în managementul funcției publice; Transformarea digitală și adoptarea tehnologiei de automatizare a proceselor de lucru în administrația publică;

- Implementarea formularelor electronice eForms în domeniul achizițiilor publice;
- Carte de identitate electronică și semnătură digitală calificată;
- Investiții în digitalizarea administrației publice locale;
- Investiții în digitalizarea serviciilor publice la nivel local;

2.15.2. Îmbunătățirea infrastructurii, serviciilor și dotărilor din administrația publică

Acțiuni propuse:

- Sprijin pentru intervenții de tip smart-city și smart village, prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante;
- Reabilitare moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți furnizarea de servicii publice de către unitățile administrativ-teritoriale: sedii de primărie, centre de informare turistică, sedii de poliție;
- Achiziționarea de echipamente și dotări pentru administrația publică;
- Reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea clădirilor Primăriei orașului Pucioasa;

2.15.3. Achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații

Acțiuni propuse:

- Sprijin pentru intervenții de tip smart-city și smart village prin achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații;
- Asigurarea protecției cibernetice atât pentru infrastructurile TIC publice, cât și pentru cele private cu valențe critice pentru securitatea națională, prin utilizarea tehnologiilor inteligente;

2.15.4. Măsuri de tranziție specifice economiei circulare

Acțiuni propuse:

- Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor, de afaceri și parcurilor industriale;
- Investiții în măsuri specifice economiei circulare

Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local

Măsuri:

2.16.1. Îmbunătățirea altor elemente ale infrastructurii la nivel local (reabilitare)

Acțiuni propuse:

- Promovarea utilizării de echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice;
- Implementarea de soluții digitale pentru localizarea/izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul urban;
- Măsuri de creștere a adecvanței SEN (Sistemului Energetic Național) prin investiții în soluții de flexibilitate;
- Implementarea de soluții privind stocarea energiei "behind the meter";
- Investiții în îmbunătățirea unor elemente ale infrastructurii la nivel local;

2.16.2. Dezvoltarea infrastructurii la nivel local (modernizare, extindere, dotare)

Acțiuni propuse:

- Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor și taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor: Investiții referitoare la sistemul de administrare al contribuabililor persoane juridice; Investiții referitoare la implementarea unei platforme pentru valorificarea masivă de date și informații; Investiții referitoare la implementarea sistemului de facturare electronică; Investiții referitoare la implementarea sistemului aparatelor de marcat electronice fiscale: Investiții pentru îmbunătățirea și extinderea platformei utilizate pentru schimbul internațional de informații (AEOI); Investiții referitoare la centralizarea sistemului informatic al Trezoreriei statului;
- Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară: implementarea unei noi platforme

IT, prin care vor fi integrate și valorificate volume mari de date, din punct de vedere operațional și analitic;

- Investiții în dezvoltarea diverselor elemente ale infrastructurii la nivel local;

2.16.3. Crearea de noi infrastructuri la nivel local (construcții și/sau dotări noi)

Acțiuni propuse:

- Investiții în dezvoltarea de tehnologii pentru o energie verde;
- Investiții în activități legate de gazul natural, utilizat ca tehnologie de legătură care înlocuiește cărbunele, lignitul, turba sau petrolul de șist; (eficiență energetică și reducere GHG);
- Investiții în rețele de stații de încărcare a autovehiculelor electrice;
- Investiții în realizarea de parcuri fotovoltaice conectate la rețea (operationale)-poate fi o soluție realizarea de proiecte integrate decontaminare/regenerare/reconversie;
- Investiții în realizare de turbine eolice (ferme eoliene- conectate la rețea);
- Investiții în ferme fotovoltaice pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali;
- Investiții în crearea de noi infrastructuri la nivel local;

2.16.4. Creșterea gradului de digitalizare

Acțiuni propuse:

- Întărirea capacității dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul digitalizării administrației publice;
- Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA;
- Realizarea Registrului național al clădirilor.
- Asigurarea protecției cibernetice atât pentru infrastructurile TIC publice, cât și pentru cele private cu valențe critice pentru securitatea națională, prin utilizarea tehnologiilor inteligente;
- Dezvoltarea sistemelor de securitate pentru protecția spectrului guvernamental;
- Transformarea digitală a sistemului judiciar: trecerea la documente electronice simultan cu accelerarea utilizării semnăturilor și sigiliilor electronice, modernizarea registrelor naționale, creșterea interoperabilității cu autorități publice naționale și din UE, întărirea securității cibernetice și a guvernantei IT, pentru îmbunătățirea accesului la informație și eficientizarea proceselor în tot sistemul judiciar;
- Digitalizarea serviciilor publice din domeniul mediului: monitorizarea și colectarea datelor de mediu, dezvoltarea sistemului online de depunere a documentelor, atât de persoane fizice cât și de persoane juridice; elaborarea unui serviciu informatic integrat de supraveghere, control, monitorizare a fondului forestier, utilizarea de soluții tehnologice pentru paduri și monitorizarea transportului de masă lemnoasă integrate prin utilizarea sistemelor de monitorizare video;
- Transformarea digitală a sectorului ONG și creșterea nivelului de alfabetizare digitală a lucrătorilor din cadrul organizațiilor;
- Elaborarea/actualizarea Planului Urbanistic General în format digital;
- Elaborarea/actualizarea de Planuri Urbanistice Zonale în format digital;
- Elaborarea/actualizarea de Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă în format digital;

Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Măsuri:

2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice

Acțiuni propuse:

- Investiții în clădirile publice, inclusiv în monumente istorice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate;
- Renovarea energetică moderată sau aprofundată a clădirilor publice, respectiv renovarea integrată a clădirilor publice (eficiență energetică și consolidare seismică);

- Investiții în creșterea eficienței energetice a clădirilor publice;

2.17.2. Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale

Acțiuni propuse:

- Investiții în clădirile rezidențiale (inclusiv locuințe sociale) în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate;
- Renovarea energetică moderată sau aprofundată a clădirilor rezidențiale multifamiliale, respectiv renovarea integrată a clădirilor rezidențiale multifamiliale (eficiență energetică și consolidare seismică);
- Investiții în creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale;

2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă

Acțiuni propuse:

- Întărirea capacității dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul eficienței energetice;
- Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi;
- Investiții care conduc la creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă și/sau neregenerabilă;

2.17.4. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie

Acțiuni propuse:

- Investiții în clădirile publice, inclusiv în monumente istorice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie;
- Investiții în clădirile rezidențiale (inclusiv locuințe sociale) în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie;
- Instalarea de noi capacități de producere a energiei din surse regenerabile, neutră din punct de vedere tehnologic între diferite tehnologii (eoliană și solară);
- Investiții în sisteme inteligente de energie;

Obiectivul specific 2.18: Creșterea calității factorilor de mediu (inclusiv monitorizarea acestora)

Măsuri:

2.18.1. Creșterea calității aerului și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu

Acțiuni propuse:

- Achiziționarea de echipamente de monitorizare a calității aerului, radioactivității și zgomotului;
- Investiții care conduc la creșterea calității aerului și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu;

2.18.2. Creșterea calității apei și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu

Acțiuni propuse:

- Achiziționarea de echipamente de monitorizare a calității apei;
- Investiții care conduc la creșterea calității apei și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu;

2.18.3. Creșterea calității solului și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu

Acțiuni propuse:

- Achiziționarea de echipamente de monitorizare a calității solului;
- Investiții care conduc la creșterea calității solului și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu;

2.18.4. Creșterea calității altor factori de mediu și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu

Acțiuni propuse:

- Reabilitarea acumulărilor de apă existente care necesită intervenții de urgență pentru exploatarea în condiții de siguranță: refacere a structurilor deteriorate ale barajelor și a sistemelor de etanșare și drenaj; instalarea de mecanisme hidromecanice automatizate și digitalizate, precum și reabilitarea / modernizarea echipamentelor electrice; măsuri de asigurare a migrației peștilor în aval și în amonte; lucrări pentru prevenirea eutrofizării lacurilor de acumulare (sisteme de aerare, insule pentru protecția biodiversității, etc), și alte măsuri, după caz, de protejare sau îmbunătățire a habitatelor;
- Achiziționarea de echipamente de monitorizare și control;
- Investiții care conduc la creșterea calității altor factori de mediu și/sau îmbunătățirea monitorizării acestora;
- Investiții care conduc la scăderea zgomotului;

2.18.5. Măsuri de adaptare la schimbările climatice

Acțiuni propuse:

- Realizarea de noi păduri și suprafețe cu vegetație forestieră în zonele vulnerabile la schimbările climatice: identificarea și evaluarea terenurilor, finanțarea împăduririi și lucrărilor de îngrijire a plantațiilor și creșterea suprafeței cu vegetație forestieră în lungul căilor de comunicație, în interiorul aglomerărilor urbane (păduri urbane, inclusiv de tipul mini-pădurilor) în jurul localităților și între câmpurile cu culturi agricole, precum și alte categorii de perdele forestiere de protecție;
- Investiții în activități de adaptare la schimbările climatice;

Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

Măsuri:

2.19.1. Îmbunătățirea transportului public

Acțiuni propuse:

- Înființarea, dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public, inclusiv prin investiții în mijloace de transport urban ecologice și infrastructura de transport necesară acestora (configurarea/modernizarea/lărgirea/reconfigurarea străzilor din orașe și din zona urbană funcțională în vederea dezvoltării transportului public și implementării măsurilor de siguranță rutieră (pasarele pietonale, intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseului reabilitat) pentru reducerea de CO2 prin eficientizarea transportului datorată logisticii urbane și restricționare/ limitare/ control acces a vehiculelor private sau de marfa, inclusiv dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management a traficului, aplicații mobility as a service, sisteme park & ride și terminale intermodale, etc.)
- Achiziționarea de autobuze/microbuze pentru transport școlar;
- Dezvoltarea unor culoare de mobilitate, inclusiv prin intervenții în depourile/ autobazele pentru transport public și infrastructura tehnică aferentă precum și pentru retehnologizarea lor;
- Elaborarea/actualizarea PMUD;

2.19.2. Înființarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate

Acțiuni propuse:

- Înființarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate, inclusiv configurarea/ modernizarea/ lărgirea/reconfigurarea străzilor din orașe și din zona urbană funcțională, inclusiv intervenții asupra sistemului de iluminat public aferent traseului reabilitat în vederea dezvoltării infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare, etc;

2.19.3. Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare

Acțiuni propuse:

- Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare punerii în practică a politicilor de parcare de la nivelul fiecărui oraș;

2.19.4. Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi, inclusiv infrastructură de producere de energie din surse regenerabile;

OBIECTIVUL STRATEGIC 3: CREȘTEREA ECONOMIEI LOCALE

Obiectivul specific 3.1: Creșterea gradului de comunicare a administrației publice locale cu entitățile private din toate categoriile (profit și non-profit) care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

Măsuri:

3.1.1. Îmbunătățirea comunicării cu entitățile private din toate categoriile (profit sau non-profit) care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa

Acțiuni propuse:

- Întărirea capacității dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul digitalizării administrației publice;
- Creșterea gradului de colaborare public-privat (dintre organizațiile publice de cercetare și întreprinderi), care să susțină activitățile de CDI pe întregul traiect de la idee la piață (TRL2 -TRL8), prin intervenții în domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel național, prin sprijinirea și consolidarea inițiativelor integrate, respectiv colaborări multiactor și formarea unor rețele virtuale performante de cercetare, în jurul unei agende de cercetare și inovare comune, asigurându-se inclusiv utilizarea eficientă a infrastructurilor CDI existente, precum și asigurarea transferului tehnologic pentru a răspunde provocărilor cu impact național;
- Crearea de structuri partenoriale locale APL - societatea civilă care să favorizeze prezența unei diversități de ONGuri locale active, alături de administrația publică, în procesele obișnuite de decizie pentru comunitate, dar și pentru transfer de expertiză și input din partea cetățenilor în reformele din interiorul APL;
- Crearea unor noi canale de comunicare și/sau extinderea/modernizarea celor existente;

3.1.2. Îmbunătățirea comunicării cu entitățile private din toate categoriile (profit sau non-profit) care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

Acțiuni propuse:

- Întărirea capacității dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul digitalizării administrației publice;
- Creșterea gradului de colaborare public-privat (dintre organizațiile publice de cercetare și întreprinderi), care să susțină activitățile de CDI pe întregul traiect de la idee la piață (TRL2 -TRL8), prin intervenții în domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel național, prin sprijinirea și consolidarea inițiativelor integrate, respectiv colaborări multiactor și formarea unor rețele virtuale performante de cercetare, în jurul unei agende de cercetare și inovare comune, asigurându-se inclusiv utilizarea eficientă a infrastructurilor CDI existente, precum și asigurarea transferului tehnologic pentru a răspunde provocărilor cu impact național;
- Investiții în sprijinirea sectorului privat: IMM-urile, întreprinderile individuale, fermierii individuali, întreprinderile agricole și alte persoane fizice sau juridice private;
- Sprijinirea întreprinderilor în crearea de tehnologii digitale clasice sau avansate;
- Crearea de programe structurate de profesionalizare a leadershipului în sectorul ONG;
- Crearea unor noi canale de comunicare și/sau extinderea/modernizarea celor existente;

Obiectivul specific 3.2: Creșterea sprijinului acordat de către administrația publică locală din orașul Pucioasa pentru acțiunile entităților private care își desfășoară activitatea sau

care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

Măsuri:

3.2.1. Sprijinirea acțiunilor entităților private care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa

Acțiuni propuse:

- Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare prin sprijinirea clusterelor și rețelelor de afaceri în domeniile de specializare inteligentă, inclusiv pentru dezvoltarea colaborării interregionale, internaționale și intersectoriale;
- Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv în activități specifice economiei circulare, internaționalizării, certificării și omologării produselor și serviciilor, în vederea updatării tehnologice, ce va conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii;
- Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor, de afaceri și parcurilor industriale;
- Investiții în înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri;
- Investiții în crearea de noi întreprinderi (inclusiv spin-off-uri și start-up-uri), inclusiv prin servicii de consultanță;
- Investiții în activități de cercetare și inovare care conduc la creșterea competitivității întreprinderilor;
- Dezvoltare economică prin promovarea transferului de tehnologii și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetare;
- Investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică;
- Construcția de locuințe pentru tineri;

3.2.2. Sprijinirea acțiunilor entităților private care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

Acțiuni propuse:

- Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare prin sprijinirea clusterelor și rețelelor de afaceri în domeniile de specializare inteligentă, inclusiv pentru dezvoltarea colaborării interregionale, internaționale și intersectoriale;
- Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv în activități specifice economiei circulare, internaționalizării, certificării și omologării produselor și serviciilor, în vederea updatării tehnologice, ce va conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii;
- Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri și parcurilor industriale;
- Investiții în înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri;
- Investiții în crearea de noi întreprinderi (inclusiv spin-off-uri și start-up-uri), inclusiv prin servicii de consultanță;
- Investiții în activități de cercetare și inovare care conduc la creșterea competitivității întreprinderilor;
- Dezvoltare economică prin promovarea transferului de tehnologii și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetare;
- Investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică;
- Informarea și educarea antreprenorilor în vederea aplicării corecte și eficiente a legislației naționale;
- Construcția de locuințe pentru tineri;

Obiectivul specific 3.3: Creșterea competitivității mediului privat

Măsuri:

3.3.1. Crearea unor condiții propice pentru dezvoltarea mediului privat din orașul Pucioasa

Acțiuni propuse:

- Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare prin sprijinirea clusterelor și rețelelor de afaceri în domeniile de specializare inteligentă, inclusiv pentru dezvoltarea colaborării interregionale, internaționale și intersectoriale;
- Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor, de afaceri și parcurilor industriale;
- Investiții pentru dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
- Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive;
- Creșterea competitivității întreprinderilor prin digitalizare și competențe digitale avansate;

3.3.2. Sprijinirea acțiunilor care pot contribui la dezvoltarea economică a orașului

Acțiuni propuse:

- Sprijin pentru intervenții de tip smart-city și smart village, digitalizarea serviciilor publice la nivel local și regional, inclusiv asigurarea securității cibernetice și interoperabilității acestora, prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante, precum și prin achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații;
- Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare prin sprijinirea clusterelor și rețelelor de afaceri în domeniile de specializare inteligentă, inclusiv pentru dezvoltarea colaborării interregionale, internaționale și intersectoriale;
- Investiții în alte întreprinderi decât IMM-urile;
- Sprijinirea investițiilor entităților private;

3.3.3. Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv în activități specifice economiei circulare, internaționalizării, certificării și omologării produselor și serviciilor, în vederea actualizării tehnologice

Acțiuni propuse:

- Sprijinirea transferului tehnologic în beneficiul IMM-urilor prin crearea și dezvoltarea (reabilitarea, modernizarea, extinderea) infrastructurii entităților de transfer tehnologic, dotarea acestora cu utilaje, echipamente, linii pilot, de testare, validare și certificare, tehnologii automatizate și digitale și dezvoltarea și/sau achiziționarea de servicii necesare transferului tehnologic;
- Susținerea adoptării tehnologiilor și a instrumentelor digitale de către IMM-uri, prin investiții în infrastructură, servicii, echipamente și tehnologii necesare pentru transformarea digitală (de ex. tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă, etc);
- Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv în activități specifice economiei circulare, internaționalizării, certificării și omologării produselor și serviciilor, în vederea actualizării tehnologice, ce va conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii;
- Asigurarea protecției cibernetice atât pentru infrastructurile TIC publice, cât și pentru cele private cu valențe critice pentru securitatea națională, prin utilizarea tehnologiilor inteligente;
- Creșterea rezilienței și a securității cibernetice a serviciilor de infrastructură ale furnizorilor de servicii de internet pentru autoritățile publice din România.

3.3.4. Creșterea activităților de cercetare-dezvoltare-inovare

Acțiuni propuse:

- Investiții în activități de cercetare – inovare în microîntreprinderi pentru proiecte de inovare de produs, proces, servicii, inovare organizațională și de model de afaceri pentru creșterea nivelului de maturitate tehnologică în domeniile de specializare inteligentă;
- Investiții în activități de cercetare – inovare în IMM-uri pentru proiecte de inovare de produs, proces, servicii, inovare organizațională și de model de afaceri pentru creșterea nivelului de maturitate tehnologică în domeniile de specializare inteligentă;

- Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare prin sprijinirea clusterelor și rețelelor de afaceri în domeniile de specializare inteligentă, inclusiv pentru dezvoltarea colaborării interregionale, internaționale și intersectoriale;
- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical;
- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
- Cercetare și inovare prin implementarea de soluții cu relevanță publică (ex.: atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității CD; crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale Programul Orizont Europa; constituirea/promovarea de clustere având ca obiectiv principal dezvoltarea de mecanisme formale de transfer al rezultatelor cercetării în practica medicală);
- Adoptarea tehnologiilor medicale inovative și avansate (ex: value based technologies pentru metode de prevenție, diagnostic multidisciplinat integrat, tratamente non- invazive, minim invazive si asistate robotic sau cu inteligenta artificiala);
- Consolidarea capacității actorilor din sistemul de CDI care să asigure transferul optim de cunoștințe pentru sprijinul trecerii rezultatelor cercetării în piață, inclusiv industriile creative, vizând în principal dezvoltarea tehnologică prin inovare, derivată din cercetare: proiecte în cadrul cărora organizațiile de cercetare vor avea oportunitatea de a pune la dispoziția întreprinderilor cunoștințele și experiența dobândite, cât și proiecte în cadrul cărora întreprinderile vor putea accesa expertiza organizațiilor publice de cercetare;
- Creșterea gradului de colaborare public-privat (dintre organizațiile publice de cercetare și întreprinderi), care să susțină activitățile de CDI pe întregul traiect de la idee la piață, prin intervenții în domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel național, prin sprijinirea și consolidarea inițiativelor integrate, respectiv colaborări multiactor și formarea unor rețele virtuale performante de cercetare, în jurul unei agende de cercetare și inovare comune, asigurându-se inclusiv utilizarea eficientă a infrastructurilor CDI existente, precum și asigurarea transferului tehnologic pentru a răspunde provocărilor cu impact național;
- Dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor;
- Susținerea dezvoltării capacităților instituționale în domeniul IPR și al proprietății industriale în vederea dobândirii de competențe pentru managementul și valorificarea DPI (drepturi de proprietate intelectuală) derivate din rezultatele CDI, pentru personalul din întreprinderi și organizații publice CD.

3.3.5. Creșterea eficienței energetice în mediul privat

Acțiuni propuse:

- Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari: Proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și măsuri de sprijin adiacente și Proiecte de eficiență energetică în întreprinderile mari și măsuri de sprijin adiacente;
- Înlocuirea echipamentelor la nivelul operatorilor economici, re tehnologizarea și modernizarea sistemelor de producție, sisteme de contorizare, monitorizare și optimizare a consumului de energie al operatorilor economici, achiziționarea de panouri fotovoltaice și sisteme de telegestiune, sisteme privind identificarea vârfurilor de consum și eliberarea graduală de energie și planificare a acesteia;
- Eficiență energetică în clădiri industriale;

3.3.6. Măsuri de tranziție la economia circulară

Acțiuni propuse:

- Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv în activități specifice economiei circulare;
- Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor, de afaceri și parcurilor industriale;

3.3.7. Promovarea adaptării lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor la schimbare

Acțiuni propuse:

- Investiții în dezvoltarea de tehnologii pentru o energie verde;

- Investiții în activități legate de gazul natural, utilizat ca tehnologie de legătură care înlocuiește cărbunele, lignitul, turba sau petrolul de șist; (eficiență energetică și reducere GHG);
- Investiții în rețele de stații de încărcare a autovehiculelor electrice;
- Investiții în realizarea de parcuri fotovoltaice conectate la rețea (operationale) - poate fi o soluție realizarea unor proiecte integrate decontaminare/regenerare/reconversie;
- Investiții în realizarea de turbine eolice (ferme eoliene- conectate la rețea);
- Investiții în ferme fotovoltaice pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali;

3.3.8 Realizarea de investiții în infrastructură, servicii, echipamente și tehnologii necesare pentru transformarea digitală

Acțiuni propuse:

- Sprijin pentru intervenții de tip smart-city și smart village, digitalizarea serviciilor publice la nivel local și regional, inclusiv asigurarea securității cibernetice și interoperabilității acestora, prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante, precum și prin achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații;
- Întărirea capacității dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților și instituțiilor publice în domeniul digitalizării administrației publice;
- Dezvoltarea la nivelul IMM-urilor din domeniul TIC, de noi tehnologii/ servicii/aplicații (Blockchain, IOT (Internet of Things), automatizare/robotizare, etc.), cu impact asupra digitalizării și dezvoltării economice a IMM-urilor din toate domeniile;
- Asigurarea protecției cibernetice atât pentru infrastructurile TIC publice, cât și pentru cele private cu valențe critice pentru securitatea națională, prin utilizarea tehnologiilor inteligente;
- Creșterea rezilienței și a securității cibernetice a serviciilor de infrastructură ale furnizorilor de servicii de internet pentru autoritățile publice din România;

3.3.9 Realizarea de investiții în agricultură

Acțiuni propuse:

- Extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale prin achiziția de utilaje agricole, înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații, drenaj, desecare la nivel de fermă, investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;
- Condiționare și procesare în fermă și marketing - modernizare exploatare (vegetal și zootehnic, exceptând legumicultura și cartofii);
- Modernizarea fermelor vegetale și zootehnice prin achiziția de utilaje de către tinerii fermieri;
- Investiții în zootehnie (producție primară, condiționare și marketing) - național, respectiv montan;
- Investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole, modernizarea parcului de mașini și utilaje agricole, condiționare;
- Investiții în active corporale din sectorul de procesare a produselor provenite din sectorul pomicol: înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților ce procesează materie primă provenită din sectorul pomicol, înființarea, extinderea și/sau modernizarea de rețele locale de colectare, recepție, depozitare, condiționare, sortare și ambalare;
- Construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces agricole către ferme (căi de acces din afara exploatațiilor agricole), construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor forestiere, modernizarea infrastructurii secundare de irigații, clădirilor aferente stațiilor de pompare/ repompare/ punere sub presiune și/sau racordarea la utilități, inclusiv construcția/ modernizarea bazinelor de colectare și stocare a apei de irigat;
- Investiții în instalații, echipamente și infrastructura sanitară și garduri de protecție, inclusiv repelenți, în cadrul fermelor, pentru asigurarea biosecurității;
- Ajutor pentru începerea activității acordat pentru dezvoltarea fermelor mici;

- Împădurirea/crearea de suprafețe împădurite;
- Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol și pomicol;
- Pajiști cu înaltă valoare naturală, practici agricole tradiționale;
- Creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon (bovine, ovine, caprine, ecvidee, porcine);
- Sprijin pentru conversia la metodele de agricultură ecologică culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț), livezi, pajiști permanente, etc;
- Angajamente de silvo-mediu: asigurarea de zone de liniște, utilizarea atelajelor la colectarea lemnului din rărituri;
- Crearea/dezvoltarea unui lanț scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare) și/sau activități de promovare referitoare la crearea/dezvoltarea unui lanț scurt (sau lanțuri scurte) de aprovizionare (cu produse alimentare) și la piața locală deservită de acest lanț/aceste lanțuri;
- Înființarea de parteneriate privat-publice locale (GAL-uri), elaborarea strategiei de dezvoltare locală, implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală, cooperare etc.;
- Realizarea de investiții în agricultură;

OBIECTIVUL STRATEGIC 4: CREȘTEREA CAPITALULUI UMAN

Obiectivul specific 4.1: Dezvoltarea resurselor umane din administrația publică a orașului Pucioasa

Măsuri:

4.1.1. Creșterea competențelor resurselor umane din administrația publică a orașului Pucioasa

Acțiuni propuse:

- Program de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publici;
- Programe de formare diverse pentru salariații din administrația publică;

4.1.2. Dobândirea de noi competențe de către salariații din administrația publică a orașului Pucioasa

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea competențelor la nivelul autorităților publice implicate în PDA pentru specializare inteligentă;
- Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie;
- Programe de formare diverse pentru salariații din administrația publică;

4.1.3. Sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate de angajator

Acțiuni propuse:

- Măsuri de formare continuă a personalului din serviciile destinate grupurilor vulnerabile;
- Pregătirea specialiștilor care lucrează cu persoane vârstnice;
- Asigurarea protecției cibernetice atât pentru infrastructurile TIC publice, cât și pentru cele private cu valențe critice pentru securitatea națională, prin utilizarea tehnologiilor inteligente;
- Creșterea rezilienței și a securității cibernetice a serviciilor de infrastructură ale furnizorilor de servicii de internet pentru autoritățile publice din România;
- Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie;
- Programe de formare diverse pentru salariații din administrația publică;

Obiectivul specific 4.2: Dezvoltarea resurselor umane din serviciile publice care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa

Măsuri:

4.2.1. Creșterea competențelor resurselor umane din serviciile publice care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa

Acțiuni propuse:

- Program de formare de competențe digitale avansate pentru salariații din serviciile publice care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa;
- Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale;
- Programe de formare diverse pentru salariații din serviciile publice care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa;

4.2.2. Dobândirea de noi competențe de către salariații din serviciile publice care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa

Acțiuni propuse:

- Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie.
- Programe de formare diverse pentru salariații din serviciile publice care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa;

4.2.3. Sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate de angajator

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea de concepte de formare pentru instruire în domeniul performanței energetice a clădirilor și al auditului energetic, pentru proiectanți - ingineri, arhitecți, verificatori de proiecte, experți tehnici și auditori energetici pentru clădiri;
- Dezvoltarea de concepte de formare pentru instruire în domeniul activității de supervizare lucrări de construcții- diriginți de șantier, responsabili tehnici cu execuția;
- Asigurarea cooperării cu universitățile de construcții și arhitectură, precum și cu instituții sau asociații de profil, cu scopul de a furniza cursuri de formare;
- Programe de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publici și alți salariați bugetari;
- Programe de formare diverse pentru salariații care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa;

Obiectivul specific 4.3: Sprijinirea dezvoltării resurselor umane din mediul privat, care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa

Măsuri:

4.3.1. Creșterea competențelor resurselor umane

Acțiuni propuse:

- Implementarea programului „Pachet de bază” care include 3 servicii: servicii de orientare în carieră și consiliere profesională; servicii de evaluare a competențelor deținute; programe personalizate de dobândire a competențelor de limba română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare;
- Dezvoltarea de concepte de formare pentru instruire în domeniul performanței energetice a clădirilor și al auditului energetic, pentru proiectanți - ingineri, arhitecți, verificatori de proiecte, experți tehnici și auditori energetici pentru clădiri;
- Dezvoltarea de concepte de formare pentru instruire în domeniul activității de supervizare lucrări de construcții- diriginți de șantier, responsabili tehnici cu execuția;
- Asigurarea cooperării cu universitățile de construcții și arhitectură, precum și cu instituții sau asociații de profil, cu scopul de a furniza cursuri de formare;
- Programe de instruire, pentru formarea și calificarea lucrătorilor în domeniul construcțiilor;
- Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din firme în domeniul competențelor digitale;
- Programe de formare diverse pentru salariații din mediul privat care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa;

4.3.2. Dobândirea de noi competențe

Acțiuni propuse:

- Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe, însoțite de serviciile de consiliere profesională;
- Implementarea programului „Acces digital pentru toți” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat), precedate de o evaluare a nivelului de competențe digitale;
- Pregătirea/ creșterea competențelor în domeniile de specializare inteligentă și Antreprenoriat a resursei umane din cadrul întreprinderilor;
- Asigurarea formării/specializării/perfecționării profesionale, pentru resursa umană implicată în activitățile CDI/transfer tehnologic în vederea utilizării corespunzătoare a infrastructurii dezvoltate/modernizate prin proiect, a echipamentelor și bazelor de date achiziționate în cadrul proiectelor;
- Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie;
- Scheme dedicate perfecționării/ recalificării angajaților din firme în domeniul competențelor digitale;
- Programe de formare diverse pentru salariații din mediul privat;

4.3.3. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor implicate în PDA pentru specializare inteligentă;
- Dezvoltarea competențelor și abilităților pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat la nivelul IMM-urilor din domeniile de specializare inteligentă;
- Înființarea/ dezvoltarea de centre/cluburi de tineret la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor, inclusiv activități culturale educative (consiliere deschisă și individuală pentru tineri, ateliere de lucru, de creativitate, dezvoltarea competențelor antreprenoriale și verzi, precum și de antreprenoriat social, a competențelor sociale, civice, instruire pentru utilizarea tehnologiei moderne, sesiuni de educație digitală, de management al carierei, de comunicare și muncă în echipă, pentru participare la instruirii în ocupații cerute pe piața muncii, informare privind drepturi și obligații pe piața muncii și interacțiunea cu instituții din domeniul muncii: ITM, AJOFM-uri etc.), inclusiv activități de promovare a acestora;
- Activarea potențialului antreprenorial al tinerilor: formare competențe antreprenoriale, tutorat/ mentorat, asistență/ consiliere, role models, formare în management de proiect, sprijin pentru inițierea de noi afaceri (start-up) sau incubatoare de afaceri, asistență și consultanță post înființare;
- Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme prin facilitarea accesului la finanțare destinat IMM-urilor și acordarea de măsuri de acompaniament pentru finanțarea beneficiilor acordate tinerilor;
- Scheme dedicate perfecționării/ recalificării angajaților din firme în domeniul competențelor digitale;
- Programe de formare diverse pentru salariații din mediul privat;

4.3.4. Sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate de angajatori

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE, inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere, diriginți), pentru îmbunătățirea accesului informat la programe de educație și formare profesională, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale;

- Sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate de angajatori pentru a putea răspunde provocărilor din domeniul de activitate;
- Scheme dedicate perfecționării/ recalificării angajaților din firme în domeniul competențelor digitale;
- Programe de formare diverse pentru salariații din mediul privat;

Obiectivul specific 4.4: Creșterea competențelor persoanelor fără loc de muncă ce locuiesc în orașul Pucioasa sau care doresc să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

Măsuri:

4.4.1. Sprijinirea creșterii competențelor persoanelor fără loc de muncă ce locuiesc în orașul Pucioasa sau care doresc să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

Acțiuni propuse:

- Înființarea/ dezvoltarea de centre/cluburi de tineret la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor, inclusiv activități culturale educative (consiliere deschisă și individuală pentru tineri, ateliere de lucru, de creativitate, dezvoltarea competențelor antreprenoriale și verzi, precum și de antreprenariat social, a competențelor sociale, civice, instruire pentru utilizarea tehnologiei moderne, sesiuni de educație digitală, de management al carierei, de comunicare și muncă în echipă, pentru participare la instruirii în ocupații cerute pe piața muncii, informare privind drepturi și obligații pe piața muncii și interacțiunea cu instituții din domeniul muncii: ITM, AJOFM-uri etc.), inclusiv activități de promovare a acestora;
- Recalificarea și reconversia profesională persoanelor ocupate;
- Recalificarea șomerilor și asistență pentru căutarea unui loc de muncă;
- Incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- Programe de formare diverse pentru persoanele fără loc de muncă ce locuiesc în orașul Pucioasa sau care doresc să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa;

4.4.2. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă

Acțiuni propuse:

- Realizarea de către centrele/cluburile de tineret publice sau private sau de alți actori interesați a unor rețele de lucrători de tineret, selectați din rândul tinerilor și instruiți pentru furnizarea de servicii de outreach și activare a tinerilor și de înregistrare a acestora la furnizorii de servicii de ocupare publice sau privați, în vederea oferirii de servicii de ocupare;
- Stimularea întreprinderilor sociale de inserție pentru susținerea tinerilor cu accent pe inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată prin acoperirea costurilor de calificare la locul de muncă, consiliere și orientare profesională, subvenționarea contractelor de muncă și plasarea pe piața muncii la finalul perioadei de sprijin, inclusiv cu acordarea de servicii de acompaniere socio-profesională și sociale;
- Dezvoltarea serviciilor de suport pentru ocupare, care acordă sprijin personalizat pentru: accesul pe piața muncii al tuturor persoanelor care aparțin unor grupuri vulnerabile, sau care locuiesc în comunitățile marginalizate din zonele urbane, păstrarea locului de muncă, adaptarea locului de muncă la nevoile specifice ale persoanelor vulnerabile (accesibilitatea fizică, informațională, administrativă, program de lucru, organizarea colectivului de lucru, etc.);
- Programe de formare diverse pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă;

4.4.3. Activarea potențialului antreprenorial, în special al tinerilor

Acțiuni propuse:

- Înființarea/ dezvoltarea de centre/cluburi de tineret la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor, inclusiv activități culturale educative (consiliere deschisă și individuală

pentru tineri, ateliere de lucru, de creativitate, dezvoltarea competențelor antreprenoriale și verzi, precum și de antreprenoriat social, a competențelor sociale, civice, instruire pentru utilizarea tehnologiei moderne, sesiuni de educație digitală, de management al carierei, de comunicare și muncă în echipă, pentru participare la instruirii în ocupații cerute pe piața muncii, informare privind drepturi și obligații pe piața muncii și interacțiunea cu instituții din domeniul muncii: ITM, AJOFM-uri etc.), inclusiv activități de promovare a acestora;

- Activarea potențialului antreprenorial al tinerilor: formare competențe antreprenoriale, tutorat/ mentorat, asistență/ consiliere, role models, formare în management de proiect, sprijin pentru inițierea de noi afaceri (start-up) sau incubatoare de afaceri, asistență și consultanță post înființare;
- Dezvoltarea unor structuri colaborative/ participative, cu rol în: promovarea, sensibilizarea (outreach) și conștientizarea publicului cu privire la antreprenoriat, antreprenoriatul social și economia socială (de ex. organizare conferințe, forumuri, reuniuni și de evenimente de recunoaștere publică a modelelor de antreprenoriat social de succes etc.), monitorizarea și evaluarea evoluției economiei sociale în România; sprijinirea entităților de economie socială etc;
- Programe de sprijin antreprenorial (formare în competențe antreprenoriale, tutorat/ mentorat, asistență/ consiliere, role models, programe de formare în management de proiect programe de formare pentru administratorii schemelor de antreprenoriat etc), inclusiv prin activarea potențialului antreprenorial al unor persoane aparținând grupurilor dezavantajate;
- Sprijin pentru inițierea de noi afaceri (start-up) și incubatoare de afaceri;
- Asistență și consultanță în afaceri post înființare, inclusiv prin programe de pregătire a managerilor sau a unor măsuri de îmbunătățire a accesului IMM-urilor la diversele modalități de digitalizare a activității lor (ex.: SME Digital Start Pack);
- Instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/managerei ai unei exploatații agricole;
- Programe de formare diverse, pentru orice persoană care dorește să participe la acestea;

Obiectivul specific 4.5: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile sanitare din orașul Pucioasa

Măsuri:

4.5.1. Creșterea nivelului personalului din unitățile sanitare

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii de asistență medicală primară;
- Dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii oferite în regim ambulatoriu;
- Dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor de reabilitare/recuperare;
- Dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea de servicii de îngrijire paliativă;
- Dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor pe termen lung.
- Programe de formare diverse pentru salariații din unitățile sanitare din orașul Pucioasa;

4.5.2. Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și a serviciilor oferite în regim ambulatoriu

Acțiuni propuse:

- Asigurarea de personal suficient din punct de vedere numeric și dezvoltarea competențelor personalului pentru furnizarea echitabilă a serviciilor de sănătate în unități de învățământ;

- Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară;
- Furnizarea de servicii de asistență medicală primară, cu accent pe servicii preventive;
- Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu;
- Dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii oferite în regim ambulatoriu;
- Măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu, inclusiv prin furnizarea de modele, implementarea de proiecte pilot.
- Programe de formare diverse pentru salariații din unitățile sanitare din orașul Pucioasa;

4.5.3. Dezvoltarea serviciilor de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității

Acțiuni propuse:

- Implementarea de programe de sănătatea reproducerii, inclusiv stimularea natalității prin măsuri de suport al cuplurilor infertile;
- Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice;
- Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare;
- Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire paliativă;
- Furnizarea de servicii de îngrijire paliativă;
- Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- Furnizarea de servicii de îngrijiri pe termen lung;
- Programe de formare diverse pentru salariații serviciilor de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung;

Obiectivul specific 4.6: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ din orașul Pucioasa

Măsuri:

4.6.1. Creșterea nivelului de competențe ale copiilor și elevilor

Acțiuni propuse:

- Măsuri privind flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor: dezvoltare/ revizuire/ diversificare curriculum la decizia școlii (inclusiv materiale suport pentru implementare și evaluare) și a curriculumului bazat pe competențe, cu implicarea activă a elevilor/părinților/ reprezentanților legali/tutorilor; dezvoltare parteneriate între unități de învățământ și agenți economici/organizații publice și private relevante;; elaborarea de ghiduri metodologice, în contextul predării – învățării – evaluării centrate pe competențe, care să integreze învățarea față în față cu învățarea online/la distanță; crearea și/sau furnizarea suportului necesar (materiale educaționale, cursuri, softuri educaționale, echipamente, dotarea unităților școlare cu sisteme de telescoală și învățământ deschis la distanță etc.), pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor cheie ale elevilor (în mod particular a competențelor digitale și antreprenoriale), pentru asigurarea premiselor formării profesionale în acord cu cerințele și tendințele manifestate în societatea contemporană;
- Programe de formare diverse pentru copiii și elevii din orașul Pucioasa;

4.6.2. Creșterea nivelului de competențe ale personalului didactic

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea sistemului de formare inițială și continuă a cadrelor didactice din ÎETC (inclusiv dezvoltarea mentoratului didactic), cu focalizare pe teme precum: dezvoltarea

personală, dezvoltarea de abilități socio-emoționale, abilități digitale, competențe de gândire strategică, comunități care educă/ învață. Se vor avea în vedere: dezvoltarea de rute/trasee flexibile de formare, de dezvoltare profesională la nivel de unitate, programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile, diversificarea și accesibilizarea oportunităților de formare/dezvoltare profesională pentru cadrele didactice și personalul suport care asigură educația copiilor cu dizabilități/CES în vederea individualizării învățării, acordare de burse pentru studenții/elevii care învață pentru o carieră în ÎETC (Îngrijire și Educație Timpurie a Copiilor) etc;

- Organizarea unor oportunități variate de dezvoltare profesională pentru personalul didactic, în vederea asigurării unui sistem de educație incluziv: formare (inițială și continuă), peer learning, rețele profesionale și mentorat, comunități de învățare tematice, inclusiv prin furnizarea unor materiale suport pentru predare-învățare-evaluare, inclusiv pentru dezvoltarea competențelor digitale; dezvoltare programe de formare continuă pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării (adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, inclusiv la nevoile copiilor cu dizabilități/ CES (inclusiv cursuri de formare destinate cadrelor didactice, profesorilor de sprijin sau mediatorilor școlari în utilizarea limbajului mimico-gestual, în vederea abordării copiilor cu dizabilități auditive), mecanisme de lucru online, revizuirea/adaptarea sistemului de evaluare), dezvoltarea competențelor cadrelor didactice pentru valorificarea în plan educațional a contextelor nonformale și informale etc.; formarea personalului didactic în domeniul egalității de șanse, non-discriminării, managementul diversității (cu accent pe recunoașterea elementelor care țin de rasism, antisemitism, sexism, homofobie, clasism sau prejudecăți legate de statutul social, ori intoleranță religioasă/ libertate de conștiință, dizabilitate sau boală cronică, vârstă și alte motive protejate de legislația europeană); elemente de recunoaștere și combatere a discursului urii; formarea cadrelor didactice în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării, dezvoltarea de rețele profesionale, schimburi de experiență și comunități de învățare tematice ale profesorilor; programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile, inclusiv cele cu populație roma; formarea personalului implicat în managementul unităților de învățământ (inclusiv prin schimburi de experiență) în domeniul educației incluzive de calitate; stimularea cadrelor didactice pentru activarea și obținerea de rezultate îmbunătățite în cadrul școlilor din mediile defavorizate;
- Programe de formare diverse pentru salariații din unitățile educaționale din orașul Pucioasa;

4.6.3. Asigurarea competențelor digitale necesare pentru a face față schimbărilor din sistemul de învățământ

Acțiuni propuse:

- Program de formare de competențe digitale avansate.
- Programe de formare diverse pentru salariații din unitățile de învățământ din orașul Pucioasa;

Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate

Măsuri:

4.7.1. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și combaterea abandonului școlar

Acțiuni propuse:

- Aplicarea la nivelul unităților școlare a mecanismelor de monitorizare, avertizare, prevenire și combatere a fenomenelor de: a) abandon școlar și părăsire timpurie a școlii și b) discriminare și segregare școlară, prin: informare și formare resurse umane din școală și comunitate pentru implementarea mecanismelor, campanii de conștientizare, asigurarea mediatorilor și consilierilor școlari, dezvoltare strategii locale pentru educație / planuri de acțiune la nivelul unităților școlare pentru implementarea mecanismelor; dezvoltare/implementare/actualizare instrumente de lucru și baze de date pentru

- colectarea consecventă a informațiilor; analiza, prelucrarea și utilizarea acestor date pentru planificarea intervențiilor și luarea deciziilor adecvate la condițiile specifice ale școlii/ comunității etc;
- Facilitarea transportului elevilor către/ de la unitățile școlare, prin măsuri adaptate fiecărei comunități, respectiv elaborarea de planuri de intervenție și acordarea de sprijin financiar pentru aplicarea măsurilor, inclusiv asigurarea resursei umane și a finanțării costurilor operaționale și de mentenanță ale mijloacelor de transport;
  - Dezvoltarea/extinderea și creșterea calității programului „școală după școală” (SDS), complementar cu programul „masă caldă”; creșterea calității programului SDS prin: elaborare și furnizare resurse de învățare, inclusiv RED; promovare instrumente de monitorizare și evaluare SDS; elaborare studii și analize care să identifice noi măsuri ameliorative pentru programele SDS; sprijinirea școlilor cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ; asigurarea serviciilor educaționale în cadrul programului SDS: educație remedială pentru dezvoltarea competențelor cheie și asigurarea succesului școlar, activități de sprijin individual și de grup (inclusiv consiliere, dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, educație pentru dezvoltare durabilă etc.); activități recreative și de socializare; peer learning și peer mentoring/ activități de învățare colegială și de mentorat colegial, la nivelul elevilor; asigurarea personalului didactic și de îngrijire, precum și a spațiilor pentru realizarea procesului educațional, a celor destinate somnului și/sau a servirii mesei; sprijinirea parteneriatelor dintre unitățile de învățământ și mediul privat pentru organizarea și diversificarea ofertei de optionale;
  - Măsuri de sprijin pentru revenirea în sistemul de învățământ, pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor la un nivel superior de educație, în special pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv romi; organizarea și finanțarea orelor/programelor remediale și a măsurilor de suport individual și de grup (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, abilități digitale, educație pentru dezvoltare durabilă etc.), pentru dezvoltare competențe cheie, în vederea asigurării succesului școlar - sprijin prin măsuri integrate, pentru școli cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ; asigurarea accesului elevilor la o varietate de activități și servicii de consiliere și orientare profesională, pentru dezvoltare personală, înzestrare cu competențe necesare pentru un management eficient al propriei persoane/parcurs educațional/carieră; organizarea și finanțarea de programe de sprijin individualizat, pentru asigurarea oportunităților egale pentru copiii expuși riscului de abandon școlar, inclusiv prin aplicarea datelor de cercetare și generalizarea bunelor practici; măsuri de sprijin financiar pentru asigurarea participării la educație a elevilor proveniți din grupuri dezavantajate, zone izolate sau segregate rezidențial (costuri cu internatul, inclusiv asigurarea resursei umane și finanțarea mentenanței internatului, masa, transport, materiale educaționale, burse etc.); program național/ regional/ local de susținere a tranziției de la gimnaziu la învățământul secundar superior, care să includă pachete de sprijin individualizat pentru copiii identificați la risc și care să înceapă cel puțin din clasa a VII-a și să fie extins până cel puțin în clasa a X-a;
  - Dezvoltarea și extinderea Programului „A doua șansă” (ADS), pentru facilitarea finalizării învățământului obligatoriu, de către persoanele care au părăsit timpuriu școala: informare, consiliere și orientare potențiali beneficiari, pentru conștientizarea beneficiilor și optarea informată pentru participarea la Program; înscriere și participare la programe ADS flexibile, inclusiv diversificarea modulelor de pregătire profesională și a formelor de organizare a activităților de învățare (de exemplu, online); furnizare servicii suport personalizate pentru susținerea participării la programul ADS, pentru diminuarea riscului de părăsire a programului înainte de finalizare (de ex. servicii de transport/decontare transport, asigurare hrană, servicii de îngrijire pentru persoane dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medicale, materiale educaționale, sprijin material pentru situații de urgență etc.); informare, consiliere și orientare școlară și profesională a

- cursanților, pentru identificarea realistă a alternativelor de acțiune la finalizarea programului ADS: continuare studii, continuare pregătire în sistemul de formare profesională a adulților, ocupare loc de muncă etc.;
- Măsuri de sprijin în vederea creșterii accesului la studii universitare: organizarea unor programe dedicate de pregătire și facilitare a tranziției la învățământul superior cu posibilitatea de a identifica copiii la risc de a nu finaliza cu absolvirea examenului de bacalaureat și susținerea acestora cu programe remediale și de suport, programe adecvate de suport educațional și social; inclusiv prin parteneriate pentru oferire servicii educaționale adaptate categoriilor de elevi în risc, între licee, universități și alți actori relevanți pentru sistemul de educație;
  - Implementarea de măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist;
  - Sprijinirea unităților de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar: formarea competențelor, inclusiv de predare digitalizată, formarea cadrelor didactice în funcție de nevoile identificate, cu tematici precum educație parentală, metode de abordare la clasă a copiilor cu CES, combaterea bullyingului, educație sexuală, etc.

4.7.2. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactice

Acțiuni propuse:

- Realizarea de către centrele/cluburile de tineret publice sau private sau de alți actori interesați a unor rețele de lucrători de tineret, selectați din rândul tinerilor și instruiți pentru furnizarea de servicii de outreach și activare a tinerilor și de înregistrare a acestora la furnizorii de servicii de ocupare publici sau privați, în vederea oferirii de servicii de ocupare;
- Furnizarea serviciilor de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupuri dezavantajate în vederea facilitării accesului pe piața muncii, în complementaritate cu serviciile de management de caz acordate pentru comunitățile marginalizate finanțate prin Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială, inclusiv campanii de informare cu privire la beneficiile oferite de înregistrarea ca persoană în căutarea unui loc de muncă, de obținerea unei calificări profesionale și/sau a unui loc de muncă;
- Furnizarea de pachete prestabilite de măsuri de ocupare în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii, urmare a rezultatului profilării, prin: servicii personalizate de informare, consiliere și orientare (management de caz); servicii de sprijin în găsirea unui loc de muncă/ mediere/ integrare pe piața muncii/activare; programe de formare profesională/ ucenicie la locul de muncă/ stagii/ alte programe de pregătire (a doua șansă, alfabetizare etc.) în vederea îmbunătățirii nivelului de competențe; servicii de evaluare și certificare a competențelor obținute în contexte informale sau nonformale; furnizarea de servicii de acompaniere socio-profesională, alături de cele de ocupare, pentru categorii de persoane dezavantajate în piața muncii; măsuri de dezvoltare de competențe necesare inserției pe piața muncii pentru sportivii la final de carieră, care nu au nicio altă ocupație/meserie certificată; pachete de măsuri pentru stimularea mobilității, inclusiv pentru relocare; etc.;
- Intervenții integrate în zone cu deficit de forță de muncă și migrație sezonieră, care să cuprindă printre altele și următoarele acțiuni: identificarea dimensiunii fenomenului de deficit de forță de muncă și migrație sezonieră prin inițierea de studii; identificarea persoanelor care se supun migrației sezoniere și a celor ocupate în agricultura de subzistență, motivarea acestora prin acțiuni specifice; proiectarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor în parteneriat cu comunitate locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori, etc), inclusiv cu diaspora în perspectiva migrației de întoarcere; furnizarea de pachete de măsuri adaptate;
- Investiții în acțiuni/măsuri care conduc la îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă;

- Investiții în sprijinirea persoanelor defavorizate și/sau dezavantajate;

4.7.3. Provovarea economiei sociale

Acțiuni propuse:

- Utilizarea unor forme de muncă flexibile, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie;
- Dezvoltarea de instrumente care să contribuie la creșterea potențialului economiei sociale prin sprijinirea dezvoltării rețelelor, federațiilor, uniunilor, consorțiilor de întreprinderi sociale și a centrelor de resurse ale acestora și a acțiunilor lor de promovare a conceptelor de economie socială și întreprinderi sociale, sau prin realizarea de studii, analize sau colectare periodică de date cu privire la potențialul de dezvoltare sau la impactul economic și social pe care îl au întreprinderile sociale și utilizarea acestora pentru cercetare și crearea unui cadru favorabil dezvoltării (observator național al economiei sociale, promovare marcă socială etc.);
- Înființare/ dezvoltare/ inovare/scalare/ extindere/ de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție, inclusiv în domeniul oferirii de servicii sociale;
- Asistență și consultanță post înființare pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, inclusiv programe de pregătire a resurselor umane din cadrul acestor entități și sprijin pentru digitalizarea activității;
- Sprijinirea angajatorilor întreprinderilor sociale de inserție pentru inserția socio-profesională a lucrătorilor defavorizați, cu servicii de acompaniere socio-profesională și sociale;
- Furnizarea de pachete integrate pentru partenerii sociali în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii prin: Sprijinirea partenerilor sociali pentru a colecta și analiza informații cu privire la tendințele manifestate la nivel de național, de sector sau regional, în legătură cu aspecte precum: evoluții economice, condiții de muncă, organizarea muncii, necesar de formare, negocieri colective, etc.; Sprijinirea partenerilor sociali în a încheia acorduri de cooperare bipartite la nivel de grup de unități, sectorial sau național, prin organizarea unor sesiuni de dezbateri / workshop-uri / conferințe, inclusiv în context European, pentru a identifica teme ce pot constitui baza revitalizării contractelor colective de muncă sectoriale; Creșterea calității reprezentării de către partenerii sociali prin furnizarea de programe de formare sau crearea unor oportunități pentru schimb de informații la nivelul partenerilor sociali, atât la nivel național, dar și inter-sectorial sau regional; Îmbunătățirea calității expertizei partenerilor sociali reprezentativi pentru a furniza servicii de calitate membrilor săi, precum și pentru a îmbunătăți implicarea efectivă a acestora în dialogul social, indiferent de nivel; Consolidarea expertizei partenerilor sociali în acord cu tematicile europene și naționale cu care se operează în contextul Semestrului European și Pilonului European al Drepturilor Sociale, inclusiv prin derularea unor activități de cercetare relevante; Dezvoltarea și implementarea de acorduri transnaționale și preluarea unor bune practici în ceea ce privește dialogul social și piața muncii la nivel European; Acțiuni de creștere a capacității partenerilor sociali pentru a contribui eficient la dezvoltarea și implementarea politicilor de ocupare (instrumente de lucru / utilizarea de proceduri și standardizarea activității, consolidare expertiză în acord cu tematicile europene, adaptare tematici europene în dialogul social național);
- dezvoltarea infrastructurii sociale cât și la cea a serviciilor în comunitate (sociale, de sănătate, ocupare, sprijin educațional), adaptate nevoilor sociale;
- Sprijin pentru locuire acordat persoanelor victime ale calamităților/situațiilor de urgență;
- Construcția de locuințe pentru tineri;
- Construcția de locuințe de serviciu pentru specialiști din sănătate și învățământ;

4.7.4. Sprijinirea activităților specifice adaptate tinerilor

Acțiuni propuse:

- Înființarea/ dezvoltarea de centre/cluburi de tineret la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice

adaptate tinerilor, inclusiv activități cultural educative (consiliere deschisă și individuală pentru tineri, ateliere de lucru, de creativitate, dezvoltarea competențelor antreprenoriale și verzi, precum și de antreprenariat social, a competențelor sociale, civice, instruire pentru utilizarea tehnologiei moderne, sesiuni de educație digitală, de management al carierei, de comunicare și muncă în echipă, pentru participare la instruirii în ocupații cerute pe piața muncii, informare privind drepturi și obligații pe piața muncii și interacțiunea cu instituții din domeniul muncii: ITM, AJOFM-uri etc.), inclusiv activități de promovare a acestora;

- Investiții în activități specifice adaptate tinerilor;

4.7.5. Sprijinirea furnizării de pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor personalizate în funcție de profilul acestora

Acțiuni propuse:

- Furnizarea de pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor personalizate în funcție de profilul acestora, cu accent pe tineri inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată (consiliere, inclusiv antreprenorială și de antreprenariat social, mediere, prime de ocupare, subvenții angajatori, formare profesională/uceniciei/stagii/internship-uri, evaluare de competențe, înscriere și susținere participare la programe de a doua șansă flexibile, inclusiv la module de pregătire profesională, furnizare servicii suport personalizate: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă etc., subvenționarea costurilor aferente obținerii permisului de șofer (pe diverse clase, în funcție de necesități), stimularea tinerilor pre-ocupare prin stagii scurte la diferiți angajatori pentru a lua contact cu domeniul respectiv de activitate, stimulare angajatori post-ucenicie, organizare la programe de tip „Tânăr voluntar”);
- Investiții în măsuri de activare a tinerilor;

4.7.6. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea și asigurarea calității sistemului de ÎETC (Îngrijire și Educație Timpurie a Copiilor), prin: elaborare și editare ghiduri cu bune practici pentru sprijinirea implementării noului curriculum, inclusiv a unor strategii didactice inovatoare; pilotarea și implementarea unor strategii de predare, inovatoare și eficiente, în clustere; dezvoltarea unui cadru de asigurare a calității educației timpurii, prin definirea unor standarde minime privind spațiul educațional, dotările, activitatea psiho-pedagogică și activități le suport (ex. standarde privind îngrijirea. hrana copiilor, consilierea și serviciile medicale), precum și dezvoltarea de standarde ocupaționale pentru personalul IETC; realizare și implementare sistem de monitorizare a formării continue și a efectelor acesteia, prin raportare la progresul copiilor, îndeosebi la progresul copiilor din grupurile vulnerabile (cu dizabilități, de etnie romă, din mediul rural etc.);
- Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational prin: susținerea de acțiuni/ măsuri strategice la nivel local în vederea asigurării numărului de locuri necesar participării la IETC și/sau extindere servicii complementare (centre de joacă, ludoteci etc.), asigurarea materialelor educaționale (jocuri educative, cărți de colorat, caiete de lucru, plastilină, acuarele etc.), măsuri de acompaniere în funcție de nevoi pentru copiii care aparțin grupurilor vulnerabile (vouchere, îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, echipamente IT, decontare cheltuieli de masă și transport, obiecte de strict necesar contribuie direct la îmbunătățirea calității vieții), adaptarea serviciilor la nevoile copiilor cu dizabilități/ CES (accesibilizarea spații, achiziție soft-uri, echipamente și tehnici asistive etc.), programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții/ reprezentanții legali/ tutorii copiilor de vârstă antepreșcolară și preșcolară, cu focalizare pe părinții/ persoanele care au în grijă copiii provenind din grupuri vulnerabile etc.
- Investiții în servicii de suport socio-educational;

4.7.7. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea de resurse educaționale deschise (RED) și alte resurse moderne de învățare pentru elevi, studenți, profesori și echipele manageriale, cu ajutorul noilor tehnologii, inclusiv pentru elevii/studenții din grupuri vulnerabile (elevi/studenți cu dizabilități/ CES, elevi/studenți care provin din medii dezavantajate socio-economic, elevi/studenți romi etc.);
- Măsuri privind asigurarea calității educației pentru toți, în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitale etc.) și societății: elaborarea/ revizuirea standardelor de calitate în educație și formare (pentru creșterea calității și o mai bună adaptare la evoluțiile înregistrate pe piața muncii); creșterea relevanței, dezvoltării și adaptării permanente a curriculumului național la nevoia de competențe a pieței muncii, la provocările progresului tehnologic, la nevoia societății, precum și la nevoile de învățare ale elevilor; sprijin pentru dezvoltarea și aplicarea de mecanisme dedicate de monitorizare și evaluare a calității și a caracterului incluziv al educației și formării profesionale (inclusiv prin: creșterea relevanței autoevaluării, a evaluării externe, implicarea în procesul de monitorizare și evaluare a factorilor interesați - elevi, părinți, cadre didactice, reprezentanți ai comunității - și colectarea feedback-ului acestora); dezvoltarea și finanțarea măsurilor de suport în vederea asigurării formării/ dezvoltării competențelor, inclusiv a celor transversale și a asigurării succesului școlar (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching, educație pentru dezvoltare durabilă, educație pentru patrimoniu etc.); programe de formare inițială și continuă a personalului didactic (inclusiv prin programe de conversie/reconversie profesională), cu accent pe didactica specialității, dobândirea competențelor lingvistice/ digitale/ antreprenoriale, a competențelor specifice și transversale;
- Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație, în acord cu interesele elevilor, cât și cu nevoile pieței muncii: dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere și orientare profesională oferite de CJRAE/ CMBRAE/ Centrele de orientare și consiliere (formarea personalului, asigurarea dotărilor/ echipamentelor, bateriilor de teste, softurilor, platformelor digitale și a altor materiale necesare, diversificarea serviciilor oferite, etc); cooptarea angajatorilor, partenerilor sociali și organizațiilor nonguvernamentale, în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, precum și implicarea rețelelor alumni în vederea facilitării accesului pe piața muncii a noilor absolvenți și a monitorizării integrării acestora pe piața muncii; dezvoltarea și furnizarea serviciilor de informare, consiliere, coaching individual, îndrumare și evaluări vocaționale pentru elevii și familiile acestora (părinți, tutori), pentru o realistă identificare a intereselor și ariilor de performanță ale elevilor, a opțiunilor de continuare a studiilor și a planului de carieră, pentru asigurarea relevanței pregătirii socio-profesionale;
- Identificarea, sprijinirea și promovarea copiilor cu abilități înalte: desfășurarea de activități de scouting/ identificare de copii cu abilități înalte, susținerea echipelor/centrelor educaționale de excelență, cercetare și inovare dedicate descoperirii și dezvoltării abilităților copiilor cu potențial înalt; formare mentori în educație de excelență, dezvoltare/aplicare modele de instruire personalizată care să asigure dezvoltarea inteligentă a copiilor și tinerilor cu potențial înalt; încurajarea și finanțarea unor proiecte unice și inovative, măsuri de acompaniament stimulat: tabere și excursii cu scop educativ (seminarii tematice, vizite la muzee, spectacole etc), susținerea participării la diverse activități artistice (dans, muzica, pictura, teatru etc.), inclusiv burse de excelență și sprijin material (rechizite, îmbrăcăminte etc), burse pentru studii care valorifică talente;
- Creșterea gradului de bună guvernare a instituțiilor de învățământ preuniversitar și de participare a elevilor în procesele decizionale: Dezvoltarea unei culturi a transparenței în unitățile de învățământ; Eficientizarea managementului unităților de învățământ (elaborarea unei strategii privind eficientizarea managementului; dezvoltarea unor programe de formare profesională continuă a cadrelor didactice cu funcții de conducere, îndrumare și control; pilotarea unor sisteme noi de management școlar, precum și elaborarea ulterioară a unor ghiduri de bună practică; dezvoltarea de parteneriate între unități de învățământ și agenți economici, organizații publice și private); Dezvoltarea

- formelor asociative ale elevilor, în vederea creșterii gradului de implicare a elevilor în procesele de luare a deciziilor la nivel central, local, precum și în instituțiile de învățământ;
- Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din firme în domeniul competențelor digitale;
- Program de formare a formatorilor în domeniul educației timpurii (4 module, comune sau diferențiate pentru personalul didactic și, respectiv, pentru personalul nedidactic: dezvoltarea și abordarea holistică a copilului, implementarea curriculumului specific pe intervale de vârstă, dezvoltarea parteneriatului și un modul de educație digitală);
- Program de formare a formatorilor (personal din cele trei sectoare: social, educație și sănătate), pentru monitorizarea calității serviciilor de educație timpurie antepreșcolară;

4.7.8. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului la toate nivelurile, în special a învățământului tehnic și profesional

Acțiuni propuse:

- Generalizarea implementării mecanismului de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem: formarea actorilor relevanți, care contribuie la implementarea mecanismului, de la nivel regional/ județean/ local; colectarea permanentă și consecventă a datelor; dezvoltarea și gestionarea bazei de date electronice a contractelor de parteneriat în ÎPT/ contractelor individuale de pregătire practică a elevilor, la operatorii economici, pentru fundamentarea deciziilor privind actualizări/modificări legislative/ metodologice și a unor măsuri de îmbunătățire a relațiilor parteneriale);
- Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de asigurare și monitorizare a calității învățării la locul de muncă (WBL), pentru asigurarea calității programelor de pregătire practică ale elevilor: formarea monitorilor de calitate; dezvoltarea și operaționalizarea instrumentelor specifice; formarea personalului didactic din IPT, ISJ și al operatorilor economici pentru asigurarea calității învățării la locul de muncă; vizite de monitorizare a calității învățării la locul de muncă, la operatorii economici parteneri ai unităților de învățământ care furnizează componenta de învățare la locul de muncă; elaborarea unui Ghid pentru personalul implicat în asigurarea monitorizării calității învățării la locul de muncă, în companiile partenerie; dezvoltarea și implementarea unei metodologii de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor din învățământul dual care să asigure spațiile, tehnologiile și personalul calificat, pe principalele sectoare/zone cu necesități și capacități în domeniu;
- Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de certificare a rezultatelor învățării din formarea profesională inițială, relevant pentru piața muncii, prin implicarea mediului de afaceri și partenerilor sociali, în vederea creșterii relevanței certificării calificărilor profesionale a elevilor, pentru piața muncii: formarea personalului didactic, al ISJ, al operatorilor economici, pentru asigurarea calității evaluării rezultatelor învățării; elaborarea unui Ghid pentru evaluarea rezultatelor învățării, în vederea certificării calificărilor profesionale; asigurarea resurselor materiale necesare certificării calificărilor profesionale;
- Creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare în ÎPT: stagii de formare pentru dezvoltarea caracterului practic – aplicativ al disciplinelor/modulelor; extinderea sistemului de colaborare a personalului didactic în cadrul rețelelor parteneriale între școlile din IPT; dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială, ducând inclusiv la creșterea atractivității IPT;
- Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic din ÎPT, în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile: dezvoltarea/ revizuirea de calificări, cu accent pe calificări noi pentru specializări din domenii de înaltă tehnologie și competitivitate (de ex. IT&C, inteligență artificială, robotica, 3D printing, etc.), care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde; formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în

raport cu realitățile tehnologice ale operatorilor economici, precum și formarea tutorilor desemnați din partea operatorilor economici, pentru dezvoltarea competențelor pedagogice, didactice și metodice, în lucru cu elevii; formarea personalului didactic asociat (specialiști din partea operatorilor economici, care urmează module de formare pe teme de metodica și didactica specialității); formarea managementului din unitățile de învățământ profesional și tehnic, în marketingul ÎPT, relaționare cu piața muncii, management financiar și atragere de resurse etc., organizarea de workshop-uri pentru dobândirea de competențe cheie de planificare strategică instituțională pentru elaborarea obiectivelor, a țințelor strategice, a acțiunilor și a rezultatelor cât și pentru identificarea, monitorizarea și elaborarea strategiilor integrate de evaluare a îndeplinirii obiectivelor.; finanțarea stagiilor de practică, pentru sprijinirea dezvoltării competențelor profesionale ale elevilor și studenților; formarea personalului didactic din ÎPT, în domeniul dezvoltării integrate a competențelor transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale; dezvoltarea/ implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale ale elevilor; organizarea de târguri ale firmelor de exercițiu, și concursuri antreprenoriale (precum competiția *Business Plan* și certificarea *Marca de calitate*) bazate pe proiecte cu aplicare practică, în colaborare cu agenții economici; elaborarea standardelor de dotare a unităților de învățământ în raport cu standardele aferente calificării pentru o formare profesională de calitate; îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și dotarea, printr-un program național a „atelierelor școală” cu mijloace didactice și echipamente, în concordanță cu standarde de dotare pentru calificările din formarea profesională inițială, pentru facilitarea dobândirii de către elevi a competențelor solicitate de piața muncii; sprijinirea operatorilor economici care furnizează componenta de învățare la locul de muncă pentru asigurarea spațiilor și tehnologiilor adecvate „atelierelor școală”, precum și a personalului calificat în domeniu, prin finanțarea costurilor asociate organizării participării elevilor la învățarea la locul de muncă; dezvoltarea de auxiliare curriculare în format digital (softuri educaționale, resurse educaționale deschise), împreună cu mediul economic și partenerii sociali); elaborarea de ghiduri metodologice, în contextul predării – învățării – evaluării la distanță, centrate pe competențe , care să integreze învățarea față în față cu învățarea online/la distanță;

- Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE, inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere, diriginți), pentru îmbunătățirea accesului informat la programe de educație și formare profesională, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale;
- Investiții în măsuri care conduc la creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului la toate nivelurile;

4.7.9. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic, în corelație cu dinamica pieței muncii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile

Acțiuni propuse:

- Cursuri de formare a utilizatorilor Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) și ai instrumentului informatic al mecanismului de avertizare timpurie (MATE) și intervenții sistemice pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii;
- Program de formare la locul de muncă pentru personalul didactic: dobândirea de competențe de pedagogie digitală;
- Investiții în diverse servicii educaționale adresate elevilor și personalului didactic

4.7.10. Creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Acțiuni propuse:

- Sprijinirea elevilor din grupuri sau medii defavorizate (aparținând etniei romă, persoanelor cu dizabilități sau deficiențe sau din mediul rural etc.), pentru creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională;

- Măsuri pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii la nivelul ÎPT: identificarea nevoilor educaționale specifice ale elevilor din grupurile vulnerabile și centrarea pe elev a demersului educațional; formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate/cu dizabilități; extinderea/ generalizarea intervențiilor complementare de sprijin, pentru elevii din grupuri vulnerabile (programe de sprijin individualizat);
- Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (inclusiv pentru persoane care au în grijă copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate), pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii: acțiuni de informare-conștientizare, desfășurate în rândul: a) actorilor educaționali cu privire la necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile și extinderii/ generalizării intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile și b) întregii societăți cu privire la importanța educației, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică, servicii de consiliere, educație parentală);
- Dezvoltarea de programe remediale în vederea sprijinirii elevilor din clasa a IX-a, pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică și științe: dezvoltarea de Resurse Educaționale Deschise pentru elevii cu competențe scăzute în citit, matematică și științe; dezvoltarea unui ghid de bune practici pentru cadre didactice pentru dezvoltarea competențelor cheie în educație remedială, literație, numeratie; asigurarea condițiilor suport necesare pentru derularea programelor remediale (masă caldă, transport pentru elevi, materiale didactice, etc.);
- Investiții în creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională;

4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea serviciilor de suport pentru ocupare, care acordă sprijin personalizat pentru: accesul pe piața muncii al tuturor persoanelor care aparțin unor grupuri vulnerabile, sau care locuiesc în comunitățile marginalizate din zonele urbane, păstrarea locului de muncă, adaptarea locului de muncă la nevoile specifice ale persoanelor vulnerabile (accesibilitatea fizică, informațională, administrativă, program de lucru, organizarea colectivului de lucru, etc);
- Pachet de servicii integrate pentru adulți (facilitarea accesului la servicii medicale, de consiliere psihologică și de îndrumare, organizarea cursurilor de limba română, orientare și asistență pentru demersuri administrative, profilare, consiliere și orientare în vederea accesului la servicii de ocupare, certificarea competențelor – activitățile se vor desfășura în centre de integrare;
- Pachet de servicii integrate pentru copii (facilitarea accesului la servicii medicale, de consiliere psihologică și de îndrumare, organizare cursuri lb. Română, servicii educaționale) - activitățile se vor desfășura în centre de integrare;
- Investiții pentru îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate;

4.7.12. Protejarea dreptului la demnitate socială

Acțiuni propuse:

- Promovarea îmbătrânirii active prin acțiuni ce încurajează participarea socială (voluntariat, schimburi inter-generaționale), precum și prin acțiuni care contribuie la menținerea stării de sănătate a persoanelor vârstnice și încurajează traiul independent (programe ușoare de sport, controale stomatologice, geriatrie etc);
- Dezvoltarea de noi servicii destinate vârstnicilor prin subvenționarea costurilor îngrijirii și al serviciilor conexe pentru persoanele vârstnice singure, din mediul urban, în situații de dependență și cu un venit lunar inferior salariului minim pe economie;

- Asigurarea unor servicii de suport în cadrul comunităților seniorilor (locuire temporară pentru persoane vârstnice aflate în situație de excluziune locativă);
- Investiții pentru protejarea dreptului la demnitate socială;

4.7.13. Promovarea unui mediu de lucru sănătos care să reducă riscurile la adresa sănătății, a adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor și a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate

Acțiuni propuse:

- Măsuri de sprijin pentru păstrarea locurilor de muncă în activitățile /sectoarele economice afectate de probleme sistemice generalizate (ex. pandemia COVID – 19): sprijin pentru persoanele care se află în șomaj tehnic ca urmare a declarării situațiilor de urgență/alertă (ex. pandemia COVID – 19); sprijin pentru întreprinderile a căror activitate este afectată direct/indirect ca urmare a declarării situațiilor de urgență /alertă (ex. pandemia COVID – 19); subvenții acordate profesioniștilor și celor care au încheiate convenții individuale de muncă în cazul reducerii activității Ex. programe de muncă redusă sau programe flexibile de muncă de tipul „Kurzarbeit”); facilitarea procesului de outplacement, respectiv tranziția către noi locuri de muncă a lucrătorilor care urmează să fie disponibilizați/ concediați, inclusiv prin programe de formare care să asigure reconversia profesională, coaching individual, îndrumare și evaluări vocaționale în perioadele de tranziție în carieră, care să susțină alegerea corectă a unui nou parcurs profesional și efectuarea unui plan de carieră; sprijin pentru participarea la programe de formare care vizează îmbunătățirea abilităților de bază și transversale, a competențelor antreprenoriale, precum și evaluarea și certificarea competențelor obținute în contexte informale sau nonformale; sprijin pentru îmbunătățirea activității de management al resurselor umane în companii (ex. practici pentru integrarea/ adaptarea noilor angajați la locul de muncă, mecanisme de planificare prospectivă a ocupării forței de muncă și a competențelor etc);
- Măsuri active de ocupare pentru persoanele care urmează să fie disponibilizate/ concediate prin măsuri de outplacement, precum: consiliere/ orientare/ coaching în vederea identificării celor mai bune soluții cu privire la parcursul profesional, programe de reconversie profesională/ de formare, plasare pe piața muncii etc;
- Sprijinirea angajatorilor în general și în mod special a celor de tip IMM, pentru crearea unor condiții de muncă adaptate menite să le asigure lucrătorilor confortul fizic, psihic și social și pentru reducerea absenteismului: Dezvoltarea de instrumente pentru adaptarea muncii și a mediului de lucru, inclusiv pentru nevoile lucrătorilor vârstnici sau pentru prevenirea îmbolnăvirilor; Introducerea unor modele inovatoare de organizare a muncii, productive și „verzi” în întreprinderi, practici care să asigure sănătatea și securitatea la locul de muncă, care îmbunătățesc statutul profesional și de sănătate al angajaților, care asigură un tratament egal la locul de muncă, inclusiv pentru nevoile lucrătorilor vârstnici;
- Campanii de promovare pentru conștientizarea angajatorilor și lucrătorilor cu privire la rolul activităților de SSM, în contextul apariției noilor forme de muncă, fenomenului îmbătrânirii forței de muncă, riscurilor noi și emergente și prevenirii accidentelor de muncă și a bolilor profesionale;
- Servicii de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici de peste 60 de ani în programe de tip shadow/tutelă/tutoriat/mentorat pentru formarea și integrarea lucrătorilor noi;
- Implementarea de programe de screening populațional/ diagnosticare și tratament al stadiilor incipiente în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile (ex. cancer col uterin, cancer mamar, cancer colorectal, hepatite/ HIV SIDA/ tuberculoză, screening metabolic/ screeningul factorilor de risc comuni ai bolilor cronice (ex. hipertensiune, diabet, obezitate, sedentarism, alimentație nesănătoasă etc,), etc.);
- Implementarea de programe de diagnosticare precoce și tratament, în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile (ex. cancer pulmonar, cancer prostată, cancere ginecologice, cancere ale capului și gâtului, testare genetică, diagnosticare precoce al pacienților cu criterii de risc în patologia neurovasculară etc);

- Măsuri destinate creșterii capacității de îngrijire medicală a pacientului critic neonatal/ postneonatal;
- Măsuri de diagnosticare precoce și/ sau tratament antenatal/ neonatal/ postnatal (implementarea de programe de urmărire, îngrijire a sarcinii și diagnosticare destinate gravidei și copilului/ Screening antenatal/ fetal; implementarea programelor de screening/ prevenție și tratament pentru retinopatia de prematuritate; implementarea/ îmbunătățirea programului de screening/ prevenție și tratament pentru hipoacuzia neurosenzorială; implementarea de programe de diagnosticare neonatală pentru displazie congenitală; implementarea/ îmbunătățirea programelor de screening/ prevenție și tratament pentru malformații congenitale cardiace, diagnosticare sindroame metabolice congenitale, etc.);
- Implementarea de programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase, inclusiv implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală în zone defavorizate sau greu accesibile și mintală);
- Implementarea de măsuri destinate diagnosticării și tratamentului pacienților modificărilor de coloană și alte articulații (domeniu: ortopedie, ortopedie pediatrică, neurochirurgie etc);
- Implementarea de programe/ măsuri destinate controlului infecțiilor asociate actului medical, cu accent pe: șefii de secții și epidemiologii de spitale, terapia inventivă, UPU, ORL, oftalmologie, chirurgie, gastroenterologie;
- Măsuri pentru dezvoltarea capacității personalului;
- Măsuri destinate creșterii eficacității serviciilor de laborator;
- Sistemul național de transfuzii, inclusiv infrastructura de testare a sângelui și/ sau procesare a plasmei;
- Remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale;
- Măsuri de formare/ specializare - utilizare echipamente medicale inovative;
- Utilizare de metode moderne de investigare, intervenție, tratament (ex. terapii celulare inovative în hematologie și transplant medular, intervenția intrauterină (terapie fetală), managementul complex al bolilor cronice hepatice/pancreatice și al cancerelor hepatobiliare/ pancreatice, urologie și transplant renal etc);
- Asigurarea accesului universal la diagnostic și tratament de calitate, inclusiv la transplant de țesuturi și celule, conform standardelor internaționale;
- Perfecționarea lucrătorilor la locul de muncă;

4.7.14. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Acțiuni propuse:

- Îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale (CES): dezvoltare/achiziție de resurse educaționale și materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev și un demers didactic incluziv, inclusiv prin achiziția de soft-uri, echipamente și tehnici asistive și alte mijloace de învățare adaptate diferitelor categorii de dizabilitate/nevoi pentru copiii/ elevii/ tinerii cu dizabilități/CES; accesibilizarea clădirilor/spațiilor unităților de învățământ pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități/CES la educație în comunitățile în care trăiesc; adaptarea platformelor educaționale existente și dezvoltarea de noi platforme educaționale, astfel încât să poată fi utilizate de copiii cu dizabilități și cerințe educaționale speciale; măsuri privind susținerea și dezvoltarea unei rețele de ateliere protejate destinate copiilor cu dizabilități sau CES;
- Încadrarea și menținerea pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități prin acordarea unui pachet integrat pentru susținerea încadrării pe piața muncii sau a creșterii angajabilității persoanelor cu dizabilități, asigurat printr-un mecanism competitiv, de către furnizori publici sau privați de servicii de ocupare: campanie media, informare/diseminare, identificare a angajatorilor și persoanelor cu dizabilități, evaluarea abilităților profesionale și sociale, aplicat de către o echipă de specialiști (consilier vocațional, psiholog etc),

- organizarea unor burse ale locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități, precum și măsuri de acompaniament pre și post angajare, minim 6 luni de la data angajării;
- Măsuri pentru asigurarea suportului în luarea deciziilor pentru persoanele care au nevoie de sprijin pentru exercitarea capacității juridice, respectiv pentru persoanele fără capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, cu sau fără tutore legal (încadrate în grad de handicap mintal, care au sau nu stabilită măsura de ocrotire prin punere sub interdicție) prin echipe formate din câte 2 persoane (un jurist și un terapeut / interpret/consilier/facilitator) care să acorde asistență, în urma unei evaluări, a persoanelor care au nevoie de acest sprijin;
  - Dezvoltarea de servicii de îngrijire/ reabilitare de zi destinate copilului cu dizabilități (fie în centre, fie mobile), în cadrul cărora să fie oferite servicii de abilitare/reabilitare, specializate pe tip de dizabilitate, în mod special a celor care provin din familii care nu dispun de resurse pentru a accesa aceste servicii;
  - Organizarea de cursuri destinate părinților copiilor cu dizabilități în vederea dezvoltării abilităților parentale specifice;
  - Dezvoltarea serviciilor de reabilitare în comunitate, prin echipe mobile de servicii, echipe care asigură la domiciliu serviciile specializate de abilitare/reabilitare – asistent social, un fizio-kinetoterapeut, un medic specialist, un psiholog și un șofer;
  - Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități care părăsesc sistemul de protecție specială ori care doresc să trăiască independent în comunitate (centre de zi, centrele de pregătire pentru viața independentă, locuințe protejate etc);
  - Dezvoltarea serviciilor pentru persoane cu dizabilități în centre tip respiro;
  - Cursuri de Asistent Personal Profesionist, în vederea îmbunătățirii ratei de menținere în familie a persoanei cu dizabilități;
  - Accesul persoanelor cu dizabilități la echipamente, mijloace și tehnologii asistive, pentru incluziune socială și participare activă la viața comunității;
  - Achiziționare echipamente asistive;
  - Sprijin infrastructura echipe mobile (auto, truse fizio-kineto-medicale etc);
  - Investiții în măsuri de sprijin pentru persoanele cu dizabilități;

4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare privind participarea la educație, educația incluzivă prin derularea de programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții/ reprezentanții legali/ tutorii copiilor și tinerilor din învățământul preuniversitar, cu focalizare pe părinții/ persoanele care au în grijă copiii provenind din grupuri vulnerabile, campanii de conștientizare derulate la nivelul actorilor educaționali și a opiniei publice, în general, cu privire la importanța educației, rolul acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului;
- Facilitarea dobândirii unei calificări profesionale de către persoanele care au părăsit timpuriu școala, prin acțiuni precum: informarea, consilierea și orientarea potențialilor beneficiari ai acestor măsuri, astfel încât să conștientizeze beneficiile și să opteze informat pentru participarea la programe A doua șansă; înscrierea și participarea la programe A doua șansă flexibile, inclusiv la modulele de pregătire profesională; furnizarea serviciilor suport în funcție de nevoile specifice ale fiecărui cursant, astfel încât să fie diminuat riscul de părăsire a programului înainte de finalizarea acestuia (de exemplu: servicii de transport/ decontarea transportului, asigurarea hranei, servicii de îngrijire pentru persoanele dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medicale etc.); informarea, consilierea și orientarea școlară și profesională a cursanților, astfel încât să fie identificate în mod realist alternativele de acțiune la finalizarea programului ADS, iar beneficiarul să valorifice rezultatele obținute (prin ocuparea unui loc de muncă, prin continuarea studiilor în învățământul secundar superior, prin continuarea pregătirii în sistemul de formare profesională a adulților etc.);

- Dezvoltarea serviciilor de suport pentru ocupare, care acordă sprijin personalizat pentru: accesul pe piața muncii al tuturor persoanelor care aparțin unor grupuri vulnerabile, sau care locuiesc în comunitățile marginalizate din zonele urbane, păstrarea locului de muncă, adaptarea locului de muncă la nevoile specifice ale persoanelor vulnerabile (accesibilitatea fizică, informațională, administrativă, program de lucru, organizarea colectivului de lucru, etc);
- Dezvoltarea serviciilor de educație și îngrijire pentru copii, servicii de tip before și after school, servicii de suport educațional pentru copiii la risc de abandon școlar, servicii de sprijin educațional pentru adulții vulnerabili, în funcție de nevoile identificate;
- Sprijin în funcționarea GAL-urilor și sprijin pregătitor pentru elaborarea Strategiilor acestora;
- Dezvoltarea serviciilor sociale în GAL-urile urbane: crearea sau extinderea unor servicii de asistență socială, mediere pentru accesul pe piața muncii, servicii de sănătate, la care să fie adresate în mod specific nevoile persoanelor cu acces redus la serviciile din comunitate;
- Sprijin financiar acordat asigurării de servicii sociale, de sănătate, identificate în comunitățile urbane ca fiind necesare, în urma diagnozei locale;
- Asigurarea unui acces mai bun al femeilor la piața muncii, precum și la un echilibru mai bun al vieții de familie cu viața profesională, prin sprijin acordat familiilor monoparentale formate din mame singure, acordarea unui sprijin taților-made, adaptat nevoilor mamelor, în vederea creșterii angajabilității și autonomiei părintelui singur: acordarea de vouchere before și after school, vouchere pentru activitățile de weekend ale copiilor (sport, creație, artă), finanțarea cursurilor de recalificare pentru părintele singur cu venituri mici, care dorește schimbarea domeniului profesional etc;
- Înființarea de centre de zi pentru prevenirea separării copilului de familie, care oferă servicii de asistență și îngrijire copiilor, pe durata zilei, dar și informare, consiliere, îndrumare și, după caz, ajutor material pentru familia, dar și pentru persoanele în grija cărora se află copiii cu părinți plecați în străinătate;
- Înființarea de Centre de servicii specializate pentru copiii și tinerii cu tulburări de comportament: construirea /reabilitarea /modernizarea /extinderea / echiparea unor centre de zi pentru copiii și adolescenți cu tulburări de comportament (violență), precum și servicii de terapie acești copii și tineri;
- Servicii de sprijin în comunitate pentru tinerii care au părăsit sistemul de protecție specială: Sprijinirea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție specială și a celor care au părăsit sistemul, prin furnizarea de servicii integrate: consiliere, orientare în carieră, dezvoltare personală și dezvoltarea de abilități de viață independentă, monitorizare post-intervenție în vederea asigurării sustenabilității măsurilor etc.; pentru accesul copiilor afectați de sărăcie la activități recreative în vederea îmbunătățirii aptitudinilor sociale se vor finanța tabere de creație/sport pentru copii școlari (ciclu primar și gimnazial);
- Servicii integrate pentru victimele traficului de persoane și victimele violenței domestice: cazare în centre atât pentru victime, cât și pentru minorii aflați în îngrijire, locuințe protejate/vouchere chirie, consiliere psihologică, consiliere profesională, consiliere juridică, suport material pentru asigurarea nevoilor de bază (îmbrăcăminte, hrană, materiale de uz sanitar, medicamente, transport);
- Servicii de suport și reabilitare pentru reintegrarea socială a persoanelor care se confruntă cu adicția/dependența de droguri sau alcool (servicii de asistență integrată: medicală, psihologică, socială, juridică consiliere, prevenirea recăderilor, terapii specifice în comunitate și în mediul privativ de libertate);
- Servicii de asistență socială, consiliere, suport pentru incluziune, acordate persoanelor care se liberează din penitenciar;
- Servicii de suport pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost (consiliere, asistență socială, asistență medicală, servicii de suport în stradă, servicii de consiliere și mediere pentru ocupare etc);
- Investiții în servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile;

4.7.16. Sprijinirea dezvoltării altor forme de învățământ, care asigură formarea profesională

Acțiuni propuse:

- Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a rezultatelor învățării din învățământul secundar în învățământul terțiar non universitar, pentru flexibilizarea traseelor de formare profesională a elevilor și facilitarea accesului pe piața muncii;
- Dezvoltarea de programe de ÎPT de nivel terțiar, derulate în regim dual pentru calificările profesionale de nivel 4 și 5: dezvoltarea unei metodologii privind organizarea de programe de educație profesională în regim dual de nivel terțiar, inclusiv o procedură de admitere integrată; formarea cadrelor didactice și a tutorilor din cadrul operatorilor economici. pentru a permite derularea de programe de IPT la nivel terțiar etc.;
- Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor, prin: dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați; dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților; formarea specialiștilor pentru asigurarea calității în formarea profesională a adulților; îmbunătățirea programelor de formare și a instrumentelor de evaluare;
- Formarea continuă a formatorilor/instructorilor/coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile, prin: programe de actualizare/ dezvoltare a competențelor profesionale ale formatorilor/ instructorilor în domeniul de activitate în care lucrează; efectuarea de stagii la angajatori din domeniul respectiv; programe de formare în domeniul pedagogiei, andragogiei, tehnicilor de formare pentru coordonatorii de ucenicie;
- Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale /calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii;
- Încurajarea participării la învățarea pe tot parcursul vieții prin formarea unor atitudini favorabile învățării, inclusiv prin consiliere și orientare și prin campanii de informare și conștientizare adresate potențialilor formabili și angajatorilor;
- Creșterea accesului și participării adulților la programe de formare pentru dezvoltarea/ creșterea nivelului competențelor cheie care să le asigure dezvoltarea personală și îmbunătățirea calității vieții;
- Extinderea și diversificarea oportunităților/ ofertei de participare la învățarea pe tot parcursul vieții, prin: sprijinirea înființării și funcționării centrelor comunitare de învățare permanentă (CCIP), inclusiv prin asigurarea resurselor umane și a resurselor materiale necesare, care să răspundă nevoilor de formare identificate la nivelul comunităților și continuarea cointeresei companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe; sprijinirea parteneriatelor între furnizori de formare (din învățământul secundar și terțiar) și reprezentanți ai mediului de afaceri pentru dezvoltarea și implementarea unor programe de formare continuă (în special în domeniile de specializare inteligentă) care să răspundă nevoilor de competențe identificate la nivelul sectoarelor economice; acțiunea poate să includă și autorizarea unităților de învățământ și a instituțiilor de învățământ superior ca centre de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale;
- Dezvoltarea și testarea de instrumente inovative de evaluare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal pentru facilitarea mobilității în ocupare a forței de muncă;
- Susținerea parteneriatelor dintre furnizorii de formare (de la nivelul învățământului terțiar) și instituțiile din domeniul medical, pentru dezvoltarea unor programe de formare continuă în domeniul medical și zonele conexe (competențe digitale, specializare inteligentă, etc.);
- Program de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publicii;
- Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din firme în domeniul competențelor digitale;
- Investiții pentru dezvoltarea altor forme de învățământ, care asigură formarea profesională;

CAPITOLUL 4

DESCRIEREA PARTENERIATULUI TERITORIAL

4.1 Analiza părților interesate. Tipuri de parteneri

Această secțiune se referă la identificarea tipurilor de actori implicați, respectiv a părților interesate implicate în elaborarea și implementarea Strategiei.

Principalii actori pot fi: instituțiile guvernamentale, sectorul privat și societatea civilă, inclusiv unități de cult.

Părțile interesate vor avea un rol în implementarea proiectelor și în corelarea acestora, în funcție de proiectele derulate.

O participare activă a potențialilor parteneri, printr-o mai bună organizare a procesului de consultare, poate aduce o valoare adăugată suplimentară acestui proces, conducând la creșterea responsabilității tuturor celor interesați.

Parteneriatele respective pot include următorii parteneri:

- a) autorități publice;
- b) parteneri economici și sociali;
- c) organismele relevante care reprezintă societatea civilă, partenerii de mediu și organismele responsabile de promovarea incluziunii sociale, a drepturilor fundamentale, a drepturilor persoanelor cu handicap, a egalității de gen și a nediscriminării.

Potențiali parteneri:

- (a) autorități regionale, locale, urbane și alte autorități publice competente, inclusiv:
  - (i) autoritățile regionale, reprezentanții ai altor autorități locale;
  - (ii) reprezentanți ai instituțiilor de învățământ superior, furnizorii de educație și formare și centrele de cercetare;
  - (iii) alte autorități publice responsabile cu aplicarea principiilor orizontale și, în special, organismele de promovare a egalității de tratament;
- (b) parteneri economici și sociali, inclusiv:
  - (i) organizații ale partenerilor sociali recunoscute, în special organizațiile de tip confederativ și organizațiile sectoriale;
  - (ii) camere de comerț și asociații profesionale care reprezintă interesele generale ale industriilor și sectoarelor, alături de reprezentanți ai economiei sociale;
- (c) organisme care reprezintă societatea civilă, cum ar fi parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea incluziunii sociale, egalitatea dintre femei și bărbați și nediscriminarea, inclusiv:
  - (i) organisme care își desfășoară activitatea în domenii legate de utilizarea planificată a fondurilor UE și de aplicarea principiilor orizontale, în funcție de reprezentativitatea lor și ținând seama de acoperirea geografică și tematică, de capacitatea de gestionare, de expertiză și de abordările inovatoare;
  - (ii) alte organizații sau grupuri care sunt afectate în mod semnificativ sau care ar putea fi afectate în mod semnificativ de implementarea fondurilor UE, în special grupurile considerate ca fiind expuse riscului de discriminare și de excludere socială.

În cazul în care autoritățile publice, partenerii economici și sociali, precum și organismele care reprezintă societatea civilă au înființat o organizație care regrupează interesele lor, pentru a facilita participarea acestora la parteneriat („organizație-umbrelă”), acestea pot desemna un reprezentant unic pentru a prezenta punctele de vedere ale organizației-umbrelă în cadrul parteneriatului.

Cartografierea părților interesate

Aceasta este o sinteză a tuturor părților interesate care pot fi implicate în elaborarea și implementarea SIDT a Pucioasa și a modului de interacțiune a acestora.

Cartografierea diferitelor categorii de părți interesate a identificat următoarele categorii:

- **Guvern și administrații publice** - în care pot fi incluse primăriile, consiliile județene, serviciile publice deconcentrate și alte organisme publice cu rol în implementarea Strategiei;
- **Sectorul privat** - care include întreprinderile și structurile de sprijin ale afacerilor (clustere, camera de comerț și industrie, după caz);
- **Societatea civilă** - categorie în care se regăsesc universitățile, parcurile științifice și industriale, centrele de cercetare, alături de organizațiile neguvernamentale și asociațiile de cetățeni, după caz.

Pe scurt, actorii relevanți pot aparține diferitelor categorii de actori a căror contribuție este necesară pentru cunoașterea contextului și pentru identificarea direcțiilor de dezvoltare:

- a) Reprezentanți ai administrației publice locale, ai agențiilor deconcentrate și ai altor instituții publice relevante;
- b) Reprezentanți ai mediului de afaceri;
- c) Reprezentanți ai mediului academic;
- d) ONG-uri, organizații comunitare și reprezentanți ai societății civile;
- e) Organizații / lideri de la nivelul social, religios, politic, cultural, sportiv etc.

Tipurile de parteneri implicați pot face parte din diverse categorii, cum ar fi: autorități publice, parteneri din domeniul economic, social, societatea civilă, organisme responsabile cu promovarea incluziunii sociale, a drepturilor fundamentale, drepturilor persoanelor cu dizabilități, egalității de gen și a non-discriminării etc.

1. Parteneriatul public-privat

Parteneriatul public-privat este reglementat de OUG nr. 39/10.05.2018 privind parteneriatul public-privat.

Acest act normativ reglementează încheierea, derularea și încetarea parteneriatului public-privat.

Parteneriatul public-privat are ca obiect realizarea sau, după caz, reabilitarea și/sau extinderea unui bun sau a unor bunuri care vor aparține patrimoniului partenerului public și/sau operarea unui serviciu public, în condițiile legii.

Mecanismul parteneriatului public-privat este caracterizat de următoarele elemente principale:

- a) cooperarea dintre partenerul public și partenerul privat, în vederea implementării unui proiect public;
- b) durata relativ lungă de derulare a raporturilor contractuale, de peste 5 ani, care să permită partenerului privat recuperarea investiției și realizarea unui profit rezonabil;
- c) finanțarea proiectului, în principal din fonduri private și, după caz, prin punerea în comun a fondurilor private cu fonduri publice;
- d) atingerea scopului urmărit de partenerul public și partenerul privat;
- e) distribuirea riscurilor între partenerul public și partenerul privat, în funcție de capacitatea fiecărei părți contractante de a evalua, gestiona și controla un anumit risc.

Formele de parteneriat public-privat sunt următoarele:

- a) parteneriatul public-privat contractual - parteneriatul public-privat realizat în temeiul unui contract încheiat între partenerul public, partenerul privat și o societate nouă al cărei capital

social este deținut integral de partenerul privat care va acționa ca societate de proiect;
b) parteneriatul public-privat instituțional - parteneriatul public-privat realizat în temeiul unui contract încheiat între partenerul public și partenerul privat, prin care se constituie de către partenerul public și partenerul privat o societate nouă, care va acționa ca societate de proiect și care, ulterior înregistrării în registrul societăților, dobândește calitatea de parte la contractul de parteneriat public-privat respectiv.

Atât în cazul parteneriatului public-privat contractual, cât și în cazul parteneriatului public-privat instituțional, dacă o altă entitate publică intenționează să sprijine realizarea proiectului prin asumarea față de partenerul privat desemnat câștigător a procedurii de atribuire a contractului sau față de societatea de proiect a unei/unor obligații de plată sau de garanție, în beneficiul partenerului public, poate face acest lucru numai în situația în care obligația de plată sau de garanție a fost prevăzută în studiul de fundamentare și în documentația de atribuire a procedurii, într-o modalitate clară, precisă și neechivocă, indicându-se condițiile în care poate fi realizată.

Asumarea de către entitatea publică a obligației/ obligațiilor se poate face în condițiile stabilite prin documentația de atribuire, după caz:

- a) după desemnarea de către partenerul public a câștigătorului procedurii de atribuire a contractului de parteneriat public-privat, dar mai înainte de semnarea contractului, situație în care entitatea publică devine astfel parte a contractului respectiv de la momentul încheierii acestuia; sau
- b) după semnarea contractului de parteneriat public-privat, în timpul executării acestuia, situație în care entitatea publică încheie cu părțile contractului respectiv un act adițional, ce stabilește drepturile și obligațiile reciproce, entitatea publică devenind parte a contractului în cauză de la momentul încheierii actului adițional respectiv.

Finanțarea investițiilor care se realizează în cadrul contractelor de parteneriat public-privat se poate asigura, după caz:

- a) integral, din resurse financiare asigurate de partenerul privat din surse proprii sau atrase de partenerul privat de la finanțatorii definiți în legislație;
- b) din resurse financiare asigurate de partenerul privat, împreună cu partenerul public;
- c) din resurse financiare asigurate de fondurile suverane de dezvoltare și de investiții, fondurile de pensii administrate privat, precum și fonduri de investiții și societăți de investiții, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

Partenerul public poate contribui la finanțarea realizării investițiilor cu resurse financiare publice provenind inclusiv din fonduri externe nerambursabile post-aderare și din contribuția națională aferentă acestora, în condițiile prevăzute de legislația națională și cea a Uniunii Europene.

Cota de contribuție a partenerului public la finanțarea realizării investițiilor dintr-un contract de parteneriat public-privat reprezentată de resurse financiare inclusiv din fonduri externe nerambursabile și contribuția națională aferentă unor astfel de fonduri nu poate depăși 25% din valoarea totală a investiției.

Cota de contribuție a partenerului public la finanțarea realizării investițiilor poate include și contribuția fondurilor sau societăților de investiții publice.

Beneficiarul direct al utilizării bunului/bunurilor sau serviciului public ce formează obiectul parteneriatului public-privat poate fi, în condițiile stabilite prin contractul de parteneriat public-privat, fie partenerul public ori o altă entitate publică, fie publicul în general.

În vederea încheierii și începerii executării obligațiilor dintr-un contract de parteneriat public-privat este necesară parcurgerea următoarelor etape:

- a) realizarea de către partenerul public a unui studiu de fundamentare;

- b) aprobarea studiului de fundamentare de către autoritățile deliberative pentru proiecte ale administrației publice locale;
- c) parcurgerea procedurii de atribuire a contractului de parteneriat public-privat;
- d) aprobarea contractului de parteneriat public-privat rezultat în urma finalizării atribuirii și eventualelor negocieri, de către autoritățile deliberative pentru proiecte ale administrației publice locale;
- e) semnarea contractului de parteneriat public-privat;
- f) îndeplinirea tuturor condițiilor suspensive prevăzute în contractul de parteneriat public-privat, inclusiv a închiderii financiare.

Inițiativa realizării unui proiect în regim de parteneriat public-privat aparține partenerului public.

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 18.05.2018, OUG nr. 39/10.05.2018 privind parteneriatul public-privat, cu modificările și completările ulterioare; Informații accesate la data de 20.03.2021; Informații prelucrate și prezentate într-o formă simplificată)

2. Parteneriatul public-public

Parteneriatul public-public este reglementat de Codul administrativ (OUG nr. 57/03.07.2019).

Două sau mai multe unități administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competenței autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, formând asociații de dezvoltare intercomunitară, cu personalitate juridică, de drept privat. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt persoane juridice de utilitate publică.

Asociațiile de dezvoltare intercomunitară se constituie în condițiile legii, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori al furnizării în comun a unor servicii publice. Zonele metropolitane și aglomerările urbane constituite cu acordul expres al consiliilor locale ale unităților administrativ-teritoriale componente au ca scop dezvoltarea infrastructurilor și a obiectivelor de dezvoltare de interes comun. Autoritățile deliberative și executive de la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale componente își păstrează autonomia locală, în condițiile legii.

Asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt structuri de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat și de utilitate publică, înființate, în condițiile legii, de unitățile administrativ-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori pentru furnizarea în comun a unor servicii publice.

Unitățile administrativ-teritoriale cooperează pentru organizarea și exercitarea unor activități în scopul realizării anumitor atribuții stabilite prin lege în sarcina autorităților administrației publice locale, cu precădere în domeniile ce privesc activitățile de control, audit, inspecție, urbanism și amenajarea teritoriului, cadastru, precum și în orice alte domenii în care hotărâsc consiliile locale respective, pe principii de eficiență, eficacitate și economicitate, la nivelul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară ai căror membri sunt, la nivelul structurilor județene cu personalitate juridică ale structurilor asociative ori la nivelul structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale recunoscute ca fiind de utilitate publică, potrivit legii. Unitățile administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competenței autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze și cu unități administrativ-teritoriale din străinătate, în condițiile legii, prin hotărâri ale autorităților deliberative de la nivelul acestora. De asemenea, pot adera la organizații internaționale ale autorităților administrației publice locale, în condițiile legii.

Pentru protecția și promovarea intereselor lor comune, unitățile administrativ-teritoriale au dreptul de a adera la asociații naționale și internaționale, în condițiile legii.

Unitățile administrativ-teritoriale pot încheia între ele acorduri și pot participa, inclusiv prin alocare de fonduri, la inițierea și la realizarea unor programe de dezvoltare zonală sau regională, în baza hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative de la nivelul acestora, în condițiile legii.

Autoritățile administrației publice locale din România pot încheia acorduri de înfrățire/cooperare cu autoritățile administrației publice locale din alte state, prioritar cu autoritățile administrației publice locale din statele în care se află comunități de români, programe comune culturale, sportive, de tineret și educaționale, stagii de pregătire profesională și alte acțiuni care contribuie la dezvoltarea relațiilor de prietenie, inclusiv finanțarea acestora.

Responsabilitatea privind acordurile de cooperare sau de asociere încheiate de unitățile administrativ-teritoriale revine în exclusivitate acestora.

(Sursa: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 05.07.2019, OUG nr. 57/03.07.2019 privind codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare; Informații accesate la data de 20.03.2021; Informații prelucrate și prezentate într-o formă simplificată)

3. Alte tipuri de parteneriate

În afară de parteneriatele formale amintite anterior, mai există și alte tipuri de parteneriate, formale sau informale, care au drept scop îmbunătățirea comunicării administrației publice cu actorii relevanți și cu membrii comunității, ori implementarea în comun a unuia sau mai multor proiecte.

În cazul în care va fi necesar, inițiatorii proiectelor vor încheia acorduri de parteneriat, de la caz la caz, după identificarea partenerilor relevanți.

4.2 Metode de consultare publică

A. Metode de consultare publică și participare deliberative

Metodă de consultare deliberativă	Scurtă descriere
Atelier de scenarii	Participanții caută soluții la o problemă de natură socioeconomică sau chiar tehnologică cu care se confruntă comunitatea.
Ateliere de lucru și conferințe	Atelierele de lucru și conferințele sunt forme de dezbateri pe subiecte concrete.
Sesiune de Brainstorming	O întrunire în care toți participanții împărtășesc idei pentru rezolvarea unei probleme, de regulă foarte punctuale.
Cafeneaua publică	O metodă de a crea un dialog în jurul unei probleme importante.
Celula de planificare	O celulă de planificare este constituită din aproximativ 25 de persoane alese la întâmplare din cadrul comunității, care lucrează împreună pentru o perioadă limitată de timp (de obicei patru zile), pentru a oferi soluții la o problemă de politică publică sau planificare.
Comisii tripartite	Comisiile tripartite sunt formate din reprezentanți ai administrației și ai organizațiilor neguvernamentale, reprezentând interese diferite sau chiar opuse în problema în cauză.

Dezbaterile publice	Un eveniment la care participă reprezentanți ai administrației, cetățeni și alte părți interesate, pentru a realiza un schimb de opinii pe marginea unui anumit subiect.
Forumuri deliberative	Forumurile deliberative sunt organizate pentru a afla perspectiva populației prin configurarea unui grup creat aleatoriu, care formulează opinii despre opțiunile de politică publică în urma ascultării prezentărilor experților și părților interesate.
Grupuri de lucru comune	Grupuri de lucru comune formate din părți interesate și reprezentanți ai administrației discută și analizează teme concrete care fac obiectul unei decizii publice.

B. Metode de consultare publică și participare non-deliberative

Metodă de consultare non-deliberativă	Scurtă descriere
Audierile publice	O audiere publică reprezintă un eveniment în cadrul căruia sunt audiate mai multe persoane care exprimă opinii sau propuneri referitoare la un anumit subiect.
Audierea la sediul instituției	Audierea reprezintă activitatea prin care cetățeanul care vrea să avanseze o propunere sau să exprime o opinie cu privire la activitatea administrației sau la anumite decizii publice, face acest lucru în cadrul unei întâlniri cu reprezentanții administrației.
Comitetele consultative	Comitetele sunt compuse din reprezentanți ai părților interesate sau membri ai publicului, numiți de către administrație cu rolul principal de a îmbogăți informația pe baza căreia se ia o decizie publică.
Focus grupurile	Focus grupul este o discuție facilitată, purtată cu un grup de părți interesate și condusă de către un moderator printr-un set de întrebări adresate grupului cu privire la un anumit subiect.
Forumuri online	Forumul electronic este o aplicație web care permite desfășurarea unor discuții și postarea de conținut (informații) generat de către utilizatori (în cazul nostru, cetățenii, experții, funcționarii etc.).
Grupul cetățenesc	Grupul cetățenesc este un grup reprezentativ pentru comunitate, format din cetățeni dispuși să ofere periodic feedback administrației pe teme de interes public.
Preluare proiecte de hotărâri de la organizații și cetățeni	În efortul lor de a-și îndeplini misiunea și a-și realiza obiectivele, multe organizații acumulează experiență în domenii în care administrația nu deține cunoștințe aprofundate. Transformarea volumului de cunoștințe în proiecte de hotărâri asigură un transfer eficient de informații, prin care administrațiile capitalizează cunoașterea din și despre comunitate.
Sondajele de opinie	Sondajul de opinie reprezintă un instrument de identificare a opiniilor prin interviuarea unor persoane care constituie un eșantion reprezentativ.
Sugestii în scris de la cetățeni	Atât în situațiile în care o autoritate sau o instituție a administrației publice locale dorește să îi consulte pe cetățeni înainte de a adopta o inițiativă sau un proiect de hotărâre, cât și atunci când cetățenii doresc să își expună punctele de vedere din proprie inițiativă, o scrisoare însoțită de documentația aferentă poate fi un instrument eficient.

(Sursa: *Politica Urbană a României, Ghid pentru elaborarea Strategiilor Integrate de Dezvoltare Urbană*,

<https://citadini.ro/wp-content/uploads/Ghid-elaborare-SIDU.pdf>

Informații accesate la data de 14.05.2021; Informații prelucrate)

Consultarea actorilor locali poate utiliza și alte instrumente similare, fără a se limita la acestea:

- generare de idei;
- panel de experți;
- sondaje și chestionare;
- atelieri de lucru, focus-grupuri;
- participare cetățenească: comitete consultative, juriu cetățenesc;
- interviuri, discuții bilaterale;
- consultare prin afișare;
- consultare prin publicare pe Internet.

Consultarea publică are la bază implicarea părților interesate prin mecanisme de consultare publică *de jos în sus* în vederea obținerii de informații specifice despre teritoriu (de exemplu: sesiuni de brainstorming, dezbateri publice).

Pentru a colecta informații de la cetățeni, se pot desfășura diverse activități, care se adaugă la cele menționate anterior:

- Organizarea de evenimente deschise pentru a aduna idei și opinii de la cetățeni cu privire la principalele probleme care le afectează teritoriul și soluțiile posibile care pot fi puse în aplicare;
- Organizarea de ateliere tematice care implică principalele părți interesate relevante (de exemplu: organizarea unui atelier având ca tema „copiii”: părți interesate - profesori, ONG-uri relevante, organizații ale părinților);
- Elaborarea unui chestionar privind prioritizarea obiectivelor care ar trebui atinse prin intermediul Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă și diseminarea acestuia prin intermediul rețelelor sociale.

În funcție de situație, se vor adopta diverse metode de consultare publică.

4.3 Descrierea implicării partenerilor (rolul acestora) în pregătirea, elaborarea, implementarea și evaluarea strategiei

Prezentarea parteneriatului teritorial are la bază analiza părților interesate.

Elaborarea Strategiei privind Dezvoltarea Durabilă este rezultatul unui proces participativ, care a implicat factorii de decizie, asociațiile și organizațiile neguvernamentale, sectorul privat și cetățenii. A fost necesară o abordare incluzivă și transparentă, iar activitățile de consultare au fost desfășurate pe parcursul tuturor etapelor elaborării strategiei, în funcție de părțile interesate. Implicarea părților interesate va fi în concordanță cu principiile Codului european de conduită privind parteneriatul.

Structura de implementare a strategiei de dezvoltare teritorială zonală este structura responsabilă pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei. Structura de implementare este formată din reprezentanții membrilor parteneriatului, cu rol de suport sau consultativ.

Informarea și consultarea populației, se realizează, după caz, potrivit prevederilor legale sau în funcție de varianta aleasă de către inițiatorii strategiei.

În funcție de etapa de consultare și de rezultatele urmărite, grupul țintă pentru consultare poate include:

- a) persoane, grupuri sau organizații ale căror interese sunt afectate de o problemă anume sau ale căror activități afectează/ influențează domeniul respectiv;
- b) părțile care dețin informații, resurse și experiența necesare pentru formularea, implementarea și/ sau evaluarea impactului strategiei supuse consultării.

Indicarea rolului asumat de fiecare dintre părțile interesate în pregătirea, elaborarea, implementarea și evaluarea strategiei:

a. Modalitatea de implicare a partenerilor în pregătirea strategiei

- Furnizare de informații
- Furnizare de documente

b. Modalitatea de implicare a partenerilor în elaborarea strategiei

- Furnizare de informații
- Furnizare de documente
- Participarea la consultări privind elaborarea strategiei

c. Modalitatea de implicare a partenerilor în implementarea strategiei

- În funcție de proiect, un partener poate avea sarcini bine definite printr-un Acord de Parteneriat, ori sarcini informale, după caz
- Furnizare de informații și documente

d. Modalitatea de implicare a partenerilor în evaluarea strategiei

- Participarea la discuții pe tema strategiei
- Propuneri de modificare a strategiei, în cazul evaluărilor intermediare
- Analiza lecțiilor învățate

Astfel, implicarea partenerilor este demonstrată.

4.4 Consultarea publică: procesul de consultare și implicare a factorilor interesați, inclusiv a partenerilor, în pregătirea strategiei

4.4.1 Cercetarea sociologică

Cercetarea sociologică s-a făcut prin culegerea de informații și date statistice, astfel:

- de pe site-urile unor organisme internaționale: Organizația Națiunilor Unite etc.;
- de pe site-urile unor instituții ale Uniunii Europene: Comisia Europeană, Parlamentul European etc.;
- de pe site-urile Administrației Prezidențiale, Guvernului României, ale fiecărui minister, ale organismelor publice subordonate ministerelor etc.;
- de pe site-ul Institutului Național de Statistică, prin intermediul bazei de date Tempo Online;
- de pe site-urile unor organisme, cum ar fi: Uniunea Națională a Notarilor Publici din România etc.;
- de pe site-ul Consiliului Județean Dâmbovița;
- de pe site-ul administrației locale din orașul Pucioasa;
- de pe site-urile unităților de învățământ din orașul Pucioasa;
- de pe site-urile unor organisme din orașul Pucioasa;
- de pe site-urile de turism;
- de pe site-urile unor terți, care au legătură cu activitățile desfășurate în orașul Pucioasa;
- prin solicitare de date, prin intermediul Primăriei orașului Pucioasa, de la diverse organisme, cum ar fi: Poliția Română (Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița), Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Dâmbovița;
- de la Primăria orașului Pucioasa, prin furnizarea unor informații din bazele de date proprii, din activitatea curentă;
- de la Primăria orașului Pucioasa, prin furnizarea informațiilor referitoare la rezultatele întâlnirilor reprezentanților administrației publice locale cu locuitorii orașului, pentru concretizarea nevoilor acestora în cuprinsul strategiei .

În ceea ce privește informații culese de pe Internet, a fost menționată sursa și data accesării informațiilor respective, care este de fapt data ultimei accesări a informațiilor respective.

În cazul în care informații accesate au fost traduse, adaptate și/sau prelucrate, după caz, s-a menționat acest lucru.

Fotografiile din orașul Pucioasa, care se regăsesc în această strategie, au fost realizate de către elaborator, ROCONSULT PROIECT SRL, în perioada mai-iunie 2021.

Datele și informațiile culese au fost ulterior traduse (când a fost cazul), prelucrate și folosite pentru analiza, din mai multe puncte de vedere, a situației orașului Pucioasa, urmată de întocmirea analizelor SWOT.

Pe baza acestora și având în vedere proiectele propuse de administrația publică locală, cu consultarea publică a documentului, a rezultat strategia propusă.

4.4.2 Consultări tematice

În orașul Pucioasa nu a mai fost întocmită o Strategie Integrată de Dezvoltare Teritorială (SIDT), ci numai o Strategie privind dezvoltarea durabilă a orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2014-2020.

Obiectivele, direcțiile de acțiune și proiectele definite în această strategie au parte de un proces amplu de monitorizare și evaluare a implementării acestora, știind exact în ce stadiu se află acum. Întrucât lista de proiecte propuse a fost foarte lungă, numai o parte din proiecte au putut fi finanțate, majoritatea cu sprijin financiar național sau prin intermediul Programelor Operaționale, cofinanțate de către Uniunea Europeană.

Administrația publică locală din orașul Pucioasa a utilizat trei metode principale pentru întocmirea prezentei strategii, care este atât o strategie privind dezvoltarea durabilă, cât și o strategie integrată de dezvoltare teritorială:

- din pricina resurselor limitate de capacitate administrativă la nivelul aparatului local, pentru elaborarea strategiei a fost contractantă o firmă de consultanță de specialitate;
- personalul care lucrează în Primăria orașului Pucioasa a colaborat cu elaboratorul strategiei în etapele de elaborare a acesteia, cu un accent puternic asupra viziunii de dezvoltare, a obiectivelor și listei scurte de proiecte, precum și în ceea ce privește punerea la dispoziție a rezultatelor consultărilor publice;
- consultări publice pentru elaborarea conceptelor de bază ale strategiei și pentru definitivarea acesteia.

Astfel, strategia este o lucrare elaborată prin colaborarea dintre administrația publică locală din orașul Pucioasa și o firmă de consultanță de specialitate, pe baza consultării factorilor interesați.

Strategia a fost întocmită avându-se în vedere și dorințele, ideile și observațiile cetățenilor care au participat la întâlnirile organizate de administrația publică locală din orașul Pucioasa.

Având în vedere contextul creat de pandemia de Covid-19, consultarea populației, pentru stabilirea formei finale a strategiei, se realizează în special prin publicarea pe Internet a strategiei și modificarea în funcție de observațiile primite.

Astfel, forma finală a strategiei este rezultatul unui proces participativ, la care au participat toți actorii interesați, unele aspecte fiind decise printr-un proces participativ, iar alte elemente prin hotărâri ale administrației publice locale.

4.4.3 Bugetare participativă

Având în vedere bugetul de investiții extrem de scăzut al orașului Pucioasa, numărul mare de proiecte în derulare, a căror finanțare actuală impune presiuni majore asupra bugetului local, precum și faptul că localitatea se întinde pe o suprafață mare (orașul Pucioasa se întinde pe o distanță de 8,75 km, de-a lungul Văii Ialomiței, între Miculești și Zărăfoaia și pe o lățime de 7,375 km între Pucioasa Sat și Maluri), este aproape imposibilă alocarea, pentru această perioadă, a unor fonduri suficiente pentru investiții în toate cele 7 localități componente (cartiere) ale orașului (pentru a respecta principiul nediscriminării), iar alocarea de fonduri proprii de valoare mare pentru investiții majore și de impact ar depăși posibilitățile bugetului local, în timp ce, pe de altă parte, alocarea de fonduri proprii de valoare mică pentru proiecte minore, fără impact real asupra dezvoltării locale, nu ar folosi unui mare număr de locuitori.

Bugetul orașului Pucioasa nu permite realizarea de investiții majore numai din surse proprii. În aceste condiții, este necesară identificarea unor surse alternative de finanțare de către administrația publică locală, cu sprijinul specialiștilor în domeniu.

Având în vedere cele de mai sus, bugetarea participativă se va limita la consultarea cetățenilor și la întocmirea bugetului în funcție de propunerile lor și ale administrației publice locale. Potrivit Codului administrativ, bugetul local se aprobă de către consiliul local, care este constituit din reprezentanți aleși ai comunității, ceea ce asigură participarea cetățenilor orașului la luarea deciziilor, prin reprezentanții săi.

4.4.4 Plan de comunicare

În scopul creșterii participării și a transparenței, a fost dezvoltat un plan de comunicare care acoperă toate etapele Strategiei și care se concentrează asupra grupurilor țintă identificate.

Planul vizează în principal creșterea implicării părților interesate, în special în etapele finale de elaborare a strategiei, furnizarea de informații despre proiectele prioritare, viziunea și obiectivele strategiei, precum și crearea responsabilității în rândul cetățenilor.

Etapa/activități realizate sau preconizate	Părți interesate implicate
Pregătirea strategiei	
Întâlniri ale reprezentanților părților interesate, pentru culegerea de informații, prin: -furnizarea de informații din bazele de date proprii, pentru întocmirea analizei nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv a interconexiunilor economice, sociale și de mediu	Firma elaboratoare a strategiei Primăria orașului Pucioasa Instituții publice care își desfășoară activitatea pe teritoriul orașului Pucioasa
Colaborare cu alte instituții, prin intermediul unor adrese oficiale ale Primăriei Orașului Pucioasa, referitoare la: - solicitarea și furnizarea de informații din bazele de date ale acestora, pentru întocmirea analizei nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv a interconexiunilor economice, sociale și de mediu	Primăria orașului Pucioasa-solicitant Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Dâmbovița Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița

<p>Culegerea de informații de pe Internet: -furnizarea de informații pentru întocmirea analizei nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv a interconexiunilor economice, sociale și de mediu</p>	<p>Firma elaboratoare a strategiei</p> <ul style="list-style-type: none"> • de pe site-urile unor organisme internaționale: Organizația Națiunilor Unite etc.; • de pe site-urile unor instituții ale Uniunii Europene: Comisia Europeană, Parlamentul European etc. • de pe site-ul Administrației Prezidențiale, al Guvernului României, ale fiecărui minister, ale unor organisme subordonate ministerelor etc.; • de pe site-ul Institutului Național de Statistică, prin intermediul bazei de date Tempo Online; • de pe site-urile unor organisme, cum ar fi: Uniunea Națională a Notarilor Publici din România etc.; • de pe site-ul Consiliului Județean Dâmbovița • de pe site-ul administrației locale din orașul Pucioasa; • de pe site-urile unităților de învățământ din orașul Pucioasa; • de pe site-urile unor organisme din orașul Pucioasa; • de pe site-urile de turism; • de pe site-urile unor terți, care au legătură cu activitățile desfășurate în orașul Pucioasa
<p>Întâlniri ale reprezentanților părților interesate, pentru culegerea de informații pentru întocmirea listei prioritare de proiecte, prin: -identificarea nevoilor populației orașului</p>	<p>Primăria Orașului Pucioasa Cetățeni ai orașului Pucioasa</p>
<p>Întâlniri ale reprezentanților părților interesate, pentru culegerea de informații pentru întocmirea listei prioritare de proiecte, prin: -identificarea unor soluții pentru rezolvarea nevoilor populației orașului</p>	<p>Primăria Orașului Pucioasa Cetățeni ai orașului Pucioasa</p>
<p>Elaborarea strategiei</p>	
<p>Întâlniri ale reprezentanților autorităților publice locale cu cetățeni din oraș, pentru: -stabilirea viziunii de dezvoltare a orașului Pucioasa</p>	<p>Primăria orașului Pucioasa Cetățeni ai orașului Pucioasa</p>
<p>Întâlniri ale reprezentanților autorităților publice locale cu cetățeni din oraș, pentru: -stabilirea priorităților de dezvoltare a orașului Pucioasa, inclusiv a celor 3 priorități cheie</p>	<p>Primăria orașului Pucioasa Cetățeni ai orașului Pucioasa</p>

Întâlniri ale reprezentanților autorităților publice locale cu cetățeni din oraș, pentru: -stabilirea obiectivelor strategice de dezvoltare a orașului Pucioasa	Primăria orașului Pucioasa Cetățeni ai orașului Pucioasa
Întâlniri ale reprezentanților autorităților publice locale cu cetățeni din oraș, pentru: -stabilirea obiectivelor specifice de dezvoltare a orașului Pucioasa	Primăria orașului Pucioasa Cetățeni ai orașului Pucioasa
Întâlniri ale reprezentanților autorităților publice locale cu cetățeni din oraș, pentru: -stabilirea măsurilor aferente fiecărui obiectiv specific de dezvoltare	Primăria orașului Pucioasa Cetățeni ai orașului Pucioasa
Întâlniri ale reprezentanților autorităților publice locale cu cetățeni din oraș, pentru: -stabilirea acțiunilor indicative aferente fiecărei măsuri	Primăria orașului Pucioasa Cetățeni ai orașului Pucioasa
Întâlniri ale reprezentanților părților interesate, pentru culegerea de informații pentru întocmirea listei prioritare de proiecte, prin: -furnizarea de idei de proiect	Primăria Orașului Pucioasa Cetățeni ai orașului Pucioasa
Întâlniri ale reprezentanților părților interesate, pentru culegerea de informații pentru întocmirea listei prioritare de proiecte, prin: -furnizarea informațiilor referitoare la rezultatele întâlnirilor reprezentanților administrației publice locale cu locuitorii orașului, pentru concretizarea nevoilor acestora în cuprinsul strategiei -furnizarea de idei de proiect	Firma elaboratoare a strategiei Primăria orașului Pucioasa
Implementarea strategiei	
Întâlniri cu factorii interesați, pentru: -propunerea și emiterea de hotărâri ale Consiliului local Pucioasa privind strategia	Cetățeni ai orașului Pucioasa Potențiali parteneri în proiecte Alți factori interesați Autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa: -Consiliul local al orașului Pucioasa -Primarul orașului Pucioasa
Întâlniri cu factorii interesați, pentru: -propunerea și emiterea de hotărâri ale Consiliului local Pucioasa privind proiectele pentru care urmează să se solicite finanțare/cofinanțare	Cetățeni ai orașului Pucioasa Potențiali parteneri sau parteneri selectați, în diverse proiecte Alți factori interesați Autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa: -Consiliul local al orașului Pucioasa -Primarul orașului Pucioasa

Întâlniri cu factorii interesați, pentru: -propunerea și emiterea de hotărâri ale Consiliului local Pucioasa privind implementarea proiectelor	Cetățeni ai orașului Pucioasa Potențiali parteneri sau parteneri selectați, în diverse proiecte Alți factori interesați Autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa: -Consiliul local al orașului Pucioasa -Primarul orașului Pucioasa
Propunerea și emiterea de dispoziții ale primarului orașului Pucioasa privind proiectele care urmează să fie implementate sau care urmează să fie implementate	Primăria orașului Pucioasa (primar, viceprimar, administratorul public, consilierii primarului sau persoanele încadrate la cabinetul primarului și aparatul de specialitate al primarului)
Evaluarea strategiei	
Întâlniri cu factorii interesați, pentru: -analiza stadiului de implementare a strategiei	Cetățeni ai orașului Pucioasa Parteneri în diverse proiecte Alți factori interesați Autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa: -Consiliul local al orașului Pucioasa -Primarul orașului Pucioasa
Întâlniri cu factorii interesați, pentru: -analiza stadiilor intermediare ale proiectelor implementate	Cetățeni ai orașului Pucioasa Parteneri în diverse proiecte Alți factori interesați Autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa: -Consiliul local al orașului Pucioasa -Primarul orașului Pucioasa
Întâlniri cu factorii interesați, pentru: -analiza rezultatelor proiectelor implementate	Cetățeni ai orașului Pucioasa Parteneri în diverse proiecte Alți factori interesați Autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa: -Consiliul local al orașului Pucioasa -Primarul orașului Pucioasa
Întâlniri cu factorii interesați, pentru: -analiza lecțiilor învățate	Cetățeni ai orașului Pucioasa Parteneri în diverse proiecte Alți factori interesați Autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa: -Consiliul local al orașului Pucioasa -Primarul orașului Pucioasa

4.4.5 Codul de conduită a parteneriatului

Parteneriatul implică o strânsă colaborare între autoritățile publice, partenerii economici și sociali și organizațiile societății civile la nivel național, regional și/sau local, după caz, pe parcursul întregului ciclu de proiect, constând în pregătire, punerea în aplicare, monitorizare și evaluare.

REGULAMENTUL DELEGAT (UE) NR. 240/2014 AL COMISIEI din 7 ianuarie 2014 privind Codul european de conduită referitor la parteneriat, în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene instituie Codul european de conduită privind parteneriatul pentru acordurile de parteneriat și programele sprijinite de fondurile de investiții și structurale europene.

Acesta oferă un set comun de standarde menite să consolideze consultarea, participarea și dialogul cu partenerii pentru programarea și implementarea fondurilor structurale și de investiții europene (FESI).

Următoarele puncte cheie vor fi luate în considerare:

- Transparență în selecția partenerilor, care ar trebui să fie reprezentativă pentru părțile interesate și relevantă pentru proiect și Acordul de Parteneriat;
- Asigurarea că partenerii sunt implicați pe parcursul tuturor etapelor procesului, de la planificare până la evaluarea proiectului, inclusiv la pregătirea Acordului de Parteneriat;
- Furnizarea de informații suficiente partenerilor și suficient timp pentru ca aceștia să transmită observații în timpul procesului de consultare publică;
- Sprijinirea consolidării capacității partenerilor prin ateliere de lucru dedicate, sesiuni de instruire, structuri de coordonare și colaborare în rețea sau contribuții la costul participării la întâlniri privind pregătirea, implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului;
- Crearea de platforme pentru învățarea reciprocă și schimbul de bune practici.

Pentru fiecare proiect, vor fi identificați partenerii relevanți.

La consultarea partenerilor relevanți se va ține cont de necesitatea următoarelor aspecte:

- a) furnizarea de informații oportune și acces ușor la informațiile pertinente;
- b) asigurarea unui timp suficient pentru parteneri pentru a analiza și prezenta observații cu privire la principalele documente pregătitoare și, dacă e cazul, la proiectul de acord de parteneriat și proiectul cererii de finanțare;
- c) asigurarea de canale disponibile prin care partenerii pot pune întrebări, pot aduce contribuții și sunt informați cu privire la modul în care propunerile lor au fost luate în considerare;
- d) difuzarea rezultatelor consultării.

La pregătirea acordului de parteneriat se vor avea în vedere în special următoarele:

- a) analiza decalajelor, a nevoilor de dezvoltare și a potențialului de creștere, ținând cont de cerințele programului de finanțare;
- b) modelele de bune practici;
- c) alegerea obiectivelor investițiilor și principalele rezultate preconizate;
- d) consultarea listei programelor și mecanismelor la nivel național, regional și local, pentru a asigura, dacă e posibil, coordonarea fondurilor între ele și eventual coordonarea cu alte instrumente de finanțare europene și naționale;
- e) dispozițiile luate pentru a se asigura o abordare integrată a utilizării fondurilor pentru dezvoltarea teritorială a zonelor urbane, inclusiv a zonelor cu caracteristici teritoriale deosebite;
- f) dispozițiile luate pentru a se asigura o abordare integrată în ceea ce privește nevoile specifice din zonele cele mai afectate de sărăcie ale orașului și ale grupurilor-țintă care

- prezintă cel mai ridicat risc de discriminare sau excludere, în special ale comunităților marginalizate;
- g) punerea în aplicare a principiilor orizontale.

Acordul de parteneriat va dispune cel puțin de următoarele informații:

- a) lista partenerilor implicați în pregătirea acordului de parteneriat;
- b) acțiunile adoptate pentru a asigura participarea activă a partenerilor, inclusiv acțiunile întreprinse în ceea ce privește accesibilitatea, în special pentru persoanele cu handicap, după caz;
- c) rolul partenerilor în pregătirea acordului de parteneriat;
- d) rezultatele consultării cu partenerii și o descriere a valorii sale adăugate în pregătirea acordului de parteneriat.

Pregătirea proiectului

În cazul în care un proiect se va derula în parteneriat, se vor implica parteneri relevanți, în conformitate cu cadrul lor juridic și instituțional, în pregătirea proiectelor, în special în ceea ce privește:

- a) analiza și identificarea nevoilor;
- b) definirea sau selectarea de priorități și obiective specifice conexe;
- c) alocarea fondurilor;
- d) definirea indicatorilor specifici ai proiectului;
- e) punerea în aplicare a principiilor orizontale;
- f) componența comitetului de monitorizare.

Implicarea în proiecte a partenerilor relevanți

Este necesară prevederea pentru proiecte a cel puțin următoarelor informații:

- a) acțiunile întreprinse cu scopul de a implica partenerii relevanți în pregătirea proiectelor și în modificările acestora;
- b) acțiunile planificate pentru a asigura participarea partenerilor în punerea în aplicare a proiectelor.

Comitetul de monitorizare

În cazul în care se va considera necesar, se poate înființa un Comitet de monitorizare, care va avea un Regulament de funcționare.

În acest caz, se va lua în considerare implicarea partenerilor care au participat la pregătirea proiectelor și se va urmări să promoveze egalitatea dintre bărbați și femei și nediscriminarea.

Inițiatorii proiectului se vor asigura că partenerii implicați în pregătirea cererilor de propuneri, a rapoartelor privind progresele înregistrate și în monitorizarea și evaluarea proiectelor sunt conștienți de obligațiile care le revin în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, confidențialitatea și conflictele de interes.

Se vor avea în vedere următoarele:

- Implicarea partenerilor relevanți în pregătirea cererilor de finanțare
- Implicarea partenerilor relevanți în pregătirea rapoartelor privind progresele înregistrate
- Implicarea partenerilor relevanți în monitorizarea proiectului
- Implicarea partenerilor în evaluarea proiectului

(Sursa: Uniunea Europeană;

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0240&from=LV>.

Informații accesate la data de 20.03.2021; Informații prelucrate)

CAPITOLUL 5

LISTELE CU PROIECTE ȘI PRIORITIZAREA LOR

**(Lista operațiunilor care sunt sau urmează să fie sprijinite -
Lista de proiecte orientative prioritare, sursele preconizate
de finanțare, indicatori de monitorizare, calendarul
preconizat de implementare și alte elemente)**

**5.1 Lista cu proiecte în implementare, în diverse stadii (încheiere
acorduri de parteneriat, întocmire documentații, evaluare,
implementare etc.)**

În acest capitol sunt prezentate proiectele aflate în diferite stadii de implementare, dar și idei de proiecte, în forma și cu denumirea de la data întocmirii strategiei.

Denumirea fiecărui proiect va putea fi modificată, în funcție de particularizarea acestora și de condițiile de la momentul inițierii.

Având în vedere necesitățile și oportunitățile viitoare, lista se va completa cu alte fișe de proiect.

Pe de altă parte, unele idei de proiecte se vor particulariza și în funcție de sursele de finanțare care vor fi folosite și/sau programele de finanțare care vor fi accesate.

Lista proiectelor nu este exhaustivă și cuprinde la acest moment numai proiectele la care UAT Orașul Pucioasa este potențial solicitant de finanțare sau partener într-un proiect.

Întrucât aceste proiecte sunt în implementare, nu este necesară prioritizarea lor.

FIȘA DE PROIECT NR. 1

Titlul proiectului:	Dezvoltarea infrastructurii turistice în stațiunea balneoclimaterică orașul Pucioasa
Contract de finanțare	648/01.11.2017
Valoare totală (lei)	21.429.171,23
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Turiști, persoane din localitățile din apropiere -Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare	-Suprafață spații deschise/ clădiri create/ reabilite în stațiuni turistice/ Delta Dunării – 67.145,96 (metri pătrați) -Turism durabil: Creșterea numărului preconizat de vizite la siturile din patrimoniul cultural și natural și atracțiile care beneficiază de sprijin – 14.400,00 (vizite/an)
Calendarul (perioada) de implementare	01.11.2017-30.06.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.1: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților turistice Măsura: 1.1.1 Crearea unor noi facilități destinate activităților turistice Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea Măsuri: 1.4.1. Crearea unor zone noi de agrement 1.4.2. Dezvoltarea unor noi zone de agrement 1.4.3. Crearea de noi facilități în zonele de agrement Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.1. Crearea de noi spații verzi 1.5.2. Crearea unor noi facilități de agrement în zonele spațiilor verzi 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii Măsura: 1.7.1. Promovarea turismului Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend Măsura: 1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane</p>	

Măsura:
1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului
Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport

Măsura:
2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport (reabilitare)
2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare)

FIȘA DE PROIECT NR. 2

Titlul proiectului:	Modernizare și amenajare peisajeră în zona centrală a stațiunii balneoclimatice oraș Pucioasa
Contract de finanțare	4306/29.05.2019
Valoare totală (lei)	22.478.322,30
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Turiștii, persoanele din localitățile din apropiere -Populația orașului Pucioasa -Primăria Pucioasa și Consiliul local Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-Suprafață spații deschise/ clădiri create/ reabilite în stațiuni turistice/ Delta Dunării – 51.160,99 (metri pătrați) -Turism durabil: Creșterea numărului preconizat de vizite la siturile din patrimoniul cultural și natural și atracțiile care beneficiază de sprijin – 15.600,00 (vizite/an) -Lungimea infrastructurii rutiere și a utilităților din corpul drumului – 1,11 (km) -Suprafața infrastructurii rutiere și a utilităților din corpul drumului – 16.360,00 (mp) Lungimea sistemului de iluminat public – 3.094,00 (mp) Lungime trotuare/ alei/ trasee pietonale modernizate/ realizate – 3,74 (km) -Suprafața trotuare/ alei/ trasee pietonale modernizate/ realizate – 7.721,50 (mp) -Suprafață de spațiu verde amenajată – 29.939,26 (mp) -Suprafața infrastructurilor pentru recreere/ agrement create, amenajate, reabilite – 34.800,99 (mp)
Calendarul (perioada) de implementare	24.11.2016-31.03.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.1: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților turistice	

Măsura:

1.1.1 Crearea unor noi facilități destinate activităților turistice

Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive

Măsuri:

1.3.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților sportive

1.3.2. Dezvoltarea facilităților destinate activităților sportive

1.3.3. Crearea de noi facilități de cicloturism

Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea

Măsuri:

1.4.2. Dezvoltarea unor noi zone de agrement

1.4.3. Crearea de noi facilități în zonele de agrement

Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Măsuri:

1.5.2. Crearea unor noi facilități de agrement în zonele spațiilor verzi

1.5.3. Dezvoltarea facilităților de agrement din zonele spațiilor verzi

1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră

Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii

Măsura:

1.7.1. Promovarea turismului

Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend

Măsura:

1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend

Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

Măsuri:

1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil

1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului

Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport

Măsuri:

2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport (reabilitare)

2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare)

Obiectivul specific 2.4: Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public

Măsuri:

2.4.1. Îmbunătățirea infrastructurii de iluminat public (reabilitare)

2.4.2. Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public (modernizare, extindere, dotare)

Obiectivul specific 2.5: Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor

Măsura:

2.5.4. Măsuri specifice colectării selective a deșeurilor

Obiectivul specific 2.11: Dezvoltarea infrastructurii sportive

Măsuri:

2.11.1. Îmbunătățirea infrastructurii sportive (reabilitare)

2.11.2. Dezvoltarea infrastructurii sportive (modernizare, extindere, dotare)

Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

Măsura:

2.19.3. Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare

FIȘA DE PROIECT NR. 3

Titlul proiectului:	Creare zonă de agrement „Moțăianca” în stațiunea balneoclimatică oraș Pucioasa
Contract de finanțare	4332/29.05.2019
Valoare totală (lei)	19.987.759,69
Surse preconizate de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Turiști, persoane din localitățile din apropiere -Populația orașului Pucioasa -Primăria Pucioasa și Consiliul local Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-Suprafață spații deschise/ clădiri create/ reabilite în stațiuni turistice/ Delta Dunării – 22.766,00 (metri pătrați) -Turism durabil: Creșterea numărului preconizat de vizite la siturile din patrimoniul cultural și natural și atracțiile care beneficiază de sprijin – 4.680,00 (vizite/an) -Lungimea infrastructurii rutiere și a utilităților din corpul drumului - 0,39 (km) -Suprafața infrastructurii rutiere și a utilităților din corpul drumului - 2.588,00 (mp) -Lungime trotuare / alei / trasee pietonale modernizate / realizate - 1,60 (km) -Suprafața trotuare / alei / trasee pietonale modernizate / realizate - 5.710,39 (mp) -Suprafața infrastructurilor pentru recreere / agrement create, amenajate, reabilite - 20.178,00
Calendarul (perioada) de implementare	04.04.2017-31.03.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei: Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.1: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților turistice Măsura: 1.1.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților turistice Obiectivul specific 1.2: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților culturale Măsura: 1.2.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților culturale Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive Măsura: 1.3.3. Crearea de noi facilități de cicloturism Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea Măsura: 1.4.1. Crearea unor zone noi de agrement Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsura:	

<p>1.5.1. Crearea de noi spații verzi   Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii   Măsuri: 1.7.1. Promovarea turismului   1.7.2. Promovarea patrimoniului natural local   Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend   Măsura: 1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend   Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane   Măsuri: 1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil   1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p>
<p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului   Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport   Măsura: 2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare)   Obiectivul specific 2.5: Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor   Măsuri: 2.5.2. Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor (modernizare, extindere, dotare)   Obiectivul specific 2.10: Dezvoltarea infrastructurii culturale   Măsuri: 2.10.3. Crearea de noi infrastructuri culturale (construcții și/sau dotări noi)   2.10.4. Creșterea gradului de digitalizare   Obiectivul specific 2.11: Dezvoltarea infrastructurii sportive   Măsura: 2.11.3. Crearea de noi infrastructuri sportive (construcții și/sau dotări noi)   Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon   Măsura: 2.19.3. Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare</p>

FIȘA DE PROIECT NR. 4

Titlul proiectului:	Creare grădină publică pentru agrement și recreere pe str. Avram Iancu, oraș Pucioasa
Contract de finanțare	3804/08.03.2019
Valoare totală (lei)	1.016.990,93 (AA1)
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Turiști, persoane din localitățile din apropiere -Populația orașului Pucioasa -Primăria Pucioasa și Consiliul local Pucioasa
Indicatori de monitorizare	- Dezvoltare urbană: Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane – 1.398,00 (mp) - Spații verzi create – 1.398,00 (mp)
Calendarul (perioada) de implementare	03.03.2017-31.08.2022

Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:

Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră
Prioritatea 7: Servicii publice de calitate

Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa
Obiectivul specific 1.1: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților turistice

Măsura:

1.1.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților turistice

Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea

Măsura:

1.4.1. Crearea unor zone noi de agrement

Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Măsuri:

1.5.1. Crearea de noi spații verzi

1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră

1.5.5. Regenerarea zonelor urbane

FIȘA DE PROIECT NR. 5

Titlul proiectului:	Amenajare zonă de agrement și petrecere a timpului liber prin reconversia și refuncționalizarea terenului din Lunca Râului Ialomița, orașul Pucioasa, județul Dâmbovița
Contract de finanțare	4002/08.03.2019
Valoare totală (lei)	13.749.041,67
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Turiști, vizitatori care vin ocazional -Primăria Pucioasa și Consiliul local Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane (mp) - 23.735,00 -Spații verzi create (mp) - 3.886,57 -Străzi urbane modernizate (mp) - 3.485,00 -Străzi urbane modernizate (ml) - 458,65
Calendarul (perioada) de implementare	04.04.2017-31.12.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.1: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților turistice	

<p>Măsura: 1.1.1 Crearea unor noi facilități destinate activităților turistice Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive Măsuri: 1.3.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților sportive 1.3.3. Crearea de noi facilități de cicloturism Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea Măsura: 1.4.1. Crearea unor zone noi de agrement Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.1. Crearea de noi spații verzi 1.5.2. Crearea unor noi facilități de agrement în zonele spațiilor verzi 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră 1.5.5. Regenerarea zonelor urbane Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend Măsura: 1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsuri: 1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.5: Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor Măsuri: 2.5.2. Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor (modernizare, extindere, dotare) 2.5.4. Măsuri specifice colectării selective a deșeurilor Obiectivul specific 2.11: Dezvoltarea infrastructurii sportive 2.11.3. Crearea de noi infrastructuri sportive (construcții și/sau dotări noi) Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon Măsura: 2.19.3. Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare</p>

FIȘA DE PROIECT NR. 6

Titlul proiectului:	Creșterea eficienței energetice a Spitalului Orășenesc Pucioasa
Contract de finanțare	4456/19.06.2019
Valoare totală (lei)	32.270.838,22
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Primăria Orașului Pucioasa -Spitalul Orășenesc Pucioasa

	-Personalul Spitalului Orășenesc Pucioasa -Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-Reducerea gazelor cu efect de seră: Scădere anuală estimată a gazelor cu efect de seră (Echivalent tone de CO2) -340,49 -Eficiența energetică: Scădere a consumului anual de energie primară al clădirilor publice (KWh/an) - 2.233.290,67 -Scăderea consumului anual de energie finală în clădirile publice (din surse neregenerabile) (tep) - 173,00 -Scăderea consumului anual specific de energie primară (din surse neregenerabile) (KWh/m2/an) total - 240,83 din care: pentru încălzire/răcire - 158,45 -Numărul clădirilor care beneficiază de măsuri de creștere a eficienței energetice (nr.) - 1
Calendarul (perioada) de implementare	04.08.2014-30.04.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.9: Dezvoltarea infrastructurii sanitare Măsuri: 2.9.1. Îmbunătățirea infrastructurii sanitare (reabilitare) 2.9.2. Dezvoltarea infrastructurii sanitare (modernizare, extindere, dotare) 2.9.4. Creșterea gradului de digitalizare Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsuri: 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice 2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă 2.17.4. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie	

FIȘA DE PROIECT NR. 7

Titlul proiectului:	Reabilitarea, modernizarea și dotarea ambulatoriului integrat al spitalului orășenesc Pucioasa
Contract de finanțare	4893/08.11.2019
Valoare totală (lei)	10.698.181,73
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația din localitățile deservite de Spitalul Orășenesc Pucioasa -Personalul Ambulatoriului integrat din cadrul Spitalului Orășenesc Pucioasa -Salariații Spitalului Orășenesc Pucioasa -Spitalul Orășenesc Pucioasa -Primăria Orașului Pucioasa

Indicatori de monitorizare	Unități medicale construite/ reabilitate/ modernizate/ extinse/dotate (pentru servicii medicale comunitare și ambulatorii) – 1 Beneficiari de infrastructură medicală construită/ reabilitată/ modernizată/ extinsă/ dotată (pentru servicii medicale comunitare și ambulatorii) – 16.000
Calendarul (perioada) de implementare	07.06.2018-31.07.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului	
Obiectivul specific 2.9: Dezvoltarea infrastructurii sanitare	
Măsuri:	
2.9.1. Îmbunătățirea infrastructurii sanitare (reabilitare)	
2.9.2. Dezvoltarea infrastructurii sanitare (modernizare, extindere, dotare)	
2.9.4. Creșterea gradului de digitalizare	

FIȘA DE PROIECT NR. 8

Titlul proiectului:	Reabilitarea, modernizarea și extinderea Liceului Tehnologic Pucioasa
Contract de finanțare	5255/03.04.2020
Valoare totală (lei)	9.467.560,13
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Liceul Tehnologic Pucioasa -Elevii Liceului Tehnologic Pucioasa -Primăria Orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare	-Capacitatea infrastructurii de educație care beneficiază de sprijin – învățământ profesional și tehnic - 252,00 (persoane) -Numărul de participanți la procesul educațional în unitatea de infrastructură subiect al proiectului – 271 (valoare referință) – 324 (valoare țintă) -Categorii infrastructurii subiect al proiectului: liceu tehnologic/ școală profesională - 1
Calendarul (perioada) de implementare	01.07.2015-31.12.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City	
Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice	
Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	

<p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa</p> <p>Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare</p> <p>Măsura:</p> <p>1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră</p>
<p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului</p> <p>Obiectivul specific 2.12: Dezvoltarea infrastructurii educaționale</p> <p>Măsuri:</p> <p>2.12.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale (reabilitare)</p> <p>2.12.2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale (modernizare, extindere, dotare)</p> <p>2.12.4. Creșterea gradului de digitalizare</p> <p>Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p> <p>Măsura:</p> <p>2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice</p>
<p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman</p> <p>Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate</p> <p>Măsuri:</p> <p>4.7.7. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională</p> <p>4.7.8. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului la toate nivelurile, în special a învățământului tehnic și profesional</p>

FIȘA DE PROIECT NR. 9

Titlul proiectului:	Construirea și dotarea Grădiniței „Prichindel” din orașul Pucioasa și îmbunătățirea spațiilor publice urbane din zonă
Contract de finanțare	5782/29.07.2020
Valoare totală (lei)	17.973.870,30
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Copii din cadrul grădiniței -Învățământul preșcolar -Persoane care locuiesc pe străzile din zonă -Consiul local Pucioasa
Indicatori de monitorizare	1. Dezvoltare urbană: Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane – 14.377,30 (mp) 2. Dezvoltare urbană: Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane – 652,45 (mp) 3. Clădiri publice construite/ modernizate/ extinse – nr. 1 4. Persoane care trăiesc în orașe mici și mijlocii unde s-au implementat strategii de dezvoltare locală – 14.700,00 (persoane)
Calendarul (perioada) de implementare	07.03.2018-31.12.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	

Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City
 Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă
 Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră
 Prioritatea 7: Servicii publice de calitate

Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa
 Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Măsuri:

- 1.5.1. Crearea de noi spații verzi
- 1.5.2. Crearea unor noi facilități de agrement în zonele spațiilor verzi
- 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră
- 1.5.5. Regenerarea zonelor urbane

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului
 Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport

Măsura:

- 2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport (reabilitare)

Obiectivul specific 2.2: Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă

Măsura:

- 2.2.1. Îmbunătățirea infrastructurii de alimentare cu apă (reabilitare)

Obiectivul specific 2.3: Dezvoltarea infrastructurii de canalizare

Măsura:

- 2.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii de canalizare (reabilitare)

Obiectivul specific 2.4: Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public

Măsura:

- 2.4.1. Îmbunătățirea infrastructurii de iluminat public (reabilitare)

Obiectivul specific 2.5: Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor

Măsuri:

- 2.5.2. Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor (modernizare, extindere, dotare)
- 2.5.4. Măsuri specifice colectării selective a deșeurilor

Obiectivul specific 2.12: Dezvoltarea infrastructurii educaționale

Măsuri:

- 2.12.3. Crearea de noi infrastructuri educaționale (construcții și/sau dotări noi)
- 2.12.4. Creșterea gradului de digitalizare

Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Măsuri:

- 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice
- 2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă

Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

Măsura:

- 2.19.3. Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare

Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman

Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate

Măsuri:

- 4.7.10. Creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
- 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate

FIȘA DE PROIECT NR. 10

Titlul proiectului:	Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea grădiniței cu program prelungit nr. 2 din orașul Pucioasa și îmbunătățirea spațiilor publice urbane din zonă
Contract de finanțare	6474/22.12.2020
Valoare totală (lei)	14.279.798,00
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Copii care vor merge la grădiniță -Învățământul preșcolar -Consiliul local Pucioasa
Indicatori de monitorizare	1. Dezvoltare urbană: Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane - 1.141,28 (mp) 2. Dezvoltare urbană: Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane - 25.890,70 (mp) 3. Clădiri publice contruite/ modernizate/ extinse – nr. 1
Calendarul (perioada) de implementare	09.07.2015-31.12.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.1. Crearea de noi spații verzi 1.5.2. Crearea unor noi facilități de agrement în zonele spațiilor verzi 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră 1.5.5. Regenerarea zonelor urbane	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsura: 2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport (reabilitare) Obiectivul specific 2.2: Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă Măsura: 2.2.1. Îmbunătățirea infrastructurii de alimentare cu apă (reabilitare) Obiectivul specific 2.3: Dezvoltarea infrastructurii de canalizare Măsura: 2.3.2. Dezvoltarea infrastructurii de canalizare (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.4: Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public Măsura: 2.4.1. Îmbunătățirea infrastructurii de iluminat public (reabilitare) Obiectivul specific 2.5: Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor Măsuri: 2.5.2. Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor (modernizare, extindere, dotare)	

<p>2.5.4. Măsurile specifice colectării selective a deșeurilor</p> <p>Obiectivul specific 2.12: Dezvoltarea infrastructurii educaționale</p> <p>Măsurile:</p> <p>2.12.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale (reabilitare)</p> <p>2.12.2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale (modernizare, extindere, dotare)</p> <p>2.12.4. Creșterea gradului de digitalizare</p> <p>Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p> <p>Măsurile:</p> <p>2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice</p> <p>2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă</p> <p>Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon</p> <p>Măsura:</p> <p>2.19.3. Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman</p> <p>Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate</p> <p>Măsurile:</p> <p>4.7.10. Creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională</p> <p>4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate</p>
--

FIȘA DE PROIECT NR. 11

Titlul proiectului:	Efficientizarea energetică a Grădiniței cu program prelungit "Micul Prinț" Pucioasa
Contract de finanțare	6490/31.12.2020
Valoare totală (lei)	5.888.484,34
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	- Orașul Pucioasa - Grădinița cu program prelungit "Micul Prinț" - Copii din Orașul Pucioasa - Salariații Grădiniței cu program prelungit "Micul Prinț" - Copiii înscriși la Grădinița cu program prelungit "Micul Prinț"
Indicatori de monitorizare	- Reducerea gazelor cu efect de seră: Scădere anuală estimată a gazelor cu efect de seră: 45,923 (echivalent tone de CO ₂) - Eficiența energetică: Scădere a consumului anual de energie primară al clădirilor publice: 228.978,788 (KWh/an) - Scăderea consumului anual specific de energie primară (din surse neregenerabile) total: 276,210 (kWh/m ² /an) - din care: pentru încălzire/răcire 264,702 (kWh/m ² /an) - Numărul clădirilor care beneficiază de măsuri de creștere a eficienței energetice: 1
Calendarul (perioada) de implementare	19.12.2019-31.12.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	

<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.12: Dezvoltarea infrastructurii educaționale Măsuri: 2.12.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale (reabilitare) 2.12.4. Creșterea gradului de digitalizare Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsuri: 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice 2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă</p>
--

FIȘA DE PROIECT NR. 12

Titlul proiectului:	Construire 3 blocuri cu locuințe sociale în orașul Pucioasa și îmbunătățirea spațiilor publice urbane din zonă
Contract de finanțare	5491/14.05.2020
Valoare totală (lei)	20.252.517,32
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Persoane care vor locui în blocurile nou construite -Consiliul local Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-Dezvoltare urbană: Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane: 7.102,71 (mp) -Dezvoltare urbană: Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane: 970,41 (mp) -Clădiri publice construite/ modernizate /extinse: 3
Calendarul (perioada) de implementare	01.03.2018-31.12.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.1. Crearea de noi spații verzi 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră 1.5.5. Regenerarea zonelor urbane</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport</p>	

<p>Măsura: 2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport (reabilitare) Obiectivul specific 2.2: Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă Măsuri: 2.2.1. Îmbunătățirea infrastructurii de alimentare cu apă (reabilitare) 2.2.2. Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.3: Dezvoltarea infrastructurii de canalizare Măsuri: 2.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii de canalizare (reabilitare) 2.3.2. Dezvoltarea infrastructurii de canalizare (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.4: Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public Măsuri: 2.4.1. Îmbunătățirea infrastructurii de iluminat public (reabilitare) 2.4.2. Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.5: Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor Măsuri: 2.5.2. Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor (modernizare, extindere, dotare) 2.5.4. Măsuri specifice colectării selective a deșeurilor Obiectivul specific 2.13: Dezvoltarea infrastructurii sociale Măsura: 2.13.3. Crearea de noi infrastructuri sociale (construcții și/sau dotări noi) Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsuri: 2.17.2. Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale 2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon Măsura: 2.19.3. Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile</p>

FIȘA DE PROIECT NR. 13

Titlul proiectului:	Reabilitarea, Modernizarea și Dotarea Bibliotecii orășenești și Reabilitarea, Modernizarea și Extinderea sistemului de supraveghere video din orașul Pucioasa
Contract de finanțare	5543/14.05.2020
Valoare totală (lei)	3.186.473,30
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Persoanele care beneficiază de serviciile Bibliotecii -Salariații Bibliotecii -Salariații Poliției Locale Pucioasa -Poliția Locală Pucioasa

	- Consiliul local Pucioasa - Agenții economici - Turiști veniți în stațiune
Indicatori de monitorizare	- Dezvoltare urbană: Spațiu deschis creat sau reabilitat în zonele urbane - 1.522,09 (mp) - Dezvoltare urbană: Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane - 350,91 (mp) - Clădiri publice construite/modernizate/extinse - 1
Calendarul (perioada) de implementare	07.03.2018-30.07.2023
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 3: Creșterea gradului de digitalizare Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.2: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților culturale Măsura: 1.2.2. Dezvoltarea facilităților destinate activităților culturale Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.1. Crearea de noi spații verzi 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.15: Dezvoltarea infrastructurii administrației publice locale Măsuri: 2.15.1. Digitalizarea serviciilor publice la nivel local 2.15.2. Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsuri: 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice 2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon Măsura: 2.19.3. Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare	
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.6. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational 4.7.10. Creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile	

FIȘA DE PROIECT NR. 14

Titlul proiectului:	Înființare centru social pentru persoane vârstnice prin reabilitare clădire P+2, nr. 18, str. Rândunelelor, Pucioasa, județ Dâmbovița
Contract de finanțare	1541/14.03.2018
Valoare totală (lei)	2.276.950,98
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Persoane vârstnice -Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa și Consiliul local Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-Număr de centre sociale fără componentă rezidențială a căror infrastructură a fost reabilitată/modernizată/ extinsă/dotată 1,00 -Număr de centre sociale fără componentă rezidențială a căror infrastructură a fost reabilitată/modernizată/dotată - 1,00
Calendarul (perioada) de implementare	15.06.2017-31.05.2020
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.13: Dezvoltarea infrastructurii sociale Măsuri: 2.13.2. Dezvoltarea infrastructurii sociale (modernizare, extindere, dotare) 2.13.4. Creșterea gradului de digitalizare</p> <p>Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsuri: 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice 2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate 4.7.12. Protejarea dreptului la demnitate socială 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 15

Titlul proiectului:	Eficientizare energetică prin reabilitarea și consolidarea clădirilor rezidențiale din orașul Pucioasa, strada Avram Iancu, bloc 1, bloc 2, bloc 3, oraș Pucioasa, județul Dâmbovița
Contract de finanțare	4587 din 23.07.2019
Valoare totală (lei)	2.775.301,32
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Persoanele din cadrul blocurilor 1, 2 și 3 -Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-Eficiența energetică: Numărul de gospodării cu clasificare mai bună a consumului de energie – 60,000 (nr. gospodării) -Reducerea gazelor cu efect de seră: Scădere anuală estimată a gazelor cu efect de seră – 130,501 (echivalent tone de CO2) -Scăderea consumului anual de energie primară – 637.152,840 (kWh/an) -Scăderea consumului anual specific de energie pentru încălzire – 155,830 (kWh/m2/an) -Scăderea consumului anual specific de energie – 156,700 (kWh/m2/an)
Calendarul (perioada) de implementare	01.11.2016-31.12.2021
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local Măsura: 2.16.1. Îmbunătățirea altor elemente ale infrastructurii la nivel local (reabilitare)	
Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsura: 2.17.2. Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale	
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsura: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate	

FIȘA DE PROIECT NR. 16

Titlul proiectului:	Reducerea emisiilor de carbon în orașul Pucioasa și în zonele funcționale ale acestuia
Contract de finanțare	6702 din 25.02./2021
Valoare totală (lei)	26.467.089,53
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Primăria orașului Pucioasa -Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-Operațiuni implementate destinate transportului public și nemotorizat - 1
Calendarul (perioada) de implementare	01.05.2017-31.12.2022
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.6: Dezvoltarea serviciilor conexe turismului Măsura: 1.6.1. Îmbunătățirea serviciilor conexe turismului</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsura: 2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local Măsuri: 2.16.2. Dezvoltarea infrastructurii la nivel local (modernizare, extindere, dotare) 2.16.4. Creșterea gradului de digitalizare Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsura: 2.17.4. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie Obiectivul specific 2.18: Creșterea calității factorilor de mediu (inclusiv monitorizarea acestora) Măsuri: 2.18.1. Creșterea calității aerului și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu 2.18.4. Creșterea calității altor factori de mediu și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon Măsuri: 2.19.1. Îmbunătățirea transportului public 2.19.2. Înființarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate 2.19.4. Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate</p>	

Măsuri:
4.7.10. Creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate

FIȘA DE PROIECT NR. 17

Titlul proiectului:	Sistem de iluminat eficient în orașul Pucioasa
Contract de finanțare	5073 din 23.01.2020
Valoare totală (lei)	8.403.719,18
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Turiștii care vizitează stațiunea balneoclimaterică Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-Scăderea consumului anual de energie primară în iluminat public – 362.510,00 (KWh/an) -Reducerea gazelor cu efect de seră: Scădere anuală a gazelor cu efect de seră – 245.090,00 (Echivalent tone de CO2) -Lungime sistem de iluminat public creat/modernizat /extins /reîntregit – 57.979,00 (ml) -Nivel de iluminare mediu – 0,50 (lx)
Calendarul (perioada) de implementare	01.01.2018-31.12.2021
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.4: Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public Măsuri: 2.4.1. Îmbunătățirea infrastructurii de iluminat public (reabilitare) 2.4.2. Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public (modernizare, extindere, dotare) 2.4.3. Crearea de noi infrastructuri de iluminat public (construcții și/sau dotări noi) 2.4.4. Creșterea gradului de digitalizare Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsuri: 2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă 2.17.4. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie	
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile	

FIȘA DE PROIECT NR. 18

Titlul proiectului:	Dotarea unităților de învățământ preuniversitar din orașul Pucioasa, jud. Dâmbovița cu echipamente TIC necesare pentru derularea activităților didactice în mediul on-line în contextul pandemiei Covid
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei.
Valoare totală (lei)	2.913.075,64
Surse de finanțare	POR 2014-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Cadrele unităților de învățământ preuniversitar din orașul Pucioasa -4 unități de învățământ preuniversitar de stat din orașul Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-Numar de elevi din învățământul preuniversitar de stat sprijinți cu echipamente mobile IT pentru a participa la cursuri on-line - 900 -Numar de clase din unitatea/unitatile de învățământ preuniversitar sprijinite cu echipamente/dispozitive IT pentru a participa la cursuri on-line - 91 -Numar de profesori din unitatea/unitatile de învățământ preuniversitar - 169
Calendarul (perioada) de implementare	01.10.2020-31.12.2021
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 3: Creșterea gradului de digitalizare Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.12: Dezvoltarea infrastructurii educaționale Măsura: 2.12.4. Creșterea gradului de digitalizare</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.6: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ din orașul Pucioasa Măsuri: 4.6.1. Creșterea nivelului de competențe ale copiilor și elevilor 4.6.3. Asigurarea competențelor digitale necesare pentru a face față schimbărilor din sistemul de învățământ</p> <p>Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.1. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și combaterea abandonului școlar 4.7.6. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational 4.7.8. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului la toate nivelurile, în special a învățământului tehnic și profesional 4.7.9. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic, în corelație cu dinamica pieței muncii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile 4.7.10. Creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 19

Titlul proiectului:	Modernizare drumuri de interes local în zona Centrală, Șerbănești-Bela și Miculești-Diaconești din Orașul Pucioasa, județul Dâmbovița – Partea 1
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Valoare totală (lei)	8.379.711,00
Surse de finanțare	PNDL II 2017-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-nr. km de drum modernizat
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră 1.5.5. Regenerarea zonelor urbane	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsura: 2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare)	
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsura: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate	

FIȘA DE PROIECT NR. 20

Titlul proiectului:	Reabilitarea, modernizarea și dotarea „Colegiului Național Nicolae Titulescu” din Orașul Pucioasa, județ Dâmbovița
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Valoare totală (lei)	16.291.245,00
Surse de finanțare	PNDL II 2017-2020, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Primăria orașului Pucioasa -Populația orașului Pucioasa -Colegiului Național Nicolae Titulescu din Orașul Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-nr. unități școlare liceale modernizate

Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsura: 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.12: Dezvoltarea infrastructurii educaționale Măsura: 2.12.2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsuri: 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice 2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.7. Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională 4.7.8. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului la toate nivelurile, în special a învățământului tehnic și profesional</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 21

Titlul proiectului:	Reabilitare, modernizare și extindere Piața Cartaxo, oraș Pucioasa, județul Dâmbovița
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Surse de finanțare	CNI, Bugetul local
Valoare totală (lei)	6.985.812,51
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare	-nr. piețe agro-alimentare modernizate
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	

Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City

Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice

Prioritatea 6: Creșterea competitivității firmelor

Prioritatea 7: Servicii publice de calitate

Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa

Obiectivul specific 1.6: Dezvoltarea serviciilor conexe turismului

Măsura:

1.6.1. Îmbunătățirea serviciilor conexe turismului

Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii

Măsura:

1.7.4. Promovarea produselor locale și meșteșugărești

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului

Obiectivul specific 2.5: Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor

Măsuri:

2.5.1. Îmbunătățirea infrastructurii de colectare a deșeurilor (reabilitare)

2.5.4. Măsuri specifice colectării selective a deșeurilor

Obiectivul specific 2.15: Dezvoltarea infrastructurii administrației publice locale

Măsuri:

2.15.2. Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare

2.15.4. Măsuri de tranziție specifice economiei circulare

Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Măsura:

2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice

Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale

Obiectivul specific 3.2: Creșterea sprijinului acordat de către administrația publică locală din orașul Pucioasa pentru acțiunile entităților private care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

Măsuri:

3.2.1. Sprijinirea acțiunilor entităților private care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa

3.2.2. Sprijinirea acțiunilor entităților private care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

FIȘA DE PROIECT NR. 22

Titlul proiectului:	Construire bazin didactic de înot, oraș Pucioasa, str. Liniștei nr. 25 a, județul Dâmbovița
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Surse de finanțare	CNI, Bugetul local
Valoare totală (lei)	7.000.000,00
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-nr. bazine de înot construite
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	

Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City
 Prioritatea 7: Servicii publice de calitate

Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa
 Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive
 Măsura:
 1.3.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților sportive

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului
 Obiectivul specific 2.11: Dezvoltarea infrastructurii sportive
 Măsura:
 2.11.3. Crearea de noi infrastructuri sportive (construcții și/sau dotări noi)

Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman
 Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate
 Măsuri:
 4.7.4. Sprijinirea activităților specifice adaptate tinerilor
 4.7.6. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational

FIȘA DE PROIECT NR. 23

Titlul proiectului:	Stabilizare alunecare de teren pe DC8, oraș Pucioasa, cartier Malurile
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Surse de finanțare	CNI, Bugetul local
Valoare totală (lei)	16.907.186,56
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-nr. km de drum reabilitați
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsura: 2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport (reabilitare)</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsura: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 24

Titlul proiectului:	Actualizare Plan Urbanistic General și regulament local de urbanism aferent
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Surse de finanțare	Acord de parteneriat cu Consiliul Județean Dâmbovița, Bugetul local
Valoare totală (lei)	Se va stabili la data întocmirii proiectului.
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-1 PUG aprobat prin Hotărâre a Consiliului Local al Orașului Pucioasa - 1 Regulament de urbanism
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.15: Dezvoltarea infrastructurii administrației publice locale Măsuri: 2.15.1. Digitalizarea serviciilor publice la nivel local 2.15.3. Achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații 2.15.4. Măsuri de tranziție specifice economiei circulare Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsuri: 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice 2.17.2. Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale 2.17.3. Creșterea gradului de utilizare a surselor de energie regenerabilă 2.17.4. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie	
Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale Obiectivul specific 3.1: Creșterea gradului de comunicare a administrației publice locale cu entitățile private din toate categoriile (profit și non-profit) care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa Măsuri: 3.1.1. Îmbunătățirea comunicării cu entitățile private din toate categoriile (profit sau non-profit) care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa 3.1.2. Îmbunătățirea comunicării cu entitățile private din toate categoriile (profit sau non-profit) care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa Obiectivul specific 3.3: Creșterea competitivității mediului privat Măsuri: 3.3.1. Crearea unor condiții propice pentru dezvoltarea mediului privat din orașul Pucioasa 3.3.2. Sprijinirea acțiunilor care pot contribui la dezvoltarea economică a orașului 3.3.5. Creșterea eficienței energetice în mediul privat 3.3.6. Măsuri de tranziție la economia circulară	

FIȘA DE PROIECT NR. 25

Titlul proiectului:	Extindere rețele apă și branșamente apă străzi care vor fi modernizate și reabilitate
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Surse de finanțare	PJDL (Programul Județean de Dezvoltare Locală), Bugetul local
Valoare totală (lei)	471.260,35
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare	-nr. km de rețele de apă noi -nr. branșamente noi
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.2: Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă Măsura: 2.2.2. Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.18: Creșterea calității factorilor de mediu (inclusiv monitorizarea acestora) Măsura: 2.18.2. Creșterea calității apei și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsura: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 26

Titlul proiectului:	Extindere rețele canalizare și racorduri canalizare străzi care vor fi modernizate și reabilitate prin POR
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Surse de finanțare	PJDL, Bugetul local
Valoare totală (lei)	1.955.613,40
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare	-nr. km rețele de canalizare noi sau modernizate -nr. racorduri canalizare noi sau modernizate
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)

Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:

Prioritatea 7: Servicii publice de calitate

Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului

Obiectivul specific 2.3: Dezvoltarea infrastructurii de canalizare

Măsura:

2.3.2. Dezvoltarea infrastructurii de canalizare (modernizare, extindere, dotare)

Obiectivul specific 2.18: Creșterea calității factorilor de mediu (inclusiv monitorizarea acestora)

Măsura:

2.18.2. Creșterea calității apei și/sau îmbunătățirea monitorizării acestui factor de mediu

Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman

Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate

Măsura:

4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate

FIȘA DE PROIECT NR. 27

Titlul proiectului:	Modernizare și reabilitare drumuri de interes local Pucioasa
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Surse de finanțare	PJDL, Bugetul local
Valoare totală (lei)	6.211.238,45
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare	-nr. km de drumuri modernizate
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă	
Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră	
Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa	
Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	
Măsura:	
1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului	
Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport	
Măsuri:	
2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport (reabilitare)	
2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare)	

Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman
 Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate
 Măsura:
 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate

FIȘA DE PROIECT NR. 28

Titlul proiectului:	Construire bază sportivă cartier Diaconești
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Surse de finanțare	PJDL, Bugetul local
Valoare totală (lei)	500.000,00
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Asociațiile/cluburile sportive
Indicatori de monitorizare	-nr. baze sportive noi
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive Măsura: 1.3.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților sportive</p> <p>Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.1. Crearea de noi spații verzi 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră 1.5.5. Regenerarea zonelor urbane</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.11: Dezvoltarea infrastructurii sportive Măsura: 2.11.3. Crearea de noi infrastructuri sportive (construcții și/sau dotări noi)</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsura: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 29

Titlul proiectului:	Drum de legătură la drumul național DN 71 pentru asigurarea optimizării traficului rutier și accesibilității în zonele urbane ale orașelor Pucioasa și Fieni
Contract de finanțare	Proiect în evaluare la data întocmirii strategiei
Surse de finanțare	Programe de finanțare externă, Bugetul național, Bugetul local
Valoare totală (lei)	-se va stabili la data întocmirii documentațiilor tehnico-economice
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașelor Pucioasa și Fieni -Primăria orașelor Pucioasa și Fieni
Indicatori de monitorizare	-nr. km de drum nou sau modernizat
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.1. Crearea de noi spații verzi 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsuri: 2.1.3. Crearea de noi infrastructuri de transport (construcții și/sau dotări noi) 2.1.4. Îmbunătățirea conectivității la rețeaua TEN-T	

FIȘA DE PROIECT NR. 30

Titlul proiectului:	Modernizare și reabilitare drumuri de interes local Pucioasa 2
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	Programul național de investiții "Anghel Saligny", Buget local
Valoare totală (lei)	14.899.357,40
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- km. drumuri de interes local modernizate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada)	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe)

de implementare	de finanțare)
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsura: 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsuri: 2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport (reabilitare) 2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare)</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsura: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 31

Titlul proiectului:	Modernizare și reabilitare drumuri de interes local Pucioasa 3
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	Programul național de investiții "Anghel Saligny", Buget local
Valoare totală (lei)	15.930.544,76
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- km. drumuri de interes local modernizate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a</p>	

infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsura: 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsuri: 2.1.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport (reabilitare) 2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare)
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsura: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate

FIȘA DE PROIECT NR. 32

Titlul proiectului:	Reabilitare și lărgire la două benzi pod Ialomița - Pucioasa Sat
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	Programul național de investiții "Anghel Saligny", Buget local
Valoare totală (lei)	11,757,355.70
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. km de drum cu benzi reabilitate și lărgite La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei: Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsura: 2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsura: 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate	

(Sursa: Primăria orașului Pucioasa,
Informații preluate în perioada 04.01.2021-21.12.2021; Informații prelucrate)

5.2 Lista cu potențiale proiecte, care urmează să fie sprijinite

Având în vedere faptul că nu toate programele de finanțare sunt în varianta finală la data întocmirii Strategiei, denumirea exactă a investiției se va stabili ulterior, în timpul întocmirii documentațiilor aferente cererilor de finanțare, sau înainte de depunerea cererilor de finanțare.

FIȘA DE PROIECT NR. 1

Titlul proiectului:	Actualizarea Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	Buget local + Asociere CJD sau PNRR
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- 1 PUG actualizat aprobat prin Hotărâre a Consiliului Local al Orașului Pucioasa - 1 Regulament de urbanism actualizat La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.15: Dezvoltarea infrastructurii administrației publice locale Măsuri: 2.15.1. Digitalizarea serviciilor publice la nivel local 2.15.3. Achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații</p> <p>Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale Obiectivul specific 3.1: Creșterea gradului de comunicare a administrației publice locale cu entitățile private din toate categoriile (profit și non-profit) care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa Măsuri: 3.1.1. Îmbunătățirea comunicării cu entitățile private din toate categoriile (profit sau non-profit) care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa 3.1.2. Îmbunătățirea comunicării cu entitățile private din toate categoriile (profit sau non-profit) care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa Obiectivul specific 3.3: Creșterea competitivității mediului privat Măsuri: 3.3.1. Crearea unor condiții propice pentru dezvoltarea mediului privat din orașul Pucioasa 3.3.2. Sprijinirea acțiunilor care pot contribui la dezvoltarea economică a orașului</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 2

Titlul proiectului:	Înființarea, modernizarea, extinderea și/sau dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. km de traseu înființat, modernizat și extins La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive Măsura: 1.3.3. Crearea de noi facilități de cicloturism Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii Măsura: 1.7.2. Promovarea patrimoniului natural local Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend Măsura: 1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsuri: 1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsuri: 2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare) 2.1.3. Crearea de noi infrastructuri de transport (construcții și/sau dotări noi) Obiectivul specific 2.4: Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public Măsura: 2.4.3. Crearea de noi infrastructuri de iluminat public (construcții și/sau dotări noi)	

FIȘA DE PROIECT NR. 3

Titlul proiectului:	Construire drum Pucioasa-Vulcana Băi
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR (doar pentru biciclete) (prin APL) sau (drum județean) (prin CJD) - 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. km de drum nou sau modernizat La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsura: 2.1.3. Crearea de noi infrastructuri de transport (construcții și/sau dotări noi) Obiectivul specific 2.4: Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public Măsura: 2.4.3. Crearea de noi infrastructuri de iluminat public (construcții și/sau dotări noi)</p> <p>Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale Obiectivul specific 3.3: Creșterea competitivității mediului privat Măsura: 3.3.1. Crearea unor condiții propice pentru dezvoltarea mediului privat din orașul Pucioasa</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 4

Titlul proiectului:	Reconversia unor terenuri slab utilizate sau abandonate din orașul Pucioasa și transformarea lor în zone verzi
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați	- suprafața terenurilor transformate în zone verzi La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.

(forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea Măsura: 1.4.1. Crearea unor zone noi de agrement	
Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.1. Crearea de noi spații verzi 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră 1.5.5. Regenerarea zonelor urbane	
Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii Măsura: 1.7.2. Promovarea patrimoniului natural local	

FIȘA DE PROIECT NR. 5

Titlul proiectului:	Creare /reabilitare/ modernizare/ dotare zone verzi în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- suprafața spațiilor verzi nou create La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile	

Strategiei:

Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City
 Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră
 Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa

Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa
 Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea

Măsura:

1.4.1. Crearea unor zone noi de agrement

Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Măsuri:

1.5.1. Crearea de noi spații verzi

1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră

1.5.5. Regenerarea zonelor urbane

Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii

Măsura:

1.7.2. Promovarea patrimoniului natural local

FIȘA DE PROIECT NR. 6

Titlul proiectului:	Înființarea de noi parcări și modernizarea sau extinderea parcarilor existente în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. de parcări noi - nr de locuri de parcare noi sau modernizate La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.6: Dezvoltarea serviciilor conexe turismului Măsura: 1.6.1. Îmbunătățirea serviciilor conexe turismului</p>	

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului
Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport
Măsuri:
2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare)
2.1.3. Crearea de noi infrastructuri de transport (construcții și/sau dotări noi)
Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon
Măsura:
2.19.3. Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare

FIȘA DE PROIECT NR. 7

Titlul proiectului:	Construcția de piste de biciclete în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027 sau PNRR, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. km de piste de biciclete noi La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City	
Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă	
Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa	
Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive	
Măsura:	
1.3.3. Crearea de noi facilități de cicloturism	
Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii	
Măsura:	
1.7.2. Promovarea patrimoniului natural local	
Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	
Măsuri:	
1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil	
1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității	

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului
 Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport
 Măsura:
 2.1.3. Crearea de noi infrastructuri de transport (construcții și/sau dotări noi)
 Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon
 Măsura:
 2.19.2. Înființarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate

FIȘA DE PROIECT NR. 8

Titlul proiectului:	Realizarea unui sistem park&ride și înființarea unei parcuri subterane noi în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. de parcuri subterane realizate - nr de locuri de parcare noi La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.6: Dezvoltarea serviciilor conexe turismului Măsura: 1.6.3. Crearea de noi servicii conexe turismului Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii Măsura: 1.7.1. Promovarea turismului</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsura: 2.1.3. Crearea de noi infrastructuri de transport (construcții și/sau dotări noi) Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local Măsuri: 2.16.3. Crearea de noi infrastructuri la nivel local (construcții și/sau dotări noi)</p>	

2.16.4. Creșterea gradului de digitalizare Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon Măsuri: 2.19.2. Înființarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate 2.19.3. Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare
---

FIȘA DE PROIECT NR. 9

Titlul proiectului:	Digitalizarea serviciilor de bază oferite de către Primăria orașului Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. de servicii digitalizate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 3: Creșterea gradului de digitalizare Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.15: Dezvoltarea infrastructurii administrației publice locale Măsuri: 2.15.1. Digitalizarea serviciilor publice la nivel local 2.15.3. Achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații	
Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale Obiectivul specific 3.1: Creșterea gradului de comunicare a administrației publice locale cu entitățile private din toate categoriile (profit și non-profit) care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa Măsuri: 3.1.1. Îmbunătățirea comunicării cu entitățile private din toate categoriile (profit sau non-profit) care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa 3.1.2. Îmbunătățirea comunicării cu entitățile private din toate categoriile (profit sau non-profit) care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa	

FIȘA DE PROIECT NR. 10

Titlul proiectului:	Realizarea documentațiilor necesare și înregistrarea în Registrul Electronic Național de Nomenclatură Stradală a imobilelor din orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027 sau PNRR, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. de adrese înregistrate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 3: Creșterea gradului de digitalizare Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.15: Dezvoltarea infrastructurii administrației publice locale Măsuri: 2.15.1. Digitalizarea administrației publice locale și a serviciilor publice 2.15.3. Achiziționarea, dezvoltarea, testarea și pilotarea de soluții și aplicații</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.1: Dezvoltarea resurselor umane din administrația publică a orașului Pucioasa Măsura: 4.1.1. Creșterea competențelor resurselor umane din administrația publică a orașului Pucioasa</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 11

Titlul proiectului:	Achiziționarea de microbuze electrice pentru transport școlar în orașul Pucioasa și realizarea infrastructurii de funcționare necesară
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local

Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. microbuze electrice achiziționate - nr stații de încărcare-reîncărcare autovehicule electrice La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.1: Dezvoltarea infrastructurii de transport Măsura: 2.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de transport (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.19: Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon Măsuri: 2.19.1. Îmbunătățirea transportului public 2.19.4. Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.1. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și combaterea abandonului școlar 4.7.6. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational 4.7.8. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului la toate nivelurile, în special a învățământului tehnic și profesional 4.7.10. Creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 12

Titlul proiectului:	Servicii de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupuri dezavantajate
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POEO 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. servicii de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupuri dezavantajate, realizate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.13: Dezvoltarea infrastructurii sociale Măsuri: 2.13.2. Dezvoltarea infrastructurii sociale (modernizare, extindere, dotare)</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.2. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive 4.7.3. Promovarea economiei sociale 4.7.6. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational 4.7.10. Creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate 4.7.12. Protejarea dreptului la demnitate socială 4.7.14. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 13

Titlul proiectului:	Modernizare și reabilitare Centrul Cultural European Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. centre culturale extinse/ modernizate/ reabilite/dotate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei: Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.2: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților culturale Măsura: 1.2.2. Dezvoltarea facilităților destinate activităților culturale Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii Măsuri: 1.7.3. Promovarea patrimoniului cultural local 1.7.5. Promovarea activităților culturale Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.10: Dezvoltarea infrastructurii culturale Măsuri: 2.10.1. Îmbunătățirea infrastructurii culturale (reabilitare) 2.10.2. Dezvoltarea infrastructurii culturale (modernizare, extindere, dotare)	

FIȘA DE PROIECT NR. 14

Titlul proiectului:	Înființarea unor noi zone de agrement în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. zone de agrement noi înființate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea Măsura: 1.4.1. Crearea unor zone noi de agrement</p> <p>Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsura: 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră</p> <p>Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend Măsura: 1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend</p> <p>Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local Măsura: 2.16.3. Crearea de noi infrastructuri la nivel local (construcții și/sau dotări noi)</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 15

Titlul proiectului:	Înființarea unei zone de agrement pe Dealul Moțăianca
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. zone de agrement noi înființate pe Dealul Moțăianca La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea Măsura: 1.4.1. Crearea unor zone noi de agrement	
Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsura: 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră	
Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend Măsura: 1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend	
Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local 2.16.3. Crearea de noi infrastructuri la nivel local (construcții și/sau dotări noi)	

FIȘA DE PROIECT NR. 16

Titlul proiectului:	Reconversia unor terenuri slab utilizate sau abandonate din orașul Pucioasa și transformarea lor în zone de recreere și agrement
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	-suprafața terenurilor transformate în zone de agrement -nr. zone de agrement noi La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea Măsura: 1.4.1. Crearea unor zone noi de agrement</p> <p>Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră 1.5.5. Regenerarea zonelor urbane</p> <p>Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend Măsura: 1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend</p> <p>Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local Măsura: 2.16.3. Crearea de noi infrastructuri la nivel local (construcții și/sau dotări noi)</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 17

Titlul proiectului:	Înființarea și dotarea Muzeului Băilor Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. muzee înființate - nr. muzee dotate La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei: Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.1: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților turistice Măsura: 1.1.1 Crearea unor noi facilități destinate activităților turistice Obiectivul specific 1.2: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților culturale Măsura: 1.2.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților culturale 1.2.3. Restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea monumentelor istorice Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii Măsuri: 1.7.1. Promovarea turismului 1.7.3. Promovarea patrimoniului cultural local 1.7.5. Promovarea activităților culturale Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend Măsura: 1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.10: Dezvoltarea infrastructurii culturale Măsura: 2.10.3. Crearea de noi infrastructuri culturale (construcții și/sau dotări noi)	

FIȘA DE PROIECT NR. 18

Titlul proiectului:	Pachete de măsuri de ocupare în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POEO 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. pachete de măsuri de ocupare în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii realizate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 6: Creșterea competitivității firmelor Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.4: Creșterea competențelor persoanelor fără loc de muncă ce locuiesc în orașul Pucioasa sau care doresc să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa Măsuri: 4.4.1. Sprijinirea creșterii competențelor persoanelor fără loc de muncă ce locuiesc în orașul Pucioasa sau care doresc să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa 4.4.2. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.2. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive 4.7.5. Sprijinirea furnizării de pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor personalizate în funcție de profilul acestora 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 19

Titlul proiectului:	Extinderea sistemului de iluminat în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. km de sistem de iluminat nou La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei: Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.4: Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public Măsuri: 2.4.2. Dezvoltarea infrastructurii de iluminat public (modernizare, extindere, dotare) 2.4.3. Crearea de noi infrastructuri de iluminat public (construcții și/sau dotări noi) 2.4.4. Creșterea gradului de digitalizare Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsura: 2.17.4. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie	

FIȘA DE PROIECT NR. 20

Titlul proiectului:	Sprrijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și canalizare existente
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice

Surse de finanțare	PNRR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. persoane conectate la rețelele de apă - nr. persoane conectate la rețelele de canalizare La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.2: Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă Măsura: 2.2.2. Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.3: Dezvoltarea infrastructurii de canalizare Măsura: 2.3.2. Dezvoltarea infrastructurii de canalizare (modernizare, extindere, dotare)</p> <p>Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale Obiectivul specific 3.2: Creșterea sprijinului acordat de către administrația publică locală din orașul Pucioasa pentru acțiunile entităților private care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa Măsura: 3.2.1. Sprijinirea acțiunilor entităților private care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.3. Promovarea economiei sociale 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 21

Titlul proiectului:	Extinderea sistemelor de apă și canal în orașul Pucioasa, localitățile Pucioasa, Glodeni și Bela
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	PNRR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. sisteme de apă extinse - nr. canale extinse La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.2: Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă Măsura: 2.2.2. Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.3: Dezvoltarea infrastructurii de canalizare Măsura: 2.3.2. Dezvoltarea infrastructurii de canalizare (modernizare, extindere, dotare)	

FIȘA DE PROIECT NR. 22

Titlul proiectului:	Proiect integrat de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată din orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	PODD 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile	-Populația orașului Pucioasa

Țintă	
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	<ul style="list-style-type: none"> - nr. km rețea de alimentare cu apă reabilitate - nr. km rețea de alimentare cu apă înființate - nr. sisteme de alimentare cu apă modernizate - nr. km rețea de apă uzată reabilitate - nr. km rețea de apă uzată înființate - nr. sisteme de apă uzată modernizate <p>La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.</p>
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.2: Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă Măsura: 2.2.2. Dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.3: Dezvoltarea infrastructurii de canalizare Măsura: 2.3.2. Dezvoltarea infrastructurii de canalizare (modernizare, extindere, dotare)</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 23

Titlul proiectului:	Îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	PODD 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	<ul style="list-style-type: none"> - cantitatea de deșeuri colectată selectiv <p>La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.</p>

Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.5: Dezvoltarea infrastructurii de colectare a deșeurilor Măsuri: 2.5.1. Îmbunătățirea infrastructurii de colectare a deșeurilor (reabilitare) 2.5.4. Măsuri specifice colectării selective a deșeurilor	

FIȘA DE PROIECT NR. 24

Titlul proiectului:	Pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, personalizate în funcție de profilul acestora
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POEO 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman	
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman	

<p>Obiectivul specific 4.2: Dezvoltarea resurselor umane din serviciile publice care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa</p> <p>Măsura:</p> <p>4.2.1. Creșterea competențelor resurselor umane din serviciile publice care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa</p> <p>Obiectivul specific 4.3: Sprijinirea dezvoltării resurselor umane din mediul privat, care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa</p> <p>Măsura:</p> <p>4.3.3. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat</p> <p>Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate</p> <p>Măsuri:</p> <p>4.7.4. Sprijinirea activităților specifice adaptate tinerilor</p> <p>4.7.5. Sprijinirea furnizării de pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor personalizate în funcție de profilul acestora</p>
--

FIȘA DE PROIECT NR. 25

Titlul proiectului:	Activarea potențialului antreprenorial al tinerilor
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POEO 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. tineri care au pornit o afacere La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City</p> <p>Prioritatea 6: Creșterea competitivității firmelor</p> <p>Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman</p> <p>Obiectivul specific 4.2: Dezvoltarea resurselor umane din serviciile publice care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa</p> <p>Măsura:</p> <p>4.2.1. Creșterea competențelor resurselor umane din serviciile publice care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa</p> <p>Obiectivul specific 4.3: Sprijinirea dezvoltării resurselor umane din mediul privat, care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa</p> <p>Măsuri:</p>	

4.3.1. Creșterea competențelor resurselor umane
4.3.3. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat
Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate
Măsuri:
4.7.4. Sprijinirea activităților specifice adaptate tinerilor
4.7.5. Sprijinirea furnizării de pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor personalizate în funcție de profilul acestora

FIȘA DE PROIECT NR. 26

Titlul proiectului:	Facilitarea dobândirii unei calificări profesionale de către persoanele care au părăsit timpuriu școala
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POEO 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. persoane care au dobândit calificări profesionale La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman	
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman	
Obiectivul specific 4.3: Sprijinirea dezvoltării resurselor umane din mediul privat, care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa	
Măsuri: 4.3.2. Dobândirea de noi competențe 4.3.3. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	
Obiectivul specific 4.4: Creșterea competențelor persoanelor fără loc de muncă ce locuiesc în orașul Pucioasa sau care doresc să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa	
Măsura: 4.4.1. Sprijinirea creșterii competențelor persoanelor fără loc de muncă ce locuiesc în orașul Pucioasa sau care doresc să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa	
Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate	
Măsuri: 4.7.2. Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața	

muncii, persoanele inactice
 4.7.3. Promovarea economiei sociale
 4.7.6. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational
 4.7.10. Creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate
 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile
 4.7.16. Sprijinirea dezvoltării altor forme de învățământ, care asigură formarea profesională

FIȘA DE PROIECT NR. 27

Titlul proiectului:	Reabilitarea, modernizarea, consolidarea, extinderea, echiparea și accesibilizarea Școlii Gimnaziale nr. 1 Pucioasa, inclusiv a sălii de sport
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	-nr. de școli gimnaziale modernizate -nr. de săli de sport modernizate La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 3: Creșterea gradului de digitalizare Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive Măsura: 1.3.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților sportive</p> <p>Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.11: Dezvoltarea infrastructurii sportive</p>	

Măsura: 2.11.3. Crearea de noi infrastructuri sportive (construcții și/sau dotări noi) Obiectivul specific 2.12: Dezvoltarea infrastructurii educaționale Măsuri: 2.12.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale (reabilitare) 2.12.2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale (modernizare, extindere, dotare) Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsuri: 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice 2.17.4. Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.6: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ din orașul Pucioasa Măsuri: 4.6.1. Creșterea nivelului de competențe ale copiilor și elevilor 4.6.2. Creșterea nivelului de competențe ale personalului didactic 4.6.3. Asigurarea competențelor digitale necesare pentru a face față schimbărilor din sistemul de învățământ

FIȘA DE PROIECT NR. 28

Titlul proiectului:	Construcția de locuințe în orașul Pucioasa, pentru specialiști din sănătate și/sau învățământ
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	PNRR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. locuințe pentru specialiști din sănătate și învățământ construite La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei: Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	

<p>Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.13: Dezvoltarea infrastructurii sociale Măsura: 2.13.3. Crearea de noi infrastructuri sociale (construcții și/sau dotări noi) Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local Măsura: 2.16.3. Crearea de noi infrastructuri la nivel local (construcții și/sau dotări noi)</p> <p>Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale Obiectivul specific 3.2: Creșterea sprijinului acordat de către administrația publică locală din orașul Pucioasa pentru acțiunile entităților private care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa Măsuri: 3.2.1. Sprijinirea acțiunilor entităților private care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa 3.2.2. Sprijinirea acțiunilor entităților private care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.5: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile sanitare din orașul Pucioasa Măsura: 4.5.1. Creșterea nivelului personalului din unitățile sanitare Obiectivul specific 4.6: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ din orașul Pucioasa Măsura: 4.6.2. Creșterea nivelului de competențe ale personalului didactic</p>
--

FIȘA DE PROIECT NR. 29

Titlul proiectului:	Creșterea procesului de digitalizare în unitățile de învățământ din orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. unități de învățământ în care s-au introdus procese de digitalizare La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	

Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City
Prioritatea 3: Creșterea gradului de digitalizare
Prioritatea 7: Servicii publice de calitate

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului
Obiectivul specific 2.12: Dezvoltarea infrastructurii educaționale
Măsura:
2.12.4. Creșterea gradului de digitalizare

Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman
Obiectivul specific 4.6: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ din orașul Pucioasa
Măsuri:
4.6.1. Creșterea nivelului de competențe ale copiilor și elevilor
4.6.2. Creșterea nivelului de competențe ale personalului didactic
4.6.3. Asigurarea competențelor digitale necesare pentru a face față schimbărilor din sistemul de învățământ

FIȘA DE PROIECT NR. 30

Titlul proiectului:	Construirea unei noi Grădini de Vară în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. grădini de vară construite - nr. grădini de vară dotate La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei: Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.2: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților culturale Măsura: 1.2.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților culturale Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii Măsuri: 1.7.3. Promovarea patrimoniului cultural local 1.7.5. Promovarea activităților culturale Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social,	

economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

Măsura:

1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului

Obiectivul specific 2.10: Dezvoltarea infrastructurii culturale

Măsura:

2.10.3. Crearea de noi infrastructuri culturale (construcții și/sau dotări noi)

FIȘA DE PROIECT NR. 31

Titlul proiectului:	Înființarea Campingului Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. campinguri înființate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 4: Mobilitatea urbană durabilă Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.1: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților turistice Măsura: 1.1.1 Crearea unor noi facilități destinate activităților turistice Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii Măsuri: 1.7.1. Promovarea turismului 1.7.2. Promovarea patrimoniului natural local Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului</p>	

Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local
Măsura:
2.16.3. Crearea de noi infrastructuri la nivel local (construcții și/sau dotări noi)

FIȘA DE PROIECT NR. 32

Titlul proiectului:	Îmbunătățirea canalizării pluviale din orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	-nr. km rețea de canalizare nouă -nr. km rețea de canalizare reabilitată La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.15: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local Măsura: 2.15.1. Îmbunătățirea altor elemente ale infrastructurii la nivel local (reabilitare)	

FIȘA DE PROIECT NR. 33

Titlul proiectului:	Construire creșă în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027 sau PNRR, Bugetul local
Grupul/grupurile	-Populația orașului Pucioasa

Țintă	-Copii din cadrul creșei -Primăria orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. creșe construite La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.13: Dezvoltarea infrastructurii sociale Măsura: 2.13.3. Crearea de noi infrastructuri sociale (construcții și/sau dotări noi)</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 34

Titlul proiectului:	Amenajarea de locuri de joacă pentru copii, zone și echipamente pentru activități sportive de întreținere pentru tineri și adulți de tipul fitness în aer liber
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. locuri de joacă pentru copii amenajate - nr. zone pentru activități sportive amenajate - nr. echipamente pentru activități sportive La acești indicatori se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de

(perioada) de implementare	finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 5: Infrastructura verde-albastră Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive Măsura: 1.3.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților sportive Obiectivul specific 1.4: Creșterea numărului zonelor de agrement și a facilităților oferite de acestea Măsura: 1.4.3. Crearea de noi facilități în zonele de agrement Obiectivul specific 1.5: Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, precum și reducerea tuturor formelor de poluare Măsuri: 1.5.2. Crearea unor noi facilități de agrement în zonele spațiilor verzi 1.5.4. Dezvoltarea infrastructurii verde-albastră 1.5.5. Regenerarea zonelor urbane	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.11: Dezvoltarea infrastructurii sportive Măsuri: 2.11.2. Dezvoltarea infrastructurii sportive (modernizare, extindere, dotare) 2.11.3. Crearea de noi infrastructuri sportive (construcții și/sau dotări noi)	

FIȘA DE PROIECT NR. 35

Titlul proiectului:	Reabilitarea și modernizarea Primăriei orașului Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2017 sau PNRR, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Primăria orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. clădiri modernizate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	

Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City
 Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice
 Prioritatea 7: Servicii publice de calitate

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului
 Obiectivul specific 2.15: Dezvoltarea infrastructurii administrației publice locale
 Măsura:
 2.15.2. Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare
 Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local
 Măsura:
 2.16.2. Dezvoltarea infrastructurii la nivel local (modernizare, extindere, dotare)
 Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
 Măsura:
 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice

FIȘA DE PROIECT NR. 36

Titlul proiectului:	Înființarea de Locuințe sociale în fostul bloc Omnia din orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POIDS 2021-2027 sau PNRR, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. locuințe sociale înființate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului</p>	

Obiectivul specific 2.16: Dezvoltarea altor elemente ale infrastructurii la nivel local

Măsura:

2.16.2. Dezvoltarea infrastructurii la nivel local (modernizare, extindere, dotare)

Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale

Obiectivul specific 3.2: Creșterea sprijinului acordat de către administrația publică locală din orașul Pucioasa pentru acțiunile entităților private care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

Măsuri:

3.2.1. Sprijinirea acțiunilor entităților private care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa

3.2.2. Sprijinirea acțiunilor entităților private care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman

Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate

Măsuri:

4.7.3. Promovarea economiei sociale

4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate

4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile

FIȘA DE PROIECT NR. 37

Titlul proiectului:	Modernizarea secției UPU a Spitalului Orășenesc Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POS 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Spitalul orășenesc Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. secții UPU modernizate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa	
Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	
Măsura:	
1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității	

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului
 Obiectivul specific 2.9: Dezvoltarea infrastructurii sanitare
 Măsura:
 2.9.2. Dezvoltarea infrastructurii sanitare (modernizare, extindere, dotare)
 Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
 Măsura:
 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice

FIȘA DE PROIECT NR. 38

Titlul proiectului:	Extinderea Spitalului Orașenesc Pucioasa cu o secție externă de Recuperare
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POS 2021-2017 sau PNRR, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. spitale extinse La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.9: Dezvoltarea infrastructurii sanitare Măsura: 2.9.3. Crearea de noi infrastructuri sanitare (construcții și/sau dotări noi) Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsura: 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice</p>	

Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman
Obiectivul specific 4.5: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile sanitare din orașul Pucioasa
Măsura:
4.5.3. Dezvoltarea serviciilor de reabilitare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității

FIȘA DE PROIECT NR. 39

Titlul proiectului:	Extinderea Spitalului Orășenesc Pucioasa cu o secție externă pentru Servicii de paliativă și îngrijiri medicale pe termen lung
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POS 2021-2017 sau PNRR, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Spitalul orășenesc Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. spitale extinse La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.9: Dezvoltarea infrastructurii sanitare Măsura: 2.9.3. Crearea de noi infrastructuri sanitare (construcții și/sau dotări noi) Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsura: 2.17.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice	
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.5: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile sanitare din orașul Pucioasa Măsura: 4.5.3. Dezvoltarea serviciilor de reabilitare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității	

FIȘA DE PROIECT NR. 40

Titlul proiectului:	Înființare Centru de zi pentru copii
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POIDS 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Copii
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. centre de zi pentru copii înființate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.13: Dezvoltarea infrastructurii sociale Măsura: 2.13.3. Crearea de noi infrastructuri sociale (construcții și/sau dotări noi)</p> <p>Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale Obiectivul specific 3.2: Creșterea sprijinului acordat de către administrația publică locală din orașul Pucioasa pentru acțiunile entităților private care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa Măsuri: 3.2.1. Sprijinirea acțiunilor entităților private care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa 3.2.2. Sprijinirea acțiunilor entităților private care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.6: Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ din orașul Pucioasa Măsura: 4.6.1. Creșterea nivelului de competențe ale copiilor și elevilor Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate</p>	

Măsuri:
4.7.3. Promovarea economiei sociale
4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate
4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile

FIȘA DE PROIECT NR. 41

Titlul proiectului:	Înființarea de centre de tineret în cartierele orașului Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POEO 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. centre de tineret înființate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman Prioritatea 9: Scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.13: Dezvoltarea infrastructurii sociale Măsura: 2.13.3. Crearea de noi infrastructuri sociale (construcții și/sau dotări noi)	
Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale Obiectivul specific 3.2: Creșterea sprijinului acordat de către administrația publică locală din orașul Pucioasa pentru acțiunile entităților private care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa Măsuri: 3.2.1. Sprijinirea acțiunilor entităților private care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa 3.2.2. Sprijinirea acțiunilor entităților private care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa	
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.1. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și combaterea abandonului școlar 4.7.3. Promovarea economiei sociale	

4.7.4. Sprijinirea activităților specifice adaptate tinerilor
 4.7.5. Sprijinirea furnizării de pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor personalizate în funcție de profilul acestora
 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate
 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile

FIȘA DE PROIECT NR. 42

Titlul proiectului:	Înființarea Velodromului Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. velodromuri înființate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.3: Creșterea numărului și facilităților destinate activităților sportive Măsura: 1.3.1. Crearea unor noi facilități destinate activităților sportive Obiectivul specific 1.7: Creșterea gradului de promovare a stațiunii Măsura: 1.7.1. Promovarea turismului Obiectivul specific 1.9: Dezvoltarea turismului de weekend Măsura: 1.9.1. Îmbunătățirea turismului de weekend Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.1. Dezvoltarea integrată și incluzivă a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.11: Dezvoltarea infrastructurii sportive Măsura: 2.11.3. Crearea de noi infrastructuri sportive (construcții și/sau dotări noi)</p>	

Obiectivul strategic 3: Creșterea economiei locale
Obiectivul specific 3.2: Creșterea sprijinului acordat de către administrația publică locală din orașul Pucioasa pentru acțiunile entităților private care își desfășoară activitatea sau care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa
Măsuri:
3.2.1. Sprijinirea acțiunilor entităților private care își desfășoară activitatea în orașul Pucioasa
3.2.2. Sprijinirea acțiunilor entităților private care vor să își desfășoare activitatea în orașul Pucioasa

FIȘA DE PROIECT NR. 43

Titlul proiectului:	Servicii de suport pentru persoanele vârstnice
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POIDS 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați (forma finală va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)	- nr. servicii suport pentru persoanele vârstnice realizate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare.
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 7: Servicii publice de calitate Prioritatea 8: Dezvoltarea capitalului uman	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.13: Dezvoltarea infrastructurii sociale Măsuri: 2.13.1. Îmbunătățirea infrastructurii sociale (reabilitare) 2.13.2. Dezvoltarea infrastructurii sociale (modernizare, extindere, dotare) 2.13.3. Crearea de noi infrastructuri sociale (construcții și/sau dotări noi)	
Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.12. Protejarea dreptului la demnitate socială 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile	

FIȘA DE PROIECT NR. 44

Titlul proiectului:	Dotarea Spitalului Orășenesc Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POS 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Personalul medical al Spitalului Orășenesc Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați	- nr. spitale dotate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare. (forma finală a indicatorilor de monitorizare va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
<p>Prioritatea 7: Servicii publice de calitate</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.9: Dezvoltarea infrastructurii sanitare Măsura: 2.9.2. Dezvoltarea infrastructurii sanitare (modernizare, extindere, dotare)</p>	

FIȘA DE PROIECT NR. 45

Titlul proiectului:	Dotarea Ambulatoriului Integrat de Specialitate al Spitalului Orășenesc Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POS 2021-2027 sau PNRR, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Cadrele medicale -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați	- nr. spitale dotate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare. (forma finală a indicatorilor de monitorizare va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)
Calendarul	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de

(perioada) de implementare	finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității	
Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.9: Dezvoltarea infrastructurii sanitare Măsura: 2.9.2. Dezvoltarea infrastructurii sanitare (modernizare, extindere, dotare)	

FIȘA DE PROIECT NR. 46

Titlul proiectului:	Dotarea Laboratorului de analize medicale al Spitalului Orășenesc Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POS 2021-2027, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Spitalul orășenesc Pucioasa
Indicatori de monitorizare previzionați	- nr. spitale dotate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare. (forma finală a indicatorilor de monitorizare va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:	
Prioritatea 7: Servicii publice de calitate	
Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității	

Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului
 Obiectivul specific 2.9: Dezvoltarea infrastructurii sanitare
 Măsura:
 2.9.2. Dezvoltarea infrastructurii sanitare (modernizare, extindere, dotare)

FIȘA DE PROIECT NR. 47

Titlul proiectului:	Eficientizare energetică blocuri de locuințe în orașul Pucioasa
Valoare totală (lei)	Se va stabili după întocmirea documentațiilor tehnico-economice
Surse de finanțare	POR 2021-2017 sau PNRR, Bugetul local
Grupul/grupurile țintă	-Populația orașului Pucioasa -Agenții economici
Indicatori de monitorizare previzionați	- nr. spitale dotate La acest indicator se adaugă indicatorii de proiect impuși de cerințele programului de finanțare. (forma finală a indicatorilor de monitorizare va fi în concordanță cu prevederile programului de finanțare)
Calendarul (perioada) de implementare	2021-2030 (perioada depinde și de data asigurării surselor externe de finanțare)
<p>Încadrarea în prioritățile, obiectivele strategice, obiectivele specifice și măsurile Strategiei:</p> <p>Prioritatea 1: Transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City Prioritatea 2: Creșterea eficienței energetice</p> <p>Obiectivul strategic 1: Creșterea importanței stațiunii turistice Pucioasa Obiectivul specific 1.10: Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane Măsura: 1.10.2. Dezvoltarea integrată și incluzivă în domeniul social, economic și al mediului, precum și al securității</p> <p>Obiectivul strategic 2: Creșterea atractivității și accesibilității orașului Obiectivul specific 2.13: Dezvoltarea infrastructurii sociale Măsura: 2.13.1. Îmbunătățirea infrastructurii sociale (reabilitare) Obiectivul specific 2.17: Creșterea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Măsura: 2.17.2. Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale</p> <p>Obiectivul strategic 4: Creșterea capitalului uman Obiectivul specific 4.7: Promovarea accesului egal la educație, formare de calitate și favorabilă incluziunii și la integrarea grupurilor dezavantajate sau marginalizate Măsuri: 4.7.3. Promovarea economiei sociale 4.7.11. Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate 4.7.15. Servicii sociale și de suport acordate grupurilor vulnerabile</p>	

5.3 Mecanismul de prioritizare și prioritizarea proiectelor

În lista de proiecte posibile identificate se regăesc numai cele care pot fi implementate de către UAT Orașul Pucioasa, în calitate de Beneficiar, sau de către un Parteneriat din care să facă parte și UAT Orașul Pucioasa, întrucât acestea sunt sub controlul direct al autorităților administrației publice locale, care asigură implementarea sau care participă la implementare într-un parteneriat.

În plus, sunt menționate și proiecte ale asociațiilor de dezvoltare comunitară

Pentru prioritizarea acestora s-a folosit analiza multicriterială.

Astfel, fiecare proiect a primit un număr de puncte, în funcție de mai multe criterii.

Punctajul acordat:

Criteriul 1: posibilitatea asigurării finanțării

Există posibilitatea finanțării sau cofinanțării din fonduri nerambursabile:

-DA: 25 puncte

-NU: 0 puncte

Acest criteriu primește cel mai mare număr de puncte, întrucât bugetul local al orașului Pucioasa este practic un buget de supraviețuire, care poate susține doar funcționarea administrației publice locale și serviciile publice de bază, însă investițiile mari sunt posibile doar cu sprijinul major al unor finanțări sau cofinanțări din fonduri nerambursabile.

Criteriul 2: contribuția la îndeplinirea priorităților cheie ale Strategiei

Proiectul contribuie la îndeplinirea uneia din cele 3 priorități cheie ale Strategiei:

-DA: 13 puncte

-NU: 0 puncte

Cele trei priorități cheie ale Strategiei conduc la o dezvoltare durabilă sigură a orașului Pucioasa, motiv pentru care acest criteriu primește al doilea număr de puncte ca mărime.

Criteriul 3: contribuția la creșterea calității serviciilor publice

Proiectul contribuie la asigurarea unor servicii publice de calitate

-DA: 10 puncte

-NU: 0 puncte

Creșterea calității serviciilor publice este un element important în asigurarea unui nivel de trai corespunzător al populației, motiv pentru care primește un punctaj mare.

Criteriul 4: contribuția la scăderea disparităților de orice fel dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa

Proiectul contribuie la scăderea disparităților dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa

-DA: 10 puncte

-NU: 0 puncte

Scăderea disparităților de orice fel dintre cele 7 localități ale orașului Pucioasa este un element important, întrucât urmărește scopul a asigura tuturor locuitorilor orașului condiții egale de trai, egalitate de șanse și nediscriminare, motiv pentru care primește un punctaj mare.

Criteriul 5: contribuția la creșterea eficienței energetice și/sau scăderea emisiilor de CO2

Proiectul contribuie la creșterea eficienței energetice și/sau scăderea emisiilor de CO2

-DA: 7 puncte

-NU: 0 puncte

Acesta este un criteriu care sprijină punerea în practică a Strategiei și crește posibilitatea obținerii unor fonduri nerambursabile.

Criteriul 6: contribuția la dezvoltarea capitalului uman sau la creșterea competitivității firmelor

Proiectul contribuie la dezvoltarea capitalului uman sau la creșterea competitivității firmelor

-DA: 7 puncte

-NU: 0 puncte

Acesta este un criteriu care sprijină punerea în practică a Strategiei și crește posibilitatea obținerii unor fonduri nerambursabile.

Criteriul 7: contribuția la transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City

Proiectul contribuie la transformarea orașului Pucioasa într-un oraș de tip Smart City

-DA: 7 puncte

-NU: 0 puncte

Acesta este un criteriu care sprijină punerea în practică a Strategiei și crește posibilitatea obținerii unor fonduri nerambursabile.

Criteriul 8: contribuția la asigurarea unei mobilități urbane durabile

Proiectul contribuie la asigurarea unei mobilități urbane durabile

-DA: 7 puncte

-NU: 0 puncte

Acesta este un criteriu care sprijină punerea în practică a Strategiei și crește posibilitatea obținerii unor fonduri nerambursabile.

Criteriul 9: contribuția la creșterea gradului de digitalizare

Proiectul contribuie la creșterea gradului de digitalizare

-DA: 7 puncte

-NU: 0 puncte

Acesta este un criteriu care sprijină punerea în practică a Strategiei și crește posibilitatea obținerii unor fonduri nerambursabile.

Criteriul 10: contribuția la îmbunătățirea infrastructurii verde-albastră

Proiectul contribuie la îmbunătățirea infrastructurii verde-albastră

-DA: 7 puncte

-NU: 0 puncte

Acesta este un criteriu care sprijină punerea în practică a Strategiei și crește posibilitatea obținerii unor fonduri nerambursabile.

Total: 100 puncte.

ANALIZA MULTICRITERIALĂ

PROIECTUL \ CRITERII	PUNCTAJUL ACORDAT FIECĂRUI CRITERIU										PUNCTAJ TOTAL
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Actualizarea Planului Urbanistic General al orașului Pucioasa	25	13	10	10			7	7	7	7	86
Înființarea, modernizarea, extinderea și/sau dotarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate în orașul Pucioasa	25	13	10	10	7		7	7			79
Construire drum Pucioasa-Vulcana Băi	25	13	10	10			7	7			72
Reconversia unor terenuri slab utilizate sau abandonate din orașul Pucioasa și transformarea lor în zone verzi	25	13	10	10			7			7	72

Creare/ reabilitare/ modernizare/ dotare zone verzi în orașul Pucioasa	25	13	10	10			7			7	72
Înființarea de noi parcări și modernizarea și extinderea parcarilor existente în orașul Pucioasa	25	13	10		7		7	7			69
Construcția de piste de biciclete în orașul Pucioasa	25	13	10		7		7	7			69
Realizarea unui sistem park&ride și înființarea unei parcări subterane în orașul Pucioasa	25	13	10		7		7	7			69
Digitalizarea serviciilor de bază oferite de către Primăria orașului Pucioasa	25	13	10				7	7		7	69
Realizarea documentațiilor necesare și înregistrarea în Registrul Electronic Național de Nomenclatură Stradală a imobilelor din orașul Pucioasa	25		10	10			7	7		7	66
Achiziționarea de microbuze electrice pentru transport școlar în orașul Pucioasa și realizarea infrastructurii de funcționare necesară	25		10	10	7		7	7			66
Servicii de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupuri dezavantajate	25		10	10			7	7		7	66
Modernizare și reabilitare Centrul Cultural European Pucioasa	25	13	10		7		7				62
Înființarea unor noi zone de agrement în Orașul Pucioasa	25	13	10				7			7	62
Înființarea unei zone de agrement pe Dealul Moșăianca	25	13	10				7			7	62
Reconversia unor terenuri slab utilizate sau abandonate din orașul Pucioasa și transformarea lor în zone de recreere și agrement	25	13	10				7			7	62
Înființarea Muzeului Băilor Pucioasa	25	13	10		7		7				62

Pachete de măsuri de ocupare în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii	25	13		10		7	7					62
Extinderea sistemului de iluminat în orașul Pucioasa	25		10	10	7		7					59
Sprrijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și canalizare existente	25		10	10			7			7		59
Extinderea sistemelor de apă și canal în orașul Pucioasa, localitățile Pucioasa, Glodeni și Bela	25		10	10			7			7		59
Proiect integrat de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată din orașul Pucioasa	25		10	10			7			7		59
Îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în orașul Pucioasa	25		10	10			7			7		59
Pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, personalizate în funcție de profilul acestora	25	13				7	7			7		59
Activarea potențialului antreprenorial al tinerilor	25	13				7	7			7		59
Facilitarea dobândirii unei calificări profesionale de către persoanele care au părăsit timpuriu școala	25		10	10		7	7					59
Reabilitarea, modernizarea, consolidarea, extinderea, echiparea și accesibilizarea Școlii Gimnaziale nr. 1 Pucioasa, inclusiv a sălii de sport	25		10			7				7		56
Construcția de locuințe în orașul Pucioasa, pentru specialiști din sănătate și/sau învățământ	25		10			7	7	7				56
Creșterea procesului de digitalizare în unitățile de învățământ din orașul Pucioasa	25		10				7	7		7		56
Construirea unei noi Grădini de Vară în orașul Pucioasa	25	13	10					7				55
Înființarea Campingului Pucioasa	25	13	10						7			55

Îmbunătățirea canalizării pluviale din orașul Pucioasa	25		10	10			7					52
Construire creșă în orașul Pucioasa	25		10			7		7				49
Amenajarea de locuri de joacă pentru copii, zone și echipamente pentru activități sportive de întreținere pentru tineri și adulți de tipul fitness în aer liber	25		10					7			7	49
Reabilitarea și modernizarea Primăriei orașului Pucioasa	25		10			7		7				49
Înființarea de locuințe sociale în fostul bloc Omnia din orașul Pucioasa	25		10			7	7					49
Modernizarea secției UPU a Spitalului Orășenesc Pucioasa	25		10			7		7				49
Extinderea Spitalului Orășenesc Pucioasa cu o secție externă de Recuperare	25		10			7		7				49
Extinderea Spitalului Orășenesc Pucioasa cu o secție externă pentru Servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung	25		10			7		7				49
Înființare Centru de zi pentru copii	25		10			7		7				49
Înființarea de centre de tineret în cartierele orașului Pucioasa	25			10			7	7				49
Înființarea Velodromului Pucioasa	25	13	10									48
Servicii de suport pentru persoanele vârstnice	25		10					7				42
Dotarea Spitalului Orășenesc Pucioasa	25		10					7				42
Dotarea Ambulatoriului Integrat de Specialitate al Spitalului Orășenesc Pucioasa	25		10					7				42
Dotarea Laboratorului de analize medicale al Spitalului Orășenesc Pucioasa	25		10					7				42
Eficientizare energetică blocuri de locuințe în orașul Pucioasa	25					7		7				39

CAPITOLUL 6

MANAGEMENT: IMPLEMENTARE, MONITORIZARE, EVALUARE, COMUNICARE

6.1 Planul de acțiune pentru implementarea strategiei și responsabilitățile

6.1.1 Planul de acțiune pentru implementarea strategiei

6.1.1.1 Aspecte generale

Un proiect este definit ca „un grup de activități intercorelate, grupate într-o succesiune logică, derulate într-un interval de timp definit și utilizând resurse limitate, pentru a atinge rezultate clar definite, în vederea îndeplinirii unor obiective clare”.

Un program este definit ca o serie de proiecte intercorelate, ale căror obiective contribuie împreună la îndeplinirea unui obiectiv comun general, de obicei relevant la nivel de sector, țară sau chiar la nivel internațional.

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027, nu este un program, ci propune numai o serie de proiecte, care conduc la atingerea obiectivului general.

Proiectele individuale fac parte dintr-un proces ciclic, fiecare dintre acestea contribuind pe termen lung la realizarea obiectivelor și priorităților stabilite în strategie.

Proiectul este un proces care presupune:

- ✓ un punct de plecare de la care cineva “aruncă” ceva “înainte” spre o anumită țintă;
- ✓ rezolvarea unei probleme identificate sau schimbarea unei situații problematice;
- ✓ existența unor resurse;
- ✓ existența unor scopuri care trebuie să fie posibil de îndeplinit;
- ✓ o soluție specifică la o problemă specifică, într-un anumit context;
- ✓ un început și un final bine definite;
- ✓ desfășurarea într-un spațiu concret;
- ✓ implicarea unor variate abilități de planificare și implementare, diverși parteneri sau susținători, precum și a unui număr de activități, evenimente și sarcini;
- ✓ existența unei echipe;
- ✓ să țintească la binele unei organizații/comunități;
- ✓ o serie de riscuri și elemente de incertitudine;
- ✓ existența unor obiective măsurabile care pot fi evaluate, astfel putându-se aprecia dacă s-a făcut ce s-a propus, la calitatea dorită;
- ✓ un anumit grad de autonomie față de activitățile curente ale organizației;

✓ un ciclu de viață determinat, compus din mai multe etape obligatorii, denumite astfel: identificarea, analiza și formularea proiectului, pregătirea acestuia, evaluarea preliminară a proiectului, angajarea finanțării, implementarea, monitorizarea și evaluarea finală a rezultatelor proiectului.

Un proiect are obiective clare și realiste, care diferă de mijloacele de realizare a acestora.

(Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ghid de bune practici în management de proiecte,

https://www.mlpda.ro/userfiles/ghid_mp.pdf,

Comisia Europeană, Manualul Managementului Ciclului de Proiect,

https://ec.europa.eu/echo/files/evaluation/watsan2005/annex_files/ECHO/ECHO10%20-%20ECHO%20Project%20Cycle%20Management%20Guideline.pdf,

Informații accesate la 29.04.2021; Informații prelucrate)

6.1.1.2 Managementul proiectelor

MANAGEMENTUL DE PROIECT

Managementul de proiect este o abordare integrată a planificării, proiectării și managementului proiectelor. Această abordare integrată este un garant al faptului că principiile majore și politica fiecărui finanțator al proiectului sau a fiecărui factor interesat sunt luate în considerație sistematic, în fiecare etapă, pe toată durata proiectului.

Cele 6 etape ale managementului de proiect, conform Manualului Managementului Ciclului de Proiect, al Comisiei Europene:

1. Programare

În faza de programare sunt stabilite principiile și pașii ce trebuie urmați.

Analiza minuțioasă a problemelor și a oportunităților existente la nivelul localității, prioritățile la nivel local, județean, regional, național și european, acțiunile prezente și viitoare ale finanțatorului, precum și resursele disponibile pe plan local, național și în UE, formează elementele cheie pe baza cărora sunt luate deciziile privind focalizarea intervențiilor pe o anumită tematică sau pe un anumit sector de activitate. Proiectele principale sunt schițate în termeni generali pe parcursul acestei faze.

Documentul principal care este elaborat în această prima fază este o strategie locală.

2. Identificare

În această fază sunt identificate și trecute în revistă idei specifice referitoare la programele și proiectele din cadrul stabilit de documentele strategice naționale; sunt analizate problemele, nevoile și interesele posibililor factori interesați.

Pentru a ajuta procesul de elaborare a proiectului, sunt întreprinse o serie de analize. Pe baza acestor analize, se vor lua decizii privind opțiunile care vor trebui analizate pe viitor pentru a finaliza o propunere de proiect.

3. Evaluare

În timpul acestei faze ideea de proiect se concretizează într-o propunere de proiect. Această fază constă de asemenea și într-o evaluare ex-ante. Sunt analizate în amănunt aspectele cheie ale proiectului.

Sunt luate în considerare elemente cheie de calitate, iar principalii factori interesați sunt direct implicați în procesul de elaborare și analiză a proiectului.

Rezultatul este decizia de a înainta sau nu propunerea de finanțare.

4. Finanțare

În această etapă este finalizată propunerea de finanțare, care este apoi înaintată spre evaluare organismelor corespunzătoare.

În urma evaluării, finanțatorul decide finanțarea sau nefinanțarea proiectului.

5. Implementare

Implementarea constă în implementarea și finalizarea eficientă și în cele mai bune condiții a activităților, conform planului inițial, utilizând resursele planificate, generând rezultatele așteptate, în vederea îndeplinirii obiectivelor proiectului.

În această fază sunt efectuate activități permanente de monitorizare în vederea înregistrării progreselor realizate în îndeplinirea activităților, se verifică dacă acestea au fost desfășurate conform planului inițial, se actualizează operațiunile în funcție de schimbările apărute la nivelul condițiilor externe.

Vor fi efectuate, de asemenea, evaluări intermediare pentru a stabili gradul de atingere a impactului previzionat.

6. Evaluare

Rolul evaluărilor este de a determina relevanța și îndeplinirea obiectivelor, eficiența și randamentul proiectului, impactul și durabilitatea acestuia.

Evaluarea se poate face:

- În timpul implementării - evaluări intermediare - când se pot lua decizii privind continuarea, modificarea sau anularea proiectului;
- La sfârșitul fazei de implementare- evaluare finală - pentru a stabili rezultatele finale obținute și pentru a verifica atingerea obiectivelor;
- După încheierea proiectului - evaluare ex-post – se analizează consecințele proiectului și dacă rezultatele sale pot fi folosite în proiectele viitoare.

Având în vedere aspectele menționate, proiectul poate fi definit ca un grup de activități interdependente, întreprinse într-o succesiune logică, într-un interval limitat de timp, pentru obținerea unor rezultate bine precizate, necesare pentru a satisface obiective clare.

MONITORIZAREA PROIECTELOR DIN CADRUL STRATEGIEI

Una dintre sarcinile majore ale managementului proiectului în timpul fazei de implementare este aceea de a se asigura ca proiectul atinge obiectivele prevăzute. Un mijloc important de a realiza acest lucru este **monitorizarea**.

Monitorizarea este un proces continuu și sistematic de colectare și analiză a datelor, pentru a măsura progresul făcut în cadrul unui proiect, în vederea atingerii rezultatelor așteptate. Pe baza monitorizărilor, managerii de proiect și ceilalți factori implicați beneficiază cu regularitate de feed-back cu privire la progresul actual în derularea proiectului, comparativ cu progresul planificat. În general, feed-back-ul este asigurat prin rapoarte care conțin informații esențiale, furnizate la timp și sistematic.

Indicatorii și termenii intermediare (milestones) formează baza pentru monitorizare, pentru că arată în ce măsură au fost atinse obiectivele planificate.

Monitorizarea ajută la stabilirea gradului de îndeplinire a obiectivelor sau la observarea eventualelor **abateri** de la planul inițial. Dacă este cazul, se poate analiza de ce există aceste deviații, ce probleme există în implementarea proiectului sau, dacă este necesar, care ar putea fi alternativele la planul original.

Monitorizarea proiectului este o parte integrantă a managementului de zi cu zi. Oferă informații prin care managementul poate identifica și rezolva probleme de implementare și poate evalua progresul.

Managementul proiectului verifică modul în care sunt atinse obiectivele și analizează schimbările în mediul înconjurător, incluzând grupuri cheie de factori interesați, strategii locale și politici. Dacă progresul încetinește, trebuie luate măsuri corective. Detaliile oricărei acțiuni trebuie incluse în următorul raport de progres.

Rapoarte privind progresul

În timpul perioadei preliminare a proiectului, trebuie stabilite mecanisme de comunicare pentru a se asigura că informațiile necesare sunt generate și utilizate într-un mod eficient. În acest context:

Sedințele pentru analizarea progresului sunt folositoare pentru a trece în revistă progresul comparativ cu planul. Aceasta mai poate fi o oportunitate pentru prezentarea și discutarea rapoartelor scrise, sau pentru o evaluare orală a chestiunilor și problemelor curente.

Rapoartele privind progresul proiectelor furnizează un rezumat privind progresul proiectului, incluzând informații cheie.

Pașii de bază în monitorizare sunt:

- Colectarea datelor (fapte, observații și măsuri) și documentarea lor
- Analiza și tragerea concluziilor (interpretare)
- Recomandări (judecata) și luarea măsurilor corective

Monitorizarea activităților și a mijloacelor / resurselor

Monitorizarea activităților compară timpul planificat și cel necesar pentru a îndeplini o activitate individuală. În acest fel, se poate judeca dacă planul de muncă general poate fi îndeplinit. Instrumentul major este Planul de lucru anual, care trebuie să fie suficient de în detaliu încât să permită o astfel de judecată. În acest cadru, termenii limită de timp sunt definiți ca un punct în timp până când o activitate anume trebuie să fie încheiată, în timp ce „punctele de referință” sunt elemente cheie în implementarea activităților, care furnizează o măsură a progresului și o țintă de îndeplinit pentru echipa proiectului. Pe baza punctelor de referință și a termenilor limită se derulează și se monitorizează activitățile proiectului.

Resursele trebuie să fie disponibile la timpul potrivit în cantități suficiente și la calitatea potrivită. Timpul necesar pentru a le face disponibile este deseori subestimat. Aceasta având în vedere atât resursele umane, cât și pe cele fizice. Pentru a asigura lichiditatea proiectului, disponibilitatea fondurilor viitoare trebuie să fie monitorizată, incluzând situația bugetului public, a ratelor de schimb etc. Dacă grupurile țintă contribuie la finanțarea activităților proiectului, trebuie asigurat că acestea pot îndeplini cerințele. Managementul proiectului trebuie să asigure că planificarea activităților reflectă timpul necesar mobilizării resurselor.

Utilizarea resurselor necesare este monitorizată pe baza graficelor de activități și resurse. Monitorizarea folosirii resurselor înseamnă analiza resurselor folosite în raport cu rezultatele obținute. Aceasta va permite estimarea eficienței proiectului. Un management corespunzător privind utilizarea resurselor înseamnă identificarea deviațiilor din program și luarea unor măsuri corective. Controlul fondurilor necesită treceri în revista periodice ale bugetului și actualizări ale acestuia. Modificări majore ale bugetului vor necesita amendamente la contractele de finanțare.

Monitorizarea rezultatelor

Monitorizarea rezultatelor este bazată pe indicatorii pentru rezultate. Indicatorii reprezintă situația dorită la un moment dat sau la sfârșitul perioadei de planificare. Totuși, acest lucru poate să nu fie suficient pentru conducerea proiectului, de vreme ce deseori se iau decizii la intervale de timp mai mici pentru a controla implementarea. De aceea, rezultatele pot fi împărțite în rezultate intermediare și descrise de indicatori adiționali care acoperă perioada de planificare relevantă (ex.: ar trebui stabiliți indicatori pentru planul de lucru anual).

Progresul este evaluat prin compararea situației inițiale cu cea curentă. Când se stabilește situația inițială (care ar fi trebuit stabilită în timpul pregătirii proiectului și actualizată în timpul perioadei de început), ar trebui avut în vedere că există o mare varietate de metode de colectare a datelor.

Monitorizarea ipotezelor

În timp ce activitățile și rezultatele sunt monitorizate periodic, o monitorizare adecvată a ipotezelor și a riscurilor este realizată destul de rar în cadrul proiectelor. Ca și rezultatele, ipotezele pot fi de asemenea monitorizate prin indicatori și surse de verificare.

Monitorizarea impactului

Monitorizarea impactului se refera la:

Eficacitatea proiectului („doing the right things”) și consecințele, de ex. impactul dorit;

- Efectele secundare care nu au fost incluse în cadrul logic;
- Impactul negativ

Aceste efecte pot deveni evidente în timpul unui proiect sau mai târziu. Monitorizarea impactului trebuie să aibă loc în cursul unui proiect. Analiza devine foarte importantă pentru evaluări și intervenții viitoare.

Monitorizarea efectelor și a impactului este diferită de alte tipuri de monitorizare pentru că necesită o lungă perioadă de observație; de ex. poate să fie o diferență de timp considerabilă între atingerea rezultatelor și apariția beneficiilor pe termen lung. În asemenea cazuri, poate fi de ajutor să se lucreze cu indicatori orientați pe proces, de exemplu indicatori care pot arată pașii ce trebuie parcurși în atingerea impactului dorit. Aceștia trebuie să dea o bună indicație a faptului că proiectul este pe direcția bună sau nu. De obicei, evaluarea implică feedback direct din partea grupurilor țintă.

Procedura și instrumentele pentru monitorizarea impactului sunt aceleași ca și pentru monitorizarea rezultatelor: colectarea informațiilor sub formă de grafice, secvențe în timp, etc.

(Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ghid de bune practici în management de proiecte, https://www.mlps.ro/userfiles/ghid_mp.pdf, Comisia Europeană, Manualul Managementului Ciclului de Proiect, https://ec.europa.eu/echo/files/evaluation/watsan2005/annex_files/ECHO/ECHO10%20-%20ECHO%20Project%20Cycle%20Management%20Guideline.pdf, Informații accesate la 29.04.2021; Informații prelucrate și adaptate)

6.1.1.3 Metodologia Open PM² a managementului de proiect

Metodologia OPEN PM² a managementului de proiect, este o metodologie relativ nouă, recomandată de către Uniunea Europeană.

Aici este prezentată pe scurt, însă detalii pot fi găsite la adresa: https://europa.eu/pm2/home_en (link valabil la data de 04.05.2021)

PM² este o metodologie de management a proiectelor dezvoltată de Comisia Europeană. Scopul său este de a permite managerilor de proiect să ofere soluții și beneficii organizațiilor lor, prin gestionarea eficientă a întregului ciclu de viață al proiectului lor. PM² a fost creat având în vedere nevoile instituțiilor și proiectelor Uniunii Europene, dar este transferabilă către toate proiectele din orice organizație.

PM² este o metodologie deschisă și ușor de implementat, pe care echipele de proiect le pot adapta la nevoile lor specifice.

PM² încorporează elemente dintr-o gamă largă de bune practici de management de proiect acceptate la nivel global, care se găsesc în standarde și metodologii.

Dezvoltarea sa a fost, de asemenea, influențată de experiența operațională din diverse proiecte, atât în cadrul instituțiilor Uniunii Europene, cât și al organismelor externe.

PM² îmbunătățește eficiența managementului de proiect prin:

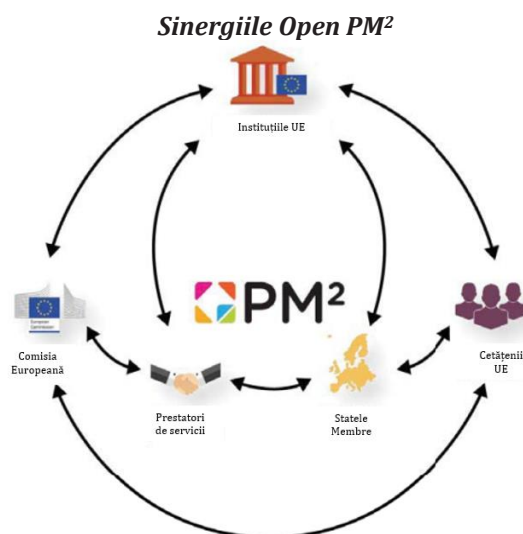
- îmbunătățirea comunicării și diseminarea informațiilor
- clarificarea așteptărilor cât mai curând posibil în ciclul de viață al proiectului
- definirea ciclului de viață al proiectului (de la inițiere la închidere)
- furnizarea de orientări pentru planificarea proiectului
- introducerea activităților de monitorizare și control
- propunerea de activități și rezultate de management (planuri, întâlniri, decizii)
- furnizarea unor metode specifice (Agile PM²)

Inițiativa Open PM²

Open PM² este o inițiativă a Comisiei Europene, care aduce metodologia PM² și beneficiile sale mai aproape de toate părțile interesate și de comunitatea de utilizatori.

Inițiativa Open PM² oferă instituțiilor Uniunii Europene, contractanților și administrațiilor publice, precum și tuturor părților interesate, acces deschis la metodologia PM² și la resursele asociate. Scopul său este de a permite o eficiență sporită în gestionarea și comunicarea muncii la proiecte și, astfel, să servească obiectivelor Uniunii Europene și nevoilor statelor membre și ale cetățenilor.

Open PM² este o metodologie de management de proiect comună, deschisă tuturor instituțiilor UE, Statelor Membre, contractanților și cetățenilor UE.

Inițiativa Open PM² își propune să consolideze competențele de gestionare a proiectelor în Europa, ducând la creșterea eficienței și succesului proiectelor.

Open PM² face acest lucru prin:

- raționalizarea abordărilor de management a proiectelor în cadrul instituțiilor Uniunii Europene și nu numai
- stabilirea unui limbaj și a unor procese comune, rezultând o comunicare eficientă a proiectului
- furnizarea unui set comun de metode de gândire productive
- permițând transparență și vizibilitate pentru colaborări la proiecte între organizații
- permițând o mai bună gestionare a proiectelor, ducând la o eficiență îmbunătățită a costurilor / eficiența

- permițând monitorizarea și controlul îmbunătățit al proiectelor finanțate și al granturilor Uniunii Europene
- aplicarea deciziei Comisiei Europene privind „reutilizarea documentelor Comisiei pentru a promova accesibilitatea și reutilizarea”.

Proiectul

Un proiect este o structură organizațională **temporară**, creată pentru a crea un produs sau serviciu (livrabil) **unic**, în condițiile unor constrângeri, cum ar fi timpul, costul și calitatea.

- **Temporare** înseamnă că proiectul are un început și de sfârșit bine definit.
- **Rezultatul unic (output)** înseamnă că produsul sau serviciul proiectului nu a fost creat înainte. Poate fi similar cu un alt produs, dar va exista întotdeauna un grad de unicitate.
- Rezultatul unui proiect (output) poate fi un **produs** (de exemplu, o nouă aplicație) sau un **serviciu** (de exemplu, un serviciu de consultanță, o conferință sau un program de instruire).

Proiectul este definit, planificat și executat sub anumite **constrângeri** externe (sau autoimpuse). Acestea se pot referi la programare, bugetare, calitate, dar și la mediul organizațional al proiectului (de exemplu, atitudine de risc, capabilități, capacitate disponibilă etc.)

Un proiect de succes se încheie atunci când obiectivele sale au fost atinse și toate rezultatele au fost produse și acceptate de organizația sau persoana care a solicitat proiectul (clientul). Livrabilele sunt apoi predate clientului și echipa de proiect este desființată.

Proiectele sunt diferite de activitatea normală de zi cu zi (operațiuni) și sunt cel mai bine gestionate cu o structură organizatorică temporară specială pentru a:

- defini domeniul de aplicare al proiectului și rezultatele sale (produse sau servicii)
- crea o justificare pertinentă a investiției (prin definirea valorii proiectului pentru organizație, conturarea contextului afacerii, enumerarea soluțiilor alternative etc.)
- identifica părțile interesate ale proiectului și defini o echipă de bază a proiectului
- crea planurile de proiect pentru a ajuta la ghidarea și gestionarea proiectului
- atribui și coordona munca la proiect a echipelor
- monitoriza și controla zilnic proiectul (progres, schimbări, riscuri, probleme, calitate etc.)
- preda livrabilele și închide administrativ proiectul.

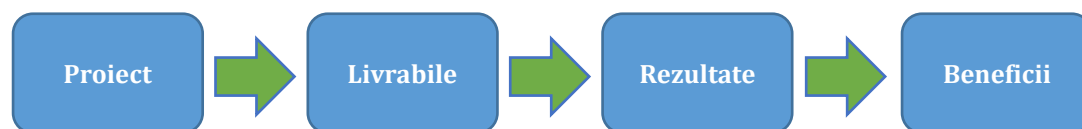
Fiecare proiect își propune să introducă un produs / serviciu nou sau să schimbe unul existent. Realizarea obiectivului este de așteptat să aducă beneficii organizației. Un proiect poate fi de asemenea văzut ca un proces de transformare, care transformă ideile în realitate.

Livrabile, rezultate și beneficii ale proiectului

Deși echipele de proiect tind să-și concentreze eforturile pe producerea livrabilelor, trebuie amintit că livrabilele proiectului sunt doar un mijloc pentru atingerea unui scop. Scopul real al unui proiect este de a obține rezultate date care vor aduce beneficii măsurabile.

Prin urmare, este important ca toți cei implicați în gestionarea și executarea unui proiect (manageri și membri ai echipei) să înțeleagă relația dintre livrabile, rezultate și beneficii. Aceștia trebuie să poată identifica livrabilele, rezultatele și beneficiile proiectelor lor. Fără această înțelegere, participanții la proiect pot pierde din vedere scopul inițial al proiectului și pot produce rezultate, care sunt de mică (sau nu) valoare pentru organizație. Prin urmare:

- Livrabilele proiectului sunt produse / servicii, care introduc ceva nou (o schimbare).
- Schimbarea constă în rezultate.
- Beneficiile sunt îmbunătățirile măsurabile care rezultă din aceste rezultate.

Managementul de proiect

Managementul de proiect poate fi descris ca fiind activitățile de planificare, organizare, securizare, monitorizare și gestionare a resurselor și a muncii necesare pentru a realiza obiectivele și obiectivele specifice ale proiectului într-un mod eficient.

Abordarea managementului proiectului ar trebui întotdeauna adaptată la nevoile proiectului. Atunci când se utilizează PM², un manager de proiect ar trebui să utilizeze (și, dacă este necesar, după adaptare) numai acele părți care contribuie la gestionarea eficientă a proiectului lor.

Managementul portofoliului de proiecte

Un portofoliu de proiecte este o colecție de proiecte, programe și alte activități, care sunt grupate pentru a permite un control mai bun asupra resurselor lor financiare și de altă natură și pentru a facilita gestionarea lor eficientă în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor strategice. Proiectele sau programele dintr-un portofoliu nu sunt neapărat inter-dependente de intra-dependențe. Din punct de vedere strategic, portofoliile sunt componente de nivel superior programelor și proiectelor. La nivelul portofoliului se iau deciziile de investiții, resursele alocate și prioritățile identificate.

Organizarea proiectului - structura funcțională

Într-o structură organizațională funcțională, munca de proiect este integrată în munca efectuată de organizația permanentă. Membrii proiectului și alte resurse sunt „împrumutate” din mai multe compartimente ale organizației funcționale. Managerul de proiect tinde să aibă autoritate limitată și trebuie să implice conducerea superioară în gestionarea problemelor importante ale proiectului. Munca la proiect este adesea privită ca având o prioritate mai mică decât munca de zi cu zi.

Competențe necesare de management de proiect

Managerii de proiect trebuie:

- să înțeleagă metodologia de management a proiectului utilizată în organizația lor (de ex. PM²)
- să aibă competențele tehnice necesare pentru a gestiona eficient inițierea, planificarea, execuția, controlul și închiderea unui proiect.

În plus, această funcție necesită abilități pentru a lucra eficient cu oamenii și în contextul organizațional mai larg. Acestea includ abilitățile contextuale și comportamentale necesare pentru a gestiona proiecte complexe cu diverse echipe și grupuri de părți interesate care au priorități pluraliste și conflictuale.

Managerii de proiect trebuie, așadar, să știe / să înțeleagă:

- cum să comunice, să conducă, să motiveze, să negocieze, să rezolve probleme și să le trateze pe fiecare în parte, să organizeze întâlniri și ateliere, să raporteze situația proiectului etc.
- contextul de afaceri și mediul general al proiectului (de exemplu, sociocultural, politic, fizic etc.)
- politici și standarde organizaționale (de exemplu, securitate, arhitectură organizațională, audituri etc.)
- modul în care produsul final sau serviciul va fi menținut după livrare.

În plus, cunoștințele specifice subiectului (de exemplu, IT, politici etc.) sunt adesea relevante și utile rolului unui manager de proiect.

Competențele de mai sus pot să nu fie neapărat independente și fiecare poate avea un impact asupra altora. Cu toate acestea, filtrul care determină ceea ce este mai important (de exemplu, interesul propriu sau comun, timpul sau calitatea, rezultatele sau echilibrul etc.) constă în valorile și etica noastră.

Prin urmare, competențele legate de aprecierea valorilor și eticii au o poziție proeminentă în comparație cu restul, deoarece profilul nostru etic ne ghidează asupra modului în care ar trebui să ne aplicăm competențele și determină ceea ce considerăm bun sau rău, corect sau greșit, în orice situație, decizie și acțiune dată.

Metodologia PM²

Metodologia PM² este construită pe baza celor mai bune practici de management ale proiectelor și este susținută de patru piloni:

1. un model de administrare a proiectului (de exemplu, roluri și responsabilități)
2. un ciclu de viață al proiectului (adică fazele proiectului)
3. un set de procese (adică activități de management de proiect)
4. un set de modele și formulare pentru proiecte (de exemplu, șabloane și linii directoare).

Ciclul de viață PM²

Ciclul de viață al proiectului PM² are patru faze, cu un tip diferit de activitate predominant în fiecare fază (adică activitățile de inițiere sunt predominante în faza de inițiere etc.). Cu toate acestea, în timp ce activitățile legate de fază ating apogeul în termeni de efort în timpul unei faze specifice, activitățile de acest tip pot fi executate și în timpul fazelor învecinate (de exemplu, activitățile de planificare sunt repetate și în faza de executare).

Un proiect trece la faza următoare atunci când obiectivele fazei sale actuale au fost considerate atinse, ca rezultate ale unei revizuirii formale (sau mai puțin formale) de ieșire de fază.

Accentul unui proiect trece de la inițierea și planificarea activităților la început, la executarea, monitorizarea și controlul activităților la mijloc și activitățile de acceptare, tranziție și închidere la sfârșit.

Echipele de proiect fără experiență subestimează uneori importanța muncii desfășurate în fazele inițiale ale proiectului și încep să lucreze la livrabile care sunt deficitare sau planificate inadecvat. Acest lucru duce la livrarea de rezultate care sunt de calitate slabă și de mică valoare pentru utilizatorii finali. Aceasta este o greșeală obișnuită și costisitoare, care este adesea cauza principală a eșecului general al proiectului și a neefectuării beneficiilor preconizate ale proiectului.

Fazele proiectului:

1. Inițiere
2. Planificare
3. Executare
4. Închidere

Monitorizare și Control: permanent.

1. Faza de inițiere

În această fază, persoanele implicate formulează obiectivul (obiectivele) proiectului, asigură alinierea proiectului la obiectivele strategice ale organizației, întreprind o planificare inițială pentru a avea un început bun al proiectului și pun laolaltă informațiile necesare pentru a obține aprobarea pentru a continua la faza de planificare. Principala contribuție a acestei faze este o cerere (client) pentru a răspunde unei nevoi, probleme sau oportunități.

2. Faza de planificare

În timpul fazei de planificare, obiectivul proiectului este dezvoltat într-un plan specific și viabil gata de executare. Planul de lucru al proiectului specifică domeniul de aplicare al proiectului și abordarea adecvată, decide asupra unui calendar pentru sarcinile implicate, estimează resursele necesare și dezvoltă detaliile planurilor de proiect. De mai multe ori, în timpul fazei de planificare, planul de lucru al proiectului poate fi actualizat. Odată convenit și finalizat, acesta este inițiat și semnat.

3. Faza de executare

În timpul fazei de execuție, echipa de proiect produce rezultatele (rezultatele) proiectului, așa cum este prezentat în planul de lucru al proiectului. Aceasta este de obicei etapa ciclului de viață al proiectului care implică cele mai multe resurse și necesită cea mai mare monitorizare.

Următoarele activități fac parte din faza de execuție:

- Desfășurarea întâlnirii inițiale de executare.
- Distribuirea informațiilor pe baza planului de gestionare a comunicațiilor.
- Efectuarea activităților de asigurare a calității definite în planul de management al calității.
- Coordonarea proiectului, munca persoanelor și resursele și rezolvarea conflictelor și problemelor.
- Producerea livrabilelor proiectului în conformitate cu planurile proiectului.
- Predarea livrabilelor așa cum este descris în planul de acceptare a livrabilelor.

4. Faza de închidere

Faza finală a unui proiect PM² este faza de închidere.

În timpul fazei de închidere a unui proiect, livrabilele terminate sunt transferate oficial în grija, custodia și controlul proprietarului proiectului și proiectul este închis administrativ. Informațiile privind performanța generală a proiectului și lecțiile învățate sunt capturate în raportul de finalizare a proiectului.

Managerul de proiect se asigură că livrabilele produse sunt acceptate, toate documentele proiectului sunt corect aranjate și arhivate și că toate resursele utilizate de proiect sunt eliberate în mod oficial.

Următoarele activități fac parte din faza de închidere:

- Finalizarea tuturor activităților pentru a închide formal proiectul.
- Discutarea cu echipa de proiect a experienței generale a proiectului și a lecțiilor învățate.
- Documentarea lecțiilor învățate și a celor mai bune practici pentru proiecte viitoare.
- Închiderea administrativă a proiectului și arhivarea tuturor documentelor proiectului.

Monitorizare și Control

Activitățile de monitorizare și control se desfășoară pe tot parcursul ciclului de viață al proiectului. În timpul monitorizării și controlului, toată munca este ținută sub observație de către managerul de proiect. Monitorizarea se referă la măsurarea activităților în curs și evaluarea performanței proiectului în raport cu planurile proiectului.

Controlul se referă la identificarea și luarea de măsuri corective pentru a aborda abaterile de la planuri și pentru a aborda problemele și riscurile.

PM² și Agile Management

Agile este o abordare a gestionării proiectelor bazată pe un set specific de principii și practici, care promovează planificarea adaptivă, dezvoltarea evolutivă, livrarea incrementală timpurie și îmbunătățirea continuă. Ea încurajează răspunsurile rapide și flexibile la schimbare.

Agile ia în considerare incertitudinea inerentă a mediului proiectului și creează o organizație care este extrem de adaptativă. Folosește bucle scurte de feedback pentru a permite răspunsuri rapide la modificările cerințelor produsului și pentru îmbunătățiri continue ale proceselor.

Caracteristicile cheie ale Agile sunt:

- un accent pe furnizarea de valoare timpurie și frecventă pe tot parcursul unui proiect
- deciziile luate pe baza a ceea ce este cunoscut
- o cooperare strânsă între toate părțile implicate
- implicarea continuă a părților interesate la toate nivelurile
- implicarea membrilor echipei în planificare
- dezvoltare incrementală cu cicluri scurte
- gestionarea domeniului prin (re)prioritizarea continuă a sarcinilor
- adoptarea schimbării, învățării și perfecționării continue
- doar documentație și control suficient.

(Sursa: Uniunea Europeană, PM² - Project Management Methodology, <https://europa.eu/pm2/sites/default/files/2021-03/PM%C2%B2Guide.v.3.0.1.pdf>, <https://europa.eu/pm2/home.en>, Informații accesate la data de 29.04.2021; Informații traduse, adaptate și prelucrate)

6.1.1.4 Managementul riscurilor

TEORIA RISCURILOR

În accepțiunea teoriei clasice a deciziei, riscul este identificat drept **un element incert, dar posibil, ce apare permanent în procesul activităților socio-umane, ale cărui efecte sunt păgubitoare și ireversibile.**

În cadrul teoriilor statistice avansate în evaluarea riscurilor, este prezentată o definiție mult mai elaborată a riscurilor: "riscul reflectă variațiile distribuirii rezultatelor posibile, probabilitatea și valorile lor subiective". Referitor la cuantificarea acestor riscuri, "măsurarea riscului se realizează prin analiza non-liniarității utilității relevate de bani, fie prin variația distribuirii probabilităților câștigurilor și a pierderilor posibile, pentru fiecare alegere particulară".

Alte definiții pentru risc:

- Șansa de a pierde
- Posibilitatea de a pierde
- Incertitudinea care afectează rezultatul
- Dispersia actuala a rezultatelor așteptate
- Concept multidimensional, ce nu poate fi redus la un singur element, la o cifră

Noțiunea de **incertitudine** este prezentă în toate definițiile riscului, deoarece validarea existenței acesteia va conduce în permanență către existența a două rezultate posibile distincte.

Pentru niciun proces conștient asumat ce se desfășoară, în orice domeniu de activitate, *incertitudinea nu poate fi eliminată*. În acest context, se poate concluziona asupra faptului că riscul și incertitudinea se întâlnesc practic oriunde, însă combinate în proporții diferite.

În situații deosebite, evenimentele imprevizibile pot provoca abateri capabile să modifice fundamental configurația datelor problemei, incertitudinea devenind ea însăși un potențial factor de risc.

Deși prezente în diverse combinații, riscul și incertitudinea nu se pot confunda, între aceste două noțiuni existând o serie de diferențe semnificative, dintre care cea mai importantă stipulează că: "în timp ce pentru **risc** se pot face anumite anticipări ale evenimentelor ce se pot produce, cât și asupra probabilităților asociate producerii lor, în cazul **incertitudinii**, decidentul nu poate identifica toate sau chiar niciunul din evenimentele posibile a se produce și cu atât mai puțin a putea estima probabilitatea producerii lor".

Considerând că gradul de manifestare al riscului este direct legat de probabilitatea sa de realizare, se poate realiza o clasificare a gravității riscurilor în funcție de probabilitatea lor de realizare.

Clasificarea riscurilor

Orice activitate socio-economică se desfășoară sub imperiul unei multitudini de categorii de riscuri, a căror gamă de diversitate este foarte complexă și nuanțată în funcție de mediul în care se poate produce, tipul și natura acestora, precum și din punctul de vedere al magnitudinii de producere sau a efectelor pe care le generează.

Datorită acestei structuri complexe, se pot defini o mulțime remarcabilă de categorii; încercând însă o clasificare a riscurilor pe categorii la nivel general, aceasta poate fi structurată astfel:

- mai mult sau mai puțin grave
- mai mult sau mai puțin cunoscute
- mai ușor sau mai greu de evitat

O alta structurare pe tipuri de riscuri se refera la identificarea tipurilor de riscuri în funcție de modul lor de producere:

- PURE - consecințe ale unor evenimente accidentale ce nu pot fi prevăzute (uragane, cutremure, incendii, inundații, războaie, atentate etc.).
- SPECULATIVE - ce sunt legate de deciziile ce se iau în cadrul unei organizații, sau în cadrul unui proiect de investiții, fiind evenimente cu o mare probabilitate de apariție, depinzând în mare măsură și de o serie de factori externi ce influențează aceste procese.

În afară de categoriile majore de riscuri prezentate mai sus, putem identifica și o altă sferă distinctă a tipologiei riscurilor, alcătuită în funcție de mărimea și evoluția acestora. În acest sens, putem identifica:

- **Macroriscuri** - ce sunt rezultatul evoluției într-un anumit sens a unei instituții / organizații (sau a conducerii unui proiect)
- **Microriscuri** - ce sunt determinate de factori specifici sectorului de activitate și proiectul de investiții propriu-zis și / sau de insuficiența corelare între particularitățile activității instituției și limitele impuse de cadrul general al proiectului.

Rolul managementului riscului în cadrul proiectelor

Așa cum reiese și din analiza precedentă, riscurile apar în cadrul tuturor activităților socio-economice, pentru fiecare dintre acestea îmbrăcând forme particulare, în funcție de tipul, modul de manifestare, precum și magnitudinea acestora.

Categoriile principale de riscuri întâlnite în cadrul proiectelor

Datorită remarcabilei diversități de sfere de activitate, riscurile aferente unui proiect prezintă anumite particularități distincte în raport cu orice alte forme de risc întâlnite în diverse domenii de activitate.

Principale motive întâlnite ar putea fi legate de următoarele aspecte:

- Managerul de proiect nu are competențe profesionale suficiente pentru a gestiona în condiții optime proiectul
- Managerul de proiect nu respectă întru totul obiectivele proiectului sau activitățile preconizate în cererea de finanțare
- Managerul de proiect este incapabil să gestioneze în mod eficient situațiile conflictuale sau de criză survenite în cadrul derulării proiectului
- Managerul de proiect își asumă niște riscuri inacceptabile în derularea proiectului

Se subînțelege cu siguranță că motivele care pot conduce către niște situații de risc major sunt în mod semnificativ mai multe, atât din punct de vedere numeric, cât și al diversității lor. Exemplele prezentate au rolul de a contura o imagine de ansamblu asupra a ceea ce implică abordarea riscurilor în cadrul proiectelor.

O concluzie firească pe care o putem desprinde în urma scurtei analize efectuate mai sus ne poate conduce cu ușurință către ideea că factorii de risc se întâlnesc cu siguranță în absolut toate activitățile incluse în cadrul unui proiect.

(Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ghid de bune practici în management de proiecte,

https://www.mlps.ro/userfiles/ghid_mp.pdf,

Comisia Europeană, Manualul Managementului Ciclului de Proiect,

https://ec.europa.eu/echo/files/evaluation/watsan2005/annex_files/ECHO/ECHO10%20-%20ECHO%20Project%20Cycle%20Management%20Guideline.pdf,

Informații accesate la 29.04.2021; Informații prelucrate)

MANAGEMENTUL RISCURILOR

Managementul riscurilor reprezintă un proces complex de identificare, analiză și răspuns la posibile riscuri ale unei entități publice, printr-o abordare documentată, care utilizează resurse materiale, financiare și umane pentru atingerea obiectivelor, vizând reducerea expunerii la pierderi a acestora.

Astfel, controlul intern este asociat direct cu managementul riscurilor, deoarece, prin măsurile luate, se asigură, în mod rezonabil, un cadru funcțional ce permite entității publice să își atingă obiectivele.

Standardul Managementul riscului este unanim acceptat în UE, fiind unul din standardele importante ale sistemului de control intern managerial (SCIM).

Managementul riscurilor la nivelul unei entități publice, solicită:

a. Abordarea unui stil de management proactiv

- un bun conducător trebuie să anticipeze evenimentele posibil să apară, care ar putea afecta atingerea obiectivelor, înaintea materializării riscurilor;
- un astfel de stil nu va permite materializarea riscurilor inerente și va limita efectele directe și indirecte generate de riscuri.

Managementul riscurilor presupune acțiune și capacitate de previzionare și exclude conceptul "Wait and see" - Așteaptă și vezi ce se întâmplă.

b. Un cadru organizațional eficient și eficace în atingerea obiectivelor entității publice

- identificarea și ierarhizarea riscurilor vor determina o prioritizare în alocarea resurselor entității în urma unei analize „efort depus - rezultat obținut”;
- eforturile convergente pentru atingerea obiectivelor asumate de către entitatea publică și analizarea sistematică a riscurilor identificate implică o realocare periodică a resurselor și modificarea unor priorități.

Managementul riscurilor presupune concentrarea resurselor entității publice pentru îndeplinirea obiectivelor ierarhizate din punct de vedere al priorității.

c. Exercițarea unui control intern managerial solid.

- *Managementul riscurilor* este un mijloc important prin care se implementează la nivelul entității publice un sistem de control intern managerial eficient și eficace;
- Există o legătură directă între planul de acțiune (asociat cu activitățile derulate pentru atingerea obiectivelor asumate de către entitatea publică) și planul de măsuri elaborat pentru gestionarea riscurilor.

REALIZAREA UNUI MANAGEMENT COERENT AL RISCURILOR

Aceasta implică:

- analiza prealabilă a tuturor expunerilor la risc, identificarea surselor de risc fiind fundamentală și determinantă în evaluarea corectă a riscurilor entității publice;
- identificarea riscurilor semnificative sau strategice, care pot afecta eficacitatea și eficiența activităților aferente obiectivelor specifice, fără a ignora regulile și regulamentele; încrederea în informațiile financiare și în management; protejarea bunurilor; prevenirea și descoperirea fraudelor;
- definirea gradului de toleranță/nivelul acceptabil de expunere la riscuri;
- evaluarea probabilității ca riscul să se materializeze, stabilirea impactului și a gradului de expunere la acesta;

stabilirea strategiei (măsurilor de control) în vederea gestionării și monitorizării riscurilor.

Cuvântul cheie, în ceea ce privește managementul riscurilor, este termenul „*sistematic*”. Printr-o abordare riguroasă și constantă la nivelul tuturor structurilor unei entități publice se poate ajunge la un control eficient asupra lucrărilor stabilite și la reducerea factorilor de risc.

Etape de bază în managementul riscurilor:

1. Identificarea riscurilor

➤ *Identificarea obiectivelor și activităților aferente realizării acestora*

În procesul de identificare a riscurilor se au întotdeauna în vedere obiectivele și activitățile care contribuie la realizarea acestora. Pentru o identificare corespunzătoare a riscurilor, este absolut necesară existența unui document care să conțină obiectivele asumate la nivelul entității. Acesta poate fi un plan de management, un plan strategic instituțional, sau un alt document care să includă: obiectivele generale, obiectivele specifice, activitățile care contribuie la atingerea obiectivelor.

➤ *Identificarea, descrierea riscurilor și a cauzelor care au favorizat apariția acestora*

Managementul riscurilor presupune identificarea și evaluarea riscurilor, precum și stabilirea măsurilor de control, în vederea micșorării posibilității de apariție a acestora sau a diminuării consecințelor produse ca urmare a materializării lor.

Managementul unei entități publice trebuie să facă distincție între **risc - incertitudine** și **risc - probabilitate**.

Deciziile luate în condiții de risc: sunt foarte des întâlnite; decidentul cunoaște toate alternativele decizionale, iar consecințelor acestora sunt asociate unor estimări probabilistice.

Deciziile luate în condiții de incertitudine: sunt cel mai frecvent întâlnite, în condițiile dinamicii mediului economic actual în care entitățile își desfășoară activitatea. Decidentul nu cunoaște toate alternativele, nu poate stabili probabilitățile asociate alternativelor cunoscute și nici nu poate ști care sunt consecințele pe care le pot avea acestea.

2. Evaluarea riscurilor

Evaluarea (profilul) riscurilor se realizează urmărind un răspuns optim la risc într-o ordine de priorități.

Reprezintă etapa ulterioară identificării riscurilor. Evaluarea riscurilor înseamnă:

- evaluarea probabilității de materializare a riscurilor;
- evaluarea impactului asupra obiectivelor/activităților în cazul materializării riscurilor;
- calculul expunerii la risc (combinație între probabilitate și impact).

Evaluarea riscurilor trebuie să:

- se bazeze pe date independente și pe dovezi concrete;
- aibă în vedere pe toți cei afectați de risc;
- facă distincția între expunerea la risc și toleranța la risc.

Scopul evaluării riscurilor constă în stabilirea unei ierarhii a riscurilor identificate și, în funcție de toleranța la risc, stabilirea celor mai adecvate măsuri de tratare a riscurilor.

O analiză de risc nu poate elimina complet riscul deciziei, dar poate oferi conducerii unei entități publice capacitatea de a:

- decide dacă riscul este sau nu acceptabil;
- cunoaște consecințele deciziei (atât cele pozitive, cât și cele negative);
- reduce riscurile prin măsuri de control.

3. Gestionarea/tratarea riscurilor

- Stabilirea și implementarea măsurilor de control ale riscurilor (strategia adoptată și tipuri de strategii aplicabile în managementul riscurilor).
- Monitorizarea implementării măsurilor de control.
- Revizuirea riscurilor (determinarea riscului rezidual) și raportarea periodică a situației acestora.

(Sursa: Secretariatul General al Guvernului, Metodologia de management al riscurilor;
<https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2018/07/Metodologia-de-management-al-riscurilor-2018.pdf>;

Informații accesate la 29.04.2021; Informații prelucrate)

6.1.2 Responsabilități

Activități de monitorizare și evaluare

Echipa dedicată, desemnată, care se va ocupa de toate activitățile de monitorizare și evaluare a strategiei o reprezintă compartimentul de specialitate al Primăriei orașului Pucioasa, în luna noiembrie 2021 acesta fiind Serviciul Dezvoltare.

Această echipă va fi, de asemenea, responsabilă pentru elaborarea rapoartelor periodice, anuale sau când i se va solicita acesta, precum și a unui raport final.

Activitatea de monitorizare se va baza pe indicatori și informații relevante.

Activitatea de monitorizare se va concentra pe monitorizarea proiectele incluse în lista prioritară.

Indicatorii identificați în această etapă ar putea fi:

- Identificați ad-hoc în timpul fazei de elaborare a strategiei.
- Indicatori specifici de program;
- Alți indicatori identificați.

Periodic, se va realiza o analiză a îndeplinirii obiectivelor strategiei.

Echipa desemnată va desfășura și activități de autoevaluare, care vor conține în principal informații despre context și evoluția acestuia, informații financiare, aspecte pozitive și provocări, rezultate preliminare.

Echipa desemnată va elabora un raport teritorial anual, format din două părți (monitorizare și autoevaluare).

Implicarea actorilor interesați

Implicarea cetățenilor și a societății civile în monitorizarea și promovarea rezultatelor proiectelor incluse în lista prioritara se va face prin comunicate de presă, întâlniri ale reprezentanților autorităților publice locale cu cetățenii, conferințe de presă sau prin alte metode, după caz. În acest fel, va fi posibilă în continuare o creștere a asumării responsabilității autorităților publice locale față de comunitatea locală.

6.2 Sistemul de monitorizare și evaluare

6.2.1 Monitorizare

Metodologiile de monitorizare au fost prezentate mai înainte, acest proces făcând parte din ciclul managementului de proiect.

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa este un instrument pentru un proces mai eficient de luare a deciziilor.

Anul 2020 a demonstrat cât de importantă este capacitatea de adaptare rapidă la schimbări majore ce au afectat întreaga comunitate. Menirea unei strategii nu este de a fi un document rigid, ci de a ghida dezvoltarea pe termen mediu, astfel încât resursele și oportunitățile să poată fi utilizate în mod eficient și să se poată răspunde cu agilitate noilor provocări.

E bine să existe o listă de priorități, pentru că, în funcție de ea, administrația publică locală poate realiza o planificare și implementare mult mai bună pe termen lung. Având o strategie bazată pe priorități și o viziune comună, dezvoltarea orașului va fi mai ușor de susținut chiar și în perioade cu schimbări și provocări majore.

Indicatori de rezultat (output) și de impact (outcome)

Pentru dezvoltarea unui cadru de monitorizare și evaluare, există două tipuri de indicatori de avut în vedere: indicatori de rezultat (output), referitori la implementarea proiectelor, respectiv indicatori de impact (outcome).

În cazul indicatorilor de rezultat, trebuie subliniată importanța unei liste de proiecte prioritare, cu termene și bugete clare, comunicate transparent către comunitatea locală. Astfel, monitorizarea și evaluarea se vor concentra pe lista scurtă de proiecte, și nu pe o listă cu sute de proiecte, neierarhizate și dificil de urmărit. Aceasta este însă posibil numai în cazul în care este asigurată finanțarea. În caz contrar, rolul finanțatorului va fi primordial.

În ceea ce privește impactul proiectelor și strategiei propriu-zise, acesta este definit pe un palier mai general, ca fiind „schimbarea care poate fi atribuită în mod credibil unei intervenții” (Direcția Generală pentru Politică Regională și Urbană).

Indicatorii de impact pentru a măsura impactul pozitiv al acțiunilor lor asupra comunității vor fi:

- creșterea nivelului de satisfacție a cetățenilor
- scăderea numărului de reclamații depuse
- creșterea ratei de colectare pentru bugetul local

Un indicator de impact deosebit de relevant este **valoarea impozitului pe venit colectat**, a cărei evoluție pozitivă indică pe de-o parte impactul unor măsuri de atragere a investițiilor, creare de locuri de muncă și atragere de noi locuitori, iar pe de altă parte, creșterea salariilor.

Dacă valoarea acestui indicator crește constant, acest lucru se reflectă atât în resursele disponibile pentru investiții la nivelul administrației, cât și la nivelul mulțumirii locuitorilor față de oportunitățile disponibile în oraș și accesul la locuri de muncă bine plătite.

La nivelul orașului Pucioasa poate fi desemnată o echipă dedicată monitorizării și evaluării strategiei, proces care să includă publicarea unor rapoarte anuale și a unui raport final privind implementarea acesteia. Aceasta este reprezentată de compartimentul de specialitate al Primăriei orașului Pucioasa, în luna noiembrie 2021 acesta fiind Serviciul Dezvoltare.

6.2.2 Evaluare

Evaluarea reprezintă estimarea, cât mai sistematică și obiectivă cu putință, a unui proiect, program sau politică în derulare sau finalizată, în fazele de concepție și implementare, precum și a rezultatelor sale. Scopul evaluării este de a compara coerența rezultatelor proiectului cu obiectivele propuse, determinând astfel eficiența, eficacitatea, impactul și durabilitatea proiectului. Evaluarea trebuie să furnizeze informații credibile și utile, permițând *încorporarea* de lecții învățate și bune-practici în procesul de decizie, atât din perspectiva beneficiarilor de sprijin financiar (recipienți) cât și a organizațiilor finanțatoare (donatori).

Evaluarea poate fi făcută în perioada de implementare a proiectului ("evaluare intermediară"), la sfârșitul acesteia ("evaluare finală") sau după perioada de implementare ("ex-post evaluare"), fie pentru a ajuta la o mai bună direcționare a proiectului, fie pentru a desprinde lecții utile pentru viitoare proiecte. Evaluarea ar trebui să conducă la decizia de a continua, revizui sau stopa un proiect, iar concluziile și recomandările ar trebui luate în considerare în procesul de elaborare, respectiv implementare, a unor proiecte viitoare.

În timp ce monitorizarea este un proces continuu, care se desfășoară pe parcursul implementării proiectului, *evaluările* sunt verificări periodice ale performanței și impactului proiectului, pentru a trece în revistă realizările actuale, în comparație cu cele planificate și pentru a lua aminte la lecțiile învățate pentru îmbunătățiri viitoare.

Menirea evaluării este aceea de a puncta îndeplinirea sau neîndeplinirea acestor obiective, precum și lecțiile învățate.

Evaluarea este o verificare sistematică și obiectivă a unui proiect în desfășurare sau terminat, a designului sau a implementării și a rezultatelor. Scopul este de a determina relevanța și îndeplinirea obiectivelor, eficiența dezvoltării, eficacitatea, impactul și durabilitatea sa. O evaluare ar trebui să furnizeze informații care să fie credibile și folositoare, să permită includerea lecțiilor învățate în procesul de luare a deciziilor.

(Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ghid de bune practici în management de proiecte,

https://www.mlpda.ro/userfiles/ghid_mp.pdf,

Comisia Europeană, Manualul Managementului Ciclului de Proiect,

https://ec.europa.eu/echo/files/evaluation/watsan2005/annex_files/ECHO/ECHO10%20-%20ECHO%20Project%20Cycle%20Management%20Guideline.pdf,

Informații accesate la 29.04.2021; Informații prelucrate)

Având în vedere multitudinea de aspecte pe care le are în vedere Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa pentru perioada 2021-2027, precum și faptul că autoritățile administrației publice locale din orașul Pucioasa nu pot să intervină direct decât în ceea ce privește doar o parte din acțiunile avute în vedere, evaluarea finală trebuie să aibă în vedere, în plan principal, acțiunile directe și, în plan secundar, acțiunile indirecte, care depind de alte entități, publice sau private, precum și factorii externi care pot influența modul de îndeplinire a obiectivelor strategiei, în special în ceea ce privește posibilitățile de finanțare.

6.2.3 Indicators de monitorizare

Indicatorii de monitorizare preconizați pentru fiecare proiect au fost specificați în **Capitolul 5 - Lista cu proiecte**, pentru că ei sunt specifici fiecărui proiect.

Indicatorii din listele respective nu sunt limitativi. Ei pot fi modificați sau se pot adăuga alți indicatori.

Indicatorii de monitorizare a întregii Strategii:

- nr. de proiecte finalizate
- nr. de proiecte pentru care s-a solicitat finanțare
- nr. de proiecte pentru care s-a obținut finanțare

Acești indicatori nu sunt limitativi. Ei pot fi modificați, ori se pot adăuga alți indicatori sau elimina unii dintre ei.

6.3 Comunicarea cu beneficiarii proiectelor și promovarea strategiei

6.3.1 Comunicarea cu beneficiarii proiectelor

Comunicarea se va face pe două planuri:

- Intern
- Extern

Comunicarea internă referă la elementele generale din activitatea instituției, constând într-un schimb reciproc de informații, idei, know-how și opinii, care contribuie la reducerea divergențelor dintre salariați, dar și la o înțelegere mai mare a deciziilor conducerii instituției.

Angajații trebuie să fie informați cu privire la aspectele de ordin general care le influențează rolul la locul de muncă, aceasta contribuind la creșterea încrederii reciproce dintre angajator și angajați.

Pentru a fi eficientă, comunicarea trebuie să se desfășoare în ambele sensuri, atât în sens ascendent, cât și în sens descendent.

Comunicarea externă este un instrument eficient, prin care instituțiile din administrația publică urmăresc să-și întărească imaginea și să creeze în jurul lor un climat de încredere și simpatie din partea cetățenilor, îndeplinind totodată și funcția de promovare a instituției publice a statului și a unității administrativ-teritoriale.

Comunicarea publică se concretizează în mijloacele publicitare și relațiile publice.

Autoritățile publice trebuie să desfășoare activități prin care să mărească satisfacerea interesului general al populației, iar administrația publică are obligația să se apropie de membrii colectivităților locale și să mențină un contact permanent cu aceștia.

Prin comunicarea publică se urmărește cunoașterea nevoilor și dorințelor populației, pentru ca instituțiile publice, prin rolul și atribuțiile pe care le au, să vină în întâmpinarea acestora, realizând astfel un interes general.

6.3.2 Promovarea strategiei

Promovarea reprezintă acea parte a procesului de comunicare al instituției, prin care aceasta, folosind un ansamblu de metode și tehnici specifice (concretizate în activități promoționale), încearcă să influențeze comportamentul comunității, în vederea obținerii unor rezultate cât mai bune, pe o perioadă mai lungă de timp.

Promovarea serviciilor publice urmărește informarea reală și operativă a cetățenilor, precum și formarea și menținerea unor relații pe termen lung cu aceștia. Specificitatea serviciilor publice își pune amprenta asupra politicii promoționale, atât în ceea ce privește conținutul activităților, cât și în mijloacele de promovare utilizate.

În cea mai mare parte, promovarea se realizează prin intermediul comunicațiilor. Cele interne sunt îndreptate spre cetățenii aflați la fața locului, precum și spre diferitele categorii de personal (funcționari publici), iar cele externe către acele colectivități-țintă pe care instituția administrativă dorește să le informeze și să le influențeze.

Prin acțiunile de promovare se urmărește asigurarea unei imagini pozitive a instituțiilor din administrația publică, însă, pentru aceasta, mesajele transmise trebuie să conțină o reprezentare cât mai fidelă a realității. Autenticitatea mesajelor instituțiilor publice se impune în relația acestora cu cetățenii, relație care este firesc să se întemeieze pe încredere și respect reciproc.

Pentru ca o instituție publică să câștige respectul cetățenilor, al mass-media și al altor actori relevanți, ea trebuie să-și construiască o identitate credibilă, care să fie cunoscută și recunoscută de toată lumea, și să-și prezinte această identitate în mod profesional și obiectiv.

Imaginea primăriei trebuie să primeze în subconștientul cetățeanului, ca fiind prima și cea mai importantă instituție care se implică în viața comunitară. Ea trebuie percepută de cetățean ca un partener în rezolvarea problemelor locuitorilor și ale localității. În acest sens, primăria trebuie să devină, într-adevăr, o instituție furnizoare de servicii publice, unde funcționarul public este conștient că menirea lui este de a servi comunitatea și de a conlucra cu cetățenii.

Publicitatea reprezintă ansamblul acțiunilor și mijloacelor utilizate pentru a face cunoscute și apreciate serviciile prestate de instituțiile administrației publice de către cetățeni.

În domeniul administrației publice, publicitatea nu vehiculează informații și nu folosește mijloace pentru a-i face pe cetățeni să cumpere, ci încearcă să formeze în rândul lor o impresie (imagini) favorabilă despre serviciul public și prestatorul lui. Ea trebuie să evidențieze elementele tangibile (vizibile) ale serviciului public.

În sectorul administrației publice, acțiunile publicitare vizează prioritar crearea unor servicii publice noi sau ameliorarea substanțială a activității unor servicii publice preexistente. Promovarea imaginii instituției se poate face prin reclama, publicitate sau prin utilizarea liderilor de opinie.

Promovarea unei imagini multidimensionale, dar unitară, are ca scop evidențierea rolului și activităților instituției, dar și evidențierea rolului membrilor instituției și a evenimentelor importante ce au loc în interiorul instituției, cu semnificație și de interes pe plan local și nu numai.

Acțiuni de promovare a strategiei:

- publicare pe site-ul oficial al administrației publice locale a orașului Pucioasa
- interviuri
- comunicate de presă
- participarea reprezentanților administrației publice la diverse conferințe, evenimente etc.

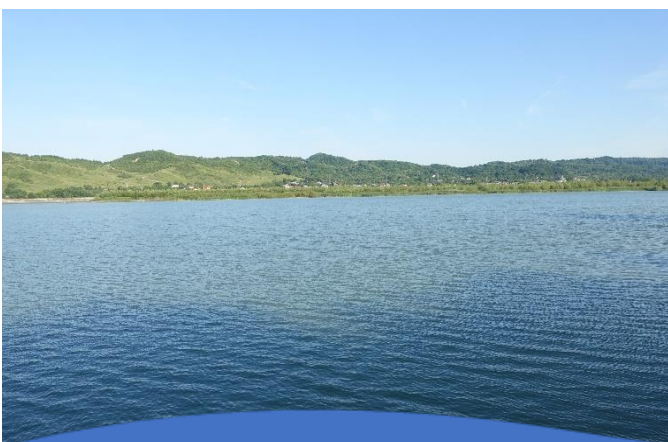
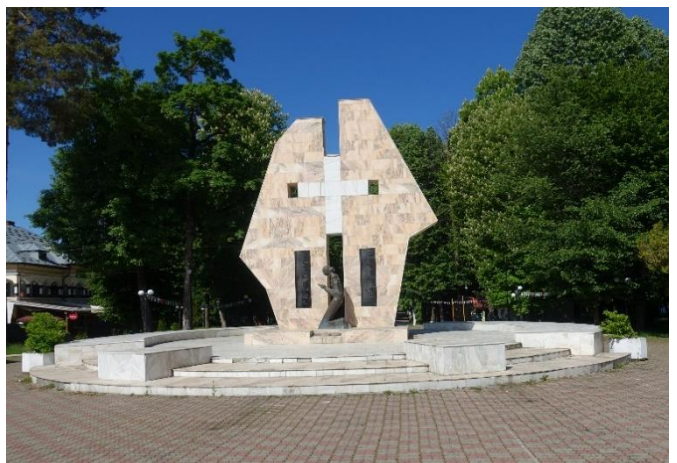
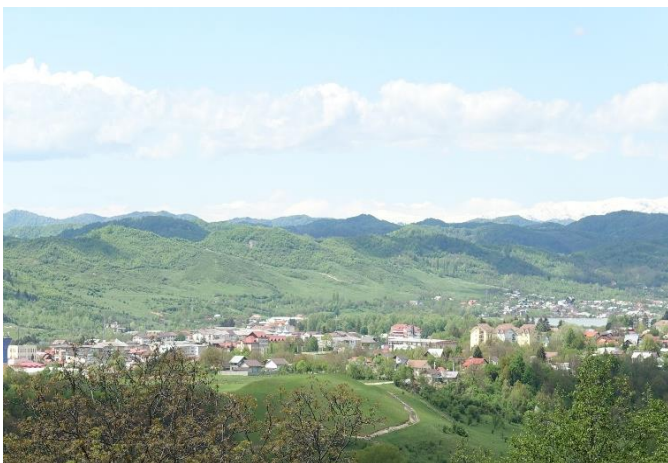
CONSIDERAȚII FINALE

Strategia privind Dezvoltarea Durabilă a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița pentru perioada 2021-2027, care este totodată și Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială a Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița, pentru perioada 2021-2027 este un document care trebuie actualizat permanent, în funcție de necesitățile beneficiarilor strategiei.

Copyright: Orașul Pucioasa, 2021

Acest document este protejat de către legislația privind drepturile de autor și drepturile conexe.

Este interzisă reproducerea, totală sau parțială, a textelor cuprinse în prezentul document, fără acordul scris al Primăriei orașului Pucioasa.

ROCONSULT PROIECT S.R.L.
(roconsultproiect@gmail.com)
Colectiv de lucru:
Olaru Dănuț-coordonator-coautor
Olaru Mioara-coautor
Damian Valeriu-coautor
Olaru Cătălin-Ionuț-coautor

Copyright: ORAȘUL PUCIOASA
PRIMĂRIA ORAȘULUI PUCIOASA
Str. Fintînilor, nr. 7, Pucioasa, Jud. Dâmbovița
Tel: 0245 232 277; E-mail: primpuc@yahoo.com